

དཀར་ཆག

ཐོན་དུ་འགོ་བའི་གཏམ།.....	(1)
དག་སྒྲིག་གསལ་བཤད།.....	(7)
༡༥ རྒྱལ་པ་ཆེན་པོ་ལང་ཁྱུང་སྟན་ཆུང་བཞུགས།.....	རྣམ་མཁྱེན་སྟོན་པ་གཤེན་རབ་ཀྱི་བཀའ། (1)
ལང་ཁྱུང་སྟན་ཆུང་གི་བཟུང་པའི་སྒྲ་མའི་རྣམ་ཐུག་.....	(2)
རྒྱལ་པ་ཆེན་ལང་ཁྱུང་སྟན་ཆུང་གི་ཐོན་འགོ་བཞུགས།.....	(87)
རྒྱལ་པ་ཆེན་སྟན་ཆུང་ལས་རིགས་དྲུག་རང་སྦྱོང་གི་གདམས་པ་བཞུགས།.....	(95)
རྒྱལ་པ་ཆེན་སྟན་ཆུང་གི་རིགས་དྲུག་རང་སྦྱོང་གི་ཁྲིད།.....	(103)
སྒྱ་ཐུང་རང་ཁྲིད།.....	(112)
ཕྱི་ལྷ་བ་སྤྱི་གཙོད་ཀྱི་མན་ངག་ལེན་བཅུ་གཉིས་པ་བཞུགས།.....	(114)
རྒྱལ་པ་ཆེན་སྟན་ཆུང་ལས་ཆུང་བཅུ་གཉིས་པ་བཞུགས།.....	(129)
རྒྱལ་པ་ཆེན་སྟན་ཆུང་ལས་རྗེ་ཏ་པི་ཉི་ཙའི་ལུང་བསྟན་བཞུགས།.....	(136)
རྒྱལ་པ་ཆེན་སྟན་ཆུང་ལས་ཆུང་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་དོན་བསྟན་པ་བཞུགས།.....	(141)
རྒྱལ་པ་ཆེན་སྟན་ཆུང་ལས་འཁྱུལ་འཁོར་ལྗེ་མེད་བཞུགས།.....	(149)
རྒྱལ་པ་ཆེན་སྟན་ཆུང་ལས་མདོ་འབྲེལ་གསལ་བའི་སྟོན་མེ་བཞུགས།.....	(153)
རྒྱལ་པ་ཆེན་སྟན་ཆུང་ལས་མཉམ་བཞག་སྟོན་པའི་ལག་ལེན་བཞུགས།.....	(174)
དགོངས་བཟུང་དགུའི་ཡིག་ཆུང་བཞུགས།.....	(182)
མཇལ་ཐེབ་བར་མ་བཞུགས།.....	(184)

ཞེ་ས་དགུ་ཕྱག་བཞུགས།.....	(185)
སྒྲོས་བྲལ་རིག་པའི་རྩལ་དབང་བཞུགས།.....	(186)
རྫོགས་ཆེན་སྟན་རྒྱུད་ལས་སྒྲོན་མ་དྲུག་གི་གདམས་པ་བཞུགས།.....	(202)
རྫོགས་ཆེན་སྟན་རྒྱུད་ལས་སྒྲོན་དྲུག་དགོངས་འགྲེལ།.....	(217)
རྫོགས་ཆེན་སྟན་རྒྱུད་ལས་སྒྲོན་འགྲེལ་ཉི་འོད་རྒྱ།.....	(264)
རྫོགས་ཆེན་སྟན་རྒྱུད་ལས་བྱང་རྩལ་སེམས་ཀྱི་གནད་དྲུག་གི་ལག་ལེན།.....	(306)
ཐིག་ལེ་དྲུག་པའི་མན་ངག་བཞུགས།.....	(316)
རྫོགས་ཆེན་སྟན་རྒྱུད་ལས་ཀུན་གཞིའི་ཞལ་ཤེས་གསལ་བའི་སྒྲོན་མ་བཞུགས།.....	(324)
རྫོགས་ཆེན་སྟན་རྒྱུད་ལས་འཁོར་ལོ་བཞི་སྟུགས་བཞུགས།.....	(329)
རྫོགས་ཆེན་སྟན་རྒྱུད་ལས་བྱ་བྲལ་རྫེས་མེད་བཞུགས།.....	(339)
རྫོགས་ཆེན་སྟན་རྒྱུད་ལས་མན་ངག་ལེན་བརྒྱུད་པ་བཞུགས།.....	(347)
རྫོགས་ཆེན་སྟན་རྒྱུད་ལས་གཟེར་བྱ་ཉི་ཤུ་རྩ་གཅིག་གི་གཞུང་བཞུགས།.....	(362)
རྫོགས་ཆེན་སྟན་རྒྱུད་ལས་གཟེར་བྱ་ཉི་ཤུ་གཅིག་གི་འགྲེལ་བ་བཞུགས།.....	(372)
རྫོགས་ཆེན་སྟན་རྒྱུད་ལས་འོད་གསལ་སེམས་ཀྱི་མེ་ལོང་བཞུགས།.....	(412)
རྫོགས་ཆེན་སྟན་རྒྱུད་ལས་ཏྲགས་ཚད་གསལ་སྒྲོན་བཞུགས།.....	(422)
རྫོགས་ཆེན་སྟན་རྒྱུད་ལས་ཏྲགས་ཚད་གསལ་སྒྲོན་རྒྱུད་པ་བཞུགས།.....	(430)
རྫོགས་ཆེན་སྟན་རྒྱུད་ཀུན་གྱི་བཟང་དོན་གྱི་ཚུལ་སྤྲོད་པའི་ཐིག་ལེ།.....	(433)
རྫོགས་ཆེན་སྟན་རྒྱུད་ཀྱི་ཡེ་དབང་ཆེན་མོའི་དབང་ཁྲིད་རིག་པ་སྤྱི་རྒྱུགས།.....	(446)
སྟན་རྒྱུད་སྐོར་བཞིའི་དཔེ་རྩིས་ཟུ་ཉིག་ཕྱེད་པ་བཞུགས།.....	(466)
བར་བྱང་སྒྲོན་ཆོག་.....	(469)
བསྐྱེགས་རྫེས་ཀྱི་གཏུམ།.....	(472)
དཔེ་ཚུགས་སྤྱིའི་དཀར་ཆག་.....	(476)

༦༡། རྩོམ་ཆེན་པོ་ཞང་ཁུང་སྟན་ཆུང་གི་དབུ་ཕྱོགས་
བཞུགས་པ་ལགས་སོ།

ནམ་མཁུན་སྟོན་པ་གཤེན་རབ་གྱི་བཀའ།

རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་ཞང་ཁུང་སྟན་རྒྱུད་ཀྱི་བརྒྱུད་པའི་
སླ་མའི་རྣམ་ཐར་བཞུགས།

༼༡༽

རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་ཞང་ཁུང་སྟན་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་ཐར་གསལ་བའི་མེ་ལོང་ཞེས་བྱ་བ།
སངས་རྒྱས་སེམས་དཔའི་རྫོགས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། གང་ཞིག་མོས་པས་སྤྱོད་ལེགས་བསྐྱེད་སྟེ།
ཅེ་གཅིག་དད་པས་གསོལ་བ་བཏབ་ཐུང་ན། ཆོ་འདིར་སངས་རྒྱས་སྟེར་བའི་ཐུགས་རྗེ་ཅན།
རྒྱལ་བ་བརྒྱུད་པར་བཅས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། གང་གི་མཚན་ཅན་རྣ་བར་ཐོས་པས་ཀྱང་།
འཁོར་བའི་འཇིགས་འཕྲོག་ངན་འགྲོའི་གདུང་སེལ་བ། དེ་ཕྱིར་བྱེད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་ལས།
ཐུ་ཐེགས་ཅན་ཞིག་བདག་གིས་བཤད་པར་བྱ། འདིར་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་ཞང་ཁུང་སྟན་རྒྱུད་ལ་
གསུམ་སྟེ། སྤྱོད་ཐོན་དུ་འགོ་བ་དང་། དངོས་གཞི་གདམས་པ་བསྟན་པ་དང་། ཆ་རྒྱུན་མཛད་
སྟོལ་གྱི་ལག་ལེན་ངོས་བཟུང་པའོ། དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། བོན་སྟོན་དབང་གིས་དབྱེ་བ་དང་། ལོ་
རྒྱས་བྱུང་ཁུངས་བསྟན་པའོ། དང་པོ་བོན་སྟོན་དབང་གིས་དབྱེ་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྤྱོད་ཐོན་བཅས་་
ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་འཇུག་པ་ལ། མེ་རི་ཞི་ཁྲོའི་ཆོ་གའི་གཞུང་བསྟངས་། རྣང་དབང་གི་རིམ་པས་
གང་ཟག་གི་རྒྱུད་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས། གསང་བ་དབང་གཅིག་རྒྱུད་བརྒྱ་ཐབས་མཚན་པའི་དཔེ་ལ་
ངོ་སྤྲོད་པའོ། གཉིས་པ་ལོ་རྒྱས་བྱུང་ཁུངས་བསྟན་པ་ལ་ཡང་གཉིས་ཏེ། བཤད་བྱ་བོན་གྱི་རང་
བཞིན་གཏན་ལ་ཕབ་པ་དང་། འཆད་མཁན་སྟོན་པའི་བྱོན་ཚུལ་ལོ། དང་པོ་ནི་སྤྱིར་བོན་ཅན་
ངོས་བཟུང་ན། ཤེས་བྱ་སྤྱང་སྤྱིད་(སྤྱུ་འབྱུང་ལས)ཐམས་ཅད་བོན་ཡིན་ཏེ། བོན་གྱིས་སྤྱང་སྤྱིད་
ཐམས་ཅད་ལ་མ་ཁྱབ་པ་མེད་ཅེས་སོ། དེས་ཁྱབ་ཆད་ནི་ནམ་མཁས་ཁྱབ་སྟེ། ནམ་མཁའ་ནི་
ཀུན་ལ་ཁྱབ་ཅིང་སྟོས་གཞལ་ཞིང་དཔག་པ་དཀའ་ཞེས་སོ། དེས་ཁྱབ་ཆད་སྟོན་གྱིས་ཁྱབ་ཅིང་
རྒྱ་ཆེ་སྟེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱང་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་སྟེ་གངས་མང་ཞེས་སོ། སྟོན་གངས་མང་

བ་དེ་བཞིན་དུ། བརྩད་གྱི་སེམས་ཅན་ཀྱང་བསམ་གྱིས་མི་བྱ་བ་སྟེ། ཡེ་ཤེས་སྤྱན་གྱིས་གཟིགས་
པའི་སེམས་ཅན་ནི། ཁྲི་སྟེང་ས་ཡི་རྩལ་བས་གངས་མང་བས། ཞེས་སོ། ཉེ་མང་བ་བཞིན་དུ་
སེམས་ཅན་གྱི་ལས་ཀྱང་གངས་མང་སྟེ། སེམས་ཅན་གྱི་ལས་ཀྱང་བསམ་གྱིས་མི་བྱ་བ་སྟེ་གངས་
མང་ཞེས་སོ། འདུལ་ཞིང་སྟོང་གྱི་འཇིག་རྟེན་རྒྱ་ཆེ། གདུལ་བྱ་བརྩད་གྱི་སེམས་ཅན་གངས་མང་
བ་དེ་བཞིན་དུ། འདུལ་བྱེད་བདེར་གཤེགས་གྱིས་གསུངས་པའི་བོན་ཀྱང་བསམ་གྱིས་མི་བྱ་བ་སྟེ།
སྟོན་པའི་བཀའ་ཡང་བསམ་གྱིས་མི་བྱ་བ་སྟེ་གངས་མང་ངོ་ཞེས་གསུངས་སོ། སྟོན་པས་གསུངས་
པའི་བོན་དེ་ལ་གཉིས། བོན་གྱི་སྐྱ་གང་ལ་འཇུག་པ་དང་། སྐབས་དོན་གྱི་བོན་ངོས་བཟུང་བའོ། །
དང་པོ་བོན་གྱི་སྐྱ་གང་ལ་འཇུག་ན། ཡུལ་ཕྱ་ལ་འཇུག་སྟེ། ཤེས་བྱ། དགེ་བ། ཟུང་འདས། བོན་
སེམས་དབྱེ་བྱ་མེད་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་། ཡུལ་དང་ཕྱ་ལ་འཇུག། དེ་ཡང་རིམ་བཞིན་དུ།
ཤེས་བྱས་(དབལ་མོ་ལས་ཐེག་ལས)བསྐྱས་པའི་བོན་རྣམས་ཞེས་དང་། བོན་(མདོ་ལས)དང་བོན་མ་ཡིན་
པ་ཞེས་དང་། བོན་(མདོ་ལས)ནི་མི་གཡོ་སྟོབ་པའི་སྐྱ་ཞེས་དང་གཡུང་ཞེས་(མདོ་ལས)བྱ་བ་དོན་ལ་
མི་ཡེངས་པ། དུང་ཞེས་བྱ་བ་རྟགས་ལ་མི་འགྱུར་བ། བོན་ཞེས་བྱ་བ་སེམས་ཉིད་བདལ་བའི་སྟོང་
ཞེས་དང་། ཡིད་དང་(སྤྱད་པ་ལས)བོན་དང་ཞེས་གསུངས་སོ། གཉིས་པ་སྐབས་དོན་གྱི་བོན་ངོས་
བཟུང་བ་ལ་གསུམ། མཚན་ཉིད། སྐྱ་དོན། དབྱེ་བའོ། ཉེ་མོ་མཚན་ཉིད་ནི། བདེར་གཤེགས་
བརྟན་པའི་བརྗོད་བྱའོ། གཉིས་པ་སྐྱ་དོན་ནི། སྟོན་པས་གསུང་བ་འཁོར་རྣམས་ཀྱི་སྟན་དུ་བོན་
པས་བོན་ཞེས་བྱའོ། གསུམ་པ་དབྱེ་བ་(ཁོ་བོས་བྱས་པའི་དར་རྒྱས་གསལ་སྟོན་དུ་གསལ་)ནི། དེའི་ནང་
ནས་ཁྱད་པར་དུ་རྒྱལ་པ་ཆེན་པོ་ཞིང་ཁྱད་སྟན་རྒྱུད་འདི་ནི། བོན་སྟོའི་(གཟེར་བྱ་ལས)མཐར་
ཐུག་ཐེག་པའི་ཡང་ཅེར་བརྟན་རྒྱུད་ཀྱི་ཅི་ཏ་ལུང་གི་སྟོང་པོར་བྱུང་། མིག་དང་འདྲ་བའི་མན་
ངག་དམ་པར་གདམས། ཞེས་གསུངས་པས། བོན་སྟོ་བརྒྱུད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་གི་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་
དགའི་ཡང་ཅེ། རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཅི་ཏ། ལུང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོང་པོ། གདམས་ངག་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་མིག་དང་འདྲ་བར་གསུངས་པས་དེས་བཤད་བྱ་(ཆིས་རྒྱ་ཁོ་བོས་བྱས་པ་བྱར་དུ་ཉོའོ)བོན་གྱི་ཐེ་
ཚན་ངོས་བཟུང་བ་དེ་སོང་ནས། གཉིས་པ་འཆད་མཁན་སྟོན་པའི་བྱོན་ཚུལ་ལ་ཡང་གཉིས་ཏེ།
རིང་རྒྱུད་མུ་ཆགས་སུ་བརྒྱུད་པ་དང་། ཉེ་རྒྱུད་ཐོག་བབས་སུ་བརྒྱུད་པའོ། ཉེ་པོ་རིང་བརྒྱུད་
ལ་ཡང་གཉིས་ཏེ། རྒྱལ་བ་དགོངས་པའི་བརྒྱུད་པ་དང་། གྲུབ་ཐོབ་སྟན་ཁྱད་གི་བརྒྱུད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། གཟེར་བྱ་ལས། དགོངས་པའི་ཐུགས་རྒྱུད་ཅེས་པ་ལ། དགྲུ་ནི་ཡེ་ཉིད་སྟོན་པ་
དང་ཐུགས་རྗེའི་སྟོན་པ་དང་། སྤྱལ་བའི་སྟོན་པ་དང་། ཚད་མེད་འོད་ཟེན་དང་། འཕྲུལ་གཤེན་
སྤང་ཟེན་དང་། བར་སྤང་ཁུ་བྱུག་དང་། བཟང་ཟ་རིང་བཅུན་དང་། འཆི་མེད་གཞུག་ལུང་དང་།
གསང་བ་འདུས་པའོ། །དེའི་དང་པོ་ཡེ་ཉིད་ཀྱི་སྟོན་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། གནས་དང་། སྟོན་པའོ། །
དང་པོ་གནས་ནི། བོན་(ཡིག་རྒྱུད་ལས)ཉིད་ཁྱབ་བདལ་དབྱིངས་ཀྱི་འོག་མིན་ན་ཞེས་པ། བོན་ཉིད་
ཁྱབ་བདལ་ཆེན་པོའི་ཞིང་ཁམས་ཞེས་བྱ་བ། རྒྱ་རྒྱུན་ལས་མ་བསྐྱེད། སྤྲོད་བཅུད་དུ་མ་ཆགས།
མདོག་དབྱིབས་སུ་མ་གྲུབ། མཐའ་དབུས་ཕྱོགས་མཚམས་སུ་མི་གནས་པ། དབྱིངས་ཆེན་
འབྲམས་ཡས་ཆེན་པོའི་གྲོང་ན། གཉིས་པ་སྟོན་པ་ནི། བདག་མེད་ཀྱི་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ། འཁོར་
འདས་གང་གིས་ཀྱང་མཐས་མ་རེག། སངས་རྒྱུས་སེམས་ཅན་གཉིས་སུ་མིང་མ་བཏགས། ཡེ་
གདོད་མ་ནས་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སངས་རྒྱས་ཏེ། སྤྱོད་པའི་མཐའ་བརྒྱུད་དང་བྲལ་བས་འདི་
ཞེས་བརྗོད་དུ་མེད་པའོ། །ཕྱི་ལྷན་དུ་དེ་ལྷན་ཡིན་ཀྱང་། ལྷན་དུ་ཀུན་གཞི་ཀ་དག་ཆེན་པོའི་
གནས་ནས། རིག་པར་རང་ཤར་གྱི་སྟོན་པས། སེམས་དང་སྒོ་ཡིད་ཀྱི་འཁོར་ལ། ཐུགས་རྗེ་བྱིན་
ལྷབས་ཀྱིས་སྦྱོབ་པར་བྱེད་པ་སྟེ་སེམས་ཀྱི་གནད་དུག་ལས། ཀུན་གཞི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས། ཁྱབ་
བདལ་ཕྱོགས་རིས་མེད་པ་འདི་ནི་བོན་ཉིད་ཀྱི་དབྱིངས་ཡིན་ལ། གནས་དེ་ན་རང་རིག་ཀ་དག་
ཆེན་པོར་བཞུགས་པ་ནི། བོན་གྱི་སྦྱར་རང་ལ་ཤར་བ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའི་དང་པོ་མ་
ཤུགས་ལས། སྤྲོད་ལ་ཟུ་བ་ནམ་མཐའ་དང་། བཅུད་ལ་ཟུ་བ་རིག་པ་བྱུང་དུ་འབྲེལ་བས། འབྲུང་
བ་ཟུ་ལས་ཕྱིའི་སྤྲོད་དང་རིགས་དུག་གི་བཅུད་དུ་སྤྲོད་དོ། །

གཉིས་པ་ཐུགས་རྗེའི་སྟོན་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། གནས་དང་། སྟོན་པ་དང་། དགོངས་པའི་
བརྒྱུད་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་གནས་ནི། མི་གཞི་(ཡིག་རྒྱུད་ལས)ཁྱབ་བདལ་དབྱིངས་ཀྱི་འོག་མིན་ན།
ཞེས་པ། འོག་མིན་འདའ་བ་མེད་པའི་པོ་བྲང་ཞེས་བྱ་བ། ས་རྩོལ་བྲག་མེད་པ། ཆོ་འཕྲུལ་འོད་
ཀྱི་གཞུལ་ཡས་ཁང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་སྤང་ལས་གྲུབ་པ་དེར། གཉིས་པ་སྟོན་པ་ནི། ཁུ་བྱུག་རང་
འབྲེལ་ལས། སྟོན་པ་གཤེན་ལྷ་འོད་དཀར་ནི། ཐུགས་རྗེའི་མཐའ་བདག་ ཡེ་ཤེས་སྤྱན་ཅན།
ཐུགས་རྗེའི་འོད་ཟེར་གྱིས་ཡོངས་ལ་ཁྱབ་པའོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། ལྷ་དེའི་ཐུགས་རྗེའི་འོད་
ཟེར་ལས། ཀུན་སྤང་གཙོ་འཁོར་ལས་སོགས་མང་དུ་བྱུང་ཞིང་། གཤེན་རབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་

བའི་སྒྲ་ཡིན་པས། གནས་དང་སྟོན་པ་འཁོར་ཕུན་སུམ་ཚལས་སོ། བྱི་ཉེར་ན་དེ་ཉེར་ཡིན་ཡང་།
ནང་ཉེར་ན། སྟོན་མ་ལས། སྟོང་མཆོང་གུར་སྒྲུག་པོ་ཤེལ་གྱི་ཁ་བད་ཅན། ལྷང་གསལ་འོད་གྱི་
གཞལ་ཡས་ཁང་འདི་ནི། འོག་མིན་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་གནས་ཡིན་ལ། གནས་དེར་རང་རིག་ཡེ་
ཤེས་ལ་སྒྲ་འོད་ཟེར་གསུམ་སྟུན་གྱིས་གྲུབ་ཅིང་། འཁོར་འདས་ཐམས་ཅད་སྟུན་གྲུབ་ཏུ་རྫོགས་པ་
ནི། རྫོགས་སྒྲུ་རང་ལ་ཤར་བ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་སོ། གསུམ་པ་དགོངས་པའི་བརྒྱུད་ཚུལ་ནི། དེ་
དུས་ཐུགས་རྗེའི་སྟོན་པ་གཤེན་སྟོང་དཀར་ཉིད་གྱིས། ཡེ་ཉིད་གྱི་སྟོན་པ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ལ།
ཉིང་དེ་འཛིན་གྱིས་མཆོད་པ་བསམ་དུ་མེད་པ་ལུ། ཐུགས་དམ་གྱི་རྒྱུད་བསྐྱལ་བས། ཡེ་ཉིད་
སྟོན་པ་བརྗོད་མེད་བོན་སྒྲ་ཡིས། བཀའ་རྒྱུད་རིན་ཆེན་ནམ་པ་བཞི་པོ་ནི། རང་འབྱུང་སྟེ་བ་
མེད་པའི་རང་ཉིད་ལས། ཐུགས་རྗེའི་སྟོན་པའི་ཐུགས་ཀྱི་དགྱིལ་དུ་བཤད། ཡེ་ནས་བརྗོད་དུ་
མེད་པའི་དོན་དུ་དགོངས། ཞེས་ཡིག་ཚུང་ལས་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་སྒྲུལ་བའི་སྟོན་པ་ལ་གསུམ། གནས་དང་། སྟོན་པ་དང་། དགོངས་པའི་བརྒྱུད་
ཚུལ་སོ། རང་པོ་གནས་ནི། འཇིག་རྟེན་(དགོངས་རྒྱུད་ལས)གཙང་མ་སྟེའི་འོག་མིན་ན། ཞེས་པ།
གཟུགས་ཁམས་བརྩ་བདུན་གྱི་ཡ་ཐ་གཙང་མ་རིགས་ལྗེའི་ཐོག་མ་དེའོ། གཉེས་པ་སྟོན་པ་ནི།
འགྲོ་བ་འདྲེན་པའི་གཤེན་རབ་ཆེན་པོ་དེས། དགའ་ལྷན་སྟེའི་ཡུལ་ནས། འཇིག་རྟེན་མིའི་ཡུལ་
དུ་སྟོན་པ་ལ་གཤེགས་ཏེ། འདབ་ཆགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་གཡུ་བྱ་ཁྱུ་གྱུག་ཏུ་སྒྲུར་སྒྲུལ་ནས། འགྲོ་བ་
རབ་འདྲེན་འོད་གྱི་མཆོད་རྟེན་ལ་ཡིད་གྱིས་བབས། སྟོན་པ་སྒྲ་ལས་བབས་པའི་མཆོད་རྟེན་ཞེས་
དེ་ལ་བྱའོ། རྟེན་ལུས་བཟང་ཟ་རིང་བཅུན་མཆོད་རྟེན་ལ་བསྟོར་བ་མཛད་པ་ལ། ཡེ་གེ་སྟོ་
མཐིང་ནག་གཅིག་ཏུ་སྒྲུལ་ནས་སྒྲུམས་སུ་ཞུགས། ཟླ་དགུ་ངོ་བཅུ་ནས་གསལ་བ་འོད་གྱི་སྒྲིང་།
མེ་ཏོག་མཛེས་པའི་ཆལ། ཤིང་སྟེ་བ་མོང་ཙམ་གྱི་དྲུང་དུ། དཔྱིད་ཟླ་ར་བའི་ཆས་བརྒྱད། སྐར་མ་
སྟོན་དུག གཟུང་ཉི་མ། དུས་ཚོད་ཀྱི་དང་པོ་ནམ་ལངས་པ་ལ་སྟེ་བ་བཞེས་ཏེ། འོད་གྱི་སྒྲ་རི་སྟོ་
མཐོན་གྱི་ཅེ་མོ་རུ། ཁམས་བརྒྱུད་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་འབུམ་གསུངས་ཤིང་། ལོ་ཟླ་གཟུང་སྐར་
དུས་ཚོད་ཀྱི་མགོ་དེ་ནས་མཛད་པ་དེའོ། འདབ་ཆགས་རྒྱལ་པོ་བྱ་བ་བྱས་པ། ཞེས་པའི་དོན་
ཡང་དེའོ། རྟེན་རྫོགས་པའི་གཤེན་རབ་དེས། མཛད་པ་དུག་ཅུས་འགྲོ་དོན་མཐར་ཕྱིན་ཅིང་།
ཐ་མ་དབྱིངས་སུ་གཤེགས་ཆོ་ཡང་། སྟོན་ལ་བདུད་བཏུལ་གུང་ལ་མཉམ་པར་བཞག ཐོ་རངས་

དབྱིངས་སུ་སངས་རྒྱལ་པའོ། བྱི་ལྷ་ར་ན་དེ་ལྷ་འཕྲི་ཡང་། རང་ལྷ་ར་ན། རྫོན་མ་ལས། གནས་
ཅ་གསུམ་འཁོར་ལོ་དུག་སྤོང་པོ་ཡན་ལག་ཉིང་ལག་དང་བཅས་པ་འདི། ཡི་གེ་འཁོར་ལོ་རྫོགས་
པའི་ཞིང་ཁམས་ཡིན་ལ། གནས་དེ་ན་རང་རིག་ཡེ་ཤེས་ལ། རྩལ་ཚོགས་དུག་ཡུལ་དུག་ཤར་ནས།
སློ་གསུམ་གྱི་བྱ་བ་ལྷ་ཚོགས་བྱེད་པ་ནི། སྤུལ་སྤྱོད་རང་ལ་ཤར་བ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་སོ། །གསུམ་
པ་དགོངས་པའི་བརྒྱད་ཚུལ་ནི། དེ་ནས་སྟོན་པ་དེས་སྒྲ་ན་མེད་པའི་མཚན་པ་ལུལ་ནས་ལྷས་
པས། སྤྱགས་རྗེའི་སྟོན་པ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ཡིས། སྤྱགས་ཉིད་གཡོ་བ་མེད་པའི་ངང་ཉིད་ལས། །
སྤུལ་པའི་སྟོན་པའི་སྤྱགས་གྱི་དཀྱིལ་དུ་བཤད། ཀུན་ལྷ་བ་ནམ་མཁའ་ལྷ་བྱའི་དོན་དུ་དགོངས། །
ཞེས་དགོངས་བརྒྱད་ཡིག་ཚུང་ལས་གསུངས་སོ། །

བཞི་བ་ཚད་མེད་འོད་ལྷན་ལ་ཡང་གསུམ། གནས་དང་། སྟོན་པ་དང་། དགོངས་པའི་
བརྒྱད་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་གནས་ནི། བར་(དགོངས་རྒྱད་ལས)ལྷ་འོད་གསལ་ལྷ་ཡུལ་འོག་མིན་ན།
ཞེས་པ། གཟུགས་ཁམས་བཅུ་བདུན་གྱི་ཤིན་ཏུ་མཐོང་བའི་སྒྲ། བར་ལྷ་འོད་གསལ་ཞེས་བྱ་བ་
དེར། གཉིས་པ་སྟོན་པ་ནི། རིག་འཛིན་སྤྱགས་རྒྱད་ལས། རམ་མཁའ་གཡུ་འོད་སྤུལ་བ་ལས། །
ཚ་གང་གཉིས་ཀྱིས་རབ་འབྱུགས་པ། །འོད་སྒྲ་རྒྱུད་སྤྱིན་འབྱུགས་པ་ལས། །སེམས་གྱི་མི་ལ་ཡིད་
གྱི་རྟ། །བརྩེ་སེམས་སྤྱགས་རྗེའི་བདག་ཉིད་ཅན། །དེ་ལ་མིང་འདོགས་མི་མེད་ནས། །རམ་མཁའི་
དབྱིངས་ནས་མིང་བཏགས་པ། །རམ་མཁའ་དབྱིངས་གྱི་མི་བོ་ཆེ། །ཚད་མེད་སྤྱགས་རྗེ་ཕྱོགས་
རིས་མེད། །འོད་ལས་སྤུལ་པའི་མིར་གྱུར་བ། །ཚད་མེད་འོད་ལྷན་གཡུང་དུང་སྤྱ། ཞེས་པ། ཚད་
མེད་འོད་ལྷན་གྱིས་བར་ལྷ་འོད་གསལ་དུ། །ས་ལ་གནས་པའི་གཡུང་དུང་སེམས་དཔའ་རྣམས་
གྱིས། ཤེས་བྱའི་སྤྱི་བ་པ་སྤྱོད་ཞིང་མུ་ངན་ལས་འདས་པའི་ས་ཐོབ་པར་མཛད་དོ། །གསུམ་པ་
དགོངས་པའི་བརྒྱད་ཚུལ་ནི། དེ་ནས་སྟོན་པ་དེ་ལ། །སྒྲ་ན་མེད་པའི་མཚན་པ་ཉིང་དེ་འཛིན་
གྱིས་སྤུལ་ཏེ་ལུལ་བས། །སྤུལ་པའི་སྟོན་པ་གཤེན་རབ་མི་བོ་ཡིས། །སྤྱགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་བྱིན་རྒྱལས་
ངང་ཉིད་ནས། །ཅིར་ཡང་སྤུལ་སྤྱོད་སྤྱགས་གྱི་དཀྱིལ་དུ་བཤད། །མཐའ་དབུས་མེད་པ་འོད་གྱི་
སྤོང་པོ་ཅན། །མཁའ་ལ་ཉི་ཤར་ལྷ་བྱའི་དོན་དུ་དགོངས། །ཞེས་དགོངས་རྒྱད་ཡིག་ཚུང་ལས་
གསུངས་སོ། །

ལྷ་བ་འཕུལ་གཤེན་སྤང་ལྷན་ལ་ཡང་གསུམ། གནས་དང་། སྟོན་པ་དང་། དགོངས་པའི་

བརྒྱུད་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་གནས་ནི། མགོན་(དགོངས་རྒྱུད་ལས)བཙུན་ཕྱ་ཡུལ་འོག་མིན་གསེར་སྟེང་
ན། ཞེས་པས། གཙང་མ་རིགས་ལྗེ། བྱ་ལོ་སྟེང་བའི་ལྷ། མགོན་བཙུན་ཕྱའི་གྲོང་ཁྱེར་ཞེས་པ་
དེར། གཉིས་པ་སྟོན་པ་ནི། ཀུན་བཟང་བོན་སྤྱི་འོད་ཟེར་ལས། མེ་རྟོག་སྤྱགས་རྩེའི་བདག་ཉིད་
ཅན་གྱི་ལྷ་ཞིག་ཕྱུང་སྟེ། དེའི་སྤྱགས་གྱི་སྤྱུལ་བ་ལས། འབྱུར་མེད་ཟེར་ལས་སྤྱར་སྤྱུལ་བ། འཕྱུལ་
གཤེན་སྟངས་ལྡན་གྲུབ་པའི་གཤེན། ཞེས་དགོངས་རྒྱུད་ལས་གསུངས་པས། ཀུན་ཏུ་བཟང་བོའི་
སྤྱགས་གྱི་སྤྱུལ་བ་ཡིན་ཞིང་། བར་སྟོང་འོད་གསལ་བ་རྣམས་གྱི་ཤེས་སྒྲིབ་སྦྱོང་ཞིང་འགོ་དོན་
མཛད་དོ། །གསུམ་པ་དགོངས་པའི་བརྒྱུད་ཚུལ་ནི། དེ་ལ་རིག་པའི་སྟོན་པ་ཆད་མེད་འོད་ལྡན་
གྱིས། ཡེ་ཤེས་འོད་གསལ་ཆེན་པོའི་ངང་ཉིད་ལས། འཕྱུལ་གཤེན་སྟངས་ལྡན་སྤྱགས་གྱི་དགྲིལ་དུ་
བཤད། ཉི་འོད་ཉི་ཟེར་ལྷ་བྱའི་དོན་དུ་དགོངས། ཞེས་དགོངས་རྒྱུད་ཡིག་ཚུང་ལས་གསུངས་སོ། །

དུག་པ་བར་སྟངས་ལྷ་བྱག་ལ་ཡང་གསུམ། གནས་དང་སྟོན་པ་དང་དགོངས་པའི་བརྒྱུད་
ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་གནས་ནི། ལུས་ཅུ་རྩ་(དགོངས་རྒྱུད་ལས)གསུམ་འོད་གྱི་འོག་མིན་ན། ཞེས་པས།
འོད་ལྷ་དུག་གི་ནང་ཆན། ཉེ་དབང་ལུས་ཅུ་རྩ་གཉིས། བརྒྱ་ཕྱིན་དང་རྩ་གསུམ་གྱི་གནས་དེའོ། །
གཉིས་པ་སྟོན་པ་ནི། ལྷ་བྱག་རང་འབྲེལ་ལས། སྟོན་པ་ཀུན་བཟང་གཤེན་ལྷའི་གསུང་གི་སྤྱུལ་བ་
ལས། འདབ་ཆགས་གྱི་རྒྱལ་བོ་གཡུ་བྱ་ལྷ་བྱག་གཡུ་ག་ལྡང་གི་མདྲོག་འདྲ་བ་ཞིག་བོན་ཉིད་གྱི་ས་
ནས་འཇིག་རྟེན་གྱི་གནས་སུ། ལམས་གསུམ་འཁོར་བའི་ས་དགའི་སེམས་ཅན་རྣམས། བོན་
དབྱིངས་བདེ་ཆེད་གནས་སུ་དྲང་ཕྱིར་བྱོན། ཞེས་པས། བར་སྟོང་གི་སྟོན་པ་ཞེས་བྱའོ། །གསུམ་
པ་དགོངས་པའི་བརྒྱུད་ཚུལ་ནི། དེ་ལ་ཐབས་ཆེན་སྟོན་པ་འཕྱུལ་གཤེན་སྟངས་ལྡན་གྱིས། རང་
རིག་རང་ཤར་སྒྲིབ་མེད་ངང་ཉིད་ལས། བར་སྟོང་སྟོན་པའི་སྤྱགས་གྱི་དགྲིལ་དུ་བཤད། རྒྱ་དང་
རྒྱ་ཆེན་ལྷ་བྱའི་དོན་དུ་དགོངས། ཞེས་དགོངས་རྒྱུད་ཡིག་ཚུང་ལས་གསུངས་སོ། །

བདུན་པ་ཡུམ་བཟང་ཟ་རིང་བཙུན་ལ་ཡང་གསུམ། གནས་དང་སྟོན་པ་དང་དགོངས་
པའི་བརྒྱུད་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་གནས་ནི། རིན་ཆེན་(དགོངས་རྒྱུད་ཡིག་ཚུང་ལས)གཡུ་སྟེང་ཆལ་གྱི་
འོག་མིན་ན། ཞེས་པས། གཡུ་ཡུང་ཤེལ་ཕུག་གི་གནས་ནི། རིན་ཆེན་གཡུ་སྟེང་ཆལ། མེ་རྟོག་སྤྱ་
ཆོགས་འཇའ་ཆོན་འོད་དུ་གསལ་བ་དེར། གཉིས་པ་སྟོན་པ་ནི། བསེན་གྲུབ་ལས། སྟོང་དགྲ་
འབྱུང་བའི་སྟེང་པོ་ལས། དྲན་བྱེད་བསམ་པའི་སྟོན་པ་བྱུང་། དེ་ལ་ཤེས་དང་རིག་ཏུ་སྟོན། །

བསམ་པ་དང་ནི་བླ་ན་པ་གཉིས། རྒྱ་མཚོ་གྲོང་དགུར་སྤུལ་བ་ལས། ཏེ་ལ་དབྱལ་མོ་གཅིག་གི་དང་
པ། རྟེན་པས། ལྷ་མོ་སྤྱོད་མེད་མོ། མཚན་དང་དཔེ་བྱ་ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་པ། དབྱ་སྤྱོད་
གཡས་སུ་འབྱུལ་ཞིང་པད་མ་དཀར་པོ་ཐོད་དུ་བཅིངས་པ། སྤྱོད་ལ་ཚུ་སྤྱོད་ཀྱིས་དབལ་སྤྱོད་པོ་
གསོལ། གཡས་པས་གསེར་བྱམ་དང་། གཡོན་པས་གསེར་འབྲེང་ལྷན་ལ་བསྐྱོར་བ་ཞིག་བྱང་སྟེ།
རང་མིང་རང་གིས་བཏགས་པ་ནི། བཟང་ཟ་རིང་བཅུན་ཞེས་བྱའོ། གསུམ་པ་དགོངས་པའི་
བརྒྱུད་ཚུལ་ནི། དུམ་དེ་ལ། བར་སྤང་ཁུ་བྱུག་སྤུལ་བའི་སྟོན་པས། ཐབས་ཤེས་དབྱེར་མེད་རོལ་
བའི་དང་ཉིད་ནས། གསང་བ་ཡུམ་གྱི་ཐུགས་གྱི་དཀྱིལ་དུ་བཤད། སྤང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པའི་
དོན་དུ་དགོངས། ཞེས་དགོངས་རྒྱུད་ཡིག་རྒྱུད་ལས་གསུངས་སོ། །

བརྒྱུད་པ་འཆི་མེད་གཙུག་ཕུད་ལ་ཡང་གསུམ། གནས་དང་སྟོན་པ་དང་དགོངས་པའི་
བརྒྱུད་ཚུལ་ལོ། ཏེ་པོ་གནས་ནི། གཡུ་ལྷང་ཤེལ་ཕུག་འོག་མིན་ཞེས་པས། གསེར་གྱི་རི་ལ་ཤེལ་
གྱི་ཆེ་མོ་དུག་ཡོད་པ། མདུན་ན་གཡུ་མཚོ་སྤང་དགུ་ལ། ལྷ་དུ་འབར་བའི་མེ་ཏོག་འཁྲུངས་པ།
ཉམས་དགའ་བ་ཡིད་དུ་འོང་བའི་གནས་དེར། གཉིས་པ་སྟོན་པ་ནི། དུམ་བཟང་ཟ་རིང་བཅུན་
གྱི་འཕགས་པ་གཡས་ལ། གཡུ་བྱ་ཁུ་བྱུག་ཅིག་དོད་འཇམ་པ་ཞིག་བབས་ནས་འཕུར་ཏེ་སོང་། ལྷེ་
དེ་ལོའི་དུས་སུ་སྤྱོད་ཤིག་བཟམས་པས། བདག་ལ་སྤང་མེད་པར་སྤངས་འཁྲུངས་པ་ངོ་ཆ་དགོངས་
ནས། གཡམ་པའི་སྤྱོད་བྱར་བཅུག་འཇམ་པ་སྤྱོད་དཀར་གྱི་གདན་བཏིང་། རྩོ་བ་དར་དཀར་གྱི་
གོས་བསྐྱོན་ནས་བཞག་སྟེ། ཞག་དགུ་ནས་གཟིགས་སུ་གཤེགས་པས། མཁའ་དབྱིངས་སྤུལ་བའི་
སྤང་དེ་མདངས་ཡལ་ལེ་གདའ་ནས། དུམ་གྱིས་ཀྱང་སྤུལ་བའི་སྤྱོད་མཁུན་ཏེ། སྤངས་ནས་
གཟིགས་པས། གཡུའི་མི་པོ་ལ་ཤེལ་གྱི་ཐོར་ཚུགས་ཅན་ཞིག་བྱང་། ཞག་དགུ་བཞག་ནས་མ་ཤི་
བས་འཆི་མེད། དབྱལ་ཤེལ་གྱི་ཐོར་ཚུགས་ཡོད་པས་གཙུག་ཕུད་དེ། མཚན་ཡང་འཆི་མེད་
གཙུག་ཕུད་དུ་གསོལ་ལོ། གསུམ་པ་དགོངས་པའི་བརྒྱུད་ཚུལ་ནི། མཁའ་དབྱིངས་སྤུལ་བའི་སྟོན་
པ་འཆི་མེད་གཙུག་ཕུད་ཀྱིས། རྒྱུད་ལྷང་མན་དག་ཚིག་དོན་འབྲེལ་བ་བྱ། རྒྱུད་ཁུངས་སྟོན་པའི་
ཐུགས་གྱི་དཀྱིལ་དུ་བཤད། གསང་བའི་མན་དག་དོན་རྣམས་འདུས་པར་དགོངས། ཞེས་
དགོངས་རྒྱུད་ཡིག་རྒྱུད་ལས་གསུངས་སོ། །

དགུ་བ་གསང་བ་འདུས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། གནས་དང་སྟོན་པ་དང་དགོངས་པའི་བརྒྱུད་

ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་གནས་ནི། ལྷ་ཡུལ་བར་སྤོང་གསལ་འོག་མེན་གནས་ཞེས་པས། ཡུལ་ཤོད་མ་
གསེར་སྟེང་། མཐར་ལང་ལིང་བང་ཅེར། གཉིས་པ་སྟོན་པ་ནི། ཡབ་རྒྱལ་པོ་ཞི་བ་ལྷན་དང་།
ཡུམ་བཙུན་མོ་ལྷ་བྱིན་མངོས་གཉིས་ལ་སྤྲས་ཤིག་བཞུམས་པ་ནི། མཚན་དང་དཔེ་བྱད་དུ་ལྷན་
ཞིང་། ཞི་བའི་དང་ལས་སྟོ་བོར་སྤྲུལ་ཅིང་། ཐེག་པ་དགུའི་དོན་ཐུགས་ལ་འདུས་པ། གསང་བ་
ཐུགས་ཀྱི་གཟུངས་ཐོབ་པ་ཞིག་འཁྱུངས་ཏེ། མཚན་གསང་བ་འདུས་པར་གསོལ་ལོ། །གསུམ་པ་
དགོངས་པའི་བརྒྱུད་ཚུལ་ནི། དེས་སྤྲུལ་མི་གསུམ་ལ་བརྒྱུད་དེ། མན་དག་ཀྱན་འདུས་གསང་བ་
འདུས་པ་ཡིས། ཐེག་པའི་ཡང་ཅེ་རྒྱུད་ལུང་ཅ་བ་འདི། །སྤྲུལ་མི་གསུམ་སེམས་དཔའ་ནམས་ལ་
ནི། །ཐུགས་ནས་ལུང་དང་རིག་པ་ཐབས་ཀྱིས་བརྒྱུད། ཁེས་དགོངས་རྒྱུད་ཡིག་ཆུང་ལས་
གསུངས་སོ། །དེ་ཡན་ཆད་ནི་རིག་པ་ཐབས་དང་རྩ་འཁྱུལ་གྱིས་བརྒྱུད་པས། རྒྱལ་བ་དགོངས་
པའི་བརྒྱུད་པ་ཞེས་བྱའོ། །

གཉིས་པ་གྲུབ་ཐོབ་སྟོན་ཁྱུངས་ཀྱི་བརྒྱུད་པ་ནི། གཟེར་བྱ་ལས། ཆོག་གིས་སྟོན་དུ་བརྒྱུད།
ཅེས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། བརྒྱུད་པ་འཁྱུག་ཅན་དང་འཁྱུག་མེད་གཉིས་སོ། །དང་པོ་འཁྱུག་ཅན་ལ་
ཡང་གསུམ། རྟོད་སྟེས་འཆི་མེད་གཙུག་ལུང་ནས་བརྒྱུད་པ་དང་། རྟོད་སྟེས་ཡེ་གཤེན་གཙུག་
ལུང་ནས་བརྒྱུད་པ་དང་། རྩས་སྟེས་གསང་བ་འདུས་པ་ནས་བརྒྱུད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྟོད་སྟེས་
འཆི་མེད་གཙུག་ལུང་ནས། གཤེན་ཏོར་ཏི་ཆེན་པོ་ལ་བརྒྱུད། ཁོང་གིས་ཐེག་དགུ་མཐུན་པ་ལ།
ཀྱན་མཐུན་དོན་གྲུབ་ཀྱིས་ཁྱུངས་པ། རྒྱ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་བོན་འདི། གཞི་སྟོང་བ་ཞིག་འདུག་སྟེ། དེ་
ཡང་ཆོགས་ཆེ་ལ་དོན་ཆུང་བ་ཞིག་འདུག ཐུགས་བསྐྱེད་རྒྱུད་ཀྱི་བོན་འདི། གཞི་བསྐྱར་བ་ཞིག་
འདུག་སྟེ། དེ་ཡང་ཆོགས་ཆེ་ལ་དོན་ཆུང་བ་ཞིག་འདུག རྒྱ་འབྲས་གཉིས་མེད་ལ་སྐྱབ་པའི་བོན་
འདི། གཞི་བྱིན་གྱིས་སྐབས་པས། ཆོགས་ཆུང་ལ་དོན་ཆེ་བ་ཞིག་འདུག་པས། འདི་ལྟ་ཞེས་ལྟས་
པས། ཏོར་ཏི་ཆེན་པོའི་ཞལ་ནས། ཤེས་པར་བྱས་ནས་དོར་བའི་བོན་དང་གཅིག་ཤེས་པར་བྱས་
ནས་བྱར་དུ་བཞག་པའི་བོན་དང་གཉིས། ཤེས་པར་བྱས་ནས་དང་དུ་སྦང་བར་བྱ་བའི་བོན་དང་
གསུམ་ཡིན་པས། ཐམས་ཅད་ཤེས་དགོས་གསུངས། མཚན་ཉིད་ཤེས་པར་བྱས་ནས་དོར་ཞིག་
ཐུགས་བསྐྱེད་རྒྱུད་ཀྱི་བོན་འདི། སྤྲུལ་མའམ། མེ་ལོང་གི་གཟུགས་བརྟན་ནམ། རྒྱ་ཆའི་དཀྱིལ་
འཁོར་ལྷར་ཤེས་པར་གྱིས་ལ་བྱར་དུ་ཞོག་ཅིག རྒྱ་འབྲས་ལ་སྐྱབ་པའི་བོན་ལ། རྒྱུད་ཆེན་མང་ན་

ཡང་། གངས་པའི་རྒྱུད་དང་གཅིག་གྲུབ་པའི་རྒྱུད་དང་གཉིས། དམ་ཚིག་གི་རྒྱུད་དང་གསུམ།
དབང་གི་རྒྱུད་དང་བཞི། སྒྲ་མའི་ཞལ་གྱི་བརྒྱུད་པ་དང་ལྔ། ཡིད་ཆེས་པའི་བརྒྱུད་པ་དང་དྲུག་
འབྲས་བུའི་བརྒྱུད་པ་དང་བདུན། བཤད་པའི་བརྒྱུད་པ་དང་བརྒྱུད་དོ། །དེ་ལས་སྐྱེས་ཐེག་
དགུ་མ་སྟོངས་པར་མཁུན་ནོ། །མཚན་ཉིད་ཀྱི་བོན་དང་། ཐེག་པ་འོག་མ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པར་
བྱས་ལ་བྱར་ལ་བཞག་གོ། །ཕྱགས་ཀྱི་བོན་དང་། བྱུང་པར་སྒྲ་ན་མེད་པའི་བོན་དང་དུ་སྒྲངས་
པས། རྩམ་མོང་དང་མཚོག་གི་དངོས་གྲུབ་གཉིས་ཀ་གྲུབ་པ་ལགས་སོ། །སྒྲ་མ་ཀྱུན་མཁུན་དོན་
གྲུབ་དེ་ལ། དཔོན་ཆེན་ཆོ་སྤྲུངས་སྒྲ་བ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་ལྷུས་པས། སྤར་གྱི་བོན་རི་བཞིན་དུ་
བསྟན་ནོ། །སྒྲ་མ་དེའི་ཞལ་ནས། བོན་འདི་ཡི་འདུག་ཚུལ་ནི། དཔེ་སྤྱུལ་སྤྱུག་དོང་དུ་ལྷགས་པ་
དང་འདྲ་སྟེ། འཕྲག་པ་མེད་པ་ཞིག་འདུག་པས། ཉམས་སུ་ལོངས་ཤིག་གསུངས་ནས། དཔོན་སྒྲ་
བ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས། བྲག་དམར་ཆད་གཤིག་གི་གནས་སུ། ལོ་དགུ་ཉམས་སུ་སྒྲངས་པས། རྩམ་
མོང་དང་མཚོག་གི་དངོས་གྲུབ་གཉིས་ཀ་བསྟེམས་པ་ལགས་སོ། །སྒྲ་མ་ཆོ་སྤྲུངས་སྒྲ་བ་རྒྱལ་
མཚན་དེ་ལ། དཔོན་ཆེན་ར་སངས་སྤྱུ་རྒྱལ་གྱིས་ལྷུས་པས། རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་བོན་ནམས་མ་འགགས་
པར་བསྟན་ནས། སྒྲ་མའི་ཞལ་ནས། འདི་ནི་ཡིད་བཞིན་གྱི་མོར་བུ་དང་འདྲ་སྟེ། རྟེན་པར་
དཀའ་བ་ཞིག་འདུག་གསུངས་ནས་གནང་ངོ། །དཔོན་ཆེན་ར་སངས་ཀྱིས་སྟོང་མར་དུ་ལོ་བདུན་
ཉམས་སུ་སྒྲངས་པས། རྩམ་མོང་དང་མཚོག་གི་དངོས་གྲུབ་བསྟེམས་པ་ལགས་སོ། །སྒྲ་མ་ར་
སངས་སྤྱུ་རྒྱལ་དེ་ལ། དཔོན་ཆེན་ཏ་པི་ར་ཅ་བས་ལྷུས་པས། རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་བོན་ཐམས་ཅད་མ་
ལུས་པར་བསྟན་ནས། སྒྲ་མ་དེའི་ཞལ་ནས། བོན་འདི་ནི་སང་གའི་འོ་མ་དང་འདྲ་སྟེ། བུང་བ་
དཀའ་ཞིང་རྟེན་པར་དཀོན་ནོ། །ཉམས་སུ་ལོངས་ཤིག་གསུངས་སོ། །དེས་ལྷག་ཐབས་སང་གའི་
བྲག་ལ་ལོ་དགུ་ཉམས་སུ་སྒྲངས་པས། རྩམ་མོང་དང་མཚོག་གི་དངོས་གྲུབ་བསྟེམས་པས། རྩང་པོ་
ལྷག་མེད་དུ་སངས་རྒྱས་པ་ལགས་སོ། །སྒྲ་མ་ཏ་པི་ར་ཅ་དེ་ལ་སྤྲུལ་ར་སངས་ཀྱི་མ་ར་ཅས་ལྷུས་
པས། སྒྲ་མ་དེའི་ཞལ་ནས། བོན་འདི་ནི་སང་གའི་འོ་མ་དང་འདྲ་སྟེ། སྟོང་པ་གྱིས་མི་སྤྱབ་ཀྱི།
གར་ཐོད་ཐོད་དུ་མ་སྟོན་ཅིག འདི་ནི་རི་སྐྱམས་ཀྱི་རྒྱ་དང་འདྲ་སྟེ་དཀོན་ནོ། །བྱུང་སྟོང་དང་
འདྲ་སྟེ་རྟེན་པར་དཀའ་བས་རྒྱུད་མ་གསོན་ཅིག་གསུངས་སོ། །དེས་ནི་རིངས་སུ་ལོ་དགུ་ཉམས་
སུ་སྒྲངས་པས། རྩམ་མོང་དང་མཚོག་གི་དངོས་གྲུབ་དུ་མ་བསྟེམས་སོ། །སྒྲ་མ་ར་སངས་ཀྱི་མ་ར་

ཁོད་ཀྱིས། སྤུམ་པའི་བོན་པོ་ཨ་བ་ཐོང་ལ་བརྒྱད། དེས་རྒྱའི་བོན་པོ་གསལ་བ་འདྲ་ཆེན་ལ་
བརྒྱད་དོ། །དེ་གཉིས་ཀྱིས་སྤུམ་པ་དང་རྒྱའི་ཡུལ་དུ་བརྒྱད་དོ། །དེས་ཇག་རོང་གསལ་མཁར་ལ་
གདམས་སོ། །དེ་ཡང་སྤྲོ་མའི་ཞལ་བརྒྱད་པའི་གདམས་པ་དང་། ཉམས་སུ་སྤངས་པའི་གདམས་
པ་དང་། ཡིད་ཆེས་པའི་གདམས་པ་དང་གསུམ་གནང་པ་ལགས་སོ། །སྤྲོ་མ་ཇག་རོང་གི་ཞལ་
ནས། རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་འདུག་ཚུལ་གསུམ་ཡིན་ཏེ། སང་གེ་ལྷ་བུའི་རྣལ་འབྱོར་པ། རྣང་བ་ལ་
ཞེན་པ་ལོག་པ། མ་མོ་བུ་མི་འདྲོད་པ་ལྷ་བུ་དང་། རྣལ་པོ་ལྷ་བུའི་རྣལ་འབྱོར་པ། རྣང་བ་ལ་
སྦྱོང་ལ་མ་ཆགས་པ། རྒྱུང་ནམ་མཁའ་ལ་ཐིང་བ་ལྷ་བུ་དང་། དུན་ཅེ་དུང་ན་ལྷ་བུའི་རྣལ་འབྱོར་
པ། རྣང་བ་ལ་མི་ལམ་ལྷ་བུར་འཛིན་ཆགས་དང་བྲལ་བའོ། །དེ་གསུམ་གང་འཐད་ཀྱིས་ཤིག་
གསུངས། ཁོང་གིས་ཁབ་སྤུམ་དང་མང་དུ་མཛད་དེ། རྒྱུང་པོ་ལྷག་མ་མེད་པར་སངས་རྒྱས་སོ། །
སྤྲོ་མ་དེས་སྤུམ་གསུམ་གྱི་བར་མ་ལ་གདམས་སོ། །སྤྲོ་མ་ཇག་རོང་གསལ་མཁར་དེ་ལ། རྒྱུང་པོ་ཨ་
བ་ཐོང་གིས་ཞུས། སྤྲོ་མའི་ཞལ་ནས། ཡང་ན་སྤྲོང་བུས་ཅན་ལ་ནད་བྱུང་བ་ལྷ་བུ་ཡིན་གྱི། རྒྱལ་
ཁམས་སུ་འབྱོམས་ཤིག །ཡང་ན་སང་གེ་གཟན་ཆོལ་བ་ལྷ་བུ་ཡིན་གྱི། གངས་གོང་དང་གཡའ་
གོང་འགྲིམས་ཤིག །ཡང་ན་རྒྱལ་པོ་ཡུལ་ཤར་བ་ལྷ་བུ་ཡིན་གྱི། དམན་ཆ་བྱུངས་ཤིག་གསུངས་
སོ། །དེས་གད་དམར་ལྷག་ཆང་དུ་ལོ་བརྒྱད་ཉམས་སུ་སྤངས་པས། རྣམ་མེད་དང་མཆོག་གི་
དངོས་གྲུབ་དུ་མ་བསྐྱེམས་པ་ལགས་སོ། །སྤྲོ་མ་རྒྱུང་པོ་ཨ་བ་ཐོང་ལ། རྒྱུང་པོ་བཀྲ་ཤིས་རྒྱལ་
མཆོག་གིས་ཞུས། སྤྲོ་མའི་ཞལ་ནས། རྣམ་མེད་རྩོམ་ནས་བྱ་འཕུར་བ་ལྷ་བུའམ། ཐོགས་རྒྱགས་
མེད་པ་ནམ་མཁའི་ཐོག་ལྷ་བུའམ། དངོས་པོ་མེད་པ་བར་སྤྲང་གི་སྤྲིག་རྒྱ་ལྷ་བུའམ། ཡང་མེད་
པ་རྒྱུང་བྱུག་ནམ་མཁའ་ལ་ཐིང་བ་ལྷ་བུའམ། དེ་ཙུག་མ་ཤེས་ན་བོན་མ་རྟོགས་པ་ཡིན་གསུངས་
སོ། །དེས་ཞང་ཞུང་གི་ཡུལ་ས་ཉི་ཤུག་ཏུ། ལོ་ཉི་ཤུ་རྩ་གཅིག་ཏུ་རི་དྲགས་ཐམས་ཅད་བཞོས།
གཅན་གཟན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བཟའ་བུང་བསྐྱལ། མཆོག་དང་རྣམ་མེད་གི་དངོས་གྲུབ་
བསྐྱེམས་སོ། །སྤྲོ་མ་རྒྱུང་པོ་བཀྲ་ཤིས་རྒྱལ་མཆོག་དེ་ལ་དེའི་སྤུམ་རྒྱུང་པོ་ལེགས་མགོན་གྱིས་ཞུས།
སྤྲོ་མའི་ཞལ་ནས། རིག་པ་གཏན་ལ་ཐེབས་པས་མི་འགྱུར་གཡུང་དུང་སྤྱ། ཤེས་པ་མ་བཅོས་རིན་
ཆེན་གསེར་དང་འདྲ། གང་ནས་མ་བྱུང་ནམ་མཁའི་མེ་ཏྲོག་འདྲ། གང་ན་མི་གནས་བར་སྤྲང་
གཞའ་ཆོན་འདྲ། ཁམའ་དབུས་བྲལ་བ་ནམ་མཁའ་འདྲ། བོན་རྣམས་དེ་ལྟར་མ་རྟོགས་ན། །

འོར་བུ་རིན་ཆེན་རྟེན་ནས་སྟོར་བ་ཡིན་གསུངས་སོ། དེས་མཆོ་རིའི་དོ་ལ། ལོ་བརྒྱད་ཉམས་སུ་
སྒངས་པས། བྱམ་མོང་དང་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་བསྟེན་པ་ལགས་སོ། ལྷ་མ་ཁྲུང་པོ་ལེགས་
མགོན་དེ་ལ། མ་རྟོར་སྟག་གཟིག་གིས་ཁྲུས་པས། ལྷ་མའི་ཞལ་ནས། ཕྱི་སྤང་བ་དང་ནང་རིག་པ་
གཉིས་སུ་མ་མཆིས་ཀྱི། གཅིག་ཆོད་དུ་ཆོད་ཅིག་ཡང་ན་འབྲལ་མེད་ཡིན་གྱི་རྒྱ་ཆོད། ཡང་ན་
དངོས་མེད་ཡིན་གྱི་གང་དགར་ཞོག་ཡང་ན་ངེས་མེད་ཡིན་གྱི་ཙག་གེ་ཞོག་གསུངས་ནས།
དེས་གངས་ཏི་སེ་ལ་ལོ་བརྒྱ་གཉིས་ཉམས་སུ་སྒངས་པས། ཡིད་ཅམ་མ་ཆེས་ནས་སྤར་ལོག་སྟེ།
ཁྲུང་པོ་ལེགས་མགོན་ལ་ཁྲུས་པས། ལྷ་མ་ལགས། བདག་གིས་འདི་ཅམ་ཞིག་ཉམས་སུ་སྒངས་
པས། ད་རུང་ཡིད་གཏད་ཅམ་མ་བྱུང་ལགས། ད་གདམས་པ་ཞིག་ཁྱེ་འཆོལ་ཁྲུས་ནས། གསེར་
སྒང་བརྒྱ་ཐམ་པ་ལུལ་ནས་ཁྲུས་པས། ལྷ་མའི་ཞལ་ནས། ཁྱོད་ཀྱི་གསེར་ངས་མི་འདོད་ཀྱི་
གསུངས་ནས། གསེར་ནམ་མཁའ་ལ་གཏོར་ནས། གདམས་པ་གསལ་གདབ་པས། གཞོད་གསེར་
ཀྱི་རི་ལ་གཡུའི་སྤྲ་བརྒྱུག་པས། འོར་བུ་དབྱིག་རྒྱ་རང་སེམས་རྟོགས་པ་ཆེ། ཅི་ཅམ་ལུལ་ཡང་
དྲིན་ལ་འཁོར་བ་མེད་གསུངས་ནས། ལོ་དྲུག་མི་དང་མ་འཕྲད་པར་བསྐྱབས་པས་གྲུབ་པོ། ལྷ་མ་
མ་རྟོར་སྟག་གཟིག་དེ་ལ། ཀྱུ་རིབ་སྤང་བཞེར་ལོད་པོས་ཁྲུས་ཤིང་གདམས་སོ། དེ་གོང་གདམས་
པ་ཆེས་པོ་ཆེ་ཡང་མ་མཆིས་ཏེ། འོ་ན་གདམས་པ་ལ་རྒྱུད་ཁྲུངས་མེད་ན་བོན་ཤན་མི་ཕྱེད་པས།
རྒྱུད་ཁྲུངས་གལ་ཆེད། འདི་ནི་རྟོར་ཏི་ཆེན་པོ་ནས་བརྒྱུད་ཅིང་གུས་པའི་བརྒྱུད་པ་རྒྱུད་གཅིག་
ཡིན་ནོ། བརྒྱུད་པ་འཁྲུག་ཅན་ཡང་ཟེར་རོ། ལྷ་མའི་གདམས་པ་ཐོབ་མ་ཐོབ་འདིས་ཤེས་པ་ཡིན་
ནོ། རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་བོན་ལ། ལྷ་མའི་ཞལ་ནས་བརྒྱུད་པའི་བོན་དང་། ཉམས་སུ་སྒངས་
པའི་གདམས་ངག་དང་། མི་མ་ཡིན་ལ་གནང་བའི་གདམས་ངག་དང་གསུམ་མཆིས་སོ། སྟུག་པ་
ཀུན་ཡིད་བཅོས་གུས་ཤེས་པ་ཀྲུལ་པ་སྟོང་པ་དང་འདྲ། གདམས་པ་མེད་པའི་སྟོམ་ཆེན་ཀུན་ལ་
ཁའི་ཐོ་ཡོར་དང་འདྲའོ། ཞེས་གདམས་རྒྱུད་དོ། །

གཉིས་པ་སྟོང་སྟེས་རྒྱུད་ཁྲུངས་ཀྱི་སྟོན་པ་ཡེ་གཤེན་གཙུག་ཕུད་ཀྱིས། དོན་གྲུབ་ལེགས་པ་
སྤྱི་ཐམས་ལ་བརྒྱུད། དེས་ཞང་ཁྱུང་ཁྱི་སྟག་སྟོ་ལ་གདམས། དེས་ཞང་ཁྱུང་གཡུ་ལོ་ལ་གདམས།
དེས་ཞང་ཁྱུང་ཁྱི་པ་ལ་གདམས་པ། དེས་ཁྲུང་པོ་ལེགས་མགོན་ལ་གདམས། དེས་མ་རྟོར་སྟག་
གཟིག་ལ་གདམས། དེས་ཀྱུ་རིབ་ཤིང་སྟག་ཅན་ལ་གདམས། དེས་སྤང་བཞེར་ལོད་པོ་ལ་

གདམས་སྟོན།

གསུམ་པ་རྩུས་སྦྱོར་ཅིར་ཡང་སྦྱུལ་བའི་སྟོན་པ་གསང་བ་འདུས་པ་དེས། ལྷ་བོན་ཐོང་
དགར་ལ་གདམས། དེས་ཡེ་གཤེན་བསམ་གྲུབ་ལ་གདམས། དེས་གྱུར་སྤངས་ལེགས་གྲུབ་ལ་
གདམས། དེས་རྒྱུང་ཡར་བཙད་པོ་ལ་གདམས། དེས་ཁྲི་སྤྲུལ་རྒྱལ་བ་ལ་གདམས། དེས་ཁོང་ཁྲོད་
དགའ་རབ་ལ་གདམས། དེས་ར་སངས་བསོད་ནམས་བཟླ་ལ་གདམས། དེས་ཁོང་ཁྲོད་བཟླ་
ཤིས་རྒྱལ་མཚན་ལ་གདམས་སོ། །དེས་སྤང་བཞེར་མོད་པོ་ལ་བརྒྱད་དོ། །

གཉིས་པ་རྒྱུད་པ་འབྲུག་མེད་རིང་རྒྱུད་མུ་ཆགས་སུ་བརྒྱད་པ་ལ་ཡང་བཞེ། སེམས་དཔའ་
བཅའི་བརྒྱད་པ་དང་། རིག་འཛིན་རིག་པའི་བརྒྱད་པ་དང་། གང་ཟག་སྟན་ཁུངས་ཀྱི་བརྒྱད་པ་
དང་། མཁས་པ་ལོ་པཎ་གྱི་བརྒྱད་པ་དོ། །དང་པོ་ནི། མངལ་སྦྱོར་སྦྱུལ་བའི་སྟོན་པ་གཤེན་རབ་
དེས། ལྷ་རབ་འོད་ཀྱི་སྤྲུལ་ཡོངས་སུ་དག་པ་ལ་བརྒྱད་དེ། སྤྲུལ་མེད་ཡང་དགོངས་པ་མཁའ་ལྷ་
དུ་དག་པས། རྩན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་མཁའ་ལ་འཕྱར་བ་དང་། ལྷགས་མཆིལ་གཏོར་བས། ས་
ལ་མེ་ཏྲོག་འབྲུངས་པར་རུས། མཚན་གི་དངོས་གྲུབ་ཐབས་ཤེས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ངང་དུ་
སངས་རྒྱས་སོ། །དེས་བམ་ཟེ་ལྷ་ཕྱིན་མཛེས་ཀྱི་སྤྲུལ་བྱ་བོན་པ་ནམ་ལ་བརྒྱད་དེ། སྤྲུལ་མེད་ཡང་
དགོངས་པ་དབྱིངས་ལྷ་གཡོ་བ་མེད་པས། རྩན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་དངོས་སུ་སྦྱུལ་བོན་འཆད་
ཅིང་། རྩ་ལ་བྱིང་བ་མེད་པ་དང་། མཚན་གི་དངོས་གྲུབ་སྦྱུ་ལུས་འོད་ཟེར་དུ་འཕྱོས་ནས་སངས་
རྒྱས་སོ། །དེས་རྒྱལ་པོ་ཁྲི་ལྷོ་འོད་ཀྱི་སྤྲུལ་མེ་བོན་ཁྲི་ལྷོ་ཟམ་བྱ་ལ་བརྒྱད་དེ། སྤྲུལ་མེད་ཡང་
དགོངས་པ་ངང་ཉིད་སྦྱོས་པ་བཟུང་བས། རྩན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་མེ་ཏྲོག་གི་ཆར་འབབས་ཤིང་།
ཉིང་འཛིན་མེ་ཡིས་ལོག་ལྷ་བསྐྱེད་པར་རུས། མཚན་གི་དངོས་གྲུབ་སྦྱུ་ལུས་ཟག་མེད་ཀྱི་དབྱིངས་
སུ་སངས་རྒྱས་སོ། །དེས་བ་ནམ་སྦྱོལ་པོ་ལ་བརྒྱད་དེ། སྤྲུལ་མེད་ཡང་དགོངས་པ་མེ་ཏྲོག་སྦྱོང་ན་
གནས་པས། རྩན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་ལྷས་གསོལ་ཟས་འདྲེན་ཞིང་། གདུག་པ་ཅན་དབང་དུ་
སྤྲུང་པར་རུས། མཚན་གི་དངོས་གྲུབ་ཡེ་ཤེས་ལྷ་དང་གཉིས་སུ་མེད་དོ། །དེ་ཡིས་སྤྲུལ་ཁྲི་ཤོ་རྒྱལ་
བ་ལ་བརྒྱད་དེ། སྤྲུལ་མེད་ཡང་དགོངས་པ་རོལ་བ་རྩལ་དུ་ཤར་བས། རྩན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་
ཉིང་འཛིན་ཟས་སུ་གསོལ་ཞིང་། ལམས་ཀྱི་ཟས་མེད་གོས། མཚན་གི་དངོས་གྲུབ་སྤང་སྟོང་
གཉིས་སུ་མེད་པར་སངས་རྒྱས་སོ། །འདི་ཡན་ཆད་སྦྱ་ཆོ་ལ་ངེས་པ་མེད་དེ། སྦྱེ་ཤི་རང་དབང་

ཅན་ཡིན། རྒྱལ་བའི་ནམ་ལྷལ་དུ་གསལ་ལོ། །

གཉིས་པ་རིག་འཛིན་རིག་པའི་བརྒྱད་པ་ནི། ཁྲི་ཤོ་རྒྱལ་བས་ར་སངས་བསམ་གྲུབ་ལ་
བརྒྱད་དེ། ལྷ་མ་དེ་ཡང་དགོངས་པ་མཁའ་ཉམས་དག་པས། རྩམ་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་ཆུ་བོ་གྲེན་
ལ་སྒྲིག་ཅིང་། ཡ་མོང་རྟ་རྩ་ཞོན་པར་ལུས། མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་འོད་གྱི་སྒྱུ་རྩ་སངས་རྒྱས་སོ། །
དེས་དར་མ་ཤེས་རབ་ལ་བརྒྱད་དེ། ལྷ་མ་དེ་ཡང་དགོངས་པ་སྒྲོང་ཉམས་གཡོ་བ་མེད་པས། རྩམ་
མོང་གི་དངོས་གྲུབ་ས་བདག་སྒྱུ་གཉན་བཅན་དུ་འཁོལ་བ་དང་། སྒྱུ་ལུས་དུ་མར་སྒྲུལ་ལུས།
མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་སྒྱུ་ལུས་མ་བོར་བར་དབྱིངས་སུ་སངས་རྒྱས་སོ། ། དེས་དར་མ་འབོད་དེ་ལ་
བརྒྱད་དེ། ལྷ་མ་དེ་ཡང་དགོངས་པ་སྒྱུ་གསུམ་སྒྱུ་གྲུབ་གྱི་རང་ས་ཟེན་པས། རྩམ་མོང་གི་དངོས་
གྲུབ་གསེར་བཙོ་འཕེན་པ་དང་དུག་སྒྲན་དུ་བསྒྱུར་བར་ལུས། མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་སྒྱུ་ལུས་འོད་
དུ་ཡལ་ནས་སངས་རྒྱས་སོ། ། དེས་ཁོང་ཁྱེད་ཀྱི་འཕམ་ལ་བརྒྱད་དེ། ལྷ་མ་དེ་ཡང་དགོངས་པ་
འཆོར་མེད་གཟུངས་དང་ཕྲན་པས། རྩམ་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་ལུས་མཛེ་སྒྲན་གྱིས་གཟིགས་པས་
སོས་ལུས། ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཟས་གྱིས་འཆོ། མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་སྒྱུ་ལུས་ནམ་མཁའ་ལ་འཇའ་
ཡལ་བ་ཉམས་སངས་རྒྱས་སོ། ། དེས་ལུ་ཡེ་ལྟ་རྒྱུ་ལ་བརྒྱད་དེ། ལྷ་མ་དེ་ཡང་དགོངས་པ་ཆ་བཤམ་
གྱི་རང་ལ་གནས་པས། རྩམ་མོང་དངོས་གྲུབ་ལྟ་སྒྲིན་བཅན་དུ་འཁོལ་བ་དང་། ཐེལ་(ཐེལ)རང་
དངོས་སུ་སྒྲོལ་བར་ལུས། མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་སྒྱུ་ལུས་ས་ལ་མ་བཞག་པར་མཁའ་སྒྱུ་དུ་
གཤེགས་སོ། ། དེས་མ་གཤེན་ལེགས་བཟང་ལ་བརྒྱད་དེ། ལྷ་མ་དེ་ཡང་དགོངས་པ་སྒྲོལ་མེད་དག་
པས། རྩམ་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་ཉི་ཟེར་ལ་ན་བཟང་འགེལ་བ་དང་། རི་སྐམས་ལ་ཆུ་འདོན་པར་
ལུས། མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་ཡི་དམ་ལྟ་དང་དབྱེར་མེད་དོ། ། དེ་ཡན་གྱི་བརྒྱད་པ་ནམས་གྱི་འགོ་
དོན་རྒྱལ་ནས་ལྷ་དང་འདས་དུས་སུ། སྒྱུ་ལུས་ས་ལ་མ་བོར་འོད་གྱི་རང་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་སོ། །

གསུམ་པ་གང་ཟག་སྐྱེས་ཁྱེད་ཀྱི་བརྒྱད་པ་ནི། མ་གཤེན་ལེགས་བཟང་གིས་གྱེར་གཤེན་
ཉམས་ལྟ་ལ་བརྒྱད་དེ། ལྷ་མ་དེ་ཡང་དགོངས་པ་སྒྱེ་འགག་གཉིས་མེད་དུ་རྟོགས་པས། རྩམ་མོང་
གི་དངོས་གྲུབ་སྒྱུ་ལུས་དུ་མར་སྒྲུལ་བ་དང་། ཉི་ཟེར་ལ་ཞོན་ནས་སྒྲིང་བཞིར་བསྒྲོད་ལུས། མཆོག་
གི་དངོས་གྲུབ་སྒྱེ་འཆི་མེད་པའི་རང་ས་ཟེན་ནོ། ། དེས་ར་སངས་གཡུང་དྲུང་གསལ་ལ་བརྒྱད་དེ།
ལྷ་མ་དེ་ཡང་དགོངས་པ་མཛོན་དུ་གྱུར་བས། རྩམ་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་གཡལ་གློད་དངོས་སུ་

འགེལ་ཞིང་། མཚན་གི་དངོས་གྲུབ་བོན་ཉིད་གཡོ་བ་མེད་པའི་ངང་ལ་གནས་སོ། །དེས་ར་
སངས་གཡུང་འཕན་ལ་བརྒྱད་དེ། སླ་མ་དེ་ཡང་དགོངས་པ་སློམ་ཆེན་པོར་རྟོགས་ནས། རྩན་
མོང་གི་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ་མཐུ་བས་འདྲིལ་བ་དང་། རི་བོ་བོར་དུ་འཕེན་པར་རུས། མཚན་གི་
དངོས་གྲུབ་ས་ལམ་མ་བསྐྱོད་པར་གཅིག་ཆར་དུ་སངས་རྒྱས་སོ། །དེས་དགེ་འབར་དོན་གྲུབ་ལ་
བརྒྱད་དེ། སླ་མ་དེ་ཡང་དགོངས་པ་སྟོང་གསལ་མཐའ་དང་བལ་བས། རྩན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་
མངོན་ཤེས་རྩལ་རྣམས་རྟོགས་ནས་པ་རོལ་གྱི་སེམས་ཤེས་པ་དང་། རྟོག་འགྱུར་སྣ་ཚོགས་
དགོངས། མཚན་གི་དངོས་གྲུབ་ཡེ་སངས་རྒྱས་པའི་ངང་ལ་གཡོ་བ་མེད་དོ། །དེས་གྱུར་སྤངས་
དགེ་འཕེན་ལ་བརྒྱད་དེ། སླ་མ་དེ་ཡང་དགོངས་པ་མཉམ་ཉིད་རྟོགས་པས། རྩན་མོང་གི་དངོས་
གྲུབ་བཙོ་དམར་མདའ་ལྟར་འཕེན་པ་དང་། ལྷ་སྤོན་བཟུང་དུ་འཁོལ་རུས། མཚན་གི་དངོས་གྲུབ་
དམིགས་མེད་གྱི་ངང་ལ་སངས་རྒྱས་སོ། །དེས་གསུང་དགེ་རྒྱལ་ལ་བརྒྱད་དེ། སླ་མ་དེ་ཡང་
དགོངས་པ་དོན་དམ་མངོན་དུ་གྱུར་བས། རྩན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་ས་རྩི་རི་བྲག་ལ་ཐོགས་པ་
མེད། མཚན་གི་དངོས་གྲུབ་དོན་གཉིས་མཐར་ཕྱིན་ཏེ་སངས་རྒྱས་སོ། །དེས་ཁང་ཁྱུང་རྣམ་རྒྱལ་
ལ་བརྒྱད་དེ། སླ་མ་དེ་ཡང་རང་རིག་མངོན་དུ་གྱུར་བས། རྩན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་རྩ་རྒྱུང་ལ་
མངའ་བསྟེན་ཤིང་། ཐིག་ལེ་ལ་རང་དབང་ཐོབ། མཚན་གི་དངོས་གྲུབ་འཁོར་འདས་དབྱེར་
མེད་དུ་རྟོགས་ཏེ་སངས་རྒྱས་སོ། །དེས་ཐུ་རྒྱུང་དཀར་པོ་ལ་བརྒྱད་དེ། སླ་མ་དེ་ཡང་བཟུང་
འཛིན་འཁྱལ་བ་ཞིག་ནས། རྩན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་སྐྱེ་གསུང་བྱགས་ལས་སྤུལ་བ་བསམ་འདས་
འགྲེད་རུས། མཚན་གི་དངོས་གྲུབ་བརྗོད་མེད་ཆེན་པོའི་ངང་ལ་སངས་རྒྱས་སོ། །དེས་ཉོར་ཉི་
ཆེན་པོ་ལ་བརྒྱད་དེ། སླ་མ་དེ་ཡང་མཁས་ཤིང་གྲུབ་པ་བསྟེན་པས། རྩན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་
མི་བསྟེན་པའི་གཟུངས་དང་ལྡན་ཞིང་། ཐིག་དགུ་མཁུན་པ། མཚན་གི་དངོས་གྲུབ་སྐྱེ་ཤི་མེད་
པར་རྩན་ཞུགས་ཀྱིས་འགོ་དོན་མཛད་དོ། །དེ་ཡན་ཆད་ནི། སངས་རྒྱས་འགོ་དོན་ལ་རྣམ་སྤུལ་
དུ་བྱོན་པ་ཡིན་པས། མཁུན་བཙེའི་ཡོན་ཏན་དང་གྲུབ་པའི་དོན་རྟོགས་དུ་མ་དང་ལྡན་ཞིང་།
རྩ་འཕྱལ་ཕྱོགས་བཅུར་འགྲེད། འཁོར་བ་རྩད་ཚད་ཁྱད་པར་དོན་གྱི་རིག་འཛིན་ཡིན་པས། རྩ་
ངན་ལས་འདས་དུས་ཟུང་པོ་ས་ལ་མི་འབོར། རྩ་འཕྱལ་སྟོབས་ཀྱིས་འདས་སོ། །

བཞི་བ་མཁས་པ་ལོ་པཎ་གྱི་བརྒྱད་པ་ནི། ཉོར་ཉི་ཆེན་པོ་ནས་དོན་ཀྱན་གྲུབ་པ་ལ་བརྒྱད་

དེ། སྤྱི་མ་དེས་ཙུང་བུ་ལྟ་བུ་ལྟོགས། དེས་ར་སངས་འཕམ་བྱུང་ལ་བརྒྱད་དེ། སྤྱི་མ་དེས་གསལ་སྒྲོང་གི་སྒྲོམ་པ་ལ་མངའ་བསྐྱེམས། དེས་གྲུ་རིབ་གསལ་དགའ་ལ་བརྒྱད་དེ། སྤྱི་མ་དེ་ནི་རོ་སྒྲོམས་སྒྲོང་པ་སྒྲོངས། དེས་སྤྱི་མ་བྱུང་མཚན་ལ་བརྒྱད་དེ། སྤྱི་མ་དེ་ནི་བོན་ཉིད་རང་ས་ཟེན། དབུ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱི་མ་བཞི་པོ་དེ་ཡང་། ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་ཚུ་ལ་མི་བྱིང་བ་དང་། མཁའ་ལ་འཕུར་བ་དང་། བ་བོང་ཏྲ་ཞོན་པ་དང་། ཚུ་བོ་གྲེན་ལ་བསྒྲིག་པ་ལས་སོགས་ལ་ཐོགས་པ་མེད། མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་རྟོག་མེད་ཆེན་པོ་མངོན་དུ་གྱུར་ནས་སངས་རྒྱས་སོ། དེས་ནི་ལྟ་བོན་ཡོངས་སུ་དག་པ་ནས་བརྒྱད་པའི་འཕྲུག་མེད་དོ། །གདམས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཐའ་ནི་སྤང་བཞེར་ཡོད་པོ་ལ་བཞག་གོ། དེ་ལྟར་ཉི་ཤུ་ཙུང་བཞི་ནི། གོང་མས་འག་མ་ལ་ཡི་གེ་རིས་སུ་མ་བཞུན་ཞིང་། ཆོག་གིས་སྐྱེད་དུ་བརྒྱད་དེ། དེ་དག་གི་ཡོན་ཏན་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་། གུར་བརྟགས་ཀྱི་སྒྲིབ་པའི་ས་བོན་དང་བཅས་པ་བྱང་། ཤེས་རབ་ཀྱིས་བདེན་པ་མངོན་སུ་དུ་གཟིགས། འཁོར་བའི་ས་ལས་འཕགས། གཡུང་དྲུང་ཐེག་པའི་ས་ཞོན། ནམ་མཁའ་ལ་བྱ་བཞིན་འཕུར། ཚུ་ལ་ཉ་བཞིན་འཕྱོ། ས་རྩོ་རི་བྲག་ལ་ཐོགས་མེད་དུ་འཇུག། ལོ་བརྒྱ་ལོན་ནས་བཅུ་དྲུག་ལོན་པར་བྱིར་ལ་བསྐྱར། ལོ་སྟོང་དང་དྲུག་བརྒྱ་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་འཆི་འཕོའི་ཚུལ་སྟོན་པའམ། བསྐལ་པ་མང་པོར་བཞུགས་ཀྱང་། ཤིན་ཏུ་གཞོན་ཞིང་འཆི་འཕོ་མེད་པ་དང་། ལོངས་སྐྱོད་དང་སྤྱུལ་སྤྱུའི་རྒྱལ་ཆོབ་བྱེད་ཅིང་དེ་དག་གི་ཚུལ་གྱིས་ཞིང་ཁམས་དཔག་ཏུ་མེད་པར། སྐྱོད་དང་ཕྱིན་ལས་དཔག་ཏུ་མེད་པས། སེམས་ཅན་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་དོན་མཛད་པ་ལས་སོགས་དུ་མར་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་ཉེ་བྱུང་ཐོག་བབས་ནི། ནམ་སྤུལ་འགོ་དོན་གྱི་བརྒྱད་པ་ལ་དྲུག་ཉི། སྤུལ་སྐྱོད་རིན་ཅན་གཉིས། ཞང་ཞུང་སྤར་གྱི་གྲུབ་ཆེན་དྲུག་སྤྱད་ལྷགས་ཀྱི་སྤྱི་མ་ལ། སྟོང་ལྷགས་ཀྱི་སྤྱི་མ་དྲུག་བྱང་བྱུང་གྱི་སྤྱི་མ་དག། རྩོ་བྱུང་གྱི་སྤྱི་མ་བཅུ་གཅིག་གོ། དང་པོ་སྤྱི་མ་དེའི་སྒྲོབ་མ་ནི། དཔོན་ཆེན་ཏ་པི་ར་ཅའི་ལོ་རྒྱུས་ལ་ལ། དང་པོ་གཙང་མ་མི་ལུས་ཐོབ་པ་ཡབ་དང་ཡུམ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ནི། ཡབ་ར་སངས་སྤྱི་རྒྱལ། ཡུམ་ཤེས་རིག་གསལ་ཡིན། དེའི་སྤྱི་མ་ཏ་པི་ར་ཅ(ཞང་སྤྱང)ཡིན་ཅོ། ཁོ་དོ་སྤྱི་རྒྱུད་དུ་རྒྱལ་པོ་དོ། གཉིས་པ་ལས་འཕྱོད་དང་སྐལ་པར་ལུན་པས། བཀའ་དྲིན་ཅན་གྱི་སྤྱི་མ་དང་ཇི་ལྟར་མཛུ་ན། ཡབ་ར་སངས་སྤྱི་རྒྱལ་དང་། དཔོན་ཆེན་ར་སངས་གཉིས་ལ་ཡང་

བོན་ལྷས། བྱང་པར་གང་ཟག་ཉི་ཤུ་ཙུ་བཞིའི་གཞུག་ཆོ་སྤྲངས་སྒྲ་བ་རྒྱལ་མཚན་ལ། བཀའ་རྒྱུད་
ཉམས་རྒྱུད་རྫོགས་པར་ལྷས་སོ། །གསུམ་པ་ས་གནས་བྱང་པར་ཅན་གང་དུ་བརྟེན་པའི་ཆོ་དུ་
བཞུགས་པ་ནི། ལྷག་ཐབས་སེང་གའི་བྲག་ལ་དཀའ་བ་སྤྱད་དེ། ལོ་དགུ་མི་ཆོག་གིས་བར་མ་ཆད་
པར་ཉམས་སྒྲ་སྒྲངས། བཞི་བ་ཐུན་མོང་དང་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྲུབ་ཏུགས་ནི། མཚོག་
དང་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་མ་ལུས་པར་བསྐྱེམས་ནས། བྱང་པོ་ལྷག་མེད་དུ་སངས་རྒྱས་སོ། །ཁྲ་
བ་རྟོགས་པ་མངོན་གྱུར་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ནི། བདག་དོན་དུ་བོན་སྐྱ་མངོན་དུ་གྱུར་ནས།
གཞན་དོན་དུ་སྤྲུལ་བའི་སྐྱ་བྱིས་པར་(ཁང་རྒྱུད་ཀྱི་ཏ་པི་ར་ཙ་ཟེར་བར་སྤྲུལ་)སྤྲུལ་ནས། རྣམ་མཁུན་གྱི་
ཡེ་ཤེས་ཐོབ། སྐྱ་མ་ངས་པ་དུ་མར་སྤྲུལ། སྐལ་ལྷན་གྱི་རྒྱུད་གཅིག་ཆར་དུ་གྲོལ་བ་ལགས་སོ། །
ཡོན་ཏན་དུ་མ་དང་ལྷན་ནོ། །

སྒྲ་མ་དེའི་སློབ་མ་ནི། བྱེར་སྤྲངས་ཆེན་པོ་སྤྲང་བཞེར་ལོ་བའི་ལོ་རྒྱས་ལ་ཟ། དང་པོ་
གཙང་མ་མི་ལུས་ཐོབ་པ་ཡབ་དང་ཡུམ་གྱི་ལོ་རྒྱས་ནི། གདུང་རུས་གྲུ་རིབ་ཡིན། ཡབ་གྲུ་རིབ་
འབུམ་མེ་དང་། ཡུམ་མང་འོར་ཟ་སྟོན་ནི་བྱ་བ་ཡིན། གཉིས་པ་ལས་འཕྲོ་དང་སྐལ་པར་ལྷན་
པས། བཀའ་བྲིན་ཅན་གྱི་སྒྲ་མ་དང་ཇི་ལྟར་མཇུག་ཞེ་ན། དགྲུང་ལོ་བཅུ་གསུམ་ལོན་པ་དང་
བོན་སྟོར་ལྷགས། བཞི་བཅུ་ཞེ་བདུན་པ་ལ་སློབ་མཐའ་བཅད་པའི་དུས་ན། ཆོ་སྤྲངས་སྒྲ་བ་རྒྱལ་
མཚན་ལ་ཟང་ཟེང་གི་ལོངས་སྟོང་མང་པོ་ལུ། མ་མིག་གི་རྒྱབ་ཕྱོགས་བྲག་རོང་དཀར་པོའི་
གསེབ་ཏུ་དོ་སྟོང་ལཱའི་གདམས་པ་བཏབ་ནས། བྱེར་སྤྲངས་ཆེན་པོས་འདི་སྤྲུལ་ཡང་མི་སྟོན་
ལགས་ལྷས་པས། སྒྲ་མའི་ཞལ་ནས། སྟོང་ལྷན་བྱུང་ན་བརྒྱལ་ཡང་སྟོང་ཅིག་གསུངས་སོ། །
གསུམ་པ་ས་གནས་བྱང་པར་གང་དུ་བསྟན་པའི་ཆོ་དུ་བཞུགས་པ་ནི། ཡུལ་ད་རོག་ཡིན། མཚོ་
སྤན་ལས་སོགས་མི་དང་མི་མིན་འདུ། ས་དེར་དཀའ་བ་སྤྱད་ཚུལ་ནི། ལོ་གཅིག་མཚོ་སྤང་གི་དོ་
ལ་དཔོན་སློབ་གཉིས་ཀྱིས། སྐྱ་རྒྱགས་ཆ་རྟེན་དང་བཅས་ནས་བཞུགས་སོ། །བྱེར་སྤྲངས་ཀྱིས་
གསོལ་གྱི་གཞུག་ཏུ་ཟན་ཏིང་རེ་བཞག དེ་ནས་མཚོ་རུལ་ཏེ། ཡང་ཟན་ཏིང་གི་གཞུག་ལ་འཇུག་
རེ་མཇུག་ནས། དཔོན་སློབ་གཉིས་པོས་གསོལ། འཇུག་གི་གཞུག་གི་རྩིག་མ་རེ། དབུ་ལྷས་ཀྱི་བྲག་
ལ་པོ་ཡིན་བཞག ཡང་མཚོ་རུལ། བྲག་དོས་ཀྱི་འཇུག་རྩིགས་བྲད་ནས། དེ་རྒྱལ་བཏབ་ཀྱིན་
གསོལ་ནས། ལོ་གསུམ་སོང་བ་དང་། བྲག་ཕྱི་བའི་བསམ་པས། དེད་དཔོན་སློབ་གཉིས་ཀར་ནི་

ནམ་ཀྱང་འགྲོངས་ནི་འགྲོངས་པར་འདུག དང་ལ་ཁོ་རང་མཆོངས་ནས་རོ་ཞིག་བྱེད་བསམ་
 རྟེན། གྲུ་སྤྱངས་ལགས་མི་ཡི་རོ་བསམ་པ་ཞིག་གདའ་སྟེ་ཁྱེ་ལས། ཁྱོད་དེ་ལ་ཐུག་གམ་གསུངས།
 ཐུག་ལགས་སོ་ཁྱེ་ལས། འོ་ན་དོ་འདི་ལ་བསྐྱོར་ལ་ཅི་འདུག་ལྟོས་གསུངས། ཁོས་ཕྱིན་པས་རྒྱང་
 གཅིག་གི་རོ་ཞིག་གདའ་ཁྱེ་ལས། དེའུ་བྱ་གཙང་རིགས་བརྟེན་པས་ཟ་མི་ཉན་གསུངས། དེ་
 ནས་ཞག་འགའ་ནས་ཕྱིན་པས། བྱང་མེད་མ་བ་ལོག་པའི་རོ་ཞིག་གདའ་ཁྱེ་བ་ལུལ་བས། བཤུལ་
 ཆགས་ཀྱི་ཤ་ཟ་མི་ཉན། ཆ་ཆོ་ཆོ་བཟླགས་གསུངས། གྲུ་སྤྱངས་ཅི་མཛད་པ་ཡིན་བསམ་སྟེ། གྲུ་
 གོ་ཞིག་འགྲོ་ས་ནི་མེད་བསམ་སྟེ་སྒྲག་གོ་གྲུ་སྤྱངས་ལ་འཇུས་ལ་མིག་ཚུམ་ཞིག་གསུངས། ཡུན་
 རིང་ཞིག་ཕྱིན་ནས། ཁོས་མི་ལྷགས་ལུས་བསམ་སྟེ། མིག་ཕྱེ་ནས་ཕྱི་ལ་བལྟས་པས། བྱང་མེད་
 རྒྱན་གོས་ཅན་གཅིག་སྐྱམ་བྱ་དཀར་པོ་གཅིག་འགྲིལ་གྱིན་འོང་གིན་འདུག གྲུ་སྐོར་བལྟས་པས།
 གྲུ་གྱི་བྱང་མེད་འདྲ་བ་གཅིག་གིས། སྐྱམ་བྱ་དཀར་པོ་གཅིག་བརྒྱང་པའི་སྟེང་ན། ཁོང་དཔོན་
 སྐོབ་འབྱོན་གྱིན་འདུག ཁོས་མིག་བལྟས་མ་ཐག་སྐྱམ་བྱ་འཐེན་ནས་གར་སོང་ཆ་མེད། རྒྱ་འཐོན་
 ལ་ཅ་རྒྱ་ལ་སྤྱབས་སོ། དེ་ནས་བྱང་རེ་བྱིས་པ་མང་པོས་མཐའ་བསྐྱོར་ཏེ་འདུག་ནས། ཅ་ཁོད་ན་
 དེད་གྲུ་སྤྱངས་ཡིན་བྱས་པས། ཤ་ཡང་ཟད། སྤྱ་ཡང་སྟེས། ངོ་མི་ཤེས་པར་སོང་པས། ཁོང་བ་
 ན་རེ་གྲུ་སྤྱངས་གྲོངས་ནས་ལོ་མང་། ཁྱོད་མིན་ཟེར་རོ། གྲུ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་རྣམས་བཤད་པས།
 ཡིད་ཆས་ནས་དང་ལ་ཐུང་བྱངས། དེ་ནས་ར་དཀར་འབྲི་དཀར་གྱི་འོ་མ་བྱངས། དེ་རྗེས་
 ཞག་འགའ་ནས། གསོལ་ཟས་ཆད་ལ་ཁྱེ་ལས། སྐྱ་ཆད་ལ་སོས་སོ། བརྟེན་པའི་ཆོ་ནི་ལྷ་བརྒྱ་
 བདུན་ཅུ་ཆ་གསུམ་བཅུགས་སོ། བཞི་བ་ཐུན་མོང་དང་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྲུབ་ཏུགས་ནི།
 བསམ་ལས་འདས་པ་མངའ་ནའང་། སྤྱ་བྱ་བ་གསེར་སྤང་གང་ལ་ལོ་གསུམ་ལྷགས་ན། བོད་
 ལམས་ལུང་། ཁྱང་བྱ་བ་སྤང་བྱེད་ལ་ལྷ་བ་གསུམ་ལྷགས་ན། རྒྱལ་པོ་འཁོར་བཅས་ལུང་། ཁྱང་ཟ་
 མཆོ་རྒྱལ་གྱིས་ཁྱེ་ནན་ལུལ་ནས། བརྟེན་པ་ལ་དགོངས་ནས། རྒྱལ་བྱ་བ་གསེར་ཞོ་གང་ལ་ལྷགས་
 ཏེ་ཞག་བདུན་བརྒྱབས། སུམ་ཆ་སྟོད་ལ་འཕང་། ཡར་ལུང་གི་མཆོ་སྐམས་སྤུ་བོས། སུམ་ཆ་ནམ་
 བྱེད་ལ་འཕང་། ཡར་ལུང་སྤྱངས་པོ་རིའི་ཤ་བ་གཉིས་བསད། གྲུ་རེངས་ཀྱི་རི་ཡོད། སུམ་ཆ་ཐོ་
 རངས་ལ་འཕང་པས། རྒྱལ་བ་ཁྱི་སྟོང་ལྷེ་བཙན་བརྒྱུད་གིས་ཟེན། ཞབས་སྤྱི་ཐོག་སྤངས་པས་
 དབང་དུ་འདུག བཀའ་བཞིན་བརྒྱབས་ནས། རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་ཞང་ཁྱང་སྟན་རྒྱུད། གེ་ཁོད་མེ་

རི་ལས་སོགས་སྐྱོར་ནམས་དང་། རྒྱལ་པོའི་སྟོང་ཚད་ལ་ཕུལ་དྲིང་། རྒྱལ་པོ་ལིག་མི་རྒྱའི་སྐྱེ་ཚབ།
སྐྱེ་རི་གངས་ཉི་མོའི་མགུལ་དུ། གསེར་གྱི་མཚོད་རྟེན་ལིག་མི་རྒྱའི་སྐྱེ་ཚད་ཅིག་བཞེངས་པ། བོན་
ནམས་སོ་སོ་ལ་བཞུགས་སུ་འབྱུང་བ། གུ་རིབ་ཀྱི་མི་སྤེལ་གཡས་གཡུང་དང་ཁལ་མི་བསྐྱོད་པ།
རྒྱལ་པོ་ཁྱི་སྟོང་གིས་ཁས་སྦངས་དམ་དུ་བཅས་པས། ད་ལྟ་ཡང་བོན་ཁང་ཁྱུང་གཏེར་དུ་མ་
ལུབ་ཅིང་། ཕྱིན་སྐབས་ཆེ་བ་ཡང་དེ་ཅུག་ལགས་སོ། རྒྱུས་པ་བྱར་ན་ཡོད། བོན་ཟབ་མོ་འདི་ཡི་
བཀའ་གསུང་ཞིག་བཙལ་དགོངས་ནས། ཤངས་གྱི་གད་པ་འགྲོད་ཤོལ་དུ། བཙའི་སྐྱབ་པ་མཛད་
དེ། སྤྱང་པའི་མོ་རིགས་ཐམས་ཅད་དབང་དུ་བསྐྱུས། དེ་དུས་དབང་ཆེན་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཉི་ཤང་སང་
གྱི་སྟོག་སྤྱིང་ཕུལ་ཏེ། བྱར་སྐྱངས་ནམས་ཀྱིས་མ་བསྐྱབས་པར་ལས་བྱེད་ཅིང་། བསྟན་པ་སྐྱང་
བར་ཁས་སྦངས། སྤྱང་པའི་མོ་རིགས་ཐམས་ཅད་དབང་དུ་བསྐྱུས། སྟན་ཀྱུ་མ་ར་ཅས་སྟོག་སྤྱིང་
ཕུལ། མ་བསྐྱབས་པར་ལས་བྱེད་བསྟན་པ་སྐྱང་རོ། རྒྱུ་མ་ངེས་པ་ཤེལ་གྱི་ན་ཅུ་འོད་འཕྲོ་བ་ལས་
སོགས་ཅིར་ཡང་སྐྱུལ་ལོ། རྩ་བ་རྟོགས་པ་མངོན་གྱུར་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ནི། ཆོ་སྐྱངས་ཟླ་བ་
རྒྱལ་མཚན་ལས་སོགས་མཁས་གྲུབ་མང་པོ་ལ་སྟོན་འདོགས་བཅད། ཐེག་དགུ་ཐུགས་སུ་རྒྱུད།
མཁས་པར་སྟོ་སྐྱངས། བཙུན་པོར་ཁྲིམས་བསྐྱངས། མི་རི་ཐེས་ལས་སོགས་པ་སྐྱབས་པས། མཐུ་
དང་རྩ་འཕྱུལ་དང་ཕན། དཀའ་བ་མང་པོ་སྐྱུད། རྒྱལ་པོ་ལིག་མི་རྒྱའི་སྐྱེ་ཚད་གནས་སུ་
བཞུགས། དེ་དུས་མཚོག་གི་དངོས་གྲུབ་མ་ཐོབ་པས། ང་རང་ཡིན་བསམ་ང་ཆེ་བའི་ང་རྒྱལ་ཡོད་
པ་ལ། རྩ་སྐྱུལ་བའི་སྐྱེ་ཏེ་པི་ར་ཅ་དེ། ཉི་ཅར་སྐྱུལ་ཏེ་བྱོན་ནས། རྒྱལ་ཕན་གྱི་ཡོན་མཚོད་གཉིས་
པོའི། དྲེགས་པའི་ང་རྒྱལ་བཙལ། རིག་པའི་གནས་ལྷགས་བསྟན། བཅིངས་ཚད་གྱི་སྟོག་ལས་
བཀོལ་ནས། མཉམ་པའི་ཐང་ལ་ཕྱུང་ཏེ། རིག་པ་རང་ས་ཟིན་པར་བྱས་སོ། གྲེ་ནས་བཀའ་རྒྱུད་
ལུང་རིམ་བཞིན་གཞུང་ན་ཡོད་པ་ལྟར་གནང་རོ། རྟོགས་ཐོབ་དུས་མཉམ་སྦྲེས་ནས། སྐྱུལ་བའི་
སྐྱེ་དང་མཚུངས་པར་འགྲོ་དོན་མཛད་དོ། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་སངས་རྒྱལ་སུ་ཕྱར་བ་ལགས་སོ། །

སྐྱེ་མ་དེའི་སྟོབ་མ་ནི། བ་བ་རྒྱལ་གཟིགས་གསས་རྒྱུད་གི་ལོ་རྒྱུས་ལ་ཟླ། དང་པོ་ལོ་རྒྱུས་ནི།
རྒྱལ་པོ་ཁྱི་རལ་བ་ཅན་གྱི་སྐྱེ་སྐྱུང་ནི། ཡ་ངལ་གསས་རྒྱལ་དང་ཐོད་དཀར་སྟན་སྤྱིད་གཉིས་ཡིན།
སྐྱེ་མཚོད་རྒྱལ་ཏིག་གསས་རྒྱུད་ཡིན། དུས་དེར་བྱར་སྐྱངས་ཆེན་པོ་སྤྱང་བཞེར་ལོད་པོས། ཁང་
ཁྱུང་ཁྱི་སྟོང་མི་ལ་སྟོད་བརྟགས་པས། དམུ་ཙོག་གི་བྱ་རྒྱུད་ལོ་གསུམ་པ་གཅིག་དང་། བ་མ་རྒྱལ་

དྲིག་གསལ་ཆུང་ལོ་བདུན་ཅུ་དོན་གསུམ་པ་ལས་མ་རྟེན། རྒྱལ་གཟེགས་གསལ་ཆུང་དེ་ནི།
མཆན་ཉིད་ཐམས་ཅད་མ་ཚོངས་པར་མཁྱེན་པས། རྩོགས་སོགས་པའི་ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་ལ་
མཁས་པ། གེ་མ་སང་གི་བྱའམ། ཤ་ཟན་སྟོན་པའི་བྱའམ། ཁྲོ་ཆུའི་བྲག་ལྷ་བྱ་ཞིག་བཞུགས།
དབང་ནི་ས་བདག་རྒྱལ་པོས་ཀྱང་བསྐྱར་མི་བཏུབ་པ། བསྐྱར་ཅུ་ལྷའི་བྱ་མོས་ཀྱང་མི་ཞུགས་པ།
རྩོགས་གཏོང་མོད་ཆེ་བ་ནི་ཡིད་བཞིན་གྱི་ལོ་རྒྱུ་དང་འདྲ་བ་ཞིག་བཞུགས་སོ། །གཉིས་པ་
ལས་འཕྲོ་དང་སྐལ་པར་ཐུན་པས། བཀའ་དྲིན་ཅན་གྱི་སྒྲ་མ་དང་ཇི་ལྟར་མཇལ་ན། བྱེད་སྤྱངས་
ཆེན་པོ་སྤང་བཞེར་མོད་པོས། ལོ་ལྷ་ཅུ་ཕྱི་མཆོམས་བཅད་ནས། གྲོ་གའི་སྤྱུ་གྲུ་ལ་ཞལ་གཟུགས་
ནས་སྟན་ཏུ་དགོངས་པས་བརྒྱད་དོ། །དེར་ཆུང་མ་རོག་ཤུད་ཟ་དགེ་མ་དང་། བྱ་ཆ་མི་སྤང་
གསུམ་བོར་ནས་འཕྲིང་ཆགས་མེད་པར་བྱས་སོ། །གསུམ་པ་ས་གནས་ཁྱད་པར་ཅན་གང་ཏུ་
བཞུགས་པ་ནི། གནས་མེ་རྒྱུད་དཀར་ནག་བྱ་བ། ཕྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པའི་གནས་དེར་བཞུགས་ཏེ།
རྟོན་པའི་ཆེ་ནི་སུམ་བརྒྱ་དང་བདུན་ཅུ་བཞུགས་སོ། །བཞི་བ་ཐུན་མོང་དང་གནས་སྐབས་གྱི་
ཡོན་ཏན་གྲུབ་ཏུགས་ནི། སྤྱུ་ལུས་ཁྱད་པར་ཅན་གཟེ་ཕྱིན་མཆན་དང་ཐུན་ཞིང་། གཞན་གྱིས་
ཡིད་ཏུ་འོང་བ་དང་། གསུང་ཁྱད་པར་ཅན་གྱིས་གཞན་བཀའ་ཉན་པའི་དག་གི་རུས་པ་དང་
ཐུན་ཞིང་། ཐུགས་གྱིས་བསྐྱབས་པའི་ཐུགས་གྱི་ཐེག་པ་ལ། གསང་ཐུགས་ཐེས་ཐུགས་རིག་ཐུགས་
གསུམ་ཤིན་ཏུ་གྲུབ་པའི་ཏུགས་མངོན་ཏུ་གྲུབ་པས། མཆོག་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་ཇི་སྟེད་ཅིག་
མངའ་བ་ལགས་སོ། །ཁྲ་བ་རྟོགས་པ་མངོན་གྱུར་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ནི། སྒྲ་མས་ཉམས་གྱི་མན་
དག་བཏུབ་ནས། ལོ་གཅིག་ནས་ཡར་སངས་རྒྱས་ལ་རེ་མེ་ཆེ་བ། མར་སེམས་ཅན་ལ་དོགས་མི་
ཆ་བར་རྟོགས་སོ། །

སྒྲ་མ་དེའི་སྒྲོབ་མ་ནི། དམུ་ཙོག་གའི་ལོ་རྒྱུས་ལ་ལྷ། དང་པོ་གཙང་མ་མི་ལུས་ཐོབ་པ་
ཡབ་དང་ཡུམ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ནི། གདུང་ཅུས་གྲུ་རིབ། ཡབ་ནི་གྲུ་རིབ་གྱེར་རྒྱུད་དང་། ཡུམ་ནི་སྟོ་མོ་
ལྷམ་གཅིག་བྱ་བ་ཡིན། གཉིས་པ་ལས་འཕྲོ་དང་སྐལ་པར་ཐུན་པས། བཀའ་དྲིན་ཅན་གྱི་སྒྲ་མ་
དང་ཇི་ལྟར་མཇལ་ན། ས་སྤྱུ་རྒྱལ་དྲིག་གསལ་ཆུང་དང་མཇལ་ནས། བཅུ་དགུ་པ་ལ་གདམས་
དག་བཏུབ་དོ། །གསུམ་པ་ས་གནས་ཁྱད་པར་ཅན་གང་ཏུ་བཞུགས་པ་ནི། ས་སྤྱུ་སྟག་སྟག་ཅན་བྱ་
བ། གཡེན་ཁམས་འདུལ་བའི་གྲུབ་ཐོབ་རྣམས་འཛོགས་པའི་ས། ཕྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པའི་གནས་

དེར་བཞུགས་སོ། །བརྟེན་པའི་ཆོ་མཚན་བརྟེན་དང་བདུན་ཅུ་དོན་གཅིག་བཞུགས་སོ། །བཞི་བ་ཐུན་
མོང་དང་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྲུབ་རྟགས་ནི། དྲིན་ཅན་སྒྲུབ་པ་དང་མཉམ་པ་ལགས་སོ། །
ཐུ་བ་རྟོགས་པ་མངོན་གྱུར་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ནི། སྒྲུབ་མཉམ་པ་ཀྱི་གདམས་ངག་བཏབ་ནས་
སྒྲུབ་ཐུན་ནས་གདེང་ཐོབ་སོ། །འཁོར་བ་སྤངས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཐུགས་སུ་རྟུང་བ་
ལགས་སོ། །

སྒྲུབ་དེའི་སྒྲོབ་མ་ནི། དམུ་ཙྰ་སྤངས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ལ་ལྟ། དང་པོ་གཙང་མ་མི་ལུས་ཐོབ་པ་
ཡབ་དང་ཡུམ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ནི། གདུང་རུས་གྲུ་རིབ་སྟོན་པ་རྒྱུང་ངེ་དང་། ཡུམ་རྟོག་ཤུད་ཟ་ཨ་
ལོ་སྟན་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལས་འཕྲོ་དང་སྐལ་པར་ཐུན་པས། བཀའ་དྲིན་ཅན་གྱི་སྒྲུབ་
དང་ཇི་ལྟར་མཇལ་ན། སྒྲུབ་དམུ་ཙྰ་གཏེ་དང་མཇལ་ནས། བཞི་བཅུ་ཞེ་བདུན་པ་ལ་གདམས་
ངག་གནང་བ་ལགས་སོ། །གསུམ་པ་ས་གནས་ཁྱད་པར་ཅན་གང་དུ་བརྟེན་པའི་ཆོ་མཚན་བཞུགས་པ་
ནི། གངས་ཤེལ་རོང་བྱ་བ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་གནས་དེར་བཞུགས། བརྟེན་པའི་ཆོ་མཚན་བརྟེན་
དང་བཅུ་གསུམ་བཞུགས་སོ། །བཞི་བ་ཐུན་མོང་དང་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྲུབ་རྟགས་ནི།
ཐུན་མོང་དང་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་གཉིས་ཀ་མ་ཚོངས་པར་མངའ་བསྐྱེམས་པ་ལགས་སོ། །ཐུ་བ་
རྟོགས་པ་མངོན་གྱུར་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ནི། གདམས་ངག་བཏབ་ནས་ཞག་བཞི་བཅུ་ལ། བཅུ་
པར་རྟུར་ལ་ཡེངས། སྒྲུབ་གཅིག་ནས་རྟོགས་ནས་གྲོལ་བ་ལགས་སོ། །

སྒྲུབ་དེའི་སྒྲོབ་མ་ནི། དམུ་ཙྰ་དང་ཏམ་ཆེན་པོའི་ལོ་རྒྱུས་ལ་ལྟ། དང་པོ་གཙང་མ་མི་ལུས་
ཐོབ་པ་ཡབ་དང་ཡུམ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ནི། གདུང་རུས་གྲུ་རིབ་ཡིན་ཏེ། ཡབ་ནི་གྲུ་རིབ་ཁོ་རྒྱལ་དང་།
ཡུམ་ནི་ར་མོ་ལུ་གྲུ་བྱ་བ་ཡིན། གཉིས་པ་ལས་འཕྲོ་དང་སྐལ་པར་ཐུན་པས། བཀའ་དྲིན་ཅན་གྱི་
སྒྲུབ་དང་ཇི་ལྟར་མཇལ་ན། དམུ་ཙྰ་དང་ཏམ་ནི། སྒྲུབ་དམུ་ཙྰ་གཏེ་ཡབ་ཀྱི་མཆོད་པོ་ཡིན་ཏེ།
དེ་ཡང་བཞི་བཅུ་བ་ལ་ཞེན་པ་ལོག་ནས། སྒྲུབ་དམུ་ཙྰ་སྤངས་ལ་ཞིང་ཁལ་ལྟ་ཐོག་དང་བཅས་
པ་ལུལ་ནས། གདམས་ངག་ཁྱུས་པས་ཐུགས་ལ་བཏགས་སོ། །གསུམ་པ་ས་གནས་ཁྱད་པར་གང་
དུ་བརྟེན་པའི་ཆོ་མཚན་བཞུགས་པ་ནི། གངས་རྟ་སྒོ་བྱ་བ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་གནས། ཉི་མ་ལུང་
གི་གཡོན་ངོས། པ་བོང་ངར་བ་དེར་བཞུགས། བརྟེན་པའི་ཆོ་མཚན་བརྟེན་དང་བཅུ་བདུན་བཞུགས་
སོ། །བཞི་བ་ཐུན་མོང་དང་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྲུབ་རྟགས་ནི། རྩལ་གྲུབ་རྟགས་བསམ་

གྲིས་མི་བྱལ་བ་ལགས་སོ། །ཁྲ་བ་རྟོགས་པ་མངོན་ཡུར་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ནི། གདམས་ངག་
བཏབ་ནས་ཞག་བཅུ་བདུན་ནས། སྒྱེ་ཤིང་ཙ་བ་ཆོད། རྟོགས་པ་མངོན་དུ་ཡུར་ནས་སངས་རྒྱས་
དང་མཉམ་པ་ལགས་སོ། །

སྒྲ་མ་དེའི་སྒྲོབ་མ་ནི། དཔུ་རྒྱལ་བ་སྒོ་གོས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ལ་ཟླ། དང་པོ་གཙང་མ་མི་ལུས་
ཐོབ་པ་ཡབ་དང་ཡུམ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ནི། གདུང་རུས་གྲུ་རིབ་ཡབ་གྲུ་རིབ་ཙུ་གྲུ་བ་དབུལ་པོ་ཞིག་
ཡིན། གཉེས་པ་ལས་འཕྲོ་དང་སྐལ་པར་ཐུན་པས། བཀའ་དྲིན་ཅན་གྱི་སྒྲ་མ་དང་རི་རྩར་མངལ་
ན། ཆོ་སྟོད་ལ་ལྷག་རྩི་ཁོ་ན་བྱས། བཞི་བཅུ་ཞེ་ཐུ་ལོན་ནས་ཞེན་པ་ལོག་སྟེ། གངས་ཆེན་རྟ་སྟོ་
ལ་ཤོད་ཏུ་མ་ཆེན་པོ་བཞུགས་པའི་དུང་དུ་མངལ། སྒྲ་མའི་ཉེ་གནས་ལོ་དགུ་བྱས་ནས། གདམས་
པ་བྱས་པས་ཐུགས་ལ་བཏགས་སོ། །གསུམ་པ་ས་གནས་ཁྱད་པར་ཅན་གང་དུ་བརྟེན་པའི་ཆོ་དུ་
བཞུགས་པ་ནི། ཆོ་སྟོད་ལ་རོག་ལྷག་ལྷག་བྱ་བ་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པའི་གནས་དེར་བཞུགས་སོ། །
ཆོ་སྟོད་ལ་ཟང་ཟང་སྟོ་བྱ་བ། བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པའི་གནས། བྱིན་སྐྱབས་དང་དངོས་གྲུབ་
འབྱུང་བ། ཤིན་ཏུ་གྲུབ་ཐག་ཉེ་བའི་གནས་ཡོད་པ། མི་དང་མི་མེན་འདུ་བའི་གནས་དེར་
བཞུགས་སོ། །བཞི་བ་ཐུན་མོང་དང་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྲུབ་ཏུ་གསུམ་ནི། ཤིན་ཏུ་མང་བར་
མངའ་བ་ལགས་སོ། །ཁྲ་བ་རྟོགས་པ་མངོན་ཡུར་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ནི། སྒྲ་མས་ཉམས་ཀྱི་
གདམས་ངག་བཏབ་ནས། ལོ་གཅིག་མཆོན་པའི་ཆོག་ཕྱིར་འབྲེང་ནས་མ་གོལ། ལོ་གཅིག་དཔེ་
དོན་ལུང་ཕྱིར་འབྲེང་ནས་མ་གོལ། དེ་ནས་སྒྲ་བ་གཅིག་ལ་སྒྲ་མའི་གདམས་ངག་ལ་རྟོགས་པ་
བཅུག་ནས་བསྟོམ་པས། ལུས་སེམས་འཁོར་འདས་ཀྱི་ས་གང་ལ་ཡང་མ་རེག་པར། སངས་རྒྱས་
ཀྱི་དགོངས་པ་དང་མཉམ་པ་ལགས་སོ། །

སྒྲ་མ་དེའི་སྒྲོབ་མ་ནི། དཔོན་ཆེན་བཙན་པོའི་ལོ་རྒྱུས་ལ་ཟླ། དང་པོ་གཙང་མ་མི་ལུས་
ཐོབ་པ་ཡབ་དང་ཡུམ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ནི། ཡུལ་ད་རོག་གི་བྲག་རི་ན། གདུང་རུས་ཐོག་སྟོ་ཞིག་ཡིན།
ཡབ་སྐུ་གཤེན་ཐོག་སྟོ་ཆེ་མོ་དང་། ཡུམ་ནི་མང་མེར་ཟ་རྒྱན་རྒྱང་མ་གཉིས་ལ། ལོ་བཅུ་གཉིས་སུ་
སས་མེད་ཅིང་ཡོད་དུས་ན། ཉིན་ཞིག་བྱད་མེད་གསུམ་ལ་ཆགས་བཙལ་ནས། མོ་རང་གིས་
བྱམས་ལ་བསྟུས་ནས་ཡོད་ཅུམ་ན། ཉམས་སྤང་ལ་རྩལ་གྱི་བྲག་རོང་དཀར་པོའི་གསེབ་ནས།
རིན་པོ་ཆའི་བྱམ་ཁྲོལ་ལེ་བའི་ནང་ནས། སྤུལ་བའི་ཁྱེའུ་མཆོན་ཐུན་ཞིག་ཡོང་ནས། དེས་མོ་ལ་

སྤྱད་པ་མིས་ཅམ་ན། བྱི་ལོ་དུས་སྤྱི་མཐུན་གཅིག་བཟུམས་པ་ནི། དཔོན་བཙུན་པོ་ཡིན་ནོ། གཉིས་
པ་ལས་འཕྲོ་དང་སྐལ་པར་ལྷན་པས། བཀའ་དྲིན་ཅན་གྱི་སྒྲ་མ་དང་ཇི་ལྟར་མཇུག་ན། ལོ་
བདུན་བརྒྱད་ལོན་ནས་ཀྱང་དགེ་བ་གཅིག་ཕྱ་བྱེད་པ་བྱུང་ངོ། ། ལོ་བཅུ་གཉིས་ནས་ཟང་ཟང་སྒྲ་
བྲག་ཏུ། དུས་རྒྱུ་ལ་སློ་གོས་བཞུགས་པའི་དུང་དུ་མཇུག། གདམས་པ་ཁྱེས་པས་སྤྲུགས་ལ་
བཏགས་ནས། ཟང་ཟང་གི་འབྲུལ་བ་མང་པོ་དྲིན་ལན་དུ་སྤྲུལ་ལོ། གསུམ་པ་ས་གནས་ཁྱུང་པར་
ཅན་གང་དུ་བརྟེན་པའི་ཆོ་དུ་བཞུགས་པ་ནི། ཡབ་ཡུམ་གཉིས་གོང་ནས། གཡས་ཅུ་ཤངས་ཀྱི་རི་
ཆེ་འགྲིམས་ཀྱིན་བཞུགས། བྱ་རྒྱལ་ཆོད་པོ་ལྷ་སྤྱོད་ནས་འབྱོར་པ་ཡིན་ནོ། ། བརྟེན་པའི་ཆོ་ནི་ཆོ་
ལ་དབང་བའི་རིག་འཛིན་ཡིན་པས། རྟོང་དང་དྲུག་བརྒྱ་ཚྭ་གསུམ་པ་དང་། གཞན་དོན་སྦྱོར་བ་རང་
དབང་ཅན་ཡིན་པས། གདུལ་བྱ་འདུལ་བའི་དུས་ལ་བབ་མ་བབ་ཀྱིས། སྦྱོང་དང་འཆི་བར་སྤང་བ་
ལས། འདི་ཅམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་རང་མེད་དོ། ། བཞི་བ་སྤྲོད་མོང་དང་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་
གྲུབ་ཏུགས་ནི། ལུས་ཁམས་སྦྱོར་གནས་ཀྱི་ཟག་པ་ཟད་པས། ཁམས་ཀྱི་ཟས་མི་དགོས་པ་དང་། སྦྱོ་
ལུས་གཡུ་བྱ་ཁུ་བྱུག་དུ་སྦྱུལ་ནས་ཏྲག་གཟེགས་སུ་གཤེགས་པ་དང་། རྩོ་ལུ་བྱ་སྤོ་པོའི་ཁ་
གཞོན་མཛད་པའོ། ། དེ་ལས་སོགས་པའི་གྲུབ་ཏུགས་དུ་མ་མངའ་བ་ལགས་སོ། ། རྩོ་བ་རྟོགས་པ་
མཛོན་གྱི་སྤྲོད་མོང་མ་ཡིན་པ་ནི། གདམས་པ་བཏབ་ནས་ཞག་བདུན་ནས། རྟོགས་པ་ཤར་བ།
ཡིད་ཆེས་པ། གྲུབ་པ་བསྐྱེམས་པ་གསུམ་བྱུང་ནས། སྦྱུལ་བའི་སྦྱོང་དང་གཉིས་སུ་མེད་པ་ལགས་སོ། །
དེ་ཞང་ཁྱེད་གི་གྲུབ་ཐོབ་དྲུག་གི་ཡོན་ཏན་ལོ་རྒྱུས་བཟུན་པའོ། ། ཞང་ཁྱེད་གི་གྲུབ་ཐོབ་དྲུག་གི་
མཚུག་དཔོན་རྒྱལ་བཙུན་པོ་ནས་གཉིས་སུ་བརྒྱུད་དེ། སྤང་རྒྱུད་དང་རྟོང་རྒྱུད་དོ། ། དང་པོ་ས་
སྤང་ནས་བརྒྱུད་དེ། དཔོན་བཙུན་པོས་ས་སྤང་དུ། ལུན་གྲུབ་སྤྲུལ་ཐུང་དང་། གཤེན་རྒྱལ་གཡུང་
དུང་སྒྲ་ཆེ་གཉིས་ལ་བརྒྱུད་པ་ནི། སྤང་རྒྱུད་དེ་ཉམས་བརྒྱུད་ཁོ་ན་བྱུང་བའོ། །

སྤང་མ་བཙུན་པོའི་སྤོང་མ། དཔོན་ཆེན་ལུན་གྲུབ་སྤྲུལ་ཐུང་གི་ལོ་རྒྱུས་ལ་ལྟ། དང་པོ་གཙང་
མ་མི་ལུས་ཐོབ་པ་ཡབ་དང་ཡུམ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ནི། གདུང་རྩས་ཁྱུང་པོ། ཡུལ་ར་རིང་བྱ་བ་ན། ཡབ་
ཁྱུང་བྱིད་གྲུབ་པའི་རྒྱལ་པོ་དང་། ཡུམ་གྱི་ལོ་ཟ་སྤང་བྱིད་རྒྱུན་བྱ་བ་ཡིན། གཉིས་པ་ལས་འཕྲོ་
དང་སྐལ་པར་ལྷན་པས། བཀའ་དྲིན་ཅན་གྱི་སྒྲ་མ་དང་ཇི་ལྟར་མཇུག་ན། སྤང་མ་བཙུན་པོ་དེ་
ཤངས་ཀྱི་རི་ལ་བཞུགས་པས། དཔོན་ཆེན་སྤྲུལ་ཐུང་གིས་གཡུང་ལུང་རིང་མོའི་སྤྲུག་ཏུ། གཡུག་

འདོན་དུ་ཕྱིན་ཅིང་། སྤྱི་མ་བཅན་པོ་དེ། སྤྱི་ལུས་ཆུང་བ་དབུ་ལ་སྒྲིམ་ཞུ་ཆུང་བུན་ཞིག་
མན་བས་པ། སྤྱི་ལ་སྒྲོ་བེམ་ཞིག་མན་བས་པ། ཞབས་རྩེན་པ་ཅུ་འདུག་པ། དཔེ་བུམ་ཆུང་བུན་
ཞིག་སེ་རལ་ཁ་ལ་བཅུག་པ། ཕྱག་ན་ལྷགས་སྒྲིག་གཏོར་ཐེབ་ཆུང་བུན་ཞིག་བསྐྱམས་པ་གཅིག་
དང་མཇལ་ནས། གང་ནས་བྱོན་པ་ལགས་བྱས་པས། ཅུ་འོངས་ས་ཅིམ་ཡང་མི་འདུག་གསུངས།
གང་དུ་གཤེགས་པ་ལགས་བྱས་པས། ཅུ་འགྲོ་ས་ཅིམ་ཡང་མི་འདུག་གསུངས། ད་ལྟ་བུལ་གས་པ་
གང་ན་ཡོད་བྱས་པས། ཅུ་འདུག་ས་ཅིམ་ཡང་མི་འདུག་གསུངས། དམ་པ་ནི་གྲུབ་ཐོབ་ཅིག་
ལགས་སམ་བྱས་པས། གྲུབ་ཆུ་ཅིམ་ཡང་མི་གདའ་གསུངས། སྒྲོན་མོ་ལ་མཆོན་ནས། དམ་པ་ནི་
བོན་པོ་ལགས་སམ་བྱས་པས། ངོས་བབྱང་ཅིམ་ཡང་མི་གདའ་གསུངས་སོ། དམ་པ་ལ་ཞབས་
ལྷམ་མི་གདའ་བས། བདག་གི་ལྷམ་འདི་མན་བས་པར་ཞུ་བྱས་པས། ཅུའི་ལྷམ་དེ་ཅུ་རང་གྲོན།
དེ་ཟད་ཅིམ་ན་ཅི་གྲོན་གསུངས། དེར་ཤིན་ཏུ་མས་པ་སྦྱིས་ནས། སྦྱི་ཤ་བུན་གྱིས་སོང་སྟེ། བདག་
དབང་ཞིག་ཞུ་བ་ལགས་བྱས་པས། སྤྱི་མའི་ཞལ་ནས། ཁྱོད་ལ་དབང་ལྷ་དང་དབང་རལ་འདུག་
པས་བོན་པོ་མིན་ནམ་གསུངས། བདག་བོན་པོ་ལགས་བྱས་པས། བོད་ན་བོན་པོ་ཅི་ཅིམ་མང་
གསུངས་པས། བོན་པོ་འདི་ཅིམ་ཡོད། བདག་གི་པ་མ་འདི་འདྲ་ཡིན། བདག་གིས་ཡོན་ཏྲ་
འདི་ཅིམ་ཤེས་བྱས་པས། ཁྱོད་ཀྱི་པ་མ་བདག་གིས་ཤེས་སུ་རུང་གསུངས་སོ། པ་མ་དངོས་ཀྱིས་
ཀྱང་མཇལ་དུ་ཡོང་ངམ་ཞུས་པས། ཁྱོད་ཀྱི་པ་མ་བདག་གིས་ཤེས་སུ་རུང་གི་དེ་དང་མཇལ་བའི་
འབྲེལ་བ་མེད་པས། དེ་བས་ཁྱོད་རང་གསང་ལ་དབང་བསྐྱར་གྱི། ཆ་སྦྱོར་བྱེད་ལ་ཤོག་གསུངས།
ཆ་སྦྱོར་རི་ལྟར་འཆལ་ཞུས་པས། ཆང་ཕུད་ཟས་ཕུད་དང་། གསེར་དབུལ་གྱི་མེ་ཏོག་དང་། དར་
སྒྲ་ཁ་ཡར་དང་བྱེད་ལ་ཤོག་གསུངས་ནས། དེ་ནམས་སྦྱོན་གྲུབ་སྦྱ་ཕུར་གྱིས་བྱེད་ཏེ་དུང་དུ་བྱོན་
ཞོ། །དེར་སྤྱི་མས་དབང་ནམས་རྫོགས་པར་བསྐྱར་ནས། རྣམས་ཀྱི་གདམས་ངག་གནང་སྟེ།
གདམས་པ་ངོ་མཚར་ཅན་ནམས་བྱང་ངོ་། དེར་ཏྲ་པའི་སྤྱི་བ་ལ་ཆོགས་རེ་གཏོང་གིན་ཐེངས་
ཤིག་གཤེགས་སོ། བྱིས་དཔོན་ཆེན་སྦྱ་ཕུར་ལ་འགྲོད་པ་སྤྱི་མར་གསུམ་བྱང་སྟེ། སྤྱི་མའི་གཏོང་མ་
འབྲུགས་པར་གདམས་ངག་ལ་ཆོག་ཤེས་སྦྱིས་པས། ཕྱགས་སུ་འགྲོད་པ་ཞིག་བྱང་། ཉམས་ཀྱི་
གདམས་ངག་མ་ཆོད་པར་ཡིད་ཆེས་སྤྱི་བས། འཕྲལ་དུ་འགྲོད་པ་ཞིག་བྱང་། རྫོགས་ཆེན་དང་
རྣམས་ཀྱི་དོན་མ་རྟོགས་པར། ཐེས་རྣམས་ཀྱི་རྩིས་སུ་འབྲེང་པས། བྱི་མའི་གནས་སུ་འགྲོད་དེ་

མཆི་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་ས་གནས་བྱང་པར་གང་དུ་བརྟེན་ནས་བཞུགས་པ་ནི། གཡས་ཅ་
ཤངས་དང་ཡོན་པོ་བྱ་བའི་གནས་སུ་བཞུགས་སོ། །ཆོ་ནི་འདི་ཡིན་མི་གསུང་ངོ་། །བཞི་བ་ཐུན་
མོངས་དང་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་གྲུབ་ཏུགས་ནི། ར་དཀར་བོ་ཉི་པང་སང་ལ་བཅུགས་
པས། ར་ལྷག་ལ་འཆོ་རྩི་མི་དགོས་པ་དང་། འབྲི་དཀར་མོ་སྦྱན་ཀྱུ་མ་ལ་བཅུགས་པས། གཡས་
ལ་རྩི་བོ་མི་དགོས་པ་དང་། བཙོ་དམར་ནམ་མཁའ་ལ་མདའ་ལྷར་འཕེན་པ་ལས་སོགས་ཏེ།
གྲུབ་ཏུགས་དུ་མ་མངའ་བ་ལགས་སོ། །ལྷ་བ་རྟོགས་པ་མངོན་གྱུར་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ནི། སྒྲ་
མའི་ཉམས་རྒྱུད་གདམས་ངག་བཏབ་ནས། རྣམས་ཀྱི་སྦྱབ་པ་དང་ཉམས་ལེན་དྲག་པོའི་སྟོབས་
ཀྱིས། རང་ལུས་ཡི་དམ་གྱི་ལྷར་རྟོགས་པའི་སྦྱ་དང་གཉིས་སུ་མེད་དོ། །

སྒྲ་མ་དེའི་སྦྱབ་མའམ་མཆེད་གོགས་ཡིན་ཏེ། གཤེན་རྒྱལ་ལྷ་ཅེའི་ལོ་རྒྱུས་ལ་ལྷ། དང་བོ་
གཙང་མ་མི་ལུས་ཐོབ་པ་ཡབ་དང་ཡུམ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ནི། ཡབ་ནི་གཤེན་འབར་བ་སྒྲང་ནག་དང་།
ཡུམ་ནི་ལྷ་མོར་འདས། ད་ཆོ་རྒྱུད་དུན་ལ་བྱུང་ངོ་། །གཉིས་བ་ལས་འཕྲོ་དང་སྐལ་པར་ཐུན་པ་
ནི། བཀའ་དྲིན་ཅན་གྱི་སྒྲ་མ་དང་ཇི་ལྷར་མངའ་ན། རྒྱུད་དུན་ནས་ཨ་མ་ཤི་ནས། མ་ཡར་མོ་
གཅིག་གིས་ཤིན་ཏུ་མནར་ཏེ། དེ་ལ་ཤིན་ཏུ་སྦྱིང་ན་ནས། མཐུ་ཆོལ་དུ་ཡོད་པས། ཡུལ་ཞིག་ན་
ཆོ་ལོ་བ་ཆན་ཞིག་ན་རེ། ཆོ་རྣམས་སུ་དཔོན་ཆེན་ལྷན་གྲུབ་སྤྱུ་ཐུར་ལ། མཐུ་འདོད་རི་འདོད་
ཆད་གདའ་འོ་ཟེར་གྱིན་འདུག་ནས། དེར་ཆོ་ལོས་འཕྲོ་ཆོད་པ་དང་། དེ་འདྲ་གང་ན་བཞུགས་
བྱས་པ་དང་། ལྷང་པ་འདི་ཀའི་ཕུ་ན་ཡོད་ཟེར་རོ། དེ་འདྲ་བ་མཐུ་ཆེའམ་བྱས་པས། དེ་ཤིན་ཏུ་
ཡང་མཐུ་ཆེ་སྟེ། གཡས་ལ་རྩི་བོ་མི་དགོས་པར་གཡས་དཀར་བོས་འཆོ་བ་ཡོད། ར་ལྷག་ལ་རྩི་བོ་
མི་དགོས་པར་ར་དཀར་བོས་འཆོ་བ་ཡོད། སྒྲང་བའི་དགའ་ལ་ཙོ་དམར་མདའ་ལྷར་འཕེན་པ་ཡོད།
གཡོག་མི་དགོས་ཏེ་གོགས་མེད་པས་སྤྱུ་ཀྱང་མི་རྟོགས་སོ་ཟེར་རོ། །དེར་འགྲོ་བའི་གཏམ་བྱས་
པས་བྱེད་རང་འགྲོ་ན་སྒྲོ་ན་བྱི་བཟང་བོ་གཉིས་ཡོད། རྒྱ་མིག་གཅིག་ཡོད་ཀྱི། དེར་སྤྲོད་ལ་ཟོན་
གྱིས་ཤིག་ཟེར་རོ། །དེ་ལྷར་ཟེར་བ་བཞིན་དུ་རྒྱ་མིག་ཏུ་སྤྱུགས་པས། བྱད་མེད་ཅིག་རྒྱ་འཁྱུ་
བྱང་ནས་གང་ནས་ཅི་ཚུག་ཡིན་གྱིས་ལོ་རྒྱུས་རྣམས་བྱས་ཏེ། ཡོན་བདག་མོ་མི་འདྲ་མི་དགོས་
སམ་བྱས་པས། མི་དག་ཤིན་ཏུ་དགོས་ཏེ། མིས་ཆེར་མི་ཆགས། འོ་ན་བདག་གིས་ལས་བྱ་ཞེས་
ཁས་སྒྲངས་ནས། གཡས་ཀྱི་ལྷང་བས་ལ་ཞིང་ཞིང་ལ་བསྐྱལ། ལས་ལ་ཤིན་ཏུ་མོས་ཤིང་བཙོན་

པར་བྱས། བྱ་ལར་སྐྱ་མ་ལ་གདུང་པས་ཆོག་གི་ད་ལྟ་ནས་དེ་ཙམ་བྱ་མི་དགོས་ཟེར་རོ། །དཔོན་
 ཆེན་ལྷན་གྲུབ་ལྷ་སྐྱེ་བྱུང་བ་ཞིག་བཞུགས་སྐད་པས་གར་ཐལ་བྱས་པས། དུས་བཟང་གསུམ་ལ་
 ཆོགས་འཁོར་གཏོང་དུ་བྱོན་ནས་འོང་གི་ཟེར་ཙམ་ན་བྱོན་བྱུང་། འདི་གང་ནས་ཅི་ཙམ་ཡིན་
 གྱིས་ལོ་རྒྱུས་དུ་མ་ཞིག་བྱས་ནས། སྐྱ་མའི་ཞལ་ནས་ཁྱོད་ལ་ཅི་དགོས་ཅི་བྱེད་གསུངས་པ། ང་མ་
 ཡར་མོས་མནར་བས་མཐུ་ཞིག་ལྷ་བྱས་པས། སྐྱ་མའི་ཞལ་ནས། མ་ཡར་མོ་འདྲ་ཀྱན་ཅུ་བར་གྱི་
 གཡག་ཤོར་བ་དང་འདྲ་སྟེ་ཆོགས་མེད་གསུངས། གོ་ཆོད་པས་ཁོང་ཡང་ང་རང་བསམ་ལྷ་ལུ་
 བས། སྐྱ་མའི་སྟོབ་དཔོན་གང་ན་གཞུགས་བྱས་པས། དེ་ཀྱན་ལ་སྦྱ་ཅུ་མི་འདོད། ཆོ་ལ་དབང་
 བའི་རིག་འཛིན་སྐྱ་མ་བཙན་པོ་བྱ་བ་ཞིག་ཡོད། ཏྲ་པའི་སྐྱ་བ་ལ་དུས་བཟང་དུ་མཇུག། ཁྱོད་
 དང་ཡང་སྤྲད་གྱིས་གསུངས། དེའི་གོང་དུ་སྐྱ་མ་བཙན་པོའི་ཞལ་ནས། ཁྱོད་ཅན་ན་བྱིས་པ་
 མཐུའི་གདུང་པ་གཅིག་འདུག་གི་དེད་ཅན་དུ་ཁྱིད་ལ་ཤོག་དང་སྟོད་ལྷན་ཞིག་འདུག་གསུངས་སོ།
 དེར་སྐྱ་མའི་དུང་དུ་བྱོན་པས། སྐྱ་མའི་ཞལ་ནས། མ་ཡར་མོ་དག་ལྷན་མེད་དུ་གཏང་དགོས་
 གསུངས་སོ། ཁྱོད་སྟོད་ལྷན་ཞིག་འདུག་པས་གདམས་ངག་བྱིན་གྱིས་གསུངས་ནས་དབང་བསྐྱར།
 ཉམས་རྒྱུད་གདམས་པ་བྱུང་པར་ཅན་འཐོར་བུ་རྣམས་རྒྱལ་པར་གནང་ངོ། །དེ་དུས་སྐྱ་མའི་
 ཞལ་ནས། ཁྱོད་ལ་རི་གཡུང་དུང་ལྷ་ཅེ་བྱ་བའི་དགོན་པ་ཞིག་ཡོད། ཡོན་བདག་སྦྱིད་འབར་
 རམ། སྦྱིད་གསུམ་ཟེར་བ་ཞིག་ཡོད་གསུངས་སོ། དུས་དེར་དཔོན་བཙན་པོའི་ཞལ་ནས་གདམས་
 ངག་གསུངས་པ། རྒྱལ་པ་ཆེན་པོའི་དོན་དམ་པ་ཡིན་ངོ་ཤེས་པ་གཅིག་ཡོད། ཡིན་པར་འདུག་
 རྟེ་གཅིག་ཡོད། ཡིན་མིན་ཆ་མེད་པ་གཅིག་ཡོད། ཡིན་ངོ་ཤེས་པ་ནི་གྲུབ་ཐོབ་རྣམས་ཀྱིས་
 གདམས་པ་འདི་རྣམས་ཡིན། ཡིན་པར་འདུག་སྟེ་ནི་གཏེར་བྱོན་གྱི་བཀའ་རྒྱུད་ཟབ་མོ་ཀྱན་ཡིན།
 ཡིན་མིན་ཆ་མེད་པ་ནི། དེ་ལ་ཡིད་བཙོས་ཀྱིས་བཤད་པ་བྱེད་པ་ཡིན། ལྷན་རྒྱུད་མེད་པར་གཞི་
 ལམ་གྱི་སྐད་སྦྱ་བ་ནི། གཞི་སྐད་བོད་བྱའི་སྐད་དང་འདྲ། ལམ་སྐད་ནི་བྱ་ཏི་བྱས་ཆང་ཆོལ་བ་
 དང་འདྲ། གྲུབ་ཐོབ་རྣམས་ཀྱི་ཉམས་སྐད་ནི། གསེར་ལ་ནགས་རྩྭ་བཏབ་པ་དང་འདྲ་གསུངས་
 ནས། སྐྱ་མ་ནི་སྐུ་ལུས་གཡུ་བྱ་ཁྱུ་བྱག་ཅིག་ཏུ་སྦྱུལ་ནས། ཏྲ་གཞིགས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་སྟོན་པོའི་ལ་
 གཞོན་ལ་གཤེགས་སོ། །གསུམ་པ་ས་གནས་བྱུང་པར་ཅན་གང་དུ་བརྟེན་པའི་ཆོ་དུ་བཞུགས་པ་
 ནི། ཤངས་ཤེལ་རོང་གི་བྲག་ལ་ལོ་གསུམ་ཉམས་སུ་སྤངས། དེའི་དུས་ཉམས་ཀྱི་མགྱུར་མ་

བཞེངས་པ་ནི། རྟོན་དུ་མེ་ཆ་ལྷགས་པོར་གཅིག་གིས་ཆོག་པ་དེ། རིན་ཆེན་རྒྱ་མར་ཤེས་པ་མ་
ལགས་སམ། ཁོས་སུ་དུག་སློག་གཅིག་གིས་ཆོག་པ་དེ། བཟང་ངན་གྱི་ཅིས་གདབ་ཟད་པ་མ་
ལགས་སམ། སློམ་དུ་གཡའ་ཚུ་གང་མོས་ཆོག་པ་དེ། རྒྱུར་གྱི་འདོད་པ་ཟད་པ་མ་ལགས་སམ། །
ལར་བསམ་གྱིན་བསམ་གྱིན་ཉམས་རེ་དགའ། ཡིད་ཆེས་ཁོང་ནས་ཤར་བ་མ་ལགས་སམ། བྱ་རྒྱ་
མེད་པ་སློ་རེ་བདེ། གཏེང་པོ་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པ་མ་ལགས་སམ་གསུངས་སོ། རྟེན་སྒྲ་མས་ལུང་
བརྟན་པའི་ས་གནས་ཁྱད་པར་ཅན། གཡུང་དུང་ལྷ་ཅའི་རི་ལ་བཞུགས་པའི་པོ་བྲང་བྱུང་བ་ནས།
ཡོན་བདག་སྦྱིད་འབར་རམ་སྦྱིད་གསུམ་གྱིས་ཞབས་ཏྲིག་འབུལ་གྱིན་བཞུགས་སོ། བརྟེན་པའི་
ཆེ་ནི་བརྒྱ་དང་བརྒྱ་གསུམ་བཞུགས་སོ། བཞི་བ་ཐུན་མོང་དང་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་
གྲུབ་ཏུགས་ནི། མ་བཙལ་བར་བྱིན་བརྒྱབས་ཐོབ་པ་དང་། ཀོང་བཙུན་དེ་མོ་དང་། སྤུན་གྲུ་མ་
ལས་སོགས་ཏེ། སྤྱི་པའི་མོ་རིགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་འབུལ་བསྐྱར་བ་བྱེད་པ་ལས་སོགས་སོ། །
གཞན་ཡང་བྱང་ཤར་མཚམས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཉི་ཤེ་ལག་རིང་གིས། མ་བསྐྱབ་པར་བརྟན་པའི་ལས་
བྱེད་པར་ཁས་སྒྲངས་སོ། རྟེན་ལས་སོགས་སྤྱི་པའི་པོ་རིགས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་། བརྟན་པའི་
ལས་བྱེད་པ་དང་། ར་ག་རྒྱའི་རིགས་བཞིས་མ་བསྐྱབ་པར་བརྟན་པའི་ལས་བྱེད་པར་ཁས་སྒྲངས་
སོ། རྟེན་བཟའ་དུམ་བུ་རེས་ཀྱང་སྤྱི་དང་ཞོ་ཉེས་ཆང་ཉེས་ལས་སོགས་པ་ལ་འགྲོ་དོན་རུས་སོ། །
གར་བཞུགས་པའི་ས་རྩོམ་སེར་བ་དང་། རད་དང་ཞོ་ཉེས་ཆང་ཉེས་ཐུབ། དུག་ཆུ་ཆང་བཞིན་
གསོལ་བ་དང་། གསེར་བཙོ་མདའ་ལྟར་དུ་འཕེན་པ་དང་། ཉིན་མཚན་འཁོར་བར་བྲི་གདུགས་
འཆར་བ་ལས་སོགས་ཏེ། ཐུན་མོང་གི་ཡོན་ཏན་གྲུབ་ཏུགས་ནི་རི་སྤྱོད་ཅིག་མངའ་བ་ལགས་སོ། །
ཐུ་བ་རྟོགས་པ་མདོན་གྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ནི། སྒྲ་མས་ཉམས་ཀྱི་གདམས་ངག་བྱུང་བ་ནས།
རྟོགས་ཐོབ་དུས་མཉམ་དུ་གྲོལ་བ་ལགས་སོ། །

སྒྲ་མ་དེའི་སློབ་མ་ནི། ལོ་མ་ཉིང་ལྷ་སྒྲོམ་དཀར་པོའི་ལོ་རྒྱུས་ལ་ལྷ། དང་པོ་གཙང་མ་མི་
ལུས་ཐོབ་པ་ཡབ་དང་ཡུམ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ནི། གཏུང་རུས་འོར་ཡིན། ཡབ་ནི་ལོ་མ་ཉིང་མ་ཙཱ་ལ་ཞེས་
བྱ་བ། རྒྱ་ཐ་སྤྱད་ཀྱི་བོན་ལ་མཁས་པ་ཞིག་ཡོད་དེ། དགྲང་ལོ་བརྒྱད་ལོན་ནས་ཁྱི་བོན་གྲོང་ཆོག་
འདྲ་བ་བདག་མི་བྱེད་ཟེར་བ་ཞིག་བྱུང་། དེ་ལ་ཡབ་ཀྱིས་ཐལ་ལྷག་ཅིག་བརྒྱབ་ནས། ང་ལ་རྒྱལ་
པོའི་མངའ་ཐང་འདྲ་བའི་ལེ་གྲུ་ཡོད་པ་ལ། གྲོང་བོན་མི་བྱེད་ན་རྟག་བོན་གྱིས་ཤིག་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ལས་འཕྲོ་དང་སྐལ་བར་ཕྲན་པས། བཀའ་དྲིན་ཅན་གྱི་སྒྲ་མ་དང་ཇི་ལྟར་མངལ་ན།
ལྷ་སྒྲོམ་གྱིས་ལོ་བཅུ་གསུམ་སྟོབ་གཉེར་བས། རྩ་གསུམ་བཞེས་དུས་མཁས་པར་མཁྱེན། སངས་
པོད་ཆེ་འདོན་བྱེད་པའི་བྱ་རམ་རྟ་ཁལ་གཉིས། ཉ་རེའི་ཡོན་བདག་ལ་འགྲེམས་སུ་བྱོན་ནས།
རབས་ཆད་ཆན་ཆོན་ཞིག་ཅན་དུ་ཉལ་བས། ཐོ་རངས་ཆད་པོས་ན་རེ། ཆད་མོ་ལངས་ལ་ཁོང་
ནི་ཡང་བཞུད་བཞུད་འདྲ་བ་ཞིག་འདུག ཆད་དྲོངས། འུ་རང་གཉིས་ཀྱང་གཡུང་དུང་ལྷ་ཅེར་
མཆོད་འགྲོན་ལ་འགོ་རན་ཟེར་རོ། ཉེ་འདྲའི་སྒྲ་མ་སུ་ཡིན་བྱས་པས། ཉིད་ཀྱིས་མི་ཤེས་སམ། སྒྲ་
མ་གཡུང་དུང་ལྷ་ཅེ་བྱ་བ། སྤུལ་བའི་སྐྱུ་ཞིག་བཞུགས་ཟེར་བ་ལ། མཚན་ཐོས་པ་ཅམ་གྱིས་ཤ་
ཞིག་ལ་སྐྱེ་བྱེད་གྱིས་སོང་ནས། དེར་སྒྲ་མའི་དུང་དུ་བྱིན་ཏེ། གོས་རས་ཕྱག་གཉིས་ཡོད་པ་གདན་
དུ་བཏིང་། གཡུ་ཞོ་བརྒྱ་རི་བ་ཞིག་ཡོད་པ་མགུལ་དུ་བཏགས། ཞེས་དགུ་ཕྱག་ཅིག་ཕུལ་ནས།
གཞན་ཡང་རྩལ་ཆ་དང་། ཉ་གཉིས་ཕུལ་ནས། སྒྲ་མའི་ཞལ་ནས་ཁྱོད་ཅི་འདོད་པ་ཡིན་གསུངས།
བདག་ལ་དབང་ཞིག་ཞུ་བྱས་པས། ཁྱོད་དབང་འདོད་པ་འདི་མིན་ནམ་གསུངས་ནས། ཉིང་ཅེ་
འཛོན་དར་གཅིག་མཛད་ནས། བཅུད་དང་ཕྲན་པའི་སྟོབ་དཔོན་གྱིས། ཁྱོད་དང་ཕྲན་པའི་
སྟོབ་མ་ལ། དུག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་དབང་བསྐྱར་རོ། གསུང་ནས་ཕྱག་གིས་སྤྱོ་བོར་བཏབ་བཏབ་ལན་
གསུམ་མཛད་ནས། དེ་ཀས་ཆོག་གི་གསུངས་ནས། དེར་ལོ་གསུམ་དུ་ཕྱགས་དང་རྫོགས་ཆེན་གྱི་
དོན་ཐམས་ཅད་ཆད་བར་གནང་ངོ། སྒྲ་མའི་ཞལ་ནས་གདམས་པ་འདི་ཡི་གཞུང་ལུགས་ཀྱིས།
ཤ་མཚན་ལ་བརྟག་པ། མིང་ལ་བརྟག་པ། ཤ་མདངས་ལ་བརྟག་པ། སྟོད་པ་ལ་བརྟག་པ། ཆི་
ལམ་ལ་བརྟག་པ་ལྟ་བོ་དེ། ཁྱེད་ལ་ལྟ་ཆད་ངོ། ཤ་མཚན་ལ་བརྟག་པ་ནི། དུག་གཡོན་པའི་
མཐེལ་ན་བྱ་བྱུང་གིས་རྒྱན་ལམ་ཅེ་མོ་བྱུང་རྒྱལ་ཞིག་འདུག ཤངས་ཀྱི་ཁོ་གཉེར་གྱིན་ལ་ཟུག་པ་
ཞིག་འདུག ཤ་མདངས་ལ་བརྟག་ན། ཤ་མདངས་སྟོ་ལ་སྤྱན་རྩ་དམར་བ་ཞིག་འདུག མཚན་
ཡང་ལྷ་སྟོད་བྱ་བ་ནི། གཞན་གྱི་དབང་དུ་མི་འགོ་བས་མཚན་ཡང་བཟང་ངོ། ཁྱོད་པ་ལ་བརྟག་
པས་ཀྱང་། འཁྲེགས་ལ་གྱོང་པ། བཙོན་འགྲུས་ཆེ་བ། གེ་མ་སང་གི་བུའམ། ཤ་ཟན་སྟོན་པོའི་བྱ་
ལྷ་བྱ་ཞིག་འདུག་པས་ཀྱང་བཟང་ངོ། ཁྱི་ལམ་ལ་བརྟག་པས་ཀྱང་། གསེར་གྱི་མཁར་རྩ་ཕྱོགས་
བཞིར་བརྟུང་བ་དང་། ལྷག་གི་རྒྱལ་མཚན་ཕྱོགས་བཞིར་བྱར་བ་དང་། དུང་ཆེན་ཕྱོགས་བཞིར་
བས་པ་དང་། གཅན་གཟན་གདུག་པའི་ཁ་བཅིང་བ་དང་། འཕྲོང་ལ་རུ་བཟུང་བྱས་པ་དང་།

འཕན་དར་ཕྱོགས་བཞིར་བྱར་བ་ལས་སོགས་མི་བས་བཟང་། སྤྱོད་ལ་གདམས་ངག་ཚང་བར་
སྦྱོན་ནོ་གསུངས་ནས། སྤྱགས་ལ་བདགས་པ་ལགས་སོ། །བདག་གིས་རྩལ་ཆེན་པོ་ཙམ་ཡང་ཕུལ་
བ་མེད་དེ། རེས་འགའ་དྲུག་ཅུ་ཙམ་རེ། རེས་འགའ་ལྔ་བཅུ་ཙམ་རེ། རེས་འགའ་བཞི་བཅུ་ཙམ་
རེ། རེས་འགའ་སྤྱུ་ཅུ་ཙམ་རེ་ཕུལ་ལོ། །བདག་འདྲ་ལོམ་ཉིང་སྒྲོམ་ཆེན་གྱིས། སྤྱུ་ཅུ་ལོན་ནས་
རི་ཁྲོད་འགྲིམས། གཉེན་གྱི་དམ་པ་ཕ་དང་མ། འདྲོད་ཡོན་ལྔ་ལ་མ་ཆགས་བར། ཕ་ཡུལ་འཕྱུ་
མོས་མཚོན་པའི། རྒྱལ་ཁམས་ཕྱོགས་མེད་པ་ཡུལ་བྱས། གདམས་པ་རྒྱུད་མ་གསན་དུ་རེ་བ་
ལགས་སོ། །ཀུམ་པ་ས་གནས་ཁྱད་པར་ཙན་གང་དུ་བཞེན་པའི་ཆོ་དུ་བཞུགས་པ་ནི། རྩོད་ཉིང་
གྱི་དོན་ལ་ཕྱོགས་རེས་མི་འདུག་སྟམ་ནས། རྒྱལ་ཁམས་ཕྱོགས་མེད་དུ་འབྱམས་སོ་གསུངས། ཉག་
ཅུ་བྱུ་གཡའ་སྦྱིའི་རི་ལ་མང་དུ་བཞུགས། ལྷ་མའི་དུང་དུ་དམ་བཅས་པའི་སྟོབས་གྱིས། སྤྱ་གོ་
སྟག་ཚང་སང་གའི་ཕྱག་དང་། དང་རའི་བྲག་ཕྱག་གནམ་སྐས་ཙན་དུ་བྱོན། བཞེན་པའི་ཆོ་ནི།
བྱི་མོ་དམར་མོའི་འཕྲང་དུ་དགུ་བཅུ་རྩ་བདུན་པ་ལ་འདའ་བར་ལུང་བསྟན་པ་ལགས་སོ། །བཞི་
བ་ཐུན་མོང་དང་གནས་སྐབས་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་གྲུབ་རྟགས་ནི། ཕྱི་ཡི་འབྱུང་བ་དབང་དུ་འདུས་
པའི་རྟགས་དང་། རན་མི་དང་མི་མེན་དབང་དུ་འདུས་པའི་རྟགས་སོ། །དེ་ལ་ཕྱི་འབྱུང་བ་
དབང་དུ་འདུས་པའི་རྟགས་ནི། རང་དང་འགྲམ་པའི་དགྲ་བོ་དང་སྟོན་འགོང་ལ། བཙོ་དམར་
མདའ་ལྟར་དུ་འཕེན་པ་དང་། ཡོན་བདག་ལ་ཟ་བའི་སྤི་དང་། བདག་དང་འགྲན་པའི་དགྲ་བོ་
ལ། གནམ་ལྷགས་གྱི་ཐོག་ཚྲོད་འབེབས་པ་ནི། འབྱུང་བ་མེད་དབང་དུ་འདུས་པའི་རྟགས་སོ། །
བག་ཟན་གྱི་སྤུལ་པ་ཕུར་བསྐྱུ་བ་དེགས་པས། ཅིར་ཅིར་ཟེར་ཅིང་སེར་བ་རི་ལྟར་སྤངས་པ་དང་།
སེར་བ་ལ་བཀའ་བཀྲོན་ཞིང་གཏུན་བསྐྱུ་བ་འདྲེད་པ་དང་། འདྲོག་རྒྱལ་དར་སྤྲོམ་བྱ་ཙམ་བཞེད་
ནས་འཕྱོན་པ་དང་། གཙང་པོ་ལ་བསྐྱུར་བར་བྱས་ནས་ཡ་མིང་བ་རྣམས་ནི། འབྱུང་བ་རྒྱ་
དབང་དུ་འདུས་པའི་རྟགས་ཡིན། མཚོན་གྱིས་ཆར་ཕབས་ཀྱང་། མཚོན་གྱིས་མི་ཕྱིག་པར་རྩེ་མོ་
ཐོག་ཅིང་ཆགས་པ་དང་། དབུ་ལ་ལྷགས་སྤྱུག་བརྒྱབ་ཀྱང་དིང་དིང་ཟེར་ནས་འཕར་བ་ནི།
འབྱུང་བ་ས་དབང་དུ་འདུས་པའི་རྟགས་ཡིན་ནོ། །བྱང་རྟ་བཤས་གྱི་ཁོག་པ་བྱ་བ། དྲི་རྒྱ་རང་
ལྷག་དུ་འབྱུགས་པའི་ས་རྒྱ། ལ་རྟའི་རྒྱ་བ་ལ་གཅེར་བུར་ཟེལ་བ་སྟོམ་མེ་བཞུགས་པ་ནི། འབྱུང་
བ་རྒྱུད་དབང་དུ་འདུས་པའི་རྟགས་ཡིན་ནོ། །སྤྱོད་པ་མ་ངས་སྤྲོ་ཚོགས་སུ་མཛད་པ་ནི། འབྱུང་

བ་ནམ་མཁའ་དབང་དུ་འདུས་པའི་རྟགས་སོ། རྒྱུ་མི་དང་མི་མེན་དབང་དུ་འདུས་པའི་རྟགས་
ནི། རྟག་རི་རོང་ལས་སོགས་ཏེ་འཛིག་རྟེན་གྱི་ལྷ་འདྲེ་ཕོ་མོ་བཅས་དུ་འཁོལ་བ་དང་། མཚན་མོ་
འཛིག་རྟེན་གྱི་ལྷ་འདྲེ་རྣམས་ཀྱིས། མིའི་བྱ་བཞིན་བོན་ཉན་པ་དང་། ལྷ་དང་སྲིད་གྱི་ལྷ་འདྲེས་
འཆོ་བ་འདྲན་ཞིང་ཞབས་ཏྲོག་བྱེད་པ་དང་། སྤྱན་ལམ་དུ་གཟེགས་པས། དྲག་པོ་སྐྱག་པའི་མི་ཐེ་
དང་། སྐུ་ལ་བསྟོར་བའི་ཤུགས་བཙུན་པའི་སྐུ་ཤུག་མངོན་དུ་གཙུག་པ་དང་། གཞན་ཡང་སྐུ་ལ་
བསྟོར་བ་རྣམས་བསྐྱག་པར་བྱེད་དོ། རྟེན་ལས་སོགས་ཏེ་ཡོན་ཏན་དང་གྲུབ་རྟགས་ཇི་སྟེད་ཅིག་
མངའ་བ་ལགས་སོ། རྩ་བ་རྟོགས་པ་མངོན་གྱུར་བྱུང་མང་མ་ཡིན་པ་ནི། སྐྱ་མས་ཉམས་གྱི་
གདམས་དག་བཏབ་ནས། རྟག་ཆང་སང་གའི་ཡུག་དུ་གྲོལ་བ་ཐོབ་ནས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་དགོངས་
པ་ལ་འགྱུར་བ་མེད་པར་རྟོགས་པ་ལགས་སོ། །

སྐྱ་མ་དེའི་སྟོབ་མ་ནི། དངོས་གྲུབ་རྒྱལ་མཚན་རིང་མོའི་ལོ་རྒྱུས་ལ་ཟུ། དང་པོ་གཙང་མ་
མི་ལུས་ཐོབ་པ་ཡབ་དང་ཡུམ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ནི། ཡབ་ནི་འོར་བོན་ལྷ་འབུམ་དང་། ཡུམ་ནི་མེན་མོ་
ཆོས་སེ་བྱ་བ་ལ་སྐས་བཞི་ཡོད་པའི། དངོས་གྲུབ་རྒྱལ་མཚན་དང་འོག་མ་ཡིན་ནོ། རྟེན་པོ་སྟོན་
ཆུང་རྒྱལ་མཚན། དེ་འོག་དངོས་གྲུབ་རྒྱལ་མཚན། དེ་འོག་གསལ་གྱི་རྒྱལ་མཚན་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །
སྐྱ་མས་མཐུན་ཆད་ཤེས་པ་ཞིག་བྱུང་པས། མི་ལམ་དུ་རྒྱ་མཚོའི་གཏིང་ན་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་
ཡོད་ཟེར་ནས་ཕྱིན་པས་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་འོད་ཟེར་སྐྱ་ལྷ་འཕྲོ་བ་ཞིག་ཁྱུག་ནས་སྟེང་དུ་ཐོན་ནས་
ང་ལས་དགའ་བ་མེད་སྟེ་མ་ཙམ་ན། ཡང་རྒྱ་མཚོའི་ནང་དུ་ཤོར་བ་མིས་པས། ཁོང་རང་ལ་མོར་
གོངས། ཆུང་བ་རྒྱལ་གསལ་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། གཉིས་པ་ལས་འཕྲོ་དང་སྐལ་པར་ཐུན་པས། བཀའ་
དྲིན་ཅན་གྱི་སྐྱ་མ་དང་ཇི་སྟེ་མངའ་ན། ཆུང་དུས་ནས་ཀྱང་སྐྱ་མའི་གསུང་ཨེན་རེ་ཐོས་ཆེ་བར་
སོང་ནས། སྐྱ་མས་སྐྱ་བྲེགས། རབ་སྟོན་ལ་ཆང་ཆོད་ཉི་ཤུ་ཙམ་ཡང་བཤེགས་མེ་རིའི་གདམས་པ་
ཨེན་རེ་ཡང་ཐུགས་ལ་བཏགས། དེ་ནས་སྐྱ་མ་ལགས་ངས་སྐྱེ་བ་བྱིས་མི་ལེན་པའི་གདམས་པ་
ཞིག་ཞུ་བུས་པས། སྐྱ་མ་ཤངས་བསྟེར་བསྟེར་ཞལ་ཙག་ཙག་མཛད་ནས། ཆུང་མའི་མཚན་ཉིད་
བྲ་ཁལ་གཅིག་བྱ་ཆོད་མཚན་ཉིད་འགོང་པོ་གཅིག་སྐྱེ་བ་འདི་ལས་མི་ལེན་པའི་སངས་རྒྱས་
བསྐྱབ་དཀའ་འདི་ཡིན་གསུངས་ནས་མ་གནང་། དེ་བས་ཐུགས་ཀྱིས་གདམས་པ་དེ་རྣམས་
ཉམས་སུ་ལོངས། དེ་བས་ང་ཡིས་སོག་པ་མོ་ཅུ་བཏབ་པ། སོག་པ་བྲ་ཅུ་དབབ་པ་ཤེས། སྐོ་ཅར་

རྟ་པ་དཀར་དམར་ཁ་ཕུང་དེ་བ་ཞིག་བྱ་ཡིས་སློབ་གསུངས་པས། དེ་ལ་འཁྲུག་ནས་བོན་གྱི་སྟན་
 རྒྱུད་མཁུན་པ་སླ་མ་ཀ་ལས་མེད་པས། དེ་མི་གནང་ན། ཆོས་གྱི་སྟན་རྒྱུད་ཅིག་ཏུ་འགྲོ་བྱས་
 པས། ལུ་འོར་ཆེའོ། །ཁ་སང་སློམ་ཆེན་རིན་ཆེན་འབར་བས་དབང་ཡོན་ལ་ཕུལ་བའི་གསེར་ཞོ་
 གཉིས་པོ་འདིས་ཀྱང་། རྒྱག་མཐུད་གྱིས་ལ་སོང་ཤིག་གསུངས་སོ། །དེར་ལུ་ལ་དུ་འོང་ནས་ཞིང་
 བྱེ་མ་ཆེན་མོ་བྱ་བ་བཙོང་ནས། གསེར་སྒང་གསུམ་དང་བལ་ཁྲུ་ཞིག་ཁྲུར་ནས་ཆུང་མ་ལ་སྤྲུས་
 པ། ངས་སློབ་གཉེར་ཞིག་བྱས་ལ་ཡོང་གི་ཁྲོད་གྱིས་ལོ་འགའ་སོ་ནམ་གྱིས་ལ་བྱ་ཆ་སོས་ཤིག་བྱས་
 བ་ནས་སོང་སྟེ། རྒྱ་ཕྱག་པ་བྱ་བར་དབུ་ཚད་བསྐབ་སྟེ། སློ་ལ་ལེགས་པར་ཆུད་པ་དང་། ཞག་ཐག་
 གི་ཤངས་པ་ལྷེ་ཆུང་བ་ཅན་དུ། རྒྱུགས་པ་ཆེན་པོ་ནམ་མཁའ་ཆེ་བའི་ཆོས་ཉན་ཞིང་ཡོད་ཅམ་
 བ། དུས་དེ་ཅམ་ན། སླ་མ་ལྷ་སློམ་གྱིས་ཞལ་ནས། དངོས་གྲུབ་རྒྱལ་མཚན་དེ་ལ་སྟོན་ཅིག་ཡོད་
 པས། ལུ་འོར་སླ་ཙེ་བྲགས་གྱིས། ཨ་མས་སེར་མོ་གྱོན་ལ། ངའི་སྟོ་བེམ་འདི་རྟགས་སུ་བྱེར་ལ། སླ་
 མས་ན་རེ་གདམས་པ་བྱིན་གྱི་ཤོག་ཟེར་བ་གྱིས་ལ་ཁྲག་ལ་ཤོག་ཅིག་གསུངས་ནས། དེར་མ་སྤང་
 གཉིས་གྱིས་དེ་བཞིན་བྱས་ནས། ལུ་སྟོ་སྟོང་གིན་གྲ་ས་འགྲིམས་གྱིན་བྱིན་པས་སྤེབས་ནས། ཆོས་
 ཐོན་ཐོན་བསྐྱེད་ནས་ཕྱག་འཚལ་བ་ལ་བཞུས་པས། ཕྱག་འགོ་ན་མོད་ཁ་ཅན་ཡོད་པ་ཞིག་རྒྱུད་
 ཕྱག་འཚལ་གྱིན་འདུག་ན། དེ་དངོས་གྲུབ་རྒྱལ་མཚན་ཡིན་པ་འདྲ་བས་ལ། དེ་ལ་མཇལ་ནས་
 བྱོན་པ་དང་། མ་བྱ་གཉིས་ཡུས་ཆེན་མཆོམ་མཐུང་ངོ། །སླ་མ་སྤྲུ་ཁམས་སྟོམས་པར་ཡོད་དམ་
 བས་པ་ལ། སླ་མས་ན་རེ། གདམས་པ་བྱིན་གྱི་ཤོག་གསུངས་གིན་འདུག་བྱས་པས། གདམས་པ་
 བྱིན་དུས་མི་ཡོང་གསུངས་པ་ལ། སླ་མའི་སྟོ་བེམ་བཞུན་ནས་རྟགས་སུ་བསྐྱར་བ་ཡིན་བྱས་པས།
 གཞོད་ཡོད་ཆོས་ནས་བྱོན་ནོ། །དེར་སླ་མ་དང་སྟོས་སྟེང་འདྲ་བས་མ་ཐུབ་ནས། སླ་མའི་
 ཞལ་ནས་ཁྲོད་གྱི་དེ་རྣམས་ཀྱན་ཕྱོགས་གཅིག་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་ཀྱང་མི་པན་པ་ཞིག་ཡོད་པས་ང་
 མི་ཐུབ་གསུངས་སོ། །ང་ལ་དྲིས་བ་ལན་མེད་སྤྲུས་པ་ཞེ་འགའ་སྤྲུགས་པ་ཁ་མེད་བྱ་བ་ཡོད་
 གསུངས་སོ། །དེ་ནས་གདམས་ངག་སྤྱི་ཅུ་ཡང་མང་དུ་བཞུན། སླ་མའི་ཞལ་ནས་ལྷ་སྟོམ་ལ་
 གསུངས་པ། ངས་དངོས་གྲུབ་རྒྱལ་ལ་བཞུག་པ་བྱས་པས། བྱི་འཇམ་ལ་ནང་གིམས་པ། ཤེས་རབ་
 ཆེ་ལ་འདོད་པ་ཆུང་བ། སློབ་ལ་བཙོན་ལ་གཏད་པ་ཐུབ་པ། རྟོག་པ་ཆུང་ལ་དབྱེད་པ་ཆེ་བ།
 དལ་དལ་འདྲ་ལ་བཙོན་འགྲུས་ཆེ་བ། གདམས་པའི་སྟོན་དུ་ཅུང་བ་འདུག་མིང་ལ་བཞུག་པས་

དངོས་གྲུབ་རྒྱལ་མཚན་ཟེར། དངོས་གྲུབ་ཀྱན་ལ་དབང་བ་ཡིན། རྒྱལ་མཚན་ལུབ་པ་མེད་པས་
 མིང་ཡང་བཟང་། གདམས་པའི་སྟོང་དུ་འདུག་འདུག་འདྲ། སུ་ལ་མ་བསྟན་པ་ཞིག་ཁོང་ལ་ཡོད་
 གསུངས་སོ། དངོས་གྲུབ་རྒྱལ་མཚན་རང་ལ་ཡང་། ཁྱོད་ལ་གཞན་ལས་ཁྱད་པར་འཕགས་པ་
 ཞིག་སྦྱར་གྱི། གཞན་ཕྱག་དོག་མི་ཐུང་པའི་ཐེམ་དགོངས་སུ། འདིར་ང་འདུ་འཛིན་སོ་མི་བསོད་
 པར་འདུག་གི། ཞག་འགའ་རི་ལ་འགྲོ་བས། གཅིག་ངའི་ཉེ་གནས་ལ་ཆོས་བྱ་ཡིས། དེ་ཙམ་ན་
 ཁྱོད་རང་ཁ་ཐུ་གྱིས་ལ་ཆོས་ཤིག་གསུངས་སོ། དེར་དེ་བཞིན་བྱས་ནས། གཡའ་སྦྱའི་པ་བོང་སྦྱ་
 ལེབ་དུ། གནས་ཁང་གུད་དུ་བྱས་ནས་གདམས་ངག་བཤད་ཐོས་ཙམ་དུ་བཞུགས་སོ། ཁྱེ་མས་
 ཉིན་མོ་དངོས་གྲུབ་རྒྱལ་མཚན་ལ་བོན་བཤད། ལུབ་མོ་མི་མ་ཡིན་ལ་བོན་བཤད་ཀྱིན་ཡོད་པ་ལ།
 དངོས་གྲུབ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་ལུབ་མོ་འཇབ་ཀྱིན་ཉན་པས། བྱང་ཞིག་སྒྲ་མས་ན་རེ། ཁྱོད་གྱིས་
 ལུབ་མོ་ཡང་ང་ལ་ཕག་ཉན་བྱས་ཡོད་པར་མི་འདུག་གམ། ངན་པ་འདི་གསུངས་སོ། དེ་ཅི་
 ལགས་ཞུས་པས། མི་དང་མི་མ་ཡིན་ན་རེ། དངོས་གྲུབ་རྒྱལ་མཚན་མི་ཡོང་ངམ་ཟེར་འདུག་པ་
 ཁ་སང་འགོ་སྟོང་། འགྲོག་ཡེད་ཡེད་ཡང་ཡིན་འདུག ད་ལྟ་མི་སྟོ་བར་འདུག་གི ད་ལྟས་གྱིས་
 ལ་ལུས་ལ་ངེ་ཞིམ་པོ་བྱགས་ལ་ཤོག་ཅིག་གསུངས་ནས། དེ་མན་ཆོད་མི་མ་ཡིན་དང་མཉམ་པོར་
 བོན་ཞུས་སོ། བྱང་ཞིག་ཁ་བ་བྱང་བའི་ཐུ་བོ་གདུགས་ངོས་ཙམ་ན། ཁ་བ་ལ་ལ་ཞུ། ལ་ལ་མ་ཞུ།
 སྤྱིན་ཉལ་ཉལ་སྒྲངས་པ་ལས་སོགས་པ་བྱན་ནེ་ལོང་ངེ་བ་དེ་ལ་གཟིགས་ནས། སྒྲ་མའི་ཞལ་ནས་
 དངོས་གྲུབ་རྒྱལ་མཚན་ཉིན་ཅིག་གསུངས་ནས། རྫོགས་ཆེན་གྱིས་མགུར་ཞིག་གསུངས་པས་ལ།
 དངོས་གྲུབ་རྒྱལ་མཚན་ལ་རྟོག་ཆད་ཁྱད་པར་ཙམ་ཞིག་སྦྱོས་གསུངས་སོ། གསུམ་པ་ས་གནས་
 ཁྱད་པར་ཙམ་གང་དུ་བཞེན་པའི་ཆོ་དུ་བཞུགས་པ་ནི། རོང་སྒྲག་ཆང་གི་ཕྱག་དུ། སྒྲ་བ་བདུན་
 གསལ་བཏབ་ཅིང་ཉམས་སུ་སྒྲངས། དེ་ནས་རྒྱལ་ཁམས་སུ་ཐོམ་བྱ་བྱེད་ཅིང་ཉམས་སུ་སྒྲངས།
 ཡོན་བདག་པོ་མའི་འགོ་དོན་བྱེད་ཀྱིན་ཀྱང་ཉམས་སུ་སྒྲངས་སོ། བཞེན་པའི་ཆོ་ནི་དགུང་ལོ་
 བདུན་ཅུ་དོན་གསུམ་བཞེས་ནས། ཡེ་ཤེས་བཞི་སྟོར་གྱིས་གདམས་པས་བཅ་རིག་གུད་དུ་ཕྱལ་བ་
 ལགས་སོ། བཞི་བ་ཐུན་མོང་དང་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྲུབ་ཏུགས་ནི། སྦྱངས་པའི་ཡོན་
 ཏན་བསྐྱབས་པའི་ནུས་མཐུ། སྟོམ་པའི་རྟོགས་ཆད་གསུམ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས། ཐུན་མོང་ཡོན་ཏན་
 དང་གྲུབ་ཏུགས་ནི་ངེ་སྟེད་ཅིག་མངའ་བ་ལགས་སོ། ཁྲ་བ་རྟོགས་པ་མངོན་གྱུར་ཐུན་མོང་མ་

ཡིན་པ་ནི་སྤྲུལ་མས་ཉམས་ཀྱི་གདམས་ངག་བཏབ་ནས། ཀུན་གཞི་སེམས་ཀྱི་བདག་ལཱ་ཁུམས་
པས། མིའི་ཇི་ལྟར་མཐོང་མོད་ཀྱང་། སེམས་ལ་བདེ་བ་རྟེན་པ་ཡིན་གསུངས་ནས། སངས་རྒྱུ་
ཀྱི་དགོངས་པ་ཐུགས་སྒྲུབ་པ་ལགས་སོ། །

སྤྲུལ་མ་དེའི་སྒྲོབ་མ་ནི། ཁོང་པ་རང་གི་དབོན་པོ་ཡིན་ཏེ། རྗེ་འོར་སྒོམ་ཀུན་འདུལ་གྱི་ལོ་
རྒྱུས་ལ་ལྷ། དང་པོ་གཙང་མ་མི་ལུས་ཐོབ་པ་ཡབ་དང་ཡུམ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ནི། གཏུང་རྩས་འོར་ཡོན།
ཡབ་ནི་འོར་བོན་སྟོན་པ་རྒྱལ་བ་གསལ་དང་། ཡུམ་ནི་ཁྲུང་བྱིད་ཟ་བྱང་རྩལ་སྟོན་བྱ་བ་ཡིན།
དགུང་ལོ་བཅུ་གསུམ་ལོན་ནས་ལྷ་རྗེ་མེ་ཉག་ལ་སྤྲུལ་སེམས་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲོབ་གཉེར་འདྲ་བས་སོ། །
གཉིས་པ་ལས་འཕྲོ་དང་སྐལ་པར་ལྡན་པས། བཀའ་ངིན་ཅན་གྱི་སྤྲུལ་མ་དང་ཇི་ལྟར་མཇལ་ན།
དངོས་གྲུབ་རྒྱལ་མཚན་རིང་མོ་དང་མཇལ་ནས། སྤྲུལ་མའི་དབོན་པོར་ནི་འཁུངས་པའི་སྒྲོབས་
ཀྱིས། དགུང་ལོ་བཅུ་དགུ་ཉི་ཤུ་བ་ལ། གདམས་རྒྱུད་འདིའི་སྒྲོབ་གཉེར། བཅས་སྤྱད་ཁྲུང་ཁྲིག་
ནས་ཉན་པས། སོས་ཁ་ཆོག་དོན་མ་ལུས་པར་ལོངས་སོ། །དུས་རེས་ཤིག་བྱི་བའི་བྱས་ཁྲུང་ཁྲིག་
ན། བསམ་མཐོག་གཏོང་གིན་ཡོད་པ་ལ། མི་མ་ཡིན་གྱིས་ལུས་མེད་པའི་མགོ་བོར་བྱས་ནས།
ཉམས་སོད་འདྲ་བྱུང་བས་ཡང་དང་ཁྲུང་ཁྲིག་ལ་ཕྱི་གསེས་མ་སྤྱོད། ཡང་ཆོགས་ཤིག་བཏང་བའི་དུས་ན།
སྤྲུལ་མ་ལྟོགས་པ་ཉམས་ཀྱི་མགུར་འདྲ་ལུས་པས། སྤྲུལ་མ་ཡང་ཐུགས་མཉེས་ནས། ངས་ནི་ཆོག་
དོན་མ་ལུས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །རྒྱུད་གསལ་ནས་མི་གསལ་ཁྲོད་རང་ཤེས་གསུངས་སོ། །
གསུམ་པ་ས་གནས་ཁྲུང་པར་ཅན་གང་དུ་བཏོན་པའི་ཆོ་དུ་བཞུགས་པ་ནི། ཁོང་རང་གི་མཚོད་
ཁང་དུ་བཞུགས་ཀྱིན་ཡང་ཉམས་སྒྲུབ་སྤངས། རང་ཐང་སྐྱར་མའི་དགོན་པར་བཞུགས་ཀྱིན་ཉམས་
སྒྲུབ་སྤངས། ཡོན་བདག་གི་འགོ་དོན་བྱིད་ཀྱིན་ཡང་ཉམས་སྒྲུབ་སྤངས་སོ། །བཏོན་པའི་ཆོ་ནི་
དགུང་ལོ་བཅུ་དྲུག་ཡར་བཀལ་ནས། སྤྲུལ་མ་ཐར་བྱིན་དུ་བཞུགས་སོ། །གདམས་ངག་ལ་སྦྱོད་
རྒྱས་པ། ཉམས་སྒྲུབ་ལེན་པ་ནི་སེ་བོན་ཞིག་གིས་ཐར་ཐོར་འདྲ་ཉན་པ་ལས་མེད། ཆོས་ཀྱི་དགོ་
བཤེས་ཏེ་ར་བ་བྱ་བས་གསང་གིན་རྒྱུས་ཆེན་འདྲ་པག་ཏུ་བྱུང། མར་སྤོན་ཀུན་ནི་བྱ་བས་བྱུང།
རྩ་སྟོན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་པ་གཅིག་གིས་གསེར་འདྲ་མེ་ཏོག་ཏུ་ལུས་ཀྱིན་ཀྱང་བྱུང། དེ་རྣམས་ནི་
ཆོས་པའོ། །སྤྲུལ་མའི་གཞུག་ལ་མདོ་ཁམས་ཀྱི་ཁམས་པ་གཉིས་ཀྱིས་དཔེ་བྱ་བས་པས། སྤྲུལ་མའི་ལཱ་
ནས་སྒྲོས་འདོགས་གཙོད་པ་དོན་གྱི་བརྒྱུད་པ་ལ། ཡིག་རྒྱུད་གི་སྤྲུལ་མ་ཞུགས་པ་ཡིན་པས། སྤྲུལ་

ཡི་གེ་འབྲི་ཅུ་མེད་པ་ལ། ཡང་སྟོན་གྱིས་ཁྱབ་ལུལ་ནས། དེད་གཉིས་གྱིས་བརྗོད་ཐོབ་ཤོད་པ་མ་
ཡིན་པའི། ང་ལ་ཡི་གེ་བྱི་ཕྱེ་ཙམ་གཅིག་ཡོད་རེ་གསུངས་ནས། དབུ་བསྐྱང་བཞེས་པས། དེ་ལ་
ཁམས་པ་ཡིད་ཆེས་ནས། བྱིས་མཁན་གསུམ་གྱིས་སྒྲ་མའི་ཐུགས་ནས་བྱིས་པས། ཞག་ཉི་ཤུའི་
ཁོངས་སུ་གསུམ་བུ་བ་མ་བཅུ་གསུམ་འཕྲིང་། ཤོག་ཤུ་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་ཙམ་བྱུང་། དེ་མན་ཆོད་
དཔོན་སྐུ་རྣམས་གྱིས་ཀྱང་། བརྗོད་ཐོབ་ཡིག་ཆུང་ཐན་ཐུན་ཁྱུས་སོ། །བཞི་བ་ཐུན་མོང་དང་
གནས་སྐབས་གྱི་ཡོན་ཏན་གྲུབ་ཏུགས་ནི། སྤུལ་བའི་སྤུ་ཡིན་པའི་ཏུགས་སུ། མན་ངག་ཀྱན་ལ་མི་
བརྗོད་པའི་གཟུངས་ཐོབ་ཅིང་། བྱུང་པར་ཞང་ཁྱུང་མེ་རིའི་ཐུགས་སེམས་གཉིས་ལ་གྲུབ་པ་
མངོན་དུ་ཐོབ། སྤྱི་ཆེ་ལ་བར་ཆོད་མེད་ཅིང་འགྲོ་དོན་མཐར་ཕྱིན་པ་དང་། སྒོ་བྱར་གྱི་དྲི་མས་མ་
གོས་ཤིང་། མངོན་ཤེས་དང་དགོངས་པ་ལ་གསལ་འགྲིབ་མེད་པས། རྫོང་ལྗན་གྱི་སྒོ་བ་མ་ལ་འགྲོ་
འདུལ་གྱི་ལུང་སྟོན་པ་དང་། དེ་ལས་སོགས་ཏེ་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་དང་ཡོན་ཏན་གྲུབ་
ཏུགས་ནི། དུ་མ་མངའ་བ་ལགས་སོ། །ཐུ་བ་རྟོགས་པ་མངོན་གྱུར་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ནི། སྒྲ་
མས་ཉམས་གྱི་མན་ངག་བཏབ་ནས། དུས་དང་གནས་སྐབས་འདི་ལྟར་བྱ་བ་མེད། ཅེ་གཅིག་གི་
དོན་ལ་ཡངས་མེད་གྱི་བྱ་ར་བཏང་ནས། མངས་རྒྱས་གྱི་ངོ་བོ་རང་ལ་རྟེན་པ་ལགས་སོ། །དེ་ནི་
བོད་ཀྱི་གྲུབ་ཐོབ་ལྡེའི་ལོ་རྒྱུས་བསྟན་ནས། གཉིས་པ་དཔོན་བཙན་པོས་ས་སྟོང་དུ། བྱ་གེ་ཤེས་
རབ་སྒོ་ལྗན་ལ་བརྒྱུད་པ་ནི་སྟོན་ཆུང་དེ། བཀའ་ཆུང་བཞི་སྟོར་དང་། ཉམས་ཆུང་གཅིག་གོ།

སྒྲ་མ་དེའི་སྒོ་བ་མ་ནི། ཤེས་རབ་སྒོ་ལྗན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ལ་ལྟ། དང་བོ་གཙང་མ་མི་ལུས་ཐོབ་
ཅིང་། ལུལ་གྱ་གེ་ནང་ཁོངས་པ། གཏུང་རུས་སྟེལ་ཡིན། གཉིས་པ་ལས་འཕྲོ་དང་སྐལ་བར་ལྗན་
པས། བཀའ་དྲིན་ཅན་གྱི་སྒྲ་མ་དང་ཇི་ལྟར་མཇལ་ན། ར་རྩེ་ཁོ་ན་བྱས་ནས། ཉམས་སྤང་དང་
མི་ལམ་ལ། གཡུ་བྱ་ཁུ་བྱུག་ཅིག་ཡང་ཡང་དུ་སྐྱད་སྒྲ་བ་བཞིན་འདུག་པ་བྱུང་། མངོན་སུམ་དུ་
ཉིན་གཅིག་བྱ་ཁུ་བྱུག་ཅིག་བབས་འདུག་བྱ་འོང་ས་དེར་ཁོང་ཕྱིན་པས། རྣལ་འབྱོར་པ་སྤྱི་ལུས་
ཆུང་སེ་བ། སྒོ་བཅ་དང་སྟོན་ཁྱུ་མན་བ་པ་གཅིག་དང་མཇལ་ལོ། །གསུམ་པ་ས་གནས་བྱུང་པར་
ཅན་གང་དུ་བཞུགས་པ་ནི། བྱ་གེ་ལུལ་དུ་ངེས་མེད་དུ། རི་ཁྲོད་གོང་ལུལ་ཐམས་ཅད་དུ་སྤང་བ་
ལམ་དུ་བྱེར་གྱིན་བཞུགས་སོ། །བཞི་བ་ཐུན་མོང་དང་གནས་སྐབས་གྱི་ཡོན་ཏན་གྲུབ་ཏུགས་ནི།
དེའི་སྐབས་སུ་སྒྲ་མ་དཔོན་བཙན་པོ་དེས། བཀའ་ཆུང་རིན་པོ་ཆེ་སྟོར་བཞི་ལག་ལེན་ཆ་ལག་

དང་བཅས་པ་གནང་ནས། སྐུ་ལྷས་གཡུ་བྱ་ཁུ་བྱག་ཅིག་ཏུ་སྦྱལ་ཏེ། རྩོམ་ཐུབ་ཕྱིན་པའི་ཁ་
གཞོན་ལ། འོད་དང་སྒྲ་དང་ཟེར་གྱིས་བསྐྱར་ནས་གཤེགས་སོ། །ཐུ་བ་རྟོགས་པ་མངོན་གྱུར་ཐུན་
མོང་མ་ཡིན་པ་ནི། ཅོག་གིས་བཞག་ན་བདེ་ཡི་གར་སོང་ཐོང་། དཔོན་བཅན་བོ་ངས་དེ་ལས་མ་
རྟེན་གྱི། ཁྱོད་རང་ཡང་རྟོག་དཔྱད་ཐོང་། ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་གྲག་ཤེས་རབ་སྒོ་ཐུན་ཡིད་
ཆས་སྒྲུང་གིས་སྦྱོར་ནས། ཉམས་སྦྱ་སྒྲངས་པས། སྒོ་རྩལ་དང་ཐུན་པས་འཕམ་ལ་གྲོལ་སོ། །

སྒྲ་མ་དེའི་སྒོ་བ་མ་ནི། ཀུན་དགའ་རིང་མོའི་ལོ་རྒྱུས་ལ་ཟླ། དང་པོ་གཙང་མ་མི་ལྷས་ཐོབ་
ཅིང་། ཡུལ་བྱ་རྒྱུ་ཡུལ་སྟོད་པ། ཀུའུ་རུས་སྟོད་པ། གཉིས་པ་ལས་འཕྲོ་དང་སྐལ་པར་ཐུན་
པས། བཀའ་དྲིན་ཅན་གྱི་སྒྲ་མ་དང་ཇི་ལྟར་མཇུག་ན། སྦྱིར་རྒྱུང་རྒྱུང་ནས་བོན་ཕྱོགས་མེད་ལ་
མོས་ཤིང་། འབྲི་འདོན་སྒོག་གསུམ་མང་བོ་བྱས། སྒོ་མ་ཆེན་གྱི་བོན་ལ་མོས་པ་ཞིག་ཡོད་པ་ལ།
ཁྱོད་པར་གྲག་ཤེས་རབ་སྒོ་ཐུན་གྱི་རྒྱུ་དུ། བཀའ་རྒྱུད་བཞི་སྐྱོར་མན་ངག་དོ་སྦྱོད་དང་བཅས་
པ་ཞུས། གསུམ་པ་ས་གནས་ཁྱོད་པར་ཅན་གང་དུ་བཞུགས་པ་ནི། གངས་རི་མཚོ་གསུམ་དང་
རིན་ཁུང་ལས་སོགས་བྱ་རྒྱུ་གི་ཡུལ་སྟོད་དུ་བཞུགས་སོ། །བཞི་བ་ཐུན་མོང་དང་གནས་སྐབས་
གྱི་ཡོན་ཏན་གྲུབ་རྟགས་ནི། བྱ་རྒྱུ་གི་རྟག་སྟེལ་གངས་གྱི་མགུལ་དུ། ད་ལྟར་ཡང་གཟིམས་སྦྱིལ་
བྲག་ལ་རྩུ་འཕྱལ་མཛད་ནས། རང་བྱོན་བྱིན་ཆཐས་ཅན་དང་། གཞན་ཡང་གྲུབ་རྟགས་བསམ་
དུ་མེད་དོ། །ཐུ་བ་རྟོགས་པ་མངོན་གྱུར་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ནི། གྲག་ཤེས་རབ་སྒོ་ཐུན་གྱིས་སྒོ་
བསྐྱུ་དང་བམ་ནས། རང་སོ་ལ་བཞག་པས། དེ་བཞིན་འདུག་གི་ཉམས་སྦྱ་ལོངས། ཞེས་གསུངས་
པས། དེ་བྱ་རྒྱུ་ཀུན་དགའ་རིང་མོའི་རྒྱུད་ལ་སྦྱག་གིས་ཤར་ནས། ཉམས་སྦྱ་སྒྲངས་པས་སྒྲ་བ་
གཅིག་ནས་གདེང་ཐོབ་སོ། །

སྒྲ་མ་དེའི་སྒོ་བ་མ་ནི། རྩལ་འབྱོར་གསལ་མཚོག་གི་ལོ་རྒྱུས་ལ་ཟླ། དང་པོ་གཙང་མ་མི་
ལྷས་སྐུ་སྦྱལ་ནས། ཡུལ་འདི་ཡིན་ཡབ་ཡུམ་འདི་ཡིན་འདི་ནས་བྱོན་གྱི་ཁུངས་མེད་སྐུལ་སྐུ་
ཡིན་པའི་དོན་ནོ། །གཉིས་པ་ལས་འཕྲོ་དང་སྐལ་པར་ཐུན་པས། བཀའ་དྲིན་ཅན་གྱི་སྒྲ་མ་དང་
ཇི་ལྟར་མཇུག་ན། བྱ་རྒྱུ་གི་ཀུན་དགའ་རིང་མོའི་རྒྱུད་དུ་གདམས་པ་ཞུས་པས། བཀའ་རྒྱུད་
སྐྱོར་བཞི་མན་ངག་ཐུགས་ལ་བཏགས་སོ། །གསུམ་པ་ས་གནས་ཁྱོད་པར་ཅན་གང་དུ་བཞུགས་པ་
ནི། གནས་ལ་ངེས་པ་མེད་དེ་གང་དུ་ཡང་བཞུགས་སོ། །བཞི་བ་ཐུན་མོང་དང་གནས་སྐབས་གྱི་

ཡོན་ཏན་གྲུབ་རྟགས་ནི། དེས་མེད་གྱི་སྤྱུལ་སྤྱི་ཡོན་ཏེ། བོན་ཆས་གང་གི་ཡང་རྒྱུད་འཛིན། འདི་
ནི་ཆེ་དབང་དངོས་ཡོན་ཏེ། བྱ་ཡོན་ཞིག་པོ་ཡང་ཟེར། མཚན་འགྱུར་མང་ངོ་། །ཕྱེ་བ་རྟོགས་པ་
གང་ལ་ཡང་ཐོགས་ཆགས་མེད་ཅིང་བསམ་ལས་འདས་སོ། །ཕྱེ་བ་རྟོགས་པ་མངོན་གྱུར་སྤྱན་མོང་
མ་ཡོན་པ་ནི། བྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རང་གོལ་དུ་ཞིག་པ་བཞིན། ཀྱན་དགའ་རིང་
མོས་དེ་ཉམ་ཡིན་པར་ཐག་ཆོད། ཅེས་གསུངས་པས། དེ་ནལ་འབྱོར་གསལ་མཆོག་གི་སེམས་རྒྱུད་
ལ། དེས་འབྱུང་གི་དོན་གོ་བ་ཞིག་སྤྱིད་ནས་སྤངས་པས། ཞག་བརྒྱད་ཅུ་གྱུ་ཕྲ་ནས་ཐག་ཆོད་གྱི་
གདེང་རྟེན་དོ། །

སྤྲོ་མ་དེའི་སྒྲོབ་མ་ནི། སྤྲོ་མ་ཁྱུང་བྱིད་མུ་མུར་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ལ་ལྷ། དང་པོ་གཙང་མ་མི་ལུས་
ཐོབ་ཅིང་། དུལ་གྱོ་ཤོད་པ་ཞིག་ཡིན། གདུང་རུས་ཁྱུང་པོ། གཉིས་པ་ལས་འཕྲོ་དང་སྐལ་པར་
ཕྲན་པས། བཀའ་དྲིན་ཅན་གྱི་སྤྲོ་མ་དང་ཇི་ཉམ་མཇལ་ན། ནལ་འབྱོར་གསལ་མཆོག་གི་དྲུང་དུ།
གདམས་ངག་ཅིག་ལྷུ་བྱས་པས། བཀའ་རྒྱུད་སྐར་བཞི་ཆོང་བར་སྤྱགས་ལ་གཏགས་སོ། །གསུམ་
པ་ས་གནས་ཁྱུང་པར་ཅན་གང་དུ་བཞུགས་པ་ནི། འབྲུལ་ཞིག་ཆེན་པོ་དེ། གནས་དེས་མེད་དུ་
བཞུགས་སོ། །བཞི་བ་སྤྱན་མོང་དང་གནས་སྐབས་གྱི་ཡོན་ཏན་གྲུབ་རྟགས་ནི། བསམ་ལས་
འདས་པ་ཞིག་མངའ་བ་ལགས་སོ། །ཕྱེ་བ་རྟོགས་པ་མངོན་གྱུར་སྤྱན་མོང་མ་ཡོན་པ་ནི། སྤྲོ་
གསུམ་གྱི་འབད་ཚོལ་དང་བྲལ་ནས་དོན་ལ་བརྟགས་པས། ནལ་འབྱོར་གསལ་མཆོག་ངས་དེ་
ལས་འཐུགས་ས་མེད་པར་གོ་ཞེས་གསུངས་པས། དེ་སྤྲོ་མ་ཁྱུང་བྱིད་མུ་མུར་ལ་ཐེ་ཆོམ་གྱི་སྤྲོ་དང་
བྲལ་བའི་ཡིད་ཆེས་སྤྱིས་ནས། ཉམས་ལེན་ལ་འབད་པས། རྟོགས་པའི་གདེང་རྟེན་དོ། །

སྤྲོ་མ་དེའི་སྒྲོབ་མ་ནི། སྤྲོ་མ་ཅི་བདེ་བ་རིང་མོའི་ལོ་རྒྱུས་ལ་ལྷ། དང་པོ་གཙང་མ་མི་ལུས་
ཐོབ་ཅིང་། དུལ་དེ་ཡང་གྱོ་ཤོད་པ་གདུང་རུས་ཅི་ཡིན། གཉིས་པ་ལས་འཕྲོ་དང་སྐལ་པར་ཕྲན་
པས། བཀའ་དྲིན་ཅན་གྱི་སྤྲོ་མ་དང་ཇི་ཉམ་མཇལ་ན། ཁྱུང་བྱིད་མུ་མུར་གྱི་དྲུང་དུ་མཇལ་
བཀའ་རྒྱུད་སྐར་བཞི་ལྷུས་ནས། མན་ངག་ལག་ལེན་དང་བཅས་པ་སྤྱགས་ལ་བཏགས། གསུམ་པ་
ས་གནས་ཁྱུང་པར་ཅན་གང་དུ་བཞུགས་པ་ནི། རྟོན་ཕྱོགས་གྱི་གནས་རི་གང་བཟང་ལ་བཞུགས་
སོ། །བཞི་བ་སྤྱན་མོང་དང་གནས་སྐབས་གྱི་ཡོན་ཏན་གྲུབ་རྟགས་ནི། བརྗོད་གྱིས་མི་ལངས་པ་
ཞིག་མངའ་བ་ལགས་སོ། །ཕྱེ་བ་རྟོགས་པ་མངོན་གྱུར་སྤྱན་མོང་མ་ཡོན་པ་ནི། ཁྱུང་བྱིད་མུ་མུར་

གྲིས་སྒྲུང་སྒྲོང་དབྱེར་མེད་དུ་ཤེས་པས། གཉིས་ཀ་ཟེལ་གྲིས་འོན་ཞེས་གསུངས་པ། བདེ་བ་རིང་
མོ་ལ་བདེན་པའི་ངེས་ཤེས་སྒྲུང་པ་ཞིག་འཕུལ་དུ་སྒྲིས་ནས། ཉམས་སུ་སྒྲུངས་པས། ཟླ་བ་གཅིག་
ནས་གདེང་ཐོབ་བོ། །

སྒྲ་མ་དེའི་སྒྲོབ་མ་ནི། ཟླ་མ་རྟོག་མེད་ཞིག་པོའི་ལོ་རྒྱུས་ལ་ལྟ། དང་པོ་གཙང་མ་མི་ལྟས་
ཐོབ་ཅིང་། དུལ་སྒྲོ་སྒྲོང་གྲི་ས་ཆ་ཡིན། གཏུང་རུས་རིང་པོ། གཉིས་པ་ལས་འཕྲོ་དང་སྐལ་བར་
ལྡན་པས། བཀའ་བྲིན་ཅན་གྱི་སྒྲ་མ་དང་ཇི་ཉམས་མཇུག་ན། ཅི་བདེ་བ་རིང་མོའི་བྱང་དུ་བཀའ་
རྒྱུད་སྒྲོར་བཞི་ཞུས་ནས། མན་ངག་རྒྱུགས་པར་གནང་། གསུམ་པ་ས་གནས་ཁྱད་པར་ཅན་གང་
དུ་བཞུགས་པ་ནི། ཟླ་སྒྲོང་བོན་འཁོར་གྱི་ལྷ། གཡས་བྱར་གྱི་རིང་ལ་བཞུགས་སོ། །བཞི་བ་ཐུན་
མོང་དང་གནས་སྐབས་གྱི་ཡོན་ཏན་གྲུབ་ཏུགས་ནི། སྐུ་ཚེ་མཐར་ཕྱིན་མཚམས་བསྐྱབ་ཉི་ཟླ་མིག་
གིས་མི་མཐོང་བར་བཞུགས་པ་དང་། ཁྱད་པར་ཡང་སྟོན་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད། ཐུང་ལ་ནམ་གཤེན་
གྱི་སྐུལ་བར་ལུང་བསྟན་ཅིང་། མཁྱེན་པ་སྒྲིབ་མེད་གསལ་བ་ལས་སོགས། ཅུལ་གྲུབ་ཏུགས་
བསམ་ལས་འདས་པར་མངའ་བ་ལགས་སོ། །ལྟ་བུ་རྟོགས་པ་མངོན་གྱུར་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ནི།
ཅི་བདེ་བ་རིང་མོ་ཡིས་སྒྲོ་ཡིས་ཆེད་འཛིན་དང་བཤམ་ནས་གདངས་ལ་གཞིགས་པས། ཡིན་པར་
ཐག་ཆོད། ཅས་གསུངས་པས། དེ་རིང་རྟོག་མེད་ཞིག་པོས་བཏུགས་པས། ཡིད་ཆེས་གྱི་གོ་བ་སྒྲུང་
གིས་སྒྲིས་ནས་བསྒྲུངས་པས། དོན་གྱི་གདེང་ཐོབ་བོ། །དེ་སྒྲོང་རྒྱུད་གྱི་སྒྲ་མ་དུག་གི་ནམ་ཐར་རོ།
ཨོམ། ཡང་སྟོན་ནས་ལྟོ་བྱང་གཉིས་སུ་གྲུས་སོ། །

སྒྲ་མ་དེའི་སྒྲོབ་མ་ནི། ཤེས་རབ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ལ་ལྟ། དང་པོ་གཙང་མ་མི་ལྟས་
ཐོབ་པ་ཡབ་དང་ཡུམ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ནི། ཡབ་ཡ་ངལ་གསུང་རབ་སྐྱབས། དུམ་སྟེ་མོ་ཆོས་སྒྲིད་
གཉིས་གྱི་སྐས་ཡིན། མཚན་འགྱུར་བཞི་རུ་ཡོད་པ་ལ། ཡབ་གོངས་ནས་ཞག་བཅུ་གསུམ་ནས་སྐྱ་
འཁྱུངས་པས་ཆབ་མ་གྲགས། གཏུང་རུས་ཡ་ངལ་བ་ཡིན་པས། ཡང་སྟོན་ཆེན་པོ། ལུང་བསྟན་
ནས་བྱང་བས་ཐུང་ལ་ནམ་གཤེན། མཚན་རྩོམ་ཤེས་རབ་རྒྱལ་མཚན། ལོ་ཉི་ཤུའི་བར་ལ་མཁས་
གྲུབ་འགའ་ལ་ཐུག་ཅིང་སྒྲོ་སྒྲུངས། ཅི་བདུན་ལོན་ནས་ཡར་བྱོན་བཅུན་མོ་གཉིས་སྒྲུངས་ཏེ་སྐས་
མེད། བན་བཅུན་གྲལ་ཁྲིགས་སེ་བས་བསྐྱོར་ནས་ཚོད་པ་བྱས་ཏེ་མ་ཐུབ། བོན་པོ་ལྷེ་ཐང་བ་བྱ་
བར་འདུག་པས་ཁས་མི་ལེན་ཟེར་བ་ཡང་བྱུང་། བཤད་རྒྱུད་གྱི་གདམས་པ་གཏེར་མ་འདི་ལ།

མཁས་པ་ཡུལ་དུ་བྱུང་བ་ཡིན་པར་གྲགས་པ་ཐོབ་ནས། དུས་དེར་གཏེར་ཁ་བརྩ་གསུམ་ཙམ་གྱི་
བོན་ལ། ཇི་གདའ་དཀའ་ཐུབ་མཛད་པའི་དུས་སུ། འདི་ལྟར་གྱི་སྤང་བ་བདེན་ཞེན་མེད་པར།
རྩོན་སྤང་སྦྱུ་མ་ཉ་བྱར་ཤེས་ནས་རི་ཁ་གཅིག་ཏུ་ཕྱིན། མིག་མ་བཙུམ་པར་བར་སྤང་ལ་ཉམས་ནས།
གར་ཕྱིན་སར་གཏན་པར་འདུག་མི་ཀུན་གྱིས་བསྟོན་པ་ཡིན་ཟེར་ཞིང་། རི་ཁ་ནས་བཀྲུག་ཅིང་
ཉ་ར་བྱས། རི་ལ་གཅིག་བྱར་འགོ་དུས་དེར། མཐོང་སྤང་ཉམས་སྤང་མང་པོ་བྱུང་། བྱུང་པར་
དཔོན་བཙན་པོས་སྤྲིན་བྲག་གི་བར་ནས། བྱུང་སྟོན་དང་དངོས་གྲུབ་མང་པོ་ཐོབ། གཉིས་པ་
བཀའ་དྲིན་ཅན་གྱི་སྤྲོ་མ་དང་རི་ལྟར་མཇལ་ན། སེ་བོན་ཁོ་རྒྱལ་དང་སྐབས་དོན་དང་གནད་
དོན་བརྩ་གསུམ་གྱི་བོན་གཏམ་བྱས། སྐབས་དོན་འདི་འདྲ་ཤེས་པ་ཁྱེད་ཀྱིས་སུ་ལ་ཁྱས་བྱས་པས།
ངས་སྤྲོ་མ་ཉའི་རྒྱུད་འཛིན་པའི་འོར་བོན་ཀུན་འདུལ་ལ་ཁྱས་ཟེར། འདི་ལ་འདིས་མི་ཆེད་པའི་
འཕྲོ་ཞིག་ཡོད་ལྟར་ནས། འོར་སྟོན་ཅན་དུ་བྱོན་ནས་ཁྱས་པས། ཁྱེད་རྒྱ་མཚོ་ཙམ་གྱིས་མི་ངོམ་
པར། ངའི་ཉ་མིག་ཙམ་ལ་གསུངས། དེ་ག་ལྟ་བུ་ལགས་བྱས་པས། སྤྲོ་བ་བྱེད་དང་གསུམ་ལ་ཆོག་
དོན་མ་ལུས་པར། ཉམས་རྒྱུད་རྒྱས་བཟུས་ཡི་གེ་ལ་ཐེབས་པ་ལགས་སོ། །ཡང་སྟོན་ཤེས་རབ་རྒྱལ་
མཚན་ལ། སྤྲོ་མ་ཀུན་འདུལ་གྱིས་ལུང་བསྟན་ནས། མངའ་རིས་སྟོད་དུ་རྒྱག་ཁྱེད་ལ་ཀན་ཕུག་
གཉིས་ཀྱང་ཡོང་། ལུ་སྟོབ་ཡང་མང་དུ་ཡོང་གསུངས་ནས། སྟོད་སྦྱ་ཅ་ཅ་དགོན་གནས་བཏབ་
ནས་བཀྲུགས། སྟོ་སྟོད་དུ་འགོ་དོན་ཞིག་ལ་བྱོན་ནས། གཤེགས་ལམ་ཞིག་ན་ཆོ་ལོ་བ་མང་པོ་
ཞིག་འདུག དུམ་པད་བཀྲུགས་བྱིན་སྐབས་ཁྱེད་ཟེར་དེར་བཀྲུགས་པས་ཆོལ་སྐྱགས་ལ། ཉི་ཟླ་མིག་
གིས་མི་མཐོང་བར་རོང་རྟོག་མེད་ཞིག་པོ་ཟེར་གྱིན་འདུག་ནས། དེ་འདྲ་གང་ན་ཡོད་དེས་པས།
རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་ཁང་ཁུང་སྟན་ཆུང་ལ་གྲུབ་པ་ཐོབ་པ། རྟོགས་ཕན་ཆེན་པོ་ཞིག་ལྟ་ཡི་གེ་དགོན་
པ་ན། རོང་རྟོག་མེད་ཞིག་པོ་ཟེར་བའི་ཉི་ཟླ་མིག་གིས་མི་མཐོང་བ་ཞིག་ཡོད་ཟེར། དེ་ཐོས་པས་
དེ་ལ་མོས་གུས་དང་དད་པ་དཔག་ཏུ་མེས་པ་སྦྱིས་ཏེ། ངས་ཀྱང་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་ཁང་ཁུང་སྟན་
ཆུང་ཤེས། ག་དར་བྱེད་དགོངས་ནས། བང་པར་མཇལ་དུ་འགོ་བའི་ཕུག་རྟེན་དང་། རྫོགས་
འཁོར་ལས་སོགས་པའི་གྲབས་བྱས། དེའི་རྒྱབ་མོ་རོང་རྟོག་མེད་ཞིག་པོའི་ཕྱི་ལམ་དུ། བམ་སྟོད་
བྱུང་མེད་ཅིག་ཡོང་ནས་ཁྱེད་ཀྱི་སྟོབ་མ་ལ་སྤང་ལ་ནམ་གཤེན་གྱི་སྦྱལ་བ་ཞིག་ཡོང་པར་ཡོད་པས།
དེ་དང་མཇལ་ཁ་ཐོང་ལ་ཁང་ཁུང་སྟན་ཆུང་གྱི་བོན་རྫོགས་པར་སྟོན་ཟེར་བའི་ལུང་སྟོན་བྱུང་།

ནམ་སྤང་བོན་པོ་ལྷགས་པའི་ཆ་བྱད་ཅན། རལ་བ་སེལ་མ་ཐོར་ཙག་དུ་བཅིངས་པ། ལ་ལ་རོ་
སྟོང་ན་ཉི་ལེ་བྱས་པ། སྤང་ར་རྒྱ་ཞོལ་ལེ་བ་ཤ་ལ་འཛོལ་ཤག་དཀར་མོ་གྱོན་པ། དེ་སྟེང་ན་ཡོང་
ཁ་སྟོན་པོ་ཞིག དེ་སྟེང་ན་ཅམ་སེ་དམར་པོ་ཞིག་གོན། རྟེན་ལ་ལྷགས་ལུར་གཅིག་གཟེར་བ་
ཞིག་མཇལ་དུ་མཚན་ལྷས་སུ་བྱུང་། དེ་ནས་སང་ཉི་དྲོས་ལ། ཉེ་གནས་ན་རེ། ལྷ་ལ་གདོང་སྐྱ་
ནས་ཡོང་བའི་བོན་པོ་ཞིག་མཇལ་བྱ་ཡིན་གདའ་ལྷས་པས། ཅི་འདྲ་ཞིག་འདུག་གསུངས་པས།
ནམ་བཟའ་དང་ལྷགས་པའི་ཆ་བྱད་འདི་འདྲ་གདའ་ལྷས་པས། མདང་གི་མཚན་ལམ་དུ་བྱུང་བ་
དེར་འདུག་གསུངས། མཇལ་བས་ཚག་གསུང་ནས་མཇལ་ལོ། །དེ་དུས་ཡང་སྟོན་གྱིས་ལྷས་པ།
ཞང་ལྷ་སྟན་རྒྱུད་ལྷགས་སེམས་ཀྱི་སྟོར། བདག་གིས་ཀྱང་ལྷས་ནས་ཡོད་ལགས་ལྷས་པས། བྱོད་
ཀྱི་དེ་ནམས་ཉམས་རྒྱུད་དང་ལྷགས་སུ་འདུག ང་ལ་བཀའ་རྒྱུད་སྟོར་དཔོན་བཅན་པོ་ནས། ལྷ་གི་
ཤེས་རབ་སྟོ་ལྷན་ལ་གསུང་པའི་བཀའ་རྒྱུད་སྟོར་བཞི་བྱ་བ། བྱི་ལྷ་བ་བྱི་གཙོད་བྱ་བ་ངས་ལུང་
སྟོམ་ལ་བཤད་ཚར་བས། བྱོད་རང་ལུང་སྟོམ་ལ་ལྷས་ཤིག གཅིག་རྒྱུད་ཡིན་པས་བཤད་དུ་མི་
འདོད་གསུངས་ནས། སྟོར་གསུམ་པོ་མན་ངག་ཚང་བར་ལྷས་སོ། །གསུམ་པ་ས་གནས་བྱུང་པར་
ཅན་གང་དུ་བརྟེན་པའི་ཆེ་དུ་བཞུགས་པ་ནི། གར་བཞུགས་བདེར་གཤེགས་ལྷའི་ཕོ་བྲང་དུ་བྱིན་
གྱིས་ཐབས་པ། བརྟེན་པའི་ཆེ་སྟོ་མའི་བཀའ་བཞིན་མ་བསྐྱབ་སྟེ། གདམས་པ་བསྟན་པ་ལྷ་བས་
ལེན་ནས། བཀ་བོན་པོའི་ཡུག་ས་མོ་ཞིག་ལ་བཤད་པ་མ་བྱས་པར། ཡི་གེ་རིས་ཤིག་བསྟན་པས་
ལེན་ནས། བསྐྱང་ནས་དུག་ཅུ་ཅུ་གསུམ་པ་ལ་སྐྱུ་འདས་སོ། །བཞི་བ་ཐུན་མོང་དང་གནས་སྐབས་
ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྲུབ་ཏུགས་ནི། སྤྱི་ཚོག་ཐ་སྟོང་ལ་མཁས། མཐུ་ཅལ་ཡོན་ཏན་གྲུབ་ཏུགས་བསམ་དུ་
མེད། མཁའ་འགྲོ་ཡེ་ཤེས་གསལ་བྱ་བའི་མཐོང་སྤང་ལ། ས་ཐོབ་རིག་འཛིན་དམ་ཚིག་ཅན་གྱི་
བར་ཚད་སེལ། ལམ་སྤྱུ་འདྲེན། ཡིད་ཆེས་སོ། །ཆེ་ལྷ་མ་རྒྱལ་པོའི་སྤྱུ་དེ་ཡི་སྟོབས་ཀྱིས་སྤྱི་མ་
ནམས་དང་མཇལ་ལོ། །ལྷ་བ་རྟོགས་པ་མངོན་གྱུར་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ནི། སྤྱི་མས་ཉམས་ཀྱི་
གདམས་ངག་བཏབ་ནས། དུས་གནས་ཐམས་ཅད་དུ་འབྲེལ་མེད་འགྱུར་མེད་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་
མཚན་དུ་མེད་པར་རྟོགས་ནས། ས་ལ་གནས་པའི་གཡུང་དྲུང་སེམས་དཔར་གྱུར་ཏོ། །འདི་མན་
ཡང་སྟོན་ནས་བྱུང་རྒྱུ་དུ་གྱེས་པའོ། །

སྤྱི་མ་དེའི་སྟོབས་མ་ནི། ལུང་སྟོམ་རྟོག་མེད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ལ་ལྷ། དང་པོ་གཙང་མ་མི་ལུས་

ཐོབ་ཅིང་། དུལ་གཙང་པ་ཞིག་ཡིན། གདུང་ཅུས་ལུང་། གཉིས་པ་ལས་འཕྲོ་དང་སྐལ་པར་ལྡན་
པས། བཀའ་དྲིན་ཅན་གྱི་སྒྲ་མ་དང་ཇི་ཉར་མཇལ་ན། སྤང་ལ་ནམ་གཤེན་ལ་གསང་བའི་སྤིང་
གཏམ་ཆོག་གསུམ་ཁྲུས། ཡང་སྤང་ལ་ནམ་གཤེན་གྱིས་ཉར་བ་སྤྱི་གཙོད་ཁྲུས། སྒྲ་མ་འབྲུལ་མེད་ལ་
ཉམས་ཆུང་དང་སྤྱི་གཙོད་ཁྲུས། དོན་ལ་པར་ཁྱུ་ཚུར་བྱས་སོ། །གསུམ་པ་ས་གནས་ཁྱད་པར་ཅན་
གང་དུ་བཞུགས་པ་ནི། གཙང་གི་རི་ཁྲོད་འགྲིམས་ཀྱིན་བཞུགས་སོ། །བཞི་བ་ཐུན་མོང་དང་
གནས་སྐབས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྲུབ་ཏུགས་ནི། འཛིན་པ་ཕྱོགས་འཛིན་དང་བྲལ་ཅིང་། རྩལ་གྲུབ་
ཏུགས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཞིག་མངའ་བ་ལགས་སོ། །ཁྲ་བ་རྟོགས་པ་མངོན་གྱུར་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་
པ་ནི། སོ་མ་ལ་ངང་གིས་བཞུགས་པས། དེ་ལས་འདས་ས་མེད་པས་ཕྱ་ཐག་ཆོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་
པས། ལུང་སྟོམ་གྱིས་གཙང་གི་རི་ཁྲོད་འགྲིམས་ཀྱིན་ཉམས་སུ་སྤངས་པས། ཡིད་ཆེས་ཀྱི་བདེ་བ་
ཤར། རིག་པའི་དམར་ཐག་ཆོད་དོ། །

སྒྲ་མ་དེའི་(གང་མཁམ)སྟོབ་མ་ནི། འབྲུལ་མེད་ཞིག་པོའི་ལོ་རྒྱུས་ལ་ལྷ། དང་པོ་གཙང་མ་མི་
ལུས་ཐོབ་ཅིང་། དུལ་སྟོ་སྤྲད་ཀྱི་ཤ་རི་བ་ཞིག་ཡིན། གདུང་ཅུས་སྟེལ། གཉིས་པ་ལས་འཕྲོ་དང་
སྐལ་པར་ལྡན་པས། བཀའ་དྲིན་ཅན་གྱི་སྒྲ་མ་དང་ཇི་ཉར་མཇལ་ན། སྤང་ལ་ནམ་གཤེན་དང་།
ལུང་སྟོམ་རྟོག་མེད་དང་། ཤ་རིའི་འབྲུལ་མེད་དང་གསུམ་གཅིག་ལ་གཅིག་ཁྱུ་བྱས། གསུམ་པ་ས་
གནས་ཁྱད་པར་ཅན་གང་དུ་བཞུགས་པ་ནི། སྟོ་བོ་ཤ་རིའི་དབེན་གནས་དང་རི་ཁྲོད་འགྲིམས་
ཤིང་བཞུགས། བཞི་བ་ཐུན་མོང་དང་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྲུབ་ཏུགས་ནི། འཛིན་རྟོག་གྱི་
དྲི་མས་མ་གོས་པ་དང་། སྤང་བ་སྦྱུ་མར་ཤེས་པས་གྲུབ་ཏུགས་ལ་ཐོགས་རྟུགས་མེད་པ། ཡོན་
ཏན་བསམ་ལས་འདས་སོ། །ཁྲ་བ་རྟོགས་པ་མངོན་གྱུར་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ནི། བཅོས་མེད་རང་
སོར་བཞག་པས། དོན་གྱི་ངོ་བོར་འདུག་པ། དེ་ཉར་ཉམས་སུ་ལོངས་ཤེས་གསུངས་པས། ཤ་རིའི་
སྟེལ་སྟོམ་འབྲུལ་མེད་ཀྱི་ཆུང་ལ། སྟོ་ཐག་ཆོད་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་གོ་བ་སྦྱོས་ནས། རི་ཁྲོད་འགྲིམས་
ཤིང་བསྐྱངས་པས། ལོ་གཅིག་ནས་གདང་ཐོབ་པོ། །

སྒྲ་མ་དེའི་སྟོབ་མ་ནི། གཉག་སྟོམ་རི་བ་ཤེར་ཚུལ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ལ་ལྷ། དང་པོ་གཙང་མ་མི་
ལུས་ཐོབ་ཅིང་། དུལ་དང་རའི་སྦྱན་དགོན། གདུང་ཅུས་གཉག་ རང་ཆོ་རྒྱ། གཉིས་པ་ལས་
འཕྲོ་དང་སྐལ་པར་ལྡན་པས། བཀའ་དྲིན་ཅན་གྱི་སྒྲ་མ་དང་ཇི་ཉར་མཇལ་ན། ལུང་སྟོམ་རྟོག་

མེད་དང་སྟེལ་སྟོམ་འབྲུལ་མེད་དང་མཇལ། བཀའ་རྒྱུད་རིན་པོ་ཆེ་སྟོར་བཞི་དང་། མན་ངག་
ཆང་བར་ཐུགས་ལ་བཏགས། གསུམ་པ་ས་གནས་ཁྱད་པར་ཅན་གང་དུ་བཞུགས་པ་ནི། གངས་
ཆེན་ཏྲ་སྟོང་གེ་ཅན་གྱི་རི། ཁྱད་པར་དྲུང་རེ་རི་རྩུན་དགོན་གྱི་ཟེ་ཕྱག་ཏུ་ཕྱག་སྟོལ་བཞུགས་སོ། །
བཞི་བ་ཐུན་མོང་དང་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྲུབ་ཏུགས་ནི། ཐུགས་ཤེས་ལ་ཐོགས་རྟུགས་
མེད། ལྷ་རི་སྒྲ་མ་ལས་སོགས་ལ་བཀའ་སྟོང་གིས་ལྷང་སྟོན་པ། མི་མ་ཡིན་གྱིས་ཞབས་ཏྲོག་དང་།
རྩལ་གྲུབ་རྟུགས་མངའ་བ་ལགས་སོ། །ལྲ་བ་རྟོགས་པ་མངོན་གྱུར་ཐན་མོང་མ་ཡིན་པ་ནི་ཡིན་
མིན་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་བརྟགས་པས། དེས་པར་གོ་ཞེས་གསུངས་པས། ཤར་ཚུལ་གྱི་རྒྱུད་ལ་དང་
མོས་བདེན་པའི་ཡིད་ཆེས་སྦྱེས་ནས། ཉམས་སུ་སྒྲངས་པས། སྟོབ་དེ་ཞིང་གདེང་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པ་
ལགས་སོ། །

སྒྲ་མ་དེའི་སྟོབ་མ་ནི། ལྷ་རི་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཆོན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ལ་ལྷ། དང་བོ་གཙང་མ་
མི་ལུས་ཐོབ་པ་ཡབ་དང་ཡུམ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ནི། ཡུལ་ནི་བེ་རི་ནང་སྟོར་བ། གཏུང་རྩས་ཐོང་ཡིན།
ཡབ་ཨ་རྒྱལ་ཡུམ་གྲ་ཟ་སྟོན་ནི་བྱ་བ་ཡིན། རྒྱུད་ཏུན་གྱི་མཆོན་ཨ་མ་མཆོག་ ལོ་ལྷ་བ་ལ་ཡུམ་
འདས། མ་ཡར་མོས་མནར་ནས་སྤྱག་པ་བྱུང་། ལོ་བཅུ་གསུམ་པ་ལ་ཡབ་ལ་སྤས་མང་པས། རབ་
བྱུང་དགེ་སྦྱོར་ལ་ཁུ་བ་ཕུལ་བས་གནང་། ཁང་གསར་བས་མཆོན་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཆོན་དུ་
གསོལ། ལོ་ཉི་ཤུ་བ་ལ་སྟོབ་དཔོན་རས་སྟོན་བོན་ཞིག་སྟོབ་དེ། དེ་ནམས་ལ་གཤམ་མཛོད་བསྐྱགས་
པ་སྟོར་གསུམ་ཡང་སྟེ་ཁྱེས་ཤིང་ག་དར་བྱས། ལོ་སྤུམ་རུ་བ་ལ་གངས་རི་མཆོ་གསུམ་མངའ་རིས་
སྟོང་གྱི་གནས་རི་བསྟོར། གཉིས་པ་ལས་འཕྲོ་དང་སྐལ་པར་ཐུན་པས། བཀའ་དྲིན་ཅན་གྱི་སྒྲ་མ་
ལ་ཇི་ལྟར་མཇལ་ན། རི་བ་ཤར་ཚུལ་དེ་སྤྱན་དགོན་གྱི་ཡང་དབེན་ཟེ་ཕྱག་ན། སྤྱུ་མཆོམས་
འདག་སྟོབ་བྱས། བཞུགས་དུས། དེ་རུབ་སྒྲ་མའི་མཆོན་ལམ་དུ། བམ་སྟོང་བྱུང་མེད་དཀར་མོ་ཤ་
ལ་གོས་སྤྱག་པོ་གྱུན་པ། རྟེན་ན་རེ་ཕུལ་ཞིག་གོན་པ། གསེར་གཡུའི་རྒྱན་ཆ་ཁྲོལ་ལེར་བཏགས་པ་
ཞིག་གིས། ཁྱོད་ཐོང་ལོ་བཅུ་གསུམ་ལོན་པ་ཞིག་ཁྲིད་ནས་བྱུང་། འདི་ཁྱོད་ཀྱི་བྱ་ཡིན་པས། ཁྱོད་
ལ་ཅི་ཡོད་ཀྱི་གདམས་པ་འདི་ལ་བྱིན་ཟེར་རོ། །ཐོ་རངས་མཆོན་ལམ་དུ། ཉི་མ་ཤར་འདུག་
གཏོར་མ་བཏང་རན་འདུག་སྟུམ་ནས། ཉི་རར་བྱོན་པས་ཉི་ར་ན་སྟོང་བོ་བསྟོར་རེ་བ་ཞིག་ལ།
མེ་ཏྲོག་ཁ་དོག་སྒྲ་ཆོགས་ཁ་ཕུང་དེ་སྦྱེས་འདུག་པ་མིས། དེ་ནས་ནམ་ལངས་ནས་ཐུགས་དམ་

མཛད་ཅིང་ཡོད་ཅུ་ན། རྩ་འབྲུལ་དུ་བྱུག་སྟོར་བྱུང་ཅུ་ན། རྩ་སྐྱེལ་བ་ན་རེ། སྤྲོ་མ་ལ་མཛེལ་
ཟེར་བའི་བྱ་བལ་བ་ཞིག་གདའ་ཞུས་པས། ཇི་འདྲ་ཞིག་འདུག་གོས་སྤྲུག་ཅི་གོན་འདུག་གསུངས་
པས། ཁོང་བེ་རི་ཡིན་ཟེར། ལོ་སྤྲུལ་ཅུ་ཅུ་ལོན་པ། ཤ་མདོག་སྐྱུ་རེ་བ། བེམ་པོ་དཀར་པོ་ཅན་
ཞིག་གདའ་ཞུས་པས། མདང་གི་མཚན་ལྟས་ནུས་དུན་ནས། འཕྲད་པས་ཚོག་ཁྲིད་ལ་ཤོག་
གསུངས། ཁོང་སྟོར་ཁྲིད་ཡོང་ནས་བྱུག་སྟོར་མཛེལ་བཏང་པས། དཔོན་སྟོབ་གཉིས་པོ་མཛེལ་བ་
དང་། ཕྱག་པ་ལ་ཉི་མ་ཤར་བ་དུས་མཉམ་བྱུང་ངོ། །སྤྲོ་མའི་གསུང་ནས་ཉེན་འབྲེལ་བཟང་སྟེ།
ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་གཏམ་མང་དུ་མཛད་དོ། །མདང་ང་ལ་མི་ལྟས་ཀྱང་བཟང་པོ་བྱུང་། ཉིད་ལས་ལྡན་
ཞིག་འདུག ང་ལ་ཁང་ཁྱུང་སྟན་ཆུང་བྱ་བའི་བོན། གཞན་སུ་ལ་མེད་པའི་བོན་ཟབ་མོ་ཞིག་ཡོད།
ཟུར་སུ་ལ་ཡང་བསྟན་པ་མེད་པས། ཉིད་ལ་བསྟན་གྱི། ཉིན་རྒྱགས་དགོན་པར་བསོད་སྟོམས་
གྱིས། དགོང་མོ་ཤར་དུ་འགོ་རྩེལ་གྱིས་ལ། སོད་ལ་འདྲིར་ལོག་ལ་ཤོག ང་ཡིས་གདམས་ངག་
བསྟན་གྱི་གསུངས་སོ། ཁོང་གིས་ཀྱང་ཁལ་ཏ་བཞིན་བགྱིས་ནས་སོད་ལ་བྱོན་ནོ། །བྱུག་སྟོར་ལས་
འཇུག་ནང་དུ་བཅུག་ནས་བཞུགས་སོ། །སྤྲོ་མའི་ཁལ་ནས་རྩ་སྐྱེལ་བ་ལ་ང་སྤྲོ་བ་གཅིག་མཚམས་
དམ་པ་ཞིག་ལ་སྟོད་པས། མི་སུ་ཡང་མ་གཏོང་སྟོར་ཐོ་ཞིག་བཅུགས་ལ་ཞོག རྩ་ཅ་མང་བ་རེ་
མ་ཆག་པར་སྟོལ་གསུངས་ནས། གཏོར་མ་བསྐྱས་པ་རེ་མཛད་ནས། སྤྲོ་བ་གཅིག་གི་བར་དུ་ཁང་
ཁྱུང་སྟན་ཆུང་གྱི་བོན་ནུས་རྫོགས་པར་ཞུས་པས། སྤྲོ་མའི་ཁལ་ནས་ད་ང་ཀ་ན་སོ་རྒྱས། ཟུར་
དང་སྟོབ་མ་ལ་གདམས་པ་འདི་བསྟན་པའི་སྟོད་དུ་རུང་བ་དཀའ་ཡིན་འདུག འཐོར་བྱ་ཅུ་ཅེ་
མེན་པ་རྫོགས་པར་བསྟན་པ་མེད། ད་ཁྱོད་ལ་རྫོགས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་པས། བཏང་བཞག་གི་
ཚོད་ལ་མཁས་པར་གྱིས་ལ། ལས་ལྡན་བྱུང་ན་བརྩུ་ལ་ཡང་ཐོན། སྟོད་མེད་བྱུང་ན་གཅིག་ལ་
ཡང་མ་སྟོན་གསུངས་ནས། ཕྱག་དཔེ་ཡང་གནང་ངོ། །གསུམ་པ་ས་གནས་ཁྱུང་པར་ཅན་གང་
དུ་བཞུན་པའི་ཆོ་དུ་བཞུགས་པ་ནི། བེ་རི་སྟོགས་སུ་བཞུགས། དང་པོ་གཤམ་པ་ལ་གོ་བ་སྐྱེས་ནས།
བོན་ཞིག་སྟོ་བདེའི་དུང་དུ་རྫོགས་ཆེན་ལ་རྟོགས་པ་ཤར། གཉག་སྟོམ་རི་པ་ལ་ཁང་ཁྱུང་སྟན་
ཆུང་སྟོར་བཞི་མ་བྱ་ཆ་ལག་དང་བཅས་པ་ཞུས། སྤྲོ་མས་ཉམས་གྱི་མན་ངག་གནང་བས། འཁོར་
འདས་དབྱེར་མེད་དུ་རྟོགས། སྤྲོ་ཆོ་ཡང་མཐར་ཕྱིན་ལོ་བརྩུད་ཅུ་གྲ་གཅིག་པ་ལ་ཟུང་ན་ལས་
འདས་ཏེ། རམ་མཁའ་གཡའ་དག་གདུང་རིང་བསྐྲེལ་མང་དུ་བྱུང་ངོ། །བཞི་བ་ཐུན་མོང་དང་

གནས་སྐབས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱུ་ཉག་ཉག་ནི། མཁུན་པ་ལ་ཐོགས་པ་མེད་འཆད་ཉན་ཚུད་གསུམ་ལ་
སྒོ་རབ་སྟེ། ཉི་འོད་རྒྱན་ལྷ་རིའི་སྒྲོང་ལྟར། ཁྲིད་རིམ་གསལ་བའི་མེ་ལོང་། དེ་ལས་སོགས་བོན་
སྒོར་འགྲེལ་བ་མང་། བྱ་སྒོ་ཡང་ཀོང་ཆ་བཟ་ཤིས་དར། བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས། མ་ཏང་གཡུ་ཅེ་
ལས་སོགས་འགོ་བ་ལ་པན་ཐོགས་པ་མང་ངོ་། །ཟླ་བ་རྟོགས་པ་མངོན་གྱུར་སྤྱོད་མ་ཡིན་པ་
ནི། སྒྲ་མས་དྲན་པ་སྒྲ་ཆོགས་དངོས་མེད་དུ་ཤར། དངོས་མེད་དུ་གྲོལ། དེ་ལ་མི་གཞིག་མི་
བརྟགས་གསུངས་པས། ལྷ་རིའི་རྒྱུད་ལ་སྒྲ་མ་ལ་མོས་གྱུས་དང་། གདམས་ངག་ལ་ངེས་འབྱུང་གི་
གོ་བ་སྟེན་ནས། གཅིག་ངོ་ལ་དུ་བསྐྱུངས་པས། སྒྲ་བ་ཟླ་ནས། དྲན་ཤར་གྱི་རྣམ་རྟོག་ཐམས་ཅད་
རི་བཞིན་པའི་ངང་དུ། སྤྱལ་མདུད་གྲོལ་བ་བཞིན་དུ་ཁྲོལ་གྱིས་སོང་ནས། རང་རྒྱུད་ལ་རྟོགས་
པའི་ཡེ་ཤེས་ཤར་ཉི་མཐར་ཕྱིན་པའོ། །

སྒྲ་མ་དེའི་སྒོ་བ་མ་ནི། བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ལ་ཟླ། དང་པོ་གཙང་མ་མི་ལྷས་
ཐོབ་ཅིང་། ཡུལ་དར་ཕྱིངས་པ། གདུང་རུས་སྟེལ། རང་མཆོ་སྒྲ་ཡིན། གཉིས་པ་ལས་འཕྲོ་དང་
སྐལ་བར་ཟུན་པས། བཀའ་དྲིན་ཅན་གྱི་སྒྲ་མ་དང་རིམ་མཇུག་ལ། གཤེན་ཡེ་ཤེས་སྒོ་གྲོས་
གྱིས་བརྒྱུངས་ནས། བེ་རིའི་ཡུལ་དུ་ལྷ་རི་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཆོན་དང་མཇུག་ལ། བཀའ་རྒྱུད་རིན་
པོ་ཆེ་བྱེ་ལྷ་བ་སྟེ་གཙོ། རང་མན་ངག་དམར་ཁྲིད། གསང་བ་རིག་པ་གཅིར་མཐོང་། ཡང་
གསང་གནས་ལྷགས་ལྷགས་ཆོད། བཀའ་རྒྱུད་ཉམས་རྒྱུད་ལག་ལེན་དང་བཅས་པ་ཁྱེས་པ་ལགས་
སོ། །གསུམ་པ་ས་གནས་ཁྱད་པར་ཅན་གང་དུ་བཞུགས་པ་ནི། དར་ཕྱིངས་སུ་དུ་ཐེབས་ནས་
གཤེན་ཆེན་པོའི་དུང་དུ་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་བཀའ་ཉམས་གཉིས་ཀ་ལྟེ། སྒོ་བ་མ་ཡང་སྒྲ་རྩ་བ་ཡེ་
ཤེས་རིན་ཆེན་ལས་སོགས་གངས་མང་བར་སྦྱིན་འོ། །བཞི་བ་སྤྱོད་མང་དང་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཡོན་
ཏན་གྱུ་ཉག་ཉག་ནི། སྤྱོད་པ་ཆེ་གཅིག་གི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིན་ཞིང་། སྤྱོད་ཉག་དཔག་མེད་
མངའ་བ་ལགས་སོ། །ཟླ་བ་རྟོགས་པ་མངོན་གྱུར་སྤྱོད་མ་ཡིན་པ་ནི། སྒོ་རབ་སོར་བཞག་ལ་
རིག་པ་རྟོན་དང་སྟོལ། ཞེས་གསུངས་པས། དེ་སྒོ་སྒྲ་བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ། ཡིད་ཆེས་
ཀྱི་གོ་བ་ལྷག་གིས་སྟེན། མི་རྟག་པའི་ངེས་འབྱུང་རྒྱུད་ལ་ཤར་ནས། ཞེ་བཅད་དང་བཙོན་འགྲུས་
གྱིས་ཉམས་སུ་སྒྲངས་པས། གནས་ལྷགས་ཀྱི་དོན་བརྟན་པ་ཐོབ་པོ། །

སྒྲ་མ་དེའི་སྒོ་བ་མ་ནི། རྒྱ་རྩོན་ཡེ་ཤེས་རིན་ཆེན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ལ་ཟླ། དང་པོ་གཙང་མ་མི་

ལུས་ཐོབ་པ་ཡབ་དང་ཡུམ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ནི། ཡུལ་སྐད་ཆགས་པ། རིག་འཛིན་གྱིས་བྱིན་གྱིས་ཆབས་
 པའི་ས། དབལ་རོང་གི་སྤངས་སུ་འབྱུངས། གདུང་ཅུས་རྒྱ། ཡབ་རྒྱ་བོན་ཁྲོ་སྟོན། ཡུམ་སྐྱ་མོ་
 དབལ་སྟོང་། སྐྱ་མཆེད་གསུམ་ལྷམ་མོ་གཅིག་དང་བཞི་ཡོད་དོ། གཅེན་པོ་ཁྲི་སིང་། གཅུང་པོ་
 ཁྲོ་དབལ། ལྷམ་མོ་གཙོ་མོ་བདེ་སྦྱིད། ཁོང་ཡང་འོག་མ་ཁྲོ་རྒྱལ་བྱ་བ་ཡིན། གཉིས་པ་ལས་འཕྲོ་
 དང་སྐལ་པར་ཐུན་པས། བཀའ་དྲིན་ཅན་གྱི་སྒྲ་མ་དང་ཇི་ཉར་མཇལ་ན། དགོན་པ་གྲ་འཛིན་
 དུ། སྟོན་སྟོན་ཡེ་ཤེས་སེང་གེ་ལ་རབ་དུ་བྱུང་། ལ་ཕུག་དགོན་དུ་སྤྲ་རྒྱལ་བ་སྟོ་གོས་ལ། ཁྲོ་བོ་
 དབང་ཆེན་དབལ་ཕྱར་མེ་རི། རིག་འཛིན་མཁའ་འགྲོ་དང་། བོན་མང་པོའི་དབང་ལུང་ཁྲུས།
 ཉི་ཤུ་ཅ་བདུན་པ་ལ་དར་སྤངས་སུ་ཀུན་མཁྱེན་ཡེ་ཤེས་སྟོ་གོས་དང་། སྟོབ་དཔོན་བོ་དོང་པ་
 གཞོན་ལུ་སྟོ་གསལ་ལ། སྟོ་སྟོད་གྱི་བོན་ལ་ཕུགས་སྟོང་མཛད། ལུས་རྒྱ་པ་ལ་ཀུན་མཁྱེན་པ་ལ་
 ཅོག་སྟོན་ཁྲུས། བྱང་པར་སྟོ་སྟོ་བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་ལ། བཀའ་ཆུང་སྟོར་གསུམ་ཉམས་ཆུང་
 རྒྱུས་གྱི་ལག་ལེན་ཚང་བར་ཁྲུས། ཡི་དམ་གཙོ་མཆོག་གི་སྐྱེ་དཀར་པོར་ཞལ་གཟིགས། རིག་
 འཛིན་མཁའ་འགྲོ་མང་པོ་ལ་གྲུབ་པ་བསྟེམས། གསང་སྤགས་རང་སེམས་སུ་ཐག་ཚད། ཐེག་
 དགའི་དབྱེ་བ་དང་དོན་མ་སྟོངས་པར་ཕུགས་སུ་ཆུད་པ་ལགས་སོ། གསུམ་པ་ས་གནས་བྱང་
 པར་ཅན་གང་དུ་བཏེན་པའི་ཆོ་དུ་བཞུགས་པ་ནི། རྒྱ་མོ་རི་ལས་སོགས་གནས་ཆེན་གྲུབ་གནས་
 ཀུན་ལྟ། ཉམས་དང་དོད་ཉགས་མང་དུ་བྱུང་། སྒྲ་མ་རྒྱལ་མཆོན་ལ། བོན་དྲི་མེད་སྟན་སྟེས་ཁྲུ་
 འམ་བསམ་སྟེ། རང་སེམས་སྒྲ་མར་ཤེས་པས། སྒྲ་མའི་སྟོས་པ་ཡང་དེ་ནས་ཆོད་དོ། ཡར་བྱོན་སྒྲ་
 མ་གཤེན་འདས་ནས། སྐྱ་མང་པོ་བྱོན་འདུག་སྒྲ་མའི་འདས་མཆོད་ལ་རྒྱ་བོག་ཀུན་བཏང་། བྱ་
 བཏང་སྟོན་མ་དེ་ནས་མཛད། སྟོད་ལ་བྱོན་སྤྲ་རྒྱལ་བ་སྟོ་གོས་དགུང་ལོ་སུམ་ཅུ་སོ་བདུན་པ་ལ་
 འདས་ནས། ཉེན་ཤ་རི་རམ་སུམ་ཅུ་སོ་བདུན་བྱོན་པ་དང་མཇལ། ལུང་བསྟན་ཡང་བྱས་པ་
 འདུག་ནས་མོས་གུས་དྲག་པོ་སྟེས། ས་ཕྱོགས་དགེ་བྲག་དུ་བྱེ་མ་ལ་དགུན་རྒྱགས་བཅུད་ལེན་
 མཛད། མི་མ་ཡིན་གྱིས་བྱེ་མ་རྩམ་པར་བསྐྱར་བའི་སྤང་བ་བྱུང་དོ། ཁྲི་ནས་རྒྱ་རྒྱའི་ཕ་ན་
 དགོན་པ་སྟོ་རྩོད་བྱ་བར་དབྱར་རྒྱགས་བཅུད་ལེན་མཛད། རྒྱ་བར་གྱི་དགོན་པ་གྲ་རྒྱང་
 བྱ་བར། ཞག་བཞི་བཅུ་རྒྱལ་བཅུད་ལེན་མཛད། དགོན་པ་གྲ་ལུང་དུ་ཆོགས་འཁོར་ལ་བྱོན་ཟེར་
 གཤེགས་པ་ལ། བཤོས་མར་ཞིག་དངས་པ་དེ་གསོལ་ནས། སྒྲ་བ་གཅིག་ཅང་ཡང་མ་གསོལ། སྐྱ་

[illegible]

གཞི་འགྲོང་ཐུག་པ་ཞིག་བྱུང་ནས་དགོངས་པ་ལ་བཞུགས་པས། མདུན་གྱི་བར་སྤང་འོད་ཟེར་གྱི་
དགྲིལ་ན། མི་དཀར་པོ་ཤེལ་དཀར་འདྲ་བ། ཕྱི་ནང་མེད་པར་གསལ་བར་ཡེ་རེ་གདའ། རྗེ་ཏ་པི་
ཉི་ཙ་ཡིན་པར་འདུག་དགོངས་པ་ཞིག་བྱུང་། རྗེའི་ཞལ་ནས་མན་ངག་རྣམས་གསུངས་སོ། །
དབེན་གནས་ཟུར་ཁང་དུ་བཞུགས་དུས། གུན་བཟང་གིས་ལུང་བཟླས་ནས་བོན་ཤོད་ཅིག་
གསུངས། དང་པོ་གྲུ་རིབ་བཙན་སྐྱབས་ལ་བཤད། དེ་མན་གྲུབ་པ་ཐོབ་པ་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་
ཐོགས་པ་སློབ་མ་བརྒྱད་ཅུ་ཙམ་རེ་བྱུང་། ཕྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པ་སུམ་བརྒྱ་བྱུང་ངོ་། གྲོ་ཤོད་ནས་
ལུས་རྒྱ་འཛིག་ས་སྐྱ་ཅ་ཅ་བྱེད་གསུངས་ནས། ས་པོ་རྟའི་ལོ་དབྱར་ཟླ་ར་བ་འབྲིང་པོའི་ཆོས་
གཅིག་ལ་བསྐྱབས་ནས། རྒྱལ་ཆེན་འཁོར་གྱིས་གསུངས་ནས་མང་པོ་བྱས། བྱེད་ལ་ཁ་དཔེ་གཏིང་མ་
གྱིས་གསུངས་ནས། ཞལ་གདམས་རྣམ་ཐར་མང་དུ་གསུངས་སོ། །ཆོས་བརྒྱད་ཀྱི་ཉི་མ་གཤེགས་
པ་དང་དུས་མཉམ་པའི་ངང་ལ་བཞུགས་ནས། དགྲུང་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་ཙམ་པ་ལ་སྐྱེ་འདས་སོ། །
གཞུང་ཆོན་ཟུག་པ། ས་གཡོ་བ། དགྲུང་ཞག་སློབ་མ་རྣམས་ཀྱི་བཟུངས་ནས་སྤར་བཞག་པས། སྐྱེ་
ལུས་བྱིས་པ་ལོ་བརྒྱད་པ་ཙམ་དུ་སོང་། སྤར་སྐྱབས་པས་རིང་བསེལ་གྲུབ་རྟགས་མང་ངོ་། །ལྔ་བ་
རྟགས་པ་མངོན་གྱུར་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ནི། བཟུང་འཛིན་གཉིས་བྲལ་རྟག་མེད་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་
པ་ཞིག་འདུག་པས། དེ་དང་འདྲ་འབྲལ་མེད་པར་བསྐྱབས་པས། གནས་ལུགས་མ་དང་མཇལ་བ་
ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །རྣམ་གྲོལ་ཡེ་ཤེས་རིན་ཆེན་གྱིས་ཉམས་སྲུ་བླངས་པས། རྗེ་སྤྲུལ་བའི་
སྐྱེ་དང་མཇལ། འཁོར་འདས་དབྱེར་མེད་ཐ་མལ་བྱར་མེད་ཆེན་པོར་གྲོལ་སོ། །

སྤྲུལ་དེའི་སློབ་མ་ནི། བྱ་བཏང་པ་མཆེད་གཉིས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ལ་ལྔ། དང་པོ་གཙང་མ་མི་
ལུས་ཐོབ་པ་ཡབ་དང་ཡུམ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ནི། ཡབ་གྲུར་བོན་བཙན་སྐྱབས། ཡུམ་ཆག་མོ་ཆོག་གེ་བྱ་
བ། ཡུལ་རྒྱ་རྒྱ་ཡིན། གདུང་ཅུས་གྲུ་རིབ། གཅེན་པོ་བྱ་བཏང་བ། གཅུང་པོ་ས་ལེ་འོད་ཚུལ་
ཁྲིམས་རྒྱལ་མཚན། གཅེན་པོ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་བཟང་པོ་དེ་ཉིད་དོ། །གཉིས་པ་ལས་འཕྲོ་དང་སྐལ་
པར་ཐུན་པས། བཀའ་དྲིན་ཅན་གྱི་སྤྲུལ་དང་ཇི་ལྟར་མཇལ་ན། རྣམ་གྲོལ་ཡེ་ཤེས་རིན་ཆེན་
དང་མཇལ། ཅོག་སློན་ལག་ལེན་དང་བཅས་པ་ཞུས་པས། འཁོར་བ་ལ་སྐྱེ་བ་སྐྱེས་ནས། རྒྱུང་མ་
ལ་ང་ནི་འདི་དང་བྱི་མ་བར་དོར་འཁོར་བ་མཐའ་མེད་སྤྱིང་བ་འདི་ལ་སྐྱེ་འཛིགས། ཕྱི་མ་དོན་
དུ་གཉེར་བའི་བྱ་བལ་ཞིག་བྱེད་བྱས་པས། ཉིད་ཀྱི་མི་ཡོང་ངམ་ཡོང་ན་དག་དེད་མ་སྤང་ཆོག་པ་

ཕྱིད་བྱས་པས་ཆོག་ཟེར། སྤྱགས་ཐག་སྐད་བཅད་ནས་བྱ་མོ་གཉིས་ཡོད་པ་བོར་ནས། ལྷ་མས་
ཀྱང་རྒྱལ་ཁམས་ལ་རྒྱག་ཅིག་གསུངས། ཁོང་གིས་ཀྱང་ན་བཟའ་ཆེ་པོད་དང་ཕྱ་ར་རྒྱུད་ཞིག་
བསྐྱམས་ནས། སྐད་ཆེ་ཞིག་གི་ནང་དུ་རྩམ་པ་བྲེ་དོ་ཅམ་ཞིག་དང་ཞལ་བྱ་ཞིག་སྤྲེགས་ཏེ། དེ་
ཁྱར་ནས་སྤྲོ་སྤྲོ་ན་པར་བྱོན་པས། ཁོང་གིས་བྱི་མིག་གཉིས་ཅམ་བཞུས། མོ་སྤྱགས་སྤྱ་ཞུགས་ནས་
མིག་གཅིག་དང་མ་བཞུས་སོ། ཁོང་གིས་མདོ་སྤྲོད་ཡན་བསྐྱོར་བས། དགའ་མི་དགའ་སྤྲོ་ཆོགས་
དང་། མི་ལ་གསོན་བསྐྱེད་བྱེད་པ་ལས་སོགས། སྤང་བོ་ཁོའི་གང་ཡང་མཐོང་། ཉམས་རྟོགས་
ཁྱད་པར་ཅན་དེ་ནས་སྦྱོར་གསུངས་སོ། ཁྲ་ས་གྲུབ་གནས་ཀྱན་བསྐྱོར། ལྷ་རྟེན་ཆོའི་བྱིན་ལྷབས་
རྟོགས་པར་ཐོབ། དེ་ནས་ལྷ་མའི་དྲུང་དུ་ཡར་སྦྱོབས་པས། ལྷ་མ་ཡང་མཉེས་ནས། བྱ་ཁྱོད་ཀྱིས་
བཀའ་བཞིན་བསྐྱེད་པས། ཁྱོད་ལ་བྱ་བ་ཏང་བ་བྱ་བ་ཡིན་གསུངས། རྟོགས་པ་ཆེན་པོ་སྤྲོ་བ་མ་
རྩམས་ཀྱིས་སྤྲོ་ལ་བཟུང་ནས། རེ་རེ་བཀའ་སྤྲེགས་སྤྱ་འཛོགས་ཤིང་བཤད་པ། ཁོར་ལྷག་ཏུ་
གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་བཤད་པ་བྱེད་པའི་ལྷགས་སྤྱ་གདའ། ཁོང་ལ་སྤྲོ་བ་བྱ་བྱིད་བོན་ཤོད། སྤྲོ་བ་
མ་ཡང་སེམས་ཅན་ལ་པན་ཐོགས་པ་མང་དུ་འབྱུང་གསུངས་སོ། གསུམ་པ་ས་གནས་ཁྱད་པར་
ཅན་གང་དུ་བཞུགས་པ་ནི། གངས་རི་མཆོ་གསུམ་དབལ་རོང་རྩམས་ཀྱི་རི་ལ། ཐེག་ཆེན་འཆད་
ཉན་སྒྲོམ་གསུམ་མཛད་ཀྱིན་བཞུགས་སོ། བཞི་བ་སྤྱན་མོང་དང་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྲུབ་
རྟོགས་ནི། སྤྲོ་བ་མ་ཡང་འུ་སྒྲོམ་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཆོན། སྤྱན་རྟོན་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཆོན་
ལས་སོགས། མང་ལ་དྲག་པར་སྤྲོ་བ་ནི། འདས་ས་ནི་ལྷག་རོང་གི་སྤྱག་མོ་ཆེར། རེ་བ་ཀྱན་ལྷ་འོ་
ཞིག་བསོགས་ནས། ཨ་བྱ་སྤྲོས་ཤིག་འདེགས་ལགས་པས། ལོན་དགོས་བྱེད་ཉིད་རང་ཆོ་སྤྱགས་
དམ་ལ་གཡེལ་བ་མེད་པ་དང་། བཟང་ངན་སྤྲོ་ཡིན་པས་ཆེད་འཛིན་གྱི་སྤྲོས་པ་ཆེད་ལ་ཞོག དེ་
ལས་སོགས་ངོ་སྤྲོད་འགའ་གསུངས་ནས། ད་རང་སར་གཤེགས་གསུངས། ལྷ་འོ་སྤྲོ་བ་ཆོ་ཐོས་
ནས་ལྷ་མ་བསྐྱེད་གིན་དང་འདུག ད་གར་འབྱོན་ནམ་ཟེར་གྱིན་ཡོད་པས། སྤྱག་མོ་ཆེའི་ཀ་བའི་
གདོང་ན་ཅོག་འདུག་མཉམ་བཞག་མཛད་ནས་གོངས་འདུག རང་དབང་ཐོབ་པའི་སྦྱོར་བྱར་གདའ་
འོ། །རྩལ་གྲུབ་རྟོགས་ཀྱང་བསམ་ལས་འདས་སོ། ལྷ་བ་རྟོགས་པ་མདོན་གྱུར་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་
པ་ནི། མ་བཅོས་མ་སྤྲོད་རང་སར་ཞོག་ལ་སྤྲོ་ཐག་ཆེད་པར་ཉམས་སྤྱ་ལོངས། ཞེས་གསུངས་པས།
བྱ་བ་ཏང་ཆེན་པོ་སྤྲོད་སེམས་གཅིག་ཏུ་འདེས། རྟོགས་གྲོལ་དུས་མཉམ་དུ་སྦྱོར་པ་ལགས་སོ། །

སྤྱི་མ་དེའི་སྒོ་བ་མ་ནི། སྤྱི་མ་སྟོན་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ལ་ལྷ། དང་པོ་
གཙང་མ་མི་ལུས་ཐོབ་པ་ཡབ་དང་ཡུམ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ནི། འབྲུངས་ས་སྟན་ནང་གི་སྤྱི་བཟང་འོག་གསུང་
རྩས་བཟངས་ཆའི་ནང་ཆོ་སྤྲུལ། ཡབ་སྤྱི་མ་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱལ་མཚན། ཡུམ་སྤྱི་མ་ཚང་གི་དཔོན་མོ་
མཛེས་སེ། དེ་གཉིས་ལ་སྤྱི་མ་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན་དང་ལྷན་མོ་གཅིག་དང་གཉིས་འབྲུངས།
ཁོང་རྒྱུད་ནས་ཤེས་རབ་ཆེ་ཁོང་ཐོ་ཆོ་མང་པོ་བྱས། གཉིས་པ་ལས་འཕྲོ་དང་སྤྱི་མ་པར་ལྷན་བས།
བཀའ་དྲིན་ཅན་གྱི་སྤྱི་མ་དང་ཇི་ལྟར་མཇལ་ན། སྤྱི་དཔལ་ལྷན་བཟང་པོས་ལོ་བརྒྱུད་པ་ལ་ཁྲིད་
ནས་ལ་ཕྱག་ཏུ་བྱོན། གཤེན་བསོད་རྒྱལ་དཔལ་གྱི་བྱུང་དུ་ཡང་ཚུལ་མིང་ལྷས། སྤྱི་དཔལ་ལྷན་
བཟང་པོ་དང་ཉི་སྟོན་རྒྱལ་མཚན་དཔལ། མཁན་སྒོ་བ་གཉིས་ཀྱི་བྱུང་དུ་རབ་ཏུ་བྱུང་། མཚན་
བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོ་བཏགས། ལོ་བརྒྱ་གཅིག་པ་ལ་བྱང་སེམས་གཤམ་པ་ལ་
ཆེ་འདྲོན་མཛད། ལོ་བརྒྱ་གཉིས་པ་ལ་ཡབ་གྲོངས་ནས་བཟང་རྒྱུད་ཀྱི་གདན་ས་བཟུང་། ཉི་ཤུ་པ་
ལ་བྱུང་བྱེ་ཕྱག་གི་མཁར་ཐབས་སྤྱ། སྤྱི་མ་བྱ་བཏང་པ་ལ་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་ཁོང་ལྷན་སྟན་ཀླུང་
ལྷས། ཆོ་འབྲུལ་དང་མཐོང་སྤྱང་མང་པོ་བྱུང་། རང་སེམས་སྤྱི་མ་ཐག་བཅད། སྤྱི་མ་འབྱུང་གི་ཤེས་
རབ་བརྗོད་ནས། བོན་གང་ལ་ཡང་འཆད་རྩལ་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པར་བྱུང་། ལྷ་སྤྱི་མ་ཡེ་ཤེས་
རྒྱལ་མཚན་ལ་བྱང་སྤྱང་ཕྱགས་རྗེ་ཅན་དུ་བྱས་ནས། བོན་མང་པོའི་ག་དར་མཛད་ཅིང་། བར་
དུ་བཀའ་དམ་ཁོ་ན་མཛད། ཆོ་འདས་ཀྱི་བྱང་བྱ་མི་མཛད་ཡོད་པ་ལ། ལྷུང་པོ་རང་གོལ་གྱིས་
ངོས་བཟུང་། ལྷུང་འབྲེལ་བ་དོན་ལྷན་ཞིག་འདུག་པས། ཅིས་ཀྱང་བྱང་བྱར་མཛད་གསུངས། དེ་
མན་འགྲོ་དོན་ཕྱོགས་མེད་དུ་མཛད་དོ། ལྷོད་ཕྱོགས་ཀྱི་བོན་ཆོས་ཀྱི་དག་བཤེས་རྣམས་དང་། ལུ་
ཏུང་གི་ཨ་ཡ་ཇོ་བོ། ཡུལ་སྟོན་སྤྲུལ། བཟང་རྒྱུད། ཆག་སྒོ་དོལ་འབྲོག་གསུམ་གྱི་རྒྱ་དཔོན་དག་
ཞན་རྣམས་ཀྱིས། སྤྱི་མ་དུ་བཀའ་བའི་ཁོང་དུ་བྱེད། བོན་འཇིག་རྟེན་གང་ལ་ཡང་ཐོགས་པ་
མེད། གསུལ་བྱ་འགྲོ་དོན་ཡང་བསམ་ལས་འདས་སོ། །བཞི་བརྒྱུད་པ་ལ་ལ་ཕྱག་ཏུ་སྤྱི་མ་སྤྱི་དཔལ་
ལྷན་བཟང་པོའི་བྱུང་དུ། རྫོགས་འཁོར་སྤྱི་མ་བཟང་དུག་ཁལ་དུ་བྱས་པ་དང་། ཆེབས་བརྒྱ་
གསུམ། དབྱིག་དོག་སྤྱི་མ་བ་ལྷ་བརྒྱ་ཅན། གསེར་ཞོ་བརྒྱ། དེ་ལས་སོགས་པའི་འབྲུལ་བ་མང་པོ་
ཕུལ་ནས། ཁོ་བོ་དབང་ཆེན་རྒྱུད་ལྷང་མན་དག་དང་བྱི་ནང་གསང་གསུམ་གྱི་བོན་གངས་མང་པ།
རིག་འཛིན་མཁའ་འགྲོའི་སྐོར། དེ་ལས་སོགས་མང་དག་ལྷས་ནས། ཁོང་པ་རང་ཡང་བོན་བཤད་

མཛད་ཅིང་། ལུགས་སྟོན་དགའ་སྦྱོར་སོ། །མཁའ་ལྷོང་ཞིག་གི་སྒྲ་གྲོ། དབང་སྟོན་འབྱེད་པ་ལ་གསེར་
ཞོ་གང་ལུལ་ནས། སྲིད་རྒྱལ་དྲེལ་དམར་མའི་དབང་ལྷང་ཁྱུ་ཁྱས་པས། གཏོར་མ་མགོ་ཐོག་ཏུ་
བཞག ཁ་རྩང་ཁ་ཕྱག་ཏུ་བཞེས་ནས། འདི་ལ་འཕུས་གསུངས་ནས། འདི་བསྟེན་ན་ཡང་བསྟེན་
ལུས། ལས་ལ་འཁོལ་ན་ཡང་ལས་བྱེད་ལུས་གསུངས་ནས། དབང་བསྐྱར་བས་སྦྱི་འཛིགས་གཡང་
ཟད། མས་གྲུས་དབག་ཏུ་མེད་པ་སྦྱོར། བོན་སྦྱོང་ཀྱན་གྱིས་ལས་བྱེད་པར་དམ་བཅས་སོ། །བྱམ་པ་
གང་བྱོལ་ཚུལ་དུ་སྦྱུལ་སྦྱ་ཉིད་དང་དབྱེར་མེད་དོ། །གསུམ་པ་ས་གནས་ཁྱད་པར་ཅན་གང་དུ་
བརྟེན་པའི་ཆོ་དུ་བཞུགས་པ་ནི། སྦྱ་ཆེའི་སྦྲང་ལ་དམས་ཐང་པས་མཁར་བརྟེན་ས། གདན་དངས་
གནས་ཆེན་པོ་གས་ཀྱི་བྱི་བ་མཁར་དུ་བཞུགས་ནས། ཐེག་དགུའི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར། བསྐྱེད་རྫོགས་
ལ་བྱང་ཚུབ། རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་མཛོན་དུ་གྱུར་ནས། གཞན་ཕན་རྒྱ་ཆེན་པོར་གྲུབ་པ་ལགས་སོ། །
བཞི་བ་ཐུན་མོང་དང་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྲུབ་ཏུགས་ནི། སྤྲ་དཔལ་ལྷན་བཟང་པོ་ལ་ཁྱེད་
ཀྱི་རྒྱུད་འདི་ཡང་ཆད་པ་འཕང་། སྤགས་བཙུན་ཞིག་བྱས་ན་གསུངས་པས། ཁོང་གིས་འན་བྱ་
རྒྱུད་ཆད་ན། དགོན་གཞིས་གྲ་སྟོབ་དཀོར་ལོར་ཐམས་ཅད་ཁྱེད་སྤྲ་ཆད་ལ་བསྟེན་ཁུས་པས། སྦྱ་
བཙུན་ཞིང་འཛིག་རྟེན་སྟོན་ཐོང་པའི་སྦྱོར་བྱར་གདའ་ལོ། །ཁྱེད་སྤྲ་ཆད་ལ་བཀའ་དྲིན་ཞབས་
ཏོག་ཆེ། བཞུན་པ་སྟོན་སྦྲང་བར་གསུམ་དུ་བཀོད་པ་མཛད། ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པ་ལ་སྟོབ་དབང་
ཆེན་གྱི་འགྲེལ་ཏིག གསང་ལྷང་ཕྱག་བཞེས་རྒྱས་འབྲིང་བསྐྱུས་གསུམ། འགྲུ་ཡ་དབང་མོ་ཆེའི་
བཤད་པ་ཕྱག་ལེན། ལུགས་རྗེ་རོལ་བའི་རབ་གནས་སྟོར་གསུམ་གྱི་ཕྱག་ལེན། གཡུང་དུང་སྟོང་
རྒྱས་ཀྱི་བཤད་བཀོལ་ཕྱག་བཞེས། ཆོ་སྦྱབ་ཀྱི་ཕྱག་བཞེས། དྲེལ་དམར་མའི་བདག་བསྐྱེད་མདུན་
བསྐྱེད་ཕྱག་བཞེས། དམག་དཔོན་རྩི་དར་ཡང་ཏིག་མཛད་དོ། །སྟོབ་མ་ཡང་སྟོན་སྦྲང་བར་
གསུམ་དུ་མང་པོ་བྱུང་། བདག་གིས་ཀྱང་དང་པོ་དུང་དུ་སྦྱ་བཅད་རབ་བྱུང་བྱས། གནས་ཆེན་པོ་
གས་ཀྱི་བྱི་བ་མཁར་དུ། རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་ཞང་ཁྱེད་སྦྲང་རྒྱུད་བྱང་རྒྱུད་འདི་ཁུས། སྟོབ་དབང་
ཆེན་ལས་སོགས་བྱི་ནང་གསང་གསུམ་གྱི་བོན་བཀའ་གྲངས་མེད་ཁུས་པ་ལགས་སོ། །སྦྱ་ཆོ་ཡང་
མཐར་ཐུན་ནས་དགུ་བཅུ་གོ་བདུན་ལ། ང་སྤྲ་དཔལ་ལྷན་བཟང་པོ་དང་དབྱེར་མེད་དུ་འགོ་གསུངས་
ནས། དགུན་ཟླ་ར་བའི་ཆོས་བརྒྱུད་ལ་འདས་སོ། །རྟེན་རིང་བསྟེལ་གཞུང་ཆོན་དང་མེ་ཏོག་གི་
ཆར་ལས་སོགས་པ་བབས་སོ། །གཞན་ཡང་གྲུབ་ཏུགས་དང་མཁྱེན་པ་ལས་སོགས་མང་དོ། །ཁྲ་

བ་རྟོགས་པ་མངོན་གྱུར་ཐུན་མཛུགས་ཡིན་པ་ནི། བཟང་ངན་ཐམས་ཅད་སྟོན་གྱིས་གྲུབ་པས། དེ་
ནམས་དོན་གཅིག་གི་ངང་ལས་མི་འདའ་གསུངས་པས། དེ་སྟོན་སྟོན་གྱིས་གོ་ནས། འཁོར་འདས་
ཀྱི་བོན་ཐམས་ཅད་རང་གི་སེམས་སུ་གདེང་ཐོབ་བོ། །འདི་མན་ཆོད་ལྟ་བུ་དོ། །ཡང་སྟོན་ནས་
སྤངས་དཔོན་ལས་སོགས་ལ་སྟོར་བརྒྱད་པ་ཡིན།

སྤངས་དེའི་སྟོབ་མ་ནི། སྤངས་དམ་པ་འབུམ་རྩེ་འོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ལ་ལྟ། དང་པོ་གཙང་མ་མི་
ལུས་ཐོབ་པ་ཡབ་དང་ཡུམ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ནི། གཏུང་རུས་ཡ་ངལ་བ། ཡབ་ཡང་སྟོན་ཤེས་རབ་རྒྱལ་
མཚན་དང་། ཡུམ་གཉན་མོ་བཀྲ་ཤིས་བྱ་བ་ཡིན། སྤངས་གསུམ་ཡོད་པའི་གཅེན་པོ་འབུམ་རྩེ་འོད།
གཙུང་པོ་འགོ་མགོན་སྟུ་བྲག་པ། ལུས་མོ་ཡ་ངལ་ཇོ་ལུས་ཡིན། གཅེན་པོ་འབུམ་རྩེ་འོད་དེ་ནི།
སྤངས་ཡང་བཞུགས་རིང་ལ་ཡང་སྟོབ་མ་ནམས་ལ་གསུང་ཚད་ལ་ཉན་ཚུལ་བཞུགས། ཡབ་མ་འདས་
ཀྱི་གོང་ནས་ཀྱང་། བཤད་རྒྱུད་ཀྱི་བཀའ་གཏེར་འདི་ནམས་ལ་རྒྱལ་ཁམས་ཀྱི་ཡ་ཁ་བཅག་པའི་
དགོས་ཆེད་དང་། སྟོབ་སྟོབ་པ་བཅད་ནས་ཐེ་ཆོམ་མི་ཟ་བར། རྩམ་མཁུན་གྱི་སངས་རྒྱུས་ཐོབ་
པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། སྟོབ་དཔོན་ཉི་མ་རྒྱལ་མཚན་ལ་ཐུག་ནས་གཤམ་མཛོད་གཉིས་ཀྱི་རྩམ་གྲངས།
སྤགས་སེམས་ཕྱོགས་མཚན་ཉིད་གསུམ་ལ། སྤངས་འདི་གསུང་སྟོབ་ཕྱོགས་མ་ལོག་ཙམ་ལོན་པར་
བྱས་སོ། །ཡབ་ཀྱང་སྟུ་འདས་ནས་ཡུམ་ཨ་མ་ཇོ་ལུས་བྱ་བ། སྤགས་སེམས་གཉིས་ལ་གྲུབ་པ་ཐོབ་
པ་ཞིག་ཡོད་པ་ལ། གདམས་པའི་ལག་ལེན་འདྲ་ལྷན་ནས་བསྟོམ་པས། ཟག་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་སྟོང་
བརྒྱལ་ལ་སོང་སྟེ། ཡུམ་གྱིས་ཞལ་ནས་ང་ཡི་བྱ་ལ་ད་དུང་སེམས་ཅན་གྱི་འགོ་དོན་བྱ་དགོས་
གསུངས་ནས། སྟོན་ནས་པར་ཞལ་བཅུག་ནས། འབུམ་རྩེ་འོད་བྱས་ནས་བོས་པས་དྲན་པ་སང་
དོ། །གཉིས་པ་ལས་འཕྲོ་དང་སྐལ་པར་ལྡན་པས། བཀའ་དྲིན་ཅན་གྱི་སྤངས་དང་རི་ལྷོ་མཇལ་
ན། ཁོང་རང་གི་ཡབ་ཀྱི་སྤངས་ཀྱན་འདུལ་གྱི་དུང་དུ་བྱོན་ནས། དབང་ཞིག་ལྷ་བྱས་པས།
བཀའ་སྟོབ་གདམས་པ་འཕྲོ་བྱ་ཞིག་གནང་ནས། སེམས་ཅན་ལ་པན་ཐོགས་པས་ཤོད་ཅིག་གི་
ལུང་བཞུན་ནས་གསུངས་པ་ལ། གདམས་པ་འདིའི་དཔེ་བཞུན་པར་ལྷ་བྱས་པས་མེད་གསུངས་སོ། །
དེར་ཡིད་བསྐྱར་ཞིག་ཀྱང་ཤོར། འབུལ་རྒྱ་མེད་པས་ལེན་པ་ཡིན། འདི་ཙམ་ཞིག་ལ་ཡི་གེ་མེད་
པ་མི་སྤྲིད་སྟམ་པ་ལ། ཕྱིས་ཁམས་པ་ལ་ཡི་གེ་ཡོད་པའི་དབྱ་བསྐྱངས་བཞེས། གདམས་པས་མང་
པོ་ཐུགས་ནས་བརྟོན་ནས། དེ་ལ་གཞོད་ངེས་ཤིས་ཁྱད་པར་ཅན་སྟེས། མོས་གྲུས་ཁྱད་པར་ཅན་

ཆུད་པས། དེ་ནས་སྒྲ་མའི་ཞལ་ནས། བུ་ངོ་སྤྱོད་ཀྱི་གདམས་པ་འདི་ལ་ལོ་དྲུག་ནས་ཉམས་
གཅིག་རྒྱུད་ལ་སྟོགས་ཤིག་གསུངས། དེར་ནས་སྒྲ་སྟོན་ཁ་ཞིག་བརྩམས་པས། འཇིག་རྟེན་པའི་
གཡེང་བས་མ་ཆུད། དགུན་ཚོང་ཞིག་ལ་ཕྱིན་པས་ནན་ཏར་སྟུག་ཏུ་ཚོར་བ་ཞིག་བྱུང་ནས། ད་
ནི་འདི་འདྲ་ཡི་གཡེང་བས་མི་པན། ཁ་སིང་དུ་སྒྲ་མའི་བྱུང་དུ་མ་ཕྱིན་པས་ཉེས། ད་ནི་ཅིས་ཀྱང་
སྒྲ་མའི་བྱུང་དུ་ཕྱིན་ལ། རྫོགས་ཆེན་སྟན་རྒྱུད་འདི་ཉམས་སུ་སྒྲུང་དགོས། ཅིས་ཀྱི་མི་འགོ་རེ་
སྟམ་ནས་ཡིད་ཀྱི་དམ་བཅའ་ཞིག་བྱས་པའི་རུབ་མོ། ཉི་མའི་ཟེར་ལ་ས་གྲུན་ཞིག་ལ་འགོ་ཡིན།
མེ་རྟོག་ཞུག་ཆས་མང་པོ་བདེར་གཤེགས་ལ་ལུལ། མགོ་བོ་ལ་ཡང་བཅུགས། ལག་ཏུ་ཡང་ཁྱེར་
ནས་འགོ་སྟམ་ཤིན་ཏུ་དགའ་བ་མིས། དེ་ནས་དབྱིད་ཁ་སྒྲ་མའི་བྱུང་དུ་སྒྲེབ་པ་དང་། མགོན་པོ་
རྣམ་གསུམ་ལས་སོགས་པའི་གསང་སྟགས་མེ་རིའི་ལྷ་ཆོགས་ཡིན་ཅོ་གསུང་ནས། ཞལ་བསྟན་པ་
འདྲ་ཡང་མིས། དེ་ནས་སྟན་རྒྱུད་ཀྱི་གདམས་སྟོར་གྱི་དབང་ཁྱེས་པས། སྒྲ་མའི་ཞལ་ནས་ཁྱེ་བྱའི་
དབང་འདི་ལ་མཚན་བཅས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་མི་དགོས་གསུངས་ནས། སྤྱོད་ལ་མཚམས་དྲག་པོ་
ཞིག་གཅོད་ཀྱིན་འདུག ཀྱང་ལ་དབལ་ཕུར་མེ་རི་ལས་སོགས་པའི་ཐུགས་དམ་རྣམས་མཛད་ནས།
ཐོ་རིངས་དབང་རྣམས་རྫོགས་པར་བསྐྱར་རོ། །དེ་ནས་སྒྲ་མའི་མཐོང་སྣང་གི་ཉམས་ལ། རོང་
བན་ཅོ་ཉིས་ཀྱི་རི་ལ་ཤིང་ཅི་ནགས་ཆལ་མང་སྟེ། ཅ་བ་སེམས་ཅན་གྱིས་ཐོས་ནས་འདུག ཡུད་
བ་ཞིག་བསོད་ནམས་འོང་སྟེ་དེ་ནས་དན་པ་ཡིན་གསུངས། འོར་སྟོན་པའི་རི་ལ་ཤིང་ཅི་ནགས་
ཆལ་མང་སྟེ། རྟེན་པ་ནས་ཆད་སོང་། ཡུད་ཅིག་བསོད་ནམས་འོང་སྟེ་བར་ཆད་དུ་འགོ་གསུངས་
ཏེ། ཕྱིས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་བྱུང་ངོ་། །དེ་ནས་སྒྲ་མའི་ཞལ་ནས། རིའི་བཤམ་བྲག་དེའི་གོང་སྤང་།
དེའི་གོང་ནགས་ཀྱི་དབུས་ན་བྲག་ཅིག་ལ་གཡུ་ཤུག་སྟོན་པོ་ལྷེ་ལྷེ་སྟེས་འདུག བྱང་རུབ་ན་ཆུ་
མིག་ཅིག་འདུག་པ་ལ། བདུད་ཅིའི་ཆུ་མིག་ཡིན་ཟེར་ནས། རི་འདི་སུའི་ཡིན་བྱས་པས། ཁྱོད་ཀྱི་
ཡིན་ཟེར་བ་ལ། ཆོ་ལ་བར་ཆོད་མེད་སེམས་ཅན་ལ་པན་ཀྱང་ཐོགས་ཀྱི་གསུངས། གསེར་
བསྟེགས་ཀྱང་དན་དུ་མི་འགོ་བ་དང་འདྲ་ཡི་གསུངས་ནས། སྟན་རྒྱུད་རྒྱས་པའི་སྟོར། འབྲིང་
པོའི་སྟོར། རྒྱུད་བ་འཐོར་བྱའི་གདམས་པ་ཆོ་ཆོང་བར་བཤད་པ་ལགས་སོ། །ད་ཁྱོད་ཀྱིས་
གདམས་པ་འདི་སྟོན་ཅིག་གསུངས་ནས། མི་མ་ཡིན་གཉིས་པོ་ལ་ཡང་གསོལ་བ་ཏུ་བ་མང་དུ་བྱས་
པས། ད་ཁྱོད་ལ་གོ་ལོང་གིས་མི་སྟོམ་པར། བསྟན་པའི་སྤོང་བྱེད་པར་འདུག་གསུངས། ང་ལ་

ཡང་སྒྲོ་མོ་གང་བདེར་བྱང་བ་མེད། ངས་ཀྱང་བསམ་མཐོ་དང་དཀའ་ལས་ཆེན་པོ་བྱས་པ་ཡིན།
 དེ་ལ་ཆོག་དོན་མ་ལུས་པར་ཆོད་པ་ནི་ཡང་སྟོན་མིན་པ་མེད། ད་ང་ཡང་ནས་ནས་འགོ་ཐུག་པ་
 ཡིན། ད་གང་མས་པ་འདི་ཡི་བདག་པོ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཀྱིས་ལ། སེམས་ཅན་ལ་ཕན་ཐོགས་པ་ཞིག་གིས་
 ཤིག་གསུངས། ཡི་གེ་འདི་ཡང་མི་བརྗེད་པའི་གཟུངས་མ་ཐོབ་པ་རྣམས་ལ་ངོ་མཚར་ཆེ་བས་སྟོན་
 ཅིག་གསུངས། ད་ཐེས་ཀྱི་སྟོར་འདི་བསྐབ་ཀྱི་ཐོན་ན་ཤོག ཉམས་འཐོར་བྱ་འདྲ་སྟེ་ཡང་སྤིང་།
 དེ་ཀུན་འདྲ་ལ་སྟོགས་ལ་ཤོག་གསུངས། དེ་ནས་སྒྲ་མའི་སྟེ་འབག་ཆུང་བུན་ཞིག་བཞེངས་ནས།
 དེ་ནས་རབ་གནས་དང་བྱིན་ཆུབས་བྱས་ནས་ཡར་ཡོང་ཁར་སྒྲ་མའི་ཉམས་སྲུ་རྟ་སྟོ་འདྲ་བའི་
 གངས་ཀྱི་མདུན། ཐང་ཁ་ཡངས་པའི་དཀྱིལ་ཤེད་ན། ཕ་བོང་འོད་ཟེར་ལྗང་ལྗང་ཞིག་མདུན་ན་
 དགོན་པ་མཚན་ལྗང་ཞིག་བདེ་སྦྱིད་ཉི་མ་ཁྱུང་བོར་ཤར་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བའི་
 གནས། འདི་སྤྱི་དགོན་པ་ཡིན་བྱས་པས། བྱ་ཁྱོད་ཀྱི་དགོན་པ་ཡིན་ཟེར། ཉམས་ཀྱི་རྟགས་
 རྣམས་ཐམས་ཅད་བཟང་། སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་ཕན་ཐོགས་ཀྱི་གསུངས་སོ། གསུམ་པ་ས་གནས་
 ཁྱུང་པར་ཅན་གང་དུ་བཞུགས་པ་ནི། ཞལ་ལྷ་གོང་ཁ་བྱ་བ་མི་མ་ཡིན་འཆོགས་པའི་གནས་དེ་ཅ་
 བཞུགས་ཤིང་། ཁྱུང་པར་དུ་གནས་དེར་མི་ལ་བརྩུ་བུན་མི་ཆོག་གིས་བར་མ་ཆོད་པར་བསྟོམས་
 ཤིང་བསྐྱབས་སོ། བརྟེན་པའི་ཆོ་ནི་སྟེ་ཆོ་མཐར་བྱིན་དུ་བཞུགས་ནས། བརྟེན་པའི་སྟོན་མེ་
 མཛད་དོ། བཞི་བ་ཐུན་མོང་དང་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་གྲུབ་རྟགས་ནི། རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་
 ལས་ཡེ་ནས་དག་པའི་རྟགས་སྟེ། དང་པོ་ནས་ཀྱང་ཡི་དམ་ལྷའི་ཞལ་ཁྱུངས་ཤིང་། ཉམས་རྟགས་
 རྟོགས་མེད་ནས་འཆར་བ་དང་། བརྟེན་བཤིག་གི་དག་དང་བརྟེན་པ་ལ། ལྷ་སྤྱང་གི་ཐབས་ལྗན་
 ཀྱིས་བཀའ་ལུང་བརྟེན་ནས། རང་གིས་ཤེས་སྟོན་ཀྱི་དུན་ཆོ་ཁ་ལུང་དུ་གཏོང་དང་། དཀོར་བྱ་
 ཡར་པོས་བྱུར་བ་ལ། མཐུ་སྟོབས་ཀྱིས་རྒྱ་འབྲས་མཛོན་དུ་བརྟེན་ནས། གཡག་བཤས་པའི་ཁོག་
 པར། དྲག་པོའི་དབལ་གཏོར་དམར་ཟངས་ལོད་པ་དང་། ཐུགས་ཤེས་ཟངས་ལུ་མངའ་
 བས། ལས་ཀྱི་སྟོན་བྱ་ཞིག་འོང་གི་རྟག་འཛིན་གྱིས་གཤམ་མ་བྱེད་གསུངས་པ་དང་། ཁྱུང་སྟོན་
 དྲང་སོང་པའི་ཐུག་ནས། ཆོ་འདས་ཀྱི་བྱང་བྱ་རྒྱུང་གིས་བྱུར་བ་ཐུགས་རྗེའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཕྱིས་སྒྲ་
 མའི་དྲུང་དུ་སྟེབ་པ་དང་། དེ་ལས་སོགས་ཏེ་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་དང་གྲུབ་རྟགས་ཡོན་ཏན་
 ནི། གངས་ལས་འདས་པ་ཞིག་མངའ་བ་ལགས་སོ། སྤྱིར་ཡང་སྒྲ་མ་དེ་ནི་བརྟེན་པོར་བྲིམས་

སྤང་། མཁས་པར་སློབ་སྦྱངས། རྟོགས་པ་ཤར་བར་ཉམས་སྦྱངས། བསྐྱབས་པའི་གྲུབ་རྟགས་
མངོན་དུ་གྱུར་བས། མིག་གིས་མཐོང་པའི་སངས་རྒྱས་དངོས་ཡིན་ནོ། །ལྷང་འདུལ་བ་སྤང་
གྲགས་ལས་ཀྱང་། ལ་སྟོང་སྟོ་བའི་ས་སྟོང་དུ། ཡ་ངལ་གདུང་ལ་འབྱུང་རྗེའི་མཚན། རྟེ་ཡང་ང་
ཡིས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས། ཞེས་སྒྲ་ཆེན་གྱིས་གསུངས་ཏེ། དེ་ནི་སྤྱུལ་བའི་སྤྱ་ཡིན་པར་གསུངས་
ཤིང་། སྟོ་དོལ་འབྲོག་གསུམ་དུ་བསྟན་པའི་དབྱ་ཡང་དེ་ནས་བཙུགས་སོ། །ཁྲ་བ་སྒྲ་མས་ཉམས་
གྱི་མན་ངག་བཏབ་ནས། རྟོགས་གྲོལ་དུས་མཉམ་དུ་གྱུར་ཏེ། ཡིད་ཆེས་གྱི་བདེ་བ་ཁོང་དུ་ཆུད།
ནམ་མཁུན་གྱི་སངས་རྒྱས་སྤྱུར་བ་ལགས་སོ། །

སྒྲ་མ་དེའི་སྟོབ་མ་ནི། ཁོང་པ་རང་གི་གཞུང་བོ་བཟ་ཤིས་རྒྱལ་མཚན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ལ་ལྷ།
དང་པོ་གཙང་མ་མི་ལྷས་ཐོབ་པ་ཡབ་དང་ཡུམ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ནི། གཅེན་བོ་དང་འབྲས་སྟེ། ཡང་སྟོན་
ཤིས་རབ་རྒྱལ་མཚན་གཉན་མོ་བཟ་ཤིས་ལྷམ་མོ། གསང་ལྷགས་བྱི་ནང་གི་སྟོར་ནམས་དང་པོ་
རང་ནས་མཁུན། སྤྱི་ཆེའི་སྟོང་ལ་ལྷགས་པ་མཛད་ནས། ཆག་གི་སྤང་སྤྱུག་མ་ཞིག་ཡུམ་དུ་བཞེས་
བ་ལ། སྤྱུལ་གཅིག་འབྱུངས་ཏེ་ཡ་ངལ་ལྷགས་པ་བྱ་བ། གསང་ལྷགས་བསྐྱེད་རྫོགས་ལ་གྲུབ་པ་
ཐོབ་པ་ཞིག་ཡོད་དོ། གཉིས་པ་ལས་འཕྲོ་དང་སྤྱུལ་པར་ལྷན་པས། བཀའ་བྲིན་ཅན་གྱི་སྒྲ་མ་
དང་ཇི་ལྟར་མཛུམ་ན། སྤྱུལ་གྱི་ལོ་གསུམ་ལོན་ནས་བཙུན་མོ་གུམ་སྟེ། བཙུན་མོ་གཅིག་ཉི་རིང་
ཀུན་གྱིས་ལེན་ཟེར་བ་ལ། འཁོར་བ་ལ་ཞེན་པ་ལོག་ནས་མ་བཞེས་པར། དགྲུང་ལོ་སྤྱུལ་ཅུ་སྟོ་
གཅིག་ལོན་པ་དང་། སྟོན་པའི་ཞབས་གྱིས་བཅགས་ས་གཡས་སྤྱུལ་གཙང་དུ་གཤེགས་སོ། །སྟོ་མོ་
བཟང་རིའི་གྲ་སར་ཞང་བར་ཐང་པ་སྤྱུལ་སྟོན་ནམ་གཉིས་གྱི་དྲུང་དུ། རྒྱུད་ཐེ་བཤད་ཉན་
བསྐྱབས། གཤེན་ཆེན་ཡེ་ཤིས་སྟོ་གོས་གྱི་དྲུང་དུ། སོ་སོ་ཐར་བའི་སྟོམ་པ་མཛོལ། འགོ་བའི་
མགོན་པོ་སྤྱུན་གོང་པའི་དྲུང་དུ་དབང་བཞེས་རྫོགས་པར་ཞུས། རྒྱུད་པར་གཅེན་པོ་འབྱུང་རྗེ་འོད་
གྱི་དྲུང་དུ། རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་སྟོན་རྒྱུད་གྱི་གདམས་ངག་ཞུས་ནས། ཐེག་པ་གསུམ་ལྷན་གྱི་བོན་
ལ་དཀའ་བ་སྤྱུད་ནས་གྲུབ་པ་ཐོབ་པ་ལགས་སོ། །གསུམ་པ་ས་གནས་རྒྱུད་པར་ཅན་གང་དུ་
བཏོན་པའི་ཆོ་དུ་བཞུགས་པ་ནི། སྤྱུག་ལེ་གངས་བྲག་གི་གཡས་མདུན། ལྷ་སྤྱུག་གདུག་པའི་ཡུལ་ཁ་
རང་འཇིགས་པའི་ཡུལ་རོང་དུ། སྤྱུ་བྲག་གཉན་ཞེས་བྱ་བ། སྒྲ་ཆེན་པོ་དྲན་པ་ནམ་མཁུང་། མཐུ་
ཆེན་མི་དགུ། ཞང་ཞུང་གི་གྲུབ་ཐོབ་ཁ་ལ་རག་ཤ རག་ཤ་སྟོག་འཕྲེང་། ཁ་ཁྲི་ཤོན་ཡ་དང་

གསུམ། རིག་འཛིན་སེམས་དཔའ་ནམས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པའི་ས་གནས་ཡིན་ཏེ། གནས་གཞན་དུ་ལོ་དང་ཟླ་བར་བསྐྱབ་པ་བས་ཀྱང་། གནས་དེར་ཞག་དང་ཟ་མ་བསྐྱབ་པ། གྲུབ་ཐག་ཉེ་བར་གསུངས་པས། དེ་ཉུ་བུའི་ས་གནས་ཁྱད་པར་ཅན་དེར་བཞུགས་སོ། །བརྟེན་པའི་ཆེ་ནི་དགྲའ་ལོ་བརྟེན་ཅུ་ཅུ་ལ་བཞུགས་ནས། ད་ལོ་ངའི་མིང་འཕོ་གསུངས་ནས། བསྐྱང་བ་མེད་པར་གྲོངས་དུས་བཞོས་ཏེ། དབྱིད་ཟླ་ཐ་ཆུང་གི་ཉི་ཤུ་གཉིས་ལ་བསྐྱང་བྱུག་མེད་པར་སྐྱེ་འདས་སོ། །བཞི་བ་ཐུན་མོང་དང་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྲུབ་ཏུགས་ནི། ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་རྩལ་འབྱོངས་པས། རྩོན་མོ་ཉི་ཟེར་ལ་འགེལ་བ་དང་། བསྐྱབས་པའི་གྲུབ་ཏུགས་མངོན་དུ་ཤར་བས། སུར་པ་གཉན་ས་བཀྲ་ཤིས་ལ་མེ་འབར་བ་དང་། སྤྱགས་རྩེ་ཆད་མེད་མཐའ་ཅུ་བྱིན་པས། རི་བོ་ལ་མེ་འབར་བ་སྤྱགས་རྩེ་བྱིན་སྐབས་ཀྱིས་ཆར་པ་བ་ནས་བསོད་པ་དང་། འབྱུང་བ་དབང་དུ་འདུས་པས། སྤྱགས་ཅན་རྒྱུད་ལ་བན་ཆད་དུ་བཀའ་ཅི་སྦྱལ་ཉན་པ་དང་། ལྷ་སྲིན་དབང་དུ་འདུས་པས། སྐྱེ་བཀྲ་གི་བདུད་སྲིན་གྱིས་ཕྱག་རྟེན་དངོས་སུ་འབྱུང་ཅིང་ཕྱག་པ་བསྟོན་པ་དང་། འོལ་ཁ་སྤྱར་གྱི་བཀག་ནས་ཞིང་ལ་ཆུ་འཆུ་བ་དང་། དིང་རི་སྐང་བཙན་ལས་སོགས་སྟོན་ཀྱིས་ཕྱག་དང་གུས་པ་འབྱུང་ཞིང་། བསྟན་པའི་ཞབས་ཏྲོག་བྱེད་པ་དང་། འགྲོ་དོན་ལ་སྤྱགས་རྩེ་གཅིག་ཏུ་དགོངས་པས་སྐྱེ་ཆབ་ཀྱི་རྟེན་ལ་ལྷང་བསྟན་ཐོབ་པ། ཞལ་ལྷ་ཕྱག་བརྟུ་པ་ཞིག་མགོ་བོ་ཅན་ན་ཡོད། ཐབས་དང་སྤྱིང་རྩེའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྐད་རིགས་མི་མཐུན་པའི་གདུལ་དཀའ་འདུལ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་དགོངས་པ་སྤྱགས་སུ་རྒྱུད་པས། དུས་དང་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་སྐྱིབ་མེད་མཁྱེན་པའོ། །སྤྱིར་ཡང་གཅེན་པོ་འབྱུང་རྩེ་འོད་ཀྱིས་མི་ལོ་བརྟུ་བདུན་བཀྲ་སྤྱག་ལྷ་ཅུ་གྲོན། གཞུང་པོ་བཀྲ་ཤིས་རྒྱལ་མཆོན་གྱིས་རི་ལྷང་རྩེས་ཀྱིས་བཀའ་ནས། ཐོན་ལས་ཀྱི་རྩམ་སྤྱལ་དུ་མ་ཞིག་མཛད་དོ། །དཔོན་གསལ་ཁྱུང་ཚོད་རྩལ་གྱིས་ཀྱང་། བསྟན་པའི་གྲོགས་མཛད་ནས། བསྟན་བཤེག་གི་གྱི་གཞན་ཆམ་ལ་པ་བོ། ལྷང་བསྟན་ལྷེ་མིག་ལས་ཀྱང་། མངའ་རིས་སྟོད་དུ་ཡ་ངལ་གདུང་ལ་བཀྲ་ཤིས་རྒྱལ་མཆོན་གྱིས། དེས་ཀྱང་བསྟན་པའི་རྒྱུད་འཛིན་བྱེད། ཅས་ཏེ། ལ་སྟོད་དུ་བསྟན་པའི་སྟོལ་ཀྱང་དེ་ནས་འོང་བ་ལགས་སོ། །ལྷ་བ་རྟོགས་པ་མངོན་གྱུར་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ནི། ཟླ་མས་ཉམས་ཀྱི་གདམས་ངག་བཏབ་ནས། ལུས་ངག་བརྟུད་ལ་བོར་གྱིན་ཉམས་སུ་སྐངས་པས། ཡིད་ཆེས་ཀྱི་བདེ་བ་ནང་ནས་ཤར་ནས། ཀྱན་ཏུ་བཟང་པོའི་སྐྱེ་དང་གཉིས་སུ་མེད་

པར་གྱུར་བ་ལགས་སོ། །

ལྷ་མ་དེའི་སྒོ་བ་མ་ནི། ཁོང་པ་རང་གི་སྐྱུ་དཔོན་ཡིན་ཏེ། རྟོགས་ལྡན་དཔོན་པོ་ཡི་ཤེས་
རྒྱལ་མཚན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ལ་ལྷ། དང་པོ་གཙང་མ་མི་ལྷས་ཐོབ་པ་ཡབ་དང་ཡུམ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ནི། སྐྱེ་
འབྱུངས་པའི་ཡུལ་ལྷས་གྱི་སྐྱེ་མོན། ཡབ་འོ་བརྒྱད་རོག་པོ་བྱ་བ་དང་། ཡུམ་ཡ་ངལ་ཇོ་ལྷ་མ་
གཉིས་གྱི་སྐས་སྤྱུ་འབྱུངས། གཞོན་དུས་ཡབ་ཨ་མ་བ་ཡིན་པའི་རྗེས་སྤྱུ་འབྱུང་ནས། དམག་རྒྱས་
དང་ཇག་རྒྱན་གྱང་ལོ་འགའ་བྱས། རེས་ཤིག་ན་མོ་མས་ན་རེ། ད་རེས་རྟོ་སྒོན་པོ་སྒྲིང་དོམ་
དམར་པོ་ཡོད་པ་ལྷགས་པར་འདུག་གིས། དེ་ལྷག་ན་ང་ལ་ལྷང་ཟེར་ཅམ་ན། ཁོང་རང་ལ་ཚུར་
ལ་མལ་མདུང་རྒྱབ་སྟེ། ཡབ་དང་ཨ་མ་བ་མང་དུ་བསད་ཁོང་པ་རང་ལ་ཡང་རལ་གྱི་བརྒྱབས་རྒྱ་
མ་ཐང་ལ་སྤྱུག་གཅིག་གིས་ན་རེ། འདིའི་མིག་རྩ་མཐོ་ལྷགས་ཀྱིས། འོ་བརྒྱད་རོག་པོའི་བྱ་མ་
ཡིན་ནམ། ད་རུང་གཅིག་རྒྱབས་ཟེར་བས། གཅིག་ན་རེ་བརྒྱག་མི་དགོས་ནོན་ནས་འདུག་ཟེར་
ནས་སོང་ངོ་། དེར་རྒྱ་མ་ལ་བྱ་རོག་ལྷག་གིས་བསྐྱངས་ཤིང་ཡོད་ཅམ་ན། གཡོག་པོ་གཉིས་རྟོ་
དང་རྒྱ་བྱོས་བྱས་པས་ཐར་ནས་འོང་སྟེ། རྒྱ་མ་ནང་དུ་བརྒྱག་དར་སྐྱད་ཀྱིས་བཅོམ་པས་མ་
གྲོངས་སོ། བྱིས་པའི་རོ་བསྐྱེགས་ཤ་ཡང་ལོན་པར་བྱས་སོ། གཉིས་པ་ལས་འཕྲོ་དང་སྐལ་པར་
ལྡན་པས། བཀའ་བྲིན་ཅན་གྱི་ལྷ་མ་དང་ཇི་ལྟར་མངལ་ན། སྤར་གྱི་གཡུལ་འབྱུག་དང་སྤྱུག་
བསྐྱེས་གྱིས་སྤྲུལ་ནས། འད་པོ་འབྱུང་རྗེ་འོད་གྱི་དུང་དུ་བྱོན་ནས་ཡི་གེ་བསྐྱབས་པས། མ་ལ་ར་
རྟོ་སྒྲིབ་བྱ་བ་མ་ཤེས་ནས། དེ་ལ་འད་པོས་བཀའ་ཅམ་བཀྱོན་པས། དེ་མ་བཞེད་དེ་འཁྲོས་པ་ལྟར་
བྱས་ནས། འད་པོ་སྤྱུ་བྱག་པའི་དུང་དུ་བྱོན་ནས། ལྷ་མ་ལགས། ངས་ཡི་གེ་བསྐྱབ་པས་ནི་མི་ཤེས་
པར་འདུག་ ཡི་གེ་མི་ཤེས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་པའི་གདམས་པ་ཞིག་ཡོད་ན་ནི་ཐུགས་ལ་ཐོགས། དེ་
མིན་ན་ད་རུང་ང་ཨ་མ་བ་ལ་འགོ་ཁྱེས་པས། ལྷ་མའི་ཞལ་ནས། འོ་བྱ་ང་ལ་ཤོག་གྱུ་བྱི་སྟེ་ཅམ་ལ་
རག་མ་ལྷས་པར། ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་དགོངས་པ་མངོན་དུ་འཆར་བའི་གདམས་པ། རྟོགས་པ་
ཆེན་པོ་འད་ཁྱེད་སྐྱེན་རྒྱུད་བྱ་བ་ཡོད་ཀྱི་གསུངས་ནས་གདམས་པ་དབང་ལྱང་ལག་བྲིད་མ་བྱ་ཆ་
ལག་གཅིག་རྒྱུད་ཞལ་གདམས་དང་བཅས་པ་རྣམས་རྟོགས་པར་གནང་ངོ་། གསུམ་པ་ས་གནས་
ཁྱད་པར་ཅན་གང་དུ་བཞུགས་པ་ནི། གྲུབ་ཆེན་ས་ནོན་ཁྱད་པར་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་
ལྷབས་པའི་བྲག་བྱི་ཆེར་གྱི་སྤྱུག་རྒྱུད་ནང་ཁོངས་ཀྱི་སེར་བཙོག་བན་ཆང་གི་ཡུག་ངོས། ཏང་ཤོག་

གི་སྟེར་པ་ཅན་ལས་སོགས། དུས་རྒྱུན་པར་དབེན་གནས་གཅིག་ཕྱར་བཞུགས་སོ། །བརྟེན་པའི་
 ཆོ་ནི་འགོ་དོན་མཐར་ཕྱིན་དུ་བཞུགས་སོ། །ད་ལོ་ང་གཙང་བྱེ་མ་གཡུང་དྲུང་དུ་དགོན་པ་བཅིག་
 དུ་འགོ་གསུངས་ཅམ་ན་སྐྱེ་འདས་སོ། །བཞི་བ་ཕྱན་མོང་དང་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་
 གྲུབ་ཉགས་ནི། དང་པོ་གདམས་པའི་ཐོན་འགོ་ལ་ཞུགས་དུས་ཀྱང་། འཛིག་ཉེན་གྱི་དངོས་
 སྤང་ཐམས་ཅད་ཀྱན་དུ་བཟང་པོའི་སྤང་བ་ཤར་ཅིང་། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ས་ལེ་འོད་ཀྱི་རང་སྤྱོད་
 དི་རི་རི་ཡོད་པར་གཟིགས་པ་དང་། སྤྱོད་མེད་ཀྱི་སྤྱིང་པོ་རང་ལ་རྟེན་པས། ཡི་དམ་གྱི་སྤྱུབ་རྩལ་
 ཀྱང་སྤྱོད་མར་གཟིགས་པ་དང་། རིག་པ་ངར་ལྡན་གྱི་རྩལ་ཞུགས་ཀྱིས། སྤྱོད་པ་ལོ་ལོ་བཞེད་མ་
 སྤྱོད་པ་ལོ་ལོ་བཞེད་མ་གྱིས་ཐོན་པ་དང་། སྤྱུགས་ལ་མངོན་ཤེས་སྤྱིབ་མེད་དུ་མངའ་བས། གཞན་གྱི་
 བསམ་པ་ཇི་ལྟར་མཐོ་བ་ལ་སྤྱོད་པ་བཟང་ངན། ཆོ་འདས་ཀྱི་ཤེས་པ་བར་དོ་ན་ཇི་ལྟར་ཡོད་པ་
 མཁྱེན་པ་དང་། གནས་ལྷགས་ཀྱི་རྟོགས་པ་གདོང་དུ་རྒྱུད་པས། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཐུ་ཙམ་མངོན་དུ་
 ཤར་ཏེ། ཕྱག་གིས་ཐལ་མོ་བརྒྱབས་པས། སྤྱོད་མའི་ས་མཁར་བཤེགས་པ་དང་། ལྷ་སྟོན་ལ་འོ་དོད་
 བོས་པས། ཡོན་བདག་གི་སྤྱིང་པོར་ལྡན་དུ་སོས་པ་དང་། ལྷགས་ཀྱིས་མཆིལ་མས་ཀྱང་བུད་མེད་
 སྤྱོད་མེད་པ་ལ་བོར་ལྡན་དུ་སྤྱོད་པ་དང་། ས་ལེ་འོད་ཀྱི་བཀའ་བཀྲོན་གྱིས་སེར་བ་ལྷག་
 བཞིན་འདེད་པ་དང་། གཅིག་ཤེས་ཀྱན་གྲོལ་གྱི་དགོངས་པ་ཤར་བས། རྟོག་གི་བའི་ང་རྒྱལ་སྤྱོད་
 འབྱེད་པ་དང་། སྤྱོད་པ་ལོ་ལོ་བཞེད་མ་གྱི་ཆ་བུད་ནི་ཡེ་ཤེས་ཁོ་བོ་ལྟར་གཟི་བྱེད་ངར་ལྡན་གཞན་
 སྤང་བའི་ཐོན་དུ་བཞུགས་སོ། །སྤྱིར་ཡང་སྤྱོད་མ་དེ་ནི་ས་ཐོན་གྱི་གྲུབ་ཐོབ་ཡིན་པར། སྤྱོད་མེད་
 ཀྱིས་གསུངས་ཤིང་། ཕྱན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་དང་ཡོན་ཏན་གྲུབ་ཉགས་ནི་ཇི་སྤྱོད་ཅིག་མངའ་
 བ་ལགས་སོ། །ལྟ་བུ་རྟོགས་པ་མངོན་གྱུར་ཕྱན་མོང་མ་ཡིན་པ་ནི། སྤྱོད་མེད་ཉམས་ཀྱི་མན་ངག་
 གཅིག་རྒྱུད་བཏབ་ནས། དགོན་པ་སྤྱོད་པ་ལྷགས་སྤྱོད་མཐུ་ཙམ་ལས། རྟོགས་གྲོལ་དུས་མཉམ་དུ་
 ཤར་ནས། དངོས་མེད་རྒྱུ་མེད་བརྟེན་མེད་དུ་རྟོགས་ནས། ཁོད་སྤྱངས་དྲན་པའི་དགོངས་པ་དང་
 གཉིས་སྤྱོད་པར་གྱུར་བ་ལགས་སོ། །

སྤྱོད་མ་དེའི་སྤྱོད་མ་ནི། ཁོང་པ་རང་གི་སྤྱོད་མ་གྱི་རྒྱུད་ཡིན་ཏེ། ཡང་སྤྱོད་པ་མཚན་རིན་
 ཆེན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ལ་ལྟ། དང་པོ་གཙང་མ་མེ་ལུས་ཐོབ་པ་ཡབ་དང་ཡུམ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ནི། ཡབ་ཡ་
 ངལ་ཕུར་པ་བྱ་བ་དང་ཡུམ་ཉ་མོ་ཀྱན་སྤྱོད་གཉིས་ཀྱི་སྤྱུས་སྤྱོད་འབྱུངས། དུས་རེས་ཤིག་སྤྱུས་

པའི་སྐས་ཡ་ངལ་འབའ་སྲ་བ་ཞིག དགུང་ལོ་ཉི་ཤུ་ཙམ་གཅིག་པ་ལ་གྲོངས། དེར་སློང་ལོ་
འབྲོག་གསུམ་གྱི་བྱ་ཆེན་གྲ་པ་བྱ་སློབ་ཀྱི་འདུས་ནས་ཡོད་པ་ལ། སླ་མ་ཕྱགས་པའི་ཞལ་ནས་ད་
གཏུང་རྒྱུད་ནི་ཆད། བྱེད་རང་བྱ་ཆེན་ནམས་བསྟན་པ་སོ་སོར་སྦྱོངས་ཤིག མཆོད་ཆ་ན་བཟའ་
བཞུགས་གདན་ཡན་ཆད་འབུལ་བ་ལ་བརྟེ་བས། ཀྱན་གྱིས་སྦྱོར་ཆབ་ཤོར་ནས། སླ་མ་ལགས་
དང་པོ་བཞུགས་ཡུལ་ན་གཏུང་རྒྱུད་འབྲ་བ་མི་བདོག་གས་ཞུས་པས། སླ་མའི་ཞལ་ནས་ཡོད་ཏེ་
མི་མེ་སྦྱོར་ལས་མ་འདས་པ་ཡོད་དེ། སྦྱིར་འོ་སློལ་བོན་པོ་འབྲ་བ་འཁོས་ཁ་རྒྱུད་། འདི་ན་ཡང་
མི་ངན་འདུག་སྒྱུ་ཆེ་ཡང་རིང་པོ་མི་འོང་པར་འདུག་གསུངས། དེར་བྱ་ཆེན་ནམས་གྱིས་བཀའ་
བསློལ་[བཀོས་]བྱས་ནས་དྲང་སྲོང་བཞི་ཐེ་ཞིག་བརྒྱུད་ནས། ཡུལ་གཙང་སྟོང་ཉལ་ཆེའི་རྩ་རི་ན།
ཡང་སྟོན་རྒྱལ་མཆོན་རིན་ཆེན་དེ། དགུང་ལོ་བརྒྱུད་པ་ཞིག་གདན་དྲངས་ནས་བྱོན། དེར་བྱ་
སློབ་ཡོན་བདག་ཀྱན་གྱིས་དར་གཏུགས་གྱིས་བསྟུ་བ་བྱས། དེ་དུས་སླ་མ་ཕྱགས་པའི་སྦྱོར་འཕང་དུ་
བརྟུག མངའ་གསོལ་རབ་གནས་མཛད། སློང་ལོ་འབྲོག་གསུམ་གྱི་གྲ་པ་བྱ་སློབ་དང་། གནས་
དགོན་བརྒྱུད་ཅུ་ཐམ་པའི་འབུལ་བ་བཏངས། དེ་ནས་དགུང་ལོ་ཉི་ཤུ་ཙམ་གཅིག་མ་ལོན་བར།
དབུ་སྒྲ་ལྷང་ལོ་དང་མ་བྲལ་བར། ཕྱགས་པའི་ཆས་སྲ་ཞུགས་ནས། རྒྱུད་ཐེའི་སློང་སྦྱོངས་གསང་
ཕྱགས་བྱི་ནང་གི་བསྟེན་སྦྱོར་ནམས་རྒྱུ་ཆེན་པོར་མཛད་དོ། །གཉིས་པ་ལས་འབྲོ་དང་སྐལ་པར་
ཐོན་པས། བཀའ་བྲིན་ཅན་གྱི་སླ་མ་དང་རི་ལྷར་མཇལ་ན། སླ་མ་རྟོགས་ཐོན་དཔོན་པོ་དེས།
ཡུལ་དོལ་པོ་བེ་ཅེར་དུ་སྦྱར་བཟུ་ཤིས་ཤིག་མཛད་དགོངས་ནས། ཡུལ་སློ་བོར་གསུང་ཤིག་བསྐར་
ཏེ། དགོ་བཤེས་ཁྱུང་ཆོད་ཁྱེད་དེ་བཟུ་ཤིས་ཤིག་བྱེད་པས། དེའི་མོ་ལ་བཏོང་བ་ལ་བྱོན་ཅིག་
གསུངས། བྱོན་དུས་ཁྱུང་པར་སླ་མ་ལགས། རྒྱུགས་ཆེན་སྟན་རྒྱུད་ཀྱི་གདམས་པ་ཐུགས་ལ་
བཏགས་དགོས་ཞུས་པས། སླ་མའི་ཞལ་ནས། ད་ང་རྒྱུད་པོ་ནམ་འཆི་ཆ་མེད། བྱེད་གྱིས་
གདམས་པ་འདིའི་བདག་པོ་གྱིས་གསུངས་ནས། གདམས་པ་ལག་ཁྲིད་མ་བྱ་ཆ་ལག་རྩེས་གནང་
དང་བཅས་པ་ཐུགས་ལ་བཏགས་ཏེ། དགུན་སྟོང་རྟ་ཆེ་བ་ནས་བཟུང་སྟེ། སོས་ཀ་སློང་ལོ་གྱི་ལ་
ལུང་ནམ་བྱེ་བའི་བར་དུ་ཉན་བཤད་མཛད་པས། སླ་མའི་གདམས་པ་མ་ལུས་པ་ཐུགས་ལ་
བཏགས་སོ། །གསུམ་པ་ས་གནས་ཁྱུང་པར་ཅན་གད་དུ་བཞུགས་པ་ནི། སྦྱིར་སློ་བོ་མི་རིབ་ལས་
སོགས། དོལ་པོའི་དགོན་གནས་ཀྱན་ལ་བཞུགས་སོ། །སློལ་བདེ་ཐོན་བསམ་སྦྱིང་ལ་པོ་བྲང་

བཏབ་ནས་བཞུགས་སོ། །བརྟེན་པའི་ཆོ་ནི་དྲུག་ཅུ་རེ་གཉིས་པ་ལ་སྐྱེ་འདས་སོ། །བཞི་བ་ཐུན་
མོང་དང་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་གྲུབ་རྟགས་ནི། སྐྱེ་ལུས་གཟི་བརྗེད་དང་ལྡན་པས། ར་
ཅ་ལས་སོགས་ཆེ་གཉན་བཙུན་གསུམ་བེལ་གྱིས་གཞོན་པ་དང་། གསུང་ཉིད་ཆངས་པའི་
དབྱངས་དང་ལྡན་པས། དད་ལྡན་གྱི་སྒྲོ་བ་བསྐྱེད་ཅིང་འཛབ་དང་སྤྱིང་པོ་རྒྱན་མི་འཆད་པ་དང་།
ཐུགས་ཉིད་མཉམ་པའི་སྒྲོང་དུ་སྐྱེ་གསུམ་འབྲས་བུ་སེམས་ལ་གྲུབ་པས། སྒྲོ་བུར་གྱི་རྟོག་པ་ཡེ་
ཤེས་སུ་འཆར་བ་དང་། ཐབས་ཤེས་རབ་གྱིས་བདེ་རྒྱུད་ནང་དུ་རྒྱུད་པས། མཛད་སྤྱོད་ཐམས་
ཅད་ཡོན་ཏན་དུ་གྱུར་ཞིང་འདོད་པ་རྒྱུན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་། ཆད་མེད་བཞིའི་ཐུགས་རྗེ་དང་
ལྡན་པས། ཕྱིན་ལས་རྩལ་མེད་ཐུགས་ལས་གྲུབ་པས། གྲུབ་རྟགས་དུ་མ་ལྡན་པ་ལགས་སོ། །ལྷན་
བསྟན་འབྲིང་པོ་ལས་ཀྱང་། ལ་སྟོང་སྒྲེར་གྱི་ཕུག་རི་ལ། སྐྱེ་ལ་སྐྱེ་ཁྱེད་ལེགས་འབྲུངས། ས་
འོན་གྲུབ་ཐོབ་བཙུ་བ་དུན་འབྱུང་། སྐྱེ་ལ་སྐྱེ་རྒྱན་མི་ཆད་པ་འབྱུང་། གསུངས་པས། ཡང་སྟོན་པ་
གྲུབ་ཐོབ་རྗེས་མ་ཡིན་སྟེ། ཅེས་པ་ཡང་གདའ་འོ། །ཕྱ་བ་རྟོགས་པ་མངོན་གྱུར་ཐུན་མོང་མ་
ཡིན་པ་ནི། སྐྱེ་མས་ཉམས་ཀྱི་མན་ངག་བཏབ་ནས། དུས་དང་ནུས་པ་ཐམས་ཅད་དུ། གཡོ་མེད་
རང་ལུགས་སུ་ཉམས་སུ་སྒྲངས་པས། དགའ་སྟུག་སྒྲ་ཆོགས་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་ནས།
མཉམ་ཉིད་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་དོན་ཐུགས་སུ་རྒྱུད་པ་ལགས་སོ། །

སྐྱེ་མ་དེའི་སྒྲོབ་མ་ནི། རྟོགས་ལྡན་གཅིག་ཆད་དད་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ལ་ལྷ། དང་པོ་
གཙང་མ་མི་ལུས་ཐོབ་པ་ཡབ་དང་ཡུམ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ནི། ཡབ་སྐོ་བོན་ཁྲོ་བསྟན་བྱ་བ་དང་། ཡུམ་
མགོན་མོ་རྒྱན་གཉིས་ཀྱི་སྐས་སུ་འབྲུངས། སྐྱེ་མ་བསྐྱམས་གོང་ཡབ་ཡུམ་གཉིས་ལ། ཉི་མའི་ལྷ་
བཙན་དང་ཡིད་འོང་མས་ལུང་བསྟན་བྱུང་། དགུང་ལོ་དྲུག་ལོན་ནས་ཡུམ་གྲོངས། རྒྱུད་ནས་
རིག་པ་རྩལ་ཆེན་ཞིག་བྱུང་ངོ་། །བཙུ་གསུམ་པ་ལ་ཡབ་གྲོངས། ཡབ་ཀྱི་ཞལ་ཆེམ་ལ། ང་ཡི་བྱ་
འདི་ཡ་ངལ་བའི་དྲུང་དུ་ཕུལ་བེར་ནས། སྐྱེ་མའི་དྲུང་དུ་རབ་ཏུ་བྱུང་། བྱ་ཆ་མདོ་ཐུགས་ཕྱི་ནང་
གི་སྒྲོ་སྒྲོངས་མཛད། བཙུ་དགྲུ་པ་ལ་སྐྱེ་མ་མཉེས་པའི་ཞབས་རྟོག་ཕུལ། སྒྲོ་བའི་བར་ཆོགས་སུ་བྱ་
སྟོན་དགེ་བཤེས། ཡ་ངལ་སྟོན་གྲོང་གཉིས་གྲོངས་དུས། ལྷ་ཁལ་བསྐྱེལ་དུ་བྱིན། ཡུལ་ཉང་དུ་གྱ་
རྩའི་ཁང་པར་རྒྱུད་ནས། ཤིན་ཏུ་ཟུག་ཆེ་སྟོན་དབྱེད་འདྲ་བས་ནས། དགུན་སྐྱེ་མའི་གནས་སུ་
བཞུགས། བསམ་པ་ལ་ད་ནི་ལྷན་པས་མི་པན་པར་འདུག ཤི་བ་བེར་བའི་འཇིགས་པ་ཞིག་ཡོད་

བར་འདུག་ན། སྤར་ཡང་ཡངས་ཡངས་ཕྱོད་ཕྱོད་ལ་སོང་། ཅི་ནས་འདུན་པ་དྲག་པོ་དུང་དུང་
 པ་དང་། འཛིག་རྟེན་འདི་ལ་ཞེན་པ་སྐྱུག་ཐིང་ཐིང་ནས་ལོག་པ་དང་། སྐྱེ་ཤིས་འཛིགས་པའི་སྐྱེ་
 ཤ་བུན་བུན་པ་ཡང་ཡང་བྱུང་གསུངས། སྤར་མ་ལ་གསོལ་འདེབས་མོས་གུས་ས་ལེ་འོད་ལ་འབད་
 པས་ཉམས་དང་མཚན་ལྟས་ལ། བོན་པོ་བྱད་མེད་ཁྲོམ་ཚོགས། བོན་བཤད་དངོས་བྱུང་གི་རྟགས་
 མང་ངོ་། །ཁྱད་པར་སྤྱིད་རྒྱལ་གི་དངོས་སྤྱུང་བཟུན་མང་པོ་བྱུང་། ཉམས་ཐོད་ཀླུ། བདེ་བ་
 འཕོར་བུ་དགེ་སྦྱོར་འཕེལ། གཉིས་པ་ལས་འཕྲོ་དང་སྐལ་པར་ལྡན་པས། བཀའ་བློན་ཅན་གྱི་སྤྱོད་
 མ་དང་ཇི་ལྟར་མཇུག་ན། བ་ཡུལ་གྱི་འཛིན་པ་བཅད། སྤར་མ་ལ་རྫོགས་ཆེན་སྟན་རྒྱུད་ལྷན་ནས།
 འཆི་ཁར་མི་འགྲོད་པ་ཞིག་བསམ་ནས། དཔྱིད་ཁ་སྤྱོད་མེད་དུང་དུ་བྱོན། ཞི་ཁྲོ་རིག་འཛིན་དབང་
 བཞི་རྫོགས་པར་ལྷན། ཁོང་ཁྱད་སྟན་རྒྱུད་བྱ་བ་ཡོད་པར་གདའ་བས། སྤྱགས་ལ་ཐོགས་ལྷན་
 པས། སྤར་ཐོ་ཆོ་ཆེས་བས་མི་ཡོང་གསུངས་ནས། བསམ་གཏན་སྤྱིང་དུ་སྤྱགས་རྗེ་ཉི་མའི་དཔེ་ལ།
 རང་སྦྱོར་དང་རང་གཙོད་བྱེད་ཅིང་ས་གཉན་དུར་ཁྲོད་རྣམས་སྤྱུ་ཉམས་སྤྱུ་སྤངས་པས། བཟུང་
 ཐབས་གྱིས་ལུང་བཟུན་དང་། སངས་རྒྱས་གྱི་དགོངས་པ་འདི་རང་ཡིན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོད་ཀླུ་
 ཤར། ད་རུང་ངོ་སྤྱོད་མ་ཐོབ་པས། སྐབས་སྤྱི་ཐེ་ཆོམ་སྐྱེ་ཞིང་ཉམས་ལེན་རྒྱུད་མཐུད་མི་ཤེས་པར་
 འདུག ཀུན་ན་རེ། ལུ་བུའི་དད་ཤེས་སྤང་བ་འཕྱར་འདུག་ཟེར། སྤར་མའི་དུང་དུ་བྱོན་པས། ཁྲོད་
 ལས་འཕྲོ་ཅི་ཡོད་ལྟ་གསུངས་ནས། པོ་ཉི་ཁལ་བྱེས་བས། ལྷ་སྦོམ་གྱི་བྱ་བལ་རྗེས་མེད་བྱུང་ནས།
 རྟེན་འབེལ་བཟང་ཤོག་གསུངས་ནས། སྟོན་ཁ་ཆ་རྒྱུན་ཅི་དང་ཅི་ཡོད་བྱེད་རིན་དུ་བཙོང་། དེ་
 དུས་ཚད་ནད་དྲག་པོ་ཞིག་ལ། སྤར་འདྲ་བྱས་པས་དང་མ་དྲག འཆི་བར་འདུག་སྟེ་ཉམས་
 ལེན་འཕོ་བ་དྲན། མཁའ་འགོ་བོན་སྦྱོང་གིས་ལུང་བཟུན། བསྐྱང་བ་བྱས་པས་བདེ་ཅུ་སོང་། སྤར་
 མ་ལ་གཡུ་མོན་ཞོ་ཉི་ཤུ་ཅ་བཞི་རི་བ་ཞིག་སྤུལ། དོ་རེད་ལུ་རང་གཉིས་མི་ལམ་རྟོགས་ཤིག་
 གསུངས་ནས། བརྟགས་པས། རྣམ་གྲུང་ལ་མི་དཀར་པོ་ཞིག་གིས། དངོས་བྱུང་གི་ཁལ་ཟས་ཕྱག་
 ཏུ་སྤུལ། དེ་ལན་གཅིག་ས་ལ་བྱུལ་ནས་སོང་པ་དང་། བྱད་མེད་མཛོས་མ་གཅིག་ན་རེ། དེ་བྱུལ་
 དུ་སངས་པ་ཞིག་ཡིན་ཟེར་ནས། དེ་རྟོག་གིས་སྤངས་པ་དེ་ཡང་བྱེས་ནས་གཏད་དེ་གསོལ་བ་
 མིས། རྣམ་སྤྱད་སྤར་མ་བཙན་པོ་ཡིན་ཟེར་བའི་རྣལ་འབྱོར་པ། སྦོམ་བྱུ་བྱེར་བ་ཞིག་གིས་བྱ་ཁྲོད་
 འདི་འཐུང་གསུངས་ནས། ཁལ་བྱ་ཞིག་ཏུ་སྐྱེ་ལྟེང་ཡོད་པ་ཞིག་གནང་ནས་གསོལ་བ་མིས།

དུ་སྒྲུ་མ་ཆེན་པོ་དེ་ནི། ཆོ་དབང་རིག་འཛིན་ཆེན་པོས་བྱིན་གྱིས་སྒྲུ་མ་པ་ཡིན་ཏེ། ཟབ་མོ་སྟན་
རྒྱུད་འདིའི་མངའ་བདག་ཏུ་གྱུར་ནས། བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་ཚུགས་ཤིང་སྤྱགས་རྩེ་སྟན་པའི་
བ་དན་ཕྱོགས་བཅུར་བྱ་བ་ལོ། །ཐུ་བ་རྟོགས་པ་མངོན་གྱུར་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པ་ནི། སྒྲུ་མས་
ཉམས་ཀྱི་མན་ངག་བཏབ་ནས་བདེ་ཕྱན་བསམ་སྦྱིང་དུ་ཉམས་སྤྱུ་སྒྲུངས་པས། སྒྲུང་བ་རང་གོལ་
དུ་གྲོལ། འཁྲལ་བ་རང་ཞིག་ཏུ་ཞིག་ཞེན་པ་གཅིག་ཆོད་དུ་ཆོད། རྒྱ་མེད་དངོས་མེད་རང་དག་
ཅ་བྱལ་དུ་རྟོགས་ཏེ། ཆོ་དབང་རི་ཁྲོད་པ་ཆེན་པོ་ཉིད་ཀྱི་དགོངས་པ་དང་གཉིས་སྤྱུ་མེད་པར་
གྱུར་བ་ལགས་སོ། །

སྒྲུ་མ་དེའི་སྒྲོབ་མ་ནི། རྒྱ་ཆེན་པོ་རྒྱལ་བ་གཡུང་དྲུང་གི་ལོ་རྒྱུས་ལ་ཐུགས་སྤྱོད་དང་པོ་གཙང་
མ་མི་ལུས་ཐོབ་པ་ཡབ་དང་ཡུམ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ནི། ཡུལ་ནི་གཡུང་རྒྱུ་འཛིན་པའི་ཁ། གཡུང་རྒྱུ་སྤྱུ་
ཡིན། ཡབ་སྤྱུ་ཞ་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན་ལ། སྤྱི་སྒྲུ་མཆོད་བཞི་ཡོད་པའི་ཐ་ལྷག་ཡིན། དེ་
ཡང་སྤྱུ་ལ་སྤྱུ་འགྲོ་བའི་དོན་ལ་བྱོན་པ་ཡིན་པས། རྒྱུང་ནས་སྤྱུངས་པའི་ཡོན་ཏན་དུ་མ་དང་ཕྱན་
ཏེ། དགྲུང་ལོ་བརྒྱད་པ་ལ་སྤིང་པའི་མཛོད་སྤྱགས་བཤད། དེ་ནས་འདུལ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་དྲུང་དུ་
དག་པ་དྲང་སྤོང་གི་སྒྲོམ་པ་སྒྲུངས་ཏེ། རྒྱལ་མིང་རྒྱལ་བ་གཡུང་དྲུང་དུ་མཚན་གསོལ་ཞིང་།
བསྐྱབ་པ་རྒྱལ་མིང་སྤོང་དང་ཕྱན་པར་མཛད། གཞན་ཡང་ཕྱི་ནང་གསང་གསུམ་གྱི་བོན་སྤྱོད་ལ།
དབང་ལུང་བྱིན་སྒྲུ་མ་དང་བཅས་པ་ཞུས་ཤིང་སྤྱགས་རྒྱུད་སྤྱུངས། རྒྱུད་པར་གནས་ལུགས་ཐེག་
ཆེན་གྱི་དོ་སྤྱོད་ཞུས་ནས། ཅེ་གཅིག་ཡེངས་མེད་དུ་སྤྱགས་དམ་མཛད་དེ། སྒྲུ་མ་ཉིད་ཀྱི་གསུངས་
ལས་ཀྱང་། བདག་གིས་ཀྱང་དང་པོ་བསྐྱང་སྤྱོད་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ཞུས་ནས་མངོན་སྟོན་མེད་པར་
བསྐྱངས། བར་དུ་སྤོས་བསམ་གྱི་བཀའ་དྲིན་མཐོན་ནས་སྤྱོད་འདོགས་ལེགས་པར་བཅད། ཐ་
མར་ཡང་དག་པའི་གནས་ལུགས་རང་དོ་ཤེས་ཅན་བྱས་པས། འདི་ཕྱི་གཉིས་ཀ་མི་ཁྱུར་ཆུད་པ་
ཅན་བྱས་པ་འདི་ནི། སྤྱི་ཕྱན་གྱི་སྒྲུ་མ་དེའི་བཀའ་དྲིན་ལགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཞན་
ཡང་དབྱིལ་སྟོན་ཁྱུང་གོད་ཅུལ་གྱི་དཔོན་པོ་དབྱིལ་སྟོན་ནམ་མཁའ་བསོད་ནམས་དང་། ལུང་
སྟོན་མ་གཉན་གྱི་རྒྱུད་པ། ལུང་སྟོན་བཀྲ་ཤིས་རྒྱལ་མཚན་དང་། མ་སྟོན་སྤིང་འཛིན་གྱི་རྒྱུད་པ་
མ་སྟོན་དྲང་སྤོང་ལས་སྟོགས་པ་རྣམས་ལ་ཡང་། དབང་ལུང་གདམས་པ་བྱིན་སྒྲུ་མ་དང་བཅས་
པ་ཞུས། སྒྲུ་མ་རྟོགས་ཕྱན་དད་པ་ཤེས་རབ་ཀྱིས། དགྲུང་ལོ་ཐུ་བཅུ་ཅུ་ལོན་པའི་དུས། དབྱུང་

གཙང་གི་ཤྱ་ས་ཤུབ་གནས་གནས་ཆེན་ཀུན་བསྐྱར་ཞིང་། བྱང་པར་དུ་སྟོ་བཀ་ཏུ་མཚན་ལྡན་
འདུལ་བའི་བྱང་དུ་བཏུགས་ནས། རྫོགས་ཆེན་ཨ་ཁྲིད་དམར་བྱང་། དྲི་མེད་སྟན་སྐྱེས་དབང་ཡེ་
དབང་ཆེན་མོ་ལས་སོགས་པའི་ལྷང་ནམས་ཁྱུས་དུས། སྟན་ཆུང་གི་གསུང་སྤང་མང་དུ་བྱང་བས།
མཚན་ལྡན་པའི་ཞལ་ནས། བྱང་ལ་སྟན་ཆུང་གི་ལྷང་རྫོགས་པར་འདུག་པས། ང་རྒྱུད་པོ་ནི་ཁྱུས་
ཀྱང་སོ་མི་བསོད་པ་ལས་མེད། བྱང་གིས་ལྷང་འདི་རྒྱལ་བ་གཡུང་དྲུང་ལ་ཕོག་དགོས་གསུངས་སོ། །
གཉིས་པ་ལས་འཕྲོ་དང་སྐལ་པར་ལྡན་པས། བཀའ་དྲིན་ཅན་གྱི་སྒྲ་མ་དང་རྩེ་ལྷར་མཇལ་ན།
བྱིས་སྒྲ་མ་རྟོགས་ལྡན་པ་གནམ་མཚོ་བསྐྱར་ནས་བྱོན་དུས། དཔེན་ས་ཁར་གདན་དྲངས་ནས།
སྒྲ་མ་རྒྱལ་བའི་གསུང་གིས། སྟན་ཆུང་གི་གདམས་པ་འདི་ས་འོག་ཏུ་མ་རུབ་ཅིང་། བྱིན་ཆུབས་
གྱི་ན་བྱན་མ་ཡལ་བར། ཤུབ་ཐོབ་ཟམ་མ་ཆད་པར་སྟན་ནས་སྟན་དུ་བརྒྱུད་པའི་གདམས་པ་
བྱང་པར་ཅན་དུ་འདུག་ཅིང་། འདིའི་སྐྱ་ཐོས་པའམ་ཆོག་ཆོགས་བག་རེ་མཐོང་བ་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་།
ཤིན་ཏུ་མོས་པ་ཞིག་བྱུང་ནས། གདམས་པ་འདི་ཡོད་ཟེར་བའི་སྒྲོབ་དཔོན་འགའ་རེ་ལ་དྲི་གདའ་
བྱས་གྱིན། དཔེ་ལྷང་འགའ་ཤས་ཁྱུས་ན་ཡང་། གདམས་པ་འདིའི་བཀའ་བབས་གྱི་རྒྱུད་པ་ཡ་
ངལ་བ་ཡིན་ཟེར་བ་ཐོས་ནས། སྒྲ་མ་ཡ་ངལ་བ་གདན་སའི་བྱང་དུ་དབང་པོ་རེ་ལུ་གཅིག་བསྐྱར་
ནས་བང་ཆེན་པ་ལ་ཁུ་བསྐྱར་བས། དཔེ་རྒྱུད་མ་བྱ་ཆ་ལག་དང་བཅས་པ་ཕྱགས་ལ་བཏུགས་
ནས། སྒྲ་མའི་གསུངས་གྱིས། ད་གདམས་པ་འདི་ལ་ཉམས་རྒྱུད་དམར་ཁྲིད་གཅིག་ཡོད་དེ། འོ་
སྐྱལ་ནི་ས་ཐག་རིང་ནས་མི་འཕྲོད་པར་འདུག ཡི་གེ་ལ་བཏབ་ཏུ་ནི་ལྷར་ནས་ཀྱང་ཡི་གེ་མེད་
ཅིང་གཅིག་རྒྱུད་ཡིན་པས། གོང་མ་ནམས་གྱིས་བཀའ་རྒྱ་དམ་པོ་ཡོད། ད་འདི་ན་ཡང་ངེད་གྱི་
ཉམས་རྒྱུད་ཐོབ་པ་སྒྲོབ་མ་གཅིག་ལས་མེད། དེ་དང་འཇོམ་འཕྲོད་ཅིང་ཡོད་སྟོས་མཛོད་
གསུངས་པ་དེ་ཉིད་ཉིད་ཅག་ཡིན་པར་འདུག མཚན་ལྡན་པས་ཀྱང་གསུང་ཤོག་བསྐྱར་
ནས། རྟོགས་ལྡན་དེ་ལ་སྟན་ཆུང་གི་ལྷང་འདུག་པས། དེ་ལ་བྱིད་རང་ཁྱུས་ཤིག་གསུངས། ང་
ཉིད་ཅག་གིས་སྟན་ཆུང་གི་ལྷང་འདི་ཕྱགས་ལ་ཐོགས་གསུངས། གཞན་ཡང་སྟན་ཆུང་གི་གསུང་
སྤང་མང་དུ་བྱང་ནས། དེ་ནས་སྒྲ་མ་རྒྱལ་བ། སྒྲོབ་དཔོན་མེ་དཔོན། མེ་ཉག་རིན་གྲགས་དང་།
དཔོན་སྒྲོབ་གསུམ་ལ་སྟན་ཆུང་གི་མཚན་བཅས་གྱི་དབང་ལྷང་བསྐྱར་ཆར་བ་དང་། སྒྲ་མ་རྒྱལ་
བའི་གསུང་གིས། ད་འདི་ལ་མི་ཆོག་ཡི་གའི་སྟངས་མ་ཁྱུས་པའི་ཉམས་རྒྱུད་ཞིག་ཡོད་པར་

གདའ་བས། དེ་ཐེ་ལྷ་ལགས་ལྷགས་ལ་ཐོགས་གསུངས་པས། དེ་ལ་འདི་ཡིན་གྱི་ཉིག་པོ་ཙམ་
 མེད། ལྷ་ཉི་ལྷ་འདི་ཀས་ཆོག་སྟེ་མཆོས་གསུངས་ནས། ཟབ་ཟབ་མཛད་དུ་བྱུང་གདའ། ལྷ་མ་
 གདན་ས་བས་གསུང་ཤོག་གནང་བའི་ལོ་རྒྱུས་རྣམས་གསུངས་ནས། དེ་རྣམས་ཀྱིས་མི་ཆོག་
 ཉམས་རྒྱུད་ཅིག་ཡོད་པར་གདའ་བས་ལྷགས་ལ་བཏགས་དགོས་གསུངས། འོ་ན་ལྷགས་ཀྱིས་དེ་
 ཙམ་གཉེར་ན། ད་གདམས་པ་འདིའི་ལྷགས་ཀྱིས། མིང་ལ་བཏག་པ་དང་། སྦྱོང་པ་ལ་བཏག་པ་
 དང་། ཤ་མཆོན་ལ་བཏག་པ་དང་། ཆི་ལམ་ལ་བཏག་པ་དང་མང་དུ་གདའ་ན་ཡང་། བྱེད་ཉྩ་
 ལྷ་ལ་དེ་རྣམས་རངས་པོ་དགོས་པའི་ལྷགས་མ་ལགས་པས། དོ་རེད་མི་མ་ཡིན་ལ་བཀའ་བསྒྲོས་
 ལ་ཆི་ལམ་རེ་རེ་རྟོགས་མཛད་གསུང་ནས་གཟུངས་པས། ལྷ་མའི་ཉམས་ལ་ཡ་ཙེ་ཏ་ཁྱ་རི་འབྲ་
 བའི་ལྷ་པ་ཤིང་ཙེ་དང་མེ་རྟོག་སྒྲ་ཆོགས་འབྲངས་པའི་ལྷ་པ་ཞིག་ན་མར། ལྷ་མོ་གཞོན་ལུ་
 མཛོས་པ་ལོ་བཙུ་ལྷ་བཙུ་ལོན་པ་ཙམ། རྒྱན་ཆས་བརྒྱན་པ་དབག་ཏུ་མེད་པས་ཤིང་འབྲས་
 དང་རྩ་ཀྱ་ཤིའི་ཁྱར་པོ་ཁྱར་ཏེ་ཡོང་ནས། དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཤིང་འབྲས་དང་ཀྱ་ཤས་དབེན་ས་ཁའི་
 དགོན་པ་དང་ས་ཆ་ཀྱན་བཀའ་ནས་སོང་། མ་ཁྱབ་པ་ཀྱན་ལ་ཡང་ལག་པས་གཏོར་ནས་སོང་།
 དབེན་ས་ཁའི་རྩ་ལྷགས་ན་མར། ཤིང་འབྲས་ལྷ་ཙེ་གྱི་སྦྱང་པོ་མང་པོ་ལ་མེ་རྟོག་འབར་ནས་
 འདུག དེའི་དབྱས་ན་དམ་ཁ་རི་ཉྩ་ལྷ་ཙེ་ཆུ་མིག་ཅིག་བཞོལ་ནས་འདུག ལྷ་མིག་དེའི་འགོ་བོ་ན།
 བོན་པོ་གསུམ་འཆོགས་ནས། འབྲང་རྒྱས་མང་པོ་བཤམས་ཏེ། ལྷ་གསོལ་བྱེད་ཀྱིན་འདུག་པ་ཆིས་
 གསུངས། ལྷ་མ་རྒྱལ་བ་རང་གི་མཆོན་ལམ་ལ་ཡང་། ཙེ་ཤིང་མེ་རྟོག་འབྲངས་པའི་ལྷ་པ་ཞིག་
 ན། མཁར་མཐོན་པོ་ཞིག་གི་ཁ་ལ་འདུག་སྟེ། དུང་བྱས་དར་བྱར་མེ་རྟོག་མང་པོ་ལྷགས་མཆོས་
 ལྷ་གཏོར་བ་ཆིས་གསུངས། གསུམ་པ་ས་གནས་ཁྱུང་པར་ཅན་གདའ་དུ་བཏེན་པའི་ཆོ་དུ་བཞུགས་
 པ་ནི། གཡས་ཅུ་མཁར་སྤའི་བྲག་གམ། ར་གོང་ཡོན་པོ་ལས་སོགས་གྲུབ་གནས་ཐ་དག་ཏུ་ཉམས་
 ལེན་མཛད་དེ། ལྷ་མ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་གསུངས་ལས་ཀྱང་། གྲུབ་ཆེན་གོང་མ་རྣམས་ལ་མོས་གྲུས་
 བྱས་པའི་ལྷགས་རྒྱུས། ཡིད་ཆེས་ཐག་ཆོད་སྒྲོས་མཐའ་ཆོད་པ་བྱུང་གསུངས་པས། དེ་ཡང་མི་
 རྟོག་ཡེ་ཤེས་གྱི་བདེ་བ་ཁོང་ནས་ཤར་ཏེ། བཟུང་འཛིན་མཆོན་མའི་རྒྱ་རྒྱུན་ཆད་པ་དང་། གཞི་
 རྒྱན་གྲུབ་གྱི་འོད་གསལ་རྒྱུན་ཆད་མེད་པར་ཤར་བས། ལམ་སྤྱོད་ཟེར་གསུམ་གྱི་མཆོན་མ་རང་
 སར་གྲོལ་བ་དང་། མཐར་ཐུག་འབྲས་ལྷ་སྤྱོད་གསུམ་མཛོན་དུ་གྱུར་བས། བདེ་ཆེན་བོན་སྤྱིའི་རང་

ས་ཟིན་པ་དང་ཡི་དམ་གཙོ་མཆོག་གི་ཞལ་གཟིགས། བསྐྱེད་རྩོགས་འཕྲོ་འདུ་རང་སར་གྲོལ།
 མྱོང་རྟོགས་ཀྱི་གྲོལ་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྤྲུགས་ལ་འབྱུངས། ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པའི་བཀའ་བརྟེན་
 ཡང་། ཕྱི་ནང་གསང་གསུམ་བསྐྱུས་ནས་ལག་ལེན་བོད་ཆུང་། གཟུངས་འདུས། རྩོགས་ཆེན་སྟན་
 ཆུང་གི་ལག་ལེན་དམར་བྲིད། དབལ་གསལ་ཁྲིག་མ། ཅ་ཆུང་གི་གདམས་པ། ནང་དོན་སྟོང་
 བརྟན་གྱི་ཡིག་སྒྲ། རྟོང་སྤྲུགས་ཆས་ལུང་། ཞལ་གདམས་མགྱར་འབུམ། གསོལ་འདེབས་མང་དུ་
 མཛད། ཨ་ཁྲིད་ཀྱི་གཞུང་རྒྱབ་སྐྱོར། གདུལ་བྱ་དཔག་མེད་ཅིག་སྒྲིན་གྲོལ་གྱི་ལམ་ལ་བཀོད།
 མཐར་སྐྱ་ཆོ་ཡང་བཞི་བརྟེན་ཞེ་དགུ་བཞེས་ནས་འདས་ཚུལ་བསྟན་ནོ། །བཞི་བ་ཐུན་མོང་དང་
 གནས་སྐབས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྲུབ་ཏུགས་ནི། ལུང་བསྟན་ཀྱང་སྤྱང་འཕགས་ཀྱི་གནད་བྱང་དུག་ཅུ་
 ཅ་གཅིག་པ་ལས། སྤང་བ་མདོག་ཅན་གྱི་སྤྱལ་བ་ལས། སྤྱ་ཤ་རྩེ་བཙུན་བྱ་བ་འབྱུང་། དེའི་རྒྱུ་
 འཛིན་གཡུང་དུང་སེམས་དབའ་བརྟེན་བཞེས་འགྲོ་བ་འདྲེན། རྒྱལ་བ་གཡུང་དུང་རྩེ་བཙུན་སྟན་
 བྱེད་རྣམས། བདར་གཤེགས་རྣམ་སྤྱལ་འགྲོ་བའི་དོན་ལ་བྱོན། འདིའི་ཞབས་ཀྱི་པད་མོ་ལ་སྤྱ་
 གཏུགས་པ་རྣམས། སྤྱེ་ཆོགས་ལྷ་ནས་ཐར་བའི་ལམ་ལ་བཀོད། འབུམ་ཕྲག་གསུམ་གྱི་ཐར་བའི་
 སྒོ་མོ་བྱེད། ཅེས་སོ། །ལྷ་བ་རྟོགས་པ་མངོན་གྱུར་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ནི། དེར་ཉམས་ཏུགས་
 ཐམས་ཅད་ཤིན་ཏུ་བཟང་ཞིང་། མི་མ་ཡིན་གྱིས་སྐོལ་མ་ཐོས་པར་འདུག ཐུན་རོགས་
 གཉིས་ཀྱང་ཕྱིར་བཏོན་ནས། སྤང་བ་རྒྱལ་བ་རང་གི་དུང་དུ། ཞལ་གདམས་རྩེས་གནད་དང་
 བཅས་པ་ཕྱོག་པ་ཡིན་གསུངས། རྒྱལ་བས་ཀྱང་གཅིག་བརྒྱུད་ཡིན་པས་མི་ངོར་ནོར་ཕྱིར་མི་
 གཏོང་བར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་སོ། །ཡོད་ཆེས་ཐག་ཆོག་རེ་འདོད་ལྷོག་པར་བྱུང་སྟེ། དེ་ཅམ་ནས་
 གདམས་སྟོར་འདི་རྣམས་ཀྱི་རེ་འདོད་ཐེ་ཆོམ་གྱི་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་སྤྲ་ཐག་བཅད་པ་ལྟར་གྱུར་
 ཏེ། ཆོག་དོན་མ་ལུས་པ་ཐོབ་པ་ལགས་སོ། །དེ་གོང་ཆེར་མ་འཕེལ་བ་ལ། རྒྱལ་བའི་སྐྱ་རིང་ལ།
 འདི་ནི་བསྟན་པ་ཉི་ཟེར་བཞིན་དུ་རྒྱས་པར་མཛད་དོ། །

སྤང་བ་དེའི་སྒོ་བ་མ་ནི། ལ་སྟོང་རི་བ་ཤེར་སྒོའི་ལོ་རྒྱུས་ལ་ལྷ། དང་པོ་གཙང་མ་མི་ལུས་
 ཐོབ་ཅིང་། ཡུལ་ནི་དོལ་པོ། གདུང་རུས་སངས། རྒྱང་ནས་དད་འདུན་ཆེ་ཞིང་མི་ཏུག་སེམས་
 བསྐྱེད་སྟོང་རྩེ་རྒྱུད་ལ་ཤར། དགེ་བ་ལ་མོས་པ་ཞིག་བྱུང་། གཉིས་པ་ལས་འཕྲོ་དང་སྐལ་པར་
 ཐུན་པས། བཀའ་དྲིན་ཅན་གྱི་སྤང་བ་དང་རི་ལྟར་མཇལ་ན། གཅིག་ཆོད་དད་པ་ཤེས་རབ་དང་

བྱ་རྒྱལ་བ་གཡུང་དྲུང་གཉིས་ལ་བཏུགས་ཤིང་། ཟབ་མོ་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་ཞང་ཁུང་སྟན་རྒྱུད་
སྐོར་གསུམ་མན་ངག་དང་བཅས་པ། བཀའ་ཉམས་གཉིས་ཀ་རྫོགས་པར་ཁྱེད་སོ། །གསུམ་པ་ས་
གནས་ཁྱུད་པར་ཅན་གང་དུ་བཞུགས་པ་ནི། རྟོན་མངའ་རིས་སྐོར་གསུམ། བར་དབྱས་གཙང་རུ་
བཞི། སྤང་མདོ་ཁམས་ཆ་བ་སྤང་ཡན་ཆད། གནས་ཆེན་རི་ཁྲོད་གྲུ་ས་གྲུབ་གནས་ཐམས་ཅད་
འགྲིམས། སློབ་མ་ཡང་། དཔལ་ལྷན་ལ་ཕྱག་དུ་དགྲུན་ཆོ་བཞུགས་ནས། སྤང་མ་མཁའ་བཟང་པོ།
དགོན་པ་རྒྱལ་ཁྱེད་སོས་ཁ་བཞུགས་ནས། ཁྱུང་པོ་རང་གོལ་སྤྱོད་མ་རྒྱལ་མཛན། སེ་སྐོམ་དབྱེ་རལ་
བ་བསམ་གཏུག་རྒྱལ་མཛན་ལས་སོགས་བསྟན་པའི་རུ་དར་ཕྱར་བ་མང་ལ་དྲག་པ་སྤོང་ནོ། །སྤྱི་
ཆོ་ཡང་མཐར་ཕྱིན་དུ་བཞུགས་སོ། །བཞི་བ་ཕུན་མོང་དང་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྲུབ་ཏུགས་
ནི། སྤྱི་ན་བསྐྱེས་[བཞེས]དུས་ཀྱང་ཞང་ཁུང་སྟན་རྒྱུད་ལ་འཆད་ཉན་བཙོན་ཞིང་འོད་གསལ་ལྷས་
སྤྱོད་། ཅ་རྒྱུད་ལ་རྒྱན་མ་ཆད་པར་མཛད་ཅིང་། རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་ཞང་ཁུང་སྟན་རྒྱུད་ལ་གྲུབ་པ་
བསྐྱེམས་པ་ལགས་སོ། །ལྷ་བ་རྫོགས་པ་མདོན་གྱི་ཕུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ནི། ཕྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱ་
བ་དགོས་མེད་རང་སར་དག རང་ཉམས་ལེན་རིག་པ་ཤུགས་འབྱུང་རང་སར་གོལ། བར་བཟུང་
འཛིན་གཉིས་མེད་རང་རིག་མདོན་དུ་གྱུར། གནས་ལྷགས་འབྱུར་མེད་གདེང་ཆེན་ཁོང་དུ་རྒྱུད་
པ་ལགས་སོ། །

སྤྱི་མ་དེའི་སློབ་མ་ནི། ཁྱུང་པོ་རང་གོལ་སྤྱོད་མ་རྒྱལ་མཛན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ལ་ལྷ། དང་པོ་
གཙང་མ་མི་ལྷས་ཐོབ་པ་ཡབ་དང་ཡུམ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ནི། སྤྱི་བ་འདི་ལ་ཡུལ་ནི་གསེར་རིའི་རུ་རྒྱལ་
གྱི་འབྲུམ་ཆོ་ཆེར་ལུང་ནང་དུ་འབྱུངས། གཤུང་རུས་ཁྱུང་པོ། དགྲུང་སྟོང་འབྲུག་ཡིན། ཡབ་ནི་
ཡོན་བདག་ཁོ་བོ་བསྟུང་། ཡུམ་རྒྱལ་ཁྱི་ཟ་བཀྲ་ཤིས་སྟོང་། ཁྱུང་སྟོམ་དེ་སངས་རྒྱལ་ཞལ་བཞུགས་
པའི་དུས་སྟེ། ཡིད་ཀྱི་ཁྱེད་རྒྱུད་གིས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པ་ཡིན་གསུངས། མཁས་པ་ཉི་ཤུའི་དུས་
སྟེ་སྟོ་ཆེན་ལི་ཤུ་ལྷག་རིང་གིས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པ་ཡིན་གསུངས། རིག་འཛིན་བརྒྱུད་ཅུའི་དུས་
སྟེ་ཆོ་དབང་རིག་འཛིན་གྱིས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པ་ཡིན་གསུངས། བོན་ཆོས་དར་རྒྱབ་ཀྱི་དུས་སྟེ་
མི་ལ་རས་པ་ཡིན། བསྟན་པ་བཀའ་གཏེར་རྣམས་སྤེལ་བའི་དུས་སྟེ། གཤེན་ཁྱི་སྤྱོད་རྒྱལ་པོ་ཡིན་
ནོ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་བར་བར་དུ་བོན་ཆོས་ཀྱི་གྲུབ་ཐོབ་མང་པོའི་སྤྱི་བ་སྤངས་ནས། སྤྱི་བ་འདིའི་
གོང་མ་ཆོ་ཉག་སྤྱོད་མ་རྒྱལ་མཛན་ཡིན་གསུངས། དགྲུང་ལོ་བཙོ་ལུང་དུས་སྟེ་ཉམས་དང་མི་རྟག་

བ་སྦྱོས་ནས་རི་བོས་སུ་ཤོར་བས། གཉེན་འབྲེལ་ཀུན་གྱིས་བསྟོན་པ་ཞིག་རེད་ཟེར་དེ། རྒྱལ་
 བསེན་ཁ་འཛིང་གི་འཁོར་ལོ་མང་པོ་བཏགས། རིམ་གྱོ་མང་པོ་བྱས་སྐད། ཁྱོ་བོའི་པོ་ཉ་ནས་མ་
 རྫོགས་ཀྱི་བར་དུ་མ་བསྐབ་པར་ཐུགས་ལ་ཤར་རོ། །གཉིས་པ་ལས་འཕྲོ་དང་སྐལ་པར་ལུན་པས།
 བཀའ་དྲིན་ཅན་གྱི་སྒྲ་མ་དང་ཇི་ལྟར་མཇལ་ན། དགྲུང་ལོ་བཅུ་བདུན་པའི་དུས་སུ། ལྷ་སུམ་བྱ་
 བལ་གྱི་དྲུང་དུ། དགེ་བསྟེན་ལྷས་ནས་ཆགས་ཕྱིར་འབྱིང་། བསྟོན་པ་འདི་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་
 རྟེན་པ་ཞིག་རེད་གསུངས་ནས། རོ་སྟོང་གནང་། གཅིག་ཆར་དུ་རོ་འཕྲོད། ཉི་ཤུ་ཅུ་བཞིའི་
 དུས་སུ་དབུས་གཙང་གྲ་ས་འགྲིམས། སུམ་སྟོན་གྲགས་པ་བཟང་པོ་དང་། ལྷ་གཡས་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་
 མཚན་དང་། སྤང་པ་ལ་ལུན་བཟང་པོ་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་། བོན་ཕྱི་ནང་གསང་གསུམ་གྱི་དབང་ལུང་
 རྫོགས་པར་ལྷས། རང་བཞིན་གྲོལ་བ་ཐོབ་ནས་བཀའ་ལུང་ནམ་དག་ལ་ལོངས་སྟོང་། གནས་
 གངས་རིའི་ཁོང་སིང་དུ། ཅུ་ར་འོད་ཟེར་རྒྱལ་མཚན་ལ་བོན་གཙང་ཆེན་ལྷས། སྤྲུག་མོ་སྤིང་རྒྱལ་
 གྱིས་བྱིན་གྱིས་རྒྱབས། དྲུང་མུ་ཏ་རའི་རྣམ་སྤྲུལ་ཞིག་ཡིན། ལྷ་དཔར་གྱོ་ཤོད་ཀྱི་དགོན་ཏུ་ལྷ་བྱ་
 ལ་སྟོང་རི་བ་ཤེར་སྒྲེའི་དྲུང་དུ། རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་འདྲ་ལྷ་སྟན་རྒྱུད་ལྷས། ཏ་པི་ཉི་ཅ་དང་ལྷང་
 བཞེར་ལོད་པོ་གཉིས་ཀྱིས་ལུང་བཟན། ཡེ་སྤྲུ་རྒྱུད་དཀར་པོ་དང་། རྩེ་ལྷ་སྟོན་དཀར་པོ་གཉིས་
 ཀྱི་སྐྱ་སྐྱེ་བ་ཡིན་གསུངས་སོ། །གངས་རྟ་སྟོ་ཉི་མ་ལུང་དུ་གྲུ་ཅུ་ཡོན་ཏན་སེང་གེ་ལ། རྫོགས་ཆེན་
 བསྐྱགས་པ་སྐོར་གསུམ། ཡང་ཅེ་སྟོང་ཆེན་རྣམས་ལྷས། ཉམས་རྟགས་ཤིན་ཏུ་བཟང་། ཉམས་
 མྱོང་འཕུལ་གྱི་མེ་ལོང་ལས། ལི་ཤུ་ལྷག་རིང་ཐུགས་སྐྱེས་ཡིན་པར་བཤད། རྫོགས་ཆེན་སྟོན་ཁྲིད་
 ཀྱི་ཉན་བཤད་ཡང་དེ་ཕྱིན་ཆད་ནས་དར། གསུམ་པ་ས་གནས་ལྷ་དཔར་ཅན་གང་དུ་བལྟགས་པ་
 བློ་དེ། དགྲུང་ལོ་སུམ་ཅུ་ནས་བཟུང་སྟེ། སྟོང་བྱ་རི་གཙུག་ལུན་མན་ཆོད་ཀྱི། གནས་ཆེན་རི་ཁོད་
 འགྲིམས། མཇེད་སྟོང་བྱ་བལ་ཆ་ལྷགས་འཛིན། གྲ་ས་བྱ་ལྷ་གཤེན་སྤྲེལ་མེའུ་རྣམས་ལ་ཡང་བཟན་
 པའི་སྟོང་གྲོགས་སམ་བཀའ་དྲིན་ཆེ། སྟན་རྫོགས་གཙང་ཆེན་ཐེག་ཆེན་བོན་གྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར།
 བཀའ་རྟེན་གྱིས་རི་ལུང་བཀའ་། སྟོང་ཕྱག་དུ་མ་ལ་སྟོང་སྤྲུང་ཀུན་ཏུ་བོན་གྱི་ཆར་ཆེན་པོ་
 ཕབས་སོ། །མངའ་རིས་དབུས་གཙང་མདོ་ཁམས་སྟོང་སྤྲུང་ཀུན་ཏུ་མཚན་ཡོངས་སུ་གྲགས་སོ། །
 བཞི་བ་ཐུན་མོང་དང་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྲུབ་རྟགས་ནི། མཚན་མོ་གཟིམས་དུས་རྒྱང་
 སེམས་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་ནས། འཇུར་བ་མེད་པ་དང་། ཏ་སྟོ་མཚལ་ཐེག་རྩེར་ཞབས་རྩེས་

བཞགས་པ་དང་། ལ་ཕྱག་གཟེམས་ཁང་ནས་འཕྱར་བ་དང་། དགོན་པ་སྟག་རེ་རོང་དུ་མི་ཡིས་
 མི་བསད་ནས། འབྲོང་གིས་མི་བསད་ཟེར་བ་ཕྱགས་ཤེས་ཟང་ཐལ་ནམ་ཤེས་མཆོད། དབྱས་
 གཙང་དུ་ལན་གཉིས་བྱོན། ཆོས་རྗེ་སློབ་ཟུང་གྲགས་པ་དང་ཞག་བདུན་དུ་སྒྲིགས་སྦྱང་མཛད།
 ཞེས་མཛད། མཚལ་གྲང་ཐང་གི་ཆོས་བརྩ་འཆོགས་ཐོག་ཏུ། ཆོས་པ་མཚན་ཉིད་པ་མང་པོས་
 རྩོད་པ་བྱས་པས། ཁོང་གིས་རིག་པ་ཁོང་ནས་ཤར་བས་གཅིག་གིས་ཀྱང་ལན་མ་ཐེབས། འདི་
 བོན་པོ་མ་རེད་བན་ཤིག་ཞེས་དེ། ད་བཀའ་འབྲེལ་ཞིག་ལྷ་ཆོས་རྗེ་ལ་བཀྱར་ཟེར། བཀའ་བརྩ་
 བ་ཞིག་གིས་གཙོ་བྱས། འདིང་ལྷུང་ཁུར་བ་ལྔ་བརྒྱ་དུག་བརྒྱ་རེས་ཕྱག་བྱེད་པ་བྱུང་། མི་ལ་རས་
 པའི་བྱབ་གནས་དང་བྱབ་རྟགས་འགའ་རེ་ངོས་བཟུང་། བན་རྟེ་མང་པོས་མོས་གྲས་ཆུད། ཆོས་
 པ་རྣམས་ཀྱང་བོན་ལ་མོས་གྲས་སྦྱེས་སོ། །མཚན་ལན་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་གྱི་དུང་དུ། གཤམ་
 མཛོད་སེམས་ལྷང་ལས་སོགས་ཞུས་ནས། གཞན་དོན་དུ་སྤེལ་ལོ། །ལྔ་བ་རྟོགས་པ་མངོན་གྱུར་
 ཐུན་མང་མ་ཡིན་པ་ནི། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབལ་མོ་མ་དང་སྤང་མོའི་ཚུལ་དུ་མི་འབྲལ་བར་འཁོར་ནས་
 བརྟན་པ་སྤང་། འབྲེལ་ཚད་དང་གཟིགས་ཚད་ཀྱི་འགྲོ་བ་འདྲེན་པར་ལྷང་བརྟན། ལྷང་པར་དུ་
 སེམས་ཕྱོགས་ཀྱི་བོན་ལ་བཀའ་དྲིན་ཆེ། ཡེ་གཤེན་གཙུག་ལྷུང་འོད་ཟེར་ཆ་གཅིག་ཡིན་གསུངས།
 སློབ་སྦྱང་དང་དཀའ་སྦྱང་གྱི་ཉེར་ལེན་དུག་པ་ལ་རག་མ་ལུས་ཏེ། ང་ཡི་རིག་པ་འདི་ལྟ་གཤེན་
 སྤྱིད་པའི་དབྱིངས་གཤམ་ནས། སྦྱིབ་མེད་ཐལ་ལེ་འོང་བ་ཡིན། མི་བྱེད་སྤངས་པ་མགོ་འཐོམ་ཆོ་
 ཡིན་པ་ལ། ཁོ་བོ་བོན་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིག་སྦྱང་རྩོད་པ་མཚན། འགྲན་ཆུ་འདོད་ན་རང་རང་མ་ཕམ་པ་
 གྱིས་གསུངས་སོ། །རྣམ་སྤྱུལ་ཡིན་པའི་རྟགས་སུ་སྦྱ་གཟི་བརྗེད་དང་ལུན་ཞིང་། གཞན་སྤང་བེལ་
 གྱིས་འོན་པ་དང་། དུག་ཆེན་གྱི་གསོལ་ཟས་ལན་བདུན་བཏང་ཡང་། ཉམས་ང་མེད་པར་སྦྱོང་
 བོ་བཞུགས། གདུང་ལ་སྦྱ་གཟུགས་རིགས་རྟགས་བྱོན་པ་དང་། གདམས་པ་གསུངས་པའི་དུས།
 མེ་རྟོག་གི་ཆར་བབས་པ་དང་། ཏྲ་སྒོ་མཚལ་ཐིག་ལས་སོགས་རྣགས་སུ་ཞབས་རྗེས་ཟབ་མོ་
 འཛོག་པ་དང་། གྱི་མཚན་ཕྱག་གིས་གཏུབ་པ་དང་། གསུང་གིས་ལྷང་རིག་གཉིས་ལ་བཤད་
 བཀོལ་ཟད་པ་མེད་པར་མངའ་བ། ཕྱགས་ཀྱིས་གཞན་རྒྱུད་ས་ལེར་མཆོད་པས་ཕྱག་མཐེལ་དུ་
 གཟིགས་པ་དང་འདྲ། ཡོན་བདག་གི་ཕ་བ་དམག་ཆེན་གྱི་མདུན་དུ་མཐུ་བྱིན་གྱིས་བསྐྱེད་ཀྱིས།
 ཐན་ཉམས་མང་པོས་སྦྱ་ལ་བསྐྱོ་བའི་དག་ཀྱན་རྣམས་རང་དབང་མེད་པར་དབང་དུ་འདུས། སྦྱོ་བོ་

དྲེགས་པའི་དག་ལྡང་མང་པོ་ལ། སྤང་མ་མ་བསྐྱབ་པར་མཐུ་ཉགས་དྲག་ལས་ཐུར། ཆོ་འདས་ཀྱི་
ནམ་ཤེས་དང་ལྷན་ལེན་ཡིད་ཆེས་པར་མཛད། སྤྱབ་ཉགས་མང་དུ་བསྟན་ནོ། །འབྲེལ་ཆད་དང་
གཟིགས་ཆད་ལ་སྒྲོན་ལམ་ཐེབས་གསུངས། གདུལ་བྱ་འགོ་བ་རང་ཤུགས་ཀྱིས་འདུལ། མི་མ་ཡིན་
ཀྱི་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་དབང་དུ་འདུས་ནས། བསྟན་པ་བོན་གྱི་རྒྱལ་མཆོན་མཛད་པ་ལགས་སོ། །

དེའི་སློབ་མ་ཀར་ཅ་ཡིན། སླ་མ(རྒྱལ་བའི་)དེའི་སློབ་མ་ནི། ཨ་ཐོག་ཡེ་ཤེས་རིན་ཆེན་གྱི་ལོ་
རྒྱས་ལ་ལྷ། དང་པོ་གཙང་མ་མི་ལུས་ཐོབ་ཅིང་། དུལ་དབེན་ས་ལ། གདུང་རུས་ཨ་ཐོག་རྒྱང་
ནས་རིག་པ་སློ་རྩལ་དང་ལྡན་ཅིང་། ཐེ་སྟོང་ལ་སྦྱངས། རྟོན་པར་ཐོན། ཨ་ཐོག་རྟོན་པ་ཡེ་ཤེས་
རིན་ཆེན་བྱ་བ། སྤྱ་རྒྱལ་བའི་གསོལ་ཇ་བ་ཁོ་ན་ཡིན། གཉིས་པ་ལས་འཕྲོ་དང་སྐལ་པར་ལྡན་
པས། བཀའ་བྲིན་ཅན་གྱི་སླ་མ་དང་ཇི་ལྟར་མཇལ་ན། སྤྱ་རྒྱལ་བའི་ཆགས་ཕྱི་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད་
དུས། རྟོགས་ལྡན་གཅིག་ཆད་དང་པ་ཤེས་རབ་གནམ་མཆོ་བསྟོར་ནས། སླ་མའི་བྱང་དུ་མཇལ།
གཅིག་ཆད་ཀྱི་བྱང་དུ་ཐར་གྱི་ལོ་རྒྱས་རྣམས་གསུངས་ཏེ། སྤྱ་རྒྱལ་བས་ཁང་ཁྱད་སྟན་ཆུང་མན་
ངག་ལག་ལེན་རྫོགས་པར་ལྷན། ཞིབ་པར་གོང་དུ་གསལ། སློབ་དཔོན་མེ་དཔོན་དང་མེ་ཉག་
རིན་གཤམ་ཕྱིར་བཏོན་ནས། ད་འདི་ལ་མི་ཆོག་ཡི་གའི་ལྷན་མ་ལྷགས་པའི། གཅིག་རྒྱུད་ཅིག་
ཡོད་པར་གདའ་བས་གསུངས་ནས་ལྷ་གཏུགས་ཡང་ཡང་མཛད་ཀྱིན་གདའ། སླ་མ་ཡ་ངལ་བ་
གདན་ས་བའི་གསུང་ཤོག་གིས་ནང་ནས་མར། གཅིག་རྒྱུད་ཟབ་མོ་བྱེད་ལ་ཡོད། རྟེན་འབྲེལ་
སྒྲིགས་གསུང་པ་བྱུང་བས་ལྷ་བ་ལྟལ། འོ་ན་དེ་ཙམ་གྱིས་སྤུགས་ཀྱིས་བཞེད་ན། བརྟག་པ་མང་པོ་
ཡོད་ན་ཡང་། བྱེད་ལ་དེ་ཙམ་མི་དགོས། འོ་ན་ཀྱང་བྱས་ན་བརྟག་པ་བཟང་ན་དེ་ཡིན། བརྟག་
པ་ངན་ན་ལྷ་རང་དཔོན་སློབ་གཉིས་ཀ་ལ་བཀའ་ཆད་འོང་གསུངས་ནས། འོ་རེད་ལྷ་རང་དཔོན་
སློབ་གཉིས་མཆོན་ལམ་རེ་རྟོགས་གསུངས་པ་ལ། དེ་རྒྱབ་གཉིས་ཀས་ཕྱོགས་ཕྱོགས་ནས་མཆོན་
ལྟས་བཟང་ནས། ཨ་ཐོག་ལ་གསང་ནས་མན་ངག་གསུངས་གིན་འདུག ཁོང་གིས་བདག་ཡང་
མན་ངག་གནང་དུ་རུང་ལགས་སམ་ལྷ་བ་ལྟལ་བས། དད་ཤེས་ན་རེ། ཡོད་པ་བཀའ་རྒྱུད་ཀྱི་
སྟོར་ན་ཡོད་དེ། ཁོ་ལས་ལྡན་ཞིག་འདུག བཀའ་སྦྱོང་གིས་ལྷང་རྟོན་ཡང་བྱུང་། ད་ངས་གཅིག་
རྒྱུད་ཡིན་པས་བཤད་དུ་མི་འདོད་རྒྱལ་བས་ཤོད་གསུངས་ནས། ང་ཨ་ཐོག་ལ་ཡོད་པ་ཡིན། མན་
ངག་ཁྱད་པར་ཅན་གནང་བར་གདའ་འོ། །གསུམ་པ་ས་གནས་ཁྱད་པར་ཅན་གང་དུ་བལྟགས་པ་

ནི། གནས་ཚེ་བསྐྱང་སྟོང་དུ་བཞུགས། ཀང་ཙེ་ལ་བསྐྱབས་པ་སོང་བས་ཤེས་རབ་རྒྱས་ནས་
མཁས་པར་སློབ་སྦྱངས། སློབ་དཔོན་ཀར་ཚེ་བསོད་ནམས་སློབ་གྲོས་ཨ་ཐོག་དང་མཇལ་དུས། དགུང་
ལོ་བརྒྱ་དང་བརྒྱ་སོང་བ་དང་མཇལ། སྐྱ་གཟུགས་རྒྱུང་ངེ་བ། ན་བཟའ་རས་ཀྱི་བུ་ཙེ་རེ་
མནའ་བས་པ། གསོལ་ཟས་སྤྲུལ་སྤྲོ་ཆང་པ་རེ་དང་། འོ་མ་སྒྲོལ་བ་ཞལ་རྒྱུང་རེས། ཞག་སྒྲོར་ལ་
གསོལ་ཟས་དེས་ཆོག་གི་འདུག་གསུངས། ཞལ་ཚེ་ནས་འས་འོལ་མི་ཆགས་ཏེ། སློབ་དཔོན་དཀར་
ཙེ་ལོ་ལྷ་བཞུགས་ནས་ཁྱེད་ལ་ལུང་སྟོན་བྱུང་བས། གཞན་སྤྲུལ་ལ་ཡང་བསྟན་པ་མེད་གསུངས་ནས།
རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་ཞང་ཁྱུང་སྟན་རྒྱུད་ལྷགས་བཀའ་ཉམས་ལག་ལེན་མན་ངག་ཀྱན་ཐོབ་ནས།
ཁྱེད་ལས་ཅན་ཞིག་འདུག་གི་བཀའ་སློང་རྒྱལ་པོ་སྟན་མོ་གཉིས་དང་། ཕྱི་ནར་འགྲོ་བར་འདུག་
ཅིང་། སྤོང་གོགས་ཁོ་ན་བྱེད་པར་འདུག་གསུངས། མཆོག་དང་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་དུ་མ་
བསྟེམས་སོ། །བརྟེན་པའི་ཆོ་བེ་བརྒྱ་དང་ཉི་ཤུ་བཞུགས་སོ། །བཞི་བ་ཐུན་མོང་དང་གནས་སྐབས་
ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྲུབ་ཏུགས་ནི། འབྱུང་བ་བཞི་ལས་སྤྲུང་བའི་ཏུགས་དུ་མ་མངའ་བ་དང་། ཙུ་
ཐིག་རྒྱུད་གསུམ་ལ་མངའ་བསྟེམས། ལས་ལྡན་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་མ་བསྟེན་ནས། ཉམས་རྟོགས་ཀྱིས་རྩལ་
དང་ལྡན་པས། མཆོག་དང་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་བསྟེམས་པ་ལགས་སོ། །ལྷ་བ་རྟོགས་པ་
མངོན་གྱུར་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ནི། སྤྲུལ་འཁོར་ནས། གཅིག་རྒྱུད་འདི་རྒྱུན་ཆད་པར་མི་སྲིད་
ཀྱི། བཀའ་སློང་གིས་ལུང་སྟོན་འོང་གི་དེ་ལ་སྟོན་ཅིག་སྐྱེས་བུ་ཁྱོད། མི་ངོ་མོར་ཕྱིར་མ་བསྟན་
གསུངས་ནས། བཀའ་རྒྱ་དམ་པོ་ས་མ་ཡ། རྒྱལ་བས་གཅིག་རྒྱུད་བཏབ་བས། ཨ་ཐོག་འཁོར་
འདས་བྱེ་རྒྱུ་འདྲེས། བོན་ཉིད་མ་དང་མཇལ། སློབ་པའི་མཆན་མ་ལས་འདས་སོ། །ཁྱུ་ཡ། མིས་
ནི་ཅི་ཟེར་གང་ཟེར་ཡང་། དྲིན་ཅན་གཉིས་པོ་བཀའ་དྲིན་ཆེ། ཀར་ཚེ་ཁྱོད་ལ་གདམས་སོ་ཨང་།
ཨག་ཐམ། རྒྱ་རྒྱ་ལྷ་ཏྲ་སྤྲུལ།

སྤྲུལ་དཔོན་སློབ་མ་ནི། སློབ་དཔོན་ཀར་ཙེ་བསོད་ནམས་སློབ་གྲོས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ལ་ལྷ། དང་པོ་
གཙང་མ་མི་ལུས་ཐོབ་པ་ཡབ་དང་ཡུམ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ནི། ཡུལ་ནི་སྤང་གྱི་གྲོང་དུ་བྱ་བ། གཏུང་བུས་
ཀར་ཚེ་ཡིན། ཡབ་ཁྱོ་བོ་ཡག་དང་། ཡུམ་ཡག་མོ་དར་བྱ་བའི་གས་སྤྲུལ་འབྱུངས། སྐྱུ་མཆེད་ལྷ་
ཡོད་པའི་དང་འོག་མར་གྲགས་ཏེ། བྱིས་སྟོག་མ་བསྐབ་པར་མཁུན་ཞིང་། མོ་དང་སྟན་དབྱང་
ལས་སོགས་རྒྱ་ཐ་སྟོད་ཀྱི་བོན་ལ་མཁས་པ། དགུང་ལོ་བརྒྱ་གཉིས་པ་ལ་ཁབ་བཞེས་ནས། པོ་རྟོད་

ཅིང་ཚུལ་དྲག་སྟེ། མ་རུང་བའི་སྟོང་པ་འགའ་ཟུང་མཛད་པས། མཚན་གྲོང་རྩ་ཆགས། དེ་ནས་
འཕལ་སྟོང་ལ་སྟོ་བ་སྟེས། དབལ་གསལ་ཁྱུང་ནག་ལ་འབུམ་ཆོ་སུམ་ཅུ་སོ་བདུན་བསྟུལ། གྱིའི་
བོང་དེལ་ལས་སོགས་པའི་ཕྱེ་བ་ཆུད་ནམས་ཀྱིས་བཀའ་ཉན་ཅིང་། བྱིན་ལྷགས་ཐོབ་པ་ཙམ་གྱིས་
ནད་དང་གདོན་སེལ་བ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལ་སྟོ་ཤས་སྟེ་བ། མི་ལམ་ཐལ་ཐོལ་སྟེས་པ་ལམ་དུ་
འགྲོ་ཞིང་། ཁོང་གིས་སྟོན་ཁ་ཞིག་མཚན་ལ་གཡག་བརྟུས་པས། ཟུ་འགོ་ཞིག་ཏུ་བཤས། དེ་ལུ་
གཡག་གི་ཕྱགས་པ་གྱོན་ནས་བཞུགས། ཆོ་དབང་གི་ལུང་བསྟན་ནས། ཁྱུང་ཐེག་ཆེན་བོན་གྱིས་
འགྲོ་བ་མི་འདྲན་པར། སེམས་ཅན་རེ་རེ་ཙམ་ཐར་བར་དྲོངས་པས་ཅེ་ལ་པན་གསུངས། སྔ་དྲོ་
རྗེས་གཅོད་མི་གཉིས་ཀྱིས། གྲོང་དུར་ཡིན་ནམ་ཟེར་གྱིན་སྟག་ཅིང་བྱིན་པས། དེ་སྔ་ཡིན་ན་
འཁོར་གསུམ་བཏགས་འབྲུག་ཏུ་འོང་སྟེ། ཞལ་འཇུག་པར་མཛད་ནས། ཁྱུང་རང་ཁྱུང་ལ་སོང་
གསུངས། དེ་མན་རི་བོས་འགའ་མཛད་ཅིང་། ལུབ་ཅིག་ཉམས་སྤང་ལ། བཟུང་པའི་རྩ་བ་ཀྱན་
བཟང་ཐུགས་རྗེ་ཅན་ཡིན་ཟེར་བའི། ལྷ་དཀར་པོ་གཅིག་རེས་གསལ་རེས་མི་གསལ་བ་ཞིག་གིས།
འཕོ་བ་ཡེ་ཤེས་ཟང་ཐལ་དང་། བསྟོ་བ་ཡོན་བཤད་དང་བཅས་པ་གནང་། ཐུགས་ལ་ཆགས་ནས་
ཡི་གེ་རིས་སུ་ད་ལྟ་ཡང་བཞུགས་སོ། །ཁྱུང་པར་དེ་དུས་སྟོ་འོད་ཟེར་གསུམ་ལས་སོགས་པའི་
རྟགས་ནམས་ཤར་ཏེ། རོ་འཕྲོད་གསུངས། ལྷ་མ་དེ་ནི་རྟེན་སྟེ་བོར་བཞུགས་ཀྱང་། ཡོན་ཏར་མ་
ལུས་རྫོགས་པའི་གང་ཟག་ཏུ་གདའ་འོ། །གཉིས་པ་ལས་འཕྲོ་དང་སྐལ་པར་ཐུན་པས། བཀའ་
དྲིན་ཅན་གྱི་ལྷ་མ་དང་ཇི་ལྟར་མཇལ་ན། མདོ་སྟངས་ཀྱི་ཨ་ཤག་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན་ལ།
རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་ཨ་ཁྱེད་ལྟས། རྟགས་ཐུན་སྟངས་ཆོ་ལ་དྲི་མེད་ལྟན་སྟེས་ལྟས། ཚུལ་ཁྲིམས་འོད་
ཟེར་ལ་ཤར་བའི་དོན་འགྲེལ་ལྟས། རག་གི་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་ལ་དུང་ཕུའི་བོན་གཅོད་ལྟས།
ཁྱུང་པར་ཞང་ཁྱུང་སྟན་ཆུང་སྟེར་ལུང་ཡོད་ཟེར་ཆད་ལ་བཏུགས་ཤིང་། ཁྱུང་པར་བྱང་ཆུང་གི་
སྟོབ་དཔོན་སྟོན་ལམ་སྟོ་གྲོས་གྱི་སྟོབ་མ། འབྲོང་ཆ་རྟགས་ཐུན་དང་ཕུ་ལྟོ་བ་ཡེ་ཤེས་རིན་ཆེན་གྱི་
སྟོབ་མ་རོང་པོ་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱལ་མཚན་གཉིས་ལ། མ་བུ་ཆ་ལག་ཆང་མར་ལྟས་ཤིང་། རྟོ་ཆུང་གི་
གཅིག་ཆད་དད་ཤེས་སྟོབ་མ། ཐོ་ལ་ཤེས་རབ་དཔལ་དང་། ཡེ་ཤེས་སྟིན་རྒྱལ་གཉིས་ལ་ལྟས། ལ་
སྟོང་རི་བ་ཤར་སྟོའི་སྟོབ་མ། ཁྱུང་པོ་རང་གོལ་བསེ་སྟོམ་དབུ་རལ་བ། དེ་གཉིས་ལ་ཡང་ལག་
ལེན་དམར་ཁྱེད་དང་བཅས་པ་ལྟས་ཤིང་། ཁྱུང་པར་དགོས་སུ་གཅིག་ཆད་དད་ཤེས་ལ། བྱ་རྒྱལ་

བ་རིན་པོ་ཆེས། སྙན་རྒྱུད་གཡེར་པོ་ཆེ་དང་བཅས་པ་ཁྱས་དུས། ཨ་ཐོག་སྟོན་པ་གསོལ་ཇ་བ་ལ་
ཡོད་པ་ལ། མན་ངག་བྱིན་པོ་གནང་། གཅིག་རྒྱུད་མ་གནང་། ཇེས་སུ་ནན་བསྐྱེད་ནས་ཁྱས་པས།
དད་ཤེས་ན་རེ། བཀའ་སྐྱོང་གིས་ལུང་སྟོན་ཡང་བྱུང་། ལས་ལྷན་ཞིག་དང་གདའ་བས། བདག་
གིས་བསྟན་དུ་མི་ཉན་ཁྱེད་ཀྱིས་གནང་བར་ཁྱེད་གསུངས་ནས། རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེས་ང་ལ་གནང་
བས། ད་ཁྱོད་ལ་གཏད་དོ་གསུངས་ནས་གནང་དོ། ཨ་ཐོག་ཞལ་ཆ་ནས། ཆེར་དུང་དུ་མི་
ཆགས་ཏེ། སྟོན་ཀྱིས་སྟོན་ལམ་འཛམས་འཕྲོ་ལེགས་ཤིང་། ལོ་ལྷ་ལ་ཁང་ཁྱེད་སྙན་རྒྱུད་སྟགས་
སེམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གདར་བཅད། ཨ་ཐོག་གཙོ་བོ་མཛད་དོ། སྟོན་འདྲགས་མ་ལུས་ཆད་
གསུངས། སྟོན་དཔོན་དེ་ནི་ཁང་ཁྱེད་སྙན་རྒྱུད་ལ་མཁས་ཤིང་གྲུབ་པ་བསྟེམས་པར་ཐག་ཆད་དོ། །
ཁྱེད་ཀྱི་ཕྱི་སྟོན་མ་མཐའ་བཞི་མ་ཡ་བ་དང་། ཀ་གདམས་ཡེ་ཤེས་འོད་ཟེར་གཉིས་ལ་བྲིམས་
མཐོས། མཚན་བསོད་ནམས་སྟོན་གྲོས་སུ་བཏགས། རྒྱལ་བྲིམས་ཉམས་ཆག་མེད། དག་པ་བྱང་
སྟོང་གི་བསྐྱབ་པ་མཐོས་ནས་བཙུན་པར་ཐག་ཆད་དོ། །ལྟ་སྟོང་མཐུན་པའི་གང་ཟག་ཏུ་གདའ་
འོ། །གསུམ་པ་ས་གནས་ཁྱེད་པར་ཅན་གང་དུ་བཞུགས་པ་ནི། གྲུ་ས་གྲུབ་གནས་ཐ་དག་ཏུ།
དཀའ་སྐྱེད་ཀྱི་འཕྲང་ལ་བཤར་བས། ས་གསོལ་བར་གྲགས་ཤིང་། སྟོན་ཡེངས་མེད་དང་འབྲེལ་
བས། དུས་ཉག་ཏུ་ལྟ་སྟངས་ལས་མི་གཡོ་ཞིང་། རྒྱུ་ལྷན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་བར་གྲགས་སོ། །
སྟོང་སྟངས་ཀྱི་ཏུ་ཐེག་ཆེན་བོན་གྱི་འཁོར་ལོ་བསྟོར། བོན་སྟོན་པ་བརྒྱ་ཕྱག་དུ་མར་བསྟོར་བ་
དང་། ཉན་མཁའའི་བྱ་ལ་བྲིད་ཐེབས། ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པའི་བཀའ་བཏེན། རྒྱབས་འགོ་སེམས་
བསྐྱེད་ཀྱི་འབྲེལ་བཤད། དོན་འབྲེལ་གྱི་འཆད་ཉན་གཉེར་སྟོང་། སྙན་རྒྱུད་ཀྱི་གནས་འབྱུང་ཡིག་
སྟོན། མགུར་མ་ལས་སོགས་མང་དོ། སྟོན་མ་ཡང་སྟོང་སྟངས་ཀྱི་ཏུ་བསམ་དུ་མེད་ཅིང་། ཁྱེད་
པར་འགོ་བ་ལ་ཕན་ཐོགས་པ་བོན་སྟོན་རྣམས་པའི། སྟོན་མ་ཡང་འགའ་ཟུང་སྟོན་ནོ། སྟོན་བསྟན་
རྒྱལ་བཟང་པོ་ལ། སྟགས་བཀའ་ཉམས་སྟག་ལེན་མན་ངག་དང་། གཅིག་རྒྱུད་ལས་སོགས་རྟོགས་
པར་གནང་བ་ལགས་སོ། སྟོན་ཆེ་ཡང་མཐར་ཕྱིན། དགྲུང་ལོ་བདུན་ཅུ་བཞེས་དུས། ངའི་ལུས་རྒྱ་
གྲོལ་བ་ཇོ་བོ་གཟེ་རྒྱལ་ཡིན་པས། གསོལ་འདེབས་ཆས་ཁ་དང་། མེ་ཤིང་ཆགས་ཀྱིས། གནས་
དེར་སྟོག་པ་ཡིན་གསུངས། ཐེབས་པས་ད་ཀྱང་པོ་ང་ཡང་སྟོན་བདེ། རང་དོན་དུ་བསྐྱབས། གཞན་
དོན་དུ་བསྟན། ཁྱེད་པར་ཁང་ཁྱེད་སྙན་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོན་མ་འགས་བྱིན་གྱིས་ཞབས། འགོ་བ་ལ་ཡང་

ཕན་ཐོགས་མང་དུ་བྱུང་། ཁྱིད་ཚར་གསུམ་ཐོབ་པ་ལ། ངན་སོང་མེད། བཀའ་འབྲེལ་རེ་ཐོབ་
པས་ཀྱང་སྦྱིབ་པ་སྣ་རེ་འབྱུང་། ད་ཡང་སྦྱིབ་གཅིག་ལེན། དེ་ནས་ཕྱིར་མི་ཐོག་ངའི་རུས་པ་མེ་
ལ་བཟུ་ཡང་རྟགས་མི་ཡོང་གསུངས་སོ། །བཞི་བ་སྟན་མོང་དང་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྲུབ་
རྟགས་ནི། འབྱུང་བ་ལ་དབང་ཐོབ་པས། སྦྱ་ལུས་གཞོན་ཤས་ཆེ་ཞིང་ཆུ་ལ་མི་བྱིང་བ། ཞབས་
རྩིས་བཞག་ཅིང་ཚ་རྒྱུད་གི་གནས་ཚུལ་མངོན་དུ་གཟིགས་པ། མཁྱེན་པ་མ་བསྐྱིབ་པར་མངའ་
ཞིང་། སྦྱག་མོ་དང་རྒྱལ་པོ་དང་སྟན་མོ་ལ་སོགས་པས་བཀའི་བྱ་ར་མཛད་པ། གྲུབ་རྟགས་དཔག་
དུ་མེད་པར་མངའ་བའི་སྦྱིས་བྱར་གདའ་ལོ། །ཕྲ་བ་རྟོགས་པ་མངོན་གྱུར་སྟན་མོང་མ་ཡིན་པ་ནི།
ཨ་ཐོག་སྟོན་པ་ཡེ་ཤེས་རིན་ཆེན་གྱིས་གཅིག་ཆུང་གི་གདམས་པ་བཏབ་པས། ཞག་གསུམ་ནས་
སྦྱོས་པའི་མཚན་མ་དང་བུལ། འཛིན་པའི་མདུད་པ་ལས་གྲོལ། བདག་མེད་ཆེན་པོའི་དོན་རྟོགས་
པ་ལགས་སོ། །

སྒྲ་མ་དེའི་སྦྱོབ་མ་སྦྱུ་སྦྱ་བསྟན་རྒྱལ་བཟང་པོའི་ལོ་རྒྱུས་ལ་ལྟ། དང་པོ་སེམས་ཅན་དོན་
དུ་སྦྱིབ་བཞེས་པ་ཡབ་དང་ཡུམ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ནི། ཡབ་སྐུ་ཉི་དཔལ་བཟང་པོ། ཡུམ་དཔོས་གསས་
ལྷ་མ་མོ་ནམ་མཁའ་ཁྱེ་འདྲེན་གཉིས་ལ། སྐས་ལྷ་མ་འགའ་འཁྱུངས་པའི་རྒྱུད་ཤོས་ཡིན། ཁོང་
འཁྱུངས་པའི་དུས་སུ་ཡང་། ཡབ་ཡུམ་ལས་སོགས་མཚན་ལྷས་བཟང་པོ་དཔག་དུ་མེད་པར་
མངའ་བ་ནི། རྣམ་ཐར་རྒྱས་པའི་ནང་དུ་གསལ་ལོ། །གཉིས་པ་ལས་འཕྲོ་དང་སྐལ་པར་ལྡན་པས།
བཀའ་དྲིན་ཅན་གྱི་སྒྲ་མ་དང་ཇི་ཉར་མཛལ་ན། སྒྲ་མ་གཞན་རྣམས་རྣམ་ཐར་རྒྱས་པར་ཞིབ་
ཅིང་། བྱུང་པར་གདམས་པ་རིན་པོ་ཆེ་འདི། དོན་ལྡན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་ཀར་ཆ་བསོད་ནམས་སྒོ་
གོས་གྱིས་མེ་རི་དང་སྟན་ཆུང་རྒྱས་འབྱིང་བསྐྱས་གསུམ། ཚ་རྒྱུད་ཕྱག་ལེན་དང་བཅས་པ། ལོ་
འཁོར་བ་གཅིག་གི་བར་དུ་རྫོགས་པར་ཁྱུས་རྟིང་། སྒྲ་མའི་གསུངས་ནས། གདམས་པ་རིན་པོ་ཆེ་
འདི་ལ་གཅིག་ཆུང་བྱུང་པར་ཅན་གཅིག་ཡོད་པ་འདི། སྦྱ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་དུང་དུ་གཅིག་
ཆོད་དད་ཤེས་གྱིས་ཕུལ། རྒྱལ་བ་ལ་ཨ་ཐོག་ཡེ་ཤེས་རིན་ཆེན་གྱིས་ཁྱུས། བདག་ལ་ཡང་སྦྱག་
མོས་ལུང་སྟོན་ཅིག་བྱུང་སྟེ། སྒྲ་མ་དེ་ལ་དཀའ་ཆོགས་དུ་མའི་སྒོ་ནས་ཁྱུས་ཀྱང་། ཕྲ་ཐབས་རྩིས་
རྩིས་མཛད་ནས་མ་གནང་། རྩིས་སུ་ནན་སྦྱིད་པས་རྫོགས་པར་གནང་། ད་ཁྱོད་སྦྱིར་བསྟན་པའི་
བདག་པོར་གདའ་ཞིང་། བྱུང་པར་སྦྱལ་བའི་སྦྱ་འགྲོ་དོན་ལ་བྱོན་པ་ཡིན་པས། མཚན་ལྷས་ལས་

སོགས་པ་བརྟག་མི་དགོས། འོན་ཀྱང་མན་ངག་བཀའ་སློལ་དུ་གདའ་བས། ལུ་རང་དཔོན་སློབ་
གཉིས་ཀས་བརྟག་པ་རེ་མཛད་པ་ཞུ་གསུངས་ནས། བརྟགས་པས། རིན་པོ་ཆེའི་རི་ལ་ནམ་
མཁའ་ལ་གཞུང་ཚོན་བྱས་པ་དང་། དངོས་གྲུབ་ཀྱི་ཞལ་ཟས་སྒྲ་ཚོགས་གསོལ་བ་མིས་གསུངས།
ཀར་ཚས་བདག་གིས་བྱེད་ལ་དུང་དཀར་གཅིག་ལུལ་བས། དེར་བྱོགས་བཞིར་ཁ་ལྷས་ནས་
འབྱུང་གྱིན་འདུག་ཅུ་ན། སྐས་གནམ་ས་འབེར་བ་ལྷ་བྱ་མིས། མན་ངག་འདིའི་བདག་པོ་བྱེད་
རང་གདའ་གསུང་ནས་གནང་བས། ཅ་རྒྱུད་གཅིག་རྒྱུད་དང་བཅས་པའི་སྒྲོས་འདྲེན་ཚད་དོ། །
ཡང་རྒྱ་སྒྲོམ་བསྟན་བཟང་ལ་ཡང་མེ་རི་དང་། ལྷ་པར་ཕྱི་ལྷ་བ་ཕྱི་གཙོད་མ་བྱ་ཆ་ལག་དང་
བཅས་པ། ལྷ་རྒྱུད་ནས་བརྒྱུད་དེ་མཁས་པ་ཉི་མོན་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་གྱིས། དུག་ལེན་གྱི་
ལུགས་ལ་སྒྲོས་འདྲེན་བཅད་པས། མན་ངག་འདིའི་སྐར་ལ་ཐེ་ཚོམ་དང་སོམ་ཉི་མེད་གསུངས་
སོ། ། གསུམ་པ་ས་གནས་ལྷ་པར་ཅན་གདའ་དུ་བརྟེན་ན། གནས་ས་རི་ལྷ་བདེ་སྐྱང་། རྗེ་རི་
བོན་ལུག་དཔལ་རྩེ་གངས་རི་མཚོ་གསུམ་ལས་སོགས་ལ། སྒྲོམས་ལས་དང་གཡེང་བ་དོར་ཉེ།
བསྐྱབ་པའི་རྒྱལ་མཚན་ལེགས་པར་བཅུགས་སོ། ། ཉུག་འཛོན་སུན་འབྱེན་འདའ་ཚུལ་བསྟན་པའི་
ཚོ། བདེ་སྐྱང་གནས་སུ་འབྱུང་འབྲལ་བསྐྱང་བའི་དུས། ཁྲོ་སྒྲོང་རྒྱལ་པོ་ཡིན་ཟེར་བའི་རས་གྱི་
པོད་ཀ་གོན་པ་ཞིག་གིས། འདིར་སྐྱེ་འོ་བརྒྱལ་བ་དང་འདུལ་བའི་ཞིང་ཁམས་རྒྱུད་བར་འདུག་
པས། ཉུག་གཟིགས་གྱི་ཡུལ་དུ་གསལ་བོན་ཁྲོ་རྒྱལ་གྱི་སྐས་སུ་སྐྱེ་བ་བཞེས་ནས་འགྲོ་དོན་རྒྱ་ཆེ་
བར་ཡོད་དེར་བྱོན་པར་བྱ་ཟེར་བ་ལ། དེ་ལ་ངས་ད་རུང་འདི་ནས་གསོལ་དཔོན་པོ་ལས་སོགས།
བྱ་སློབ་རྣམས་ལ་ཁ་ལག་མ་འཕྲོད་ཡོད་གསུངས་ནས། ཞལ་ལེན་མ་བྱས་གསུངས། ཡང་དེ་ནས་
ཞག་ཡ་བྱུང་ནས་བསྐྱང་བ་ལྷ་རྒྱ་སོང་ནས། འཁོར་བ་ཀྱན་གྱིས་ལྷ་བ་ལུལ་ནས། རིམ་གྲོ་གདན་
བཤམས་ལས་སོགས་མཛད་པའི་ལྷ་ལུལ་བ། རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་ནས། ད་རིམ་གྲོ་ལས་སོགས་བྱས་
རུང་མི་ཐུབ་པར་ཡོད་དོ། ། མདང་ཡང་ཁྲོ་སྒྲོང་རྒྱལ་པོ་ཡིན་ཟེར་བའི་རས་གོས་གྱོན་པ། དུལ་
རས་ཐོད་བཅིངས་པ་ཞིག་བྱུང་ནས། ཅིས་ཀྱང་ཉུག་གཟིགས་སུ་བྱོན་པར་བྱ་ཟེར་ནས། ནན་
བསྐྱེད་པར་བྱུང་བ་ལ། བདག་གིས་ཀྱང་ད་གདུལ་བྱ་རྒྱ་ཆེ་ན་ཅི་དག་བྱ་གསུངས་པས། ད་རིམ་
གོས་མི་བསྐྱོག་པ་འདྲ་གསུངས་སོ། ། དེ་ལ་འཁོར་རྣམས་ཀྱིས་གདུང་བའི་མྱ་ངན་ཚོ་ངེས་བཀའ་།
མྱ་ངན་འཕྲོ་བཅད་ནས་ཀྱན་གྱིས་ལྷས་པས། བྱེད་སྐྱེ་མི་ཉུག་པ་མྱ་ངན་ལས་འདས་ཤུལ་དུ།

བདག་ཅག་བྱ་སྒྲོབ་རྣམས་ཀྱིས་གསོལ་བ་གང་དུ་འདེབས་ཞུས་པ་ལ། རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་ནས། ང་
འདི་ནས་སྐྱེ་བ་བརྗེས་ནས། ཏྲག་གཟིགས་སུ་གསས་བོན་ཁྲོ་བྱེད་ཀྱི་སྤྲུལ་སྐྱེ་འབྱུངས་ནས།
གདུལ་བྱ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡོང་། དེ་ནས་སྐྱེ་བ་མི་ལེན་གསུངས། བྱེད་རང་ཆོས་ཏྲག་གཟིགས་སུ་གསོལ་
བ་ཐོབ་ཅིག་གསུངས་སོ། །དེར་གཅེན་པོ་སྐྱེ་བ་བཟང་པོས་ད་ལྟགས་དམ་བཟུང་རན་གདུལ་
གསུངས་པ་ལ། རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་ནས། ང་ལྟ་སྟོན་པ་ཆེན་པོ་ཞིག་ལ་དེ་འདྲ་གསུངས་མི་དགོས་
གསུངས་ནས། མཉམ་བཞག་གི་ངང་ལ་སྐྱེ་སྐྱེ་མེད་གྲོང་དུ་ཐིམས་སོ། །སྤྲུལ་སྐྱེ་ཡིན་པའི་ཏྲགས་སུ།
མེ་ཏྲག་ཆར་བབས་གཞུང་ཆོན་འོད་ཀྱང་ཤར། མི་མ་ཡིན་དང་སྟ་སྟ་རིག་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་
གདུང་དབྱངས་ཀྱི་བར་སྒྲུང་སྒྲུ་ཡིས་གང་། བྱི་རབས་ཡིད་ཆེས་སྟོན་ལམ་རྒྱས་མཐུ་ཡིས། སྐྱེ་མེད་
ཨ་དང་རིང་བསྐལ་གངས་མེད་བཞག་གོ། །བཞི་བ་ཐུན་མོང་དང་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྲུབ་
ཏྲགས་ནི། མགིན་པ་ལོངས་སྤྱོད་ཅ་མདུད་གྲོལ་བས། ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པའི་བཀའ་བརྟན་ཡང་།
བཟུན་པའི་རྣམ་བཤད་དང་དར་རྒྱས་གསལ་སྟོན། གསང་ལྷགས་རྒྱུད་འདེབས་ཆེན་མོ། ཡི་དམ་
སྤྱི་བསྐྱལ། བྱི་ནང་གསང་གསུམ་གྱི་ཆོགས་བསྐྱང་ལས་སོགས་པ་བསམ་ལས་འདས་སོ། །ཁྲུབ་
ཏྲགས་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་སྟེ། སྐྱེ་བ་འདི་ཡི་ཡང་གོང་ན་གོང་ཆ་བཟུང་དར་ཡིན་གསུངས། དེ་
ནས་འབྲི་གོང་གདན་སར་ཆོས་རྗེ་དོན་གྲུབ་རྒྱལ་པོ་ཡིན་གསུངས། གཞན་བོན་ཆོས་ཀྱི་གྲུབ་ཐོབ་
མང་པོའི་སྐྱེ་བ་སྤངས་གསུངས། དེ་ལས་སོགས་ཏེ། རྩ་བྱི་མ་སྐྱིབ་པར་མཁྱེན་པ་དང་། ཏེ་ཙེ་ལ་
བྱ་རྒྱལ་གྲོང་དུ་སྤྲུལ་ནས་བསྟོར་བ་དང་། མ་པང་གི་བྱས་སྟོར་ཞབས་བཞག་པར་བད་མ་བཅོལ་
ཞིང་འཇའ་ཆོན་གྱི་ཀ་བ་བྱུག་པ་དང་། དབལ་རོང་དུ་ས་བདག་གཉོར་སྤྱོད་མའི་ཅེ་ལ་རྩ་འབྲུལ་
གྱི་ཞབས་ཀྱིས་བྱིན་ཏེ། བྲག་ལ་བཀའ་ཏྲགས་ཀྱི་དར་ཅོག་བཙུགས་པ་དང་། ཡི་དམ་བྱི་ནང་གི་
ཞལ་གཟིགས་ལས་སོགས་གངས་ལས་འདས་སོ། །ཁྲུབ་ཏྲགས་པ་མངོན་གྱུར་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་
ནི། ཀར་ཆས་ངོ་སྤྱོད་མཛད་པའི་ཆོ། གང་ཤར་གནས་ལྷགས་ཀྱི་རང་སྟོང་གནས། ཡུལ་མེད་
དུ་རང་ངོ་ཤེས་ཏེ། སྟོ་སྟོམ་རང་སར་ཞིག་ནས། སྟོམ་མེད་ཆེན་པོ་མངོན་དུ་ཐོབ་པ་ལགས་སོ། །

སྐྱེ་མ་དེའི་སྟོབ་མ་ཡང་ཡིན་ལ། ཀར་ཆ་བསོད་ནམས་སྟོ་གོས་ལ་སྤྲུལ་རྒྱལ་བཟང་པོ་
དང་། སྟོབ་དཔོན་ཁྲོ་བོ་རྒྱལ་མཆོན་གཉིས་པོས། སྟན་རྒྱུད་མཉམ་པོར་ཞུས་པའི། སྟོབ་དཔོན་ཁྲོ་
བོ་རྒྱལ་མཆོན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ལ་ལྟ། དང་པོ་གཙང་མ་མི་ལུས་ཐོབ་པ་ཡབ་དང་ཡུམ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ནི།

ཡབ་དབང་ཆེན་སྐབས། དུམ་དཔལ་ལྷན་མིང་འདྲན་དང་གཉིས་ལ། སྐུ་གསུམ་འབྲུངས་པའི་
 བར་པ་ཡིན། གཏུང་རྩས་སྒྲིལིན། རྒྱུང་རྩན་ནས་རབ་དུ་བྱུང་། བོན་ཕྱི་ནང་གསང་གསུམ་ལ་སྒོ་
 རྩལ་སྐྱུངས། ཤེས་རབ་མེ་འབར་བ་བཞིན་བྱུང་ནས། སྐན་སྒོན་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན་གྱི་ཞལ་
 རྣམ་ཀྱང་། འདི་ཤེས་རབ་མེ་འབར་འདུག་པས། འདིའི་མིང་ལ་ཁོ་རྒྱལ་མེ་འབར་དུ་ཐོགས་
 གསུངས། རྩེ་སྒོད་གྱི་བོན་ལ་བསྟན་པ་བོན་གྱི་ཁྲད་དོན། བོན་སྒོ་གསལ་བྱེད། གཤམ་མཛོད་ས་
 གསུམ་ལས་སོགས་རྩེ་སྒོད་ཐམས་ཅད་ཐུགས་སུ་རྒྱུད་ནས་འཆད་ཉན་བྱས། སྒྲོབ་དཔོན་དུ་ཐོན་
 པ་ལགས་སོ། །གཉིས་པ་བཀའ་དྲིན་ཅན་གྱི་སྒྲ་མ་དང་ཇི་ལྟར་མཇལ་ན། མདོ་སྐད་ཨ་དཀར་པོ་
 དང་མཇལ་ནས། ཤར་བའི་དོན་དེལ་ཞུས། སྤྱི་དཔལ་བཟང་པོ་ལ། གསང་སྐགས་ཕྱི་ནང་
 གསང་གསུམ་གྱི་དབང་ལྷང་མན་དག་རྒྱུགས་པར་ཞུས། སྤྱི་མཆེད་གསུམ་ལ་ཡང་དབང་ལྷང་
 མན་དག་རྒྱུགས་པར་ཞུས། ཉོགས་ལྷན་ནམ་མཁའ་སྒོ་ལྷན་ལ། དབང་ལྷང་མན་དག་རྒྱུགས་པར་
 ཞུས། རྒྱུང་པར་དུ་ཀར་ཆ་བསོད་ནམས་སྒོ་གོས་ལ། རྒྱུགས་པ་ཆེན་པོ་ཞང་ཁུང་སྐྱོན་རྒྱུད་གྱི་
 བཀའ་ཉམས། འོད་གསལ་བདུན་སྐྱེར་མན་དག་ཞལ་ཤེས། ལག་ལེན་མ་བྱ། ཆ་ལག་ཆང་བར་
 ཞུས་སོ། །སྤྱི་བསྟན་རྒྱལ་བཟང་པོ་ལ་ཡང་། སྐྱོན་རྒྱུད་རྒྱུགས་ཆེན་ཨ་ཁྲིད་སོགས་དུ་མ་ཞུས་སོ། །
 གསུམ་པ་ས་གནས་ཁྱུང་པར་ཅན་གང་དུ་བཞུན་པའི་ཆེ་དུ་བཞུགས་པ་ནི། རི་ཁྱུང་བདེ་སྐྱོང་།
 གངས་རི་མཆོ་གསུམ་དང་། དཔལ་རོང་ལས་སོགས་སུ་ཉམས་ལེན་མཛོད་དོ། །ཐ་མ་ཁྱུང་ན་ལས་
 འདས་པའི་དུས། དགུང་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་གྲུ་བཞི་བཞེས་པའི་ཆོ། ཤངས་ལ་ཐིན་དོར་ཞིག་བྱུང་ནས་
 སྤྱང་བྱུག་མེད་ཅིང་ཐུགས་དམ་བཅོན། ཉམས་མགུར་མཛོད་ཅིང་ངོ་སྤྱོད་གནང་། སྐབས་ལ་
 བདག་གིས་ཞུས་པ་ལ། པ་ཁྲིད་གནས་ལུགས་ཀྱི་བདག་པོ་ཡིན། དེད་གཞན་གྱིས་སྤྱང་བ་ལ་ཁྲིད་
 བསྤང་བ་ལྟར་སྤྱང་ཡང་། ཁྲིད་ལ་བསྤང་བྱུག་ཡོད་མེད་ཀྱི་མགུར་ཞིག་གསུང་དང་ཞུས་པ་ལ།
 བདུ་དུ་སྤྱང་བ་གསལ་བ་ཡིན། །རང་བཞིན་མེད་པ་སྒོང་བ་ཡིན། །གཉིས་སུ་མེད་པ་གནས་
 ལུགས་ཡིན། ད་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་ལས་འདའ་མ་མྱོང་གསུངས། ཡང་སྐབས་ལ་ངོ་སྤྱོད་འདི་
 ལྟར་གནང་། གཞུག་མ་འོད་གསལ་གྱི་རང་མདངས་ལ། བཟོ་མེད་རང་ལུགས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་
 འཛལ། རྒྱན་ཆད་མེད་པའི་ཤེས་པ་ལ། སྒྲོབ་མེད་རང་གསལ་གྱི་ཉམས་ལེན་འཛལ། སྤྱང་སྤྱིད་
 སྒོ་མ་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ། ཡང་དག་དྲན་པའི་ཉམས་ལེན་འཛལ་གསུངས་ནས། ངོ་སྤྱོད་ཡང་

ཡང་གནང་། དེ་ནས་ཆོ་འཕུལ་ལྷ་བའི་ཆོས་གཅིག་གཉིས་ལ། བསྐྱེད་ཟུག་མེད་པ་ལ་སྟོབས་ཆུང་
དུ་སོང་བ་ལ། ཆགས་ཕྱི་བ་རྣམས་ཀྱིས་འདའ་བ་འདྲ་ཞུས་པ་ལ། ང་ཆོས་པ་བཙུ་ལྷ་ཚུན་ལ་མི་
འདའ་གསུངས་ནས། ལོའི་འགོ་བོ་བྱི་བ། ལྷ་བའི་འགོ་བོ་ཆོ་འཕུལ། ཞག་གི་སྟོང་པོ་ཆོས་བཙུ་
ལྷའི་ནང་པར། དུས་བཟའ་བ་བཞིན་དུ། ལྷ་ཆེན་ཤར་ཙམ་ལ་སྐྱེ་ལྷ་འཕེལ་ལས་འདས་སོ། །དུས་
བཟའ་བ་དེ་ལ་ཀུན་དད་པ་ཆུད་ནས། སྐར་ལྷ་ལ་བྱིན་ཆུང་ཞུ་བ་སྟོན་བཞིན་འདུས་སོ། །
བཞི་བ་ཕུན་མོང་དང་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྲུབ་ཏུགས་ནི། སྐྱེ་ལུས་གཟི་བྱིན་ལྷན་ཞིང་།
བཞེས་བའི་དྲི་བ་མེད་པ་དང་། དགྲའ་ལོ་བཟུང་ཅུ་པ་ལ་ཨ་ཁྲིད་སྟན་ཆུང་སྟོན་སྟེ། བོན་གང་
འཆད་པ་ཕྱགས་གསལ་ཞིང་ཐོགས་པ་མེད་པ་དང་། བཀའ་ལྷང་མང་པོར་འཕྲོས་ཀྱང་། སྟོ་ཆུང་
གིས་གོ་སྐྱོ་བའི་ཆེད་དུ། མང་པོ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེས་ནས་སྟོན་མཁས་པ་དང་། གཅིག་ལ་དུ་མར་
སྟོས་ནས་དཔེ་དོན་ཏུགས་གསུམ་དུ་གཏན་ལ་པལ་ནས་བསྟན་པ་དང་། ཕྱི་ནང་གསང་གསུམ་ཉི་
སྟོ་སྟོན་གསུམ་རིམ་པ་བཞིན་འཁྲིད་མཁས་པའི་སྟོན་བྱུང་གདའ་ལོ། །ལྷ་བ་རྟོགས་པ་མངོན་
གྱུར་ཕུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ནི། ལྷ་མ་ཨ་དཀར་པོས་སྐྱང་བ་ཡོད་དེ་འཛིན་པ་མེད་གསུངས་པ་དང་།
མགོ་ལ་ལྷ་ཕུད་པ་ལྟ་བུའི། རྟོག་པ་དང་བྲལ་ནས། ཡིད་ཆོས་གདེང་དུ་ཆུད་གསུངས། ཀར་ཆོ་
བསོད་ནམས་སྟོ་གོས་འབྱོན་པར་ཡོད་ཟེར་བའི་ཉམས་སྐྱང་ལ། བསུ་བ་ལ་བྱོན་པ་ལ། རྗེ་ཏ་པི་
ཏི་ཙ་ཡིན་ཟེར་བའི་ལྷ་སྐྱེ་མདོག་དཀར་པོ་ཤེས་ལས་གྲུབ་པ་གཅིག་དང་མངལ་ནས། སྟོ་བོར་
སྐངས་བྱིན་ཆུང་ཞུས། མོས་གྲུས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བྱས་པའི་རྟོང་ལ། སྐྱེ་ལ་མེར་གྱིས་ཐིམ་སོང་
གསུངས། སྟོང་རྩོད་པོ་བསྐྱོར་བ་ལ་སོང་བའི་དུས་སུ་ཡང་། མཚན་ལམ་སྐྱེད་སྐྱེས་འཕུར་
གསུམ་རྣམས་གསུངས། ཉམས་ལེན་ལུས་སྟོང་ཙམ་ཆུང་བདེ་དོད་འབར། དཀར་འཇམ་རྩེའི་མདུད་
པ་རང་སར་གོ་ལ། ཤེས་རབ་ཉི་ཟེར་འདྲ་བ་སྟོའི་པད་མ་ཁ་བྱེ་ནས། ཉམས་སྟོང་བོན་གྱི་སྐུན་
ཅན་ཡིན་ཡང་ཡང་གསུངས། བླ་ཤན་བཟ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་ཁྲིད་གྱིས་གནས་ལུགས་རྟོགས་
ཚུལ་ཞིག་བདག་ལ་གནང་བར་ཞུ་ཞུས་པ་ལ། ལྷང་སྟོང་བཟུང་འཛིན་གྱིས་མ་བསྐྱེད་པའི་རྗེན་པ་
འདི་ལྟ་བུར་གོ། དེ་ལ་གོ་ཡུལ་དང་ཕྱོགས་ཆའི་གྲུབ་མཐའ་མེད་པ་ཞིག་དགོས། རྣམ་རྟོག་ངོ་
ཤེས་པ་སྟོམ་པ་ཡིན། དེ་ལ་བདེ་གསལ་མི་རྟོག་པའི་ཞེན་པ་དང་བྲལ་དགོས་པ་ཡིན། གཞི་རང་
ས་ཟེན་པ་སངས་རྒྱས་ཡིན། དེ་ལ་ཐོབ་སྟོའི་རྩིས་བའི་ཁྱར་པོ་ཕོག་པ་ཞིག་དགོས། བདག་གིས་ནི་

ཇི་ལྟར་ཉམས་སུ་སྒྲངས་ཀྱང་། དོན་དེ་ལས་མི་འདའ་བར་རྟོགས་སོ་གསུངས། མཁས་པར་སློ་
སྒྲུངས། བཅུན་པར་བྲིམས་བསྒྲུངས། མཚན་བཅས་མཚན་མེད་ཟུང་འཇུག་ཏུ་སྦྱོད་ཅིང་། སྦྱོར་
བར་སྒྲུང་ལ་ཉ་སྒྲངས་མཛད་པ་དང་། སྦྱི་ཡི་བོན་ལ་སྤྱགས་འབྱོངས་ཤིང་། གཞི་ལས་འབྲས་
གསུམ། ཉ་དགོངས་སྦྱོད་གསུམ་དང་། དཔེ་རྟགས་དོན་གསུམ། ཕྱི་ནང་གསང་གསུམ། གང་ལ་
ཡང་མཁས་ཤིང་། གཞན་ལ་ཡང་སྟོན་ནས་བ་དང་། བྱད་པར་དུ་ཡང་ངོ་སྟོན་ལ་མཁས་པའི་
སྦྱིས་བྱར་གདའ་འོ། །

སླ་མ་དེའི་སློབ་མ་ནི། ཤར་པ་དྲང་སྟངས་ཚུལ་བྲིམས་དཔལ་བཟང་གི་ལོ་རྒྱུས་ལ་ལྷ། དང་
པོ་གཙང་མ་མི་ལུས་ཐོབ་པ་ཡབ་དང་ཡུམ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ནི། ཡུལ་ཐེབ་ཚུ་རོང་གི་སྟན་ལ། གཤུང་
རུས་དབྱ་ཡིན། ཡབ་དབྱ་རིགས་ཀྱི་སྲས་པོ་ལྷགས་འཕན། ཡུམ་སྐ་ཟ་གཡུང་དྲུང་སྒྲན་དང་
གཉིས་ལ། སྲས་གསུམ་ཡོད་པའི་རྒྱུ་ཤོས་ཡིན། རྒྱུ་ནས་སྟོག་འདོན་མཁྱེན་ཅིང་། གསུང་རབ་
ཀྱི་ཆོག་དོན་གོ་ནས་མི་རྟག་པ་དང་དང་པ་དབག་མེད་སྦྱེས། ཤེས་རབ་ཆེ་བ་འོད་གསལ་འཆར་
བ་དང་། དགེ་བ་ལ་འདུན་པ་ཞིག་བྱུང་། གཉིས་པ་ལས་འཕྲོད་དང་སྐལ་པར་ཐུན་པས། བཀའ་
དྲིན་ཅན་གྱི་སླ་མ་དང་ཇི་ལྟར་མངལ་ན། སླ་སྒྲུལ་བཟང་པོ་ལ་བསྐྱབ་པ་ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་སྟོན་པ་
ཞུས་ནས། ཉམས་ཆག་མེད་པར་བསྒྲུངས། སླ་མཆེད་གཉིས་ལ་སློབ་དཔོན་ཁྲོ་བོ་རྒྱལ་མཚན།
མཁས་སློབ་གསུམ་ལ། རྟོགས་པ་ཆེན་པོ་ཨ་བྲིད་ཁང་ཁྱུང་སྟན་རྒྱུད་སྤྱགས་སེམས། གཞུང་ཆ་
ལག་ཆ་རྒྱུན། འོད་གསལ་མན་ངག་ཞལ་ཤེས་དབང་བཞི་ཡོངས་རྟོགས་ཞུས། ཁྲ་ཆན་བཀྲ་ཤིས་
རྒྱལ་མཚན་ལ་ཡང་། རྟོགས་པ་ཆེན་པོ་དྲང་ངེས་མ་བྱ་དགུ་འཆམས་ཆ་ལག་ཆ་རྒྱུན་དང་བཅས་
པ་ཞུས་ནས་རིག་པ་རང་ས་ཟེན་པར་བྱས་སོ། །གསུམ་པ་ས་གནས་བྱད་པར་ཅན་གང་དུ་བརྟེན་
པའི་ཆེ་དུ་བཞུགས་པ་ནི། གྲ་ས་ཡ་བཞི་གངས་རི་མཚོ་གསུམ་ཀུན་འགྲིམས་ནས། ལ་སྤྱག་ཡང་
དགོན་བདེ་སྐང་དུ། ལོ་བཅུ་གཉིས་སྤྱགས་དམ་ཉམས་ལེན་སྐད་ཅིག་ཀྱང་མ་ཡེངས་པར་མཛད་
དོ། །ཤུན་ཆེན་མཐའ་དཀར། གཡུང་དྲུང་ལྷ་ཅེ་ནམས་སུ་བསྐྱབ་བརྒྱུད་བཞུན་པའི་རྒྱལ་
མཚན་བཅུགས་སོ། །བརྟེན་པའི་ཆེ་ནི། སྦྱ་ཆེ་ཡང་མཐར་ཕྱིན་དུ་བཞུགས་ཏེ། དུག་ཅུ་ཙ་ལྷ་ལ།
དཔེན་གནས་གཡུང་དྲུང་ལྷ་ཅེ་དེ་ཉིད་དུ། མི་རྟག་འདའ་ཚུལ་བཞུན་ཅིང་། རྗེས་འཇུག་ལས་
སོགས་ལྷ་བྱ་སློབ་ནམས་ཀྱི་དད་རྟེན་དུ། དབྱ་བུ་རིལ་དང་། རིང་བསྐལ་ལས་སོགས་མང་དུ་

བྱོན། བཞི་བ་ཐུན་མོང་དང་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྲུབ་རྟགས་ནི། ལི་ཤུའི་ལུང་བསྟན་ལས།
ང་ཡིས་ཐིན་ལས་སྤུལ་བ་ལས། སྤྲུལ་ཁམས་འཁོད་བྱ་བ་ཅུ། ཤར་བ་ཚུལ་ཁྲིམས་མཚན་ཅན་
ཡོང་། སྤྲུལ་མཛོད་ཚུལ་གྱིས་འགྲོ་བ་འདྲེན། རྟོང་ཕྱག་གཉིས་ཀྱི་ཁ་ལོ་བསྐྱར། ཟེར་བའི་སྤུལ་
བའི་སྐྱ་ཅུ་ཡང་འདུག་ཅིང་། བསྐྱབ་བ་དང་སྤང་གི་ཐོན་བ་འཆལ་བ་མེད་པར་བསྐྱངས་ཤིང་།
བརྟུང་ལེན་འོད་གསལ་ལས་སོགས་དཀའ་ཐུབ་རྒྱུ་འདྲེད་མཛད། ལ་ཕྱག་བ་ལ་བོན་འཆད་
ཉན་མཛད་པས། དད་པ་དང་དག་སྣང་། མཛོད་སྤྱོད་ཕྱོགས་མེད་དུ་གཏོང་བར་མཛད་དོ། །
འབྲིག་མཚམས་མཐའ་དཀར་གཡུང་དུང་མ་ཅེ་ན་མས་སུ། བོན་བཤད་དོ་སྟོང་མཛད་པས། བྱ་
གདུང་བརྒྱུད་བ་ཆོད་བད་རྒྱལ་མཚན་ལས་སོགས། གྲ་སའི་སྒྲ་མ་སྟོབ་དཔོན། ཕྱོགས་མེད་ཀྱི་བྱ་
བུལ། ཡོན་བདག་པོ་མོ་ལས་སོགས་གྲོལ་བ་ཐོབ། གཞན་ཡང་སྤྲེ་གཞི་བདག་རྩོ་བོ་ཤར་བ་
ལས་སོགས་བཀའ་ལ་ཉན་ཞིང་དམ་ལ་བཏགས་སོ། །བུད་མེད་སྲིད་མེད་པ་དང་བསྟོན་པ་ནད་
གདོན་གང་ལ་ཡང་ཕྱག་ཐེང་དང་ན་བཟའི་དུམ་བུ་རེས་ཀྱང་ཕན་པར་བྱུང་དོ། །ཐུབ་རྟོགས་པ་
མཛོད་རྒྱུར་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ནི། སྟོབ་དཔོན་ཁྱོ་བོ་རྒྱལ་མཚན་ཀྱི་དོ་སྟོང་མཛད་པའི་དུས་སུ།
སྣང་སྲིད་ཕྱི་ནང་མེད་ཅིང་འཁོར་འདས་གཉིས་མེད་རྟོགས། འོད་གསལ་རྒྱན་ཆད་མེད་ཅིང་
ཟབ་མོའི་བརྟུང་དང་ཕན། དག་སྦྱར་བྱ་ཅུ་མེད་པའི་དོན་རྟོགས་སོ། །

སྒྲ་མ་དེའི་སྟོབ་མ་ནི། བྱ་བུལ་ཤེས་རབ་འོད་ཟེར་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ལ་ཟུ། དང་པོ་གཙང་མ་མི་
ལུས་ཐོབ་པ་ཡབ་དང་ཡུམ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ནི། ཡུལ་ཆ་བ་སྐང་། གདུང་རུས་གོ་ལམ། ཡབ་གོ་ལམ་སྒྲ་
མ་དང་། ཡུམ་བཅུན་མ་གཉིས་ཀྱི་སྤྲུལ་སྤྱུ་འཁྱུངས། རྒྱུང་ནས་ཤེས་རབ་ཆེ་བས་སྤྱོད་ཡོན་བདུན་
བསྟན་པ་ཅམ་གྱིས་མཁྱེན། གཉིས་པ་ལས་འཕྲོད་དང་སྐལ་བ་ཕན་པས་བཀའ་དྲིན་ཅན་གྱི་སྒྲ་མ་
དང་ཇི་ཉར་མཇལ་ན། བྱུང་པོ་རང་གོལ་ནམ་མཁའ་གཡུང་དུང་ལ། ཁྱོ་བོ་དོ་མཚར་རྒྱས་པའི་
དབང་ལུང་རྫོགས་པར་ཁུ། ཁྲ་ཞན་བཟྱ་ཤིས་རྒྱལ་མཚན་ལ་རྫོགས་ཆེན་ཡོངས་ཅེའི་དབང་
ལུང་མན་ངག་ཁུ། གཞན་ཡང་སྒྲ་མ་མང་པོ་ལས་ཕྱི་ནང་གསང་གསུམ་གྱི་དབང་ལུང་ཐ་དག་
ཐོབ། བྱུང་པར་ཤར་བ་དང་སྤང་ཚུལ་ཁྲིམས་དཔལ་བཟང་ལ། རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་ལྷུང་སྟན་
རྒྱུད་བཀའ་ཉམས་གཉིས་ཀ་ལན་གསུམ་ཁུ་ནས་སོམ་ཉི་མེད་པར་མཛད། གསུམ་པ་ས་གནས་
བྱུང་པར་ཅན་གང་དུ་བརྟེན་པའི་ཆོད་དུ་བཞུགས་པ་ནི། དགོན་པ་ཞོ་ལུང་། དོར་པས་རྒྱལ་ཆེན་

ཉོག་ལ། སྤྱོད་པེན་གནས། ལྷ་བ་ཁའི་རི་ཁོང་དུ་བཞགས། བཏེན་པའི་ཆོ་རི་སྐྱ་ཆོ་ཡང་མཐར་
 ཕྱིན་ཏེ། སྤྱག་ཅུ་རེ་བརྒྱད་ལ་འདས་ཚུལ་བཞུགས། ཕྱི་རབས་ནམས་ཀྱི་དད་པའི་ཉེན་དུ། སྐྱ་
 གཏུང་རིང་བསྐལ་ཡི་གེ་ཨ་ལས་སོགས་པ་བྱོན། བཞི་བ་སྤྱན་མོང་དང་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་
 གྲུབ་ཏུགས་ནི། བཞུགས་པས་གཟིམས་ཁང་གི་མ་ཟེང་ན། བྲག་ཅིག་ཏུ་བྱ་ཆོད་ཅིག་བབས་འདུག
 མི་འཕྲིས་སུ་སོང་ཡང་མི་འཕྲུར་འདུག ཀུན་གྱིས་གཤོག་པ་ལ་གཅིག་བྱུང་ལེ་རེད་ཟེར། དེའི་ལུབ་
 མོ་གཟིམས་ཁང་གི་འཕྲིས་སུ་སྐྱེབས་འདུག །མི་བྱི་ཀུན་ལ་མི་འཇིགས་པ་ཏུ་ར་གདའ། སྤང་བ་
 རིན་པོ་ཆའི་ཞལ་ནས། དེད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་འདྲ་ཐུར་ནས་ཡང་མང་པོ་བྱུང་འདུག ད་ཆོགས་ཀྱི་
 འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་གསུངས་ནས། ཆོགས་སྤྱད་མང་པོ་མཐུན་དུ་སྤྱངས་པས། དེ་ནམས་ཀུན་ཟོས་
 ཚར་བ་དང་། འཕྲུར་ནས་ནམ་འཕང་མཐོན་པོར་བཅད་ནས། ཤར་ཕྱོགས་སུ་གཤེགས་སོང་།
 རིག་འཛིན་ནམ་སྤུལ་ཡིན་གསུངས། ལོ་ཐོག་ལ་སེར་བ་ཡོང་ཅོམ་ན། རྩྱུ་ཁྱོ་ཏ་ཡ་ག་ཅུ་ན་ཁྲི་ཁྲོང་
 ཏ་ར་ཉེ་ལོ་ཡོ་བསྟོ་སྤྱན་འདུ། གསུངས་ནས་གཤོག་འགྲོས་མཛད་ཅིང་ཞབས་བྲོ་བརྒྱུད་པས།
 སེར་བ་རི་ལོགས་ལ་བྲོས། སྤྱིང་རྩེ་བྱང་སེམས་དང་ཐུན་པས་སྤྱག་པོངས་ཀྱིས་མནར་བའི་སེམས་
 ཅན་གཟིགས་དུས། ཞལ་ནས་གསུང་ཕྱུང་སྤྱན་ཆབ་ཆུ་བཞིན་དུ་འབྱུག ཆོ་འདས་བྱང་བྱ་འབྲི་བྱ་
 མཛད་ནས། འདས་པ་དེ་ཞིང་ཁམས་འདི་འདྲ་ན་སྐྱེ་བ་ཡོད་གསུངས་ནས། ཞལ་གདམས་ཡིད་
 ཆས་པ་གནང་། དོར་པོ་ནས་ཀྱི་མི་ཞིག་སྟོ་ནས། ངོ་ཆ་སྟེ་མ་པན་བྱི་སྐད་ཅིག་འདོན་དགོས་ཟེར་
 བས། བྱི་སྐད་འདོན་ཞིང་འཛིན་མི་སྤྱབ་པ་ལ་བསྟོན་པའི་སྤྱིང་དུ་བྱག་ཕྱེད་གདབས་ཤིང་།
 རྒྱགས་མཆིལ་གཏོར་བས། གདོན་ཞི་བར་བྱས། སྟོ་ཡུལ་སྤྱན་པའི་སྤྱག་ཅུམ་དུ། བོན་གྱི་བཞུན་པ་
 ཆར་མེད་པ་ལ་ཡོན་བདག་ནམས་ཀྱིས། བཀའ་འདུས་ནམ་རྒྱལ་སོགས་གསུང་རབ་བཞེངས་པ་
 དང་། སྟོང་མཆོད་གངས་སུ་འཛིན་ཞིང་གཞུང་འདོན་གྱི་སྟོལ་གཏོད། ངན་སོང་དོང་སྤྱགས་ཀྱི་
 སྤྱིང་རྒྱལ་ཁམས་བསྐྱང་ནས་བཞུན་པའི་སྟོན་མེ་མཛད། མཛད་པའི་ཕྱིན་ལས་སེམས་ཅན་གྱི་
 དོན་དུ། སྐྱ་ལུས་བརྒྱ་སྟོང་མང་པོར་བཏུབས་ནས་འབྱེད་ལུས་པ་ཅོམ་གྱིས། བྱམས་སེམས་བཅེ་
 གཏུང་མས་བུ་མི་བཟོད་པ་ལྷ་བྱའི་སྟོན་ནས། འགྲོ་དོན་འབའ་ཞིག་ཏུ་མཛད་དོ། །ཐུ་བ་རྟོགས་པ་
 མངོན་གྱུར་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པ་ནི། གདམས་པ་ཐོབ་ནས་ཉམས་ལེན་གཅིག་དྲིལ་དུ་མཛད།
 ལམ་ཁྲིར་གྱི་སྐབས་སུ་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་བཀའ་ཉམས་གཉིས་བཞེངས་དུས། དགོངས་པའི་བྲན་

འཛིན་དུ། ཕྱག་མཐེབ་གཡོན་གྱི་སེན་མོ་ལ་ཨ་བྲིས་ནས། ཕྱགས་དམ་ཡེངས་མེད་ཀྱི་ངང་ནས་
བཞུགས། སྤྱོད་ལམ་རྣམ་བཞི་ཅི་མཛད་ཀྱང་། གནས་ལྷགས་ཀྱི་དོན་དང་འདྲ་འབྲལ་མེད་
གསུངས། ལྷ་བོ་ཉ་བྱའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིན་པས། དགོངས་པ་གཡོ་མེད་ཀྱི་ངང་ལ་གནས་པ་
ལགས་སོ། །

ཞང་ཁུང་ལྷན་རྒྱུད་ཀྱི་ཐ་མ་བརྒྱུད་པའི་རྣམ་ཐར་ལོ་རྒྱས་འདི། སྤར་གྱི་རྣམ་ཐར་རྒྱས་འབྲིང་བསྐྱས་གསུམ་
མང་དུ་འདུག་པས། ཐ་མ་གང་ཟག་འགའ་བྱང་གི་ཞལ་རྒྱན་བདུད་ཅིའི་ཐེགས་པ་དང་། ཁུང་པར་སྒྲོབ་དཔོན་
བསོད་ནམས་སྒོ་གོས་རྒྱས་བཤད་དང་། རྒྱ་སྒོམ་བསྟན་བཟང་དེ་གཉིས་ལས་སོགས་ཏེ། ཐོས་པ་ཕྱོགས་མེད་ཀུན་ལ་
དྲིས་བརྒྱ་བསྐྱར་ཅིང་གཏུགས་ནས། ས་མོ་ཕག་གི་ལོ། ཐུ་བ་བཅུ་བའི་ཆོས་བཅུ། སྐར་མ་བྱ་བཞུག་ལ། དཔལ་རི་
ཁུང་ཡང་དཔེན། བདེ་ཆེན་སྐར་གི་པོ་བྱང་དཀར་པོ་བྱ། ཐ་བཅུན་བསྟན་རྒྱལ་སེང་གེ་དཔལ་བཟང་བདག་གིས་ནི།
བྱི་རབས་གང་ཟག་མོས་འདུན་བྱེད་པའི་བྱིར། ཐེ་ཆོམ་སྒོ་ལྷན་བསལ་བྱིར་དུ། སྒྲོས་འདྲགས་སྐར་འདེབས་མེད་པར།
མོས་འདུན་དང་པས་བཀོད་པ་རེ་ཞིག་ཚར་པོ། ཁེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བརྒྱུད་པའི་ཐ་མ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱགས་རྒྱས་བེན་
པར་གྱུར་ཅིག དགེ་བས་འགྲོ་རྣམས་ཐེག་ཆེན་དོན་རྟོགས་ཤོག །

ཤར་པ་དྲང་སྤང་ཚུལ་ཁྲིམས་དཔལ་བཟང་དེས་བྱ་བལ་ཤེས་རབ་འོད་ཟེར་ལ་གནང་བས།
དེའི་ལོ་རྒྱུས་ནི། དུལ་ཚ་བ་སྐར་། ཡབ་གོ་ལམ་སྒྲ་མ། དུམ་མ་ཇོ། གདུང་རུས་གོ་ལམ། ཁུང་པོ་
དྲང་སྤང་ནམ་མཁའ་གཡུང་དྲུང་ལ། ཁྲོ་བོའི་དབང་ལྷང་ཁྱུས། ཁྲ་ཆན་བཀྲ་ཤིས་རྒྱལ་མཚན་ལ་
རྫོགས་ཆེན་ཡང་ཅེ། དྲང་སྤང་ཚུལ་ཁྲིམས་དཔལ་བཟང་ལ་ལྷན་རྒྱུད་ཁྱུས། རྩོད་གོན་ཞོ་ལོང་དོས་
བྱའི་རི་ཁྲོད་དུ། ཐ་དྲོའི་དབེན་གནས་རྣམས་སུ་བཞུགས། ལོ་དྲུག་ཅུ་རེ་བརྒྱུད་ནས་འདས་སོ། །

དེས་རེ་ཆང་རྟོགས་ལྷན་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཚོ་ལ། དེའི་ཡུལ་དར་ལྗང་གི་བདེ་ཐང་། གདུང་
རེ་ཆང་། གོ་ལམ་ཤེས་རབ་འོད་ཟེར་མཇལ་ནས་ལྷན་རྒྱུད་མ་བྱའི་སྐོར་ཁྱུས། ཏྲ་ནག་དྲང་པོར་
སྐྱེ་ཤིའི་བྲག་ལ་བཞུགས། ལམ་མཁའ་འཕུར་བ་སོགས་གྲུབ་པའོ། དེས་སྒོ་རྩང་སྒོ་གོས་རྒྱལ་
མཚན་ལ། དེའི་ཡུལ་རྒྱ་རོང་སྐད་ཡབ་ཨ་འབུམ། དུམ་ལྷག་བཟང་རྒྱན་གཅིག་དཀར། དགྲང་ལོ་
བཙོ་བརྒྱུད་ལ་སྐྱན་རིར་ཕེབས། ཀུན་བཟང་རྒྱལ་མཚན་ལ་རབ་བྱུང་མཁས་པར་གྱུར། དགྲང་ལོ་
ཉི་ཤུ་ཅུ་ལྔ་འོར་གཤེན་རྒྱལ་བ་ལྷན་གྲུབ་ཀྱིས། ཁྲི་བརྟན་ལོར་བྱ་ཅིའི་གདན་སར་བཀོད། ལོ་
ཤས་བཞུགས། སྤུལ་སྐྱེ་རྣམ་དག་གི་དྲུང་དུ་རིག་འཛིན་འདུས་པ། རག་ཤི་ཉི་མ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་

བྱང་དུ་སྟན་ཆུང་རིན་ཆེན་སྟོན་གསལ། མཁས་གྲུབ་ཀྱན་བཟང་རྒྱལ་མཚན་ལས། བཀའ་རྒྱུད་
སྟོར་གསུམ། རྣལ་འབྱོར་ལྷ་མ་རྒྱལ་མཚན་བྱང་དུ། སྟན་ཆུང་སྟོར་བཞི་ཚང་མ། རེ་ཚང་ཤེས་
རབ་རྒྱ་མཚོའི་བྱང་དུ་བཀའ་རྒྱུད་སྟོར་བཞི་ཚང་བ་བཅས་ཞུས། གཉན་ཆེན་ཐང་ལྷའི་ཤར་
མདུན་དུ་བཞུགས། སྐྱ་ཆེ་ལུ་ཅུ་སོ་བདུན་ལ་སྟོང་ལྷང་འབྲི་ལྷང་དམ་པ་ཚུལ་ཤེས་སྐྱབ་གནས་
ལུ་གཞན་གྱིས་དུག་གིས་གྲོངས། རིག་གནས་ལྷ་ལ་མཁས། བོན་ཕྱི་ནང་གི་རྒྱ་རལ། མཛད་པའི་
བཟུན་བཅོས་མང་ངོ་། །སྟོབ་མ་ཡང་ཤིན་ཏུ་མང་བའི་ནང་སྟོབ་དཔོན་བཟུན་པ་འོད་ཟེར།
དཔོན་ཚང་བཟུན་པ་འོད་ཟེར་སོགས་མང་། མཚན་ཐུན་མངའ་བསྟེམས།

དེས་སྟོབ་དཔོན་བཟུན་པ་འོད་ཟེར། ཡུལ་དགེ་མྱེང་བོན་གྲོང་པ། གཏུང་རུས་འགྲ། ཡབ་
བོན་གྲོང་ཆས་མཛད། ཡུམ་གེ་ཁོད་མཚོ་མོ། གཤེན་རྒྱལ་བ་ལྷན་གྲུབ་ཀྱིས་སྟོན་རིར་བརྒྱུད།
མཁས་གྲུབ་ཀྱན་བཟང་རྒྱལ་མཚན་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་། ཐོས་བསམ་སྦྱངས། ཁྲི་བརྟན་ལོ་ཅེར་
མཁས་གྲུབ་སྟོན་གྱིས་རྒྱལ་མཚན་ལ་དབང་ཀྱན་ཞུས། ཨ་འཚོ་ཀྱན་བཟང་བྱང་དུ། མེ་རི་སྟན་སྟེས་
ནམས་ཞུས། དང་ར་ཤེས་རབ་རྒྱལ་མཚན་ལ་སྟན་ཆུང་། རྟོགས་ཆེན་གཉིས་ཀྱི་ཕྱག་ལེན། གཤེན་
རྒྱལ་བ་ལྷན་གྲུབ་ལ་མ་རྒྱུད་དབང་བཞི། རྟོགས་ལྷན་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱལ་མཚན་ལ་ཨ་ཁྲིད། སྟེལ་
ཞིག་བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་ལ་རྟོགས་ཆེན་བསྐྱགས་པ་སྟོར་གསུམ་སོགས་ཞུས། རྟོང་བྱ་རི་གཙུག་
ཐུན་ཉི་མེ་མ་པམ་རྟ་སྟོང་ར་ཁྲུང་རྫོང་། ཟང་ཟང་ལྷ་བྱག་སོགས་ལ་བཞུགས། དགྲུང་ལོ་
བདུན་ཅུ་ལ་གནས་ཆེན་བོན་རིའི་ལྷ་ཅེའི་ཡང་དབེན་དུ་སྟེལ་ལོར་གཤེགས། མཚན་ཐུན་མངའ་
བསྟེམས་སོ། །

དེས་བྱ་དུར་ཉི་མ་འོད་ཟེར་ལ། དུན་མཚན་དམ་པ་དེ་ནི། ཡུལ་དགེ་མྱེང་གནས་ནང་པ།
གཏུང་རུས་འགྲ། ཡབ་བཀྲ་ཤིས་འཕེལ། ཡུམ་བྱ་འབྲེན་རྒྱལ་གཉིས་ལ། སྤས་བརྒྱུད་ལྷན་གསུམ་
ཡོད་པའི་ཐ་གོང་ཡིན། རྒྱུད་ནས་ལས་འཕྲོས་ད། དང་པ་ཆེ། འཇིག་རྟེན་ལ་སྟོ་མི་འཇུག་དབྱར་
ཁར་ཕྱགས་རྫིར་ཕེབས་དུས་གནས་པ་རང་བབས་སུ་ཆགས། གནས་ལྷགས་རང་རྣོ་མཁྱེན།
དགྲུང་ལོ་ཉི་ཤུ་ཅུ་ལ་སྟོབ་དཔོན་བཟུན་པ་འོད་ཟེར་གྱི་བྱང་དུ་དག་པ་བྱང་སྟོང་ཞུས། མཚན་
ཉི་མ་འོད་ཟེར། བོན་ཕྱི་ནང་གསང་གསུམ་གྱི་དབང་ལྷང་བུམ་པ་གང་བྱོའི་ཚུལ་དུ་གནང་།
ཁྲུང་པར་སྟན་ཆུང་བཀའ་ཉམས་གཅིག་བརྒྱུད་དམར་ཁྲིད། རྟོགས་ཆེན་བསྐྱགས་པ་སྟོར་གསུམ།

ཡང་ཅེ་སྒྲོང་ཆེན། རྣམ་མཁའ་འཕྱུལ་མཛད། ལུན་སེལ་སྒྲོན་མ། རྣམ་མཁའ་སྤྱི་གཙང་། ཇི་མེད་
ལྷན་སྐྱེས། ལྷན་བྱུང་རིན་ཆེན་སྒྲོན་གསལ། གདམས་པ་སྒྲོམ་བཞི། ཨ་ཁྲིད་གཤམ་སེལ་སྐྱེས།
ཐེག་ཆེན་བོན་ཀུན་གནང་། ལྷན་དུ་ཞབས་བྱི་མཛད། ལྷ་མའི་བྱུགས་རྒྱུ་དབང་ལུང་ནམ་ཡོད་
དུས་འབོད། གཞན་མཆེད་གྲོགས་རྣམས་ལ་ཁས་ལེན་དམ་བཅའ་ནན་དུ་མཛད་ཀྱང་། ཉི་མ་
རང་ཉམས་ལེན་ལ་ནན་ཏན་གྱིས་གསུངས། གྲ་སྒྲོབ་གཞན་གྱི་ཐེ་ཆོམ་ཉི་མ་ལ་དྲིས་གསུངས།
གཞན་ཡང་མཛད་པ་ཆེ་ཆུང་། ལྷ་མདུན་ཚུལ་ཁྲིམས་འོད་ཟེར། སྒྲོབ་དཔོན་དུང་ཡིག་པ། ལྷ་
མོ་ཆེ་ཆུང་སྐྱེས་ལྷ་མ་ཀུན་ལ་སྒྲོས་པ་བཅད། གནས་ཁྱད་པར་ཅན་བོན་རི་ཆེན་པོར་ལོ་བཅུ་
གཉིས་ལྟོ་གོས་ལ་གྱུང་བསྐྱར་ཏེ་རིག་པ་རྒྱང་འདེད་སྒྲོམ། དང་ར་འཕྲང་ཁྲོད་དུ་ལོ་ཁ་ཡར་
བཞུགས། སྒྲོམ་སྐྱབ་དང་འཆད་ཉན་སྒོམ་བཏོད། གནས་ཆེན་ད་རོག་ཏུ་ཞབ་ཞུང་ལྷན་བྱུང་
འཆད་དེ་ནམ་ལྷ་ཐོག་གཅིག་བཞུགས། དགྲུང་ལོ་དུག་ཅུ་རེ་གཅིག་ལ་དབེན་གནས་བྱ་དུར་དུ་
ལེབས། དེར་ཆོས་པ་འགའ་ཡོད་ཀྱི་ཆི་ལམ་དུ་གནས་བདག་ཡོད་སྟེ། གནས་འདིའི་བདག་པོ་
སྒྲོབས་ཡོད་པས་ཁྱེད་རང་ཕར་སོང་ཟེར་བ་བྱུང་། དེར་དགོན་པ་བཅས། སྒྲོམ་སྐྱབ་འཆད་ཉན་
གྱི་སྒོམ་བཏོད། སྟོང་ཁྱད་ལུང་མན། སྤང་སྤང་ཆེན་འབྱུང་རི་ཡན་གྱི་བྱ་སྒྲོབ་འདུས། རིག་པ་
བཅན་ཟེན་ས་གནས་ལྷགས་མངོན་གྱུར་མང་བའི་ནང་ནས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་བ་གཤེན་རྣམ་པར་
རྒྱལ་བ། ཞུ་བཞུན་པ་དབང་རྒྱལ་སྐྱེས་གྲ་སའི་དབྱ་སྤར་གྱུར། བརྒྱུད་འཛིན་སྒྲོབ་མ་མང་།
འཁྱུལ་ཞིག་གཡུང་དུང་ཚུལ་ཁྲིམས། གྲུབ་ཐོབ་བཞུན་པ་རྒྱལ་མཆོན། བརྒྱུད་པ་འོད་ཟེར། ཏེ་
སྟོན་ལུན་ཆོགས་གཤམ་པ་སྐྱེས་འཕེལ། ལྷ་ཆེ་མཐར་བྱིན་མེ་མོ་སྤང་ལོར་བཞེགས། གྲུབ་ཏུགས་
ནི་དགོངས་ཉམས་སུ་ཁྱེད་དུ་སྤྱུལ་བ་དང་རྒྱུ་བཅུན་གྱིས་བྱུང་ཤིང་ལུལ་བ། ཏེ་སྒྲོམ་བཞུགས་
དུས་མཁའ་འགོ་མས་འཕྱུལ་འཁོར་བསྐྱབ་པ། གཡུ་བུན་དུ་གྱེ་མའི་ཞལ་གཟིགས། བྱ་དུར་དུ་
གནས་བདག་བུན་དུ་འཁོལ་བ། ཐ་མི་ཐད་ཀེ་དང་ཆོ་དབང་གི་ཞལ་གཟིགས། དངོས་ཡང་ཡང་
ཐོབ། དགྲུང་སྤྱང་ཕག་ལོར་ཡུལ་ཞུགས། མཆོག་ལྟ་སྒྲོམ་མངོན་དུ་གྱུར། ཕ་རོལ་གྱི་སེམས་ཤེས།
མཆོན་ཐོས་ཅམ་གྱིས་གཞན་སྤང་བེལ་གྱིས་གཞོན། རྣམ་མཁའི་བྱ་ལ་ཁྲིད་ཐེབས། འཆད་ཚྭ་
ཚྭ་ལ་ཐོགས་དུག་མེད། དགོངས་པ་རང་བྱུང་ཤར་གྲོལ་དུས་མཉམ་དུ་སངས་རྒྱས་པའོ། །མཆོག་
སྤྱུལ་འགོ་དོན་ལ་བྱིན་པའོ། །

དེའི་སྒོ་བ་མ་འབྲུལ་ཞིག་གཡུང་དྲུང་ཚུལ་ཁྲིམས། དུལ་རྒྱལ་མོ་དམུ་རྩོམ་ཤར་ཕྱོགས་ཉམ་
ཟེ་བྱ་བར་གདུང་ཅུས་པོ་ཅེ་ཡིན། རྒྱུ་ནས་དད་པ་དང་བཙུན་འགྲུས་ཆེ། ཐོས་བསམ་མང་དུ་
མཛད། འཇིག་རྟེན་ལ་ཞེན་ལོག་པ་ཡུལ་སྤངས་ཏེ་སྤྲོ་རིར་སྐྱེ་མཁུན་བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་
མཇལ། དབང་ལྷང་ཡང་ཁྱུས། བྱི་ནང་བོན་ལ་སྦྱོར་འདྲེན་བཅད། རབ་ཏུ་བྱུང་གྲ་ས་ཡ་བཞིར་
དབང་ལྷང་ཕྱག་ལེན་སྦྱང་ཁྱུ་དུས། བྱ་དུར་ཉི་མ་འོད་ཟེར་གྱི་སྒྲན་པ་ཐོས་པས། མོས་གུས་ཆེ་
བྱང་མཁུན་དུ་བཅར། བྱ་དུར་ན་དང་པོ་མཇལ་དུས་དད་པའི་སྦྱ་ལོང་གཡོ་ཞིང་སྤྲོ་མིག་
ནས་འབྲུལ་བའི་མོས་གུས་གྱིས་ཞབས་པད་སྦྱི་བོས་བསྟེན། ཐེག་ཆེན་ཡོད་དོ་ཅག་གི་དབང་ཁྲིད་
ཙ་རྒྱུད་ཐེག་གསུམ་མན་ངག་ཕྱག་ལེན་མ་ལུས་གནང་། ལྷ་སྦྱོར་བྱང་འབྲེལ་གྱི་ཉམས་ལེན་ཅེ་
གཅིག་སྒྲོམས་པས། ཉམས་སྦྱོང་རྒྱུད་ལ་སྦྱེས། ཉིན་ཞིག་བྱ་དུར་ཐོང་མོ་ཆེར་རྟ་པ་དང་མཉམ་
རྒྱགས་བྱས་པས། རྟ་ཆད་འབྲུལ་ཞིག་ལ་ཁར་སྦྲེབས། དེ་ཞིག་ན། འབྲུག་ལྷགས་གྱི་སྦྱུལ་ཆེན་
འགས་བོན་ལ་ཙ་རྒྱུད་མེད་ཟེར་བས། འབྲུལ་ཞིག་དང་ཆོས་པའི་རྟོགས་ལྡན་གསུམ། དགུན་ལུབ་
གཅིག་གཙང་བའི་དར་ཐོག་ཏུ་བཞུགས་པས་རྟོགས་ལྡན་གཉིས་བོས་སོང་། གཅིག་དང་མཉམ་
བཞུགས་ཐོར་ངས་རྩལ་ནག་ཟེལ་པ་སྒོམ་མེ་འདུག མཁུན་ན་འབྲུགས་པ་འདོམ་རེ་ཙམ་ཁྱུ་འདུག
ཁོང་གསུམ་དད་པ་སྦྱེས། དེ་དུས་དྲན་མཆོག་ཉི་མ་འོད་ཟེར་ཡང་ཕྱགས་དགུས། མཚན་དུ་རས་
རྒྱུད་བར་ཆགས། དེ་ནས་རྫོགས་ཆེན་འོད་གསལ་བཅས་བྱམ་པ་གང་བྱོའི་ཚུལ་དུ་གནང་སྟེ་
སྟོ་ཕྱོགས་སུ་བྱོན་ལྷང་བསྟན། གྲུབ་ཐོབ་བསྟན་པ་རྒྱལ་མཚན་དང་འགྲོགས་ནས་སྟོ་སྐྱེ་འབུམ་
དུ་འདུལ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་སྐྱེ་གདུང་མཇལ་དུ་བྱོན། ལམ་ཁར་སྟོན་པའི་ཆག་ཤིང་གི་རྩོ་སྒོམ་
རྟེན། སྟོ་སྐྱེ་འབུམ་དུ་ལོ་གསུམ་བསྐྱབས་ཏེ་བོན་འཁོར་བསྐྱོར། དེ་སྐབས་སིད་རྒྱལ་གྱིས་ལྷང་
བསྟན་ལྷར་རྟོང་བོར་བྱོན། བོ་གར་ཞབས་རྩེས་སུ་སྒོམ་སྐབ་ལོ་གསུམ་བཞུགས། ཡོན་བདག་
གཅིག་ལ་བྱ་མེད་པར་བྱིན་སྐབས་མཛད་པས། བྱི་ལོ་བྱ་ཞིག་སྦྱེས་པར་བརྟེན། དེས་དྲུང་དཀར་
རྫོང་གཞིས་ཕུལ་བ་དགོན་པ་མཛད་ནས་བཞུགས། སྐབས་ཤིག་གྲོགས་མཆེད་ཆོ་དབང་རྒྱལ་
མཚན་དང་ཅེད་མོའི་ཚུལ་དུ་བྲག་ལ་ཞབས་རྩེས་གཅིག་བཞག སྐབས་ཤིག་གྲོགས་མཆེད་ཆོ་
དབང་རྒྱལ་མཚན་དང་ཅེད་མོའི་ཚུལ་དུ་བྲག་ལ་ཞབས་རྩེས་གཅིག་བཞག སྐབས་ཤིག་
རྟོང་པོ་རྒྱལ་ཡན་ཙམ་ན་གངས་རི་ཉིལ་ཏེ་གཙང་པོ་བཀགས། མི་གྲོང་མང་པོ་བསྐྱུགས། ཐབས་

གཞན་མེད་ཆོ་སྒྲ་མ་རས་རྒྱུ་བར་བྱ། ཁོང་གི་གཏོར་མདོས་བསྐྱར། ཁོ་པས་བྱ་ནང་དུ་བྱིར་ཏེ་
བརྒྱབས་པས། གངས་ཟང་ཐལ་དུ་ཕྱག་གཙང་པོ་ལམ་དུ་སོང་། ཡང་རེ་ཞིག་རྒྱ་སྐོར་སྒྲེ་པར་རིམ་
གོར་ཕེབས་སྐབས་སྤྱིན་སྤྲེག་མཛད་ཆོ་རྒྱལ་མ་བསྐྱིགས་པས། ཁང་པ་འགའ་ཤས་མེས་ཆོགས་པར་
མཛད། དེར་གཙང་པོ་བཅད་དེ་བྱོན་ཆུ་ལ་མ་བྱིངས་པར་སྐར་བཤགས་པ་ཕུལ། ཡང་རེ་ཞིག་
ཆབ་ནག་སྒྲེ་པས་བྱིད་བོན་པོ་རྒྱམས་གནམ་ལ་མཁས་པས་ཆར་དགོས་དུས་ཕོབས། དེ་མིན་
ཁོགས། ཆར་ཡོན་ཡང་ཉེར་ཟེར། དེ་ཉེར་བྱས་ཏེ་ཡོན་སྐོང་བས་ཁམ་སྤང་ལ་མི་འོང་ཟེར། ཆུར་
བྱོན་ནས་སྒྲེ་པ་ཤི་བའི་བསྐྱོད་ཉེན་བཤགས་པ་བཅས་བྱུང་། རེ་ཞིག་དག་པོ་དང་གཞུང་གཉིས་
འབྲུགས་དུས་དེ་མོ་སྤུལ་སྤྱོད་པ་དཔོན་རྒྱལ་ལ་སྤྱང་བ་གནང་བས་ཐམས་ཅད་མཆོན་བསྐྱངས་
གཡུལ་ལས་རྒྱལ་བ་སོགས་བཤད་ཀྱིས་མི་ལང་ངོ་། གྲ་སྐོབ་བཞུན་འགྲོའི་དོན་ཅུས་པ། ལྷང་སྐོམ་
བཞུན་པ་ལྷན་གྲུབ། རྒྱ་རོང་རྟོགས་ལུན་མེ་རི་འབར་བ། ཉག་རོང་གཡུང་དྲུང་གྲགས་པ་གསུམ་
བྱུང་། ལྷ་སྐོམ་མདོན་དུ་བྱུར། རིག་པ་བཅན་ས་ཟེར། རྩ་བྱི་སྤྱོད་གནས་མཁྱེན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་
དུས་ཉན་ཐོས་ལྷ་བྱ་པད་མ་འཕུལ་ཡིན། དགྲང་ལོ་བདུན་ཅུ་དོན་ལྡེ་ཐོག་ཐུང་ན་འདས་ཚུལ་བཞུན།

སྒྲ་མ་དེའི་སྐོབ་མ་ལྷང་སྐོམ་བཞུན་པ་ལྷན་གྲུབ། ཡུལ་མདོ་སྤང་བེད་ཆུ། འབྲུག་སྤྱིད་ནང་།
ཡབ་ལྷང་ང་མགོ་སེར། ཡུམ་ཇ་ཁ་ཟ་བློ་མོ་བཅུན་གཉིས་ལ་སྐས་བརྒྱད་ཡོད་པའི་དུག་པ།
དགྲང་སྤྱིད་ལྷག་རུས་ལྷང་། ཆུང་ཤེས་རིག་ལ་དད་གུས་ཆེ། ལོ་བཅུ་གཅིག་ནས་འདོན་ཆོག་
ཐམས་ཅད་ཐོགས་མེད། གསེར་དཔོན་གོ་ཁོད་ཆང་དུ་ཞབས་བཞུན་གསུང་དུས། གོ་ཁོད་ན་རེ།
ལྷང་བཅུན་ཆུང་འདིའི་སྐད་ཐོས་དུས་ང་རིག་པ་འུར་ཞིང་སེམས་བདེ་ཟེར། སྐབས་སུ་ཕྱགས་
རྩེར་བྱོན། ཤུག་སྤྱོད་གཅིག་ཅར་བསྐྱད་དུས། སྤྱིན་བན་བུན་གསེབ་ནས་གཟུགས་མེད་སྤྱོད་ཡིས་བྱ་
ཆུང་བཅུན་པ་གྱིས་ཟེར་བ་ཐོས། དེ་ལ་བཞེན་ནས་གནས་ལྷགས་རང་བབས། དེ་བྱིན་ས་དོའི་
མལ་སྐོམ་དུ་ཅོག་འདུག་བྱས་པས། མི་རྒྱམས་བྱ་ཆུང་འདིས་ད་ལྟ་ནས་གྲུབ་བརྒྱུད་པ་ཟེར།
དགྲང་ལོ་བཅུ་གཉིས་ལ་ཁྱུ་དཔལ་འབྱོར་སྒོ་གོས་དང་མཇལ། ཞབས་བྱིར་འབྲངས་ནས་འོང་།
རྒྱ་མོ་དམུ་དོའི་སྤྱོད་འདབས་གཡུང་དྲུང་རིང་མོ་བྱ་བར། གྲུབ་ཐོབ་བཞུན་པ་རྒྱལ་མཆོན་དང་
མཇལ། རང་བྱུང་བསྐྱབས་མཆོན་བཞུན་པ་ལྷན་གྲུབ། དེ་ནས་གཙང་དུ་བྱོན། འཛེད་སྤང་ལྷང་
དུ་རི་དཔོན་ཚུལ་ཁྲིམས་དབང་ལུན་ལ་མཁའ་འགྲོ་གསང་གཙོད་སོགས་ལྷགས་བྱོགས་མང་པོའི་

དབང་ལུང་མན་ངག་རྫོགས་པར་ཁྲིམ། དེ་ག་གྲ་ས་ཡ་བཞིའི་སྒྲ་མ་རྣམས་ལ་དབང་ལུང་ཁྲིམ།
 སྟོང་གངས་རི་མཚོ་སྐོར་གནས་ཀྱན་མཇུག། བོན་རིར་སྒྲ་མ་འབྲུལ་ཞིག་དང་མཇུག། ཡིད་ཆེས་
 དད་པ་ཁོང་ནས་ཤར། སྟན་རྒྱུད་རྫོགས་ཆེན་ཨ་ཁྲིད་ལྟན་སྐྱེས་སྐོར་བོན་བྱི་ནང་གསང་བའི་
 དབང་ལུང་མན་ངག་བཅས་ཁྲིམ། རི་ཕྱག་ཏུ་ལོ་གསུམ་བསྐྱབས། ཅ་རི་མཇུག་ཕེབས། རྩོ་རྒྱུད་གི་
 སོ་མཚམས་སྲ་བྱན་པ་ཡབ་སྐུ་ལལ་གཟེགས། ལུང་བསྟན་བཞིན་སྒྲ་མ་རས་རྒྱུད་པའི་ཞབས་
 བྱིར་བྱོན། ལོ་གཅིག་བཞུགས་པ་ཡུལ་དུ་འགྲོ་དགོངས་ཁྲིམ་བོན་རི་ལ་པར་བྱིན་སྐབས་ཐུན་
 འཕྲུལ་ནག་པོ་ཞིག་བྱུང་། ཉི་མེ་གཟེམས་སྐབས་གནས་བདག་གིས་ཁྲིམ་ངོས་འབྱོན་བཞུགས་
 པར་ཐག་བཅད། སྟག་ཅེ་རི་ཁོང་དགོན་བཏབ་བཞུགས། སྟག་ཅེའི་ནགས་ལ་མེ་ཤོར་བ་རྒྱུ་
 གཟན་གྱིས་བསང། མར་ཁྲུ་དོ་ཡི་གནས་པའི་ཁོང་སྟེང་པ་བོང་ཆེན་པོ་བསྐྱེད། རྒྱ་བོ་གདོང་དུ་
 ཞབས་རྒྱུ་ལྷ་སོ་གསལ་ཏིང་མི་གསལ་བ་ཞིག་སེ་གོ་རར་ཞབས་རྒྱུ་གཅིག་ཡོད། དེ་སྐོར་གྲུབ་
 ཏུགས་བརྗོད་མི་ལང་། དགྲུང་ལོ་གྲུབ་པའི་ཕེབས། སྟག་ཅེ་རི་ཁོང་བོན་བསྟན་བཅུགས་ནས་
 ཐེག་ཆེན་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བས་ཐར་ལམ་ཟེན་པའི་གྲུ་སྟོབ་དུ་མ་ཡོད་ནང་གདན་འཛིན་སྐྱེས་བུ་
 ཆོ་དབང་ལྷན་གྲུབ་དང་། རྣལ་འབྱོར་ནམ་མཁའ་ལྷན་གྲུབ་སྐོར་ཐུན་མོང་སྒྲུང་བ་དབང་དུ་
 བསྐྱེད། གཏུམ་མོའི་མེ་འབར་དགྲུན་ཡང་གཟན་ཞིག་མི་མནལ། མི་བརྗོད་གཟུངས་ལྷན་ལྷ་ལལ་
 མང་གཟེགས། ཕོ་རོག་གཉིས་ཁྲིད་འོག་ཏུ་འདུག་སྟེ་ཞི་གནས་ཆགས། མཚོག་ཐོབ་སྐྱུ་སྐྱུ་འགོ་
 དོན་ལ་བྱོན་པ་སྟེ། སྟན་རྒྱུད་རིན་སྟོན་ཁ་བྱང་ལུང་བསྟན་ལས། དུན་པའི་ཐུགས་ཀྱི་འོད་ཟེར་
 ལས། སྟག་ཅེ་རྩོམ་བུ་བྱ་བ་འབྱུང་། དུན་པའི་ཐུགས་སྐྱུ་ལ་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །

རྩོགས་པ་ཆེན་པོ་ལང་ཁུང་སྟན་ཆུང་གི་ཐོན་འགོ་བཅུགས།

༼ཁ༽

མི་ཉག་པའི་ཆོག་བཤད་ནི་འདི་སྐད་དོ། གྲུ་མ་འཁོར་བའི་བོན་ལ་སྟོང་བོ་མེད་བཞིན་དུ། བྱོད་
ཉིད་བདེན་པར་འཛིན་པ་སྟོང་རེ་རྗེ། མི་ཉག་ཆུང་ལ་སྟེ་བར་བྱིན་གྱིས་སྟོབས། འདི་ཡི་བདེ་བ་
དར་ཙམ་ཡུད་ཙམ་ལ། རྒྱན་དུ་ཉག་ཏུ་རེ་བ་སྟོང་རེ་རྗེ། མི་ཉག་ཆུང་ལ་སྟེ་བར་བྱིན་གྱིས་
སྟོབས། གཤམ་དུ་འབྱམས་ཀྱང་ལུན་པ་མེད་པ་ཡི། སྟོན་པ་སྟོང་མེད་པོ་བྱོད་སྟོང་རེ་རྗེ། མི་
ཉག་ཆུང་ལ་སྟེ་བར་བྱིན་གྱིས་སྟོབས། འཁོར་བའི་ལས་ལ་བདེ་བ་མེད་པ་ལ། ཏང་བུ་བེད་མི་
ཤེས་པ་སྟོང་རེ་རྗེ། མི་ཉག་ཆུང་ལ་སྟེ་བར་བྱིན་གྱིས་སྟོབས། ཆོ་ལ་བཤོལ་འདེབས་སྟོན་དུ་མེད་
བཞིན་དུ། དེས་པར་ཉག་ཏུ་རེ་བ་སྟོང་རེ་རྗེ། མི་ཉག་ཆུང་ལ་སྟེ་བར་བྱིན་གྱིས་སྟོབས། དུས་ལ་
བབ་ཆོག་གང་གིས་མི་སྟོང་ན། མི་ཉག་ཉག་ཏུ་རེ་བ་སྟོང་རེ་རྗེ། མི་ཉག་ཆུང་ལ་སྟེ་བར་བྱིན་གྱིས་
སྟོབས། རི་འདྲའི་དུས་ཤིག་སྟོང་དུ་འོང་ངེས་ན། མི་འཆིགས་ན་དུ་རེ་བ་སྟོང་རེ་རྗེ། མི་ཉག་
ཆུང་ལ་སྟེ་བར་བྱིན་གྱིས་སྟོབས། གྲུན་ཀྱང་འཆི་བ་མཐོང་ཐོས་གོ་བཞིན་དུ། བདག་ཉིད་ཉག་
ཏུ་རེ་བ་སྟོང་རེ་རྗེ། མི་ཉག་ཆུང་ལ་སྟེ་བར་བྱིན་གྱིས་སྟོབས། ཐམས་ཅད་འགྱུར་བའི་བོན་དུ་
རིག་བཞིན་དུ། གཅིག་ཕར་ཉག་ཏུ་རེ་བ་སྟོང་རེ་རྗེ། མི་ཉག་ཆུང་ལ་སྟེ་བར་བྱིན་གྱིས་སྟོབས། །
བསམ་ན་སྐད་ཙམ་ཡིང་[གཡིང་]ཐབས་མེད་པ་ལ། བྱི་བཤོལ་ལེ་ལོ་ཅན་བྱོད་སྟོང་རེ་རྗེ། མི་
ཉག་ཆུང་ལ་སྟེ་བར་བྱིན་གྱིས་སྟོབས། བཅའ་ཆེ་ཆེ་མེད་རོ་ཡི་རང་བཞིན་ལ། ཅི་དགས་ཀྱང་ལ་
བོར་བ་སྟོང་རེ་རྗེ། མི་ཉག་ཆུང་ལ་སྟེ་བར་བྱིན་གྱིས་སྟོབས། གྲུན་གྱིས་འགོ་ས་གཅིག་ལས་མེད་
པ་ལ། ཏང་ལས་ཐར་དུ་རེ་བ་སྟོང་རེ་རྗེ། མི་ཉག་ཆུང་ལ་སྟེ་བར་བྱིན་གྱིས་སྟོབས། བཤགས་པའི་
ཆོག་བཤད་ནི། ཆོ་རབས་གོང་ནས་བདག་སོགས་སེམས་ཅན་གྱིས། མི་དགེ་སྤྱི་པའི་ལས་རྣམས་
ཅི་བྱིས་པ། བྱིད་དང་བཙུལ་དང་བསྐྱལ་དང་ཡི་རང་ལུ། བསམ་དང་སྦྱས་དང་དངོས་སུ་

སྒྱུར་བ་དང་། ཟིན་དང་མ་ཟིན་ཆེད་དུ་སྒྱུད་པ་དང་། བཟང་དང་རགས་དང་ཉེས་བྱས་ཕྱོགས་
 མཐུན་དང་། དེ་བཞིན་བྱས་དང་བྱེད་པར་གྱུར་བ་གང་། རྩུང་ཟད་ཅམ་ཡང་མ་བཟེད་བྲན་
 བྱས་ཏེ། ཀྲུན་གྱི་ཐིག་སྒྲིབ་སྒོ་ཡིས་བསྐྱུས་བྱས་ནས། ཡུལ་མཆོག་དམ་པ་ནམས་གྱི་སྒྱུན་ཕྱ་
 རུ། རྟེན་འགྲུབ་ལྷན་པའི་སེམས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་བཤགས། མི་དགེ་ལས་སྒྲིབ་རྒྱན་དུ་སྤངས་ནས་
 ཀྱང་། དགེ་བ་ཀྲུན་གྱི་རྒྱུ་ལྷན་འབྲལ་བར་བཞུགས། སེམས་བསྐྱེད་གྱི་ཆོག་བཤད་ནི། ཇི་ལྟར་རྒྱལ་བ་
 འཕགས་པ་ཇི་བཞིན་དུ། འདི་སོགས་དུས་གསུམ་དགེ་བའི་མཐུ་དཔལ་གྱིས། སེམས་ཅན་
 སངས་རྒྱུ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། བདག་ནི་བྱང་ཆུབ་མཆོག་དུ་སེམས་བསྐྱེད་དོ། སྐྱབས་འགོའི་
 ཆོག་བཤད་འདི་སྐད་དོ། གཤེན་རབ་སྒྲ་མ་སྐྱ་གསུམ་འབྱུང་གནས་དཔལ། དུས་གསུམ་བདེར་
 གཤེགས་འགོ་བ་ཡོངས་གྱི་མགོན། སྐྱ་གཟུགས་ཞལ་སྒྲིན་སྐྱ་གདུང་གསུང་རབ་རྟེན། ཕྱོགས་
 བཅུའི་གཤེན་རབ་ཐར་ལམ་སྟོན་པའི་སྟོན། གནས་བཞིར་ཕྱག་འཆལ་འགྲོ་ཀྲན་སྐྱབས་སུ་
 མཆོད། ཨ་ཨླླ་ཨླླ། མཚལ་གྱི་ཆོག་བཤད་འདི་ལྟར་བཟོད། ཨླླ་ན་མ་ཨ་དཀར་གཤམ་ཡ་ནི་ཤག་ས་ལེ་
 སང་ངེ་ཡེ་སྐྱུ། སྒྱ་རི་ཉི་ཀམ་ལ་རྟོ། ཨ་ཡི་རྩ་མི་ཤག་ས་ལེ་སང་ངེ་སྐྱུ། སྟོད་ལུར་ས་ལེ་ཉ་
 ལོ་སང་། ངོ་མཚར་མཛད་འབྱུང་ཞིང་ཁམས་རབ་འབྱམས་ན། མཛེས་སྤྱད་བཟུ་གསལ་རིན་ཆེན་
 བུམ་མ་སྤངས། རི་རབ་རི་བདུན་རོལ་མཆོ་སྤངས་ལ་སོགས། དཔག་བསམ་ཉི་ཟླ་བསམ་འཕེལ་
 རོར་བྱ་དང་། བཟུ་ཤིས་རྒྱུད་རིན་ཆེན་རོར་བདུན་དང་། མར་མེ་མེ་རྟོག་ཆོན་སྟོན་སྟོ་
 སངས་དང་། གསེར་གཡུ་ཟངས་ལྷགས་མན་ཤེལ་ལྷ་ཉིག་དང་། དཀར་མངར་སྐྱན་གཟིགས་ལོ་
 རྟོག་འབྱུ་བཅུད་དང་། ལྷ་ལྷ་དར་དབྱང་ཡིད་འོང་མཆོད་པའི་རྒྱུ། མཛེས་པའི་གཟུགས་
 དང་སྐྱ་སྐྱ་ཞིན་པའི་དྲི། བདའ་བའི་རོ་མཆོག་འཇམ་འཁྲུལ་མཐུན་པའི་རྒྱུ། བདག་གིས་
 འབྱོར་དང་མཐོང་ཐོས་བཤམས་པ་དང་། ཡིད་ལས་སྐྱལ་དང་སྒོ་ཡིས་བསྐྱུས་པ་དང་། རྟོག་
 ལུས་རྒྱན་དང་ལོངས་སྟོད་དབང་ཐང་སོགས། རྣམ་མཁའི་བྱུང་པའི་འཇིག་རྟེན་མཆོད་རྒྱས་
 འདི། སྒྲ་མ་སངས་རྒྱུ་སྤྱས་བཅས་བོན་ལ་འབུལ། བདག་སོགས་འགོ་བའི་དོན་དུ་བཞེས་ནས་
 ཀྱང་། དུས་རྣམས་ཀྱན་ཏུ་དགོངས་ཤིང་གཟིགས་སུ་གསོལ། སྟོང་རྟོགས་ཡིད་ཆེས་བྱུང་བ་
 བསྐྱེམས་པ་དང་། རང་རིག་ཡེ་ཤེས་འཆར་བར་མཛད་དུ་གསོལ། རྒྱལ་དང་དེ་སྤྱི་བསྐྱན་པའི་
 རྩ་ལག་རྣམས། ཡུན་གནས་རྒྱན་དུ་བཞུགས་པར་གསོལ་བ་འདེབས། དགེ་ཆོགས་སྐྱབ་དང་།

སྐུལ་དང་འདུན་པ་བསྐྱེད། །བསོད་ཚྲགས་ཀུན་ལ་བདག་ཀྱང་རྗེས་ཡི་རང་། །སྟོན་པའི་བསྟན་པ་
འཕུལ་ངག་རིན་པོ་ཆེ། །ཕྱོགས་བཅུ་ཀུན་ཏུ་དར་ཁྱབ་རྒྱས་ཐུར་ཅིག། །ཆོ་རབས་ཀུན་ཏུ་སེམས་
དཔའི་སྦྱོང་ཚུལ་ལྟན། །དགེ་བའི་དེད་དཔོན་ཆེན་པོར་བདག་ཐུར་ཅིག། །མཐར་ནི་ཀུན་གྱིས་
མགོན་སྐུབས་རེ་གནས་དང་། །སྟོབ་པའི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཐུར་ཐོབ་ཤོག། །མཁུན་དང་བཅེ་
དང་ཐབས་དང་ཐུགས་རྗེ་ཡིས། །སྟོངས་མེད་འགྲོ་བའི་དོན་བྱེད་ཤོག། །ཨྲྀ་ཨྲྀ་ད་ད་དེ་དེ་ཕྱོད་
ཕྱོད་[ཡུར་]ཏུ་ལོ་སང་། །དེ་ལས་འབྱུང་བའི་དགེ་ཚྲགས་ཅི་མཆིས་པ། །དེ་བཞིན་ཉིད་སྐྱུ་ཐོབ་བྱིར་
དེ་ཉིད་བསྟོ། །མི་བསྐྱུ་ངས་པའི་འབྲས་མཆོག་ཐུར་ཐོབ་ཤོག། །བསྐྱུ་ལུང་གི་ཆོག་བཤད་ནི་འདིའོ། །
འཁོར་བའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འདྲེན་པའི་དཔལ། །སངས་རྒྱས་བསྟན་པའི་གཙོ་ལ་ཕྱག་
འཆོལ་ལོ། །ཨ་དཀར་ཨ་མད་དུ་ཉི་ཟུ་ནག་པོ་ཞི་ཞི་མལ་མལ་སྒྲུ། །ཨ་དཀར་སེམས་ཉིད་རྣམ་
པར་དག། །ཨ་མད་ཡེ་ཤེས་འོད་དུ་གསལ། །དུ་ཉི་ཟུ་ཡིས་ངན་སོང་སྦྱོང་། །ནག་པོས་ལས་ཀྱི་ཐུག་
གིབ་དག། །ཞི་ཞི་འཁོར་བའི་སྐྱུ་བསྐྱུ་ཞི། །མལ་མལ་བདེ་བའི་ངང་ལ་ཐིམ། །སྒྲུ་ཏུ་ལོག་རྟོག་
ཅུ་བྱ་འཛིན། །སྐྱུ་བསྐྱུ་ཞི་བྱེད་སྟེང་པོ་འདི། །འཁོར་བ་ངན་སོང་དོང་སྐྱུ་ནས། །འགྲོ་
རྣམས་དབྱིངས་སུ་སངས་རྒྱས་ཤོག། །ཕུང་པོ་ཚྲགས་འཁོར་གྱི་ཆོག་བཤད་ནི། །ཀྱེ་ཏོ་བདག་ལུས་ཚྲགས་
སུ་འབུལ་ལོ་བཞེས། །ཡན་ལག་གཟུགས་བཞི་བཟན་བརྗེད་སྦྱོང་ཕུར་བཅུག། །ཐོད་པ་རིན་ཆེན་
ཡངས་པའི་བཟེད་ཞལ་དུ། །ཤ་ཁྲག་དོད་དབྱགས་པགས་ཆོལ་ཆུ་རྒྱས་དང་། །ཁམས་དང་སྦྱོ་
མཆེད་རྩ་དང་ཡན་ལག་དང་། །དབང་པོ་དབང་རྟེན་ནང་ཁོལ་དོན་དང་སྟོང་། །ཀྱང་རྩས་སོ་
སེན་སྦྱོ་དང་བ་སྦྱུའི་ཚྲགས། །དྲངས་སྦྱོགས་ཅིགས་མ་གསུམ་དུ་སྦྱེལ་ནས་ཀྱང་། །ཟག་བཅས་
དམན་པའི་ལུས་འདི་ཡོན་དུ་འབུལ། །བྱེད་ཀྱི་ཉ་དགོངས་ཉམས་རྟོགས་བྱུང་པར་ཅན། །ད་ཉ་
ཉིད་དུ་བདག་ལ་སྦྱུལ་དུ་གསོལ། །ལན་ཆགས་བྱ་ལོན་མ་ལུས་འདིར་བྱང་ནས། །གཞོད་བྱེད་ཀུན་
ཀྱང་བྱང་སེམས་མཆོག་ཐོབ་ཤོག། །དམིགས་མེད་རྒྱ་ཆེར་བསྐྱོས་པའི་བྱིན་རྒྱལས་ཀྱིས། །མི་རྣམས་
རྟོག་ལྟས་འཆིང་བ་གྲོལ་ཐུར་ཅིག། །

གསོལ་འདེབས་ཀྱི་ཆོག་བཤད་ནི། །ཨེ་མ་ཏོ། །སྐྱུ་གསུམ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བའི་རྒྱ། །
སྒྲ་མ་དམ་པ་རྣམས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ཐུགས་རྗེ་ཕུལ་བྱུང་སྟན་ཆུང་ལག་ལེན་སྟོན། །དྲིན་
ཆེན་སྒྲ་མ་རྣམས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །འཁོར་བའི་འཕྲང་སྟོལ་ཐར་བའི་སྐྱས་ལམ་འཇུག། །

འདྲེན་པའི་སྒྲ་མ་རྣམས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། ཞོང་མའི་རྒྱུ་འཛིན་འོག་མའི་ལམ་སྤྱི་འདྲེན། །
བརྒྱུད་པའི་སྒྲ་མ་རྣམས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །མཁུན་པའི་འོད་གྲིས་འཁོར་བའི་རང་རྒྱུ་
བཤེག །རྒྱུད་ཁོལ་སྒྲ་མ་རྣམས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ཟབ་མོ་གདམས་པས་འབྲུལ་བའི་ཕུ་ཐག་
ཆོད། །རྩ་བའི་སྒྲ་མ་རྣམས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །མཁུན་དང་བརྩེ་བས་འགོ་ལ་བྱ་ལྟར་སྦྱོབ། །
ཕྱོགས་བཅའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ཐབས་དང་ཐུགས་རྗེ་སྣ་ཆོགས་ཀྱི་
ཏུ་སྤྲུལ། །ཕྱི་ནང་སྣ་ཆོགས་རྣམས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ས་དང་ལམ་ལ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་
རྒྱས། །རིག་འཛིན་སེམས་དཔའི་ཆོགས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །མཐུ་དང་བྱིན་རྒྱལ་དབང་དང་
དངོས་གྲུབ་འབེབས། །མ་སྲིང་མཁའ་འགྲོའི་ཆོགས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ཕྱི་དང་ནང་གི་བར་
ཆོད་མཐའ་དག་སེལ། །དམ་ཅན་སྤང་མའི་ཆོགས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །མ་རྟོག་འཁོར་བའི་
གཟུང་འཛིན་གྲོལ་ནས་ཀྱང་། །རང་རིག་ཡེ་ཤེས་འཆར་བར་བྱིན་གྲིས་རྫོབས། །སྐྱེ་གསུམ་མངོན་
དུ་གྱུར་བའི་སྒྲ་མ་ནི། །ཀྱན་ཏུ་བཟང་པོ་བོན་སྐྱེ་བའི་དང་། །གཤེན་སྣ་འོད་དཀར་མཚན་
དཔེ་རྣམས་པའི་སྐྱེ། །རྒྱལ་བ་གཤེན་རབ་ཐུགས་རྗེ་བཞི་ལྡན་གཤེན། །ཆོད་མེད་འོད་ལྡན་འགོ་བ་
འདྲེན་པའི་གཤེན། །འཕྲུལ་གཤེན་སྤང་ལྡན་རང་རིག་རང་ཤར་གཤེན། །བར་སྤང་ཁུ་བྱག་
ཐབས་ཤེས་རོལ་བའི་གཤེན། །བཟང་ཟ་རིང་བཅུན་འཁོར་འདས་བསྐྱེད་པའི་ཡུམ། །འཆི་མེད་
གཙུག་ཕུད་བདུད་འདུལ་བཞུན་པའི་གཙོ། །གསང་བ་འདུས་པ་ཟབ་མོ་ཐུགས་ཀྱི་བདག །རྒྱལ་
བ་དགོངས་རྒྱུད་དགུ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །མ་རྟོག་འཁོར་བའི་གཟུང་འཛིན་གྲོལ་ནས་ཀྱང་།
རང་རིག་ཡེ་ཤེས་འཆར་བར་བྱིན་གྲིས་རྫོབས། །གནས་ལུགས་ལ་ཆེན་བརྒྱུ་བའི་སྒྲ་མ་ནི། །ཡོངས་
ཁུ་དག་པ་མཁའ་ལྟར་ཕྱོགས་རིས་མེད། །སྤྱོད་པ་ནམ་དུ་བྱིངས་ལྟར་གཡོ་བ་མེད། །ཁྱི་ལྷ་ཟབ་
བྱ་དང་ཉིད་སྦྱོས་དང་བལ། །བ་ནམ་སྦྱོལ་པོ་མི་རྟོགས་སྒྲོང་ན་གནས། །ཁྱི་ཤོག་རྒྱལ་བ་ཤེས་བྱའི་
དན་ཐག་ཆོད། །འགོ་འདུལ་གཤེན་པོ་ལྷ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །མ་རྟོག་འཁོར་བའི་གཟུང་
འཛིན་གྲོལ་ནས་ཀྱང་། །རང་རིག་ཡེ་ཤེས་འཆར་བར་བྱིན་གྲིས་རྫོབས། །དོན་དུག་གནད་དུ་
བསྐྱེན་པའི་སྒྲ་མ་ནི། །ར་སངས་བསམ་གྲུབ་མཁའ་ལྟར་ཡེ་ནས་དག །དར་མ་ཤེས་རབ་སྒྲོང་ལྟར་
གཡོ་བ་མེད། །དར་མ་སྟོ་དེ་སྐྱེ་གསུམ་སྤྱན་གྲིས་གྲུབ། །ཁྱེད་ཞག་ཁྱི་འཕན་འཆར་མེད་གཟུངས་
དང་ལྡན། །མུ་ཡེ་སྣ་རྒྱུད་རྩ་བལ་དང་ལ་བཞུགས། །མ་གཤེན་ལེགས་བཟང་སྦྱོན་མེད་དག་པའི་

སྒྲི། །མཉམ་མེད་སེམས་དཔའ་དྲུག་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །མ་རྟོག་འཁོར་བའི་གཟུང་འཛིན་
གྲོལ་ནས་ཀྱང་། །རང་རིག་ཡེ་ཤེས་འཆར་བར་བྱིན་གྱིས་ཆོབས། །གདམས་དགུ་ལྷག་པར་སྟོན་
པའི་ཁྲ་མ་ནི། །ཁྱེས་གཤེན་སྟག་སྟེ་མེད་དགོངས་པ་འཆར། །ར་སངས་གཡུང་དྲུང་བྱང་སེམས་
མངོན་དུ་གྱུར། །སྤྲུལ་ཆེན་གཡུང་འཕན་གཉིས་མེད་ཐུགས་ལ་མངའ། །དགེ་འབར་དོན་གྲུབ་
མཆོག་ཐོབ་མངོན་སངས་རྒྱལ། །ཁྱེས་སྤངས་དགེ་འཕེལ་ཅེ་གཅིག་ངང་ལ་བཞུགས། །དེ་སྤྲུལ་
དགེ་རྒྱས་དོན་དམ་རང་ལ་རྟེན། །ཞང་ཞུང་རྣམ་རྒྱལ་རང་རིག་མངོན་དུ་གྱུར། །མུ་ཆུང་དཀར་
པོ་གཟུང་འཛིན་འཁྲུལ་བ་ཞིག །ཉོར་ཉི་ཆེན་པོ་མཁས་གྲུབ་བསྟེམས་པའི་གཤེན། །གྲུབ་ཐོབ་
རིག་འཛིན་དགུ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །མ་རྟོག་འཁོར་བའི་གཟུང་འཛིན་གྲོལ་ནས་ཀྱང་། །རང་
རིག་ཡེ་ཤེས་འཆར་བར་བྱིན་གྱིས་ཆོབས། །མན་ངག་དབུ་རྒྱན་བཞི་ཡི་ཁྲ་མ་ནི། །དོན་ཀུན་གྲུབ་
པ་ཅ་བལ་ལྟ་བ་སྟོན། །ར་སངས་འཕན་རྒྱལ་འོད་གསལ་ཉམས་སྲུ་ལེན། །སྲུ་བྱུང་གསལ་དགའ་
རོ་སྟོམས་སྦྱོང་བ་སྦྱོང་། །ཁྲ་བ་རྒྱལ་མཆོན་པོ་ཉིད་རང་ས་ཟེན། །ལོ་བཅ་གྲུབ་ཆེན་བཞི་ལ་
གསོལ་བ་འདེབས། །མ་རྟོག་འཁོར་བའི་གཟུང་འཛིན་གྲོལ་ནས་ཀྱང་། །རང་རིག་ཡེ་ཤེས་འཆར་
བར་བྱིན་གྱིས་ཆོབས། །གདམས་ངག་བཀའ་ཡི་འབྱུང་གནས་ཁྲ་མ་ནི། །ཏ་པི་ཉི་ཅ་རྣམ་སྤྲུལ་
འགྲོ་བ་འདྲེན། །སྤང་བཞེར་ལོད་པོ་ལུང་བསྟན་དངོས་གྲུབ་ཐོབ། །སྤྲུལ་སྦྱ་དྲིན་ཆེན་གཉིས་ལ་
གསོལ་བ་འདེབས། །མ་རྟོག་འཁོར་བའི་གཟུང་འཛིན་གྲོལ་ནས་ཀྱང་། །རང་རིག་ཡེ་ཤེས་འཆར་
བར་བྱིན་གྱིས་ཆོབས། །གྲུབ་པ་རྟགས་དང་ཕན་པའི་ཁྲ་མ་ནི། །རྒྱལ་གཟིགས་གསལ་རྒྱང་སྤང་
ཡོར་ལུས་རྒྱ་གྲོལ། །དུས་གཤེན་ཙོ་གོ་འོད་གསལ་རྒྱན་ཆད་མེད། །ཁྱེས་གཤེན་ཙོ་སྤང་གྲུབ་
རྟགས་རྒྱ་འཕྲུལ་སྟོན། །ཤོད་དམ་ཆེན་པོ་ཅེར་སྤང་སྦྱ་མར་གཟིགས། །དུས་རྒྱལ་སྟོ་གྲོས་འཁོར་
འདས་དམར་ཐག་ཆོད། །དཔོན་ཆེན་བཙན་པོ་རྒྱ་གདུག་པ་འདུལ། །ལས་ཅན་དམ་པ་དྲུག་ལ་
གསོལ་བ་འདེབས། །མ་རྟོག་འཁོར་བའི་གཟུང་འཛིན་གྲོལ་ནས་ཀྱང་། །རང་རིག་ཡེ་ཤེས་འཆར་
བར་བྱིན་གྱིས་ཆོབས། །སྟོམ་པ་ཉམས་དང་ཕན་པའི་ཁྲ་མ་ནི། །སྲུ་གོ་སྟོ་ཕན་བདེ་ཆེན་རྒྱུད་ལ་
ཤར། །ཕུ་རང་ཀུན་དགའ་སྤང་སྟོབས་གྲོལ་བ་ཐོབ། །རྣལ་འབྱོར་གསལ་མཆོག་ཤུགས་འབྱུང་
གཞུག་མ་སྦྱོང། །ཞུང་བྱིད་སྤྲུ་ཐུར་མཐུ་རྩལ་སྟོབས་དང་ཕན། །བདེ་བ་རིང་མོ་ཅིག་ཅར་དངོས་
སྲུ་རྟོགས། །རྟོགས་མེད་ཞིག་པོ་རང་རིག་ཉི་མ་ཤར། །རྟོགས་ཕན་འཁྲུལ་ཞིག་དྲུག་ལ་གསོལ་བ་

འདེབས། །མ་རྟོག་འཁོར་བའི་གཟུང་འཛིན་གྲོལ་ནས་ཀྱང་། །རང་རིག་ཡེ་ཤེས་འཆར་བར་བྱིན་
གྲིས་ཆོབས། །ཡོན་ཏན་ཕྱོགས་མེད་མངའ་བའི་སྒྲ་མ་ནི། །སྒྱུན་གྲུབ་སྤྱུ་མུར་བསྐྱེད་རྫོགས་
དགོངས་པ་ཤར། །གཤེན་རྒྱལ་ལྷ་ཅེ་རྫོགས་ཆེན་ངང་ལ་བཞུགས། །ལྷ་སྒྲོམ་དཀར་པོ་གསང་སྦྱོད་
མངོན་དུ་གྱུར། །དངོས་གྲུབ་རྒྱལ་མཆོན་རྟོགས་ཤར་གྲུབ་པ་བརྟེས། །འཁྱེད་ཀྱན་འདུས་མི་
བསྐྱེལ་གཟུངས་དང་ལྡན། །རྣམ་སྤྱུལ་གྲུབ་ཆེན་ལྡེ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །མ་རྟོག་འཁོར་བའི་
གཟུང་འཛིན་གྲོལ་ནས་ཀྱང་། །རང་རིག་ཡེ་ཤེས་འཆར་བར་བྱིན་གྲིས་ཆོབས། །སྒྱུན་རྒྱུད་ལྷངས་
དང་ལྡན་པའི་སྒྲ་མ་ནི། །སྤང་ལ་གནམ་གཤེན་འགྲོ་བ་འདྲན་པའི་གཤེན། །ལྷང་སྒྲོམ་རྟོག་མེད་
རང་རིག་རང་ཤར་གཤེན། །སྤེལ་སྒྲོམ་འཁྱུལ་མེད་འཁྱུལ་བའི་ཕུ་ཐག་ཆོད། །ཉག་སྒྲོམ་ཤར་ཚུལ་
སྤོབ་གཡོག་ཐུན་བ་སེལ། །ཁྱུ་རུ་བསོད་རྒྱལ་ལས་ཅན་བཞུན་བ་སྤེལ། །སྒྲོ་སྒྲ་བསོད་ཡེ་འཕྲིན་
ལས་སྤུན་གྲིས་གྲུབ། །རྒྱ་སྒྲོམ་ཡེ་རིན་ཀྱན་བཟང་དགོངས་པ་ཤར། །བྱ་བཏང་མཆེད་གཉིས་
གནས་ལུགས་གཏན་ལ་ཕབས། །སྒྲན་སྒྲོན་བསོད་ནམས་མཁས་བཙུན་དོན་དང་ལྡན། །ལྷངས་
ལྡན་སྒྲ་མ་དགུ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །མ་རྟོག་འཁོར་བའི་གཟུང་འཛིན་གྲོལ་ནས་ཀྱང་། །རང་
རིག་ཡེ་ཤེས་འཆར་བར་བྱིན་གྲིས་ཆོབས། །སྒྱུན་རྒྱུད་ལྷགས་སེམས་སྒྲོན་པའི་སྒྲ་མ་ནི། །རྒྱུ་ཆ་གྱ་
དར་རང་རིག་མངོན་དུ་གྱུར། །སྒྲོན་ལམ་སྒྲོ་གོས་སྤྱང་རྟོགས་གྲོལ་བ་ཐོབ། །མཁས་བཙུན་ཉེ་སྒྲོན་
ཕྱོགས་མེད་བོན་སྒྲོ་སྒྲོགས། །སྤྱོད་ཉི་དཔལ་ལྷགས་སེམས་བདག་ཉིད་མཛད། །རྒྱ་སྒྲོམ་བཞུན་
བཟང་མེ་རི་མན་དག་སྒྲོན། །ལྷགས་སེམས་སྒྲ་མ་ལྡེ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །མ་རྟོག་འཁོར་བའི་
གཟུང་འཛིན་གྲོལ་ནས་ཀྱང་། །རང་རིག་ཡེ་ཤེས་འཆར་བར་བྱིན་གྲིས་ཆོབས། །འགྲོ་དོན་ཕྱོགས་
མེད་མཛད་པའི་སྒྲ་མ་ནི། །ཡང་སྒྲོན་ཆེན་པོ་རྣམ་མཁུན་སྤྱུལ་པའི་སྒྲ། །དམ་པ་འབུམ་རྩེ་སྤོད་
བཙུང་དང་ལྡན། །བཀྲ་ཤིས་རྒྱལ་མཆོན་བདུད་སྤིན་བལ་དུ་འཁོལ། །རྟོགས་ལྡན་དཔོན་པོ་
ཕྱོགས་མེད་ཀྱན་ཏུ་གྲོལ། །རྒྱལ་མཆོན་རིན་ཆེན་འགྲོ་ལ་བུ་ཉར་སྦྱོབ། །གཅིག་ཆོད་དད་ཤིས་
བདག་འཛིན་རང་སར་གྲོལ། །མཁས་བཙུན་རྒྱལ་བ་བཞུན་པའི་མངའ་བདག་མཛད། །རི་བ་
ཤར་སྒོ་བཀའ་རྒྱུད་ལྷང་སྒྲོན་གཤེན། །ཨ་རྟོག་ཡེ་རིན་ཀྱན་བཟང་དགོངས་པ་ཤར། །བཀའ་རྒྱུད་
རིག་འཛིན་དགུ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །མ་རྟོག་འཁོར་བའི་གཟུང་འཛིན་གྲོལ་ནས་ཀྱང་། །རང་
རིག་ཡེ་ཤེས་འཆར་བར་བྱིན་གྲིས་ཆོབས། །དགོངས་པ་མཁའ་ལྷར་གྲོལ་བའི་སྒྲ་མ་ནི། །སྒྲ་མ་

རྒྱལ་མཚན་འགྲོ་བ་འདྲན་པའི་གཤེན། བསོད་ནམས་སྒོ་གོས་རང་རིག་མངོན་དུ་གྱུར། བཟུན་
རྒྱལ་བཟང་པོ་དུས་གསུམ་སྒྲིབ་མེད་མཆེན། ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱལ་མཚན་གནས་ལུགས་གཏན་ལ་
ཕབས། མངའ་རི་བསོད་རྒྱལ་མན་ངག་བཅུད་དང་ལུན། བཀྲ་ཤིས་རྒྱལ་མཚན་འཁོར་འདས་
ཅིག་ཅན་རྟོགས། དཔལ་འབྱོར་ལྷན་གྲུབ་ཟབ་ལམ་མེ་རིའི་གཤེན། ཀྱུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་
དབང་བཞེས་འགྲོ་བ་འདྲན། ཟབ་ལམ་མངའ་བདག་བརྒྱུད་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། མ་རྟོག་
འཁོར་བའི་གཟུང་འཛིན་གྲོལ་ནས་ཀྱང་། རང་རིག་ཡེ་ཤེས་འཆར་བར་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབས། །
གཞན་དོན་ཐུགས་བརྩེ་ལུན་པའི་སྒྲ་མ་ནི། མཚན་ལུན་རི་པ་ཟབ་མོ་བཅུད་དང་ལུན། རྣམ་
རྒྱལ་ཀ་ར་བདག་མེད་མཆེན་བརྩེ་རྒྱལ། འགྲོ་བའི་མགོན་པོ་གཉིས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། མ་
རྟོག་འཁོར་བའི་གཟུང་འཛིན་གྲོལ་ནས་ཀྱང་། རང་རིག་ཡེ་ཤེས་འཆར་བར་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབས། །
མན་ངག་བཀའ་རྒྱུད་འཛིན་པའི་སྒྲ་མ་ནི། རྟོགས་ལུན་ཤར་དཔལ་མཐའ་བྲལ་ལྷག་པར་སྟོན། །
ནམ་མཁའ་འོད་ཟེར་མ་བྱ་སྒྲོང་དུ་འཕྱོད། ཀལྱང་དུང་ཡེ་ཤེས་བྱར་མེད་གཅིག་ཆོད་རྟོགས། །
རྒྱུད་ལུན་སྒྲ་མ་གསུམ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། མ་རྟོག་འཁོར་བའི་གཟུང་འཛིན་གྲོལ་ནས་ཀྱང་། །
རང་རིག་ཡེ་ཤེས་འཆར་བར་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབས། ཟབ་དོན་མངོན་དུ་སྟོན་པའི་སྒྲ་མ་ནི། རིན་
ཆེན་སྒོ་གོས་ཡོན་ཏན་ཕྱོགས་མེད་རྒྱལ། ཤེས་རབ་རྒྱལ་མཚན་དབང་དང་དམ་ཆོག་ལུན། རིན་
ཆེན་རྒྱལ་མཚན་ལྷ་སྟོད་རྣམ་པར་དག བཅའ་མཁའ་ཡེ་ཤེས་མཆོག་ཐུན་ཀྱུན་འབྱུང་བ། ཀྱུན་
བཟང་རྒྱལ་མཚན་ཆོ་ཡེ་རིག་འཛིན་གཤེན། སྒོ་གོས་རྒྱལ་མཚན་མཐའ་བྲལ་གདེང་དང་ལུན། །
བཟུན་པ་འོད་ཟེར་ལུང་རིག་མཆེན་བརྩེ་རྒྱལ། ཉི་མ་འོད་ཟེར་ཀ་དག་སྒྲོང་དུ་གྲོལ། མཉམ་
མེད་གདེང་ལུན་བརྒྱུད་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། མ་རྟོག་འཁོར་བའི་གཟུང་འཛིན་གྲོལ་ནས་
ཀྱང་། རང་རིག་ཡེ་ཤེས་འཆར་བར་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབས། མཆོག་ཐུན་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པའི་སྒྲ་མ་
ནི། རྟལ་དུང་ཚུལ་ཁྲིམས་དགོངས་དབྱིངས་མཁའ་ལྷར་དག བཟུན་པ་ལྷན་གྲུབ་རང་རིག་
མངོན་དུ་གྱུར། ཆོ་དབང་ལྷན་གྲུབ་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག བཅའ་མཁའ་ལྷན་གྲུབ་གསང་
སྟོད་མངོན་དུ་སྟོན། རྣམ་དག་ཚུལ་ཁྲིམས་རིག་པ་རང་དབང་ཐོབ། ཚུ་བའི་སྒྲ་མ་གཙུག་རྒྱུ་
སྤུལ་བའི་སྒྱ། ཐར་བའི་ལམ་སྟོན་དུག་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། མ་རྟོག་འཁོར་བའི་གཟུང་འཛིན་
གྲོལ་ནས་ཀྱང་། རང་རིག་ཡེ་ཤེས་འཆར་བར་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབས། དེས་ཤེས་རྒྱུད་ལ་འཆར་བའི་

ཟླ་མ་ནི། ཀྲན་གཞི་ཅ་བྲལ་གདོད་ནས་ནམ་པར་དག རིག་པ་རང་གསལ་སྒྲིབ་གཡོགས་སྒྲོན་
དང་བྲལ། སྒྲ་འོད་ཟེར་གསུམ་རང་སྤང་སྒོ་ཡི་ཅལ། ཁ་བྱ་ཅལ་གསུམ་ཉིད་ལ་གསོལ་བ་
འདེབས། ཁ་རྟོག་འཁོར་བའི་གཟུང་འཛིན་གྲོལ་ནས་ཀྱང་། རང་རིག་ཡེ་ཤེས་འཆར་བར་བྱིན་
གྲིས་སྒྲོབས། ཁལས་བཅུན་རྒྱལ་བ་གཡུང་དྲུང་གིས་མཛད་པའོ། །

ཨེ་མ་རྟོ། ཀྲན་བཟང་ཐུགས་སྦྱལ་སྦྱ་མདོག་ཤེལ་དཀར་འོད། འདྲི་མེད་མདངས་གསལ་
འོད་ཟེར་ཕྱོགས་བཅུར་འཕྲོ། རྒྱན་མེད་གཅེར་བྱ་ཡེ་ཉིད་སྒྲིང་བའི་དོན། ཁལ་ཁྱེན་ཉིད་ཐུགས་
རྗེས་འགྲོ་བའི་དོན་ལ་དགོངས། བདེར་གཤེགས་ཐུགས་བཅུད་རྗེས་ཆེན་ཀྲན་གྱི་མཆོག་ ཐེག་
པའི་ཡང་ཅེ་རྒྱུད་ལུང་མན་ངག་སྟོན། གཞི་ཡི་གནས་ལུགས་འཁོར་འདས་གྲོལ་འཁྲལ་དང་། །
སྒྲ་འོད་ཟེར་གསུམ་སྒྲོན་ཡོན་རབ་བསལ་ནས། འཕྲོ་བ་སྒོ་ཡི་ཐུན་བ་ཀྲན་སངས་ཤིང་། གཞི་
སྒྲིང་ཅལ་རྗེས་སེལ་མ་གཅིག་ཆོད་བཤོད། ཉམས་རྟོགས་མདོན་གྱུར་འཁོར་འདས་སེམས་སུ་
དག འབྲས་བུ་སྦྱ་གསུམ་དབྱིངས་སུ་འགོད་མཛད་པ། འཕྲོ་བའི་མགོན་པོ་ཏ་པི་ཉི་ཅལ། །
བདག་སྒོ་ཅེ་གཅིག་གྲུས་པས་གསོལ་བ་འདེབས། བདག་སོགས་འཕྲོ་ལ་དབང་བསྐྱར་བྱིན་གྲིས་
སྒྲོབས། བྱི་ནང་གསང་བའི་བར་ཆོད་ཞི་བ་དང་། ཁ་རིག་འཁྲལ་བའི་བདག་འཛིན་གྲོལ་ནས་
ཀྱང་། རང་རིག་མདོན་གྱུར་ཉ་སྟོད་མཐར་ཕྱིན་ནས། ཡེ་སྒྲིང་ཅ་བྲལ་སྒོ་འདས་ཆེན་པོའི་
དོན། ཏ་ཉིད་དུ་བདག་ལ་སྦྱེལ་དུ་གསོལ། རྗེ་འཕྲོ་བའི་མགོན་པོ་ཏ་པི་ཉི་ཅལ། གསོལ་བ་
འདེབས་སོ་འཕྲོ་དུག་ཐུགས་རྗེས་བྱུངས་ལ་བདག་རྒྱུད་ཁོལ། དཔེའོ། །

རྩོགས་པ་ཆེན་པོ་ལང་ཁུང་སྟན་ཆུང་ལས་རིགས་དྲུག་
རང་སྦྱོང་གི་གདམས་པ་བཅུགས།

༼ག༽

པོན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒོན་དུ་འགོ་བ་སྦྱང་རྗེ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱ།
བཅའ་བ་ལུས་ཀྱི་གནད། ལུས་རང་བཞིན་ཆ་ལུགས་ལྔ་ལྔ་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བཅའ། རང་ས་གཞི་ལ་
འདུག་པའི་མདུན་གྱི་བར་སྤང་ལ། སྤྱི་གཙུག་ཁྱུ་གུང་གི་སར། སང་ཁྱི་ཉི་ཟླ་བད་མའི་གདན་ལ།
ཨ་མུ་ཡེ་ཨ་དཀར་ཨ་ནི་ཨ། ཞེས་བརྗོད་པས། མི་མངོན་པའི་དབྱིངས་ནས་ཨ་དཀར་པོ་རྒྱ་ཤེལ་
གྱི་མདོག་འདྲ་བ་གཅིག་གདན་དེའི་ཐོག་ཏུ་བབས། དག་ཏུ་ཨླ་ཨླ་རྩྱུང་ ཨླ་ཨ་དཀར་ས་ལེ་འོད་
ཨ་ཡང་ཨླ་འདུ། འོད་ཟེར་ཡར་འཕྱོས་ཚུར་འདུས། བདག་གཞན་སྤྱི་བ་བསྐྱེད་པ། འོད་དུ་ལུ་བ་
ལས། ཡིད་དམ་ཀུན་བཟང་གཤེན་ལྷ་སྐྱུ་མདོག་ཤེལ་དཀར་དྲངས་པའི་མདོག་འདྲ་བ། དབྱ་རྒྱ་
མགུལ་རྒྱ་ཕྱག་གདུབ་ཞབས་གདུབ་རིན་པོ་ཆའི་རྒྱ་གྱིས་སྤྲས་པ། དེ་ལ་བདེར་གཤེགས་ཞི་བའི་
ལྷ་ཆོགས་ཀྱིས་བསྐྱོར་བར་བསྐྱེད། ཨླ་ཨ་དཀར་ས་ལེ་འོད་ཨ་ཡང་ཨླ་འདུ། འོད་ཟེར་ཡར་འཕྱོས་
དབྱིངས་ནས་བདེར་གཤེགས་སྤྲན་དྲངས། བསྐྱེད་པ་རྣམས་ལ་ཐེམ་གཉིས་མེད་ལས་ཀྱི་སེམས་
དཔར་གྱུར། བདེར་གཤེགས་དེ་རྣམས་ལ་ཕྱག་འཆལ་ཕྱིག་པ་བཤགས། མཆོད་པ་འབུལ། དག་
བ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བསམ་པའི་འདུན་པ་ལ་སྐྱབས་གནས་ཀྱི་ཕྱགས་ཁ་ནས། རྩྱུ་མི་གསུམ་
འཕྱོས་སྤྱི་གཙུག་ཏུ་ཐིམ་པས། ཆོ་རབས་ནས་བསགས་པའི་བག་ཆགས་ཕྱིག་སྤྱི་བ་ཐམས་ཅད། རྩྱུ་
ལས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེ་བྱུང་ནས་བཅོམ་གྱིས་བསྐྱེད། ཡི་ལས་རྒྱུང་བྱུང་ནས་གཏོར། མི་ལས་ཡེ་ཤེས་
ཀྱི་རྒྱུང་ནས་བཀྲས། བདག་ལུས་ཤེལ་དཀར་གྱི་བུམ་པ་བཞིན། དབང་དང་བྱིན་རྒྱལ་གྱི་
སྒོད་དུ་རུང་བ་ཞིག་ཏུ་གྱུར། དེ་ནས་བདེར་གཤེགས་རྣམས་ཀྱི་གནས་གསུམ་ནས། ཨླ་ཨླ་རྩྱུ་
གསུམ་བྱུང་ནས་བདག་གི་གནས་གསུམ་དུ་ཐིམ་པས། སྐྱུ་གསུང་ཕྱགས་ཀྱི་དབང་དང་བྱིན་རྒྱལ་

ཐོབ་པར་བསམ། དེ་རྗེས་བདེར་གཤེགས་ནམས་འོད་དུ་བྱུ་ནས་བདག་ལ་ཐིམ་པས། བདག་ཉིད་
 རྗེས་སྐྱ་གཤེན་ལྷ་འོད་དཀར་སྐྱ་མདོག་ཤེལ་དཀར་དངས་པའི་མདོག་འདྲ་བ། དབུ་རྒྱ་ཕྱག་
 གདུབ་ཞབས་གདུབ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱ་གྲིས་སྤྲས་པ། ཕྱག་མཉམ་བཞག་གི་སྤེང་དུ་ཡིད་བཞིན་གྱི་
 རོར་བྱ་བསྐྱམས་པར་གྱུར་བ་ཡི། ཀླང་མཐེལ་གཡས་པ་རྒྱང་གི་འཁོར་ལོ་མཐིང་ནག་རྩྱེབས་དགྲ།
 གཡོན་པའི་མེའི་འཁོར་ལོ་དམར་ནག་རྩྱེབས་དགྲ་བ། གཡས་ཀྱི་ཉེ་བ་ལ་ཨ་དཀར་པོ། གཡོན་གྱི་
 ཉེ་བ་ལ་ཨ་དམར་པོ། གཡས་ཀྱི་རྩྱེབས་དགྲ་ལ་དུ་མཐིང་ནག་དགྲ། གཡོན་ལ་དུ་དམར་ནག་
 དགྲ། ཞབས་ན་ཡི་ལྗང་ཁུ་རེ་བསྐྱེད། དཔུལ་བ་ཆ་གང་གི་ཕྱི་སྤྱོད་ནང་བཅུད་ལ། མི་རྟག་སྤྱིང་
 རྗེ་ཐུན་གཅིག་བསྐྱོམ་པའི་ངང་ལས། ངག་དུ་རི་ཡི་མི་ཞེས་པས། དཔུལ་བ་ཆ་གང་གི་ཕྱི་སྤྱོད་
 ནང་བཅུད་ཀྱི་བག་ཆགས་ཐིག་སྤྱིབ་ཐམས་ཅད། རི་ལས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མི་བྱུང་ནས་ཆོམ་གྲིས་བསྐྱེགས།
 ཡི་ལས་རྒྱང་བྱུང་ནས་གཏོར། མི་ལས་ཐུ་བྱུང་ནས་བཀྲས། ཕྱི་སྤྱོད་འོད་དུ་བྱུ་བ་ལས་ནང་བཅུད་
 རྣམ་ཤེས་འོད་སྐྱར་ལམ་གྱིས་གྱུར། ངག་དུ་ཨ་ཨ་ཞེས་པས། ཨ་ལས་ཨ་སྤྱོད་མེད་པ་ཆར་
 བབས་པ་བཞིན་འཕྱོས། རྣམ་ཤེས་འོད་སྐྱར་རྣམས་ལ་ཐིམ་པས། འདུལ་གཤེན་ཐུ་ཆོ་ཐེམ་དུག་
 དང་གསང་བ་ངང་རིང་གི་སྐྱར་གྱུར། ཐུ་ཆོ་ཐེམ་དུག་སྐྱར་མདོག་དཀར་པོ། དབུ་ལ་གསེར་གྱི་ཐོད་
 རིང་སྐྱ་ལ་གཞུང་ཆོན་ན་བཟའ་གསོལ་བ། གཡས་པས་འདྲེན་པའི་ཕྱགས་ཀྱི་གཡོན་པས་འཁོར་
 ལོ་བསྐྱམས་པ། གསང་བ་ངང་རིང་སྐྱར་མདོག་དམར་པོ་དབུ་ལ་ཤེལ་གྱི་ཐོད་རིང་སྐྱ་ལ་ཐུ་དར་ན་
 བཟའ་གསོལ་བ། གཡས་པས་འདྲེན་པའི་ཕྱགས་ཀྱི་གཡོན་པས་འཁོར་ལོ་བསྐྱམས་པ། ཨ་དུ་
 ཡང་སང་སང་ཞེས་པས། འོད་ཟེར་ཡར་འཕྱོས་དབྱིངས་ནས་བདེར་གཤེགས་སྤྱན་དངས་བསྐྱེད་
 པ་རྣམས་ལ་ཐིམ། གཉིས་མེད་ལས་ཀྱི་སེམས་དཔར་གྱུར། ཕྱི་སྤྱོད་ལྷའི་གཞུང་ཡས་ཁང་བྱམས་
 པ་ཆེན་པོའི་ཞིང་ཁམས། ནང་བཅུད་འདུལ་གཤེན་ཐུ་ཆོ་ཐེམ་དུག་དང་། གསང་བ་ངང་རིང་གི་
 སྐྱར་གང་པར་བསམ། ཨ་དཀར་ཨ་མདུ་དྲི་སྐྱ་ནག་པོ་ཞི་ཞི་མལ་མལ། ཨ་དུ་ཡང་སང་སང་།
 བསྐྱེད་བསྐྱོམ་ངང་ནས་མི་རྟགས་མ་བྱུང་བར་བསྐྱང་། རྗེས་རིམ་ཕྱི་སྤྱོད་འོད་དུ་བྱུ་ནས་ནང་
 བཅུད་འདུལ་གཤེན་ལ་ཐིམ། འདུལ་གཤེན་འོད་དུ་བྱུ་ ཨ་དཀར་དམར་དུ་གྱུར། ཨ་དཀར་
 དམར་གཅིག་ལ་གཅིག་ཐིམ་པའི་རྒྱལ་དུ། དབུས་ཀྱི་འདུལ་གཤེན་ཐུགས་ཁའི་ཡི་ལ་ཐིམ། ཡི་རི་
 ལ་ཐིམ། རི་ཨ་ལ་ཐིམ། ཨ་འདུལ་གཤེན་ལ་ཐིམ། འདུལ་གཤེན་ཨ་དཀར་དམར་ལ་ཐིམ། ཨ་

དཀར་དམར་ཐིག་ལེ་དཀར་དམར་དུ་གྱུར། ཐིག་ལེ་དཀར་དམར་མཁའ་ལ་གཞུང་ཡལ་བ་ལྟར་
མི་དམིགས་པའི་རྒྱས་འདེབས། བདག་རྫོགས་སྐུར་གསལ་བའི་གསང་གནས་ཐབས་ཤེས་འཁོར་
ལོ་དམར་པོ་རྩིབས་གསུམ། ཞྭ་བ་ལ་ཨ་དཀར་དམར་གཉིས་རྩིབས་གསུམ་ལ་ཏི་དམར་པོ་གསུམ།
ཞབས་སུ་རམ་དམར་ནག ཡིད་བདགས་བཀའ་སྒྲོམ་བྱི་ནང་སྟོང་བཅུད་ལ། མི་རྟག་སྒྲིང་རྩེ་བྱན་
གཅིག་བསྒྲོམ་པའི་ངང་ལས། ངག་ཏུ་རྩི་ཡི་མི་ཞེས་པས། ཡིད་བདགས་བཀའ་སྒྲོམ་བྱི་བྱི་ནང་
སྟོང་བཅུད་བག་ཆགས་ཐིག་སྒྲིབ་ཐམས་ཅད། རྩི་ལས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེ་བྱུང་ནས་བསྐྱེད་པ། ཡི་ལས་
ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུང་བྱུང་ནས་གཏོར། མི་ལས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུང་ནས་བཀྲས། བྱི་སྟོང་འོད་དུ་ཁྱེ་བ་
ལས་ནང་བཅུད་ནམ་ཤེས་འོད་སྐུར་ལམ་གྱིས་གྱུར། ངག་ཏུ་ཨ་ཨ་ཞེས་པས་ཨ་ལས་ཨ་ཤར་མོ་
གངས་མེད་པ་ཆར་བབས་པ་བཞིན་འཕྱོས། རྩི་ཤེས་འོད་སྐུ་རྩིས་ལ་ཐིམ་པས་འདུལ་གཤེན་
ཅུ་ཆོ་ཐེམ་དུག་དང་གསང་བ་ངང་རིང་གི་སྐུར་གྱུར། ཅུ་ཆོ་ཐེམ་དུག་དཀར་པོ་གསེར་གྱི་ཐོད་
རིང་གཞུང་ཆོན་གྱི་ན་བཟུང། གཡས་འདྲེན་པའི་ལྷགས་ཀྱི། གཡོན་བདུད་རྩི་རྒྱན་སྒྲིང་བུམ་པ་
དང་སྤེང་བ་བསྐྱམས་པ། གསང་བ་ངང་རིང་སྐུ་མདོག་དམར་པོ་ཤེས་གྱི་ཐོད་རིང་། རྒྱུ་དར་གྱི་
ན་བཟུང་གཡས་ལྷགས་ཀྱི་གཡོན་བུམ་པ་བསྐྱམས་པ། ཨ་ཏི་རྩི་སངས་སངས་ཞེས་པས་འོད་ཟེར་ཡར་
འཕྱོས་དབྱིངས་ནས་བདེར་གཤེགས་སྐུན་དངས། བསྐྱེད་པ་རྩིས་ལ་ཐིམ་གཉིས་མེད་ལས་ཀྱི་
སེམས་དཔར་གྱུར། བྱི་སྟོང་སྒྲིབ་གཞུང་ཡལ་ཁང་། སྐུན་པ་ཆེན་པོའི་ཞིང་ཁམས་ནང་བཅུད་
འདུལ་གཤེན་ཅུ་ཆོ་ཐེམ་དུག་དང་། གསང་བ་ངང་རིང་གི་སྐུ་ཡིས་གང་བར་བསམ། ཨ་དཀར་
ཨ་མདུ་དུ་ཏི་སུ་ནག་པོ་ཞི་ཞི་མལ་མལ། ཨ་ཏི་རྩི་སངས་སངས། བསྐྱེད་བསྒྲོམ་གྱི་ངང་ནས་མི་
རྟགས་མ་ཐོན་བར་དུ་བསྐྱང་། རྫོགས་རིམ་བྱི་སྟོང་འོད་དུ་ཁྱེ་ནས་ནང་བཅུད་འདུལ་གཤེན་ལ་
ཐིམ། འདུལ་གཤེན་འོད་དུ་ཁྱེ་ཨ་དཀར་དམར་དུ་གྱུར། ཨ་དཀར་དམར་གཅིག་ལ་གཅིག་ཐིམ་
པའི་ཚུལ་དུ། དབྱས་ཀྱི་འདུལ་གཤེན་སྐྱགས་ཁའི་ཡི་ལ་ཐིམ། ཡི་རྩི་ལ་ཐིམ། རྩི་ལ་ཐིམ། ཨ་
འདུལ་གཤེན་ལ་ཐིམ། འདུལ་གཤེན་ཨ་དཀར་དམར་ལ་ཐིམ། ཨ་དཀར་དམར་ཐིག་ལེ་དཀར་
དམར་དུ་གྱུར། ཐིག་ལེ་དཀར་དམར་མཁའ་ལ་གཞུང་ཡལ་བ་ལྟར། མི་དམིགས་པའི་རྒྱས་
འདེབས། བདག་རྫོགས་སྐུར་གསལ་བའི་ཞྭ་བར་སྐུལ་བའི་འཁོར་ལོ་སྟོན་པོ་རྩིབས་གསུམ་པ། ཞྭ་
བ་ལ་ཨ་སྟོ་ལྡང་རྩིབས་གསུམ་ལ་བྲི་སྟོན་པོ་གསུམ། ཞབས་སུ་ཡང་སྟོན་པོ་གཅིག་བསམ། ཕྱི་ལ་

སོང་སྒྲེན་སྐྱགས་ཀྱི་ཕྱི་སྟོང་ནང་བཅུད་ལ། མི་རྟག་སྟོང་རྗེ་ཐུན་གཅིག་སྟོན་པའི་ངང་ལས་ངག་
རྟུ་རྩེ་ཡི་མི་ཞེས་པས། བྱོལ་སོང་སྒྲེན་སྐྱགས་ཀྱི་ཕྱི་སྟོང་ནང་བཅུད་ཀྱི། བག་ཆགས་ཐིག་སྒྲིབ་
ཐམས་ཅད། རྩེ་ལས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེ་བྱང་ནས་བསྐྱེད། ཡི་ལས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱང་བྱང་ནས་གཏོར། མི་
ལས་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཐུ་བྱང་ནས་བཀྲས། ཕྱི་སྟོང་འོད་དུ་ཁྱབ་པ་ལས། རང་བཅུད་རྣམ་ཤེས་འོད་སྐྱར་
ལམ་གྱིས་ཐུར། ངག་རྟུ་ཨ་ཨ་ཞེས་པས། ཨ་ལས་ཨ་ཤ་མོ་གངས་མེད་པ་ཆར་བབས་པ་བཞིན་
འཕྱོས། རྣམ་ཤེས་འོད་སྐྱར་རྣམས་ལ་ཐིམ་པས། འདུལ་གཤེན་ཉི་མང་རང་ཞིའི་སྐྱུ་རྩ་ཐུར། ཉི་
མངས་རང་ཞི་སྐྱུ་མདོག་སྟོ་ལྗང་དབུ་ལ་ཤེལ་གྱི་ཐོད་དིང་སྐྱུ་སྟོང་མ་བུའི་སྟོང་གཡོགས་ལ་སྐྱུ་སྟོང་
མེ་དར་ཤམ་ཐབས་ཅན། གཡས་པ་འོད་ཆེན་གསལ་བའི་འཁོར་ལོ་ལ། གཡོན་པས་བདུད་ཅི་
བུམ་པ་བསྐྱམས་པར་ཐུར། ཨ་བྲི་མང་སངས་སངས་ཞེས་པས་འོད་ཟེར་ཡར་འཕྱོས་དབྱིངས་ནས་
བདེར་གཤེགས་སྐྱུ་རྩངས། བསྐྱེད་པ་རྣམས་ལ་ཐིམ། གཉིས་མེད་ལས་ཀྱི་སེམས་དཔར་ཐུར།
ཕྱི་སྟོང་ལྷའི་གཞལ་ཡས་ཁང་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོའི་ཞིང་ཁམས། རང་བཅུད་འདུལ་གཤེན་ཉི་མངས་
རང་ཞིའི་སྐྱུ་ཡིས་གང་བར་བསམ། ཨ་དཀར་ཨ་མད་དུ་ཉི་མུ་ནག་པོ་ཞི་ཞི་ལམ་ལམ། ཨ་བྲི་
མང་སངས་སངས། དེའི་ངང་ནས་མི་རྟགས་མ་ཐོན་བར་བསྐྱང་། རྗེས་རིམ་ཕྱི་སྟོང་འོད་དུ་ཁྱབ་
ནས་རང་བཅུད་འདུལ་གཤེན་ལ་ཐིམ། འདུལ་གཤེན་འོད་དུ་ཁྱབ་སྟོ་ལྗང་དུ་ཐུར། ཨ་སྟོ་ལྗང་
དབུས་ཀྱི་འདུལ་གཤེན་ཐུགས་ཁའི་ཡི་ལ་ཐིམ། ཡི་རྩེ་ལ་ཐིམ། རྩེ་ཨ་ལ་ཐིམ། ཨ་འདུལ་གཤེན་
ལ་ཐིམ། འདུལ་གཤེན་ཨ་སྟོ་ལྗང་ལ་ཐིམ། ཨ་སྟོ་ལྗང་ཐིག་ལེ་སྟོ་ལྗང་དུ་ཐུར། ཐིག་ལེ་སྟོ་ལྗང་
མཁའ་ལ་གཞལ་ཡལ་བ་ལྟར་མི་དམིགས་པའི་རྒྱས་འདེབས། བདག་རྗེས་སྐྱར་གསལ་བའི་ངང་
ནས། ཐུགས་ཁ་བོན་ཉིད་འཁོར་ལོ་ཅིབས་བཞི་བའི་དབུས་ཀྱི་ཉྩེ་བ་ལ། ཨ་མཐིང་སྟོན་ཅིབས་
བཞི་ལ་རྩི་སེར་ལྗང་བཞི་ཞབས་སུ་ཁྱེ་སེར་པོ་གཅིག་མི་བྲེལ་འཕྲོང་གི་ཕྱི་སྟོང་ནང་བཅུད་ལ། མི་
རྟག་སྟོང་རྗེ་ཐུན་གཅིག་བསྟོན་པའི་ངང་ལས། ངག་རྟུ་རྩེ་ཡི་མི་ཞེས་པས། མི་བྲེལ་འཕྲོང་གི་ཕྱི་
སྟོང་ནང་བཅུད་ཀྱི་བག་ཆགས་ཐིག་སྒྲིབ་ཐམས་ཅད། རྩེ་ལས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེ་བྱང་ནས་བསྐྱེད།
ཡི་ལས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱང་བྱང་ནས་གཏོར། མི་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཐུ་བྱང་ནས་བཀྲས། ཕྱི་སྟོང་འོད་དུ་ཁྱབ་
པ་ལས་རང་བཅུད་རྣམ་ཤེས་འོད་སྐྱར་ལམ་གྱིས་ཐུར། ངག་རྟུ་ཨ་ཨ་ཞེས་པས། ཨ་ལས་ཨ་ཤ་མོ་
གངས་མེད་པ་ཆར་བབས་པ་བཞིན་འཕྱོས། རྣམ་ཤེས་འོད་སྐྱར་རྣམས་ལ་ཐིམ་པས་འདུལ་གཤེན་

གསང་བ་འདུས་པ་སྐྱེ་མདོག་མཐེང་ཕྱོད། དབུ་ལ་རིན་པོ་ཆེའི་ཕྱོག་ལྷུ་ལ་སྐྱེ་ལ་མེད་ན་ན་བཟའ་
གསོལ་བ། གཡས་པས་རྩ་གཤང་སྐྱོག་ཅིང་། གཡོན་པས་བདུད་ཅི་བུམ་པ་བསྐྱམས་པར་གྱུར།
ཨ་རྩེ་ཁྱི་སངས་སངས་ཞེས་པས་འོད་ཟེར་ཡར་འཕྱོས་དབྱིངས་ནས་བདེར་གཤེགས་སྐྱེན་དངས་
བསྐྱེད་པ་རྣམས་ལ་ཐེམ། གཉིས་མེད་ལས་ཀྱི་སེམས་དཔར་གྱུར། ཕྱི་སྣོད་ལྷའི་གཞལ་ཡས་ཁང་
ཡངས་པ་ཆེན་པོའི་ཞིང་ཁམས། རང་བཅུད་འདུལ་གཤེན་གསང་བ་འདུས་པའི་སྐྱེ་ཡིས་གང་པར་
བསམ། ཨ་དཀར་ཨ་མདུ་དྲུ་ཏི་སྐྱ་ནག་པོ་ཞི་ཞི་ལམ་ལམ། ཨ་རྩེ་ཁྱི་སངས་སངས་ཞེས་པས་དེའི་
ངང་ནས་མི་རྟགས་མ་བྱུང་བར་དུ་བསྐྱང་། རྒྱལ་ཆེན་རིམ་ཕྱི་སྣོད་འོད་དུ་བྱུ་ནས། རང་བཅུད་
འདུལ་གཤེན་ལ་ཐེམ་འདུལ་གཤེན་འོད་དུ་བྱུ་ཨ་མཐེང་ཕྱོད་དུ་གྱུར། ཨ་མཐེང་ཕྱོད་དབུས་ཀྱི་
འདུལ་གཤེན་བྱགས་ཁའི་ཡི་ལ་ཐེམ། ཡི་རྩ་ལ་ཐེམ། རྩ་ཨ་ལ་ཐེམ། ཨ་འདུལ་གཤེན་ལ་ཐེམ།
འདུལ་གཤེན་ཨ་མཐེང་ཕྱོད་ལ་ཐེམ། ཨ་མཐེང་ཕྱོད་ཐེམ་ལེ་མཐེང་ཕྱོད་དུ་གྱུར། ཐེམ་ལེ་མཐེང་
ཕྱོད་མཁའ་ལ་གཞལ་ཡས་བ་ལྟར་མི་དམིགས་པའི་རྒྱས་འདེབས། བདག་རྒྱལ་སྐྱེར་གསལ་བའི་
ངང་ནས། མགོན་པ་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཕྱོ་སྐྱེ། ཅིབས་བརྒྱད་པའི་དབུས་ཀྱི་ཉེ་བ་ལ་ཨ་ཕྱོད་
པོ་ཅིབས་བརྒྱད་ལ་སྐྱེ་སེར་སྐྱེ་བརྒྱད། ཞབས་སྐྱེ་བུམ་ཁ་དོག་ཕ་ཕན་ཞིག་བསྐྱེད། ལྷ་མ་ཡིན་
འཐབ་ཅོད་ཀྱི་ཕྱི་སྣོད་ནང་བཅུད་ལ། མི་རྟག་སྤོང་རྩེ་བུན་གཅིག་བསྐྱོམ་པའི་ངང་ལས། དག་ཏུ་
རྩ་ཡི་མི་ཞེས་པས་ལྷ་མིན་འཐབ་ཅོད་ཀྱི་ཕྱི་སྣོད་ནང་བཅུད་ཀྱི་བག་ཆགས་ཐེག་སྐྱིབ་ཐམས་ཅད།
རྩ་ལས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེ་བྱུང་ནས་བསེག་ ཡང་ལས་རྒྱུང་བྱུང་ནས་གཏོར། མང་ལས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་
བྱུང་ནས་བཀྲམ། ཕྱི་སྣོད་འོད་དུ་བྱུ་བ་ལས། རང་བཅུད་རྣམ་ཤེས་འོད་སྐྱེར་ལམ་གྱིས་གྱུར།
དག་ཏུ་ཨ་ཨ་ཞེས་པས། ཨ་ལས་ཨ་ཕ་མོ་གངས་མེད་པ་ཆར་བབས་པ་བཞིན་འཕྱོས། རྣམ་ཤེས་
འོད་སྐྱེ་རྣམས་ལ་ཐེམ་པས། འདུལ་གཤེན་ཕྱེ་རྒྱལ་བར་ཏི་སྐྱེ་མདོག་ཕྱོད་པོ། །དབུ་ལ་ཤེལ་གྱི་
ཐོད་རིང་། སྐྱེ་ལ་འོད་དཀར་ན་བཟའ་གསོལ་བ་གཡས་པ་མེ་རྟོག་ཏུ་དཔལ་ལ། གཡོན་པས་
འདྲེན་པའི་ལྷགས་ཀྱི་བསྐྱམས་པ། ཨ་སྐྱེ་བུམ་སངས་སངས་ཞེས་པས་འོད་ཟེར་ཡར་འཕྱོས།
དབྱིངས་ནས་བདེར་གཤེགས་སྐྱེན་དངས་བསྐྱེད་པ་རྣམས་ལ་ཐེམ། གཉིས་མེད་ལས་ཀྱི་སེམས་
དཔར་གྱུར། ཕྱི་སྣོད་ལྷའི་གཞལ་ཡས་ཁང་ཞི་བ་ཆེན་པོའི་ཞིང་ཁམས། རང་བཅུད་འདུལ་གཤེན་
ཕྱེ་རྒྱལ་བར་ཏི་འོད་སྐྱེ་ཡིས་གང་བར་བསམ། ཨ་དཀར་ཨ་མདུ་དྲུ་ཏི་སྐྱ་ནག་པོ་ཞི་ཞི་ལམ་ལམ།

ཨ་ཁུ་བྱམ་སངས་སངས་ཞེས་པས། དེའི་ངང་ལ་མི་རྟགས་མ་ཐོན་གྱི་བར་དུ་བསྐྱང་། རྫོགས་རིམ་
ཕྱི་སྡོད་འོད་དུ་ཁྱེན་ནས། རང་བཅུད་འདུལ་གཤེན་ལ་ཐིམ། འདུལ་གཤེན་འོད་དུ་ཁྱེན་སྡོད་པོར་
གྱུར། ཨ་སྡོན་པོ་དབྱུང་གྱི་འདུལ་གཤེན་སྤྲུགས་ཁའི་ཡི་ལ་ཐིམ། ཡི་རྩ་ལ་ཐིམ་རྩ་ཨ་ལ་ཐིམ་ཨ་
འདུལ་གཤེན་ལ་ཐིམ། འདུལ་གཤེན་ཨ་སྡོན་པོ་ལ་ཐིམ། ཨ་སྡོན་པོ་ཐིག་ལེ་སྡོན་པོར་གྱུར། ཐིག་
ལེ་སྡོན་པོ་མཁའ་ལ་གཞུང་ཡལ་བ་སྟར་མི་དམིགས་པའི་རྒྱས་འདེབས། བདག་རྫོགས་སྐར་
གསལ་བའི་ངང་ནས། སྤྱི་བོ་བདེ་ཆེན་གྱི་འཁོར་ལོར་བདེ་མ་དཀར་པོ་འདབ་བརྒྱད་པའི་དབྱུང་
གྱི་ཉྱེ་བ་ལ་ཨ་དཀར་པོ། འདབ་མ་བརྒྱད་ལ་ཨ་སྡོན་མོ་ག་མེ་བ་བརྒྱད། ཞབས་སུ་ཏང་མཐིང་ཁ་
བ་བསྐྱེད། ལྷ་ལེ་ལོ་པམ་རྣུང་གི་ཕྱི་སྡོད་རང་བཅུད་ཐམས་ཅད་ལ། མི་རྟག་སྤྱིང་རྩེ་ཐུག་གཅིག་
བསྐྱོར་པའི་ངང་ལས། ངག་རྩ་རྩ་མི་ཞེས་པས་ལྷ་པམ་རྣུང་གི་ཕྱི་སྡོད་རང་བཅུད་གྱི་བག་ཆགས་
ཐིག་སྐྱིབ་ཐམས་ཅད། རྩ་ལས་ཡེ་ཤེས་གྱི་མེ་བྱུང་ནས་བསྐྱེད། ཡི་ལས་ཡེ་ཤེས་གྱི་རྒྱང་བྱུང་ནས་
གཏོར། མི་ལས་ཡེ་ཤེས་གྱི་རྒྱ་བྱུང་ནས་བཀྲུས། ཕྱི་སྡོད་འོད་དུ་ཁྱེན་བལ་ལས། རང་བཅུད་རྣམ་ཤེས་
འོད་སྐར་ལམ་གྱིས་གྱུར། ངག་རྩ་ཨ་ཨ་ཞེས་པས་ཨ་ལས་ཨ་སྤྱོད་མོ་གངས་མེད་པ་ཆར་བབས་པ་
བཞིན་འཕྲོས། རྣམ་ཤེས་འོད་སྐར་རྣམས་ལ་ཐིམ་པས། འདུལ་གཤེན་ཡེ་གཤེན་གཙུག་ཕུད་གྱི་སྐྱེ་
ཡིས་གང་བར་བསམ། ཡེ་གཤེན་གཙུག་ཕུད་སྐྱེ་མདོག་དཀར་པོ་དབྱུང་ལ་གཡུའི་ཐོད་རྩིང་ལ། སྐྱེ་
ལ་འོད་ཟེར་གྱི་ན་བཟའ་གསོལ་བ། གཡལ་བ་དུང་གི་ཆག་ཤིང་ལ། གཡོན་པས་འདྲེན་པའི་
ཕྱགས་ཀྱི་བསྐྱེད་པ། ཨ་ཨ་ཏང་སངས་སངས་ཞེས་པས། འོད་ཟེར་ཡར་འཕྲོས་དབྱིངས་ནས་
བདེར་གཤེགས་སྤྱན་དྲངས་བསྐྱེད་པ་རྣམས་ལ་ཐིམ། གཉིས་མེད་ལས་གྱི་སེམས་དབར་གྱུར། ཕྱི་
སྡོད་སྤྱི་ལོ་གཞུང་ཡལ་ཁང་སྤྲུགས་རྩེ་ཆེན་པོའི་ཞིང་ཁམས། རང་བཅུད་འདུལ་གཤེན་ཡེ་གཤེན་
གཙུག་ཕུད་གྱི་སྐྱེ་ཡིས་གང་བར་བསམ། ཨ་དཀར་ཨ་མདུ་རྩ་སུ་ནག་པོ་ཞི་ཞི་ལམ་ལམ། ཨ་
རྩེ་ཁྱི་ཏང་སངས་སངས་ཞེས་པས་དེའི་ངང་ལས་མི་རྟགས་མ་བྱུང་བར་དུ་བསྐྱང་། རྫོགས་རིམ་
ཕྱི་སྡོད་འོད་དུ་ཁྱེན་ནས། རང་བཅུད་འདུལ་གཤེན་ལ་ཐིམ་འདུལ་གཤེན་འོད་དུ་ཁྱེན་དཀར་པོ་
རུ་གྱུར། ཨ་དཀར་པོ་དབྱུང་གྱི་འདུལ་གཤེན་སྤྲུགས་ཁའི་ཡི་ལ་ཐིམ། ཡི་རྩ་ལ་ཐིམ། རྩ་ཨ་ལ་
ཐིམ། ཨ་འདུལ་གཤེན་ལ་ཐིམ། འདུལ་གཤེན་ཨ་དཀར་པོ་ལ་ཐིམ། ཨ་དཀར་པོ་ཐིག་ལེ་དཀར་
པོར་གྱུར། ཐིག་ལེ་དཀར་པོ་མཁའ་ལ་གཞུང་ཡལ་བ་སྟར་མི་དམིགས་པའི་རྒྱས་འདེབས།

བདག་རྫོགས་སྐར་གསལ་བའི་ངང་ནས། གཡས་པས་རང་འབྱུང་འོད་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱར་ཞིང་།
གཡོན་པས་བདུད་ཅི་བྱམ་པ་བསྐྱམས་པར་གྱུར་བའི་སྤྱགས་ཁར་པད་མ་འདབ་བཞིའི་ཉེ་བ་ལ་
ཨ་དཀར་པོ། ཀའིང་ཐབས་སུ་ཨ་མཐིང་ལ། ཤར་དུ་རྫོ་སེར་པོ། བྱང་དུ་རྩ་ལྗང་ལ། ལུབ་དུ་རྩ་
དམར་པོ། རྩ་རྩ་ཐུ་ཐུ་པོ། རིགས་དྲུག་བར་དོ་སྟོང་ཞེན་གྱི་ཕྱི་སྟོང་ནང་བཅུད་ལ། མི་རྟག་
སྟོང་རྩེ་བྱན་གཅིག་བསྒྲོམ་པའི་ངང་ལས། ངག་ཏུ་རྩ་ཡི་མི་ཞེས་པས་རིགས་དྲུག་བར་དོ་སྟོང་ཞེན་
གྱི་ཕྱི་སྟོང་ནང་བཅུད་ཀྱི་བག་ཆགས་ཐིག་སྒྲིབ་ཐམས་ཅད། རྩ་ལས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེ་བྱུང་ནས་བཅོམ་
གྱིས་བསྐྱེད། ཡི་ལས་རྒྱང་བྱུང་ནས་གཏོར། མི་ལས་ཆུ་བྱུང་ནས་བཀྲས། ངག་ཏུ་ཨ་རྫོ་རྩ་རྩ་རྩ་
ཞེས་པས་དཔའ་བོ་འབྱུང་ལ། ཨ་རྫོ་རྩ་རྩ་རྩ་གངས་མེད་འཕྲོས། ཨ་མཐིང་ཁ་དཔུལ་བའི་
གནས་སུ་འཕྲོས། ཀུན་སྣང་ཁྱབ་པ་སྐྱེ་མདོག་མཐིང་ལ། རྩ་དམར་པོ་ཡིད་བཏགས་ཀྱི་གནས་སུ་
འཕྲོས་པས་བྱེ་བྲག་དངོས་མེད་སྐྱེ་མདོག་དམར་པོ་རྫོ་སེར་པོ་བྱེད་སོང་གི་གནས་སུ་འཕྲོས་པས་
གསལ་བ་རང་འབྱུང་སྐྱེ་མདོག་སེར་པོ། རྩ་ཐུན་པོ་མའི་གནས་སུ་འཕྲོས་པས་དགའ་བ་དོན་གྲུབ་
སྐྱེ་མདོག་ཐུན་པོ། རྩ་ལྗང་ལུ་རྩ་མེན་གྱི་གནས་སུ་འཕྲོས་པས་དགེ་རྩ་གར་ཕྱག་སྐྱེ་མདོག་ལྗང་ལ།
ཨ་དཀར་པོ་རྩའི་གནས་སུ་འཕྲོས་པས་གཤེན་རྩ་འོད་དཀར་སྐྱེ་མདོག་དཀར་པོ། ཞལ་གཅིག་
ཕྱག་གཉིས་དབྱ་རྒྱ་མགུལ་ཆ། ཕྱག་གདུབ་ཞབས་གདུབ་རིན་པོ་ཆའི་རྒྱན་གྱིས་སྦྲས་པ། འོད་
དབྱུང་འབར་བའི་ན་བཟའ་སྐྱེ་ལ་གསོལ་བ། གཡས་པས་འདྲེན་པའི་སྤྱགས་ཀྱ། གཡོན་པས་
བདུད་ཅིའི་བྱམ་པ་བསྐྱམས་པ། ཨ་རྫོ་རྩ་རྩ་རྩ་ཨ་སུ་རྩི་བྱི་བྱི་དུ་སངས་པའི་ཞེས་པས་འོད་ཟེར་
ཡར་འཕྲོས་དབྱིངས་ནས་བདེར་གཤེགས་སྤྱན་དྲངས། བསྐྱེད་པ་རྣམས་ལ་ཐིམ་གཉིས་མེད་ལས་
ཀྱི་སེམས་དཔར་གྱུར། ཕྱི་སྟོང་རྩའི་གཞལ་ཡས་ཁང་རིགས་ལའི་ཞིང་ཁམས་ལ། ནང་བཅུད་
རིགས་ལྡང་གཤེན་རྩའི་སྐྱས་ཁྲིག་གིས་གང་བར་བསམ། ཨ་རྫོ་རྩ་རྩ་རྩ་ཨ་སུ་རྩི་བྱི་བྱི་དུ་སངས་
སང་ཞེས་པས། བསྐྱེད་བསྒྲོམ་ངང་ནས་མི་རྟགས་མ་ཐོན་བར་དུ་བརྒྱས། རྫོགས་རིམ་ཕྱི་སྟོང་འོད་
དུ་ཁྱེན་ནང་བཅུད་གཤེན་རྩ་དང་རིགས་ལྡང་ཐིམ། རིགས་ལྡང་གཤེན་རྩ་འོད་དུ་ཁྱེན་ནས་འབྱུ་
ལྡར་གྱུར། འབྱུ་ལྡང་འོད་དུ་ཁྱེན་ནས་རིགས་ལྡང་གཤེན་རྩའི་སྤྱགས་ཁར་མི་ལ་ཐིམ། མི་ཡི་ལ་ཐིམ།
ཡི་རྩ་ལ་ཐིམ། རིགས་ལྡང་གཤེན་རྩའི་སྤྱགས་ཁར་འབྱུ་ལྡང་ལ་ཐིམ། འབྱུ་ལྡང་འོད་དུ་ཁྱེན་ནས་རིགས་
ལྡང་གཤེན་རྩ་ལ་ཐིམ། རིགས་ལྡང་ཡང་འབྱུ་ལྡར་གྱུར་བའི། རྩ་རྩ་ལ་ཐིམ། རྩ་རྩ་ལ་ཐིམ། རྩ་རྩ་ལ་

གངས་ཉི་མེ་བོན་གཞུང་ཟིག་མཛོད།

ཐེམ། ལྷོ་ཨ་མཐེང་ཁ་ལ་ཐེམ། ཨ་མཐེང་ཁ་ཨ་དཀར་པོ་ལ་ཐེམ། ཨ་དཀར་པོ་ཐེག་ལེ་དཀར་པོ་
ཅུ་གྱུར། ཐེག་ལེ་དཀར་པོ་བདག་ལ་ཐེམ། བདག་རྫོགས་སྐྱེ་ནམ་མཁའ་ལ་གཞུང་ཡལ་བ་ལྟར།
མི་དམིགས་པའི་རྒྱས་འདེབས། རྗེས་བཟོ་བ་སྟོན་ལམ་བཏབ། དགེའོ། །

རྩོགས་པ་ཆེན་པོ་ཞང་ཁུང་སྟན་རྒྱུད་ཀྱི་རིགས་བྱུག་ རང་སྦྱོང་གི་ཁྲིད་བཀའ་ལ།

རིགས་བྱུག་གནས་འདེན་ཡུལ་བྱུག་དོང་ནས་སྤྱག་ །འདུལ་བ་གཤེན་བྱུག་སྤྱེ་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །ཉོན་མོངས་
སྤྱག་བསྐལ་ནད་སེལ་རིན་པོ་ཆེ། །གྲུབ་ཐོབ་སླ་མ་ནམས་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །སྟན་བརྒྱུད་སྤྱག་བསྐལ་ཞི་བྱེད་ལམ་
སེལ་གྱི་མན་ངག་བསྟན་ཏེ། །ཁྲིད་ཀྱི་ཙུ་བ་ལས། །མཚན་བཅས་ལ་ཁྲིད་ཅེས་པས། །ཐོན་དུ་འགྲོ་བ་ལམ་སེལ་གྱི་ཁྲིད་
མཚན་བཅས་སྤྱ་བཤད་དེ། །དང་པོ་ལུས་རང་བཞིན་ཆ་ལྷགས་ལྡ་ལྡན་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་བྱ་ལ། །ཐོན་འགྲོ་གསལ་འདེབས་
ཁྱར། །ཀྱེ་མ། །འཁོར་བའི་བོན་ལ་སྦྱིང་པོ་མེད་བཞིན་དུ། །ཞེས་པ་ནས། །མི་རྟག་རྒྱུད་ལ་སྦྱེ་བར་བྱིན་
གྱིས་རྒྱོབས། །ཡན་བརྗོད་ཅིང་སྦོད་བརྟུང་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པར་བསམ་ལ། །སྤྱི་གཙུག་ཁྱུ་གཤམ་གི་བར་
སྤང་ལ། །སངས་ཁྲི་ཉི་ཟླ་བསྐྱེད་གདན་བསྐྱེད་པ། །དག་ཏུ། །ཨ་མུ་ཡེ་ཨ་དཀར་ནི་ཨ། །ཞེས་བརྗོད་པས།
མི་མངོན་པའི་དབྱིངས་ནས་ཨ་མུ་དཀར་པོ་ཐུ་ཤེལ་གྱི་མདོག་འདྲ་བ་གཅིག་གདན་དེའི་སྟེང་དུ་
བབས། །དག་ཏུ། །ཨ་མུ་རྩྱ་རྩྱ་ཨ་དཀར་ས་ལེ་འོད་ཨ་ཡང་ཨྱོ་འདུ། །ཨྱ་ལས་འོད་ཟེར་ཕར་འཕྱོས་
རིགས་བྱུག་གི་སྦྱིབ་པ་སྦྱོང་། །ཚུར་འདུས་བདག་རྒྱུད་སྦྱིབ་པ་སྦྱངས་ནས། །ཨྱོ་འོད་དུ་ཞི་བ་ལས།
ཡི་དམ་ཀུན་བཟང་གཤེན་ལྷ་སྤྱེ་མདོག་ཤེལ་དཀར་དངས་པའི་མདོག་འདྲ་བ། །དབུ་རྒྱན་མཐུར་
རྒྱ་ཕྱག་གདུབ་ཞབས་གདུབ་སོགས་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་གྱིས་སྦྱས་པ། །དེ་ལ་བདེ་གཤེགས་ཞི་བའི་ལྷ་
ཆོགས་ནམས་ཀྱིས་བསྟོར་བར་བསྐྱེད། །ཨྱ་ཨ་དཀར་སེལ་འོད་ཨ་ཡང་ཨྱོ་འདུ། །འོད་ཟེར་ཡར་
འཕྱོས་པས་དབྱིངས་ནས་བདེ་གཤེགས་སྤྱན་དངས་ནས་བསྐྱེད་པ་ནམས་ལ་ཐེམ། །གཉིས་མེད་
ལས་ཀྱི་སེམས་དབའ་རྩ་ཐུར་བར་བསམ་ལ། །ཐོན་འགྲོ་ཁྱར། །ཆོ་རབས་གོང་ནས་སོགས་ཀྱིས་སྤྲིག་
སྦྱིབ་བཤགས། །ཇི་ལྟར་རྒྱལ་བ་སོགས་ཀྱིས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་བསྐྱེད། །གཤེན་རབ་སླ་མ་སོགས་ཀྱིས་སྦྱབས་
སྤྱེ་འགྲོ། །ན་མ་ཨ་དཀར་སོགས་ཀྱིས་མརྒྱལ་དབུལ། །ཀྱེ་ཏོ་བདག་ལུས་སོགས་ཀྱིས་ལུས་ཆོགས་སྤྱེ་དབུལ།
ཨེ་མ་ཏོ། །སྤྱི་གཙུག་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ནས། །ཕྱགས་རྗེས་བྱངས་ལ་བདག་རྒྱུད་ཁྲོལ། །ཡན་
བརྗོད་ལ་གསལ་བ་བཏབ་ལ་བྱིན་རྒྱབས་ལ། །སྦྱབས་གནས་དེ་ནམས་ཀྱི་ཕྱགས་ཀ་ནས་རྩྱ་ཡི་མི་གསུམ་

འཕྲོས་པ། བདག་གི་སྤྱི་གཙུག་ཏུ་ཐེམ་པས། ཆོ་རབས་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་བསགས་པའི་བག་
ཆགས་སྒྲིག་སྒྲིབ་ཐམས་ཅད་རྩི་ལས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེ་བྱང་ནས་བསྐྱེད། ཡེ་ལས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱང་བྱང་
ནས་གཏོར། རྩི་ལས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆུ་བྱང་ནས་བཀྲུས་ཏེ། བདག་ལུས་ཤེལ་དཀར་གྱི་བྱམ་པ་བཞིན་
དུ་གྱུར་ནས་དབང་དང་བྱིན་ཆུབས་ཀྱི་སྡོད་དུ་རུང་བ་གཅིག་ཏུ་གྱུར། ཡང་བདེ་གཤེགས་རྣམས་
ཀྱི་གནས་གསུམ་ནས་ཡིག་འབྲུ་ཨུཿ་རྩྱུ་གསུམ་བྱང་ནས་བདག་གི་གནས་གསུམ་དུ་ཐེམ་པས།
སྤྱི་གཙུང་ཐུགས་ཀྱི་དབང་དང་བྱིན་ཆུབས་ཐོབ་པར་བསམ། དེའི་རྗེས་སྤྱབས་ཡུལ་རྣམས་འོད་དུ་
བྱུ་ནས་གཤེན་ལྟ་ལ་ཐེམ། གཤེན་ལྟ་འོད་དུ་བྱུ་ནས་རང་ཉིད་ཐེམ་པར་བསམ། གཉིས་པ་དངོས་
གཞི་ལ་གཉིས། སྤྱི་རྒྱུག་ཉིང་ངེ་འཛིན་གསུམ། བྱེ་བྲག་ཏུ་རིགས་དྲུག་སྤྱང་བའོ། །དང་པོ་ཅི་ཡང་མི་དམིགས་
ངང་དུ་བཞག དེ་ནས་རིགས་དྲུག་རང་རང་ལ་དམིགས་པའི་སྒྲིང་རྗེ་བསྐྱོམ། དེ་ནས་བདག་ཉིད་
རྗེས་སྤྱི་གཤེན་ལྟ་འོད་དཀར་སྤྱི་མདོག་ཤེལ་དཀར་དངས་པའི་མདོག་འདྲ་བ། དབུ་རྒྱན་སྟན་
ཆ་ཕྱག་གཏུབ་འབས་གཏུབ་ཞི་རྒྱན་བཙུ་གསུམ་གྱིས་བརྒྱན་པ་ཕྱག་མཉམ་བཞག་གི་སྤྲོད་དུ་ཡིད་
བཞིན་གྱི་འོར་བུ་བསྐྱམས་པ་བསྐྱེད་ལ། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། བྱེ་བྲག་རིགས་དྲུག་སོ་སོ་སྤྱང་བ་དང་། སྤྱི་
དུལ་བར་དོ་སྤྱང་བའོ། །

དང་པོ་ལ་དྲུག་ལས། དང་པོ་དམུལ་བ་སྤྱང་བ་ལ་གཉིས། ཞིང་སྤྱང་བ། ལྟ་བསྐྱེད་ཅིང་ལས་ལ་སྤྱང་
བའོ། །དང་པོ་ནི། ཙོག་འདུག་བྱ་ལ། རང་གི་རྒྱུ་མཐིལ་གཡས་བར་རྒྱང་གི་འཁོར་ལོ་མཐིལ་ནག་
ཅིབས་དགུ་བ། གཡོན་པ་མེད་འཁོར་ལོ་དམར་ནག་ཅིབས་དགུ་བ། གཡས་ཀྱི་ཉེ་བར་ལྷུང་དཀར་
པོའི་འབས་སུ་ཡི་ལྗང་གུ་མགོ་ཐུར་དུ་བསྟན་པ། གཡོན་གྱི་ཉེ་བར་ལྷུང་དམར་པོའི་འབས་རྩི་
དམར་པོ་མགོ་ཐུར་དུ་བསྟན་པ་རེ་རེ་བསྐྱེད། ཅིབས་དགུ་ལ་དུམ་ཐིང་ནག་མགོ་ཐུར་དུ་བསྟན་
པ་དགུ་བསྐྱེད། ཨ་ཨ། ཞེས་བརྗོད་པས། ཨུཿས་འོད་ཟེར་དམར་པོ་རྣ་དང་དང་ལྷན་པ་གངས་
མེད་པ་པར་འཕྲོས་པས། དམུལ་བའི་ཞིང་ཁམས་ཁྲོ་ལྷགས་ཀྱི་རེ་བོ། ལྷགས་སྐྱེག་གི་ཐང་། ཁྲོ་
རྒྱུའི་ཡུལ་དང་ཁང་བ་ཐམས་ཅད་པར་ཕྱག་རྒྱར་ཕྱག་ཡར་ཕྱག་མར་ཕྱག་སྐྱེག་སྐྱེག་ཏུ་བཏང་
ནས། རྒྱུ་འདུས་འཁོར་ལོའི་ཉེ་བར་ལྷུང་གཉིས་ལ་འདུས་པས་འོད་དུ་འབར་བར་བསྐྱོམ། ཨ་
དཀར་ཨ་མདུ་དུ་འུ་སྤྱི་སྤྱི་ནག་པོ་ཞི་ཞི་མལ་མལ། བརྒྱ་ཆ་དྲུག་ ཡང་འོད་ཟེར་དམར་པོ་འཕྲོས་
པས། ཡི་རྩི་གཉིས་དང་། དུམ་ཐོ་བརྒྱད་ལ་ཕོག་པས་ཡིག་འབྲུ་རྣམས་འོད་དུ་བྱུ་སྤྱི་དམུལ་བའི་

སྤྱག་བཟུལ་སྦྱོང་བར་བསམ་ལ། ཨ་དཀར་བརྩེ་ཆོ་བྱུག་ཡང་འོད་ཟེར་དམར་པོ་འཕྲོས་པས། ཞེ་
སྤང་གི་ཕྱིག་སྤྱིབ་སྦྱོང་ཉེ་དཔྱལ་བའི་ལས་སྤང་ཐམས་ཅད་དག་པར་བསམ་ལ། ཨ་དཀར་བརྩེ་ཆོ་
བྱུག་ཡང་འོད་ཟེར་དམར་པོ་འཕྲོས་པས། དཔྱལ་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་མནར་མེད་དང་བཅས་པ་
འོད་དུ་ཁྱེན་ས། ཀླང་མཐེལ་གྱི་དུ་བཅོ་བརྒྱད་ཐིམ་པར་བསམ་ལ། ཨ་དཀར་བརྩེ་ཆོ་བྱུག་གཉིས་པ་
ནི། ཨ་དུལྡྱེ་རྩྭ་སང་སང་། ཞེས་བརྗོད་པས། ཀླང་མཐེལ་གྱི་འཁོར་ལོ་གཉིས་ལང་[ལ་
ཡང་]དུ་བཅོ་བརྒྱད་ལ་ཚུར་ཐིམ། དུ་བཅོ་བརྒྱད་འོད་དུ་ཁྱེན་ས་ཡི་རྩྭ་གཉིས་ལ་ཐིམ། ཡི་རྩྭ་
གཉིས་ལྷུག་གཉིས་ལ་ཐིམ། ཨ་གཉིས་འོད་དུ་ཁྱེན་ས་སྟེ་ཆོ་ཐིམ་བྱུག་དང་། ཉི་སངས་རང་
བཞིན་[ཞི]གཉིས་སུ་གྱུར་ཏེ། གཡས་ཀྱི་ཨུའུ་དཀར་པོ་ལས། སྟེ་ཆོ་ཐིམ་བྱུག་སྟེ་མདོག་དཀར་པོ་
དབུ་ལ་གསེར་གྱི་ཐོར་ཚུགས་དང་། སྟེ་ལ་མེ་དར་གྱི་ན་བཟའ་གསོལ་བ། གཡས་ལྷགས་ཀྱི་དང་
གཡོན་ཕྱོད་བ་བསྐྱམས་པ། གང་བའི་དཔྱལ་བ་འདུལ་ཞིང་འདྲེན་པར་བསམ། གཡོན་གྱི་ཨ་
ལྷང་གུ་ལ་ཉི་སངས་རང་ཞི་སྟེ་མདོག་ལྷང་གུ་དབུ་ལ་ཤེལ་གྱི་ཐོར་ཚུགས་དང་། སྟེ་ལ་ཚུ་དར་གྱི་
ན་བཟའ་མནལ་བ། གཡས་ལྷགས་ཀྱི་དང་གཡོན་ཕྱོད་བ་བསྐྱམས་པ། ཆོ་བའི་དཔྱལ་བ་འདུལ་
ཞིང་འདྲེན་པར་བསམ་ལ། ཨ་དཀར་ཨ་མཆད་དུ་ཉི་སྟེ་ནག་པོ་ཞི་ཞི་མལ་མལ། ཨ་དུལྡྱེ་རྩྭ་སང་
སང་སྟེ་དུ་བཅོ་བརྒྱད་ཡང་ཨུའུ་གཉིས་ལས་འོད་ཟེར་དམར་པོ་འཕྲོས་པས། དཔྱལ་ཁམས་བཅོ་
བརྒྱད་མནར་མེད་དང་བཅས་པའི་སྤྱག་བཟུལ་བསམ་ལ་ཏེ། འོད་དུ་ཁྱེན་ས་དུ་བཅོ་བརྒྱད་ལ་ཚུར་
ཐིམ་པར་བསམ་ལ། ཨ་དཀར་ཨ་དུལྡྱེ་རྩྭ་སང་སང་སྟེ་དུ་བཅོ་བརྒྱད་ཡང་འོད་ཟེར་འཕྲོས་
པས། དུ་བཅས་ཅད་ཡི་རྩྭ་གཉིས་ལ་ཐིམ། ཡི་རྩྭ་གཉིས་སྟེ་གཉིས་ཀྱི་ཕྱགས་ཀའི་ཨུའུ་གཉིས་ལ་
ཐིམ་པར་བསམ་ལ། ཨ་དཀར་ཨ་དུལྡྱེ་རྩྭ་སང་སང་སྟེ་དུ་བཅོ་བརྒྱད་ཡང་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས། ཨ་
གཉིས་ཐིག་ལེ་གཉིས་སུ་གྱུར། ཐིག་ལེ་གཉིས་མཁའ་ལ་གཞུང་ཡལ་བ་ལྟར་བསམ་མོ། །དེ་ལྟར་
ཉེན་གཅིག་ལ་དུས་བྱུག་ཏུ་བསྒྲུབ། གཉིད་པའི་དུས་སུ་ཀླང་མཐེལ་གྱི་ཡི་རྩྭ་དང་། དུལ་སེམས་གཏད་པས་དཔྱལ་
བ་ཆོ་གྲང་གི་སྤྱག་བཟུལ་མིས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་ཞག་བདུན་བསྒྲུབ། སྦྱོང་ལམ་ནམས་སུ་ཨའི་སྒྲི་དབྱངས་བརྗོད་
པ། འཛིག་རྟེན་ཁམས་ཐམས་ཅད་ཨ་ཡིས་གདབ་པར་བསྐྱོམ་མོ། །འོག་མ་ནམས་ལའང་དེ་ལྟར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ཡི་དྲགས་སྤང་བ་ལ་གཉིས། ཞིང་སྤང་བ། ལྷ་བསྐྱེད་ཅིང་ལས་ལ་སྤྱར་བའོ། དང་པོ་ནི། རང་གི་
གསང་གནས་མའི་འཁོར་ལོ་དམར་པོ་ཕྱི་བས་གསུམ་པ། དེའི་ཉེ་བར་ཨུའུ་དམར་ལྷང་གི་ཞབས་སུ་

རྩྭ་མར་ནག་གཅིག་བསྐྱེད། རྩེ་བས་གསུམ་ལ་རྟིང་མར་པོ་གསུམ་བསྐྱེད། ཨ་ཨ། ཞེས་བརྗོད་པས།
 ཨུལ་ས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས། ཡི་དྲགས་ཀྱི་ཡུལ་ཁམས་ལྷགས་ཁང་དགུ་རིམ། རྟག་ཁྲག་གི་མཚོ་
 མོ། ལྷ་ངམ་གྱི་ཐང་ཐམས་ཅད་པར་ཕྱག་ཚུར་ཕྱག་ཡར་ཕྱག་མར་ཕྱག་སིག་སག་ཏུ་བཏང་ནས།
 འཁོར་ལོ་ཉི་མེ་བའི་ཨུལ་ཐིམ་པར་བསམ་ལ། ཨ་དཀར་ཨ་མདུན་བརྒྱ་ཚྭ་ལྷག་ཡང་འོད་ཟེར་
 འཕྲོས་པས་རྩྭ་དང་རྟིང་གསུམ་ལ་ཕོག་པས་རྩྭ་དང་རྟི་གསུམ་འོད་དུ་བྱུང་ནས། ཡི་དྲགས་ཀྱི་སྤྱག་
 བསྐྱེད་བསམ་ལ། ཨ་དཀར་བརྒྱ་ཚྭ་ལྷག་ཡང་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས་འདྲོད་ཆགས་ཕྱིན་སྒྲིབ་
 སྤང་སྟེ། ཡི་དྲགས་ཀྱི་ལས་སྤང་ཐམས་ཅད་དག་པར་བསམ་ལ། ཨ་དཀར་བརྒྱ་ཚྭ་ལྷག་ཡང་འོད་
 ཟེར་འཕྲོས་པས་ཡི་དྲགས་སྤྲེ་གསུམ་འོད་དུ་བྱུང་ནས། གསང་གནས་ཀྱི་རྟིང་གསུམ་ལ་ཐིམ་པར་
 བསམ་ལ། ཨ་དཀར་བརྒྱ་ཚྭ་ལྷག་གཉིས་པ་ནི། དུག་རྒྱ་མཉམ་བཞག་སྒྲིལ་ཁྱད་དུ་བཅའ། ཨ་རྟི་རམ་སང་
 སང་། ཞེས་བརྗོད་པས། གསང་གནས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཡང་རྟིང་གསུམ་ལ་ཐིམ། རྟིང་གསུམ་འོད་དུ་བྱུང་
 བས་རྩྭ་ལ་ཐིམ། རྩྭ་འོད་དུ་བྱུང་ནས་སྤྲེ་ཕྱིན་དུག་སྤྲེ་མདྲག་དཀར་པོ་དབུ་ལ་
 གསེར་གྱི་ཐོར་ཚུགས་ཅན། གཡས་ལྷགས་ཀྱི་གཡོན་བུམ་པས་བདུད་ཅི་སྤྲོད་ཞིང་ཐོང་བ་བསྐྱེད་
 པར་གྱུར་ཏེ། ཡི་དྲགས་འདུལ་ཞིང་འདྲེན་པར་བསམ་ལ། ཨ་དཀར་ཨ་རྟི་རྩྭ་སང་སང་སྤྲེ་
 བརྒྱ་ཚྭ་གསུམ། ཨེ་ཨུལ་ས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས་ཡི་དྲགས་སྤྲེ་གསུམ་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་བསམ་ལ་ཏེ། འོད་
 དུ་བྱུང་ནས་རྟི་གསུམ་ལ་ཚུར་ཐིམ་པར་བསམ་ལ། ཨ་དཀར་ཨ་རྟི་རྩྭ་སང་སང་སྤྲེ་བརྒྱ་ཚྭ་
 གསུམ། ཡང་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས་རྟིང་གསུམ་རྩྭ་ལ་ཐིམ། རྩྭ་ཚྭ་ཕྱིན་དུག་གི་ཕྱགས་ཀའི་ཨུལ་
 ཐིམ་པར་བསམ་ལ། ཨ་དཀར་ཨ་རྟི་རྩྭ་སང་སང་སྤྲེ་བརྒྱ་ཚྭ་བཞི། ཐུན་མཚམས་སྟེ། ཨ་ཐིག་
 ལེར་གྱུར། དེ་མཁའ་ལ་གཞུང་ཡལ་བ་ལྟར་བསམ་མོ། དེ་ལྟར་ཉིན་གཅིག་ལ་དུས་དྲག་ཏུ་བསྐྱེད། ཉལ་
 བའི་དུས་གསང་གནས་འཁོར་ལོ་དང་རྟི་གསུམ་ལ་སེམས་གཏད་ནས་གཉིད་ལོག་པས་ཡི་དྲགས་ཀྱི་འཁྲུལ་སྤང་
 མེད། དེ་ལ་ཞག་བདུན་དུ་བསྐྱེད།

གསུམ་པ་བྱོལ་སོང་སྤྱོད་བ་ལ་གཉིས། ཞིང་སྤང་བ། ལྷ་བསྐྱེད་ཅིང་ལས་ལ་སྤྱར་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཉེ་བ་
 རྒྱུ་འཁོར་ལོ་རྩེ་བས་གསུམ་པ། དེའི་ཉེ་བར་ཨུལ་སྤྲེ་ལྷང་གི་ཞབས་སུ་མི་སྤོན་པོ་བསྐྱེད། རྩེ་བས་
 གསུམ་ལ་ཐིམ་སྤོན་པོ་གསུམ་བསྐྱེད། ཨ་ཨ། ཞེས་བརྗོད་པས། རྩྭ་ལོང་གི་ཡུལ་ཁམས་སྤོན་པའི་
 སྤྲོད་ཆེན། རྒྱ་མཚོ་གང་འབྱུགས། མི་གཙང་འདམ་རྩེ་བ་ཐམས་ཅད་པར་ཕྱག་ཚུར་ཕྱག་ཡར་ཕྱག་

མར་ཕུག་སིག་སག་ཏུ་བཏང་ནས། འཁོར་ལོའི་ཉེ་བར་ཡུལ་ཐིམ་པར་བསམ་ལ། ཨ་དཀར་
བརྩེ་ཆོ་བྱུག་ ཡང་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས་མི་དང་བྲི་གསུམ་ལ་ཕོག་པས་མི་བྲི་གསུམ་འོད་དུ་བྱུ་ནས།
བྱོལ་སོང་གི་སྤྱག་བཟུལ་སྦྱོང་བར་བསམ་ལ། ཨ་དཀར་ བརྩེ་ཆོ་བྱུག་ ཡང་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས་
གཏི་མུག་གི་ཐིག་སྦྱིབ་སྦྱོང་ཉེ། བྱོལ་སོང་གི་ལས་སྤང་ཐམས་ཅད་དག་པར་བསམ་ལ། ཨ་དཀར་
བརྩེ་ཆོ་བྱུག་ ཡང་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས་བྱོལ་སོང་ཐེ་གསུམ་འོད་དུ་བྱུ་ནས། ཉེ་བའི་བྲི་གསུམ་ལ་
ཐིམ་པར་བསམ་ལ། ཨ་དཀར་ བརྩེ་ཆོ་བྱུག་ གཉིས་པ་ནི། ཨ་བྲི་མི་སང་སང་སྤྱད་ཉེ། ཞེས་བརྗོད་པས།
ཉེ་བའི་འཁོར་ལོ་ཡང་བྲི་གསུམ་ལ་ཐིམ། བྲི་གསུམ་འོད་དུ་བྱུ་ནས་མི་ལ་ཐིམ། མི་ཡུལ་ཐིམ།
ཡུལ་འོད་དུ་བྱུ་ནས་གསང་བ་ངང་རིང་སྐྱུ་མདོག་དམར་པོ་དབུ་ལ་ཤེལ་གྱི་ཐོད་རིང་དང་། སྐྱུ་ལ་
ཐུ་དར་གྱི་ན་བཟའ་གསོལ་བ། གཡས་ལྷགས་ཀྱི་གཡོན་འཁོར་ལོ་བསྐྱམས་པར་གྱུར་ཏེ། བྱོལ་
སོང་འདུལ་ཞིང་འདྲེན་པར་བསམ། ཨ་དཀར་ ཨ་བྲི་མི་སང་སང་སྤྱད་ཉེ། བརྩེ་ཆོ་གསུམ་ ཡང་
འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས་བྱོལ་སོང་ཐེ་གསུམ་གྱི་སྤྱག་བཟུལ་བསམ་ཏེ། འོད་དུ་བྱུ་ནས་བྲི་གསུམ་ལ་
ཚུར་ཐིམ་པར་བསམ་ལ། ཨ་དཀར་ ཨ་བྲི་མི་སང་སང་སྤྱད་ཉེ། བརྩེ་ཆོ་གསུམ་ ཡང་འོད་ཟེར་
འཕྲོས་པས་བྲི་གསུམ་མི་ལ་ཐིམ། མི་གསང་བ་ངང་རིང་གི་ཐུགས་ཀའི་ཡུལ་ཐིམ་པར་བསམ་ལ།
ཨ་དཀར་ ཨ་བྲི་མི་སང་སང་སྤྱད་ཉེ། བརྩེ་ཆོ་བཞི་བཟླ། ཐུན་མཚམས་སྟུ། ཨ་ཐིག་ལེར་གྱུར། དེ་མཁའ་
ལ་གཞུང་ཡལ་བ་ལྟར་བསམ་མོ། །དེ་ཉེར་ཉེན་གཅིག་ལ་དུས་དུག་བཟོའོ། །ཉལ་དུས་ཉེ་བའི་འཁོར་ལོ་དང་
བྲི་གསུམ་ལ་སེམས་གཏད་ནས་གཉིད་ལོག་པས་བྱོལ་སོང་གི་འཁྱལ་སྤང་མེད། །དེ་ལ་ཞག་བདུན་བཟོའོ། །

བཞི་བ་མི་སྦྱང་བ་ལ་གཉིས། ཞིང་སྦྱང་བ། ལྷ་བསྐྱེད་ཅིང་ལས་ལ་སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་ནི། རང་གི་སྤྱིང་
གར་སའི་འཁོར་ལོ་སེར་པོ་རྩིབས་བཞི་བ། དེའི་ཉེ་བར་ཨ་དཀར་པོའི་ཞབས་སུ་ལྷོ་སེར་པོ་བསྐྱེད།
རྩིབས་བཞི་ལ་རྩྭ་སེར་ལྗང་མགོ་ཡར་བསྟན་པ་བཞི་བསྐྱེད། ཨ་ཨ་ཞེས་བརྗོད་པས། ཡུལ་ལས་འོད་
ཟེར་འཕྲོས་པས། མིའི་ཡུལ་ཁམས་སུན་མེད་མཐའ་འཁོབ། ཐུང་མ་སྤང་བ། ཚོར་མའི་ཞེན་ཐང་
ཐམས་ཅད་པར་ཕུག་ཚུར་ཕུག་ཡར་ཕུག་མར་ཕུག་སིག་སག་ཏུ་བཏང་ནས། འཁོར་ལོའི་ཉེ་བར་
ཡུལ་ཐིམ་པར་བསམ་ལ། ཨ་དཀར་ བརྩེ་ཆོ་བྱུག་ ཡང་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས་ཁྱི་དང་རྩྭ་བཞི་ལ་
ཕོག་པས་ཁྱི་དང་རྩྭ་བཞི་འོད་དུ་བྱུ་ནས། མིའི་སྤྱག་བཟུལ་སྦྱོང་བར་བསམ་ལ། ཨ་དཀར་ བརྩེ་
ཆོ་བྱུག་ ཡང་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས་སྤྱག་དོག་གི་ཐིག་སྦྱིབ་སྦྱོང་ཉེ། མིའི་ལས་སྤང་ཐམས་ཅད་དག་

འོད་དུ་བྱ་ནས་རྩྱུ་ལ་ཐེམ། རྩྱུ་ཨ་ལ་ཐེམ། ཡུལ་འོད་དུ་བྱ་ནས་ཐེ་རྒྱལ་པར་ཏི་སྐྱ་མདོག་སྟོན་པོ།
 ཤེལ་གྱི་ཐོར་ཚུགས་ཅན། སྐྱུ་ལ་འོད་དཀར་ན་བཟའ་དང་། གཡས་པས་མེ་ཏྲོག་ཤུགས་དང་
 གཡོན་ལྷགས་ཀྱི་བསྐྱམས་པར་གྱུར་ཏེ། ལྷ་མིན་འདུལ་ཁིང་འདྲེན་པར་བསམ་ལ། ཨ་དཀར་ཨ་
 སྐྱུ་སང་སང་སྐྱུ་ལ། བརྒྱ་ཆ་གསུམ། ཡང་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས་ལྷ་མིན་སྟེ་བརྒྱད་གཡེན་ཁམས་
 དང་བཅས་པའི་ཐུག་བསྐྱེད་པས་ལ་ཏེ། འོད་དུ་བྱ་ནས་སྐྱུ་བརྒྱད་ལ་ཚུར་ཐེམ་པར་བསམ་ལ། ཨ་
 དཀར་ཨ་སྐྱུ་སང་སང་སྐྱུ་ལ། བརྒྱ་ཆ་གསུམ། ཡང་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས་སྐྱུ་བརྒྱད་རྩྱུ་ལ་ཐེམ།
 རྩྱུ་ཐེ་རྒྱལ་པར་ཏི་འཕྲགས་ཀའི་ཡུལ་ཐེམ་པར་བསམ་ལ། ཨ་དཀར་ཨ་སྐྱུ་སང་སང་སྐྱུ་ལ།
 བརྒྱ་ཆ་བཞི། ཐུན་མཚམས་སྟུ། ཡུལ་ཐེམ་ལེར་གྱུར། དེ་མཁའ་ལ་གཞུང་ཡལ་བ་ལྟར་བསམ་མོ། དེ་
 ལྷ་ཉེན་གཅིག་ལ་དུས་དུག་བསྐྱེད། ཉལ་པའི་དུས་མཁའ་པའི་འཁོར་ལོ་དང་སྐྱུ་བརྒྱད་ལ་སེམས་གཏང་ནས་
 གཉིད་ལོག་པས་ལྷ་མིན་གྱི་འབྲུལ་སྤང་མེད། དེ་ལ་ཞག་བདུན་བསྐྱེད། །

དུག་པ་ལྷ་སྐྱོང་བ་ལ་གཉིས། ཁིང་སྐྱོང་བ། ལྷ་བསྐྱེད་ཅིང་ལས་ལ་སྐྱུར་བའོ། དང་པོ་ནི། རང་གི་སྐྱུ་
 གཙུག་ནས་མཁའི་འཁོར་ལོ་དཀར་པོ་ཆེབས་བརྒྱ་དུག་པ། དེའི་ལྷེ་བར་ཡུལ་དཀར་པོའི་ཞབས་སྐྱུ་
 རྩྱུ་མཐེང་ག་བསྐྱེད། ཆེབས་བརྒྱ་དུག་ལ་ཡུལ་སྐྱུ་ནག་སེ་བ་བརྒྱ་དུག་བསྐྱེད། ཨ་ཨ་ཞེས་བརྟོད་
 པས། ལྷ་པམ་ལྷུང་གི་ཡུལ་ཁམས་ཆགས་པའི་གནས། ཁེན་པའི་ནོར། གཡེང་བའི་ལོངས་སྐྱོང་
 ཐམས་ཅད་པར་ཐུག་ཚུར་ཡར་ཐུག་མར་ཐུག་སེག་སག་ཏུ་བཏང་ནས། འཁོར་ལོའི་ལྷེ་བའི་
 ཡུལ་ཐེམ་པར་བསམ་ལ། ཨ་དཀར་ཨ་བརྒྱ་ཆ་དུག་ཡང་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས་རྩྱུ་དང་ཨ་བརྒྱ་དུག་
 ལ་ཕོག་པས་རྩྱུ་དང་ཨ་ནམས་འོད་དུ་བྱ་ནས། འདོད་གཟུགས་ཀྱི་ལྷ་སྐྱེ་མཆེད་ཐུ་བཞིའི་ལྷ་དང་
 བཅས་པའི་ཐུག་བསྐྱེད་སྐྱོང་བར་བསམ་ལ། ཨ་དཀར་ཨ་བརྒྱ་ཆ་དུག་ཡང་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས་མ་
 རིག་པ་དང་ལེ་ལོའི་སྟེག་སྐྱེ་བསྐྱོང་སྟེ། ལྷ་པམ་ལྷུང་གི་ལས་སྤང་ཐམས་ཅད་དག་པར་བསམ་ལ།
 ཨ་དཀར་ཨ་བརྒྱ་ཆ་དུག་ཡང་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས་འདོད་གཟུགས་ལྷ་གཟུགས་མེད་ཀྱི་ལྷ་དང་
 བཅས་པ་འོད་དུ་བྱ་ནས། སྐྱུ་གཙུག་གི་ཨ་བརྒྱ་དུག་ལ་ཐེམ་པར་བསམ་ལ། ཨ་དཀར་ཨ་བརྒྱ་ཆ་
 དུག་གཉིས་པ་ནི། ཨ་ཡུལ་ལྷ་སང་སང་ལ། ཞེས་བརྟོད་པས། སྐྱུ་གཙུག་འཁོར་ལོ་ཡང་ཨ་བརྒྱ་དུག་ལ་
 ཐེམ། ཡུལ་བརྒྱ་དུག་འོད་དུ་བྱ་ནས་རྩྱུ་ལ་ཐེམ། རྩྱུ་ཨ་ལ་ཐེམ། ཨ་འོད་དུ་བྱ་ནས་འཆི་མེད་
 གཙུག་ཐུང་སྐྱ་མདོག་དཀར་པོ་གཡུའི་ཐོར་ཚུགས་ཅན། སྐྱུ་ལ་འོད་ཟེར་གྱི་ན་བཟའ་མནལ་པ།

གཡས་དུང་གི་ཆགས་ཤིང་། གཡོན་ལྷགས་ཀྱི་བསྐྱམས་པར་གྱུར་ཏེ། ལྷ་ཁམས་འདུལ་ཞིང་
འདྲན་པར་བསམ་ལ། ཨ་དཀར་ཨ་ཨ་རྩྱེ་སང་སང་སྐྱུ་བརྒྱ་ཆེ་གསུམ། ཡང་འོད་ཟེར་འཕྲོས་
པས་འདྲོད་གཟུགས་ཀྱི་ལྷ་དང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་ལྷ་དང་བཅས་པའི་སྤྲུག་བསྐལ་བསལ་ཏེ། འོད་
དུ་བྱ་ནས་ཨུའབྱུག་ལ་ཚུར་ཐིམ་པར་བསམ་ལ། ཨ་དཀར་ཨ་ཨ་རྩྱེ་སང་སང་སྐྱུ་བརྒྱ་
ཆེ་གསུམ། ཡང་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས་ཨ་བཅུ་དྲུག་རྩྱེ་ལ་ཐིམ། རྩྱེ་འཆི་མེད་གཙུག་ཡུང་གི་སྤྲུགས་
ཀའི་ཨུའབྱུག་ཐིམ་པར་བསམ་ལ། ཨ་དཀར་ཨ་ཨ་རྩྱེ་སང་སང་སྐྱུ་བརྒྱ་ཆེ་བཞི། ཐུན་མཚམས་སྤྱི་
ཨུའབྱུག་ལེར་གྱུར། དེ་མཁའ་ལ་གཞུང་ཡལ་བ་ལྟར་བསམ་མོ། རྟེན་ཉེན་གཅིག་ལ་དུས་དྲུག་
བསྐྱེད། རྟེན་པའི་དུས་སྤྱི་གཙུག་གི་འཁོར་ལོ་དང་ཨ་བཅུ་དྲུག་ལ་སེམས་གཏད་ནས་གཉིད་ལོག་པས་ལྷ་པམ་
ལྷུང་གི་འཁྲུལ་སྤང་མེད། རྟེན་ལ་ཞག་བདུན་བསྐྱེད།

བདུན་པ་བར་དོ་སྦྱོང་བ་ལ་གཉིས། ཞིང་སྦྱོང་བ། ལྷ་བསྐྱེད་ཅིང་ལས་སྤྱར་བཤོ། རང་པོ་ནི། རང་གི་
སྤྲུགས་ཀ་པར་འདབ་བཞིའི་ལྷེ་བར་ཨུའབྱུག་པོ། སྤང་ཐབས་སྤྱི་ཨུའབྱུག་ཐིམ་གྱི་ཤར་དུ་ལྷོ་སེར་
པོ་བྱང་དུ་རྩྱུ་ལྷུང་གྱུ། ལུབ་དུ་རྩྱུ་དམར་པོ། ལྷོ་ཕ་རྩྱུ་སྦོན་པོ་དང་དྲུག་བསམ་ལ། ཨ་ཨ་ཞེས་
བརྗོད་པས། བར་དོ་ཡུལ་ཁམས་མཐོ་སྤྱོད་པའི་ཆེ་མོ་ནས་དཔྱུལ་བ་མནར་མེད་གྱི་ཞིང་ཁམས་ཡན་
ཆད། ཕར་ཐལ་ཚུར་ཐལ་དུ་སྤྲུག་ལྷེ་སྤྲུག་སྤྲུག་ཏུ་བཏང་ནས། འཁོར་ལོའི་ལྷེ་བར་ཨུའབྱུག་ཐིམ་
པར་བསམ་ལ། ཨ་དཀར་ཨ་ཨ་བརྒྱ་ཆེ་དྲུག་ཡང་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས་བར་དོ་སྦྱོང་ཞེན་གྱི་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་སྤྲུག་བསྐལ་སྦྱོང་བར་བསམ་ལ། ཨ་དཀར་ཨ་ཨ་བརྒྱ་ཆེ་དྲུག་ཡང་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས་
ཉེན་མོངས་དྲུག་ལྷ་དང་མ་རིག་པའི་སྤྲུག་སྤྱི་བསྦྱོང་སྤྱོད། བར་དོ་སྦྱོང་ཞེན་གྱི་ལས་སྤྱང་ཐམས་
ཅད་དག་པ་བསམ་ལ། ཨ་དཀར་ཨ་ཨ་བརྒྱ་ཆེ་དྲུག་ཡང་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས་སྤྱོད་པའི་ཆེ་ནས་
དཔྱུལ་བ་མནར་མེད་ཡན་ཆད་འོད་དུ་བྱ་ནས། སྤྲུགས་ཀའི་འཁོར་ལོར་ཐིམ་པར་བསམ་ལ། ཨ་
དཀར་ཨ་ཨ་བརྒྱ་ཆེ་དྲུག་གཉིས་པ་ནི། ཨུའབྱུག་རྩྱེ་རྩྱེ་ལོ། ཞེས་བརྗོད་པས། སྤྲུགས་ཀའི་འཁོར་ལོ་ཡང་ཡིག་
འབྲུ་དྲུག་ལ་ཐིམ། ཡིག་འབྲུ་དྲུག་ལས་ཡིག་འབྲུ་གཉིས་པ་རེ་ཆད་པས། ཨུའབྱུག་ཐིམ་པའི་
ཡུལ་དུ་འཕྲོས་པ་འོད་དུ་བྱ་བ་ལས། ཀུན་སྤང་བྱུང་བ་སྤྱི་མདོག་མཐིང་ག་ རྩྱུ་དམར་པོ་ཡི་
དྲུགས་ཡུལ་དུ་འཕྲོས་པ་འོད་དུ་བྱ་བ་ལས་བྱེ་བྲག་དངོས་མེད་སྤྱི་མདོག་དམར་པོ། ལྷོ་སེར་པོ་
བྱོལ་སོང་ཡུལ་དུ་འཕྲོས་པ་འོད་དུ་བྱ་བ་ལས་གསལ་བ་རང་བྱུང་སྤྱི་མདོག་སེར་པོ། རྩྱུ་སྦོན་པོ་

སྐུ་ལྔ་རང་བྲིད་བཞུགས།

རྫོགས་སྐུ་རིགས་ལྔའི་སྐུ་བྲིད་བཞུགས་པ་ནི། ལུས་མཉམ་བཞག་བྱ། ཡའི་བདག་གཤེན་ལྷ་
འོད་དཀར་བསྐྱེད་སྟེ། དོན་སྟོང་རྣམས་ལྔ་རིགས་ལྔ་ཡབ་ཡུམ་བཅུར་བསྐྱེད། རྒྱལ་ན་རིགས་རྟགས་
རྣམས་ལྔ་བསྐྱེད་སྟེ། ཡུམ་ལྔ་བྱམ་པ་བདུད་རྩིས་བཀའ་ནས་བསྐྱེད་སྟེ། འོད་དཔལ་འབར་བའི་ན་
བཟའ་ཅན་དུ་བསྐྱེད། རྒྱལ་ཁ་ལྔ་ནས་ཉི་ཟླའི་གདན་ལ། ཡ་ཨློ་རྩྱུ་རྩྱུ་རྩྱུ་རྩྱུ་རྩྱུ་རྩྱུ་རྩྱུ་རྩྱུ་རྩྱུ་
ལ་ཕུཅ་བསྐྱེད། མདུན་དུ་རིགས་ལྔའི་རྒྱགས་ཁར། ཡིག་འབྲུ་ལྔ་གཟབ་དུ་བྲིས་པ་ལ་དམིགས་
པ་གཏད། དེ་མ་གྲུབ་ཀྱང་། ཡང་ན་ཡིག་འབྲུ་ལྔ་ལ་གཏད། དག་དུ་ཡ་ཨློ་རྩྱུ་རྩྱུ་རྩྱུ་རྩྱུ་རྩྱུ་རྩྱུ་
མེད་བརྗོད་པས། རྒྱགས་ལས་ཡིག་འབྲུ་རྣམས་འཕྲོས་ནས། སྟོང་ཁམས་ཡིག་འབྲུས་ཁེངས་པར་
བསམ། ཡི་གས་ས་རྩོ་རི་བྲག་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་པར་ལུག་ཚུར་ལུག་བྱས་ནས་སེག་སག་དུ་
བཏང་པར་བསྐྱེད། དེ་རྣམས་སྦྱངས་ནས་འོད་ལྔའི་གཞུང་ལས་སུ་བསྐྱེད། ཡིག་འབྲུ་རྣམས་རིག་
ལས་གང་བར་བསམ་ཞིང་། ཡིག་གའི་སྐྱ་དབྱངས་རིང་པོ་བསྐྱེད། །བར་བར་སྐྱ་འམ་ཡིག་འབྲུ་ལ་
སེམས་གཏད། སྟོང་ཁམས་ཀྱི་སྐྱ་དང་ཡིག་འབྲུ་རྣམས་ཚུར་འདུས་རང་ལ་ཐིམ་པར་བསམ། སྐུ་
ལྔ་རྩ་ས་ལེར་བསྐྱེད་དུ་གཞུག་གོ། །རབ་འབྱིང་ཐ་མ་གསུམ་ཐོན་ལ་འགོ། སྐུ་ལྔ་ནམ་མཁའ་དྲངས་
པའི་ངང་ལ་བཞག དེ་ལ་ཡུན་རིང་སྦྱངས། དེ་ལ་སྟོག་ནས་ན། ཨློ་དཀར་པོ་འོད་འཁོར་ཅན་
ཞིག་ལ་དམིགས་པ་གཏད་ལ་སྟོབ་བཞག་གོ། །རིགས་ལྔ་རྒྱས་ཁྲིད་དུ་བྱེད་ན། དགའ་བ་དོན་གྲུབ་
བསྐྱེད་དུ་གཞུག རྒྱལ་ན་རིན་པོ་ཆའི་ཆག་ཤིང་བསྐྱེད་སྟེ། ཡུམ་ཚུའི་ལྷ་མོ་སྐྱུ་ལ་འཁྲུལ་པ།
རྒྱལ་གཡས་ན་རིན་པོ་ཆའི་བྱམ་པ་བསྐྱེད་སྟེ། མཁའ་ལ་རྩྱུ་མཐིང་ཁ། ལྷེ་ལ་རྩྱུ་མཐིང་ཁ་བསྐྱེད།
རྩྱུ་རྩྱུ་ཕུག་བརྗོད། ལྷ་བྱེ་བྲག་དངོས་མེད། ཡུམ་མའི་ལྷ་མོ། མཆོན་རྩ་ལ་རམ་དམར་པོ། ལྷ་དགེ་
ལྷ་གར་ལྷག ཡུམ་རྒྱུད་གི་ལྷ་མོ། སྟོ་རྩ་ལས་རྩྱུ་ལྷ་ལྷ། ལྷ་གསལ་བ་རང་འབྱུང་། ཡུམ་སའི་ལྷ་
མོ། མཆོར་རྩ་ལ་ཨློ་མེར་པོ། ལྷ་ཀུན་སྦྱང་ཁྲུབ་པ། ཡུམ་ནམ་མཁའི་ལྷ་མོ། ང་རྩ་ལ་ཨློ་དཀར་པོ་
སྟོང་པོ་འདྲེན་ལུགས་དགའ་བ་དོན་གྲུབ་འབྲེས། དེ་ལ་སྟོབ་རྩུང་ཟད་གཏད་ལ་སྟོབ་པོ་འདྲེན། དེ་

ནས་འོད་ཀྱི་ཐིག་ལེར་གྱུར་བ་ལ་སློ་གཏང་། དེས་མ་གསལ་ན་སྒྱུ་འོད་འཁོར་ཅན་ལ་དམིགས་པ་
གཏང་ལ་སློ་བཞག་གོ། དེ་བཞིན་རིགས་བཞི་པོ་ཡང་དབེ་དེས་འགྲེས་ཏེ། བྱེ་བྲག་དངོས་མེད་
རིམ་ཚུག་བསྐྱེམ་པར་བྱའོ། དེས་ནི་རྩོགས་སྐྱུ་འཁྲི་ཁྲིད་ལ་བརྟེན་ནས། ལྷས་ཀྱི་རྩ་གནད་ལ་དབབ་
པ་དང་། ངག་གནད་ལ་དབབ་ཅིང་སློ་སྦྱང་བའོ། །ས་མ་ཡ། དེ་ལྟར་སྦྱང་བས་རབ་འབྲིང་ཐ་མ་
གསུམ་གྱིས། རབ་ཀྱིས་སྦྱང་བ་ཐམས་ཅད་མི་ཉག་སྦྱ་མར་མཐོང་བ་དང་། རིས་དྲུག་སྦྱག་བསྐྱེལ་
སངས་བ་དང་། སྦྱང་བ་སྦྱ་ལྷར་འཆར་བར་འགྱུར་རོ། །འབྲིང་རིས་དྲུག་གི་སྦྱག་བསྐྱེལ་མཐོང་བ་
ཙམ་གྱིས་འཇིགས་ཤིང་ཉམ་ང་བ་དང་། བག་ཚ་བ་དང་སྦྱབས་འགྲོ་ལ་མོས་པ་འཇུག་པ། རིགས་
ལྷའི་སྦྱགས་རྗེས་འདྲེན་པའི་སྦྱང་བ་འཆར་བའོ། །ཐ་མ་རྣམས་ལ་ཡང་རང་རེ་རིས་དྲུག་གི་
གནས་ན་སྦྱང་ཞིང་འདུག་པའི་སྦྱག་བསྐྱེལ་ཡོང་། དེ་བྱུང་བས་ངེས་ཤེས་སྦྱེས་ནས། འཁོར་བ་ལ་
ཞེན་པ་ལྷག་པས་ཕྱིར་མི་ཚྭ་ག་པའི་སེམས་སྦྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །དགེའོ། །

རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་ཞང་ཁྱུང་སྟན་བརྒྱུད་ལས་བྱི་ལྷ་བ་བྱི་གཙོད་ཀྱི་
མན་ངག་ལེའུ་བཅུ་གཉིས་པ་བཞུགས།

༼ང་༽

ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ཁྱབ་བདེ་འགོངས་པ་ཆེ་ལ་ཕྱག་འཛུལ་ལོ། འདི་དོན་འདི་ལྟར་བཀོལ་
ཏེ་བསྟན་པ་ནི། འཁོར་འདས་གཉིས་སུ་མ་གྱུས་ཐོན་ལོ་དུ། སངས་རྒྱུ་སེམས་ཅན་བྱ་བའི་
ཐ་སྟངས་མེད། ཤེས་རིག་རྒྱལ་པོ་ཀུན་གྱི་འབྱུང་གཞི་འདི། ཀུན་ལ་ཁྱབ་སྟེ་གང་གི་མཐས་མ་
རེག གཞི་དོན་རྫོགས་དང་མ་རྫོགས་ཁྱུང་པར་ལས། སངས་རྒྱུ་སེམས་ཅན་གཉིས་ཀྱི་འབྱུང་
གཞིར་གནས། སྤང་གསལ་དངོས་མེད་མཁའ་ལ་ཉི་ཤར་བཞིན། སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཅིར་ཡང་མ་
གྲུབ་སྟེ། འཆར་ཚུལ་མ་འགག་ཅིར་ཡང་གསལ། དཔེར་ན་ཉི་མའི་སྟོང་པོ་ལས། འོད་ཟེར་
ཕྱགས་མེད་འཆར་བ་བཞིན། རང་རིག་འོད་གསལ་ཆེན་པོ་ལ། འོད་ཟེར་ཉི་མའི་ཟེར་ལྟར་
གསལ། གསལ་ཡང་དྲན་རྟོག་ཆ་ཤ་བས། དུལ་དང་ཡུལ་ཅན་རྟོག་འཛིན་མེད། དཔེར་ན་བར་
སྤང་གཞུང་ཆོན་བཞིན། སྤྲ་ཆོགས་གསལ་བ་འཛིན་མེད་གནས། འཁོར་འདས་ཐ་སྟངས་མ་གྲུབ་
ཅིང་། རྫོགས་དང་མ་རྫོགས་ཁྱུང་པར་ལས། འཁོར་འདས་གཉིས་ཀྱི་འབྱུང་གཞིར་གནས། ཀུན་
ཏུ་འབྱུང་ཀུན་ཏུ་རྒྱ་མ་ཆད། འབྱུང་བཞིའི་སྤང་བ་མ་གྲུབ་པས། རྒྱ་ཡིས་མ་བསྐྱེད་རྒྱུན་གྱིས་
བཤིག་ཏུ་མེད། འོ་བོ་ཀ་དག་འཆར་ཚུལ་ལྟན་གྱིས་གྲུབ། སངས་རྒྱུ་སྤྲུལ་པོས་མཛད་ཏུ་མེད། བ་
ཀའ་དང་ཡུང་གི་ཐ་སྟངས་མེད། སེམས་ཅན་སྤྲིན་པོས་བཙོས་སུ་མེད། ཀུན་གཞི་འབྱུང་རྒྱ་
ཡང་མ་བསྟན། རྣམ་མཁའ་རྒྱ་མཆོས་གཞི་བཞིན། ཀུན་གྱི་འབྱུང་གཞིར་གྱུར་བས་ན། ཀུན་
གཞིའི་མིང་དུ་བཏགས་པ་ཙམ། ཐ་སྟངས་མ་གྲུབ་ཡང་མ་བསྟན། དེ་ལྟར་གནས་པའི་ཀུན་གཞི་
འབྱུང་རྒྱ་སྟེ། རྫོགས་དང་མ་རྫོགས་ཁྱུང་པར་གནས་ཏུ་ཆེ། དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་ཉི་མའི་འོད་
ཤར་བས། སྟན་པ་རང་བཞིན་སངས་པ་བཞིན། རྫོགས་པའི་རྒྱུན་དང་འཕྲད་པ་ཡིས། སངས་

རྒྱས་སྐྱེད་དང་ཁྱེད་ཁམས་ནམས། བཅའ་མེད་ལྷན་གྲུབ་ཆེན་པོར་ཤར། ཁ་རྟོགས་པ་ཡི་སེམས་
ཅན་ནི། དཔེར་ན་སྤྱན་ལྷན་སྐྱོན་མེ་ཤི་བ་བཞིན། ཁ་རྟོགས་རྒྱུན་དང་འབྲུང་པའི་སེམས་ཅན་
ཀྱི། རྟོགས་སུ་སྤྱག་བསྐྱེད་འབྱུང་བའི་སྤང་བ་ཤར། འཁོར་འདས་གཉིས་སུ་མིང་གི་ཐ་སྤྱང་
བྱང་། འཁོར་འདས་གཉིས་ཀྱི་སྤྱི་གཞི་བཟུན་པའི་ལེའུ་སྟེ་དང་པོའོ། །

༥ ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་མ་རིག་སྤྱན་པ་སངས་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། གཉིས་པ་འཁོར་འདས་ཀྱི་
གྲུས་ཚུལ་འདི་ལྟར་སྤྱང་། དེ་དུས་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ཡིས། དགེ་བ་ཏིལ་འབྱུང་ཙམ་ཡང་མ་བྱས་
ཏེ། རྟོགས་རིག་རྣམས་པོ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་ཡིས། རང་འབྱུང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཤར། རིག་པའི་
ཆལ་ཤར་རང་སྤང་འོད། རྟོགས་མེད་ཤར་བའི་རང་སྤང་དེ། རིག་པའི་ཆལ་སྤང་ཡིན་པར་
རྟོགས། དཔེར་ན་ཉི་མའི་སྤྱང་པོ་ལ། འོད་ཟེར་རང་བཞིན་ལྷན་གྲུབ་བཞིན། རང་སྤང་འགག་
མེད་ཤར་བའི་སྤང་ཚུལ་ནམས། རྩོལ་མེད་རང་བཞིན་ལྷན་གྲུབ་ཀྱིས་གྲུབ། རྩི་ལྷན་མཁྱེན་པའི་ཡེ་
ཤེས་རྟོགས་མེད་རྒྱས། ཐམས་ཅད་རང་སྤང་དུ་ཤེས་པ་ཡིས། གཞན་སྤང་ཡིན་སེམས་རྟོག་པ་
མེད་པས་ཡུལ་ན་མི་མེད་འདྲ། སེམས་ཉིད་སྐྱེ་མེད་འགག་མེད་རང་སྤང་ཟེར། སེམས་དང་སེམས་
འབྱུང་འབྱུང་རྟོག་ཡེ་ནས་དག སྐྱེ་ལྷན་རྫོགས་པས་རྫོགས་སངས་རྒྱས་པའོ། ཐུགས་ཉིད་སྐྱོས་
བལ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ལ། ཡོན་ཏན་ཀུན་རྫོགས་རྫོགས་པའི་སྐྱེ་བྱ་བཟུན། རྫོགས་སྐྱེ་ཉི་མའི་
སྤྱང་པོ་ལྟ་བུ་ལ། ཉི་ཟེར་ལྟ་བུའི་སྐྱེ་སྐྱེ་མཐའ་ཡས་འབྱུང་། ཁ་རྟོགས་པ་ནམས་རྟོགས་པར་བྱ་
བའི་ཕྱིར། ཅིར་ཡང་སྐྱེལ་ཁྱེད་ཆོག་དང་ཡི་གེར་བཟུན། བོན་ནམས་ཐེག་པའི་བྱེ་བྲག་དུ་མར་
བྱས། རང་རང་མོས་རྟོགས་ཆོག་གིས་དོན་མཚན་ནས། ཐམས་ཅད་ཐུགས་རྫེས་རིམ་དང་
རིམ་གྱིས་འདྲེན། ཞོང་གི་གནས་ལྷགས་དོན་རྟོགས་མཛོན་སངས་རྒྱས། རྟོགས་པ་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་གོལ་གཞི་བཟུན་པའི་ལེའུ་སྟེ་གཉིས་པའོ། །

༦ ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་མ་རིག་མཐའ་ནས་སེལ་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། གསུམ་པ་མ་རྟོགས་སེམས་
ཅན་འབྱུང་ལྷགས་ནི། རན་པ་སྤྱི་ཡི་ཉག་མ་ཙམ་ཡང་མ་བྱས་ཏེ། ཁམས་གསུམ་སེམས་ཅན་
གཞི་ཡི་སྤྱང་ནས་འབྱུང་། རང་སྤང་དྲངས་མའི་འོད་ལྡན་ཤར་བ་ལས། དབང་པོ་རྒྱལ་པོས་ལྷན་
སྐྱེས་མ་རིག་པས། རང་སྤང་དུ་མ་ཤེས་གཞན་སྤང་ཡུལ་དུ་བཟུང་། སྐྱེམས་བྱེད་རྟོག་པ་ཇི་ཆེ་ཇི་
རགས་པས། སེམས་དང་སེམས་འབྱུང་ལོག་རྟོག་ཤར་བ་ཡིས། རང་སྤང་འོད་ལྡན་སྤང་

ཡུལ་དུ་བབུང་། བབུང་བས་སྒྲུང་བ་འོད་ཀྱི་མཐའ་རལ་ནས། འོད་ལྡེ་མེ་ཆུ་ས་རྒྱང་ནས་མཁར་
 རྟོག་ ཁེར་བོ་སར་མཐོང་ལྡང་ཁུ་རྒྱང་དུ་མཐོང་། འཁར་བོ་མེར་མཐོང་སྟོན་བོ་ཆུར་ཡང་
 མཐོང་། འཁར་བོ་ནས་མཁར་རྟོག་པ་ཡིས། བྱིའི་འཁྲུལ་བ་མཚོ་ལ་དར་ཆགས་བཞིན། ཁ་
 རྟོགས་འཁྲུལ་བའི་སྒྲུང་བ་རང་བཞིན་གྲུབ། འཁྲུལ་སྒྲུང་ཡུལ་ལ་བདེན་པར་བབུང་བ་ཡིས། འ
 དྲངས་མའི་འོད་ལྡེ་ཐེག་ལེ་ལས། རྟོགས་མ་རྒྱུ་ལུས་ཕུང་བོར་གྲུབ། བག་ཆགས་ལུས་བོ་རྣམ་
 སྟོན་དངོས་སུ་སྟོན། འུག་གསུམ་དུག་ལྡེ་ཉི་ཤུ་ཅུ་ལྟ་སྟགས། རྟོན་མོངས་ཕྱ་རགས་མི་དག་སྟོན་
 ཆོགས་སྟོད། འདེར་ན་སྟོན་པས་ཚུ་འཕུངས་པ་བཞིན། སྟོན་མ་འཆིའི་ཕྱག་བསྐྱེད་རྣམས། འ
 སུན་པ་མེད་པར་སྟོན་ཆོགས་སྟོད་དགོས་པས། འར་སྒྲུང་མ་རྟོགས་འཁྲུལ་བའི་ཉེས་སྟོན་ཡིན། འ
 དེར་ན་སུན་ཁུང་སྟོན་མེ་ཤི་བ་བཞིན། ཁ་རིག་སུན་པས་འཐེབས་པ་ལ། རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་
 འཆར་བ་དཀའ། ཁ་རྟོགས་བར་དུ་ཕྱག་བསྐྱེད་སྟོད་པ་ནི། བྱི་གཞིའི་གནས་ལུགས་མ་རྟོགས་
 ཉེས་སྟོན་ཡིན། གནས་ལུགས་མ་རྟོགས་ནས་འཁྲུལ་ལུགས་བསྟན་པའི་ལེའུ་སྟེ་གསུམ་པའོ། །

༥ ཀུན་ཏུ་བབུང་བོ་གནས་ལུགས་གསལ་བར་སྟོན་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། བཞི་བ་ངོ་སྟོད་
 ལམ་གྱི་རིམ་པ་འདི་ལྟར་བསྟན། ཐེག་པ་རིམ་དགུ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་དང་། སྟོན་བཞི་མཛོད་ལྡེ་
 བྱི་ནང་གསང་གསུམ་དང་། འདི་ལྟར་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཅི་བསྟན་ཡང་། འར་འབྲིང་ཐ་མ་གསུམ་
 དུ་བསྟན་པ་ཡིན། སྟོན་ལམ་བསྐྱར་ལམ་གྲོལ་ལམ་གསུམ་དུ་འབྱུང། འཁོར་དང་གཉིས་ནི་སྟོང་
 ལམ་རིམ་པ་ཡིན། རྒྱ་འབྲས་ཐེག་པ་བཞིན་དུ་ཞིབ་ཏུ་བཞི། ཐེག་བཅུ་སྟངས་ནས་དག་བཅུ་
 དང་དུ་ལེན། བསྐྱེད་པ་གྲངས་མེད་སྟངས་ནས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་ཏུ་རེ། ཁེམས་ལས་མ་གཏོགས་
 སངས་རྒྱས་གཞན་དུ་ཚོལ། བཅོལ་བས་མི་རྟོག་ཁེམས་མིན་སངས་རྒྱས་མེད། འཁྲུང་ཕྱག་རང་
 བཅིངས་དོན་མེད་(ཤིན་ཏུ་གྲོལ་བ་བཀའ)ཕྱག་བསྐྱེད་རྒྱ། འོན་ཀྱང་ལྟ་མའི་བདེ་གནས་ཐོབ་པ་ཚུ། འ
 རང་ཁེམས་རྟོགས་ན་སངས་རྒྱས་རང་ཉིད་ཡིན། ཞུ་དཀར་ཡེ་གཤེན་མན་ཚོད་བསྐྱར་ལམ་ཡིན། འ
 བྱི་སྟོང་འཇིག་རྟེན་གཞལ་ཡས་ནང་བཅུད་ལྟ་བུ་བསྐྱར། རྟོན་མོངས་དམ་རྒྱས་བདུད་རྩི་ལྡེ་བུ་
 བསྐྱར། རྩ་བ་མཁའ་སྟོང་དབྱིངས་དང་ཡེ་ཤེས་ལྟ། བསྟོན་པ་བསྐྱེད་རྟོགས་རྟོན་འབེལ་
 བསྟོན། སྟོད་པ་ཐབས་ཤེས་རོལ་བར་སྟོད། འབྲས་བུ་སྟོད་པའི་ཤེས་ཐོབ་པར་འདོད། ཁེམས་
 ཉིད་དོན་ལ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་བྱིར། བསྐྱར་(འོན་ཀྱང་ལུང་བཞིན་བྱས་ན་གྲུབ་པ་ཐོབ)བྱ་སྐྱར་བྱེད་

ནམ་རྟོག་དྲི་མ་ཡིན། །རང་སེམས་ཡེ་ནས་ཞི་ཁོའི་དགྲིལ་འཁོར་ཡིན། །དེ་དོན་རྟོགས་ན་བསྐྱབ་
བྱའི་ཡུལ་མ་གྲུབ། །སྤོང་ལམ་པ་བས་བསྐྱར་(ལྷགས་ཀྱི་གདུང་མ་བྱེ་མས་དུང་ནས་ལབ་བྱེད་པ་དང་མཚུངས་)
ལམ་ཁྱད་པར་འཕགས། །སྐྱེ་བ་བདུན་ནམ་གསུམ་མམ་བར་དོ་ཚུན་ཆད་དུ། །སྐྱབ་ལ་བཙོན་
འབྱུང་རབ་འབྱིང་ཐ་མ་ཡིས། །གསང་སྤྲུགས་རིག་འཛིན་བདེ་བའི་ས་ལ་འཁོད། །འདིར་ནི་ལམ་
ནམས་ཀྱན་གྱི་མཐར་ཐུག་གོལ་ལམ་བཟླན། །འཁོར་འདས་སྤང་སྤོང་ཡོད་མེད་རྟག་ཆད་བདེ་
སྤྲུག་ནམས། །མི་སྤང་མི་སྐྱབ་འཛིན་མེད་རང་སར་གོལ། །ཉོན་མོངས་གཟུང་འཛིན་ཆགས་སྤང་
རང་སར་གོལ། །དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་གོལ་ལམ་ཞེས་ཀྱང་བྱ། །འདིར་ཡང་གང་ཟག་དབང་པོའི་ཁྱད་
པར་གྱིས་གསུམ་དུ་བཟླན། །རིམ་གྱིས་ཐོད་བཀལ་གཅིག་ཆར་བ་དང་གསུམ། །རིགས་པས་
བརྟག་ལ་གདམས་ངག་དབྱེ་ལ་གདབ། །དབང་པོ་ཐ་མ་ནམས་ལ་རིམ་གྱིས་ཁྲིད། །འབྲིང་ལ་ཐོད་
བཀལ་ཡེ་ཤེས་ངོ་ཡིས་བཟླན། །རབ་ལ་གཅིག་ཆར་སྤང་སེམས་དབྱེར་མེད་བཟླན། །དེ་ནས་རིམ་
གྱིས་པ་ལ་རྣམ་པ་གསུམ། །སྤོང་འགོ་དངོས་གཞི་གཞགས་དང་གོལ་ས་བསལ། །མཐར་ཐུག་འབྲས་
བྱ་ལ་བཟླས་ཏེ་ལེའུ་བཞི་བའོ། །

༥ ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ཐུགས་རྗེས་འགོ་བ་འདྲེན་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །ལྷ་བ་དང་པོ་སྤྲོ་མ་
མཚན་ལན་བཟླན། །སྤོང་མའི་ཐུགས་རྣམས་གཟུང་ཞིང་ཅི་གསུང་བསྐྱབ། །ཕྱི་ནང་གསང་གསུམ་
དབང་རྣམས་རྫོགས་པར་བྱ། །དེ་ནས་ཐོས་པ་ཕྱོགས་མེད་སྤྱད་བར་བྱ། །བདག་ཕྱོགས་མེད་པའི་
སེམས་བསྐྱེད་གྱིས། །སེམས་ཅན་དོན་དུ་བསྐྱོས་བྱས་ལ། །བསོད་ནམས་རྒྱའི་ཆོགས་རྣམས་
གཏང་། །སྐྱིབ་པ་སྤྱོད་བའི་ཐབས་རྣམས་ལ། །ལོ་འམ་རྒྱ་བར་འབད་པར་བྱ། །གཅིག་པ་མཚན་
མའི་རྣམས་ལ་སེམས་བཟུང་སྟེ། །བཟུང་(མན་ངག་ལྟར་རམ)ལྷགས་གཞན་དུ་གསལ། །དེ་ནས་ཞི་
གནས་དོན་ལ་གོམས་པར་བྱ། །དེ་ནས་ལྷག་མཐོང་(ངོའི་ཡེ་ཤེས་བཟླན། །ཞི་ལྷག་བྱང་འཇུག་
དོན་ལ་གོམས་པ་དང་། །གཞགས་དང་གོལ་སའི་འཕྲང་རྣམས་བཅད། །བཅད་ལྷགས་(ཞལ་ལས་
ཤེས)གཞན་དུ་གསལ། །མཉམ་རྗེས་གཉིས་མེད་དོན་ལ་གོམས་པ་དང་། །རྩ་སྤྱོད་བྱང་འཇུག་
རྟོགས་དགོས་པས། །འབྲས་བྱ་ལ་བཟླ་འདི་ལྟར་བཟླན། །ཕྱོགས་འཛིན་བལ་ན་རྩ་བ་ཡིན། །
དམིགས་གཏད་མེད་ན་སྒྲོམ་པ་ཡིན། །བཀག་སྐྱབ་མེད་ན་སྤྱོད་པ་ཡིན། །རེ་དོགས་མེད་ན་འབྲས་
བྱ་ཡིན། །ཐེ་ཚོམ་མེད་ན་ཐག་ཚད་ཡིན། །ཉམ་ང་མེད་ན་རྩལ་གསུམ་རྫོགས། །ཐོག་པ་མེད་ན་

དོན་གཉིས་གྲུབ། བཅས་བྱ་སྟེ་ལམ་སྤྱིའི་དབྱེ་བ་དང་། དབང་པོ་ཐ་མ་ནམས་ལ་རིམ་གྱིས་ཁྲིད་
ལྷགས་བཞུན་པའི་ལེའུ་སྟེ་ཕྱ་བའོ། །

༥ ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ལོག་རྟོག་ཐུན་པ་སེལ་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། འབྲུག་པ་གང་ཟག་དབང་པོ་
འབྲིང་ནམས་ལ། བོད་བཟལ་ཡེ་ཤེས་ངོ་སྟོང་བཞུན། ཆགས་ཕྱང་ཉོན་མོངས་ནམ་རྟོག་གང་
ཤར་ཡང་། མི་བཀག་མི་སྐྱབ་གང་ཤར་ངོ་ཡིས་བཟུང་། དོས་བཟུང་མ་གྲུབ་སྟེ་མེད་སྟོང་བར་
གྲོལ། རི་ལྷར་རང་བཞིན་མེད་པར་ཤེས་པ་དེ། རང་འབྱུང་ཡེ་ཤེས་ངོ་སྟོང་ཡིན། རྣམ་རྟོག་
ཐོལ་གྱིས་སྦྱིས་པ་དེ། གཅེར་གྱིས་བཞུས་པས་ཁོལ་གྱིས་གྲོལ། གཏང་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ས་ལེ་བ། བོད་
བཟལ་ཡེ་ཤེས་བྱ་བ་ཡིན། དེ་ཡི་དོན་ལ་གོམས་གྱུར་ན། ཉོན་མོངས་ནམ་རྟོག་ཅི་ཤར་ཡང་། རང་
འབྱུང་ཡེ་ཤེས་གྲོགས་སུ་འགྱུར། སྟོང་ལམ་ནམ་བཞི་ཅི་སྟོང་ཀྱང་། དེ་ཡི་དོན་དང་མི་
འབྲལ་ན། འགག་མེད་ལམ་ཁྲེར་བྱ་བ་ཡིན། ཕྱག་འཕྱང་ལམ་དུ་སྒྲང་ལྷགས་ཡིན། དེ་ནས་
འཁོར་འདས་དབྱེར་མེད་ཀྱི། མཉམ་ཉིད་དོན་གྱི་ངོ་སྟོང་ལ། གནས་ལྷགས་གཞིའི་དོན་ལ་
གོམས་པར་བྱ། རང་སྤང་འོད་གསལ་ཕྱོགས་མེད་ལ། སྟེམས་བྱེད་རྟོག་མེད་ཇི་བལ་ནས། སྐྱ་
དང་ཁོང་ཁམས་ཕྱོགས་མེད་རྫོགས། རི་སྟེང་མཁུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཕྱོགས་མེད་རྒྱས། ཉམས་ལེན་
ཟད་སར་བསྐྱོལ་ཅམ་ན། གནས་ལྷགས་འགྱུར་མེད་རང་ས་ཟེན། བག་ཆགས་སངས་ནས་ཡེ་
སངས་རྒྱས། དེ་ལ་སངས་རྒྱས་ཞེས་སུ་བཏགས། ཞེས་བྱ་སྟེ། དབང་པོ་འབྲིང་ལ་བོད་བཟལ་ཡེ་
ཤེས་ཕྱག་འཕྱང་ངོ་སྟོང་བཞུན་པའི་ལེའུ་སྟེ་ཕྱ་བའོ། །

༦ ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་རང་རིག་མཛད་སངས་རྒྱས་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། བདུན་པ་གང་ཟག་
དབང་པོ་རབ་ལ་གཅིག་ཆར་དུ་ངོ་སྟོང་བ་ལ། གནས་ལྷགས་གཞི་དོན་ཡེ་རྫོགས་བཞུན། རྩོན་
སྤངས་ལས་འཕྲོ་དུས་འདིར་སངས་རྒྱ་འབྲས་བོན་གྱི་སྟོ་མི་ཁེངས། གདམས་ངག་རིམ་གྱིས་
བཞུན་མི་དགོས། སེམས་ཉིད་བཅས་སྤང་མེད་པ་ལ། གང་ཟག་གིས་སྟོ་བཅས་མི་བྱ་བར། གདོད་
ནས་ལྷན་གྲུབ་ཆེན་པོར་བཞུན། སེམས་ཉིད་ངོ་བོ་སྟེ་འགག་མེད་པ་ལ། འཆར་ཚུལ་མ་
ངེས་འཁོར་འདས་རྩལ་བར་ཤར། ཤར་བ་དེ་ཉིད་ཐོག་ཏུ་ངོ་སྟོང་དེ། གང་ཤར་དེ་ཉིད་རང་
ཤར་རང་གྲོལ་ཡིན། བཅིར་སྤང་ཐམས་ཅད་རང་སྤང་དངོས་མེད་ཡིན། སྤང་སྟོང་མཉམ་ཉིད་
དང་ལ་མ་བཅས་ཞོག དོན་ལ་གཏང་མེད་རང་ལྷགས་སྐྱག་པར་ཞོག འཛིན་མེད་གཏང་མེད་

ངང་ལ་རང་སར་ཞོག། བཞག་པས་མི་སྡོད་དམ་རྟོག་འགྲུ་བའི་དུས། ཀྱང་ཤར་ངོས་བཟུང་རང་
བཞིན་མེད་པར་ཐོངས། རང་བཞིན་མེད་པ་དེ་ཀ་བོན་སྐྱུ་ཡིན། བེ་ཆོམ་མ་ཟ་རང་བཞིན་ལྷག་
པར་ཞོག། རྟེན་མ་བཅོས་སངས་རྒྱས་དགོངས་པ་ཡིན། མ་འགག་འབྲུལ་བའི་སྤང་བ་འདི། རྟེན་
སྤང་སངས་རྒྱས་ཞིང་དུ་འཆར། ཐམས་ཅད་རང་སྤང་མིན་པ་གཞན་སྤང་མིན། སྤང་ལ་
དངོས་མེད་བར་སྤང་གཞུང་དང་འདྲ། རྟེན་དཔེ་ཡིས་མཆོན་ཏེ་བསྟན་པ་ནི། ཉི་ཟླ་གཟུང་
སྐར་མར་མེ་མེ་ལོང་དང་། རྟེན་མེ་ལས་སོགས་པའི་དཔེ་རྣམས་ལ། རང་སྤང་འོད་དང་སྐྱུ་
དང་ཞིང་ཁམས་རྣམས། རང་སྤང་མ་འགག་ཚུལ་དུ་འཆར་ཚུལ་བསྟན། རྟེན་མར་རྟོགས་ན་སྤང་
སེམས་དབྱེར་མེད་ཀྱིས། རྟེན་མ་བཅོས་ལྷན་གྱིས་གྲུབ། དུག་ལའི་ངོ་བོ་ཡེ་ཤེས་ལ། རྟེན་
མེད་གཅིག་ཏུ་ཤེས་ཏེ་སྤང་མི་དགོས། རང་རིག་འོད་གསལ་རྒྱན་ཆད་མེད། ལྷ་སྒྲོམ་དམ་ཆོག་
སྤྱོད་འབྲས་མཉམ་རྒྱུ་རྣམས། མཉམ་པ་ཆེན་པོའི་ངང་དུ་དབྱེར་མེད་གཅིག་ རོགས་དང་
བསྐྱེད་ལ་རག་མ་ལུས། ཀྱགས་དང་གོལ་སའི་མཐའ་རྣམས་རང་སར་དག སྐྱུ་དང་ཞིང་ཁམས་
མཁུན་པའི་ཡེ་ཤེས་རྣམས། ཚུལ་སྤང་རོལ་བའི་རང་བཞིན་ལྷན་གྱིས་རྒྱུགས། རྒྱལ་སངས་
རྒྱས་ཞེས་དེ་ལ་ཟེར་བ་ཡིན། ཐུགས་རྗེ་བདག་ཕྱོགས་མེད་པས་ཀྱན་ལ་བྱུང། སྐྱེ་བ་གཅིག་གིས་
མངོན་སངས་རྒྱ་བ་ཡིན། རྟེན་རྣམས་གཅིག་ཆར་བའི་གང་ཟག་ལ། རྟོག་སྤྱོད་ལྷགས་བསྟན་པའི་
ལེའུ་མེ་བདུན་པའོ། །

༥ ཀྱན་ཏུ་བཟང་བོ་ཡེ་ཤེས་ཟང་ཐལ་སྐྱུ་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། བརྒྱུད་པ་འབྲས་བུའི་གྲོལ་
ཚུལ་བསྟན་པ་ནི། ཉམས་ལེན་བཙོན་འགྲུས་བྱུང་བར་གྱིས། རབ་འབྱིང་ཐ་མའི་ཚུལ་དུ་གྲོལ།
རབ་ནི་གོང་དུ་བསྟན་པ་ཡི། གཅིག་ཆར་བ་ཡི་གྲོལ་ཚུལ་ལྟར། ཟག་བཅས་དག་པས་འདི་ཉིད་
ནས། གྲོལ་བར་ཀྱན་ཏུ་བཟང་བོས་གསུངས། འབྱིང་ནི་ལྷས་སེམས་བལ་བ་ན། གོང་གི་གཞི་
སྤང་ཆེན་པོར་འཆར་བ་དེ། བོན་ཉིད་འོད་གསལ་བར་དོ་ཟེར། རང་བོ་སྤྱི་གཞི་དེ་ཉིད་ཡིན། རྟེན་
འཁོར་འདས་བྱེ་བྱག་འབྱེད་དུས་ཡིན། འོད་གསལ་མ་བུ་དེ་དུས་མཇུག། རྟེན་སྤྱོད་པའི་ཡོན་
ཏན་གྱིས། རྟེན་གསལ་གྱི་སྤྱོད་པ་ལྷས་རྣམས། ཞག་ལའི་བར་དུ་ཀྱན་རྒྱུ་ནས། ཀྱུང་དུང་སེམས་
དཔའི་ཚུལ་དུ་གྲོལ། བཙོན་འགྲུས་འབྱིང་གི་གྲོལ་ཚུལ་ཡིན། ཐ་མ་ལྷས་སེམས་བལ་བ་ན། རྟེན་

འབྲུང་བཞི་འཇིག་པའི་མཚམས་སྟོར་གྱིས། རིག་པ་བརྒྱལ་ནས་ཅི་ཡང་མི་བྲན་པས། སྐྱེས་ཕ་
གཉིད་ལོག་མི་ལམ་མེད་པ་བཞིན། །ཞག་གསུམ་དྲོས་བཞིར་ཅི་ཡང་མི་བྲན་ནོ། །དེའི་གོལ་ཚུལ་
གཞུང་ལ་གསལ། མཐར་ཐུག་འབྲས་བུའི་གོལ་ཚུལ་བསྟན་པའི་ལེའུ་སྟེ་བརྒྱད་པའོ། །

‡ ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་རང་རིག་མངོན་དུ་སྟོན་ལ་ཐུག་འཚལ་ལོ། །དགུབ་ཕྱི་ནང་གསང་
གསུམ་ངོ་སྟོན་གྱི་ཡིག་ཚུང་ལ། གོལ་གཞི་དང་པོ་གོང་དུ་གསལ། དེ་ཡང་རྟོགས་པ་ལས་སངས་
རྒྱས་འབྱུང་། མ་རྟོགས་པ་ལས་སེམས་ཅན་འབྱུང་། དེ་ཡང་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ལས་སོགས་སངས་
རྒྱས་ནམས་གྱིས། དན་པ་འཛིན་མེད་དུ་རིག་པས་རིག་པ་ཤར་བའོ། །དན་པ་འཛིན་མེད་གྱི་རིག་
པ་རང་འབྱུང་ཡེ་ཤེས་སུ་ཤར་ཏེ། ཤེས་བྱའི་ཡུལ་ཐམས་ཅད་རིག་པ་རང་གི་རང་འོད། གཞའ་
ཚོན་གྱི་གྲུང་དུ་ཉི་མའི་ཟེར་ལྟར། སྤང་ལ་རང་བཞིན་མེད་དེ་ཕྱོགས་མེད་དུ་འཆར་བ་དེ། དན་
རིག་རང་གིས་རང་སྤང་དུ་རིག་སྟེ། རང་སྤང་དུ་ཤེས། རང་གི་རང་སྤང་དུ་རྟོགས་ནས། ཡུལ་
དང་ཡུལ་ཅན་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་རང་སར་གྲོལ། རང་སར་དག་ནས་སྤང་ཚོགས་གསལ་བ་ལ།
འཛིན་པ་མེད་པའི་དགོངས་པ་དང་ལྡན་པས། བོན་གྱི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་རྩུན་གྱིས་གྲུབ་པའོ། །ཁོ་
བོ་རིག་སྟོང་བོན་སྐྱ་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་རྩལ་དུ། རང་བཞིན་རྩལ་བ་འགག་མེད་དུ་ཤར་བས། རང་
རིག་འོད་གསལ་དུ་ཤར་བ་ལས། འོངས་སྟོང་རྟོགས་པའི་དགྱིལ་འཁོར་དང་། ཞིང་ཁམས་རྩུན་
གྱིས་གྲུབ་པའོ། །དེ་ཡང་ཤར་བ་ཐམས་ཅད་རང་ལས་ཤར། རིག་པ་བོན་སྐྱ་སྟོང་བ་དང་། འགག་
མེད་རྩལ་བར་ཤར་བ་དང་། གཉིས་སུ་མེད་ཅིང་དབྱེར་མེད་དང་། ཤེས་པས་ཤེས་ཤིང་མི་འགག་
དང་། ཐོགས་མེད་མཚན་ཉིད་ལྟ་ཤར་བའོ། །དེ་ཡང་ཡེ་ཤེས་ལྡར་ཤར་བ་ཡིས། ཡེ་ཤེས་ནམ་ལྟ་
འོད་ལྡར་ཤར། འོད་དཀར་པོ། འོད་སེར་པོ། འོད་ལྗང་ལ། འོད་དམར་པོ། འོད་ནག་པོ། འོད་
སྟོན་པོ་དང་དུག་ཏུ་གསུངས། འོད་ལྟ་རིགས་ལྡར་ཤར་བའོ། །འོད་ལྟ་སྐྱ་ལྡར་ཤར། སྐྱ་ལྟ་ཡབ་
ལྟ་ཡུམ་ལྟ་མ་འགག་པར་ཤར་བའོ། །སེམས་མ་ནམས་ནི་ཡུལ་དུ་ཤར། སེམས་དབའ་དབང་པོ་
ནམ་ཤེས་ཤར་བའོ། །དེས་ན་རིག་པ་རང་ཤར་དགོངས་པ་ཡིས། སྤང་བ་མ་ཡུས་རྒྱས་བཏབ་སྟེ།
རང་ལས་འབྱུང་བའི་ཡེ་ཤེས་ལ། གཞན་སྤང་སྟམ་པའི་རྟོག་པ་མེད་པའོ། །དེ་ལྟར་ཀུན་གཞི་ཤེས་
རིག་རྒྱལ་བོ་འདི། རང་ངོ་རང་གིས་ཤེས་པས་འབྲུལ་མེད་རང་ས་ཟིན། སེམས་ངོ་བོ་སྟེ་མེད་བོན་
སྐྱར་གནས་ཀྱང་། འགག་མེད་ཡོན་ཏན་གྱི་རྩལ་ཕྱོགས་མེད་དུ། རང་བཞིན་རྩུན་གྲུབ་ཏུ་ཤར་བ་

ནི། འོད་ལྡ་ཡེ་ཤེས་ལ། ལྷ་ལྡ་སྐྱ་ལྡ་སྐྱ་ལ། ལས་སྟགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱ་དང་ཞིང་
ཁམས་དང་། བཀོད་པ་ཇི་སྟེད་ལྷན་གྲུབ་ཏུ་རྫོགས་ནས་སངས་རྒྱས་པའོ། །དེ་ཡང་སེམས་ཀྱི་ངོ་
བོ་མཚན་མ་ཅིར་ཡང་མ་གྲུབ་པས། རྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས། རྟོང་བ་དེའི་རང་བཞིན་རིག་པ་
ཅིར་ཡང་གསལ་བས། མེ་ལོང་ལྷ་བུའི་ཡེ་ཤེས། རིག་པ་དང་རྟོང་བ་གཉིས་ཟུང་དང་འོ་མ་འདྲེས་
པ་བཞིན་དུ་དབྱེ་ཡིས་མི་བྱེད་པས་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས། མཉམ་ལ་མ་འདྲེས་སོ་སོར་བྱེད་
པས། སོ་སོར་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས། སྤེན་ལས་སྟགས་པ་མེད་པ་རང་བཞིན་ལྷན་གྲུབ་གྲུབ་པས།
བྱ་བ་གྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས། ཡེ་ཤེས་ལྡ་ལྡ་ཡར་ཤར་བ་ནི། ཕྱི་ནང་གསང་གསུམ་ལྟར། རང་གི་སྣང་
ཚུལ་དུ་འཆར་ཏེ། རྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་འོད་དཀར་པོ་ཤར། འོད་ལས་ལྷ་ཅུ་ཤར་བ་སྟེ། ཕྱི་
ལྷར་གཤེན་ལྷ་འོད་དཀར་སྐྱའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ཤར། ལྷར་ལྷར་ན་ཀྱན་སྣང་ཁུབ་པ་སྐྱའི་དཀྱིལ་
འཁོར་དུ་ཤར། གསང་བ་ལྷར་ན་གཙོ་མཚན་མཁའ་འགྱུང་སྐྱའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ཤར། རིགས་ནི་
དབྱས་ཕྱོགས་དེ་བཞིན་རིགས། དེ་བཞིན་རིགས་ནི་ཐུགས་ཀྱི་རིགས། འཁོར་ནི་དེ་བཞིན་རིགས་
ཀྱི་སེམས་དཔའ་དང་སེམས་མ་ལ། སྤེན་ལས་ཐུགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་འགོ་བ་འདུལ། ཞིང་ཁམས་དང་
སྐྱ་མདོག་དཀར་པོ་དག་ཏུ་གསལ། གསལ་ལ་རང་བཞིན་མེད་པའོ། །སྐྱ་ནི་སྐྱ་མེད་བོན་གྱི་སྐྱ་
ཐོབ། སྐྱ་ནི་བོན་ཉིད་རིག་པའི་སྐྱ་དུ་གསལ་ལོ། །ཡང་མེ་ལོང་ལྷ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ལ། འོད་སེར་
པོར་ཤར་བ་ལས། འོད་ལས་ལྷ་ཅུ་ཤར་ཏེ། ཕྱི་ལྷར་ན་གསལ་རྩེ་མང་པོ། ལྷར་ལྷར་ན་གསལ་བ་
རང་འབྱུང་། གསང་བ་ལྷར་ན་ཁོ་གསལ་མཁའ་འགྱུང་སྐྱའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ཤར། རིགས་ནི་
ཤར་ཕྱོགས་གཡུང་དུང་རིགས། གཡུང་དུང་རིགས་ནི་སྐྱའི་རིགས། འཁོར་ནི་གཡུང་དུང་རིགས་
ཀྱི་སེམས་དཔའ་དང་སེམས་མ་ལ། སྤེན་ལས་སྐྱའི་སྒོ་ནས་འགོ་བ་འདུལ། སྐྱ་ནི་ལོངས་སྟོང་
རྫོགས་པའི་སྐྱ་ཐོབ། སྐྱ་ནི་མཉམ་ལ་མ་འདྲེས་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོའི་སྐྱ་། ཞིང་ཁམས་དང་སྐྱ་
མདོག་སེར་པོ་གསལ་ལོ། །མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ། འོད་ལྡང་ཁུ་ཤར་བ་ལས། ཕྱི་ལྷར་ན་
གར་གསལ་བཅན་པོ། ལྷར་ལྷར་ན་དགེ་ལྷ་གར་ཕྱག་གསང་བ་ལྷར་ན་རྩམ་གསལ་མཁའ་འགྱུང་
སྐྱའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ཤར། རིགས་ནི་བྱང་ཕྱོགས་འཁོར་ལོ་རིགས། འཁོར་ལོ་རིགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་
ཀྱི་རིགས། འཁོར་ནི་འཁོར་ལོ་རིགས་ཀྱི་སེམས་དཔའ་དང་སེམས་མ་ལ། སྤེན་ལས་ཡོན་ཏན་གྱི་
སྒོ་ནས་འགོ་བ་འདུལ། སྐྱ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱ་ཐོབ། སྐྱ་ནི་ཐུགས་རྩེ་ཀྱན་ལ་ཁུབ་པའི་སྐྱ་དུ་

གསལ། ཞིང་ཁམས་དང་སྐྱ་མདོག་ལྗང་ཁུར་གསལ་ལོ། །ཡང་སོ་སོར་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་མ་
འགག་པས། འོད་དམར་པོ་ཤར་བ་ལས། བྱི་ལྷར་ན་གནམ་གསལ་དབྱིངས་ཅུམ། རང་ལྷར་ན་བྱེ་
བྲག་དངོས་མེད། གསང་བ་ལྷར་ན་དབལ་གསལ་མཁའ་འགྱིང་སྐྱའི་དགྲིལ་འཁོར་དུ་ཤར། རིགས་
ནི་ཅུབ་ཚྭ་གསལ་པད་མ་རིགས། པད་མ་རིགས་ནི་གསལ་གི་རིགས། འཁོར་ནི་པར་རིགས་ཀྱི་
སེམས་དཔའ་དང་སེམས་མ་ལ། ཐིན་ལས་གསལ་གི་སྐྱོན་ནས་འགོ་བ་འདུལ། སྐྱ་ནི་སྤྱལ་བའི་སྐྱ་
ཐོབ། སྤྱན་ནི་སེམས་ཉིད་བདེ་ཆེན་ཤེས་རབ་སྤྱན་དུ་གསལ། ཞིང་ཁམས་དང་སྐྱ་མདོག་དམར་
པོར་གསལ་ལོ། །བྱ་བ་གྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་མ་འགག་པར་གསལ་བ་ལ། འོད་ཚྭ་པོ་ཤར་བ་ལས།
བྱི་ལྷར་ན་གློད་གསལ་ཁམས་པ། རང་ལྷར་ན་དགའ་བ་དོན་གྲུབ། གསང་བ་ལྷར་ན་གཏུམ་
གསལ་མཁའ་འགྱིང་སྐྱའི་དགྲིལ་འཁོར་དུ་ཤར། རིགས་ནི་སྐྱོན་ཚྭ་གསལ་རིན་ཆེན་རིགས། རིན་ཆེན་
རིགས་ནི་ཐིན་ལས་རིགས། འཁོར་ནི་རིན་ཆེན་རིགས་ཀྱི་སེམས་དཔའ་དང་སེམས་མ་ལ། ཐིན་
ལས་རིགས་ཀྱི་སྐྱོན་ནས་འགོ་བ་འདུལ། སྐྱ་ནི་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་སྐྱ་ཐོབ། སྤྱན་ནི་སྤྱལ་བ་
ཐོགས་པ་མེད་པ་སྤྱན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྤྱན་དུ་གསལ། ཞིང་ཁམས་དང་སྐྱ་མདོག་ཚྭ་པོར་གསལ་
ལོ། །དབྱིངས་ནི་འགྱུར་བ་མེད་པ་ལ། འོད་ནག་པོར་ཤར་བ་ལས། བྱི་ལྷར་ན་འབྱུང་བ་ཐུན་པ་
ཤར། རང་ལྷར་ན་འབྱུང་བ་གཏི་མུག་ཉིད་དུ་གྲུབ། གསང་བ་ལྷར་ན་ངོ་བོ་འགྱུར་བ་མེད་པའི་
བོན་གྱི་དབྱིངས་སྐྱ་ཅུ་ཤར་ཆོང་དུ་ཤར་པས་སྤྱ་ཤར་རོ། །དེ་ལྷར་ཟག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སྤང་བ་
ལས། མངས་སྤྱོད་རྟོགས་པའི་སྐྱ་དང་ཞིང་ཁམས་ཚྭ་གསལ་མཆོམས་སྤྱིང་འོག་མེད་པར་ཤར་ཏེ། དེ་
ལྷར་ཤར་བ་དེ་རྒྱ་འབྱུང་བ་ལྡ་ཡིས་མ་བསྐྱེད་པ་སྟེ། རྟེན་འབྱུང་བ་ལྡ་ཡིས་བཤེག་ཏུ་མེད། ངོ་བོ་
རིག་སྤྱོད་སྐྱ་མེད་བོན་སྐྱ་ལ། འགག་མེད་རིག་པའི་རྩལ་དུ་འཆར་བ་ནི། མངས་སྤྱོད་རྟོགས་པའི་
སྐྱ་དང་ཞིང་ཁམས་སྤྱ་ཤར་བའོ། །དེ་ཡང་དཔེར་ན་བོན་སྐྱ་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་འདྲ་བ་
ལ། མངས་སྤྱོད་རྟོགས་པའི་སྐྱ་ཉི་མ་ཤར་བ་དང་འདྲ་བ་ལས། དེ་ལས་སྤྱལ་བའི་སྐྱ་ནི་ཉི་མའི་
ཟེར་དང་འདྲ་བར་ཤར་བ་ཡིན་ཏེ། འགོ་བ་རིས་དུག་ལ། འདུལ་འོད་ནམ་བ་དུག་བའི་གཤེན་དུག་
ཏུ་སྤྱལ་ནས། རྟོང་གསུམ་མི་མཛེད་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཞིང་ཁམས་སྤྱ། སྤྱལ་སྐྱ་བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱར་སྤྱལ་
ནས། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པ་ནི། ཉི་མའི་ཟེར་གྱིས་ཀུན་ལ་ཁུབ་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ཡང་ཀུན་
གཞི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཉིད་རྟོགས་པའི་དུས་ནི། ཀུན་གཞི་མ་ཡིན་པའི་ཡེ་ཤེས་གྲུད་ན་མེད་

པས། ཡེ་ཤེས་མ་ཡིན་ཀྱན་གཞི་ལྷགས་ན་མེད། ཡེ་ནས་ཡོད་པའི་དོན་དེ་ཆོག་ཙམ་མ་ཡིན་པར་
 ངོ་ཤེས་པ་ནི། འབྲས་བུ་རང་འབྱུང་ཡེ་ཤེས་བྱ་བ་ཡིན། དེ་ནི་སྟོང་ལ་ཡོངས་སུ་རྒྱ་མ་ཆད་པས།
 བོན་སྐྱ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་མཆན་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལྡ་ཆང་བས། རྒྱལ་སྐྱ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཅིར་ཡང་
 གསལ་ཞིང་འདི་ཁོ་ནར་མུ་མཐུག་པས། སྤུལ་བའི་སྐྱ་ཞེས་བྱའོ། །དྲངས་མ་སེམས་ཉིད་སྐྱ་གསུམ་
 ཞིང་ཁམས་བསྟན་ཞེས་པས། རིག་པ་སྐྱེ་འགག་མེད་པ་བོན་སྐྱ་ལས་མ་གཡོས་པས། སངས་རྒྱས་
 ཀྱི་སྐྱ་དང་མཁུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཕྱོགས་མེད་རྒྱས། དེ་ལྟར་སྐྱོན་ནམས་སྤངས་ནས། ཡོན་ཏན་
 ཐམས་ཅད་ཕྱོགས་མེད་དུ་རྒྱལ་ནས་སངས་རྒྱས་པའོ། །མ་འགག་རོལ་བའི་རྩལ་ཕྱོགས་མེད་སྐྱ་
 ཆོགས་སུ་ཤར་ནས། དེ་ལས་རྒྱ་རྒྱུན་ནམ། རྩལ་སྤྱབ་བམ། མཆན་མ་ལས་གྲུབ་པ་ལྟ་བུ་ནི་ཡེ་མ་
 ཡིན་ཏེ། ཟག་པ་མེད་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱ་དང་། ཞིང་ཁམས་ཡེ་ནས་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན། དེ་ཡང་
 སྐྱེ་བ་མེད་པ་བོན་གྱི་སྐྱའི་རང་བཞིན་ལས། ཞི་བའི་ལྷ་ཆོགས་སྐྱའོད་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལ། རྒྱན་འོད་ཀྱི་
 ཕུང་པོས་བརྒྱན་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྲུབ་པ་དང་། ཁྲོ་བའི་ལྷ་ཆོགས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྲུབ་པ་དང་།
 དུག་ལྡ་རང་འབྱུང་ཡེ་ཤེས་ལྡའི་འོད་ཟེར་དུ་འཕྲོ་བར་བྱོན། བདེར་གཤེགས་ནམས་ཀྱི་སྐྱ་གསུང་
 ཐུགས་ཡོན་ཏན་ཐིན་ལས་མཉམ་པ་ཉིད་དང་དུག་གི་རྩལ་ལས། འོད་དཀར་སེར་དམར་ལྗང་ཕྱོ་
 རག་བསམ་གྱིས་མི་ཁྲུབ་པ་འཕྲོས་ནས། འགྲོ་དུག་དུག་ལྡའི་སྤང་བ་ཐམས་ཅད་གྲོལ་བར་མཛད་
 ཏོ། །དེ་ལྟར་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོས་དགེ་བ་ཏིལ་འབྱུ་ཙམ་ཡང་མ་བྱས་ཏེ། གཞི་ཐོག་ནས་རང་རིག་
 རང་ལ་ཤར་ནས། རང་སྤང་སྐྱ་དང་ཞིང་ཁམས་སུ་རྒྱལ་ནས་སངས་རྒྱས་པའོ། །དེ་ནམས་
 རྒྱལ་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གྲོལ་ཚུལ་བསྟན་པའི་ལེའུ་སྟེ་དགྲ་བའོ། །

༥ ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་རང་རིག་འགྲོ་བ་འདྲེན་ལ་ཕྱག་འཛལ་ལོ། །བརྩུ་བ་མ་རྒྱལ་སེམས་
 ཅན་གྱི་འབྲུལ་ཚུལ་བསྟན་པ་ནི། དཔེར་ན་ཉི་མས་སུན་པའི་དཔེས་མཆོན་ནས། རྒྱ་ལྡ་སྟོང་
 བརྩད་རྒྱུན་དུ་བསྟན། རྒྱ་ལྡ་འཁོར་བའི་གཞེན་བཏབ་ནས། སྐྱེ་ནས་ན་འཆི་འཁོར་བར་སྤྱང་།
 དུག་ལྡ་སྟོང་བརྩད་རྒྱ་རྒྱུན་བསྟན། དེ་ལྟར་འོད་ཀྱི་གཞུལ་ཡས་མཐའ་རལ་ཏེ། འོད་ལྡའི་ཁ་དོག་
 ལས། མེ་རྩ་ས་རྩུང་སྟོང་བརྩད་འཇིག་རྟེན་རྩལ་གྱི་ཁང་བྱ་ཆགས། འོད་ལྡའི་ཐིག་ལེ་ལས། རྒྱ་
 འབྲས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྡར་གྱུར་ཏེ། ལུས་དང་སེམས་ལས་ཀྱིས་འཕྲད་དེ། ཕྱིའི་ལུས་ཀྱི་སྤྱག་བཟུལ་
 གྱིས་ནང་གི་སེམས་ལ་བཀོད་དེ། འཁོར་བ་ནས་འཁོར་བར་བརྒྱུད་པའི་གཞེན་བཏབ་པའོ། །དེ་

ཡང་དང་པོ་སྤང་གཞི་འོད་ཀྱི་ལྷས་ནི། གཞི་རྩལ་བ་མ་འགག་པར། སྤང་བའི་ཡུལ་ཀྱན་སྤང་
 འོད་ལྗེ་ཡུལ་དེ་ལ། འབྱུང་བ་ལྗེ་རྒྱ་མ་ཆགས་ཤིང་དངོས་སུ་མ་གྲུབ་སྟེ། ཅི་ཡང་མ་ཡིན་པའི་
 དུས་སོ། ཅི་ཡང་མ་ཡིན་པའི་དོན་དེ། འབྱུང་བ་དུ་གནས་ཏེ། གཞི་ཉིད་ངང་ལས་མ་གཡོས་
 སྒྱུ་མ་ཟང་ཐལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཟུགས་བརྟན་དུ། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་སྒྱུ་གཙོ་འཁོར་སྒྱུ་མདོག་དང་།
 ཕྱག་མཆན་ཞིང་ཁམས་གཞལ་ཡས་དང་། ཁ་དོག་དང་བཅས་པ་སྤང་དུ་བྱུང་སྟེ། རང་སྤང་དུ་
 རྟོགས་ནས་གྲོལ་བའོ། དེ་ལྟར་ཤར་བ་ལས། རང་སྤང་བདེན་པར་བཟུང་ནས། འོད་ལྗེ་མཐའ་
 རལ་ཏེ། འོད་ལྗེ་ཁ་དོག་ལས། མེ་ཆུ་ས་རྒྱང་འབྱུང་བ་སྤྱོད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན། ལུལ་གྱི་ཁང་བྱར་
 ཡང་ཆགས་སུ་བྱུང་ལ། འོད་ལྗེ་ཐིག་ལེ་ལས། རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་ཡུང་པོ་རྣམས་ལ། ལྷས་སེམས་
 གཉིས་ལས་ཀྱི་འབྲེལ་ནས་རང་འབྱུང་དུ་བྱུང་ངོ་། རྒྱས་པར་བཤད་ན་འདི་ལྟེ། འབྲུལ་ལྷགས་
 བེ་། དང་པོ་འབྲུལ་བའི་གཞི་མ་གསུམ། བོན་ཉིད་ཡིད་ཀྱི་ལྷས་ཀྱི་འབྲུལ་གཞི། འོད་ལྗེ་རིག་པ་
 རྫོའི་འབྲུལ་གཞི། རིག་པ་[མ་རིག་པ]སེམས་ཀྱི་འབྲུལ་གཞི། འབྲུལ་བ་གསུམ་ནི། ཕྱི་ཡུལ་གྱི་
 འབྲུལ་བ། བར་ཡུལ་གྱི་འབྲུལ་ལྷགས། རང་སེམས་ཀྱི་འབྲུལ་བའོ། རི་ལྟར་འབྲུལ་ལྷགས་ནི།
 གཞི་དང་རིག་པ་ལས་འོད་རྣམ་པ་ལྔར་འབྱུང་། རྒྱུན་བོན་ཉིད་དག་པའི་རྫོང་དུ་ཤར་བས། མ་
 རིག་པའི་དབང་གིས་དེ་ངོ་མ་ཤེས་པས། དེ་ལྟར་ཅིག་སྦྱོར་པའི་མ་རིག་པའོ། ཁང་དང་ལྟར་
 ཅིག་སྦྱོར་ན། རིག་པ་དང་འོད་ལྟར་ཅིག་སྦྱོར། གང་གིས་མ་རིག་ན། འོད་བྱང་གྱི་རྣམ་པ་མེ་
 ལོང་གི་ནང་དུ་ཤར་པ་ལྟ་བུ་དེ་རིག་པས་མ་རིག་པའོ། རྟེན་དབང་གིས་ཀྱན་དུ་བརྟན་པའི་མ་
 རིག་པ་ནི། ཡིད་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྣམ་པ་བཞི་འབྱུང་ཏེ། དང་པོ་ཡིད་ཀྱི་བྱན་བྱེད་ཀྱི་ཚར་བས་ཚར།
 ཀྱན་དུ་ཚར་བའི་རིག་པས་རིག་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་དུ་གྱུར་ལ་ཕབ། དེས་པར་འཛིན་པའི་
 ཡིད་ཀྱིས་བཟུང་། ཡུལ་འཛིན་པ་རང་རྒྱུད་དུ་བསྐྱོམ་པའོ། གཟུགས་བརྟན་གྱི་འོད་ལ་བག་
 ཆགས་པས། ཕྱི་ཡུལ་གྱི་འབྲུལ་བ་མཚོ་ལ་དར་ཆགས་པ་ལྟ་བུར་གྲུབ་སྟེ། འོད་དཀར་པོ་ལས་ནམ་
 མཁར་འབྲུལ། འོད་སེར་པོ་ལས་ས་ཏུ་འབྲུལ། ལྗང་ཁུ་ལས་རྒྱང་དུ་འབྲུལ། དམར་པོ་ལས་མེར་
 འབྲུལ། རྩོན་པོ་ལས་རྒྱུ་འབྲུལ། མཐིང་ཁ་ལས་གཏི་མུག་མུན་པར་འབྲུལ། དེ་ཕྱིའི་འབྲུལ་
 ལྷགས་སོ། བར་ཡུལ་གྱི་འབྲུལ་ལྷགས་ནི། འོད་དཀར་པོའི་མདངས་ལས་ཡིད་དུ་བྱུང་། འོད་
 སེར་པོའི་མདངས་ལས་སའི་དྲངས་མ་ཤ་ཏུ་བྱུང་། འོད་རྩོན་པོ་ལས་རྒྱའི་དྲངས་མ་ཁྲག་ཏུ་འབྱུང་།

འོད་ལྡང་ཁུ་ལས་རྒྱུད་གི་དྲངས་མ་དབྱགས་སུ་བྱུང་། འོད་དམར་པོ་ལས་མེད་དྲངས་མ་བྱོད་དུ་
བྱུང་། རིག་པ་འོད་གྱི་སྒྱབས་སུ་ཚུད། དེས་རིག་པ་བག་ཆགས་སུ་ཚུད། དང་པོ་སྲིད་པའི་གཞི་
མིག་གཉིས་ཆགས། མིག་གཉིས་ནས་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཚ་ཞེས་བྱ་སྟེ། མིག་གཉིས་ནས་ཚ་གཉིས་ཤར་
བས། ཅི་ཏ་དང་སྟོག་ཚ་གཉིས་ཆགས། སྤྱད་བྱེད་གྱི་ལུས་ཉྟེ་བ་ནས་ཆགས། རིམ་གྱིས་ལུས་པོ་
རྩར་རྩར་པོའི་ལུས་སུ་གྱུབ། དེ་ལ་ལུས་གྱི་དབྱས་སུ་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཚ་ཆགས་ཏེ་སྟོང་དུ་གྱུར། དེའི་
ནང་དུ་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་རྒྱུ་ལོ། གཞུག་ཕྱོགས་སུ་བོན་ཉིད་རང་འབྱུང་གི་ཚ་ཆགས། དེ་ལ་
ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཡིད་རྒྱ་སྟེ། ཀུན་གཞི་ལ་ཁ་ནང་དུ་ཉྟ་སྟེ། དུས་རྟག་ཏུ་དང་དང་བདག་ཏུ་
འཛིན། གཞུག་གྱི་རྒྱུ་ལག་ལ་འཛིན་དུ་དོད། གཞུག་སུ་སྒྲོ་བྱུང་ལས་འབྱུང་པའི་ཚ་ཆགས།
དེ་ལ་ཡིད་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྒྱུ་ལོ། གཞུག་གྱི་རྒྱུ་ལག་ལ་འཛིན་དུ་དོད། སྒྲོན་ཡོན་དབང་པོ་
དྲངས་བྱེད་གྱི་ཚ་ལས། སྒྲོ་ལྡེ་དབང་པོ་དང་ཡང་བཅུར་འགྱུར། ནང་དུ་དོན་ལྡོང་ལྡོང་
ཆགས། དེ་ནས་བྱི་ལ་དོད་པ་དང་། སྒྲོ་ལ་ཡུལ་ལྡར་ཤར་རོ། །དེ་ནི་བར་ལུས་གྱི་འཁྲུལ་ལྷགས་
སོ། །རྣང་སེམས་གྱི་འཁྲུལ་ལྷགས་ནི། མ་རིག་པའི་དབང་གིས་ཉོན་མོངས་པ་བྱུང་སྟེ། དེ་ལ་
དུག་ལྡེ་ལས་སྟོགས་ཤར་རོ། །དུག་ལྡེ་དབང་གིས་སྟོག་པ་མེད་གེ་བ་བཅུ་སྟུང་པས། ངན་སོང་
གསུམ་གྱི་སྒྲུང་བ་ཤར། ལས་དགེ་བ་བཅུ་ལ་སྟུང་པས་འདོད་ཁམས་གྱི་སྒྲུང་མེར་སྟེ་བའོ། །
བསམ་གཏུན་མཉམ་བཞག་བསྐྱེད་པས། གཟུགས་ཁམས་དང་གཟུགས་མེད་དང་། སྟེ་མཆེད་མུ་
བཞིའི་སྒྲུང་འཕེལ་བར་འབྱུང་། ང་རྒྱལ་ལས་སྒྲུ་མ་ཡིན། སྟག་དོག་ལས་མི། འདོད་ཆགས་ལས་
ཡིད་བཏགས། གཏི་མུག་ལས་བྱོལ་སོང་། ཞེ་སྤང་ལས་དམུལ་བ། དེ་སྤར་རིས་དུག་འཁོར་
གནས་སུ་འཁོར་བ་ལ། མཐའ་མེད་གྱི་བར་དུ་སྦྱོང་དགོས་པ་ནི། གཞི་གནས་ལྷགས་འཁྲུལ་བའི་
ཉེས་སྒྲོན་བཟུན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཆོ་རྒྱལ་གྱིས་བྲིས་བ། གཞི་མ་རྟོགས་ནས་ཚུལ་བཟུན་པའི་ལེན་
སྟེ་བཅུ་བའོ། །

༥ ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ཡང་དག་ཐར་ལམ་སྟོན་ལ་ཕྱག་འཆོལ་ལོ། །བཅུ་གཅིག་པ་འཁྲུལ་བ་
གོ་བསྟོག་པ་ལ། ལམ་ལ་མ་ཞུགས་པ་དང་ལམ་ལ་ཞུགས་ཀྱང་། ལམ་ལོག་པར་ཞུགས་པ་དང་།
ཡང་དག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་ལ་ཞུགས་པ་དང་གསུམ། དེ་ལ་དང་པོ་ལམ་ལ་མ་ཞུགས་པ་ནི། སོ་
སོ་སྟེ་བོ་ཐ་མལ་བ་གྲུབ་མཐའ་གསུམ་གྱིས་སྒོ་མ་བསྐྱར་བ་རྣམས་སོ། །དེ་ནི་དཔེར་ན་གཞི་

ཞིང་ས་དང་འབྲས་མེ། འབྲས་བུ་གང་སྐྱེ་བར་འདོད་པ་དེ། ས་བོན་ལ་རག་ལས་པ་དང་འབྲས་མེ།
 ལམ་ལ་ཞུགས་པ་ན་མས། མཐོ་རིས་ངན་འགྲོའི་ལམ་རྒྱུན་ལ་རག་ལས་སོ། །གཉིས་པ་ལམ་ལོག་པ་
 བློ་ལྟ་ལྟ་ཆད་གཉིས་ལས་སོགས་པ་ལ། ལྟ་བུ་སྤྱོད་པ་སྒྲིམ་པ་ལས་སོགས་པས་སྒྲིམ་
 སྐབས་ཅི་བྱེད་ཀྱང་ངན་སོང་དུ་ཕྱུང་བས། འཁོར་བ་ལས་མི་འདའ་བ་ན་མས་སོ། །གསུམ་པ་ཡང་
 དག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་ལ། ཐེག་པ་རིམ་དགུ་ལས་སོགས་མང་དུ་བཤད་ཀྱང་། གསུམ་དུ་འདུས་
 ཉེ་། མཚན་ཉིད་མ་འདྲེས་པར་སྟོན་ཞིང་། རྒྱ་ལ་ལམ་དུ་བྱེད་པ་མཚན་ཉིད་པའི་ལམ་དང་། རྩ་
 བོ་གཉིས་སུ་མེད་པར་སྟོན་ཞིང་འབྲས་བུ་ལམ་དུ་བྱེད་པ། གསང་ལྷགས་པའི་ལམ་དང་། རྒྱ་
 འབྲས་དབྱེར་མེད་ཐེག་པ་ཆེན་པའི་གྲོལ་ལམ་དང་གསུམ་དུ་བསྟན་པའོ། །དེ་ལ་དང་བོ་སྤྱོད་ལམ་
 པས། མི་དགེ་བཅུ་ལྔ་སངས་ནས་དགེ་བཅུ་སྤྱོད་ཅིང་། འབྲས་བུ་ཆོད་དང་བསྐྱེད་པར་བསྐྱངས་ནས་
 སངས་རྒྱས་པར་འདོད། དེ་ནི་རྒྱ་མཚན་ཉིད་པའི་ལམ་མོ། །གཉིས་པ་འབྲས་བུ་གསང་ལྷགས་
 པའི་བསྐྱར་ལམ་ཞེས་པ། བྱི་སྟོང་འཇིག་རྟེན་ལྟའི་གཞུང་ལས་སུ་བསྐྱར། རང་བཅུད་སེམས་ཅན་
 ལྟ་དང་ལྟ་མོར་བསྐྱར། དམ་ཅུས་ལྟ་ནི་བདུད་ཅི་ལྟར་བསྐྱར། ལུང་བོ་ལྟ་ལྟར་བསྐྱར། ཉམ་
 མོངས་དུག་ལྟ་ལྟེ་ཤེས་ལྟ་ལྟར་བསྐྱར་ནས། སངས་རྒྱས་པར་འདོད་པ་འབྲས་བུ་གསང་ལྷགས་པའི་
 ལམ་ཡིན་ཉེ། སྤྱོད་ལམ་བསྐྱར་ལམ་གཉིས་ད་ལན་འདིར་མི་སྟོན། ད་ལན་འདིར་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་
 པའི་རྒྱ་འབྲས་དབྱེར་མེད་སྟོན། རང་གྲོལ་ཆེན་པོ་སྤངས་མེད་པའི་ལམ་བྱ་བ་སྟོན་པ་ལ། དེ་
 ཡང་འཁོར་འདས་ཡོད་མེད་ཉག་ཆད་གཉིས། བདེ་ལྷག་གཉིས་ཆགས་སྤང་གཉིས། ཉམ་མོངས་
 པ་ལྟེ་ཤེས་པ་བརྒྱད། གཟུང་འཛིན་ནམ་རྟོག་འཁྲུལ་སྤང་ཐམས་ཅད་སྤྱོད་ཡང་མི་སྤྱོད། སྤངས་
 ཀྱང་སྤྱོད་བར་མི་འགྱུར་ཉེ། ཐམས་ཅད་སེམས་ལས་འབྱུང་བས། ཐེག་ལེ་ཉག་གཅིག་ལ་སྤང་
 སྤང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར། མི་བསྐྱར་བསྐྱར་ཡང་མི་འགྱུར་ཉེ། སེམས་ཐེག་ལེ་ཉག་གཅིག་ལ་
 བསྐྱར་བྱ་སྐྱར་བྱེད་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཤར་བ་ཐམས་ཅད་རང་ཤར། གྲོལ་བ་
 ཐམས་ཅད་རང་གྲོལ། དེས་ན་གྲོལ་ལམ་ཞེས་སུ་བསྟན་པའོ། །དེ་ཡང་གནས་ལྷགས་ཅིར་ཡང་
 གནས། ཤར་ལྷགས་ཅིར་ཡང་ཤར། ཡིན་ལྷགས་ཅི་ཡང་ཡིན། གྲོལ་ལྷགས་ཅིར་ཡང་གྲོལ། ཉམ་
 མོངས་ལེ་ཤེས་ལམ་དུ་གྱུར། དེས་ན་བོན་ཉིད་དོན་དང་མི་འབྲལ་བས། བསྒྲིམ་པས་ཐབས་ཀྱི་
 ལམ་དུ་འགྱུར། གང་ཟག་སྟོ་ཆེ་བའི་ཤེས་པ་ལ། ཐེག་པ་ཡང་ཆེ་ཡེ་རྟོགས་བསྟན། དེ་ཉིད་དོན་

ལ་ཡེ་རྒྱལ་ཞེས། དེ་དོན་མི་ཤེས་བཟུང་(སྒྲ་དམན)སོ་ལ། བསྐྱེད་རྒྱལ་རིམ་པ་ཅི་བསྐྱོམ་པ།
གོང་ནས་གོང་དུ་འཕར་བའི་ལམ་ཞེས་པ། མདོར་ན་གོང་དུ་བསྐྱེད་པའི་གཞིའི་གནས་ལུགས་དེ།
སྒྲ་མས་ངོ་སྤྲད་ནས། དེའི་དོན་ལ་གོམས་པར་བྱེད་པ་དེ་ལ་མ་ཡེངས་པས། གོམས་པ་གྲོང་དུ་
གྱུར་ནས། བརྟན་པ་ཐོབ། རང་ས་ཟིན་ནས་འགྱུར་བ་མེད་པ་ལ། འབྲས་བུ་ཟེར་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་
ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་མ་བཅས་པ། རྣམ་རྟོག་གིས་མ་བསྐྱེད་པའི་བོན། ཤེས་བྱ་ངོ་བོ་ཉིད་དེ་ནི།
རང་གིས་རྟོག་པས་མ་སྐྱེ་བ་ནས་དེ་མཐོང་ཞིང་ངོ་ཤེས་པ་ནི། གཞི་ཞེས་བྱ་སྟེ་ཤེས་པར་བྱའོ། །
ལམ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དེ་ཉིད་ཤེས་ཤིང་། ཤེས་བྱེད་གྱིས་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་སོ། །འབྲས་བུ་
ཞེས་བྱ་བ་ནི། གཞི་ལམ་དེ་ཉིད་ཤེས་པར་བྱས་ཤིང་། དེའི་དོན་མདོར་དུ་གྱུར་བའོ། །དེ་ཆོ་ལམ་
གྱི་དབྱེ་བ་བསྐྱེད་པའི་ལུ་སྟེ་བརྟན་གཅིག་པའོ། །

༥ ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་འབྲུལ་བ་ཀ་ནས་དག་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །བརྟན་གཉིས་པ་རྒྱལ་པ་
ཆེན་པོའི་ཆེ་བ་བསྐྱེད་པ་ནི། བཅས་ཉིད་རྒྱལ་པ་ཆེན་པོ་འདི། །འཁོར་འདས་ཀུན་གྱི་རྩ་བ་
ཡིན། བྲེག་པ་ཀུན་གྱི་ཡང་ཆེ་ཡིན། རྒྱུད་རྣམས་ཀུན་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཡིན། །ལྷང་རྣམས་ཀུན་གྱི་སྤྱི་
གཙོད་ཡིན། །བཀའ་རྣམས་ཀུན་གྱི་འབྱུང་གནས་ཡིན། །མན་ངག་ཀུན་གྱི་ཉིང་ཁུ་ཡིན། །བསྐྱར་
པ་ཀུན་གྱི་སྤོང་པོ་ཡིན། །བོན་རྣམས་ཀུན་གྱི་ཐེ་མེག་ཡིན། །བདེར་གཤེགས་ཀུན་གྱི་ཕྱགས་
བརྟན་ཡིན། །འབྲས་བུ་རྩོལ་བུ་ལྟར་གྲུབ་ཡིན། །མ་རིག་སེལ་བའི་སྒྲོན་མེ་ཡིན། །སྐྱིབ་གཉིས་
སངས་པའི་སངས་རྒྱས་ཡིན། །ཆོག་གཉིས་རྒྱལ་པའི་རྒྱལ་ཆེན་ཡིན། །སྐྱེ་མེད་བོན་སྐྱེའི་ངོ་
བོ་ཡིན། །འོངས་སྤྱོད་རྒྱལ་སྐྱེའི་རང་བཞིན་ཡིན། །ཅིར་ཡང་སྤྱུལ་སྐྱེའི་འཆར་ཚུལ་ཡིན། །བྲུབ་
ཐོབ་རྣམས་ཀྱི་གྲོལ་ཕྱགས་ཡིན། །སྐལ་ལྷན་རྣམས་ཀྱི་བདུད་ཅི་ཡིན། །སྐལ་མེད་རྣམས་ཀྱི་བཙན་
དུག་ཡིན། །དབང་པོ་ཡང་རབ་རྣམས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་ཡིན། །སྒྲོ་རྒྱུད་རྣམས་ཀྱི་མགོ་བསྐྱོར་ཡིན། །
ཐེག་དམན་རྣམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཡིན། །ཁྱ་སྟེགས་རྣམས་ཀྱི་སུན་འབྲིན་ཡིན། །ཤེས་བྱ་གཙོད་
པའི་རལ་གྱི་ཡིན། །སྤྱང་དུ་མེད་པས་ཀ་ནས་དག །བཙའ་དུ་མེད་པས་སྤྱན་གྱིས་གྲུབ། །མཚོན་
བྱའི་ཡུལ་མེད་མཐའ་དང་བཟུ། །དེ་ལྟར་སེམས་ཉིད་རྒྱལ་ཆེན་འདི། །ལྟ་བུ་ཕྱོགས་འཛིན་
མཐའ་དང་བཟུ། །སྒྲོམ་པ་དམིགས་གཏད་སྒྲོག་ལས་གྲོལ། །སྤྱོད་པ་བཀག་སྒྲུབ་གཉིས་དང་
བཟུ། །འབྲས་བུ་རེ་དོགས་ཀུན་ལས་གྲོལ། །བྲུབ་ནི་འཁོར་འདས་ཡོངས་ལ་བྲུབ། །རྟོགས་ནི་སྐལ་

ཕན་ཀུན་གྱིས་རྟོགས། སྐལ་མེད་རྣམས་ཀྱིས་རྟོགས་པ་དཀའ། །འདི་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་
རྣམས་ནི། །ཁམས་གསུམ་ས་དགུ་བོན་ཉིད་དབྱིངས་སུ་དག། །རིས་དྲུག་སངས་རྒྱས་ཞིང་དུ་ཤར། །
སྤྱག་བསྐལ་བདེ་ཆེན་ལམ་དུ་ཤར། །འབྱུང་བཞིའི་ལྷས་ལ་བདེར་གཤེགས་སྤྱགས། །རྒྱ་འབྲས་
མཛད་པའི་མཁན་པོ་ཟད། །འཁོར་འདས་གཉིས་ཀྱི་ཐ་སྙད་མེད། །ཕྱི་ནང་གསང་གསུམ་བྱེ་བྲག་
རྣམས། །ཐམས་ཅད་ཐིག་ལེ་གཅིག་ཏུ་རྫོགས། །དེས་ན་ཀུན་རྫོགས་ཡོངས་རྫོགས་པས། །དེ་ཕྱིར་
རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་འོ། །རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་ཆེ་བ་བསྟན་པའི་ལེའུ་སྟེ་བཅུ་གཉིས་པའོ། ། །བཅུ་
གཉིས་པ་གནད་ཀྱི་གཟེར་བུ་རྫོགས་སོ། །ས་མ་ཡ། ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ཏ་པི་ཏི་ཙ་སྤྱལ་བའི་སྐྱ་དེས།
སྐལ་མེད་སྣོད་ངན་རྣམས་ལ་གསང་། སྐལ་ཕན་ལས་འཕྲོ་ཅན་ལ་སྦྱིན། གང་བཞག་གི་ཚོད་ལ་
མཁས་པ་མཛོད། དུས་མཐའི་བར་དུ་མི་རྩལ་འགོ་དོན་བྱེད་པར་ཤོག །ཅེས་གསུངས་ནས་སྤྱལ་
བའི་སྐྱ་དེ་ནམ་མཁའ་ལ་གཞུང་ཡལ་བ་ལྟར་གཤེགས་སོ། །

རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་ཞང་ཁྱུང་སྟན་ཆུང་ལས་ཆུང་
བྱ་ཆུང་བཅུ་གཉིས་བཀའ་ལ།

༼ ཅ ༽

ཞང་ཁྱུང་སྟན་ཆུང་དུ་ན། ཞི་ཐེ་ཀུ་ཡིག་ཁྱི་ཅེ་ཨུ་པ་ཏན་ཏ་ཐད་དོ་ཅི། བོད་སྐད་དུ།
རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་གནད་བྱང་། ཐིག་ལེ་ཉག་གཅིག་ཨེ་མ་དྲོ། ཀུན་ཏུ་བཟང་
པོ་རང་འབྱུང་རིག་པའི་ལྷ་ལ་ཕྱག་འཆམ་ལོ། (༡) །འདི་སྐད་བདག་གིས་བསྟན་པའི་དུས་ཅིག་ན།
གནས་འོག་མིན་བོན་ཉིད་ཀྱི་དབྱིངས་ན། (༢) །ཡེ་ཉིད་ཀྱི་སྟོན་པ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ། ཅིར་ཡང་
མཚན་དུ་དཀའ་སྟེ། གདོད་ནས་བརྗོད་མེད་ཆེན་པོར་བཀའ་སྟོན་སོ། །དེའི་ངང་ལས། ཐུགས་རྗེའི་
སྟོན་པ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ། ཐུགས་རྗེ་ཀུན་ལ་སྟོམས་པར་བཀའ་སྟོན་སོ། །ཐུགས་ཉིད་མ་གཡོས་པའི་
ངང་ལས། གཡོ་བ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆ་འཕྱུལ་དུ། སེམས་ཅན་གཞན་ལ་ཆད་མེད་པའི་སྟོང་རྗེ་ཤར་རོ། །
ཆད་མེད་པའི་སྟོང་རྗེ་དེས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱོགས་དང་རིས་མེད་པར་གྱུར་དྲོ། །སྟོང་
རྗེ་དེ་ཉིད་ཐུགས་རྗེའི་བདག་ཉིད་དུ་སངས་རྒྱུ་པའི་རྟགས་སུ། སྤྱུལ་བའི་སྟོན་པ་གཤེན་མ་འོད་
དཀར་ཆུ་ཟླའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལྟར་གསལ་ལ་འཆར་བ། སྤྱུ་སྤྱང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ། མཚན་
དང་དཔེ་བྱད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ། འཁོར་དང་ཞིང་ཁམས་དང་བཅས་པར་གྱུར་དྲོ། །དེའི་ཐུགས་
རྗེའི་འོད་ཟེར་ལས། ཐུགས་རྗེ་མ་འགག་པའི་རྩ་ལ་དུ། རིག་པ་འོད་ཀྱི་བྱེད་ཆུང་ཞེས་གྲང་བ།
གཤེན་ཆད་མེད་འོད་ཟེར་ཞེས་བྱ་བ་བྱུང་སྟེ། ཡེ་ཇི་བཞིན་མའི་སངས་རྒྱུ་པའི་སྟོན་པ་རང་སྤྱང་
ཅན་དང་ཐབས་ཅིག་ཏུ་བཀའ་སྟོན་སོ། །(༣) །དེའི་ཆོ་གཤེན་(ཅིར་ཡང་སྤྱུལ་བའི་སྟོན་པ)ཆད་མེད་
འོད་ཟེར་གྱིས། སྟོན་པ་ལ་བླ་ན་མེད་པའི་མཚན་པ་ཕུལ་དྲོ། ཐུགས་ཀྱི་མཛོད་བསྟུལ་ནས་ལྷས་
པ། སྟོན་པ་ཐུགས་རྗེའི་མངའ་བདག་ལགས། །འགྲོ་བ་ཐུགས་རྗེས་བཟུང་སྟེ། །ཉོན་མོངས་
འཕྱུལ་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས། །མ་རིག་ཐུན་པས་བསྐྱེད་པ་ལ། །རང་རིག་ཡེ་ཤེས་བསྟན་དུ་

གསོལ། ཁྱིམ་ཁྱུས་པས། སྟོན་པ་ཉིད་ཀྱིས་བཀའ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོས་ཆོག་ཏུ་རྩལ་ཙམ་ཡང་གསུང་བ་མེད་
 དེ། ཉིང་ངེ་འཛིན་དགོངས་པའི་རང་ནས་གསུངས་སོ་བསྟུལ་བ། རང་འབྱུང་ཀ་དག་ཡེ་སངས་རྒྱས། །
 བོན་དང་བོན་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། རང་གི་སེམས་ཡིན་གཞན་མིན་པས། ཐམས་ཅད་རང་
 འབྱུང་ཉིད་དུ་སྟོས། ཁྱིམ་གསུང་པས། འཁོར་རྣམས་རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་རང་ལས་ཤར་ཏེ།
 རང་འབྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་རང་གིས་རྟོགས་པར་གྱུར་ཏོ། །ཡང་གསུངས་པ། (ཀ) རང་རིག་གཞུག་མ་
 ཀུན་གྱི་གཡུང་བྱུང་གི་ཆོག་རྒྱུ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་མདོར་བསྟན་གཞི། (ཁ) རྩལ་བྱུང་བཞུད་མེད་ལྷན་
 རྟོགས་ལམ། (ག) རི་བཞིན་ལྷན་གྲུབ་འབྲས་བྱ་སྟེ། (ང) ཡང་དག་དོན་ལ་བཞུ་ཅ་མེད། (ཅ)
 ཡང་དག་དོན་ལ་བསྟོན་དུ་མེད། (ཆ) ཡང་དག་དོན་ལ་སྟོང་དུ་མེད། (ཇ) སེམས་ཀྱི་དཔེ་ནི་
 རྣམ་མཁའ་འདྲ། (ཉ) སེམས་ཀྱི་རྟོགས་ནི་སེམས་ཉིད་ཡིན། (ཏ) སེམས་ཀྱི་དོན་ནི་བོན་ཉིད་
 རོ། (ཐ) སྟེ་བ་མེད་པའི་བོན་དབྱིངས་ན། (ད) འགག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་གནས། (ན) སྟེ་
 འགག་གཉིས་མེད་ཐིག་ལེ་གཅིག་སྟེང་གཞིའི་ལེའུ་འོ། བྱང་སེམས་ཐིག་ལེ་ཉག་གཅིག་ཨེ་མ་རྟོ།
 (ཀ) (རྒྱས་པར་བསྟན་ཏེ་བཤད་པ་ལ)སེམས་ཉིད་སྟོང་བ་ཀ་ནས་དག སེམས་ཉིད་སྟོང་བ་འོད་དུ་
 གསལ། འོད་གསལ་སྟོང་བ་གདོད་ནས་དག འཁོར་འདས་གཉིས་ཀྱི་གཞི་མར་གྱུར། འཁོར་
 འདས་གཉིས་སུ་གྱུས་པ་མེད། རྟེ་ཉིད་རང་བཞིན་མེད་པར་ཤེས། རྟོགས་པས་ཀུན་བཟང་ཡེ་
 སངས་རྒྱས། རྟེ་མ་ཡིན་ལ་དེར་བཟུང་ནས། གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་སྟུང་བ་ཡིས། མ་རྟོགས་
 སེམས་ཅན་འཁོར་པར་འབྱུངས། ལམ་ལྔ་རྒྱ་དུག་སོ་སོ་དང་། སྟེ་དང་ཞིང་ཁམས་ཐམས་ཅད་
 དང་། འཁོར་བ་དང་ནི་མུང་འདས་གཉིས། ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་སེམས་ལས་བྱང་། ཉོན་
 མོངས་དུག་ལྔ་དང་ཡི་སེམས། དུག་ལྔ་སྟངས་པའི་པ་རོལ་ན། སངས་རྒྱས་བྱ་བའི་མིང་ཡང་
 མེད། དུག་ལྔ་ཡེ་ནས་རྣམ་པར་དག ཡེ་ཤེས་ལྔ་ཡི་རང་བཞིན་ཡིན། རང་འབྱུང་ཐིག་ལེ་ཉག་
 གཅིག་ཨེ་མ་རྟོ། (ཁ) སེམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གང་ཡིན་པ། ཡང་དག་ངེས་པར་བསྟན་པར་
 བྱ། བྱང་ཆུབ་སེམས་ལ་རྒྱ་རྒྱུན་མེད། བྱང་ཆུབ་སེམས་ལ་བཅོས་སྟངས་མེད། བྱང་ཆུབ་སེམས་
 ལ་གདགས་སུ་མེད། བྱང་ཆུབ་སེམས་ལ་སྟེ་ཤི་མེད། སེམས་ཀྱི་སྟེ་ནི་མཚན་དུ་མེད། སེམས་ཀྱི་
 གསུང་ནི་རང་བཞིན་མེད། སེམས་ཀྱི་ཐུགས་ནི་མཚན་མ་མེད། སེམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མི་ཟད་
 པ། སེམས་ཀྱི་ཐིན་ལས་ལྷན་གྱིས་གྲུབ། ལྷན་གྲུབ་སེམས་ལ་འབད་རྩལ་མེད། རྩལ་བས་བྱས་

པ་སངས་རྒྱས་མིན། རྩོག་གི་ལམ་དང་དོན་གྱི་ལམ། རྩོག་གི་ལམ་གྱིས་དོན་ལ་སྦྱོར། དོན་གྱི་
ལམ་ལ་བཟོད་དུ་མེད། བཟོད་མེད་ཚེ་ལ་བློན་ལ་རྩོགས། རྩོགས་བྲལ་ཐོག་ལེ་ཉག་གཅིག་ཨེ་
མ་རྟོ། (ག) སེམས་ཉིད་གདོད་ནས་ཡེ་སངས་རྒྱས། དང་པོ་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མེད་པས། རྒྱ་ལས་སྦྱོས་
པའི་ཡེ་ཤེས་མིན། རང་གསལ་ཡེ་ཤེས་ཉག་གཅིག་མ། ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་ཐུགས་ཉིད་ཡིན། །
སངས་རྒྱས་སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་བྱུང། འདས་དང་མ་བྱུང་ད་ལྟར་གསུམ། རྟོགས་པ་ལྷ་ཕྱིའི་བྱང་
པར་ལས། དུས་གསུམ་གཅིག་སྟེ་བྱང་པར་མེད། བྱང་ཆུབ་སེམས་ལ་རྒྱ་མེད་པས། རྒྱ་ལས་སྦྱོས་
པའི་འབྲས་བྱ་མིན། རྩོགས་བྲལ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུར་གནས། སེམས་ཉིད་ལོ་རྒྱུ་རིན་པོ་ཆེ། །
གཞན་ནས་བཅལ་བས་མི་རྟོད་དེ། སེམས་ཀྱིས་སེམས་ལ་བཅལ་བར་བྱ། བཅལ་བས་རྟོད་པར་
མི་འགྱུར་ཏེ། མ་བཅལ་བར་ཡང་སྟོར་བྲལ་མེད། རྒྱ་མེད་འབྲས་བྱ་བྱང་ཆུབ་སེམས། རྩོགས་བྲལ་
ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་དོན། རྟོགས་ཤིང་ཁོང་དུ་རྒྱུད་གྱུར་ན། དེ་དག་མཐར་ཕྱིན་བརྟན་པ་
ཐོབ། འབྲས་བྱ་ཀུན་གྱི་བདག་ཉིད་ཡིན། དང་པོའི་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མེད་པས། རྒྱ་ལས་བྱུང་པའི་
སངས་རྒྱས་མིན། གདོད་མ་ཉིད་ནས་ཡེ་སངས་རྒྱས། སྦྱ་གསུམ་རང་འབྱུང་ལྷན་གྱིས་གྲུབ། །
ལྷན་གྲུབ་ཐོག་ལེ་ཉག་གཅིག་ཨེ་མ་རྟོ། (ང) ལྷང་སྲིད་འཁོར་འདས་ཐམས་ཅད་ཀུན། ཐམས་
ཅད་བྱང་ཆུབ་སེམས་སུ་རྩོགས། དེ་ཕྱིར་རྩོགས་པ་ཆེན་པོ་ཡིན། རྩོགས་ཆེན་ཟབ་མོའི་དོན་ལ་
བཟླ། འདི་ཞེས་བྱ་བར་བཟླ་བ་མེད། བཟླས་པས་མཐོང་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། མ་མཐོང་པ་ཉིད་
མཐོང་བའི་མཆོག་ ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་ལྟ་བུ་ནི། འདི་ཞེས་བྱ་བར་མ་གསུང་སྟེ། ཅི་ཡང་འཆར་
ཞིང་ཅིར་ཡང་སྤང་། གང་ཡིན་གང་མིན་ཅིར་ཡང་མིན། བྱང་སེམས་ཀྱི་དག་འདུས་མ་བྲས། །
རྒྱ་ཆད་ཕྱོགས་སྤང་རིས་ཆད་སོགས། ལྷ་བཞི་གང་གི་མཐས་མ་རེག་ ཐུང་དང་རྟག་པར་འཛིན་པ་
དང་། རྟོང་བ་ཕྱལ་ཆད་འཛིན་པ་དང་། བཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་བཟླ་བ་དང་། རོལ་བའི་སྤང་
བ་བཀག་པས་ཆད། མཐའ་བྲལ་དབུ་མའི་དོན་འཛིན་པ། མཐའ་བཞི་གསལ་བའི་དགོངས་
པའོ། མཐའ་བྲལ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུའི་མཆོག་ འདི་ནི་ལྟ་བུའི་རྒྱལ་པོ་སྟེ། སྦྱོ་གཙོད་ཀུན་གྱི་ཐུན་
མོང་མིན། མཐའ་བྲལ་ཐོག་ལེ་ཉག་གཅིག་ཨེ་མ་རྟོ། (ཅ) རྩོགས་ཆེན་ཟབ་མོའི་དོན་ལ་བསྟོན། །
འདི་ཞེས་བྱ་བ་བསྟོན་དུ་མེད། བསྟོན་པས་གསལ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། མ་བསྟོན་པར་ཡང་གསལ་
འགྲིབ་མེད། ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་དགོངས་པ་ནི། སོ་མ་རང་ལྷགས་མ་བཅོས་པ། མ་བཅོས་

གཞུག་མ་རང་ས་ཟེན། བསྐྱོམ་དུ་མེད་ཅིང་ཡེངས་སུ་མེད། བསྐྱོམ་དུ་མེད་པའི་སེམས་ཉིད་ལ། །
 ཡེངས་སུ་མེད་པའི་གཟེར་གྱིས་བཏབ། རང་རིག་གསལ་སྟོང་འདུ་འབྲལ་མེད། འཁོར་འདས་
 གཉིས་མེད་མཉམ་པར་གནས། གཞུག་མའི་ངང་ཐག་རྒྱུན་མི་བཅད། བསྐྱོམ་དུ་མེད་པ་བསྐྱོམ་
 པའི་མཆོག་ བསྐྱོམ་མེད་ཐིག་ལེ་ཉག་གཅིག་ཨེ་མ་རྟོ། (ཆ) རྫོགས་ཆེན་ཟབ་མའི་དོན་ལ་
 སྤྱད། འདི་ཞེས་བྱ་བ་སྤྱད་དུ་མེད། རྩ་སྟོམ་མ་དང་མ་བལ་བར། སྦྱོམ་སྦྱོམ་བལ་ཆེན་པོ་
 ལ། ། འབྲལ་མེད་སྦྱོད་པ་སྦྱོད་པ་ཡིན། བཅས་པའི་སྦྱོད་པ་སྦྱོད་པ་མིན། མ་བཅས་དགག་སྤྱབ་
 མེད་པ་ཅ། རྩ་སྦྱོད་བྱུང་དུ་འབྲལ་བ་ན། རྩ་པའི་སྦྱོད་པ་རྫོགས་ཆེན་རྒྱུ། རྩ་ལྟར་སྤྱད་ཀྱང་
 རྩ་པར་དག བད་མ་བཞིན་དུ་སྦྱོར་མ་གོས། ལྷང་དོར་མེད་པ་སྦྱོད་པའི་མཆོག་ སྦྱོད་མཆོག་
 ཐིག་ལེ་ཉག་གཅིག་ཨེ་མ་རྟོ། (ཇ) བྱང་རྒྱལ་སེམས་ནི་དཔེ་ཡིས་མཛོན། དཔེ་ཡི་ནམ་མཁའ་
 འདུ་མ་བྱས། རྩ་མ་མཁའ་སྟོང་བའི་ངང་ཉིད་ལས། གཞུག་སྤྱིན་ཁུ་ལྷངས་སྤྱི་ཆོགས་དང་། ཅི་
 ཡང་འཆར་ཞིང་ཅིར་ཡང་སྤྱང་། རྩ་མ་མཁའི་ངང་དུ་གནས་ཤིང་ཐིམ། མཐའ་དབུས་མདོག་
 དབྱེབས་ཕྱོགས་རིས་བྲལ། ཡང་དག་དོན་ལ་མཛོན་དུ་མེད། མཛོན་བལ་ཐིག་ལེ་ཉག་གཅིག་ཨེ་
 མ་རྟོ། (ཉ) བྱང་རྒྱལ་སེམས་ཀྱི་གཏུན་ཆོགས་ནི། དམན་པའི་སེམས་ཀྱིས་མི་ཤེས་ཏེ། གཏུན་
 ཆོགས་གསུམ་གྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། རང་དང་རང་བཞིན་བདག་ཉིད་གསུམ། རང་ནི་རིག་པ་
 ཅིར་ཡང་གསལ། རང་བཞིན་རིག་པ་ཅིར་ཡང་སྟོང་། བདག་ཉིད་གསལ་སྟོང་གཉིས་སུ་
 མེད། བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་གཏུན་ཆོགས་ཀྱིས། ཐམས་ཅད་བྱང་རྒྱལ་སེམས་སུ་ཤེས། སེམས་
 ཉིད་སྟོང་བ་རྩལ་བལ་ལ། སེམས་དང་སེམས་འབྱུང་ཅི་ཤར་ཡང་། སེམས་ཉིད་ངང་དུ་གནས་
 ཤིང་ཐིམ། སེམས་ཉིད་གཟུང་འཛིན་མཐའ་དང་བྲལ། མཁའ་ལ་ཉི་མ་ཤར་བ་འདྲ། གསལ་
 སྟོང་བྱང་འཇུག་དབྱེ་ཅ་མེད། དབྱེར་མེད་ཐིག་ལེ་ཉག་གཅིག་ཨེ་མ་རྟོ། (ཏ) དོན་དམ་བོན་
 ཉིད་སྦྱོར་བ་མེད། སྦྱོར་མེད་པའི་བོན་དབྱིངས་ནས། བོན་དང་བོན་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། ཅི་
 ཡང་འཆར་ཞིང་ཅིར་ཡང་སྤྱང་། བོན་ཉིད་ངང་དུ་གནས་ཤིང་ཐིམ། བོན་ཉིད་དོན་ལ་སྦྱོར་འགག་
 མེད། བོན་ཉིད་དོན་ལ་ཕྱོགས་རིས་མེད། བོན་ཉིད་དོན་ལ་བརྗོད་དུ་མེད། བརྗོད་བལ་ཐིག་
 ལེ་ཉག་གཅིག་ཨེ་མ་རྟོ། (ཐ) དབྱིངས་དང་ཡེ་ཤེས་མཛོན་ཉིད་ནི། དབྱིངས་ནི་དག་པའི་རྒྱ་
 ཡིན་ཏེ། བོན་ཉིད་དབྱིངས་ལ་སྦྱོར་བ་མེད། (ད) ཡེ་ཤེས་འབྲས་བུ་ཉིད་དུ་གསལ། འོད་གསལ་

ཡེ་ཤེས་འགག་པ་མེད། (ན) སྐྱེ་འགག་གཉིས་མེད་ཐེག་ལེ་གཅིག་ཐེག་ལེ་ཉག་གཅིག་བོན་གྱི་
 སྐྱོ། བོན་གྱི་སྐྱེ་ལ་མཚན་དུ་མེད། མཚན་མེད་ངང་ལས་ཡེ་ཤེས་ཤར། རྫོང་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ཕྱགས་
 རིས་མེད། མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་གསལ་འགྲིབ་མེད། མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་མཐོན་དམན་མེད། ཁོར་
 རྟོགས་ཡེ་ཤེས་མ་འདྲེས་གསལ། བྱ་གྲུབ་ཡེ་ཤེས་ལྷན་གྱིས་གྲུབ། ཡེ་ཤེས་ལྷ་ལྷན་ལོངས་སྤྱོད་
 རྫོགས། རྒྱན་དང་ཆ་ལྷགས་མཚན་དཔེ་ལྷན། འཁོར་དང་ཞིང་ཁམས་ལྷན་གྱིས་གྲུབ། རྫོགས་
 པའི་སྐྱེ་ལས་ཐུགས་རྗེ་ཤར། གང་ལ་གང་འདུལ་སྤུལ་བ་ལྟོན། ལྷ་རྫོགས་སྤུལ་སྤུལ་འགོ་དོན་
 མཛད། སྐྱེ་གསུམ་རང་བཞིན་ལྷན་ལ་རྫོགས། སྐྱེ་གསུམ་ལྷན་རྫོགས་ཆེན་པོ་ལ། སངས་རྒྱས་
 གཞན་ནས་བསྐྱབ་དུ་མེད། གསལ་མཁར་ལྷན་རྫོགས་ཆེན་པོ་ལ། བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་ཅི་ཡང་
 མེད། བོན་ཉིད་ལྷན་རྫོགས་ཆེན་པོ་ལ། རྫོགས་བྱ་རྫོགས་བྱེད་ཅི་ཡང་མེད། དམ་ཆོག་ཡེ་
 བསྐྱེད་ཆེན་པོ་ལ། བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་ཅི་ཡང་མེད། ཡེ་དབང་སེམས་ལ་རྫོགས་པ་ལ། དབང་
 རི་འཐོབ་བྱ་ཐོབ་བྱེད་མེད། དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ལ། དངོས་གྲུབ་འཐོབ་བྱ་ཐོབ་བྱེད་
 མེད། འོད་གསལ་ལྷན་རྫོགས་ཆེན་པོ་ལ། སའི་རིམ་པ་ཅི་ཡང་མེད། རྩོལ་བལ་ལྷན་རྫོགས་
 ཆེན་པོ་ལ། ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཅི་ཡང་མེད། རང་འབྱུང་ལྷན་རྫོགས་ཆེན་པོ་ལ། འབྲས་བུའི་བྱེ་
 བྱག་ཅི་ཡང་མེད། ཐམས་ཅད་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་ལ། ཐེག་པའི་རིམ་པ་ཅི་ཡང་མེད། མེད་པ་མ་
 ཡིན་སྐྱོང་པའི་དོན། རང་ལ་ངང་གིས་གནས་པ་ནི། ཁོར་བྱ་ཆུ་གདངས་བཞིན་དུ་གསལ། རང་
 གསལ་ཉག་གཅིག་བྲི་བ་མེད། མཐའ་བལ་ཐེག་ལེ་ཉག་གཅིག་ཡིན། ཐེག་ལེ་ཉག་གཅིག་
 བོན་གྱི་སྐྱེ། ཐམས་ཅད་བོན་སྐྱར་རྟོགས་པ་ན། རིན་ཆེན་གསེར་སྤྱིང་བྱིན་པ་འདྲ། རྟོགས་རིས་
 མེད་ན་ལྷ་བ་ཡིན། མཉམ་ཉིད་རྟོགས་ན་སྒོམ་པ་ཡིན། ལྷང་དོར་མེད་ན་སྤྱོད་པ་ཡིན། རེ་
 དོགས་མེད་ན་འབྲས་བུ་ཡིན། གཟུང་འཛིན་མེད་ན་རྟོགས་པ་ཡིན། སེམས་ཉིད་རྟོགས་པའི་
 རྣལ་འབྱོར་བ། རྒྱུང་དང་སངས་གའི་བྱ་བཞིན་དུ། རྒྱ་གསུམ་རལ་ནས་རྩལ་གསུམ་རྫོགས། རྟོགས་
 པ་མཛོན་གྱར་སངས་རྒྱས་ཉིད། བསྐྱབ་པ་མེད་པར་ལྷན་གྱིས་གྲུབ། རྩོལ་བ་མེད་པར་
 རང་ས་ཟེན། སངས་པ་མེད་པར་ཉོན་མོངས་སངས། རྒྱས་པ་མེད་པར་ཡེ་ཤེས་རྒྱས། བྱིན་པ་
 མེད་པར་མཐའ་ཅ་བྱིན། སྐྱིབ་གཡོགས་མེད་པར་ཐམས་ཅད་གསལ། འདས་པ་མེད་པར་མུ་
 ངན་འདས། མུང་འདས་ཐེག་ལེ་ཉག་གཅིག་ཨེ་མ་རྟོ། རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་བྱང་སེམས་ཐེག་ལེ་

ཉག་གཅིག་འདི། རྒྱུད་ནམས་ཀུན་གྱི་རྒྱལ་པོ་སྟེ། ལྷུང་ནམས་ཀུན་གྱི་ཙ་བ་ཡིན། མན་ངག་
 ཀུན་གྱི་སྒྲིང་ཁྲ་ཡིན། བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་(རྒྱུད་ཀྱི་ཆེ་བ་བཅོད་པ་དང་། རྒྱུད་ཡོངས་སུ་གཏད་པ་འོ། ཡང་
 རྟོན་པས་གསུངས་པ)མཐར་ཐུག་ཡིན། ཐེག་པ་དགུ་ཡི་ཡང་ཆེ་ཡིན། ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་དགོངས་
 པ་སྟེ། རྟུམ་གསུམ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། ཆོག་ཏུ་རྩལ་ཙམ་གསུང་བ་མེད། མ་གསུང་མི་
 གསུང་གསུང་མི་འགྱུར། རྟེ་ཡི་ཕྱིར་ཡང་དགོན་པ་འོ། རྟོན་པ་ངས་ཀྱང་མ་བཤད་དེ། མ་
 བཤད་མི་བཤད་བཤད་མི་འགྱུར། རྟེ་ཡི་ཕྱིར་ཡང་དགོན་པ་འོ། སེམས་ཅན་སྟོ་ལ་མི་སྣང་
 དེ། རྟུམ་མཐའ་རྒྱ་མཚོའི་ཚུལ་བཞིན་དུ། རྒྱ་ཆེ་གཏིང་ཟབ་ཆ་ཕྱ་བས། རྟོགས་པར་དཀའ་
 ཞིང་རིག་པར་དགོན། ཆོག་དང་ཡི་གེར་མི་བཞུགས་ཏེ། རྟེ་ཡི་ཕྱིར་ཡང་དགོན་པ་འོ། ཡིད་
 བཞིན་ནོར་བུ་རིན་ཆེན་ལྷ་རྒྱུ་འདོད་འབྱུང་སྟེ་ཤིན་ཏུ་དགོན། རྟེ་ཕྱིར་ཁྱེད་ལ་གདམས་
 པར་བྱ། ཤིན་ཏུ་གཉན་ཞིང་གཅེས་པར་བྱངས། རང་རིག་ཡེ་ཤེས་བདེར་གཤེགས་ཀུན་གྱི་
 ཐུགས། མ་ཡེངས་མ་བརྟེན་སེམས་ཀྱི་དཀྱིལ་དུ་ཞོག། འདི་ཉིད་འདི་ཡི་དོན་ནམས་རྟོགས་པར་
 གྱིས། འདི་ནི་གསང་བའི་མན་ངག་སྟེ། ཤིན་ཏུ་གསང་བས་གསང་བ་འོ། ཡང་གསང་སྟོན་
 མེད་པ་འོ། རྟོན་བུ་ཆུ་སྟོན་ཁར་ཆུད་ལྷ་རྒྱུ། ཤིན་ཏུ་གསང་བ་དམ་པའི་མཆོག་ རྟོན་མེད་
 གཅམ་བུ་ཁ་ཁྲུང་མཐུན། འཕྱར་ལ་གཡེང་ཞིང་དམ་མི་སྤང་། རྟོན་བུ་དཔོན་གསང་ཞིང་རང་ཆེ་
 བསྐྱབ། རྟུ་སྟེགས་བུ་ཏུ་ཡོག་པར་ལྷ། རྟེ་ལྷ་བུ་ཡི་གང་ཟག་ལ། རབ་ཏུ་གསང་བ་དམ་པའི་
 མཆོག་ རྟོན་ཆོག་ཙམ་ཡང་མི་བཅོད་དོ། རྟོན་ལྷན་མི་འགྱུར་བཏན་པའི་སྟོ། གཞན་གྱིས་མི་
 འགྱུར་མ་སང་གེའི་བུ། རྟེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སྟོང་རྩེ་ལྷ། རྟེ་ཆོག་སྟོག་འཛིན་སྟོ་མ་སྟོ་བོར་
 ལུ། རྟེ་ལྷ་བུའི་གང་ཟག་ལ། ཤིན་ཏུ་གསང་ཞིང་བསྟན་པར་བྱ། ཞེས་གསུངས་སོ། ས་མ་ཡ།
 དེ་ནས་ཆད་མེད་འོད་ལྷན་ལས་སོགས་འཁོར་ནམས་ཀྱིས། ཨེ་མ་ཏོ། ཞེས་མགྲིན་གཅིག་ཏུ་
 བསྟོད་པ། རྟོན་པ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ཐུགས་རྟེན་མངའ་བདག་གང་ལ་གང་འདུལ་རྟོན་པ། རང་
 རིག་མཆོག་གི་རྟོན་པ་ཨེ་མ་ཏོ་མཚར་ཆེད། རྟོགས་པ་ཆེན་པོ་བྱང་སེམས་ཐེག་ལེ་ཉག་གཅིག་
 རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ། ལྷུང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཙ་བ། མན་ངག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཉིང་ཁྲ། བོན་གྱི་
 སྟོ་མོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་གི་ཡང་སྟོང་། ཐེག་པ་རིམ་པ་དགུའི་ཡང་ཆེ། གསས་མཐར་སུམ་བརྒྱ་
 དུག་ཅུའི་ཡང་བརྒྱད། འདས་པའི་གཤེན་རབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཤེགས་པའི་ལམ། མ་འོངས་པའི་

གཤེན་རབ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བའི་ཡུམ། ད་ལྟའི་གཤེན་རབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དགོངས་པ། མ་རིག་
པའི་ཐུན་པ་སེལ་བའི་སྟོན་མ། དགོས་འདོད་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བའི་ནོར་བུ། རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་
བྱང་སེམས་ཐིག་ལེ་ཉག་གཅིག་ཨེ་མ་ངོ་མཚར་ཆེད། ཁེས་མགྱིན་གཅིག་ཏུ་བསྟོན་དོ། སྟོན་པ་
ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ཉིད་ཀྱང་། འཁོར་འདས་ཀྱི་བོན་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཆེན་པོའི་ངང་ལ་གཅིག་
ཏུ་བསྐྱས་ཏེ། རྒྱགས་ཉིད་མ་གཡོས་པའི་ངང་ལ་བཞུགས་སོ། རྟོན་མེད་འོད་ལྡན་ལས་སོགས་ཏེ་
འཁོར་ནམས་ཀྱང་། རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་རང་ལ་ཤར་ཏེ། རང་འབྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་རྟོགས་ནས།
ཐམས་ཅད་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་ངང་ལ་གནས་པར་གྱུར་དོ། རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་
ཀྱི་གནད་བྱང་ལས། རྒྱུད་བྱང་ཆུང་བཅུ་གཉིས་མན་ངག་གི་རྩ་བར་བཞུན་པ། ཐིག་ལེ་ཉག་
གཅིག་རྫོགས་སོ། བདེར་གཤེགས་དགོངས་བརྒྱུད་དགའི་རྒྱགས་ཀྱི་བཅུད། གང་ཟག་ཉི་ཤུ་རྩ་
བཞིའི་ཉམས་ཀྱི་མན་ངག་དྲིལ། སྤྱལ་བའི་སྤྱི་ཡིས་ལས་ཅན་གཤེན་ལ་བཞུན། དུས་མཐར་མི་
ལུབ་འགོ་དོན་བྱེད་པར་ཤོག ཅེས་གསུངས་སོ། སྤྱལ་བའི་སྤྱི་ཉིད་ནམ་མཁའ་ལ་གཞུང་ཡལ་
བ་ལྟར་གཤེགས་སོ། བྱེར་སྤྱངས་ཉིད་དགོངས་པ་མཁའ་ལྟར་གྲོལ་ལོ། རིམ་གྱིས་བརྒྱུད་ནས་
དར་བའོ། །

རྩོགས་པ་ཆེན་པོ་ཞང་ཁུང་སྟན་རྒྱུད་ལས་རྩེ་ཏ་བི་ཉི་ཅའི་
ལུང་བསྟན་བཞུགས།

རྩེ་སྤུལ་བའི་སྤྱུ་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །དུས་དེ་ཙམ་ན་གྱུར་སྤངས་ཆེན་པོ་སྤང་བཞེར་ལོད་པོ་
དེས། མཁས་པར་སློ་སྤངས། བཅུན་པོར་ཁྲིམས་བསྟུང་། མཆན་ཉིད་ཐམས་ཅད་མ་སྤངས་པར་
སྤྱགས་སུ་ཆུད། དུས་དེ་ཙམ་ན། བོད་ན་གྲུབ་ཐོབ་གངས་ཀྱིས་བཞུགས་ཀྱང་། སྤེལ་སྤོང་དཀར་
པོ་བཞུགས་པའི་དུས། ཞང་ཁུང་ན་གྲུབ་ཐོབ་གངས་ཀྱིས་བཞུགས་ན་ཡང་། ཙུ་མེན་གྱུར་ཆེན་
བཞུགས་པའི་དུས། མཁས་པ་གངས་ཀྱིས་བཞུགས་ན་ཡང་། ཆོ་སྤངས་སྤྲོ་བ་རྒྱལ་མཆན་བཞུགས་
པའི་དུས། གཡུང་རྒྱུད་བོན་ལ་མངའ་བསྟེན་པ། སྟོང་རྒྱུད་མཐུ་ཆེན་བཞུགས་པའི་དུས། རྒྱུ་
དང་དུས་སུ་འཛོམ་པ་ལོ་སྤྲོ་བ་མི་བཞི་བཞུགས་པའི་དུས་ཡིན་ཏེ། སེ་ཤ་རི་དབུ་ཆེན། རྩེ་གྱིམ་ཆ་
མ་ཆུང་། སྤྲོ་བ་པ་ནམ་མཁའ། མེ་ཉག་སྤེལ་ཆ་མཁར་སུ་ཆུང་དང་བཞིའོ། །ཞང་ཁུང་གི་ཡུལ་ན་
རྒྱལ་པོ་ལེག་མི་རྒྱ་བཞུགས་པའི་དུས། བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཁྲི་སྟོང་སྤེལ་བཅན་བཞུགས་པའི་དུས། དུས་
དེ་ཙམ་ན་གཡུང་རྒྱུད་བོན་གྱི་བསྟན་པ་ལུ་སྟེ། ལུ་ལུགས་ནི། ལ་བྱང་ལྷ་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་རྒྱུད་
ནས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དུས་དེ་ཙམ་ན། གྱུར་སྤངས་ཆེན་པོ་སྤང་བཞེར་ལོད་པོ་དེ། སྤངས་པའི་
སྟོབས་ཀྱིས་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་མང་པོ་བསྟེན་ཏེ། ང་ཆེ་བའི་ང་རྒྱལ་རྒྱུད་ལས་སྤྱེས་པ་ནི།
མཆན་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནམ་གངས་ནི་མཁྱེན། ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་སྤྱགས་སུ་ཆུད། གང་མས་
ངག་ཐམས་ཅད་ཆོག་ཏུ་ཤེས། རྒྱལ་པོས་སྤོང་མཆོད་གནས་སུ་བཏེགས་པས། ངའོ་སྤྲོ་བ་པའི་ང་
རྒྱལ་རྒྱུད་ལས་སྤྱེས་ནས། དེས་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་ལ་བསྐྱབས་ནས་ཡོད་པའི་དུས་ཡིན་ཏེ། དུས་
དེ་ཙམ་ན་ཞང་ཁུང་རེ་བྱིས་པའི་རུ་བ་ན། སྤེར་ཕྱག་པོ་གཡུང་རྒྱུད་མཆན་བྱ་བ་ཅིག་གི་གོང་
དྲ་བྱའི་སྤང་ན་ཡོད་པ་ལ། སྤུལ་བའི་ཁྱེད་ཞིག་སྟོང་དུ་འོང་བ་ལ། སྤེར་ཕྱག་པོ་ན་རེ། ཁྱོད་ཀྱིས་
ལས་མི་རྒྱས་སམ་ཞེས་སྤྲོས་པས། ཁྱེད་སྤྲོས་པ། ལས་རྒྱས་ཏེ་བཅོལ་མཁན་མེད་ཅེས་གསུངས་
སོ། །དེར་ཕྱག་པོས་ང་ཅན་དུ་སྤོང་ཅིག་ཅེས་གསུངས་པས། ཕྱག་པོ་ཅན་ན་བསྟན་དེ་ཁྱེད་ཤིན་

དུ་གོ་ཚད་པ་ཞིག་བྱང་སྟེ། མིང་ཡང་ཁྱེད་རྟེན་ལེགས་སུ་བཏགས་སོ། །ཕྱི་ནང་གི་ལས་མ་ལུས་
 པར་ཁོས་བྱེད་པ་ཞིག་བྱང་སྟེ། ཉེན་ཞིག་ཁྱེད་སྤྱད་སུ་ལ་འབྱམས་སུ་བཅུག་ནས། ལྷ་དུ་
 ཤིང་ལྷ་ཞིག་ལྷ་ནས་འོངས་ཅམ་ན། ང་ཕྱེ་དུང་ལྷ་གི་བྲག་ཕྱག་ཅིག་གི་རྩ་བ་ཤིང་ཅིའི་
 གསེབ་ན། གྱེར་སྤངས་ཆེན་པོ་སྤང་བཞེར་ལོད་པོ་བཞུགས་གིན་ཡོད་པ་དང་མཇལ་ཏེ། དེར་
 ཁྱེད་དེས། གྱེར་སྤངས་ལ་ཞེས་དགུ་ཕྱགས་སྤང་རིང་དང་བཅས་ནས་ཕུལ་བས། གྱེར་སྤངས་
 ཐུགས་ལས་རྟོག་པ་སྟེས་ཏེ། ཁྱོད་གྲུབ་མཐས་སྟོབ་སྦྱར་བ་ཞིག་འདུག་པས། སྟོབ་དཔོན་ནི་སྤྱི་
 ཡིན། ཉམས་སྤྱི་ཅེ་ལེན། སྟོབ་པ་ཅེ་སྟོམ། ལྷ་རྩ་ན་ཅེ་ཡོད། སྟོད་པ་འདི་འདྲ་བྱེད་པ་ཅེ་ཡིན།
 ཞེས་གསུངས་པས་ཁྱེད་སྟོས་པ། སྟོབ་དཔོན་འདི་ལྷ་སྤང་བ་ཡིན། ཉམས་སྤྱི་ནམ་པར་མི་
 རྟོག་ལེན། སྟོམ་པ་ཁམས་གསུམ་སྤང་ཚད་ཡིན། ལྷ་རྩ་ནམ་པར་རྟོག་པ་ཡིན། སྟོད་པ་འགྲོ་
 བའི་ཁོལ་པོ་ཡིན། ཞེས་སྟོས་པས། གྱེར་སྤངས་ཀྱིས་གསུངས་པ། སྟོབ་དཔོན་འདི་ལྷ་སྤང་བ་
 ཡིན་ན། ཁྱོད་ལ་སྟོབ་དཔོན་མེད་པར་རིགས། ཉམས་ལེན་ནམ་པར་མི་རྟོག་ཡིན་ན། ཁྱོད་ལ་སྟོ་
 རྩུབ་མི་དགོས་པར་རིགས། སྟོམ་པ་ཁམས་གསུམ་སྤང་ཚད་ཡིན་ན། ཁྱོད་ལ་སྟོམ་མི་དགོས་པར་
 སངས་རྒྱས་པར་རིགས། ལྷ་རྩ་ནམ་པར་རྟོག་པ་ཡིན་ན། ཁྱོད་ལ་འདོད་པ་ཟད་པར་རིགས།
 སྟོད་པ་འགྲོ་བའི་ཁོལ་པོ་ཡིན་ན། ཁྱོད་ལ་སྤྱད་བསྐུལ་མེད་པར་རིགས། ཞེས་གསུངས་པས། སྤྱི་
 བའི་ཁྱེད་སྤྱད་པེ། སྤང་བ་ཐམས་ཅད་སྟོབ་དཔོན་ཡིན། སྤང་བ་སྟོབ་དཔོན་དུ་མ་ཤེས་ན། གྲུ་
 ཏུ་བཟང་པོ་ལ་སྤྱད་བསྐུལ་སྤྱད་པས། ཉམས་ལེན་ནམ་པར་མི་རྟོག་ཡིན། གཞི་ལ་རྟོག་པ་མ་གྲུབ་པས། །
 རྟོག་བཅས་ཀྱི་སྤང་བ་ཉམས་ལེན་མིན། སྟོམ་པ་ཁམས་གསུམ་སྤང་ཚད་ཡིན། བོན་ཉིད་དོན་ལ་
 རྟོགས་རིས་མེད། རྟོགས་རིས་བྱུང་ན་སྟོམ་པ་མིན། ལྷ་རྩ་ནམ་པར་རྟོག་པ་ཡིན། འདོད་པ་
 ཟད་ན་ནམ་རྟོག་མེད། ཐམས་ཅད་སྦྱི་མར་ཤེས་པ་ཡིན། སྟོད་པ་འགྲོ་བའི་ཁོལ་པོ་ཡིན། སྦྱིད་
 སྤྱད་ཐམས་ཅད་རོ་སྟོམས་པས། མཉམ་པོར་སྟོད་པས་སྟོད་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པས། གྱེར་
 སྤངས་ཀྱིས་གསུངས་པ། ཁྱོད་དེ་ཅམ་མཁས་ན། སང་ནངས་པར་རྒྱལ་པོའི་བྱམ་ཐུང་ལྷ་བྱ་
 གཉིས་ཅོད་པ་བྱ་ལ། ཁྱོད་རྒྱལ་ན་དའི་སྟོབ་དཔོན་བྱ། ང་རྒྱལ་ན་ཁྱོད་ལ་རྒྱལ་པོས་བཀའ་ཆད་
 པ་གཅོད་པར་བྱ་འམ་གསུངས་པས། སྤྱི་བའི་ཁྱེད་སྤྱད་པེ་ཉེས་བཞུད་པའི་རྟེན་ལ་གསུངས་པ།
 རྒྱུ་འབྲས་ནམས་ནི་མོངས་པ་མགོ་བདུམ་ཡིན། སྟོམ་ཆེན་ནམས་ནི་ནམ་རྟོག་བཙོན་རྩི་ཡིན། །

སྒྲིཛད་ནམས་ནི་མུན་པའི་དྲུ་བ་ཡིན། །མཚན་ཉིད་ནམས་ནི་ཚོག་གི་ཐ་སྐད་ཡིན། །གསང་
སྒྲགས་ནམས་ནི་སེམས་ལ་བཟོ་བྱེད་ཡིན། །མཁས་པ་ནམས་ནི་ཤེས་ལ་དོན་མེད་ཡིན། །ལྟ་སྟོན་
ནམས་ནི་ཁ་ལྟ་ཡེད་པོ་ཡིན། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གནས་
ལུགས་ཀྱི་དོན་ལ་བཅོས་སྲུ་མེད། །གཉུག་མའི་ལམ་ལ་སྤྱང་དུ་མེད། །རང་འབྱུང་ཡེ་ཤེས་ལ་སྦྱིབ་
པ་མེད། །རྟོགས་པའི་ངང་ལ་རྩིས་གདབ་མེད། །ཁྱོད་སྟོན་གང་ལ་འགེལ། །འགེལ་མཁན་རང་
འཆལ་བར་འགྲོ། །ཞེས་གསུངས་པས། །དེར་གྱུར་སྤངས་ཆེན་པོས། །བཟོད་སྤྱུལ་བ་ཡིན་པར་རིག་
སྟོ། །གྱུར་སྤངས་ཀྱང་ཤ་ཞིག་ལ་སྦྱི་བྱེད་བྱེད། །བརྒྱལ་བ་ལྟར་སོང་བ་ལས། །ནམ་མཁའི་ཁམས་
ན་འདུག་པ་སྟམ་བྱེད་དེ། །ལྟས་པས་སྤྱུལ་བའི་ཁྱེུ་ནི་དེ་ཀ་ན་འདུག །དེར་གྱུར་སྤངས་ཀྱིས་ནམ་
པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་སྤྱུལ་བའི་སྦྱ་ཅུ་ཤེས་ནས། །ཞབས་སྤྱི་བོར་བྲངས་ཏེ། །སྤྱུལ་བའི་སྦྱ་
བདག་གི་ངག་གི་སྦྱིབ་པ་དུ་མ་བསགས་ནས་འདུག །ད་དངོས་ལ་གདམས་ངག་ཅིག་ཀྱི། །ཞེས་
གསུངས་པའི་སྐབས་ལ། །སྦྱར་བྱུག་པོ་བྱུགས་ཐོག་དུ་འོངས་པ་དང་གསུམ་དུ་འཛོམ་སྟེ། །དེར་
བྱུག་པོས་ཁྱེུ་ལ་སྦྱས་པ། །ཁྱོད་ཅི་བྱེད་རེ་ཐོགས། །བྱུགས་གར་སོང་ཞེས་སྦྱས་པས། །གྱུར་སྤངས་
ཀྱིས་ཡོན་བདག་ལ་གསུངས་པ། །ཨ་ཙ་མ། །ཡོན་བདག་ཁོང་ནི་སྤྱུལ་བའི་སྦྱ་ཞིག་འདུག །ལས་
ཀྱི་སྦྱིབ་པ་རེ་བསགས་ནས་འདུག །ངས་ཀྱང་ངག་གི་སྦྱིབ་པ་དུ་མ་བསགས། །ཞེས་གསུངས་པས།
དེར་སྦྱར་བྱུག་ཀྱང་ཨ་ཙ་མ། །ངས་ཇི་སྟེད་ཅིག་སྦྱིབ་པ་བསགས་སྟམ་སྟེ་བརྒྱལ་ནས་སོང་ངོ་། །
དེའི་དུས་ན། །སྤྱུལ་བའི་ཁྱེུས་གསུངས་པ། །ཁྱེད་གཉིས་འདུལ་བའི་དུས་ལ་བབ་ནས། །ང་འོངས་
པས་མ་བརྒྱལ་བར་ལངས་ལ་གདམས་ངག་ཉོན་ཅིག །དེ་ཡང་མགོ་ཐེག་ལ་ཤེས་པ་གཟེངས་
བསྟོད་ལ་སྟོ་མ་ཡེངས་པར་གདམས་ངག་ཉོན་ཅིག །ཅེས་གསུངས་པས། །གཉིས་པོས་མོས་གྲུས་
དང་འགྱོད་པ་དྲག་པོས་སྟོ་མ་ཡེངས་པར་ཉན་པས། །སྤྱུལ་བའི་ཁྱེུས་གསུངས་པ། །ལེགས་པ་
བཞིའི་གདམས་ངག་བཏབ་སྟེ། །དེ་ཡང་འཛིན་མེད་ཀྱི་སྤྱང་བ་རང་གོལ་ལ། །བྱུགས་མེད་ཀྱི་རིག་
པ་རྒྱ་ཡན་དུ་ཐོངས་དང་། །བཏང་པ་དེ་ཀ་ལེགས་པ་ཡིན་གྱི། །དམིགས་མེད་ཀྱི་སྟོན་པ་རང་
གསལ་ལ། །གནས་མེད་ཀྱི་ཉམས་སྦྱོང་ཁ་ཡན་དུ་སྦྱོངས་དང་། །སྦྱོང་པ་དེ་ཀ་ལེགས་པ་ཡིན་གྱི།
ཆགས་མེད་ཀྱི་སྦྱོང་པ་སྤྱུག་པ་ལ། །གར་བབས་ཀྱི་སྤྱང་བ་ཐད་ཁར་ཚད་དང་། །བཅད་པ་དེ་ཀ་
ལེགས་པ་ཡིན་གྱི། །ཐོབ་མེད་ཀྱི་འབྲས་བུ་རང་ཤར་ལ། །རེ་དོགས་ཀྱི་མཚན་མ་རང་སར་ཁོལ་པ་

དང་། གྲོལ་བ་དེ་ཀ་ལེགས་པ་ཡིན་གྱི། དོན་དེ་རྣམས་གསལ་ལམ་མི་སྟོན་ཤིག་གསུངས་ནས།
 ཐང་ཅིག་སྟོར་རེར་བཞུགས་སོ། །ཡང་དར་ཅིག་གསུངས་པ། བོན་ཉིད་ལ་སྤྱད་པས་མི་འཛད་
 པར་འདུག་གི་འཛད་དུ་ཁོ་ལ་དངོས་པོ་མེད་ཀྱིས། དངོས་པོ་མེད་པར་རྒྱུད་ལ་སྦྱོར་དང་། བོན་
 སྐྱུ་བྱས་པས་མི་ཤེས་པར་འདུག་གི་ཤེས་སུ་ཁོ་ལ་རྒྱ་རྒྱུན་མེད་ཀྱིས། རྒྱ་བད་རྒྱུན་བད་དུ་རྒྱུད་ལ་
 སྦྱོར་དང་། དགོངས་པ་བཙལ་བས་མི་རྟོག་པར་འདུག་གི་རྟོག་དུ་ཁོ་ལ་རང་བཞིན་མེད་ཀྱིས།
 རང་བཞིན་མེད་པར་རྒྱུད་ལ་སྦྱོར་དང་། གནས་ལྷགས་བཙས་པས་མི་འཆོས་པར་འདུག་གི་འཆོས་
 སུ་ཁོ་ལ་འགྱུར་བ་མེད་ཀྱིས། འགྱུར་བ་མེད་པར་རྒྱུད་ལ་སྦྱོར་དང་། དོན་དེ་རྣམས་རྒྱུད་ལ་
 འབྱོར་རམ་མི་འབྱོར་སྟོན་ཤིག་གསུངས་ནས། ཐང་ཅིག་སྟོར་རེར་བཞུགས་སོ། །ཡང་དར་ཅིག་
 རས་གསུངས་པ། གནས་ལྷགས་ལ་ཕྱོགས་རིས་མི་འདུག་པས། ཕྱོགས་མེད་དུ་ཤར་བ་དེ་ཙུག་
 ཡིན། ཕྱོགས་མེད་རིས་མེད་ཅིག་ཉམས་སུ་ལོངས་དང་། དུལ་ལ་འཛིན་ཆགས་མི་འདུག་པས།
 དུལ་མེད་དུ་འགོ་བ་དེ་ཙུག་ཡིན། བཅིངས་གྲོལ་མེད་པར་ཉམས་སུ་ལོངས་དང་། སེམས་ལ་སྦྱེ་
 འཆི་མི་འདུག་པས། སྦྱེ་མེད་ལ་ངང་གིས་གནས་པ་དེ་ཙུག་ཡིན། ཐིག་མེད་པར་ཉམས་སུ་
 ལོངས་དང་། ཆོག་ཏུ་བཟོད་དུ་མི་འདུག་པས། བཟོད་མེད་སྟོང་ན་གནས་པ་དེ་ཙུག་ཡིན།
 འཕེལ་འགྲིབ་མེད་པར་ཉམས་སུ་ལོངས་དང་། གནས་ལྷགས་དང་ད་གདོད་ནས་འབྲལ་བར་མི་
 འདུག་ལ། རྣང་བ་དང་འབྲེལ་བར་མི་འདུག་པས། འབྲེལ་མེད་དང་འབྲེལ་མེད་དུ་གནས་པ་དེ་
 ཙུག་ཡིན། འདུ་འབྲེལ་མེད་པར་ཉམས་སུ་ལོངས་དང་། དོན་དེ་ལྟ་བུར་རྣམས་རྒྱུད་ལ་འཆར་
 རམ་མི་འཆར་སྟོན་ཤིག་གསུངས་ནས་ཐང་ཅིག་སྟོར་རེར་བཞུགས་སོ། །ཡང་དར་ཅིག་ནས་སྤུལ་
 བའི་བྱེད་ཀྱིས་གསུངས་པ། ལོངས་མེད་ཅིག་རྒྱུད་ལ་བསྟེན་དང་། ལོང་ཁོམ་འོང་དུ་མི་རྟག་པར་མི་
 འདུག་གིས། གཤིས་དེ་ཀའི་ཐོག་ཏུ་ཁོལ་ལ་ཞོག་དང་། ཡེངས་མེད་ཅིག་ཉམས་སུ་ལོངས་དང་།
 བདེ་ཆེན་གྱི་དབྱིངས་ལ་ཡེངས་པ་མེད་ཀྱིས། གཤིས་དེ་ཀའི་ཐོག་ཏུ་ཁོལ་ལ་ཞོག་དང་། འབྲེལ་
 མེད་ཅིག་ཉམས་སུ་ལོངས་དང་། འབྲེལ་མེད་ཅིག་ཤུགས་ལ་སྦྱེ་ཡི། གནས་ལྷགས་ཀྱི་དོན་ལ་འདུ་
 འབྲེལ་མེད་ཀྱིས། གཤིས་དེ་ཀའི་ཐོག་ཏུ་ཁོལ་ལ་ཞོག་དང་། སྦྱེ་མེད་ཅིག་ངང་གིས་གནས་ཀྱི། རོ་
 བོ་ཉིད་ལ་སྦྱེ་འཆི་མི་འདུག་གིས། གཤིས་དེ་ཀའི་ཐོག་ཏུ་ཁོལ་ལ་ཞོག་དང་། དོན་དེ་རྣམས་རང་
 གི་རྒྱུད་ལ་བརྟན་པ་ཐོབ་བམ་མ་ཐོབ་སྟོན་ཤིག་གསུངས་ནས། ཐང་ཅིག་སྟོར་རེར་བཞུགས་སོ། །

ཡང་དར་ཅིག་ནས་གསུངས་པ། དངོས་མེད་དུ་རྟོགས་པས་གཅིག་ཚད་ཀྱི་གདེང་། དབྱེར་མེད་
དུ་རྟོགས་པས་རོ་གཅིག་གི་གདེང་། རྟོགས་མེད་དུ་རྟོགས་པས་མཐའ་བལ་གྱི་གདེང་། གདེང་དེ་
གསུམ་དང་ལྔ་ན་ནུལ་འབྱོར་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ནས། སྤྲེའི་ཞལ་ནས་ཐོས་ཐུང་
ཐུངས་ཉམ་ཐུང་སྒྲག་ཐ་མལ་གྱི་སྒྲོར་མི་ཤོང་པའི་གདམས་ངག་ནུལ་འབྱོར་ལས་ཅན་ནམས་ཀྱི་
དགོངས་ཉམས་ཡིན། ཡང་གསང་བླགས་ཀྱི་གཏེར་དུ་སྦྱོས་གསུངས། ང་ནི་ཏ་པི་ཏི་ཙ་ཉེ་མ་
བརྗེད་བྲན་ན་ང་དང་ཏྲ་ཏུ་འཕྲད། ང་མ་བྲན་ན་ང་དང་འཕྲད་དུས་མེད། ཅས་གསུངས་ནས་
སྤྲེའི་ནམ་མཁའི་འངའ་ཚོན་ལྟར་ཡལ་ནས་གཤེགས་སོ། །ལེགས་པ་བཞིན་རྒྱུད་ལ་སྦྱོར་བ་བཞི།
ཉམས་སུ་སྒྲངས་པ་ལ། གཤེས་ཐོག་ཏུ་བཀལ་བ་བཞི། གདེང་ནམ་པ་གསུམ་གྱིས། སྤྲེའི་
གདམས་ངག་བསྟན་པ་རྗེས་སོ། །

རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་ཁང་ཁྱུང་སྟན་ཆུང་ལས་ཆུང་བྱ་ཆུང་
བཅུ་གཉིས་ཀྱི་དོན་བསྟན་པ་བཞུགས།

༼ཆ༽

ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ཁྱབ་བདེ་ལ་ཕྱོགས་རིས་བྲལ་ལ་ཕྱག་འཛལ་ལོ། (ཀ) བྱང་ཆུབ་སེམས་
ཉིད་རིན་པོ་ཆེ། ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་ཕྱགས་ཉིད་ཀྱིས། སངས་རྒྱུ་སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་ཁྱབ།
དཔེར་ན་ནོར་བུ་རིན་ཆེན་འདྲ། (ཁ) གཞི་ལ་སྤྱི་གཙུག་རྣམ་པ་གསུམ། སངས་གཞི་འཁྱུལ་
གཞི་འབྱུང་གཞི་གསུམ། སངས་གཞི་ཀ་དག་ཆེན་པོ་འོ། འཁྱུལ་གཞི་བག་ཆགས་སོགས་པའི་
གཞི། འབྱུང་གཞི་སྟན་གྲུབ་ལུང་མ་བཟུན། འཁོར་འདས་ཀུན་གྱི་གཞི་ཅུ་གྲུབ། རྫོགས་ཤིང་
འཁྱུལ་ཏེ་གནས་སྐབས་བོན། སེམས་ནི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་ལ། རྫོགས་པའི་ཤེས་རབ་སྐྱེས་
པ་ཡིས། རྫོགས་པས་ཀུན་བཟང་ཡེ་སངས་རྒྱས། སེམས་ནི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་ལ། རྫོགས་
པའི་ཤེས་རབ་མ་སྐྱེས་པས། སེམས་ཅན་འཁོར་བར་ཡེ་ནས་འཁྱུལ། རྟེན་མ་ཡིན་ལ་དེར་བཟུང་
པས། ཐག་པ་སྐྱུལ་དུ་འཁྱུལ་དང་འདྲ། གསུམ་དུ་བཟུན་ཡང་ངོ་བོ་གཅིག རྟེན་ཅན་ཆེན་
གཅིག་གིས་ཀུན་ལ་ཁྱབ། ཅིས་གསུངས་སོ། (ཁ) ལམ་ལ་སྤྱི་གཙུག་རྣམ་པ་བཞི། ལམ་མེད་
ལམ་ལོག་ལམ་ལྟར་སྤང་། ལམ་རྣལ་མ་དག་དང་རྣམ་པ་བཞི། ལམ་རྣལ་མ་ལ་ཡང་རྣམ་པ་
གསུམ། རྫོང་ལམ་བསྐྱར་ལམ་གྲོལ་ལམ་གསུམ། འདི་ནི་གྲོལ་ལམ་ཆེན་པོ་འོ། བཟོད་དུ་མེད་
དེ་གྲོལ་ལམ་སྟེ། ས་ལམ་ཐམས་ཅད་དུས་གཅིག་རྫོགས། རྒྱ་འབྲས་གཅིག་ཏུ་རྫོགས་པ་འོ། རྒྱ་
རྫོགས་ཡོངས་རྫོགས་ཐམས་ཅད་རྫོགས། རྟེན་ན་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་འོ། ཞེས་གསུངས་སོ། རྟེན་
(ཁ) འབྲས་བུའི་སྤྱི་གཙུག་རྣམ་པ་གསུམ། བོན་སྐྱེ་ལོངས་སྐྱེ་སྐྱེ་སྐྱེ་གསུམ། བོན་སྐྱེ་སྐྱེ་མེད་
གདོད་ནས་དག ལོངས་སྐྱེ་འགག་མེད་སྟན་གྲུབ་དང་། སྐྱེ་སྐྱེ་འགག་གཉིས་མེད་དོ། རྒྱ་
གསུམ་དུ་བཟུན་ཡང་ངོ་བོ་གཅིག འདི་ཞེས་བྱ་བར་གྲུབ་པ་མེད། རྟེན་གསུམ་བྲལ་བ་འབྲས་བུ་

ཡིན། ལྷན་གྲུབ་འབྲས་བུ་ཉག་གཅིག་ཡིན། ཁྱེས་གསུངས་སོ། (ང་) ལྷ་པའི་སྤྱི་གཙུག་རྣམ་པ་
 འུག་ཏུ་བཞུགས། རྒྱུ་གསུམ་ཡ་འུག་ལྷ་པ་དང་། རྩེམ་རྒྱུ་པ་ཤད་འབྲུལ་འཁོར་ལྷེ་མིག་ལས། དགོངས་
 ཐད་དང་ལྷ་པ་དང་། མ་བྲལ་མ་བཅས་ལྷ་པ་དང་། སྤྱི་འཆི་སྤར་འབྲུལ་ལྷ་པ་དང་། རྒྱ་འབྲས་
 གནས་སྐབས་ལྷ་པ་དང་། གསལ་སྤོང་ལྷན་གྲུབ་ལྷ་པ་འོ། འུག་ཏུ་བཞུགས་ཡང་ངོ་བོ་གཅིག ལྷ་
 རུ་མེད་དེ་བསམ་བཞེད་བྲལ། མེད་པ་མ་ཡིན་ངང་གིས་གསལ། གཞུང་འཛིན་ཡོད་མེད་སྤང་
 སྤོང་དང་། རྩོགས་རིས་ཉག་ཆད་མཐའ་དང་བྲལ། བཞེད་མེད་མཐའ་བྲལ་ཆེན་པོ་འོ། (ཅ) ལྷ་
 མཉམ་བཞག་སྒྲོམ་པའི་སྤྱི་གཙུག་རྣམ་པ་གཉིས། འཁོར་བ་ལྷགས་ནས་ཐོན་དང་ལྷགས་སུ་བཟུང་
 པའོ། ལྷགས་སུ་བཟུང་བ་སེམས་ཉིད་ཉགས་པ་སྟེ། རྩེ་ལ་འབྲུག་སྒྲོའི་སྤྱི་གཙུག་རྣམ་པ་བཞི། ལྷ་
 སྤོང་བཅུད་ལྷན་པས་དབེན་པའི་གནས་ཉིད་དུ། རྩོན་འགྲོ་བྱི་ནང་ལུལ་དང་ཤེས་པ་སྦྱངས། ལྷ་
 མཚན་བཅས་སེམས་བཟུང་མཚན་མེད་མཉམ་པར་བཞག རྩོན་ལ་ངོ་སྤྲོད་སྒྲོམ་སྒྲོན་བསལ་ཁོང་
 བཅས། གནས་ལྷགས་དོན་ལ་ལ་བཟུང་། འདི་ཁྱེས་བྱ་བ་སྒྲོམ་དུ་མེད། བཞེད་དུ་མེད་པའི་ལྷ་
 བ་ལ། སངས་རྒྱུ་སེམས་ཅན་མཉམ་པར་བཞག གཞུག་མའི་ངང་ལ་མ་བཅས་བཞག སྒྲོམ་
 མེད་ངང་ལ་ཡེངས་མེད་བཞག རྩུ་མའི་ངང་ལ་མཉམ་པར་བཞག ལྷ་མཉམ་བཞག་ཅེས་ཀྱང་
 དེ་ལ་བྱ། (ཆ) སྤྱོད་པའི་སྤྱི་གཙུག་རྣམ་པ་གསུམ། མ་བྲལ་མ་བཅས་སྤྱོད་པ་དང་། མ་བཅས་
 ཡང་དག་སྤྱོད་པ་དང་། ཐབས་ཤེས་རྒྱུ་འབྲེལ་སྤྱོད་པ་འོ། ཀ་དག་ཆེན་པོའི་ངང་ཉིད་ནས། ལྷ་
 ངང་ངམ་ཤུགས་ལ་སྤྱོད་པ་ནི། མ་བྲལ་བ་ཡི་སྤྱོད་པ་འོ། བཞེད་མེད་སྒྲོམ་མེད་ངང་ཉིད་ནས། ལྷ་
 སྤྱོད་དུ་མེད་པའི་སྤྱོད་པ་ནི། མ་བཅས་ཡང་དག་སྤྱོད་པ་འོ། གནས་ལྷགས་དོན་གྱི་ངང་ཉིད་
 ནས། ཡེངས་པ་མེད་པའི་སྤྱོད་པ་ནི། ཐབས་ཤེས་གཉིས་མེད་སྤྱོད་པ་འོ། གསུམ་དུ་བཞུགས་ཡང་
 ངོ་བོ་གཅིག སོ་སོ་ཐ་དད་མ་ཡིན་ཏེ། རྩུ་མེད་ཐིག་ལེ་ཉག་གཅིག་གོ ཁྱེས་གསུངས་སོ། ལྷ་
 (ཇ) དཔེ་དོན་ཉགས་གསུམ་སྤྱི་གཙུག་གསུམ་དུ་བཞུགས། རྩུ་མེད་ལྷ་མཉམ་པར་འབྲུལ་མ་
 བྲས། ལྷ་མཉམ་པར་གཞུང་སྤྱི་ན་ལྷ་མཉམ་པར་འབྲུལ་དང་དུ་ཟད། མེ་རྒྱ་ས་རྒྱུང་འབྲུང་བ་རྒྱ་ཆེ་
 ཡང་། ཡངས་སོ་ཆེ་འོ་ན་ལྷ་མཉམ་པར་སྤྱོད་དུ་རྒྱུགས། མཛོག་དབྱིབས་མཐའ་དབྱས་ལྷགས་རིས་
 མཐའ་དང་བྲལ། (ཉ) དོན་ནི་བོན་ཉིད་སྤྱི་བ་མེད། བོན་དང་བོན་ཅན་བོན་ཉིད་ངང་དུ་
 ཟད། མཚན་མའི་བོན་རྣམས་རྒྱ་ཆེ་གངས་མང་ཡང་། ཡངས་སོ་ཆེ་འོ་བོན་ཉིད་ངང་དུ་

རྫོགས། ཡོད་མེད་སྤངས་སྤོང་རྟག་ཆད་མཐའ་དང་བཅས། (ཏ) རྟགས་ནི་སེམས་ཉིད་ཀ་དག་གོ། །སེམས་དང་སེམས་འབྱུང་སེམས་ཉིད་དང་དུ་བླ། ཉོན་མོངས་རྣམ་རྟག་འབྱུང་འཇུག་གྱུ་ཆེ་ཡང་། ཡངས་སོ་ཆེ་འོ་སེམས་ཉིད་དང་དུ་རྫོགས། བདེ་གསལ་མི་རྟག་གསལ་སྤོང་མཐའ་དང་བཅས། གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་ཡུལ་ལས་འདས། དཔེ་དོན་གསུམ་དུ་བསྟན་ཡང་དོ་བོ་གཅིག་མཐའ་བཅས་ཐོག་ལེ་ཉག་གཅིག་གོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། (ཐ) དབྱིངས་དང་ཡེ་ཤེས་སྤྱི་གཙང་གཉིས་སུ་བསྟན། དབྱིངས་ནི་ཀུན་ལ་བྱུང་བྱེ་ཕྱོགས་རིས་བཅས། དབྱིངས་ཉིད་རྣམ་པར་དག་སྟེ་སྤྱོད་བྱེ་མ་བཅས། དོ་བོ་སྤོང་བར་གནས་ཏེ་མཚན་དུ་མེད། དབྱིངས་ནས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་སྟེ་མཚན་མ་མེད། (ད) ཡེ་ཤེས་དུ་མར་བསྟན་ཡང་ལྷ་ཅུ་འདུས། དེ་ཡང་བསྟན་ན་ཅི་ལྟ་ཅི་སྟེད་དོ། ཡེ་ཤེས་དོ་བོ་གསལ་བ་སྟེ། སྤོང་ཉིད་དང་ནས་གསལ་བར་མཚན། དང་གིས་སྤོང་བས་དབྱིངས་ཞེས་བྱ། རང་བཞིན་གསལ་བས་ཡེ་ཤེས་བྱ། (ན) གཉིས་སུ་མེད་པས་སྤྱོས་དང་བཅས། སྤྱོས་དང་བཅས་བ་དེ་ཉིད་ལས། རང་བཞིན་གསལ་བས་རང་འབྱུང་ཡེ་ཤེས་ཡིན། དེ་ལྟར་རྟགས་པས་རང་རིག་ཡེ་ཤེས་ཡིན། རྣམ་རྟག་དང་གིས་དག་པས་མི་རྟག་ཡེ་ཤེས་ཡིན། །སྤྱོས་དང་བཅས་བས་དབྱིངས་ཤེས་གཉིས་མེད་དོ། དོ་བོ་གཉིས་མེད་ཐོག་ལེ་ཉག་གཅིག་གོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། དབྱིངས་ཤེས་གཉིས་མེད་དང་ཉིད་ནས། རྒྱ་མེད་པ་ལས་རྒྱ་ཅུ་བྱུང་། རྒྱ་མེད་པ་ལས་རྒྱ་ཅུ་ཤར། བསྐྱུབ་པ་མེད་ལས་འབྲས་བྱ་བྱུང། ཀུན་གཞི་སྤོང་བ་རྒྱ་མེད་ལས། སྤྱི་ནི་དབྱིངས་ཀྱི་རྩ་ལ་དུ་ཤར། རིག་པ་སྤོང་བ་རྒྱ་མེད་ལས། འོད་ནི་ཡེ་ཤེས་རྩ་ལ་དུ་ཤར། དབྱེར་མེད་སྤོང་བ་རྒྱ་མེད་ལས། ཟེར་ནི་ཐོག་ལེ་རྩ་ལ་དུ་ཤར། སྤྱི་འོད་ཟེར་གསུམ་རྒྱ་བྱས་ནས། །མ་རྟགས་ལུས་དག་ཡིད་དུ་འབྱུང། འབྲས་བྱ་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བར་འབྱུངས། ལམ་ལྷ་རྒྱ་དུག་སོ་སོར་ཤར། རྟགས་པས་སྤྱི་གསུང་ཐུགས་སུ་གོ། འབྲས་བྱ་སྤྱི་གསུམ་ཐུང་འདས་ཐོབ། སྤྱི་ལྷ་ཡེ་ཤེས་ལྷ་ཅུ་ཤར། ཞེས་གསུངས་སོ། གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་ལྟ་སྟོན་སྤྱི་གསུམ་དང་། དཔེ་དོན་རྟགས་གསུམ་དབྱིངས་དང་ཡེ་ཤེས་སོགས། དུ་མར་བསྟན་དང་དོ་བོ་ཡོད་ནི་གཅིག་ལས་མེད་པ་སྟེ། བྱུང་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་བྱུང་། བསྟན་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་བསྟན། འདུས་ནི་དོ་བོ་གཅིག་དུ་འདུས། གསལ་ནི་རིག་པའི་དང་ལས་གསལ། སྤོང་དུ་དངོས་པོ་ཅིར་ཡང་མེད། བསྟན་དུ་མཚན་མའི་ཡུལ་ལས་འདས། སྤྱོས་ཀྱིས་བཏགས་པ་ཀུན་དང་བཅས། བསམ་

བཅོད་ཆོ་ལས་འདས་པ་སྟེ། འདི་ཞེས་བྱ་བར་ངས་མ་བསྟན། འདི་རང་བཞིན་ཀ་ནས་དག །
 ང་ཡི་རང་བཞིན་བཅོད་དུ་མེད། འདི་རང་བཞིན་རེ་དོགས་བྲལ། འདི་རང་བཞིན་མཐའ་
 དང་བྲལ། འདི་རང་བཞིན་བཟུང་འཛིན་བྲལ། འདི་རང་བཞིན་དཔྱད་དུ་མེད། མཚན་དུ་
 མེད་ཅིང་བསྟན་དུ་མེད། སྤྲོ་བས་མ་བཅོད་ལས་འདས་པ་འོ། དབྱིངས་ཉིད་སྟོང་ལ་རྒྱ་མ་ཆད། །
 ཡེ་ཤེས་གསལ་ལ་དངོས་མ་གྲུབ། དབྱིངས་ཤེས་གཉིས་སུ་མེད་པ་ནི། གཉིས་མེད་ཐིག་ལེ་ཉག་
 གཅིག་ཡིན། ཐིག་ནི་སྟོང་བའི་ཡེ་ཤེས་སོ། ལེ་ནི་གསལ་བའི་དབྱིངས་ཉིད་དོ། ཉག་གཅིག་
 ཟུང་དུ་འཇུག་པ་འོ། ཐིག་ནི་སྟེ་བ་མེད་པ་འོ། ལེ་ནི་འགག་པ་མེད་པ་འོ། ཉག་གཅིག་སྟེ་
 འགག་གཉིས་མེད་དོ། གཉིས་མེད་བོན་སྟེ་ཀ་དག་གོ། ཞེས་གསུངས་སོ། ས་མ་ཡ། འདི་དོན་
 བརྩ་གཉིས་ཡེ་ནས་དཔྱད་དུ་མེད་པའི་བཀའ་ཡི་ཉིད་ཀྱི་སྟོན་པ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོས་སྤྲུགས་རྗེ་བྱིན་གྱིས་
 རྒྱབས་པའི་བཀའ་འོ། གསལ་དུ་མེད་པས་སྟན་ནས་སྟན་དུ་བརྒྱུད་པས་རྒྱུད་(རྒྱུད་ནི་རྒྱུད་ཁུངས་ཀྱི་
 སྟོན་པ་ནས་སྟན་བརྒྱུད་ཟེ་མ་ཆད་པས་རྒྱུད་ཅེས་བྱའོ། ཡེ་ཉིད་ཀྱི་སྟོན་པ་ནས་ད་ལྟ་ཡན་ཆད་དུ་རིག་པ་ཡེ་ཤེས་
 ཀྱི་སྤྲུགས་རྒྱུད་མ་ཆད་པས་རྒྱུད་ཅེས་བྱའོ། གསུང་མེད་ཞལ་ནས་གསུངས་པའི་ལུང་(ལུང་ནི་དབྱིངས་ཡེ་
 ཤེས་ཀྱི་ངང་ནས་བཅོད་དུ་མེད་པའི་བཀའ། སྤྲུགས་རྗེ་ཐབས་ཀྱི་དགོངས་པ་བདེའི་བརྒྱུད་ནས་གསུང་པའི་ལུང་།
 ཐབས་ཤེས་མ་བྲལ་དག་པ་རིག་པས་བསྟན་པའི་ལུང་ངོ་། སྤྲུགས་བརྒྱུད་བརྒྱུད་པར་ལྷུང་པའི་མན་ངག་
 གོ་(ལུང་དེ་མན་ངག་ཏུ་བསྐྱུས་ནས་བསྟན་པ་ནི། གཤེན་གསང་བ་འདུས་པས་བདེར་གཤེགས་དགོངས་པའི་བཀའ་
 ལུང་རྒྱུད་གསུམ་སྤྲུགས་ཀྱིས་བརྒྱུད་པ་ལྷུང་སྟེ། གཅིག་ཏུ་བྲི་ལ་ནས་བསྟན་པས་མན་ངག་གོ། སེམས་ཉིད་ཀྱི་དོན་
 གཏན་ལ་ཕབ་པས་ཀྱང་མན་ངག་གོ། རྩ་སྟོན་སྟོང་གསུམ་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་བྱེ་བྲག་སོ་སོར་སྦྱི་གཙོད་ནས་པ་གསུམ་
 ཀྱིས་བསྟན་པས་མན་ངག་གོ། བྱི་ནང་སྟོང་བརྒྱུད་བྱེད་པས་ལྷེ་མིག་ཡིན། འདི་ལ་སུ་གནས་བདེ་
 བའི་དོན་ལ་གནས། ཡོད་པ་རང་ལ་ཡོད་དེ་བཙལ་ན་གསེར་བས་དཀོན། ཡེ་ངམ་སེམས་ཀྱི་
 བོན་ལ་ཡིད་གཉིས་ཟ། སེམས་ཉིད་བཞག་ནས་བོན་ཚལ་གཞན་ནས་རྟེན་མི་སྟེ། རང་སེམས་
 རང་གིས་བསྐྱལ་བས་བསྐྱལ་པ་ཆེན་པོར་གྱུར། སེམས་ཉིད་མིག་དང་འདྲ་སྟེ་གཞན་གསལ་རང་
 མི་གསལ། རང་ལ་རང་གིས་གསང་བས་རང་གསང་ཐབས་ཀྱིས་ཆོད། ཐབས་གཞན་འཁྱུལ་
 ཞིང་འཁོར་བའི་གནས་སུ་སྤྱང་། ལྷས་ངག་སྟོན་ནས་མི་རྟེན་སུ་སྟེགས་རྒྱལ་ཞུགས་འདྲ། སེམས་
 ཀྱི་སྟོ་མོ་བྱེད་པས་བྱི་ནང་སྟོང་བརྒྱུད་བྱེད། འཁོར་འདས་དབྱེར་མེད་བྱེད་པས་དོན་ཀྱི་ངང་ལ་

གནས། གནས་པ་དེ་ཀ་བཅེང་གོལ་ཕྱེད་པའི་མཆོག་ གུན་ལ་ཁྱབ་པས་གུན་ཏུ་བཟང་པོའི་
 དབྱིངས། རྟོགས་རིས་མེད་པས་གུན་ཏུ་བཟང་པོའི་ངང་། མདུན་རྒྱབ་མེད་པས་གུན་ཏུ་བཟང་
 པོའི་སྒྲ། མཚན་མ་མེད་པའི་སྒྲ་དེ་སྒྲོས་དང་བྲལ། ཉོན་མོངས་གཞི་ལ་མེད་པའི་ཕྱག་གི་དོན། རྫོགས་པའི་
 ཐུགས་རྗེ་གསལ་བས་བཅལ་བའི་དོན། འོག་མེན་གནས་ཉིད་གཞལ་ཡས་ཁང་། དེ་
 ཉིད་རང་འབྱུང་སྟན་གྲུབ་གནས་མཆོག་ན། རང་འབྱུང་བདེར་གཤེགས་ཡབ་ཡུམ་རང་འབྱུང་
 སྐལ། རང་འབྱུང་འཁོར་རྣམས་རང་འབྱུང་རྫོགས་པར་ལྡན། ཉིད་རང་ཁོ་ན་རང་འབྱུང་གཙོ་
 བོ་ལ། རྟོགས་རིས་མ་བྲལ་མ་ཆོད་ཡོངས་འབྲེལ་པའི། ཉིད་རང་འཕྲོ་བའི་ཉིད་རང་འཕྲོ་འདུས་
 པས། རང་འབྱུང་ངང་ལ་འདུས་པས་ཐུགས་རྗེ་ཆུབས། འཕྲོ་འདུ་ངང་དུ་དག་པས་ཕྱག་གི་
 དོན། རང་ཉིད་རང་གིས་རྟོགས་པས་འཆལ་བའི་དོན། ཉིད་ཞལ་ཉིད་ཀྱི་གཟེགས་པས་ཕྱག་གི་
 དོན། ཤེས་རིག་རང་རྟོགས་བྱང་སེམས་སྤྱིང་པོའི་སྒྲ། གསན་པ་མེད་པས་སྟན་ནས་སྟན་ཏུ་
 བརྒྱད། གསུང་བ་མེད་པས་ཞལ་ནས་ཞལ་དུ་གསུང་བའི་ལུང་། སྟོམ་ནས་སྟོམ་དུ་མེད་པའི་
 ཐུགས་ནས་ཐུགས་སུ་བརྟག་པའི་གདམས་ངག་འདི། ཆོག་དོན་མདོར་བསྡུས་པས་ན་མདོ་སྟེ་ལུང་
 གི་རྒྱལ་མཆོན། མན་ངག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཉིང་ཁྲ། ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡང་སྟེ། སངས་རྒྱས་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་དགོངས་པ། གདམས་ངག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱིང་བོ། ལྷ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡང་
 ཐུགས། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ། བདག་ཉིད་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཐེག་ལེ་ཉག་གཅིག་འདི་
 ལ་འདུས་ཤིང་རྫོགས་སོ། མཚན་དུ་མེད་པའི་ཆོག་གིས་དོན་མཚན་ཕྱིར། མཚན་པའི་བྱེ་བྲག་
 རྣམ་པ་གསུམ་དུ་བསྟན། གསུམ་དུ་བྱེ་ཡང་དོན་ཀྱི་ངོ་བོ་གཅིག་ གཤམ་མཚན་བྱེ་གསལ་ཕྱིར་
 བྱེ་བ་ཡིན། བདེར་གཤེགས་གུན་བཟང་ཐུགས་རྗེའི་ངང་ཉིད་ནས། བྱིན་ཆུབས་ཆུ་གསལ་ལྡིང་
 ཀའི་ཆུ་བཞིན་དུ། ཐུགས་རྗེའི་ཐུགས་ཀྱིས་གཟུགས་བརྟན་འོད་དུ་ཤར། རྟོགས་པ་ཅན་ལ་
 འདྲན་སྟོན་སོ་སོར་མཐོང་། སྤྱལ་སྒྲུ་མི་མངའ་ཐུགས་རྗེའི་འོད་ཀྱིས་གསུངས། གསུངས་རྒྱ་མ་
 འཆིས་ངང་ངམ་ཐུགས་ཀྱི་གོ་ཞིང་རྟོགས། རྩོམ་མེད་ཕྱིར་གཟུགས་སྒྲུ་ཐ་དད་ཀྱང་། ཤེས་རིག་
 ལས་འཕྲོ་ཅན་ལ་རང་གཞུང་མན་ངག་སྟོན་པར་གསལ། རིམ་ནས་རིམ་བཞིན་མན་ངག་གནང་
 ཞིང་བརྒྱད་པ་དང་། བྱིན་ཆུབས་དེ་ནས་དེ་འོག་སངས་རྒྱས་ཀྱི། རྟོན་ཀྱི་རིམ་པ་ཇི་ལྟར་སྟེས་
 པའི་ཡོན་ཏན་དང་། བརྒྱད་ཁུངས་ལོ་རྒྱུ་བསྟན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལེགས་པར་བཀོལ། ལུང་ནི་

ཡིད་ཆེས་ཆོག་ཡིན་ཏེ། ཉེས་པ་ཟད་པས་རྩོན་གྱི་ཆོག སྤྲོ་བར་མི་འགྱུར་རྒྱ་མེད་ཕྱིར། ཉེས་ཟད་
ལུང་དུ་ཤེས་པར་བྱ་འོ། སྤང་བ་མཚན་བྱ་མཚན་མེད་སྟོན། སྟོན་པའི་བཀའ་ནི་སངས་རྒྱས་
ལྷགས། ལྷགས་ཀྱིས་བྱིན་ཆབས་སྟོན་པར་སྤང་། སེམས་ཉིད་བྱིན་ཆབས་རྟོགས་པས་ལྷགས་ཉིད་
རྟོགས། རྟོན་གྱི་དངོས་པོ་བསྟན་པའི་ཐབས་ཉིད་དུ། འཇུག་སྒོ་ནམ་པ་གསུམ་དུ་བསྟན་པ་
ཡང་། ལྷགས་རྗེ་ཐབས་མཛད་མེད་པར་བྱིན་ཆབས་ཀྱིས། གཞི་ལམ་འབྲས་བུ་གཏན་ལ་དབབ་
ཕྱིར་སོ་སོའི་གོ་བཞིན་རྟོགས། རྟེན་ལྗོངས་འཇུག་ཕྱི་རབས་ནམས་ལ་ཡང་། སྤྲོ་མས་བསྟན་
རྟོགས་བསྐབ་ཕྱིར་གདམས་ངག་མ་ཞོར་ཕྱེ། གངས་དང་བྱེ་བྲག་གསུམ་དུ་བསྟན་པ་ལ། ལྟ་བའི་
མཚན་ཉིད་བྱ་རྒྱལ་ཁྲུང་དང་འདྲ། ཁྲུང་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་མ་ཆང་བ་ལྟར། རྟོགས་ཆེན་(ཟུང་གསུམ་
ལ་རྒྱག)ཡང་དག་དོན་ནི་དེ་དང་འདྲ། རྟོན་གྱི་ཐབས་ལ་མཁས་པས་མན་ངག་བདེན་པའི་དོན། འདྲ་
ཆད་ཆད་བརྒྱུད་ཁྲི་ཡོད་པའི་རི་རབ་ལ། གཤམ་ཆབས་གཅིག་ལས་མ་ཆབས་འཁོར་བ་བཞིན། ཉི་
ཟེར་རྩལ་གངས་བས་ཀྱང་མང་བ་ཡི། མཚན་མའི་འབྱུང་འཇུག་མང་པོ་ནམས། ལྟ་བའི་ཁྲུང་
ཆབས་སྐད་ཅིག་གིས། མཉམ་པའི་ངང་དུ་དེ་བཞིན་ཆབས། སྒོ་མ་པའི་མཚན་ཉིད་མཉམ་པར་
བཞག་པ་སྟེ། ལ་ཐ་རྒྱལ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ནས། མ་ཐ་དཔལ་བའི་འཇིགས་ཆོགས་ནམས། འདྲ་
བའི་ངང་ལ་བཞག་པས་མཉམ་པར་བཞག ཅིས་བྱའོ། རང་བཞག་རང་གིས་རྟོགས་པ་
མཁས་པ་ཡིན། རྒྱལ་ཀོ་བཙོས་གར་སྤྱིན་ལ། ནམ་འཕང་གཅོད་པའི་སྤང་མ་ཆགས་པ་ཡང་། སྤྱིན་
ལ་བཟུང་སེམས་མེད་ཅིང་སྤང་མ་ཆགས་སེམས་མེད། འཛིན་མེད་རང་ལ་གནས་པས་སྤང་
བྱ་བཟུང་ཞིང་ཆགས། རང་སེམས་རང་ཀ་ཡིན་པས་གཞན་ནས་བཙལ་མི་དགོས། མ་བཙལ་མ་
བཙོས་བཞག་པས་གར་སྤྱིན་སྤང་བྱ་འདྲ། སྤྱོད་པའི་མཚན་ཉིད་མ་བཙོས་བཙོས་པའི་མཚོག་
གཞི་མའི་དོན་ཤེས་མཁས་པ་ཡིན། བཙོས་སུ་མེད་པའི་སེམས་ཉིད་ལ། ཡིངས་སུ་མེད་པ་བཙོས་
པའི་མཚོག་ བྱི་ཤོ་གར་མ་བཙོ་བོ་མཁས་པ་ཡིན། དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་མི་མཐུན་མང་བརྩམས་
ཀྱང་། བཙོ་བདག་རི་ལྟར་དགའ་བའི་དབྱིབས་སུ་གྱུབ། རྟེན་དང་མཐུན་པར་ཐབས་འཛིན་ནལ་
འབྱོར་ཡང་། མ་བཙོས་བཙོས་མེད་སེམས་ཉིད་དོན་མཐོང་བས། མཚན་མའི་བྱེ་བྲག་མང་ཡང་
མཉམ་པའི་ངང་དུ་བཙོས། མེ་རྩ་ས་རྒྱུད་རྒྱ་ཆེ་གངས་མང་ཡང་། ཡིངས་སོ་ཆེ་འོ་ནམ་མཁའི་
ཁོག་པར་གནས། རྩི་ཤིང་ནགས་ཆལ་རྒྱ་ཆེ་གངས་མང་ཡང་། ཡིངས་སོ་ཆེ་འོ་ས་གཞིའི་ཁོག་

པར་གནས། བཟུང་པའི་བྱེ་བྲག་རྩ་ཆེ་གངས་མང་ཡང་། ཡངས་སོ་ཆེ་འོ་རྫོགས་ཆེན་ལོག་པར་
 གནས། མཚན་མའི་བྱེ་བྲག་རྩ་ཆེ་གངས་མང་ཡང་། ཡངས་སོ་ཆེ་འོ་སེམས་ཉིད་ལོག་པར་
 གནས། གནས་(ཐེམ་དགོངས་)ཉིད་གཞི་དང་ལམ་དང་འབྲས་བུའི་ཆོག་ས། ཆོག་ནི་ཐེམ་པའི་དོན་
 ལ་དགོངས་པ་ཡིན། མན་ངག་ཐད་དྲང་འདུག་པའི་ལྟ་བ་བསུ། གངས་སུ་བསུ་ཡང་དོན་དུ་
 གཅིག་ལས་མེད། གཅིག་པོ་ཉིད་དང་མཚན་པའི་ཆོག་ལས་འདས། འདས་དོན་གསེར་འདྲ་
 བཅའ་ཕྱིར་བྱེན་བསྐྱབས་པས། མཚན་མེད་སྟོན་འདི་ཐེམ་དགོངས་བསུ་དང་མཚན་བྱ་བསུ། མཚན་བྱེད་སྤྱི་མས་བྱི་རབས་དྲངས་ཕྱིར་གདམས། གདམས་པའི་མན་ངག་བསུ་ཡིས་ལྟ་བའི་
 དམར་ཐག་བཅད། སེམས་ཉིད་རིག་པའི་ལྟ་སྤངས་དམར་ཐག་ནི། སེམས་ཅན་སངས་རྒྱས་
 གཅིག་པས་ལྟ་བའི་དམར་ཐག་བཅད། བཅད་རྒྱ་མ(མ་བུ་མ་བཅས་)མཆིས་ཆོག་དང་དོན་དུ་
 འདྲས། མཚན་པས་བུལ་དུ་མེད་དེ་སེམས་ཉིད་བདེ་བའི་ངང་། རྒྱ་འབྲས་མ་བུལ་ཏིལ་གྱི་
 འབྲས་བུ་བཞིན། བུལ་ཞིང་སྤང་སྤང་མེད་པས་ལྟ་བའི་ལ་ཆེན་བསྐྱེ། བཅས་སུ་མེད་པས་སེམས་
 ཉིད་བདེ་བའི་ངང་། བདེ་བའི་ངང་གིས་མཚན་མེད་ཆོག་གིས་དྲངས། དྲངས་ཀྱང་མ་བཅས་
 བཅས་རྒྱ་ཡེ་ནས་མེད། མ་བཅས་བཞག་པས་འཁོར་བའི་ལ་ཆེན་བསྐྱེ། ལྟ་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་སྟེ་
 འཆི་སྤྱིར་འབྱུང་ཚུལ། ལྟ་བ་ཐམས་ཅད་ལྱང་དུ་ངེས་པའི་ཚུལ། ཇེས་ཕྱང་མ་ནོར་བདེ་བར་
 གཤེགས་པའི་ཐུགས། ཐུགས་ཀྱི་ཚུལ་ནི་སྟེ་འབྱུང་འཆི་ཚུལ་འབྱུང་། ཐུགས་རྗེའི་འོད་ཟེར་སྟེ་
 བའི་འབྱུང་ཚུལ་རྟོགས། འོད་དང་ཐུགས་རྗེ་གཉིས་མེད་འཆི་བའི་ཚུལ་དུ་རྟོགས། ཇེ་ཉིད་ངང་
 ལ་གནས་པས་འབྱུང་བའི་ཚུལ་དུ་རྟོགས། ཇེས་ན་ལྟ་ཕྱང་ཐམས་ཅད་གནས་པའི་ཚུལ། ཇེམ་
 པ་ནམས་ནི་ཕྱ་ཕྱི་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་སུ་འདོད། བྱེ་བྲག་ཐམས་ཅད་གནས་སྐབས་དངོས་པོར་
 མཐོང་། ཐེ་དང་མ་མཆིས་གཅིག་གི་ངོ་བོར་གནས། གཞི་ལམ་འབྲས་བུ་གསུམ་གྱི་ངོ་བོ་ཡང་། རྒྱ་
 རྒྱ་འབྲས་མ་ལགས་ཐེ་དང་གཉིས་མ་མཆིས། ཇོ་བོ་གཅིག་ལ་རྟོགས་སྤངས་མིང་བཏགས་ཀྱང་། མིང་དུ་
 མིང་དུ་མ་ངེས་རང་སྤང་རྟོགས་པའི་སྒོ། གསེར་ལ་མཐོང་དང་ལག་བཅངས་མཚན་ཉིད་ལྷང་
 རྟོགས་འདྲ། མ་རྟོགས་དབང་གིས་གནས་སྐབས་མིང་རེ་བཏགས། རྣམ་ཤེས་བརྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་
 གངས་བྱེ་བྲག་ཀྱང་། བརྒྱུད་དུ་སྤང་ཡང་སེམས་ཉིད་གཅིག་ཤུར་ངེས། སེམས་དང་དབང་རྟེན་
 བུལ་བས་བེམ་པོས་ཡུལ་མི་མཐོང་། ཇེཔར་ན་ནམ་མཁའ་གཞུང་ཆོན་ལྟ་བུའོ། རྣམ་མཁའ་

མེད་པར་གཞུང་ཚོན་འབྱུང་མི་སྲིད། །ནམ་མཁའ་ལྷོང་ནས་གཞུང་ཚོན་འདུལ་མི་སྲིད། །ནམ་
མཁའ་མཐའ་ནི་ཁྱུང་གིས་ཀྱང་མི་དཔོག། །རྒྱ་མཚོའི་གཏིང་ནི་ཉ་ཅ་མོས་ཀྱང་མི་དཔོག། །ཁེམས་
ཀྱི་ངང་ནས་བཞོད་པས་རྟེན་མི་སྲིད། །མི་སྲིད་པ་བཞིའི་དབྱིངས་ན་ཅི་ཤིང་ནགས་ཚལ་གནས། །
ལྷང་སྟོང་བྱང་འབྲེལ་ལྷ་བ་ཀུན་གྱི་དབྱིངས། །དཔེ་དོན་ཏྲགས་གསུམ་བྱང་འབྲེལ་གཏན་ལ་པག། །
གསལ་སྟོང་ལྷན་གྲུབ་དབྱིངས་སུ་ལ་ཆེན་བཟུ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ་རྒྱུད་བྱ་རྒྱུང་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་དོན་
བསྟན་པ་རྒྱུགས་སོ། །ས་མ་ཡ། རྒྱ་རྒྱ་རྒྱ།

རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་ཁང་ཁྱུང་སྟན་ཆུང་ལས་འབྲུལ་འཁོར་
ལྡེ་མིག་བཞུགས།

༼ ༩ ༽

ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ཡོན་ཏན་པ་རོལ་ཕྱིན་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །གདམས་ངག་ཚུལ་གྱིས་ཕྱེན་
གསུམ་སྟེ། དང་པོ་རྩ་བས་ཐག་བཅད་པ་ལ་མཁས་པ་ནི། ཁྱུང་ཆེན་བར་སྒྲུང་ནམ་མཁར་ཐོགས་
མེད་མིང་བ་རྩར་བཤད། བར་དུ་སེམས་ཉིད་མཉམ་པར་བཞག་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ནི། གར་
སྟོན་དག་ལ་སྒྲུང་བྱ་ཆགས་པ་རྩར་མི་གཡོ་མཉམ་པར་བཞག་ ཐ་མ་སེམས་བཅོས་པའི་ཐབས་ལ་
མཁས་པ་ནི། བྱི་ཤོ་གར་མས་བཟོ་སྣ་མ་ལུས་ཀྱན་མཁྱེན་པ་རྩ་བར་བཅས། དེ་ཡང་རྩ་བ་ཉིད་ལ་
སྟོ་གཙོད་ནམ་པ་དུག་སྟེ། ཟུང་གསུམ་ཡ་དུག་རྩ་བས་རྩ་བའི་ཁོག་ཕུབ་བ་དང་། ལྡེ་མ་དགོངས་
ཐད་དང་བཅུའི་རྩ་བས་རྩ་བའི་དམར་ཐག་བཅད། མ་བུལ་མ་བཅོས་དུག་གི་རྩ་བས་རྩ་བའི་ལ་
ཆེན་བསྐྱ། སྟེ་འཆི་སྤར་འབྱེལ་རྩ་བས་རྩ་བའི་ཚུལ་གསུམ་བསྟན། རྩ་འབྲས་གནས་སྐབས་རྩ་
བས་རྩ་བའི་ཐ་དད་སྟོ་ངེས་བསྟན། གསལ་སྟོང་ལྷན་གྲུབ་རྩ་བས་རྩ་བའི་དབྱིངས་བསྟན་པའོ། །
དེ་ལ་ཟུང་གསུམ་ཡ་དུག་ནི། (ཀ) རྩ་བ་དེ་ཉིད་ཆེ་བ་སྟེ། (ཁ) རྩ་བ་དེ་ཉིད་ཆུང་བ་ཡིན།
(ག) རྩ་བ་དེ་ཉིད་ཡངས་པ་སྟེ། (ང) རྩ་བ་དེ་ཉིད་དོག་པ་ཡིན། (ཅ) རྩ་བ་དེ་ཉིད་ཞིབ་པ་
སྟེ། (ཆ) རྩ་བ་དེ་ཉིད་ཅིང་པ་ཡིན། ལྡེ་མ་དགོངས་ཐད་དང་བཅུ་པོ་ནི། བོན་སྐྱ་མ་དག་ངི་མ་
ཅན། བོན་སྐྱ་དེ་བས་མཐོང་སྐྱ་དང་། སངས་རྒྱས་གཉིས་བར་སེམས་ཅན་འབྱམས། སངས་མ་
རྒྱས་པར་སྟོམ་མི་བཏུབ། སེམས་ཅན་མ་འབྲུལ་སངས་རྒྱས་འབྲུལ། སེམས་ཅན་བས་ནི་སངས་
རྒྱས་ལ། སངས་རྒྱས་སྟོབ་དཔོན་སེམས་ཅན་ཡིན། སྟོབ་དཔོན་བསད་ན་གིན་ཏུ་བདེ། འདོད་
ཆགས་མ་སྟུང་སེམས་ཅན་མ་བསད་སངས་མི་རྒྱ། དགེ་སྤྱི་སྟུང་པས་མཐར་ལྷུང་འཕེལ་འགྲིབ་
མེད་ཅིང་བོགས་མི་ཕྱིན། རྩ་འབྲས་བོན་ལ་རེ་དོགས་བྱར་མེད་རྩ་འབྲས་ལྷ་ཕྱི་མེད་པའོ། (ག) །

མ་བུལ་མ་བཅས་དྲུག་པོ་ནི། རྟོང་རྩེ་ཆེན་པོ་ཚད་མེད་མ་བུལ་ན། རྒྱ་དྲུག་སེམས་ཅན་དེ་དང་
 འབུལ་མི་སྤྲོད། (ཁ) རིག་པའི་རྒྱལ་པོ་རང་དབང་མ་བུལ་ན། དུས་གསུམ་བདེར་གཤེགས་
 དགོངས་པའི་བུལ་མི་སྤྲོད། (ག) སེམས་ཉིད་ཞི་བ་སྟོང་དང་མ་བུལ་ན། འབུལ་བྱ་སངས་རྒྱས་
 ཉིད་དང་འབུལ་མི་སྤྲོད། (ང) རྒྱ་ཉིད་མ་བཅས་ཡེ་ནས་བོན་ཉིད་ལ། འབུལ་བྱ་མ་བཅས་ཡེ་
 ནས་སེམས་ཉིད་དོ། རྟོང་པོ་མ་བཅས་ཡེ་ནས་ཡེ་ཤེས་སྟོང་། (ཅ) རྟེན་འཛི་སྒྲར་འབྱེད་ཚུལ་
 གསུམ་ནི། དང་པོ་རྟེན་པར་དུ་འཛི། (ཆ) ཐ་མར་འབྱེད་ཏེ་རབ་འབྱེད་ཚུལ་གསུམ་མོ། (ཇ) རྒྱ་
 རྒྱ་འབུལ་གནས་སྐབས་ལྟ་བུ་ནི། རྒྱ་འབུལ་གཅིག་ཏུ་ལྟ་བུ་དང་། (ཉ) རྒྱ་འབུལ་རྩལ་བའི་
 དཀྱིལ་འཁོར་ལྟ་བུ་དང་། (ཏ) རྒྱ་ཉིད་གནས་སུ་ལྟ་བུ་དང་། (ཐ) བྱེད་སྟོང་ཚྭ་སུ་ལྟ་བུ་
 དང་། (ད) དེ་ཡང་གཅིག་ཏུ་ངེས་པའོ། (ན) གསལ་སྟོང་ལྟན་གྲུབ་ལྟ་བུ་ནི། རྟོང་བ་མི་
 མཚན་མཚན་མེད་ལ། མཚན་པར་བྱེད་པའི་བོན་ཉིད་དབྱིངས། སྒྲ་བསམ་བརྟུན་མེད་མཐའ་
 དབུས་མེད། ཅི་སྒྲ་ཅི་སྤྲོད་འབྱུང་འཇུག་ནམས། ཡེ་ཤེས་ཉིད་ལས་མི་འདའ་བའི་ལྟ་བུ་འོ།
 (པ) ལྟན་གྲུབ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་ཁྲབ་ཁྲབ་ལྟ་བུ་སྟེ། མི་དམིགས་སྟོན་བུལ་ལྟ་བུ་འདེད་པའི་
 ཉིད་དོ། (ཕ) བར་དུ་མཉམ་བཞག་སྟེ་གཙོད་གཉིས། འཁོར་བ་ལྷགས་ནས་ཐོན་པ་དང་། འཁོར་བ་
 ལྷགས་སུ་བཟུང་བའོ། ལྷགས་ནས་ཐོན་པ་འཁྱུལ་བ་ལས་འབྱུང་སྟེ། འཁྱུལ་བ་
 དབྱིངས་དང་ཡེ་ཤེས་འཁྱུལ། རྟོན་དང་བཟུང་བའི་མཚན་ཉིད་ནི། རྒྱ་དང་རིན་ཆེན་འདྲ།
 གཞི་དང་ལྷགས་དང་། རྒྱ་དང་། རོན་དང་། འབུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་ལྷགས་ཐོན་འབྱུང་།
 (བ) དབྱིངས་དང་ཡེ་ཤེས་བུལ་བས་མ་རིག་གཉིས་ནི། ལྟན་ཅིག་གནས་དང་ཀྱན་བརྟགས་མ་
 རིག་པའོ། ལྟན་ཅིག་གནས་པའི་མ་རིག་པའི་རྒྱ་དེ་གང་ལས་བྱུང་བ་དང་། རྟོན་དེ་ཅི་ལས་བྱུང་
 བ་དང་། རྟོན་དེ་ཅི་ཡིས་བྱས་པ་དང་། དེའི་མཚན་མ་ཅི་ལས་བྱུང་བ་དང་། དཔང་པོ་གང་གིས་
 བྱས་པ་དང་། རྟགས་ནི་གང་ཡིན་པ་དང་དྲུག་གོ། ཀྱན་ཏུ་བརྟགས་པའི་མ་རིག་པའི་རྒྱ་དེ་གང་
 ལས་བྱུང་བ་དང་། རྟོན་དེ་ཅི་ལས། རྟོན་དེ་ཅི་ཡིས་བྱས། དེའི་མཚན་མ་ཅི་ལས་བྱུང་བ། དཔང་
 པོ་གང་གིས་བྱས། རྟགས་ནི་གང་ཡིན་པ་དང་དྲུག་གོ། (མ) ལྷགས་སུ་བཟུང་བ་སེམས་ཉིད་
 རྟོགས་པ་སྟེ། རྟོགས་པ་དེ་ལ་འཇུག་པའི་སྟོན་བཞིར་གནས། དང་པོ་སེམས་ཉིད་བཅའ་བ་དང་
 འབྱུང་བ་པོ་དེ་རྟོན་ནས། རང་ལ་བརྟགས་པས་ངང་ལ་ངང་གིས་སྟོང་། རྟོང་བ་ཉིད་ལ་བརྟགས་

ན། དེ་ལ་གསལ་བ་ཤུགས་ཀྱིས་འཆར། གསལ་བ་ཉིད་བརྟགས་ན་གཉིས་མེད་དེ། གཉིས་མེད་
དེ་ལ་གང་གནས་པ། གར་སྤྱོན་ལ་སྤང་བ་ཆགས་པའོ། (ཀ) །ཐ་མར་སེམས་དེ་བཅས་ཐབས་སྤྱི་
གཙུག་ནི། བདུད་ནི་བཞི་དང་གོལ་ས་བཞི། བསྐྱུ་བ་བཞི་དང་སྐྱར་བ་གསུམ། རྩུང་རྩུགས་
དང་བཙལ་ལུགས་གཉིས། སྐྱང་རྩུགས་དང་མི་སྤྱེ་གཅིག བསྐྱུ་ཐབས་གཅིག་དང་བཞག་ས་
གཅིག དེ་ལྟར་རྣམ་པ་བཅུ་རུ་བསྟན། །དེ་ལ་བདུད་ནི་རྣམ་བཞི་སྟེ། (ཁ) །ཕྱང་པོའི་བདུད་
དང་ལྷ་ཡི་བདུད། ཉོན་མོངས་བདུད་དང་འཆི་བདག་བདུད། (ག) །གོལ་ས་བཞི་ནི། ལྷ་བའི་
གོལ་ས་དང་། རྫོགས་པའི་གོལ་ས་དང་། དམ་ཚིག་གོལ་ས་དང་། སྤོང་ལས་ཀྱི་གོལ་ས་དང་རྣམ་པ་
བཞིའོ། (ང) །བསྐྱུ་བ་བཞི་ནི། བག་ཆགས་མི་ལམ་གྱིས་བསྐྱུ་བ་དང་། རིགས་དྲུག་གཟུགས་སྐྱས་
བསྐྱུ་བ། འདྲོད་ཡོན་ཟས་གོས་གནས་ཀྱིས་བསྐྱུ་བ། འདྲེན་སྟོན་ཐར་དུས་བསྐྱུ་བ་དང་བཞིའོ།
(ཅ) །སྐྱར་བ་གསུམ་ནི། བག་ཆགས་ཉིང་མཚམས་སྐྱར་བ་དང་། སོམ་ཉི་ཉིང་མཚམས་སྐྱར་
བ་དང་། ཕྱང་པོ་ཉིང་མཚམས་སྐྱར་བ་དང་གསུམ་མོ། (ཆ) །རྩུང་བ་རྫོང་དང་བྱིང་བ་དང་།
རྩུགས་པ་དང་ནི་རྩུང་རྩུགས་མོ། (ཇ) །བཙལ་བ་བེམ་པོར་བཙལ་བ་དང་། ལྷག་པ་དག་ཏུ་
བཙལ་བ་གཉིས། (ཉ) །སྐྱང་བ་ནང་གི་ཤེས་པ་སྐྱང་བ་དང་། ཕྱིའི་ཡུལ་དེ་སྐྱང་བ་གཉིས།
(ཏ) །བསྐྱོད་པ་དཀའ་ཞིང་ཆགས་སེམས་མི་སྤྱེ། (ཐ) །ཁད་དང་རིམ་གྱིས་ཚོད་སྐྱར་ལ་ཐུན་དུ་
བཅད་དེ་བསྟེན་ཐབས་གཅིག མཐར་ཐུབ་པ་ལ་བཞག་སྟེ་བཞག་ས་གཅིག་གོ །མ་བཅས་པ་ནི་
བཅས་པའི་ཐབས་སོ། (ད) །བཅས་པའི་ཡོན་ཏན་སྤྱི་གཙུག་གཉིས། རྫོང་གསུམ་རང་སར་གྲོལ་
བ་གསུམ། རྫོང་ལ་བྱི་ནང་གསང་བ་གསུམ། བྱི་ཉིད་རང་སར་གྲོལ་བ་དང་། རང་ཉིད་རང་སར་
གྲོལ་བ་དང་། གསང་བ་རང་སར་གྲོལ་བ་དང་གསུམ། ཡབ་ན་ལྷ་བ་གདེང་དང་བཅས། སྤྱོད་པ་
གྲོགས་དང་བཅས་པ་དང་། འཇུག་པའི་ལམ་དང་བཅས་པ་གསུམ། (ན) །ལྷ་བ་གདེང་མེད་བྱ་
སྟོ་རྒྱང་ཁྱེར་འདྲ། སྤྱོད་པ་གྲོགས་མེད་དཔུས་ལོང་ལམ་ཚོལ་འདྲ། འཇུག་སྟོ་ལམ་མེད་བྱ་ཁྱེར་
གཤོག་ཆག་འདྲ། (པ) །ལྷ་བ་དབྱིངས་ལ་ཟེར་ཏེ་མཚན་ཉིད་དགྲ་དང་ཐུན། དེ་ལྷ་བའི་རྫོགས་
ཆེན་ཐེག་པ་སྤྱི་དེར་རྫོགས། (ཕ) །ཐེག་གཞན་རྣམས་ནི་དོན་མེད་སྤྱེལ་འདྲའི་ལུང་། སྤྱོས་
མཐའ་མང་པས་མདུད་པ་སྐྱར་ལ་དམ། ཉོན་མོངས་སྤངས་པས་རང་འབྱུང་ཡེ་ཤེས་སྟོར། འཁོར་
བ་སྤངས་པས་ཐར་པའི་ས་པོན་མེད། ཡེ་ཤེས་སྤངས་པས་གནས་པའི་ཡུལ་མ་རྟེན། ཞིབ་མོ་བྱས་

གངས་ཏི་མེ་བོན་གཞུང་ཟིག་མཛོད།

པས་ཚིང་པའི་རྩ་བར་སོང་། དེ་ལྟ་བུའི་ཚོངས་པ་ཨེ་རེ་འབྱམས། ཞེས་སྤྱལ་བའི་སྐྱ་ཡིས་གསུངས་
ཏེ། ལྷ་བ་སྤྱི་གཙོད་དུ་བསྟན་པ། འབྲུལ་འཁོར་ལྡེ་མིག་གི་མན་ངག་རྫོགས་སོ། །ཁྱུ་ཁྱུ་ཁྱུ་
རོ། །ཏྲུ་ཡ། ཨག་ཐམ།

རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་ཞང་ཁུང་སྟན་ཆུང་ལས་མདོ་འགྲེལ་
གསལ་བའི་སྟོན་མེ་བའུགས།

༼ ༡ ༽

ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་མ་རིག་ཐུན་པ་སེལ་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །ཉུ་བ་གཅིག་གི་ངང་དུ་དབྱེར་
མེད་ཀྱང་། ཚུལ་ལམ་དཔེའི་སྟོན་ནས་སོ་སོར་བྱེ། བྱེ་ཡང་ཁྱད་པར་གཅིག་ལས་དབྱེ་ཅུ་མེད། །
གཅིག་པོ་རང་ཡང་ཐ་སྟད་སྟོན་དང་བྲལ། སྟོན་བྲལ་མཆོན་ཕྱིར་སོ་སོར་བྱེ་བ་ཡང་། །ཏྲག་ཆད་
གཅིག་གོ་དགོས་ཚུལ་ཡུལ་ལ་མཆོན། །གཉིས་མེད་བྱིང་གོད་མཐའ་བསལ་ཉུ་བའི་དབྱིངས། །ཉུ་
བའི་ནམ་གངས་དོན་གྱི་དངོས་གཞི་སྟོན། །དངོས་གཞི་ཁོག་དབུབ་འདི་ལྟར་ནམ་པ་བྱུག (༡) །
དངོས་ཉིད་ཆེ་བར་སྟོན་ཏེ་མདོ་འདི་འགྲེལ། །ཉོན་མངས་གོང་ནས་ཡེ་ཤེས་ལྷ་ཆེ་སྟེ། །ཡེ་ཤེས་ལྷ་
ཡང་སྐྱ་གསུམ་ཡོན་ཏན་ཡིན། །སྐྱ་གསུམ་ཡང་དག་འཁོར་བ་ངང་གི་གནས། །ཡང་དག་ཉིད་ལ་
ཆེ་དང་ཆུང་བ་དང་། །འཁོར་གཙོའི་གདུལ་བྱ་འདུལ་བྱེད་ནམས། །མཉམ་ཉིད་དོན་རྟོགས་དེ་
ལ་དེ་མི་མངའ། །མི་མངའ་བ་ཉིད་བདེར་གཤེགས་ཆེ་བའི་མཆོག་ །སྟོན་བཅུད་ཐམས་ཅད་
འབྱུང་བ་བཞི་ལས་བསྐྱེད། །བཞི་པོ་ནམས་དང་ནམ་མཁའི་ངང་དུ་ཞི། །ནམ་མཁའ་ཉིད་ལ་ཞི་
དང་མ་ཞི་མེད། །ཡེ་ནས་རང་བཞིན་སྟོན་བ་ཆེན་པོའི་ངང་། །གཞན་གྱི་ཁྱད་པར་ཆེ་བའི་མཆོག་
(༢) །དངོས་ཉིད་ཆུང་བར་སྟོན་ཏེ་མདོ་འདི་འགྲེལ། །གནས་ལ་མཐོ་དམན་མེད་ཅིང་གཟུགས་
ལ་ཆེ་ཆུང་མེད། །རྟོགས་དང་མ་རྟོགས་མེད་པར་བྱང་སེམས་ཆེ་ཆུང་མེད། །སྟོན་བྱའི་སེམས་ལ་
རྫོགས་ཆེན་ཉིལ་པོར་ཤོང་། །ཤོང་ཡང་བཅུག་མཆིས་དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་བྲལ། །མེད་ནས་ཆད་
བ་མ་ཡིན་གཞི་ཅུ་མེད། །སྟོན་གྱི་བྱེ་བྲག་ནང་དུ་བཙོ་མ་གསེར་བཅུག་འད། །བཙོ་མ་ཉིད་ལ་སྟེ་
འབྲི་ཐང་སྟོན་མེད། །ཀུན་ལ་གནས་ཀྱང་མི་མདོན་ཆུང་བའི་མཆོག་ (༣) །དངོས་ཉིད་ཡངས་
པར་སྟོན་ཏེ་མདོ་འདི་འགྲེལ། །རང་འབྱུང་སེམས་ཉིད་ཡེ་ནས་སྟོན་བ་ལ། །མཐོ་དམན་ཡངས་

དོག་དངོས་ཉིད་ཡེ་ནས་མེད། རིགས་དྲུག་སྐྱེ་འགྲོ་ཀླན་གྱི་སེམས་དེ་ལ། འཁོར་འདས་མ་ལུས་
 དུས་གཅིག་རྫོགས་པ་ཡང་། འདས་པ་རང་རྒྱུད་གནས་ཏེ་འཁོར་བ་སྒོ་བྱུར་བ། དཔེར་ན་ནམ་
 མཁའ་ཡེ་ནས་སྒོང་ཁིང་དངས་པ་ལ། འབྱུང་བ་བཞི་པོ་ནམ་མཁའི་སྒོང་དུ་ཡངས། རྣམ་མཁའ་
 རང་འབྱུང་གནས་ཏེ་འབྱུང་བཞི་སྒོ་བྱུར་བ། ཀླན་ཁུབ་ཁུབ་རྒྱབ་གནས་པ་ཡངས་པའི་མཆོག་
 (ང་) དངོས་ཉིད་དོག་པར་སྟོན་ཏེ་མདོ་འདི་འགྲེལ། སེམས་ཉིད་ངང་ནས་མཚན་མའི་འབྱུང་
 འཇུག་ནམས། ཁ་བཀག་འབྱུང་ཡང་མ་འབྲེལ་ཞི་བས་དོག་སྤང་རྒྱུ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ངང་
 ལ་ཞ། ཀུན་ཏུ་མ་སོང་མཐོང་སྤང་ཆོ་འཕུལ་ཅམ། མཚན་མར་མི་གནས་དག་པས་དོག་ཅེས་
 བྱ། རྟེན་གྱི་དོན་རྟོགས་གཞན་ནས་བྱུང་བ་མེད། དཔེར་ན་ནམ་མཁའི་ངང་དུ་སྤྲིན་དང་ལུ་
 རྒྱུ་ནམས། ཁ་འགག་རང་འབྱུང་མ་བཅས་རང་བཞིན་ཞི། ཀུན་ཏུ་སྤང་ཉིད་ངང་དུ་ཆོ་
 འཕུལ་ཞི། དོན་རྟོགས་ཆོ་འཕུལ་རྒྱུ་ཆད་དོག་པའི་མཆོག་ (ཅ) དངོས་ཉིད་ཞིབ་པར་སྟོན་ཏེ་
 མདོ་འདི་འགྲེལ། ཀླན་བཟང་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཡལ་ཡུམ་ལ། ཀུན་ཏུ་གཅིག་ལ་གཅིག་གཅོད་
 ངང་དུ་གནས་པས་ཞིབ། སེམས་ཉིད་འཁྱར་དུ་མི་སྟེར་སྟོང་འབྲེལ་བས་ཞིབ། ལུས་གྱིས་མི་
 སྟོང་རིག་པས་ནང་ནས་སྟོང་པས་ཞིབ། སྤྲིན་རྒྱ་བཟུང་དུ་མེད་དེ་རིག་པ་ཡི། རྒྱུ་ཐག་མི་
 གཅོད་ངང་ལ་གནས་པས་ཞིབ། བཟུང་རྒྱ་མེད་དེ་དིག་མའི་མི་ལམ་འདྲ་བས་ཞིབ། དཔེར་ན་
 རྣམ་མཁའི་ངང་ལས་འབྱུང་བ་མི་འཁྱར་འདྲ་བས་ཞིབ། ཐམས་ཅད་ངང་ལས་མི་འཁྱར་ཞིབ་
 པའི་མཆོག་ (ཆ) དངོས་ཉིད་ཅིང་པར་སྟོན་ཏེ་མདོ་འདི་འགྲེལ། ཐེག་དམན་བཤོད་པས་
 བསྐྱེད་པ་གངས་གྱིས་འཛིན། རྫོགས་ཆེན་དོན་གྱིས་སྐད་ཅིག་ཅམ་གྱིས་རྒྱས། ཆོག་ཏུ་ཅིང་སྟེ་བྱ་
 བཅའ་རྒྱུ་མེད་སྟེ། རྟེན་བཅིང་སྟེ་ཅེ་ཡང་ནམ་མི་རྟོག་སྟོང་པ་ཅིང་སྟེ་སྤང་དང་དོར་བ་མེད། ལམ་
 དུ་ཅིང་སྟེ་བཤོད་དང་སྤང་བ་མེད། ས་ཏུ་ཅིང་སྟེ་སྤང་དང་ཐོབ་པ་མེད། དོན་ལ་ཅིང་སྟེ་
 འདི་ཞེས་བཟུང་དུ་མེད། སྟོང་པ་ཅིང་སྟེ་བཟུང་ཁིང་བཏང་བ་མེད། དཔེར་ན་བྱ་ཕྲན་ནམས་
 གྱིས་གཤོག་ཆུབས་བསྐྱར་བྱས་ཀྱང་། ཅི་ཤིང་ནགས་ཚལ་ཁ་ལས་འཕགས་མི་རུས། ཞག་དང་ཆེ་
 བར་གངས་དང་ཕྱ་གུས་གཤོག་མི་ཐེག་ ཁྱུང་ཆེན་གཤོག་ཆུབས་གཅིག་གིས་རི་རབ་འཁོར། མའི་རུམ་
 རྣམ་གཤོག་རྒྱས་སྒོང་ཆག་རི་རབ་ཅེ་ལ་འཕུར། དཔེ་དོན་དཀའ་སྤྲོ་མེད་པས་ཅིང་
 པའི་མཆོག་ (༡) དངོས་ཉིད་དྲི་མ་ཡོད་དེ་མདོ་འདི་འགྲེལ། བོན་གྱི་སྐུ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་གྱི་དྲི་མ་

ཡོད་པ་ནི། །དངོས་དང་མཚན་མར་འབྱུང་འཇུག་གི་བྲག་སྒྲ་ཆོག་པ་དང་། །སེམས་ཉིད་སྟོང་གསལ་གཅིག་སྟེ་སེམས་སྐྱེ་བའི་མ་ཅན། །བཅའ་པོ་འབྱུང་བའི་ཡུལ་དང་ནམ་ཤེས་གཅིག་སྟེ་གཟུང་འཛིན་དེ་མ་ཅན། །འཁོར་འདས་ངོ་བོ་གཅིག་སྟེ་སྤང་སྤང་དེ་མ་ཅན། །བྱམས་སྤང་ངོ་བོ་གཅིག་སྟེ་བདག་གཞན་དེ་མ་ཅན། །ཐམས་ཅད་བོན་སྐྱར་གཅིག་སྟེ་མ་རྟོགས་དེ་མ་ཅན། །དཔེར་ན་སྤྱིན་དང་ཁྱེད་སྤངས་གཞན་ཆོན་གྱི་བྲག་དང་། །ནམ་མཁའ་སྟོང་གསལ་གཅིག་སྟེ་ཁ་དྲོག་ནམ་མཁའ་ཡིན། །དྲངས་བའི་ནམ་མཁའ་ཁ་དྲོག་ནམ་མཁའ་ཡང་། །ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་བས་འབྱུང་འཇུག་དེ་མ་ཅན། །ཐམས་ཅད་ཞེ་འདོད་གནས་པས་དེ་མའི་མཚན། (༢) །དངོས་ཉིད་གོང་ན་ཡོད་དེ་མཛོད་འདི་འགྲེལ། །བོན་སྐྱེ་དེ་བས་མཐོ་སྐྱེ་ནི། །འབྱུང་འཇུག་མེད་པའི་སེམས་ཉིད་མ་བཅས་པ། །མཚན་དུ་མེད་པས་བོན་གྱི་སྐྱེ་བས་ཆེ། །ཡང་དྲོག་མེད་པས་ནམ་མཁའི་སྟོང་བས་ཡངས། །འཁོར་བའི་གཞི་མེད་འདས་པ་ཉིད་ལས་མེད། །འདས་པ་ཉིད་ཀྱང་མཚན་པའི་ཆོག་ལས་འདས། །སྐྱེ་བྱ་གདགས་པའི་གཞི་མེད་བོན་སྐྱེ་གདགས་གཞི་ཅན། །གཞི་དང་གཞི་མེད་རྟོགས་དང་མ་རྟོགས་ཁྱུང། །དཔེར་ན་མཚན་མ་དང་བྲལ་ནམ་མཁའ་ནི། །ཁ་དྲོག་དབྱིབས་མེད་ནམ་མཁའ་ཅིར་མི་སྤྲང་། །སྤྲང་མེད་སྟོང་བས་ཁྱབ་ཅིང་གསལ། །ཐམས་ཅད་གདགས་གཞི་བྲལ་བས་མཐོ་བའི་མཚན། (༣) །དངོས་ཉིད་འབྱམས་པར་སྟོན་ཏེ་མཛོད་འདི་འགྲེལ། །སངས་རྒྱས་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་སེམས་ཅན་འབྱམས་པ་ནི། །སེམས་ཉིད་གཞི་དང་དངོས་པོ་ཡུལ་དུ་འབྱུལ། །གསལ་སྟོང་ཆ་བྲལ་ཡེ་ཤེས་ནམ་རྟོག་ལངས། །རྟོགས་པའི་གཡུང་དུང་རྟོག་ཏུ་སྒྲིལ་རྟུལ་འབྱམས། །འདབ་གཤོག་མེད་པར་སྤྲང་བ་དགྲུང་མཐའ་ཡས། །ཡན་ལག་མེད་པར་ཕྱོགས་བཞི་ཀུན་དུ་འགྲོ། །འགྲུགས་པ་མེད་པར་རང་སར་སྤྲང་ལ་སྟོན། །དགོས་པ་མེད་པར་བག་ཆགས་བཟང་ངན་སོགས། །ཕྱིན་ཅིང་བཤོད་ཀྱང་ངལ་ཞིང་དུ་བ་པ་མེད། །རྟོག་པའི་རྟོག་ཕྱོགས་བཅུ་ཀུན་དུ་རྒྱ། །དབྱིངས་དང་ཡེ་ཤེས་བྲལ་བའི་སྟོན། །དཔེར་ན་རས་དང་འབྲུ་མར་བྲལ་བས་འོད་ཤོར་བས། །ཐུན་པའི་གཡུང་དུང་དབང་བོའི་སྒྲིལ་འགག་འདྲ། །འབྱམས་པའི་དབེ་ནི་སྤྱིན་རྗེས་རྒྱུད་ལྷགས་འདྲ། །རྒྱ་དུག་སྐྱེ་བཞིར་གནས་པས་འབྱམས་པའི་མཚན། (༤) །བཞག་སར་མ་བཟུང་འབྱམས་དང་ཆོ་ཆད་བསྟན་ཏེ་མཛོད་འདི་འགྲེལ། །སངས་མ་རྒྱས་པར་སྟོན་ཡང་རྟོག་པའི་སྟོན། །སེམས་དང་འཕྲད་པས་སངས་རྒྱས་ཡིན་ཏེ་སྟོན་པའི་མཚན། །སངས་རྒྱས་གཞན་ནས་མེད་དེ་རང་

སེམས་དོན་རྟོགས་ཀྱིས། རྒྱས་དང་དེ་རྟོགས་མཉམ་སྟེ་དཔྱད་རྟོག་བསྒྲུབ་པ་བསྐྱོམ་པའི་མཚན།
 དཔེར་ན་དབུལ་མའི་གཏེར་ནི་མཚན་མས་སྒྲིབ་པ་ལ། བཅའ་བས་མ་རྟེན་ཤིན་ཏུ་ཉེན་མོངས་
 ཏེ། །མཚན་མ་མེད་པས་གཏེར་དང་འཕྲད་པ་ལྟར། སེམས་ཉིད་རྟོགས་པས་སངས་རྒྱས་བསྐྱོམ་
 པའི་མཚན། (ལ) །དངོས་ཉིད་འབྲུལ་བ་སྟོན་ཏེ་མདོ་འདི་འབྲེལ། སེམས་ཅན་མ་འབྲུལ་སངས་
 རྒྱས་འབྲུལ་བ་ནི། སེམས་ཉིད་དང་ལས་སེམས་ཅན་ཅི་བྱུང་ཡང་། སྤྱི་མི་འབྲུལ་བས་སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་སྤང་། །འབྲུལ་བའི་མདུད་པ་གཞན་གྱིས་མི་ཤིག་རང་ཉིད་རྟོགས་པས་གྲོལ།
 །འབྲུལ་གཞི་གཞན་སྤང་རང་འབྲུལ་རང་ལ་ཐིམ། །རང་རྒྱུད་མ་འབྲུལ་སྟོ་བྱུར་གཞི་ལས་འབྲུལ།
 །དཔེར་ན་ནམ་མཁའི་དང་ལས་སྤྲིན་དང་གཞུང་ཚོན་ཅི་བྱུང་ཡང་། །ནམ་མཁའི་དང་ལས་མ་
 གཏོགས་གཞན་ནས་མེད། །ནམ་མཁའི་ཚོ་འབྲུལ་གཞུང་ཚོན་ཁྱུ་ཆངས་སྤང་། །རང་རྒྱུད་དངས་
 པས་སྟོ་བྱུར་ཚོ་འབྲུལ་གྱིད། །དེས་ན་དོན་དམ་དང་ལས་ཀྱན་རྩོལ་འབྱུང་བའི་མཚན། (ཆ) །
 །དངོས་ཉིད་མེད་པར་སྟོན་ཏེ་དོན་འདི་འབྲེལ། སེམས་ཅན་བས་ནི་སངས་རྒྱས་སྤང་བ་ནི། སེམས་
 ཅན་བྱེ་བྲག་སྒྲ་ཚོགས་ཀྱང་། །སངས་རྒྱས་ཆེ་བའི་དང་ལས་བྱུང་། །བསྐྱལ་པ་བགྱངས་ཀྱང་ནམ་
 མཁའ་འགྱུར་མི་གྱིད། །དེ་རྟེན་མནར་མེད་ལྷུང་བ་མི་ཐར་ཅི་མི་གྱིད། །སངས་རྒྱས་སྤང་བས་གཞི་
 བཅན་མི་ཐོག་གཙོ། སེམས་ཅན་འབྱེ་བས་མི་རྟག་འགྱུར་བ་ཡིན། །དེས་ན་སེམས་ཅན་བས་ནི་
 སངས་རྒྱས་སྤང་བའི་རྟགས། །དཔེར་ན་མགར་གྱི་སྟོབས་ཆེན་གྱིས། །གསེར་ལ་འདྲོད་ཡོན་ཅི་
 བསྐྱར་ཡང་། །འདྲོད་ཡོན་བྱེ་བྲག་བཏགས་པའི་མིང་མང་ཡང་། །མིང་སྤང་རྟོག་པའི་སྟོ་ཡིས་
 བཏགས། །གཞི་བཅས་ཅི་རྟེན་བྱས་ཀྱང་གསེར་ནི་ས་ལེ་སྤྲུམ། །གཞི་བཅན་བཏགས་པས་སངས་
 རྒྱས་སྤང་བའི་མཚན། (ཇ) །དངོས་ཉིད་འདྲེན་སྟོན་ཡིན་པར་མདོ་འདི་འབྲེལ། སངས་རྒྱས་སྟོབ་
 དཔོན་སེམས་ཅན་ཡིན། །སྟོབ་དཔོན་བསད་ན་བདེ་བ་ནི། །ང་ཡི་བཅའ་བས་གཞི་མ་རྟེན། །གཞི་
 མེད་རྟོགས་པས་སངས་རྒྱས་ཉིད་ལྟར་ཤར། །དུས་གསུམ་བདེར་གཤེགས་ཐམས་ཅད་རྟོགས་པའི་
 བྱེ་ །ཀྱན་བཟང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱང་རྟོགས་པ་ལས། །དུག་གསུམ་དུག་ལྡེའི་ཉེན་མོངས་ཀྱང་། །དུག་
 གསུམ་དུག་ལྡེ་རང་གིས་དག་པར་བྱ། །བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་ཉེན་མོངས་ཀྱང་། །རང་གི་རང་སར་
 གྲོལ་ཅིང་དག །དེས་ན་སྟོབ་དཔོན་བསད་ན་བདེ། །དཔེར་ན་ལྷགས་ནི་ལྷགས་གྱིས་གཙོད་པ་
 ལས། །གཞན་གྱིས་ཚད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། །ང་ཡི་གཞི་མེད་དཔེ་ནི་འདི་འདྲ་སྟེ། །གཙུག་ཀྱང་

སྤྱི་ལོ་ལྔ་པ་ལོ་འདྲེན་པ་ཡི། རྒྱ་ཉིད་ཆུ་ཕ་བཟང་ཆུ་མ་རྩེད་དེ། ཡེ་ནས་ཕྱི་ནང་གཞུང་ཆོན་
 རྩེད་བའི་དོན་ཤེས་བཞིན། རམས་ཅད་རྩེད་ཞིང་ནང་དུ་བསང་པས་བདེ་བའི་མཆོག་ (༥) །
 ལོངས་སྤྱོད་འདྲེན་སྟོན་བྱེད་པར་སྟོན་ཏེ་མདོ་འདི་འགྲེལ། འདོད་ཆགས་མ་སྤྱད་སེམས་ཅན་མ་
 བསང་སངས་མི་ཆུ་བྱ་བ་ནི། རྒྱུ་ལྡན་དང་ཡེ་ཤེས་སྤྱར་བས་བདེ་བ་ཤུགས་ཀྱིས་འབྱུང་། །
 འཁྲིག་སྤྱོད་རོལ་བས་ཡབ་ཡུམ་གདར་ཤ་བཅད། རམས་དང་ཤེས་རབ་སྤྱར་བས་གཉིས་མེད་
 ཟུང་འཇུག་སྤྱོད། ཤེས་རབ་རྣམས་པོའི་རལ་གྱིས་ཉོན་མོངས་དུག་ལྡན་བསྐྱེད། ཡང་དག་དོན་ལ་
 སེམས་ཆགས་འདོད་ཆགས་སྤྱོད། འཁོར་བའི་ཆུ་ལྡན་ལ་བས་སེམས་ཅན་བསང། རྒྱུ་ལྡན་ན་མ་
 མེད་བྱ་གཅིག་འཐོར་བྱེད་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། རམས་འཇིག་རྟེན་
 རྟེན་དུ་འབྱུང་། རང་འབྱུང་རང་སར་དག་པས་བསྐྱེད་ས་ཟེར། འབྱུང་བ་ནམ་མཁའ་སྤྱོད་ས་
 བས་སྤྱོད་བ་ཟེར། རམས་མཁའ་གཤམ་བཅོམ་མེད་པས་འབྱུང་བའི་མཆོག་ རྒྱུ་ལྡན་ན་ལོག་འདྲེན་
 ཆགས་སྤྱོད་འདྲེན་སྟོན་མཆོག་ (༦) རང་ཆུད་ཀ་དག་སྟོན་ཏེ་མདོ་འདི་འགྲེལ། རྒྱུ་ལྡན་སྤྱོད་
 བས་མཐར་ལྷུང་འཕེལ་འགྲིབ་མེད་ཅིང་བོགས་མི་ཕྱིན་པ་ནི། རྒྱུ་ལྡན་མཐར་འབད་ཚུལ་བྱས་དང་
 མ་བྱས་དང་། རྒྱུ་ལྡན་དང་མ་སྤྱད་པ། མཐོ་རིས་ངན་སོང་དངོས་པོ་གཅིག་ལ་རྒྱལ་ས། །
 ཐར་དང་འཁོར་ལྷུང་མིང་དུ་གདགས་སུ་མེད། རྒྱུ་ལྡན་པོ་གཞི་ཉིད་སངས་རྒྱུ་ལྡན་པོ་བོ་སྟེ། སངས་
 རྒྱུ་ལྡན་ཉིད་ལ་སྤྱོད་དང་དོར་བ་མེད། མེད་ཅེས་གདགས་པའི་མིང་ཡང་ཞེ་འདོད་མེད། རྒྱུ་
 རྒྱུ་ལྡན་དངོས་པོ་དེ་ལས་འཕེལ་ཆུ་མེད། རྒྱུ་ལྡན་སྤྱོད་ཆུ་དེ་ལས་འགྲིབ་པ་མེད། རྒྱུ་ལྡན་མི་
 འཕེལ་རྒྱུ་ལྡན་མི་འགྲིབ་བོ། རམས་ཅད་ཀུན་བཟང་ངོ་བོར་ཤེས་ཅན་ན། རྒྱུ་ལྡན་གཟུགས་
 ཅན་གཟུགས་ལ་བཞུགས་པས་སྤྱོད་། རྒྱུ་ལྡན་སེམས་ཅན་སེམས་ལ་བཞུགས་པས་འཇིན་པ་དག །
 རམས་ཅད་བཟང་པོ་བཞུགས་ཏེ་སྤྱོད་མེད་ཚུལ། གཞི་མེད་ནམ་དག་སྤྱོད་བའི་རང་བཞིན་ལ། །
 འབྱས་བྱའི་ས་བོན་བཏབ་ཀྱང་སྤྱོད་པའི་འཕེལ་འགྲིབ་བཏེན་སོ་མེད། རྒྱུ་ལྡན་རིན་ཆེན་གསེར་
 བཟུགས་བཅོམ་ལ། རྒྱུ་ལྡན་ཆོས་ཀྱིས་ཅི་ལྟར་བཅོས་ཀྱང་ཀྱང་། བཅོམ་ཉིད་ལས་མི་འགྱུར་
 ཁ་དོག་འཕེལ་འགྲིབ་མེད། འཕེལ་འགྲིབ་ཆུ་མེད་དངོས་པོ་བཏེན་པའི་ཕྱིར། སེར་བོ་མི་འཕེལ་
 རྒྱུ་ལྡན་སྤྱོད་ཏེ་མེད། རང་ངོ་མ་ཤེས་ཆོ་ཆད་འགྱུར་བའི་སྤྱོད། རྒྱུ་ལྡན་བར་སྤྱོད་བའི་
 གཞི་མ་ལ། འབྱས་བྱ་ས་བོན་སྤྱོད་ཆོགས་བཏབ་ཀྱང་ཀྱང་། ཅིས་ཀྱང་མི་ཆགས་སྤྱོད་པའི་བཏེན་ས་

མེད། རང་བཞིན་ཡེ་ནས་གནས་པས་འཕེལ་འགྲིབ་མེད་པའི་མཆོག་(༡༠) རྒྱ་འབྲས་རེ་དོགས་
འབྲས་བུ་མི་རྟེན་པར་སྟོན་ཏེ་མདོ་འདི་འགྲེལ། རྒྱ་འབྲས་བོན་ལ་རེ་དོགས་བྱར་མེད་རྒྱ་འབྲས་
མ་ཕྱི་མེད་པ་ནི། རིམ་དགུའི་ཆོག་ལ་ཞུགས་ཀྱང་འབྲས་བུ་ལོགས་ན་མེད། ཡོད་དོ་བཙལ་བས་
འབྲས་བུ་མ་སྟེགས་རྩལ་ཞུགས་འདྲ། རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་དབྱེར་མེད་གནས་སྐབས་རྟོགས་པས་ཕྱི།
ཕྱི་ཡང་གཅིག་ལས་མི་གནས་སེམས་ཉིད་མཆོན་དུ་མེད། རྣམ་གྲངས་ཐམས་ཅད་ཐིག་ལེར་སྒྲིབ་
པའི་རྒྱ། རྟེན་ན་ཁྱེད་དང་སེང་གའི་བུ་བཞིན་གསོ་ཁིང་སྟུན་མི་དགོས། ས་བོན་ས་ལ་བཏབ་
པས་ཐུ་གུ་སྟེན་པ་སྟར། རིམ་དང་ཁད་ཀྱིས་སྤྱད་རྒྱ་གཅིག་ཀྱང་མེད། གསེར་དང་སེར་བོར་
དངོས་བོར་གྲུབ་པས་རྟོགས། འབྲས་བུ་སྤྱད་པས་མ་ཕྱི་རྟོགས་པས་མཆོག་(༡༡) རྟོང་བ་འབྲས་
ཆུབ་བདེ་བར་གནས་པ་སྟོན་ཏེ་མདོ་འདི་འགྲེལ། མ་བྲལ་མ་བཙས་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་ནི། རྟོ་
བོ་གཅིག་ལ་རྟོགས་སྒྲིབ་ཚུལ་གྱིས་གསུམ། ཐམས་ཅད་རང་དབང་མ་གྲུབ་གཞན་དབང་དོན་
གྱིས་གྲུབ། སེམས་ཉིད་སྟོང་བའི་ངང་དང་མ་བྲལ་ན། སངས་རྒྱས་སེམས་ཅན་གཉིས་སུ་འབྲལ་
པར་སྤྲིད། སེམས་ཅན་མ་དོར་སངས་རྒྱས་མ་སྤང་པས། རྒྱ་དུག་སེམས་ཅན་མ་སྤང་སྟོང་བའི་
ངང་། གཤུང་བའི་སྟིང་རྩེ་ཆད་ཅན་ཡིན། མཐོན་དམན་མཉམ་པར་བཞག་པས་སྟིང་རྩེ་ཆད་
མེད་ཡིན། གསུམ་བོ་དེ་ཡང་དེ་ཡི་ངང་། ཐམས་ཅད་མཉམ་པས་ཟིན་ན་མཆོམས་མེད་ལྔ་ཡང་
མཆོག་ རྟེན་ན་ནམ་མཁའ་ཆེན་པོའི་ངང་དང་མ་བྲལ་ན། འབྱུང་ཆེན་འབྱུང་རྒྱུ་རྣམས་
དང་འབྲལ་མི་སྤྲིད། རྟེན་ན་རྒྱ་མཆོ་ཆེན་པོའི་སྟོང་དཀྱིལ་དུ། འབབ་རྒྱ་རྒྱ་ཕན་སྟོ་ཆོགས་
འབྱུག་པ་ཡང་། རྒྱ་མཆོ་ཆེན་པོ་མིན་པ་ལོགས་ན་མེད། ཐམས་ཅད་རང་ངོ་ཤེས་པས་ཆོག་སྟེ་
མཆོག་(༡༢) རྟོན་གྲུབ་གཞན་ནས་ཐོབ་རྒྱ་མེད་པར་སྟོན་ཏེ་མདོ་འདི་འགྲེལ། རིམ་བརྒྱད་
མན་ཆད་ཐིག་ཕན་བྱིས་པའི་སྟོ། བདག་གཞན་བསྟན་བྱ་སྟོན་བྱེད་གཉིས་བཟུང་ནས། ཐོབ་
ཅིང་གྲུབ་པ་དེའི་བར་ནས་རེ། བྱུར་ཤོག་སྟོན་ལམ་འདེབས་པ་བྱིས་པའི་ཡིད་སྟོན་ཚུལ། རང་
སེམས་རང་གིས་རྟོགས་པ་རང་དོན་རང་གིས་རིག་ རང་དབང་རང་གིས་ཐོབ་པས་དབང་གི་
རྒྱལ་བོ་ཡིན། བག་ཆགས་གསར་རྟེན་ཕྱག་སྟེ་མི་འགྱུར་རྒྱས་བཏབ་པས། འགྱུར་མེད་ཕྱག་རྒྱས་
བཏབ་ཅེས་དེ་ལ་བྱ། རྒྱ་དང་རྒྱུན་གྱིས་མ་བསྐྱེད་བྱང་རྒྱུ་སྟིང་བོ་ནི། རྩལ་གསུམ་མི་འགྱུར་
བརྟན་པར་རིག་པའི་ཕྱགས་ཀྱང་ཡིན། ཕྱོགས་རིས་མེད་པར་བདལ་བས་དབྱིངས་ཉིད་ཡེ་སངས་

ཡིན། གསལ་སྟོང་གཉིས་སུ་མེད་པས་བདེར་གསེགས་དཀྱིལ་འཁོར་ཡིན། མ་བཙལ་སྟུན་གྱིས་
 གྲུབ་པས་བདེར་གསེགས་ཐིན་ལས་ཡིན། རང་སེམས་མངོན་དུ་གྱུར་བས་མཆོག་གི་སྟོང་པོ་ཡིན།
 ཡེ་བསྐྱེད་གདེང་དང་ལྷན་པས་ནལ་འབྱོར་དམ་ཆོག་ཡིན། ཐིག་ལེ་གཅིག་ལ་བཞག་པས་བདེར་
 གསེགས་དགོངས་པ་ཡིན། ཐམས་ཅད་དེའི་ངང་ལ་རྫོགས་པས་རྫོགས་ཆེན་མཐར་ཐུག་ཡིན།
 དཔེར་ན་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་དེ་ཡོད་ན། རྟོག་བྱ་གཞན་མ་དེ་ཡི་ངང་ལས་འབྱུང་། གཞན་ནས་
 མི་རྟོན་དཔེ་དོན་ཀྱན་གྱི་མཆོག་ (ག) འཁོར་བ་ཡེ་ནས་སྟོང་བར་སྟོན་ཏེ་མདོ་འདི་འགྲེལ། སེམས་
 ཅན་བྱ་བ་ཡེ་ནས་མིང་གིས་སྟོང་། སེམས་ཉིད་ངང་ལ་སངས་རྒྱས་ཡེ་ནས་སྟོན། བཙལ་
 བས་མི་རྟོན་སངས་རྒྱས་ལོགས་ན་མེད། བྲལ་བའི་རྒྱ་མེད་སྟོན་པའི་རྒྱ་རྒྱུན་མེད། ཅི་ཡང་
 དངོས་གཞི་མེད་པས་སངས་རྒྱས་ཡིན། སེམས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་རྟོགས་པས་ཕྱོགས་ཆ་ཀྱན་དང་
 བྲལ། དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་དབྱིངས་ན་འབྱུང་བ་གནས་པ་ནི། འབྱུང་བ་མིང་ཙམ་ནམ་མཁའ་
 ལོགས་ན་མེད། རྣམ་མཁའ་མཐའ་དང་བྲལ་བས་ཀྱན་ཤོང་བྱུང་བ་དཔལ་གནས། ཐམས་ཅད་
 ངང་གིས་སྟོང་བས་མིང་དང་བྲལ་བའི་མཆོག་ (ང) ཐམས་ཅད་བཙལ་རྒྱ་མེད་པར་སྟོན་ཏེ་མདོ་
 འདི་འགྲེལ། རྒྱ་རྒྱུན་མེད་པའི་སྟོང་པོ་ནི། ཀྱན་འཇུག་དབང་བསྐྱར་ཐམས་ཅད་བྱེད། རྒྱ་ལས་
 མ་བྱུང་སེམས་ཉིད་ནི། སྟོང་བར་གནས་པས་དབྱིངས་ཞེས་བྱ། སྟོང་བ་མ་བཙལ་བཙལ་བཙལ་
 དངོས། གཞི་མར་གྱུར་བས་རྒྱའི་ཚུལ། མ་བཙལ་བཞག་པས་རྒྱའི་མཆོག་ མཆོག་རྟོགས་པ་ལ་
 རྒྱ་ཡིན་ཙམ། དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་སྟོང་བ་བཙལ་རྒྱ་མེད། རྣམ་མཁའ་འབྱུང་བ་ཀྱན་གྱི་
 རྒྱ། རྟོན་ཉིད་རྒྱ་བྱ་གནས་པའི་མཆོག་ གཞི་རྒྱ་མེད་པའི་སེམས་ཉིད་ནི། རང་གིས་རང་
 གསལ་ཡེ་ཤེས་ཏེ། མ་བཙལ་བཞག་པ་འབྲས་བུ་ཡིན། དེ་བཞིན་གནས་པས་སེམས་ཉིད་
 དངོས། སེམས་མཐོང་མཐུ་བརྟན་འབྲས་བུའི་མཆོག་ དཔེར་ན་ཉི་མའི་སྟོང་པོ་ལ། འོད་ཀྱིས་
 འཇིག་རྟེན་གཏོས་གང་ཡང་། སྟོང་པོ་ཉིད་ནི་ལོགས་ན་མེད། སྟོང་པོའི་རང་བཞིན་འོད་ཀྱི་
 མཆོག་ དབྱིངས་དང་ཡེ་ཤེས་གཉིས་མེད་ལས། མཐའ་གཉིས་བྲལ་བའི་སྟོང་པོ་ཡིན། སྟོང་པོ་
 དེ་ལ་གནས་པས་བཙལ་སྟུ་མེད། ཕྱི་ནང་མེད་པར་གསལ་བས་ཡེ་ཤེས་ཡིན། མཐའ་དབྱས་མེད་
 པར་གསལ་བས་རྫོང་ཞེས་བྱ། དངོས་པོ་གཅིག་ལ་རྫོགས་པས་རྫོགས་ཆེན་ཏེ། དཔེར་ན་ནམ་
 མཁའ་ཡེ་ནས་བྱུང་བ་དཔལ་ལ། ཕྱོགས་རིས་མེད་པར་མ་ལུས་ཀྱན་ལ་བྱུང། མཆོན་དུ་མེད་པར་

མ་ལུས་ཀུན་ལ་གསལ། རྟེན་ལས་བསྐྱལ་དུ་མེད་པས་ལ་བརྒྱའི་མཚན། (ཅ) རྟོན་པོ་མེད་པའི་
 ཚུལ་གྱིས་བྱེ་བར་བསྟན་ཏེ་མདོ་འདི་འགྲེལ། །ལྟ་བའི་ཚུལ་ནི་དབང་པོའི་རིམ་པས་བྱེ། རྟོན་པོ་
 བོ་ཐ་མ་དག་གིས་ལྟ་བ་ནི། བྱི་ནང་སྟོང་བཅུད་ཟང་ཟེང་དག་གི་སྦྱོན་པ་ཡང་། རྟོན་པོ་རྩལ་
 དང་སེམས་སྟོབས་བསྐྱེད་པས་སྦྱེ་བའི་ཚུལ། བར་དུ་ཀུན་ལ་བསྟོན་ཏེ་ཐོས་པས་འཆི་བའི་ཚུལ། །
 ཐ་མར་སྟོང་བར་བཟུང་སྟེ་འབྱུང་བའི་ཚུལ། (ཆ) རྟོན་པོ་འབྲིང་པོ་དག་གིས་ལྟ་བ་ནི། རྟོན་
 པོ་ཡིག་འབྲུ་སྟེང་པོས་སྦྱེ་བའི་ཚུལ། བར་དུ་ཡབ་ཡུམ་ཞལ་བསྟུང་བའི་ཚུལ། ཐ་
 མར་ངང་ལ་བསྐྱལ་བ་འབྱུང་བའི་ཚུལ། གང་ཟག་དབང་པོ་རབ་ཀྱི་ལྟ་བ་ནི། ལྟ་བུ་སྟོང་ཀུན་
 བཟང་ཡབ་ཡུམ་རྟོགས་པས་སྦྱེ་བའི་ཚུལ། རྟོག་ཆད་མཐའ་གཉིས་བསྐྱེད་པས་ཟད་པའི་ཚུལ། །
 འབྱུང་མེད་དོན་ལ་གནས་པ་འབྱུང་བའི་ཚུལ། ཚུལ་གསུམ་མ་འདུས་རིམ་དགུ་གང་ཡང་མེད། །
 མ་ལུས་རྫོགས་པས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མཚན། (ཇ) རྒྱ་འབྲས་གཅིག་པར་སྟོན་ཏེ་མདོ་འདི་
 འགྲེལ། རྒྱ་ལ་འབྲས་བུ་རྒྱས་བཏབ་པས། འབྲས་བུ་ལ་ཡང་རྒྱ་ཡིས་བཏབ། རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་
 དངོས་གཞི་ཡིན་ཏེ། ཐ་མའི་དུས་ནི་སེམས་ཅན་རྒྱ་རྩ་མཐོང་། །ཡ་ཐའི་དུས་ནི་སངས་རྒྱས་རྒྱ་
 རྩ་མཐོང་། གཉིས་མེད་དུས་ནི་རྒྱ་འབྲས་དབྱེར་མེད་དེ། རྟེན་ཡང་དབང་པོ་རབ་འབྲིང་གསུམ་
 གྱིས་བཞེད། ཐ་དད་མ་མཆིས་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་ནི། རྟོན་པོ་རྟེན་པོ་དང་དགུ་པའི་ཚུལ་བཞིན་
 ཏེ། རྟོན་པོ་གཅིག་ལ་ཚུལ་གྱིས་བྱེ་བའི་མཚན། (ཉ) རྒྱ་འབྲས་རྩལ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྟན་ཏེ་
 མདོ་འདི་འགྲེལ། རྟེན་པོ་འཁོར་གཅིག་གི་མཚན་ཉིད་ལ། རྒྱ་འབྲས་གཉིས་སུ་བསྟན་པ་ཡང་། །
 ཐ་དད་མེད་པར་རྩལ་བ་ཐེག་ལའི་ངང་། སེམས་ཀྱི་དངོས་པོ་རྒྱ་རྩ་མཐོང་། རྒྱའི་དངོས་པོ་
 འབྲས་བུ་ཡབ་ཡུམ་གཉིས། གང་རྟེན་པ་བཅད་པས་རྩལ་བའི་ངང་། གཉིས་སུ་མེད་པས་དཀྱིལ་
 འཁོར་རོ། རྟོན་པོ་ནི་མཐའ་མཚན་ཉིད་ལ། ཚུལ་གྱི་གསལ་སྟོང་རྒྱས་པ་བཞིན། རྟེན་པོ་
 གནས་པ་རྩལ་བའི་མཚན། (ཏ) རྒྱ་ཉིད་གནས་སུ་བསྟན་ཏེ་མདོ་འདི་འགྲེལ། སྟོན་གནས་
 གཞན་ནས་བཅུ་ལྟ་པས། རྟོན་པོ་དེ་ཉིད་ལེ་ལོའི་རྒྱ། འབྲུང་བའི་མཚན་ཉིད་རྒྱ་ཡིན་
 ཏེ། རྒྱ་དེ་དངོས་པོར་སྟོན་པའི་གནས། བདེ་བ་གསལ་བ་མི་རྟོག་པ། མཉམ་ཉིད་གཞི་སྟོང་
 ལྷན་གྲུབ་ནས། གནས་དེར་བཞུགས་ན་སངས་རྒྱས་ཡིན། སེམས་ཉིད་དགོན་པའི་རྒྱ་མཚན་
 བཅད། གཞན་ནས་བཅུ་ལྟ་པས་མ་རྟོག་རང་ལ་རྟོགས། ལྟ་བུ་མཐའ་རང་ལ་བསྟན་པ་ཀུན་མཐོང་།

རིག་པ་གསལ། །རྩོམ་མོ་དབྱིངས་སུ་རྩོམ་བས་ལོངས་སྟོང་དགའ་བདེ་ཕུན་སུམ་ཚྏགས། །བདག་
ཞལ་བདག་གིས་མཐོང་པས་གཞན་མཐོང་སྟུ་མར་གསལ། །ཐིག་ལེ་གཅིག་ཏུ་བཞག་པས་མཚན་
མ་ཡོངས་དང་བྲལ། །སྟོང་བོ་དོན་ལ་གནས་པས་གནས་ཀྱི་དམ་པ་ཡིན། །དབེར་ན་གནས་དང་
སྟོམ་པའི་རང་བཞིན་རང་འོད་ནོར་བུའི་ཚུལ། །དེ་ལྟར་རྟོགས་པའི་རྒྱ་དེ་གནས་ཀྱི་མཚན། (ཐ) །
བྱེད་སྟོང་ཚྏགས་སུ་ཉུ་བར་བཞུན་ཏེ་མདོ་འདི་འགྲེལ། །འདོད་ཡོན་ཐམས་ཅད་ཚྏགས་ཡིན་གཞན་
མེད་དོ། །བྱ་ཆ་ཐམས་ཅད་ཚྏགས་ཡིན་གཞན་མེད་དོ། །གནས་མཚན་དེ་ཡི་དོན་རྟོགས་ན། །
ཡིད་ལ་བསམ་པ་ཅི་བྱུང་ཡང་། །འགྱུར་མེད་བོན་གྱི་ཁྲོད་དུ་འཕྱུ། །དག་གིས་སྟོང་གཞི་ཅི་སྟུས་
ཀྱང་། །བརྗོད་དུ་མེད་པའི་སྟོང་བོ་རྒྱས། །ལུས་ཀྱིས་བསྟོད་བསྟུལ་ཅི་བྱེད་ཀྱང་། །ཡབ་ཡུམ་རྩལ་
བའི་ཕྱག་རྒྱ་ཡིན། །བྱེད་སྟོང་ཐམས་ཅད་ཚྏགས་གཉིས་དང་། །དབེར་ན་རྒྱ་མཚོའི་དང་དུ་རྒྱ་
ཐན་འབྲུག། །རྒྱ་ཐན་རྒྱ་མཚོ་མི་བྱེད་གཅིག་པ་ལྟར། །གནས་གཅིག་ཚྏགས་རྩོགས་སྒྲིབ་བྱང་ཡེ་
ཤེས་ཁྲོད་། །མ་བསགས་ཚྏགས་ཆེན་ཡེ་ནས་རྩོགས་པའི་མཚན། (ད) །ཐམས་ཅད་སྟོང་བར་
བཞུན་ཏེ་མདོ་འདི་འགྲེལ། །དབྱིངས་ཞེས་བྱ་བ་སེམས་ཉིད་སྟོང་བ་སྟེ། །མི་དམིགས་མི་སྣང་
བརྗོད་པའི་ཚྏགས་ལས་འདས། །གདགས་པའི་གཞི་མེད་སྟེ་བའི་ས་བོན་མེད། །ས་བོན་མེད་པས་སྟེ་
བའི་རྒྱ་གུ་མེད། །རྒྱ་གུ་མེད་པས་སྟེ་སྟོན་འབྲས་བྱ་མེད། །ཁོ་ཡིས་གཞན་མཐོང་མེད་ལ་གཞན་
ཀྱིས་ཁོ་མཐོང་མེད། །སངས་རྒྱས་མི་བུའི་སེམས་ཅན་གཟིགས་རྒྱ་མེད། །ཐུགས་རྗེ་མི་འབྱུང་
གཞི་མ་འབྱུང་ཆེན་མེད། །སྟོང་བ་ཕུལ་ཆད་མཉམ་སྟོམས་དང་དུ་སྟོང་། །དེ་ལ་སྟོང་ཞེས་བྱ་བའི་
སྟོན་ཀྱང་མེད། །དེ་ལ་མི་སྟོང་བྱ་བའི་བསྐྱར་བ་མེད། །སྟོང་དམ་སྟུམ་པའི་ཞེན་པའང་དེ་ལ་མེད། །
དེ་ཡི་མཚན་ཉིད་རང་གིས་འཛིན་པ་ཡིན། །སྟོང་བའི་མཚན་ཉིད་སེམས་ཉིད་སྟོང་བས་འཛིན། །
དབེར་ན་རི་བོད་ར་དང་མོ་གཤམ་བྱ་བཞིན་དུ། །ཡེ་སྟོང་ཡེ་ནས་འཛིན་པའི་མཚན་ཉིད་འཛིན། །
ཡེ་ནས་རྒྱན་ཆད་མེད་པ་སྟོང་བའི་མཚན། (ན) །ཐམས་ཅད་ཡེ་ཤེས་བཞུན་ཏེ་མདོ་འདི་འགྲེལ།
ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་གསལ་ཏེ་ཡེ་ཤེས་དོན། །འགྲོ་བ་ཀུན་ལ་རང་གཞུང་ཡུལ་གསལ་བ། །དེ་
ཡང་རང་འབྱུང་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་ཡིན། །སྟེ་ཤི་གནས་འགྱུར་འཁྲིག་ཆགས་སྟོང་། །ཞེན་ཆགས་ཉོན་
མོངས་དུག་ལྡ་ཡང་། །དེ་ཡང་རང་འབྱུང་ཡེ་ཤེས་ཡིན། །འཁོར་དང་ལྷ་དན་འདས་པ་ཡང་། །དེ་
ཡང་རང་འབྱུང་ཡེ་ཤེས་ཡིན། །ཐམས་ཅད་ཡེ་ནས་ཡོད་པས་འབྱུང་། །ཤུགས་ལས་བྱུང་པས་རང་

བྱང་ཡིན། ཀྱུན་ལ་འཇུག་པས་ཡེ་ཤེས་ཡིན། རྟེན་མཚན་ཉིད་རང་གིས་འཛིན། རྟེན་པ་ལ་ལྷན་པའི་ཆུ་བྱང་པས། རྟོན་པོ་གང་འདོད་གྲུབ་ཀྱང་ལྷན་གྱི་ངང་། ཡེ་ནས་མ་བཅས་ངང་གིས་འབྱུང་། རྟེན་པའི་ཉིད་ཀྱི་ངང་གསལ་ཡེ་ཤེས་མཚན། (པ) ལྷན་གྲུབ་ལྷན་པས་བྱེད་ཉི་མཛོད་འདི་འགྲེལ། ཡོད་ནི་གཅིག་ལས་མེད་པ་སྟེ། ལྷན་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་བྱུང་། བྱེད་ནི་ཐོག་པ་གསུམ་དུ་བྱེད། གསལ་ནི་རིག་པའི་ངང་ལ་གསལ། ལྷན་དུ་དངོས་པོ་ཅི་ཡང་མེད། བྱེད་དུ་མཚན་མའི་ཡུལ་ལས་འདས། སྟོན་གྱིས་བཏགས་པ་ཀྱུན་དང་བྲལ། སྟོན་བྲལ་ཉིད་ལ་ཆུ་བྱེད་གསུམ། སྟོན་བྲལ་མེ་ལོང་ལྷ་བྱེད་ཡེ་ཤེས་ཏེ། གསལ་ཡང་མཚན་དང་བྲལ་བ་ནི། ངང་གིས་སྟོང་བས་དབྱིངས་ཞེས་བྱ། གཉིས་སུ་མེད་པས་སྟོན་དང་བྲལ། སྟོན་དང་བྲལ་བ་དེ་ཉིད་ལ། མཉམ་སྟེ་མས་ངང་ལ་གསལ་བ་ནི། མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཡིན། མཉམ་ཡང་མཚན་དང་བྲལ་བ་ནི། ངང་གིས་སྟོང་བས་དབྱིངས་ཞེས་བྱ། གཉིས་སུ་མེད་པས་སྟོན་དང་བྲལ། སྟོན་དང་བྲལ་བ་དེ་ཉིད་ལ། བཏགས་ཤིང་བཏགས་ཤིང་གསལ་བ་ནི། བྱ་བ་ནན་ཏན་ཡེ་ཤེས་ཏེ། ལྷན་ཞིང་མཚན་དང་བྲལ་བ་ནི། ངང་གིས་སྟོང་བས་དབྱིངས་ཞེས་བྱ། གཉིས་སུ་མེད་པས་སྟོན་དང་བྲལ། སྟོན་དང་བྲལ་བ་དེ་ཉིད་ལ། རྟོགས་ཆར་བྲལ་བ་ཉིད་ཀྱི་གསལ། སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཏེ། སྟོང་ཉིད་གསལ་བས་མཚན་དང་བྲལ། ངང་གིས་སྟོང་བས་དབྱིངས་ཞེས་བྱ། གཉིས་སུ་མེད་པས་སྟོན་དང་བྲལ། སྟོན་དང་བྲལ་བ་དེ་ཉིད་ལ། རང་བཞིན་ཤུགས་གྱིས་གསལ་བས་རང་འབྱུང་ཡེ་ཤེས་ཡིན། རྟེན་པ་རྟོགས་པས་རང་རིག་ཡེ་ཤེས་ཡིན། རྣམ་རྟོག་ངང་གིས་དག་པས་མེ་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཡིན། སྟོན་དང་བྲལ་བ་དེ་ཉིད་ལ། ཀྱུན་གྱི་གཞི་མར་འདུས་པས་ས། བག་ཆགས་གསར་རྟེན་འབྱུག་པས་རྟེན། རང་ལ་རང་གིས་གསལ་བས་མེ། རྟེན་ཤིང་རྟོག་པ་མེད་པས་ཆུ། རྟོགས་དང་བྲལ་བས་ནམ་མཁའ་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ། རྟེན་པ་གསལ་བས་ཡེ་ཤེས་ཡིན། མཚན་དང་བྲལ་བས་དབྱིངས་ཞེས་བྱ། གཉིས་སུ་མེད་པས་སྟོན་དང་བྲལ། རྟེན་པ་མཚན་ཉིད་གཉིས་མེད་འཛིན། འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་རྣམ་ལྷན་ཡང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་རང་གིས་འཛིན། སྟོན་དང་བྲལ་བའི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་། རིག་པའི་ངང་ལ་གནས་སྟོང་འཛིན། རྟེན་པ་ནམ་མཁའ་གསལ་སྟོང་ལ། གསལ་ཏེ་སྟོན་གཞི་གསལ་ཅིས་མ་ཆོད། སྟོང་སྟེ་ཐོགས་དུགས་གང་ཡང་མེད། གཉིས་མེད་སྟོན་བྲལ་དབྱིངས་ཀྱི་མཚན། (ཅ) འཁོར་བ་ལྷགས་ནས་ཐོན་བཟུང་

སྟོན་ཏེ་མདོ་འདི་འགྲེལ། །མཉམ་ཉིད་ངོ་བོ་སྟོས་བྲལ་ལ། །འཁྲུལ་དང་མ་འཁྲུལ་ངང་གིས་
གནས། །དང་བོ་གཅིག་ལ་གཉིས་སུ་བསྟན། །འཁོར་བ་ཡེ་ནས་སངས་རྒྱས་ཏེ། །སངས་རྒྱས་
འཁྲུལ་ནས་འཁོར་བ་ལྷགས་ནས་ཐོན། །དངོས་བོ་འཁྲུལ་བས་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་སུ་མཐོང་། །
མཐོང་བ་དེ་ཡིས་འཁོར་བ་ལྷགས་ནས་ཐོན། །བདེ་བའི་ངང་ལ་བསྐྱལ་བས་ལྷགས་སུ་བབྱང་། །
བྱང་ཆུབ་ས་ལ་གནས་པས་སངས་རྒྱས་བཙལ་དུ་མེད། །དཔེར་ན་ཐོག་དང་ཟད་པ་ཤིང་ཉི་
འཁོར་ལོ་འདྲ། །འཁྲུལ་བ་གཞན་ནས་འོང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། །མ་སྤང་གཞི་ལ་ཡུལ་གྱི་སྟོ་བྱར་བྱང་། །
དཔེར་ན་སྤྲིན་དང་གཞའ་ཚོན་ཁྲ་ཆངས་ནུམས། །གཞན་ནས་མ་འོངས་ནམ་མཁའི་ངང་ནས་
བྱང་། །ནམ་མཁའ་མ་སྤངས་འབྱུང་བ་སྟོ་བྱར་ཙམ། །འཁོར་བ་ལྷགས་ནས་ཐོན་པའི་མཚན་ཉིད་
འདི་འདྲ་སྟེ། །དཔེར་ན་རྩ་གདང་ལོ་བྱ་ལྟ་བུ་དེ། །དངས་པའི་འཇམ་ལེན་གནས་པས་སུ། །
དར་གྱི་ཁ་དོག་གང་ཉར་དུ་མང་ཡང་། །འོར་བུ་ཉིད་ཀྱང་དེ་ཡི་ཁ་དོག་འགྱུར། །དེ་ཉར་
སེམས་འཇམ་ལེན་སྟོན་གྱིས་རྣམ་པར་བསྐྱར་བའོ། །འཁོར་བ་ལྷགས་སུ་གནས་ཙམ་ན། །སེམས་
གྱི་མཚན་ཉིད་འདི་འདྲ་སྟེ། (༡) །དཔེར་ན་ལོ་བྱ་ལྟ་བུ་དེ། །སྤྲོ་ཚོགས་ཤིང་གསེབ་གནས་
ཙམ་ན། (༢) །དེ་ཡི་འོད་ནི་ཀུན་ཏུ་གསལ། (༣) །གསལ་བ་དེ་ནི་ཀུན་ཏུ་བྱུང་། །བྱུང་དང་ངོ་
བོ་ཅིར་མ་གྲུབ། (༤) །གཞན་གྱིས་བཙལ་ཤིང་བསྐྱར་དུ་མེད། །དེ་ནི་སེམས་གྱི་མཚན་ཉིད་དོ།
(༥) །འཁྲུལ་བའི་གཞི་བཙལ་གང་འཁྲུལ་སངས་རྒྱས་འཁྲུལ། །འཁྲུལ་བའི་ལྷགས་བཙལ་གང་
འཁྲུལ་དོན་ལས་འཁྲུལ། །འཁྲུལ་བའི་རྒྱ་བཙལ་གང་གིས་འཁྲུལ་ན་ང་དང་བདག་གིར་འཁྲུལ།
འཁྲུལ་བའི་དོན་ཅི་ལས་འཁྲུལ་ན་བོན་ཉིད་ངང་ལས་འཁྲུལ། །འཁྲུལ་བའི་འབྲས་བུ་ཅི་ཞེ་ན་ཉོན་
མོངས་སྟུག་བསྐྱེད་གཉིས། །གཉིས་འཁྲུལ་དབང་གིས་འཁོར་བ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བའི་རྒྱལོ། །
དཔེར་ན་ཐམས་ཅད་རང་ལས་བྱུང་སྟེ་ཤིང་ཁའི་སྤྲིན་བཞིན་ནོ། (བ) །འཁྲུལ་བའི་དབང་གིས་
མ་རིག་པ་གཉིས་འབྱུང་སྟོན་ཏེ་མདོ་འདི་འགྲེལ། །མ་རིག་པ་ནི་དབྱིངས་ལས་བྱུང་། །མ་རྟོགས་
པ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཉིད། །དཔེར་ན་སྐྱར་པ་འགོ་འདོད་ཀྱང་། །བལ་དུ་གནང་དུ་ཤུལ་དངས་པས། །
སྟག་ཐུང་བསྟོན་ཅིང་ཕྱིར་ཕྱིར་དམ། །རྒྱ་དེ་གང་ལས་བྱུང་ཞེ་ན། །འཁྲུལ་བའི་རྒྱ་དེ་གང་ལས་
བྱང་། །འོན་ཀྱང་ཡེ་ནས་སྤྲོན་གྲུབ་ལས། །ཉོན་ཅིག་གནས་པའི་རྒྱ་ཅ་བྱང་། །རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་
གཉིས་མེད་དེ། །དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་ཁྲུབ་བདལ་ལས། །སྤྲིན་དང་ཁྲ་ཆངས་བྱང་བ་ཉར། །

མཚན་མ་མེད་ལས་མཚན་མའི་ཆོ་འཕྲུལ་བྱུང་། ། ལྷང་དོར་མེད་ལས་ང་དང་བདག་གིར་བཟུང་། །
 གཟུང་འཛིན་དབང་གིས་འཁོར་བའི་སྒྲིན་དུ་གྱུར། ། གཅིག་ལས་བྱེ་བྲག་མང་བའི་སྒྲིན་ཡིན་ཏེ། །
 དཔེར་ན་གར་མཁན་ལག་པ་བཞིན། ། དབྱིངས་ན་ཡེ་ཤེས་མེད་པ་ལྟན་པའི་གཡུང་རྒྱུང་འདྲ། །
 ཡོད་པ་མ་མཐོང་མེད་པ་ཀུན་ཏུ་ཚོལ། ། ཡེ་ཤེས་དབྱིངས་མེད་སྤྲིན་རྗེས་རྒྱུང་ལྷགས་འདྲ། ། ཡོད་
 པར་མི་གནས་མེད་པའི་བག་ཆགས་གསོག། མེད་ནས་གར་ཡང་མ་སོང་འཁྲུལ་ནས་སོ་སོར་བྲལ། །
 འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་འདུས་པས་དབྱིབས་དང་ཁ་དྲོག་སྣང་། ། རྟོག་པས་རྒྱུན་བྱས་བག་ཆགས་སྣ་
 ཆོགས་བསགས། ། ཞེན་ཅིང་ཆགས་པས་འཁོར་བའི་སྒྲིན་དུ་གྱུར། ། དཔེར་ན་རྩུས་གདུང་དབང་པོ་
 རབ་རིབ་སྤྲིག་རྒྱ་སྟོག་པ་འདྲ། ། འཁོར་བ་ལྷགས་ནས་ཐོན་པའི་མཚན་མ་ཉིད་དུ་བྱུང་། །
 དབྱིངས་ནི་གཏི་ལྷག་སོང་སྟེ་གཉིད་ཀྱི་རྒྱ། ། གསལ་བའི་མདངས་ཤོར་ཕྱོགས་ཉལ་ཡེ་ཤེས་འཕྱོ། །
 དཔེར་ན་ར་རོ་དབང་པོ་མི་གསལ་བཞིན། ། སེམས་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཡིན་པར་ངེས་པ་ལ། ། བོན་
 ཉིད་ཡིན་ཏེ་སྟོང་བར་བསྒྲག་ཏུ་བདུབ། ། སེམས་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཡིན་ཏེ་སེམས་ཅན་སྟོང་བར་རྟོག།
 མཐར་ཐུང་ཐོག་མི་ཐོག་གི་གཞི་རྩ་དང་པོ་ནི། ། སེམས་ཉིད་རང་ལ་རང་དབག་འདའ་མི་སྲིད། །
 དཔེར་ན་གཞུང་ཚོན་སྤྲིན་དང་ནམ་མཁའ་ཉིད་བཞིན་ནོ། ། འགྲོ་དུག་སངས་རྒྱས་ཡིན་པའི་
 རྟགས་སུ་ནི། ། མཐོང་མན་མེད་པར་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཡིན་པས། ། བརྟག་གིན་མི་མཐོང་སངས་
 རྒྱས་ཉིད་དུ་འདུག། རྒྱ་རྒྱུན་མི་དགོས་དངོས་པོ་རང་ཁ་ཡིན། ། སེམས་ལ་བཟང་པ་མེད་པས་སངས་
 རྒྱས་ཞིང་ཁམས་རྟགས། ། དཔེར་ན་འཛམ་བླ་གསེར་གླིང་ཕྱིན་ཅམ་ན། ། གསེར་ལས་ས་རྩོམ་མིང་
 ཡང་མེད་བཞིན་ནོ། ། ཡེ་ཤེས་འཁྲུལ་བའི་ཉོན་མོངས་ཉིད་དུ་འཁྲུལ། ། འཁྲུལ་བའི་ཡུལ་ལས་ཉོན་
 མོངས་ཉིད་དངོས་འགྱུར། ། ཉོན་མོངས་ཡིད་ནི་ཀུན་ཏུ་བརྟག་པའི་རྒྱ། ། གཏི་ལྷག་ཉིད་ནི་ཉོན་
 མོངས་གཞི་མར་འདུག། དཔེར་ན་ཉི་ཟླ་ཡེ་ནས་ཁ་དྲོག་གསལ་བ་ལ། ། ཟླ་སྤྱང་མིག་ལ་ལྟན་སྣང་
 མཐོང་བཞིན་དུ། ། ཡེ་ཤེས་སྟོང་ཡན་པས་ཡུལ་ལ་བཟང་ངན་མཐོང་། ། དེ་བཞིན་ཤེས་པ་ལ་
 ཡང་བཟང་ངན་བྱུང་། ། ཡུལ་དང་ཤེས་པས་འཁོར་བའི་སྒྲིན་དུ་བྱུང་། ། དཔེར་ན་གང་པའི་
 དབང་གིས་རྒྱ་ལ་འཁྲུག་པ་ཆགས་བཞིན་ནོ། ། དེ་རྒྱུན་པའི་སྤེད་པ་དང་མའི་ལེན་པ་ལས། ། མི་
 གཙང་ཁུ་ཁྲག་འདྲེས་པས་ཤ་རུས་གཟུགས་སུ་ཆགས། ། འདུས་བྱས་སྦྱུ་མ་དེ་ལ་རྟག་སྟུང་ནས། །
 ང་དང་བདག་ཏུ་བཟུང་པས་འཁོར་བའི་རྒྱུ། ། དཔེར་ན་གྲོག་མོའི་སེམས་ཅན་དེས། ། འཁྲུལ་

བའི་ཤིང་བུར་བབུང་ནས་ཕྱ་མའི་ཚང་ཚྭ་སྟེང་པ་འདྲ་བཞིན་ནོ། །སྟོ་རྒྱབ་བུ་ལོན་གཉིས་
 གྱིས་སེམས་ཉིད་སྟོ་ཡང་མནན། །འདྲོད་པས་ཆགས་པས་ཆགས་སེམས་སེམས་ལ་བསགས། །
 ཆགས་པའི་རྒྱ་ནི་ནམ་རྟོག་སྟེ། །ནམ་རྟོག་དངོས་ནི་ཡེ་ཤེས་ཉིད། །ཡེ་ཤེས་འབྱུང་བས་མཚན་མ་
 མི་ལས་བྱུང་། །དཔེར་ན་སྤང་མས་ཅི་བསགས་པས་ཚང་བྱིར་འདུ་བ་བཞིན། །དུག་གསུམ་ཉིད་
 བེ་སྐྱ་གསུམ་སྟེ། །སྐྱ་གསུམ་ཉིད་ལས་མི་འདའ་དབང་པོ་རྟོགས་པའི་ཚད། །རྟོག་པའི་དབང་པོ་
 དུག་གསུམ་རང་ཁ་ཡིན། །དཔེར་ན་སྤོང་པོ་ལོ་འདབ་ཉུ་བུ་འོ། །ཡེ་ཤེས་འབྱུང་བའི་རྟོགས་སྟོ་
 རྩ་བྱུང་། །སྤོང་ལེན་ཕུང་པོ་དབང་པོ་སྟོ་ལྟར་གསལ། །གསལ་བ་དེ་ལ་ཆགས་པས་གཅིག་ལ་སོ་
 སོར་མཐོང་། །དཔེར་ན་བུ་རམ་གོང་པོ་གཅིག་ལ་དབང་པོ་ལྟར། །རང་རེ་ཡུལ་རེར་ཤེས་པ་ཇི་
 བཞིན་ནོ། །སེམས་ཅན་གནས་སྤྱི་སངས་རྒྱས་གནས་མཛད་པས། །ལྷགས་སྤྱི་འབྱུག་པ་ཡིན་ཏེ་
 ལྷགས་ཇི་རྟོགས་པའི་མཚན། །དོན་ལ་འབྱུག་པས་ཡང་འབྱུག་ཅེས་བྱའོ། །བྱི་ནང་སྟོ་མོ་ཐམས་
 ཅད་སེམས་ཉིད་རྟོགས་པས་བྱེད། །འབྱུག་པའི་སྟོ་ནི་ཐབས་ཀྱིས་བྱེ་ཅམ་མོ། །ཡུང་བོ་ཆ་སྟོང་བྱི་
 རན་སྤྱི་ནས་སྟོང་། །དལྱགས་ཀྱི་མཐའ་བསྐང་ཆ་ལ་ཐེབས་པ་དང་། །སེམས་ཀྱི་ངོས་བབུང་རིག་
 པ་ནང་དུ་བརྟག། །བརྟག་པས་བུ་རྒྱུད་ལ་བརྟག་པ་བཞིན། །རིག་པའི་རྒྱུད་ལ་སེམས་ཉིད་
 རྒྱན་དུ་འོང་། །འབྱུ་བ་འདི་ཀ་སྟོང་བའི་མཚན་ཉིད་ཡིན། །འབྱུ་བ་བྱའོ་བསམ་པའི་སེམས་མི་
 བཏང་། །འབྱུ་བ་དེ་ཉིད་བསམ་པའི་ཆགས་པ་སྟོང་། །དེ་ཉིད་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་། །
 དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་བརྟགས་པས་སྤྱ། །བར་སྤང་སྟོང་དང་བཅས་པ་བཞིན། །མཚན་མའི་
 དངོས་པོ་མི་གནས་ཏེ། །བྱས་པ་མེད་པར་ངང་ངམ་རང་གིས་སྟོང་། །སྟོང་བ་སྟོན་དུ་བཅལ་ན་
 སྟོང་ཡང་འདུ་བས་ཡིན། །སྟོང་ངོ་སྟམ་པའི་ཞེན་པ་ནམས་སྤངས་ནས། །ཅི་ཉུ་བུ་ཞིག་འདུག་
 ཅིང་བརྟགས་པ་ལས། །བརྟག་རྒྱ་མི་གནས་མར་མེ་འོད་དང་བཅས་པ་བཞིན། །སྟོང་བ་ཡང་
 གསལ་སྟོང་བའི་མཚན་ཉིད་དུ། །བྱས་པ་མེད་པར་ངང་ངམ་ལྷགས་ཀྱིས་གསལ། །གསལ་བར་བྱ་
 ཡི་སྟམ་དུ་སོང་ན་ནི། །གསལ་བ་དག་ཀྱང་འདུས་བྱས་སྟོན་དུ་འགྲོ། །གསལ་ལོ་སྟམ་པའི་སྟོམ་
 ཆགས་སྤང་བར་བྱའོ། །ཅི་ཉུ་བུ་ཞིག་འདུག་ཅེས་བརྟག་པ་ལས། །ནམ་ལངས་ཁ་དོག་བཞིན་དུ་
 གསལ་སྟོང་དུས་གཅིག་འདུག། །བྱེད་པ་མེད་པར་རང་གི་མཚན་ཉིད་འཛིན། །གཉིས་མེད་སྟམ་
 པའི་ཤེས་པ་བྱུང་ན་རང་གོ་ལ་ལོ། །བྱའོ་སྟམ་པའི་ཤེས་པ་འབྱུ་ན་ནི། །མཐའ་གཉིས་བུལ་ཡང་

འདུས་བྱས་སྒྱུ་མར་འགྱུར། རྟེན་ཡོན་ལ་མ་ཡངས་པར་བཞག་པས། མཉམ་པར་བཞག་ཅས་
 དེ་ལ་བྱ་བ་ཡིན། རྟེན་ཡོངས་ལས་མི་གཡོ་བ། བསམ་གཏན་ཞེས་ནི་བྱ་བ་ཡིན། རྟེན་གསང་
 མཚན་བཏགས་པ་ནི། ཐིག་ལེ་ཉག་གཅིག་བྱ་བ་ཡིན། རྟེན་ཡོན་ཏན་བཞུག་པ་ནི། རྟེན་གསལ་
 ཚེན་པོ་བྱ་བ་ཡིན། རྟེན་ལྷན་གང་གནས་གར་སྒྱུན་སྒྲུང་ཆགས་མཚན། (༡) མཚན་ཉིད་དེ་ལས་
 མི་འདའ་བའི་བཅས་ཐབས་བཞུག་པ་འདི་ལྟ་སྟེ། རང་རང་གོལ་ས་བཏགས་པ་ལ། བདག་
 གཞན་ཐམས་ཅད་སེམས་ཉིད་ངང་དུ་བཅས། ཅིས་ཀྱང་མི་ཚུགས་མ་བཅས་བཅས་པའི་མཚན།
 (༢) སྤང་བོ་གདོས་པར་ཞེན་པས་སྤང་བའི་བདུད། ཉོན་མོངས་ལྡེ་ལ་ཞེན་པས་ཉོན་མོངས་
 བདུད། སྒྱུ་མ་ལོངས་སྟོང་ཞེན་པས་ཞེན་པ་སྤེའི་བདུད། འཁོར་བ་བདེ་བར་ཞེན་པས་འཚི་
 བདག་བདུད། (༣) བཟོད་དོ་སྒྱུ་མ་པ་སའི་གོལ། ལྷས་ཀྱིས་མཛད་སྟོང་སྟོང་པས་གོལ། མཚན་
 བཅད་སྟོན་བསྐྱེད་དམ་ཚིག་གོལ། མཐའ་གཉིས་ཕྱགས་ཆར་ལྟ་བུས་གོལ། (༤) མི་
 ལམ་བག་ཆགས་ཆེད་བཟུང་བསྒྱུ་བས་བསྒྱུ། རིགས་དྲུག་གཟུགས་སྒྲུ་ཆགས་སྤང་ཞེན་པས་བསྒྱུ།
 རྟོ་རྒྱབ་བྱ་ལོན་བཟའ་བཏུང་བེལ་པས་བསྒྱུ། བཟང་ལྷང་ངན་སྤང་འདྲེན་སྟོན་ཐར་དུས་བསྒྱུ།
 (༥) རྟེན་པོ་གཅིག་གི་མཚན་ཉིད་ལ། གཉིས་སྒྲུ་མཐོང་པས་བྲལ་བ་ཡིན། རྟེན་པས་
 བཅད་དེ་སྒྱུར་བ་ཡིན། (༦) གཡེང་བས་སྟོང་རྒྱུ་སྒྱུ་པས་སྟོང་། བྱིང་བས་གཉིད་དུ་སྒྱུར་
 བས་སྟོང་། རྒྱགས་པས་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་འགྱུར་སྟོང་། (༧) རང་ལ་རང་སྤྱོད་རང་གིས་མ་
 བཅལ་ན། གཞན་ནས་བཅལ་དུ་མེད་ཅིང་གཞན་གྱིས་ཕན་རྒྱུ་མེད། རང་སེམས་བཅལ་བའི་
 ཐབས་སྒྲུ་གཉིས་སྒྲུ་བྱེ་བ་ཅན། ཤེས་པའི་བབས་ལྷགས་ཀྱིས་ནི་བཞུག་པའོ། གཉིས་སྒྲུ་བྱེ་ཡང་
 དེས་པར་གཅིག་གིས་ཚིག་ རྟོ་རྒྱབ་ཞར་ལ་མེ་རྟོག་ཆད་བཞིན་ལོ། (༨) སྤང་བའི་རྒྱ་ནི་རང་
 སེམས་ངོ་ཤེས་བྱ། ཤེས་པ་དེ་ལ་བསྒྲུན་ཞིང་ཤིན་དུ་བཞུ། རྟེན་བཞུགས་པས་ལུལ་ཡང་ཞར་ལ་
 འབྱུངས། རྟེན་ནི་རི་རབ་གསེར་ལོགས་བྱའི་ཚང་བཅས། བྱ་ཡི་རང་བཞིན་གསེར་ལས་མེད་
 བཞིན་དུ། མི་དམིགས་སྟོང་བས་ཆགས་པའི་གཞི་མི་གནས། མི་གནས་པ་ཡི་དོན་ལ་སྟོ་མི་
 བསྐྱེད། བདེ་བའི་དོན་ལ་དགའ་བ་བསྐྱེད་པ་ནི། སྟོ་མ་ཆགས་ནད་དུ་སྒྱུར་ཏེ་རྟོག་པའི་བསྐྱེད་
 དུ་འགྲོ། བཞུགས་ཐབས་མ་ཤེས་བྱིས་པའི་ལག་པ་ནས། བྱེ་རྒྱུང་ཤོར་ན་སྤྱོད་ནས་མི་འཁོར་
 ལྟར། རང་གི་སེམས་དང་རང་དུ་འགྲས་པར་མཚིས། །

ཐབས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་མང་པོ་ཡང་། །བཞག་པའི་དངོས་པོ་གཅིག་ལས་མེད། །གཅིག་པོ་དེ་ཅ་
 ཐེམ་པ་ནི། །བཅོས་ཐབས་ཞེས་ཀྱི་དེ་ལ་བྱ། །བྱང་ཆུབ་སྒྲིང་པོ་དངོས་ཟེན་ན། །སེམས་ཉིད་ངང་
 ལས་མ་གཏོགས་པ། །ཕྱང་པོ་དངོས་པོ་བཟུང་དུ་མེད། །གདོས་བཅས་མཚན་མ་ཐུང་ཞིང་སྟོང་། །
 དེ་ལ་ཆགས་ཆུ་མེད་པས་ཕྱང་པོའི་བདུད་དེ་བཅོམ། །འགྲུ་བ་སྟོང་བར་བྱང་བ་ནི། །དབྱིབས་
 དང་ཁ་དོག་སྒྲ་སྟན་སྟགས། །རྣམ་ཤེས་བརྒྱད་པོ་རོ་གཅིག་ཆགས་ཆུ་མེད། །ལོངས་སྟོང་དེ་ལ་
 ཆགས་ཤིང་ཞེན་པའི་ཆུ་མེད་པས། །ལྷའི་བུའི་བདུད་དེ་དེ་ལྟར་བཅོམ། །སྟོང་བ་རང་རིག་རང་
 གསལ་གྱུར་བ་ཡིས། །མ་རིག་ཉིད་ཀྱང་རིག་པ་ཆེན་པོར་འདུག །ཉོན་མོངས་ལྡ་ཡང་རང་འབྱུང་
 ཡེ་ཤེས་གསལ། །གསལ་བ་དེ་ལ་ཉོན་མོངས་མི་གནས་ཏེ། །ཀྱན་ཀ་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོའི་ངང་དུ་
 གནས། །ཉོན་མོངས་བདུད་རྣམས་མ་ལྷས་དེ་ལྟར་བཅོམ། །མཐའ་དང་དབྱུས་མེད་དེ་ལྟར་ཁྱབ་
 བདལ་ཆེན་པོ་དང་། །བྱི་དང་ནང་མེད་ཡེ་ཤེས་ཟལ་ཐལ་གྱིས། །འཁོར་བའི་བདར་ཤ་ཆུ་བོ་བཞི་
 བཀལ་ནས། །ཕྱང་པོ་མི་ལེན་སྟེ་ཤི་རྒྱན་བཅད་ནས། །སྟེ་ཤི་མེད་པས་འཆི་བདག་བདུད་བཅོམ་
 མོ། །མཐའ་ལས་འདས་དང་སྒྱུན་གྲུབ་གཉིས། །གཉིས་མེད་ས་ལ་གནས་པ་ལ། །མཐའ་གཉིས་
 མི་འབྱེད་གཅིག་གི་ངང་། །དེ་ལ་མི་གཡོ་ལྟ་བའི་གོལ་ས་བཅད། །ཐོག་མར་འགྲོ་བའི་རྣལ་འབྱོར་
 རྫོགས་པ་ཡིས། །བགྲོད་སྟོང་གཉིས་སུ་མ་སོང་གཅིག་ཏུ་འདུག །ས་ཡི་སྒྲིང་པོ་བདེ་བའི་མཆོག །
 མ་སོང་ཕྱིན་པས་བདེ་བའི་ངང་། །བགྲོད་དུ་མེད་པ་གནས་ཀྱི་མཆོག །དེ་ལ་གནས་པས་ས་ཡི་
 གོལ་ས་མེད། (ཏ) །བསྐྱང་དུ་མེད་པའི་དམ་ཆོག་འདི། །སངས་རྒྱས་ཐུགས་རྒྱུགས་རྒྱུ་བཤད། །
 དེ་ལྟར་སྟོགས་རིས་མེད་པར་བསྐྱང་། །ཡོད་དོ་བསྐྱང་བའི་མཚམས་ལས་འདས། །དེ་ལྟར་གནས་
 པས་དམ་ཆོག་གོལ་ས་མེད། །བསྐྱང་དུ་མེད་པའི་དམ་ཆོག་འདི། །གསལ་སྟོང་གཉིས་ཀྱི་ལྟ་བ་
 ལས། །མ་བཅོས་སྒྱུན་གྲུབ་ཕྱིན་ལས་ཏེ། །དེ་ཡི་ངང་ལ་གནས་པ་ནི། །སེམས་ལ་མ་བཏང་རྒྱན་དུ་
 སྟོང་། །ཕྱིན་ལས་གོལ་ས་མེད་པ་ཡིན། །བསྐྱལ་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས། །སྟེ་བ་གངས་མེད་པར་
 དུ་ནི། །བསགས་པའི་བག་ཆགས་བཟང་ངན་རྣམས། །བཟང་པར་མི་ན་སྟོ་བ་མི་བསྐྱེད་དེ། །ངན་
 པར་མི་ན་སྐྱེད་མི་ལུག །བཟང་རུང་ངན་རུང་བག་ཆགས་ཏེ། །བག་ཆགས་དེ་ནི་སྦྱ་མ་ཡིན། །སྦྱ་
 མ་སྟོང་བར་རྟོགས་པ་ནི། །བསྐྱེད་པའི་ཆོག་ནི་མི་ཚུགས་སོ། །བདག་གི་ཐིག་ལའི་འཁོར་ལོ་ལ།
 རིགས་དུག་སྦྱལ་བ་སྦྲ་ཆོགས་སྟོན། །བཟང་བའི་གཟུགས་ལ་ཆགས་མི་བྱ། །ངན་པའི་གཟུགས་ལ་

ཞེ་མི་ཐུང་། །འཛིགས་པའི་གཟུགས་ལ་བག་མི་ཆ། །སྒྲ་ནམས་དང་ནི་དེ་བཞིན་མོ། །གཟུགས་སྒྲ་
དྲི་རོ་ཅི་བྱང་ཡང་། །རང་གི་སེམས་བས་བསྐྱུ་བ་མེད། །དེས་ན་དེ་ཡིས་མི་ཚུགས་སོ། །ཁམས་ཀྱི་
ཟས་ལ་ཞིམ་དང་མི་ཞིམ་དང་། །རེག་པའི་གོས་ལ་འཇམ་དང་རྩལ་བ་དང་། །འདུག་པའི་ས་
དང་གནས་ལ་སྦྱིད་སྦྱུག་ཅི་བྱང་ཡང་། །སྒྲུ་མར་ཤེས་ནས་སྟོང་བར་མ་སྦྱོལ་ན། །ཆགས་ཐུང་
གཉིས་སུ་སོང་སྟེ་བསྐྱུ་བར་འགྱུར། །ཆོ་འབྲུལ་དེ་ལྟར་སྟོན་ཡང་ཆགས་ཐུང་བསྦྱིད་མི་བྱ། །ཐུགས་
རྗེའི་སྟོན་པ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་དང་། །སྦྱུལ་བའི་སྟོན་པ་གཤེན་རབ་མི་བོ་ནི། །མང་པོའི་འཁོར་
ཀྱིས་བསྐྱོར་ནས་བོན་སྟོན་ཡང་། །དགའ་མགུའི་ཚུལ་གྱིས་དད་པ་མི་བསྦྱིད་ཅིང་། །སྟོང་བའི་
ངང་དུ་རང་སེམས་མི་གཡོ་བཞག །དེ་ལྟར་རྟོགས་ན་བསྐྱུ་བས་མི་ཚུགས་སོ། །

འཁོར་བ་ལྷགས་ནས་ཐོན་ཅན་ན། །དབྱིངས་དང་ཡེ་ཤེས་བྲལ་བ་སྟེ། །གཅིག་གི་ངོ་བོར་
སྐྱར་བཞག་པས། །དེ་ནི་ཐོན་གྱི་བག་ཆགས་ཤུགས། །རང་ལ་རང་ཉིད་བརྟགས་ནས་ཀྱང་། །
གཅིག་ཏུ་འདུག་པའི་མཚན་ཉིད་ནི། །བག་ཆགས་ཉིད་མཚན་སྐྱར་བའོ། །གཅིག་པོ་དེ་ཉིད་ངོ་
བོ་ལ། །རྟོག་མེད་གཅིག་ལ་རྟོགས་བྱེད་གཅིག །ཡོད་དོ་སྐྱམ་པ་བྱུང་བ་དེ། །ངོ་བོ་བཙལ་བས་ཐ་
དད་མེད། །རྟོགས་དང་རྟོགས་བྱེད་གཉིས་མེད་པར། །གཅིག་པོ་རང་ཡང་མཐའ་དང་བྲལ། །
སེམས་ཉིས་ཉིད་མཚན་སྐྱར་བ་ཡིན། །ཕྱི་ཡི་འབྱུང་བ་བཅས་པོ་དང་། །བདག་གི་སྟེང་ལེན་ཕྱང་བོ་
གཉིས། །གཉིས་སུ་ཡོད་དོ་སྐྱམ་སེམས་ལ། །རྣལ་འབྱོར་རིག་པའི་རྒྱན་བརྩུག་པས། །གཉིས་ཀ་
སྟོང་བའི་ངང་དུ་འདུག །གཉིས་སུ་མ་སོང་སེམས་སུ་འདུས། །སྤང་ཆེན་སྟོབས་ལ་ཁལ་བཀལ་
བས། །ཁལ་བཙས་བཞོད་སར་བྱིན་པ་ལྟར། །གཉིས་དོན་གཅིག་ཏུ་འདུས་པས་ཕྱང་བོ་ཉིད་
མཚན་སྐྱར། །རྣམ་པར་མ་ཞེ་སེམས་འཆར་བས། །དོན་ལ་མི་ཁྱུག་འཆར་བ་ནི། །ཞོད་པ་ཡིན་
ཏེ་སེམས་འཕྲོ་བ། །སྤྱིན་གྱི་རྗེས་སུ་རྒྱང་ཞུགས་འདྲ། །མཉམ་བཞག་ངང་ལས་སྒྲོག་པ་ནི། །སེམས་
ཉིད་སྒྲུ་ལ་ལོན་བཏབ་ཡིན། །ལོག་དང་འཆར་བའི་རྒྱ་མེད་པར། །དོན་གྱི་དབང་དུ་སོང་བ་ནི། །
བྱིང་བ་ཡིན་ཏེ་དོན་མི་གསལ། །དྲི་མ་ཅན་གྱི་མར་མེ་འདྲ། །གསལ་བའི་ངང་ལ་སྒྲོག་པ་ནི། །
སེམས་ཉིད་སྒྲུ་ལ་ལོན་བཏབ་ཡིན། །ལོག་དང་འཆར་བའི་རྒྱ་མེད་པར། །དོན་མི་གསལ་བར་མོག་
གེ་འདུག །རྒྱགས་པ་ཡིན་ཏེ་སེམས་ཞབས། །རྒྱ་འཇམ་ནང་དུ་ལག་བརྩུག་འདྲ། །གསལ་བའི་
ངང་ལ་སྒྲོག་པ་ནི། །སེམས་ཉིད་སྒྲུ་ལ་ལོན་བཏབ་ཡིན། །ཞོད་པའི་ལོངས་སྤྱོད་འཆར་བའི་རྒྱ་

མེད་པར། འདྲ་མི་གསལ་བ་རྒྱགས་སེ་བ། རྒྱུད་པས་འདྲ་ཆགས་རྟག་པའི་རྒྱ། བྱིང་དང་
 རྒྱགས་པ་གཏི་མུག་རྒྱ། རྒྱུད་པ་བྱིང་ལ་ཆགས་སུ་གཞུག། བྱིང་བ་དང་ནི་རྒྱགས་པ་ནི། ཡེ་ཤེས་
 ཉིད་དུ་ཆགས་སུ་གཞུག། འདྲ་ཆེན་སྐར་པའི་སེམས་དེ་ལ། སྤྱུལ་སྤྱུ་ཕྱག་ཕྱང་མན་ངག་ནི། རལ་
 གྲི་སོ་མང་འདྲ་བ་སྟེ། བག་ཆགས་སྐད་ཅིག་གིས་ཚད་པ་དང་། སེམས་ཀྱི་བྱ་ར་བཞི་བྱ་སྟེ། །
 སེམས་དེ་འབྱར་མི་འབྱར་མཐོང་བ་དང་། སེམས་དགའ་དཔའ་བསྟོད་ཅེས་བྱ་སྟེ། རི་དྲགས་རྒྱ་
 ལ་རྒྱུད་པ་བཞིན། འབྱར་བ་དེ་ལ་སྒྲིག་ཅམ་གྱིས། སེམས་ཉིད་མ་ལ་སྒྲིལ་བ་དང་། རྣམ་རྟག་
 ཡེ་ཤེས་སུ་ཕྱང་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། བྱིང་སྟོད་ཆོར་མ་ཐག་ཏུ་ནི། ཡེ་ཤེས་སྒྲ་ལ་སྐར་གྱིས་འགོ་བ་
 དང་། གར་སྤྱིན་ཉིད་ལ་སྤང་ཆགས་ཞེས་བྱ་སྟེ། རྒྱག་པ་ཅམ་གྱིས་སྐར་གྱིས་འགོ་བ་ནི། ལྷང་བ་
 སྒྲིག་སུམ་དག་པ་ཞེས་བྱ་འོ། འཕྱག་སྒྲིག་སུམ་པ་དག་ལ་ནི། གཞུན་ལ་མ་བསྐབ་རང་སར་
 བརྟགས་པ་ཡིས། འདྲ་དང་རིམ་གྱིས་སོ་རེ་རྟེན་པ་ནི། སོ་རུ་བཙལ་བའི་སེམས་ཉིད་ཅེས་བྱ་
 འོ། རྟེན་བཅུ་པོ་དག་པའི་སྒྲིག་རྒྱ་བསྟན། འཕྱག་སྒྲིག་རྣམ་པར་མ་བརྟག་པར། བྱི་སྤྱུམ་ནང་སྟོང་
 བཞག་ས་ཆོལ། སེམས་ནི་སྟོང་ལ་དབང་པོ་ཡན་དུ་བཏང་། ཡུན་དང་ཁད་གྱིས་རིག་པ་ནང་དུ་
 སྟོང་། སྟོང་པས་ཉམས་ལ་མི་ལམ་གཡང་སྤྱང་སྟེ། སྟོང་བ་ཕྱལ་ལེ་ཡལ་ལ་འདྲི་ཞེས་བྱ། འདྲ་ལ་
 སྟོང་པས་སྤྱང་ཐག་བརྟགས་པ་ཡིས། བརྟགས་པས་དེ་ལ་ཆགས་སུ་འདྲོད་པ་ནི། མིག་ཀྱང་མི་
 བཙུམ་ཀའ་དེ་བཞག་ལ་སྟེ། མ་ཆགས་འགོ་ན་མི་བཟུང་ཡན་པར་བཏང་། ཡལ་གྱི་རོ་ལ་གང་
 དགར་སྟོང་དུ་གཞུག། ཡང་སྟོང་པ་མེད་པར་ཡལ་ནས་ལོག་ནས་འོང་། འདྲི་ནི་རིམ་གྱིས་
 རྒྱགས་པའི་དགོངས་པའོ། སེམས་ཉིད་ལས་ནི་བརྟག་རྒྱ་གཞུན་མེད་དེ། འཕྱག་སྒྲིག་ཐམས་ཅད་
 རང་གི་ཤེས་པ་ཡིན། འཕྱག་སྒྲིག་འབྱང་ན་ཤེས་པ་འབྱང་བ་ཡིན། རྒྱལ་ཞུགས་སྤྱང་རྒྱ་དེ་ལས་
 མེད། ཤེས་པ་འབྱང་བས་ཡལ་ཡང་འབྱང་བ་ཡིན། འདྲི་ན་རྟ་རྒྱག་འགོ་བས་མེ་རྟག་ཆད་
 བཞིན་དུ། ཤེས་པ་འབྱང་ན་ཡལ་ཡང་སྤྱང་རྒྱ་མེད། འདྲི་ལ་ཡོན་ཏན་འབྲས་བྱ་འབྱང་འབྱུར་
 ཡང་། འདྲི་ལ་བའི་སེམས་ཀྱིས་ང་པོ་སྐར་དུ་འབྱུར། ཆགས་པའི་སེམས་ཀྱིས་སྒྲིམ་པའི་ནང་དུ་
 འབྱུར། གཞུན་ཆོན་མཐའ་མ་བཞིན་དུ་རང་སར་རྟགས། (ཐ) རྣལ་འབྱོར་འཕྱག་སྒྲིག་དང་པོ་
 ལ། སེམས་ཉིད་ཁད་དང་རིམ་གྱིས་བཙལ། ཟས་ཀྱི་ཚད་བཟུང་ལུས་ཀྱི་ཚད་བཟུང་ལ། འཕྱག་
 སྒྲིག་དང་པོ་མཉམ་བཞག་ཆགས་སུ་འཕྱག། འཕྱག་སྒྲིག་དེ་ལ་ཆགས་སུ་མ་འདྲོད་ན། ཤེས་པ་བྱི་

རོལ་ཡུལ་ལ་ཡན་པར་བཏང་། སྐར་འདུས་སེམས་ཀྱི་ཁྱག་ལ་བབས་པ་དང་། འཇུག་སྒོ་དེ་ལ་
 མཉམ་པར་སེམས་བཞག་སྟེ། ཉི་མ་གཅིག་ལ་ཐུན་གསུམ་བཅད་ལ་སྒོམ། ཇེ་ཡི་བསམ་གཏན་
 ཡུན་གྱི་རིང་ཐུང་ནི། ཁམས་ཀྱི་ཚོད་དང་སྐར་ལ་བྱ། ཐུན་དང་ཡུན་ནི་རིང་རིང་མང་བཅེག་།
 ཉིང་འཛིན་མཐུ་བརྟས་ཅམ་གྱི་བར་དུ་འོ། དབྱིངས་དང་ཡེ་ཤེས་རྒྱན་གྲུབ་ནས། མཐར་ཐྱིན་
 ཞེས་གྱི་དེ་ལ་བྱ། ཇེ་ཡི་ངང་ལས་སྟོབས་རྒྱུ་ལས། བར་དུ་གཙུག་པ་ཚོད་མི་འགྱུར། རྒྱོད་
 པ་ཞི་བར་གྱུར་བ་ལ། འཚོས་པ་ཞེས་གྱི་དེ་ལ་བྱ་འོ། གཞན་གྱིས་མི་བཅོས་སེམས་ཉིད་དང་དུ་
 བསྐྱལ། ཇེ་ལས་མི་ཡེངས་མི་གཡོ་ན། མཐུ་བརྟས་མཁའ་འདྲ་བཞག་པའི་མཚོག་ ཞི་དང་
 གསལ་དང་ཡང་དང་གསུམ། བཤོད་ཅིང་བཅལ་བས་མི་རྟེན་དེ། རང་ལ་གནས་པས་རང་
 ཐབས་ཀྱིས། བཅལ་བས་མི་རྟེན་རང་ལ་ཡོད། རྟོགས་པས་ཐབས་མཁས་སྟོང་བའི་ངང་། རང་
 ལ་ངང་བཞག་བཅོས་པའི་མཚོག་ (ད) མཉམ་བཞག་དེའི་ཡོན་ཏན་ནི། བརྗོད་གྱིས་མི་ལང་
 དཔག་གིས་མི་དཔོག་གོ ཇེ་ཡང་བསྐྱུ་ན་གཉིས། གཉིས་སུ་བྱེ་ཡང་དངོས་པོ་གཅིག་ལས་
 མེད། རེས་ཤིག་ཉམས་སྟོང་དབང་གིས་བྱེ་བ་ཅམ། སེམས་ལ་མཐུ་བརྟས་དངོས་གྲུབ་མཚོག་གི་
 རྟོད། བརྟས་པས་དེ་ལ་ཆགས་མེད་ཀུན་ལས་གྲོལ། སྟོང་གྱི་དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་དང་། བརྟུང་
 གྱི་སྒྲ་ཡི་བྱེ་བྲག་ལ། དཔེར་ན་ཐང་གི་སྒྲིག་རྒྱ་དང་། རྒྱ་དང་ནེ་འུ་གསེང་སྒྲ་ཤད་གཟིངས་པ་
 ལ། བརྟུས་པས་ཉམས་སྟོང་བྱན་ནི་ཡོང་ངེ་ཅམ། སྟོང་ཡང་ཞེན་མེད་མཐོང་ཡང་འགྱུ་བ་
 མེད། ཇེ་ཉམས་བྱུང་ན་བྱེ་ཡི་རྟོད་ཉིད་དེ། བདག་གི་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཉིད། བྲིན་བལ་འདབ་
 མ་ཤིང་ལོ་གཟིངས་པ་འདྲ། ཡང་ཞིང་སིང་ལ་བདེ་བ་སྟོམས་པ་འོང་། བདེ་སྐྱུག་རྣམ་རྟོག་འགྱུ་
 བ་དག་ སྟོང་ཚོར་མེད་ན་ནང་རྟོད་ཡིན། རྣམ་མཁའ་གཡའ་དག་སྒྲིབ་གཡོགས་ངེ་མ་བྲལ། འ
 གསལ་བའི་ངང་སྟེ་སྒྲིབ་གཡོགས་ཅིས་མ་ཚོད། སྟོང་བའི་ངང་སྟེ་གཟའ་ཞིང་གཏད་པ་མེད། ཇེ་
 ཉམས་བྱེ་ཡི་དོན་ལ་མཐུ་བརྟས་གསང་བའི་རྟོད། རྟོད་གི་གཉིས་པོ་དེ་ཡི་ཤུགས་ལས་སྒྲིབ་འོ། སྒྲིབ་
 དང་གཟུགས་སོགས་སྟོང་ཡུལ་སྒྲ་ཚོགས་ལ། ཐོས་སོ་མཐོང་ངོ་སྟམ་པའི་ཞེན་པས་བཅིངས་པ་
 ལ། བཤད་རྩོལ་ལམ་ནི་བཙོན་འགྲུས་སམ། བྱའོ་སྟམ་པའི་བསམ་སྦྱོར་གྱིས། བསམ་ཞིང་བྱས་
 པ་མ་ཡིན་པར། རང་ངམ་ཤུགས་ཀྱིས་རང་སྟོང་ཡང་། ཞེན་པ་དེ་ཡིས་མ་བཅིངས་ཤིང་། ཐོས་
 མཐོང་སྒྲ་ཚོགས་ཅི་བྱུང་ཡང་། རང་གི་ངང་ལ་ཞི་བ་ནི། བྱི་ཉིད་རང་སར་གྲོལ་བ་འོ། ཡ་གེ་སྟེ་

གཙུག་མན་ཆད་ནས། །མ་གེ་རྒྱུ་མཐེལ་ཡན་ཆད་ནས། །ང་བོ་བདག་གིས་བཅིངས་བ་དེ། །
 གདགས་གཞི་ས་དང་ཡུལ་མེད་པས། །སྒྲོས་དང་བུལ་བའི་དོན་ཉིད་ནི། །རང་ལ་རང་གིས་སྒྲོང་
 བ་ན། །གཞན་ནས་མ་བཅོལ་རང་ལ་རྟེན། །ནང་ཉིད་རང་སར་གྲོལ་བའོ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་
 སེམས་ཀྱིས་ངོས་བཟུང་པས། །རྣམ་རྟོག་དང་ལས་སེམས་ཉིད་རྒྱུན་གྱིས་རྟེན། །འགྲུ་བ་དེ་ལ་རྣམ་
 རྟོག་ལ་མི་དམིགས་རྟོག་པ་རང་སར་གྲོལ། །འགྲུ་བ་དེ་ལ་བརྟགས་པས་དང་གིས་གྲོལ། །སྒྲོང་བ་
 དེ་ལས་འགྲུ་བ་མི་དམིགས་འགྲུ་བ་རང་སར་གྲོལ། །སྒྲོང་བ་དེ་ལ་བརྟགས་པས་གསལ་བ་དང་གིས་
 བླ། །གསལ་བ་དེ་ལ་སྒྲོང་བ་མི་དམིགས་སྒྲོང་བ་རང་སར་གྲོལ། །གསལ་བ་དེ་ལ་བརྟགས་པས་
 གསལ་སྒྲོང་གཉིས་སུ་མེད། །མཐའ་གཉིས་བསྐྱུས་པས་གསལ་བ་རང་སར་གྲོལ། །དེ་ལྟ་བུ་ཡི་དོན་
 ལ་གནས་པ་ནི། །བྱའོ་སྐུ་པའི་སེམས་ཀྱིས་གྲོལ་བ་སྟེ། །དང་དམ་ཤུགས་ཀྱིས་ད་སར་གྲོལ་བ་
 ནི། །གསང་བ་རང་སར་གྲོལ་བ་ཞེས་བྱའོ། །རྒྱ་མཚོའི་གཏིང་དུ་གསེར་རྩྭ་བོར་བ་ལ། །ཁ་ཡིས་
 གཡེངས་དང་ཁ་དོག་ཕྲག་པ་དང་། །རུལ་ཞིང་ཟག་པའི་སྒྲོན་རྣམས་མི་སྤིང་བཞིན། །རང་སེམས་
 རང་གིས་རྟོགས་པས་རང་གི་སེམས་ཉིད་དེ། །འཁོར་བར་འཁོར་ཞིང་རྒྱ་དུག་འབྱུངས་མི་སྤིང་། །
 ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ཞེས་ཀྱི་བྱ་བ་ཡང་། །སེམས་ལ་སེམས་ཀྱིས་བལྟས་པས་ལྟ་བུ་དེ། །བལྟས་ཀྱང་མཐོང་བ་
 མེད་པ་ལྟ་བུའི་མཚོག་ །ཡིད་གཉིས་ཐེ་ཚོམ་མ་ཟེ་ལྟ་བུའི་གདེང་དང་ལྟ། །དཔེར་ན་ཤུལ་མཚོན་
 ལམ་མཁན་མཁས་པ་ཡིས། །སྟོགས་མེད་ཁྱིའི་ཀྱང་འདྲོད་པའི་ས་རྟེན་ལྟར། །མ་ཞོར་ཐབས་ཀྱིས་
 ཟེན་པའི་ལམ་མཁན་གྱིས། །དམའ་མོར་སྦྱོད་ཀྱང་སེམས་ཉིད་གྲོགས་སུ་འགྲོ། །རྩུང་དུ་བྱས་ཀྱང་
 དོན་ཉིད་ཆེན་པོར་འགྱུར། །སྦྱོད་པ་སྦྱོད་པ་ཞེས་ཀྱི་བྱ་བ་ཡང་། །སེམས་ལ་སེམས་ཀྱིས་སྦྱོད་པས་
 སྦྱོད་པའི་མཚོག་ །སྟོབས་སུ་གྱུར་བའི་སྦྱོད་པ་གདེང་དང་ལྟ། །དཔེར་ན་ནམ་མཁའི་ཁམས་ཀྱི་
 བྱ་ལམ་ལ། །ཁྱུང་ཆེན་གཤོག་རྒྱལ་རི་རབ་ཁ་ལ་ཐོགས་རྒྱགས་མེད། །དེ་བཞིན་མན་ངག་ཐབས་
 ཀྱིས་ཟེན་པ་ལ། །མཚན་མའི་བག་ཆགས་སྦྱང་དུ་མེད། །ས་ལམ་བཤོད་དུ་མེད་དེ་ལམ་གྱི་མཚོག་ །
 བཤོད་དུ་མེད་པས་འཕྱག་སྒྲོ་གདེང་དང་ལྟ། །དཔེར་ན་སྤྱི་བསེར་རྒྱང་ཆེན་གྱིས། །ལྷིང་མེད་ཅི་
 སྤར་བྱ་སྒྲོ་དེད་པས་སུ། །འགག་འགྲག་འགྲུ་འགྲུ་སྤྱབས་སྤྱབས་རྣམས་སུ་ཆགས་པ་ལས། །གཞན་
 དག་ཐང་ཐེར་རྣམས་སུ་མི་ཆགས་ལྟར། (ན) །གདེང་མེད་འོག་མའི་བྱ་བཅོལ་གྱིས། །ཅི་ཙམ་
 བྱས་ཀྱང་རྒྱ་འབྱས་ལྟས་མཐུ་ཙམ། །རང་སེམས་ལྟ་བུ་མ་རྟོགས་སྒྲོན་ཡིན་ནོ། །དཔེར་ན་དབང་

བོ་འགག་པའི་དམུས་ལོང་གཅིག རྒྱལ་མཚན་མེད་པའི་ཐང་དཀྱིལ་བཞག་པ་བཞིན། ཤེས་རབ་
 ཐབས་དང་བྲལ་བའི་དགེ་སྦྱང་ནི། བྱས་དང་ཆེ་ཆད་དལ་བ་དོན་མེད་ཡིན། འདུ་བྱེད་སྦྱང་
 པས་གོགས་སུ་མི་འགོ་སྟེ། ཐབས་ཚུང་འཇལ་ལེན་མ་འཕྲད་ཆུ་དང་བྱེ་བྲལ་འདྲ། རང་སེམས་
 རང་གིས་རྟོགས་ན་དོན་དམ་ཡིན། འདུས་བྱས་ལྷ་ཚོགས་སྦྱོད་ཀྱང་བྱང་སེམས་གོགས་སུ་འགོ། འདྲ་
 དོན་དེ་དང་ལྡན་པ་སྦྱོད་པ་གོགས་སུ་ལོན་པ་ཡིན། འདྲེན་ན་བོང་འཐེང་ཞོན་པས་ས་མཐའ་མི་
 འཁོར་ལྟར། འཇུག་སྒོ་ལྷགས་དང་བསམ་གཏན་བཙོན། བསམ་ཆུང་བྱ་ཆུང་སྦྱར་ཆོག་བཞག་
 པ་འདྲ། བཅའ་ལོ་ཡོད་དོ་བསམ་པའི་སྒོམ་པ་ཡིས། ཐབས་དང་བྲལ་བའི་རྟོག་པས་སངས་མི་
 ཐུས། འདྲེན་ན་ཉལ་རུལ་བྱི་བ་འདྲ། སེམས་ནི་སྦྱང་ཁམས་ཀུན་ཏུ་ཐང་མར་བདལ། ཁྱུང་ཆེན་
 ཡན་ལག་འདབ་གཤོག་ཆག་པ་ཡིས། རི་རབ་འཁོར་བའི་སྟོབས་དག་ག་ལ་ཡོད། རྒྱབས་ཉི་
 དབག་ཀྱང་ཐོ་ཡོར་ལ་ཅམ་སྟེབས། རང་སེམས་མ་རྟོགས་ཐབས་ཆུང་དམའ་མོ་ཡིས། རི་ལྟར་
 འབད་རྩལ་བྱས་ཀྱང་མི་དང་ལྷ་ལུས་ཅམ། འཁོར་བའི་སྦྱང་བསྐལ་པ་གངས་ཀྱིས་འཛིན། (པ) འདྲེངས་
 ཞེས་བྱ་བ་སྦྱང་བ་སྟེ། སྦྱང་བ་དེ་ལ་གནས་པ་ན། མཚན་ཉིད་འདི་རྣམས་ལྡན་པ་སྟེ། གཡོ་བ་
 མེད་ཅིང་རྣམ་པར་འབྱུང་བ་མེད། གཉིས་འཛིན་མེད་ཅིང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད། ཡོད་ཅེས་
 གདགས་སུ་མེད་ཅིང་། མེད་ཅེས་སྟོས་པའི་མཐའ་དང་བྲལ། གང་གིས་སྟོབ་ཏུ་མེད་ཅིང་བྱང་
 ཆུབ་གནས་མི་འགྱུར། མཐའ་དབུས་མེད་པ་སྦྱང་བ་ཉིད་དགའོ། སྦྱོད་པའི་མཚན་
 ཉིད་དབྱིངས་ལས་གསལ་བ་ཡིན། གསལ་བ་ཉིད་ལ་མཚན་ཉིད་དགུ་ཚང་སྟེ། འདྲེངས་དང་བདེ་
 དང་ཡོད་ཆེས་དང་། གསལ་དང་འཇམ་དང་རྟོགས་པ་མེད། མི་གཡོ་བ་དང་ཀུན་ལ་བྱུང། བྱི་
 རང་མེད་པ་དང་དགུ་འོ། ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད་སེམས་ཀྱི་སྟོབས་ལ་ཟེར། བྱ་སྦྱོད་ཐམས་ཅད་
 སེམས་ཀྱི་ངང་དུ་སྦྱོལ། རྣམ་རྟོག་མེད་པའི་ལྟ་བ་དང་། ཐབས་ཀྱིས་མ་ཆགས་སྦྱོད་པ་
 དང་། གཡོ་རྩལ་མེད་པའི་དགོངས་པ་དང་། བཟོད་དུ་མེད་པའི་ལམ་ཉིད་དང་། བྱུང་
 ཚོར་མེད་པའི་བཟོད་པ་དང་། མི་དམིགས་པ་ཡི་གནས་ཉིད་དང་། ཐུང་ཐོབ་མེད་པའི་ས་
 དག་དང་། རྒྱ་འབྲས་མེད་པའི་འབྲས་བུ་དང་། འགྱུར་ཐོག་མེད་པའི་སྟོང་པོ་དང་དགུ་འོ། རྟེན་
 རྣམ་རྟེན་ཐོབ་དུས་སུ་འཇུག མཉམ་པར་བཞག་པའི་དུས་དེ་ན། རང་འབྱུང་ཡེ་ཤེས་ཁོ་ན་འོ།
 (ཕ) ཐེག་ཆེན་འདིའི་ལྷ་སྦྱོད་འཇུག་སྒོ་དང་། ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཁྱད་པར་མན་ངག་དུག་

མཐོང་ན། ཐེག་པ་གཞན་མ་ནམས་ནི་སྤྲེལ་འདྲའི་ལུང་། རྩོལ་ས་གསེར་དུ་སྐྱབ་འདྲོད་ཇི་བཞེན་
ནོ། །རྫོགས་ཆེན་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་འདྲའི་མན་ངག་ནི། བྱ་ཁྱུང་གི་མན་ངག་ཅེས་བྱ་སྟེ། བག་
ཆགས་ཐམས་ཅད་དུས་གཅིག་ལ་འབྱུང་བའི་མན་ངག་དང་། ཁྱུང་སྐོང་ལྷ་བྱའི་མན་ངག་ཅེས་བྱ་
སྟེ། རྟོགས་མ་ཐག་ཏུ་འཁོར་བའི་གནས་ནས་སངས་རྒྱས་པ་དང་། སང་གེ་ལྷ་བྱའི་མན་ངག་
ཅེས་བྱ་སྟེ། འཁོར་བ་ལ་ཉམ་མི་ང་བར་ས་ཐོབ་པ་དང་། སང་གེའི་མིག་ལྷ་བྱའི་མན་ངག་ཅེས་
བྱ་སྟེ། དོན་གྱི་སྐྱད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་བོན་ཉིད་གཟིགས་པ་དང་། བྱ་ཐེ་བ་ཆང་དུ་འཇུག་པའི་
མན་ངག་ཅེས་བྱ་སྟེ། ཉོན་མོངས་པ་ལ་གཉེན་པོ་ཐོགས་རྒྱགས་མེད་པ་དང་། ཤེལ་གྱི་ཐེགས་པ་
ལྷ་བྱའི་མན་ངག་ཅེས་བྱ་སྟེ། ཆོག་གི་ཐ་སྙད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད། དོན་གཅིག་གི་ཐོག་ཏུ་
འབབ་པ་དང་། རྒྱུ་བསེར་ལྷ་བྱའི་མན་ངག་ཅེས་བྱ་སྟེ། བག་ཆགས་ཐམས་ཅད་དུས་གཅིག་ཏུ་
ཕྱག་པ་དང་། ལུ་བོ་ལྷ་བྱའི་མན་ངག་ཅེས་བྱ་སྟེ། ཀུན་ཏུ་བཟང་བའི་རོལ་བ་ལ། རྒྱུ་མི་འཆད་
པར་གནས་པ་དང་། ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་། བརྗོད་གྱིས་མི་ལང་དཔག་གིས་མི་
དཔོག་གོ། །ཡང་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་འདྲའི་ལུང་འདི་ལ། མན་ངག་ཆེན་པོ་དུག་གཏན་ལ་ཕབ་སྟེ་
བསྟན་ཏོ། །བདག་གིས་བདག་རྟོགས་པའི་མན་ངག་ནི། རྒྱུས་བྱ་མིག་བརྟོན་པ་ལྷ་བྱ་དང་། ཡེ་
ཤེས་ངེས་བཟུང་གི་མན་ངག་ནི། མཁར་གཞོང་དུ་བྱས་སྤེལ་བཅུག་པ་ལྷ་བྱ་དང་། ཡེ་ཤེས་སྤྱི་
སྤྱགས་ཀྱི་མན་ངག་བྱ་བ་ནི། མེ་ལོང་ལ་ཉི་མ་ཤར་བ་ལྷ་བྱ་དང་། ལྷ་ཆོགས་སྤྱག་པ་ལྷ་བྱའི་མན་
ངག་ནི། རྒྱུས་བྱ་ནད་གྱིས་ཟིན་པ་ལྷ་བྱ་དང་། རྒྱལ་སྤྱི་སྤྱག་ཕྱད་ཀྱི་མན་ངག་ནི། རལ་གྱི་ཁ་མང་
ལྷ་བྱའོ། །གདམས་ངག་གི་གནད་བསྟན་པའོ། །མདོ་འབྲེལ་གསལ་བའི་སྒྲོན་མ་རྣམ་གྲངས་སོ་
སའི་བྱེ་བྲག་མན་ངག་རྒྱས་པར་བཤད་པ་རྫོགས་སོ། །

རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་འདུ་འཛུགས་སྐྱོད་ལས་ལྟ་བུ་གཙོ་བོ་
མཉམ་བཞག་སྒྲིམ་པའི་ལག་ལེན་བཞགས།

༼ ༡༽

ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་རང་རིག་མཉམ་པར་གནས་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། མཉམ་བཞག་ལྟ་བུ་གཙོ་
བོན་ལྟེན་གཉིས་ལས། སྐལ་ལྷན་གཞི་ནས་ལམ་ལ་འཁྲིད་པའི་ཕྱིར། རྒྱལ་བ་དགོངས་བརྒྱད་
དགྲ་ཡི་ཐུགས་ཀྱི་བརྒྱུད། གང་ཟག་ཉི་ཤུ་ཙུ་བཞིའི་མན་ངག་དྲིལ། མཉམ་བཞག་སྒྲིམ་པའི་
ལག་ལེན་བསྟན་པ་ནི། རྒྱུད་པ་བཞི་དང་ལྷན་པའི་སྒྲིམ་ཡིས། དང་བཙུན་ཤེས་རབ་སྒྲིང་རྩེ་
ལྷན། རྩེ་དང་སྒྲིམ་སྒྲིམ་བོར་བཀྲ། ཁོང་ཡངས་ཁ་དམ་བུངས་ཐུབ་ཅིང་། རྫོང་བརྟན་མི་འགྱུར་
མ་སང་གའི་བྱ། རྫོང་དང་ལྷན་པའི་སྒྲིམ་བྱ་ལ། ཐུགས་བརྒྱུད་གདམས་ངག་རྫོགས་པར་བསྟན། །
དབེན་པའི་གནས་སུ་མཐུན་ཆུན་འཛིན་པར་བྱ། འབྲུང་བའི་ཆ་དང་ཟས་ཀྱི་བསིལ་བྱོད་
སྒྲིམས། བྱི་ནང་འགྲུལ་བསྐྱུང་བསམ་གཏན་ཆོར་མ་སྒྲིང་། རྫོང་འགོ་བྱི་ནང་ཡུལ་དང་ཤེས་པ་
བྱང་། དང་པོ་སྒྲིང་བ་ཡུལ་ལ་བྱང་བ་ནི། མི་ལུས་ཐོབ་པར་དཀའ་བའི་དོན་ལ་བསམ། ཐོབ་
པ་རྒྱུད་མི་གསན་ཞིང་དོན་ལ་འཇུག དལ་འབྱོར་མི་རྟག་ངེས་པར་འཆི་བ་རྒྱུད་ལ་བསམ། །
འཇིག་རྟེན་འབྲུལ་སྒྲིང་སྒྲིམ་འདིས། བསྐྱུང་བར་ངེས་པར་འཁྲི་བ་བཅད། འཇིག་རྟེན་བྱ་བྱེད་
རྒྱུ་ཏུ་བསྐྱུར། འཁོར་བའི་ལས་ལ་ཞེན་པ་སྒྲིམ། རིགས་དྲུག་འཁོར་བའི་སྐྱུ་བསྐྱུ་ཡང་། །
རང་གི་སྒྲིང་དུ་ཡོང་ངེས་པས། རྒྱུད་ལ་བསམ་ཞིང་ངེས་ཤེས་བསྐྱེད། རིགས་དྲུག་པ་མ་བྱ་
གཉེན་ལ། བདག་ཕྱོགས་མེད་པའི་སྒྲིང་རྩེ་བསྐྱེད། ལེ་ལོའི་དག་གཞོམ་བཙུན་འགྲུས་རྟ་ལ་
བསྐྱོན། དང་པོའི་སྒྲིམ་བསྐྱེད་ཐར་བའི་ལམ་ལ་འཇུག གཉིས་པ་ནང་གི་ཤེས་པ་བྱང་བ་
ནི། བྱང་རྒྱུ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་དེ། མ་རིག་འབྲུལ་བའི་སེམས་ཅན་ལ། སྒྲིང་རྩེ་བྱམས་
དགའ་བཏང་སྒྲིམས་སོགས། ཚད་མེད་སྒྲིང་རྩེ་བཞི་ལྷན་བསྐྱོན། བྱི་ནང་གསང་གསུམ་ཡང་

གསང་གི རྒྱལ་པོ་གནས་སྤྱོད་མ་བཤེས་ལ། རྩོག་ཅིག་གཏུང་བས་རྒྱལ་པོ་འགྲོ། ཉོན་
 མོངས་ཐིག་སྒྲིབ་སྤྱད་བའི་ཕྱིར། བསོད་ནམས་ཆོགས་ནི་བསག་པར་བྱ། རབ་ཀྱིས་འཁོར་གསུམ་
 སྤོང་དག་བྱ། འབྲིང་གིས་ཆོགས་མཆོད་རྒྱ་ཆེན་གྱིས། བཤེས་གསེགས་མཁའ་འགྲོ་བོན་སྤྱོད་
 མཆོད། བར་ཆོད་ནི་བའི་གསོལ་བ་གདབ། དཔོན་གསས་སྤྱོད་མ་མཉེས་པར་བྱ། ཐམ་མཚུལ་
 རྣམ་པ་བཞི། དུས་གསུམ་དུས་བཞིར་འབྲལ་བར་བྱ། སྒྲིབ་པ་སྤྱད་པའི་རིམ་པ་ནི། མཆོད་སྤྱོད་
 ལན་ཆགས་གཏོར་མ་ཡིས། རིགས་དུག་ལན་ཆགས་ཐིག་སྒྲིབ་སྤྱད། ཆ་ཆ་ཆབ་གཏོར་ཉེ་འདོན་
 དང་། ཕྱག་བསྟོར་བྱ་ཞིང་ལུས་སྒྲིབ་སྤྱད། རྒྱལ་པོ་འགྲོ་སྤོང་བོ་བསྒྲུབ་བཞིན་གྱིས། འག་གི་སྒྲིབ་
 པ་སྤྱད་པར་བྱ། ཀྲན་བཟང་ཐུགས་རྗེའི་འོད་ཟེར་གྱིས། རིགས་དུག་དུག་ལྡེའི་ས་བོན་བཅོམ། །
 ཞ་དཀར་འོད་ཟེར་འཕྲོ་འདུ་ཡིས། དུག་ལྡེའི་གྱི་སྒྲིབ་པ་སྤྱད། དེ་ཉེར་སྤོང་འགྲོ་རྩོགས་པ་
 དང་། མཆོན་མའི་རྩལ་ལ་སེམས་བཟུང་སྟེ། རྒྱ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་མཆོན་མ་གསུམ། རྒྱ་ནི་ལུས་
 ཆོད་མཆོན་གང་བ། དམིགས་པ་རིམ་གྱིས་སྤོང་ལ་གཏད། ཀལ་ལྷ་དུང་ཞ་དཀར་གསལ་ལ་
 འོད། འདོམས་གང་གང་བཤེའི་ཐད་དུ་བཞག ལུས་ནི་མཉམ་བཞག་ལྷ་ལྷན་བཅའ། ལུས་ཀྱི་
 གནད་དུག་དབང་བའི་གནད་ལྷ་བཟུམ། སྒྲིལ་གྲུང་བཅའ་བ་རྒྱུད་པའི་གནད་དང་གཅིག མདའ་
 སྤྱག་ཉེར་བསྐྱེད་པ་ཆོགས་པའི་གནད་དང་གཉིས། སྤོང་དབང་བསྤོང་པ་རྒྱུད་པའི་གནད་དང་
 གསུམ། ལག་པ་ཉིས་ཡར་བཏེག་སྟེ། རོ་སྤོང་སང་ངེར་གསེང་བ་བྱང་ཁོག་གི་གནད་དང་བཞི།
 ཕྱག་མཉམ་པར་བཞག་པ་ལག་པའི་གནད་དང་ལྷ། མགོན་པ་ལྷགས་ཀྱི་ཉེར་བཀྲག་པ་སྤྱོད་འཛིང་
 གི་གནད་དང་དུག་གོ། ལྷགས་ཡ་རྒྱལ་ལ་མ་རེག་པ་སྤོང་གནད་དང་གཅིག སྤྱོད་ཀྱི་རྩེ་མ་མ་སྤྱད་
 པ་མིག་གི་གནད་དང་གཉིས། ཤངས་ལས་རྒྱུད་ལྷ་ལ་སྤོང་མས་པར་བྱ་བ་སྤོང་གནད་དང་གསུམ།
 སྟན་སྤྱོད་མི་འབྲངས་བ་ན་བའི་གནད་དང་བཞི། ཁ་སོ་རང་ལྷགས་སྤྱོད་བཞག་པ་སོ་དང་མཆུའི་
 གནད་དང་ལྷོ། འག་ནི་སྤྱོད་བཞིན་བར་བྱ། ཡིད་ནི་དུས་གསུམ་ཡེངས་མེད་དུ། རྩེ་མི་
 གཙོད་ཅིང་སྤོང་མི་བསྟ། ད་ཉེ་ཉིད་དུ་བསམ་མི་བྱ། ཐེ་ཆོམ་མེད་པར་དུག་ཏུ་གཏད། ཉོག་
 མེད་གཡོ་མེད་ཡེངས་མེད་དུ། ཐང་སྤོང་མེད་པར་བྱང་ངེར་གཏད། སྤྱོད་ཆོད་ལམས་ཀྱི་ཆོད་
 དང་སྤྱོད། རྩུང་ཞིག་གོམས་པར་གྱུར་བ་ན། ཆོད་དུ་སྤྱོད་ཡང་མི་དགོས་ཏེ། འང་ལ་རྩུང་ཟད་
 གནས་པ་དང་། ཞེས་ནི་ཟེན་རྟགས་སྤྱོད་ཆོགས་འབྱུང་། དེ་དུས་སྤོང་ཅིང་ཁད་གྱིས་ཁྲིད། །

སེམས་ཀྱི་བཟུང་ཐབས་བཟུན་པ་ལོ། གནས་ལུགས་དོན་གྱི་ལྟ་བུ་ལ། མཚན་མེད་དོན་ལ་བཞག་
 ཐབས་ནམ་པ་གསུམ། རིག་པ་གཞན་དུ་མི་གཡོ་བར་བྱ་སྟེ། བྱ་ཐེ་བ་ཚད་དུ་འཕྱུལ་བ་ལྟར་
 བཞག། བྱ་ཚོལ་དང་བྲལ་བ་སྦྱོར་བྱ་བྱ་བ་ཟེན་པ་ལྟར་བཞག། མ་བཅོས་སྤྱད་པ་བྱ་ཆུང་ཚག་ལ་
 གཞག་པ་ལྟར་བཞག། དཔེ་ནི་གར་སྦྱིན་སྤང་ཆགས་འདྲ། ཉེན་ནི་གང་ཟག་ནམ་གསུམ་ལ། སློ་
 དང་འཚམས་པའི་ངོ་སྤྲོད་བཟུན། བྱིང་སྤྱད་སྦྱོན་གྱི་བཅས་ཐབས་ནི། རིག་པ་གཟེངས་བསྟོད་
 དར་ཡང་བསྟེད། མཐོ་སར་སློམ་ཞིང་མཁའ་ལ་གཏད། སློལ་དར་ཕྱར་བཞིན་དུ་བཅས། རྣམ་
 ཉོག་འཕྲོ་ཤོད་མང་པ་ལ། རུས་སྤལ་མཁར་གཞོང་བཞག་ལྟར་བཅས། བྱིས་སྟོང་རྒྱུ་མོ་ལྷགས་
 ལྟར་བཅས། དུག་ལ་སྤྲོན་གྱིས་བསྐྱར་ལྟར་བཅས། དཔེ་ནི་བྱི་ཤོ་གར་མའི་བཟོ། མ་བཅོས་པ་
 ནི་བཅས་པའི་མཚན། སེམས་ཀྱི་བཅའ་ཐབས་བཟུན་པ་ནི། རྒྱལ་བོའི་བཅུན་མོ་ལྟ་བུར་བཅའ། །
 དཔྱ་ཤོད་ཏྲ་འདུལ་བཞིན་དུ་བཅའ། ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་བཞིན་དུ་བཅའ། ཤེས་བཞིན་བྱ་རས་
 སོད་བར་བྱ། དེ་ནི་སེམས་ཀྱི་བཅའ་ཐབས་སོ། ངང་བའི་རྒྱལ་བོ་ཆུ་འབྱེད་བཞིན། སེམས་ཉིད་
 ངང་དུ་གདར་ཤ་བཅད། སྒྲིག་མོས་མེ་མོང་བཟུ་བ་དང་། ཤེས་སྟོང་བྱི་དོར་བྱས་པ་བཞིན། །
 སེམས་ཉིད་ངང་དུ་གདར་ཤ་བཅད། བཅད་པས་བོན་སེམས་གཅིག་ཏུ་ཉོགས། སྟོང་པ་རང་
 ཤར་ལུགས་འབྱུང་ངང་ཉིད་དུ། བྱུང་གིས་གཞུ་བདུང་རྒྱད་བཞིན་དུ། ཐང་ཚོད་མེད་པར་སྟོང་
 པ་ནི། དཔེ་ནི་རྒྱལ་ལ་ཉ་འཕྲོ་འདྲ། འབྲས་བུ་ཚན་དན་ལོ་འབྲས་འདྲ། གསེར་སྒྲིང་ཕྱིན་པ་ཇི་
 བཞིན་ནོ། ལྷན་གྲུབ་རེ་དོགས་བྲལ་བ་ཡིན། དགོས་འདོད་འབྱུང་བའི་ནོར་བུ་ཡིན། དཔེ་ནི་
 མཁའ་ལ་ཉི་ཤར་འདྲ། དེ་དུས་གདང་ཚད་འདི་ལྟར་འབྱུང་། ཐོགས་རྒྱགས་མེད་པ་ཐོག་དང་
 འདྲ། ཉོན་མོངས་ཟེལ་གཞོན་སེང་གེ་འདྲ། ཉམ་ང་མེད་པ་ཁྱུང་ཕྱིང་འདྲ། གསལ་ལ་དྲངས་
 པ་ནམ་མཁའི་དཔེ། བྲོད་ཚད་རྒྱགས་ནི་འདི་ལྟར་འབྱུང་། ལུས་ནི་ཡང་བ་ཤིང་བལ་འདྲ། །
 དཔྱགས་ནི་རྒྱ་བ་མི་ཚོར་ཞིང་། ཉམས་དགའ་ཁམས་བདེ་རིག་པ་གསལ། མི་གཡོ་མི་འགྱུར་རི་
 རྒྱལ་འདྲ། ལུན་ཁུང་སྦྱོན་མེ་བཏེགས་པ་བཞིན། གསལ་ལ་སྒྲིབ་གཡོགས་མེད་པ་འབྱུང་། རྒྱ་
 མཚོ་ལྟ་བུར་ཁ་གཏིང་མེད། རྣམ་མཁར་མདུང་བསྐྱར་ཡངས་དོག་མེད། ལྷང་ངེ་ལྷན་ནེར་
 གནས་པ་དག ཉམས་ཀྱི་སྤང་བ་སྤྲོ་ཚོགས་འཆར། ལྷག་མཐོང་རིག་པ་ངོ་སྤྲོད་པས། བོན་ཉིད་
 ངང་དུ་སེམས་ཉིད་གྲོལ། ལྷན་གྲུབ་ལྟ་བུས་ཐག་བཅད་དེ། ལུབ་རྒྱུ་ཆེན་པོར་ལ་བསྐྱེད། དེ་

ལྷན་རྫོགས་པའི་གང་ཟག་ལ། ལུས་སེམས་བཅའ་རིག་བྲལ་བའི་ཆོ། སེམས་ནི་སྐྱེ་མེད་རང་ས་ཟེ།
སྤང་བ་སྐྱེ་གསུམ་ཙམ་དུ་ཤར། དུག་ཕྲ་ཡེ་ཤེས་ཕྲ་ཅུ་གྲོལ། ཉེན་མོངས་སངས་ནས་ཡེ་ཤེས་རྒྱས།
ཁྱུང་དང་སང་གའི་བྱ་བཞིན་དུ། ལུས་རྒྱ་ཞིག་ནས་མངོན་སངས་རྒྱས། རྫོགས་པ་མངོན་གྱུར་
སངས་རྒྱས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ས་མ་ཡ།

ཀུན་དུ་བཟང་བོ་རང་རིག་མཉམ་ཉིད་ངང་ལ་ཕྱག་འཆལ་སོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ་གདེང་དང་
མི་ལྷན་མ་རྫོགས་སྒྲོ་ཞེན་རྣམས། །ངས་པར་འདྲིས་ཤིང་ཡོངས་སུ་གྲོལ་བའི་ཕྱིར། །གཞི་ནས་
བསྐབ་པ་མན་ངག་ཟབ་མོའི་དོན། །བདེར་གཤེགས་དགོངས་བརྒྱུད་དགྲ་ཡི་ཐུགས་ཀྱི་བཅུད། །
ཉི་ཤུ་ཙམ་བཞི་ཉམས་ཀྱི་མན་ངག་བཤད། །སྐལ་ལྷན་སྒྲོ་ཡི་འབེན་ལ་ཕོག་པར་ཤོག ས་མ་ཡ། །
སྤང་སྤྱང་འཁོར་འདས་བོན་རྣམས་ཀུན། །ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་སེམས་སུ་རྫོགས། །ཡེ་ནས་
སེམས་ཉིད་མཉམ་པར་གནས། །རང་འབྱུང་ཡེ་ཤེས་རང་གསལ་ཡིན། །དངོས་དང་རྣམ་པར་
སྤང་བ་རྣམས། །རིག་པ་ཕྱི་ནང་ཟང་ཐལ་ཡིན། །གསལ་ལ་མ་སྐྱིབ་ཐོག་མཐའ་མེད། །མ་བཙས་
མ་བསྐྱད་སྟོང་ཉིད་ལ། །གསལ་ཆ་རིག་ཆ་མ་འགག་བ། །གསལ་སྟོང་ནམ་མཁའི་རང་བཞིན་
ཅན། །མཐའ་དབུས་མེད་པའི་བདེ་ཆེན་པོ། །བོན་ཉིད་བདེ་ཆེན་སྟོང་ཡངས་ཏེ། །སེམས་ཉིད་
སྟོང་བའི་ཡེ་ཤེས་ནི། །རྒྱ་ཡིས་མ་བསྐྱེད་རང་འབྱུང་ཡིན། །རྒྱུན་གྱིས་མ་བསྐྱེད་ཟང་ཐལ་ཡིན། །
བྱེད་པས་མ་བཙས་སོ་མ་ཡིན། །ཡེ་ནས་གནས་པས་སྐྱུག་པ་ཡིན། །བསྐྱར་དུ་མེད་པས་སྐྱེ་མེད་
ཡིན། །འདི་དོན་རང་སེམས་རིག་པ་འདི། །གཞན་དུ་མི་བཙལ་རང་ལ་གསལ། །ཐོག་མཐའ་མི་
གནས་འདུ་འབྲལ་མེད། །ཀུན་གྱིས་མི་རིག་ཐིག་ལེ་ཆེ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ས་མ་ཡ། དེའི་ངང་ལ་
བཞག་པའི་ཐབས། །གཞན་དུ་མི་བཙལ་རང་ལ་བཙལ། །སྒྲོམ་མེད་ངང་ལས་ཡོངས་མེད་དུ། །
ལུས་ནི་ཁོང་སྟོང་བག་ཡངས་སུ། །ཤེས་པ་རང་གདངས་སོ་མར་བཞག། །དབུགས་ནི་འཕྲ་རིང་
སྟོམས་པར་དབྱུང་། །ཤེས་པ་མི་སྐྱིབ་མི་བསྐྱུལ་ཞིང་། །མི་བསྐྱུལ་གནན་རང་བབས་སུ། །ཁྱི་ན་སོ་
མ་སྐྱུག་པར་བཞག། །བོན་སྐྱེ་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ལ། །ཡུལ་དུ་མི་བཟུང་བཞེན་མི་བཅའ། །ཆེད་དུ་
གང་ཡང་མི་སྐྱབ་ཅིང་། །ཤུགས་འཆར་གང་ཡང་དགག་མི་བྱ། །དོན་དུ་ཅི་ཡང་མི་གཉེར་ལ། །
རྩོལ་བས་ནན་གྱིས་ཆེད་མི་གཏད། །གསལ་ལ་རྫོགས་པ་མེད་བཞིན་དུ། །མི་རྫོགས་མི་བཅའ་རང་
ལུགས་བཞག། །ཡུལ་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་སྣ་ཆོགས་དང་། །ཡང་ཡང་འཁྲལ་བའི་ཉེན་མོངས་ལ། །འདྲོན་

སེམས་ནང་ནས་མི་བཅའ་ཞིང་། བཟུང་ཡུལ་ཕྱི་ནས་མི་བཀག་གོ སྐྱོན་ཡོན་གཉིས་སུ་མི་བཟ་
 ཞིང་། དགག་སྐྱབ་མེད་པའི་ངང་ལ་བཞག རང་བཞིན་མ་བཅས་དེ་ཉིད་ལ། རང་གསལ་ཆེན་
 བོ་རང་ལ་འཆར། འབྲུལ་བའི་ཉོན་མོངས་ནུམ་ཏྲིག་གི མཚན་མ་སྤྲོ་ཆོགས་ཅི་བྱང་ཡང་།
 དགག་སྐྱབ་མི་བྱ་རྒྱུ་མི་འདུག མི་ཆགས་རང་བཞིན་རང་ཡལ་བཞག རྩོམ་བོན་ཉིད་རང་
 གསལ་བའོ། སྤྲོ་མ་ཡ། དེ་ལྟར་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཆོ། འཕྲོ་ཤོད་དང་ནི་བྱིང་སྐྱགས་དང་།
 སྐྱོན་གྱི་ནུམ་པ་གཉིས་བྱང་ན། འཕྲོ་ཤོད་སྐྱོན་གྱི་བཅས་ཐབས་ནི། ཤེས་པ་རྟོ་ཤོད་སྐབ་ཡན་
 བཞིན། ཡུལ་ལ་སྐྱེ་མཆེད་འཕྲོ་ཤོད་ཅིང་། རྣམ་ཏྲིག་ཐ་དད་སྐྱེ་འགྱུར་ན། ཆེད་དུ་མ་བཀག་མི་
 གླང་ཞིང་། མི་བསུ་རྒྱུ་སུ་མི་འབྲངས་པར། འཕྲོ་ཤོད་བཏང་ལ་སོ་མར་འདུག ཤེས་བཞིན་
 ཡིད་གྱི་བྱ་ར་བཏང་། རྩོམ་མཆེད་པ་བདེ་ཆེན་དབྱིངས། བཞག་པས་རང་ལོག་རང་ཞིར་
 འོང་། རྩོམ་འཕྲོ་ཤོད་བཅས་ཐབས་སོ། བྱིང་སྐྱགས་སྐྱོན་གྱི་བཅས་ཐབས་ནི། དཔུས་ལོང་རྒྱ་
 མཚར་བྱིང་བ་བཞིན། ཤེས་པའི་ཆོགས་དུག་སྐྱུ་འཐེབ་ཅིང་། སྐྱགས་ཤིང་བྱིང་བར་གྱུར་བ་
 ནི། སྐྱེ་འགག་ནང་འདུས་མཐོང་ཐོས་མེད། ཡིད་ལ་སྐྱག་པོས་འོན་པ་བཞིན། རྩོམ་ཤེས་པ་
 ཁོད་སྐྱོད་ལ། དཔུང་དང་གཟེངས་བསྟོད་བག་ཡངས་གྱི། རང་ལ་ཤེས་པ་འཛིན་མེད་པར། རང་
 བཞིན་ཏྲིག་མེད་ཡེ་འབྱམས་སུ། ཡེ་ལྷུ་ཆེན་པོར་གཏང་བ་ནི། སྐྱོན་ནམས་རང་ཞི་རང་
 གོལ་ནས། ཡེ་ཤེས་འོད་གསལ་ཆེན་པོ་འོ། ཞེས་གསུངས་སོ། སྤྲོ་མ་ཡ། དེ་ལྟར་སྤང་བའི་ཡེ་
 ཤེས་ཉིད། འཛིན་ཏྲིག་བྲལ་བའི་གཡུང་དུང་སྟེ། གཉིས་མེད་བདེ་ཆེན་རང་ལ་འཆར། དེ་ལྟར་
 གནས་པའི་མན་ངག་ནི། མ་རིག་རིག་པར་བྱ་བ་ཡིན། བོན་ནི་གྲུང་ན་ཡེ་ནས་མེད། མ་བཅས་
 པ་ནི་བོན་ཉིད་ལ། མ་སྐྱབ་པ་ནི་སེམས་ཉིད་ཀྱིས། མ་ཡེངས་པ་ཡི་ཏིང་འཛིན་ནི། མ་གཡོས་
 པ་ཡི་ངང་དུ་བསྐྱོམ། དེ་ལྟར་གནས་པའི་ངང་ཉིད་ལ། རིག་ཤེས་གསལ་བ་རང་ལ་འཆར། རྩོམ་
 ན་བོན་སེམས་ཐམས་ཅད་ཀྱིན། སྐྱིང་བོ་བྱང་རྒྱབ་སེམས་ཉིད་དུ། བོན་སྐྱབ་བདེ་བ་ཆེན་པོ་
 ཉིད། ཉམས་སུ་སྦྱང་ཞིང་གསལ་བར་འགྱུར། རྩོམ་བོན་སྐྱེ་རི་ལྟར་ན། དངོས་པོ་གང་ཡང་
 མ་ཡིན་པ། རྩོམ་བྱུར་ཡང་བཟོད་མི་བཏུབ། གང་ལྟར་ཡང་གང་གསལ་མི་བཏུབ། རྩོམ་བོན་
 ཉམས་སུ་སྦྱང་བར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་སོ། སྤྲོ་མ་ཡ། དེ་ལྟར་ཡེ་བོན་ཉིད་ལ། དངོས་པོའི་
 རོ་བོར་མ་གྱུབ་པ། དབྱིབས་དང་ཁ་དྲོག་བཟུང་དུ་མེད། རྩོམ་བོན་པོ་ལས་འདས་པ།

འདི་ཞེས་བྱ་བར་བསྟན་བྱར་མེད། རྒྱ་དང་གཞི་ཡི་རྟེན་མེད་པས། སློ་ཤིའི་རྒྱན་ནམས་ཡེ་ནས་
ཆད། ཀལ་ཞི་དང་རྩ་བ་མེད་པ་ཡིས། རྟགས་ནི་གར་ཡང་ལུས་མ་སྟོང་། ཐོག་མ་ཐ་མའི་དུས་
མེད་པས། འདུ་འབྲལ་མེད་པའི་ཁྱབ་བདལ་ཆེ། མཐའ་དང་དབྱུས་ཞེས་མ་གྲུབ་པས། རིག་
པའི་འོད་གསལ་ཁྱབ་པར་གཏང་། རྟེན་གསལ་བའི་མན་ངག་གིས། བོན་སེམས་མ་ལུས་
གདར་ཤ་བཅད། རྟེན་དགོངས་པའི་ཞེ་ཕུགས་ཡིན། རྟེན་གདར་ཤ་བཅད་པ་ཡིས། ཉེན་
མོངས་ཐམས་ཅད་ཡེ་ཤེས་སུ། ཞེན་པ་རང་ལོག་སྟུག་བསྐྱལ་སངས། འཛིན་རྟོག་ཐམས་ཅད་ཁོ་
ཐག་ཆད། རྣང་བ་ཐམས་ཅད་བདེ་ཆེན་གྱི། བྱང་ཆུབ་སེམས་སུ་ཡེ་གསལ་བྱེད། ཐེ་ཆོམ་སྟོ་
འདྲགས་གདར་ཤ་ཆོད། རྣམ་རྟོག་ཐམས་ཅད་མ་བཅས་པའི། བོན་སེམས་གཉིས་སུ་མ་བཅད་
པས། སྟོས་པ་ཐམས་ཅད་གཏིང་ནས་དག། སྟོན་དང་ཡོན་ཏན་དགག་སྟུབ་བྲལ། སྟིང་བོ་ཐིག་
ལེ་ལ་བཅད་པས། བྱིང་ཚྲོད་གོལ་སྒྲིབ་ཐམས་ཅད་སྟོག། ཐིག་པ་དགུ་ཡི་ཐོབ་བྱ་ཀྱང། རྟེ་ལས་
འབྱུང་བར་ལ་བཅད་པས། རྟེན་པའི་འབྲས་བྱ་ཁོ་ཐག་ཆད། ཅེས་གསུངས་སོ། ས་མ་ཡ། དེ་
ཆོག་སང་བའི་སྟོད་པ་ནི། རྟ་སྟོམ་འབྲལ་བའི་ངང་ཉིད་དུ། འགྲོ་ཉལ་འདུག་སྟོད་སྟོད་ཡུལ་དུ།
སྟོ་གསུམ་གང་ཉར་སྟུང་ཀྱང་སྟིང་བོ་ཡི། རྟེ་ཡི་དོན་ལས་འདའ་མི་སྟིང་། རྟེ་པར་ན་ཉ་ཡི་གང་
འབྱོས་ཀྱང་། རྟེ་ཡི་ངང་ལས་འདའ་མི་སྟིང་། རྟེ་བཞིན་སྟོ་གསུམ་གང་ཉར་དུ། སྟོད་ཀྱང་བདེ་
ཆེན་སྟིང་བའི་ངང་། རྟེན་པའི་ལས་ནམས་གང་སྟོད་ཀྱང་། སྟོན་ཡོན་གང་གིས་རིག་མི་ཆུས།
བཟང་ངན་སྟོད་པ་མ་ལུས་ཀྱང་། བདེ་ཆེན་སྟིང་བའི་སྟོད་པ་ལས། ཡེ་ལས་མ་འདས་ལུན་གྲུབ་
པས། རྟེན་དང་དོར་བ་ཡེ་མེད་བྱེད། ཀྱན་ཏུ་བཟང་བའི་སྟོད་པ་འོ། རྟེ་རྟ་བྱ་རྟོགས་པའི་
ཆོ། ཤོལ་ས་རྩལ་ཅམ་མི་འབྱུང་བས། རྒྱུད་དག་རྟོགས་པ་མངོན་གྱུར་གྱི། སངས་རྒྱས་ཡིན་
ཞེས་ངས་བཤད་དོ། ས་མ་ཡ། དོན་ཉིད་ཡེ་རྗེས་ཐིག་ལེ་ཆེ། རྟེ་ལ་འབྲས་བྱ་བརྟེན་བཏགས་
ནས། རང་གི་སེམས་ཉིད་བདེ་ཆེན་ལས། མ་གཏོགས་འབྲས་བྱ་གཞན་མི་ཆོལ། སེམས་ཉིད་
བོན་སྟུ་གཞུག་མ་དེ། རང་གོལ་ཆེན་པོར་གནས་པའི་བྱེད། བོན་ནམས་མ་བཅས་རང་སོ་
རུ། བཞག་པ་ཉིད་ཀྱིས་ལུན་གྱིས་རྗེས། མ་བསྐྱས་གཅིག་ཏུ་དྲིལ་བ་དེ། མ་སྟོས་ཡེ་གདལ་
ཆེན་པོར་ཁྱབ། རྟོལ་སྟུབ་བྲལ་བའི་འབྲས་བྱ་དེ། འབད་པས་གཞན་འབྱུང་ཅང་མ་ཡིན། རང་
གི་རིག་པ་མ་འཁྱལ་བར། མཐར་ཕྱིན་མངོན་དུ་གྱུར་ནས་ཀྱང་། རྟོད་དུ་རྗེས་ནས་སྟོང་དུ་

གྱུར། རང་དབང་ཐོབ་ནས་སྤྱོད་གྱིས་གྱུར། ཐག་ཚད་ཚྭ་སྤྱོད་གདེང་དུ་གྱུར། འབྲས་བུ་ཞེས་
སུ་ཐ་སྟོང་བཏགས། རྟེན་ལྗོངས་པའི་དགོངས་པ་ཡིས། རྟེན་གསུམ་མཉམ་པའི་ངང་ཉིད་
ལས། རྟེན་གསུམ་སྤྱོད་བའི་ཡོན་ཏན་ནི། རྟེན་གསུམ་དང་རང་ཉམས་བྲོད་ཚད་དང་། རྟེན་གསུམ་
ལས་སོགས་འབྱུང་བ་ཀྱང་། རྟེན་གསུམ་བོ་སྐབས་ཀྱི་ཆ་ཉིད་དུ། འབྱུང་དང་མི་འབྱུང་ཁྱད་པར་
མེད། འབྱུང་ཡང་འཛིན་འབྱུང་འགག་པ་མེད། མ་བྱུང་སྤྱོད་དང་དགའ་བྲོད་མེད། གང་ལ་
འགལ་བ་མེད་པ་ལ། འགལ་བར་བཟུང་ན་དེ་ཉིད་གོ་ལ། མ་བྱུང་གདེང་གྱུར་གྱི་ཉིད་མཚོག་ །
བྱུང་ཡང་རྟེན་མེད་གཉིས་ཀྱི་ཆ། རྟེན་མི་རྟེན་མི་གཡོ་བའི་བསམ་གཏན་ངང་ལ་རྟེན་དུ་
གནས། ཞེས་གསུངས་སོ། རྟེན་ཡ་མ། འཆི་མེད་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ། རྟེན་གྱི་གདོད་ནས་ཡེ་མེད་
ཀྱང་། རྟེན་གྱི་ལྷན་བཅས་པའི་ཉིད་དུ། རྟེན་མཚམས་བར་
དོར་སྤྱོད་དུས་དེར། ཡིད་ནི་འོད་དུ་རྟེན་དང་། རྟེན་ལྷན་གཟུགས་བརྟན་མཐོང་དུས་
དེར། རྟེན་ལྷན་རྟེན་ལྷན་ཡོངས་སུ་འགག་ རྟེན་ཉིད་ནང་དུ་འདུས་པའི་དུས། རྟེན་བའོད་ལྡར་
ཤར་བའི་དུས། རྟེན་པ་ཟེར་དུ་འཕྲོ་བའི་དུས། གདོད་པའི་ལྷན་དང་རྟེན་པའི་རྟེན་། རྟེན་
བས་བསྐལ་བ་དུ་མའི་ཡུན། རྟེན་སྤྱོད་འབྱུང་བས་སྤྱོད་བསྐལ་སྤྱོད་། རྟེན་སེམས་ཉིད་དུ་ངོ་
སྤྱོད་པས། རྟེན་ཉིད་མ་བཅོས་གཞུག་མར་ཤར། རྟེན་ཡང་རྟེན་ལྷན་འཆར་ཞེ་ན། རྟེན་སྤྱོད་བས་
ནས་རྟེན་པ་གསལ། རྟེན་བཞེད་གནས་པའི་སྤྱོད་བོ་དེ། རྟེན་སེམས་རྟེན་པ་དམར་ཐག་བཅད། །
སྤྱོད་སྤྱོད་བཅས་པའི་བོན་རྟེན་ཀྱང་། འཛིན་རྟེན་སྤྱོད་མཚམས་དག་དང་བས། གདོད་ནས་
དུས་གསུམ་རྟེན་མེད་པའི། རྟེན་འབྱུང་སྤྱོད་མེད་གནས་པ་དེ། རྟེན་པས་སེམས་ཉིད་མཛོད་དུ་
གྱུར། རྟེན་ཡང་སྤྱོད་མའི་མན་ངག་གིས། མཚམས་སྤྱོད་ཀྱིས་ནི་དེ་བྱུང་སྤྱོད་། མཐོང་བའི་ཡུལ་མེད་
གར་གསལ་བ། གསལ་ཡང་འདི་ཞེས་དངོས་ཞེ་ན། རྟེན་སོ་གཞུག་མར་གནས་པ་དེ། རྟེན་
དེ་སྤྱོད་ནེར་གསལ་བར་འགྱུར། རྟེན་ཅིག་དེ་ལ་མཚམས་སྤྱོད་བས། བར་དོར་ཡོན་ཏན་སྤྱོད་
གྱུར་པ། རྟེན་འབྱུང་ཐིག་ལའི་ངང་དུ་གྲོལ། རྟེན་མེད་མཐོང་ལ་ཉི་ཤར་འདྲ། རྟེན་པ་
མཛོད་གྱུར་སངས་རྒྱས་དེ། བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ངང་ལ་གནས། རྟེན་མེད་དོན་ཆེད་མན་ངག་
འདི། འཆི་ཁ་མ་ཡི་སྤྱོད་བུ་འཇམ། རྟེན་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་གཤེན་རབ་ནི། གསང་སྤྱོད་གཉིད་ཟབ་
ཉམས་ལེན་མཐོང་། རྟེན་སྤྱོད་ལ་བསྟན་པར་བྱ། རྟེན་མེད་གཅམ་བུ་ལ་ཁྱེད་མཐོང་། རྟེན་ལ་

འཆལ་བས་ཉམས་ལེན་མེད། །དེ་ལྟ་བུ་ལ་ཤིན་ཏུ་གསང་། །སྤྱི་ཆོག་ཙམ་ཡང་བཟོད་མི་བྱ། །ཞེས་
སོ། །ས་མ་ཡ། རིགས་ཀྱི་བྱ་བ་དེར་གཤེགས་དགོངས་བརྒྱད་དགའི་ཐུགས་ཀྱི་བཅུད། །ཉི་ཤུ་ཙ་
བཞི་ཉམས་ཀྱི་མན་ངག་བྲིས། །ལྟ་སྟོན་གནད་ཀྱི་གཟེར་བྱ་མཉམ་བཞག་སྟོན་པའི་མན་ངག་འདི། །
སྐལ་ལྷན་མ་ཞོར་ལམ་ལ་བྲིད་ཕྱིར་བསྟན། །ཡང་གསང་བུགས་ཀྱི་དཀྱིལ་དུ་ཞོག །སྐལ་མེད་
རྣམས་ལ་ཤིན་ཏུ་གསང་། །དུས་མཐར་མི་རྣམས་འགོ་དོན་བྱེད་པར་ཤོག །ས་མ་ཡ། །ཞེས་སྐུ་
བའི་སྐྱ་ཡིས་གྱུར་སྤངས་ཆེན་པོ་ལ་གསུངས་སོ། །མཆན་མེད་ལ་སེམས་བབྱང་ཞིང་། མཉམ་པར་
བཞག་པའི་མན་ངག་རིག་འཛིན་ཀྱི་སྟན་བརྒྱད། མི་ཆོག་གི་ལྷན་མ་ཞུགས་པའི་གདམས་པ།
སྟན་བརྒྱད་ཡི་གེར་བཀོད་པ། །ས་མ་ཡ། རྩ་བུ་བྱ། ལྷ།

དགོངས་བརྒྱད་དགའི་ཡིག་ཆུང་བཞུགས།

༼ཐ༽

ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ཐུགས་རྗེ་རྒྱན་ཆད་མེད་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། བོན་ཉིད་ཁྱབ་བདལ་
དབྱིངས་ཀྱི་འོག་མིན་ན། ཡེ་ཉིད་སྟོན་པ་བརྗོད་མེད་བོན་སྐྱེ་ཡིས། རང་འབྱུང་ཀ་དག་སྐྱེ་
མེད་ངང་ཉིད་ནས། ཐུགས་རྗེ་ཉི་མོ་སྟོན་པ་འདི་ཐུགས་ཀྱི་དཀྱིལ་དུ་བཤད། ཡེ་ནས་བརྗོད་དུ་མེད་
པའི་དོན་དུ་དགོངས། མི་གཡོ་ཁྱབ་བདལ་དབྱིངས་ཀྱི་འོག་མིན་ན། ཐུགས་རྗེ་ཉི་མོ་སྟོན་པ་ཀུན་
ཏུ་བཟང་པོ་ཡིས། ཐུགས་ཉིད་གཡོ་བ་མེད་པའི་ངང་ཉིད་ནས། སྐྱེ་ལ་བའི་སྟོན་པའི་ཐུགས་ཀྱི་
དཀྱིལ་དུ་བཤད། ཀུན་ཁྱབ་ནམ་མཁའ་ཉ་ལུང་དོན་དུ་དགོངས། རྒྱན་གྲུབ་ཁྱབ་བདལ་
དབྱིངས་ཀྱི་འོག་མིན་ན། མ་གཡོས་ངང་ལས་གཡོ་བའི་ཆོ་འཕྲུལ་གྱིས། བོན་གྱི་སྐྱེ་ལ་མཆོན་
དཔེ་ཡོངས་སུ་རྒྱུགས། གང་ལ་གང་འདུལ་གང་མོས་སྐྱེ་བ་བཟུང་། སྐྱེ་ལ་བའི་སྟོན་པ་གཤེན་མ་
འོད་དཀར་གྱིས། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་བྱིན་རྒྱལ་ངང་ཉིད་ནས། ཅིར་ཡང་སྐྱེ་སྐྱེའི་ཐུགས་ཀྱི་
དཀྱིལ་དུ་བཤད། མཐའ་དབུས་མེད་པ་འོད་ཀྱི་སྒྲིང་བོ་ཅན། མཁའ་ལ་ཉི་ཤར་ཉ་ལུང་དོན་དུ་
དགོངས། བར་ལྷ་འོད་གསལ་ལྷ་ཡི་འོག་མིན་ན། རིག་པའི་སྟོན་པ་ཆད་མེད་འོད་ལྗན་གྱིས། ཡེ་
ཤེས་རང་ཤར་ཆེན་པོའི་ངང་ཉིད་ནས། འཕྲུལ་གཤེན་སྣང་ལྗན་ཐུགས་ཀྱི་དཀྱིལ་དུ་བཤད། ཉི་
འོད་ཉི་ཟེར་ཉ་ལུང་དོན་དུ་དགོངས། མགོན་བཙུན་ཕྱ་ཡུལ་གསེར་སྒྲིང་འོག་མིན་ན། ཐབས་
ཆེན་སྟོན་པ་འཕྲུལ་གཤེན་སྣང་ལྗན་གྱིས། རང་རིག་རང་གསལ་སྐྱེ་བ་མེད་ངང་ཉིད་ནས། བར་
སྣང་སྟོན་པའི་ཐུགས་ཀྱི་དཀྱིལ་དུ་བཤད། རྒྱ་དང་རྒྱ་ཟླ་ལུང་དོན་དུ་དགོངས། སྐྱེ་བ་ཅ་
གསུམ་ལྷ་ཡི་འོག་མིན་ན། བར་སྣང་ཁུ་བྱུག་སྐྱེ་ལ་བའི་སྟོན་པ་ཡིས། ཐབས་ཤེས་དབྱེར་མེད་
རྩལ་བའི་ངང་ཉིད་ནས། གསང་བའི་ཡུམ་གྱི་ཐུགས་ཀྱི་དཀྱིལ་དུ་བཤད། སྣང་ལ་རང་བཞིན་
མེད་པའི་དོན་དུ་དགོངས། རིན་ཆེན་གཡུ་སྒྲིང་ཆལ་གྱི་འོག་མིན་ན། བཟང་ཟ་རིང་བཙུན་ཤེས་

རབ་ཡུམ་ཉིད་ཀྱིས། དབྱིངས་ཤེས་དབྱེར་མེད་སྟོང་བའི་ངང་ཉིད་ནས། །འཆི་མེད་གཙུག་ཡུང་
ཐུགས་ཀྱི་དཀྱིལ་དུ་བཤད། །གསལ་སྟོང་དབྱེ་བ་མེད་པའི་དོན་དུ་དགོངས། །གཡུ་ཡུང་ཤེལ་ཡུག་
གསང་བའི་འོག་མེན་ན། །མཁའ་དབྱིངས་སྤུལ་བའི་སྟོན་པ་འཆི་མེད་གཙུག་ཡུང་ཀྱིས། །
དགོངས་པའི་ཉིང་ཁུ་ཡུལ་དུ་བྱིན་པ་འདི། །རྒྱུད་ཡུང་མན་ངག་ཚིག་དོན་འབྲེལ་བ་ཅུ། །རྒྱུད་
ཁུངས་སྟོན་པའི་ཐུགས་ཀྱི་དཀྱིལ་དུ་བཤད། །གསང་བའི་མན་ངག་དོན་དུ་འདུས་པར་དགོངས། །
སྟེ་ཡུལ་བར་བ་གསལ་བའི་འོག་མེན་ན། །མན་ངག་དོན་འདུས་གསང་བ་འདུས་པ་ཡིས། །ཐེག་
པའི་ཡང་ཅེ་རྒྱུད་ཡུང་ཅ་བ་འདི། །སྟེ་སྤྱི་མི་གསུམ་ལས་སོགས་ཉི་ཤུ་ཅ་བཞི་ལ། །ཐུགས་ནས་
ཡུང་དུ་རིག་པ་ཐབས་ཀྱིས་བརྒྱུད། །སྤུལ་བའི་སྐྱེས་བྱས་ལས་ཅན་གཤེན་ལ་བཞུན། །སྐལ་ལྷན་
ཐར་བའི་ལམ་སྤྲོད་ནས་ཀྱང་། །དུས་མཐར་མི་རྣམས་འགོ་དོན་བྱེད་པར་ཤོག །ས་མ་ཡ།

མཇལ་ཐེབས་བར་མ་བཞུགས།

༼ད༽

དེ་ནས་གྱུར་སྤངས་ཆེན་པོས། ལོ་གསུམ་སོང་བ་དང་། བླ་ཤ་བ་གདོང་གི་དགོན་པ་ལ།
དབེན་གནས་མཛད་ནས་བཞུགས་ཅིམ་ན། ཁོང་གི་ཕྱགས་ལ་སྤུལ་བའི་སྐྱེ་དེ་དང་མཇལ་ཡུན་
ཐུང་པས། གདམས་ངག་ཀྱང་མང་པོ་མ་ཐོབ། ད་གཅིག་མཇལ་ན། གཞན་དོན་འགོ་བའི་
གདམས་ངག་འདྲ་ཐོབ་སྟུང་། ཅིས་ཀྱང་གཅིག་མཇལ་ན་སྟུང་བའི་མོས་པ་སྦྱེས། སྔོན་ལ་སྤྲོ་མ་ལ་
གསོལ་བ་བཏབ། དགོངས་པ་ལ་བཞུགས། སང་གི་གདུགས་ཤར་བའི་ཟེར་ལ། མདུན་གྱི་ནམ་
མཁའ་ལ་རྗེ་ཏེ་པི་ཏི་ཙ་སྐྱེ་བའི་མ་མེད་པ་ཤེལ་དཀར་དྲངས་པ་ལྟ་བུ། རང་འབྱུང་རིག་པའི་སྐྱེ་ལ་
རྒྱ་མེད་གཅེར་བུ་བཞུགས་པ་མཐོང་སྟེ། དད་གུས་མོས་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བསྐྱེད་དེ། བསྐྱོར་
བ་བྱས་ལྟ་བུ་བཅས་། རྗེའི་ཞལ་ནས་འདི་སྐད་གསུངས། སྐལ་ལྷན་རིགས་ཀྱི་བུ། ཆོ་རབས་གོང་
ནས་སྤངས་པའི་ལས་འཕྲོ་ཅན། དེས་པའི་དོན་བསྟན་དབང་པོ་མ་ཡེངས་བརྟན་པར་ཉོན། ཕྱི་
རབས་སྐལ་ལྷན་མ་ནོར་ལམ་ལ་བྲིད་པའི་ཕྱིར། ཟབ་མའི་མན་ངག་གདམས་པ་ཁྱོད་ལ་བསྟན།
བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་བོན་གྱི་ཡང་བཅུད། མཐར་ཐུག་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་བོན་གྱི་ཡང་ཅེ། རྒྱུད་གྱི་
རྩ་བ་ལུང་གི་སྟོང་པོ། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དགོངས་པ། ལྟ་བུ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡང་ཕྱགས།
གདམས་ངག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོང་པོ། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ། བདག་ཉིད་བྱང་ཆུབ་
སེམས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་ཉག་གཅིག། ཕྱི་ནང་གསང་གསུམ་ཡང་གསང་གིས་གཏན་ལ་ཕབ་པ། རྒྱལ་བ་
དགོངས་བརྒྱད་དགའི་ཕྱགས་བཅུད། གང་ཟག་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞིའི་སྟན་བརྒྱད། རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་
གནད་གྱི་གདམས་པ་བསྟན། ཡང་གསང་ཕྱགས་ཀྱི་དཀྱིལ་དུ་ཞོག། ཅིས་གསུངས་སོ། །

ཞེས་དགུ་ཕྱགས་བཞུགས།

རྗེ་ཏ་པི་ཉི་ཅས་གྱུར་སྤངས་ཆེན་པོ་ལ། ཞེས་དགུ་ཕྱགས་ཕུལ་ཏེ། ཇི་མེད་གྱི་སྐྱུ་ ཆངས་
མཆོག་གི་གསུང་། མཆོན་ཕྱན་གྱི་ཕྱགས། ལྷ་མ་རིན་པོ་ཆེ་གཙུག་གི་འོར་བུ་དང་འདྲ་བ་
བཞུགས་པའི་སྤྱན་ལམ་དུ། རྡོ་ཅན་འདྲ་བ་མཆོས་ནས། ཞེས་ཕྱུ་ནངས་དང་རུབ་ཏུ་ཕུལ་
ནས། རྡོ་ཅན་གི་ཆོགས་རྫོགས་པའམ། སྤྱི་བ་པ་སྤྱངས་པར་གདའ་སྟེ། བཞུགས་ཕུལ་དང་
མཆོས་སྐབས་གྱིས་བསྐལ་ནས། ཅུང་ཞིག་མ་མཇུག་ན། མ་མཇུག་བའི་སྐབས་དེ་དག་ཏུ། གཅེས་
པའི་སྐྱ་འོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་ལ། བསེར་མའི་སྤྱང་གིས་མ་གོས་པར་མཇུག་ཏུ་ཁྱུ་མས་པ་ལགས། ད་
ལྟ་ཞལ་གདུགས་རྩ་བ་ལྟ་བུ་མཇུག་བ་ཤིན་ཏུ་སྟོ་བ་ལགས། མ་མཇུག་བའི་སྐབས་དེ་དག་ཏུ།
དགོངས་པ་ལ་གསལ་བར་བཞུགས་ལགས་སམ། ཡང་ཕྱག་གསུམ་ཕུལ། གཤེན་རབ་སྒྲ་མ་ཕྱགས་
རྗེའི་མངའ་བདག་ལགས། བཀའ་བཤད་དམ། འགྲོ་བ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ནམ། ཕྱགས་དམ་
རིན་པོ་ཆེ་ལ་ཕྱགས་ཀྱི་ཕྱིན་ལས་ཆེ་བ་མ་ལགས་པའི་དབྱ་མཛད་རིམ་པ་ནས། མདངས་ད་
ནངས་ཁམས་བདེ་ལགས་སམ། ཡང་ཕྱག་གསུམ་ཕུལ། ཕྱགས་དམ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་འོ་མི་བརྒྱལ་
བར་དགོངས་ནས། སྐྱུ་ཁམས་བདེ་ལགས་སམ། ཞེས་དགུ་ཕྱགས་སུ་ཕུལ་བར་གདའ་ལགས་སོ། །

ནང་མན་ངག་དམར་ཁིད་སྐྱོར་ལས་སྒྲིམ་བྲལ་རིག་པའི་
རྩལ་དབང་བཞུགས།

༼ན༽

ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་རང་རིག་ཡེ་ཤེས་རྩལ་དང་ལྷན་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །དོན་བཞི་བ་རིག་
པའི་རྩལ་དབང་བསྐྱར་བ་སྟོན་ཏེ། རྩལ་དབང་སྒྲིམ་པ་བཅད་པ་ནི་ཉེར་གསུམ། དཔེའི་དགྲིལ་
འཁོར་བཤམས་ཤིང་རྩལ་དགོད་པ་དང་། བཞུགས་བསྐྱད་ནས་དགྲིལ་འཁོར་དུ་འཇུག་ཅིང་བཀའ་
རྒྱ་གདབ་པ་དང་། ཕྱགས་དམ་བསྐྱང་ཞིང་ངོ་སྟོད་ལ་བསྒྲུབ་དངོས་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་མཚན་པ་
དཔེའི་དགྲིལ་འཁོར་ལ། རྩལ་ཚན་གྱི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་བ་འདིར་བསྟན་ཅིང་། རྩལ་བཀོད་པ་ལ་
ཡང་། མཚན་པ་བཅའི་དབང་བྱམ་དང་། སྒྲ་མ་ཡི་དམ་མཁའ་འགྲོའི་ཕྱགས་དམ་བསྐྱང་རྩལ་
སྟན་རག་གཏོར་གསུམ་དང་། ཕྱི་འདོད་ཡོན་གྱི་བཀོད་པ་ནུམས་སོ། །ད་གཉིས་པ་དགྲིལ་འཁོར་
དུ་འཇུག་ཅིང་བཀའ་རྒྱ་གདབ་པ་ནི། སྒྲིབ་བྱས་འཇུག་པར་བྱ་བ་ཕྱལ་ཞིང་མཆུ་ལ་འབྱུང་བ་
དང་། བཞུགས་བསྐྱད་ཅིང་སྒྲིབ་དཔོན་གྱིས་གནང་བ་བྱིན་པའོ། །བཀའ་རྒྱ་གདབ་པ་ནི་བདུད་
ཅི་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་ལ། ལྷ་ཐོག་ཏུ་བཞག་ཅིང་མན་ངག་མནའ་བསྐྱག་པའོ། །དམ་ཚིག་བཀའ་
རྒྱའི་སྟོན་མ་བསྐྱགས་ལ། དམ་ཚིག་བསྐྱངས་མ་བསྐྱང་གི་སྟོན་ཡོན་ཞིབ་ཏུ་བཤད་དོ། །གསུམ་པ་
ལ་ཕྱགས་དམ་བསྐྱང་བ་ནི། མཚམས་གཅིད་ལ་ཞུགས་ནས། །ཞི་ཁྲོའི་གཞུང་བསྐྱང་ཞིང་། བསྐྱང་
ཚིགས་གྱི་མཚན་པས་ཕྱགས་དམ་བསྐྱང་བ་དང་། བཀའ་སྐྱོངས་བསྐྱལ་ཞིང་སྟན་ཚིགས་ཐ་མ་
ཡན་ཆོད་དོ། །

རིག་པའི་རྩལ་དབང་བསྐྱར་བའི་ངོ་སྟོད་ལ་བསྒྲུབ་དངོས་ལ་བདུན་སྟེ། དབང་གི་ངོ་བོ་དང་།
ངེས་ཚིག་དང་། དབྱེ་བ་དང་། མཐུན་དཔེ་དང་། དབང་བསྐྱར་བའི་ཐབས་དང་། མ་བསྐྱར་
བའི་སྟོན་དང་། བསྐྱར་བའི་ཡོན་ཏན་དང་དགོས་ཆོད་བསྟན་པ་དང་བདུན་ནོ། །དོ་བོ་ནི་རང་

བྱུང་གི་རིག་པ་ལ་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་ཤར་བའོ། །ངེས་ཆོག་ནི་རིག་པའི་རྩལ་སྤངས་གི་མཐུ་རང་
 དབང་ཐོབ་པར་བྱེད་པའོ། །རིག་པའི་རྩལ་དབང་རང་གི་གཞི་ལ་གནས་པས། རྩལ་ཉིད་མི་
 དགོས་པར་དབང་བསྐྱར་ཐོབ་བོ། །དབང་གི་དབྱེ་བ་ནི། དབང་ནུས་པ་བཞིས་སྐལ་ལྷན་སྒྲིན་
 པར་བྱ་སྟེ། སྒྲོས་བཅས་ཉིད་དང་སྒྲོས་མེད་དང་། ཤིན་ཏུ་སྒྲོས་པ་མེད་པ་དང་། །དེ་ནི་རབ་ཏུ་
 སྒྲོས་པ་མེད། །དབྱེ་བ་གཞི་ཡི་རྩལ་གྱིས་ནི། །དང་ལྷན་རང་རྒྱུད་སྒྲིན་པར་བྱེད། །དེ་ལ་བཞི།
 སྒྲོས་བཅས་ཀྱི་དབང་དང་། སྒྲོས་མེད་ཀྱི་དབང་དང་། ཤིན་ཏུ་སྒྲོས་པ་མེད་པ་དང་། རབ་ཏུ་
 སྒྲོས་པ་མེད་པའི་དབང་སྟེ་བཞིའོ། །མཐུན་པའི་དཔེ་ནི། རྩལ་བྱ་ཡིན་པ་ལ། རྩལ་བོར་མངའ་
 གསོལ་བས་རྩལ་སྤྲོད་སྤྲོད་ཞིང་དབང་ཐང་ལ་དབང་བསྐྱར་བའི་དཔེ་ལྟ་བུའོ། །དཔེ་དེ་བཞིན་ཏུ་
 རང་ལ་རིག་པའི་རང་རྩལ་ཡེ་ནས་ཡོད་པ་ལ། དབང་བསྐྱར་བས་མངའ་བརྟེན་པ་ཡིན་ནོ། །
 དབང་བསྐྱར་བའི་ཐབས་ལ་བཞི། བྱི་རུ་སྒོལ་དཔོན་གྱི་དགྲིལ་འཁོར་ཏུ་མཆོན་པ་བཤའི་དབང་
 བསྐྱར་བ་དང་། རྣང་ལུང་པོའི་དགྲིལ་འཁོར་ཏུ་མཆོན་བྱེད་ཉུགས་ཀྱི་དབང་བསྐྱར་བ་དང་།
 གསང་བ་སེམས་ཀྱི་དགྲིལ་འཁོར་ཏུ་མཆོན་གཞི་བོན་ཉིད་ཀྱི་དབང་བསྐྱར་བ་དང་། དེ་ཁོ་ན་
 ཉིད་ཡང་གསང་བུགས་ཀྱི་དགྲིལ་འཁོར་ཏུ་རིག་པའི་རྩལ་གྱི་དབང་བསྐྱར་བ་དང་བཞི་སྟོན་ནོ། །
 སྒྲོས་པ་མེད་པའི་དབང་མཆོག་ནི། །དགྲིལ་འཁོར་བུམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས། ཆོགས་སུ་སྤྱོད་པའི་
 དབང་སྒྲིན་བྱ། །དབང་གི་བརྟེན་ལ་རྟེན་པ་ཡི། །རང་རིག་གསལ་བའི་རང་ངོ་སྤྲོད། བརྟེན་འགོལ་
 མན་ངག་མཁས་པར་བྱའོ། །དབང་མ་བསྐྱར་བའི་སྟོན་ནི། རང་གི་རིག་པའི་རྩལ་དབང་མ་
 བསྐྱར་ན། སྒོལ་བུ་ལ་རྩལ་ཆོན་གྱི་དགྲིལ་འཁོར་མང་པོ་བསྟན་ནས། བུམ་པའི་བྲུས་ཀྱིས་བཤལ།
 ཅོད་པན་གྱི་སྤྱབས་སུ་བཅུག ཆོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་དམ་ཏུ་བཅུག་ཀྱང་། སངས་རྒྱས་ལ་རྩལ་
 དྲིད་གང་གིས་ཉེར་མ་སོང་ངོ་། །དབང་བསྐྱར་བའི་ཡོན་ཏན་ནམ་དགོས་ཆེད་ནི། སྤང་བ་བཞི་
 རང་ངོ་སྤྲོད་པར་བྱེད་ཅིང་། ལྷ་སྒོམ་སྤྱོད་བལ་བཞི་མཐར་ཕྱིན་པའི་དགོས་པ་ཡོད་དོ། །ལྷང་
 ལས། དབང་བཞི་ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་པ་ཡི། །རིམ་པ་བཞིན་ཏུ་བོན་ནུས་སྒྲིན། །ཞེས་སོ། །མཆོན་
 པ་ཉུགས་ཀྱིས་བརྟེན་དོན་ཉུགས། །རིག་པའི་རྩལ་གྱི་བརྟེན་དོན་རྟེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་དགོས་
 ཆེད་ཡོན་ཏན་བསྟན་པའོ། །དེ་ལ་ཅི་ལྟར་སྒྲུབ་པ་ལྷགས་ཀྱི་ཆོག་བསམ་པ་ཡིད་བཞིན་བསྐྱེད་རིམ་
 ཡིན། ཡིད་ལ་འགྲུས་པའི་མཆོད་པ་ཡིན། །གཟུགས་སུ་སྤང་བ་ལྷ་ཡི་སྒྱ། །སྒྲུ་ཆེན་བརྟེན་པས་

རོལ་མོ་ཉིད། རང་གི་ལུས་ནི་བུམ་པ་ལ། རྒྱ་ཡི་ལོ་འདབ་ཕྱོན་པ་མཛེས། ཁྲག་དང་ཚུ་སེར་ཚུ་
 རྣམས་ཉིད། འདྲི་སྒྲིང་ལ་སོགས་རྣམས་ཀྱིས་བཟུངས། རང་ལ་སྒྲུང་བའི་དབང་རྣམས་སྦྱོར། ཁ་
 བསྐྱར་ཉིད་ལ་རྫོགས་པ་འོ། ཞེས་གསུངས་པས། བུམ་པ་འདི་མཚོན་པ་བཅའི་དབང་བསྐྱར་བར་
 ཤེས་འཚལ་ལོ། མིག་གཟུགས་སོགས་འདི་ཤེས་པའི་རྟགས་སྤྱུང་ཤེས་པར་མཛོད་ཅིག་སྒྲིང་ཁའི་
 ཐུགས་ཉིད་འདི་གནས་པ་དོན་གྱི་དབང་བསྐྱར་བའང་ཤེས་པར་མཛོད་ཅིག་ ཡང་དཀྱིལ་འཁོར་
 དང་བུམ་པ་གཏོར་མ་མཚོད་རྣམས་རྣམས་མཚོན་པའི་བཅའ་ཤེས་པར་མཛོད་ཅིག་ རིག་པ་
 རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་སུ་གནས་པའི་དོན་ཤེས་པར་མཛོད་ཅིག་ རོ་སྦྱོང་ནི་ལ་བསྐྱེད་དོན་དུ་གསལ་
 ལོ། རྟེན་མཚོན་པ་བཅའི་བུམ་པ། མེ་ཤིག་འཛིག་པ་མེད་པ། གནས་པ་དོན་གྱི་བུམ་པ། ཤར་
 བ་རྟགས་ཀྱི་བུམ་པ་སྟེ། རང་ལུས་བུམ་པར་ཤེས་པ་ནི། འདི་ནི་དབང་བསྐྱར་དང་པོ་ཡིན། །
 དབྱིངས་རིག་གཉིས་ལ་འབྱོར་བ་ནི། འདི་ནི་དབང་བསྐྱར་གཉིས་པ་ཡིན། ཐབས་ཤེས་གཉིས་སུ་
 མེད་པ་ནི། འདི་ནི་དབང་བསྐྱར་གསུམ་པ་ཡིན། ཚིག་རྣམས་ཐམས་ཅད་དོན་ལ་འདུས། འདི་ནི་
 དབང་བསྐྱར་བཞི་བ་ཡིན།

ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་མཉམ་ཉིད་རྫོགས་པ་ཆེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། སྒྲིང་བའི་དོན་ལ་དབང་
 བསྐྱར་གཡུང་བྱུང་སྒྱ། འཁོར་འདས་ལམ་གསུམ་རིག་པ་མཛོན་སུམ་དུ། རྩལ་ཆེན་རྫོགས་པའི་
 སྦོན་ལམ་སྦོས་བྲལ་དབང་། ཡང་སྒྲིང་གསང་བའི་ཐུགས་རྗེ་མན་ངག་འདི། བྱི་རབས་ལས་ཅན་
 འགའ་ཡིས་སྦྱོང་བར་གྱིས། འདི་དོན་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་རྣམ་འབྱོར་བས། བྱི་ནང་གསང་
 གསུམ་དོན་ལ་དབྱེར་མེད་ཀྱང་། གཟུང་འཛིན་ལོག་ལྟ་སོལ་བྱིར་གསལ་བར་དབྱེ། བྱི་ནི་མཚོན་
 པའི་བཅའི་ཡུལ་དུ་བསྟན། གང་ཞིག་ཤར་བ་རྟགས་ཏེ་ལུང་དུ་བསྟན། གསང་བ་གནས་པའི་
 འོད་དེ་རིག་པར་བསྟན། གསང་ཐུགས་བསྟེན་སྦྱབ་དབང་བསྐྱར་ཅི་ལྟ་བུ། གཞན་ལྟོས་སྦོས་
 བ་བྲལ་བས་རང་ལ་རྫོགས། རྩལ་ཆོན་བཏེན་ནས་དགོངས་པ་དཔེས་མཚོན་ནས། གདམས་པ་
 མཐར་ཐོན་བུ་ལ་དོན་འདི་སྦྱོར། རང་པོ་ཕུན་སུམ་ཚུགས་པ་དུག་ཐུན་ཏེ། རོ་བོ་བདེ་དགོན་བྱི་
 ཡི་གནས། རྒྱང་བོ་སྦྱུ་ཡི་སྦྱབ་ཁང་ནང་གི་གནས། རང་གི་ཀུན་གཞི་བྱབ་གདལ་གསང་བའི་
 གནས། ཡེ་ནས་(རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་ཡེ་ནས་རང་ལ་གནས)རང་ལ་གནས་པ་ཞབས་ཀྱིས་བཅགས་པའི་
 གནས། རྒྱང་ནས་གསུངས་པ་གཞུང་དང་མཐུན་པའི་གནས། བདེ་ལེགས་སྦྱིད་པ་ཉམས་དགའ་

བཀྲ་ཤེས་གནས། །འདི་ལས་འབྱུང་བ་གྲུབ་པ་ཐོབ་པའི་གནས། །གནས་ཆེན་རང་ལ་རྫོགས་པ་
 གནས་ཀྱི་སྟོན་དང་བཅས། །སྟོབ་དཔོན་(སྟོབ་དཔོན་གྱི་ཡོན་ཏན་བཤད་)བཅུད་ལྡན་ཕྱི་ཡི་སྟོན་པ་ཡིན། །ཙྰ་
 རླུང་ཐིག་གསུམ་ནང་གི་སྟོན་པ་ཡིན། །རང་རིག་ཡེ་ཤེས་གསང་བའི་སྟོན་པ་ཡིན། །སྟོབ་
 དཔོན་(སྟོབ་དཔོན་རང་བྱུང་)རང་ལ་རྫོགས་པ་གནས་ཀྱི་སྟོན་དང་བཅས། །གདམས་དག་སྟོད་ལྡན་པོ་
 མོ་ཕྱི་ཡི་འཁོར། །དབང་པོ་སྟོ་ལྡན་དག་པ་ནང་གི་འཁོར། །རྣམ་ཤེས་ཚྭ་སྟན་དག་པ་གསང་
 བའི་འཁོར། །སྟོད་ལྡན་རང་ལ་རྫོགས་པས་འཁོར་གྱི་སྟོན་དང་བཅས། །དེས་དོན་(ཟབ་མོད་གདམས་
 དག་འདི་རྩ་བ་ཉིད་)བཟན་པ་དར་བ་ཕྱི་ཡི་དུས། །གཟུགས་ལུང་(མིག་ཤེས་སྟགས་བཅུད་)དབང་པོ་གསལ་
 བ་ནང་གི་དུས། །མོས་དང་སྟོ་བ་སྟེས་པ་གསང་བའི་དུས། །དུས་གསུམ་རང་ལ་རྫོགས་པས་དུས་
 ཀྱི་སྟོན་དང་བཅས། །བཀའ་ཀླུང་དྲི་མེད་ཕྱི་ཡི་བཟན་པ་ཡིན། །སྟོན་མ་རྣམས་བཞི་(རྒྱ་ལྟགས་རྒྱའི་
 ཐིག་ལེ་སྟོན་སྟགས་)ནང་གི་བཟན་པ་ཡིན། །རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་གསང་བའི་བཟན་པ་ཡིན། །
 བཟན་པ་རང་ལ་རྫོགས་པས་པོ་ཉིད་སྟོན་དང་བཅས། །འཛིག་རྟེན་ཟས་ལོ་ཕྱི་ཡི་ཡོ་བྱད་ཡིན། །
 སྟོ་གསུམ་གཙང་མ་ནང་གི་ཡོ་བྱད་ཡིན། །ཤེས་རབ་རྣམ་དག་གསང་བའི་ཡོ་བྱད་ཡིན། །ཡོ་བྱད་
 རང་ལ་རྫོགས་པས་འབྱོར་བའི་སྟོན་དང་བཅས། །དེ་ལྟར་རྫོགས་ནས་ས་ཆོག་དཀྱིལ་འཁོར་བཞེངས། །
 དུལ་གྱི་འཁྱོ་ཆོད་(དུལ་གཞན་གྱི་འཁྱོ་བ་ཆོད་པའོ་)ཕྱི་ཡིས་ཆོག་ཡིན། །ཕྱག་དང་བསྟོར་བ་ནང་གི་ས་
 ཆོག་ཡིན། །སྟོབ་སྟེང་སྟེ་མེད་གསང་བའི་ས་ཆོག་ཡིན། །མཆོད་ཁང་རང་ལ་རྫོགས་པས་ས་ཆོག་
 སྟོན་དང་བཅས། །སྟོན་མེད་སྟོ་མ་ཁང་ཕྱི་ཡི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡིན། །ཅི་ལྟ་རིན་ཆེན་ནང་གི་དཀྱིལ་
 འཁོར་ཡིན། །ཀྱན་གཞི་རྣམ་དག་གསང་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡིན། །མཚལ་རང་ལ་རྫོགས་པས་
 དཀྱིལ་འཁོར་སྟོན་དང་བཅས། །དེ་ནས་བསོད་ནམས་དཔུང་བསྟེད་ཆོགས་གསོག་བྱ། །མི་དགེ་མི་
 དགེ་སྦང་ནས་དེ་ལྟ་དགེ་བཅུད་(དགེ་བཅུ་ལ་སྟོད་པ)ཀྱི་མཆོར་བསྟེལ། །ཕུང་བོ་དེ་ལྟ་བསྟེད་རྫོགས་ཀྱི་
 མཆོར་བསྟེལ། །སྟུག་བསྟུལ་དེ་ལྟ་(རང་གྲོ་ལ་དུ་ཤེས་པ)བདེ་ཆེན་ཀྱི་མཆོར་བསྟེལ། །རྣམ་ཏྲོག་
 དེ་ལྟ་(རྣམ་ཏྲོག་ཡེ་ཤེས་སུ་འཆར་བ)ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཆོར་བསྟེལ། །འཁོར་བའི་དེ་ལྟ་ལྷང་འདས་ཀྱི་མཆོར་
 བསྟེལ། །སེམས་ཅན་(ཐམས་ཅད་རང་ལ་རྫོགས་པར་ཤེས་ནས་བོན་གྱི་དབྱིངས་སུ་གྲོ་བའོ་)དེ་ལྟ་སངས་
 ཀྱས་ཀྱི་མཆོར་བསྟེལ། །རིག་པའི་དེ་ལྟ་(རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་)བོན་དབྱིངས་ཀྱི་མཆོར་བསྟེལ། །བསོད་
 ནམས་རང་ལ་རྫོགས་པས་བསོད་ཆོགས་སྟོན་དང་། །ཀྱན་ལ་སྟེང་རྟེན་འཛིན་པ་ཕྱི་ཡི་སྟོན་བསྟེལ་

ཡིན། །ལུས་ལ་དག་སྒྲུང་བསྐྱེད་པ་ནང་གི་སྟོག་བསྐྱེད་ཡིན། །སེམས་ལ་སྐྱེ་འཆི་མེད་པ་གསང་བའི་
 སྟོག་བསྐྱེད་ཡིན། །ཆོད་མེད་ལྷན་ལ་རྟོགས་པས་སྤོང་རྩེའི་སྟོས་དང་བལ། །སྟོད་བཅུད་ལྷ་ཅུ་ཤེས་
 པ་ཕྱི་ཡི་སྒྲུ་ཐེབས། །སྐྱུ་ལུས་ལྷ་སྐྱར་ཤེས་པ་ནང་གི་སྒྲུ་ཐེབས། །རང་རིག་བོན་སྐྱར་ཤེས་པ་
 གསང་བའི་སྒྲུ་ཐེབས། །གཟུགས་སྐྱུ་རང་ལ་ཆང་བ་སྒྲུའི་སྟོས་དང་བལ། །སྒྲུང་བ་སེམས་སྐྱུ་
 རྟོགས་པ་ཕྱི་ཡི་འབྲུམ་ལྷ་རྟོགས། །ཕྱང་བོ་སྐྱུ་མར་རྟོགས་པ་ནང་གི་འབྲུམ་ལྷ་རྟོགས། །སྐྱེ་ཆོག་
 གསལ་སྟོང་ཤེས་པ་གསང་བའི་འབྲུམ་ལྷ་རྟོགས། །གསང་བ་རང་ལ་རྟོགས་པས་བསྐྱེད་སྟོས་
 དང་བལ། །རྩལ་ལ་འཕང་སེམས་མེད་པ་ཕྱི་ཡི་སྐྱེན་པ་རྟོགས། །ལུས་ལ་ཆགས་ཞེན་མེད་པ་ནང་
 གི་སྐྱེན་པ་རྟོགས། །སེམས་ལ་ཞེན་པ་མེད་པ་གསང་བའི་སྐྱེན་པ་རྟོགས། །ཆོགས་གསོག་རང་ལ་
 རྟོགས་པས་སྐྱེན་པ་ཕྱི་ཡི་སྟོས་དང་བལ། །མཆོམས་གཙུག་རི་ཁྲོད་འགྲིམ་པ་ཕྱིའི་མཆོམས་ཡིན། །རྒྱ་
 འབྲུལ་སྐྱུ་བ་རྒྱན་གཙུག་ནང་མཆོམས་ཡིན། །འཁོར་འདས་ཅུ་ཤེན་འབྱེད་པ་(འཁོར་འདས་གཉིས་
 འཛིན་གྱི་བག་ཆགས་དངས་སྟོགས་ཕྱེ་བའི)གསང་མཆོམས་ཡིན། །བག་གསལ་སེམས་རང་ལ་རྟོགས་པས་
 མཆོམས་ཀྱི་སྟོས་དང་བལ། །དེ་ནས་ས་ཐིག་ས་ཆོན་འབྱེ། །སྒྲུང་བ་རྒྱས་ཐེབས་ཕྱི་ཡི་ཆག་གདབ་
 ཡིན། །ཁྲག་དང་ཆུ་སེར་ནང་གི་ཆག་གདབ་ཡིན། །རིག་པ་དྲི་མེད་གསང་བའི་ཆག་གདབ་ཡིན། །
 སྟོད་པ་བྱང་པོ་(གཡོ་སྐྱུ་གསོག་འཛིན་མེད་པ)ཕྱི་ཡི་ཐིག་གདབ་ཡིན། །ལུས་གནད་འབྲུར་མེད་ནང་གི་
 ཐིག་གདབ་ཡིན། །སྟོམ་པ་ཡེངས་མེད་གསང་བའི་ཐིག་གདབ་ཡིན། །ཐིག་ཆ་རང་ལ་རྟོགས་པས་
 ཐིག་གདབ་སྟོས་དང་བལ། །དེ་ནས་དགྲིལ་འཁོར་བཞེངས་ལུགས་བཟུན་པ་ནི། །ཕྱི་ཡི་རྩལ་ཆོན་
 སྒྲུང་བ་སྐྱེ་ཆོགས་ཡིན། །ནང་གི་རྩལ་ཆོན་ཅུས་ཆོགས་ཤིག་ཁྲག་པགས། །གསང་བའི་རྩལ་ཆོན་
 དངས་མ་འོད་ལྡར་གསལ། །རྩལ་ཆོན་རང་ལ་རྟོགས་པས་ཁ་དོག་སྟོས་དང་བལ། །ཕྱི་ཡི་དགྲིལ་
 འཁོར་སྒྲུང་སྤྲིད་གཞིར་བཞེངས་ཏེ། །ནང་གི་(བོན་སྐྱེད་སྐྱབ་ཁང་)དགྲིལ་འཁོར་ཕྱང་བོ་གཞལ་ཡས་
 ཁང་། །གསང་བའི་(སྟོགས་མེད་ཤེས་པའོ)དགྲིལ་འཁོར་རང་སྒྲུང་བདེ་བའི་སྟོང་། །པོ་བྱང་རང་ལ་
 རྟོགས་པས་དགྲིལ་འཁོར་སྟོས་དང་བལ། །དེ་ནས་སྐྱབ་རྩལ་མཆོད་རྩལ་བཤམས་པ་ནི། །ནམ་
 མཁའ་ཆུ་རྒྱུད་ཕྱི་ཡི་མཁྱེ་ཡིན། །རྒྱུ་རྩལ་རྒྱུད་གསུམ་ནང་གི་མཁྱེ་ཡིན། །འབྲུར་མེད་སྤྲེལ་
 གསང་བའི་མཁྱེ་ཡིན། །མཆོན་པའི་བུམ་པ་རིན་ཆེན་སྐྱེ་ལྡེའི་རྩལ། །དོན་གྱི་བུམ་པ་རིག་པ་
 སྟོས་བལ་ཡིན། །རྟོགས་ཀྱི་བུམ་པ་བདེ་ཆེན་བོན་ཉིད་དབྱིངས། །མཆོན་པའི་བུམ་རྩལ་ཉི་ཤུ་ཙྰ་

ཡེ་སྟེ། འདྲི་བྱ་བྱ་ལྷན་ཡེ་ཤེས་རྣམས་ལྷན་མེ་ལོང་བོན་དབྱིངས་མཉམ་ཉིད་སོར་རྟོགས་བྱ་བྱུ་སྟེ། འདྲི་བྱ་ལྷན་ཡེ་ཤེས་རྟོན་སྟོང་དྲུངས་མ་ཡུ། མཚོན་པའི་བྱ་པ་ཨ་དཀར་དྲི་མེད་དེ། འདྲི་བྱ་ལྷན་ཆུ་སྟེ་མེད་བྱང་ཆུབ་སེམས། འདྲི་བྱ་ལྷན་ཆུ་དམ་ཆས་བདུད་ཚིམ་བྱང་སེམས་དྲི་ཆེན་དྲི་ཆུ་ཤ་ཆེན་རྟུ། ཡེ་ བྱི་ཡི་ཁ་རྒྱན་དབག་བསམ་འབྲས་ཡེ་རྟེ། འདྲི་བྱ་ཁ་རྒྱན་དབག་མེད་རོལ་བ་ཡིན། འདྲི་བྱ་ཁ་རྒྱན་སྟེ་ཡི་ལོ་མ་ཤར། མཚོན་པའི་མཁུལ་ཆེངས་རས་བལ་དར་དཀར་རྟེ། འདྲི་བྱ་མཁུལ་ཆེངས་རིག་པ་དྲི་མེད་ཡིན། འདྲི་བྱ་ཡེ་ཤེས་རང་གདངས་འོད་ལྷུ་འདྲི་མཁུལ་ཆེངས་རང་གདངས་འོད་ཡེ་གསལ། མཚོན་པའི་གཟུངས་ཐག་ཆོན་སྟུང་སྟེ་ཡེ་སྟེ། འདྲི་བྱ་གཟུངས་ཐག་གཡུང་དྲུང་ལུ་གུ་རྒྱུང། འདྲི་བྱ་གཟུངས་ཐག་ཡེ་ཤེས་ཟང་ཐལ་ཡིན། ཆ་རྒྱན་རང་ལ་རྫོགས་པའི་བྱ་པ་སྟོན་དང་བལ། སྟོང་བཅུད་བྱི་ཡི་སྟན་རིག་གཏོར་མ་ཡིན། ལྷུང་བོ་ནང་གི་སྟན་རག་གཏོར་མ་ཡིན། ལྷུང་གསུམ་གསང་བའི་སྟན་རག་གཏོར་མ་ཡིན། སྟན་གཏོར་རང་ལ་རྫོགས་པས་གཏོར་མའི་སྟོན་དང་བལ། འདྲི་བྱ་ཡོན་རོལ་བར་ཤེས་པ་བྱི་ཡི་མཚོད་ཆས་ཡིན། སྟོང་ཡེ་རོལ་བར་ཤེས་པ་ནང་གི་མཚོད་ཆས་ཡིན། དྲུངས་མ་རོལ་བར་ཤེས་པ་གསང་བའི་མཚོད་ཆས་ཡིན། མཚོད་ཆས་རང་ལ་རྫོགས་པས་མཚོད་ཆས་སྟོན་དང་བལ། གཞི་ཉིད་རྣམས་མཁའ་ཡངས་པའི་ཕོ་བྲང་དུ། སྟུང་སྟོང་བྱི་ཡི་བྱ་པ་བཞུགས་སུ་གསོལ། གཞི་རྩ་རང་གནས་བདེ་བའི་ཕོ་བྲང་དུ། སྟུང་ལུས་ནང་གི་བྱ་པ་བཞུགས་སུ་གསོལ། གཞི་བྱུང་བདལ་བོན་དབྱིངས་ཕོ་བྲང་དུ། རྟོང་གསལ་(དབྱིངས་རིག་རང་གསལ་གྱི་རོ་བོ་རྟོང་བ)གསང་བའི་བྱ་པ་བཞུགས་སུ་གསོལ། གདན་ཁྲི་རང་ལ་རྫོགས་པས་བཞུགས་གསོལ་སྟོན་དང་བལ། གཞི་མཚོན་པ་བདེ་ཡི་ཕོ་བྲང་དུ། བདེ་ཡི་ཆས་བཟུང་དབྱེས་པར་བཞུགས་སུ་གསོལ། འདྲི་བྱ་སྟུང་མ་ལུས་ཀྱི་ཕོ་བྲང་དུ། ཤར་རྣམས་ཆོགས་བཟུང་རྟེན་བྱེད་ཀྱི་ཡུལ་བ་འདྲི་བྱ་རྟེན་བཟུང་བཞུགས་སུ་གསོལ། འདྲི་བྱ་(དོན་ལ་རྟེན་གྱིས་མ་བཅོས་མ་བསྟན་མ་བསྟར་པའི་གནས་ལུགས་ཀྱི)གནས་ལུགས་ཆེན་པོའི་ཕོ་བྲང་དུ། རིག་པ་རང་གསལ་ཆོགས་བཟུང་བཞུགས་སུ་གསོལ། རང་ལ་མ་ཡེངས་རོལ་བའི་ཕོ་བྲང་དུ། ཡེ་ནས་སྟན་གྲུབ་ཆས་རྣམས་བཞུགས་སུ་གསོལ། ཆས་རྣམས་རང་ལ་རྫོགས་པས་སྟུང་ཆས་སྟོན་དང་བལ། དེ་ནས་མ་འདྲེས་བསྐྱེད་ཆེད་བསྟན་པའི་སྟོན་འགྲོ་ནི། ཡུལ་དོས་སེམས་སུ་འདྲེས་པ་བྱི་ཡི་བསྐྱེད་ཆོགས། ལྟ་དང་སྟ་ཅ་འདྲེས་པ་ནང་གི་བསྐྱེད་ཆོགས། དབྱིངས་དང་རིག་པ་འབྲེལ་

བ་གསང་བའི་བསེ་བསྐྱན་རྒྱུ་རྒྱུ་། བསེ་བསྐྱན་རང་ལ་རྒྱུ་རྒྱུ་པས་བསེ་བསྐྱན་སྒྲིལ་དང་བུ།
 རིག་པ་དབྱིངས་སུ་ཤར་བ་ཕྱི་ཡི་བད་སྒྲིལ་། སྒྲིལ་གསུམ་(རིག་པ་བོན་སྒྲིལ་ སྒྲིལ་ཐ་རྒྱུ་སྒྲིལ་ ཅུ་ལ་འགག་
 མེད་སྒྲིལ་སྒྲིལ་)རང་ལ་རྒྱུ་རྒྱུ་པ་ནང་གི་བད་སྒྲིལ་། ཡི་ཤེས་ཟང་ཐལ་ཤར་བ་གསང་བའི་བད་སྒྲིལ་
 ཕྱིད། སྒྲིལ་དབྱིངས་རང་ལ་རྒྱུ་རྒྱུ་པས་འབྲུག་སྒྲིལ་སྒྲིལ་དང་བུ། གྲུས་པས་ཅེ་གཅིག་མཇལ་བ་ཕྱི་
 ཡི་བད་ཕྱག་རྒྱུ་རྒྱུ་། སངས་རྒྱུས་རང་ལ་རྒྱུ་རྒྱུ་པས་ནང་གི་ཕྱག་རྒྱུ་རྒྱུ་། ཡི་ཤེས་རང་ལ་
 རྒྱུ་རྒྱུ་པས་གསང་བའི་བད་ཕྱག་རྒྱུ་རྒྱུ་། ཕྱག་འཛུལ་རང་ལ་རྒྱུ་རྒྱུ་པས་གཉིས་འཛིན་སྒྲིལ་དང་
 བུ། སྒྲིལ་གསུམ་གཞོང་འགྲོད་གདུང་བ་ཕྱི་ཡི་བཤགས་པ་ཡིན། ཡིད་ཆེས་ཁོང་ནས་ཤར་བ་ནང་
 གི་བཤགས་པ་ཡིན། རེ་དོགས་ཐེ་ཆོམ་མེད་པ་གསང་བའི་བཤགས་པ་ཡིན། བཤགས་རྒྱུ་
 རང་ལ་རྒྱུ་རྒྱུ་པའི་དགེ་སྒྲིལ་སྒྲིལ་དང་བུ། གསང་ཆེན་དམ་ལ་གནས་པ་ཕྱི་ཡི་དམ་བཅའ་
 ཡིན། ཉམས་ལེན་འདུ་འབྲལ་མེད་པ་ནང་གི་དམ་བཅའ་ཡིན། རེ་དོགས་གཏིང་ཐག་ཆོད་པ་
 གསང་བའི་དམ་བཅའ་ཡིན། བཤགས་དམ་ཞེ་ལ་བཅས་པ་དབང་བོའི་སྒྲིལ་དང་བུ། ལྷ་མ་ཕྱི་
 བོར་བསྒྲིལ་པ་ཕྱི་ཡི་ཕྱིན་འབེབས་ཡིན། རང་དང་གཉིས་སུ་མེད་པ་ནང་གི་ཕྱིན་འབེབས་ཡིན། གསང་
 རྒྱུས་རྒྱུས་བཅུ་མེད་གྲུབ་པ་གསང་བའི་ཕྱིན་འབེབས་ཡིན། ཕྱིན་འབེབས་རང་ལ་རྒྱུ་རྒྱུ་པས་
 གསོལ་འདེབས་སྒྲིལ་དང་བུ། སྒྲིལ་སྒྲིལ་མཆོད་པར་རྟོགས་པ་ཕྱི་རྒྱུས་ཕྱིན་གྱིས་བཞུགས། སྒྲིལ་
 བོ་རྒྱུས་ཐུར་ཤེས་པ་ནང་རྒྱུས་ཕྱིན་གྱིས་བཞུགས། རིག་པ་བོན་སྒྲིལ་རྟོགས་པ་གསང་རྒྱུས་ཕྱིན་
 ཕྱིས་བཞུགས། ཕྱིན་བཞུགས་རང་ལ་ཆོང་བས་དམིགས་པའི་སྒྲིལ་དང་བུ། གསང་བའི་

དེ་ནས་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱེད་པ་ནི། སྒྲིལ་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་ཕྱི་ཡི་དེ་
 བཞིན་ཉིད། ལྷུས་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་ནང་གི་དེ་བཞིན་ཉིད། རིག་པ་རང་བཞིན་མེད་པ་
 གསང་བའི་དེ་བཞིན་ཉིད། རྣམ་མཁའ་ཀུན་ལ་ཁྱབ་པ་ཕྱི་ཡི་ཀུན་ཏུ་སྒྲིལ་། དབང་བོ་སྒྲིལ་
 གསལ་བ་ནང་གི་ཀུན་ཏུ་སྒྲིལ་། རིག་པ་རང་ངོ་གསལ་བ་གསང་བའི་ཀུན་ཏུ་སྒྲིལ་། འབྲུང་ཐ་
 སེམས་སུ་འདུས་པ་ཕྱི་ཡི་རྒྱ་ཉིང་རྒྱུ་རྒྱུ་། སྒྲིལ་ལྷུས་དྲངས་མ་འདུས་པ་ནང་གི་རྒྱ་ཉིང་རྒྱུ་རྒྱུ་།
 གྲོལ་འབྲུལ་རྩ་བ་ཆོད་པ་གསང་བའི་རྒྱ་ཉིང་རྒྱུ་རྒྱུ་། ཉིང་འཛིན་རང་ལ་རྒྱུ་རྒྱུ་པས་སྒྲིལ་གསུམ་
 སྒྲིལ་དང་བུ། སྒྲིལ་གྱི་འཛིན་ཉིན་ཕྱི་ཡི་འབྲུང་བཞེགས་ཡིན། བཅུད་གྱི་སེམས་ཅན་ནང་གི་
 འབྲུང་བཞེགས་ཡིན། ཉོན་མོངས་དུག་ཐ་གསང་བའི་འབྲུང་བཞེགས་ཡིན། ཉིང་འཛིན་རང་ལ་

རྒྱལ་ཆེན་པས་སྐུ་གསུམ་སྦྱོར་དང་བཟུལ། ཉིང་འཛིན་རང་ལ་རྒྱལ་ཆེན་པས་བསྐྱེད་རིམ་སྦྱོར་དང་བཟུལ།
དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གཞུང་ལས་བསྐྱེད་པ་ནི། འདེམ་དོན་རྟགས་གསུམ་ལྔ་པས་གཏན་ལ་དབབ།
དཔེ་ཡི་དཀྱིལ་འཁོར་ཐིག་ལེ་ལྷན་པོ་ཡིན། འདོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཏེ། རྟགས་
གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་རང་བྱུང་ཐུགས་རྗེ་ཡིན། འདེམ་ཡི་དཀྱིལ་འཁོར་མཐིང་ནག་གྲུ་གསུམ་ཡིན།
དོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་སྟོང་གསལ་སྦྱེ་བ་མེད། རྟགས་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་སྟོང་ནང་སྟོང་བ་གསལ།
དཔེ་ཡི་དཀྱིལ་འཁོར་ལྷ་གསལ་དམར་པོ་ཡིན། འདོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཁམས་གསུམ་དབང་དུ་སྦྱང།
རྟགས་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཅི་ཏྲ་དམར་པོ་ལགས། འདེམ་ཡི་དཀྱིལ་འཁོར་ལྷ་གསལ་དཀར་པོ་སྟེ། འདོན་
གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཉེན་མངས་ངེ་མེད་ཡིན། རྟགས་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་སྟོང་ཆེལ་དཀར་པོར་གསལ། འདེམ་
ཡི་དཀྱིལ་འཁོར་གནས་སྟོན་གཅིག་པ་ཡིན། འདོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་རྩ་བ་རང་ལ་འདུས། རྟགས་
གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་སྟོན་པ་རྩ་བ་གསལ། འདེམ་ཡི་དཀྱིལ་འཁོར་ཐུ་བྱུང་ལྷན་པོ་ཡིན། འདོན་
གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་རིག་པ་སྦྱོར་བཟུལ་ཡིན། རྟགས་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཅི་ཏྲ་བཟུལ་པ་ལགས། འདེམ་
ཡི་དཀྱིལ་འཁོར་འཁོར་ལོ་ཆེབས་བཞི་ཡིན། འདོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡེ་ཤེས་རིགས་བཞི་ཡིན། རྟགས་
གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དོན་གྱི་རྩ་ཆེན་བཞི། འདེམ་ཡི་དཀྱིལ་འཁོར་འཁོར་ལོ་ཆེབས་བཟུང་ཡིན། འདོན་
གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་རྩ་ཆེན་ཤེས་ཆོགས་བཟུང་ཡིན། རྟགས་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཤ་ཁྲག་དོང་
དབུགས་ཡིན། འདེམ་ཡི་དཀྱིལ་འཁོར་བར་བྱམས་སྟོང་བ་ཡིན། འདོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་རང་རིག་
སྟོང་བ་ཡིན། རྟགས་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་བྱང་ཁོང་སྟོང་བར་གསལ། འདེམ་ཡི་དཀྱིལ་འཁོར་ཐུགས་
བཞིའི་སྟོན་བཞི་ཡིན། འདོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡེ་ཤེས་སྒྲུབ་བཞི། རྟགས་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་རང་
བྱུང་སྟོན་མར་གསལ། འདེམ་ཡི་དཀྱིལ་འཁོར་རིན་ཆེན་བཅེགས་པ་ཡིན། འདོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་
དུས་གསུམ་མཉམ་པ་ཉིད། རྟགས་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུར་ཁོང་གཞུང་ལས་ཁང་། འདེམ་ཡི་དཀྱིལ་
འཁོར་ཀ་གདུང་དུལ་ཕྱམ་ཐོག། འདོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཀུན་ཁྲབ་ཐུགས་རྗེ་ཡིན། རྟགས་གྱི་
དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱུ་ལག་མགོ་ལུས་གསལ། འདེམ་ཡི་དཀྱིལ་འཁོར་འདོད་ཡོན་དྲ་བ་པད། འདོན་གྱི་
དཀྱིལ་འཁོར་རོལ་བའི་ཆོ་འཕྲུལ་ཡིན། རྟགས་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཤ་ཁྲག་རྩ་བུས་གསལ། འདེམ་
ཡི་དཀྱིལ་འཁོར་ཐུན་པའི་བ་ཏི་ཡིན། འདོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་མ་རྟགས་གཏི་ཐུག་སྟེ། རྟགས་གྱི་
དཀྱིལ་འཁོར་ཁོག་པའི་ཐུན་པ་ཡིན། འདེམ་ཡི་དཀྱིལ་འཁོར་རྟ་བབས་ཐེམ་སྐས་ལམ། འདོན་གྱི་

དགྲེལ་འཁོར་གང་འཛམ་བོན་གྱི་སྒྲོ། ཉུགས་ཀྱི་དགྲེལ་འཁོར་རབ་འབྱིང་ཐ་མདེ་སྒྲོ། འདེམ་ཡི་
 དགྲེལ་འཁོར་བུམ་པ་བོན་འཁོར་གདུགས། འདེམ་ཡི་དགྲེལ་འཁོར་ཡང་སྡེ་ཐེག་པའི་བསྟུང། ཉུགས་
 ཀྱི་དགྲེལ་འཁོར་འཁོར་ལོ་རིམ་བཞིན་གསལ། འདེམ་ཡི་དགྲེལ་འཁོར་ར་བ་མེ་རི་སྟེ། འོན་གྱི་
 དགྲེལ་འཁོར་མི་ཤིག་ལྷག་ལྷར་བསྟེན། ཉུགས་ཀྱི་དགྲེལ་འཁོར་རུས་པགས་བ་སྟུ་འབར། འདེམ་
 ཡི་དགྲེལ་འཁོར་གཞལ་ཡས་གྲུ་བཞི་སྟེ། འོན་གྱི་དགྲེལ་འཁོར་ཆེ་བ་རང་ལ་རྫོགས། ཉུགས་ཀྱི་
 དགྲེལ་འཁོར་རང་ལུས་གྲུ་བཞིར་ཤར། གཞལ་ཡས་རང་ལ་རྫོགས་པས་དགྲེས་འཁོར་སྟོས་དང་
 ཟལ། འདྲེགས་པ་བསྒྲི་ཉི་ཟླ་དཔེ་ཡི་གདན། ལྷག་རྟོགས་སྟོན་བལ་ལུན་སེལ་དོན་གྱི་གདན།
 བདག་འཛིན་སྟོང་ཆོལ་ཙ་འདབ་ཉུགས་ཀྱི་གདན། ཁྲི་གདན་རང་ལ་རྫོགས་པས་གདན་གྱི་སྟོས་
 དང་བལ། འདྲེན་བཞེན་པའི་སྟོ་ཆོགས་བསྟེད་པ་ནི། མཚོན་པའི་སྟོ་ཆོགས་རྒྱལ་བ་ཞི་ཁྲོ་སྟེ།
 དོན་གྱི་སྟོ་ཆོགས་རང་གི་རྟོགས་པ་དངས། ཉུགས་ཀྱི་སྟོ་ཆོགས་སྟོང་གསལ་དབྱེར་མེད་དེ། སྟུ་
 གསལ་ཡི་ཤེས་ལྷ་ལྷན་དགོངས་པར་གསལ། འདྲེདས་དང་ཡི་ཤེས་ཡབ་དང་ཡུམ་དུ་སྣང་། །
 ཐབས་དང་ཤེས་རབ་སྟོ་དང་སྟོ་མོར་གསལ། ཁྲོད་མེད་བཞི་ལྷན་བདུད་བཞིའི་རྟོགས་པ་
 འཛིནས། འདྲེ་མའི་མཐའ་གྲོལ་རང་རིག་དཔའ་བོ་གསལ། གཅིག་གི་མཐའ་གྲོལ་གཙོ་འཁོར་
 བསམ་མི་བྱུང། ཁྲོད་པའི་མཐའ་གྲོལ་མཚན་དང་དཔེ་བྱད་ལྷན། ཉུགས་པའི་མཐའ་གྲོལ་རང་
 བྱང་ཐེག་ལེར་གསལ། རིགས་ཀྱི་དོན་མཚན་ལ་དོག་རིགས་ལྷར་གསལ། ཉུགས་ཀྱི་དོན་མཚན་
 སྟོ་ཆོགས་ཅིར་ཡང་སྟོན། འོལ་བའི་རྒྱན་དང་ཆ་ལུགས་དུ་མར་སྟོ། མ་བསྟེད་རྫོགས་པའི་སྟུ་
 རྣམས་མ་འདྲེས་གསལ། གཞན་རྒྱད་མ་ཡིན་རང་སྣང་དག་པའི་རྟོང་། རང་རྒྱད་མ་ཡིན་རང་
 བཞིན་གནས་པའི་ཐུགས། ཡི་ནས་མ་རྩལ་ལྷན་གྲུབ་སངས་རྒྱས་སྟུ། (གཞན་ལས་མ་སྟེས་པས་སྟེ་མེད།
 རུས་སྟོ་བུར་དུ་མ་བྱུང་བས་ཀྱང་སྟེ་མེད། བྱེད་པ་པོ་གཞན་ཞིག་གིས་མ་བྱས་པས་ཀྱང་སྟེ་མེད། སྟེ་བའི་དང་པོ་འདི་
 ལྷར་གྲུབ་བྱས་པ་མེད་པས་ཀྱང་སྟེ་མེད། རོལ་བའི་རྩལ་འགག་མེད་ཅིར་ཡང་འཆར་བས་ཀྱང་སྟེ་མེད་དོ།) ལྷང་
 བ་མ་ཡིན་སྟོང་ཉིད་གཡུང་དྲུང་དོན། སྟོང་བར་མ་ངེས་སྣང་རྩལ་འགགས་པ་མེད། གཉིས་སྣང་
 མ་ཡིན་གཉིས་མེད་བྱང་རྒྱབ་སེམས། སྟེ་མེད་ངང་ལས་རོལ་བ་ཅིར་ཡང་འཆར། བདག་འཛིན་
 སྟོ་རྟོག་སྟུང་མ་དམ་ཅན་ཆོགས། །(རང་རིག་སྟུས་ཀྱང་མ་བྱས་ཡི་ནས་སྟུ་ཡོད་ཅིང་ཡིན)སྟུ་གསུང་
 ཐུགས་མཚོག་ཡི་ཤེས་ལྷ་ལྷན་སྟུ། མ་བཙས་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་ཡི་ནས་གསལ། སྟོང་གསལ་

དབྱེར་མེད་དཀྱིལ་འཁོར་རང་ལ་རྫོགས། །བསྐྱེད་རིམ་ཏིང་འཛིན་སྒྲོམ་པ་སྤྱོད་དང་བཅུ། །དེ་
ནས་སྤྱན་དྲངས་བཞུགས་གསོལ་མཆོད་ཐབས་བཤད། །གདངས་དབྱངས་ཆོག་ཕྱི་ཡི་སྤྱན་དྲངས་
ཡིན། །ཉམས་ལེན་རྒྱན་ཐུབ་ནང་གི་སྤྱན་དྲངས་ཡིན། །དགོངས་པ་ཅིག་ཅར་གསང་བའི་སྤྱན་
དྲངས་ཡིན། །ཡེ་ཤེས་རང་ལ་རྫོགས་པས་སྤྱན་དྲངས་སྤྱོད་དང་བཅུ། །ཏིང་འཛིན་ཡིད་བསྐྱེད་ཕྱི་
ཡི་བཞུགས་གསོལ་ཡིན། །མཉམ་བཞག་བརྟེན་ཐོབ་ནང་གི་བཞུགས་གསོལ་ཡིན། །དབྱེར་མི་བྱེད་
པ་གསང་བའི་བཞུགས་གསོལ་ཡིན། །དབྱེས་བསྐྱེད་རང་ལ་རྫོགས་པས་བཞུགས་གསོལ་སྤྱོད་དང་
བཅུ། །ལུས་གནད་འཁྱུལ་འཁོར་ཕྱི་ཡི་ཕྱག་རྒྱ་ཡིན། །དབྱེས་ཀྱི་འབྱུང་འཇུག་ནང་གི་ཕྱག་རྒྱ་
ཡིན། །ཉམས་སྤང་གོང་འཕེལ་གསང་བའི་ཕྱག་རྒྱ་ཡིན། །གསོལ་འདེབས་ཁོང་ནས་ཤར་བས་
ཕྱག་རྒྱའི་སྤྱོད་དང་བཅུ། །ཆོགས་དྲུག་བདེ་བར་སྦྱོད་པ་ཕྱི་ཡི་མཆོད་པ་ཡིན། །སྒོ་དྲུག་དབྱེས་
པར་སྦྱོད་པ་ནང་གི་མཆོད་པ་ཡིན། །མཆོད་བྱ་མཆོད་བྱེད་འདྲེས་པ་གསང་བའི་མཆོད་པ་ཡིན། །
མཆོད་ཡུལ་རང་ལ་རྫོགས་པས་མཆོད་རྫས་སྤྱོད་དང་བཅུ། །གཤམ་ཆད་གསུང་དུ་ཤེས་པ་ཕྱི་ཡི་
བསྐྱེད་བརྩོན་རྫོགས། །གཤམ་སྦྱོང་འཛིན་པ་མེད་པ་ནང་གི་བསྐྱེད་བརྩོན་རྫོགས། །རང་སྤྱོད་རྒྱ་
ཆད་མེད་པ་གསང་བའི་བསྐྱེད་བརྩོན་རྫོགས། །འཛེབ་བསྐྱེན་རང་ལ་རྫོགས་པས་ཐུགས་ཀྱི་སྤྱོད་
དང་བཅུ། །སྦྱོད་བཅུད་ལྷ་ཅ་ཤེས་པ་ཕྱི་ཡི་བསྦྱོད་པ་ཡིན། །སྤྱོད་ལུས་སྤྱུལ་བར་ཤེས་པ་ནང་གི་
བསྦྱོད་པ་ཡིན། །སངས་རྒྱས་རང་ལ་རྫོགས་པས་གསང་བའི་བསྦྱོད་པ་ཡིན། །ལྷ་ཆོགས་རང་ལ་
རྫོགས་པས་བསྦྱོད་པའི་སྤྱོད་དང་བཅུ། །

དེ་ནས་ཆོགས་ཀྱི་བསྐྱེད་སྐྱོང་ཆོག་བཤད། །སྤང་སྤྱོད་རྒྱས་ཐེབས་ལུལ་བ་ཕྱི་ཡི་སྐྱོང་
ཆོགས་ཡིན། །ཡུང་བོ་ཆོགས་སུ་འབྱུལ་བ་ནང་གི་སྐྱོང་ཆོགས་ཡིན། །གཉིས་མེད་སྦྱོང་ཆེན་རྟོགས་
པ་གསང་བའི་སྐྱོང་ཆོགས་ཡིན། །སྐྱོང་རྫས་རང་ལ་ཆངས་པས་ཆོགས་གསོག་སྤྱོད་དང་བཅུ། །
བར་དོ་རྩད་ནས་ཆོད་པ་ཕྱི་ཡི་ཡུར་གདབ་ཡིན། །ཆགས་སྤང་རྩད་ནས་ཆོད་པ་ནང་གི་ཡུར་
གདབ་ཡིན། །ར་བདག་རྩད་ནས་ཆོད་པ་གསང་བའི་ཡུར་གདབ་ཡིན། །ཡུལ་གསུམ་རང་ལ་
རྫོགས་པས་ཡུར་གདབ་སྤྱོད་དང་བཅུ། །དེ་ནས་དངོས་གྲུབ་ལྷངས་པ་སྦྱོར་བ་སྟེ། །ཕྱི་ལས་རྣམ་
བཞི་གྲུབ་པ་ཕྱི་ཡི་དངོས་གྲུབ་ཡིན། །ཕྱག་རྒྱ་རྣམ་བཞི་(ལུས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ། བོན་གྱི་ཕྱག་རྒྱ། དམ་ཆོག་གི་
ཕྱག་རྒྱ། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ཕྱག་རྒྱ།)གྲུབ་པ་ནང་གི་དངོས་གྲུབ་ཡིན། །གསང་བ་རྣམ་བཞི་(བོན་ཉིད་མཛོན་

སྤྱུ་ ཉམས་གོང་འཕེལ། རིག་པ་ཚད་མེད་སྤྱུ་ བོན་ཉིད་ཟད་པ་དང་བཞིའོ་གྲུབ་པ་གསང་བའི་དངོས་གྲུབ་
ཡིན། །དངོས་གྲུབ་རང་ལ་རྫོགས་པས་འབད་ཚེ་ལ་སྤྱོད་དང་བཟུམ་མཉམ་
ངག་སྦྱིན་པ་ནི། །ཕྱི་ཡི་བྱམ་པ་ཕྱན་སྤྱུ་འཆོགས་ལྡན་ཏེ། །ནང་གི་བྱམ་པ་ཕྱང་པོ་གཞུལ་ཡས་
ཁང་། །གསང་བའི་བྱམ་པ་རིག་པ་ཐེག་ལེ་སྦྱ། །ཕྱི་ཡི་དབང་རྒྱས་གཉིས་མེད་བདུད་ཅི་སྟེ། །ནང་
གི་དབང་རྒྱས་རང་གི་བྱང་ཆུབ་སེམས། །གསང་བའི་དབང་རྒྱས་གཡུང་རྒྱུད་ལུ་གྲུ་རྒྱུད། །ཕྱི་ཡི་
ཤེལ་དབང་རིགས་མ་མཚན་ལྡན་ཡིན། །ནང་གི་ཤེར་དབང་རང་ལུས་ཐབས་ལྡན་ཡིན། །གསང་
བའི་ཤེར་དབང་རང་གི་ཤེས་རབ་ཡིན། །ཕྱི་ཡི་ཆོག་དབང་བཀའ་ལུང་མན་ངག་ཡིན། །ནང་གི་
ཆོག་དབང་ཆོག་དོན་འབྱོར་བ་ཡིན། །གསང་བའི་ཆོག་དབང་གཏིང་ཐག་ཚད་པ་ཡིན། །དབང་
རྒྱས་རང་ལ་རྫོགས་པས་དབང་བསྐྱར་སྤྱོད་དང་བཟུམ་མཉམ་།

དེ་ནས་བསྐྱོར་བ་སྤོན་ལམ་གདབ་པ་ནི། །ཁམས་དོན་སྤོ་ཡིས་མི་དོར་ཕྱི་ཡི་སྤོན་ལམ་ཡིན། །
སྤྱོད་དོན་དུ་གྱུར་བ་ནང་གི་སྤོན་ལམ་ཡིན། །འཁོར་འདས་རེ་དོགས་ཚད་པ་གསང་བའི་སྤོན་
ལམ་ཡིན། །སྤོན་ལམ་རང་ལ་རྫོགས་པས་གྱུར་ཤོག་སྤོན་དང་བཟུམ་མཉམ་། །ད་ནི་རྩ་མཚག་གཏོར་བ་སྤོད་
བྱ་བ་ནི། །ཡུལ་སྤང་ཞེན་ཆགས་གཏོར་བ་ཕྱི་ཡི་གཏོར། །མཚག་ཡིན་ཞེན་ཆགས་གཏོར་བ་ནང་
གི་གཏོར། །སེམས་ཀྱི་ཁུ་འཕྲིག་གཏོར་བ་གསང་བའི་གཏོར། །ལྷག་མ་མེད་པར་ཟད་པས་གཏོར་
ཆོགས་སྤོན་དང་བཟུམ་མཉམ་། །འཇིག་རྟེན་བསྐྱེད་བ་རྩལ་ཆེ་ཕྱི་ཡི་དགྲུལ་འཁོར་བསྐྱེད། །སྤྱོད་ལུས་འབྱུང་བ་
ཞིག་ཆེ་ནང་གི་དགྲུལ་འཁོར་བསྐྱེད། །རིག་པ་དབྱིངས་སུ་བསྐྱེད་ཆེ་གསང་བའི་དགྲུལ་འཁོར་བསྐྱེད། །
དགྲུལ་འཁོར་རང་ལ་ཚངས་པས་རྫོགས་རིམ་སྤོན་དང་བཟུམ་མཉམ་། །དེ་ནས་བོ་བརྒྱུད་ཕྱག་རྒྱ་གོལ་བ་
ནི། །བྱ་བལ་ཕྱིན་ལས་གྲུབ་པ་ཕྱི་ཡི་བོ་བརྒྱུད་ཡིན། །འཆི་བདག་བདུད་ལ་མི་འཇིགས་ནང་གི་
བོ་བརྒྱུད་ཡིན། །དུས་གསང་བ་དུས་བཞི་མཉམ་བཞག་མཛད་བཞི་མཉམ་པར་སྐྱར་བ་གསང་བའི་བོ་
བརྒྱུད་ཡིན། །ཕྱིན་ལས་རང་ལ་རྫོགས་པས་བོ་བརྒྱུད་སྤོན་དང་བཟུམ་མཉམ་། །ཕྱི་ཡི་(ཐམ་རིག་དབང་པོ་
བརྟན་པའི་ས་རྒྱ་ལ་ཐེམ། རྒྱ་མེ་ལ་ཐེམ། མེ་རྒྱུང་ལ་ཐེམ། རྒྱུང་ནམ་མཁའ་ལ་ཐེམ།)འབྱུང་བ་ཐེམ་ཆེ་མཚན་
པའི་ཕྱག་རྒྱ་བཀོལ། །ནང་གི་ལུས་རྒྱ་གཏོར་ཆེ་རྟགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བཀོལ། །གསང་བ་དུངས་མ་
སྤྱོད་ཆེ་དོན་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བཀོལ། །རྒྱ་གསུམ་རང་ཤུགས་གོལ་བས་ཕྱག་རྒྱ་སྤོན་དང་བཟུམ་མཉམ་།

དེ་ནས་གཏང་རག་དགའ་སྟོན་བྱ་བ་ནི། །མཚད་ཆོགས་གྲུས་པས་ལེན་པ་ཕྱི་ཡི་གཏང་

རག་ཡིན། །འོན་ལ་ངེས་ཤེས་སྒྲིམ་པ་ནང་གི་གཏང་རག་ཡིན། །ཡིན་ཡིད་ཆེས་གདིངས་ཆེན་
 ཐོབ་པ་གསང་བའི་གཏང་རག་ཡིན། །ཟས་འོར་རང་ལ་རྒྱལ་པས་གཏང་རག་སྒྲིམ་དང་བྲལ། །
 དེ་ནས་སྒྱུད་ལམ་རྒྱན་གྱི་ཉིང་འཛིན་བྱ་བ་ནི། །འོན་ཉིད་སྒྲིབ་མེད་རྟོགས་པ་རྒྱན་གྱི་ཉ་བ་ཡིན།
 རང་གཏངས་ཆོས་བྱུང་ཤར་བ་རྒྱན་གྱི་སྒྲིམ་པ་ཡིན། །སྤྱལ་བས་འགྲོ་དོན་བྱེད་པ་རྒྱན་གྱི་སྒྱུད་པ་
 ཡིན། །འབྲས་བུ་མདོན་དུ་གྱུར་བས་ཡིད་སྒྲིམ་སྒྲིམ་དང་བྲལ། །དེ་ཉེར་བསྐྱེད་རྒྱལ་པ་དུ་མར་
 བསྟན་མེད་ཀྱང་། །དང་དོན་ཐབས་ཀྱི་བྱེད་བྱ་མ་གཏོགས་པས། །སྤྱིང་བོའི་དོན་ལ་ཅུང་ཟད་
 འཕེལ་འགྲེལ་མེད། །ཐུགས་རྗེའི་དབྱིངས་སུ་སྒྲེ་འགག་མེད་པར་གྲོལ། །འདི་ནི་སྒྲིམ་བྲལ་དོན་གྱི་
 རྩལ་དབང་སྟེ། །རྩལ་ལྡན་གྱི་ཕྱག་རྩལ་སྒྱུད་དབང་བསྐྱར་ཉར། །མཚན་ལྡན་རྩལ་བྱ་དམངས་
 འབྲམས་རིགས་རྒྱུད་ཅན། །ཐབས་ལྡན་སྒྲོན་པོས་མངའ་གསོལ་དབང་བསྐྱར་ཆོ། །རྩལ་སྤྱིད་ཀྱི་
 ལ་མངའ་དབང་འཁོར་ལོས་བསྐྱར། །དེ་བཞིན་སྤྱལ་ལྡན་རྩལ་འབྱོར་དམ་ཆོག་ཅན། །རྩལ་བའི་
 སྤྱིང་རྒྱུད་སྒྲོན་ནས་འཁོར་བར་འབྲམས། །ཐབས་ལྡན་སྒྲོན་མའི་རྩལ་སྤྱིང་རང་དབང་བསྐྱར།
 འཁོར་འདས་རིག་པའི་འཁོར་ལོས་དྲག་བསྐྱར་ཏེ། །ཀྱི་ལ་དབང་བསྐྱར་རྩལ་སྤྱིད་ཟེན་པར་ཤོག
 མཚན་པ་བརྒྱུད་བྱུང་པ། །གནས་པ་དོན་གྱི་བྱུང་པ། །ཤར་བ་རྟོགས་ཀྱི་བྱུང་པ་སྟེ། །རང་ལུས་བྱུང་
 པར་ཤེས་པ་ནི། །དེ་ནི་དབང་བསྐྱར་དང་པོ་ཡིན། །དབྱིངས་རིག་གཉིས་ལ་འབྱོར་བ་ནི། །དེ་ནི་
 དབང་བསྐྱར་གཉིས་པ་ཡིན། །ཐབས་ཤེས་གཉིས་སུ་འབྲེལ་བ་ནི། །དེ་ནི་དབང་བསྐྱར་གསུམ་པ་
 ཡིན། །ཆོག་དོན་ཐབས་ཅད་དོན་ལ་འདུས། །དེ་ནི་དབང་བསྐྱར་བཞི་བ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །འདི་
 ཉེར་རྩལ་འབྱེད་དབང་གི་མདོ་རྩལ་འདི། །རྩལ་སྤྱིད་སྤྱུངས་ཉིད་ལ་གསུངས་ནས་ནི། །བཙེ་བས་
 གཞན་དོན་དྲན་པས་ཡི་གེ་བཏོད། །སྤྱིང་བོའི་དོན་ལ་ཉེ་བར་དབང་བསྐྱར་ནས། །ནང་སྒྲོམ་
 མདོན་སུམ་དག་ནས་མཐའ་ཅུ་ཕྱིན་པར་ཤོག །དབང་གི་ངེས་འབྱེད་སྤྱིང་པ་ཁོང་དོན་ཞེས་བྱ་
 བཞི་མདོར་བསྐྱེད་རྒྱལ་པ་སོ། །

གྱུར་སྤྱུངས་ཁོ་བོས་ཅུང་ཟད་དྲན་པ་གསོ་ཕྱིར་ཟེན་རིས་བྱའོ། །ཟུར་འགྲོས་རང་སྤྱང་
 འབྲལ་བར་འཕྱད། །འཆི་ཁར་ཉམས་སྤྱིང་རྒྱུན་གྱུར་འཕྱད། །བར་དོ་རང་བདུད་འཛིགས་པའི་
 འཕྱང་། །གནས་ལུགས་འཆི་རྒྱུ་མེད་པ་ཉུ་བའི་སྒྲེལ་མ་དང་གཅིག །འདུ་འབྲལ་མེད་པ་སྒྲོམ་
 པའི་སྒྲེལ་མ་གསུངས་པ་དུས་བཞི་མཉམ་སྦྱར་དང་གཉིས། །མཚང་ཅན་སྤྱང་ལ་གཤམ་པ་འཕོ་བ་

ཨའི་སྐྱེལ་མ་དང་གསུམ་མོ། སྐྱེལ་མའི་སྐོན་མ་གསུམ་དུ་གསལ། དགོངས་པ་ཐུགས་ཀྱི་གསལ་
འདེབས་ཀྱི་སྐྱེལ་མ་གསུམ་ནི། སྤར་ཉམས་སུ་སྤང་བའི་སྐྱེལ་མ། ཉམས་ཐིངས་སུ་ཆུད་པའི་སྐྱེལ་
མ། རྟེན་ཁར་གསལ་འདེབས་པའི་སྐྱེལ་མ་དང་གསུམ་མོ། ཡིད་ཆེས་པའི་ལོ་རྒྱུས་མ་བང་བུ་
རྒྱལ་པ་ལྟ་བུའི་སོ་བ་བཞག་ཕྱིར་མི་ཐོག་པ་དཔག་ཆེན་མདའ་འཕངས་པ་ལྟ་བུའི་སོ་བ་བཞག་མི་
འགྱུར་གསེར་གྱི་ཐུར་མ་ལྟ་བུའི་སོ་བ་བཞག་ དང་པོ་རང་མདངས་འོད་ཀྱི་སྐྱེན་མ་འབྱུང་། རྟེན་
ནས་ཟེར་དང་སྐྱ་ཡི་སྐྱེན་མ་འབྱུང་། རྟེན་སྐྱ་དང་ཞིང་ཁམས་ཀྱི་སྐྱེན་མ་འབྱུང་ངོ་། འཆི་
ཁའི་ཉམས་ལེན་གནད་ཀྱི་བོན། ཉམས་སྤང་གསལ་བའི་མན་ངག་ ཤེས་པ་གྲོལ་བའི་གདམས་
ངག་ལ་གསུམ། ཉགས་བསྐྱེད་ལ་བསྐྱེད་ཆས་སུ་ཆུགས་སོ། གསུམ་པ་ལ་རྗེས་དྲན་དུག་ལ་བརྟེན་ནས་
འཇིག་རྟེན་སྐྱོས་བཏང་བ་དང་། སེམས་རིག་དབང་བོ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་སྤྱད་ཚུལ་བཞུག་
པ་དང་། འགྱུ་ལའི་འཁྲལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡེ་ཤེས་ངོས་བཟུང་བ་དང་གསུམ་མོ། འཆི་བ་སྐྱེ་བ་
སྤྱོད་བ་གསུམ་རྗེས་ཡང་ཡིན་གྱི་འཁོར་བ་སྐྱོས་བཏང་། སྤྱི་མ་གསལ་གདབ་བོན་ཉིད་གསུམ་སྐོན་
ལེན་གསུམ་གྱིས་ཉམས་ལེན་གསལ་གདབ། སྤྱི་སྐོར་ཞིང་ཁམས་ངོ་སྤྱོད་པ་ལ། ཞིང་ཁམས་ལྟར་
ངོ་སྤྱོད་པ། ངོ་སྤྱོད་ལྟར་ངོ་སྤྱོད་པ། བར་དོ་ལྟར་ངོ་སྤྱོད་པ། སྐྱབས་སུ་སྤྱོད་བ་དང་པོ་གནས་
ལྷགས་འཆར་ལྷགས་གྲོལ་ལྷགས་འཁྲལ་ལྷགས་བཞིའོ། བར་མ་ལེན་བཅུ་བདུན་ནོ། ཞིང་ཁམས་
སྐྱབས་གསུམ་ལྟར་བཤད་ན། མི་ལྷན་ཤ་ཁྲག་རང་ལྷན་སྐྱབས་སུ་སྤྱང་། གཞི་འོད་སྐྱབས་སུ་ཡེ་
ཤེས་སྐྱ་ལྷན་ཡིན། རིན་ཆེན་འགྱུར་མེད་སྐྱབས་ནི་སྐྱ་གསུམ་རང་ཤར་རོ། །

དོན་གཉིས་པ་མཚོན་པ་དཔེའི་ངོ་སྤྱོད་རྒྱུ་པར་བཞུག་ཏེ། དེ་ཡང་སྤྱིང་ཐིག་འདིའི་ངོ་
སྤྱོད་རྒྱུ་པར་བཞུག་ཏེ། དེ་ཡང་སྤྱིང་ཐིག་འདིའི་ངོ་སྤྱོད་ཉི་ཤུ་ཙམ་གཅིག་བདོག་པ་ལ། སངས་
རྒྱུ་བཞུག་པ་དངོས་མཛོད་སངས་རྒྱུ་ཐོག་མ་ལ། ཉིང་འཛིན་དངོས་མཛོད་ཅེས་པ། ངོ་བོ་
ཀ་དག་དངོས་ཀྱི་མཛོད། རང་བཞིན་ལྷན་གྲུབ་དངོས་ཀྱི་མཛོད། ཐུགས་རྗེ་ཀྱན་ཁྱབ་དངོས་ཀྱི་
མཛོད། སངས་རྒྱུ་ཞེས་པ། ངོ་བོ་བཟུང་ཡུལ་སངས་ཏེ། ཐིག་ལེ་རྒྱུ་པ། རང་བཞིན་ལ་སྐྱེ་བ་
གཡོགས་བལ་སྐྱེ་སྐྱེ་བ་རྒྱུ། ཐུགས་རྗེ་ལ་ཕྱོགས་རིས་མེད་དེ་མཁྱེན་པ་རྒྱུ། དེ་རྣམས་ཀྱང་བཞི་
བུ་གདའ་སྟེ། བདའ་སྐོར་བདེའི་སྐོར་དོན་སྐོར་དམར་ཁྲིད་དང་བཞི་ལས། བདའ་སྐོར་མཁའི་ངོ་
སྤྱོད་ལ་ཡང་གསུམ་སྟེ། རིག་པ་སྤྱོད་བ་དབྱིངས་རྣམ་པར་དག་པའི་སྤྱོད་ལ་ངོ་སྤྱོད་པ་དང་གཅིག་

རིག་པ་གསལ་བའི་དཔེ་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ངོ་སྤྲོད་པ་དང་གཉིས། རིག་པ་གསལ་སྟོང་
 དབྱེར་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཉིད་མེ་ལོང་ཕྱར་བའི་འོད་ལ་ངོ་སྤྲོད་པ་དང་གསུམ་བཤོག་པ་
 ལས། གསལ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་དཔེས་ངོ་སྤྲོད་པ་ལ། དེ(ཏ་པི་ཉི་ཙ་མཁའ་ལ་གཞུལ་ཡལ་བ་ལྟར་
 གཤེགས)ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྐྱེ་ཐུང་ལས་འདས་པའི་དུས་སྟུ། ལྷང་སྤྱང་བོན་གྱི་སྟོང་
 དུ་ཐིམ་ནས། སྐྱེ་འོད་ཟེར་གསུམ་དང་བཅས་ནས་ཐུང་ལས་འདས་པའི་དུས་སྟུ་གསུངས། བརྒྱལ་
 ཞིང་འབྱུལ་བའི་དུས་སྟུ། བོན་ཉིད་རྣམ་སྤྲང་གི་རྣམ་མཁའ་ལ། རྒྱལ་བ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
 སྐྱོ། སྐྱེ་མ་ལྟ་བུར་སྤང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པར་བྱོན་ཏེ། འོ་རིགས་ཀྱི་བྱ། ང་སྐྱེ་ཡོངས་སྟུ་ཐུང་ལས་
 འདས་མ་འདས་རིན་པོ་ཆའི་མན་ཤེལ་ལ་ཉོས་ཤིག ང་གསུང་ཡོངས་སྟུ་ཐུང་ལས་འདས་
 མ་འདས་ཟབ་མོའི་སངས་རྒྱས་ཆུང་ཕྱེ་ལ་ཉོས་ཤིག ད་ལྟགས་ཡོངས་སྟུ་ཐུང་ལས་འདས་མ་
 འདས་ཐམས་ཅད་སྟོང་གི་དཀྱིལ། (སྟོང་གི་དཀྱིལ་དུ་རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་རང་ཆས་སྟུ་ཡོད་པའི་དོན་མཆན)
 རང་ལ་རྟོག་དཔྱད་ཐོངས་ཤིག འོ་དེ་ལྟར་རིགས་ཀྱི་བྱ་རྣམས་ཉོན་ཅིག ཟླ་སྟོང་ལྟགས་
 ཀྱི་མེ་ལོང་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཉིད་དོ། ། རྒྱུ་ རྒྱང་ལས་ཡུལ་ཡངས་པ་ཆེན་པོ་བད་མའི་མས་མེ་
 གོས)འབྱུང་ཕྱེ་བའི་མེད་བདེ་ལེགས་ཀྱི་གྲོང་ཁྱེར་བྱ་བ་ནི། (ཟུག་རྩ་མེད་པར་མ་འགགས་པར་བཞུགས་ནས་
 རིག་པ་སྟོང་རྒྱལ་བོ་ལོ་རྒྱུ་འོད་ཟེར་བྱ་བ་བཞུགས་པས། ཁོང་ལ་ལོ་རྒྱུ་རིན་པོ་ཆེ(རིག་པ་ཀུན་
 འབྱུང་)ཟེ་མ་རྟོག་ཅིག རིན་པོ་ཆའི་འཕྲ་མང་པོས(ཡོན་ཏན་འཕྲ་མང་བོ)བཀའ་ནས་ཡོད་པས། ཁོང་
 བྱེ་རོལ་དུ་ཞབས་འཆགས་ཤིང་། ཡུལ་ལ་གཟིགས་སྟུ་བྱོན་པས། ཆུན་མོ་ལིང་(མ་རིག་པ)རྟོག་ཅན་
 དང་འཕན། ཆུན་མོས(ཀུན་ཏུ་རྒྱ་བའི་མ་རིག་པས་འབྱུངས)རྒྱལ་བོ་བྲིད། རྒྱུ་མ་མེ་ལྟས(དུག་ཕྲ་ཤར་
 བས)དེའི་བར་དུ་ཟེ་མ་རྟོག་བརྒྱས། ཟླ་ཤེའི་གྲོང་ཁྱེར(ལྟག་བཟུལ་འགོ་བ་རིགས་དུག་དུག་ཏུ་མི་དུག་
 ལ་བཅོང་། ལུན་དོན་མ་རྟོགས་པ)བའི་མི་དུག་གིས་ལོ་རྒྱུ་ལ་མཆོད་པ་དང་བཀའ་སྟོང་དང་ལྟག་མ་
 བྱས། ལོ་རྒྱུ་ལ་ཡང་དགོས་འདོད་མ་བྱུང་། ཁོང་ཡང་ཡིད་བྱུང་(རང་ཉིད་སངས་རྒྱས་སྟུ་མ་ཤེས)སྟེ་
 ཐེ་ཆོམ་ཟོས། ལྟས་རྒྱལ་བོ་ལ་བདམ་པོ་མི་གཅིག(གཡུང་དུང་སེམས་དཔའ)བྱུང་། མི་དེས་ན་རེ་ཆུན་
 མོས་བྲིད་པའི་དུས་སྟུ། རྒྱ་ན(འབྲུལ་བའི་སྤང་བ)མ་མེ་ཕྱ་ལྟས་རྒྱས། ཟླ(ལྟག་བཟུལ)ཤེའི་གྲོང་དུ་
 བཅོང་བྱས་པས། རྒྱལ་བོས(འབྲུལ་བའི་གཞི་རྩ་ཆོད་པས་རིག་པ་ཤར་མ་རིག་པ་གྲོལ)ལོ་རྒྱུ་སྟོར་བའི་
 ཁྱུང་ཤེས་པས་ཆུན་མོ་བསད། གྲོང་ཁྱེར(འབྲུལ་སྤང་ཞིག)དུག་བཅོམ་པས་ལུན་(རིགས་དུག་རང་སར་

གྲོལ་པའི་མི་དྲུག་ཆམ་ལ་པབས། ཀྱན་མ་དུག་ལྷ་ཡེ་ཤེས་ལྷ་ཙུ་འབྱུང་མི་ལྷ་བཟན་དུ་བཀོལ། འོར་བུ་
 དང་འཕྲད་ནས་(དོན་དང་མཇལ)རང་ཡུལ་(རིག་པ་རང་སར་ཐེན)བཟུང་བའི་མན་ངག་ཨ་(དབྱིངས་རིག)
 ཏ་རད་ན་གཉའ་(ཡེ་ཤེས་མ་འགགས་པ་ལྷ)ན་བན་ཙ་བྱ་སྤྲོས་པ་སྤྲོ་མེད་རིག་པ་པ་ར་ཨ་རྩྱ་ཏི། རྩེ་སྟོན་
 (དབྱིངས་སེམས་གཅིག་ཏུ་བཤད་པ)པས་གསུངས་པ་ཐུགས་རྩེ་སྤྲོ་གཉིས་སྤང་བ་ཡང་། ནམ་མཁའ་ལྷ་
 བུའི་བོན་ཉིད་ལ། །མན་ཤེས་(ཉི་མའི་སྤྲོ)ལྷ་བུའི་རིག་པ་གསལ། །ཉི་ཟེར་ལྷ་བུའི་འོད་ཟེར་བྱང་། །
 བད་པ་ལྷ་བུའི་རིས་དྲུག་ལ། །མུན་པ་ལྷ་བུའི་གཏི་མུག་དང་། །དུག་ལྷ་དྲུག་གསུམ་ནད་ནམས་
 སེལ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡུལ་ལ་གྲོལ་བའི་ངོ་བོ་ནི། །རང་མདངས་ཆེན་པོར་གསལ་བ་
 ཡིན། །ལུས་ལ་རིག་པ་དངོས་མེད་ཡེ་ཤེས་སྤྱབས། །སེམས་ལ་རྟོག་མེད་རིག་པ་རང་གསལ་
 ཡིན། །ཞེས་སོ། །སྤྲོ་གསུམ་ཐུགས་ཀྱི་མཛོད་ནས་བྱུང་། །སྤྲོ་བོ་གསུམ་དུ་ཤེས་པར་བྱ། །སྤྲོ་བ་
 ཡེ་ཤེས་སྤྲོ་བོ་ཅན། །ཡེ་ཤེས་ཤེས་རབ་སྤྲོ་བོ་ཅན། །ཤེས་རབ་རིག་པའི་སྤྲོ་བོ་ཅན། །སོ་སོར་
 དེས་ཆོག་བསྟན་པ་ནི། །ཡོན་ཏན་(བོན་སྤྲོ)ཀུན་འབྱུང་རིན་ཆེན་སྤྱབས། །སྤང་ལ་(རྩེ་གསུམ་སྤྲོ)རང་
 བཞིན་མེད་པ་འོད་ཀྱི་སྤྱབས། །ཁུ་སྤྲོ་མེ་ལོང་(སྤྲོ་སྤྲོ)གཟུགས་བརྟན་དང་། །གཞན་ཆོན་ལྷ་བུའི་
 དཔེས་བསྟན་ནོ། །ནམ་དག་མཐུ་བརྟན་བག་ཆགས་སྤྱབས། །སྤང་བ་རང་བཞིན་མེད་པའི་འོད་
 ཀྱི་སྤྱབས། །ཞེས་སོ། །གཞི་ཆོག་དོན་གསུམ་མཛོད་གསུམ་ཡིན་ནོ། །ཐོན་རི་རབ་(ལུས་སྤྲོ)མའི་
 (མགོ་རྒྱ་མཚོ་མེག་ཉི་མ་འོད་སྤང་བྱ་ལན། (མི་རྟོག་པའི་རིག་པ)སྤྲོའི་རྒྱལ་བོ་འོར་ལྷན་བྱ་བ་བཞུགས་
 (རྟོགས་སྤང་དོ། །འོད་སྤྲོ་(འབྱུང་པ་མེད་པའི་འབྱུང་བ)ནས་ཡར་མར་གཟིགས་པས། ནམ་དག་པད་མའི་
 ཆལ་བྱ་བ་ན། (ཅི་ལྟའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཀར་ན)རིན་པོ་ཆེ་ཡི་ཁང་བ་ཉི་ལྷན་བརྟན་པ་མཛོད་། དེར་
 བཞུགས་པའི་ཕོ་བྲང་དུ་གནས་སྤྲོ། གོང་མ་ལ་མཚོད་(བྱུང་ཐོབ་རྟོགས་པ)ཁང་བྱས་ནས་བཞུགས་
 སྤྲོ། དེ་ནས་སྤྲོ་ནས་ཡར་(རྟོན་མ་ཐུམ་པས་ཅི་ལྟའི་ནས)མར་རྩ་(འོང་ཡས་མར་བྱོན་ཏེ)གཉིས་གཟིགས་པ་
 ན། །སྤྲོ་ཡུལ་(རྒྱང་)ཆེན་གྲོང་ན། །སྤོན་པོ་ཀུན་བྱེད་བྱ་བ་འདུག་པ་མཛོད་(སེམས་སྤྲོ་བ་སྤྲོ་ཆོགས་སྤྲོ་
 འདུག་པའི་རྩལ་རྟོག་པ་སྤྲོ་ཆོགས་ཤར་ལུགས)། དེར་བྱོན་ཏེ་སྤོན་པོ་བསྟོས། རྒྱལ་སྤོན་འཕྲུག་པ་
 བཞུགས་སྤྲོད་(རིག་པ་རྒྱང་དང་འཕྲད་པས་སེམས་ནི་རིག་རྩལ་དུ་རྟོག་པ་འཕྲོ) །དེ་ནས་(དཔུག)སྤོན་པོས་
 (སེམས་སྤྲོད་པའི་ཤུགས་ཀྱི་རྟོད་པོ)འོན། ཀུན་(མགོན་པ)ཏུ་རྒྱ་བའི་སྤང་དུ་བྱོན་ཏེ། འཐབ་(ཡུལ་དང་
 ཆལ)ཚོད་ཀྱི་སྤོན་གསུམ་བྱོན་(སྤྲོ་གཉིས་སོ)ནས། རིན་ཆེན་ནམ་པ་ལྷ་བཟན་ནས། རྒྱལ་བོ་ལ་ཆལ་བ་

རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་ཞང་ཁྱུང་སྟན་རྒྱུད་ལས་སྒྲོན་མ་
དྲུག་གི་གདམས་པ་བཞུགས།

༼པ༽

ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་རང་རིག་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། ཁྱེད་སྤངས་ཆེན་པོ་སྤང་
བཞེར་ལོད་པོ་དྲ་བྱེད་ལྷན་ཕྱོགས། བྲག་ཤ་བ་གདོང་གི་དགོན་པ་ན་བཞུགས་ཅམ་ན། རྗེ་ཏ་པི་
ཉི་ཅ་སྤྱལ་བའི་སྐྱ་དེ་བྱོན་ནས། དྲེགས་པའི་ང་རྒྱལ་བཅོམ་ནས། རིག་པའི་གནས་ལྷགས་བཞུན།
བཅིངས་ཆོད་ཀྱི་སྒྲོག་ལས་བཀོལ་ནས། མཉམ་པའི་ཐང་ལ་ཕྱུང་སྟེ། རིག་པ་རང་ས་ཟིན་པར་བྱས་
སོ། །དེ་ནས་ལོ་ལྔ་ལོན་ཅམ་ན། ཁྱེད་སྤངས་ཆེན་པོ་མཆོ་སྤྱིང་གི་དོ་ལ་དབེན་པ་མཛད་ནས་
བཞུགས་ཅམ་ན། དབྱར་རྒྱ་ར་བའི་ཆོས་བཅོ་ལྔའི་གདུགས་ཀྱི་ཉིན་པར། ཁྱེད་སྤངས་དགོངས་པ་
ལ་བཞུགས་ནས་ཡོད་ཅམ་ན། མདུན་གྱི་ནམ་མཁའ་ལ། རྗེ་ཏ་པི་ཉི་ཅ་སྤྱལ་བའི་སྐྱ་དེ། སྐྱ་དྲི་མ་
མེད་པ་ཤེལ་དཀར་གྱི་མདོག་ལྷ་བྱ། རང་འབྱུང་གི་སྐྱ་ལ་རྒྱན་མེད་པ། སྐྱིབ་གཡོགས་མེད་པའི་
སྐྱ་གཅེར་བྱར་བཞུགས་པ་མཐོང་སྟེ། དད་པ་དང་གདུང་བ་སྦྱེས་ནས། བསྐྱར་བ་དང་ལྷ་ཕྱག་
བྱས་པས། རྗེའི་ཞལ་ནས་སྐལ་ལྷན་རིགས་ཀྱི་བྱ། ཆོ་རབས་གོང་ནས་སྤངས་པའི་ལས་འཕྲོ་ཅན།
ངས་པའི་དོན་བཟུན་དབང་པོ་གཏོད་ལ་ཉོན། ཕྱི་རབས་སྐལ་ལྷན་མ་ཙོར་ལམ་ལ་ཁྲིད་པའི་ཕྱིར།
ཟབ་མའི་སྤྱིང་གཏམ་ཆོག་གསུམ་ཁྲོད་ལ་བཞུན། བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་བོན་གྱི་མཐར་ཐུག་ རྫོགས་
པ་ཆེན་པོ་བོན་གྱི་ཡང་བཅུད། བདེར་གཤེགས་དགོངས་བརྒྱད་དགའི་མན་ངག་གང་ཟག་ཉི་ཤུ་
ཙ་བཞིའི་སྟན་བརྒྱད། བྱང་རྒྱལ་སེམས་ཀྱི་གནད་དྲུག་ཅེས་བྱ་བ་འདི་མ་ཤེས་ན། མན་ངག་སྟོན་
པའི་སྒྲ་མ་ནི། དཔུས་ལོང་ལ་རྫས་སྟོན་པ་དང་འདའོ། །མན་ངག་འདི་མེད་ན། རྫོགས་པ་ཆེན་
པོའི་རྒྱུད་ལུང་དུ་མ་བཤད་ཀྱང་། སྤྱིང་མེད་ལུས་དང་མིག་མེད་དབང་པོ་འདྲ། བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་
སྟོང་བོན་སྟོ་ཅེ་བཤད་ཀྱང་། དང་བའི་དོན་དུ་ཕྱོགས་ཅམ་བཙོད་པར་ཟད། སྤྱིང་བོའི་ཐོག་ཏུ་

གང་གིས་པེབས་པ་མེན། རིགས་ཀྱི་བྱ་དེའི་ཕྱིར་ན་གདམས་པ་འདི་ནི། ཀུན་གཞི་ངོས་འཛིན་
པའི་མེ་ལོང་། ཡེ་ཤེས་གཤམ་སྤྱད་འདོན་པའི་སྒྲོན་མ། རིག་པ་གཅེར་བྱར་ཕྱད་བའི་མན་ངག་
འབྲུལ་བ་ཕྱགས་ཐག་གཅོད་པའི་གདམས་པ། གནས་ལྷགས་མཚུབ་ཚུགས་སུ་སྒྲོན་པའི་སྒྲིང་
གཏམ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། གནས་པ་གཞིའི་སྒྲོན་མ་ངོ་བོ་ཅི་ལྟར་གནས་པ་ཀུན་གཞི་ངོས་འཛིན་
གི་གནད། ཅི་ཏ་ཤའི་སྒྲོན་མ་གཞི་གང་ན་གནས་པ་རང་རིག་ཁོང་ཤར་གྱི་གནད། དཀར་འཇམ་
ཅའི་སྒྲོན་མ་ལམ་གང་ལས། ཕྱད་བ་ཡེ་ཤེས་ཟང་ཐལ་གྱི་གནད། རྒྱུ་ཞགས་ཅའི་སྒྲོན་མ་སྒྲོ་
གང་ལ་ཤར་བ་རིག་པ་གཅེར་མཐོང་གི་གནད། ཞིང་ཁམས་ངོ་སྤྱད་གྱི་སྒྲོན་མ་ལ་ལམ་ཅི་ལྟར་
ཉམས་སུ་ལྷང་བ་སྐྱུ་གསུམ་དམར་ཐག་བཅད་པའི་གནད། བར་དོ་དུས་ཀྱི་སྒྲོན་མ་འབྲུལ་ཉྐྱགས་
གྱི་སོ་མཚམས་གང་ལ་ཕྱག་པ་འཁོར་འདས་གྲེས་ཚུལ་གྱི་གནད་བཞུན་པ་དང་དུག་གོ། རིགས་ཀྱི་
བྱ་གདམས་པ་འདི་ནི། དད་མེད་སྐར་བུ་ལོག་ལྷ་ཅན་གྱི་གང་ཟག་དང་། གདོང་མེད་གཅམ་བུ་
འབྱར་ལ་གཡེང་བའི་གང་ཟག་དང་། མ་རབས་བྱིས་པ་ཐེག་པ་འོག་མའི་གང་ཟག་རྣམས་ལ། སྒྲོ་
ཙམ་ཡང་བསྐྱག་པར་མི་བྱའོ། སྒྲི་ཤེས་གཏིང་ནས་འཇིགས་ཤིང་བྱང་ཆུབ་དོན་དུ་གཉེར། དད་
པ་སྒྲོ་ངས་མེད་ཅིང་ལྷ་མ་གཙུག་ཏུ་ཁྱུར། འཇིག་རྟེན་བྱ་བ་སྤངས་ནས་ཟབ་མའི་དོན་ལ་སྐྱབ།
གདམས་པའི་སྒྲོ་དུ་བཟང་གི་དེ་ལ་བཞུན་པར་གྱིས། ཞེས་གསུངས་ནས་སྒྲོན་མ་རྣམས་པ་དུག་གི་
མན་ངག། བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་གནད་དུག་ཏུ་གདམས་སོ། །དུས་མཐའི་བར་དུ་མི་རྒྱབ་འགོ་དོན་
བྱེད་པར་ཤོག ས་མ་ཡ།

ཀུན་ཏུ་བཟང་བོ་རང་རིག་ཡེ་སངས་རྒྱས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། རིགས་ཀྱི་བྱ། གནས་པ་
གཞིའི་སྒྲོན་མ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། གཞི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་གནས་ལྷགས་དང་། འཁོར་འདས་གཉིས་ཀྱི་
གྲེས་ཚུལ་བཞུན། གཞི་ཡི་གནས་ལྷགས་བཞུན་པ་ནི། ཀུན་གཞི་རིག་པ་སྒྲོ་དང་གསུམ། རྣམ་པ་
གསུམ་དུ་ཤེས་པར་བྱ། (ཀ) ཀུན་གཞི་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཉིད་ནི། འོད་གསལ་སྒྲོང་བ་བཅོས་སྤང་
མེད། ཀླ་དག་ཆེན་པོ་བོན་གྱི་སྐྱེ། ཀླ་གི་དྲི་མེད་མཐས་མ་རེག། རང་བཞིན་སྐྱེན་གྱུ་བ་རྒྱལ་
པའི་སྐྱེ། ཀུན་རྒྱལ་ཡོངས་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་རྒྱལ། རེས་མེད་སྐུ་ལ་སྐྱུ་ཕྱང་མ་བཞུན། །
ཕྱྱགས་མེད་ཆོ་འབྲུལ་ཅི་ཡང་ཤར། ཁོ་སོར་ཐ་དད་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱང་སྤྱང་ཡོངས་ལ་ནམ་མཁའ་
བཞིན། འཁོར་འདས་ཡོངས་ལ་སྤྱི་བྱུང་བདེ། མཁའ་གསལ་གཅིག་གིས་ཀུན་ལ་བྱུང། ཀླས་ལ་

བའི་མཁའ་ལ་ཕྱོགས་རིས་མེད། ཁྲོང་ཆེན་གཅིག་ནས་ཐམས་ཅད་ཤར། ཁྲོང་བའི་ཁྲོང་ལ་
 ཡངས་དོག་མེད། དབྱིངས་ཆེན་གཅིག་ན་ཐམས་ཅད་གནས། མཉམ་པའི་དབྱིངས་ལ་མཐོ་
 དམན་མེད། རྟེན་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཞེས་བྱ། རྟེན་བའི་དོན་དུ་གསུམ་དུ་བཤད། རིས་པའི་དོན་
 ལ་དབྱེ་བྱ་མེད། ཐུག་ལེ་ཆེན་པོ་གཅིག་ཏུ་གནས། ས་མ་ཡ། (ཁ) རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་བྱ་བ་
 བློ་ནི། རྣམ་མཁའི་ཁྲོང་ནས་ཉི་མ་བཞིན། གྲུན་གཞིའི་ཁྲོང་ནས་རིག་པ་ཤར། རྟོག་གསལ་ལ་
 རང་བཞིན་སྟོང་། རྣམ་པར་ཤེས་རིག་རྟོག་པ་མེད། རྟེན་ལ་སྒྲུང་བའི་རྩལ་གསུམ་ཤར། སྐྱོད་དང་
 འོད་དང་ཟེར་དང་གསུམ། གསལ་བའི་མཁའ་ལ་འོད་དུ་ཤར། ཁྲོང་བའི་ཁྲོང་ནས་རང་འབྱུང་
 སྐྱོ། རྟེན་ཞེས་མེད་རིག་པའི་ཟེར་དུ་འབྲོ། རྟེན་ལ་སྒྲུང་བའི་ཡུལ་ཞེས་བྱ། ཡུལ་རིག་སོ་སོར་མ་
 ཡིན་ཏེ། དབྱེ་ཡིས་མི་ཐུང་བྱུང་དུ་འབྲེལ། རྟེན་ལ་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཟེར། ཤེས་རིག་རྒྱུད་ཀྱི་གྲུན་
 གཞི་བྱ། ཁེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་ཡོན་ཏན་གཞི། གྲུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་བག་ཆགས་གཞི། མ་འདྲེས་
 ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་བྱ། རིག་པའི་སེམས་རྒྱུད་སོ་སོར་ཤར། གྲུན་གཞི་རྟོག་མེད་ལུང་མ་བསྟན། རྟོག་
 རྟོག་ཀྱང་གྲི་མེད་ཀྱང་། འཁོར་འདས་སྟོན་ཡོན་གཉིས་ཀའི་གཞི། འོད་དང་རིག་པ་འབྲེལ་
 བ་ལས། སྐྱོད་ལུས་ཀྱི་གཞི་བྱ་བྱུར། སྐྱོད་རིག་པ་འབྲེལ་བ་ལས། གསུང་དང་དག་གི་གཞི་
 བྱ་བྱུར། ཟེར་དང་རིག་པ་འབྲེལ་བ་ལས། ཐུགས་དང་ཡིད་ཀྱི་གཞི་བྱ་བྱུར། ས་མ་ཡ། (ག) སྟོ་
 ཡེ་སེམས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཤེས་རིག་རྒྱལ་བོ་རྟོག་མེད་ཀྱང་། བསམ་བློ་སྒྲ་ཚོགས་འཆར་བའི་
 གཞི། ཉི་མའི་རྩལ་ལས་འོད་ཟེར་བཞིན། རིག་པའི་རྩལ་ལས་སྟོ་བྱ་ཤར། རྟེན་རིག་སྒྲ་ཚོགས་
 ཡུལ་ལ་སྟོང་། ཚོགས་བྱུག་ཡུལ་བྱུག་རྩལ་དུ་ཤར། རྟེན་ལ་བསམ་པའི་སྟོ་ཞེས་བྱ། (ང) རྟེན་ཞེས་
 རིག་པས་བློ་བར་བྱ། ཡུལ་ལ་སྟོང་པས་སེམས་ཞེས་བྱ། ས་མ་ཡ། (ཅ) མདོ་བྱ་བསྟན་ན་འདི་
 རྟེན་ཏེ། གྲུན་གཞི་རིག་པ་སྟོ་དང་གསུམ། གཞི་དང་སྟོ་བོ་ཆོ་འཕྲུལ་གསུམ། མ་དང་བྱ་བརྩལ་
 དང་གསུམ། སེམས་དང་སེམས་ཉིད་ཅེས་ཀྱང་བྱ། གང་ཟག་གཅིག་གི་རྒྱུད་ཐོག་ན། འདུ་
 འབྲལ་མེད་པར་གནས་ཚུལ་ནི། གྲུན་གཞི་ནས་མཁའི་དོགས་དང་འདྲ། རིག་པ་ཉི་མའི་སྟོང་བོ་
 འདྲ། སྟོ་ནི་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་འདྲ། སྟོ་ནི་རང་འབྱུང་རྩལ་དུ་ཤར། འོད་ནི་ཉི་མའི་གཞི་ལྷིམ་
 འདྲ། ཟེར་ནི་ཉི་ཟེར་དྲ་བའི་རྩལ། གདོད་མ་གཤེས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཡིན། ས་མ་ཡ། (ཆ) འཁོར་འདས་གཉིས་ཀྱི་གྲེས་རྩལ་ནི། གྲུན་བཟང་ཇི་ལྟར་ཡེ་སངས་རྒྱས། སེམས་ཅན་ལས་ཀྱིས་

ཇི་ལྟར་འཁོར། རྟོགས་པས་ཀུན་བཟང་ཡེ་སངས་རྒྱས། ཁ་རྟོགས་སེམས་ཅན་ལས་ཀྱིས་འཁོར། །
 ཀུན་གཞི་རིག་པ་རྟོགས་འབྱུང་གཞི། ལྷང་བའི་ཡུལ་གསུམ་རྟོགས་འབྱུང་རྒྱུ། འབྲུག་རིག་ཤེས་
 པ་རྟོགས་འབྱུང་རྒྱུ། ཀུན་གཞི་རིག་པ་རྟོགས་འབྱུང་མེད། འཁོར་འདས་གཉིས་སུ་གྱེས་པ་
 མེད། འབྲུག་པའི་སྒོ་ལ་རྟོགས་འབྱུང་བྱུང་། འཁོར་དང་ལྷང་འདས་གཉིས་ལྟར་ཤར། ཇི་ལྟར་
 རྟོགས་པའི་གཏན་ཆོགས་ནི། ལྷང་བའི་ཡུལ་གསུམ་རྩལ་ཤར་བས། འབྲུག་རིག་སྒོ་ཡི་ཤེས་པ་
 ཡིས། རང་སྣང་རྒྱ་མར་ལྷག་གིས་མཐོང་། རང་སྣང་ཡུལ་གྱིས་རྒྱུན་བྱས་ནས། རིག་པ་གཅེར་
 བུར་རྒྱུ་གྱིས་ཤར། ཀུན་གཞི་སྒྲིབ་མེད་སལ་གྱིས་རྟོགས། རྟོགས་པས་རིག་པ་རང་ས་ཟེན། །
 ལྷང་བ་ཡུལ་གྱི་རྒྱུ་མ་འབྱུངས། རྟེ་ཆེ་རང་དབང་མངོན་དུ་གྱུར། ལྷང་འདས་པའི་རྣམ་
 སྤྱུལ་རྣམས། སྒྲིབ་པ་མེད་པར་ཤུགས་ལ་ཤར། འོད་དང་རིག་པ་འབྲེལ་བ་ལས། སྒྲིབ་རྣམ་སྤྱུལ་
 ཐམས་ཅད་ཤར། སྒྲིབ་དང་རིག་པ་འབྲེལ་བ་ལས། གསུང་གི་རྣམ་སྤྱུལ་ཐམས་ཅད་ཤར། ཟེར་
 དང་རིག་པ་འབྲེལ་བ་ལས། ཐུགས་ཀྱི་རྣམ་སྤྱུལ་ཐམས་ཅད་ཤར། སྒྲིབ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྩལ་
 གསུམ་ལས། ཡོན་ཏན་ཐིམ་ལས་ཤུགས་ལས་ཤར། རྟོགས་གཉིས་བསགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །
 རྟོགས་པའི་སྒོ་བས་ཀྱིས་ཤུགས་ལས་འབྱུང་། ས་མ་ཡ།

སེམས་ཅན་ཇི་ལྟར་འབྱུང་བའི་གཏན་ཆོགས་ནི། ལྷང་བའི་ཡུལ་གསུམ་མངོན་དུ་ཤར་
 བའི་ཆོ། འབྲུག་རིག་སྒོ་ཡི་ཤེས་པ་ཡུལ་ལ་ཆོངས། རང་སྣང་རྒྱ་མར་མ་ཤེས་གཞན་སྣང་བདེན་
 པར་མཐོང་། གཞན་མཐོང་སྒོ་ཡི་རིག་པའི་དོན་ལ་སྒྲིབ། རང་རིག་མ་ཤེས་པས་ཀུན་གཞི་
 དོན་མ་རྟོགས། རྟེ་ནི་ལྷན་ཅིག་སྒྲིབ་པའི་མ་རིག་པའོ། ཁ་རིག་དབང་གིས་ཤེས་པ་ཡུལ་ལ་
 འབྱུང། ལྷང་བའི་ཡུལ་ལ་རྣམ་པར་བརྟག་སྟེ་བཟུང་། རྟེ་ནི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཞེས་བྱའོ། ཤེས་
 པ་ཡུལ་ལ་འབྱུང་པས་སོ་མ་ཟེན། ཤེས་པ་སོ་མ་ཟེན་པས་སྣང་བའི་ཡུལ་གསུམ་འབྱུངས། ལྷང་
 བའི་ཡུལ་གསུམ་འབྱུངས་པས་རྒྱ་ལྷའི་འབྱུང་བ་ཤར། རྒྱ་ལྷའི་འབྱུང་བ་ཤར་བས་ཡུལ་ལྷའི་སྣང་
 བ་ཤར། ཡུལ་ལྷའི་སྣང་བ་ཤར་བས་སྒོ་ལྷའི་ཤེས་པ་ཤར། རྟོགས་དུག་ཡུལ་ལ་བརྟག་སྟེ་སྒྲིབ་
 ཆོགས་དུ་མར་བྱ། རྟེ་ནི་ཀུན་ཏུ་བརྟག་པའི་མ་རིག་པ། ཀུན་བརྟག་མ་རིག་དབང་གིས་བདག་
 དང་གཞན་དུ་བཟུང་། བདག་དང་གཞན་དུ་བཟུང་པས་ཉོན་མོངས་དུག་ལྷའི་བྱུང་། རྟེ་ནི་
 ཉོན་མོངས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་སོ། དུག་ལྷའི་དབང་གིས་འདུ་བྱེད་ལས་སྦྱོང་བྱུང་། ལས་དང་

ཉོན་མོངས་དབང་གིས་གཞི་ལ་བག་ཆགས་བསགས། གཏུན་གཞི་རྟོག་མེད་བག་ཆགས་གསོག་
 པའི་གཞི། རྟོགས་རྒྱལ་ཤེས་པ་བག་ཆགས་གསོག་མཐའ་ཉེ། ལས་དང་ཉོན་མོངས་བག་ཆགས་
 ལྷ་ཚྭ་བསགས། ཉོན་མོངས་ཡིད་ཀྱིས་མི་གཏོང་འཛིན་པར་བྱེད། དེའི་བག་ཆགས་རྩས་པ་
 མཐུ་བརྟན་པས། རྣམ་རྟོག་ཡིད་ཀྱི་ལྷས་སུ་མངོན་པར་གྲུབ། གཏི་ལྷག་དབང་གིས་གཟུགས་
 མེད་ཁམས་སུ་འབྱུལ། དེ་ལས་བག་ཆགས་རྩས་པ་རགས་བརྟན་པས། ལྷང་བ་འོད་ཀྱི་ལྷས་སུ་
 མངོན་པར་གྲུབ། ཞེ་སྤང་དབང་གིས་གཟུགས་ཁམས་འཁོར་བར་འབྱུལ། དེ་ལས་བག་ཆགས་
 རྩས་པ་ཆེར་བརྟན་པས། གཏོས་པ་ཤ་ཁག་ལྷས་སུ་མངོན་པར་གྲུབ། འདོད་ཆགས་དབང་གིས་
 འདོད་པའི་ཁམས་སུ་འབྱུལ། སྒྲ་འོད་ཟེར་གསུམ་རིག་པ་འབྲེལ་བ་ལས། ལྷས་དག་ཡིད་དང་
 གསུམ་དུ་མངོན་པར་གྲུབ། རྟོགས་རྒྱལ་བག་ཆགས་བསགས་པས་རིས་རྒྱལ་སྤང་བར་འབྱུལ། །
 ཉོན་མོངས་རྒྱལ་ལྷའི་དབང་གིས་འཁོར་བའི་ལམ་ལྔར་འབྱུལ། རྒྱ་ཆེན་འབྱུང་བ་བཞི་ལས་སྦྱེ་བ་
 རྣམ་བཞིར་གྲུབ། ཤ་ཁག་རྟོད་དབྱགས་བཞི་ལས་འདུ་བ་རྣམ་བཞི་བྱུང་། རིག་པ་འོད་དང་
 འབྲེལ་བས་སྒྲོད་བརྩད་ལྷས་སེམས་ཤར། བྱི་སྒྲོད་འཇིག་རྟེན་སེམས་ལ་ཤར་ཚུལ་ནི། རྣམ་
 མཐའི་འོད་དང་རིག་པ་འབྲེལ་བ་ལས། བྱ་བྱ་རྒྱུ་སྟེ་ཕྱད་དང་ཕྱོད་དུ་བྱུང་། བསྐྱོད་པའི་
 རྒྱགས་ལ་ཆ་བའི་མེ་ཅུ་བྱུང་། མེ་རྒྱུ་ཆ་གང་འཐབས་པས་ཆུ་ཉེ་ཆུ་ཅུ་བྱུང་། ཆུའི་བརྩད་
 ལས་བསྐྱོད་པའི་ས་གཞིར་གྱུར། སྒྲོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་དེ་ལས་ཆགས། རྒྱ་ལྷ་འབྱུང་
 བའི་བརྩད་ལས་ལྷལ་ལྷའི་སྤང་བ་ཤར། བྱི་སྒྲོད་འཇིག་རྟེན་སེམས་ལ་དེ་ལྟར་ཤར། རྣང་བརྩད་
 སེམས་ཅན་སེམས་ལ་ཤར་ཚུལ་ནི། རྣམ་མཐའི་འོད་དང་རིག་པ་འབྲེལ་བ་ལས། དྲན་པའི་
 སེམས་དང་རྒྱ་བའི་རྒྱུ་དུ་བྱུང་། རྒྱུ་སེམས་འབྲེལ་བས་བྱ་བྱ་དབྱགས་སུ་བྱུང་། དབྱགས་ཀྱི་
 རྒྱགས་ལས་རྟོད་དེ་མེ་ཡི་ཁམས། དབྱགས་རྟོད་འདུས་པས་ཁག་སྟེ་ཆུ་ཡི་ཁམས། ཁག་གི་བརྩད་
 ལས་ཤ་སྟེ་ས་ཡི་ཁམས། ལྷས་དང་སེམས་སུ་འབྲེལ་བས་དོན་སྦྱོང་རྣམ་ལྔར་ཆགས། འབྱུང་བ་
 རྣམ་པ་ལྔ་ཡི་རྟེན་དུ་བཅས། ཡན་ལག་ལྔ་ལས་འབྱུང་ལྔའི་རྩལ་ཡང་ཤར། རྣང་གྲོལ་ལྔ་ཅུ་
 འབྱུང་ལྔའི་བརྩད་དུ་བསགས། དབང་བོ་ལྔ་ལ་འབྱུང་ལྔའི་སྒྲོ་ཡང་དོད། ཤེས་པ་ལྔ་ཡི་རྩལ་ལྔ་
 སོ་སོར་བསྐྱེད། ལྷལ་ལྔ་དག་ལ་སོ་སོར་སྦྱོད་ཅིང་འཛིན། རྣང་བརྩད་སེམས་ཅན་སེམས་ལས་དེ་
 ལྟར་ཤར། འབྱུང་ལྔ་སེམས་དང་འབྲེལ་བས་ཉོན་མོངས་རྒྱལ་ལྔ་བསྐྱེད། རྣམ་མཐའི་སེམས་

དང་འབྲེལ་བས་ཞེ་སྒྲུང་བསྐྱེད། །དབྱུགས་དང་སེམས་སྤྱ་འབྲེལ་བས་ང་རྒྱལ་བསྐྱེད། །དྲོད་དང་
སེམས་སྤྱ་འབྲེལ་བས་ཕྱག་དོག་བསྐྱེད། །ཁྲག་དང་སེམས་སྤྱ་འབྲེལ་བས་འདྲོད་ཆགས་བསྐྱེད། །ཤ་
དང་སེམས་སྤྱ་འབྲེལ་བས་གཏི་མུག་བསྐྱེད། །དུག་ཕྱ་འབྱུང་ཕྱར་འབྲེལ་བས་ཕུང་བོ་ནམ་ཕྱ་བསྐྱེད། །
ཞེ་སྒྲུང་ནམ་མཁར་འབྲེལ་བས་ནམ་ཤེས་ཕུང་བོ་བསྐྱེད། །ང་རྒྱལ་དབྱུགས་དང་འབྲེལ་བས་འདུ་
བྱེད་ཕུང་བོ་བསྐྱེད། །འཕྲག་དོག་དྲོད་དང་འབྲེལ་བས་འདུ་ཤེས་ཕུང་བོ་བསྐྱེད། །འདྲོད་ཆགས་
ཁྲག་དང་འབྲེལ་བས་ཚར་བའི་ཕུང་བོ་བསྐྱེད། །གཏི་མུག་ཤ་དང་འབྲེལ་བས་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་བོ་
བསྐྱེད། །ཕུང་བོ་ཕྱ་དང་དུག་ཕྱ་འབྲེལ་བ་ལས། །འདུ་བྱེད་ལས་དང་སྦྱོད་པ་སྣ་ཚྭ་གས་བྱུང་། །
ལས་དང་ཉེན་མོངས་འབྲེལ་བའི་རྒྱ་རྒྱུན་ལས། །སྦྱི་དང་བྱེ་བྲག་འཁོར་བའི་སྤྱག་བཟུལ་འབྱུང་། །
ཐོག་མེད་དུས་ནས་འཁོར་བ་མཐའ་མེད་དུ། །ཁམས་གསུམ་ཁ་འཁོར་རྒྱ་དུག་ལུས་སྒྲངས་ཤིང་། །
རྟེན་འབྲེལ་བཙུ་གཉིས་སྤིང་བའི་འཁོར་ལོ་བསྟོར། །ཉེས་པས་མ་འཕངས་མ་རིག་སྟོབས་ལས་
བྱུང་། །དེ་ལྟར་འཁོར་འདས་གཉིས་སྤྱ་ཤར་བ་ཡང་། །རྟོགས་དང་མ་རྟོགས་སྟོ་ཡི་མཐོང་སྣང་
ཡིན། །དོན་ལ་འཁོར་འདས་གཉིས་སྤྱ་གྲེས་པ་མེད། །མཉམ་པ་ཆེན་པོ་ཐོག་ལེ་གཅིག་དུ་གནས། །
གནས་པ་གཞིའི་སྟོན་མ་རྫོགས་སོ། །ས་མ་ཡ།

(ཇ) ཀུན་དུ་བཟང་པོ་རང་རིག་ཁོང་ནས་ཤར་ལ་ཕྱག་འཛལ་ལོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ། ཅི་ཏ་
ཤའི་སྟོན་མ་གཞི་གང་ན་གནས་པ་རང་རིག་ཁོང་ཤར་གྱི་གནད་ཅེས་བྱ་བ་ནི། དེ་ལྟར་དུན་པའི་
སྟོ་ལ་རྟོགས་འབྱུལ་གཉིས་སྤྱ་བྱུང་བས། །འཁོར་འདས་གཉིས་སྤྱ་ཤར་ཡང་། ཀུན་གཞི་དང་རིག་
པ་ནི་འདས་མ་འོངས་ད་ལྟར་གསུམ་དུ། །འབྱུལ་ཁོང་རྟོགས་མ་སྦྱོང་སྟེ། །འཁོར་འདས་གཉིས་སྤྱ་
གྲེས་མ་སྦྱོང་། །འོ་ན་སྟོབ་མ་སྦྱོང་བའི་ཀུན་གཞི། །འབྱུལ་མ་སྦྱོང་བའི་རིག་པ། །གདོད་ནས་གནས་
པའི་སྟོང་བོ་དེ། །ད་ལྟ་གཞི་གང་ན་གནས་ན། །མཁའ་གསལ་ནམ་མཁའི་མཐོང་རུམ། །མཚོང་
གུར་སྤྱག་པོ་ཤེལ་གྱི་ཁ་བད་ཅན། །སྣང་གསལ་འོད་གྱི་གུར་ཁང་ན་བཞུགས་སོ། །ཤེ་བུན་ཅ་
འཛིན་ཞེས་བྱ་བ། །ཕྱི་རིན་ཆེན་ཟུར་བརྒྱད་ལ་ནང་བད་མ་འདབ་བརྒྱད་དུ་གནས་སོ། །དེའི་
དབྱུག་ན་འོད་ཕྱ་གཞའ་ཚོན་གྱི་གུར་ཕུབ་པ་ལྟར་གནས་སོ། །དེའི་སྟོང་ན་ཀུན་གཞི་དང་རིག་པ་
ནི། །གང་དང་མ་འདྲེས་དྲི་མེད་ཀ་དག་ཆེན་པོར་གནས་སོ། །ཀུན་གཞི་ནི་ལུས་ལ་ནམ་མཁའ་
བཞེན་དུ་སྦྱི་བྱུགས་སྤྱ་བྱུང་བྱུང་། །འབྱུལ་བའི་སྟོན་གྱིས་སྟོབ་སྟེ་གསལ་བ་མེད། ཅི་ཏའི་དབྱུག་ན་

སྤྱིན་མེད་ནམ་མཁའ་བཞིན། ཡེ་ཤེས་ཁོང་གསལ་ཆེན་པོར་གནས་པ་ཡིན། རིག་པ་ནི་ལྷས་ལ་ཉི་
མ་བཞིན་དུ་བྱུང་བ་དེ་ལ་དུ་གནས་ཀྱང་། རྣམ་རྟོག་སྤྲུལ་གྱིས་སྤྱིབ་སྟེ་གསལ་བ་མེད། ཅི་ཏེ་
དབྱུས་ན་སྤྲུལ་བའི་ཉི་མ་བཞིན། རང་རིག་ཁོང་ཤར་ཆེན་པོར་གནས་པ་ཡིན། སྤྱིན་མེད་མཁའ་
ལ་ཉི་མ་ཤར་བ་བཞིན། མ་བྱ་དབྱེར་མེད་ཚུལ་དུ་ཅི་ཏེ་དབྱུས་ན་གནས། དན་པའི་སྒོ་ནི་
མའི་འོད་ཟེར་བཞིན། སྤྱིང་ལ་བརྟེན་ནས་རྩ་ལ་ལམ་ལྷུང་སྟེ། དབང་བོའི་སྒོ་ནས་ལྷུང་
ཅིང་འཛིན། སྤྱི་མའི་ལྷས་དང་སེམས་གཉིས་ཇི་ལྟར་འདུས་ཤིང་འབྲལ་ཞེ་ན། ཀུན་གཞི་ནམ་
མཁའ་འདྲ་སྟེ་ཡོངས་ལ་ཁྱབ། རིག་པ་བྱ་དང་འདྲ་སྟེ་རང་སར་གནས། ཡིད་ནི་བྱ་གཤོག་འདྲ་
ཏེ་ཀུན་ཏུ་བསྐྱོད། ལྷས་ནི་རྒྱ་དང་འདྲ་སྟེ་འདབ་ཆགས་རྒྱ་ལ་ཟེན། བྱ་དང་རྒྱ་གཉིས་འདུས་
ཤིང་འབྲལ་བ་ལས། རྣམ་མཁའི་དབྱིངས་དང་འདུས་ཤིང་འབྲལ་བ་མེད། གང་ལ་བརྟེན་བཅས་
མ་ཡིན་ཡོངས་ལ་ཁྱབ་པར་གནས། ཀུན་གཞི་ས་གཞི་འདྲ་སྟེ་ཡོངས་ལ་ཁྱབ། རིག་པ་མི་དང་
འདྲ་སྟེ་རང་སར་གནས། ཡིད་ནི་རྒྱ་དང་འདྲ་སྟེ་ཀུན་ཏུ་བྱུངས། ལྷས་ནི་སྒྲིག་དང་འདྲ་སྟེ་མི་རྒྱ་
བཙོན་དུ་བཟུང་། སྒྲིག་དང་མི་རྒྱ་འདུས་ཤིང་འབྲལ་བ་ལས། ས་གཞིའི་དབྱིངས་དང་འདུས་
ཤིང་འབྲལ་བ་མེད། གང་ལ་བརྟེན་བཅས་མ་ཡིན་ཡོངས་ལ་ཁྱབ་པར་གནས། ཀུན་གཞི་རྒྱ་མཚོ་
འདྲ་སྟེ་ཡོངས་ལ་ཁྱབ། རིག་པ་ཉ་མོ་འདྲ་སྟེ་རང་སར་གནས། ཡིད་ནི་ཉ་གཤོག་འདྲ་སྟེ་ཀུན་ཏུ་
འགྲུ། ལྷས་ནི་དོལ་དང་འདྲ་སྟེ་ཉ་མོ་དོལ་ལ་འབྲིས། དོལ་དང་ཉ་མོ་འདུས་ཤིང་འབྲལ་བ་ལས།
རྒྱ་མཚོ་དབྱིངས་དང་འདུས་ཤིང་འབྲལ་བ་མེད། གང་ལ་བརྟེན་བཅས་མ་ཡིན་ཀུན་ལ་ཁྱབ་པར་
གནས། ཞེས་བྱའོ། ཅི་ཏེ་ཤིའི་སྒྲོན་མ་རྫོགས་སོ། །ས་མ་ཡ།

(ཉ) ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ཡེ་ཤེས་ཟང་ཐལ་སྤྱི་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ། དཀར་
འཇམ་ཅའི་སྒྲོན་མ། ལམ་གང་ལ་ཕྱུང་བ་ཡེ་ཤེས་ཟང་ཐལ་གྱི་གནད་ཅེས་བྱ་བ་ནི། ཀུན་གཞི་
དང་རིག་པ་གཤོད་ནས་གནས་པའི་སྤྱིང་བོ་དེ། གནས་པ་ཅི་ཏེ་དཀྱིལ་ན་གནས་ལ། ལམ་རྩ་
ཡི་ལམ་ལ་རང་འབྱུང་དུ་ཤར་བ་ཡིན་པས། བྱང་ཆུབ་སེམས་ལ་ལྷས་དང་སེམས་སུ་ཤར་ཚུལ་
བརྟན་པ་ནི། མའི་མངལ་དུ་ལྷས་སེམས་འདུས་པའི་ཚོ། རྣམ་མཁའ་གོ་བྱེས་སའི་སྐྱེད་ཅིང་རྟེན།
ཆུང་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་ནས་གསོས་ཀྱང་བྱུང་། མའི་དྲོད་ཀྱིས་ལྷས་སེམས་སྤྱིན་པར་བྱས། རྒྱང་
གིས་དྲངས་སྟེ་གསལ་འབྱེད་ཅིང་རྩ་སྐྱབས་སེལ་པར་བྱེད། བྱི་ལྷས་ཀྱི་སྤྱིད་པ་སྟེ་བ་ནས་ཆགས།

ནང་སེམས་ཀྱི་མིང་པ་ཅི་ཏ་ནས་ཤར་ཏེ། དཀར་དམར་འབྲས་པའི་ནང་དུ་དང་པོ་ཅི་ཏ་ཆགས་
 ཏེ། འབྲུང་བ་ནམ་མཁའི་རྟེན་ནོ། །དེ་ནས་ཅི་ཏའི་དབྱས་ནས་འོད་དང་རིག་པའི་རྩལ་ལས།
 འབྲུང་བ་ནམ་མཁའི་རྒྱང་ཤར་ཏེ། དེས་ཅི་ཏའི་རྩ་སྒྲིལ་ཕྱེ། །དེ་ལས་ཀྱི་རྒྱུ་རྒྱུ་གིས་དབྱ་
 མའི་རྩ་སྒྱབས་ཡར་ཕྱེས་ཏེ། མགིན་པ་ལོངས་སྟོང་འཁོར་ལོའི་དབྱས་ནས་ཐོན། སྤྱི་བོ་བདེ་ཆེན་
 ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལ་བྱུགས། སྤྱི་གཙུག་ཚངས་པའི་བྱ་གལ་སྒྲིལ་དོད་དེ། ཟུང་ན་ལས་འདས་པའི་ལམ་
 མོ། །ཤར་སེམས་ཀྱི་རྒྱུ་གིས་དབྱ་མའི་རྩ་སྒྱབས་མར་ཕྱེས་ཏེ། རྟེ་བ་སྤྱལ་བའི་འཁོར་ལོའི་དབྱས་
 ་ནས་ཐོན། རྩོགས་པ་ཁ་ཆེན་ཀྱི་ཐེམ་སྒྲིལ་ལ་བྱུགས། གསང་གནས་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལ་སྒྲི་
 དོད་དེ། འཁོར་བའི་ལམ་མོ། །རྩོགས་པ་ཁ་ཆེན་ཀྱི་ཐེམ་སྒྲིལ་ནས། དབྱ་མ་ལས་འཁོར་འདས་ཀྱི་
 རྩ་གཉིས་སུ་ཕྱེས་ཏེ། གཡས་གཡོན་ནས་བརྟེན་ནས། ཞག་ཅེའི་ཁྱུང་བྱ་ནས་ཐོན། གྲང་པའི་རྒྱ་
 མ་ལ་འགྲིམས། སྤོན་མཚམས་གཉིས་ནས་མར་བཀྱག་སྟེ། སྤྱི་བྱ་གཉིས་ལ་བྱུག་གོ། །གཡས་པ་
 འཁོར་བའི་རྩ་སྟེ། སྤྱི་གས་མ་ལུས་བྱུངས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་དང་། ཉོན་མོངས་ཀྱི་རྒྱང་རྒྱ་སྟེ་སྟོན་ཀྱི་
 རྩོགས་རྣམས་འཆར། གཡོན་པ་ཟུང་ན་ལས་འདས་པའི་རྩ་སྟེ། དྲངས་མ་སེམས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་དང་
 ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱང་རྒྱ་སྟེ། ཡོན་ཏན་ཀྱི་རྩོགས་རྣམས་འཆར་རོ། །དབྱ་མ་ནས་སྟོན་ཡོན་གང་ཡང་མི་
 རྒྱ་སྟེ། རིག་པ་ཀ་དག་ཆེན་པོར་འཆར་རོ། །རྩ་དེ་གསུམ་ནི་ཀུན་གཞི་ནམ་མཁའི་རྩ་ལོ། །ཅི་ཏ་
 གུར་ཕུབ་པ་ལྟར་གནས་ལ། རྩ་གསུམ་སྟོན་ཤིང་གི་རྩལ་དུ་གནས་སོ། །དེ་ནས་ཅི་ཏའི་དབྱས་
 ་ནས་འོད་དང་རིག་པའི་རྩལ་ལས། འབྲུང་བའི་རྒྱང་བཞིར་ཤར་ཏེ། ཕྱོགས་བཞིར་གུར་ཀྱི་ཆོན་
 ཐག་འཐེན་པ་བཞིན་ཅའི་སྒྱབས་ཕྱེས་ཏེ། དོན་སྟོང་བཞི་ཆགས་ནས། འབྲུང་བ་བཞིའི་རྟེན་
 བཅས་སོ། །དེ་ནས་དོན་སྟོང་ལས་འབྲུང་བ་ཡན་ལག་གི་རྒྱང་ལྔ་ཤར་ཏེ། ཅའི་སྒྱབས་ཕྱེས་
 པས་འབྲུང་བའི་ཡན་ལག་ལྔ་དོད་དོ། །དེ་ལས་འབྲུང་བ་ཉིང་ལག་གི་རྒྱང་ལྔ་ལྔར་ཕྱེས་པས།
 མགོ་བོ་ལས་དབང་བོ་རྣམ་ལྔར་ཕྱེས། ཡན་ལག་བཞི་ལས་སོར་མོ་ལྔ་ལྔར་ཕྱེས་སོ། །དེ་ནས་དོན་
 སྟོང་ལས་འབྲུང་བ་དྲངས་མའི་རྒྱང་ལྔ་ཤར་ཏེ། རྩ་སྒྱབས་ཀྱི་དུ་ཕྱེས་པས། འབྲུང་བ་ལྔའི་སྒྲི་
 མོ་དབང་རྟེན་ལྔའི་སྒྲི་དོད་དེ། འབྲུང་བ་ལྔའི་སྒྲི་མོ་ཡུལ་ལྔ་ཤར་རོ། །རྩ་དེ་ལྔའི་སྒྱབས་ནས་
 འོད་ལྔའི་གདངས་ལས། འབྲུང་བ་ལྔའི་དྲངས་མ་སོ་སོར་ཤར་ཏེ། དེས་ཤེས་པ་ཡུལ་ལྔ་ལ་གཙོད་
 པའི་རྩལ་བསྐྱེད་པས་དབང་བོ་ལྔ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ནས་དོན་སྟོང་ལས་འབྲུང་བ་སྟོགས་མའི་

ཟུང་ཕ་ཤར་ཏེ། ཚ་སྐབས་མར་བྱས་པས། འབྱུང་བའི་སྒོད་ནང་གོལ་ནམ་ལྷར་ཆགས་སོ། །དེའི་
ནང་ན་འབྱུང་ཡའི་བརྟུང་དམ་ཇས་ཕྱ་རྒྱལོ། །དེ་ལྟར་ཚ་གསུམ་ནི་སྤོང་བོ་འོ། །འབྱུང་བའི་ཚ་དེ་
ནམས་ནི་ཡལ་ག་འོ། །དེ་ལ་ཡན་ལག་སུམ་བརྒྱ་དུག་ཅུར་གྱེས། དེ་ལ་ཉིང་ལག་ཉིས་ཁྲི་གཅིག་
སྟོང་དུ་གྱེས། དེ་ལ་ལོ་མ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་དུ་གྱེས་ནས། ཤེས་པའི་རྩལ་ལྷ་ཚོགས་སུ་ཤར་རོ། །
དེ་ལྟར་ཚ་དུ་མར་ཤར་ཡང་། ཚའི་སྒོན་མ་ནི་དབུ་མ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་གཞི་ནི་ཚ་ནམས་ལ་ནམ་
མཁའ་བཞིན་དུ་སྦྱི་སྒྱགས་སུ་བྱུང་གྲང་། འབྲུལ་བའི་སྦྱིན་གྱིས་སྦྱིབ་ནས་གསལ་བ་མེད། དབུ་
མའི་ལམ་ལ་སྦྱིན་མེད་ནམ་མཁའ་བཞིན། ཡེ་ཤེས་ཟང་ཐལ་ཆེན་པོར་ཤར་བ་ཡིན། རིག་པ་ནི་
ཚ་ནམས་ལ་ཉི་མ་བཞིན། བྱུང་བདལ་དུ་གནས་གྲང་། རྩལ་རྟོག་སྒྲག་གིས་སྦྱིབ་སྟེ་གསལ་བ་མེད།
དབུ་མའི་ལམ་ལ་སྒྲག་བྲལ་ཉི་མ་བཞིན། རང་རིག་ཀ་དག་ཆེན་པོར་ཤར་བ་ཡིན། སྦྱིན་མེད་
མཁའ་ལ་ཉི་མ་ཤར་བ་བཞིན། མ་བྱ་དབྱེར་མེད་ཚུལ་དུ་དབུ་མའི་ལམ་ལ་ཤར། ཞེས་བྱའོ། །
དཀར་འཇམ་ཚའི་སྒོན་མ་རྫོགས་སོ། །ས་མ་ཡ།

(༡) ཀུན་དུ་བཟང་བོ་ཡེ་ཤེས་རང་ཤར་སྐྱེ་ལ་བྱག་འཛལ་ལོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ་རྒྱུང་ཞགས་
ཚའི་སྒོན་མ་སྒོ་གང་ལ་ཤར་བ་རིག་པ་གཅེར་མཐོང་གི་གནད་ཅེས་བྱ་བ་ནི། དེ་ལྟར་ཀུན་གཞི་
དང་རིག་པ་གདོད་ནས་གནས་པའི་སྟིང་བོ་དེ། གཞི་ཙེ་ཏའི་དབུས་ན་གནས། ལམ་ཚའི་ལམ་ལ་
བྱུང་ནས། སྒོ་ཚའི་སྒོན་མ་ལ་ཤར་ཏེ། དུང་ཁང་ཁྲད་པའི་དགྲིལ་ནས་དབུ་མ་ལ། ཅང་རི་བྱར་
ལང་གི་ཚ་ཞེས་བྱ་བ། ཚ་བ་གཅིག་ལ་ཅེ་མོ་གཉིས་སུ་གྱེས་ནས་མིག་ལ་བྱུག་ ཚ་སྒོ་ཟར་མའི་མེ་
རྟོག་ཁ་བྱེ་བ་ལྟ་བུར་ཤར་ཏེ། རིག་པའི་མཐོང་སྒོ་དོད་དོ། །ཚ་དེའི་སྐབས་ནས་འོད་ལྷ་མ་བྱའི་
མདོངས་ལྟ་བུར་ཤར་རོ། །འོད་དེའི་མཐོང་སྒོ་ལ་མ་ཀུན་གཞི་ནི་ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་བྱི་ནང་
མེད་པར་ཡེ་ཤེས་སྦྱི་སྒྱགས་སུ་ཤར་རོ། །རིག་པ་ནི་མཐོང་སྒོ་ལ་ཉི་མའི་སྟིང་བོ་བཞིན་དུ་རྟོག་
མེད་དུ་ཤར་རོ། །སྒོ་ནི་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་བཞིན་དུ། དུན་རིག་ལྷ་ཚོགས་ཡུལ་ལ་སྦྱོད་དོ། །འོད་ནི་
རིག་པའི་རང་འོད་དེ། མཁའ་ལ་གཞུང་གིས་ཚུལ་དུ་ཤར། ཟེར་ནི་རིག་པའི་རང་ཟེར་ཏེ།
མཐོང་ལ་ཉི་ཟེར་དུ་བའི་ཚུལ་དུ་ཤར། དེ་ལྟར་གདོད་ནས་གནས་པའི་སྟིང་བོ་དེ། བྱི་གང་མེད་
པར་སྒོན་མའི་སྒོ་ལ་སྒོ་ཡིས་བྱས་པ་མ་ཡིན་པར། དབང་བོའི་སྒོ་ལ་མངོན་སུམ་དུ་ཅེར་རེ་ཤར་
བས། རིག་པ་གཅེར་མཐོང་གི་གནད་ཅེས་བྱའོ། །རྒྱུང་ཞགས་ཚའི་སྒོན་མ་རྫོགས་སོ། །ས་མ་ཡ།

(ཐ) ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་རང་རིག་མངོན་དུ་ཤར་ལ་ཕྱག་འཛུལ་ལོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ་ཞིང་
ཁམས་ངོ་སྟོང་གི་སྟོན་མ། ལམ་ངེ་ལྟར་ཉམས་སུ་སྒྲངས་པ། སྐྱ་གསུམ་དམར་ཐག་བཅད་པའི་
གནད་ཅེས་བྱ་བ་ནི། སྐྱ་གསུམ་ངོ་སྟོང་པ་དང་། དམར་ཐག་བཅད་པ་གཉིས་སོ། །ངོ་སྟོང་པ་ནི།
རིགས་ཀྱི་བྱ། གནས་ཀྱན་གཞི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཉིད་ཁྱབ་བདལ་ཆེན་པོ་ཕྱོགས་རིས་མེད་པ་
འདི་ནི། བོན་ཉིད་ཀྱི་དབྱིངས་ཡིན་ལ། གནས་དེ་ན་རང་རིག་ཀ་དག་ཆེན་པོར་བཞུགས་པ་འདི་
ཉིད་ནི། བོན་གྱི་སྐྱ་རང་ལ་ཤར་བ་ཡིན་པས། བོན་སྐྱའི་ཞིང་ཁམས་རང་ལ་གནས་ཏེ། དུས་
གསུམ་གཏན་དུ་འགྲོགས་ཀྱང་ཞལ་མ་འཛོལ་ཞེས་བྱའོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ། གནས་མཛོང་གུར་སྐྱག་པོ་
ཤེལ་གྱི་ཁ་བད་ཅན། སྤང་གསལ་འོད་ཀྱི་གཞལ་ཡས་ནི། འོག་མེན་འདྲའ་བ་མེད་པའི་ཞིང་
ཁམས་ཡིན་ལ། གནས་དེ་ན་རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ། སྐྱ་འོད་ཟེར་གསུམ་སྟན་གྱིས་གྲུབ་ནས།
འཁོར་འདས་ཐམས་ཅད་སྟན་གྲུབ་ཏུ་རྫོགས་པ་ནི། རྫོགས་སྐྱ་རང་ལ་ཤར་བ་ཡིན་པས། རྫོགས་
སྐྱའི་ཞིང་ཁམས་རང་ལ་གནས་ཏེ། མ་རྟོགས་ན་འཁྱུལ་བའི་ཞིང་ཁམས་སུ་ཤར་རོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ།
གནས་ཅུ་གསུམ་འཁོར་ལོ་རྣམས་པ་དྲུག་སྟོང་བོ་དང་ཡལ་ག་ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་ཏུ་རྫོགས་པ་
འདི་ནི། ཡེ་གོ་འཁོར་ལོ་རྫོགས་པའི་ཞིང་ཁམས་ཡིན་ལ། གནས་དེ་ན་རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ།
རྩལ་ཚྭ་གསུམ་དྲུག་ཡལ་དྲུག་ཏུ་ཤར་ནས། ལུས་དག་ཡིད་གསུམ་གྱི་བྱ་བ་སྤྲ་ཚྭ་གསུམ་སུ་བྱེད་པ་འདི་
ནི། སྐྱལ་སྐྱ་རང་ལ་ཤར་བ་ཡིན་པས། སྐྱལ་སྐྱའི་ཞིང་ཁམས་རང་ལ་གནས་ཏེ། མ་རྟོགས་ན་རིས་
དྲུག་གི་སྤང་བར་འཆར་རོ། །སྐྱ་གསུམ་དམར་ཐག་བཅད་པ་ནི། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་རིག་པ་ལ་ངོ་སྟོང་
ལ། བོན་སྐྱ་ལ་དམར་ཐག་བཅད། ལྷག་མཐོང་གི་རིག་པ་ལ་ངོ་སྟོང་ལ། གཟུགས་སྐྱ་ལ་དམར་
ཐག་བཅད་དོ། །ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་རིག་པ་ནི་སྟོན་མ་གསུམ་གྱིས་ངོ་སྟོང་དེ། གནས་པ་གཞིའི་སྟོན་
མས་གཞི་ངོས་བཟུང་། མཚན་བྱེད་དཔའི་སྟོན་མས་དཔའི་དོན་མཚན། ཡེ་ཤེས་རྟགས་ཀྱི་སྟོན་
མས་རྟགས་ཐོག་ཏུ་ངོ་སྟོང་དོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ། གཞི་ངོས་བཟུང་པ་ནི། (ད) སྟོན་མ་རང་སོ་རུ་
བཞག་ནས། ཤེས་པས་ཡལ་ལ་མ་བརྟག་རང་སོར་བཞག་པའི་ཆོ། ཤེས་པས་ཡལ་ལ་མ་སྦྱང་ཡལ་
གྱི་ཤེས་པ་ལ་མ་གོས་བར་གནས་སོ། །དེའི་ཆོ་ཀུན་གཞི་སྟོང་གསལ་སྐྱིབ་གཡོགས་མེད་པར་ས་
ལེར་གསལ་བ་ལ། ཡལ་གྱི་སྤང་བ་རྣམས་མེ་ལོང་ལ་གཟུགས་བརྟན་ཤར་བ་བཞིན་ས་ལེར་གསལ་
བ་དེའོ། །རིག་པ་ནི་དེའི་ཆོ། དུན་མེད་དུ་ཉང་དེ་གཏད་མེད་དུ་བྱུང་དེ། འཛིན་མེད་དུ་བྱལ་ལེ་

རྟོག་མེད་དུ་རྫོང་ཞེས་གནས་པ་ལ། ཡུལ་གྱི་སྤང་བ་ནམས་ཤེལ་སྤོང་ལ་གཟུགས་བརྟན་ཤར་བ་
བཞིན། རྟོག་གི་ཤར་བ་དེའོ། ཁྲོ་ནི་དཔལ་རིག་སྒྲ་ཚལ་ཡུལ་ལ་སོ་སོར་གཅོད་ཅིང་འབྱེད་པ་
དེའོ། རིགས་ཀྱི་བྱ། (ན) དཔེ་ཡིས་དོན་མཚན་པ་ནི། མར་མེ་ཡེ་ཤེས་རང་གསལ་དུ་མཚན།
པད་མས་དྲི་མེད་ཀ་དག་ཏུ་མཚན། ཉི་མའི་སྤྱིང་བོས་ལྷན་གྲུབ་འོད་གསལ་དུ་མཚན། མེ་ལོང་
གིས་སྤྱིབ་མེད་རང་གསལ་དུ་མཚན། ཤེལ་སྤོང་གིས་ཟང་ཐལ་གཅེར་བྱར་མཚན། ནམ་མཁའ་ཡེ་
ཤེས་སྤྱི་ལྷགས་སུ་མཚན་ནོ། རིགས་ཀྱི་བྱ། རྟོགས་ཐོག་ཏུ་ངོ་སྤྲད་པ་ནི། ཀུན་གཞི་དང་རིག་
པའི་དོན་ལ་ངོ་སྤྲད་དོ། (པ) ཀུན་གཞིའི་དོན་ལ་ངོ་སྤྲད་པ་ནི། མར་མེ་ནི་ལྷན་པའི་སྤྱི་བ་
དང་བལ་ནས་རང་གསལ་དུ་ཡེར་རེ་གསལ་བའོ། ཀུན་གཞི་ནི་སྤྱོན་མའི་སྤོ་ལ། གང་གི་འང་
སྤྱི་བ་དང་བལ་ནས། ཡེ་ཤེས་རང་གསལ་དུ་ཡེར་རེ་གསལ་བའོ། པད་མ་ནི་འདམ་ན་གནས་
ཀྱང་། འདམ་གྱི་དྲི་མས་མ་གོས་པར། དྲི་མེད་དུ་རྫོང་ཞེས་གནས་སོ། ཀུན་གཞི་ནི་སྤྱོན་མའི་སྤོ་
ལ། གང་གི་འང་དྲི་མས་མ་གོས། ཀ་དག་ཏུ་རྫོང་ཞེས་གནས་པའོ། ཉི་མ་ནི་གང་གིས་ཀྱང་མ་
བྱས་གདོད་ནས་འོད་གསལ་ཆེན་པོར་ལྷག་གིས་ཤར་བའོ། ཀུན་གཞི་ནི་སྤྱོན་མའི་སྤོ་ལ། གང་
གིས་མ་བྱས་གདོད་ནས་འོད་གསལ་ཆེན་པོར་ལྷན་གྲུབ་སྤྱི་བ་དང་འབྱེད་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོར་
ལྷག་གིས་ཤར་བའོ། མེ་ལོང་ནི་སྤྱི་བ་གཡོགས་མེད་པར་གསལ་བ་ལ། གཟུགས་བརྟན་ཐམས་
ཅད་སྤྱི་བ་མེད་དུ་ཤར་བའོ། ཀུན་གཞི་ནི་སྤྱོན་མའི་སྤོ་ལ། གང་གི་འང་སྤྱི་བ་གཡོགས་མེད་པར་
ཡེ་ཤེས་རང་ཤར་དུ་གསལ་བ་ལ། ཕྱི་རོལ་ཡུལ་སྤང་ཐམས་ཅད་སྤྱི་བ་མེད་དུ་ཤར་བའོ། ཤེལ་
སྤོང་ནི་སྤྱི་བ་གཡོགས་ཀྱི་གོས་དང་བལ་ནས། ཟང་ཐལ་གཅེར་བྱར་རྫོང་ཞེས་གནས་པའོ། ཀུན་
གཞི་ནི་སྤྱོན་མའི་སྤོ་ལ། སྤྱི་བ་གཡོགས་གང་གིས་ཀྱང་གོས་དང་བལ་ནས། ཡེ་ཤེས་ཟང་ཐལ་
གཅེར་བྱར་རྫོང་ཞེས་གནས་པའོ། ནམ་མཁའ་ནི་ཕྱི་ནང་མེད་པར་སྤྱི་ལྷགས་སུ་ཁྱབ་པ་ལྟར།
ཀུན་གཞི་ནི་སྤྱོན་མའི་སྤོ་ལ། ཕྱི་ནང་མེད་པར་ཡེ་ཤེས་ཟང་ཐལ་ཆེན་པོར་སྤྱི་ལྷགས་སུ་ཁྱབ་པའོ།
(མ) རིགས་ཀྱི་བྱ། རིག་པའི་དོན་ལ་ངོ་སྤྲད་པ་ནི། ཀུན་གཞི་རྗེ་ལྟར་གནས་པ་བཞིན། རིག་པ་
དེ་ལྟར་གནས་སོ། དེའི་དོན་ལ་དམར་ཐག་བཅད་པ་ནི། ནམ་རྟོག་གཡལ་ལྷགས་མ་སྤོན་ཡེ་
ཤེས་གཅེར་བྱར་ཞོག ཞེ་འདོད་སྤོ་ཡིས་མ་ལྷད་རིག་པ་རྫོང་ཞེས་པར་ཞོག སེམས་ལ་བཅས་བཅས་མ་
བྱེད་མ་བཅས་སོ་མར་ཞོག དཔལ་རྟོག་རྫོང་ཞེས་ཡིན་གྱི་རྫོང་འདོན་མེད་པར་ཞོག སེམས་ལ་གྱ་

གྲུ་མ་མང་མཉམ་པ་ཆེན་པོར་ཞོག། རིག་པའི་ཆུ་རྒྱན་མ་བཅད་གཏུག་མའི་ངང་ཐག་བཞིངས།
 བྱི་ནང་སྟོང་བཅུད་འཁོར་དང་ཐུང་འདས་ན་མས། ཐམས་ཅད་རྩན་ཡིན་རྩན་ཕྱགས་སེམས་ལ་
 ཐུག། བྱང་རྩབ་སེམས་སུ་མ་ལུས་དམར་ཐག་བཅད། འཕྲུལ་བས་མི་སྤྱོད་ཉ་མངོན་སངས་རྒྱས་
 རིགས་ཀྱི་བྱ། ལྷག་མཐོང་གི་རིག་པ་དོ་སྤྱད་ནས། (བ) གཟུགས་སྤྱོད་ལ་དམར་ཐག་བཅད་པ་
 བོད་། རྩ་མཆོ་ཆེན་པོ་གྲུ་དུ་སྟོང་། ལྷགས་རི་ཕུན་པའི་སྟོང་དུ་གཏད། ལྷང་བ་འོད་ལྷན་མཐོང་
 རུམ་དུ། རྩ་འཕྲུལ་ཟེར་གྱི་དྲ་བ་མཐོང་། ཁ་ཐག་ཉག་ཐག་གཟིངས་པ་འདྲ། ལུན་པ་ཟེར་ལྷན་
 སྤག་རུམ་དུ། ལྷང་གསལ་འོད་གྱི་གཞལ་ཡས་མཐོང་། ཁལའ་ལ་གཞལ་ཆོན་ཤར་བ་འདྲ། ཁ་
 དུང་མཆོ་འཕྲུལ་བའི་ཉེ་བ་ལ། ལྟོང་བ་སྟོང་གི་སྤྱོད་ཤར། ལྷ་གམ་སྤྱོད་ལ་གསང་སྤྱབས་ནས། ཁ་
 རང་འབྱུང་སྤྱོད་ལ་རོ་གྲག། རྩན་ཆད་མེད་པར་འུ་ཅ་ཅ། འཕྲུ་བའི་ཡིད་ནི་སྤྱོད་ལ་རྩལ། འུ་
 པའི་སེམས་ནི་འོད་ལ་བཟུང་། རིག་པའི་རྩལ་གསུམ་ཟེར་ལ་སྤྱངས། རྩལ་གསུམ་ཟེར་ལ་སྤྱངས་
 པ་ཡིས། སྤྱོད་གསུམ་དཀྱིལ་འཁོར་རང་ལ་འཆར། སེམས་ཉིད་སྟོང་ཞིང་བདག་མེད་ལ། ལྟོང་
 བའི་ཆོ་འཕྲུལ་སྤང་བར་ཤར། རང་རིག་ཡེ་ཤེས་གཟུགས་མེད་དེ། ལྷག་མཐོང་གཟུགས་སྤྱོད་རིག་
 པའི་རྩལ། ཁལའ་ལ་གཞལ་ཆོན་བྲིས་པ་འདྲ། ཁ་འོག་སྤྱོད་ལ་ཁ་ཕྱེས་འདྲ། ཁེ་ལོང་གཟུགས་
 བརྟན་ཤར་བ་འདྲ། རྩལ་གྱི་སྤྱང་ཐབས་བརྟན་པ་ནི། འཕྲུ་བ་གསེར་གྱི་ཉ་མོ་དེ། ལུན་ཁང་
 འོད་གྱི་རྩལ་བཟུང་། གྲུན་གསལ་རིག་པའི་མེ་ལོང་དེ། ལྷང་གསལ་ནམ་མཁའི་མཐོངས་སུ་
 བརྟན། འུ་རིག་སེམས་གྱི་མདུང་མོ་དེ། ལྷང་བ་འོད་གྱི་ཕུབ་ལ་གཏད། རྩེ་ཆོ་གཟུགས་སྤྱོད་
 ས་བོན་མཐོང་། ཁལའ་ལ་སྤྱོད་ཆོགས་ཤར་བ་འདྲ། རྩེ་ལ་གོམས་ཤིང་འདྲིས་པ་ཡིས། གོམས་
 པའི་ཁྱད་པར་ནམ་ལྟ་འབྱུང་། རྩེ་པོ་སྤང་བ་འཕེལ་བར་འབྱུང། རྩེ་ལ་ཆུ་འཐོར་འབྱེལ་
 བཞིན་དུ་མཐོང་། རྩེ་ནས་སྤང་བ་མཆེད་པར་འབྱུང། ཁལའ་ལ་ཉི་ལྷ་ལྷགས་ལྟར་མཐོང་། ཁ་
 རིག་པ་འོད་གྱི་འཁོར་ལོ་མཐོང་། ཐིག་ལེ་འོད་གྱི་གྲུ་ཁང་མཐོང་། རྩེ་ནས་སྤང་བ་རྩལ་པར་
 འབྱུང། རིགས་ལྷ་རྫོགས་སྤྱོད་དཀྱིལ་འཁོར་མཐོང་། རྩེ་ནས་སྤང་བ་རྫོགས་པར་འབྱུང། ལྷན་
 ཐུབ་ཕྱག་རྩེ་དཀྱིལ་འཁོར་མཐོང་། ལྷང་བ་འོད་གྱི་ཞིང་ཁམས་མཐོང་། ཆོ་འཕྲུལ་གཡོ་
 འཕྲུལ་མེད་པ་མཐོང་། རྩེ་ནས་མཐར་ཐུག་སྤང་བ་འཆར། འོད་ནི་རིག་པའི་རང་འོད་དེ། ལྟོང་
 བའི་རང་འོད་འཇའ་ཆོན་ལྟལ། སྤྱོད་རིག་པའི་རང་སྤྱོད་ལྟེ། ལྟོང་བའི་རང་སྤྱོད་ཐག་ཆའི་

ཚུལ། ཟེར་ནི་རིག་པའི་རང་ཟེར་ཏེ། རྟོང་བའི་ཚོ་འཕུལ་གཟུགས་བརྟན་ཚུལ། རྟེན་ཉི་རིག་པའི་
རང་གཟུགས་ཏེ། རྟོང་བའི་གཟུགས་བརྟན་ཚུ་ཟླའི་ཚུལ། རྟེན་བའི་རྩལ་ཕྱགས་སེམས་སུ་
ཟད། གཟུགས་སྐྱའི་དམར་ཐག་སེམས་སུ་བཅད། འབྲུལ་བའི་ཕྱགས་ཚད་འབྲུལ་མི་སྲིད། རྟེན་
གསུམ་ད་ཉླ་མངོན་དུ་གྱུར། རྟེན་འབྲས་ལས་དབང་རྩལ་པོ་ཆེ། འདི་ནི་སངས་རྒྱས་བཅོན་ཐབས་
ཡིན། མཐར་ཐུག་དོན་གྱི་གདམས་པ་འདི། རྟེན་པ་ཅན་གྱི་སྟོན་ཡིན་ཏེ། རྟོང་སྟོན་པ་འགའ་
ཡི་དུག་ཏུ་འགྱུར། གྲུ་ལ་མི་བརྟན་གསང་ཞིང་སྤྲ། སང་གེ་དཀར་མོའི་འོ་མ་འདི། ལས་སྐལ་
ཅན་གྱི་སྟོན་དུ་སྤྲུག། རྟོན་དང་མི་ཐུན་སྐལ་མེད་ལ། རྟེན་གྱི་བའི་འོ་མ་ལྷ་ལ། བསྐལ་བ་
སྟོང་དུ་མ་ཤོར་ཅིག། ཅིས་གདམས་སོ། ཞིང་ཁམས་ངོ་སྟོན་གྱི་སྟོན་མ་རྟོགས་སོ། ས་མ་ཡ།

གྲུ་ཏུ་བཟང་བོ་རང་རིག་མངོན་སངས་རྒྱས་ལ་ཕྱག་འཚལ་སོ། རིགས་ཀྱི་བྱ། བར་དོ་
དུས་ཀྱི་སྟོན་མ་འབྲུལ་རྟོགས་ཀྱི་སོ་མཚམས་གང་ལ་ཐུག་པ། འཁོར་འདས་ཀྱིས་ཚུལ་གྱི་གནད་
ཅིས་བྱ་བ་ནི། སྤང་བོ་ལུས་སེམས་འབྲལ་ཚུལ་དང་། རྟོགས་ན་གྲོལ་ཚུལ་བརྟན་པ་དང་། མ་
རྟོགས་འབྲུལ་ཚུལ་བརྟན་པ་འོ། (མ) ལུས་སེམས་འབྲལ་ཚུལ་ནམ་པ་གཉིས་ཡིན་ཏེ། འབྲུང་བ་
འཇིག་དང་སྤྱད་ཚུལ་ནམ་པ་གཉིས། འབྲུང་བ་འཇིག་ཚུལ་བརྟན་པ་འདི་ཉླ་སྟེ། མཚེར་པ་སའི་
ཁམས་ཉམས་ལུས་ཀྱིས་རེག་མི་ཚོར། ལག་གཡོན་མི་ཐེག་སྒོ་དགའི་ཟགས་པ་ལུགས། མཁལ་མ་
ཚུ་ཡི་ཉམས་ན་བས་སྤྲུམ་མི་ཐོས། རྟེན་གཡོན་མི་ཐེག་དྲི་ཚུ་སྤྲུམ་མི་ཤེས། མཚན་པ་མའི་ཁམས་
ཉམས་ལྷེ་ཡིས་རོ་མི་ཚོར། ལག་གཡོན་མི་ཐེག་སྤྲུམ་ནས་རྟེན་འབྲུང་། རྟོན་བ་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཉམས་
སྤྲུམ་ཡིས་དྲི་མི་ཚོར། རྟེན་གཡོན་མི་ཐེག་དྲི་ཆེན་སྤྲུམ་ཡང་ཤོར། ཅི་ཏ་ནམ་མཁའི་ཁམས་ཉམས་
མིག་གིས་གཟུགས་མི་མཐོང་། མགོ་བོ་མི་ཐེག་གསང་བར་ཐེག་ལེ་ཤོར། འབྲུང་བ་སྤྱད་ཚུལ་
བརྟན་པ་འདི་ཉླ་སྟེ། ས་ནི་ཚུ་ལ་ཐིམ་སྟེ་ལུས་ཀྱི་སྟོན་པ་ཀྱང་ཤོར། རྟེན་པ་མི་ལ་ཐིམ་སྟེ་ལུས་ཀྱི་
བཀག་ཀྱང་ཤོར། མེ་ནི་རྟེན་ལ་ཐིམ་སྟེ་ལུས་ཀྱི་དྲོད་ཀྱང་ཤོར། རྟེན་པ་སེམས་ལ་ཐིམ་སྟེ།
དབྱགས་ཀྱི་སྤྱད་ཀྱང་འཚོར། སེམས་ནི་གྲུ་གཞིར་ཐིམ་སྟེ་དབྱགས་ཆད་ལུས་སེམས་འབྲལ། འཆི་
ཁའི་དུས་འདི་བདེ་སྤྱག་སོ་མཚམས་ཡིན། བསམ་པ་བཟང་ངན་འཕེན་པའི་སྟོན་པ་ཆེ་བས།
དབང་བོའི་སྟོན་པ་དང་སྤྱར་ལ་མ་འོར་གདམས་པ་གདབ། (ཅ) རིགས་ཀྱི་བྱ། རྟོགས་ནས་གྲོལ་
ཚུལ་རབ་འབྱིང་ཐ་མ་གསུམ། དབང་བོ་རབ་ནི་ཁྱུང་ཕྱག་སང་གའི་བྱ་བ་ཞིན་དུ། རྟེན་གསུམ་ད་

ལྟ་རྫོགས་པས་ལུས་སེམས་བྲལ་མ་ཐག འབྱུང་བ་དྲངས་སྟོགས་ཕྱིད་དེ། འཁོར་བ་དོང་ནས་
སྟོགས། འཁྱལ་བ་རང་སར་སངས་ཏེ། ཀུན་གཞི་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ཕྱོགས་རིས་མེད་པའི་དབྱིངས་
སུ། རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉི་མ་ལྟ་བུ་ཁྱབ་བདལ་དུ་ཤར་ནས། སྐྱ་གསུམ་གྱི་ཆོ་འཕྲུལ་ཉི་ཟེར་ལྟ་
བུ་ཟེ་མེད་པར་ཤར་ནས། འགོ་དོན་རྒྱ་ལག་ཕྱད་པར་འགྱུར་རོ། །དབང་བོ་འབྲིང་ནི་དེའི་ཆོ་
ཕྱི་མེ་རྒྱ་ས་རྒྱུད་གི་སྤང་བ་འགགས་ནས། སྐྱ་འོད་ཟེར་གསུམ་གྱི་སྤང་བ་འཆར། གདོས་པ་ཤ་
ཁག་གི་ལུས་དང་བྲལ་ནས། རིག་པ་རྟེན་མེད་གཅེར་བུར་གནས། ལས་དང་ཉོན་མོངས་རྣམ་
རྟོག་འཁྱལ་བའི་ཆོགས་རྣམས་འགག་ནས། ཀུན་གཞི་སྦྱིབ་གཡོགས་མེད་པར་གནས་སོ། །དེའི་ཆོ་
དོ་བོ་དང་ལྷག་མཐོང་ལ་ངོ་སྤྲད་ཅིང་གོམས་པའི་དབང་གིས། མངོན་ཤེས་དྲུག་དང་རྗེས་དྲན་
དྲུག་ཤར་ནས་སངས་རྒྱས་ཏེ། མངོན་ཤེས་དྲུག་ནི། རིག་པ་རྟེན་མེད་དུ་གནས་པས་ཆོ་མཉམ་ཤེས།
ཀུན་གཞི་སྦྱིབ་མེད་དུ་གནས་པས་ལས་རྒྱ་འབྲས་ཤེས། ལྷའི་མིག་རྣམ་པར་དག་པས་དག་མ་དག་
གི་ཞིང་ཁམས་ཤེས། སྐྱ་འོད་ཟེར་གསུམ་གྱི་སྤང་བ་ཤར་བའི་ཆོ། བོན་ཉིད་འོད་གསལ་གྱི་བར་དོ་
ཡིན་པར་ཤེས། ངོ་བོ་ཉིད་ལ་ངོ་སྤྲད་པས། སྐྱ་གསུམ་རང་སེམས་ལ་སྤྱན་གྱིས་གྲུབ་པར་ཤེས།
ལྷག་མཐོང་ལ་ངོ་སྤྲད་པས། སྐྱ་འོད་ཟེར་གསུམ་རང་སྤང་སྐྱ་གསུམ་གྱི་སྤང་བར་ཤེས་སོ། །རྗེས་
དྲན་དྲུག་ནི། ཐོག་མར་ཆོ་འཕྲུལ་པ་རྗེས་སུ་དྲན། དེ་ནས་བར་དོ་ཡིན་པར་རྗེས་སུ་དྲན། དེ་
ནས་རིག་པ་རྟེན་མེད་དུ་གནས་པ་རྗེས་སུ་དྲན། དེ་ནས་སྤྲོ་མའི་གདམས་ངག་རྗེས་སུ་དྲན། དེ་
ནས་སྐྱ་འོད་ཟེར་གསུམ་རང་སྤང་ཡིན་པར་རྗེས་སུ་དྲན། དེ་ནས་རང་སེམས་སངས་རྒྱས་ཡིན་
པར་རྗེས་སུ་དྲན་ཏེ། རིག་པ་གཅེར་བུར་རྗེས་སུ་མཐོང་། ཀུན་གཞི་སྦྱིབ་མེད་སལ་གྱིས་རྟོགས།
རྟོགས་ནས་རིག་པ་རང་ས་ཟེན་པས། སྤང་བའི་རྗེས་སུ་མི་འབྲངས་སོ། །སྤང་བའི་རྗེས་སུ་མ་
འབྲངས་པས་སྤང་བ་རང་སྤང་རྒྱ་མར་གྲོལ། སྤང་བ་རང་སྤང་དུ་གྲོལ་བས། འཁྱལ་བ་རང་
སངས་སུ་སངས། འཁྱལ་བ་རང་སངས་སུ་སངས་པས་སྐྱ་གསུམ་རང་ཤར་དུ་ཤར། སྐྱ་གསུམ་རང་
ཤར་དུ་ཤར་བས་འགོ་དོན་རང་ཤུགས་ལ་རྩས་པར་འགྱུར་རོ། །དབང་བོ་ཐ་མ་ནི། གདམས་པ་
འདིའི་སྟོར་ཞུགས་ཀྱང་། གོ་རྟོགས་རྒྱུད་བས་བོན་ཉིད་འོད་གསལ་གྱི་བར་དོ་ལ་ངོ་མི་ཤེས་ཏེ།
སྤང་བ་ལས་གྱི་བར་དོ་ལ་འཁྱལ་ལོ། །གདམས་ངག་གི་དབང་གིས་བདེ་འགྲོའི་ལུས་ཐོབ་སྟེ། ལས་
འཕྲོ་དག་པས། ཐོན་གྱི་བག་ཆགས་སང་ནས། སྦྱོལ་གཅིག་གིས་ཐར་བ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། (ཆ)

རིགས་ཀྱི་བྱ། མ་རྟོགས་འབྱུང་ཚུལ་བཟུང་བ་ནི། གངས་པ་འདིའི་སྒོ་ཅ་མ་ཞུགས་ཐ་མལ་གང་
 ཟག་ནམས། ལས་དབང་དན་པས་གནས་ལུགས་ངོ་མ་ཤེས། །འབྱུ་བའི་རྒྱང་ལངས་རིག་པའི་
 མཚོ་མོ་བསྟོད། །བག་ཆགས་ཚུ་གཉེར་ནམ་རྟོག་ཅ་སྒྲུབ་འབྱུག། །ཀུན་གཞི་ནམ་མཁའ་འབྱུལ་
 བའི་སྤྲིན་གྱིས་བསྐྱབས། །རིག་པའི་ཉི་མ་ཉོན་མོངས་སྤྲུག་གིས་གཡོགས། །སྤྲོ་འོད་ཟེར་གསུམ་
 གཞན་སྤྲང་བདེན་པར་མཐོང་། །དགེ་ཤིག་ལས་ཀྱིས་མཐོང་སྤྲང་གཉིས་སུ་ཤར། །ཡིད་ཀྱི་ལུས་
 ཅན་སྤྲ་མའི་གཟུགས་སུ་མཐོང་། །དབང་བོ་ཀུན་ཚང་ཐོགས་མེད་ཡིད་ཀྱིས་སྤྲ། །རྟོན་པའི་གནས་
 མེད་སྤྲོབ་པའི་མགོན་ཡང་མེད། །བྱ་བྱུག་མ་ཡིས་བོར་བའི་དཔེ་དང་མཚུངས། །འབྱུལ་བའི་སྤྲུག་
 འཐོབ་སྤྲུག་བསྐྱུང་མཚོ་མོ་བདོལ། །ཉེ་མོ་བྱེ་ཆོན་བསྐྱར་བའི་དཔེ་དང་མཚུངས། །བག་ཆགས་
 རྒྱང་ལངས་རིས་དྲུག་གོང་ཁ་འགྲིམས། །ཐོ་ཚུ་རྒྱུད་མ་ཤིང་རྟོའི་འཁོར་ལོ་འདྲ། །སྤྲོབ་པའི་ཐབས་
 མེད་ཁམས་གསུམ་སྟོང་རེ་རྩེ། །ཐར་བའི་དུས་མེད་ཆོ་ཆད་འོ་རེ་བརྒྱལ། །འབྱུལ་བའི་ཉེས་
 དམིགས་སོམས་ལ་འཛིག་རྟོན་རྒྱབ་ཏུ་བསྐྱར། །ལམ་ལ་བཙོན་འབྱུས་སྤྲོད་ཅིག་སྐལ་ལྷན་རིགས་
 ཀྱི་བྱ། །དེ་ཉམས་རྟོགས་ནས་སངས་རྒྱས་པ་དང་། མ་རྟོགས་འཁོར་བར་འབྱུམས་པ་གཉིས། །སོ་
 མཚམས་བར་དོ་ལ་ཐུག་པས། །འཁོར་འདས་ཀྱིས་ཚུལ་གྱི་གནད་དོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ། བྱང་རྒྱབ་
 སེམས་ཀྱི་གནད་དྲུག་པོ་འདི་ནི། །སེམས་མ་རྟོགས་པ་རྣམས་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་མན་ངག་
 སེམས་མེད་པ་རྣམས་ཀྱི་སྟོན་མ། །སེམས་མ་མཐོང་བ་རྣམས་ཀྱི་མེ་ལོང་། །སེམས་བྲོས་པ་རྣམས་ཀྱི་
 རྩལ་གྱུ། །སེམས་སྟོར་བ་རྣམས་ཀྱི་གཟེར་བྱ། །སེམས་སྤྲུགས་པ་རྣམས་ཀྱི་གསལ་འདེབས། །སེམས་
 ལྷངས་པ་རྣམས་ཀྱི་བོགས་འདོན། །སེམས་རངས་པ་རྣམས་ཀྱི་གཉའ་ཤིང་། །སེམས་བཅིངས་པ་
 རྣམས་ཀྱི་ལྷེ་མིག་ཡིན་པས། །རིགས་ཀྱི་བྱ། མ་འོངས་པའི་དུས་ན་བཏང་བཞག་གི་ཆོད་ཟུང་ལ།
 དབང་བའི་སྟོད་དང་སྟོར་ལ། །སྐལ་ལྷན་གྱི་གང་ཟག་མ་ཙོར་ལམ་སྤྲོ་ཁྲིད་ཅིག་ཅེས་གསུངས་ནས།
 (ཇ) སྤྲུལ་བའི་སྤྲོ་དེ་ནམ་མཁའ་ལ་གཞུང་ཡལ་བ་བཞིན་མི་སྤྲང་པར་གྱུར་དོ། །ཀྱུ་རུབ་སྤྲང་
 བཞེར་ལོད་པོ་ཡང་། །རིག་པ་དམར་ཐག་ཆོད་ནས་མཚོག་སྤྲན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་དུ་མ་བསྐྱེམས་
 པར་གྱུར་དོ། །སྟོན་བརྒྱུད་མི་ཆོག་གི་སྤྲང་མ་ཞུགས་པ་རྟོགས་ཆེན་སྟོན་མ་དྲུག་གི་གངས་པ་
 རྟོགས་སོ། །

རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་ལང་ཁུང་སྟན་ཆུང་ལས་སྟོན་མ་དུག་གི་
དགོངས་དོན་འགྲེལ་བ་བཞུགས།

༼ཕ༽

ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་རང་རིག་རང་ལ་ཤར་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །འདིར་ཆུང་ལུང་མན་ངག་གི་
མཐར་ཐུག་ ཐེག་སློ་གདམས་པ་ཀུན་གྱི་ཡང་བཅུད། ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ཐུགས་ཀྱི་ཉིང་ཁྲ། རྒྱལ་
བ་དགོངས་བཅུད་དགྲ་ཡི་མན་ངག་རིག་འཛིན་ཉི་ཤུ་ཅ་བཞིའི་སྟན་བཅུད། གྱེར་སྤངས་སྤང་
བཞེར་ལོད་པོའི་དངོས་གྲུབ། བྱང་ཆུང་སེམས་ཀྱི་གནད་དུག་གི་གདམས་པ། འདི་ལ་གསུམ་སྟེ།
ཐུང་གི་དོན་དང་། གཞུང་གི་དོན་དང་། མདོར་བསྟུས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཕྱག་འཆལ་
བ་དང་། གསུངས་ཤིང་གདམས་པའི་ཚུལ་དང་། ཆེ་བཟོད་ཡིན་ལུགས་དང་བཅས་ཏེ་བསྟན་
པའོ། །དང་པོ་ཀུན་ནི་ཐམས་ཅད་ཡེ་སངས་རྒྱས་པའི་རང་བཞིན་ལས་མ་གཡོས་པའོ། །ཀུའུ་
བྱའི་ཁིང་མ་ལུས་པ་ཐུགས་རྗེའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་བ་ལ་བཟང་སྟེ། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཡེ་ཤེས་སྐྱའི་
རོལ་བ། ཡོན་ཏན་གྱི་རང་བཞིན་ལྷན་དོར་མེད་པར་ཤར་ཁིང་། བདག་ཕྱོགས་ཉི་རིང་མེད་པར་
སྐྱབ་པས་སོ། །རང་རིག་སྟེ། སེམས་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་ཇི་ལྟ་བུ། རང་ལ་རང་འཆར་ཁིང་ཤར་
བའི་དོན་ལ་དེ་མདོན་དུ་གྱུར་ཏེ། ཤེས་བྱ་ཇི་ལྟ་ཇི་སྟེད་ལ་དབང་བསྐྱར་བ་ལ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
པ་ཡིན་པས། དབྱེ་ན་གདགས་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་ཕྱག་གི་ཡུལ་ལོ། །ཕྱག་འཆལ་ལོ་ནི་དེ་དག་ལ་
སློ་གསུམ་གྲས་པ་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ནས། ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་ཅེ་གཅིག་གཟ། ཐུག་སྤང་འབྲལ་
མེད་དུ་འཆལ། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། མཇལ་དུས་དང་པོ་དང་གཉིས་པར་གསུངས་ཚུལ་
ལོ། །དང་པོ་ལ་བྱིས་ལན་བཞི་ལས། དང་པོ་གང་ལ་གསུང་ན། གྱེར་སྤངས་ཆེན་པོ་སྤང་བཞེར་
ལོད་པོ་ལ་ཞེས་སྟོན་ཐུན་ཆེན་པོ་དེ་ལ་དང་། གང་དུ་ན། ཏེ་བྱའི་རྩབ་ཕྱོགས་བྲག་ཤ་བ་གདོང་
གི་དགོན་པར་བཞུགས་ཅམ་ན་གསུངས་ཏེ། དཔེན་ཁིང་དགེ་བ་འཕེལ་བའི་གནས་ཡིན་པ་དང་།

གང་གིས་ན། རྩེ་ཏ་པི་ཉི་ཙ་སྤྱལ་བའི་སྐྱ་དེ་བྱོན་ནས་གསུངས་པ་ནི། གདུལ་བྱའམ་བཟུན་པའི་
དུས་ལ་བབ་པའོ། །ཇི་ལྟར་ན། དྲེགས་པའི་ང་རྒྱལ་བཙམ་ནས་རིག་པའི་གནས་ལྷགས་བཟུན་
ནས། ཞེས་པ་གྱུར་སྤངས་ཆེན་པོ་ང་ཆེད་སྒྲོམས་པ་སྐྱེས་ནས། མཆོག་གི་དོན་ལ་སྦྱིབ་པ་དེ་བསལ་
ནས། གནས་ལྷགས་གཅེར་མཐོང་དུ་བཟུན་ནས། བཅེངས་ཆད་ཀྱི་སྒྲོག་བཀོལ་ནས་མཉམ་པའི་
ཐང་ལ་ལྷུང་ཞེས་པས། གཞི་རང་ཁ་མར་ཡུར་བའི་སྤྲེང་དུ་བྱུབ་མཐའི་ཁེངས་སེམས་བསྐྱར་པ་
བཀོལ་ཞིང་གཉིས་མེད་མཉམ་པ་ཆེན་པོའི་དགོངས་པ་དང་ལྡན་པར་བྱས་ཏེ། རིག་པ་རང་ས་
ཟེན་པར་བྱས་སོ། །ཞེས་སོགས་རྒྱས་པ་ལོ་རྒྱས་ཀྱི་མཆོམས་སྟོན། གཉིས་པ་མངལ་དུས་གཉིས་པ་
ལ་དུག་ལས། དང་པོ་དུས་ནམ་གསུང་པ་ནི། དེ་ནས་ལོ་ལྔ་ལོན་ཙམ་ན། གྱུར་སྤངས་ཆེན་པོ་
མཆོ་སྤིང་གི་དོ་ལ་དབེན་པ་མཛད་ནས་བཞུགས་ཙམ་ན། དབྱར་ཟླ་ར་བའི་བཙེམ་ལྷེ་གདུགས་ཀྱི་
ཉིན་པར་ཞེས་པ་ནི། ལོ་ཟླ་ས་གནས་དང་བཅས་པ་ཞིབ་ཏུ་སྒྲོས་པའོ། །གཉིས་པ་གང་ལ་
གསུངས་ན། གྱུར་སྤངས་ཆེན་པོ་དགོངས་པ་ལ་བཞུགས་ནས་ཡོད་ཙམ་ན། གསུངས་པ་ནི། རང་
ཉིད་སྒྲོས་བྲལ་གྱི་དགོངས་པ་བཟུན་པའི་དོན་ནོ། །གསུམ་པ་གང་གིས་ན་མདུན་གྱི་ནམ་མཁའ་
ལ། རྩེ་སྤྱལ་བའི་སྐྱ་ཏ་པི་ཉི་ཙ་དེ། སྐྱ་དྲི་མ་མེད་པ་ཤེལ་མདོག་ལྟ་བུ་ནི་དག་པ་ཟང་ཐལ་གྱི་ལྟ་
བ་བཟུན་པ་དང་། རང་འབྱུང་གི་སྐྱ་ལ་རྒྱན་མེད་པ་ནི། རྣམ་ཏོག་སྒྲོན་གྱིས་མ་བསྐྱེད་པ་དང་།
སྦྱིབ་གཤམས་མེད་པར་གཅེར་བྱ་བཞུགས་པ་ནི། རང་གསལ་རྩེན་པ་སྒྲོན་པའི་བདའོ། །བཞི་པ་
ཇི་ལྟར་གསུངས་ན་ཞུས་ལན་དུ་འབྲེལ་བའི་བྱིར། གྱུར་སྤངས་ཆེན་པོ་ཉིད་ཀྱིས་དད་པ་དང་
གདུང་བ་སྐྱེས་ནས། ལུས་ཀྱིས་བསྐྱོར་བ་དང་སྤྲུག་བཙལ་བས། རྩེད་ཞལ་ནས་སྐལ་ལྡན་
རིགས་ཀྱི་བྱ་ཞེས་བདའ་སྤྲད་ནས། ཆོ་རབས་གོང་ནས་སྤངས་པའི་ལས་འཕྲོ་ཅན། ཞེས་པ་སྒྲོད་
ཀྱི་བྱུང་པར་ལས། དེས་པའི་དོན་བཟུན་དབང་པོ་གཏོད་ལ་ཉོན། ཞེས་དང་གསུངས་པ་དང་།
ཉན་པ་དམ་བཅས་པའོ། །ལྔ་པ་དོན་ཆེད་གང་ལ་གསུངས་པ་ནི། བྱི་རབས་སྐལ་ལྡན་མ་ནོར་
ལམ་ལ་འབྲིད་པའི་བྱིར། ཐབས་ལམ་འཇུག་སྒོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་འདི་གསུངས་ལ། དུག་པ་
གང་གསུངས་ན། ཟབ་མོད་སྤྲིང་གཏམ་ཆོག་གསུམ་ཁྱོད་ལ་བཟུན། ཅེས་པ་ནི་ནང་དང་གསང་
བ་ཡང་གསང་གི་གདམས་པ་ཟབ་དོན་གནད་ཀྱི་གདམས་པ་མཐར་ཐུག་བཟུན་པའོ། །གསུམ་པ་
ཆེ་བརྗོད་ཡིན་ལྷགས་ལ་གསུམ་སྟེ། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གདམས་པ་འདི་ཀྱན་གྱི་མཐར་ཐུག་

ཏུ་བསྟན་པ་དང་། སྟན་མོང་གདམས་པ་ནམ་གངས་དོན་ལྡེམ་པོར་བསྟན་པ་དང་། ཆེ་བརྗོད་
 ཡོན་ཏན་དང་བཅས་ཏེ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་སྤང་གཉེན་དོ[ང་]སྤུལ་དུ་གསུང་བའམ། བརྒྱད་
 ཁྲི་བཞི་སྟོང་བོན་གྱི་མཐར་ཐུག་ཐམས་ཅད་འདི་ལ་ཐུག་པས། རྩོགས་པ་ཆེན་པོ་བོན་གྱི་ཡང་
 བརྒྱད་ཅེས་པས། དེ་དག་མར་དང་འདྲ་བའི་ནང་ནས། འདི་ནི་ཡང་ཁྱེད་ཡང་བརྒྱད་དུ་བསྟན་
 པ་དང་། བདེར་གཤེགས་དགོངས་བརྒྱད་དགའི་མན་ངག་སྟེ། ཡེ་ཉིད་ཀྱི་སྟོན་པ་ནས་གསང་
 འདུས་ཡན་ཆད་དུ་ངང་དང་རང་བཞིན་གྱིས་དགོངས་པ་རང་ཤར་དུ་བརྒྱད་པ་དང་། གང་ཟག་
 ཉི་ཤུ་ཅུ་བཞིའི་སྟན་བརྒྱད་དེ། རྩོགས་ཤེན་ནས་ཆེ་སྤངས་སྟེ་བ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་བར་དུ་ཐབས་དང་
 རྩོ་འཕྱལ་གྱིས་སྟན་ནས་སྟན་དུ་བརྒྱད་པ་སྟེ། དེ་དག་ཏིང་འཛིན་གྱིས་བརྒྱད་ལ། ཉི་བརྒྱད་ནི།
 ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་སྤུལ་བ་ཏ་པི་ཉི་ཅས། སྟེར་སྤངས་ལ་གསུངས་ནས། རིམ་གྱིས་བརྒྱད་པ་དག་
 ལ། དོན་བརྒྱད་ནི་ཐམས་ཅད་སེམས་ཉིད་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོར་མཉམ་སྟེ། ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ལ་
 གསུངས་ཤིང་རྒྱུད་ལ་སེལ་ཡེ་མེད་ལྟར་མ་ཁྱེད་པ་ལ་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ་ལྷ་ལས། གང་
 གསུངས་ཤིང་གང་མ་ཤེས་ན་བྱང་རྒྱལ་སེམས་ཀྱི་གནད་དུག་ཅེས་བྱ་བ་འདི་མ་ཤེས་ན་དང་གང་
 གིས་ན་མན་ངག་སྟོན་པའི་སྟེ་མ་ཞེས་པ། དཔེ་དཔྱད་ལོང་ལ་རྩལ་སྟོན་པ་དང་འདྲ་སྟེ། གཏན་
 ལ་ཕེབས་མི་རུས། རྩོ་མཚན་མན་ངག་འདི་མེད་ན་རྩོགས་པ་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་ལྷང་བཤད་ཀྱང་།
 སྟོང་མེད་ལུས་དང་། མིག་མེད་དབང་བོ་འདྲ་ཞེས་པ་སྟོང་བོ་མེད་ཅིང་དོན་མི་རྟོགས་པར་
 བསྟན་པའོ། །ཚུལ་ཅི་ལྟར་ན། བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་བོན་སྟོ་ཅི་བསྟན་ཡང་། །དང་བའི་དོན་དུ་
 རྩོགས་ཅམ་བརྗོད་པར་ཟད། གཉེན་པོའི་ཐོག་ཏུ་གང་གིས་ཕེབས་པ་མེད། ཅེས་པས། ཆོག་
 ཆོགས་ཐམས་ཅད་དང་དོན་ལྡེམ་པོར་བསྟན་ཡང་དོན་ཐོག་ཏུ་ཕེབས་ཤིང་རྒྱུད་ལ་འབྱོར་བ་
 དཀའོ། །གསུམ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། གདམས་པའི་ཁྱད་པར་ཡོན་ཏན་བསྟན་པ་དང་། མིང་གི་རྣམ་
 གངས་བཤད་པ་དང་། བཏང་བཞག་ཟུར་གྱིས་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་རིགས་ཀྱི་བྱ་དེའི་ཕྱིར་ན་
 གདམས་པ་འདི་ཀུན་གཞི་ངོས་འཛིན་པའི་མེ་ལོང་སྟེ། མེ་ལོང་ངོས་ལ་བཞིན་བསྟན་ན་གསལ་བ་
 ལྟར། གདམས་པ་འདི་གཞི་མ་མཐོང་བ་མཐོང་པར་བྱེད་པའོ། །ཡེ་ཤེས་གཤེད་བསྐྱངས་འདོན་
 པའི་སྟོན་མ་སྟེ། སྟོན་མེ་འདེགས་པས། རྩལ་གསལ་བ་ལྟར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཤེད་བསྐྱངས་མཛོན་དུ་
 འདོན་པར་བྱེད་པ་ལ། རིག་པ་གཅེར་བྱུང་འབྱེན་པའི་མན་ངག་སྟེ། སྟེ་བྱ་གོས་དང་བྲལ་ནས་

ལུས་རྒྱུ་རྩེན་ལ་འབྱུང་བ་འདྲ། རིག་པ་སྒྲིབ་མེད་ཟང་ཐལ་དུ་སྟོན་ལ། འབྲུལ་བ་ལུགས་ཐག་གཅོད་པའི་གདམས་པ་སྟེ། རྒྱ་ཀླ་མགོ་ནས་བསྐྱར་ན། འོག་དུ་མི་འབབས་ལྟར་འབྲུལ་བའི་ལུགས་ཐག་ཆོད་པས་བྱིན་ཆད་འབྲུལ་མི་སྲིད་པའོ། །གནས་ལུགས་མཚུབ་ཚུགས་སྟོན་པའི་སྟོང་གཏམ་སྟེ། རྩེས་ལ་མཚུབ་ཚུགས་སུ་བཞུན་ན་གཅེར་རེར་མཐོང་བ་ལྟར། གནས་ལུགས་མཚུབ་ཚུགས་སུ་སྦྱང་ནས། རིག་པ་གཅེར་མཐོང་དུ་སྟོན་པའོ། །གཉིས་པ་རྣམ་གྲངས་ལ་གནས་པ་གཞིའི་སྟོན་མ་ལས་སོགས་པ་དུག་སྟེ། དཀྱུས་ན་གསལ་ལོ། །གསུམ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། བཏང་བཞག་དངོས་དང་། འོན་གྱི་མདོར་བསྐྱས་པའོ། །དང་པོ་ལ་རིགས་ཀྱི་བྱ་ཞེས་པ་ནས། བསྐྱུགས་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱི་གཞུང་དོན་ནི་སྟོང་མེད་ལ་གསང་བ་སྟེ། རྒྱ་མཚན་གདམས་པའི་རྣམ་པ་འཆོར་རོ། །བརྒྱུད་པའི་བྱིན་རྒྱལ་ཡལ། དམ་ཚིག་ལ་སེལ་འབྱུག་པས། རབ་དུ་ཡང་གསང་ངོ་། །སྟེ་ཤིས་གཏིང་ནས་འཇིགས་པའི་ཞེས་པ་ནས་དེ་ལ་བཞུན་པར་གྱིས་བར་ནི་ལས་ཐུན་ལ་སྟོན་པ་དེ། རྒྱ་མཚན་སྟོན་པའི་རྒྱལ་ཐེབས་སུ་བྱུང་། འགོ་བའི་དོན་གྲུབ། གདམས་པ་རྩ་འགགས་སུ་མི་འགོ་བའི་དགོས་པ་ཆེན་པོ་ཡོད། གཉིས་པ་ཞེས་གསུངས་ནས། སྟོན་མ་རྣམ་དུག་གི་མན་ངག་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་གནད་དུག་དུ་གདམས་པ་ཞེས་པའི་རྩ་བའི་སྟོན་ཚིག་དུ་གསུངས་ནས། དུས་མཐའི་བར་དུ་མི་རྣམས་འགོ་དོན་བྱེད་པར་ཤོག ཅེས་པ་ནི་སྟོན་ལམ་ལ། ས་མ་ཡ་ནི་གསང་བའི་ཚིག་གོ། །

གཉིས་པ་གཞུང་གི་དོན་ལ་དུག་ལས། དང་པོ་གནས་གཞིའི་སྟོན་མ་ལ་གསུམ་སྟེ། མདོར་བཞུན། རྒྱས་པར་བཤད། མདོར་བསྐྱས་པའོ། །དང་པོ་ལ་ཀུན་དུ་བཟང་པོ་ཐུར་བཞིན་ལ། རང་རིག་ཡེ་ཤེས་སངས་རྒྱས་པ་ནི་གདོད་ནས་རང་འབྱུང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་དོན་གྱི་སངས་རྒྱས་སུ་གནས་པའོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ་གནས་གཞིའི་སྟོན་མ་བྱ་བ་ནི། གདམས་པ་འདི་ཡིས་ཀུན་གཞིའི་ངོ་བོ་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་བཞུན་པའོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་པཤད་གཞུང་ལྟར་གཉིས་ཏེ། གཞི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་གནས་ལུགས་དང་། འཁོར་འདས་གཉིས་ཀྱི་གྲེས་རྒྱལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། མདོར་བསྐྱས་པའོ། །དང་པོ་གཞིའི་གནས་ལུགས་བཞུན་པ་ནི། ཀུན་གཞི་རིག་པ་སྟོང་དང་གསུམ། རྣམ་པ་གསུམ་དུ་ཤེས་པར་བྱ། ཞེས་པ་ལྟར་གསུམ་ལས། དང་པོ་ཀུན་གཞི་ལ་གསུམ་སྟེ། མདོར་བཞུན། རྒྱས་པར་བཤད། མདོར་བསྐྱས་པའོ། །དང་པོ་ལ་ཀུན་གཞི་བྱང་ཆུབ་

སེམས་ཉིད་ནི་ཞེས་པས། འཁོར་འདས་གཞི་རྩ། འབྲུང་གཞི། སྤྱི་མེས་ཆེན་པོའི་དོན་བསྟན་
 པའོ། །གཉིས་པ་ཀུན་གཞི་ཡི་ནས་སྤྱོད་གསུམ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོར་གནས་ཏེ། སྤྱིབ་གཡོགས་མེད་
 པར་འོད་གསལ། དངོས་མཚན་མེད་པས་སྒོང་བ། རྒྱ་དང་རྒྱུན་གྱིས་མ་བཅོས་མ་བསྐྱད་པས་ཀ་
 དག་གཤོད་ནས་གང་གིས་ཡང་མ་གོས་མ་སྤྱིབ་རྗེན་པར་གནས་པའི་བོན་སྤྱད་ལ། བདེ་ལྷག་
 སྤྱོན་ཡོན་དགེ་ལྷན་འཁོར་འདས་ཡུལ་ཤེས་ལས་སོགས་གང་གི་ཡང་དྲི་མ་མེད་ཅིང་། མཐས་མ་
 རེག་པའི་དག་པ་ཟང་ཐལ་ལོ། །རང་བཞིན་ལྷན་གྲུབ་སྟེ། དེའི་ངང་ལ་བདེ་ལྷག་ཉན་མོངས་ཡེ་
 ཤེས་ལས་སོགས་གང་ཡང་མེད། ལྷན་གྲུབ་ཏུ་ཤར་བ་དེ་ཆེད་ཏུ་མ་བྱས། ཚུལ་བས་མ་བསྐྱབ་པ་
 རང་འབྲུང་ཏུ་ཤར་བས་རྫོགས་པའི་སྤྱོད་ཀྱི་ལ་ཀུན་རྫོགས་ཕྱི་ནང་ཡུལ་ཤེས་མ་ལུས་པར་ཡང་
 རྫོགས་ཏེ་འཁོར་འདས་ཐམས་ཅད་དང་། ཐམས་ཅད་རྫོགས་ཏེ་ཤེས་བྱས་བསྐྱུས་པ་ཐམས་ཅད་
 ལྷག་མ་མ་ལུས་པར་བྱས་ཀྱིས་རྒྱུ་བའོ། །ངེས་མེད་སྤྱུལ་སྤྱུ་ལུང་མ་བསྟན་ཏེ། རོ་བོ་གང་ཡང་མ་
 གྲུབ་ཆོ་འཕུལ་སྤྱོད་ཆོགས་སུ་གཡོ། །བྱེད་ལས་ཅི་ཡང་འཆར། མཚན་ཉིད་འདི་ཞེས་ཅི་ཡང་བརྗོད་
 ཏུ་མེད་པའོ། །ཕྱོགས་མེད་ཆོ་འཕུལ་ཅི་ཡང་ཤར་ཞེས་པས་རང་བཞིན་ཕྱོགས་རིས་མཉམ་པ་ཆེན་
 པོར་གནས་ཀྱང་ཡང་། རྣམ་པའམ་བྱེད་པ། རྟོགས་མ་རྟོགས་ཀྱིས་འབྲུལ་སྤྱང་བོན་དབྱིངས་བདེ་
 ལྷག་ལས་སོགས་སྤྱོད་ཆོགས་སུ་ཤར་བའོ། །སོ་སོ་ཐ་དད་མ་ཡིན་ཏེ། ལྷང་སྤྱིད་ཡོངས་ལ་ནམ་
 མཁའ་བཞིན། ཞེས་པ་ཀུན་གཞི་གཅིག་གིས་འཁོར་འདས་ཡོངས་ལ་ཁུབ་པའོ། །མི་གཅིག་སོ་
 སོར་གནས་ཤེ་ན། ཐེག་ལེ་གཅིག་གིས་ཡོངས་ལ་ཁུབ་སྟེ། ལྷང་ཁིང་སྤྱིད་པའི་རང་བཞིན་སོ་སོར་
 ཏུ་མར་གནས་ཀྱང་ནམ་མཁའ་ནི་སོ་སོར་ཏུ་མ་མ་ཡིན་པ་ལྟར་རོ། །འཁོར་འདས་ཡོངས་ལ་སྤྱི་
 ཁུབ་བདལ་ཞེས་པས། ཤེས་རིག་རྒྱུད་ཀྱི་ཀུན་གཞི་སངས་རྒྱུས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་མེ་མ་
 འདྲེས་སོ་སོར་རང་རང་ཤར་ཡང་། རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་གཞི་གཅིག་གིས་ཡོངས་ལ་སྤྱི་ཁུབ་བདལ་པའོ། །
 མཁའ་གྲོང་དབྱིངས་གསུམ་ཏུ་བསྟན་པ་ནི། མཁའ་གསལ་གཅིག་གིས་ཀུན་ལ་ཁུབ་སྟེ། སྤྱིབ་
 གཡོགས་མེད་པས་འོད་གསལ་ཆེན་པོ་དེ་ལས། འཁོར་འདས་ཀུན་ལ་ཆེ་རྒྱུང་མང་ཉུང་ཕྱ་ཐོམ་
 སབ་འཐུག་མེད་པར་ཏིལ་དང་མར་གྱི་རྩལ་ཏུ་ཁུབ་པའོ། །གསལ་བའི་མཁའ་ལ་ཕྱོགས་རིས་མེད་
 ཅེས་པས། དེ་ལ་ཕྱོགས་མཚམས་སྟེང་འོག་མཐའ་དབུས་ཕྱི་ནང་ཁ་གཏིང་ཐོག་མཐའ་མེད་པར་
 ལྷང་སྤྱིད་འཁོར་འདས་ཡོངས་ལ་ཕྱོགས་དང་རིས་མེད་མཉམ་པ་ཆེན་པོར་གནས་པའོ། །ཁྲོང་

ཆེན་གཅིག་ནས་ཐམས་ཅད་ཤར་ཏེ། རྟོང་ཞིང་བདག་མེད་ཆེན་པོའི་རྟོང་སྟེ། དེ་ནས་ཤེས་བྱ་
འཁོར་འདས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བོན་མི་འབྱུང་བ་མི་སྲིད་པ་མི་འཆར་བ་མེད་པ་དང་། རྟོང་བའི་
རྟོང་ལ་ཡངས་དོག་མེད་ཅེས་པ་ཁོའི་ངང་དུ་མ་ཤོང་བ། མ་འདུས་པ། འགལ་དོག་བྱི་གང་མེད་
པའོ། །དབྱིངས་ཆེན་གཅིག་ནས་ཐམས་ཅད་གནས་ཞེས་པས། གཉིས་མེད་མཉམ་པ་ཆེན་པོའི་
དབྱིངས་ན་ཤེས་བྱ་འཁོར་འདས་ཐམས་ཅད་གཏང་བལ་སྦྱར་འབྱེད་ཉེ་རིང་མེད་པར་གནས་པ་
ལ། མཉམ་པའི་དབྱིངས་ལ་མཐོ་དམན་མེད། ཅེས་པས་དེ་ལྟར་གནས་པ་ལ་བཟང་ངན་ཆེ་ཆུང་
མཐོན་དམན་བྱི་གང་དབྱེ་ཤི་མེད་པའི་སྤྱི་སྤྱངས་ཆེན་པོར་གནས་པའོ། །དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་
ཞེས་བྱ་ཞེས་པ་ནི། མིང་གི་ངོས་འཛིན་ཏེ། ཡེ་དོན་གྱི་ཀུན་གཞི་ཡང་བྱ། འཁོར་འདས་ཀྱི་སྤྱི་
གཞི་ཡང་བྱའོ། །ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་གཞི་ཡང་བྱའོ། །གསུམ་པ་མདོ་སྟུང་ལ། ཏང་བའི་དོན་ལ་གསུམ་
དུ་བཤད་པ་ནི། དེ་ཡང་སྤྱི་མིང་ཆོག་གིས་མཚོན་ན། ནམ་མཁའ་སེམས་ཉིད་བོན་ཉིད་གསུམ་
ཡིན་ཏེ། རིམ་པ་བཞིན་དཔེ་དོན་རྟགས་གསུམ་མོ། །ངེས་པའི་དོན་ལ་དབྱེར་མེད་པ་ནི། དོན་ལ་
སྤྱི་བསམ་བརྗོད་ལས་འདས་པ་དང་། ཐིག་ལེ་ཆེན་པོ་གཅིག་ཏུ་གནས་ཞེས་པས་ཕྱ་ཞིང་བགང་
དུ་མེད་པ་མཚོན་བརྗོད་ཀྱི་ཡུལ་ལས་འདས་པའོ། །འདིའི་སྐབས་སུ་དཔེ་དོན་རྟགས་གསུམ་
དབྱེར་མེད་རོ་གཅིག་ཏུ་རྒྱད་ལ་དབབ་ཅིང་ངོ་སྟོན་པས་ངེས་ཤེས་ཁྱད་པར་ཅན་སྟེ་བའི་ཡན་
ལག་ཏུ་འཇུག་རོ། །ས་མ་ཡ་ནི་གསང་བའི་རྒྱས་བཏབ་པའོ། །

གཉིས་པ་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་ལྟ་སྟེ། ཡུལ་ཅན་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གནས་ལྷགས་དང་།
ཡུལ་སྤྱོད་ཟེར་གསུམ་གྱི་འཆར་ཚུལ་དང་། ཡུལ་རིག་དབྱེར་མེད་བྱང་འབྲེལ་དུ་བསྟན་པ་དང་།
རིག་པའི་ནམ་གངས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བསྟན་པ་དང་། དབྱེར་མེད་བྱང་འབྲེལ་ལས་འཁོར་འདས་ཀྱི་
འཆར་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་བྱ་བ་ནི་ཞེས་པས། ལྷན་སྟེས་རང་ལ་ཤར་བའི་ཀུན་
གཞི་ཤེས་རིག་རྒྱད་ཀྱི་ཀུན་གཞི་ཞེས་བྱ་སྟེ། ནམ་མཁའ་གཅིག་གི་རྟོང་ན་ཉི་མའི་སྟོང་བོ་སོ་སོ་
དུ་མར་ཤར་བ་བཞིན། གང་ཟག་རྒྱད་ལ་སོ་སོར་གནས་པའོ། །ནམ་མཁའི་རྟོང་ནས་ཉི་མ་བཞིན་
ཀུན་གཞི་རྟོང་ནས་རིག་པར་ཤར་ཞེས་པས། གནས་པ་དོན་གྱི་ཀུན་གཞི་ནི་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་
གཅིག་གི་རྟོང་ནས། ཤེས་རིག་རྒྱད་ཀྱི་ཀུན་གཞི་ཉི་མའི་སྟོང་བོ་ལྟ་བུ། གང་ཟག་སོ་སོའི་རྒྱད་ལ་
རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ་སོར་ཤར་བའོ། །ངོ་བོ་གསལ་ལ་རང་བཞིན་སྟོང་། །ནམ་པར་ཤེས་རིག་རྟོག་

པ་མེད། །ཅེས་པས། རིག་པ་དེ་ཡང་སྒྲིབ་གཞིགས་མེད་པས། གསལ་ལ་རང་བཞིན་སྟོང་ཞིང་
བདག་མེད་སྒྲིབ་སྒྲིབ་ཡུལ་ལས་ཀྱང་འདས་ཤིང་རྣམ་པར་ཤེས་རིག་རྒྱལ་བོ་རྟོག་པ་མེད་པར་
གནས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། དེ་ལས་སྤང་བའི་རྩལ་གསུམ་ཤར་ཏེ། གཞི་དང་རིག་པ་གཉིས་སུ་མེད་
པའི་གདངས་མ་འགག་པའི་རང་སྤང་ལ། སྤང་བ་ཆེན་པོ་གསུམ་ཤར་རོ། །དེ་གང་ཤར་ན། སྤྲི་
དང་འོད་དང་ཟེར་དང་གསུམ། དེ་ཡང་རིག་པ་སྒྲིབ་མེད་གསལ་གྱི་མཁའ་ལ་འོད་དུ་ཤར་ལ།
སྟོང་བའི་སྟོང་ནས་རང་འབྱུང་སྤྲེད། སྟོང་ཞིང་བདག་མེད་པའི་རྩལ་ལས་སྤྲེད་དང་། གཉིས་མེད་
རིག་པ་ཟེར་དུ་འཕྱོས་ཏེ། སྟོང་གསལ་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྩལ་ལས་ཟེར་དུ་ཤར། དེ་ལས་སྤྲེད་འོད་ཟེར་
གསུམ་ལ་སྤང་བའི་ཡུལ་དེ། རང་སྤང་དུ་ཤར་བས་ཡུལ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཕྱིའི་ཡུལ་ཐམས་ཅད་དེ་
ལས་ཤར་བའོ། །རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་འོ། །གསུམ་པ་ཡུལ་རིག་ཟུང་
འབྲེལ་དུ་བསྟན་པ་ལ། ཡུལ་རིག་སོ་སོར་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་པས། དེ་གཉིས་སོ་སོའམ་འདུ་འབྲེལ་
ཅན་མ་ཡིན་ཏེ། དབྱེ་ཡིས་མི་བྱེད་ཟུང་འབྲེལ་ཞེས་པས། རིག་པའི་རྩལ་ལས་ཡུལ་དུ་ཤར། ཡུལ་
གྱི་དབྱིངས་ལ་རིག་པ་ཤར་བས། དབྱེ་ཡིས་མི་བྱེད། བསམས་པས་མ་འདྲིས་དབྱེར་མེད་ཟུང་
འབྲེལ་དུ་གནས་སོ། །བཞི་བ་རིག་པའི་རྣམ་གངས་དེ་ལ་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཟེར་ཞེས་པས། ཀུན་
གཞིའི་སྟོང་ནས་རིག་པ་རང་གསལ་རྟོག་མེད་མ་སྒྲིབ་རྗེན་པར་ཤར་བར་དེ་ལས་རིག་པའི་མེ་
ཤེས་སོ། །ཤེས་རིག་རྒྱུད་ཀྱི་ཀུན་གཞི་བྱ་སྟེ། བསམ་དུན་ཤེས་རིག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཆར་གཞིར་
གྱུར་ཅིང་ངོ་བོ་དུས་གསུམ་རྒྱན་ཆད་མེད་པ་དང་། མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་ཡོན་ཏན་གཞི་ཞེས་པས། ངོ་
བོ་གསལ་བ་རང་བཞིན་མེད་ཅིང་བྱེད་པ་སྤྲེད་ཡེ་ཤེས་ཐམས་ཅད་འཆར་ཞིང་གྲོལ་བའི་གཞིར་
གྱུར་བའོ། །ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་བག་ཆགས་གཞི་སྟེ་ངོ་བོ་ལུང་མ་བསྟན་བྱེད་པ་ལས། ཉན་མོངས་
ཀྱི་གསོག་གཞིར་གྱུར་བའོ། །མ་འདྲིས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ཏེ། སྤང་སྤྲེད་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་མ་འདྲིས་སོ་
སོར་ཤར་ཡང་ནམ་མཁའི་ངང་དུ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལྟར་ཐེག་ལེ་གཅིག་ལ་ཡོངས་
སུ་རྫོགས་པའོ། །རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་སེམས་རྒྱུད་སོ་སོར་ཤར་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་ངང་དུ་འཁོར་
འདས་ཐམས་ཅད་སོ་སོར་རྫོགས་ཤིང་གང་ཟག་གཅིག་གི་རྒྱུད་ལ་རིག་པ་སོ་སོར་ཤར་བའོ། །ཁྱེ་
བ་དབྱེར་མེད་ཟུང་འབྲེལ་ལ་འཁོར་འདས་ཀྱི་འཆར་ཚུལ་ནི་ཀུན་གཞི་རྟོག་མེད་ལུང་མ་བསྟན་
ཞེས་པས། ངོ་བོ་ཀ་དག་ཆེན་པོར་གནས་ཤིང་རྣམ་པ་འདི་ཞེས་མཆོན་བརྗོད་ཀྱི་ཡུལ་ལས་འདས་

ཤིང་། བྱེད་པ་གང་གི་ཡང་ཕྱོགས་ན་ཁོ་གསལ་དང་། སྐུའི་རིགས་ཀྱི་ཁོ་བོ་བསམ་ལས་འདས་
 པར་བཞུགས་སོ། བྱང་ཕྱོགས་ན་རམ་གསལ་དང་། ཡོན་ཏན་རིགས་ཀྱི་ཁོ་བོ་བསམ་ལས་འདས་
 པར་བཞུགས་སོ། རྒྱབ་ཕྱོགས་ན་དབལ་གསལ་དང་། གསུང་གི་རིགས་ཀྱི་ཁོ་བོ་བསམ་ལས་
 འདས་པར་བཞུགས་སོ། རྫོང་ཕྱོགས་ན་གཏུམ་གསལ་དང་། སྤེན་ལས་རིགས་ཀྱི་ཁོ་བོ་བསམ་ལས་
 འདས་པར་བཞུགས་སོ། རྒྱུས་ན་གཙུག་མཆོག་ཡབ་ཡུམ་དང་ཐུགས་ཀྱི་རིགས་རྣམས། སྐུ་གངས་
 མེད་པ་བསམ་ལས་འདས་པ་འོད་ཟེར་འབྱུང་དང་བཅས་པ་གསལ་ལ་དོད་པ། མཛེས་ལ་བརྒྱུད་
 པ། འོད་ཟེར་ཞགས་པས་བསྐྱར་ནས་བཞུགས་སོ། སྦྱིང་དང་མིག་རྩ་འབྲེལ། མིག་དང་ཁྲིལ་
 འབྲེལ་ནས་ཡོད་པས། གྲག་པོའི་རྩ་ཆོགས་རྣམས་མགོ་ལ་བརྟེན་ནས་ཁྲིལ་པོའི་ནང་ན་གནས།
 གསལ་བ་རང་གི་མིག་གི་ཤེས་པ་ལ་གསལ། རྒྱ་བ་རྒྱུངས་བའི་རྒྱུད་ལ་རྒྱུའོ། འབྱུང་བ་གསང་སྟོ་
 ལ་འབྱུང་ངོ་། རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད། འོད་ཀྱི་སྤྱབས་ནས་སྐྱུ་དང་ཡེ་ཤེས་ཐ་མི་དད་པར་
 བཞུགས་པ་ནི། རྩ་དབྱུ་མ་ལ་གཙུག་མཆོག་ཡབ་ཡུམ་གྱི་སྐྱུ་རང་འབྱུང་དུ་འཆར་རོ། སྐྱུ་དང་ཡེ་
 ཤེས་འབར་བའི་ཆ་ལུགས་སྟུ། རང་འབྱུང་གི་སྐྱུ་དང་མི་བྱེད་པར་བཞུགས་སོ། རྟེན་པའི་རྩ་ཁོ་
 ཆོགས་རྣམས། མཆོར་རྩ་ལ་ཁོ་གསལ། སྟོ་རྩ་ལ་རམ་གསལ། མཆོན་རྩ་ལ་དབལ་གསལ། མཁལ་
 རྩ་ལ་གཏུམ་གསལ། རྣམ་ཤེས་ཆོགས་བརྒྱུད་ལ་རིག་པ་ཡབ་ཡུམ་བཅུ་དྲུག་ ཡན་ལག་བཞི་ལ་སྟོ་
 བ་ཡབ་ཡུམ་བརྒྱུད། སྐལ་ཆོགས་ལ་དབལ་མོ་ཉི་ཤུ་རྩ་བརྒྱུད། ཆོགས་ཆེན་བཅུ་ལ་གྲུང་བཅུ།
 མཐེབ་ཆེན་བཞི་ལ་རྒྱལ་ཆེན་བཞི། དེ་རྣམས་ཀྱང་རང་ལུས་སྦྱོད། ཆོགས་དྲུག་ཡུལ་དྲུག་རྣམ་
 ཤེས་དྲུག་དང་། གཟུགས་སྐྱུ་དྲི་རོ་རིག་བོན་ཤར་བའོ། གཉིས་པ་སྟོའི་རྣམ་གངས་ནི། དེ་ལས་
 བསམ་པའི་སྟོ་ཞེས་བྲ། ཞེས་པས། ཡུལ་ལ་བསམ་པ་བྱེད་པས་སྟོ་ཞེས་བྲའོ། དྲན་ཞིང་རིག་པས་
 དྲན་པ་བྲ་ཞེས་བྲའོ། བསམ་པ་དྲན་ཞིང་རིག་པས་བསམ་པར་ཞེས་བྲའོ། ཡུལ་ལ་སྦྱོད་པའི་
 སེམས་ཞེས་བྲ། ཞེས་པ་དྲན་པ་སེམས་ཀྱི་ཡུལ་ལས་སྦྱོད་པའོ། གཉིས་པ་མདོར་བསྐྱས་ཏེ་བཞུན་
 པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཡུལ་ཅན་མ་བྱ་རྩ་ལ་གསུམ་རྣམ་གངས་དང་། དེ་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་གནས་
 རྒྱུ་ལོ། རྒྱུ་པོ་མདོ་རྩ་བསྐྱས་ན་འདི་ལྟར་ཏེ། ཞེས་པས། མན་ངག་མདོར་བསྐྱས་ནས་བཞུན་
 པ་འདི་ལྟར་རོ། གྲུན་གཞི་རིག་པ་སྟོ་དང་གསུམ་ཞེས་པས། བྱང་རྒྱལ་སེམས་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་
 སྟུ། དྲན་རིག་སྟོ་དང་གསུམ་དུ་བཞུན་པའོ། གཞི་དང་སྟོ་དང་ཆོ་འཕྲུལ་གསུམ་ཞེས་བྲ་བ། བྱང་

ཁུབ་སེམས་ནི་གཞི་ཞེས་བྱ། རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་སྤྱིང་བོ་ཞེས་བྱའོ། རྫོ་ནི་ཚོ་འབྲུལ་ཞེས་བྱའོ། མ་དང་བྱ་དང་རྩལ་ཞེས་པས། བྱང་ཁུབ་སེམས་མ་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་བྱ། རྫོ་ནི་མ་བྱ་དབྱེར་མེད་
ཀྱི་རྩལ་ལོ། སེམས་དང་སེམས་ཉིད་ཅེས་ཀྱང་བྱ། ཞེས་པས། དྲན་རིག་རྫོ་ནི་སེམས་ཞེས་བྱ།
བྱང་ཁུབ་སེམས་ནི་ངོ་བོ་ཡོངས་ལ་ཁྱབ་པའི་སེམས་ཉིད་དོ། རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་ལྷན་སྦྲུལ་རང་
ལ་གནས་པའི་སེམས་ཉིད་དོ། གཉིས་པ་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་གནས་ཚུལ་ནི། གང་ཟག་གཅིག་གི་
རྒྱུད་ཐོག་ན་འདུ་འབྲལ་མེད་པར་གནས་ཚུལ་ནི། ཞེས་པ། དེ་གསུམ་གང་ཟག་གཅིག་གི་རྒྱུད་
ཐོག་ན། ཇི་ལྟར་གནས་ཤིང་། ཀུན་གཞི་མ་བྱ་དབྱེར་མེད། གནས་ལུགས་དོན་གྱི་སངས་རྒྱས་སུ་
གནས་ཏེ། མ་ཀུན་གཞི་སྟོང་བ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུར་གནས། བྱ་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉི་མའི་སྤྱིང་བོ་
ལྟ་བུར་གནས། དེ་གཉིས་དབྱེར་མེད་མཁའ་ལ་ཉི་མ་ཤར་བ་ལྟ་བུ། གསལ་སྟོང་གཉིས་མེད་དུ་
གནས་སྒྲིབ་དྲན་བསམ་ཐམས་ཅད་རང་ཤར་རང་གོལ་ཉི་མའི་ཟེར་ལྟ་བུར་གནས། དེའི་ངང་ནས་
ཡུལ་འོད་གསལ་སྟོང་དབྱིངས་རང་སྤྲང་རྒྱ་མ་ལྟ་བུར་ཤར་ཏེ། སྤྱི་རིག་པའི་རང་སྤྱི་བྱག་ཆ་ལྟ་
བུར་རིག་པའི་རྩལ་དུ་ཤར། འོད་རིག་པའི་རང་འོད་མཁའ་ལ་གཞུང་འབྱེལ་བ་ལྟ་བུར་ཤར།
ཟེར་རིག་པའི་རང་ཟེར་མཁའ་ལ་ཉི་ཟེར་ལྟ་བུར་ཤར། དེ་ཡང་ཡུལ་ཤེས་གཉིས་མེད་དབྱེར་མེད།
འོད་གསལ་ཆེན་པོ་སྤྱི་དང་ཡེ་ཤེས་རྒྱན་དང་དཀྱིལ་འཁོར་ཞིང་ཁམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་གདོད་
གནས་པ་ནི། གཞི་འོད་གསལ་ཡེ་སངས་རྒྱས་སུ་གནས་པ་ཡིན་ལ། དེའི་དོན་རྒྱུད་ལ་ཤར་ཞིང་
མངོན་དུ་གྱུར་བ་ནི་ལམ་གྱི་འོད་གསལ་མངོན་སངས་རྒྱས་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཉིད་ཡོངས་སུ་
རྫོགས་ཤིང་མཐར་ཐུག་པ་ནི། འབྲས་བུའི་འོད་གསལ་རྫོགས་སངས་རྒྱས་པའོ། གཉིས་པ་འཁོར་
འདས་ཀྱི་གྲེས་ཚུལ་ལ་གསུམ་སྟེ། བཞུན། བཤད། བསྐྱུ་བའོ། གང་པོ་ཀུན་བཟང་ཇི་ལྟར་ཡེ་
སངས་རྒྱས་ཤིང་། རྫོགས་པ་ཀུན་བཟང་ཡེ་སངས་རྒྱས་པའོ། སེམས་ཅན་ལས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་
འཁོར་ཞེ་ན། མ་རྫོགས་སེམས་ཅན་ལས་ཀྱིས་འཁོར་བའོ། ཀུན་གཞི་རིག་པ་རྫོགས་འཁྲུལ་གཞི་
ཞེས་པས། ངོ་བོ་རྫོགས་འཁྲུལ་གང་གི་ཡང་ངེ་མ་མེད་ཀྱང་། རྫོགས་འཁྲུལ་གཉིས་འབྱུང་བའི་
གཞིར་གྱུར་བའོ། རྫུང་བའི་ཡུལ་གསུམ་རྫོགས་འཁྲུལ་རྒྱེན་ཞེས་པས། སྤྱི་འོད་ཟེར་གསུམ་རང་
སྤྲང་དུ་མ་ཤེས་པས། རྒྱེན་བྱས་ན་རྫོགས་འཁྲུལ་འབྱུང་བའོ། གྲན་རིག་ཤེས་པ་རྫོགས་འཁྲུལ་
རྒྱ། ཞེས་པས། རྫོ་ལ་རྫོགས་མ་རྫོགས་གཉིས་སུ་འབྱུང་བའོ། ཀུན་གཞི་རིག་པ་རྫོགས་འཁྲུལ་

མེད། ཅེས་པ། ཀུན་གཞི་རིག་པ་རྟོགས་འབྱུང་གི་གཞིར་གྱུར་ཀྱང་། དེ་གཉིས་གང་གི་ཡང་ངི་
མ་མེད་པའོ། འཁོར་འདས་གཉིས་སུ་གྱེས་པ་མེད་ཅེས་པས། གཞིའི་གནས་ལྷགས་ལ་དེ་གཉིས་
སུ་གྱེས་པ་མེད་དོ། འདྲན་པའི་སྒོ་ལ་རྟོགས་འབྱུང་བྱུང་ཞེས་པས་ཇི་བཞིན་དུ་དྲན་པ་དང་། ལོག་
པའི་དྲན་པ་ལས་དེ་གཉིས་སུ་འབྱུང་བའོ། འཁོར་བ་དང་ལྷུང་འདས་གཉིས་ལྟར་ཤར་ཞེས་པས་
རྟོགས་པ་ལྷུང་འདས་དང་། མ་རྟོགས་པས་འཁོར་བར་ཤར་བའོ། གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ལ་
གཉིས་ཏེ། ལྷུང་འདས་གྱེ་དང་། འཁོར་བའི་གྱེས་ཚུལ་ལོ། འདྲ་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། གནས་ལྷགས་
ཇི་ལྟར་རྟོགས་ཚུལ་དང་། རྟོགས་པས་ལྷུང་འདས་ཐོབ་ཚུལ་ལོ། འདྲ་པོ་ཇི་ལྟར་རྟོགས་པའི་
གཏན་ཚིགས་ནི་ཞེས་པས། ཀུན་བཟང་གིས་ཇི་ལྟར་རྟོགས་ཤེ་ན། ལྷུང་བའི་ཡུལ་གསུམ་ཙམ་དུ་
ཤར་བས་ཞེས་པས། སྒྲ་འོད་ཟེར་གསུམ་མངོན་དུ་ཤར་བའི་ཆོའོ། འདྲ་རིག་སྒོ་ཡི་ཤེས་པ་ཡིས། །
རང་སྒྲུང་སྒྲུ་མ་ལྷག་གིར་མཐོང་། ཞེས་པས་དྲན་པའི་སྒོ་ཡིས་འོད་རང་འོད་གཞལ་ཚོན་ལྟ་བུ་སྒྲུ་
རང་སྒྲུ་བྲག་ཆ་ལྟ་བུ། ཟེར་རང་ཟེར་གཟུགས་བརྟན་ལྟར་མཐོང་བའོ། རང་སྒྲུང་ཡུལ་གྱིས་
རྒྱན་བྱས་ནས་ཞེས་པས། མེ་མོང་ལ་བཞུགས་པས་བྱད་མཐོང་བ་བཞིན། ཡུལ་གྱི་རྒྱན་གྱིས་རིག་པ་
མཐོང་བའོ། འདྲི་དུས་ན་ནམ་རྟོག་སྒོའི་གཡང་ལྷགས་གོན་མ་ཚུང་བའི་རིག་པ་གཅེར་བུ་ཤར་
བའོ། ཀུན་གཞི་ངི་མེད་སལ་གྱིས་རྟོགས་ཞེས་པས། བག་ཆགས་དང་སྒྲིབ་གཡོགས་མ་ཚུང་བའི་
ཀུན་གཞི་སལ་གྱིས་རྟོགས་པའོ། རྟོགས་ཤིང་རིག་པ་རང་ས་ཟིན་ཞེས་པ། ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་
རྒྱལ་ས་ཟིན་པའོ། ལྷུང་བ་ཡུལ་གྱི་རྒྱུ་མ་འབྲེང་ཞེས་པས་རིག་པས་རྒྱལ་ས་ཟིན་པས། ལྷུང་བ་
དམངས་དང་འདྲ་བའི་རྒྱུ་མ་འབྲེང་པའོ། འདྲེ་ཆོ་ནང་དབང་མངོན་དུ་གྱུར་ཞེས་པས། ཡུལ་གྱི་
རིག་པ་རང་དབང་ཐོབ་པས། ཤེས་པ་ཡུལ་གྱི་རྒྱུ་མ་འབྲེང་བའོ། གཉིས་པ་ལྷུང་འདས་ཐོབ་
ཚུལ་ནི། ལྷུང་ན་འདས་པའི་ནམ་སྤུལ་ནམས། འབྱུང་བ་མེད་པས་ཤུགས་ལས་ཤར། ཞེས་པ་
རྟོགས་པའི་ཆོ་སྒྲུ་དང་ཡེ་ཤེས་ལས་སོགས་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོགས་ནམས་ཆེད་དུ་མི་དགོས་པར་རང་
ཞུགས་ལས་ཤར་བའོ། འོད་དང་རིག་པ་འབྲེལ་བ་ལས། སྒྲུ་ཡི་ནམ་སྤུལ་ཐམས་ཅད་ཤར། ཞེས་
པས། དེའི་རྒྱལ་ལས་སངས་རྒྱུས་སྒྲུ་གསུམ་སྒྲུ་ལྷ་རིགས་ལྷ་ལྟ་གཞལ་ཡས་ཁང་དང་ཞིང་ཁམས་
རྒྱན་དང་དགྱེལ་འཁོར་སྒྲུ་མདོག་དང་ཕྱག་མཚན་འོད་ཟེར་ནམས་སྒྲུ་དང་གཟུགས་བརྟན་དུ་
ཤར་བའོ། སྒྲུ་དང་རིག་པ་འབྲེལ་བ་ལས། གསུང་གི་ནམ་སྤུལ་ཐམས་ཅད་ཤར། ཞེས་པར།

དེའི་རྩལ་ལས་ཆངས་པའི་གསུང་དབྱངས་བོན་སྟོང་ཐེག་ཆུང་། བདེན་པའི་སྒྲ་ཆོག་དུ་མ་ཤར་
 བའོ། ཟེར་དང་རིག་པ་འབྲེལ་བ་ལས། རྒྱགས་ཀྱི་རྣམ་སྤྱུལ་ཐམས་ཅད་ཤར། ཁེས་པས། དེའི་
 རྩལ་ལས་མཁུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ། དེ་ལས་གྲེས་ཚུལ་དྲུག་ཅུ་གཅིག་ བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་ཁྲི་དང་
 འབྲུམ་འགྱུར་ཐམས་ཅད་ཤར་བའོ། རྒྱ་གསུང་ལྷགས་ཀྱི་རྩལ་གསུམ་ལས། ཡོན་ཏན་ཕྱིན་ལས་
 ཐམས་ཅད་ཤར། ཁེས་པས། དེ་གསུམ་བྱང་དུ་འབྲེལ་བའི་རྩལ་ལས། ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་དང་།
 མཛད་པའི་ཕྱིན་ལས་རྣམས་འབད་བ་ལ་མ་སྟོས་པར་ངང་ངམ་ཤུགས་ལས་ཤར་བའོ། རྩོགས་
 གཉིས་བསགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྩོགས་པའི་སྟོབས་ཀྱི་ཤུགས་ལས་བྱུང་། ཁེས་པས་ཐེག་པ། འོག་
 མ་ལྟར་བསྟོན་ནམས་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྩོགས་བསགས་པ་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། རྩོགས་པའི་
 སྟོབས་ཀྱིས་རྩོལ་བ་མེད་པར་སྟུན་གྲུབ་ཏུ་ཤར་བའོ། གཉིས་པ་འཁོར་བའི་གྲེས་ཚུལ་ལ་གསུམ་
 རྟེན་ རྟོན་ལ་ཇི་ལྟར་འབྲུལ་ཚུལ་དང་། འབྲུལ་བས་འཁོར་བར་འབྲུམས་ཚུལ་དང་། དེའི་རྟོན་
 མདོར་བསྟུས་པའོ། གྲང་པོ་ལ་བཞི་སྟེ། ལྷན་སྟེས་མ་རིག་བྱུང་ཚུལ། ཀྱན་བརྟགས་མ་རིག་བྱུང་
 ཚུལ། བདག་འཛིན་ཉོན་མོངས་ཡིད་ཀྱི་བྱུང་ཚུལ། གཞི་ལ་བག་ཆགས་ཀྱི་གསོག་ཚུལ་ལོ། གྲང་
 པོ་ལ། ལྷང་བའི་ཡུལ་གསུམ་མདོན་དུ་ཤར་བའི་ཆོ། ཁེས་པས། སྒྲ་འོད་ཟེར་གསུམ་མདོན་དུ་
 ཤར་བའི་ཆོའོ། གྲན་རིག་སྒྲེའི་ཤེས་པ་ཡུལ་ལ་ཆོངས། ཁེས་པས། ཡུལ་གྱི་འདུག་ཚུལ་མ་ཤེས་
 པའོ། གྲང་སྒྲང་སྒྲ་མར་མ་ཤེས་བདེན་པར་མཐོང་། ཁེས་པས། སྒྲ་འོད་ཟེར་གསུམ་རིག་པའི་
 རྩལ་དུ་མ་ཤེས་པ་རོལ་ན་སྒྲང་བ་རང་རྒྱུད་པར་མཐོང་སྟེ། དཔེར་ན་རང་གཟུགས་རྒྱ་ནང་ན་
 ཤར་བ་ལ། རང་གཟུགས་སུ་མ་མཐོང་གཞན་གཟུགས་སུ་མཐོང་བ་བཞིན་ནོ། གཞན་མཐོང་སྟོ་
 ཡིས་རིག་པའི་དོན་ལ་བསྐྱབས། ཁེས་པས་རིག་པ་གཅིར་བྱ་ལ་རྣམ་རྟོག་སྟོ་ཡིས་གོས་བསྟོན་ཏེ།
 དཔེར་ན་ཉི་མ་སྒྲིན་གྱིས་གཡོགས་པ་བཞིན་ནོ། གྲང་རིག་མ་ཤེས་ཀྱན་གཞི་དོན་མ་རྟོགས། ཁེས་
 པས་རང་རིག་ཉི་མ་ལྟ་བུ་ངོ་མ་ཤེས་པས། མ་རིག་ཐུན་པའི་སྒྲག་དང་འདྲ་བ་འཐིབས་པས།
 ཀྱན་གཞི་ནམ་མཁའ་དང་འདྲ་བའི་དོན་ལ་བསྐྱབས་ཏེ། དཔེར་ན་ཉི་མ་རྒྱབ་པས་ཐུན་པའི་སྒྲག་
 གིས་བསྐྱབས་པ་ལྟ་བུའོ། རྟེན་ལྷན་ཅིག་སྟེས་པའི་མ་རིག་པ་ཁེས་པས་གནས་ལུགས་རང་ཆས་
 སུ་ཡོད་ཀྱང་། ངོ་མ་ཤེས་པའོ། གཉིས་པ་ཀྱན་བརྟགས་མ་རིག་པའི་བྱུང་ཚུལ་ནི། མ་རིག་
 དབང་གིས་ཤེས་པ་ཡུལ་ལ་འགྱུས། ཁེས་པས་ངོ་མ་ཤེས་པས་ཡིད་ཀྱི་འགྱུ་བ་ཅན་དུ་བྱུང་བའོ། །

སྒྲུང་བའི་ཡུལ་ལ་ནམ་པར་བརྟགས་ཏེ་བཟུང་། ཁྱེས་པས། སྒྲུང་འོད་ཟེར་གསུམ་ལ་བདེན་པའི་
 རྣམ་པ་ཅན་དུ་ཞེན་པའོ། ཁྱེས་པ་ཡུལ་ལ་འགྲུས་པས་སོ་མ་ཟེན། ཁྱེས་པས། རིག་པའི་རང་ས་
 མ་ཟེན་ཅེས་པའོ། རིག་པ་སོ་མ་ཟེན་པས་སྒྲུང་བའི་ཡུལ་གསུམ་འབྲུགས། ཁྱེས་པས། སྤྱིན་གྱི་
 རྩིས་སྤྱུ་རྒྱུ་ཞུགས་པས་རྒྱུ་གིས་སྤྱིན་འབྲུགས་པ་བཞིན་ནོ། སྒྲུང་བའི་ཡུལ་འབྲུགས་པས་རྒྱ་
 རྩའི་འབྲུང་བ་ཤར་ཞེས་པས། སྒྲུང་འོད་ཟེར་གསུམ་ལས། མེ་རྒྱ་ས་རྒྱུང་ནམ་མཁའ་ལས་སོགས་པ་
 རྣམས་བྱུང་ངོ་། རྒྱ་རྩའི་འབྲུང་བ་ལྟ་ཤར་ཏེ། ཡུལ་རྩའི་སྒྲུང་བ་ཤར་ཞེས་པས་འབྲུང་བ་རྩའི་
 བཅུད་ལས་གཟུགས་སྒྲུང་དེ་རིག་བྱ་ལྟ་བུ་བྱུང་བའོ། ཡུལ་རྩའི་སྒྲུང་བ་ཤར་བས་སྒྲུང་ལྟ་བུ་ཤེས་
 པ་ཤར་ཅེས་པས་ཡུལ་དེའི་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་ན་བ་སྒྲ་ལྟ་བུ་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལྟ་སོ་སོར་
 ཤར་བའོ། རྩིས་སྤྱུ་རྒྱུ་ཡུལ་ཡུལ་ལ་བརྟགས་ཏེ། སྒྲུང་མཛུགས་དུ་མར་བྱེ་ཞེས་པས། བཟང་ངན་ཆེ་
 རྒྱུང་མཐོ་དམན་བདག་གཞན་དག་གཉེན་སྤྱོད་ལས་སོགས་སྤྱུ་འཛིན་པའོ། རྩི་ནི་ཀུན་ཏུ་
 བརྟགས་པའི་མ་རིག་པ་ཞེས་བྱའོ། རྩི་དང་དུ་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་དེ་ལ་ཐ་དང་དུ་འཛིན་པའི་
 ཤེས་པ་ཞེས་བྱའོ། གསུམ་པ་ཉོན་མོངས་ཡིད་ཀྱི་ཚུལ་ནི། ཀུན་བརྟགས་མ་རིག་དབང་གི་བདག་
 དང་གཞན་དུ་བཟུང་། ཁྱེས་པས། དེ་ལྟར་བཟུང་པས་འཛིན་མཁན་བདག་ལ་ཡུལ་དུ་བཟུང་
 པའོ། བདག་དང་གཞན་དུ་བཟུང་པས་ཉོན་མོངས་དུག་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་
 བ་ལ་འདོད་ཆགས། མི་འོང་བ་ལ་ཞེ་སྤང་། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་ལ་གཉི་ལྷག་རང་གི་ཆེ་བ་ལ་ང་
 རྒྱལ། གཞན་གྱི་ཡོན་ཏན་ལ་ཕྱག་དོག་དང་ལྟ་བུ་བྱུང་བའོ། རྩི་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་
 ཤེས་ཞེས་པས། ཐ་དང་དུ་རྩིས་ཅིང་བདག་གཞན་དུ་འཛིན་པ། ཉོན་མོངས་ཡིད་དེ་འབྲུལ་ཤེས་
 སོ། །བཞི་བ་བག་ཆགས་གསོག་ཚུལ་ནི། དུག་ལྟ་དབང་གིས་འདུ་བྱེད་ལས་སྤྱོད་བྱུང་། ཁྱེས་པ།
 འབད་ཚུལ་གྱིས་ལས་སྒྲུང་བྱུང་བའོ། ལས་དང་ཉོན་མོངས་དབང་གིས་གཞི་ལས་བག་ཆགས་
 བསགས། ཁྱེས་པས་ལས་དང་ཉོན་མོངས་ཀྱི་བག་ཆགས་ཀུན་གཞི་ལ་བསགས་པའོ། བག་
 ཆགས་གང་དུ་བསགས་ན་ཀུན་གཞི་རྩིས་མེད་བག་ཆགས་གསོག་པའི་གཞི་ཞེས་པས། དེར་
 བསགས་ན། གང་གིས་བསགས་ན་ཆོག་ཤུག་ཤེས་པ་བག་ཆགས་གསོག་མཁན་དེ་ཞེས་པ་དེའོ། །
 ཡང་གཟུང་བ་ཉོན་མོངས་བག་ཆགས་སྒྲུང་བསགས་གསུངས་པ་དེའོ། གཟུང་བ་གང་གིས་
 འཛིན་ན་ཉོན་མོངས་ཡིད་ཀྱིས་མི་གཏོང་འཛིན་པར་བྱེད་ཅེས་པ་དེའོ། གཉིས་པ་འཁོར་བར་

འབྲམས་ཚུལ་ལ་གསུམ་སྟེ། འཁོར་བའི་དབྱེ་བ་དང་། རོ་བོ་དང་། ཚུལ་རི་ལྟར་འཁོར་བའོ། །
 དང་པོ་ལ་དྲུག་སྟེ། ཁམས་དང་རྟེན་དང་རིགས་དང་ལམ་དང་སྦྲེལ་བའི་བྱེ་བ་དང་། སྤྱག་བཟུལ་
 གྱི་ཁྱད་པར་རོ། དང་པོ་ནི། ཁམས་གསུམ་གྱི་འཁོར་བ་གསུམ་སྟེ། དེའི་བག་ཆགས་རྩས་པ་
 མཐུས་བརྟན་པས་ཞེས་པས། བག་ཆགས་རེ་ཡོངས་སུ་འབྲེལ་བའོ། །རྣམ་རྟོག་ཡིད་ཀྱི་ལྷས་སུ་
 མངོན་པར་གྱུ་བ། ཚེས་པས་ཡིད་གཟུགས་ལ་བརྟེན་པའོ། །གཏི་མུག་དབང་གིས་གཟུགས་མེད་
 ཁམས་སུ་འབྱུལ། ཞེས་པས་རྒྱ་དེས་གཟུགས་མེད་ཁམས་སུ་འབྲམས་པའོ། །དེ་ལས་བག་ཆགས་
 རྩས་པ་རགས་བརྟན་པས། ཞེས་པས་དེ་ལ་ཡང་བག་ཆགས་ཆེར་གྱུར་བའོ། །སྤང་བ་འོད་ཀྱི་
 ལྷས་སུ་མངོན་པར་གྱུ་བ། ཚེས་པས་འོད་ལྷས་སུ་ཡོད་པའོ། །ཞེ་སྤང་དབང་གིས་གཟུགས་ཁམས་
 འཁོར་བར་འབྲམས། ཞེས་པས་རྒྱ་དེས་གཟུགས་ཁམས་སུ་འབྲམས་པའོ། །དེ་ལས་བག་ཆགས་
 རྩས་པ་ཆེར་བརྟན་པས། ཞེས་པས་དེ་ལ་ཡང་བག་ཆགས་ཆེར་མངོན་པར་ཞེན་པའོ། །གཏོས་པ་
 ཤ་ཁྲག་ལྷས་སུ་མངོན་པར་གྱུ་བ། ཚེས་པས། ཤ་ཁྲག་གཏོས་པ་ཅན་གྱི་ལྷས་སོ། །འདོད་ཆགས་
 དབང་གིས་འདོད་པའི་ཁམས་སུ་འབྱུལ། ཞེས་པས། རྒྱ་དེས་འདོད་ཁམས་སུ་འབྲམས་པའོ། །
 གཉིས་པ་རྟེན་གྱིས་བྱེ་བས་ལྷས་དག་ཡིད་གསུམ་མོ། །གསུམ་པ་རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་རིགས་དྲུག་གི་
 འཁོར་བ་དྲུག་གོ། །བཞི་བ་ལམ་གྱིས་བྱེ་བས་ལམ་རྒྱ་ལའི་འཁོར་བའོ། །ཐུབ་སྦྲེལ་སྦྲེལ་བས།
 རྩས་བྱོད་སྦྲེལ་མངལ་ལས་སྦྲེས་པའི་འཁོར་བས་བཞིའོ། །དྲུག་པ་སྤྱག་བཟུལ་གྱི་ཁྱད་པར་ནི།
 དབྱགས་ལས་རྒྱུད་ནད། བྱོད་ལས་མཐིམ་པ། ཁྲག་ལས་བད་ཀན། ཤ་ལས་འདུས་པའི་ནད་དོ། །
 གཉིས་པ་རིག་པ་འོད་དང་འབྲེལ་བ་ལས། སྦྱོད་བརྟུང་གཉིས་སུ་ཤར་བ་གཉིས་ཏེ། ཕྱི་སྦྱོད་
 སེམས་ལས་ཤར་ཚུལ་དང་། ནད་བརྟུང་སེམས་ལས་ཤར་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ཕྱི་སྦྱོད་སེམས་ལས་
 ཤར་ཚུལ་ནི། ནམ་མཁའ་འོད་དང་རིག་པ་འབྲེལ་བ་ལས། ཞེས་པས་ནམ་མཁའི་དང་ལས། རྒྱུད་
 གྱུ་ཕྱུ་ཕྱུད་ཕྱོད་དུ་བྱུང་བས། རྒྱུད་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆགས། བསྐྱོད་པའི་རྒྱུད་ཤུགས་ལས་ཆ་བའི་
 མེ་ཏུ་བྱུང་བས། མེའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆགས། མེ་རྒྱུད་ཆ་གང་འཐབ་པས། རྩན་དེ་ཏུ་བྱུང་བས་
 རྩན་ཡི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆགས། རྩན་བརྟུང་ལས་བསྐྱེད་པའི་ས་གཞི་བྱུང་བས། སའི་དཀྱིལ་འཁོར་
 ཆགས། འབྱུང་བའི་བརྟུང་རྣམས་ཡུལ་ལའི་སྤང་བ་ཤར་རོ། །གཉིས་པ་ནད་བརྟུང་སེམས་ལས་
 ཤར་ཚུལ་ནི། ནམ་མཁའ་འོད་དང་རིག་པ་འབྲེལ་བའི་རྩལ་ལས། དན་པའི་སེམས་དང་རྒྱ་ཡི་

རྒྱུ་དུ་བྱུང་། རྒྱུ་སེམས་འབྲེལ་བའི་དབུགས་རྒྱུ་གི་ཁམས་བྱུང་། དབུགས་ཀྱི་ཁམས་ལས་
 རྒྱུ་མེའི་ཁམས་སུ་བྱུང་། ལྷག་ལས་སའི་ཁམས་སུ་བྱུང་། དེ་ལྟར་ལུས་སེམས་འབྲེལ་བས་དོན་
 སྟོན་ནམ་པ་ལྷ་ཆགས་ནས་འབྱུང་བ་ལྷའི་རྟེན་བྱེད་དོ། །འདི་དག་རྒྱས་པར་དཀར་འཇམ་རྩའི་
 སྟོན་མར་འབྱུང་ངོ་། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་ཇི་ལྟར་འཁོར་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། རྒྱ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་
 འཁོར་བ་དང་། རྩ་བོ་གང་འཁོར་བ་དང་། འབྲས་བུ་གང་བསྐྱེད་པའོ། །དང་བོ་ནི་རྒྱ་དུག་ལྷ་ལ་
 བརྟེན་ནས་འཁོར་བ་སྟེ། འབྱུང་ལྷ་སེམས་དང་འབྲེལ་ནས་ཉོན་མོངས་དུག་ལྷ་བསྐྱེད་པ་ལས་
 སོགས་དཀྲུག་གསལ་ལོ། །གཉིས་པ་རྩ་བོ་ནི་ལུང་བོ་ལྷ་ལ་འཁོར་རྟེ། དུག་ལྷ་འབྱུང་ལྷ་འབྲེལ་
 པས། ལུང་བོ་ནམ་ལྷ་བསྐྱེད་པ་ལས་སོགས་དཀྲུག་གསལ་ལོ། །གསུམ་པ་འབྲས་བུ་ནི་ལུང་བོ་ལྷ་
 དང་དུག་ལྷ་འབྲེལ་བ་ལས། ཞེས་པས་རྒྱ་རྟེན་དུ་འབྲེལ་བའོ། །འདུས་བྱས་ལས་དང་སྦྱོང་བ་དག་
 རྒྱུ་ལུང་མ་བཟུང་ཞེས་པས། སེམས་ལྷ་ལ་གཡོ་བར་བྱེད་པས། འདུ་བྱེད་བག་ཆགས་གསོག་
 པ་ལས། དེ་ལ་དངོས་སུ་སྦྱོང་པས་སྦྱོང་བ། འབྲས་བུ་ཡིད་འོང་འབྲིན་པས་དག་བ། མི་འོང་བ་
 འབྲིན་པས་རྒྱུག་བ། གཉིས་ཀ་མི་འབྲིན་པའི་ལུང་མ་བཟུང་ནོ། །ལས་དང་ཉོན་མོངས་འབྲེལ་
 བའི་རྒྱ་རྟེན་ལས། སྦྱི་དང་བྱེ་བྲག་འཁོར་བའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་བྱུང་། །ཞེས་པས། ལས་དང་ཉོན་
 མོངས་པ་སྦྱི་ཡི་སྤྲུག་བསྐྱེད་སྦྱེ་ཆས་ན་འཆི་བཞི་དང་། བྱེ་བྲག་གི་སྤྲུག་བསྐྱེད་དཔྱལ་བ་ཆ་གང་།
 ཡི་དུགས་ལ་བཀའ་སྒྲོམ་བྱོལ་སོང་ལ་སྟེན་སྤྲུགས། མི་ལ་འཕོ་འཇུག་ལྷ་མ་ཡིན་འཐབ་རྩོད། ལྷ་
 པམ་རྩུང་གི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལོ། །གསུམ་པ་མདོར་བསྐྱེད་བ་ནི། ཐོག་མེད་དུས་ནས་འཁོར་བ་མཐའ་
 མེད་དུ། ཞེས་པས་དུས་ཐོག་མཐའ་མེད་པ་ནས་འཁོར་བའོ། །ཁམས་གསུམ་ཁ་འཁོར་རྒྱ་དུག་
 ལུས་སྦངས་ཤིང་། གནས་ཁམས་གསུམ་རིགས་དུག་གི་ལུས་སྦངས་པའོ། །རྟེན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་
 སྤྱིད་པའི་འཁོར་ལོ་བསྟོར། ཞེས་པས་དུས་ཐོག་མཐའ་མེད་པ་ནས་འཁོར་བའོ། །རྟེན་འབྲེལ་
 བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས། ཤིང་རྟེའི་འཁོར་ལོ་ལྟར་བར་མ་ཆད་དུ་འཁོར་བའོ། །ཞེས་པས་མ་
 འཕངས་མ་རིག་སྟོབས་ལས་བྱུང་། ཞེས་པ་དེ་ལྟར་སེམས་ཅན་འཁོར་ཞིང་འབྱུངས་པ་ནི། གནས་
 ལུགས་མ་རྟོགས་པས་འཁོར་བར་འབྱུངས་པའོ། །གསུམ་པ་བསྐྱེད་བ་ནི། དེ་ལྟར་འཁོར་འདས་
 གཉིས་སུ་གྱེས་པ་ཡང་། རྟོགས་དང་མ་རྟོགས་སྟོ་ཡིས་མཐོང་སྣང་ཡིན། ཞེས་པས། རྟོགས་པའི་
 མཐོང་སྣང་ལ་མུང་འདས་སུ་ཤར། མ་རྟོགས་པའི་མཐོང་སྣང་ལ་འཁོར་བར་ཤར་བའོ། །དོན་ལ་

འཁོར་འདས་གཉིས་སུ་གྱེས་པ་མེད། །ཅེས་པས། གུན་གཞི་དང་རིག་པའི་ངོ་བོ་ལ་འཁོར་འདས་
སུ་གྱེས་མ་ཆུང་བའོ། །མཉམ་པ་ཆེན་པོ་ཐེག་ལེ་གཅིག་ཏུ་གནས་ཞེས་པས། གུན་གཞི་མ་བྱ་
དབྱེར་མེད་ཏུ་གནས་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། འཁོར་འདས་གཉིས་ཀྱི་གྱེས་ཚུལ་མདོ་བསྟུ་བ་ནི།
གནས་པ་གཞིའི་སྟོན་མ་རྩོགས་སོ། །ཞེས་པས་ལྷག་མ་མེད་པའི་དོན་ནོ། །ས་མ་ཡ་ནི་སྟོང་མེད་
ལ་གསང་བའི་བཀའ་ཆུང་བཏབ་བོ། །

གཉིས་པ་ཙཱ་ཏ་ཤའི་སྟོན་མ་བསྟན་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་བཤད་
མདོར་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ལ། གུན་ཏུ་བཟང་པོ་རང་རིག་ཁོང་ནས་ཤར་ལ་ཕྱག་འཛལ་ལོ། །ཞེས་
པས་ཕྱག་འཛལ་བསྟན་ཏེ། གུན་གཞི་ཙཱ་ཏའི་དབྱས་ན་ངི་མེད་ནམ་དག་རང་རིག་རང་ཤར་ཏུ་
གནས་པ་གུན་ཏུ་བཟང་པོ་ཡིན་པས། ཕྱག་གི་ཡུལ་བསྟན་པའོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ་ཙཱ་ཏའི་སྟོན་མ་
གཞི་གང་ནས་གནས་པ་རང་རིག་ཁོང་ཤར་གྱི་གནད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་གུན་གཞི་ཙཱ་ཏའི་དབྱས་ན།
གང་གིས་ཀྱང་མ་བསྐྱབས། རང་གསལ་ཆེན་པོར་གནས་པར་སྟོན་མའོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་བར་
བཤད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། གང་ནི་ཇི་ལྟར་གནས་ཚུལ་བསྟན་པ་དང་། ལུས་སེམས་གཉིས་ཀྱི་འདུ་
འབྲལ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། གང་གནས་པ་གུན་གཞིའི་ངོ་བོ། གང་ལ་གནས་པ་ཙཱ་
ཏའི་རང་བཞིན། ཇི་ལྟར་གནས་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁྱད་པར་རོ། །དང་པོ་ནི་དེ་ལྟར་བྲན་པའི་སྟོ་ལ་
རྩོགས་འབྲུལ་གཉིས་སུ་བྱུང་བས། འཁོར་འདས་གཉིས་སུ་ཤར་ཡང་ཞེས་པས་བྲན་པའི་སྟོ་ལ་
རྩོགས་མ་རྩོགས་བྱུང་བས་འཁོར་འདས་གཉིས་སུ་གྱེས་པའོ། །གུན་གཞི་དང་རིག་པ་ནི་འདས་མ་
འོང་ད་ལྟ་གསུམ་ཏུ་འབྲུལ་ཞིང་རྩོགས་མ་ཆུང་སྟེ། འཁོར་འདས་གཉིས་སུ་གྱེས་མ་ཆུང་ངོ་ཞེས་
པ། གུན་གཞི་དང་རིག་པའི་ངང་ནས་འཁོར་འདས་ལས་སོགས་ཤར་ཡང་། དེ་ལ་འཁོར་འདས་
ལས་སོགས་གང་གིས་ཀྱང་ངི་མས་མ་གོས། ཡེ་ནས་གདོད་དག་ཆེན་པོར་གནས་སོ། །བསྐྱབས་མ་
ཆུང་བའི་གུན་གཞི་ཞེས་པ། གུན་གཞི་གང་གིས་ཀྱང་མ་བསྐྱབས་པར་རང་གསལ་ཏུ་གནས་པའོ། །
འབྲུལ་མ་ཆུང་བའི་རིག་པ་ཞེས་པ། འབྲུལ་རྩོགས་ཀྱིས་གོས་མ་ཆུང་བའི་རིག་པ་ངི་མེད་ཏུ་
གནས་སོ། །གདོད་ནས་གནས་པའི་སྟོང་པོ་དེ་ཞེས་པས། དོན་གྱི་སངས་རྒྱས་སུ་ཡེ་ནས་རང་ཆས་
སུ་གནས་པའོ། །གཉིས་པ་གང་ན་གནས་པ་ཙཱ་ཏའི་རང་བཞིན་ལ། ད་ལྟ་གཞི་གང་ན་གནས་ན་
ཞེས་པ། དེ་གང་ན་གནས་པ་སྟོན་པ་སྟེ། མཁའ་གསལ་ནམ་མཁའི་མཐོང་ཁུམ་ན་ཞེས་པ། མཁ་

མཁའ་ཁམས་སྒྲིང་ལ་བརྟེན་པས་དེའི་ནང་ནས། མཚོང་གུར་སྤྱུག་པོ་ཤེལ་གྱི་ཁ་པད་ཅན་ཞེས་
 པ། སྒྲིང་ལ་ཟེར་པས་དེའི་ནང་ནས། སྤང་གསལ་འོད་ཀྱི་གུར་ཁང་ན་བཞུགས་ཞེས་པས། སྒྲིང་
 གི་ནང་ན་འོད་ལྡེའི་གུར་ཁང་ཡོད་པས། དེའི་དབུས་ན་བཞུགས་ཏེ། བུམ་པའི་ནང་གི་མར་མེ་
 བཞིན་ནོ། འོ་ན་དེའི་ཁྱད་པར་ཇི་ལྟར་གནས་ཤེ་ན། ཤེ་བུན་ཙམ་འཛིན་ཞེས་བྱ་བ་ཕྱི་རིན་ཆེན་
 ཟུར་བརྒྱད་ལ་ཞེས་པས། ཕྱིའི་དབྱིབས་དེ་ལྟར་ཡོད་པའོ། རང་པད་མ་འདབ་བརྒྱད་དུ་ཡོད་
 པའོ། ཞེས་པ་ནང་གི་ནམ་པའོ། དེའི་དབུས་ན་འོད་ལྡེ་གཞུང་ཚོན་གྱི་གུར་ཕུབ་པ་ལྟ་བུར་
 གནས་པའོ། ཞེས་པ་སྤང་བ་འོད་ཀྱི་ཙམ་ཉའི་དབྱིབས་སོ། གསུམ་པ་ཇི་ལྟར་གནས་པ་ཡེ་ཤེས་གྱི་
 ཁྱད་པར་ལ་གཉིས་ཏེ། ཀུན་གཞི་མ་བུ་དབྱེར་མེད་དུ་བསྟན་པ་དང་། དཔལ་པ་སྒྲིའི་འཆར་ཚུལ་
 ལོ། རྟེན་པོ་ལ། དེའི་སྒྲོང་ནས་ཀུན་གཞི་དང་རིག་པ་ནི། གང་དང་མ་འདྲེས་ངེ་མེད་ཀ་དག་
 ཆེན་པོར་གནས་པའོ་ཞེས་པ། དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་གཉིས་མེད་བོན་གྱི་སྐྱེ་དེ། འཁྲུལ་རྟོག་ཉམ་
 མོངས་ལས་སོགས་གང་དང་མ་འདྲེས། ངེ་མེད་ཀ་དག་དོན་གྱི་སངས་རྒྱས་སུ་བཞུགས་པའོ། །
 དོན་དེ་ལ་དགོངས་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཡིན་པར་གསུངས་ཏེ། རྒྱུད་ལུང་
 གཞན་དུ་གཤེད་ཅིང་སྤྲོས་པའོ། དེའི་དོན་སངས་རྒྱས་པར་སྟོན་པ་ནི། ཀུན་གཞི་ནི་ལྷས་ལ་ནམ་
 མཁའ་བཞིན་དུ་སྤྱི་སྤྱུགས་སུ་བྱུང་གྱང་། འཁྲུལ་བའི་སྤྱིན་གྱིས་བསྐྱིབས་ཏེ་གསལ་བ་མེད་ཅེས་པ།
 ལྷས་གྱི་ཕྱི་ནང་དུ་བྱུང་བདལ་དུ་གནས་གྱང་། འཁྲུལ་བས་བསྐྱིབས་པས་མི་གསལ་ཏེ། ནམ་
 མཁའ་སྤྱིན་གྱིས་གཡོགས་པ་བཞིན་ནོ། ཙམ་ཉའི་དབུས་ན་སྤྱིན་མེད་ནམ་མཁའ་བཞིན། ཡེ་ཤེས་
 ཁོང་གསལ་ཆེན་པོར་གནས་པ་ཡིན་ཞེས་པ། ཀུན་གཞི་ཙམ་ཉའི་དབུས་ན་དེ་ལྟར་གནས་པས།
 དེའི་དོན་ལ་ནང་དུ་བསྟན་པས་རང་ངོ་ཤེས་ཏེ། སྤྱིན་མེད་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའམ་མཛོད་སྟོན་ཕྱིས་
 ནས་བསྟན་པ་བཞིན་ནོ། རིག་པ་ནི་ལྷས་ལ་ཉི་མ་བཞིན་དུ་བྱུང་བདལ་དུ་གནས་གྱང་། ནམ་
 རྟོག་སྤྱུག་གིས་བསྐྱིབས་ཏེ་གསལ་བ་མེད་ཅེས་པ། རིག་པ་ནི་ལྷས་ལ་དེ་ལྟར་གནས་གྱང་། ནམ་
 རྟོག་གིས་བསྐྱིབས་པས་མི་གསལ་བའོ། ཙམ་ཉའི་དབུས་སྤྱུག་བྲལ་ཉི་མ་བཞིན། རང་གི་ཁོང་ཤར་
 ཆེན་པོར་གནས་པ་ཡིན་ཞེས་པ། རིག་པ་ཙམ་ཉའི་དབུས་ན་དེ་ལྟར་གནས་པ་ལ། རིག་པའི་ངོ་བོ་
 ལ་བརྟགས་པས། རིག་པ་གཅེར་བུ་ཅུ་རྟོགས་ཏེ། སྤྱུག་བྲལ་ཉི་མ་ལ་བསྟན་པ་བཞིན་ནོ། སྤྱིན་
 མེད་མཁའ་ལ་ཉི་མ་ཤར་བ་བཞིན། མ་བུ་དབྱེར་མེད་ཚུལ་དུ་ཙམ་ཉའི་དབུས་ན་གནས་ཞེས་པ།

ནམ་མཁའ་སྟོང་བ་དང་། ཉེ་མའི་འོད་ཟེར་གཉིས་དབྱེར་མེད་པ་བཞིན་དུ། མ་ཀུན་གཞི་སྟོང་བ་
 དང་། ལུ་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་གསལ་བ་གཉིས་སུ་མེད་པར་ཅི་ཏའི་དབྱས་ན་གནས་པ་ལ། རང་དུ་
 བཟུང་བས་བོན་སྐྱའི་ངོ་བོ་ཅེར་གྱིས་མཐོང་སྟེ་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་དཔྱད་པ་སྒྲིའི་
 འཆར་ཚུལ་ནི། དཔྱད་པའི་སྒྲིའི་ཉེ་མའི་འོད་ཟེར་བཞིན་སྟོང་ལ་བརྟེན་ནས་རྩལ་ལ་མ་ཕྱུང་
 རྟེན། དབང་བོའི་སྒྲིའི་ནས་ཡུལ་ལ་སྦྱོད་ཅིང་འཛིན་ཞེས་པ། དཔྱད་པ་སྒྲིའི་རྟེན་སྟོང་ལ་བཅས། ལམ་
 རྩལ་ཕྱུང་སྟེ། དབང་བོའི་སྒྲིའི་ནས་ཡུལ་ལ་ཆགས་ཐུང་དུ་སོགས་ཤིང་འཛིན་པའོ། །གཉིས་པ་ལུས་
 སེམས་ཀྱི་འདུ་འབྲལ་ནི། སྦྱ་མའི་ལུས་དང་སེམས་གཉིས་ཅི་ལྟར་འདུས་ཤིང་འབྲལ་ཞེ་ན། ཞེས་
 པ། རྩི་བའི་ཆོག་གོ། ལམ་ནི་ཀུན་གཞི་ནམ་མཁའ་ས་གཞི། རྩལ་ཆོ་དང་འདྲ་སྟེ། ཡོངས་ལ་ཁྱབ་
 བདལ་དུ་གནས། རིག་པ་བྱ་མི་ཉ་དང་འདྲ་སྟེ་རང་རང་སོ་སོར་གནས། ཡིད་ནི་གཤོག་པ་ཉ་
 དང་འདྲ་སྟེ་ཀུན་ཏུ་བསྐྱོད། ལུས་ནི་རྩལ་སྒྲིག་དོལ་དང་འདྲ་སྟེ་མི་འབྲལ་འཛིན་པར་བྱེད། ལུས་
 སེམས་འདུ་འབྲལ་བྱེད་ཀྱང་། ཀུན་གཞི་འདུ་འབྲལ་མེད་པའོ། །གང་ལ་བརྟེན་བཅས་མ་ཡིན་
 ཀུན་ལ་ཁྱབ་པར་གནས་ཞེས་པས། ཀུན་གཞི་ལུས་ལ་སེམས་བརྟེན་པ་ལྟར། འདུ་འབྲལ་ཅན་མ་
 ཡིན་ཏེ། ལུས་སེམས་ཀུན་ལ་ཁྱབ་བདལ་དུ་གནས་པའོ། །གསུམ་པ་མདོ་བསྟུ་བ་ནི། ཅི་ཏ་ཤིང་
 སྒྲིའི་མ་རྩོགས་སོ་ནི། ལྷག་མ་མེད་པའི་དོན་ནོ། །ས་མ་ཡ་ནི་སྟོང་མེད་ལ་གསང་བའི་བཀའ་རྩུ་
 བཏབ་པོ། །

གསུམ་པ་དཀར་འཇམ་རྩའི་སྒྲིའི་མ་བཟུན་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། མདོར་བཟུན། རྩལ་བཤད།
 བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ནི་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་སྦྱི་དང་འདྲ་ལ་ཡེ་ཤེས་ཟང་ཐལ་ཞེས་པ་ནི། ཀུན་གཞི་ནི་
 རྩའི་ལམ་ནས་གང་གིས་ཀྱང་སྒྲིབ་པ་མེད་པར་གསལ་བ་ཟང་ཐལ། དངོས་པོ་དང་མཚན་མ་མེད་
 པས་སྟོང་བ་ཟང་ཐལ། གསལ་སྟོང་གཉིས་སུ་མེད་པས། གཉིས་མེད་ཟང་ཐལ་དུ་ཤར་བས་ཡེ་
 ཤེས་ཟང་ཐལ་ཞེས་བྱུག་གི་ཡུལ་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ་དཀར་འཇམ་རྩའི་སྒྲིའི་མ་ཞེས་རྩ་དབྱེ་མ་
 རྟེན། དེའི་ནང་ན་རིག་པ་ཀ་དག་སྒྲིན་བལ་གྱི་མཁའ་ལ་ཉེ་མ་ཤར་བ་ལྟ་བུ་འཆར་བའི་ཕྱིར་
 རོ། །ལམ་གང་ལ་ཕྱུང་བ་ཡེ་ཤེས་ཟང་ཐལ་གྱི་གནད་ཅེས་བྱ་བ་ནི། སྦྱར་རྩལ་རིག་པའི་ལམ་
 ཡིན་ལ། ཁྱད་པར་དུ་དབྱེ་མ་ལ་ཡེ་ཤེས་ཟང་ཐལ་དུ་འཆར་བའི་ལམ་མོ། །གཉིས་པ་རྩལ་པར་
 བཤད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། རོ་བོ་གང་འཆར་བ་དང་། ལམ་གང་ལ་འཆར་བ་དང་། ཚུལ་རི་ལྟར་

འཆར་བའོ། །དང་པོ་ལ་ཀུན་གཞི་དང་རིག་པ་གདོད་ནས་གནས་པའི་སྒྲིང་པོ་དེ། གནས་ནི་ཅི་
 ཏའི་དགྲིལ་ན་གནས། ལམ་རྩའི་ལམ་ལ་རང་འབྱུང་དུ་ཤར་བ་ཡིན་པས་ཞེས་པ་དེའོ། །གཉིས་
 པ་ལམ་གང་ལ་འཆར་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། རྟེན་ལུས་སེམས་ཀྱི་འཆར་ཚུལ། བརྟེན་པ་ཙ་རྒྱུད་གི་
 ཆགས་ལུགས། བརྟེན་པ་རྩའི་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་ལ་ལུས་དང་སེམས་སུ་
 འབྲེལ་ཚུལ་བསྟན་པ་ནི་ཞེས་པ། རིག་པ་འོད་དང་འབྲེལ་བ་ལས་ལུས་སུ་ཤར། ཟེར་དང་རིག་པ་
 འབྲེལ་བ་ལས་སེམས་སུ་ཤར་རོ། མའི་མངལ་དུ་ལུས་སེམས་འདུས་པའི་ཆོ་ཞེས་པ། ལུས་སེམས་
 ཐོག་མ་འཕྲད་པའི་དུས་སོ། །ནམ་མཁའ་གོ་ཕྱིས་ས་ཡིས་བསྐྱེད་ཅིང་བརྟན། ལུས་གཅིག་ཏུ་
 བསྐྱེད་ནས་གསོས་ཀྱང་བཏབ། མའི་དོད་ཀྱིས་ལུས་སེམས་སྒྲིན་པར་བྱས། རྒྱུད་གིས་དྲངས་
 སྟེགས་ཕྱིད་ཅིང་རྩ་རྒྱལ་སེམས་ཞེས་པས། དེ་ལྟར་འབྱུང་བཞིན་ལུས་བསྐྱེད་ཅིང་ཆགས་པར་བྱས་
 པའོ། །ཕྱི་ལུས་ཀྱི་སྲིད་པ་རྟེན་ནས་ཆགས། ཞེས་པས། འོད་དང་རིག་པའི་རྩ་ལས། རྟེན་བྱའི་སྟོག་
 ཐག་དང་། མའི་སྒྲིང་ཐག་འབྲེལ་བས། མས་ཟས་ཐོས་པའི་བརྟན། རྟེན་བའི་རྩ་རྒྱལ་སེམས་འདྲིལ་
 ཏི་ལུས་བསྐྱེད་དོ། །ནང་སེམས་ཀྱི་སྲིད་པ་ཅི་ཏ་ནས་ཤར་ཏེ། ཞེས་པ། ཀུན་གཞི་དང་རིག་པ་ཅི་
 ཏ་ན་གནས་ཤིང་། དེ་ལས་གོས་པའི་རྩ་ལ་ཤར་པའོ། །གཉིས་པ་རྩ་རྒྱུད་གི་འཆར་ཚུལ་ལ་ལྟ་
 སྟེ། གཙོ་བོ་སྤྱོད་བའི་ཆགས་ཚུལ། སྟེགས་མ་རྩ་རྒྱུད་དོན་སྤྱོད་དམ་ཚུགས་ཀྱི་ཆགས་ཚུལ་ལོ། །དང་
 པོ་ནི་དཀར་དམར་འདྲེས་པའི་ནང་དུ། དང་པོ་ཅི་ཏ་ཆགས་ཏེ་ཞེས་པས། དའི་ནང་དུ་ཐོག་
 མར་སྒྲིང་ཆགས་པའོ། །འབྱུང་བ་ནམ་མཁའི་རྟེན་ནོ་ཞེས་པ་དེ་ལ་ནམ་མཁའི་ཁམས་བརྟེན་
 པའོ། །དེ་ནས་ཅི་ཏའི་དབྱས་ནས་འོད་དང་རིག་པའི་རྩ་ལ་ལས། འབྱུང་བ་ནམ་མཁའི་རྒྱུད་ཤར་
 ཏེ་དེས་ཅི་ཏའི་སྒྲི་བའོ། །ཞེས་པས། ཅི་ཏའི་དབྱས་ནས་འོད་དང་ཡེ་ཤེས་ཚོན་གང་བའི་རྩ་ལ་
 ལས། ནམ་མཁའི་རྒྱུད་ཤར་ཏེ་དབྱ་མའི་རྩ་རྒྱལ་སེམས་ཕྱེ་བའོ། །དེ་ཡང་དོན་ལྟ་བུ་སྒྲིང་། རྒྱུད་ལྟ་བུ་
 མཁའ་རྒྱུད་། རྩ་རྒྱལ་ལ་དབྱ་མ་ཆགས་ལྟ་བུ་ལོ། །དེ་ནས་ཁྱེན་རྒྱུད་རྒྱུད་གིས་དབྱ་མའི་རྩ་
 རྒྱལ་སེམས་ཡར་ཕྱེད་དེ་ཞེས་པ་རྩ་བའི་རྒྱུད་ལྟ་བུ་ལས་ཁྱེན་རྒྱུད་རྒྱུད་དེས་དབྱ་མའི་རྩ་རྒྱལ་སེམས་ཡར་ཕྱེ་
 བའོ། །མགྲིན་པ་ལོངས་སྟོད་འཁོར་ལོའི་དབྱས་ནས་ཐོན་ཞེས་པ་དེ་ལས་ཐོན་པའོ། །སྤྱི་གཙུག་བདེ་
 ཆེན་གྱི་འཁོར་ལོར་ཟུག་ཅས་པ། རྩ་མོ་བདེ་བའི་ཐིག་ལའི་རྒྱན་འབབ་པའི་འཁོར་ལོ་དེར་ཟུག་
 པའོ། །སྤྱི་གཙུག་ཚངས་པའི་བྱ་ག་ལ་སྟོད་དོད་དེ། ལྷ་དན་ལས་འདས་པའི་ལམ་མོ་ཞེས་པ། རིག་

བ་དབྱ་མ་ནས་ཚངས་བྱུག་ཏུ་ཐོན་ནས་ལས་དག་ཅུང་མ་དག་ཅུང་སངས་རྒྱས་པའོ། །ཟབ་མོ་
 འཕོ་བའི་གནད་ཐམས་ཅད་འདི་ལ་ཐུག་པའོ། །ཐུར་སེལ་གྱི་རྒྱུ་གིས་དབྱ་མའི་རྩ་སྐབས་མར་
 སེལ་ཏེ་ཞེས་པས། རྒྱུ་དེས་དབྱ་མའི་རྩ་སྐབས་མར་སྟེ་བའོ། །ཞེ་བ་སྐུལ་བའི་འཁོར་ལོ་དབྱས་
 བས་མར་ཐོན་ཏེ་ཞེས་པས། ལུས་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་ཅིང་སྐུལ་བའི་འཁོར་ལོ་དེ་ལས་ཐོན་པའོ། །
 རྩོགས་པ་ཁ་ཆེན་གྱི་ཐེམས་སྐྱས་སུ་བྱུག་ཞེས་པས། རྩ་བ་དེར་བྱུག་པའོ། །གསང་གནས་ཐབས་
 ཤེས་གྱི་འཁོར་ལོ་ལ་སྒོ་དྲོད་དེ་ཞེས་པ། ཐབས་ཤེས་དཀར་དམར་གྱི་ཐིག་ལེ་ལ་བརྟེན་ནས། བདེ་
 བ་འབྱུང་བའི་འཁོར་ལོ་ལ་སྒོ་དྲོད་པའོ། །འཁོར་བའི་ལམ་མོ་ཞེས་པ། དེར་རིག་པ་ཐོན་ན་
 འཁོར་བར་འབྱུངས་པའོ། །རྩོགས་པ་ཁ་ཆེན་གྱི་ཐེམས་སྐྱས་ནས། དབྱ་མ་ལས་འཁོར་འདས་གྱི་
 རྩ་གཉིས་སུ་གྱུས་ཏེ་ཞེས་པ། མར་སྟེ་དེ་ནས་དབྱ་མ་ལས་གཡས་དཀར་གཡོན་དམར་གྱི་རྩ་
 གཉིས་སུ་གྱུས་ཏེ་དབྱིབས་ཆའི་ཞབས་བཞིན་ནོ། །གཡས་གཡོན་བརྟེན་ནས་ཨག་ཅིའི་ཁྲུང་བུ་
 བས་ཐོན་ཞེས་པ། དེ་གཉིས་ཀྱི་དབྱ་མའི་གཡས་གཡོན་བརྟེན་ནས། ལན་ཅིག་རྩ་རྒྱུ་གི་འཕར་
 རྩ་གཉིས་དང་། རྟོད་ཨག་ཅིའི་ཁྲུང་བུ་ནས་ཐོན་པའོ། །ཁྲུང་པའི་རྒྱ་ལ་འགྲིམས། སྒྲིན་མཚམས་
 གཉིས་ཀྱི་ཐ་ནས་མར་གྲུག་སྟེ། སྐྱ་བྱུག་གཉིས་ལ་བྱུག་གོ་ཞེས་པ། སྐྱ་སྐྱ་བྱུག་ལ་བྱུག་པས་རྒྱུང་
 ཀླང་སྟོང་དང་འཇམ་རྩལ་གྱི་སྒྱུར་བ་ལ་བརྟེན་ནས། རྒྱུང་སེམས་དབྱ་མར་རྒྱུང་ཅིང་། ཉམས་
 རྟོགས་འོད་གསལ་གྱི་ཡོན་ཏན་དུ་མ་འཆར་བར་བྱེད་དོ། །གཡས་པ་འཁོར་བའི་རྩ་སྟེ། ཞེས་པས།
 གཡས་དཀར་དང་དེ་ལས་གྱུས་པའི་གཡས་རྩ་ཐམས་ཅད་ལ། རིག་པ་སྒྱུན་གྱི་རྩལ་དང་ཆས་ནས་
 རྒྱ་བའོ། །སྟེགས་མ་ལུས་བྱུངས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱུ་རྒྱ་སྟེ། ཞེས་པ། ལུས་ཀྱི་
 ཐིག་ལེ་དང་ཉོན་མོངས་པ་རྩལ་རྒྱུ་རྒྱ་བའོ། །སྒྱུན་གྱི་རྩོགས་ནམས་འཆར་ཞེས་པ། དེ་ཉར་རྒྱ་
 བས་སྒྱུན་ཤས་ཆར་འཆར་བའོ། །གཡོན་པ་ཐུང་ན་འདས་པའི་རྩ་དེ་ཞེས་པ། གཡོན་དམར་དང་
 དེ་ལས་གྱུས་པའི་གཡོན་རྩ་ཐམས་ཅད་ལ། རིག་པ་ཡོན་ཏན་གྱི་རྩལ་དང་ཆས་ནས་རྒྱ་བའོ། །
 དྲངས་མ་སེམས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ་རྒྱ་སྟེ། ཡོན་ཏན་གྱི་རྩོགས་ནམས་འཆར་ཞེས་པ།
 ཡེ་ཤེས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདེ་རྒྱུ་རྒྱ་བས། ཡོན་ཏན་ཤས་ཆར་འཆར་བའོ། །དབྱ་མ་ནས་སྒྱུན་
 ཡོན་གང་ཡང་མི་རྒྱ་སྟེ། རིག་པ་ཀ་དག་ཆེན་པོར་འཆར་ཞེས་པས། རྩ་དབྱ་མ་ནས་སྒྱུན་ཡོན་གྱི་
 ངི་མ་གང་ཡང་མི་རྒྱ་སྟེ། རིག་པ་ཀ་དག་ཆེན་པོར་འཆར་བའོ། །རྩ་དེ་གསུམ་ནི། གུན་གཞི་ནམ་

མཁའ་ཆ་ཞེས་པ། གཤམ་གཡོན་དབྱ་གསུམ་ནི་ཆ་ཡི་གཙོ་བོ་ཡིན་པ་ཀུན་གཞི་ནས་མཁའ་ཆ་འོ། །
 ཅི་ཏྲ་གྲར་ལུབ་ལྟ་བུར་གནས་ལ། ཆ་གསུམ་སོག་ཤིང་ཚུལ་དུ་གནས་ཞེས་པ། ཆ་དང་ཅི་ཏྲའི་
 དབྱིབས་དེ་ལྟར་གནས་སོ། ཀུན་གསུམ་པ་འཁོར་ཡན་ལག་གི་ཆགས་ཚུལ་ནི། དེ་ནས་ཅི་ཏྲའི་དབྱས་
 བ་འོད་དང་རིག་པའི་ཆལ་ལས་ཞེས་པ། འོད་དང་ཡེ་ཤེས་མཆོན་གང་བའི་ཆལ་ལས་ཡན་ལག་
 གི་ཆ་རྒྱང་དོན་སྤྲོད་ཐམས་ཅད་ཤར་བའོ། །འབྱུང་བའི་རྒྱང་བཞི་ཤར་ཏེ་ཞེས་པ། རྒྱང་གི་རྒྱང་།
 མའི་རྒྱང་། རྒྱུ་རྒྱང་། སའི་རྒྱང་དང་བཞི་ཤར་བ་འོ། །ཐྱོགས་བཞིར་གྲུ་གྱི་ཆོན་ཐག་འཐེན་པ་
 བཞིན་ནོ། རྒྱུ་རྒྱུ་ལྟ་བུ་ཞེས་པ། རྒྱང་བཞིས་ཐྱོགས་བཞིའི་ཆ་རྒྱུ་རྒྱུ་ལྟ་བུ་པས། ཡན་ལག་གི་
 ཆ་བཞི་ཆགས་པའོ། །དོན་སྤྲོད་བཞིར་ཆགས་ནས་འབྱུང་བཞིའི་རྟེན་བཅས་པའོ། །ཞེས་པ། རྒྱང་
 གི་རྟེན་སྟོབ་པ། མའི་རྟེན་མཆོན་པ། རྒྱུ་རྟེན་མཁའ་མ། སའི་རྟེན་མཆོར་བ་ལ་བཅས་སོ། །དེ་
 བས་དོན་སྤྲོད་ལྟ་བུ་འབྱུང་བ་ཡན་ལག་གི་རྒྱང་ལྟ་བུ་ཤར་ཏེ། རྒྱུ་རྒྱུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་
 ཡན་ལག་ནས་ལྟ་བུ་དོད་དོ་ཞེས་པ། རྒྱུ་ལས་ནས་མཁའ་ཡན་ལག་གི་རྒྱང་ཤར་ཏེ། ཆ་རྒྱུ་ལས་
 རྒྱུ་ལས་ནས་མཁའ་ཡན་ལག་མགོ་བོ་དོད་དོ། །སྟོབ་ལས་རྒྱང་གི་ཡན་ལག་གི་རྒྱང་ཤར་ཏེ་རྒྱང་
 བ་གཤམ་པ་དོད་དོ། །མཆོན་པ་ལས་མེ་རྒྱང་གི་ཡན་ལག་ཤར་ཏེ་ལག་པ་གཤམ་པ་དོད་དོ། །
 མཁའ་མ་ལས་རྒྱུ་རྒྱང་གི་ཡན་ལག་ཤར་ཏེ་རྒྱང་བ་གཡོན་པ་དོད་དོ། །མཆོར་བ་ལས་ས་རྒྱང་
 གི་ཡན་ལག་ཤར་ཏེ་ལག་པ་གཡོན་པ་དོད་དོ། །གསུམ་པ་འབྱུང་བ་ཉིང་ལག་ཆགས་ཚུལ་ནི། དེ་
 ལས་འབྱུང་བ་ཉིང་ལག་གི་རྒྱང་ལྟ་བུ་ཤར་གྱེས་པས། མགོ་ལས་དབང་བོ་ནས་ལྟ་བུ་ཤར་གྱེས་ནས། ཡན་
 ལག་བཞི་ལས་སོར་མོ་ལྟ་བུ་ཤར་གྱེས་པའོ། །ཞེས་པས། མགོ་ལས་མཁའ་རྒྱང་གི་རྒྱང་། མཁའ་རྒྱང་
 གི་མེ་རྒྱང་། མཁའ་རྒྱང་གི་ཆ་རྒྱང་། མཁའ་རྒྱང་གི་ས་རྒྱང་། མཁའ་རྒྱང་གི་མཁའ་རྒྱང་ལྟ་བུ་
 ཤར་གྱེས་པས། མགོ་ལས་དབང་རྟེན་ལྟ་བུ་ཤར་གྱེས་སོ། །རྒྱང་བ་གཤམ་པ་ལས། རྒྱང་གི་རྒྱང་། རྒྱང་གི་མེ་
 རྒྱང་། རྒྱང་གི་ཆ་རྒྱང་། རྒྱང་གི་ས་རྒྱང་། རྒྱང་གི་མཁའ་རྒྱང་ལྟ་བུ་ལས་སོར་མོ་ལྟ་བུ་ཤར་གྱེས་སོ། །ལག་
 པ་གཤམ་པ་ལས་མེ་རྒྱང་གི་རྒྱང་། མེ་རྒྱང་གི་མེ་རྒྱང་། མེ་རྒྱང་གི་ཆ་རྒྱང་། མེ་རྒྱང་གི་ས་རྒྱང་།
 མེ་རྒྱང་གི་མཁའ་རྒྱང་ལྟ་བུ་ལས་སོར་མོ་ལྟ་བུ་ཤར་གྱེས་སོ། །རྒྱང་བ་གཡོན་པ་ལས་ཆ་རྒྱང་གི་རྒྱང་། ཆ་
 རྒྱང་གི་མེ་རྒྱང་། ཆ་རྒྱང་གི་ཆ་རྒྱང་། ཆ་རྒྱང་གི་ས་རྒྱང་། ཆ་རྒྱང་གི་མཁའ་རྒྱང་ལྟ་བུ་ལས་སོར་མོ་
 ལྟ་བུ་ཤར་གྱེས་སོ། །ལག་པ་གཡོན་པ་ལས་ས་རྒྱང་གི་རྒྱང་། ས་རྒྱང་གི་མེ་རྒྱང་། ས་རྒྱང་གི་ཆ་རྒྱང་།

ས་རྒྱུད་གི་ས་རྒྱུད་། ས་རྒྱུད་གི་མཁའ་རྒྱུད་ལྡེ་ལས་སོར་མོ་ལྟར་གྱེས་སོ། །བཞི་བ་དྲུངས་མ་ཙ་
 རྒྱུད་དབང་བོ་རྟེན་གྱི་ཆགས་ཚུལ་ནི། དེ་ལྟར་དོན་སྙིང་ལྡེ་ལས་འབྱུང་བ་དྲུངས་མའི་རྒྱུད་ལྟར་
 ཤར་ཏེ། ཙ་སྤྱབས་གྱེན་དུ་ཕྱེས་བས། འབྱུང་བ་ལྡེ་སྟོ་མོ་དབང་རྟེན་ལྡེ་དོད་དོ། །འབྱུང་ལྡེ་
 སྟོ་མོ་ཡུལ་ལྡེ་ཤར་རོ། །ཞེས་པ། སྙིང་ལས་མཁའ་རྒྱུད་གི་དྲུངས་མའི་རྒྱུད་གིས། ཙ་སྤྱབས་ཡར་
 ཕྱེ་བས། མིག་གི་དབང་རྟེན་གྱི་སྟོ་དོད་དོ། །ནམ་མཁའི་སྟོ་མོ་གཟུགས་ལ་ཤར་རོ། །སྟོ་བ་ལས་
 རྒྱུད་གི་དྲུངས་མའི་རྒྱུད་གིས་ཙ་སྤྱབས་ཡར་ཕྱེ་བས། ལྡེ་དབང་རྟེན་སྟོ་དོད་དེ། རྒྱུད་སྟོ་དྲི་ལ་
 ཤར་རོ། །མཆིན་པ་མའི་དྲུངས་མའི་རྒྱུད་གིས། ཙ་སྤྱབས་ཡར་ཕྱེ་བས། ལྡེ་དབང་རྟེན་གྱི་སྟོ་
 དོད་དོ། །མེ་སྟོ་རི་ལ་ཤར་རོ། །མཁའ་མ་ལས་ཚུའི་དྲུངས་མའི་རྒྱུད་གིས། ཙ་སྤྱབས་ཡར་ཕྱེ་བས།
 རྟ་བའི་དབང་རྟེན་གྱི་སྟོ་དོད་དོ། །ཚུ་སྟོ་སྤྱེ་ལ་ཤར་རོ། །མཆོར་བ་ལས་སའི་དྲུངས་མའི་རྒྱུད་གིས།
 ཙ་སྤྱབས་ཡར་ཕྱེ་བས། ལྟས་གྱི་དབང་རྟེན་གྱི་སྟོ་དོད་དོ། །ས་སྟོ་རིག་ལ་ཤར་རོ། །ཙ་དེ་ལྡེ་
 སྤྱབས་ནས་འོད་ལྡེ་དྲུངས་མ་ལས་འབྱུང་ལྡེ་དྲུངས་མ་སོ་སོར་ཤར་ཏེ། དེ་ཤེས་པ་ཡུལ་ལྡེ་ལ་
 གཙོད་པའི་རྩལ་བསྐྱེད་པས། དབང་བོ་ལྡེ་ཞེས་བྱའོ་ཞེས་པ། མིག་ཙའི་སྤྱབས་ནས་འོད་དཀར་
 བོའི་གདངས་ལས། རམ་མཁའི་དྲུངས་མར་ཤར་ཏེ། མིག་གི་ཤེས་པ་གཟུགས་ལ་གཙོད་པའི་རྩལ་
 བསྐྱེད་པས། མིག་གི་དབང་བོ་ཞེས་བྱའོ། །སྤྱི་ཙའི་སྤྱབས་ནས་འོད་ལྡེ་ལྟའི་གདངས་ལས་
 རྒྱུད་གི་དྲུངས་མར་ཤར་ཏེ། ལྡེ་ཤེས་པ་དྲི་ལ་གཙོད་པའི་རྩལ་བསྐྱེད་པས། ལྡེ་དབང་བོ་ཞེས་
 བྱའོ། །ལྡེ་སྤྱབས་ནས་འོད་དམར་བོའི་གདངས་ལས། མའི་དྲུངས་མ་ཤར་ཏེ། ལྡེ་ཤེས་པ་རོ་
 ལ་གཙོད་པའི་རྩལ་བསྐྱེད་པས། ལྡེ་དབང་བོ་ཞེས་བྱའོ། །རྟེན་སྤྱབས་ནས་འོད་ལྡེ་ལྟའི་
 གདངས་ལས་ཚུའི་དྲུངས་མ་ཤར་ཏེ། རྟེན་ཤེས་པས་སྤྱེ་ལ་གཙོད་པའི་རྩལ་བསྐྱེད་པས། རྟ་བའི་
 དབང་བོ་ཞེས་བྱའོ། །ལྟས་གྱི་རྩ་སྤྱབས་ནས་འོད་མེར་བོའི་གདངས་ལས་སའི་དྲུངས་མ་ཤར་ཏེ།
 ལྟས་གྱི་ཤེས་པ་རིག་ལ་གཙོད་པའི་རྩལ་བསྐྱེད་པས་ལྟས་གྱི་དབང་བོ་ཞེས་བྱའོ། །ལྡེ་བ་སྟོགས་མ་
 ཙ་རྒྱུད་དོན་སྟོན་དམ་ཚུས་གྱི་ཆགས་ཚུལ་ནི། དེ་ལྟར་དོན་སྙིང་ལྡེ་ལས་འབྱུང་བ་སྟོགས་མའི་
 རྒྱུད་ལྟར་ཤར་ཏེ། ཙ་སྤྱབས་མར་ཕྱེ་བས། འབྱུང་ལྡེ་སྟོན་ནང་ཁོ་ལ་རྟམ་ལྟར་ཆགས་སོ། །དེའི་
 རང་ནས་འབྱུང་ལྡེ་བཅུད་དམ་ཚུས་རྟམ་ལྟར་ཆུའོ། །ཞེས་པ། སྙིང་ལས་ནམ་མཁའི་སྟོགས་མའི་
 རྒྱུད་གིས་ཙ་སྤྱབས་མར་ཕྱེ་བས། རམ་མཁའི་སྟོན་བསམ་བསམ་ཆགས་སོ། །དེའི་རང་ནས་རྟམ་

མཁའ་སེམས་ཀྱི་བརྩུང་བདུད་ཅི་བྱང་སེམས་ཐེག་ལེ་རྒྱལ། ཁྲོ་བ་ལས་རྒྱང་གི་སྒྲིགས་མའི་རྒྱང་
གིས་ཅ་སྤྱབས་མར་ཕྱེ་བས། རྒྱང་གི་སྒྲོད་རྒྱ་ལོང་ཆགས་སོ། དེའི་ནང་ནས་རྒྱང་གི་བརྩུང་།
བདུད་ཅི་ངི་ཆེན་རྒྱལ། མཆེན་པ་ལས་མའི་སྒྲིགས་མའི་རྒྱང་གིས་ཅ་སྤྱབས་མར་ཕྱེ་བས་མའི་
སྒྲོད་མཁའ་པ་ཆགས་སོ། དེའི་ནང་ནས་མའི་བརྩུང་བདུད་ཅི་པད་མ་རག་ཏུ་རྒྱལ། མཁའ་མ་
ལས་རྒྱུ་སྒྲིགས་མའི་རྒྱང་གིས་ཅ་སྤྱབས་མར་ཕྱེ་བས། རྒྱུ་སྒྲོད་སྒྲིང་བ་ཆགས་སོ། བདུད་ཅི་ངི་
རྒྱ་རྒྱལ། མཆེར་བ་ལས་སའི་སྒྲིགས་མའི་རྒྱང་གིས་ཅ་སྤྱབས་མར་ཕྱེ་བས་སའི་སྒྲོད་པོ་བ་ཆགས་
སོ། དེའི་ནང་བརྩུང་བདུད་ཅི་ཤ་ཆེན་རྒྱལ། གསུམ་པ་བཏེན་པ་ཆའི་དབྱེ་བ་ལ། དེ་ལྟར་ཅ་
གསུམ་ནི་སྤང་བོད། འབྱུང་བའི་ཅ་དེ་རྣམས་ནི་ཡལ་གཤོ། དེ་ལས་ཡན་ལག་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་
ཅུར་གྱུས། དེ་ལས་ཉིང་ལག་ཉི་ཁྲི་གཅིག་སྤྱོད་དུ་གྱུས། དེ་ལས་ལོ་མ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྤྱོད་དུ་གྱུས་
ནས། ཤེས་པའི་རྩལ་སྒྲ་ཆོགས་ཤར་རོ། དེ་ལྟར་རྩལ་དུ་མར་ཤར་ཡང་། ཆའི་སྒྲོན་མ་ནི་དབྱུ་མ་
ཡིན་ཏེ། ཞེས་པ། ཅ་གཞན་རྣམས་སུ་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་འབྱུལ་རྟོག་གི་སྤྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པས་མི་
གསལ་ལ། དབྱུ་མའི་ལམ་ལ་གང་གིས་ཀྱང་མ་བསྐྱབས་པར་གསལ་བར་འཆར་བས་སྒྲོན་མའོ། །
གསུམ་པ་འཆར་ཚུལ་ནི་ཀུན་གཞི་ནི་ཅ་རྣམས་ལ་ནམ་མཁའ་བཞིན་སྤྱི་བྱུགས་སུ་བྱབ་ཀྱང་།
འབྱུལ་བའི་སྤྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་ཏེ་གསལ་བ་མེད་ཅེས་པས། ཀུན་གཞི་ཅ་རྣམས་ལ་སྤྱི་བྱུགས་སུ་
བྱབ་ཀྱང་འབྱུལ་བའི་ངི་མས་མི་གསལ་བའོ། དབྱུ་མའི་ལམ་ལ་སྤྱིན་མེད་ནམ་མཁའ་བཞིན། ཡེ་
ཤེས་ཟང་ཐལ་ཆེན་པོར་ཤར་བ་ཡིན་ཞེས་པ། དབྱུ་མ་ལ་ཀུན་གཞི་སྤྱོད་གསལ་སྤྱིབ་མེད་བྱབ་
བདལ་དུ་ཤར་བའོ། རིག་པ་ནི་ཅ་རྣམས་ལ་ཉི་མ་བཞིན་དུ་བྱབ་བདལ་དུ་གནས་ཀྱང་། རྣམ་
རྟོག་སྤྱིག་གིས་བསྐྱབས་ཏེ་གསལ་བ་མེད་ཅེས་པ། རིག་པ་ནི་ཅ་རྣམས་ལ་རྣམ་རྟོག་གི་རྩལ་
གྱིས་བསྐྱབས་པས་མི་གསལ་བའོ། དབྱུ་མའི་ལམ་ལ་སྤྱིག་བྲལ་ཉི་མ་བཞིན། རང་རིག་ཀ་དག་ཆེན་
པོར་ཤར་བ་ཡིན་ཞེས་པ། རིག་པ་དབྱུ་མའི་ལམ་ལ་རྣམ་རྟོག་གི་གོས་དང་བྲལ་བའི་གཅེར་བྱར་
འཆར་བའོ། སྤྱིན་མེད་མཁའ་ལ་ཉི་མ་ཤར་བ་བཞིན། ཀུན་གཞི་དང་རིག་པ་གསལ་སྤྱོད་གཉིས་
སུ་མེད་པའི་རྩལ་དུ། དབྱུ་མའི་ལམ་ལ་རང་འབྱུང་དུ་ཤར་བའོ། གསུམ་པ་མདོ་བསྐྱུས་དཀྱུས་
གསལ། དཀྱུར་འཇམ་ཆའི་སྒྲོན་མ་རྒྱུགས་སོ། ཁ་མ་ཡ་གོང་དང་འདྲ།

བཞི་བ་རྒྱང་ཞགས་རྒྱུ་སྒྲོན་མ་ལ་གསུམ་སྟེ། བཟླ་བ་ཤད་བསུ་བའོ། དང་པོ་ནི། ཀུན་

ཏུ་བཟང་བོ་སྤྱི་དང་འདྲའོ། །ཡེ་ཤེས་རང་ཤར་ནི་ཀུན་གཞི་དང་རིག་པ་དོན་གྱི་སངས་རྒྱས་དེ།
སྟོན་མའི་སྟོ་ལ་སྤྲུལ་གྲང་མ་བྱས་པར་རང་ཤར་དུ་ཤར་བ་དེ། ཀུན་ཏུ་བཟང་བོའི་སྤྱི་ཡིན་པས་
ཕྱག་གི་ཡུལ་ལོ། །རྒྱུ་ལྡན་ཆུང་སྟན་མ་སྟོ་གང་ལ་དོད་པ་རིག་པ་གཅེར་མཐོང་གི་གནད་ཅས་
བྱ་བ། མིག་ཆུང་སྟོན་མའི་སྟོ་ནས་ཀུན་གཞི་དང་རིག་པ་སྤྱི་དང་ཞིང་ཁམས་ཐམས་ཅད་གང་
གིས་གྲང་མ་བསྐྱབས་པར་ཤར་བ་དེ་ལ། བལྟས་ཏེ་མཛོན་དུ་མཐོང་བས་གཅེར་མཐོང་གི་གནད་
ཅས་བྱའོ། །

གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ལ་གསུམ་སྟེ། གང་འཆར་བ་ཀུན་གཞིའི་ངོ་བོ་གང་ནས་འཆར་བ་
སྟོན་མའི་སྟོ། ཇི་ལྟར་འཆར་བ་དོན་གྱི་གནས་ལུགས་སོ། །དང་པོ་ནི་དེ་ལྟར་ཀུན་གཞི་དང་རིག་
པ་གདོད་ནས་གནས་པའི་སྟོང་པོ་དེ་ཞེས་པ། སྟེ་མེད་གདོད་དག་རང་བཞིན་ལྷན་སྐྱབ་འོད་
གསལ་འདུས་མ་བྱས་པའི་སྟོང་པོ་གནས་པ་དེའོ། །གཉིས་པ་སྟོ་ནི་གཞི་ཅི་ཏའི་དབུས་ན་གནས།
ལམ་རྩ་ལ་བྱུང་ནས་སྟོ་ཆུང་སྟོན་མ་ལ་ཤར་ཞེས་པས། རིག་པའི་གནས་ས་སྟོང་ལམ་རྩ་འཆར་སྟོ་
མིག་ཡིན་པའོ། །དུང་ཁང་ཁྲད་པའི་དགྱེལ་ནས། དབུ་མ་ལས་རྩང་རི་ཕུར་ལངས་གྱི་རྩ་ཞེས་བྱ་
བ་ཞེས་པ། ཁྲད་པའི་དགྱེལ་ནས་དབུས་མ་ལས་མིག་རྩ་ཕུར་ལངས་གྱེས་པའོ། །རྩ་བ་གཅིག་ལ་
རྩ་མོ་གཉིས་སུ་གྱེས་ནས་ཞེས་པ། དེ་ལྟར་གྱེས་ནས་མིག་གཉིས་ལ་བྱག་པའོ། །རྩ་སྟོ་ཟར་མའི་མེ་
ཏྟག་ཁ་ཕྱེ་བ་ལྟ་བུར་ཤར་ཏེ་ཞེས་པ། རྩ་སྟོ་མིག་གི་དབང་རྟེན་ཡིན་པས། དེའི་དབྱིབས་ཟར་
མའི་མེ་ཏྟག་ཁ་ཕྱེ་བ་ལྟར་གནས་སོ། །རིག་པའི་མཐོང་སྟོ་དོད་དེ་ཞེས་པ། ཤེས་པ་གཟུགས་
མཐོང་བའི་སྟོ་དེ་ལ་དོད་པའོ། །རྩ་དེའི་སྤྱབས་ནས་རིག་པའི་རང་འོད་ལྷ་མ་བྱའི་མདོངས་ལྟར་
ཤར་རོ་ཞེས་པས། རྩ་དེའི་སྤྱབས་ནས་རིག་པའི་རང་འོད་ལྷ་མ་བྱའི་མདོངས་ལྟར་ཤར་བ་ལ།
བརྟན་ནས་རིག་པའི་མཐོང་སྟོ་བྱེད་པའོ། །གསུམ་པ་ཇི་ལྟར་ཤར་བ་ནི། འོད་དེའི་མཐོང་སྟོ་ཀུན་
གཞི་ནས་མཁའ་བཞིན་དུ། ཕྱི་ནང་མེད་པར་ཡེ་ཤེས་སྤྱི་སྤྱགས་སུ་ཤར་རོ་ཞེས་པ། སྟོང་གསལ་
ཁྱབ་བདལ་ནམ་མཁའི་རང་བཞིན་དུ་ཤར་བའོ། །རིག་པ་མཐོང་སྟོ་ལ་ཉི་མའི་སྟོང་པོ་བཞིན་དུ་
རྟེན་མེད་དུ་ཤར་རོ་ཞེས་པ། སྟོ་དེ་ལ་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉི་མའི་སྟོང་པོ་བཞིན་དུ་རྟེན་མེད་
གཅེར་བུར་ཤར་རོ། །སྟོ་ནི་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་བཞིན། དུན་རིག་སྤྱི་ཚོགས་ཡུལ་ལ་གཙོད་ཅེས་པ།
རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་དུན་རྟེན་སྟོའི་རྩ་ལ་དུ་མ་ཤར་ནས་ཡུལ་ལ་གཙོད་པའོ། །འོད་ནི་རིག་པའི་

རང་འོད་དེ། མཐའ་ལ་གཞུང་གི་ཚུལ་དུ་ཤར་རོ་ཞེས་པས། སྒྲོན་མའི་སྒྲོ་ལས་རིག་པའི་རང་
འོད་འཇའ་ཁྱིམ་ལྟ་བུ་བཀའ་ལ་གསལ་བ་ཤར་རོ། ཟེར་ནི་རིག་པའི་རང་ཟེར་ཏེ། མཐོང་ལ་ཉི་
ཟེར་དུ་བ་ལྟ་བུའོ། ཞེས་པས། ཟེར་རིག་པའི་རང་ཟེར་མིག་གི་དབང་བོའི་སྒྲོ་མ་ལ་རང་མདངས་
སུ་ཤར་བ་ནི་དཔེ་མཐོང་ལ་ཉི་ཟེར་ཤར་བ་ལྟ་བུའོ། ཇེ་ལྷར་གདོད་ནས་གནས་པའི་སྒྲིང་བོ་ཞེས་
པ་དྲུག་སྒྲོ་འོད་ཟེར་གསུམ་རིག་པའི་རྩལ་ལས། གདངས་སམ་ཚོ་འཕྲུལ་ལས། བཅུད་དུ་ཤར་བའི་
སྒྲིང་བོ་ཞེས་བྱའོ། ཁྲི་གང་མེད་པར་སྒྲོན་མའི་སྒྲོ་ལ་སྒྲོ་ཡིས་བྱས་པ་མ་ཡིན་པར། དབང་བོའི་
མངོན་སུམ་དུ་ཅེར་རེ་ཤར་ཞེས་པ། སྒྲོན་མའི་སྒྲོ་ལ་རང་གི་རང་གདངས། འཕེལ་འགྲིབ་མེད་
པར་ཇི་ལྟ་བུ་བཞེན་དུ། སྒྲོས་རྒྱ་རྒྱེན་ཚོལ་བས་ཆེད་དུ་བྱས་པ་མ་ཡིན་པར། དབང་བོའི་མངོན་
སུམ་ལ་ཅེར་རེར་ཤར་བའོ། རིག་པ་གཅེར་མཐོང་གི་གནད་ཅས་བྱ་སྟེ། ཤར་བ་དེ་ལ་བརྟེན་
ནས་ཉམས་སྒྲངས་རྩལ་སྦྱངས། ལམ་དུ་བྱེར་བས་གནས་ལུགས་ཇི་ལྟ་བུ་བཞེན་དུ་མཐོང་བས།
གཅེར་མཐོང་གི་གནད་ཅས་བྱའོ། གསུམ་པ་མདོར་བསྐྱུ་བ་ནི་དཀྲུག་གསལ་ལོ། རྒྱུང་ཞགས་
ཚུའི་སྒྲོན་མ་རྒྱུགས་སོ། ཁས་མ་ཡ། གོང་ལྷར་རོ། །

ཡུ་བ་ཞིང་ཁམས་ངོ་སྤྲོད་ཀྱི་སྒྲོན་མ་ལ་གསུམ་སྟེ། བཟུམ། བཤད། བསྐྱུ་བའོ། གང་པོ་ལ་
ཀུན་གཤི་བཟང་རྟོག་ངན་རྟོག་ལས་སོགས་པའི་སྒྲོའི་འཆར་རྩལ་ཐམས་ཅད་དོ། བཟང་པོ་ནི་དེ་
དག་ཐམས་ཅད་སེམས་ཉིད་ཀྱི་ངང་ནས་རང་ཤར་རང་གོལ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྩལ་དུ་ཤར་བས་ན་
སྤང་ཞིང་དོར་དུ་མེད་པའོ། རང་རིག་ནི་སེམས་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སོ། མངོན་དུ་ཤར་
བ་ལ་ཞེས་པས། རང་རིག་མངོན་དུ་ཤར་བས་རྟོགས་པ་མངོན་གྱུར་གྱི་སངས་རྒྱས་ས། ཕྱག་ནི་
དཔེ་པ་རང་གསལ་གྱི་ཕྱག་འཆལ་ལོ། རིགས་ཀྱི་བྱ་ཞིང་ཁམས་ངོ་སྤྲོད་ཀྱི་སྒྲོན་མ་ཞེས་པ། སྒྲུ་
གསུམ་གྱི་ཞིང་ཁམས་རང་ཆས་སུ་ཡོད་པ་དེ། ཐབས་ཀྱི་གནད་དུག་ལ་བརྟེན་ནས་མངོན་དུ་ཤར་
ཞིང་། གཅེར་མཐོང་དུ་ངོ་སྤྲོད་པའི་སྒྲོན་མའོ། ལམ་ཇི་ལྟར་ཉམས་སུ་སྒྲངས་པ་སྒྲུ་གསུམ་དམར་
ཐག་གཙོད་པའི་གནད་ཅས་པ། གཞིའི་སྒྲུ་གསུམ་མངོན་དུ་འཆར་ཞིང་། ཤར་བས་རང་ས་ཟིན་
ནས་ཐམས་ཅད་སེམས་ཉིད་དུ་ཐག་གཙོད་པར་བྱེད་པའི་གནད་བཟུན་པའོ། གཞིས་བ་རྒྱས་
བཤད་ལ་གཞིས་ཏེ། སྒྲུ་གསུམ་ངོ་སྤྲོད་པ་དང་། དམར་ཐག་བཅད་པའོ། གང་པོ་ལ་གསུམ་གྱི་
དང་པོ། བོན་སྒྲུར་ངོ་སྤྲོད་པ་ནི། རིགས་ཀྱི་བྱ་གནས་ལུགས་ཀུན་གཞི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཁྱབ་

བདལ་ཆེན་པོར་ཕྱོགས་རིས་མེད་པ་འདི་ནི། བོན་ཉིད་ཀྱི་དབྱིངས་ཡིན་ལ་ཞེས་པ། སེམས་ཉིད་
སྤྱང་གསལ་ཁུབ་བདལ་ཆེན་པོ་ནི། བོན་ཀྱི་དབྱིངས་ཡིན་པའོ། གནས་དེ་ན་རང་རིག་ཀྱང་གསལ་
ཆེན་པོར་བཞུགས་པ་ནི། བོན་སྐར་རང་ཤར་ཡིན་པས། ཞེས་པ། ཀུན་གཞི་ནམ་མཁའ་དྲངས་བ་
ཉ་བུའི་ངང་ནས་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉི་མ་ཉ་བུ་སྦྱོན་གྱིས་མ་གོས། ཇི་མེད་རྗེས་པར་ཤར་བ་ནི།
བོན་སྐར་རང་ཤར་ཡིན་པས་སོ། བོན་སྐར་ཞིང་ཁམས་རང་ལ་གནས་ཏེ། དུས་གསུམ་གཏན་དུ་
འགྲོགས་ཀྱང་ཞལ་མ་འཆོ་ཞེས་བྱའོ། ཞེས་པ། བོན་སྐར་ཞིང་ཁམས་གདོད་ནས་རང་ལ་ཡོད་
ཀྱང་། རྩ་མ་ཤེས་པས་འཁོར་བར་འབྱམས་པ་ནི། དཔེར་ན་སྐྱེས་བུ་བྱད་དང་འགྲོགས་ཀྱང་བྱད་
མ་མཐོང་བའམ། དབུལ་བའི་འོག་ན་ནོར་བུ་ཡོད་ཀྱང་རྩ་མ་ཤེས་པས་ལྟོ་ལྟོགས་ཤིང་བགྲེས་པ་
བཞིན་ནོ། གཞིས་པ་རྫོགས་སྐར་ཞིང་ཁམས་ལ་ངོ་སྤྱད་པ་ནི། རིགས་ཀྱི་བྱ་གནས་མཆོང་གུར་
སྐྱག་པོ་ཤེལ་གྱི་ཁ་བད་ཅན། སྤང་གསལ་འོད་ཀྱི་གཞལ་ཡས་ནི། འོག་མིན་འདའ་བ་མེད་པའི་
ཞིང་ཁམས་ཡིན་ལ། ཞེས་པ། སྤྱང་ཕྱིར་རིན་ཆེན་ཟུར་བརྒྱད་ཀྱི་དབྱིབས། ནང་བད་མ་འདབ་
བརྒྱད་ཀྱི་རྣམ་པར་གསལ་བའི་དབུས་ན། འོད་ལྗེའི་གུར་ཁང་དང་བཅས་པ་ནི། མཆོན་བྱ་དོན་
ཀྱི་འོག་མིན་ཡིན་པའོ། གནས་དེ་ན་རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་ཞེས་པས། དེ་ནས་ཇི་མེད་ཀྱི་རིག་
པ་། བདག་མེད་ཀྱི་ཀུན་བཟང་བཞུགས་སོ། སྐྱེ་འོད་ཟེར་གསུམ་སྐར་གྱིས་བྱབ་ནས་ཞེས་པ།
སྤང་བ་ཆེན་པོ་གསུམ་རིག་པའི་རང་རྩལ་འགག་མེད་དུ་ཤར་བའོ། འཁོར་འདས་ཐམས་ཅད་
སྐར་བྱ་བ་ཉ་རྫོགས་པ་འདི་ནི། ཞེས་པ། རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་སྤང་བའི་རྩལ་ལྡེ་འོད་ལྡེ་རང་ཆས་
སྐྱེ་རྫོགས། དེ་རྫོགས་པས་འཁོར་འདས་ཀྱི་སྤང་བ་མ་ལུས་པར་རྫོགས་ཏེ། དེ་ཡང་མུང་འདས་ཀྱི་
སྤང་བ་གཞལ་ཡས་དང་ཞིང་ཁམས། རྒྱན་དང་། དཀྱིལ་འཁོར། སྐྱ་མདོག་དང་ཕྱག་མཆོན་
དང་། དཔེ་བྱད། གཙོ་འཁོར་དང་། སྤུལ་བ་སྐྱེ་ལྡེ་ལྡེ་རིགས་ལྡེ་ལས་སོགས། དག་པའི་སྤང་བ་
ཐམས་ཅད་རྩལ་མེད་སྐར་བྱ་བ་ཉ་རྫོགས་སོ། འཁོར་བའི་སྤང་བ། ཕྱི་སྤྱོད་དང་། ནང་བཅུད།
བསྐལ་བ་དང་། སྤྱིད་པ། རིགས་དྲུག་གི་གྲོང་ཁྱེར། ཁམས་གསུམ་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་འབྱུང་བ་ལ།
ཕུང་བོ་ལ། དུག་ལྡེ་དོན་ལ། སྤྱོད་ལྡེ་ཡན་ལག་ལ། དབང་བོ་ལ། དབང་རྟེན་ལ། དུལ་ལྡེ་ལས་
སོགས། མ་དག་པའི་སྤང་བ་ཐམས་ཅད་རྩལ་མེད་སྐར་བྱ་བ་ཉ་རྫོགས་སོ། རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་
གྲགས་པའི་རྩ་བ། སྐར་རང་ཆས་སྐྱེ་རྫོགས་པས། ཕྱི་འབྱུང་བའི་སྐྱེ། ནང་རིག་པའི་སྐྱེ། སངས་རྒྱས་

གསུང་གི་ནུས་སྤྱུལ། སེམས་ཅན་དག་གི་བདེ་འཕྲོད་ལས་སོགས་ཇི་སྟེད། གྲགས་པ་སྤྱི་ཁྱེ་བྱ་ག་
ཐམས་ཅད་ཅུ་མེད་ལྷན་གྲུབ་ཏུ་རྫོགས་སོ། རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་སྤྱི་ཁྱེ་བྱ་ག་ ཟེར་རང་ཆས་སུ་
རྫོགས། དེ་རྫོགས་པས་སངས་རྒྱས་མཆོད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཁྱི་དང་འབྲུམ་འཁྱུར་དང་། སེམས་ཅན་
སྤྱི་ཁྱེ་བྱ་ག་བརྒྱད་ཁྱི་བཞི་སྟོང་ལས་སོགས་ཇི་སྟེད་ཡུལ་ཅན་ཤེས་པའི་བྱ་ག་ཐམས་ཅད་རྩིས་
མེད་ལྷན་གྲུབ་ཏུ་རྫོགས་པའོ། རྫོགས་སྤྱི་རང་ལ་ཤར་བ་ཡིན་པས། རྫོགས་སྤྱི་ཁྱེ་ཁྱི་ཁམས་རང་
ལ་གནས་ཉི་ཞེས་པ། དེ་ལྟར་འཁོར་འདས་ཐམས་ཅད་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་རྩིས་མེད་ལྷན་གྲུབ་
ཏུ་རྫོགས་པས། རྫོགས་སྤྱི་ཁྱེ་ཁྱི་ཁམས་རང་གནས་ལ། དེ་ཡང་ཕྱང་བོ་ཁམས་དང་སྤྱི་མཆོད་
འཁོར་བའི་སྤང་བ་ཐམས་ཅད། སྤྱི་ཁྱེ་ལྷན་གྲུབ་རིགས་ལས་སོགས་རྫོགས་པའི་ཁྱི་ཁམས་སུ་
གནས་ཉི། རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་སྟོང་བར་གནས་པས། སྟོང་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གདངས་ལས་
གསལ་བའི་འོད་དཀར་པོ། དེའི་སྟོང་བོ་ལས་དབྱུགས་ཕྱོགས་དེ་བཞིན་རིགས་ཀྱི་བདེར་གཤེགས་སྤྱི་
མདོག་དཀར་པོ། རིག་པ་གསལ་ལ་རང་བཞིན་མེད་པའི་མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས། དེའི་གདངས་ལས་
འོད་སེར་པོ། དེའི་སྟོང་བོ་ལས་ཤར་ཕྱོགས་གཡུང་དྲུང་རིགས་ཀྱི་བདེར་གཤེགས་སྤྱི་མདོག་སེར་
པོ། ཕྱག་ན་གཡུང་དྲུང་བསྐྱམས་པ། རིག་པ་མ་ཕྱེ་མཉམ་པར་གནས་པས་མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས།
དེའི་གདངས་ལས་འོད་ལྗང་ལ། དེའི་སྟོང་བོ་ལས་བྱང་ཕྱོགས་འཁོར་ལོ་རིགས་ཀྱི་བདེར་གཤེགས་
སྤྱི་མདོག་ལྗང་ལ། ཕྱག་ན་འཁོར་ལོ་བསྐྱམས་པ། རིག་པ་མ་འདྲེས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པས་སོ་སོར་
རྫོགས་པའི་ཡེ་ཤེས། དེའི་གདངས་ལས་འོད་དམར་པོ། དེའི་སྟོང་བོ་ལས་ལྷུབ་ཕྱོགས་པད་མ་
རིགས་ཀྱི་བདེར་གཤེགས་སྤྱི་མདོག་དམར་པོ། ཕྱག་ན་པད་མ་བསྐྱམས་པ། རིག་པ་མ་བརྒྱལ་
ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པས་བྱ་བ་གྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས། དེའི་གདངས་ལས་འོད་ཚོན་པོ། དེའི་སྟོང་བོ་ལས་སྟོ་
ཕྱོགས་རིན་ཆེན་རིགས་ཀྱི་བདེར་གཤེགས་སྤྱི་མདོག་ཚོན་པོ། ཕྱག་ན་རིན་པོ་ཆེ་བསྐྱམས་པའོ། །
དེ་ལྟར་རིགས་ལྷན་གདངས་ལས་བོན་སྤྱི་ལྷན་གྲུབ་གནས་སོ། །མ་རྫོགས་འབྲུལ་བའི་ཁྱི་
ཁམས་སུ་ཤར་ཞེས་པ། དེ་ལྟར་གདོད་ནས་རྫོགས་སྤྱི་ཁྱེ་ཁྱི་ཁམས་རང་ལ་གནས་ཀྱང་། མ་
རྫོགས་པས་བདུད་ལྷ་དྲུག་ལ། འབྱུང་ལྷ་ཕྱང་བོ་ལྷ་ལས་སོགས། འབྲུལ་སྤང་ཡུལ་ཅན་ལས་
སོགས་མ་དག་པའི་སྤང་བ་སྤྱི་ཁྱེ་ཁྱི་ཁམས་སུ་ཤར་བའོ། །གསུམ་པ་སྤྱུལ་སྤྱི་ཁྱེ་ཁྱི་ཁྱེ་ལྷོ་ལྷོ། རིགས་ཀྱི་བྱ་
གནས་རྩ་གསུམ་འཁོར་ལོ་ནུས་པ་དྲུག་སྟོང་བོ་དང་ཡལ་ག་ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་དང་རྫོགས་

བ་འདི་ནི། ཡི་གེ་འཁོར་ལོ་རྩོགས་པའི་ཞིང་ཁམས་ཡིན་ལ་ཞེས་པས། གཡས་གཡོན་དབུས་ཀྱི་རྩ་
 གསུམ་སྤྱི་བོ་བདེ་ཆེན། མགོན་པ་ལོངས་སྤྱོད། ཐུགས་ཀ་བོན་ཉིད། རྩེ་བ་སྤྲུལ་བ། གསང་བ་
 ཐབས་ཤེས། ཀླང་མཐེལ་རྒྱུད་གི་འཁོར་ལོ་དང་དྲུག་གོ་ཁྲོད་བོ་ནི་སྟག་རྩ། ཡལ་ག་ནི་དོན་སྟོང་
 དབང་བོའི་རྩ། ཡན་ལག་ནི་མགོ་ལུས་རྒྱུད་ལག་གི་རྩ། ཉིང་ལག་ཕྱི་ནང་བར་གསུམ་དུ་གྲུས་
 པའི་ཉི་མེ་གཅིག་སྟོང་དང་། བརྒྱད་ཁྱི་བཞི་སྟོང་ཐམས་ཅད་སྤྲུལ་སྤྱའི་ཞིང་ཁམས་ཡིན་ཏེ། འོད་
 དང་ཡིག་འབྲུ་ཐིག་ལེ་ལྷ་ལས་སྟགས་སྟེང་ས་བོན་གྱི་རྟེན་གཞི་ཡིན་པའོ། ཀུན་ས་དེ་ན་རིག་པའི་
 ཡེ་ཤེས་ལ། རྩལ་དྲུག་ཡུལ་དྲུག་ཏུ་ཤར་ནས། ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་བྱ་བ་སྣ་ཚོགས་སུ་བྱེད་པ་
 འདི་ནི་སྤྲུལ་སྤྱུ་རྩ་ཤར་བ་ཡིན་ཞེས་པ། རིག་པའི་རྩལ་ལས་རྣམ་ཤེས་དྲུག་ཡུལ་དྲུག་ཏུ་ཤར་ནས།
 ཤེས་པའི་རྩལ་ཕྱོགས་མེད་དུ་འཆར་བ་ལ། ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་བྱ་བ་རྩལ་བཅས་ཀྱི་མཆོན་
 མ་སྣ་ཚོགས་སུ་བྱེད་པ་འདི་དག་ཕྱོགས་མེད་ཅིར་ཡང་འཆར་བས། སྤྲུལ་སྤྱུ་རྩ་ཤར་བའོ། སྤྲུལ་
 སྤྱའི་ཞིང་ཁམས་རང་ལ་གནས་ཏེ་ཞེས་པ། འཁོར་ལོ་རྩ་དང་བཅས་པའི་ཞིང་ཁམས་ཐམས་ཅད་
 སྤྲུལ་སྤྱུས་གང་ནས་ཡོད་དེ། སྤྱི་བོ་བདེ་ཆེན་གྱི་དཀྱིལ་ན་སྟེང་འདུལ་གཤེན་ཡེ་གཤེན་གཙུག་ཕུད།
 མགོན་པའི་འཁོར་ལོ་ལ་སྟེན་པ་ཡིན་གྱི་འདུལ་གཤེན་ལྟེ་རྒྱལ། སྟོང་ཁའི་འཁོར་ལོ་ལ་མའི་འདུལ་
 གཤེན་གསང་འདུས། རྩེ་བའི་འཁོར་ལོ་ལ་བྱོལ་སྔོང་གི་འདུལ་གཤེན་ཏི་སངས། གསང་བའི་
 འཁོར་ལོ་ལ་ཡི་དྲུགས་ཀྱི་འདུལ་གཤེན་སྟེ་ཆོ་ལྷེས་དྲུག་རྒྱུད་མཐེལ་གྱི་འཁོར་ལོ་ལ་དབྱུང་བའི་
 འདུལ་གཤེན་གསང་བ་ངང་རིང་གནས་སོ། ཇེ་བཞིན་དུ་དོན་ལྡན་ལ་རིགས་ལྡན་ཡབ་ཡུམ། ཚོགས་
 བརྒྱད་ཀྱི་རྩ་ལ་ཡེ་གཤེན་བརྒྱད་དང་ཡེ་ལྷམ་བརྒྱད། དབུ་ཞབས་སྤྱན་ལྷགས་ལ་མེ་ཏྲོག་མ་བཞི།
 ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་ལ་དྲུག་སེལ་སྟེ་གསུམ། རྩ་ཡན་ལག་ལ་དུས་བཞི་རྒྱལ་མོ་ལས་སྟགས། ཞི་
 ལྷ་བཞི་བརྩེ་རྩ་ལྡན་དེ་འགྱུར་བ་ལས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁྲོ་བོ་སུམ་རུ་རྩ་བཞི་དང་རྒྱས་པའི་དུས་སུ་
 ལྷ་ཚོགས་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་ལས་སྟགས་དང་། གཞན་ཡང་ཕྱི་ནང་གསང་གསུམ་གྱི་ལྷ་ཚོགས་གང་
 དང་གང་ཡང་ལུས་སེམས་ཕུང་བོ་དང་འབྲེལ་ཞིང་རང་ལུས་ཕྱག་རྒྱའི་དཀྱིལ་འཁོར་དེ། དོན་ལ་
 རྩ་གནས་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་སྤྲུལ་སྤྱུ་མ་ཁྱབ་པ་མེད་པའོ། ཁ་རྟོགས་རིགས་དྲུག་གི་སྤྲང་
 བ་ཤར་ཏྲོ་ཞེས། དེ་རྩར་གནས་ཀྱང་མ་རྟོགས་པས། འཁོར་ལོ་དྲུག་གི་རྩ་གནས་སུ་ཡིག་དྲུག་ཏུ་
 རྒྱུད་སེམས་འདུས་པས། རིགས་དྲུག་གི་སྤྲང་བ་ཤར་བའོ། ཁྱད་པར་དུ་ད་ལྟ་ཤེས་ཆེན་སྟོང་

ཁའི་འཁོར་ལོ་ལ་རྒྱུ་སེམས་འདུས་པས། གེལ་པོངས་མའི་སྤང་བ་ཅ་ཤར། འོན་པའི་ཅ་ཅ་
 འདུས་པའི་དུག་ལ། ཅ་ཕན་བརྒྱུད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་དུ་འདུས་པས། རྟོག་ཚལ་བརྒྱུད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་
 ཅལ་དུ་ཤར་བའོ། གཉིས་པ་དམར་ཐག་བཅད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་རིག་པ་རོ་སྟོང་ལ་
 བོན་སྐུ་ལ་དམར་ཐག་བཅད་པ་དང་། ལྷག་མཐོང་གི་རིག་པ་རོ་སྟོང་ལ་གཟུགས་སྐུ་ལ་དམར་
 ཐག་བཅད་པའོ། རང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། རོ་སྟོང་པ་དང་། དམར་ཐག་བཅད་པའོ། རང་པོ་ལ་
 གསུམ་སྟེ། རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་རིག་པའི་སྟོན་མ་གསུམ་གྱི་རོ་སྟོང་ཅེས་པས། གནས་པ་གཞིའི་སྟོན་མས་
 གཞི་ངོས་བཟུང་། མཚོན་བྱེད་དཔེ་ཡི་སྟོན་མས་དཔེས་དོན་མཚོན། ཡེ་ཤེས་རྟགས་ཀྱི་སྟོན་མས་
 རྟགས་ཐོག་དུ་རོ་སྟོང་པའོ། རང་པོ་ནི་རིག་པ་གཞི་ངོས་བཟུང་པ་ཞེས་པས་གསུམ་སྟེ། མ་
 བྱ་ཅལ་གསུམ་གྱི་རོ་སྟོང་ལ། རང་པོ་ནི་རིག་པར་དྲངས་པར་བྱེད་པའི་གནད། ལྷ་སྤངས་ལུས་
 གནད་ལས་སོགས་པས་སེམས་མཉམ་པར་བཞག་སྟེ། རྟོག་མེད་ཀྱི་རིག་པ་གཅེར་བྱར་འཆར་བའི་
 ཕྱིར་རོ། སྟོན་མར་རང་སོ་རུ་བཞག་ལ་ཞེས་པ་ལྷ་སྤངས་ཀྱི་བྱེད་པར་ཏེ། རིག་པའི་མཐོང་སྟོ་
 མིག་ལ་ཡོད་པས་མིག་མི་བསྐྱལ། རྩི་མ་མི་ཟེམ། མི་སྟེབ། རང་སོ་རུ་བཞག་གོ། ཤེས་པ་ཡུལ་མ་
 བརྟགས་རང་སར་བཞག་པའི་ཆེ་ཞེས་པ་སེམས་ཀྱི་བཞག་ཐབས་ཏེ་ཤེས་པ་ལྷ་ཕྱིར་མི་འབྲེང་བྱི་
 ཡུལ་ལ་མི་དཔྱད་ནང་རིག་པ་ལ་རྟོག་དཔྱད་མི་བྱེད་པར་ཅེ་གཅིག་དུ་བཞག་གོ་ཤེས་པ་ཡུལ་ལ་
 མ་དཔྱད་ཡུལ་གྱིས་ཤེས་པ་ལ་མ་གོས་པར་གནས་སོ་ཞེས་པས་རིག་པ་ཡུལ་ཅན་གྱི་གཟུང་འཛིན་
 བལ། དེ་ཡིས་མ་བསྐྱད་མདོག་མ་བསྐྱར་ཡུལ་ཤེས་གསལ་ལ་མ་བསྐྱབས་པར་གནས་པའི་ཆོ།
 དེའི་ཆེ་ཀུན་གཞི་ནི་གསལ་སྟོང་བསྐྱབས་གཡོགས་མེད་པར་ས་ལེར་གསལ་བ་ལ་ཞེས་པས། སྟོན་
 མའི་སྟོན་པ་བསྐྱས་པས། ཀུན་གཞི་དངོས་མེད་སྟོང་སངས་བྱུང་བདལ་དུ་ཤར་བ་ལ། ལག་ལེན་
 དུ་རོ་སྟོང་། ཡུལ་གྱི་སྤང་བ་ནམ་ཤེས་མེ་ལོང་གཟུགས་བརྟན་ཤར་བ་བཞིན་གསལ་བ་དེའོ། ཞེས་
 པས། ཤེས་པས་ཀུན་གཞི་མངོན་དུ་གྱུར་བའི་ཆོ། ཡུལ་སྤང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པར་འཆར་
 བའོ། གཉིས་པ་བྱའི་རོ་སྟོང་ལ། རིག་པ་ནི་དེའི་ཆོ་བཞིན་མེད་དུ་ཉར་དེ་ཞེས་པ། ལྷ་ཕྱིར་བྱན་པ་
 དང་བལ་བས་མ་བྱན་ལ་མ་བརྟེན་པའོ། གཏང་མེད་དུ་བྱོད་དེ་ཞེས་པ། གཏང་མེད་བདེ་
 གདལ་དམིགས་འཛིན་མེད་པས་གཟུང་གཏང་དང་བལ་བའོ། འཛིན་མེད་དུ་བྱུང་ལེ་ཞེས་པ་བྱི་
 རང་གང་དང་གང་ལ་མི་གནས་པ་མི་བསམ་ཅི་ལ་ཡང་མི་འཛིན་པའོ། རྟོག་མེད་དུ་རྩིན་ནེར་

གནས་པ་ལ་ཞེས་པས། གང་གིས་མ་བསྐྱབས་མ་གཡོགས་པར་རྟོག་མེད་གཅེར་བྱར་ཤར་བའོ། །
 དུལ་གྱི་སྤང་བ་ནམས་ཤེལ་སྤོང་ལ་གཟུགས་བརྟན་ཤར་བ་བཞིན་རྟོག་གེ་ཤར་བ་དེའོ་ཞེས་པ།
 དུལ་ཅན་དེ་ལྟར་ཤར་བའི་ཆོ། ཕྱི་ལྷུ་སྤང་ཐམས་ཅད་སྤང་སྟོང་དངོས་མེད་རང་གསལ་རྗེན་
 པ་འཛིན་མེད། རང་ཤར་མན་ཤེལ་ཟབ་ཆེན་ཐོག་ཏུ་བཞག་པའམ། མེ་ལོང་གཟུགས་བརྟན་ལྟར་
 སྤང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པར་ཤར་བའོ། །གསུམ་པ་སྟོ་ནི་དུན་རིག་སྤྲེལ་ཆོགས་དུལ་ལ་སོ་སོར་
 གཙོད་ཅིང་འབྱེད་པའོ་ཞེས་པ། དེ་ལྟར་ལ་བསམ་པས་འཛིན་པ། གཙོད་པ་ཐམས་ཅད་སྟོ་ཡིན་
 པས། འགྲུ་སྟོང་བར་སྤང་གི་བསེར་བྱ་ལྟ་བུའམ། རང་ཤར་རང་གོལ་རྒྱ་མཚོའི་བ་ཆ་བས་ལྟ་བྱར་
 ངོ་སྟོང་ཅིང་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཅལ་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་མཚོན་བྱེད་དཔེའི་སྟོན་མ་ནི། དཔེ་
 དུག་གིས་དོན་དུག་མཚོན་ཏེ། དཔེ་དེ་ལྟར་ནང་དུ་ཡིད་ཆེས། གདེང་ཐོབ་ངེས་ཤེས་སྐྱེས་པར་
 བལྟས་ལ། དོན་རྟོགས་པར་བྱས་ཏེ་དཀྱུས་གསལ་ལོ། །གསུམ་པ་ཡེ་ཤེས་རྟོགས་གྱི་སྟོན་མ་ལ་
 གཉིས་ཏེ། རིགས་གྱི་བྱ་རྟོགས་ཐོག་ཏུ་ངོ་སྟོང་པ་ནི་ཞེས་པས། ཀུན་གཞི་དང་། རིག་པའི་དོན་
 ལ་ངོ་སྟོང་པའོ། །དང་པོ་ཀུན་གཞི་དོན་ལ་ངོ་སྟོང་པ་ནི། མར་མེ་ནི་མུན་པའི་སྐྱེལ་བྱེད་དང་
 བལ་ནས་རང་གསལ་དུ་ཡེ་རེར་གསལ་བའོ། །ཞེས་པ་དེ། དཔེ་བྱ་ཤེས་པར་བྱས་ལ། དོན་ལ་ཀུན་
 གཞི་ནི་སྟོན་མའི་སྟོ་ལ་གང་གི་ཡང་སྐྱེལ་སྐྱེལ་དང་བལ་ནས། ཡེ་ཤེས་རང་གསལ་དུ་ཡེ་རེར་
 གསལ་བའོ། །ཞེས་པ། སྐྱེལ་མའི་ལུས། སྤང་བའི་དུལ། རྣམ་རྟོག་གི་སྟོ། ཉོན་མོངས་ཤེས་བྱ་གང་
 གིས་ཀྱང་མ་སྐྱེལ་པར་ས་ལེ་རྗེན་ནེར་གནས་པའོ། །དེས་དོན་འགྲེལ། ཀུན་གཞི་ནི་པད་མ་ལྟར་
 སྟོན་མའི་སྟོ་ལ་འཁོར་བ་མུང་འདས་ཉོན་མོངས་ཤེས་བྱ་ལས་སོགས་གང་གི་ཡང་དྲི་མས་མ་གོས་
 ཀ་དག་ཏུ་རྗེན་ནེར་ཤར་བའོ། །ཀུན་གཞི་ནི་ཉེ་མ་ལྟར་སྟོན་མའི་སྟོ་ལ་རྒྱ་རྒྱུན་ཅོལ་བ་ལས་
 སོགས་གང་གིས་ཀྱང་མ་བྱས། གདོད་ནས་འོད་གསལ་ཆེན་པོ་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་ལྟེ། རང་འབྱུང་ཡེ་
 ཤེས་ཆེན་པོར་ལྷག་གེར་ཤར་བའོ། །ཀུན་གཞི་ནི་མེ་ལོང་ལྟར་སྟོན་མའི་སྟོ་ལ་སྐྱེལ་བྱེད་གང་གིས་
 ཀྱང་མ་སྐྱེལ། རྒྱ་རྒྱུན་གང་ལས་ཀྱང་མ་བྱུང་། ཡེ་ཤེས་རང་གསལ་དུ་གསལ་བ་ལས། ཕྱི་རོལ་
 དུལ་སྤང་ཐམས་ཅད་སྐྱེལ་མེད་དུ་ཤར་བའོ། །ཀུན་གཞི་ནི་ཤེལ་སྤོང་ལྟར་སྟོན་མའི་སྟོ་ལ། ཉོན་
 མོངས་རྣམ་རྟོག་གཟུང་འཛིན་ལས་སོགས་གྱི་གོས་དང་བལ་ཞིང་། ཡེ་ཤེས་ཟང་ཐལ་དུ་གཅེར་
 བྱར་ཤར་བའོ། །ཀུན་གཞི་ནི་ནམ་མཁའ་ལྟར་སྟོན་མའི་སྟོ་ལ། ཕྱི་ནང་མེད་པར་ཁྱབ་བདལ་ཡེ་

ཤེས་སྤྱི་སྤྱུགས་སུ་ཤར་བའོ། གཉིས་པ་རིག་པའི་དོན་ལ་ངོ་སྤྲོད་པ་ནི། གུན་གཞི་ཇི་ལྟར་གནས་
 པ་བཞིན། རིག་པ་ཡང་དེ་ལྟར་གནས་པའོ། ཞེས་པ། གུན་གཞི་དང་རིག་པ་དབྱེར་མེད་པས་
 སྤར་ལྟར་རིག་པའི་དོན་ལ་ངོ་སྤྲོད་དོ། གཉིས་པ་དམར་ཐག་བཅད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། དམར་ཐག་
 ཇི་ལྟར་བཅད་པ་དང་། གང་དུ་བཅད་པ་དང་། ཚོད་པའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །དང་པོ་ནི་རྣམ་རྟོག་
 གཡང་ལུགས་མ་བསྐྱོན་རིག་པ་གཅེར་བྱར་ཞོག་ཅེས་པ། རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་རྣམ་རྟོག་གི་གོས་
 དང་བྲལ་བའི་གཅེར་བྱར་རྗེས་ལྟར་བཞག་གོ། ཞེ་འདོད་སྤོང་མ་བསྐྱེད་རིག་པ་རྗེས་པར་ཞོག་
 ཅེས་པ། རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་རྣམ་རྟོག་གི་གོས་དང་བྲལ་བའི་རིག་པ་རྗེས་པ་སང་ངར་འཇོག་
 པའོ། སེམས་ལ་བཅས་བཅས་མ་བྱེད་མ་བཅས་སོ་མར་ཞོག་ཅེས་པ། སེམས་སྣང་སྣང་རྟག་ཆད་
 ལས་སོགས་མ་བཅས་སོ་མའི་ངང་དུ་མ་བཅས་འབོལ་ལེ་འཇོག་པའོ། །དེ་རྟོག་རྗེས་མེད་ཡིན་
 གྱི་རྗེས་འཇིག་མེད་པར་ཞོག་ཅེས་པས། དེའི་ཚེ་དེ་རྟོག་ཅི་ཤར་ཡང་རྗེས་མེད་རང་གོལ་དུ་
 འཇོག་པའོ། སེམས་ལ་གྲུ་གྲུ་མ་མང་མཉམ་པ་ཆེན་པོར་ཞོག་ཅེས་པ། འདས་མ་འོངས་གྱི་རྗེས་
 སུ་མི་འཇུག་པར། མཉམ་ཉིད་གཉུག་མའི་ངང་དུ་འཇོག་པའོ། རིག་པའི་རྒྱ་རྒྱུ་མ་བཅད་
 གཉུག་མའི་ངང་ཐག་བསྐྱེད་ཞེས་པ། རིག་པ་སྤྱི་བ་མེད་རང་གསལ་གྱི་དཔྱད་པ་དང་དུ་རྒྱུ་ཆགས་
 སུ་གསལ་འདེབས་པའོ། གཉིས་པ་གང་དུ་དམར་ཐག་བཅད་པ་ནི། ཕྱི་ནང་སྣང་བཅུད་འཁོར་
 དང་མུང་འདས་རྣམས་ཞེས་པས། མ་འགག་པའི་རྩལ་དུ་ཤར་བའི། དུལ་ཤེས་ཕྱི་ནང་སྣང་
 བཅུད། མ་རྟོགས་པས་འཁོར་བ། རྟོགས་པས་མུང་འདས་ལས་སོགས་ཐམས་ཅད་དོ། །ཐམས་
 ཅད་རྩལ་ཡིན་རྩལ་སྤྱུགས་སེམས་ལ་ཐུག་ཅེས་པ། དོན་དམ་མམ། ཡང་དག་པ་ནི། བདེན་མེད་
 རྩལ་སྣང་སེམས་གྱི་ཚོ་འཕྲུལ་དུ་མ་གཏོགས་པའི་ངོ་བོ་གང་ཡང་མེད་པར་ཤར་ཞིང་ཤར་བ་དག་
 ཀྱང་སེམས་གྱི་རྣམ་པ་རིག་པའི་དོན་ལ་མ་གཡོས་པའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་སུ་དམར་ཐག་བཅད་
 ཅེས་པ། དེ་དག་ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་སེམས་གྱི་ངང་ནས་ཤར་ངང་ལ་གནས། ངང་དུ་གོལ་བས་
 སེམས་སུ་ཐག་བཅད་དོ། གསུམ་པ་དམར་ཐག་བཅད་པའི་ཡོན་ཏན་ནི། འཁྲུལ་བས་མི་བསྐྱེད་
 ལྟ་མཛོན་སངས་རྒྱས་ཞེས་པ། འཁྲུལ་སྣང་རྩལ་དུ་ཤེས། རྩལ་སྣང་སེམས་སུ་གོལ་བས། དེས་མི་
 བསྐྱེད་སྟེ། རྒྱ་མ་ལ་རྒྱ་མར་ཤེས་པ་དེས་མི་བསྐྱེད་ལ། བསྐྱེད་ཀྱང་རྟོགས་ཤིང་གོ་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་
 ལྟར་གྱུར་བས་ཅི་སྣང་དབྱིངས་སུ་ཤར། རིག་པ་རང་ས་ཟེན། འཁྲུལ་བ་ཕུ་ཐག་ཆོད། རང་

སེམས་མངོན་དུ་གྱུར་ཏེ། ད་ལྟ་མངོན་སངས་རྒྱས་པའོ། གཉིས་པ་ལྷག་མཐོང་གི་རིག་པ་ལ་ངོ་
 སྤང་ནས། གཟུགས་སྐྱེ་ལ་དམར་ཐག་བཅད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ལྷག་མཐོང་གི་རིག་པ་ལ་ངོ་སྤང་བ་
 དང་། གཟུགས་སྐྱེ་ལ་དམར་ཐག་བཅད་པ་དང་། མན་ངག་བཀའ་ཆུང་བཅས་ཏེ་གདམས་
 པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ལྷག་མཐོང་འཆར་བའི་ཐབས་དང་། ཤར་བ་རང་སྤང་དུ་ངོ་སྤང་
 པའོ། །དང་པོ་ནི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་གྲུ་དུ་བསྐྱོད་ཅེས་པ། ཕྱི་རྒྱ་མཚོ་མིག་ནང་རིག་པ་སྟེ། དེ་
 གཉིས་དེའི་ལ་གྲུ་དུ་བསྐྱོད་དེ་མིག་ཡར་ལ་ཐོག་རིག་པ་མཐུང་ཚུགས་སུ་ནམ་མཁའ་ལ་བསྐྱོད་
 པའོ། །ལྷགས་རི་ཐུན་པའི་སྤོང་དུ་གཏད་ཅེས་པ། ཡས་ཀྱི་མིག་ལྷགས་མར་འཕྱོར་པས། མིག་གི་
 རྒྱལ་མོ་འོག་དུ་གཞུགས་མས་ཀྱི་མིག་སྤྲིན་ཡས་ཀྱི་སྤྲིན་མ་ལ་གཏད་པའོ། །ལྷགས་རི་ཐུན་པའི་
 སྤོང་དུ་གཏད་དེ། ཞེས་པས་སྟོན་ཏེ། དེ་ཡང་ཕྱི་སྤྲིན་པའི་སྤྲིན་མ་བརྟོད་ལ་མཉན། རང་དབང་
 བའི་སྤྲིན་མ་ཨར་ལ་གཏད། གསང་བ་རིག་པའི་སྤྲིན་མ་གནད་དུ་བསྐྱུན་པས་འཆར་ཏེ། རྒྱས་
 པར་མན་ངག་ལས་ཤེས་སོ། །གཉིས་པ་ཤར་བ་རང་སྤང་དུ་ངོ་སྤང་བ་ནི། སྤང་བ་འོད་ལྡན་
 མཐོང་རུམ་དུ་ཞེས་པས། དཔྱིངས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་བར་སྤང་དང་། སྤང་ཡུལ་དུ་མཐོང་བའོ། །རྩ་
 འབྲུལ་ཟེར་གྱི་དྲ་བ་མཐོང་ཞེས་པས། ལུས་གནད་ལྟ་སྤངས་རྒྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ལས་སོགས་
 པའི་གནད་ཀྱིས། རིག་པའི་རང་ཟེར་སྤྲོ་ཚོགས་ཚྭ་གསལ་མེད་དུ་མཐོང་བའོ། །བ་ཐག་ཉག་ཐག་
 གཟིངས་པ་འདྲ་ཅེས་པ། དེ་ལྟར་ཉི་ཟེར་གཤིབས་པའམ། གདུགས་ཀྱི་ཕྱི་བས་མཐུ་དར་ཐག་
 དྲངས་པ་ལྟ་བུ་ལས་སོགས་སྤྲོ་ཚོགས་སུ་མཐོང་བའོ། །ཐུན་པ་ཟེར་ལྡན་སྤྲོ་རུམ་དུ་ཞེས་པ། ཕྱི་
 སྤང་བ་མེད་པའི་གནས་སམ། རང་མིག་ལྷགས་གཡོགས་པའི་ནང་དུ། སྤང་གསལ་འོད་ཀྱི་གཞལ་
 ཡས་མཐོང་ཞེས་པ། རིག་པའི་རང་འོད་འོད་ལྡན་གྱི་ཁྲ་ཁང་ཚོམ་བུ་ཐིག་ལེ་ཞིང་ཁམས་ལས་
 སོགས། སྤྲོ་ཚོགས་ངེས་མེད་དུ་མཐོང་བའོ། །མཁའ་ལ་གཞལ་ཚོན་ཤར་བ་འདྲ་ཞེས་པ། དེས་དེ་
 ལྟར་མཐོང་བའོ། །དྲང་མཚོ་འབྲིལ་བའི་ཉེ་བ་ལ། རྟོང་བ་སྤོང་གི་སྒྲ་སྟོ་ཤར་ཞེས་པ། དྲང་ཁང་
 གྲང་པའི་དཀྱིལ་ན་དབུ་མའི་རྩ་གནས་ལ། དེའི་ནང་ན་རིག་པའི་རང་སྤྲོ་བོན་ཉིད་ཀྱི་རྟོང་སྤྲོ་
 ཀུན་གཞིའི་རྟོང་མདངས་གྲགས་རྟོང་དུ་ཤར་བའོ། །ཁྲ་གམ་སྤྲིད་གསང་སྤྱབས་ནས། རང་འབྱུང་
 སྤྲིད་ང་རོ་གྲགས་ཞེས་པ། དབུ་མའི་རྩ་སྟོ་ན་བའི་དབང་བོ་གྲོ་ག་གཅུས་པ་འདྲ་བ་དོད་པའི་
 སྤྱབས་ན། རིག་པའི་རང་སྤྲོ་རང་འབྱུང་འགག་མེད་དུ་གྲགས་པའོ། །ཁི་ལྟར་ན་རྒྱན་ཆད་མེད་པ་

འུ་ཅ་ཅ་ཞེས་པ། དུས་རྒྱུན་ཆད་མེད་པར་གྲགས་པ་ལ། ལག་ཐབས་ཀྱི་གདམས་པས་མངོན་ཏེ་
 འཆར་རོ། །དེ་ཡང་ཕྱི་སྟོང་སྐྱ་རང་ལོག་ལ་ངོ་སྤྲད། ནང་བདེ་ཐབས་གཞན་རྒྱུ་ལ་ངོ་སྤྲད་དེ།
 གསང་བ་རང་རིག་རང་སྐྱ་ལ་ངོ་སྤྲད་པ། གསུམ་གྱིས་རང་སྤང་སྒྱུ་མར་ངོ་སྤྲད་དེ། རྒྱས་པར་
 མན་ངག་ལས་ཤེས་སོ། །གཉིས་པ་གཞུགས་སྐྱ་ལ་དམར་ཐག་བཅད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྤྱིར་བཏགས་
 པ་དང་། བྱེ་བྱག་ཏུ་བཏགས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཇི་ལྟར་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཚུལ། ཉམས་
 སྤང་འོད་གསལ་འཆར་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི་འགྲུ་བའི་ཡིད་ནི་སྐྱ་ལ་བཏུལ་ཞེས་པ། འདིར་སྐྱ་
 འོད་ཟེར་གསུམ་ལ་དུས་གཅིག་ཏུ་རྩལ་སྤྲོད། ཉམས་སུ་ལེན། རང་སྤང་དུ་གོམས་པར་བྱེད་པའི་
 གནད་ལྟོན་པས། དེ་ལ་འགྲུ་བ་ནམ་ཏྟག་གི་ཡིད་རང་འབྱུང་རྒྱུན་ཆགས་སུ་གྲགས་པ་ཡི། རང་
 སྐྱ་ལ་ཅེ་གཅིག་གཏད་ལ་ཡིད་བཏུལ། དུན་པའི་སེམས་ནི་འོད་ལ་བཟུང་ཞེས་པ། དུན་པ་ནི་སྤྱི་
 བྱེ་འཕྲོ་བའི་སེམས་ནི། རང་འོད་སྤྲོ་ཆོགས་སུ་སྤང་བ་ཅེ་གཅིག་མ་ཡེངས་པར་གཏད་ལ་སེམས་
 བཟུང་ངོ་། །རིག་པའི་རྩལ་གསུམ་ཟེར་གསུམ་ལ་སྤྲངས་ཞེས་པ། རིག་པ་སྐྱིབ་མེད་རང་གསལ་གྱི་
 རྩལ་ནི། རང་འོད་སྤྲོ་ཆོགས་ཅི་ཡང་འཆར་བའི་ཟེར་ལ་སྤྲངས་ཏེ། འདི་གསུམ་གྱི་དུས་སུ་འོད་
 གསལ་སྒོ་བྱར་དུ་བསྐྱེད་པའི་ལུས་གནད་ལག་ཐབས་དང་བཅས་པ་གནད་ལ་ཕབ་ལ། རང་སྤང་
 སྐྱ་མ་ལྟར་གོམས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི་རྩལ་གསུམ་ཟེར་ལ་སྤྲངས་པ་ཡིས། །སྐྱ་གསུམ་དཀྱིལ་
 འཁོར་རང་ལ་འཆར། །ཞེས་པ། དེ་ལྟར་ཉམས་སུ་སྤངས་པས། །སྐྱ་གསུམ་རང་ཆས་སུ་ཡོད་པ་
 མངོན་གསུམ་དུ་འཆར་ཞིང་། དཀྱིལ་འཁོར་གསུམ་ཡང་འཆར་ལ། འོད་ལ་སྤང་བ་སྐྱའི་དཀྱིལ་
 འཁོར། །སྐྱ་ལ་གྲགས་པ་གསུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར། ཟེར་ལ་མཁྱེན་པ་ཐུགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་འཆར་
 རོ། །སེམས་ཉིད་སྟོང་ཞིང་བདག་མེད་ལས། སྟོང་བའི་ཆོ་འཕྲུལ་སྤང་བ་ཤར་ཞེས་པ། སེམས་
 ཉིད་སྟོང་བའི་ཆོ་འཕྲུལ་སྤྲོ་ཆོགས་འོད་གསལ་གྱི་སྤང་བ་དུ་མར་ཤར་བའོ། །རང་རིག་ཡེ་ཤེས་
 གཞུགས་མེད་དེ། ལྷག་མཐོང་གཞུགས་སྐྱ་རིག་པའི་རྩལ་ཞེས་པ། རང་རིག་ཡེ་ཤེས་ཁ་དོག་
 དབྱིབས་གཞུགས་དངོས་མཚན་དུ་མ་གྲུབ་ཀྱང་། དེའི་རྩལ་ལས། གདངས་སམ་ཆོ་འཕྲུལ་ལས་
 ལྷག་མཐོང་གཞུགས་བརྟན་སྟོང་གཞུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་དུ་མ་དང་། རྩོགས་སྐྱ་
 དང་། སྤྱལ་སྐྱ་སྤྲོ་ཆོགས་ཤར་བའོ། །དེས་ཇི་ལྟར་ཤར་ན་མཁའ་ལ་གཞུང་ཆོན་བྱིས་པ་འདྲ་ཞེས་
 པ། གསལ་ལ་མ་འདྲེས་བཀྲག་འཆོར་འོད་དང་བཅས། དངོས་མེད་སྤྲོ་ཆོགས་ཅི་ཡང་ཤར་བ་ཟེ་

འོག་གི་སྒྲུལ་བྱ་ལ་ཁུ་བྱེ་བ་ལྟར་མཛེས་ཤིང་བཀྲ་བ་གསལ་ལ། དྲངས་པ་སྒྲ་ཚྲགས་ཅིར་ཡང་ཤར་
 ཏེ། མེ་ལོང་གི་གཟུགས་བརྟན་ཤར་བ་ལྟར་སྒྲང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པར་གསལ་ལ་དངོས་པོ་
 མེད་པར་ཤར་རོ། །

གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་རྩ་བ་ལྟན་པ་ལ་བཞི་སྟེ། ཇི་ལྟར་ཉམས་སུ་སྒྲངས་པའི་ཚུལ། ཉམས་སྒྲང་
 འོད་གསལ་གྱི་འཆར་ཚུལ། གང་དུ་དམར་ཐག་བཅད་པའི་ཚུལ། མཐར་ཐུག་མངོན་དུ་སྒྲང་བའི་
 ཡོན་ཏན། དང་པོ་ནི་འབྲུ་བ་སེམས་གྱི་ཉ་མོ་དེ། ལུས་ཁང་འོད་གྱི་རྒྱ་ལ་བཟུང་ཞེས་པ། དཔེར་
 ན་ཉ་མོ་ཕྱོགས་མེད་དུ་རྒྱ་ལ་འབྲུ་བ་དེ། ཉ་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱ་ནང་ཉིད་དུ་འཛིན་པ་ལྟར།
 དན་པ་སེམས་གྱི་འབྲུ་བ་དེ། ལུས་དང་དབང་པོ་ལ་བརྟེན་བཅས། རིག་པའི་ཟེར་ལ་ལྷུང་དངས་
 བས། ལུས་ཕྱོགས་མེད་དུ་འབྲུ་བ་དེ། ཕྱི་ཐབས་ལམ་ལུན་ཁང་གི་གནད། རང་ཉ་སྒྲངས་དབང་
 བའི་གནད་གྱིས་ལུན་པ་སངས་པ་དང་། གསང་བ་རང་མདངས་འོད་ཟེར་གྱི་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་
 འཛིན་ཞིང་། ལྷག་མཐོང་གི་འོད་གསལ་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་ཅིང་། རང་རིག་མངོན་དུ་སྟོན་པར་བྱེད་
 པ་སྟེ། འདི་ལ་གནད་དུག་ལ་བརྟེན་ནས་ཉམས་སུ་སྒྲངས་པའི་ལག་ལེན་འོད་གསལ་སྒྱིར་ཉམས་
 སུ་སྒྲང་བའི་སྐབས་སུ་འབྱུང་བ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཀྱན་གསལ་སེམས་གྱི་མེ་ལོང་དེ། སྒྲང་
 གསལ་ནམ་མཁའ་མཐོངས་སུ་བསྟན་ཞེས་པ། དཔེར་ན་མེ་ལོང་ནམ་མཁའ་ལ་བསྟན་པས། རང་
 དུ་ཉི་ཟླ་གཟའ་སྐར་ལས་སོགས་གྱི་གཟུགས་བརྟན་མ་འདྲིས་པར་གསལ་བ། དེ་ལྟར་རིག་པ་མིག་
 དང་བསྟན་ལ། སང་གི་འགྱུར་བའི་ཉ་སྒྲངས་གྱིས་ནམ་མཁའ་དྲངས་པ་ལ་གཏད་པས། ཕྱི་སྒྲང་
 བའི་འཆར་ཚུལ། རང་ཉམས་ཐོང་སྟེ་ཚུལ་སྟོན་དུ་འབྱུང་སྟེ། འདི་ལ་ནམ་མཁའ་གསུམ་སྟོར་
 གྱི་ལག་ལེན་ལས་སོགས། སྒྲང་གསལ་ནམ་མཁའ་ཉིང་འཛིན་གྱི་དམར་ཁྲིད་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །
 དན་པ་སེམས་གྱི་མདུང་མོ་དེ། །སྒྲང་བ་འོད་གྱི་ཕུབ་ལ་གཏད། བཅས་པ། དཔེར་ན་སྟེས་བྱ་ཆ་ལ་
 ཅན་གྱིས། རྩ་ཞིང་དང་བའི་མདུང་མོ་གསོར་ནས་ཕུབ་ཐོག་རྩ་འདྲིལ་བ་ལྟར། རིག་པའི་རྒྱལ་བོ་
 རྩ་གཅིག་རྩ་འདྲིལ་ཏེ། ཕྱི་སྟོང་པའི་འོད་འཁོར་དང་། རང་དབང་བའི་འོད་འཁོར་ལ་མདུང་
 ཚུགས་སུ་གཏོད་པ་སྟེ། འདི་ལ་སྟོན་མ་གསུམ་སྟོར་གྱི་ལག་ལེན་ལ་བརྟེན་ནས། ལྷག་མཐོང་
 བཅན་ཐབས་སུ་བསྐྱེད་པ་ནི། རང་གསལ་སྟོན་མའི་ཉིང་འཛིན་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་
 ཉམས་སྒྲང་འོད་གསལ་གྱི་འཆར་ཚུལ་ལ་གཉིས་ཏེ། འོད་གསལ་གྱི་འཆར་ཚུལ་དང་། གོམས་པ་

ཉམས་ཀྱི་འཆར་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི་དེ་ཆོ་གཟུགས་སྐྱེའི་ས་བོན་མཐོང་། །མཁའ་ལ་སྐར་ཚོགས་
 ཤར་བ་འབྲ། །ཞེས་པ། དེ་ལྟར་ཉམས་སྤྱད་ས་པས། གཟུགས་སྐྱེའི་ས་བོན་ཞིང་ཁམས་ཀྱི་
 འཆར་གཞི་ཤེལ་མདོག་རིག་པའི་ཐིག་ལེ་དང་། ཉིན་ལྟར་ལ་འོད་ལྡེའི་གྲུ་ཁང་གི་ཐིག་ལེའི་
 ལྟངས་བ་དུ་མ་མཐོང་སྟེ། དཔེ་ནམ་མཁའ་ལ་སྐར་ཚོགས་ཤར་བ་བཞིན་ཆེ་ཆུང་མང་ཉུང་ཕྱ་
 རགས་བསམ་ལས་འདས་པ་འཆར་རོ། །གཉིས་པ་གོམས་པའི་ཉམས་ནི། དེ་ལ་གོམས་ཤིང་
 འདྲིས་པ་ཡིས། གོམས་པའི་ཁྱད་པར་ནམ་ལྟ་འབྱུང་ཞེས་པ། ལྟངས་བ་དེ་ལ་མ་ཡེངས་ཉམས་སྤྱད་
 སྤངས་ཤིང་གཞུང་ལ་བ་མེད་པར་གོམས་ཤིང་འདྲིས་པར་བྱས་པས། རིག་པ་དྲུངས་སྟོགས་ཕྱིད་པས།
 ཕྱི་ཅུ་ཉམས་ལྟངས་འོད་གསལ་ལྟངས་བ་དང་། ལྟངས་དུ་ག་དག་གི་རིག་པ་ཇི་གསལ་ལ་མདོན་གྱུར་
 བའི་རྟགས་ཀྱི་འཆར་ཚུལ་ལ་ལྟ་སྟེ། ལྟངས་བ་འཕེལ་བའི་ཉམས། ལྟངས་བ་མཆེད་པའི་ཉམས། ལྟངས་
 བ་རྒྱས་པའི་ཉམས། ལྟངས་བ་རྒྱུགས་པའི་ཉམས། ལྟངས་བ་མཐར་ཐུག་པའི་ཉམས་འཆར་རོ། །དང་
 པོ་ལྟངས་བ་འཕེལ་བར་འགྱུར། རྩལ་ཆུ་འཐོར་འདྲིལ་བཞིན་དུ་མཐོང་ཞེས་པ། ལྟངས་ཀྱི་ལྟངས་བ་དེ་
 ལ་རིག་པ་མ་ཡེངས་པར་རྩལ་སྤྱད་སྟེ། ཉམས་སྤྱད་ས་པས་འོད་གསལ་ཀྱི་ལྟངས་དུ་ཤེལ་གྱི་མདོག་
 རིག་པའི་ཐིག་ལེ་སྟན་མ་ཙམ་དང་། དེ་ལས་ཆེ་བ་ཉིས་འབྲེལ་སྟུང་འབྲེལ། དུ་མ་འབྲེལ་བ་ལས་
 སོགས་སྤྱད་ཞིང་། རིག་པའི་སྟོང་བོ་ཐིག་ལེའི་ཉག་ཐག་ཅས་བྱ་བ་རྩལ་དཀར་གྱི་སྤྱད་པའམ།
 དར་དཀར་གྱི་ཉག་ཐག་ལྟ་བུ་ལ་ཐིག་ལེ་སྟན་མ་ཙམ་དང་། ཉུངས་འབྲེལ་ཙམ་ཐོང་བ་བཞིན་
 གནས་ལ། ཐིག་ལེ་དེ་ནམས་ཀྱི་དཀྱིལ་ན་སྐྱེའི་ནམ་པ་འོལ་དོད་ཙམ་ཕྱ་མོ་རེ་བཞུགས་སོ། །དེའི་
 ཆོ་ལྟངས་བ་དེ་དག་རི་གཟར་ཆུ་འབབ་ལྟ་བུར་འགྲིམས་པའམ། རྩལ་ཆུ་འཐོར་འདྲིལ་བཞིན་དུ་མི་
 སྤྱོད་པར། སྐྱེ་འགག་འཐོར་འདྲིལ་གཡོ་འགྲུལ་དང་བཅས་པ་ལ། ལྟངས་དུ་ཡང་ཆེ་གཅིག་གི་
 ཉམས་སྤྱད་མོ་རེས་འགའ་བ། འཕེལ་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བར་ལྟངས་དོ། །གཉིས་པ་
 ལྟངས་བ་མཆེད་པའི་ཉམས་ནི། དེ་ནས་ལྟངས་བ་མཆེད་པར་འགྱུར། །མཁའ་ལ་ཉི་ཟླ་ལྷག་ལྷར་
 མཐོང་། ཐིག་ལེ་འོད་ཀྱི་གྲུ་ཁང་མཐོང་། །ཞེས་པ། ལྟངས་ལྟར་མ་ཡེངས་རྒྱན་ཆགས་སྤྱད་ཉམས་
 སྤྱད་ས་པས། རིག་པའི་འོད་གསལ་མདོན་དུ་ཤར་ཏེ། རང་རིག་པའི་ངོ་བོ་འོད་ཀྱི་འཁོར་ལའི་
 རང་མདངས་གསལ་འཆར་བཀྲག་དང་བཅས་པ་མ་སྐྱིབ་པར་གསལ་བ་དང་། ལུས་ཕྱི་ནང་ཤ་
 ཁག་ཅ་རྒྱས་དབང་བོ་དབང་རྟེན་དོན་སྟོང་དང་བཅས་པ་མ་སྐྱིབ་པར་གསལ་བ་དང་། ཕྱི་ཅུ་

ཡང་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ཕྱི་ནང་སྒྲིབ་གཞིགས་མེད་པར། འོད་གསལ་གྱི་སྒྲུབ་བ་འཆར་ཞིང་དེའི་
ནང་དུ་ཐིག་ལེ་དཀར་པོ་དང་། འོད་ལྗང་གུར་ཁང་གི་ཐིག་ལེ་མུ་ཁྱུད་ལྗང་བསྐྱར་བ་དང་། གསལ་
བ་དྲངས་བ་བཀྲག་ལ་འོད་ཟེར་འཕྲོ་བ། འཁར་སྒེར་ཙམ་བ་གསུམ་སྒྲེལ་དང་། ཐིག་ལེ་གུར་ཁང་
མ་བུའི་སྒོ་ང་ལས་སོགས་པར་སྒྲུབ་ལ། སྒར་བས་དལ་ཞིང་གཡུང་བ་དར་ཙམ་སྒྲོད་ཚུགས་པར་
འཆར་ཞིང་། དཀྱིལ་ན་སྐུ་ཕྱ་མོ་ཉུངས་འབྱུང་ཙམ་སྒར་བས་རྩལ་ཟད་གསལ་བ་ཙམ་དོད་ཅིང་།
ཐིག་ལེའི་ཉག་ཐག་དཀར་པོ་དང་། ཁ་དོག་སྒྲ་ཚགས་པར་ཡང་ཟེར་གྱི་ཚུལ་དུ་ཤར། ནང་དུ་
སྒྲོས་བལ་རང་གོལ་གྱི་དགེ་སྦྱོར་རྟོགས་པའི་གསལ་ངར་དང་ཆས་པ་འཆར་རོ། གསུམ་བ་སྒྲུབ་
བ་རྒྱས་པའི་ཉམས་ནི། དེ་ནས་སྒྲུབ་བ་རྒྱས་པར་འགྱུར། རིགས་ལྡན་རྒྱལ་སྐུའི་དཀྱིལ་འཁོར་
མཐོང་ཞེས་པ། མཚོག་གི་འོད་གསལ་ཇི་ལྟར་ཡོད་པ་བཞིན་མངོན་དུ་ཤར་བ་དེ་ལ། རིག་བ་
གོམས་ཤིང་འདྲིས་པར་བྱས་པས། མ་དག་འཁྱུལ་བའི་སྒྲུབ་བ་མེ་ཆུ་ས་རྒྱུད་གི་སྒྲུབ་བ་འགག་
པས། དག་བ་སྐུ་དང་ཞིང་ཁམས་གྱི་སྒྲུབ་བ་འཆར་ཏེ། འོད་ལྗང་ཐིག་ལེ་སྐུ་ཕྱ་མོ་ཙམ་དང་།
ཉུངས་འབྱུང་ཙམ་བ་ལས་སོགས་ཆེ་ཆུང་བསམ་གྱིས་མེ་ཁྱབ་པ་རབ་དུ་ཡང་དལ་ཞིང་གཡུང་བར་
འཆར་ཞིང་། དེ་དག་རེ་རེ་ལ་ཡང་ལྡན་ལྡན་ཚོམ་བྱ་གལ་ཐབས་གྱུན་འགྲུབ་གི་ཚུལ་དུ་གྱུས། དེ་ལ་
འོད་གྱི་པད་མའམ་འཁོར་ལོ་ཕྱོགས་ཕྱོགས་སུ་གསལ་བའམ། ཕྱི་རམ་འོད་ཁ་དོག་ལྗང་མུ་ཁྱུད་
དང་སྒྲུབ་བྱས་བསྐྱར་བ། སྒོ་སྒོ་རྒྱན་དང་ཆས་པ་ཟེར་གྱི་ཉག་ཐག་སྒྲ་ཚགས་པ་འཕྲོ་ཞིང་། སྒྲེལ་
བའི་ཆེ་ཆུང་བསམ་གྱིས་ཁྱབ་པར་འཆར་ཞིང་། དེ་དག་གི་དབྱུས་སུ་རིགས་གྱི་ལྡན་ལྡན་མདོག་
རྒྱན་ཆ་ལུགས་རྒྱལ་མ་རྒྱལ་ཅི་རིགས་སུ་འཆར་རོ། ནང་དུ་ཆེ་གཅིག་གི་གོམས་པས་ཕྱི་ནང་
ཡུལ་ཤེས་འཁོར་འདས་ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་སེམས་སུ་རོ་གཅིག་པ་འབྱུང་ངོ། བཞི་བ་སྒྲུབ་བ་
རྒྱལ་མ་རྒྱལ་པའི་ཉམས་ནི། དེ་ནས་སྒྲུབ་བ་རྒྱལ་མ་རྒྱལ་པར་འགྱུར། ལྷན་གྲུབ་ཕྱག་རྒྱའི་དཀྱིལ་འཁོར་
མཐོང་། སྒྲུབ་བ་འོད་གྱི་ཞིང་ཁམས་མཐོང་། ཆོ་འཕྱུལ་གཡོ་འགལ་མེད་པར་མཐོང་ཞེས་པ། དེ་
ལྟར་དག་པའི་སྒྲུབ་བ་ཤར་བ་ལ། རིག་བ་ཡེ་ཤེས་གྱི་རྩལ་སྒྱུངས་པས། སྤང་བོ་ལྡན་སྤངས་རང་
སར་དག་ནས་ལྟ་ལྟར་ཤར། འབྱུང་བ་དྲངས་སྒྲིགས་བྱེད་ནས་དངོས་འཛིན་སྒྲུབ་བ་རང་སར་
དག་སངས་རྒྱས་གྱི་སྐུ་དང་ཞིང་ཁམས་ཐམས་ཅད་རང་ལ་ལྷན་གྲུབ་དུ་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་མངོན་དུ་
གྱུར་བས། རང་སྒྲུབ་དག་པའི་ཕྱི་ནང་གསང་གསུམ་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གཞལ་ཡས་ཕྱོགས་མེད་དུ་

ཤར་བའི་ལྷའི་པོ་བྲང་གདན་ཁྲི་དང་བཅས་པའི་ནང་དུ་ཕྱི་ནང་གསང་གསུམ་གྱི་རིགས་ལྔ་གཙོ་
 འཁོར་ཡང་སྤུལ་དང་བཅས་པ་དུ་མའི་སྤང་བ་འཆར་ཞིང་། ལོངས་སྤྱུལ་སྤྱུལ་ལས་སྟགས་གང་
 ཤར་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། རྒྱན་དང་གདན་ཁྲི་མཚན་དང་དཔེ་བྱད་དང་ཆས་པ་ངེས་པ་གསུམ་
 རྩམ། མི་གཡོ་བ་གསལ་བའི་འོད་ཟེར་ཕྱོགས་བཅུར་འཕྲོ་ཞིང་གཡོ་བ་མེད་པར་མཐོང་བ་དང་།
 ནང་དུ་བསྒྲོམ་བྱ་སྒྲོམ་བྱེད་ཀྱི་སྒོ་རྩལ་སེམས་སུ་གྲོལ་བའི་སྒྲོམ་མེད་ཡེངས་མེད་ཀྱི་འགོ་ཤར་བ་
 ཅམ་འབྱུང་ངོ་། །ལྔ་བ་མཐར་ཐུག་པའི་ཉམས་ནི། དེ་ནས་མཐར་ཐུག་སྤང་བ་འཆར། འོད་ནི་
 རིག་པའི་རང་འོད་དེ། རྟོང་བའི་སྤང་བ་གཞུང་འོད་ཚུལ། ལས་སྟགས་པས་སྟོན་པའོ། རྟེན་
 ཟག་བཅས་ཀྱི་ཕྱང་བོ་ཟག་མེད་ཀྱི་སྤྱུ་དང་ཞིང་ཁམས་སུ་ཤར་ཡང་རང་རིག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྩལ་དུ་
 འཆར་ཞིང་། རང་སྤང་དག་པའི་ཆོ་འཕྱུལ་དུ་ཤེས་ཏེ། འོད་རང་འོད་གཞུང་ཆོན་ལྷ་བྱ་དང་།
 སྤྱུ་རང་སྤྱུ་བྲག་ཆ་ལྷ་བྱ་དང་། ཟེར་རང་ཟེར་ཉི་ཟེར་ལྷ་བྱ་དང་། གཟུགས་རང་གཟུགས་གཟུགས་
 བརྟན་ལྷ་བྱར་ཤར། སྤང་བ་གསུམ་གྱི་ཕྱགས་ལེགས་པར་ཆོད། དམར་ཐག་ཆོད། སྤང་བྱ་སྤངས།
 རྟོགས་བྱ་རྟོགས། ལུས་སེམས་སྤྱུ་ཡེ་ཤེས་སུ་གྲོལ། རང་རིག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དག་དྲི་མེད་ངོ་བོ་ཉིད་
 ཀྱི་སྤྱུ་མངོན་དུ་གྱུར་ཏེ། རིག་པའི་རང་ས་ཟེན་པས་བོན་གྱི་སྤྱུ་ ཡོན་ཏན་འགག་མེད་སྤྱུ་དང་
 ཞིང་ཁམས་སུ་ཤར་ཅིང་། གཟུགས་སྤྱུ་གཉིས་ཐོབ་པས་སྤྱུ་གསུམ་མངོན་དུ་གྱུར། རིག་པ་རང་ས་
 ཟེན། འཕྱུལ་སྤང་སེམས་སུ་དག འཕྱུལ་བ་ཕྱགས་ཐག་ཆོད། དུན་རྟོག་རང་སར་གྲོལ། ཉོན་
 མོངས་ཡེ་ཤེས་སུ་ཤར། སངས་རྒྱལ་ལག་བཅངས་སུ་ཐོབ་པས། སྒྲོམ་ཡེངས་རྟོག་འཛིན་མེད་པའི་
 ངང་ལ་རྒྱན་ཆགས་སུ་གནས་ཤིང་ལམ་གྱི་མཐར་ཐུག་འབས་བྱ་མངོན་དུ་གྱུར་བས་མཐར་ཐུག་
 གི་སྤང་བ་ཞེས་བྱའོ། གསུམ་པ་དམར་ཐག་བཅད་པའི་ཚུལ་ནི། སྤང་བའི་རྒྱན་ཕྱགས་སེམས་སུ་
 ཟད་ཅེས་པ། སྤྱུ་འོད་ཟེར་གསུམ་སེམས་ཀྱི་ཆོ་འཕྱུལ་དུ་ཤར་བས་སེམས་སུ་ཐག་བཅད་དོ། །
 གཟུགས་སྤྱུ་དམར་ཐག་སེམས་སུ་བཅད་ཅེས་པས། ལོངས་སྤྱུལ་སྤྱུའི་ཞིང་ཁམས་ངེ་སྟེད་ཤར་
 ཀྱང་། རང་རིག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྩལ་དུ་ཤར་བས་སེམས་སུ་དམར་ཐག་བཅད་དོ། །བཞི་བ་མངོན་དུ་
 སྤང་བའི་ཡོན་ཏན་ནི། འཕྱུལ་བའི་ཕྱགས་ཆོད་འཕྱུལ་མི་སྟོང་ཅེས་པས། འཕྱུལ་རྒྱུན་སྤྱུ་འོད་
 ཟེར་གསུམ་རང་སྤང་དུ་ཕྱགས་ཆོད་པས། འཕྱུལ་མི་སྟོང་པ་བརྟན་པའོ། །སྤྱུ་གསུམ་ད་ལྟར་
 མངོན་དུ་གྱུར་ཞེས་པས། རང་རིག་རང་ངོ་ཤེས་པས་བོན་སྤྱུ་མངོན་དུ་གྱུར་ཞིང་། ཞིང་ཁམས་

མངོན་དུ་གྱུར་བས་སྐྱེ་ཆོག་གང་འདུལ་དུ་སྤྲུལ་ཞིང་། གཟུགས་སྐྱེ་གཉིས་མངོན་དུ་གྱུར་ཏེ། ཆོ་
འདི་ལ་ས་གསུམ་མངོན་དུ་གྱུར་སྐྱེ་གསུམ་གྱི་རང་ས་ཟེན་པའོ། རྒྱ་འབྲས་ལས་དབང་རྒྱུ་པོ་
ཆེ། རྒྱ་འདི་ནི་སངས་རྒྱུས་བཅན་ཐབས་ཡིན། ཞེས་པས། འོག་མས་བསྐལ་བ་གངས་མེད་དུ་
ཆོག་གས་བསགས། ལམ་ལ་སྤྱངས་པས་སངས་རྒྱུས་པར་འདོད་པ་ནི། དང་དོན་ལྡན་དགོངས་སུ་
ཟད་པས། འདིར་ལས་སྤྱི་བ་དུས་གཅིག་ལ་སྤྱངས། རྒྱ་འབྲས་རྒྱུ་ཐབས་སུ་བཏང་། སྐྱེ་གསུམ་
རང་ཆས་སུ་ཡོད་པར་རང་ངོ་ཤེས་པས་ད་ལྟ་ཉིད་ལ་མངོན་དུ་གྱུར་ནས་སངས་རྒྱུས་པ་ནི། དེས་
དོན་གྱི་མཐར་ཐུག་སངས་རྒྱུས་བཅན་ཐབས་སུ་བསྟན་པའོ། གསུམ་པ་མན་ངག་བཀའ་བློན་དང་
བཅས་ཏེ་བསྟན་པ་ནི། མཐར་ཐུག་དོན་གྱི་གདམས་པ་འདི། ཞེས་པ། ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
མཐར་ཐུག་ཟབ་མཐོང་གནད་དུ་སྤྱང་བ་འདིའོ། སྤྱངས་པ་ཅན་གྱི་སྤྲུལ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་པ། ལས་
འཕྲོ་ཅན་ལ་དོན་འདི་བསྟན་ན། རྒྱལ་ཐོབ་དུས་མཉམ་དུ་གྱུར་བས་སྤྲུལ་ཡིན་ནོ། རྫོངས་པ་
འགའི་དུག་དུ་འབྱུར་ཅེས་པ། དེ་ལྟ་བུ་ལ་བསྟན་ན་མ་རྒྱལ་མོག་པར་རྒྱལ་པས་སྤྲུལ་ལ་འཆིང་
བའི་དུག་དུ་འབྱུར་བའོ། རྒྱལ་ན་ཀུན་ལ་མི་བསྟན་གསང་ཞིང་སྤོའོ། ཞེས་པ་དཀའ་མཐོང་འོ་མ་
དང་འབྲེལ་བའི་གདམས་པ་འདི། ལས་སྐལ་བ་ཅན་གྱི་སྤྲུལ་དུ་སྤྱུགས། སྤྲུལ་དང་སྐལ་པར་མི་ལྡན་
པ་ལ། རྒྱ་སྤྲུལ་བའི་གྲེ་བར་ནོར་བུ་རྒྱུད་པ་བཞིན། བསྐལ་པ་སྤྲུལ་པ་ཤོར་ཅིག་ཅེས་
བཀའ་བློན་དང་བཅས་ནས་གདམས་པའོ། གསུམ་པ་མཛོར་བསྐུས་ནི། ཞིང་ཁམས་ངོ་སྤྲོད་ཀྱི་
སྤྲོད་མ་རྒྱུས་སོ། ཞེས་པའོ། ལས་མ་ཡི་ནི་སྤྲུལ་མེད་ལ་གསང་བའི་བཀའ་བློན་བཏབ་པོ། ལྷ་
བའི་འགྲེལ་བ་རྒྱུས་སོ། །

དུག་པ་བར་དོ་དུས་ཀྱི་སྤྲོད་མ་ལ་གསུམ་སྤྲུལ་བསྟན་བཤད་བསྐུ་བའོ། རྒྱུ་པོ་ནི། ཀུན་
དུ་བཟང་པོ་རང་རིག་མངོན་སངས་རྒྱུས་ལ་ཕྱག་འཆོལ་ལོ། ཞེས་རང་སེམས་ཀུན་དུ་བཟང་པོར་
ངོ་ཤེས་ཐུག་ཆོད་གདེངས་དང་ལྡན་ན་བར་དོ་མེད་པར་སངས་རྒྱུས་པར་བསྟན་པའོ། རིགས་ཀྱི་
བུ་བར་དོ་དུས་ཀྱི་སྤྲོད་མ་ཞེས་པ། ལུས་སེམས་བྲལ་བའི་ཆོ་ལན་གཅིག་སྤྲུལ་མཐོང་ལུས་རྣམས་རྒྱུ་གི་
སྤྲོ་སྤང་བ་ལུས་ཀྱིས་སྤྲུལ་གཡོགས་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་ནས། ཀུན་གཞི་དང་རིག་པ་ནི་ཉི་མ་
སྤྲུལ་དང་བྲལ་པའམ། ལྡན་མཁའ་སྤྲོད་དང་བྲལ་བ་བཞིན་སྤྲུལ་གཡོགས་མེད་པར་འཆར་པས་
སྤྲོད་མའོ། འཁྲལ་རྒྱུ་གི་སོ་མཆོམས་གང་ལ་ཕྱག་པ་ཞེས་པ། འཁྲལ་ཏེ་འཁོར་བར་འཁྲལ་པ་

དང་། རྟོགས་ཏི་སངས་རྒྱས་པ་གཉིས་སོ་མཚམས་བར་དོ་ལ་ཐུག་པའོ། །འཁོར་འདས་གྲུས་ཚུལ་
གྱི་གནད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཞེས་པ། བར་དོ་ནས་རྟོགས་པ་རྟོགས་གྱི་བྱེད་པས་འཁོར་འདས་སོ་སོར་
གྲུས་པའོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ལ་གསུམ་སྟེ། སྤང་བོ་ལྷས་སེམས་འབྲལ་ཚུལ་དང་། རྟོགས་
ནས་གྲོལ་ཚུལ་བཞུན་པ་དང་། མ་རྟོགས་འབྲལ་ཚུལ་བཞུན་པའོ། །དང་བོ་ལ་གཉིས་ཏི། འབྲུང་
བ་འཇིག་པ་དང་། སྤང་ཚུལ་ལོ། །

དང་བོ་འབྲུང་བ་འཇིག་ཚུལ་བཞུན་པ་འདི་ལྟར་ཏི། བཞི་བཟུས་གྱི་སྤང་བོ་ཆགས་དུས་
ནམ་མཁའ་ནས་ཡས་ཆགས་ཏི། རྣམ་མཁའ་ལས་རྒྱང་བྱུང་། རྒྱང་ལས་མེ། མེ་ལས་མུ། མུ་ལས་
ས་ཆགས་པས། འཇིག་དུས་མས་ཡར་འཇིག་སྟེ། དང་བོ་ས། དེ་ནས་མུ། དེ་ནས་མེ། དེ་ནས་
རྒྱང་། དེ་ནས་ནམ་མཁའ་འཇིག་གོ། དེ་ཡང་འབྲུང་ཕྱ་ཞིག་པས། རང་དུ་རྟེན་གཞི་དོན་སྟོང་ཕྱ་
ཉམས། ཕྱི་ཕྱོད་དབང་བོ་ཡུལ་ཕྱ་མི་གསལ། འབྲེལ་བ་ཡན་ལག་ཕྱ་ཉམས་ནས་སྟོབས་འཛོར།
འབྲས་བུ་སྟོང་ཕྱ་ཉམས་ནས་ཟག་པ་ཕྱ་རང་ལྷགས་སུ་འཛོར་ཏི། དེ་དག་བྱེ་བྲག་ཏུ་བསེལ་ན་
མཛོར་བ་ས་ཡི་ཁམས་ཉམས། ལྷས་གྲུས་རེག་བྱ་མི་ཚོར་ཞེས་པས། རང་དུ་རྟེན་གཞི་མཛོར་བ་
སའི་ཁམས་ཉམས། དེའི་སྟོ་ཕྱི་ཕྱ་ལྷས་གྱི་དབང་བོས་རེག་ འཇམ་རྩལ་མི་ཚོར་བའོ། །ལག་གཡོན་
མི་ཐོག་སྟོ་དགུའི་ཟག་པ་ལྷགས་ཞེས་པ། མཛོར་བའི་རྩ་ལག་པ་གཡོན་གྲུས་པས། དེའི་འབྲེལ་བ་
ཟག་པ་ཁ་སྤྲོད་དབང་བོའི་སྟོ་ནས་ཁ་རྩ་རྩ་རྩ་འཇགས་པའོ། །མཁའ་མ་རྩའི་ཁམས་ཉམས་ན་བས་
སྟོ་མི་ཐོས། རྒྱང་གཡོན་མི་ཐོག་དྲི་རྩ་སྟོ་མི་ཐོས་ཞེས་པས། རང་དུ་རྟེན་མཁའ་མ་རྩའི་ཁམས་
ཉམས་པས། ཕྱི་ཕྱ་རྩ་བའི་དབང་བོས་སྟོ་མི་ཐོས། མཁའ་མ་རྩའི་རྩ་རྒྱང་པ་གཡོན་ལ་གྲུས་པས།
འབྲེལ་བ་རྒྱང་པ་གཡོན་མི་ཐོག་ དེ་ཡི་འབྲས་བུ་དྲི་རྩ་རང་ལྷགས་སུ་འབྲུང་བའོ། །མཆིན་པ་
མའི་ཁམས་ཉམས། ལྷས་རོ་མི་ཚོར་ལག་གཡས་མི་ཐོག་སྤྲོ་ནས་རྟུ་འབྲུང་ཞེས་པ། རང་དུ་རྟེན་
མཆིན་པ་མའི་ཁམས་ཉམས་པས། ཕྱི་ཕྱ་སྟོ་ལྷས་རོ་མི་ཚོར། མཆིན་པ་མའི་རྩ་ལག་པ་གཡས་ལ་
གྲུས་པས། འབྲལ་བ་ལག་གཡས་མི་ཐོག་ཅིང་སྤྲོ་ནས་རྟུ་འབྲུང་ངོ་། །སྟོ་བ་རྒྱང་གི་ཁམས་
ཉམས་པས་སྤྲོ་དྲི་མི་ཚོར། རྒྱང་གཡས་མི་ཐོག་དྲི་ཆེན་བཟློམས་ཀྱང་འཛོར་རོ་ཞེས་པ། རང་དུ་
རྟེན་སྟོ་བ་རྒྱང་གི་ཁམས་ཉམས་པས། ཕྱི་ཕྱ་སྟོ་སྤྲོ་ཡིས་དྲི་མི་ཚོར། འབྲེལ་བ་རྒྱང་པ་གཡས་མི་
ཐོག་ཅིང་། འབྲས་བུ་དྲི་ཆེན་རང་ལྷགས་སུ་འབྲུང་བའོ། །ཅི་ཏའི་ནམ་མཁའི་ཁམས་ཉམས།

མིག་གིས་གཟུགས་མི་མཐོང་། མགོ་བོ་མི་ཐེག་གསང་བའི་ཐེག་ལེ་འཆར་ཞེས་པ། རང་དུ་རྟེན་
 ཅི་ཏ་ནམ་མཁའི་ཁམས་ཉམས་པས། བྱི་ཅུ་སྟོ་མིག་གིས་གཟུགས་མི་མཐོང་། ཅི་ཏ་ནམ་མཁའི་
 རྩ་མགོ་ལ་གྱེས་པས་འབྲེལ་བ་མགོ་བོ་མི་ཐེག་ཅིང་། འབྲས་བུ་གསང་གནས་ནས་ཐེག་ལེར་རང་
 ལྷགས་སུ་འབྱུང་བའོ། །གཉིས་པ་འབྱུང་བ་སྤྱད་ཚུལ་བཞུན་པ་འདི་ལྟ་སྟེ། ས་ནི་ཆུ་ལ་ཐིམ་སྟེ་
 ལུས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱང་འཆར་ཞེས་པས། རྟེ་བ་སའི་འཁོར་ལོ་ཞིག་ནས་རྩས་པ་ཆུ་ལ་ཐིམ་པའི་རྟགས་
 སུ། ལུས་ཀྱི་སྟོབས་ཤོར་ལུས་སྟེ། ས་ལ་བྱིང་བ་སྐྱམ་བྱེད་པ་འབྱུང་། རང་གི་སྤང་བ་ལ་སྟེག་རྒྱ་ལྟ་
 བུའི། སའི་དྲངས་མ་འོད་སེར་བོ་ཞིག་འཆར། སྤང་བ་ལ་འོད་སེར་ལམ་པ་ཞིག་འབྱུང་ངོ་། །ཆུ་
 རི་མེ་ལ་ཐིམ་སྟེ། ལུས་ཀྱི་བཀྲག་ཀྱང་འཆར་ཞེས་པ། གསང་བ་ཆུའི་འཁོར་ལོ་ཞིག་ནས། རྩས་པ་
 མེ་ལ་ཐིམ་པའི་རྟགས་སུ། ལུས་ཀྱི་ཁ་སྐྱ་སྐྱམས་ནས་ལུས་ཀྱི་བཀྲག་ཀྱང་འཆར། སྤང་བ་ལ་སྐྱ་
 རིང་ལྟའི་འོད་ཐོན་བོ་ལམ་པ་འབྱུང་ངོ་། །མེ་ནི་ཆུང་ལ་ཐིམ་སྟེ། ལུས་ཀྱི་དྲོད་ཀྱང་འཆར་ཞེས་
 པ། ལུས་ཀྱི་དྲོད་སྤྱད་ཆེ་དྲིབ་སྟེ་མི་ཤེས། སྤང་བ་ལ་སྟོན་བྱ་མེ་ཁྱེར་ལྟར་བུའི་འོད་དམར་བོ་ལམ་
 ལམ་པ་འབྱུང་ངོ་། །ཆུང་ནི་སེམས་ལ་ཐིམ་སྟེ། དབུགས་ཀྱི་སྤྱད་ཀྱང་འཆར་ཞེས་པ། སྤངས་ཤིང་
 འབྲས་ཆོལ། དབུགས་སྤྱད་མི་ཤེས་མིག་གེན་ལ་ཐོག་པ་འབྱུང་། སྤང་བ་ལ་སྟོག་འབྲས་པ་ལྟ་
 བུའི་འོད་དམར་ལྗང་ལམ་ལམ་པ་འབྱུང་ངོ་། །སེམས་ཀུན་གཞིར་ཐིམ་སྟེ། དབུགས་ཆད་ལུས་
 སེམས་བལ་ཞེས་པ། ལུན་སུབ་སུབ་བྱེད་པ་དང་། མིག་ཏར་པོར་བཞུ་ཞིང་། དབུགས་ཁྲོག་གིས་
 ཆད། སྤང་བ་ལ་ནམ་མཁའི་དྲངས་མ་འོད་དཀར་བོ། ཟླ་བ་ཤར་བ་ལྟར་སྐྱེ་ལམ་པ་འབྱུང་
 ངོ་། །དེ་ནས་བྱི་དབུགས་ཆད་དོ། །བྱིའི་ཆོགས་དུག་འགག་དབང་བོ་ནང་དུ་འབྱས། རང་
 དབུགས་མ་ཆད་པས། ཤེས་པ་སྤར་བས་བདུན་འབྱུར་གྱི་གསལ་ཞིང་དྲངས་པ། སྟོང་གསལ་སྟེབ་
 གཡོགས་མེད་པར་འཆར་བ་འདི་ལ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བར་དོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། འདིའི་སྐབས་སུ་རབ་ཀྱི་ལྟ་
 བ་རྟོགས་པའི་གདེང་བསྟེད། འབྲིང་གིས་དུན་འཛིན་སྟོན་པའི་མདངས་བསྟེད། ཐ་མས་ཀྱང་
 བསྟེད་སྟོན་ལྟའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་། མས་ཀྱས་སྟེང་རྩེ་ཐབས་ལམ་ལས་སོགས་པ་གནད་དུ་བསྟུན་
 པས། རང་ངོ་སྟོང་ཅིང་རང་ས་ཟིན་པ་འདི་ནི་སྟེ་ཤིའི་བར་དོ་ལ་མ་བྱ་འཕྲོད་པ་ཡིན་ནོ། །འཆི་
 ཁའི་དུས་འདི་བདེ་སྤྱག་སོ་མཆོམས་ཡིན་ཞེས་པ། ཡར་བདེ་གནས་ཐོབ་པ་དང་། མར་ངན་
 འགྲོར་སྤྱང་བའི་སོ་མཆོམས། ལུས་སེམས་འབྲེལ་བའི་དུས་འདི་ཁོ་ནའོ། །བསམ་པ་བཟང་ངན་

འཕེན་པ་སྟོབས་ཆེ་བས་ཞེས་པས། སྐབས་འདིར་བསམ་པ་བཟང་ངན་གྱིས་བྱེད་པས། ས་གནས་
མཐོ་དམན་དུ་འཕེན་པའི་སྟོབས་ཆེ་བས། རྫོང་དང་བསྐྱུན་པའི་གདམས་པ་བཏབ་པ་གལ་ཆེའོ། །
དབང་བའི་རྫོང་དང་སྦྱོར་ལ་གདམས་པ་བཏབ་ཅིས་པ། རབ་འབྲིང་ཐ་མ་གསུམ་དང་སྦྱར་པའི་
གདམས་པ་བཏབ་སྟེ། གཟེར་བྱ་དང་མན་ངག་ལས་ཤེས་སོ། །

གཉིས་པ་རྟོགས་ནས་གོལ་ཚུལ། རིགས་ཀྱི་བྱ་རྟོགས་ནས་གོལ་ཚུལ་རབ་འབྲིང་ཐ་མ་
གསུམ་ཞེས་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་དབང་བོ་རབ་ནི་བྱ་ཁྱུང་སངས་ཀྱི་བྱ་དང་འབྲེལ་ཞེས་
པས། ཁྱུང་ཕྱག་མ་ཡི་ལྟ་ན་ཚུལ་གསུམ་རྟོགས་པས། རྫོང་རྒྱ་དང་བལ་མ་ཐག་འཕྲུར་ལ། སང་
ཕྱག་མ་ལྟ་ན་ཚུལ་གསུམ་རྟོགས་པས། མངལ་རྒྱ་དང་བལ་མ་ཐག་མཆོངས་པ་བཞིན་ནོ། །ཚུལ་
གསུམ་ད་ལྟ་རྟོགས་པས་ཞེས་པ་ཆེ་འདི་ཉིད་ལ་རྣལ་འབྱོར་བ་ལུས་ངག་ཡིད་ཀྱི་རྒྱ་རལ། རང་
རིག་མཛད་དུ་གྱུར། སྐྱ་གསུང་ཕྱགས་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་རྟོགས། སྤངས་པའི་སངས་རྒྱས་མི་གཟུགས་
ཅན་དུ་གྱུར་བའོ། །ལུས་སེམས་བལ་མ་ཐག་ཅིས་པས། ལུས་སེམས་བལ་མ་ཐག་བཅུ་དྲུག་ནམ་
སངས་[ལངས་]པ་ལྟར། ཉི་ཟླ་ཁ་སྦྱོར་གྱི་ཚུལ་དུ་སངས་རྒྱས་པའོ། །ཇི་ལྟར་རྒྱས་པའི་ཚུལ་ནི།
དེའི་ཆེ་འབྱུང་བ་དང་སྟོགས་བྱེད། འཁོར་བ་དོངས་ནས་སྒྲུགས། འབྲུལ་བ་རང་སར་སངས་ཉི།
ཀུན་གཤི་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ཕྱོགས་རིས་མེད་པའི་དབྱིངས་སྟུ། རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉི་མ་ལྟ་བུ་ཁྱུང་
གདལ་དུ་ཤར། སྐྱ་གསུམ་གྱི་ཆེ་འབྲུལ་ཉི་ཟེར་ལྟ་བུ་ཟེད་པ་མེད་པར་ཤར་ནས་འགོ་དོན་རྒྱ་ལག་
བྱེད་པ་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་དབང་བོ་འབྲིང་གི་གོལ་ཚུལ་ནི། དབང་བོ་འབྲིང་ནི་དེའི་
ཆེ་ཞེས་པ། འབྲིང་བར་དོ་དང་པོ་མ་གོལ་ཡང་། བོན་ཉིད་འོད་གསལ་གྱི་བར་དོ་གོལ་བས། དེ་
ལ་གཉིས་ཉི། འཆར་ཚུལ་དང་། གོལ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི་ཕྱི་མེ་ཆུ་ས་རྒྱུད་གི་སྤང་བ་འགག་ནས།
ནང་སྒྲོ་འོད་ཟེར་གསུམ་གྱི་སྤང་བ་འཆར་ཞེས་པས། ད་ལྟའི་མེ་ཆུ་ས་རྒྱུད་དང་ཕྱི་ནང་སྤོང་
བཅུད་ཀྱི་སྤང་བ་རང་རྒྱུད་པ་འདི་འགག་ནས། སྒྲོ་འོད་ཟེར་གསུམ་གྱི་སྤང་བ་འཆར་ཉི་འོད་
ལའི་སྤང་བ་སྤེང་འོག་ཕྱོགས་མཆོམས། མདུན་རྒྱབ་གམ་རྒྱང་མཐའ་དབུས་མེད་པར་འཆར་རོ། །
སྒྲོ་ཡང་བོན་ཉིད་སྟོང་བའི་རང་སྒྲོ་སེམས་ཉིད་ཀྱི་སྟོང་ནས་རང་འབྱུང་རྒྱན་ཆད་མེད་པར་གྲག་
གོ། །རིག་པའི་ཆེ་འབྲུལ་ལས་ཟེར་གྱི་སྤང་བ་འདི་འཆར་བྱ་བ་དང་། འདི་མི་འཆར་བྱ་བ་མེད་
དེ་ཅིར་ཡང་འཆར་རོ། །གདོས་པ་ཤ་ཁྲག་གི་ལུས་དང་བལ་ན། རིག་པ་རྟོན་མེད་གཅེར་བྱ་ཅ་

གནས་ཞེས་པས། རྣང་བ་ཡུལ་གྱི་སྒྲིབ་བྱེད་གདོས་པ་ལུས་གྱི་སྒྲིབ་བྱེད་དང་བལ་བས། རིག་པའི་
 དྲངས་སྟོགས་བྱེད་དེ། རིག་པ་རྟེན་མེད་གཅེར་བྱ་བ་འཆར་ལོ། ལས་དང་ཉོན་མོངས་ནམ་རྟོག་
 འཁྱུལ་བའི་ཚོགས་རྣམས་འགག་ནས་ཀུན་གཞི་སྒྲིབ་གཡོགས་མེད་པར་གནས་སོ། ཞེས་པས།
 ལས་དང་ཉོན་མོངས་འཁྱུལ་རྟོག་གི་ཚོགས་རྣམས་མ་སྤངས་རང་སར་དག་ནས། ཀུན་གཞི་སྒྲིབ་
 མེད་སྟོན་བལ་གྱི་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་འཆར་བའོ། ཀུན་གྱིས་པ་གོལ་ཚུལ་ནི། དེའི་ཆོ་དོན་བྱེད་ལྟ་
 མཐོང་ལ་དོ་སྟོད་ཅིང་གོམས་པས། མངོན་ཤེས་དྲུག་དང་རྩེས་དྲན་དྲུག་ཤར་ནས་སངས་རྒྱས་ཏེ་
 ཞེས་པ། ཆོ་འདི་ལ་ཐུར་ལྟར་དོན་གཞི་དང་རིག་པའི་དོན་ལ་དོ་སྟོད་ཅིང་། ལྟ་མཐོང་སྒྲོའོད་
 ཟེར་གསུམ་རང་རྣང་དུ་དོ་སྟོད་པའི་དོན་ལ་གོམས་པས། བོན་ཉིད་འོད་གསལ་གྱི་བར་དོ་ལ་
 མངོན་ཤེས་དྲུག་དང་རྩེས་དྲན་དྲུག་ཤར་ནས་སངས་རྒྱས་པའོ། མངོན་ཤེས་དྲུག་ནི་རིག་པ་རྟེན་
 མེད་དུ་གནས་པས། ཆོ་ཐུ་ཕྱི་ཤེས་ཞེས་པས། གདོས་པ་ལུས་གྱི་སྒྲིབ་བྱེད་དང་བལ་བས། རྟེན་
 མེད་གྱི་རིག་པས་ཐུ་ཕྱི་ཤེས་རྣམས་ཤེས་པའོ། ཀུན་གཞི་སྒྲིབ་མེད་དུ་གནས་པས་ལས་རྒྱ་
 འབྲས་ཤེས་ཞེས་པ། ཀུན་གཞི་མེ་ལོང་ལ་ལས་འབྲས་གྱི་གཟུགས་བརྟན་ཤར་བས། ལས་འབྲས་
 གྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པའོ། ལྟའི་མིག་རྣམ་པར་དག་པས་དག་མ་དག་གི་ཞིང་ཁམས་ཤེས་
 ཞེས་པས། ཤའི་མིག་ལ་འདས་པའི་ལྟའི་མིག་ཐོབ་པས་དག་པ་རིགས་ལྟའི་ཞིང་ཁམས་དང་། མ་
 དག་པ་རིགས་དྲུག་ཞིང་ཁམས་གྱི་ཁྱད་པར་ཤེས་པའོ། སྒྲོའོད་ཟེར་གསུམ་གྱི་རྣང་བ་ཤར་བའི་
 ཆོ། བོན་ཉིད་འོད་གསལ་གྱི་བར་དོ་ཡིན་པར་ཤེས་ཞེས་པ། རྣང་བ་ཆེན་པོ་གསུམ་ཤར་བའི་
 རྒྱུན་གྱིས། བོན་ཉིད་འོད་གསལ་གྱི་བར་དོ་ཤར་བར་ཤེས་པའོ། རྩོད་བོ་ཉིད་ལ་དོ་སྟོད་པས་སྒྲུ་
 གསུམ་རང་སེམས་ལ་ལྟན་གྱིས་གྲུབ་པར་ཤེས་ཞེས་པས། ཆོ་འདི་སེམས་ཉིད་ལ་དོ་སྟོད་པས་བར་
 དོར་སངས་རྒྱས་ཏེ། སྒྲུ་གསུམ་རང་ལ་རང་ཆས་སུ་ཡོད་པར་དོ་སྟོད་པའོ། ལྟ་མཐོང་ལ་དོ་
 སྟོད་པས་སྒྲོའོད་ཟེར་གསུམ་རང་རྣང་སྒྲུ་གསུམ་གྱི་རྣང་བར་ཤེས་ཞེས་པས། ཆོ་འདི་ལྟ་མཐོང་
 འོད་གསལ་གྱི་རྣང་བ་རང་རྣང་དུ་དོ་སྟོད་པས། བར་དོར་སྒྲོའོད་ཟེར་གསུམ་རང་རྣང་སྒྲུ་གསུམ་
 གྱི་ཚལ་དུ་དོ་སྟོད་ཏེ། ཐུར་འདྲིས་གྱི་མེ་དང་འཕྲད་པ་བཞིན་ནོ། རྩེས་དྲན་དྲུག་ནི། ཐོག་མར་
 ཆོ་འཕོས་པ་དྲན་ཞེས་པ། ཆོ་འདིར་དོ་སྟོད་པ་དང་། རྣང་བ་གསུམ་ཤར་བའི་རྒྱུན་གྱིས་ཆོ་
 འཕོས་པ་དྲན་པའོ། རྟེན་ས་བར་དོ་ཡིན་པར་དྲན་ཞེས་པས། བར་དོ་ལ་བར་དོ་དོ་སྟོད་པས་

པའོ། །དེ་ནས་རིག་པ་རྟེན་མེད་དུ་གནས་བྱ་ཞེས་པ། ཚེ་འདིར་ངོ་སྤྲད་པས་རིག་པ་རྟེན་མེད་
གཅེར་བུར་གནས་པ་བྱ་པའོ། །དེ་ནས་སྤྲོ་མའི་གདམས་ངག་རྗེས་སུ་བྱ་ཞེས་པ། སྤར་ངོ་སྤྲད་
པས་བར་དོ་གཙོད་པའི་གདམས་ངག་བྱ་པའོ། །དེ་ནས་སྤྲོ་འོད་ཟེར་གསུམ་རང་སྤང་ཡིན་པར་
རྗེས་སུ་བྱ་ཞེས་པས། སྤར་སྤང་བ་གསུམ་རང་སྤང་དུ་ངོ་སྤྲད་པའི་དོན་བྱ་པའོ། །དེ་ནས་
རང་སེམས་སངས་རྒྱས་ཡིན་པར་བྱ་ཞེས། སྤར་ཡུལ་ཅན་མ་བུ་རྩལ་གསུམ་དོན་གྱི་སངས་རྒྱས་
སུ་ངོ་སྤྲད་པའི་དོན་བྱ་པའོ། །དེ་ལྟར་མངོན་ཤེས་དུག་དང་། རྗེས་བྱ་དུག་ནི་བོན་ཉིད་འོད་
གསལ་གྱི་བར་དོར་གྲོལ་བའི་རྒྱ་རྒྱུན་ཡིན་ནོ། །རྒྱུན་དེས་གྲོལ་བའི་ཚུལ་ནི། རིག་པ་གཅེར་བུར་
རྗེན་གྱིས་རྟོགས་ཞེས་པ། རང་སྤང་དུ་ཤེས་པའི་རྒྱུན་གྱིས། རྣམ་རྟོག་གོས་དང་བལ་བའི་རིག་པ་
ཡེ་ཤེས་གཅེར་བུ་རྗེན་པར་རྟོགས་པའོ། །ཀུན་གཞི་སྤྲོ་མེད་སལ་གྱིས་རྟོགས་ཞེས་པ། འབྲུལ་
བས་སྤྲོ་མ་ཚུང་བའི་ཀུན་གཞི་ཟང་ཐལ་དུ་སལ་གྱིས་རྟོགས་ཏེ། སྤྲོ་བལ་གྱི་རྣམ་མཁའ་ལ་ཉི་
མ་ཤར་བ་བཞིན་ནོ། །རྟོགས་ནས་རིག་པ་རང་ས་ཟེན་པས་སྤང་བའི་རྗེས་སུ་མི་འབྲང་ཞེས་པས།
དེ་ལྟར་རྟོགས་པས་རིག་པས་རྒྱལ་བོ་རང་ས་ཟེན་ནས། སྤང་བ་དམངས་དང་འབྲུ་བའི་རྗེས་སུ་
མི་འབྲང་བའོ། །སྤང་བའི་རྗེས་སུ་མི་འབྲང་བས་སྤང་བ་རང་སྤང་སྤྲོ་མར་གྲོལ་ལོ། །ཞེས་པ།
ཡུལ་སྤང་བ་གསུམ་གྱི་རྗེས་སུ་མི་འབྲང་བས་སྤང་བ་བདེན་མེད་དུ་རང་གྲོལ་པའོ། །སྤང་བ་རང་
སྤང་དུ་གྲོལ་བས་འབྲུལ་བ་རང་སངས་སུ་སངས་ཞེས་པ། སྤང་བ་གྲོལ་བས་འབྲུལ་བ་རང་སངས་
ཏེ། དཔེར་ན་ཐག་པ་ཁ་བོ་ལ་ཐག་ཁར་ཤེས་པས། སྤྲུལ་འཛིན་གྱི་ཤེས་པ་མི་སྤྲེལ་བ་བཞིན་ནོ། །
འབྲུལ་བ་རང་སངས་སུ་སངས་པས་སྤྲུ་གསུམ་རང་ཤར་དུ་ཤར་ཞེས་པས། འབྲུལ་བ་སངས་པས་
སྤྲུ་གསུམ་རང་དུ་ཤར་ཏེ། དཔེར་ན་ཉི་མ་སྤྲོ་མེད་ཤིང་གྲོལ་བ་སངས་པའི་ཚོ། ཉི་མ་མངོན་དུ་ཤར་
བ་བཞིན་ནོ། །སྤྲུ་གསུམ་རང་ཤར་དུ་ཤར་བས་འགོ་དོན་རང་ཤུགས་ལས་ལྷན་པར་འགྱུར་རོ། །
ཞེས་པས། སྤྲུ་གསུམ་ཉི་མའི་སྤྲོ་བོ་ལྷ་བུར་ཤར་བས། སྤྲོ་ལས་ཉི་མའི་ཟེར་ལྷ་བུ་ཕྱགས་མེད་
དུ་འཕྲོས་ནས། འགོ་དོན་རྒྱ་ལག་ཕྱད་པ་ལྷན་པར་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་དབང་བོ་ཐ་མའི་གྲོལ་
ཚུལ་ནི། དབང་བོ་ཐ་མ་ནི་གདམས་པ་འདིའི་སྒྲོལ་ཞུགས་ཀྱང་། གོ་རྟོགས་རྒྱུ་བས་བོན་ཉིད་
འོད་གསལ་གྱི་བར་དོ་ལ་ངོ་མི་ཤེས་ཏེ་ཞེས་པ། གདམས་པ་འདི་བཞུན་ཡང་སྤྲོ་རྒྱུ་བ་དང་།
གོམས་པ་ཞན་པ་རྣམས་ནི་བོན་ཉིད་འོད་གསལ་གྱི་བར་དོ་ཤར་ཡང་ངོ་མི་ཤེས་པས་སྐབས་དེར་

མི་གྲོལ་ལོ། བྲིད་པ་ལས་ཀྱི་བར་དོར་འབྱུལ་ལོ་ཞེས་པ། རྩེ་ཤི་ལས་ཀྱི་བར་དོ་ཡི་སྤང་བ་ཤར་ཏེ།
 རུང་ཙམ་འབྱུལ་ནས་སྤང་བ་རང་ཁ་མར་གྱུར་ཡང་། ཅི་ཞིག་ལ་སྤང་བ་གསུམ་དག་པ་འབའ་
 ཞིག་ཏུ་འཆར་ཏེ། གསལ་བའི་འོད་གསལ་ཤར། བདེ་བའི་གནས་མཐོང་། ཡི་དམ་གྱི་སྤྲུགས་ལ།
 སྒྲ་མས་ལུང་སྟོན་པ་ལས་སོགས་འབྱུང་ངོ་། གདམས་ངག་གི་དབང་གིས་བདེ་འགྲོ་ཡི་ལུས་ཐོབ་
 རྟེ་ཞེས་པ། གདམས་ངག་ཐོས་པ་ཙམ་གྱིས་ཡོན་ཏན་གྱིས། སྐབས་དེར་དབང་ཏེ་ཉམས་སུ་སྤངས་
 པས་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་རང་དབང་ཅན་གྱི་རྩེ་སྟོན་ཏུ་པར་ཅན། བདེ་འགྲོ་ལྟ་མེད་ལུས་ཐོབ་
 པའོ། ལས་འཕྲོད་དག་པས་སྟོན་གྱི་བག་ཆགས་སང་ནས་ཞེས་པས། གདམས་ངག་ཐོབ་པའི་ལས་
 འཕྲོ་ཡོད་པས། དེའི་བག་ཆགས་སང་ནས་རྒྱེན་གྱིས་དབང་པ་རྒྱུན་ཆགས་ཏེ། གདམས་པ་འདིའི་
 སྟོར་འབྱུག་པར་འགྱུར་ཏེ། རྩེ་བ་གཅིག་གིས་ཐར་བ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པ། ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ་འམ་
 སོ་ལྷ་ལ་ཤེས་རབ་ཏུ་པར་ཅན་གྱི། སུམ་རུ་སོ་ལྔ་འམ་ཞེ་ལྷ་ལ་ཉམས་རྟོགས་ཏུ་པར་ཅན་གྱི་
 བས། ལྷ་བརྩེ་རྩ་ལྔ་འམ་དུག་རུ་རྩ་ལྔ་ལས་སོགས་ལ་ལུས་འཇའ་འོད་དུ་ཡལ་ཏེ། དེ་ཉིད་ཆོ་
 གཅིག་ལ་སངས་རྒྱས་པའམ། བར་དོ་དང་པོ་ལ་སངས་རྒྱས་པའོ། །

གསུམ་པ་མ་རྟོགས་འབྱུལ་ཚུལ་བཟན་པ་ནི། གདམས་པའི་སྟོན་མ་ཞུགས་གང་ཟག་ཐ་
 མལ་ནས། ལུས་སེམས་བྲལ་ནས་རིག་པ་འོད་གསལ་གྱི་ངང་ལ་གནས་པའི་ཆོ། ལས་དབང་
 ངན་པས་གནས་ལུགས་སྤྱི་བ་གཡོགས་མེད་པར་གསལ་ཡང་ངོ་མི་ཤེས་པའོ། འབྱུ་བའི་རྒྱུང་ལངས་
 རིག་པའི་མཆོ་མོ་བསྟོད། བག་ཆགས་རྩ་གཉེར་ནས་རྟོག་ཅ་སྐབས་འབྱུག་ཞེས་པས། དེའི་ཆོ་
 འབྱུ་བ་ནས་རྟོག་གི་རྒྱུང་ལངས་པས། རིག་པའི་མཆོ་མོ་བསྟོད་དེ་བག་ཆགས་ཀྱི་རྩ་གཉེར་
 འབྱུགས་ཤིང་ནས་རྟོག་ཅ་སྐབས་འབྱུག་པའོ། གུན་གཞི་ནམ་མཁའ་འབྱུལ་བའི་སྤྱིན་གྱིས་སྤྱི་བ་
 ཅས་པས། གུན་གཞི་ནམ་མཁའ་དང་འདྲ་ལ། འབྱུལ་བའི་སྤྱིན་ནི་ཤེ་ཕུན་དང་འདྲ་བས་
 བསྤྱིབས་ཏེ། མི་གསལ་བར་གྱུར་བའོ། རིག་པ་ཉོན་མོངས་སྤྲུག་གིས་གཡོགས་ཞེས་པ། རིག་པའི་
 ཡེ་ཤེས་ཉི་མ་དང་འདྲ་བ་ལ། ཉོན་མོངས་སྤྲུག་དང་འདྲ་བས་གཡོགས་ནས་མི་སྤང་བར་གྱུར་
 བའོ། སྤྱོད་ཟེར་གསུམ་གཞན་སྤང་འབྱུལ་བར་མཐོང་ཞེས་པ། རིག་པའི་རྩལ་སྤང་བ་ཆེན་པོ་
 གསུམ་རང་སྤང་གི་ཡུལ་དུ་སྒྱུ་མ་ཉར། རང་འབྱུང་དུ་ཤར་ཡང་གཞན་སྤང་བདེན་པར་མཐོང་
 བའོ། གདམས་ལས་ཀྱི་མཐོང་སྤང་གཉིས་སུ་ཤར་ཞེས་པ། འཆར་གཞི་སྤྱོད་ཟེར་གསུམ་ལ་

དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་འོད་དང་གཞུང་ལས་ཞིང་ཁམས་སྤྱོད་གཞུགས་ལས་སོགས་དག་པའི་མཐོང་སྣང་
 དུ་ཤར་རོ། རྒྱུག་པའི་ལས་ཀྱིས་སྤྱོད་དོང་རོ་ལྷང་ང་རོ་འཛིགས་གཞུགས་ལས་སོགས་མ་དག་
 པའི་མཐོང་སྣང་དུ་ཤར་རོ། ཡིད་ཀྱི་ལུས་ཅན་ལྷ་མའི་གཞུགས་སུ་མཐོང་ཞེས་པ། གདོས་པ་ཅན་
 རྣམས་སྣང་བྱེད་ཀྱི་དངོས་གཞུགས་མེད་ཅིང་། མི་ལམ་བག་ཆགས་ཀྱི་ཡིད་གཞུགས་ལ་བརྟེན་པ།
 སྤྱོད་བ་ལྷ་མའི་ལུས་སུ་སྣང་བའོ། བར་དོར་ཇི་ཅམ་སྤོང་གི་སྤྱོད་ཆ་ལ་བྱི་མའི་ལུས་སྣང་འཆར་
 ཀྱང་གསུངས་སོ། །དབང་བོ་ཀུན་ཚང་ཐོགས་མེད་ལས་ཀྱིས་རྒྱ་ཞེས་པ། དབང་རྟེན་མེད་པ་
 དབང་བོ་ཀུན་ཚང་པ། བག་ཆགས་ཀྱི་རྒྱུ་སྤྱོད་ཀྱི་ལས་མཐུན་པའི་མངལ་མ་ཡིན་པ།
 གཞན་ས་རྩོལ་བྱ་གནས་ཁང་ལས་སོགས་གང་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པར་བསམ་པར་ཅམ་གྱིས་
 བྱིན་པ། ལས་ཀྱི་རྒྱ་འཕྲུལ་ཤུགས་ཀྱིས་རིགས་དྲུག་གི་གནས་ཀུན་ཏུ་རྒྱ་ཞིང་། ད་རེས་འཁོར་བ་
 བར་དོ་ནང་དང་ལྷ་མེག་དག་པ་མ་གཏོགས་གཞན་གྱིས་ལྷ་བར་མི་མཐོང་། བར་དོ་དེ་དག་སྤྱུག་
 བསྐྱེད་ཀྱི་ཚད་ནི། རྟེན་པའི་གནས་མེད། སྤྱོད་པའི་མགོན་ཡང་མེད། ཅུ་སྤྱུག་མས་བོར་བའི་དཔེ་
 དང་མཚུངས་ཞེས་པས། རིག་པ་ལ་བརྟེན་ས་མེད་པའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ནི། རྣམ་གཞུག་ཆད་པའི་
 སྣང་བྱ་ལ། བརྟེན་པའི་ལྷན་དང་བྲལ་བ་ལྟ་བུ། བརྟེན་པའི་ལུས་ཚོལ་བའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་དང་།
 སྤྱོད་པའི་མགོན་མེད་སྤྱུག་བསྐྱེད་མཚོ་མོ་བཅོལ། ཉ་མོ་བྱེ་ཚམ་འགྲེ་པའི་དཔེ་དང་མཚུངས་ཞེས་
 པས། འཕྲུལ་བའི་སྤྱུག་གིས་འཐེབས་པས། སྤྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་མཚོ་མོ་བཅོལ་ཏེ། ཉ་མོ་བྱེ་ཚམ་ལ་
 འགྲེ་ཐོག་བྱེད་པ་ལྟ་བུའོ། །བག་ཆགས་རྒྱུང་ལངས་རིགས་དྲུག་གོང་ཁ་འགྲིམས། ཟོ་རྒྱ་རྒྱུད་མ་
 ཤིང་རྟེན་འཁོར་ལོ་འདྲ་ཞེས་པས། ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་ཀྱི་རྒྱུད་གིས་དེད་པས། རིགས་དྲུག་གི་
 གནས་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་པ། ཟོ་རྒྱུད་རྒྱུད་མ་ཤིང་རྟེན་འཁོར་ལོ་བཞིན་ནོ། །སྤྱོད་
 པའི་ཐབས་མེད་ཁམས་གསུམ་སྤྱིར་རེ་རྩེ། ཞེས་པས། དེ་ལྟར་སྤྱུག་བསྐྱེད་དཔག་ཏུ་མེད་པ་རྒྱས་
 ཀྱང་། རང་ལས་རང་ལ་སྤྱིན་པས། སྤྱོད་པའི་ཐབས་ཀྱི་འཕོང་བའི་སེམས་ནི། སྤྱིང་རྩེད་གནས་
 སུ་གྱུར་བའོ། །ཐར་བའི་དུས་མེད་སྤྱོད་ཚད་འོ་རེ་བརྒྱལ། ཞེས་པས། དུས་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས།
 འཁོར་བ་མཐའ་མེད་དུ་འབྱུངས་ཏེ། སྤྱུག་བསྐྱེད་དཔག་མེད་ཉམས་སུ་ཕྱོད་བས་འོ་བརྒྱལ་བའོ། །
 འཕྲུལ་བའི་ཉེས་དམིགས་སོམས་ལ། འཛིག་རྟེན་སྣང་བ་རྒྱུ་ཏུ་བསྐྱུར་ཞེས་པ། འཕྲུལ་འཁོར་གྱི་
 ཉེས་དམིགས་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་སྤྱོད་ཚད། དེ་ལས་ཐར་དཀའ་བ་ལས་སོགས་བསམ་ལ། འཛིག་རྟེན་

གྱི་སྤང་བ་བྱུང་ཏུ་བསྐྱར་རོ། །ལམ་ལ་བཙོན་འགྲུས་སྦྱིད་ཅིག་སྐལ་ལྷན་རིགས་ཀྱི་བྱ་ཞེས་པ།
འཁོར་བའི་རྫོག་ཐབས་ཟབ་ལམ། ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་བཙོན་འགྲུས་སྦྱིད་ཅིག་ཅེས་གདམས་ཞིང་
བསྐལ་བའོ། །གསུམ་པ་མདོར་བསྡུས་ནི་དེ་ལྟར་རྟོགས་ནས་སངས་རྒྱས་པ་དང་། མ་རྟོགས་
འཁོར་བར་འབྱུངས་པ་གཉིས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆུ་མས་བར་དོ་ལ་བྱུག་པས། འཁོར་འདས་ཀྱི་གྲུས་ཚུལ་
གནད་ཅེས་པ། བར་དོ་དུས་ཀྱི་སྦྱོན་མ་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་ཕབ་བའོ། །

གསུམ་པ་མདོར་བསྡུས་ལ་ལྟ་སྟེ། གདམས་པ་འདིའི་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན། གང་ལ་ཇི་ལྟར་
བསྟན་ཚུལ། སྦྱོན་པ་སྤྱུལ་སྤྱིའི་གཤེགས་ཚུལ། རྣམས་འབྱུག་ཡོན་ཏན་གྱི་ཐོབ་ཚུལ། གཞུང་དོན་
རྫོགས་པའི་མདོ་སྤྱད་དོ། །དང་པོ་ནི་རིགས་ཀྱི་བྱ། བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་གནད་དུག་པོ་འདི་ནི།
སེམས་མེད་པ་རྣམས་ཀྱི་སྦྱོན་མ་ཞེས་པ། སྦྱོན་མེ་བཏེགས་ན་རྣམས་མེད་པ་ད་ལྟ་ཉིད་དུ་མཐོང་བ་
ལྟར། གདམས་པ་འདི་ཡི་རང་སེམས་དངོས་པོ་མེད་པ། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཇི་ལྟར་མཐོང་དུ་
ཅེར་རེ་སྦྱོན་པར་བྱེད་པའོ། །སེམས་མ་མཐོང་བ་རྣམས་ཀྱི་མེ་ལོང་ཞེས་པ། བཞིན་མ་མཐོང་བ་
མེ་ལོང་ལ་བསྟན་ན་མཐོང་བ་བཞིན། གདམས་པ་འདིས་སེམས་མ་མཐོང་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་
བར་བྱེད་པའོ། །སེམས་བློས་པ་རྣམས་ཀྱི་ལྷགས་ཀྱི་ཞེས་པ། ལྷགས་ཀྱིས་རྣམས་གང་ཡིན་པ་འཛིན་
པ་ལྟར། གདམས་པ་འདིས་སེམས་མི་གནས་ལུལ་ལ་འགྱུ་བའི་བློས་པ་འཛིན་པར་བྱེད་པའོ། །
སེམས་སྦྱོར་བ་རྣམས་ཀྱི་གཟེར་བྱ་ཞེས་པ། གཟེར་བྱས་མི་འཆུག་མི་འབྲལ་བ་འདེབས་པར་བྱེད་
པར་ལྟར། གདམས་པ་འདི་ཡིས་སེམས་སྦྱོར་པའི་མཐར་མི་འཆུགས་ཤིང་། དོན་དང་མི་འབྲལ་
བར་གཟེར་འདེབས་པར་བྱེད་པའོ། །སེམས་རྒྱགས་པ་རྣམས་ཀྱི་གསལ་འདེབས་ཞེས་པས། རིག་
པ་མངོན་དུ་ཤར་བར་བསྟན་པས། བྱང་རྒྱགས་རང་སར་སངས་ཤིང་སྦྱིབ་མེད་རང་གསལ་སུ་
སྦྱོན་པར་བྱེད་པའོ། །སེམས་ལྡེང་བ་རྣམས་ཀྱི་ཐོགས་འདོན་ཞེས་པས། ངོ་མ་ཤེས་པ་ཤེས་པར་
བྱས་ནས། རིག་པ་གཞི་ཐོག་ཏུ་བསྐྱེལ་ཞིང་། མ་བྱ་ད་ལྟ་ཉིད་དུ་སྦྱོང་བར་བྱེད་པའོ། །སེམས་
རེངས་བ་རྣམས་ཀྱི་གཉའ་ཤིང་ཞེས་པ། སེམས་ཚོད་པ་རྣམས་འདུལ་ཞིང་རྣལ་དུ་སྤེབས་ནས་
སྦྱོང་དུ་ཞི་བར་བྱེད་པའོ། །སེམས་བཅིངས་པ་རྣམས་ཀྱི་ལྷེ་མིག་ཅེས་པས། སྤྱག་བཙོར་གྱི་སྦྱོག་
ལས་བཀྲོལ་ནས། རང་ཤར་རང་གྲོལ་ཆེན་པོར་གཏན་ལ་འབེབས་པར་བྱེད་པའོ། །གཉིས་པ་ཇི་
ལྟར་བསྟན་ཚུལ་ནི། མ་འོངས་པའི་དུས་ན་བཏང་བཞག་གི་ཚོད་བབྱང་ལ་ཞེས་པ། གདམས་པ་

བསྟན་པའི་དུས་ལ་བབ་མ་བབ། བཀའ་ཁྱུ་རྗེས་གནང་གི་ཚད་ཟིན་པར་བྱའོ། དབང་བོའི་སྟོང་
 དང་སྒྱར་ལ་ཞེས་པ། དབང་བོ་རབ་འབྱེང་མ་མ་གསུམ་ལ། གདམས་པ་ཡང་དེ་དང་མཐུན་པར་
 སྟོ་ལ་གང་འབེབས་རྒྱུ་ལ་ཅི་འབྱོར་དུ་སྟོན་པའོ། སྐལ་ལྷན་གྱི་གང་ཟག་མ་ནོར་ལམ་ལ་བྲིད་
 ཅིག་ཅེས་པས། སྟོང་ལྷན་གྱི་གང་ཟག་ལམ་ལ་བྲིད་ལ་སྒྱུར་དུ་ཐར་བ་ལ་བྲིད་ཅིག་ཟེར། རྗེས་
 གནང་དང་བཅས་ཏེ་གསུངས་པའོ། གསུམ་པ་སྤྱུལ་སྤྱིའི་གཤེགས་ཚུལ་བསྟན་པ་ནི་ཞེས་གསུངས་
 བས་སྤྱུལ་སྤྱི་དེ་ནམ་མཁའ་ལ་གཞུང་ཡལ་བ་བཞིན་མི་སྤང་བར་གྱུར་ཏོ། ཞེས་པ་འདུལ་བའི་
 དུས་ལ་བབ་པའི་གང་ཟག་སྐལ་ལྷན་ལ་གདམས་པ་འདི་གསུངས་ནས། སྤྱུལ་སྤྱི་དེ་འགྲོ་དོན་ཚུབ་
 བས་དབྱིངས་སུ་གཤེགས་ཏེ། དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་ལ་གཞུང་ཡལ་བ་བཞིན་ནོ། བཞི་བ་ཡོན་
 ཏན་གྱི་ཐོབ་ཚུལ་ནི། གུ་རུབ་སྤང་བཞེར་ལོད་པོ་ཡང་རིག་པ་དམར་ཐག་ཚད་ནས་ཞེས་པ། ལས་
 ལྷན་གྱི་གཤེན་པོ་དེ་ཡང་། བཅིངས་ཚད་ཀྱི་སྟོག་ལས་བཀྲོལ། ང་བདག་གིས་དྲེགས་པ་དང་བྲལ།
 ཡིད་ཆེས་ངེས་ཤེས་ཐག་ཚད། རྟོགས་ཐོབ་དུས་གཅིག་དུ་གྱུར་བའོ། མཆོག་ཐུན་མོང་གི་ཡོན་
 ཏན་རྩ་འཕྱུལ་དུ་མ་ལ་མངའ་བསྟེམས་པར་གྱུར་བའོ། མཆོག་གི་ཡོན་ཏན་ཉ་དགོངས་ཉམས་
 རྟོགས་ཐམས་ཅད་མཐར་ཕྱིན་ཞིང་། རང་རིག་ཡེ་ཤེས་མངོན་དུ་གྱུར་བའོ། ཐུན་མོང་གི་ཡོན་
 ཏན་རྩ་འཕྱུལ་མཐུ་བྱིན། གྲུབ་ཏེགས་མངོན་ཤེས་ལས་སོགས་ཁྱུང་པར་དུ་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་དུ་མ་
 དང་ལྷན་ནོ། རྩ་བ་རྫོགས་པ་མདོར་བསྟུ་ནི། སྟན་བརྒྱུད་ལ་མི་ཆོག་གི་སྟངས་མ་ཞུགས་པ།
 རྫོགས་ཆེན་སྟོན་མ་རྫོགས་སོ། ཞེས་པ་སྟན་བརྒྱུད་ནི་ཟབ་དོན་གྱི་གདམས་པ་མཐར་ཐུག་པ།
 སྟན་ནས་སྟན་དུ་བརྒྱུད་པའོ། མི་ཆོག་གི་སྟངས་མ་ཞུགས་པ་ནི། རྟོགས་ལྷན་གྱིས་སྟན་བརྒྱུད་ཟམ་
 མ་ཆད་པ། ཕྱིན་ཆོབས་ཀྱི་ན་བུན་མ་ཡལ་བ། དཔེ་རྒྱུད་དམ་ཆོག་གི་རྒྱུད་རྒྱུད་པར་མ་སོང་བ།
 བརྒྱུད་པ་ལ་སེལ་མ་ཞུགས་པ། འདྲེས་མ་ཁྱེར། བཀའ་ས་འོག་དུ་མ་སོང་བས། ཁྱུང་པར་
 འཕགས་པའོ། རྫོགས་ཆེན་ནི་ཉ་བ་ཡང་ཅེ་སྟེ་མེད་ཀྱི་དོན་དང་འབྲེལ་ཞིང་། གདམས་ངག་
 གིས་སེམས་ཅན་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡར་ལྷན། ལྷན་གྲུབ་དུ་རྫོགས་པར་ཡོད་པ་དེ་ལྟར་
 སྟོན་པའོ། སྟོན་མ་ནི་དོན་མི་གསལ་བ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་གདམས་པ་ཁྱུང་པར་ཅན་ཡིན་པའོ། །
 རྫོགས་སོ་ནི་ཆོག་གི་སྟངས་མ་མེད་ཅིང་། དོན་གྱི་དགོངས་པ་ཚར་བའི་མཐའ་བསྟན་ནོ། དེ་ལྟར་
 རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་ཞང་ཞུང་སྟན་བརྒྱུད་ཀྱི་གདམས་པ་ལས་མན་ངག་དམར་བྲིད་དུ་བཤད་པ།

སྒོན་མ་ནམ་པ་བྱུག་གི་དགོངས་དོན་ལེགས་པར་བཀོལ་བ། གྲུབ་ཆེན་གོང་མ་ནམས་ཀྱི་གསུང་
དང་། རྟོགས་ཐུན་དམ་པ་ནམས་ཀྱི་ཕྱག་ལེན་དང་མི་འགལ་བར། བྱ་སྒོམ་རྒྱལ་བ་གཡུང་བྱུང་
ལ། འོག་སྒོན་སྒོམ་ཆེན་བཀའ་ཤེས་ཤེས་རབ་བྱ་བའི་ཉམས་ལེན་པས། དད་མོས་གྲས་པའི་ཚུལ་
བས་ཆེར་བསྐྱེད་ནས། ཡི་གེར་བཀོད་ཅིང་སྦྱར་བ་རྫོགས་སོ། །

རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་ཞང་ཞུང་སྟན་རྒྱུད་ལས་སྟོན་མའི་
འབྲེལ་བ་ཉི་འོད་རྒྱན་བཞུགས།

༼བ༽

ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་རང་རིག་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ལ་ཕྱག་འཆམ་ལོ། །འདིར་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་
མཐར་ཐུག་གནད་ཀྱི་མན་ངག་རིག་པ་གཅེར་མཐོང་དུ་བསྟན་པ། བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་གནད་
དུག་ཅེས་བྱ་བ་འདི་ལ་གསུམ་སྟེ། མན་ངག་ལ་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་སྟོན་དུ་བཅོད་པ་ཟླ་དྲུག་
དོན་དང་། གང་གཏན་ལ་དབབ་པར་བྱ་བའི་ངོ་བོ་གཞུང་གི་དོན་དང་། མདོ་ཡོངས་སུ་འདུས་
པ་མཇུག་གི་དོན་དང་གསུམ་མོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཕྱག་འཆམ་བ་དང་། ཟླ་དོན་དངོས་
སུ་བསྟན་པ་དང་། མདོ་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ནི་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་རང་རིག་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ལ་
ཕྱག་འཆམ་ལོ། །ཞེས་པ་འདི་ལ་གཉིས་ཏེ། ཐུགས་རྗེའི་སྟོན་པ་ལ་སྦྱར་བ་དང་། རང་རིག་གི་
སྟོན་པ་ལ་སྦྱར་ཏེ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་ཕྱག་གི་ཡུལ་དང་། ཕྱག་འཆམ་བ་དངོས་སུ་བསྟན་པ་
གཉིས་སོ། །ཕྱག་གི་ཡུལ་ལ། ཀུན་ཏུ་ནི་གདུལ་བྱའི་བྱེ་བྱག་མ་ལུས་པ་ཡིན། བཟང་བོ་ནི་ཐུགས་
རྗེ་ཆེན་པོ་ཀུན་ལ་ཉི་རིང་མེད་པར་སྟོམས་པའོ། །རང་རིག་ནི་སྦྱོར་གྲང་མ་བསྟན་རང་ལ་རང་
ཤར་བའོ། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཤེས་བྱ་ཇི་ལྟ་བུ་དང་། ཇི་སྟེད་པ་ཐམས་ཅད་མ་ལུས་པར་ས་
ལེར་གཟིགས་པའོ། །གཉིས་པ་ཕྱག་འཆམ་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཕྱག་འཆམ་བ་དངོས་སུ་བསྟན་པ་
དང་། ཕྱག་འཆམ་བའི་དགོས་དོན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་དངོས་བཟུང་ལུས་ཀྱི་ཕྱག་དངོས་མེད་
ངག་གི་ཕྱག་དོན་དམ་ཡིད་ཀྱི་ཕྱག་དང་གསུམ། རྩལ་བ་སྟེ་སྦྱི་དང་མཐུན། གཉིས་པ་ཕྱག་
འཆམ་བའི་དགོས་པ་ནི། ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་སྦྱིབ་པ་བྱང་ནས། འབས་བྱ་སྦྱ་གསུང་ཐུགས་
མདོན་དུ་ཐོབ་པའི་དགོས་པ་ཡོད་དོ། །གཉིས་པ་རང་རིག་སྟོན་པ་ལ་སྦྱར་ཏེ་བཤད་པ་ལ་ཡང་།
ཕྱག་གི་ཡུལ་དང་ཕྱག་འཆམ་བ་གཉིས་ལས། ཕྱག་གི་ཡུལ་ལ་ཀུན་ཏུ་ནི་བྱེ་བྱང་སྟོན་བཟུང་འཁོར་

འདས་མ་ལུས་པ་ཡིན། བཟང་པོ་ནི་རང་ཤེས་རིག་གི་རྒྱལ་པོ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་འཁོར་འདས་
 ཐམས་ཅད་ལ། བཟང་ངན་ཆེ་ཆུང་མཐོ་དམན་གྱི་གང་ཉེ་རིང་མེད་ཡོངས་ལ་བྱབ་ཅིང་བདལ་
 བའོ། །རང་རིག་ནི་ཡེ་ནས་རང་ལ་རང་ཤར་བའོ། །ཐམས་ཅད་མཆོད་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་ལ་བྱི་
 རང་སྟོང་བཅུད་འཁོར་འདས་ཐམས་ཅད་སྦྱིབ་པ་མེད་པར་ས་ལེར་གསལ་བའོ། །རྒྱས་པར་
 བཤད་ན་དཔེ་དོན་རྟགས་གསུམ་སྟུར་ལ་བཤད་དེ། གཟེར་བུའི་འགྲེལ་ན་གསལ་ལོ། །གཉིས་པ་
 ཕྱག་འཆལ་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཕྱག་འཆལ་བ་དངོས་སུ་བཟན་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་བྱན་
 པའི་ཡིད་ཀྱིས་ཕྱག་འཆལ། གཉིས་སུ་མེད་པ་ངང་ལ་ངང་གིས། མཉམ་པར་བཞག་པས། མ་རིག་
 པའི་ཐུན་པ་རང་སངས། འཁོར་བ་དོང་ནས་སྟུགས། ཐམས་ཅད་མཆོད་པའི་དགོངས་པ་མངོན་
 ཏུ་ཐོབ་པའི་དགོས་པ་ཡོད་དོ། །གཉིས་པ་ཁྲད་དོན་དངོས་སུ་བཟན་པ་ལ་བཞི་སྟེ། མན་ངག་གི་
 བརྒྱུ་ཚུལ་བཟན་པ་དང་། མན་ངག་གི་ཆེ་བ་བཟན་པ་དང་། མན་ངག་གི་ནུས་གྲངས་བཟན་
 པ་དང་། མན་ངག་གི་སྟོང་བཟན་པ་འོ། །དང་པོ་ནི་ཀྱེར་སྤངས་ཆེན་པོ་སྤང་བཞེར་ཡོད་པོ་དེ།
 དྲ་བྱའི་ཕུབ་ཕྱགས་བྲག་ཤ་བ་གདོང་གི་དགོན་པ་ན་བཞུགས་ཅམ་ན། རྗེ་ཏ་པི་ཏི་ཙ་སྤུལ་བའི་སྐུ་
 དེ་བྱོན་ནས། དྲེགས་པའི་ང་རྒྱལ་བཅོམ། རིག་པའི་གནས་ལུགས་བཟན་བཅིངས་ཆད་ཀྱི་སྒྲིག་
 ལས་དགོལ། མཉམ་པའི་ཐང་ལ་ཕྱུང་སྟེ་རིག་པ་རང་ས་ཟེན་པར་བྱས་སོ། །ཞེས་པ་ནི་རིག་པ་
 གཅིག་ཆོད་ཀྱི་གདམས་ངག་བཟན་པའི་དུས་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ནས་ལོ་ལྔ་ལོན་ཅམ་ན།
 ཀྱེར་སྤངས་ཆེན་པོ་མཆོ་སྤང་དགོན་པ་ན། དཔེན་པ་མཛད་ནས་བཞུགས་ཅམ་ན། དབྱར་ཆར་
 བའི་ཆོས་བཙུ་ལྟེ་གདུགས་ཀྱི་ཉིན་པར། ཀྱེར་སྤངས་དགོངས་པ་ལ་བཞུགས་ཡོད་ཅམ་ན།
 མདུན་གྱི་ནུས་མཁའ་ལ་རྗེ་ཏ་པི་ཏི་ཙ་སྤུལ་བའི་སྐུ་དེ། སྐུ་དྲི་མ་མེད་པ་ཤེལ་གྱི་མདྲག་ཏུ་བྱ།
 རང་འབྱུང་གི་སྐུ་ལ་རྒྱན་མེད་པར། སྦྱིབ་གཡོགས་མེད་པའི་གཅེར་བུར་བཞུགས་པ་མཐོང་སྟེ།
 དད་པ་དང་གདུང་པ་སྦྱེས། བསྐྱོར་བ་དང་ལྷ་ཕྱག་བྱས་པས། རྗེའི་ཞལ་ནས་སྐལ་ལྷན་རིགས་ཀྱི་
 བུ་ཆོ་རབས་གོང་ནས་སྤངས་པའི་ལས་འཕྲོ་ཅན། དེས་པའི་དོན་བཟན་དབང་པོ་གཏོང་ལ་
 ཉོན། བྱི་རབས་སྐལ་ལྷན་མ་ནོར་ལམ་ལ་འཁྲིད་པའི་བྱིར། ཟབ་མོའི་སྟིང་གཏམ་ཆོག་གསུམ་
 ཁྱོད་ལ་བཤད། ཅེས་པས་རིག་པ་གཅེར་མཐོང་གི་གདམས་ངག་འདི་བརྒྱུད་པའི་དུས་ཡིན་ནོ། །
 གཉིས་པ་གདམས་ངག་གི་ཆེ་བ་བཟན་པ་ལ་གསུམ། གདམས་ངག་འདི་པོན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་

མཐར་ཐུག་ཡིན་པར་བསྟན་པ་དང་། བོན་སྒོ་དང་ཐེག་རྒྱུད་གཞན་གྱིས་ཟབ་མིའི་དོན་ཐོག་ཏུ་
 མི་ཕེབས་པ། གདམས་ངག་འདིས་རིག་པ་གནད་ལ་ཕབ་ནས། མངོན་དུ་འབྱེན་པར་བསྟན་
 པའོ། །དང་པོ་ནི་བརྒྱུད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་བོན་གྱི་མཐར་ཐུག་ རྩལ་པ་ཆེན་པོ་བོན་གྱི་ཡང་བཅུད།
 བདེན་གཤེགས་དགོངས་བརྒྱུད་དགྲའི་མན་ངག་གང་ཟག་ཉི་ཤུ་ཙེ་བཞིའི་སྟན་བརྒྱུད། ཅེས་པས་
 བོན་ཐམས་ཅད་གྱི་མཐར་ཐུག་ཡིན་པར་བསྟན་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་གྱི་གནད་
 ཏུག་བྱ་བ་འདི་མ་ཤེས་ན། མན་ངག་སྟོན་པའི་སྒྲ་མ་ནི། དཔུས་ལོང་ལ་རྩས་བསྟན་པ་དང་
 འདྲའོ། །མན་ངག་འདི་མེད་ན། རྩལ་པ་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་ལུང་དུ་མ་བསྟན་ཡང་། སྟོང་མེད་ལུས་
 དང་མིག་མེད་དབང་པོ་འདྲ། བརྒྱུད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་བོན་སྒོ་ཅི་བཤད་ཅིང་། དྲང་བའི་དོན་དུ་
 རྩལ་པ་ཅམ་བརྟེན་པར་བཤད། སྟོང་བའི་ཐོག་ཏུ་གང་གིས་ཕེབས་པ་མིན་ཞེས་པས། གཞན་གྱིས་
 ཟབ་མིའི་དོན་ཐོག་མི་ཕེབས་པར་བསྟན་པའོ། །གསུམ་པ་ནི་རིགས་གྱི་བྱ་ཞེས་པས་སྒྲ་བཙམ་ན།
 ཀུན་གཞིའི་སྟེང་ནས་ས་བོན་བཟང་ངོ་གསུངས་པས། སྤངས་པའི་ལས་འཕྲོ་ཡོད་པའི་རིགས་ཅན་
 ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ན་གདམས་པ་འདི་ནི་ཞེས་པས། བོན་སྒོ་དང་ཐེག་རྒྱུད་གཞན་གྱིས་ཟབ་མིའི་
 དོན་ཏུ་མི་ཕེབས་པའི་ཕྱིར། གདམས་ངག་འདིས་རིག་པ་གནད་ལ་ཕབ་ནས་སྟོན་པའོ། །ཀུན་
 གཞི་ངོས་འཛིན་པའི་མེ་ལོང་། ཞེས་པས་མེ་ལོང་བསྟན་ན་བྱང་མཐོང་བ་བཞིན་དུ། གདམས་
 ངག་འདིས་ཀུན་གཞི་སྒྲ་མ་མཐོང་བ་མངོན་དུ་མཐོང་པར་བྱེད་དོ། །ཡེ་ཤེས་གཤམ་སྤངས་འདོན་
 པའི་སྟོན་མེ། ཞེས་པས། ལུན་པའི་ནང་དུ་སྟོན་མེ་བཏེག་ན། རྩས་གང་ཡིན་གཤམ་པ་མེད་པར་
 མངོན་དུ་སྟངས་ངེས་མཐོང་བ་ལྟར། དུས་ད་ལྟ་ཡེ་ཤེས་གཤམ་པའི་ཚུལ་དུ་གནས་པ་ལ། གདམས་
 ངག་འདིས་གཤམ་སྤངས་སྟོན་ནས། ཡེ་ཤེས་མངོན་དུ་སྟངས་ངེས་སྟོན་པའོ། །རིག་པ་གཅེར་བྱར་
 འབྱེན་པའི་མན་ངག་ ཅེས་པས་སྟེས་བྱ་གོས་དང་བལ་ན་ལུས་མངོན་དུ་ཅེར་རེ་མཐོང་བ་ལྟར།
 གདམས་ངག་འདིས་རིག་པ་གཅེར་བྱར་སྤངས་ནས། མངོན་གསུམ་དུ་ཅེར་རེ་སྟོན་པའོ། །འབྲུལ་
 བ་ཕུ་ཐག་གཅོད་པའི་གདམས་པ་ཞེས་པས། རྒྱ་འགོ་ནས་སྐམས་ན། གཞུག་ཏུ་མི་འབབ་པ་ལྟར།
 གདམས་ངག་འདིས་འབྲུལ་གཞི་ཕུ་ཐག་གཅོད་ནས། འབྲུལ་མི་སྲིད་པར་བསྟན་པའོ། །གནས་
 ལུགས་མཐུབ་ཚུགས་སུ་སྟོན་པའི་སྟོང་གཏམ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཞེས་པས་རྩས་གང་ཡིན་པ་ལ། ཐོག་ཏུ་
 མཐུབ་ཀྱི་བཅུག་ནས་བསྟན་ན། ཡིད་སྟངས་གིས་ཆེས་པ་ལྟར་གདམས་ངག་འདིས་གནས་ལུགས་

ཀྱི་ཐོག་ཏུ་ཕབ་ནས་ཡིད་ཆེས་པར་སྟོན་པའོ། །གསུམ་པ་གདམས་ངག་གི་རྣམ་གྲངས་བཞུན་པ་
ནི། སྟོན་མ་རྣམ་པ་དྲུག་གིས་གནད་རྣམ་པ་དྲུག་གཏན་ལ་ཕབ་ནས་སྟོན་ཏེ། དཔྱུས་ན་གསལ་
ལོ། །བཞི་བ་གདམས་ངག་གི་སྟོན་བཞུན་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྟོན་མེད་ལ་གསང་བར་བཞུན་པ་
དང་། སྟོན་ལྡན་ལ་གདམས་པར་བཞུན་པའོ། །དང་པོ་ནི་རིགས་ཀྱི་བྱ། གདམས་པ་འདི་ནི་དད་
མེད་སྟེར་བུ་ལོག་ལྟ་ཅན་གྱི་གང་ཟག་དང་། གདེང་མེད་གཅུམ་བུ་འཕྱར་ལ་གཡེང་བའི་གང་
ཟག་དང་། མ་རབས་བྱིས་པ་ཐེག་པ་འོག་མའི་གང་ཟག་རྣམས་ལ། སྐྱ་ཅམ་ཡང་ན་བར་སྐྱག་
པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་པས་སྟོན་མེད་ལ་གསང་བར་བཞུན་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། སྐྱེ་ཤིས་གཏིང་ནས་
འཛིགས་ཤིང་བྱང་ཆུབ་དོན་དུ་གཉེར། །དད་པ་སྐྱོ་ངས་མེད་ཅིང་སྤྲོ་མ་གཙུག་ཏུ་ཁྱུར། །འཛིག་
ཏེན་བྱ་བ་བཏང་ནས་ཟབ་མའི་དོན་ལ་སྐྱབ། །གདམས་པའི་སྟོན་དུ་བཟང་གི་དེ་ལ་བཞུན་པར་
ཀྱིས། །ཞེས་གསུངས་ནས་སྟོན་མ་རྣམ་པ་དྲུག་གི་མན་ངག་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་གནད་དྲུག་ཏུ་
གདམས་སོ། །ཞེས་པས། སྟོན་ལྡན་ལ་གདམས་པར་བཞུན་པའོ། །གསུམ་པ་མདོ་བསྐྱུ་བ་ནི། དུས་
མཐའི་བར་དུ་མི་རྒྱུ་འགོ་དོན་བྱེད་པར་ཤོག ཅས་པས་དར་ཞིང་རྒྱས་པར་སྟོན་ལམ་བཏབ་
པའོ། །ས་མ་ཡ། །ཞེས་པས་སྟོན་མེད་ལ་གསོང་ཞིག་བཀའ་རྒྱས་གདབ་པའོ། །

(ཀ) གཉིས་པ་གདམས་ངག་ཏན་ལ་དབབ་པར་བྱ་བའི་ངོ་བོ་གཞུང་གི་དོན་ལ། སྟོན་མ་དྲུག་ཏུ་
བཞུན་པ་ལ། སྟོན་མ་དང་པོ་གནས་པ་གཞིའི་སྟོན་མ་ངོ་བོ་ཇི་ལྟར་གནས་པ་ཀུན་གཞི་ངོས་འཛིན་
ཀྱི་གནད་བཞུན་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཕྱག་འཆམ་བ་དང་གཞུང་བཀོལ་བ་དང་མདོ་བསྐྱུ་བའོ། །དང་
པོ་ནི། ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་རང་རིག་ཡེ་སངས་རྒྱས་ལ་ཕྱག་འཆམ་ལོ། །ཞེས་པས། ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་
གོང་དང་འདྲ། ཡེ་སངས་རྒྱས་ཞེས་པས། རང་ཤེས་རིག་གི་རྒྱལ་བོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཡེ་ནས་
འཕྱུལ་མ་སྟོང་། འཁོར་བར་འབྱུངས་མ་སྟོང་། སྤྱི་བ་གཉིས་སྟོང་མ་སྟོང་། རྩོགས་གཉིས་བསགས་
མ་སྟོང་། སྟོན་དཔོན་གྱིས་བཞུན་པ་མེད་པར་ཡེ་ནས་རང་རིག་རང་ལ་ཤར་ནས་སངས་རྒྱས་པའོ། །
ཕྱག་འཆམ་བ་གོང་དང་མཐུན།

གཉིས་པ་གཞུང་བཀོལ་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། མདོར་བཞུན་དང་རྒྱས་བཤད་དོ། །དང་པོ་ནི།
རིགས་ཀྱི་བྱ་གནས་པ་གཞིའི་སྟོན་མ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་གནས་ལུགས་དང་། འཁོར་འདས་གཉིས་ཀྱི་
བྱིས་ཆུལ་བཞུན་ཞེས་པས། ཀུན་གཞི་ཡེ་ནས་གནས་པའི་གནས་ཆུལ་དང་། འཁོར་འདས་གཉིས་

གྱི་བྱང་ཚུལ་བཟན་པ་ལོ། གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། གཞི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་གནས་
 ལུགས་དང་། འཁོར་འདས་གཉིས་ཀྱི་གྲུས་ཚུལ་བཟན་པ་ལོ། གཞིའི་གནས་ལུགས་བཟན་པ་ལ་
 གསུམ་སྟེ། མདོར་བཟན། རྒྱས་བཤད། མདོ་བསྟུ་བཤོ། འད་པོ་ནི། གཞིའི་གནས་ལུགས་བཟན་
 པ་ནི། ཀུན་གཞི་རིག་པ་སྟོ་དང་གསུམ། རྣམ་པ་གསུམ་དུ་ཤེས་པར་བྱ། ཞེས་མདོར་བཟན་
 པ་ལོ། གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཀུན་གཞིའི་གནས་ལུགས་བཟན་པ་དང་།
 རིག་པའི་གནས་ལུགས་བཟན་པ་དང་། སྟོའི་གནས་ལུགས་བཟན་པ་ལོ། འད་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ།
 ཀུན་གཞིའི་ངོ་བོ་བཟན་པ་དང་། ཀུན་གཞིའི་གནས་ལུགས་བཟན་པ་ལོ། ཀ) འད་པོ་ནི། ཀུན་
 གཞི་བྱང་ཚུབ་སེམས་ཉིད་ནི། ཞེས་པས། འཁོར་བ་དང་ལྷང་འདས། སངས་རྒྱས་སེམས་ཅན་
 ཀུན་གྱི་སྤྱི་གཞི་ཆེན་པོ། བོན་ཉིད་ཀྱི་དབྱིངས་ཞེས་ཀྱང་བྱ། བྱབ་བདལ་ཆེན་པོ་སྤྱི་ལ་ཤར་བའི་
 ཀུན་གཞི་ཞེས་བྱ་བ་གཏན་ལ་པབ་ནས་སྟོན་པ་ལོ། འོད་གསལ་སྟོང་བ་བཙུག་སྟེ། ཅེས་
 པས་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་སྦྱིབ་གཡོགས་མེད་པས་འོད་གསལ། དངོས་པོ་དང་མཚན་མ་མེད་པས་
 སྟོང་བཤོ། གང་གིས་ཀྱང་སྟངས་མ་ཞུགས་པས་བཙུག་སྟེ། མེད་པ་ལོ། གཉིས་པ་ཀུན་གཞིའི་
 གནས་ལུགས་ལ་བཞི་སྟེ། ཀ) དག་ཏུ་གནས་པར་བཟན་པ་དང་། ལྷན་གྲུབ་ཏུ་གནས་པར་བཟན་
 པ་དང་། ལྷང་མ་བཟན་ཏུ་གནས་པར་བཟན་པ་དང་། ཐེག་ལེ་ཉག་གཅིག་ཏུ་གནས་པར་བཟན་
 པ་དང་བཞིའོ། འད་པོ་ནི་ཀ) དག་ཆེན་པོ་བོན་གྱི་སྤྱི་ཞེས་པས། ཀུན་གཞིའི་ངོ་བོ་ཡེ་ནས་ཀ་
 དག་ཏུ་གནས་པས། བོན་གྱི་སྤྱི་ཞེས་བྱ་ངེ་ལྟར་ཀ་ནས་དག་ན། གང་གི་ངོ་མཐུང་མཐུས་མ་རེག་
 ཅེས་པས། འཁོར་བ་དང་ལྷང་འདས། སངས་རྒྱས་[དང་]སེམས་ཅན། ཉམ་མངས་དང་ཐུགས་རྗེ།
 རྣམ་རྟོག་དང་ཡེ་ཤེས། དག་པ་དང་སྤྱི་གཞི་པ། བདེ་བ་དང་སྦྱུག་བསྟུལ། སྟོན་དང་ཡོན་ཏན།
 མཐོ་རིས་དང་དན་སོང་། བདག་དང་གཞན། བྱི་སྟོང་དང་ནང་བཅུད། ཡུལ་དང་ཤེས་པ། རྒྱ་
 དང་འབྲས་བྱ་དེ་རྣམས་གང་གིས་མཐུས་ཀྱང་མ་རེག་ གང་གི་ཡང་ངོ་མཐུང་ཅིང་། ཅི་ཡི་ཡང་
 མཐུང་ལ་མི་གནས་པ་ལོ། གཞན་ཡང་ཡོད་མེད་སྟངས་སྟོང་ཏུ་ཆད་སྟེ། འགག་སྤང་ལེན་གང་གི་
 ཡང་མཐུང་ལ་མི་གནས་པ་ལོ། གཉིས་པ་ལྷན་གྲུབ་ཏུ་གནས་པར་བཟན་པ་ནི། རང་བཞིན་ལྷན་
 གྲུབ་རྒྱུ་ལའི་སྟེ། ཞེས་པས་ཀུན་གཞིའི་ངོ་བོ་དེ་སངས་རྒྱས་སྤྱི་པོས་མ་མཛད། སེམས་ཅན་
 སྟོན་པོས་མ་བཙུག་ རྒྱ་དང་རྟོན་གྱིས་མ་བཟྱེད། གང་ཟག་གི་སྟོ་ཡིས་མ་བྱས། སྟེས་བུའི་ཚོལ་

བས་མ་སྐྱབ་པར། ཡེ་ནས་རང་འབྱུང་རང་ཤར་དུ་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པས། ཡོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་
སྐྱེ་ཞེས་བྱ། ཇི་ལྟར་རྫོགས་ཤི་ན། གུན་རྫོགས་ཡོངས་རྫོགས་ཐམས་ཅད་རྫོགས། ཞེས་པས་འཁོར་
བའི་བོན་རྣམས་གུན་རྫོགས། ཟུང་ན་ལས་འདས་པའི་བོན་རྣམས་ཡོངས་རྫོགས། སངས་རྒྱས་
སེམས་ཅན་ཉོན་མོངས་ཐུགས་རྗེ་ལས་སོགས། གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་རྣམས་ལྷག་མ་མེད་པར་རྫོགས་
པའོ། །གསུམ་པ་ལུང་མ་བཟུན་དུ་གནས་པར་བཟུན་པ་ནི། དེས་མེད་སྤྱུལ་སྤྱུལ་ལུང་མ་བཟུན། །
ཞེས་པས་གུན་གཞིའི་ངོ་བོ་དེ་འཁོར་བ་དང་མུང་འདས་ལས་སོགས་ཟུར་བཤད་པ་དེ་རྣམས།
གང་དུ་ཡང་ལུང་དུ་མ་བཟུན། གང་དུ་ཡང་རྒྱ་མ་ཆད། གང་དུ་ཡང་འཆར་དུ་བྱུང་པས། དེས་
མེད་སྤྱུལ་བའི་སྐྱེ་ཞེས་བྱ། ཇི་ལྟར་དེས་མེད་དུ་འཆར་ཞེ་ན། རྩོགས་མེད་ཆོ་འཕུལ་ཅིར་ཡང་
འཆར། །ཞེས་པས་རྫོགས་དང་མ་རྫོགས་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་བརྟེན་ནས། འཁོར་བར་ཤར་མུང་འདས་སུ་
ཤར། དེ་བཞིན་སངས་རྒྱས་སེམས་ཅན་ལས་སོགས། ཟུར་བཤད་པ་དེ་རྣམས་སུ་འཆར་བའོ། །
བཞི་བ་ཐེག་ལེ་ཉག་གཅིག་དུ་བཟུན་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། མདོར་བཟུན་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་
པོ་ནི་སོ་སོ་ཐ་དད་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་པས་གུན་གཞིའི་དབྱིངས་དེ། སངས་རྒྱས་སེམས་ཅན་ལ་
གཅིག་གིས་ཡོངས་ལ་ཁྱབ་པ་ཡིན་ནམ། མི་གཅིག་སོ་སོར་གནས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། ཐེག་ལེ་ཉག་
གཅིག་གིས་གུན་ལ་ཁྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། ལྷང་སྤྱོད་ཡོངས་ལ་ནམ་མཁའ་བཞིན། །ཞེས་པས། དཔེར་
ན་ལྷང་སྤྱོད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི། མི་གཅིག་སྤྱོད་ཆོགས་སུ་ལྷང་ཡང་། ནམ་མཁའ་ནི་སོ་སོ་ཐ་དད་མ་
ཡིན་ཏེ། ཐེག་ལེ་གཅིག་གིས་ཡོངས་ལ་ཁྱབ་པ་ལྟར་རོ། །འཁོར་འདས་ཡོངས་ལ་སྤྱི་ཁྱབ་བདལ། །
ཞེས་པས་དཔེ་དེ་བཞིན་དུ། འོག་ནས་སྟོན་པའི་ཤེས་རིག་རྒྱུད་ཀྱི་གུན་གཞི་ནི། སངས་རྒྱས་
སེམས་ཅན་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་མ་འདྲེས་སོ་སོར་ཤར་ཡང་། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་གུན་གཞི་ནི་སོ་སོ་ཐ་
དད་མ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་ལེ་ཉག་མ་གཅིག་གིས་སངས་རྒྱས་སེམས་ཅན་ཡོངས་ལ་ཁྱབ་པའོ། །གཉིས་
པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། མཁའ་གྲོང་དབྱིངས་གསུམ་ཐེག་ལེ་ཉག་གཅིག་དུ་བཟུན་པ་
དང་། དཔེ་དོན་རྟགས་གསུམ་ཐེག་ལེ་ཉག་གཅིག་དུ་བཟུན་པའོ། །དང་པོ་ནི། མཁའ་གསལ་
གཅིག་གིས་གུན་ལ་ཁྱབ། །ཅེས་པ་གུན་གཞིའི་ངོ་བོ་སྤྱི་བ་གཡོགས་མེད་པར་འོད་གསལ་པས།
མཁའ་གསལ་ཞེས་བྱ། ཐེག་ལེ་ཉག་མ་གཅིག་གིས་ཡོངས་ལ་ཁྱབ་པས་ཁྱབ་བདལ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ།
གསལ་བའི་མཁའ་ལ་རྩོགས་རིས་མེད་ཅེས་པས། གུན་གཞིའི་ངོ་བོ་མཁའ་གསལ་ཆེན་པོ་དེ།

སྟོང་དང་འོག་མེད་ཕྱོགས་དང་མཚམས་མེད་མཐའ་དང་དབུས་མེད་ཕྱི་དང་ནང་མེད་ཁ་དང་གཏིང་མེད། ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པར་སྒྲིབ་སྒྲིབ་འཁོར་འདས་ཡོངས་ལ་ཁྱབ་བདལ་དུ་གནས་པས་ཕྱོགས་རིས་མེད་ཅེས་བྱ། གྲོང་ཆེན་གཅིག་ནས་ཐམས་ཅད་ཤར། །ཞེས་པས་ཀུན་གཞིའི་ངོ་བོ་སྟོང་ཞིང་བདག་མེད་པས། གྲོང་བ་ཆེན་པོའི་གྲོང་ཞེས་བྱ། གྲོང་དེ་ནས་འཁོར་བ་མུང་འདས་ལས་སོགས། བོན་ཐམས་ཅད་མི་འབྱུང་བ་མེད་པས་ཐམས་ཅད་ཤར་ཞེས་བྱ། གྲོང་བའི་གྲོང་ལ་ཡངས་དོག་མེད། །ཅེས་པས་ཀུན་གཞིའི་གྲོང་དེ་ནས་འཁོར་འདས་ཀྱི་བོན་ཇི་སྟེད་ཅིག་བྱུང་། ཇི་སྟེད་ཅིག་ཤར་ཇི་སྟེད་ཅིག་གནས་ཀྱང་། མ་ཤོང་བའམ། མ་འདུས་པའམ་འགལ་ཞིང་དོག་པ་གང་ཡང་མེད་པས་ཡངས་དོག་མེད་ཅེས་བྱའོ། །དབྱིངས་ཆེན་གཅིག་ན་ཐམས་ཅད་གནས་ཞེས་པས། ཀུན་གཞིའི་ངོ་བོ་དེ་གསལ་གྲོང་གཉིས་སུ་མེད་པར་གནས་པས། མཉམ་པ་ཆེན་པོའི་དབྱིངས་ཞེས་བྱ། དབྱིངས་དེ་ན་ཕྱི་ནང་སྟོང་བཅུད་འཁོར་འདས་ཀུན་གནས་པའོ། །མཉམ་པའི་དབྱིངས་ལ་མཐོ་དམན་མེད། །ཅེས་པས་ཀུན་གཞིའི་དབྱིངས་དེ་སངས་རྒྱས་སེམས་ཅན་འཁོར་བ་དང་མུང་འདས། ཕྱི་ནང་སྟོང་བཅུད་ཐམས་ཅད་ལ་བཟང་ངན་ཆེ་ཆུང་མཐོ་དམན་ཉི་འཛིན་གང་མེད་པར། ཡོངས་ལ་མཉམ་པར་གནས་ཤིང་། ཀུན་གྱི་གཞིར་གྱུར་བས་མཐོ་དམན་མེད་ཅེས་བྱའོ། །དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཞེས་བྱ་ཞེས་པས། མཁའ་གྲོང་དབྱིངས་གསུམ་ཐིག་ལེ་གཅིག་དུ་གནས་པའི་དབྱིངས་དེ་ལ། མིང་དུ་བཏགས་ན་ཀུན་གཞི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཞེས་ཀྱང་བྱ། གནས་པ་དོན་གྱི་ཀུན་གཞི་ཞེས་ཀྱང་བྱ། ཁྱབ་བདལ་ཆེན་པོ་སྤྱི་ལ་ཤར་བའི་ཀུན་གཞི་ཞེས་ཀྱང་བྱ། བོན་ཉིད་ཀྱི་དབྱིངས་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ། །

གཉིས་པ་དཔེ་དོན་རྟགས་གསུམ་ཐིག་ལེ་ཉག་གཅིག་དུ་གནས་པར་བསྟན་པ་ནི། དང་པོའི་དོན་དུ་གསུམ་དུ་བཤད། །ཅེས་པས་ཀུན་གཞིའི་དབྱིངས་ལ། མ་རྟོགས་པ་དང་པོའི་དོན་ལ། མཁའ་ལ་དཔེ་བྱས་སེམས་ཉིད་རྟགས་སུ་བཞག་ནས། དོན་བོན་ཉིད་ཀྱི་གནས་ལྷགས་གཏན་ལ་ཕབ་སྟེ། དཔེ་དོན་རྟགས་གསུམ་དུ་བསྟན་ནོ། །ངེས་པའི་དོན་ལ་དབྱེ་བྱ་མེད། །ཐིག་ལེ་ཆེན་པོ་གཅིག་དུ་གནས། །ཞེས་པས་གདུལ་བྱའི་སྒོ་ངོར་གསུམ་དུ་མཚན་ན་ཡང་། ངེས་པའི་དོན་ལ་སོ་སོ་ཐ་དད་དུ་དབྱེ་བྱ་མེད་དེ། ཐིག་ལེ་ཉག་གཅིག་དུ་གནས་པའོ། །དེ་ཡང་ཀུན་གཞིའི་དབྱིངས་དེ། འབྱུང་བ་ཕྱི་ལ་ཁྱབ་བདལ་དུ་ཤར་བས་ནམ་མཁའ་ཞེས་བྱ། དབང་བོ་ནང་ལ་ཁྱབ་བདལ་

དུ་ཤར་བས་སེམས་ཉིད་ཅེས་བྱ། ཕྱི་ནང་གཉིས་སུ་མེད་པར་ཤར་བས་བོན་ཉིད་ཅེས་བྱ། དེ་ལ་
ཐེ་ཚོམ་གསལ་བ་ནི། རྣམ་མཁའ་ཕྱི་ནང་གི་དཔེ་ཡིས་མཚན་ནས་ཐེ་ཚོམ་གསལ་བ་དང་། རྩ་
དང་རྩ་རྒྱའི་དཔེ་ཡིས་མཚན་ནས་ཐེ་ཚོམ་གསལ་བ་ལ་གཉིས་ཏེ་ཞལ་ལས་ཤེས་སོ། །ས་མ་ཡ།
ཞེས་པས་གསོང་ཞིག་པའི་བཀའ་རྒྱས་བཏབ་པའོ། །

(ལ) གཉིས་པ་རིག་པའི་གནས་ལུགས་བསྟན་པ་ལ་དུག་སྟེ། རང་རིག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འཆར་
གཞི་བསྟན་པ་དང་། རྩ་བོ་བསྟན་པ་དང་། རྩ་བོ་བསྟན་པ་དང་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་བསྟན་པ་
དང་། གང་ཟག་གི་རྩ་ལ་ཤར་ཆུལ་བསྟན་པ་དང་། རིག་པ་དེ་འཁོར་འདས་ཀྱི་གཞི་རྩ་ཡིན་པ་
དང་དུག་གོ། །དང་བོ་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་བྱ་བ་ནི། ཞེས་པས། ལྷན་སྦྲེས་རང་ལ་ཤར་བའི་ཀུན་
གཞི་ནི། ཤེས་རིག་རྩ་ཀྱི་ཀུན་གཞི་ཞེས་བྱ་སྟེ། གང་ཟག་གི་རྩ་ལ་སོ་སོར་གནས་པའོ། །རྣམ་
མཁའ་སྟོང་ནས་ཉི་ཤར་བཞིན། ཞེས་པས་དབུ་ར་ན་རྣམ་མཁའ་གཅིག་གི་སྟོང་ནས་ཉི་མའི་སྟངས་
བོ་སོ་སོ་དུ་མ་འཆར་བ་བཞིན་ནོ། །ཀུན་གཞིའི་སྟོང་ནས་རིག་པ་ཤར། ཞེས་པས། གནས་པ་
དོན་གྱི་ཀུན་གཞི། རྣམ་མཁའ་ལྟ་བུ་གཅིག་གི་སྟོང་ནས། ཤེས་རིག་རྩ་ཀྱི་ཀུན་གཞི་ཉི་མའི་
སྟངས་བོ་ལྟ་བུ་གང་ཟག་གི་རྩ་ལ་སོ་སོར་ཤར་བའོ། །གཉིས་པ་རང་རིག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྩ་བོ་བསྟན་
པ་ནི། རྩ་བོ་གསལ་བ་རང་བཞིན་སྟོང་ཞེས་པས། རིག་པ་དེ་ཡང་སྤྱི་བ་གཡོགས་མེད་པར་ས་ལེར་
གསལ། འཛིན་པ་མེད་པར་སྟོང་ངོ་། །རྣམ་པར་ཤེས་རིག་རྟོག་པ་མེད། ཅེས་པས་དེ་རིག་སྟེ་
རྩོགས་འཆར་བའི་གཞིར་གྱུར་ཞིང་། རྩ་བོ་ལ་འཛིན་པ་མེད་པས་ཤེས་རིག་རྟོག་མེད་དུ་གནས་
པའོ། །གསུམ་པ་རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྩ་བོ་བསྟན་པ་ནི། དེ་ལ་སྤྱང་བའི་རྩ་བོ་གསུམ་ཤར་
ཞེས་པས། ཀུན་གཞི་དང་རིག་པ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་གཞི་དེ་ལ། མ་འགག་པའི་རྩ་བོ་དུ་སྤྱང་བ་
ཆེན་པོ་གསུམ། ཡེ་ནས་རང་ཤར་དུ་ཤར་བའོ། །གང་ཤར་ན་སྤྱོད་ཟེར་གསུམ། ཞེས་པས་སྤྱོད་
རིག་པའི་རང་སྤྱོད་འོད་རིག་པའི་རང་འོད། ཟེར་རིག་པའི་རང་ཟེར་འོ། །གསལ་བའི་མཁའ་ལ་
འོད་དུ་ཤར། ཞེས་པས་རིག་པ་སྤྱི་བ་གཡོགས་མེད་པའི་རྩ་བོ་འོད་དུ་ཤར། སྟོང་བའི་སྟོང་
ནས་རང་བྱུང་སྤྱོད། ཞེས་པས་རིག་པ་སྟོང་ཞིང་བདག་མེད་པའི་རྩ་བོ་ལས་སྤྱོད་ཀྱི་གཞི་གོ། །གཉིས་
མེད་རིག་པའི་ཟེར་དུ་འཕྲོས། ཞེས་པས། སྟོང་གསལ་རིག་པ་གཉིས་མེད་ཤེས་བཞིན་པའི་རྩ་བོ་
ལས་ཟེར་དུ་འཕྲོས་པའོ། །དེ་ལ་སྤྱང་བའི་ཡུལ་ཞེས་བྱ། ཞེས་པས་སྤྱང་བ་དེ་གསུམ་ལ་ཡུལ་ཞེས་

བྱ། རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཡུལ་རིག་སོ་སོ་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་པས།
 ཡུལ་དང་ཤེས་པ་དེ་གཉིས་སོ་སོ་ཐ་དད་འདུ་འབྲལ་ཅན་མ་ཡིན་ཏེ། རིག་པའི་རྩལ་དུ་ཡུལ་ཤར་
 ཡུལ་གྱི་དབྱིངས་ནས་རིག་པ་ཤར་བའོ། །དབྱེ་ཡིས་མི་ཐྱེད་བྱང་དུ་འབྲེལ། ཞེས་པས་ཡུལ་རིག་
 དབྱེ་ཡིས་མི་ཐྱེད། བསེས་པས་མ་འདྲས་དབྱེར་མེད་བྱང་འཇུག་དུ་གནས་པའོ། །བཞི་བ་རང་
 རིག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མིང་གི་རྣམ་གངས་བསྟན་པ་ནི། དེ་ལ་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཟེར་ཅས་པས། གདོད་
 རས་གནས་པའི་རིག་པ་སྟན་སྒྲིམ་སྤྱད་པ་ཡེ་ཤེས་སོ། ཤེས་རིག་རྒྱུད་ཀྱི་ཀུན་གཞི་བྱ། ཞེས་
 པས། ཤེས་རིག་སྒྲ་ཚྭས་འཆར་བའི་གཞིར་གྱུར་ཞིང་། རོ་བོ་དུས་གསུམ་དུ་རྒྱན་ཆད་མེད་པའོ། །
 མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་ཡོན་ཏན་གཞི་ཞེས་པས། རྟོགས་ན་མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྐྱེད་པ་ཡེ་ཤེས་
 ཐམས་ཅད་འབྱུང་བའི་གཞིར་གྱུར་བའོ། །ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་བག་ཆགས་གཞི། ཞེས་པས་མ་
 རྟོགས་ན་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཞེས་བྱ་སྟེ། ལས་དང་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་སོག་པའི་གཞིར་གྱུར་
 བའོ། །ཁྲ་བ་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་ཤར་རྩལ་བསྟན་པ་ནི། མ་འདྲས་ཡོངས་སྤྱོད་གས་པ་རུ། རིག་
 པའི་སེམས་རྒྱུད་སོ་སོར་ཤར། ཞེས་པས། ཀུན་གཞིའི་དབྱིངས་ནས་མཁའ་བཞེན་དུ། ཐིག་ལེ་
 གཅིག་གིས་ཀུན་ལ་བྱུང་བ་ཡིན་ལ། རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཉི་མའི་སྒྲིང་བོ་བཞེན་དུ། གང་ཟག་གི་
 རྒྱུད་ལ་མ་འདྲས་སོ་སོར་ཤར་བའོ། །སོ་སོར་ཤར་གྱང་ཐིག་ལེ་གཅིག་ལ་རྫོགས་པའོ། །འདི་ལ་ཐེ་
 ཚོམ་གྱི་སྦྱོན་གསལ་བ་ནི། རྒྱུད་ཅུ་ཟླའི་དཔེ་དང་། རྒྱལ་མཁར་དང་སྒོ་མའི་དཔེ་ཡིས་མཚོན་
 རས། ཐེ་ཚོམ་གསལ་བ་གཉིས་ཏེ་ཞལ་ལས་ཤེས་སོ། །དུག་པ་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་འཁོར་འདས་
 གྱི་གཞི་རྩར་བསྟན་པ་ནི། ཀུན་གཞི་རྟོག་མེད་ལུང་མ་བསྟན། རོ་བོ་ཀ་དག་དྲི་མེད་ཀྱང་། །
 འཁོར་འདས་སྦྱོན་ཡོན་གཉིས་ཀྱི་གཞི། ཞེས་པས་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་རོ་བོ་གང་དུ་ཡང་ལུང་དུ་
 མ་བསྟན། གང་གི་ཡང་མཐའ་མ་རིག་ཅིང་ཀ་དག་ཏུ་གནས་ཀྱང་། རྟོགས་ན་མུང་འདས་ཡོན་
 ཏན་གྱི་འཆར་གཞིར་ཡིན་ཞིང་། མ་རྟོགས་ན་འཁོར་བ་སྦྱོན་གྱི་འཆར་གཞིར་གྱུར་བའོ། །འོད་
 དང་རིག་པ་འབྲེལ་བ་ལས། སྐྱེད་པས་ཀྱི་གཞི་རུ་གྱུར། ཞེས་པས་དེའི་རྩལ་ལས་རྟོགས་ན་
 སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སྐྱེད་པ་རྣམ་སྤྱུལ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་། མ་རྟོགས་ན་སེམས་ཅན་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྤྱུལ་
 ཐམས་ཅད་འབྱུང་ངོ། །སྐྱེད་པ་རིག་པ་འབྲེལ་བ་ལས། གསུང་དང་དག་གི་གཞི་རུ་གྱུར། ཞེས་
 པས། དེའི་རྩལ་ལས་རྟོགས་ན་སངས་རྒྱུས་གསུང་གི་རྣམ་སྤྱུལ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་། མ་རྟོགས་ན་

སེམས་ཅན་ངག་གི་སྒྲ་སྒྲིབ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་། ཟེར་དང་རིག་པ་འབྲེལ་བ་ལས། རྒྱགས་དང་
ཡིད་ཀྱི་གཞི་རྩ་གྱུར་ཅེས་པས། དེའི་རྩལ་ལས་རྩོགས་ན་སངས་རྒྱས་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐམས་
ཅད་འབྱུང་། མ་རྩོགས་ན་སེམས་ཅན་གྱི་དྲན་རྩོག་ཐམས་ཅད་འབྱུང་། ས་མ་ཡ་ནི་གོང་དང་
འདྲ། (ག) གསུམ་པ་སྒྲོའི་གནས་ལྷགས་བཞུན་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྒྲོའི་འཆར་གཞིར་བཞུན་པ་
དང་། སྒྲོའི་ངོ་བོ་བཞུན་པ་དང་། སྒྲོའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་བཞུན་པའོ། །དང་བོ་ནི། སྒྲོའི་སེམས་
ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཤེས་རིག་རྒྱལ་བོ་རྩོག་མེད་ཀྱང་། །བསམ་དྲན་སྣ་ཚོགས་འཆར་བའི་གཞི། ཉི་
མའི་རྩལ་ལས་འོད་ཟེར་བཞིན། །རིག་པའི་རྩལ་ལས་སྒྲོ་བྱ་ཤར། །ཞེས་པས་གང་ཤར་ན་བསམ་
པའི་སྒྲོ་ཤར། གཞི་གང་ལས་ཤར་ན། སྤར་བཤད་པའི་གཞི་གནས་ཀྱི་རིག་པ་ཞེས་བྱ་བ། ཤེས་
རིག་གི་རྒྱལ་བོ་རྩོག་མེད་པ་དེ་ལས་ཤར། དཔེ་རི་ལྟར་ཤར་ན་ཉི་མའི་རྩལ་དུ་འོད་ཟེར་བཞིན་དུ་
ཤར་རོ། །གཉིས་པ་སྒྲོའི་ངོ་བོ་ནི། དྲན་རིག་སྣ་ཚོགས་ལྷལ་ལ་སྦྱོད་ཅེས་པས། བསམ་པའི་སྒྲོའི་
མཚན་ཉིད་སྟོན། རྩོགས་དྲུག་ལྷལ་དྲུག་རྩལ་དུ་ཤར། །ཞེས་པས་མིག་ན་བ་སྣ་ཆེ་ལུས་ཡིད་ཀྱི་
རྣམ་ཤེས་དང་དྲུག་ །གཟུགས་སྒྲ་བྱི་རོ་རིག་བྱ་བོན་ཏེ་ལྷལ་དྲུག་གོ། །གསུམ་པ་སྒྲོའི་མིང་གི་རྣམ་
གྲངས་བཞུན་པ་ནི། དེ་ལ་བསམ་པའི་སྒྲོ་ཞེས་བྱ། ཞེས་པས། (ང) དྲན་པའི་སེམས་ཀྱིས་ལྷལ་
ལ་སྦྱོད་པའོ། །ས་མ་ཡ། རྒྱ་རྒྱ་རྒྱ།

(ཅ) གསུམ་པ་གནས་ལྷགས་མདོར་བསྐྱུས་ཏེ་བཞུན་པ་དང་། གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཐོག་ན།
གནས་རྩལ་བཞུན་པའོ། །དང་བོ་ནི། མདོ་བྱ་བསྐྱུས་ན་འདི་ལྟ་སྟེ། ཞེས་པས། མན་ངག་མདོ་བྱ་
བསྐྱུས་བཞུན་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། ཀུན་གཞི་རིག་པ་སྒྲོ་དང་གསུམ། ཞེས་པས། བོན་ཉིད་དབྱིངས་ལ་
ཀུན་གཞི་ཞེས་བྱ། སེམས་ཉིད་ཀྱི་རིག་པ་ལ་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱ། སྣ་ཚོགས་སུ་འཆར་བ་ལ་སྒྲོ་ཞེས་བྱ།
གཞི་དང་སྒྲིབ་བོ་ཆོ་འདུལ་གསུམ། ཞེས་པས། བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་གཞི་ཞེས་བྱ། རིག་པའི་ཡེ་
ཤེས་ལ་སྒྲིབ་བོ་ཞེས་བྱ། སྒྲོ་ལ་ཆོ་འདུལ་ཞེས་བྱའོ། །མ་དང་བྱ་དང་རྩལ་དང་གསུམ། ཞེས་པས།
བོན་ཉིད་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་མ་ཀུན་གཞི་སྒྲོང་བ་བདག་མེད་ཅེས་བྱ། སེམས་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་བྱ་
རིག་པ་རང་གསལ་འཛིན་མེད་ཅེས་བྱ། སྒྲོ་ལ་མ་བྱ་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྩལ་ཞེས་བྱའོ། །སེམས་དང་
སེམས་ཉིད་ཅེས་ཀྱང་བྱ། ཞེས་པས་དྲན་རིག་སྒྲོ་ནི་སེམས་ཞེས་བྱ། བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་ངོ་བོ་
ཡོངས་ལ་ཁུབ་པའི་སེམས་ཉིད། ཅེས་བྱ་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི། ལྷན་སྐྱེས་རང་ལ་ཤར་བའི་སེམས་

ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །དེ་ཡང་ཀུན་གཞི་རིག་པ་སྒོ་དང་གསུམ་དུ་བསྟན་ཡང་ཐིག་ལེ་ཉག་གཅིག་ཡིན་
 རོ། །གཉིས་པ་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཐོག་ན་གནས་ཚུལ་བསྟན་པ་ནི། གང་ཟག་གཅིག་གི་རྒྱུད་ཐོག་
 རོ། །འདུ་འབྲལ་མེད་པར་གནས་ཚུལ་ནི། ཞེས་པས་ཀུན་གཞི་མ་བྱ་དབྱེར་མེད་དུ་གནས་ཏེ།
 ཇི་ལྟར་གནས་ན་ཀུན་གཞི་ནམ་མཁའི་ངོགས་དང་འདྲ། ཞེས་པས་བྱང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་ལ་ཟེར།
 རིག་པ་ཉི་མའི་སྒྲིང་བོ་འདྲ། ཞེས་པས་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་ཟེར། སྒོ་ནི་ཉི་མའི་ཟེར་དང་འདྲ།
 ཞེས་པས་ཉི་མ་ལ་ཟེར་བྱུང་བ་ལྟར། རིག་པའི་རྩལ་ལས་སྒོ་སྒྲ་ཚོགས་སུ་བྱུང་བའོ། །སྒྲ་ནི་རང་
 འབྱུང་རྩལ་དུ་ཤར། ཞེས་པས། རིག་པ་སྒྲོང་བའི་རང་སྒྲ་ཀུན་གཞིའི་སྒོང་ན་འབྲུག་སྒྲའི་རྩལ་དུ་
 གྲག་གོ། །འོད་ནི་ཉི་འོད་གཞུང་གིས་འདྲ། ཞེས་པས། འོད་ནི་ཉི་འོད་དང་གཞུང་འོད་ཀྱི་རྩལ་
 ལོ། །ཟེར་ནི་ཉི་ཟེར་དུ་བའི་རྩལ། ཞེས་པས་ཟེར་ནི་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་རམ་དུ་བགཟངས་པ་ལྟ་
 བྱའོ། །གདོད་མ་གཤིས་ཀྱི་གནས་ལྷགས་ཡིན། ཞེས་པས་ཡེ་ནས་གཞི་ལ་དེ་ལྟར་གནས་པའོ། །ས་
 མ་ཡ། (ཆ) གཉིས་པ་འཁོར་འདས་གཉིས་ཀྱི་གྲེས་རྩལ་བསྟན་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། འཁོར་འདས་ཀྱི་
 གྲེས་རྩལ་མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། མདོ་ཅུ་བཟུ་བ་དང་གསུམ་མོ། །དང་
 བོ་ནི། འཁོར་འདས་གཉིས་ཀྱི་གྲེས་རྩལ་ནི། ཞེས་པས་རྩ་ཆོག་བསྟན། དེ་འོག་གི་དྲི་བ་བཀོད་
 དེ། ཀུན་བཟང་ཡེ་སངས་ཇི་ལྟར་རྒྱས། སེམས་ཅན་ལས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་འཁོར། ཞེས་པས། ཀུན་
 དུ་བཟང་པོས་དགེ་བ་སྤྱོད་ཅིང་ཞིག་མ་བྱས་པར་སངས་རྒྱས་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན། ལམས་གསུམ་སེམས་
 ཅན་ཀྱི་ཐིག་པ་སྤྱོད་ཅིང་ཞིག་མ་བྱས་པར་འཁོར་བར་འབྱུངས་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེས་བྱ། དེ་འོག་
 ལན་བཏབ་སྟེ། རྟོགས་པས་ཀུན་བཟང་ཡེ་སངས་རྒྱས། མ་རྟོགས་སེམས་ཅན་ལས་ཀྱིས་འཁོར། །
 ཞེས་པས། ཀུན་དུ་བཟང་པོས་སྒྲུང་བ་རང་སྒྲུང་དུ་རྟོགས་པས་སངས་རྒྱས། ལམས་གསུམ་སེམས་
 ཅན་གྱིས་སྒྲུང་བ་རང་སྒྲུང་དུ་མ་རྟོགས་པས་འཁོར་བར་འབྱུངས། དེ་འོག་རྟོགས་འབྱུང་གི་གཞི་
 དང་རྒྱུན་ངོ་བོ་དང་གསུམ་བསྟན་ཏེ། ཀུན་གཞི་རིག་པ་རྟོགས་འབྱུང་གཞི། སྒྲ་འོད་ཟེར་གསུམ་
 རྟོགས་འབྱུང་རྒྱུན། །སྒོ་དྲན་རིག་ཤེས་པ་རྟོགས་འབྱུང་རྒྱུ། ཞེས་པས་ཀུན་གཞི་དང་རིག་པ་
 གཉིས་ནི། རྟོགས་འབྱུང་གཉིས་ཀྱི་གཞི། སྒྲ་འོད་ཟེར་གསུམ་རྟོགས་འབྱུང་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུན། སྒོ་
 དྲན་རིག་ཤེས་པ་ནི་རྟོགས་འབྱུང་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ། དེ་ཡང་གང་གིས་རྟོགས་ན། སྒོ་དྲན་རིག་གི་
 ཤེས་པས་རྟོགས། རྒྱུན་གང་གིས་བྱས་ན་སྒྲ་འོད་ཟེར་གྱིས་རྒྱུན་བྱས་ནས་རྟོགས་སོ། །ཡང་གང་

འབྲུལ་ཀུན་གཞི་དང་རིག་པའི་གནས་ལྷགས་མ་རྟོགས་ནས་འབྲུལ། རྟོན་གང་གིས་འབྲུལ་ན་སྤྱོད་འོད་ཟེར་གསུམ་གྱིས་རྟོན་བྱས་ནས་འབྲུལ་ཞེས་བྱ། དེ་འོག་རྟོགས་འབྲུལ་གྱི་ངོ་བོ་ངོས་བཟུང་སྟེ། རྟོགས་པ་དང་འབྲུལ་བ་འདི་གཉིས་ཀུན་གཞི་ལ་རྟོགས་འབྲུལ་བྱུང་བ་ཡིན་ནམ། རིག་པ་ལ་རྟོགས་འབྲུལ་བྱུང་བ་ཡིན་ནམ། སློ་ལ་རྟོགས་འབྲུལ་བྱུང་བ་ཡིན་ཞེ་ན། ཀུན་གཞི་རིག་པ་རྟོགས་འབྲུལ་མེད། །འཁོར་འདས་གཉིས་སུ་གྱེས་པ་མེད། །དུས་པའི་སློ་ལ་རྟོགས་འབྲུལ་བྱུང་། །འཁོར་དང་མྱང་འདས་གཉིས་སྟར་ཤར། །ཞེས་པས་ཀུན་གཞི་དང་རིག་པ་ལ་དུས་གསུམ་དུ་རྟོགས་འབྲུལ་གྱི་ངོ་མ་གོས་མ་མྱོང་བས། འཁོར་འདས་གཉིས་སུ་གྱེས་མ་མྱོང་། སློ་ལ་རྟོགས་འབྲུལ་གཉིས་བྱུང་བས། རྟོགས་པས་མུ་ངན་ལས་འདས་པར་ཤར། མ་རྟོགས་འབྲུལ་བས་འཁོར་བར་ཤར་བའོ། །

གཉིས་པ་འཁོར་འདས་ཀྱི་གྱེས་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཀུན་ཏུ་བཟང་བོ་ཡེ་སངས་རྒྱས་པའི་ཚུལ་དང་། །ལམས་གསུམ་སེམས་ཅན་ལས་ཀྱིས་ངེ་ལྟར་འབྲུལ་བའི་ཚུལ་དང་གཉིས་སོ། །དང་བོ་ལ་གསུམ་སྟེ། རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཤར་ཚུལ་བཟླན་པ་དང་། རིག་པ་རང་དབང་ཐོབ་ཚུལ་བཟླན་པ་དང་། མུ་ངན་ལས་འདས་པའི་རྣམ་སྤྲུལ་ཤར་ཚུལ་བཟླན་པ་དང་གསུམ་སོ། །དང་བོ་ནི། ངེ་ལྟར་རྟོགས་པའི་གཏུན་ཆོགས་ནི། ཞེས་པས། ཀུན་བཟང་གིས་ངེ་ལྟར་རྟོགས་ཤེ་ན། སྤང་བའི་ཡུལ་གསུམ་རྩལ་ཤར་བས། ཞེས་པས་སྤྱོད་ཟེར་གསུམ་མངོན་དུ་ཤར་བའི་ཆོ་དུན་རིག་སློ་ཡེ་ཤེས་པ་ཡིས། རང་སྤང་སྤྱོད་མར་ལྷག་གིས་མཐོང་། ཞེས་པས་དུན་པའི་སློའི་འོད་རང་འོད་གཞལ་ཆོན་ལྟ་བུ། སྤང་རང་སྤྱོད་བྱ་ཆ་ལྟ་བུ། ཟེར་རང་ཟེར་སྤྱོད་མ་ལྟ་བུར་མཐོང་བའོ། །རང་སྤང་ཡུལ་གྱིས་རྟོན་བྱས་ནས། ཞེས་པས་མེ་ལོང་བཟླན་པས་བྱད་མཐོང་བ་བཞིན། ཡུལ་གསུམ་གྱི་རྟོན་གྱིས་རིག་པ་མཐོང་བའོ། །རིག་པ་གཅེར་བུར་རྗེན་གྱིས་ཤར། ཞེས་པས། དེའི་དུས་ན་རྣམ་རྟོག་སློའི་གཡང་ལྷགས་གོས་མ་མྱོང་བའོ། །ཀུན་གཞི་སྤྱི་བ་མེད་གསལ་གྱིས་རྟོགས། ཞེས་པས་གཅེར་བུ་བག་ཆགས་དང་སྤྱི་བ་གཡོགས་གོས་མ་མྱོང་པས་སྤྱི་བ་མེད་དོ། །གཉིས་པ་རང་དབང་ཐོབ་ཚུལ་ནི། རྟོགས་པས་རིག་པ་རང་ས་ཟེན། ཞེས་པས། ཀུན་ཏུ་བཟང་བོ་ཆེ་བའི་རྒྱལ་ས་ཟེན་ཏེ། རྒྱལ་བོས་རྒྱལ་ས་ཟེན་པ་བཞིན་ནོ། །སྤང་བ་ཡུལ་གྱི་རྗེས་མི་འབྱངས། ཞེས་པས་རིག་པ་རང་ས་ཟེན་པས། སྤང་བ་དམངས་དང་འདྲ་བའི་རྗེས་མི་འབྱེད་དོ། །དེ་ཆོ་རང་དབང་

མངོན་དུ་གྱུར། ཁེས་པས་ཤེས་པ་ཡུལ་གྱི་རྗེས་སུ་མ་འབྲེང་པས། རིག་པ་རང་དབང་ཐོབ་པོ། །
 གསུམ་པ་མུ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཤར་ཚུལ་ནི། མུ་ངན་འདས་པའི་རྣམ་སྤྱུལ་རྣམས། ཁེས་པས།
 རྟོགས་པའི་ཆོས་རྒྱ་དང་ཡེ་ཤེས་ལས་སོགས་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོགས་རྣམས། ཆེད་དུ་བྱ་མི་དགོས་པར་
 ངང་ངམ་ཤུགས་ལས་ཤར་བའོ། སྤྱབ་པ་མེད་པར་ཤུགས་ལས་ཤར་ཁེས་པས། དེའི་རྩལ་ལས་
 སངས་རྒྱལ་སྤྱི་ལྟ་རིགས་ལྟ་ལྟ་གཞུག་ཡས་ལས་སོགས་ཤར་ཏེ། འོད་དང་རིག་པ་འབྲེལ་བ་ལས།
 སྤྱི་རྣམ་སྤྱུལ་ཐམས་ཅད་ཤར། ཁེས་པས་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་ཁམས་རྒྱན་དང་དགྱེལ་འཁོར་སྤྱི་
 མངོག་ཕྱག་མཚན་འོད་ཟེར་སྤྱི་དང་གཟུགས་བརྟན་དུ་མ་ཤར་བའོ། སྤྱི་དང་རིག་པ་འབྲེལ་བ་
 ལས། གསུང་གི་རྣམ་སྤྱུལ་ཐམས་ཅད་ཤར། ཁེས་པས་དེའི་རྩལ་ལས་ཆངས་པའི་གསུང་
 དབྱངས་བོན་སྒོ་དང་ཐེག་རྒྱུད་བདེན་པའི་སྤྱི་ཆོག་དུ་མ་ཤར་བའོ། ཟེར་དང་རིག་པ་འབྲེལ་བ་
 ལས། ཐུགས་གྱི་རྣམ་སྤྱུལ་ཐམས་ཅད་ཤར། ཁེས་པས། དེའི་རྩལ་ལས་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ལྟ་
 དེ་ལས་གྱུས་པའི་དུག་རྩ་རྩ་གཅིག་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་ཁྲི་དང་འབུམ་འབྲུར་དུ་ཤར་བའོ། ཡོན་
 ཏན་ཕྱིན་ལས་ཤུགས་ལས་ཤར། སྤྱི་གསུང་ཐུགས་གྱི་རྩལ་གསུམ་ལས། ཁེས་པས། དེ་གསུམ་
 ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་རྩལ་ལས། ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་མཛད་པའི་ཕྱིན་ལས་རྣམས་འབད་པ་མེད་པར་
 ངང་ངམ་ཤུགས་ལས་ཤར་བའོ། ཆོགས་གཉིས་བསགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁེས་པས་ཐེག་པ་འོག་མ་
 པ་ལྟར་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཆོགས་བསགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། རྟོགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་
 ཤུགས་ལས་བྱུང་། ཁེས་པས་རྟོགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྩལ་བ་མེད་པར་སྤྱན་གྲུབ་དུ་ཤར་བའོ། །
 ས་མ་ཡ།

གཉིས་པ་ཁམས་གསུམ་སེམས་ཅན་རྗེ་ལྟར་འབྲུལ་ཚུལ་ལ་གཉིས་ཏེ། མ་རིག་འབྲུལ་ཚུལ་
 བརྟན་པ་དང་། འཁོར་བའི་ཤར་ཚུལ་བརྟན་པ་གཉིས་སོ། དང་པོ་ནི། སེམས་ཅན་རྗེ་ལྟར་
 འབྲུལ་བའི་གཏན་ཆོགས་ནི། ཁེས་པས། གྲི་བ་བཀོད་པ་ཡིན་ཏེ། སྤང་བའི་ཡུལ་གསུམ་མངོན་
 དུ་ཤར་བའི་ཆོ། ཁེས་པས། སྤྱི་འོད་ཟེར་གསུམ་སྒོའི་ཡུལ་དུ་ཤར། དུན་རིག་སྒོ་ཡེ་ཤེས་པ་ཡུལ་
 ལ་ཆོངས། ཁེས་པས། ཡུལ་གྱི་འདུག་ཚུལ་མ་ཤེས་པའོ། རང་སྤང་སྤྱི་མར་མ་ཤེས་གཞན་སྤང་
 བདེན་པར་མཐོང་། ཁེས་པས་སྤྱི་འོད་ཟེར་གསུམ་རིག་པའི་རྩལ་དུ་མ་ཤེས་པར། བ་རོལ་སྤང་
 བ་རང་རྒྱུད་པར་མཐོང་སྟེ། དཔེར་ན་རང་གཟུགས་རྩ་ནང་དུ་ཤར་བ་ལ། རང་གཟུགས་སུ་མ་

མཐོང་གཞན་གཟུགས་སུ་མཐོང་བ་བཞིན་ནོ། གཞན་མཐོང་སྒོ་ཡི་རིག་པའི་དོན་ལ་སྒྲིབ། བཅས་
 པས། རིག་པ་གཅིར་བྱ་ལ་རྣམ་རྟོག་སྒོ་ཡིས་གོས་གྱུན་ཏེ། དཔེར་ན་ཉི་མ་སྒྲིན་གྱིས་སྒྲིབ་པ་
 བཞིན་ནོ། རང་རིག་ངོ་མ་ཤེས་པས་ཀུན་གཞིའི་དོན་མ་རྟོགས། བཅས་པས། རང་རིག་ཉི་མ་ལྷ་
 བྱ་ངོ་མ་ཤེས་པས། མ་རིག་ཐུན་པ་སྤྲུག་དང་འདྲ་བ་འཐིབས། ཀུན་གཞི་ནམ་མཁའ་དང་འདྲ་
 པའི་དོན་ལ་སྒྲིབ་སྟེ། དཔེར་ན་ཉི་མ་རྒྱལ་པས་ནམ་མཁའ་སྤྲུག་གིས་སྒྲིབ་པ་ལྟ་བུའོ། རྟེན་གྱི་ལྷན་
 ཅིག་སྒྲིས་པའི་མ་རིག་པའོ། བཅས་པས་དེ་ལྟར་ཀུན་གཞི་དང་རིག་པའི་གནས་ལུགས་ངོ་མ་ཤེས་
 པ་དེ་ལ། མིང་དུ་བཏགས་ན་ལྷན་ཅིག་སྒྲིས་པའི་མ་རིག་པ་ཞེས་བྱའོ། གཉིས་པ་འཁོར་བའི་
 ཤར་ཚུལ་ལ་གཉིས་ཏེ། འཁོར་བའི་ཤར་ཚུལ་སྒྱིར་བཏགས་པ་དང་། ཟླ་བྲག་ཏུ་བཏགས་པ་དང་
 གཉིས་སོ། རང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཡུལ་དང་ཤེས་པ་ཤར་ཚུལ་གཞི་ལ་བག་ཆགས་བསགས་ཚུལ་
 དང་། ལམས་གསུམ་ལུས་སུ་ཤར་ཚུལ་དང་གསུམ་མོ། རང་པོ་ནི་མ་རིག་དབང་གིས་ཤེས་པ་
 ཡུལ་ལ་འགྱུས། བཅས་པས་དེ་ལྟར་གནས་ལུགས་མ་རིག་པའི་དབང་གིས། དྲན་རིག་གི་ཤེས་པ་
 ཡུལ་ལ་འགྱུས་ཏེ། ཡིད་གྱུ་གྱའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་བྱུང་ངོ་། ལྷང་བའི་ཡུལ་ལ་རྣམ་པར་བཏགས་ཏེ་
 བཟུང་། བཅས་པས་ཡིད་གྱུ་གྱའི་ཤེས་པ་དེས། ཡུལ་སྒྲུ་འོད་ཟེར་གསུམ་ལ་བདེན་པའི་རྣམ་པར་
 བཏགས་ཏེ་བཟུང་ངོ་། རྟེན་གྱི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་ཞེས་བྱའོ། ཤེས་པ་ཡུལ་ལ་འགྱུས་པས་སོ་སོ་
 ཟེན། བཅས་པས་ཡིད་གྱུ་གྱའི་ཤེས་པ་ཡུལ་ལ་འགྱུས་པས་རང་ས་མ་ཟེན་ཏེ། དཔེར་ན་སྒྲིན་རྩེས་
 སུ་རྒྱང་ཞུགས་པ་དང་འདྲའོ། ཤེས་པ་རང་སོ་མ་ཟེན་པས་སྤང་བའི་ཡུལ་གསུམ་འཁྱུགས། བཅས་
 པས་ཡུལ་སྒྲུ་འོད་ཟེར་གསུམ་འཁྱུག་སྟེ། དཔེར་ན་རྒྱང་གིས་སྒྲིན་དཀྱུགས་པ་བཞིན་ནོ། ལྷང་
 བའི་ཡུལ་གསུམ་འཁྱུགས་པས་རྒྱ་ལྗེའི་འབྱུང་བ་ཤར། བཅས་པས། རྒྱ་འབྱུང་བ་ལྗེའི་རྩལ་ལས།
 ཡུལ་གཟུགས་སྒྲུ་དྲི་རོ་རིག་བྱ་ལྟ་ཤར་ཤར་། ཡུལ་ལྗེའི་སྤང་བ་ཤར་བས་སྒོ་ལྗེའི་ཤེས་པ་ཤར། བཅས་
 པས་ཡུལ་དེ་ལྟ་ལ། མིག་གི་རྣམ་ཤེས་དང་། རྣ་བ་སྣ་ལྟེ་ལུས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དང་ལྟ་སོ་སོར་
 ཤར་བའོ། རྒྱལ་ལྷན་ཡུལ་ལ་བཏགས་ཏེ། ལྷ་རྒྱལ་ལྷ་མར་བྱེ། བཅས་པས་དེ་ལྟར་སྒོ་ལྗེའི་
 རྣམ་ཤེས་ལ། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དང་དུག་རྣམ་ཤེས་རྒྱལ་ལྷན་ལྟེ། རྒྱལ་ལྷན་དེས་ཡུལ་
 དུག་ལ་རྣམ་པ་སྣ་རྒྱལ་ལྷ་མར་བྱེའོ། རྟེན་གྱི་ཀུན་ཏུ་བཏགས་པའི་མ་རིག་པ། བཅས་པས་དེ་ལྟར་
 ལྷ་རྒྱལ་ལྷ་མར་བྱེའོ་པའི་ཤེས་པ་དེ་ལ། ཀུན་ཏུ་བཏགས་པའི་མ་རིག་པ་ཞེས་བྱའོ། ཀུན་བཏགས་

མ་རིག་དབང་གིས་བདག་དང་གཞན་དུ་བཟུང་། །ཞེས་པས་ཀྱན་བརྟགས་པའི་མ་རིག་པ་དེས།
 ཡུལ་ལ་བདག་དང་གཞན་དུ་བཟུང་ངོ་། །བདག་དང་གཞན་དུ་བཟུང་པས་ཉོན་མོངས་དུག་ལྡེ་
 ཟུང་། །ཞེས་པས་བདག་འཛིན་གྱི་དབང་གིས་དུག་ལྡེ་ཟུང་སྟེ། ཡུལ་ཡིད་དུ་འོང་བ་ལ་འདོད་
 ཆགས། ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་ལ་ཞེ་སྤང་། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་ལ་གཉི་ཟུག་བདག་ལ་བརྟེན་ཏེ་ང་
 རྒྱལ། གཞན་ལ་བརྟེན་ཏེ་ཕྱག་དོག་དེ་ནི་ཉོན་མོངས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་སོ། །ཞེས་པས་དེ་ལྟར་
 བདག་དང་བདག་དུ་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་དེ་ལ། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཡིད་ཅེས་བྱའོ། །གཉིས་
 པ་གཞི་ལ་བག་ཆགས་བསགས་ཚུལ་ནི། དུག་ལྡེ་དབང་གིས་འདུ་བྱེད་ལས་སྦྱོད་བྱུང་། །ཞེས་
 པས་ཉོན་མོངས་དུག་ལྡེ་དབང་གིས་ལས་དག་སྒྲིག་ལུང་མ་བཟུན་སྣ་ཚོགས་བྱུང་ངོ་། །ལས་
 དང་ཉོན་མོངས་དབང་གིས་གཞི་ལ་བག་ཆགས་བསགས། །ཞེས་པས་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་དེ་
 གཉིས་བྱུང་དུ་འབྲེལ་བས། གཞི་ལ་བག་ཆགས་སྣ་ཚོགས་བསགས་ཏེ། གང་དུ་བསགས་ན་ཀྱན་
 གཞི་རྟོག་མེད་བག་ཆགས་གསོག་པའི་གཞི། །ཞེས་པས་ཀྱན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བག་ལ་
 བསགས། གང་གིས་བསགས་ན། ཚོགས་དུག་ཤེས་པ་བག་ཆགས་གསོག་མཁན་ཏེ། །ཞེས་པས་
 རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཚོགས་དུག་གིས་བསགས། གང་བསགས་ན། ལས་དང་ཉོན་མོངས་བག་ཆགས་
 སྣ་ཚོགས་བསགས། །ཞེས་པས་ལས་དང་ཉོན་མོངས་སྣ་ཚོགས་བསགས་པ་དེ་གང་གིས་འཛིན་ན།
 ཉོན་མོངས་ཡིད་ཀྱིས་མི་གཏོང་འཛིན་པར་བྱེད། །ཅེས་པས། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཡིད་ཀྱིས་མི་
 གཏོང་འཛིན་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་བག་ཆགས་གསོག་པ་དེ། རྣམ་ཤེས་ཚོགས་བརྒྱད་བྱུང་དུ་
 འབྲེལ་བའི་བག་ལ་གསོག་པ་ཡིན་ནོ། །འདིར་བག་ཆགས་ཀྱི་གསོག་གཞི་ལ་ཐེ་ཚོམ་བསལ་བ་
 ཞལ་ལས་ཤེས་སོ། །

གསུམ་པ་ཁམས་གསུམ་ལུས་སུ་ཤར་ཚུལ་བཟུན་པ་ནི། དེའི་བག་ཆགས་རྣམས་པ་མཐུ་
 བརྟེན་པས། །ཞེས་པས་བག་ཆགས་ཡོངས་སུ་བསགས་པས། རྣམ་རྟོག་ཡིད་ཀྱི་ལུས་སུ་མངོན་
 པར་གྱུབ། །ཅེས་པས་ཡིད་ཀྱི་འགྲུ་བྱེད་ཀྱི་ལུས་སུ་བྱུང་། །གཉི་ཟུག་དབང་གིས་གཟུགས་མེད་
 ཁམས་སུ་འབྱུལ། །ཞེས་པས་རྒྱ་གཉི་ཟུག་ལས་གཟུགས་མེད་སྟོང་ཁམས་སུ་ཤར། དེ་ལས་བག་
 ཆགས་རྣམས་པ་ཆེར་གྱུར་བས། །ཞེས་པས། དེས་ཀྱང་བག་ཆགས་རྣམས་བརྟེན་པས། སྤང་བ་འོད་
 ཀྱི་ལུས་སུ་མངོན་པར་གྱུབ། །ཅེས་པས་འོད་ལུས་སུ་བྱུང་། །ཞེ་སྤང་དབང་གིས་གཟུགས་ཁམས་

འཁོར་བར་འབྱུལ། ཁྱིམ་པས་རྒྱ་ཞེ་སྤང་གི་དབང་གིས་གཟུགས་ཁམས་སུ་ཤར། དེ་བས་བག་
 ཆགས་ནུས་པ་ཆེར་གྱུར་བས། ཁྱིམ་པས། དེ་བས་ཀྱང་བག་ཆགས་ཆེར་ཞེན་པས། གདོས་པ་ཤ་
 བྲག་ལུས་སུ་མངོན་པར་གྱུབ། ཅེས་པས་གདོས་པའི་ལུས་སུ་བྱུང་། འདྲོད་ཆགས་དབང་གིས་
 འདྲོད་པའི་ཁམས་སུ་འབྱུལ། ཁྱིམ་པས། རྒྱ་འདྲོད་ཆགས་ལས་འདྲོད་ཁམས་སུ་ཤར་རོ། སྒྲ་
 འོད་ཟེར་གསུམ་རིག་པར་འབྲེལ་བ་ལས། ལུས་ངག་ཡིད་དང་གསུམ་དུ་མངོན་པར་གྱུབ། ཅེས་
 པས། འོད་ལས་ལུས་སུ་གྱུབ། སྒྲ་ལས་ངག་དུ་གྱུབ། ཟེར་ལས་ཡིད་དུ་གྱུབ། རྒྱལ་ཆེན་དུག་བག་
 ཆགས་བསགས་པས་རིས་དུག་སྤང་བར་འབྱུལ། ཁྱིམ་པས་མི་གཟུགས་ལ་བག་ཆགས་བརྟན་པས།
 དཔྱལ་བའི་སྤང་བར་འབྱུལ། རྣ་བ་སྒྲ་ལ་བག་ཆགས་བརྟན་པས། ཡིད་བརྟགས་སྤང་བར་འབྱུལ།
 རྣ་བྱི་ལ་བག་ཆགས་བརྟན་པས། རྣ་དང་རྣ་མ་ཡིན་གྱི་སྤང་བར་འབྱུལ། རྣེ་རོ་ལ་བག་ཆགས་
 བརྟན་པས། མིའི་སྤང་བར་འབྱུལ། ལུས་རིག་ལ་བག་ཆགས་བརྟན་པས། བྱོལ་སོང་གི་སྤང་བར་
 འབྱུལ་ལོ། ཉོན་མོངས་དུག་ལྡེའི་དབང་གིས་འཁོར་བའི་ལམ་ལྡར་འབྱུལ། ཁྱིམ་པས་ཉོན་
 མོངས་དུག་ལྡར་ལམ་རྒྱ་ལྡར་འབྱུལ། རྒྱ་ཆེན་འབྱུང་བ་བཞི་ལས་སྒྲེ་བ་རྣམ་བཞིར་གྱུབ། ཅེས་
 པས། རྒྱང་ལས་རྒྱས་སྒྲེས། མེ་ལས་བྱོད་སྒྲེས། རྒྱ་ལས་སྒོང་སྒྲེས། ས་ལས་མངལ་སྒྲེས་ལོ། ཤ་ཁྲག་
 བྱོད་དབྱགས་བཞི་ལས་འདུ་བ་རྣམ་བཞིར་བྱུང་། ཁྱིམ་པས་དབྱགས་ལས་རྒྱང་ནད། བྱོད་ལས་
 མཁྲིས་པ། ཁྲག་ལས་བད་ཀན། ཤ་ལས་འདུས་པའི་ནད་དུ་བྱུང་ངོ་། །

གཉིས་པ་འཁོར་བ་བྱེ་བྲག་དུ་ཤར་ཚུལ་བཟན་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། མདོར་བཟན་རྒྱས་པར་
 བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རིག་པ་འོད་དང་འབྲེལ་བས་སྒྲོད་བརྒྱུད་ལུས་སེམས་ཤར། ཁྱིམ་པས་
 རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་འོད་ལྡན་དུ་འབྲེལ་བའི་རྩལ་ལས། བྱི་སྒྲོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་དུ་ཤར།
 རྣང་བརྒྱུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་དུ་ཤར། རྒྱ་མའི་ལུས་སུ་ཤར། དན་པའི་སེམས་སུ་ཤར། དེ་ལས་
 སོགས་ཏེ། འཁོར་བའི་རྟེན་འབྲེལ་སྤྲ་ཆོགས་སུ་ཤར་རོ། གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ་
 རྟེན། བྱི་སྒྲོད་འཇིག་རྟེན་སེམས་ལས་ཤར་ཚུལ་བཟན་པ་དང་། རྣང་བརྒྱུད་སེམས་ཅན་སེམས་
 ལས་ཤར་ཚུལ་བཟན་པ་དང་། མ་རིག་འཁོར་བའི་ཤར་ཚུལ་བཟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། བྱི་སྒྲོད་
 འཇིག་རྟེན་སེམས་ལས་ཤར་ཚུལ་ནི། ཁྱིམ་པས། བྱི་སྒྲོད་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཆགས་ལུགས་སྟོན་ཏེ།
 ཇི་ལྟར་ཆགས་ན་ནམ་མཁའི་འོད་དང་རིག་པ་འབྲེལ་བ་ལས། གྲུ་གྲུ་རྒྱང་སྟེ་ཕྱང་དང་ཕྱོད་དུ་

བྱང་། རྩོད་པའི་ཤུགས་ལས་ཚ་བའི་མེ་ཏུ་བྱང་། མེ་རྒྱང་ཚ་གང་འཐབས་པས་ལྷན་ཏེ་ཕུ་ཏུ་
བྱང་། རྩོད་བཅུད་ལས་བསྐྱེད་པའི་ས་གཞི་བྱང་། རྩོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་དེ་ལས་
ཆགས། ཞེས་པས་འོད་ཀྱང་རིག་པ་བྱང་དུ་འབྲེལ་བའི་རྩལ་ལས་རྒྱ་འབྱུང་བ་ལ། གཅིག་ལ་
གཅིག་བརྟེན་ཏེ་བྱང་། དེ་ལས་ཕྱི་རྩོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་བྱང་ངོ་། རྒྱ་ལྷ་འབྱུང་བའི་
བཅུད་ལས། དུལ་ལྷའི་སྤང་བ་ཤར་ཞེས་པས། དེའི་བཅུད་ལས་དུལ་གཟུགས་སྐྱེ་བྱི་རོ་རེག་བྱ་
ལྷར་བྱང་ངོ་། ཕྱི་རྩོད་འཇིག་རྟེན་སེམས་ལ་དེ་ལྷར་ཤར། ཞེས་པས། ཕྱི་རྩོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་དེ་
ལྷར་ཤར་བའོ། གཉིས་པ་ནང་བཅུད་སེམས་ཅན་ལ་ཤར་ཚུལ་བསྟན་པ་ནི། ནང་བཅུད་སེམས་
ཅན་སེམས་ལ་ཤར་ཚུལ་ནི། ཞེས་པས་ནང་བཅུད་སེམས་ཅན་གྱི་ཤར་ཚུལ་བསྟན། ཇི་ལྷར་ཤར་
ན་ནམ་མཁའི་འོད་དང་རིག་པ་འབྲེལ་བ་ལས། དྲན་པའི་སེམས་དང་རྒྱ་བའི་རྒྱང་དུ་བྱང་། །
ཞེས་པས་འོད་དང་རིག་པ་བྱང་དུ་འབྲེལ་བའི་རྩལ། སེམས་དྲན་པ་ཁྲིག་ཁྲིག་པོ་དང་། རྒྱང་གྱ་
གྱ་བྱང་། རྒྱང་སེམས་འབྲེལ་བས་གྱ་གྱའི་དབྱགས་སུ་བྱང་། ཞེས་པས་རྒྱང་དང་སེམས་སུ་འབྲེལ་
པའི་རྩལ་དབྱགས་སུ་བྱང་། དབྱགས་ཀྱི་ཤུགས་ལས་བྱོད་དེ་མེ་ཡི་ཁམས། ཞེས་པས་དབྱགས་ཀྱི་
ཤུགས་ལས་བྱོད་དུ་བྱང་། དབྱགས་བྱོད་འདུས་པས་ཁྲག་དེ་ཕུ་ཡི་ཁམས། ཞེས་པས་དབྱགས་
དང་བྱོད་གཉིས་འདུས་པའི་རྩལ། ཁྲག་ཏུ་ཆགས། ཁྲག་གི་བཅུད་ལས་ཤ་སྟེ་ས་ཡི་ཁམས། ཞེས་
པས། ཁྲག་ལས་ཞག་ཆགས་པ་བཞིན་ཤ་ཆགས་སོ། ལྷུས་དང་སེམས་སུ་འབྲེལ་བས་དོན་སྟོང་
རྣམ་ལྷན་ཆགས། ཞེས་པས་སྟོང་སྟོ་བ་མཆིན་པ་མཁའ་མ་མཆོར་པ་དང་ལྷ་ཆགས་སོ། འབྱུང་
བ་རྣམ་པ་ལྷ་ཡི་རྟེན་དུ་བཅས། ཞེས་པས་ནམ་མཁའི་རྟེན་སྟོང་ལ་བཅས། རྒྱང་གི་རྟེན་སྟོ་བ་ལ་
བཅས། མའི་རྟེན་མཆིན་པ་ལ་བཅས། རྩོད་རྟེན་མཁའ་མ་ལ་བཅས། སའི་རྟེན་མཆོར་པ་ལ་
བཅས་སོ། ཡན་ལག་ལྷ་ལ་འབྱུང་ལྷའི་རྩལ་ཡང་ཤར། ཞེས་པས་ནམ་མཁའི་རྩལ་དུ་མགོ་བོ་
ཤར། རྒྱང་གི་རྩལ་དུ་རྐང་བ་གཡས་པ་ཤར། མའི་རྩལ་ལག་པ་གཡས་པ་ཤར། རྩོད་རྩལ་རྐང་བ་
གཡོན་པ་ཤར། སའི་རྩལ་ལག་པ་གཡོན་པར་ཤར་རོ། རྣང་གོལ་ལྷ་ཏུ་འབྱུང་ལྷའི་བཅུད་དུ་
བསགས། ཞེས་པས། ནམ་མཁའི་བཅུད་སྟོང་མངལ་དུ་བསགས། རྒྱང་གི་བཅུད་རྒྱ་ལོང་དུ་
བསགས། མའི་བཅུད་མཁྲིས་པར་བསགས། རྩོད་བཅུད་སྒྲིང་པར་བསགས། སའི་བཅུད་སྔོ་བར་
བསགས། དབང་བོ་ལྷ་ལ་འབྱུང་ལྷའི་སྟོ་ཡང་དོད། བཅས་པས། ནམ་མཁའི་སྟོ་མིག་ལ་དོད།

ཆུང་གི་སྒོ་ལ་དོད། མའི་སྒོ་ལ་དོད། ཆུང་སྒོ་ན་བ་ལ་དོད། སའི་སྒོ་རེག་ལ་དོད་དོ། །ཤེས་
 པ་ལྷ་ཡི་ཆལ་ལྷ་སོ་སོར་བསྐྱེད། །ཅེས་པས་མིག་གི་ནམ་ཤེས་གཟུགས་ལ་སྦྱོད་པའི་ཆལ་བསྐྱེད།
 ར་བའི་ནམ་ཤེས་སྒྲ་ལ་སྦྱོད་པའི་ཆལ་བསྐྱེད། ལྷའི་ནམ་ཤེས་ངེ་ལ་སྦྱོད་པའི་ཆལ་བསྐྱེད། ལྷའི་
 ར་ཤེས་རོ་ལ་སྦྱོད་པའི་ཆལ་བསྐྱེད། ལུས་ཀྱི་ནམ་ཤེས་རེག་བྱ་ལ་སྦྱོད་པའི་ཆལ་བསྐྱེད་དོ། །
 ཡུལ་ལྷ་དག་ལ་སོ་སོར་སྦྱོད་ཅིང་འཛིན། །ཞེས་པས་ནམ་ཤེས་ལྷས་ཡུལ་ལྷ་སོ་སོར་སྦྱོད་དོ། །
 རང་བཅུད་སེམས་ཅན་སེམས་ལ་དེ་ལྟར་ཤར། །ཞེས་པས་རང་བཅུད་སེམས་ཅན་གྱི་ལུས་སེམས་
 དེ་ལྟར་ཤར་རོ། །གཉིས་པ་མ་རེག་འཁོར་བའི་ཤར་ཚུལ་བཟུན་པ་ནི། འབྱུང་ལྷ་སེམས་དང་
 འབྲེལ་བས་ཉོན་མོངས་དུག་ལྷ་ལྷེད། །ཅེས་པས་ཆུ་འབྱུང་བ་ལྷ་དང་སེམས་ནམ་པར་ཤེས་པ་
 ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་ཆལ་ལས། ཉོན་མོངས་དུག་ལྷ་ལྷེད་དེ། ཇི་ལྟར་བསྐྱེད་ན་ནམ་མཁའ་
 སེམས་དང་འབྲེལ་བས་ཞེ་སྤང་བསྐྱེད། །དབྱགས་དང་སེམས་སུ་འབྲེལ་བས་ད་ཆུལ་བསྐྱེད། །དྲོད་
 དང་སེམས་སུ་འབྲེལ་བས་ཕྱག་དོག་བསྐྱེད། །ཁྲག་དང་སེམས་སུ་འབྲེལ་བས་འདྲོད་ཆགས་
 བསྐྱེད། །ཤ་དང་སེམས་སུ་འབྲེལ་བས་གཏི་ལྷག་བསྐྱེད། །དུག་ལྷ་འབྱུང་ལྷ་འབྲེལ་བས་ཕུང་པོ་
 ར་ལྷ་ལྷེད་བསྐྱེད། །ཅེས་པས། དུག་ལྷ་དང་འབྱུང་བ་ལྷ་པོ་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བས་ཕུང་པོ་ལྷ་བསྐྱེད་
 དེ། ཇི་ལྟར་བསྐྱེད་ན། ཞེ་སྤང་ནམ་མཁའ་འབྲེལ་བས་ནམ་ཤེས་ཕུང་པོ་བསྐྱེད། །ད་ཆུལ་
 དབྱགས་དང་འབྲེལ་བས་འདྲུ་བྱེད་ཕུང་པོ་བསྐྱེད། །ཕྱག་དོག་དྲོད་དང་འབྲེལ་བས་འདྲུ་ཤེས་
 ཕུང་པོ་བསྐྱེད། །འདྲོད་ཆགས་ཁྲག་དང་འབྲེལ་བས་ཚྩར་བའི་ཕུང་པོ་བསྐྱེད། །གཏི་ལྷག་ཤ་དང་
 འབྲེལ་བས་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་བསྐྱེད། །ཕུང་པོ་ལྷ་དང་དུག་ལྷ་འབྲེལ་བ་ལས། །འདྲུ་བྱེད་ལས་
 དང་སྦྱོད་པ་སྒྲ་ཆོགས་བྱུང་། །ཞེས་པས་ཕུང་པོ་ལྷ་ལས་ཀྱི་རྟེན་བྱས། དུག་ལྷ་ལས་ཀྱི་ཀྱན་སྦྱོང་
 བྱས་ནས། ལས་དགེ་ཐིག་ལུང་མ་བཟུན་སྒྲ་ཆོགས་སྦྱོད་དོ། །ལས་དང་ཉོན་མོངས་འབྲེལ་བའི་ཆུ་
 རྟེན་ལས། སྦྱི་དང་བྱེ་བྲག་འཁོར་བའི་ལྷག་བཟུལ་བྱུང་། །ཞེས་པས་ལས་ཀྱི་ཆུ་བྱས་ཉོན་མོངས་
 པས་རྟེན་བྱས་ནས། སྦྱིའི་ལྷག་བཟུལ་སྦྱེ་ན་ན་འཆི་བཞི། སྒོས་རིས་དུག་རང་རང་གི་ལྷག་བཟུལ་
 བསྐྱེད་དོ། །ཐོག་མེད་དུས་ནས་འཁོར་བ་མཐའ་མེད་དུ། །ཁམས་གསུམ་ཁ་འཁོར་ཆུ་དུག་ལུས་
 སྤང་ཞིང་། རྟེན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་སྤོང་པའི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར། །ཞེས་པས་དེ་ལྟར་འཁོར་བ་ཐོག་
 མེད་ནས། མཐའ་མེད་དུ་ཁམས་གསུམ་དུ་ཁ་འཁོར་ཆུ་དུག་ཏུ་ལུས་སྤངས། མ་རེག་པ་ནས་ན་

ཤིའི་བར་དུ། རྟེན་འབྲེལ་བརྩམས་པའི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར། གཉིས་པས་མ་འཕངས་མ་རིག་
སྟོབས་ལས་བྱུང་། ཞེས་པས། དེ་ལྟར་འཁོར་བར་འབྱུངས་པ་དང་། འཁོར་བ་མ་ཤར་བའི་ཕྱ་
རོལ་དུ། ཉིས་པའི་སྟོན་ཞིག་བྱས་ནས་འཁོར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། མ་རིག་པའི་དབང་གིས་རང་ཤུགས་
ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ཆུ་ཆེ་ཐུང་ལ་འབྲུག་པ་ཡང་། རང་ཤུགས་ལས་བྱུང་བ་བཞིན་
ནོ། ། གསུམ་པ་འཁོར་འདས་ཀྱི་གྲུས་ཚུལ་མདོར་བསྟུ་བ་ནི། དེ་ལྟར་འཁོར་འདས་གཉིས་སུ་
ཤར་བ་ཡང་། རྟོགས་དང་མ་རྟོགས་སྒྲིལ་མཐོང་སྣང་ཡིན། རྟོན་ལ་འཁོར་འདས་གཉིས་སུ་
གྲུས་པ་མེད། ཁཉམ་པ་ཆེན་པོ་ཐེག་ལེ་གཅིག་ཏུ་གནས། ཞེས་པས། འཁོར་འདས་གཉིས་སུ་
གྲུས་པ་དེ། སྒྲིལ་མཐོང་སྣང་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པ། རྟོན་ལ་གཉིས་མེད་མཉམ་པ་ཆེན་པོར་
གནས་པ་ཡིན་ནོ། གསུམ་པ་མདོར་བསྟུ་བ་ནི། གནས་པ་གཞིའི་སྟོན་མ་རྟོགས་སོ། ཞེས་པས་
བསྟུདོ། ཁ་མ་ཡ།

(ཇ) གཉིས་པ་ཙཱ་ཏ་ཤིའི་སྟོན་མ་ལ་ཡང་དོན་གསུམ་ལས། དུག་འཛལ་བ་དང་། གཞུང་
བཀོལ་བ་དང་། མདོར་བསྟུ་བའོ། རང་པོ་ནི་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་རང་རིག་ཁོང་ནས་ཤར་ལ་ཐུག་
འཛལ་ལོ། ཞེས་པས། དུག་འཛལ་བ་བསྟན་པའོ། ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ནི། ཐུགས་རྗེའི་སྟོན་པ་
དང་། རང་རིག་སྟོན་པ་ལ་སྦྱར་ཏེ། བོང་དང་འབྲེལ། རང་རིག་ཁོང་ནས་ཤར་ཅེས་པས། རིག་
པའི་ཡེ་ཤེས་ཙཱ་ཏ་འི་དབྱས་ན། རང་རིག་ཁོང་ཤར་དུ་གནས་པ་བསྟན་པའོ། གཉིས་པ་གཞུང་
བཀོལ་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། མདོར་བསྟན་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། རང་པོ་ནི། རིགས་ཀྱི་བྱ་ཙཱ་ཏ་ཤིའི་
སྟོན་མ། གཞི་གང་ན་གནས་པ་རང་རིག་ཁོང་ཤར་གྱི་གནད་ཅེས་བྱ་བ་ནི། ཞེས་པས་བྱེ་ལྟར་
རང་རིག་ཙཱ་ཏ་འི་ཁོང་ནས་ཤར། རང་ལྟར་འོད་ལྡེའི་ཁོང་ནས་ཤར། གསང་བ་ལྟར་ཀུན་གཞིའི་
ཁོང་ནས་ཤར་རོ། གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་ཕྱ་སྟེ། ཀུན་གཞི་དང་རིག་པ་ལ་འཁོར་
འདས་ཀྱི་མཐའ་མ་རིག་པར་བསྟན་པ་དང་། གནས་པ་བསྟན་པ་དང་། ལུས་ལ་བྱུང་ཚུལ་དང་།
སྒྲིལ་ཤར་གཞིར་བསྟན་པ་དང་། ལུས་སེམས་ཀྱི་འདུས་ཚུལ་དང་འབྲེལ་ཚུལ་བསྟན་པའོ། རང་
པོ་ནི་དེ་ལྟར་དུན་པའི་སྟོ་ལས་རྟོགས་འབྲུལ་གཉིས་སུ་བྱུང་བས། འཁོར་འདས་གཉིས་སུ་ཤར་
ཡང་། ཀུན་གཞི་དང་རིག་པ་ནི། འདས་མ་འོངས་ད་ལྟ་གསུམ་དུ་འབྲུལ་ཞིང་རྟོགས་མ་ཐོབ་སྟེ།
འཁོར་འདས་གཉིས་སུ་གྲུས་མ་ཐོབ་ཏེ། ཞེས་པས་སྟོ་ལ་རྟོགས་མ་རྟོགས་ཀྱིས་སྟེན་ལ་བརྟེན་ནས།

འཁོར་འདས་གཉིས་ལྟར་སྤང་ཡང་། ཀུན་གཞི་དང་རིག་པ་ནི། དུས་གསུམ་དུ་འབྱུང་རྟོགས་
 འཁོར་འདས་ལས་སོགས། གང་གི་ཡང་ངེ་མ་མེད་ཅིང་། མཐས་མ་རིག་པར་གནས་པའོ། །
 གཉིས་པ་ཀུན་གཞི་དང་རིག་པའི་གནས་གཞི་ནི། འོ་ན་སྤྲིབ་མ་སྤྱོད་པའི་ཀུན་གཞི་འབྱུང་མ་སྤྱོད་
 བའི་རིག་པ། གདོད་ནས་གནས་པའི་སྤྱིང་པོ་དེ། དེ་ལྟར་གཞི་གང་ན་གནས་ན། །ཞེས་པས་ངེ་བ་
 བཀོད་དེ་གདོད་ནས་གནས་པའི་སྤྱིང་པོ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེས་བྱ། དེ་འོག་ལན་བཏབ་སྟེ་མཁའ་
 གསལ་ན་མ་མཁའི་མཐོང་རུམ། ཞེས་པས། རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི། གསང་བ་ལྟར་གནས་པ་
 གཞིའི་ཅི་ཏ་ཞེས་བྱ་བ། ཀུན་གཞིའི་སྤྱོད་ན་གནས། མཆོང་གུར་སྒྲུག་པོ་ཤེལ་གྱི་ཁ་བད་ཅན། །
 ཞེས་པས། ཕྱི་ལྟར་གདོས་པ་ཤེལ་ཅི་ཏ་ཞེས་བྱ། སྤྱིང་མཆོང་གུར་སྒྲུག་པོའི་སྤྱོད་ན་གནས། ལྟར་
 གསལ་འོད་གྱི་གུར་ཁང་ན་བཞུགས་ཏེ། །ཞེས་པས་ནང་ལྟར་སྤང་བ་འོད་གྱི་ཅི་ཏ་ཞེས་བྱ་བ།
 འོད་ལྡེའི་གུར་ཁང་ན་གནས་སོ། །གནས་ལྷགས་ཇི་ལྟར་ན་ཤེ་བྱུན་ཅ་འཛིན་ཞེས་བྱ་བ། ཕྱི་རིན་
 ཆེན་ཟུར་བརྒྱད་ལ་ནང་པད་མ་འདབ་བརྒྱད་དུ་གནས་སོ། །ཞེས་པས། ཕྱི་ཅི་ཏའི་གནས་ལྷགས་
 བཞུན། དེའི་དབྱས་ན་འོད་ལྡེའ་ཆོན་གྱི་གུར་ཕུབ་པ་ལྟར་གནས་སོ། །ཞེས་པས། ནང་འོད་
 ལྡེའི་གནས་ལྷགས་བཞུན། དེའི་སྤྱོད་ན་ཀུན་གཞི་དང་རིག་པ་ནི། གང་དང་མ་འདྲེས་ངེ་མ་ཀ་
 དག་ཆེན་པོར་གནས་སོ། །ཞེས་པས། གསང་བ་ཀུན་གཞི་དང་རིག་པའི་གནས་ལྷགས་བཞུན་
 རོ། །གསུམ་པ་ཀུན་གཞི་རིག་པ་ལུས་ལ་བྱུང་ཚུལ་བཞུན་པ་ནི། ཀུན་གཞི་ནི་ལུས་ལ་ན་མ་མཁའ་
 བཞིན་དུ་སྤྱི་སྒྲུགས་སུ་བྱུང་གྱང་། འབྱུང་བའི་སྤྲིབ་གྱིས་སྤྲིབ་སྟེ་གསལ་བ་མེད། །ཅེས་པས་ཀུན་
 གཞི་འམ་བོན་ཉིད་གྱི་དབྱིངས་དེ། ཕྱི་ནང་མེད་པར་ཀུན་ལ་ན་མ་མཁའ་བཞིན་དུ་བྱུང་གྱང་།
 ངོ་མ་ཤེས་ཏེ་འབྱུང་བའི་ན་མ་རྟོག་སྤྲིབ་དང་འདྲ་བས་སྤྲིབ་པའོ། །ཅི་ཏའི་དབྱས་ན་སྤྲིབ་མེད་
 ན་མ་མཁའ་བཞིན། །ཡེ་ཤེས་ཁོང་གསལ་ཆེན་པོར་གནས་པ་ཡིན། །ཞེས་པས་གོང་དུ་བཞུན་པའི་
 ཅི་ཏ་གསུམ་གྱི་དབྱས་ན། །ཡེ་ཤེས་ཁོང་གསལ་དུ་གནས་ཏེ། དཔེར་ན་ན་མ་མཁའ་དྲངས་པ་
 བཞིན་ནོ། །རིག་པ་ནི་ཉི་མ་བཞིན་དུ་བྱུང་བདལ་དུ་གནས་གྱང་། ན་མ་རྟོག་སྤྲིབ་གིས་སྤྲིབ་སྟེ་
 གསལ་བ་མེད། །ཅེས་པས། རང་རིག་པའི་ངོ་བོ་ནི། ཉི་མའི་སྤྱིང་པོ་ལྟར། ལྟར་སྤྱིང་ས་ལེར་
 གསལ་གྱང་ངོ་མ་ཤེས། ཉི་མ་སྤྲིབ་གིས་གཡོགས་པ་བཞིན་ནོ། །ཅི་ཏའི་དབྱས་ན་སྤྲིབ་བལ་ཉི་མ་
 བཞིན། །རང་རིག་ཁོང་ཤར་ཆེན་པོར་གནས་པ་ཡིན། །སྤྲིབ་མེད་མཁའ་ལ་ཉི་མ་ཤར་བ་བཞིན། །

མ་བུ་དབྱེར་མེད་ཚུལ་དུ་ཅི་ཏའི་དབྱས་ན་གནས། །ཞེས་པས་ཀུན་གཞི་དང་རིག་པ་གཉིས། མ་
བུ་དབྱེར་མེད་དུ་གནས་ཏེ། དཔེ་ནམ་མཁའི་སྒྲོང་ནས་ཉི་མ་ཤར་བ་བཞིན་ནོ། །བཞི་བ་སྒྲོའི་
ཤར་ཚུལ་བཟླན་པ་ནི། དཔེ་པའི་སྒྲོ་ནི་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་བཞིན། །ཞེས་པས། ཀུན་གཞི་དང་རིག་
པ་གཉིས་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་རྩལ་ལས། སྒྲོ་དཔེ་རིག་ཤེས་པ་ཤར་ཏེ། དཔེར་ན་ཉི་མའི་རྩལ་ལས་
འོད་ཟེར་ཤར་བ་བཞིན་ནོ། །སྒྲིང་ལ་བརྟེན་ནས་རྩལ་ལས་ལྷུང་སྟེ། དབང་བོའི་སྒྲོ་ནས་ཡུལ་ལ་
གཙང་ཅིང་འཛིན། །ཞེས་པས་སྒྲིང་ལ་བརྟེན་ནས་ལས་རྩལ་ཐོན་ཏེ། སྒྲོ་དབང་བོ་ལྷ་ལ་དོད་དེ།
ཡུལ་ལྷ་ལ་སོ་སོར་འཛིན་ཞིང་གཙང་དེ། ལྷ་བ་ལུས་སེམས་འདུས་ཚུལ་དང་། འབྲལ་ཚུལ་བཟླན་
པ་ནི། དཔེ་གསུམ་གྱིས་དོན་གཅིག་མཛོན་ཏེ། དཔེ་དང་བོ་ནི། ཀུན་གཞི་ནམ་མཁའ་འདྲ། རིག་
པ་བྱ་དང་འདྲ། ཡིད་གཤོག་པ་འདྲ། ལུས་ནི་རྒྱ་དང་འདྲ། འདབ་ཆགས་རྒྱ་ཡིས་ཟེན་པ་བཞིན།
ལུས་སེམས་གཉིས་ལས་གྱིས་ལྟན་དུ་འདུས། རྒྱ་རལ་ནས། འདབ་ཆགས་འཕྱར་བ་བཞིན། ལུས་
སེམས་ལས་གྱིས་སོ་སོར་བྲལ། དེའི་ཆོ་ལུས་སེམས་ལ་འདུ་འབྲལ་ཡོད་ཀྱང་། ཀུན་གཞིའི་
དབྱིངས་དང་ལུས་སེམས་ལ་འདུ་འབྲལ་མེད་དེ། དཔེར་ན་བྱ་དང་རྒྱ་གཉིས་དང་པོར་ཡང་ནམ་
མཁའི་སྒྲོང་ན་གནས། བར་དུ་ཡང་ནམ་མཁའི་སྒྲོང་དུ་འདུས། ཐ་མ་ཡང་ནམ་མཁའི་དང་དུ་
འབྲལ། དེ་དང་འདྲ་བར་ལུས་དང་སེམས་གཉིས་དང་པོར་ཡང་ཀུན་གཞིའི་དང་དུ་གནས། བར་
དུ་ཡང་ཀུན་གཞིའི་དང་དུ་འདུས། ཐ་མ་ཡང་ཀུན་གཞིའི་དང་དུ་འབྲལ། ཀུན་གཞི་ནམ་མཁའ་
འདྲ་བའི་དཔེ་ནི། ལུས་དང་སེམས་གཉིས་ལ། དང་པོར་ཡང་ཁྱབ་བར་དུ་ཡང་ཁྱབ་ཐ་མར་ཡང་
ཁྱབ་སྟེ། ཀུན་གཞི་དང་ལུས་སེམས་གཉིས་ལ་འདུ་འབྲལ་མེད་དོ། །དཔེ་གཉིས་པ་ནི། ཀུན་གཞི་
ས་གཞི་དང་འདྲ། རིག་པ་མི་དང་འདྲ། ཡིད་ཉི་དང་འདྲ། ལུས་སྒྲོག་དང་འདྲ། དཔེ་གསུམ་པ་
ནི། ཀུན་གཞི་རྒྱ་མཛོད་དང་འདྲ། རིག་པ་ཉི་མ་དང་འདྲ། ཡིད་ཉི་གཤོག་འདྲ། ལུས་དོལ་དང་
འདྲ། དེས་ན་ལུས་སེམས་གཉིས་ནི། ཀུན་གཞིའི་སྒྲོང་ན་འདུས་ཞིང་འབྲལ་བ་ལྟར་སྤང་ཡང་།
ཀུན་གཞིའི་དབྱིངས་ཀྱི་དུས་གསུམ་དུ་སེམས་དང་འདུ་འབྲལ་མེད་དོ། །གསུམ་པ་མདོ་བསྟུ་
དཀྱུས་གསལ། ས་མ་ལ། སྒྲོན་མ་གཉིས་པའི་འབྲེལ་བ་རྣམས་སོ། །

(ཉ) གསུམ་པ་དཀར་འཇམ་རྩའི་སྒྲོན་མ་ལ་དོན་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཀུན་ཏུ་བཟང་
པོ་ཡི་ཤེས་ཟང་ཐལ་སྒྱུ་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །ཞེས་པས་ཕྱག་འཆལ་བ་བཟླན་ཏེ། ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་

ནི་གོང་དང་འདྲ། ཡེ་ཤེས་ཟངས་ལ་སྐྱེ་ནི་ཅ་དབུ་མ་ལ་རང་ཤེས་རིག་གི་རྒྱལ་པོ། ཕྱི་ནང་མདུན་
 རྒྱབ་མེད་པར་ཡེ་ཤེས་ཟངས་ལ་དུ་ཤར་བའོ། །ཕྱག་འཆལ་བ་གོང་དང་འདྲ། གཉིས་པ་གཞུང་
 བཞོལ་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། མདོར་བསྟན་དང་རྒྱས་བཤད་དོ། །དང་པོ་ནི། རིགས་ཀྱི་བྱ་དཀར་
 འཇམ་ཚའི་སྒྲོན་མ། ལམ་གང་ལ་བྱུང་བ་ཡེ་ཤེས་ཟངས་ལ་གྱི་གནད་ཅེས་བྱ་བ་ནི། ཞེས་པས།
 ཅ་དབུ་མའི་ལམ་ལ་ཡེ་ཤེས་ཟངས་ལ་དུ་ཤར་བའི་གནད་བསྟན་པའོ། །ཀྱན་གཞི་དང་རིག་པ་
 གདོད་ནས་གནས་པའི་སྒྲིང་པོ་དེ། གནས་པ་ཙེ་ཏའི་དཀྱིལ་ན་གནས་ལ། ལམ་ཚའི་ལམ་ལ་རང་
 བྱུང་དུ་ཤར་བ་ཡིན་པས། བྱང་ཆུབ་སེམས་ལ་ལྷས་དང་སེམས་སྤྱུ་ཤར་ཚུལ་བསྟན་པ་ནི། ཞེས་
 པས། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་ལྷས་སེམས་ཀྱི་ཤར་ཚུལ་བསྟན་པའོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་
 པ་ལ་ལྷ་སྟེ། འབྱུང་བ་ལྷ་ཡིས་མའི་མངལ་དུ་ལྷས་སེམས་བསྐྱེད་ཚུལ་བསྟན་པ་དང་། ཅ་གསུམ་
 འཁོར་ལོ་དྲུག་གི་ཆགས་ཚུལ། དོན་སྟོང་དབང་བོ་ཡན་ལག་ཉིང་ལག་གི་ཤར་ཚུལ། ཅ་ཡན་ལག་
 ཉིང་ལག་གི་བྱེས་ཚུལ། དབུ་མའི་ལམ་ལ་ཡེ་ཤེས་ཤར་ཚུལ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། མ་ཡི་
 མངལ་དུ་ལྷས་སེམས་འདུས་པའི་ཆོ། ཞེས་པས། མའི་མངལ་དུ་པ་མའི་དཀར་དམར་དང་།
 དན་པའི་སེམས་གཉིས་འདུས་པའི་ཆོ། རྣམ་མཁས་གོ་བྱེས་པས་བསྐྱེད་ཅིང་བརྟེན། རྒྱ་ཡིས་
 གཅིག་ཏུ་བསྐྱས་ནས་གསོས་ཀྱང་བཏབ། མའི་དོད་ཀྱིས་ལྷས་སེམས་སྦྱིན་པར་བྱས། རྒྱང་གིས་
 དྲངས་སྒྲིགས་འབྱེད་ཅིང་ཅ་སྤྱབས་སེལ་བར་བྱེད། ཅེས་པས། དེ་ལྟར་མའི་མངལ་དུ་ཞག་བདུན་
 ཕྱག་སྐྱུ་ཅུ་སོ་དགའི་བར་དུ། ལྷས་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱེད་དེ། ཞག་བདུན་ཕྱག་དང་པོ་གཅིག་
 ལ། དཀར་དམར་འདྲེས་ནས་རྒྱར་རྒྱར་པོ་ཞག་བདུན། མེར་མེར་པོ་ལ་ཞག་བདུན། ལྷར་ལྷར་
 པོ་ལ་ཞག་བདུན། གོར་གོར་པོ་ལ་ཞག་བདུན། གང་དུ་ཡང་མ་ངེས་པར་གནས་སོ། །དེ་ནས་
 ཞག་བདུན་བདུན་ཕྱག་ལྷ་ནས་སྐྱུ་ཅུ་སོ་དགའི་བར་དུ། རྒྱང་གིས་ཅ་སྤྱབས་བྱེ་ནས་ལྷས་རྫོགས་
 པར་བྱེད་དེ། ཕྱི་ལྷས་ཀྱི་སྤྱིད་པ་ཞེ་བ་ནས་ཆགས། ཞེས་པས། ཞེ་བར་བྱའི་སྟོག་ཐག་དང་མའི་
 སྒྲིང་ཐག་གི་ཅ་འབྲེལ་ནས། མས་ཟས་ཟོས་པའི་བརྒྱུད་ཉེ་བའི་སྤྱབས་ནས་འགྲིམས་ཏེ། བྱའི་ལྷས་
 ལ་བསྐྱེད་དོ། །ནང་སེམས་ཀྱི་སྤྱིད་པ་ཙེ་ཏ་ནས་ཤར་ཏེ། ཞེས་པས་དཀར་དམར་འདྲེས་པའི་ནང་
 དུ་དང་པོ་ཙེ་ཏ་ཆགས་ཏེ། རྣམ་མཁའི་རྟེན་སྒྲིང་ལ་བཅས་སོ། །གཉིས་པ་ཅ་གསུམ་འཁོར་ལོ་
 དྲུག་གི་ཆགས་ཚུལ་བསྟན་པ་ནི། དེ་ནས་ཙེ་ཏའི་དབུས་ནས་འོད་དང་རིག་པའི་རྒྱལ་ལས་འབྱུང་

བ་ནམ་མཁའ་ལྷ་མོ་ཤར་ཏེ། དེས་ཅི་ཏའི་ཅ་སྒོ་ཕྱེའོ། །དེ་ལས་གྱེན་དུ་རྒྱུ་ལྷ་གིས། དབུ་མའི་
 ཅ་སྒྲུབས་ཡར་ཕྱེས་ཏེ། མགྱུན་པ་ལོངས་སྟོང་འཁོར་ལོའི་དབུས་ནས་ཐོན། སྤྱོད་བདེ་ཆེན་གྱི་
 འཁོར་ལོ་ལ་བྱུག་སྤྱི་གཙུག་ཚངས་པའི་བྱ་ག་ལ་སྒོ་དོད་དེ། ལྷ་དན་ལས་འདས་པའི་ལམ་མོ། །
 ཞེས་པས། ལམ་དེ་ལས་རིག་པ་འཕྱོས་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ། ལྷ་མོ་ལྷ་གི་རྒྱུང་གིས་
 དབུ་མའི་ཅ་སྒྲུབས་མར་ཕྱེས་ཏེ། ལྷ་མོ་སྤྱོད་བདེ་ལོའི་དབུས་ནས་ཐོན། ཆོག་པ་ལ་ཆེན་
 གྱི་ཐེམ་སྒྲུབ་ལ་བྱུག་གསང་གནས་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལ་སྒོ་དོད་དེ། འཁོར་བའི་ལམ་མོ། །
 ཞེས་པས། ལམ་དེ་ལས་རིག་པ་འཕྱོས་ན། དཔུལ་བའི་གནས་སུ་སྤྱོད། ཆོག་པ་ལ་ཆེན་གྱི་ཐེམ་
 སྒྲུབ་ནས། དབུ་མ་ལས་འཁོར་འདས་ཀྱི་ཅ་གཉིས་ཀྱེས་ཏེ། གཡས་གཡོན་རྟེན་ནས། ཡག་ཅེའི་
 ལྷ་མོ་བུ་ནས་ཐོན། ལྷ་མོ་པའི་རྒྱ་ལ་འགྲིམས། སྤྱིན་མཚམས་གཉིས་ནས་མར་གྲུག་སྟེ། ལྷ་མོ་
 གཉིས་ལ་བྱུག་གོ། གཡས་པ་འཁོར་བའི་ཅ་སྟེ། སྤྱིགས་མ་ལུས་བྱང་གི་ཐིག་ལེ་དང་། ཉན་མོངས་
 པའི་རྒྱུ་རྒྱ་སྟེ། ཞེས་པས། ལམ་དེ་ལས་རིག་པ་འཕྱོས་ན་སྟོན་ཤས་ཆེ་བར་སྟེ། སྟོན་གྱི་ཆོག་པ་
 རྣམས་འཆར། གཡོན་པ་ལྷ་ལས་འདས་པའི་ཅ་སྟེ། དྲངས་མ་སེམས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
 རྒྱུ་རྒྱ་སྟེ། ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོག་པ་རྣམས་འཆར་རོ། །ཞེས་པས། ལམ་དེ་ལས་རིག་པ་འཕྱོས་ན།
 ཡོན་ཏན་ཤས་ཆེ་བར་སྟེ། དབུ་མ་ནས་སྟོན་ཡོན་གང་ཡང་མི་རྒྱ་སྟེ། རིག་པ་ཀ་དག་ཆེན་པོར་
 ཤར་རོ། །ཞེས་པས། ཅ་དབུ་མ་ལ་སྟོན་ཡོན་གང་ཡང་མི་རྒྱ་སྟེ། རང་རིག་ཀ་དག་ཆེན་པོར་
 གནས་པར་བཞུན་པའོ། །ཅ་དེ་གསུམ་ནི་ཀུན་གཞི་ནམ་མཁའི་ཅའོ། །ཞེས་པས། གཡས་གཡོན་
 དབུ་མ་དང་གསུམ་པོ་དེ་ལ། མིང་དུ་བཏགས་ན་ཀུན་གཞི་ནམ་མཁའི་ཅ་ཞེས་ཀྱང་བྱ། རྒྱུང་བོ་
 གསུམ་གཡས་དཀར་གཡོན་དམར་དབུས་མཐིང་གསུམ། རོ་མ་རྒྱུང་མ་ཀུན་འདར་མ་ཞེས་ཀྱང་
 བྱའོ། །ཅི་ཏ་གྲར་ཕུབ་པ་ལྟར་གནས་ལ། ཅ་གསུམ་སྟོན་ཤིང་གི་ཚུལ་དུ་གནས་སོ། །ཞེས་པས།
 སྟོང་གྲར་གྱི་ཚུལ་དུ་གནས། ཅ་དེ་གསུམ་གྲར་གྱི་སྟོན་ཤིང་ཚུལ་དུ་གནས་སོ། །ཅའི་བྱེ་བྲག་ནི་
 དབུ་མ་ལ་རག་གོ། གསུམ་པ་དོན་སྟོང་དབང་བོ་ཡན་ལག་ཉིང་ལག་གི་ཤར་ཚུལ་བཞུན་ཏེ། དོན་
 སྟོང་གི་ཤར་ཚུལ་བཞུན་པ་དང་། ཡན་ལག་གི་ཤར་ཚུལ་དང་། དབང་བོའི་ཤར་ཚུལ་དང་།
 རང་གོལ་སྟོང་གྱི་ཤར་ཚུལ་བཞུན་པ་དང་བཞིའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ནས་ཅི་ཏའི་དབུས་ནས། འོང་
 དང་རིག་པའི་རྒྱུ་ལས། འབྱུང་བའི་རྒྱུང་བཞིར་ཤར་ཏེ། ཞེས་པས། རྒྱུང་གི་རྒྱུང་མའི་རྒྱུང་ཆུའི་

སའི་རྒྱང་དང་། རྒྱང་དེ་བཞིས་ཙ་སྦྱབས་ཕྱེའོ། རྩོགས་བཞིར་གྱུར་གྱི་ཆོན་ཐག་འཐེན་པ་བཞིན་
 ཅའི་སྦྱབས་ཕྱེས་ཏེ། དོན་སྟོང་བཞིར་ཆགས་ནས་ཞེས་པས། དོན་བཞི་ལྔར་སྟོང་ཆགས་པ་དང་
 དོན་སྟོང་ལྔའོ། །འབྱུང་བ་བཞིའི་རྟེན་བཅས་སོ། །ཞེས་པས་དེ་ལ་འབྱུང་བ་ལྔའི་རྟེན་བཅས་ཏེ།
 ཇི་ལྟར་བཅས་ན་ནམ་མཁའི་རྟེན་སྟོང་ལ་བཅས། རྒྱང་གི་རྟེན་སྟོང་བ་ལ་བཅས། མེ་ཡི་རྟེན་
 མཆིན་པ་ལ་བཅས། རྒྱ་ཡི་རྟེན་མཁའ་མ་ལ་བཅས། ས་ཡི་རྟེན་མཆོར་བ་ལ་བཅས་སོ། །

གཉིས་པ་ཡན་ལག་ཉིང་ལག་གི་ཤར་ཚུལ་ནི། དོན་སྟོང་ལྔ་ལས་འབྱུང་བ་ཡན་ལག་གི་
 རྒྱང་ལྔར་ཤར་ཏེ། ཙ་སྦྱབས་ཕྱེས་པས། འབྱུང་བའི་ཡན་ལག་ལྔར་དོད་དེ། ཞེས་པས། སྟོང་ལ་
 རྟེན་མཁའི་ཡན་ལག་གི་རྒྱང་ཤར་ཏེ། ཙ་སྦྱབས་ཕྱེས་པས་རྟེན་མཁའི་ཡན་ལག་མགོ་བོར་དོད་དེ།
 སྟོང་བ་ལ་རྒྱང་གི་ཡན་ལག་གི་རྒྱང་ཤར་ཏེ། ཙ་སྦྱབས་ཕྱེས་པས། རྒྱང་གི་ཡན་ལག་རྒྱང་བ་གཡམས་
 པ་དོད་དོ། །མཆིན་པ་ལ་མེ་རྒྱང་གི་ཡན་ལག་ཤར་ཏེ། ཙ་སྦྱབས་ཕྱེས་པས་མའི་ཡན་ལག་ལག་པ་
 གཡམས་པ་དོད་དོ། །མཁའ་མ་ལས་ཙ་སྦྱབས་ཕྱེས་པས་རྒྱང་གི་ཡན་ལག་ཤར་ཏེ། ཙ་སྦྱབས་ཕྱེས་པས། རྒྱང་གི་
 ཡན་ལག་རྒྱང་བ་གཡོན་པ་དོད་དོ། །མཆོར་བ་ལས་ས་རྒྱང་གི་ཡན་ལག་ཤར་ཏེ། ཙ་སྦྱབས་ཕྱེས་
 པས། སའི་ཡན་ལག་ལག་པ་གཡོན་པ་དོད་དོ། །དེ་ལས་འབྱུང་བ་ཉིང་ལག་གི་རྒྱང་ལྔར་ཤར་གྱེས་
 པས། མགོ་བོ་ལ་དབང་བོ་རྟེན་ལྔར་གྱེས། ཡན་ལག་བཞི་ལས་སོར་མོ་ལྔར་གྱེས་ཏེ། ཞེས་པས།
 མགོ་ལ་རྟེན་མཁའི་རྒྱང་གི་རྒྱང་། མཁའ་རྒྱང་གི་མེ་རྒྱང་། མཁའ་རྒྱང་གི་རྒྱ་རྒྱང་། མཁའ་རྒྱང་
 གི་ས་རྒྱང་། མཁའ་རྒྱང་གི་རྟེན་མཁའི་རྒྱང་ལྔར་གྱེས་པས། མགོ་ལ་དབང་རྟེན་ལྔར་གྱེས་སོ། །
 རྒྱང་བ་གཡམས་པ་ལས། རྒྱང་གི་རྒྱང་། རྒྱང་གི་མེ་རྒྱང་། རྒྱང་གི་རྒྱ་རྒྱང་། རྒྱང་གི་ས་རྒྱང་། རྒྱང་
 གི་མཁའ་རྒྱང་དང་ལྔ་ལས་སོར་མོ་ལྔར་གྱེས་སོ། །ལག་པ་གཡམས་པ་ལས། མེ་རྒྱང་གི་རྒྱང་། མེ་
 རྒྱང་གི་མེ་རྒྱང་། མེ་རྒྱང་གི་རྒྱ་རྒྱང་། མེ་རྒྱང་གི་ས་རྒྱང་། མེ་རྒྱང་གི་མཁའ་རྒྱང་དང་ལྔ་ལས་
 སོར་མོ་ལྔར་གྱེས་སོ། །རྒྱང་བ་གཡོན་པ་ལས། རྒྱང་གི་རྒྱང་། རྒྱང་གི་མེ་རྒྱང་། རྒྱང་གི་
 རྒྱ་རྒྱང་། རྒྱང་གི་ས་རྒྱང་། རྒྱང་གི་མཁའ་རྒྱང་དང་ལྔ་ལས་སོར་མོ་ལྔར་གྱེས་སོ། །ལག་པ་
 གཡོན་པ་ལས། ས་རྒྱང་གི་རྒྱང་། ས་རྒྱང་གི་མེ་རྒྱང་། ས་རྒྱང་གི་རྒྱ་རྒྱང་། ས་རྒྱང་གི་ས་རྒྱང་།
 ས་རྒྱང་མཁའ་རྒྱང་དང་ལྔ་ལས། ལག་པ་གཡོན་པའི་སོར་མོ་ལྔར་གྱེས་སོ། །གསུམ་པ་དབང་བོ་
 ལྔའི་ཤར་ཚུལ་ནི། དེ་ནས་དོན་སྟོང་ལྔ་ལས་འབྱུང་བ་དྲུག་མའི་རྒྱང་ལྔར་ཤར་ཏེ། ཙ་སྦྱབས་

གྲེན་དུ་བྱས་པས། འབྲུང་བ་ལྗེ་མོ་དབང་ཏེན་ལྗེ་མོ་དོད་དེ། འབྲུང་བ་ལྗེ་མོ་ལྷ་ལ་ལྔ་
ལ་ཤར་རོ། སྒྲིང་ལས་ནམ་མཁའ་དྲངས་མའི་རྒྱང་ཤར་ཏེ། ཅ་སྤྱབས་ཡར་བྱས་པས། མིག་གི་
དབང་ཏེན་གྱི་སྒོ་དོད་དེ། རྣམ་མཁའ་སྒོ་མོ་གཟུགས་ལ་ཤར་རོ། སྒོ་བ་ལས་རྒྱང་གི་དྲངས་མའི་
རྒྱང་ཤར་ཏེ། ཅ་སྤྱབས་བྱས་པས། ལྷའི་དབང་ཏེན་གྱི་སྒོ་དོད་དེ། རྒྱང་སྒོ་དྲི་ལ་ཤར་རོ། མཆོན་
བ་ལས་མའི་དྲངས་མའི་རྒྱང་ཤར་ཏེ། ཅ་སྤྱབས་བྱས་པས། ལྷའི་དབང་ཏེན་གྱི་སྒོ་དོད་དེ། མེ་སྒོ་
རོ་ལ་ཤར་རོ། མཁའ་མ་ལས་རྒྱའི་དྲངས་མའི་རྒྱང་ཤར་ཏེ། ཅ་སྤྱབས་བྱས་པས། རྣ་བའི་དབང་
ཏེན་གྱི་སྒོ་དོད་དེ། རྒྱ་སྒོ་སྤྲུ་ལ་ཤར་རོ། མཆོར་བ་ལས་སའི་དྲངས་མའི་རྒྱང་ཤར་ཏེ། ཅ་སྤྱབས་
བྱས་པས། ལྷས་ཀྱི་དབང་ཏེན་གྱི་སྒོ་དོད་དེ། ས་སྒོ་རེག་ལ་ཤར་རོ། རྩ་དེ་ལྗེ་སྤྱབས་ནས།
འོད་ལྗེ་གདངས་ལས་འབྲུང་བ་ལྗེ་མོ་སོ་སོར་ཤར་ཏེ། དེས་ཤེས་པ་ལྷ་ལ་ལྔ་ལ་གཙོད་
པའི་རྩལ་བསྐྱེད་པས། དབང་བོ་ལྔ་ཞེས་བྱའོ། ཞེས་པས། དེ་ཡང་མིག་གི་ཅ་སྤྱབས་ནས། འོད་
དཀར་པོའི་གདངས་ལས། རྣམ་མཁའ་དྲངས་མ་ཤར་ཏེ། མིག་གི་ཤེས་པ་གཟུགས་ལ་གཙོད་པའི་
རྩལ་བསྐྱེད་པས། མིག་གི་དབང་བོ་ཞེས་བྱའོ། ལྷའི་ཅ་སྤྱབས་ནས། འོད་ལྗེ་ལྷའི་གདངས་ལས་
རྒྱང་གི་དྲངས་མ་ཤར་ཏེ། ལྷའི་ཤེས་པ་དྲི་ལ་གཙོད་པའི་རྩལ་བསྐྱེད་པས། ལྷའི་དབང་བོ་ཞེས་
བྱའོ། ལྷའི་ཅ་སྤྱབས་ནས། འོད་དམར་པོའི་གདངས་ལས་མའི་དྲངས་མ་ཤར་ཏེ། ལྷའི་ཤེས་པ་
རོ་ལ་གཙོད་པའི་རྩལ་བསྐྱེད་པས། ལྷའི་དབང་བོ་ཞེས་བྱའོ། རྣའི་ཅ་སྤྱབས་ནས། འོད་ཚོན་
པོའི་གདངས་ལས། རྒྱའི་དྲངས་མ་ཤར་ཏེ། རྣ་བའི་ཤེས་པ་སྤྲུ་ལ་གཙོད་པའི་རྩལ་བསྐྱེད་པས།
རྣ་བའི་དབང་བོ་ཞེས་བྱའོ། ལྷས་ཀྱི་ཅ་སྤྱབས་ནས། འོད་མེར་པོའི་གདངས་ལས། སའི་དྲངས་
མ་ཤར་ཏེ། ལྷས་ཀྱི་ཤེས་པ་རེག་ལ་གཙོད་པའི་རྩལ་བསྐྱེད་པས། ལྷས་ཀྱི་དབང་བོ་ཞེས་བྱའོ། བཞི་
བ་ནང་གོལ་སྒོ་དུ་ཤར་ཚུལ་བཟུང་བ་ནི། དེ་ནས་དོན་སྒྲིང་ལྔ་ལས་འབྲུང་བ་སྒྲིགས་མའི་རྒྱང་
ལྔ་ཤར་ཏེ། ཅ་སྤྱབས་མར་བྱས་པས། འབྲུང་བ་ལྗེ་མོ་སྒོ་དོད་ནང་གོལ་ལྔ་ལ་ཆགས་སོ། དེའི་ནང་ན་
འབྲུང་བ་ལྗེ་མོ་བཅུད་དམ་ལྔ་ལྔ་རྒྱུ་ཞེས་པས། སྒྲིང་ལས་ནམ་མཁའ་སྒྲིགས་མའི་རྒྱང་གིས།
ཅ་སྤྱབས་མར་བྱས་པས། རྣམ་མཁའ་སྒོ་དོད་ནང་གོལ་བསམ་བསུ་ཆགས་སོ། དེའི་ནང་ན་ནམ་
མཁའ་སེམས་ཀྱི་བཅུད། བྱང་སེམས་ཐེག་ལེ་རྒྱུ། སྒོ་བ་ལས་རྒྱང་གི་སྒྲིགས་མའི་རྒྱང་གིས། ཅ་
སྤྱབས་མར་བྱས་པས། རྒྱང་གི་སྒོ་དུ་ལོང་ཆགས་སོ། དེའི་ནང་ན་རྒྱང་གི་བཅུད་དྲི་ཆེན་རྒྱུ། །

མཆེན་པ་ལས་མའི་སྟོགས་མའི་རྒྱུ་གིས། ཅ་སྤྱབས་མར་བྱས་པས་མའི་སྟོང་མཁྱེས་པ་ཆགས་སོ། །
 དེའི་ནང་ན་མའི་བཅུད། བད་མ་རྟ་རྒྱུ། །མཁལ་མ་ལས་ཆུའི་སྟོགས་མའི་རྒྱུ་གིས། ཅ་
 སྤྱབས་མར་བྱས་པས། ཆུའི་སྟོང་སྒང་པ་ཆགས་སོ། །དེའི་ནང་ན་ཆུ་ཡི་བཅུད་ངི་རྒྱ་རྒྱུ། །མཆེར་
 བ་ལས་སའི་སྟོགས་མའི་རྒྱུ་གིས་ཅ་སྤྱབས་མར་བྱས་པས། སའི་སྟོང་པོ་བ་ཆགས་སོ། །དེའི་ནང་
 ན་སའི་བཅུད་བདུད་ཅི་ཤ་ཆེན་རྒྱུ། །བཞི་བ་ཅ་ཡན་ལག་ཉིང་ལག་གི་གྲུས་ཚུལ་བཟན་པ་ནི།
 དེ་ལྟར་ཅ་གསུམ་ནི་སྟོང་པོ་འོ། །འབྱུང་བའི་ཅ་དེ་རྣམས་ནི་ཡལ་གཏོ། །དེ་ལས་ཡན་ལག་སྤྱུ་
 བརྒྱ་དུག་ཅུར་གྲུས། དེ་ལས་ཉིང་ལག་ཉི་ཁྲི་གཅིག་སྟོང་དུ་གྲུས། དེ་ལས་ལོ་འདབ་བརྒྱད་ཁྲི་
 བཞི་སྟོང་དུ་གྲུས་ནས། ཤེས་པའི་ཅ་ལ་སྒྲ་ཆོགས་སུ་ཤར་རོ། །ཞེས་པས། སྟོང་པོ་གསུམ་ལས་ཅ་དུ་
 མར་གྲུས་ནས། ཤེས་པའི་ཅ་ལ་མི་འདྲ་མི་མཐུན་པ་དུ་མ་ཤར་རོ། །ཟུ་བ་ཅ་ཡི་ལམ་ལ་ཡེ་ཤེས་
 ཤར་ཚུལ་བཟན་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཅའི་སྟོན་མ་ངོས་བཟུང་བ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཤར་ཚུལ་བཟན་པའོ། །
 དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་ཅ་དུ་མ་ཤར་ཡང་ཅའི་སྟོན་མ་ནི་དབྱེ་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་པས། ཨ་བ་འདུ་ཏི་
 བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་ཅ་འདི་ལ། འཁོར་འདས་གང་གི་འདྲ་ངོ་མ་མེད་དེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་ལམ་
 མོ། །གཉིས་པ་ཡེ་ཤེས་ཤར་ཚུལ་བཟན་པ་ནི། ཀུན་གཞི་ནི་ཅ་རྣམས་ལ་ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་སྤྱི་
 སྤྱུགས་སུ་བྱབ་ཀྱང་། འབྲུལ་བའི་སྤྱིན་གྱིས་སྤྱིབ་སྟེ་གསལ་བ་མེད་། དབྱེ་མའི་ལམ་ལ་སྤྱིན་མེད་
 རམ་མཁའ་བཞིན། ཡེ་ཤེས་ཟང་ཐལ་ཆེན་པོར་ཤར་བ་ཡིན། རིག་པ་ནི་ཅ་རྣམས་ལ་ཉི་མ་
 བཞིན་བྱབ་བདལ་དུ་གནས་ཀྱང་། རྣམ་རྟོག་སྤྱུག་གིས་སྤྱིབ་སྟེ་གསལ་བ་མེད། ཞེས་པས། ཀུན་
 གཞི་དང་རིག་པ་ནི་ནམ་མཁའི་ཉི་མ་བཞིན་དུ། ལུས་དང་ཅ་རྣམས་ལ་སྤྱི་ནང་མེད་པར་བྱབ་
 པའོ། །དེ་ལྟར་བྱབ་ཀྱང་ནམ་མཁའ་སྤྱིན་གྱིས་སྤྱིབ་པའམ། ཉི་མ་སྤྱུག་གིས་གཡོགས་པ་ལྟར་
 གནས་སོ། །དབྱེ་མའི་ལམ་ལ་སྤྱུག་བྲལ་ཉི་མ་བཞིན། །རང་རིག་ཀ་དག་ཆེན་པོར་ཤར་བ་
 ཡིན། ཞེས་པས། དབྱེ་མའི་ལམ་ལ་ཀུན་གཞི་དང་རིག་པ་སྤྱིན་དང་བྲལ་བའི་ནམ་མཁའ་འམ།
 སྤྱུག་དང་བྲལ་བའི་ཉི་མ་བཞིན་ཤར་རོ། །སྤྱིན་མེད་མཁའ་ལ་ཉི་མ་ཤར་བ་བཞིན། མ་བྱུང་བྱེར་
 མེད་ཚུལ་དུ་དབྱེ་མའི་ལམ་ལ་ཤར་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་པས། ཀུན་གཞི་དང་རིག་པ་གཉིས་སུ་མེད་
 པར། ཅ་དབྱེ་མའི་ལམ་ལ་སྤྱིན་མེད་མཁའ་ལ་ཉི་མ་ཤར་བ་བཞིན། ཡེ་ཤེས་ཟང་ཐལ་ཆེན་པོར་
 ཤར་རོ། །གསུམ་པ་མདོ་བསྟུ་དགྲུས་གསལ། ས་མ་ཡ། སྟོན་མ་གསུམ་པའི་འགྲེལ་བ་རྫོགས་སོ། །

(༡) བཞི་བ་རྒྱུ་ཞགས་ཚུའི་སྒྲོན་མ་ལ་ཡང་དོན་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཀུན་ཏུ་
བཟང་པོ་ཡེ་ཤེས་རང་ཤར་སྐྱེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། ཞེས་པས། ཕྱག་འཚལ་བ་བཟུན་ཏེ། ཀུན་ཏུ་
བཟང་པོ་ནི་གོང་དང་འདྲ། ཡེ་ཤེས་རང་ཤར་སྐྱེ་ནི། རང་ཤེས་རིག་གི་རྒྱལ་པོ་སྒྲིབ་གཡོགས་མེད་
པར་མངོན་དུ་ཤར་བའོ། ཕྱག་འཚལ་བ་གོང་དང་འདྲའོ། གཉིས་པ་གཞུང་བཀོལ་བ་ལ་གཉིས་
ཏེ། མདོར་བཟུན་རྒྱས་བཤད་དོ། དང་པོ་ནི། རིགས་ཀྱི་བྱ་རྒྱུ་ཞགས་ཚུའི་སྒྲོན་མ། སྒྲོ་གང་ལ་
ཤར་བ་རིག་པ་གཅེར་མཐོང་གི་གནད་ཅེས་བྱ་བ་ནི། ཞེས་པས། དེ་ཡང་རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས།
བྱི་ལྟར་མིག་གི་སྒྲོ་ལ་གཅེར་མཐོང་དུ་ཤར། རང་ལྟར་འོད་ལྡེའི་སྤྱབས་ལ་ཤར། གསང་བ་ལྟར་
ཀུན་གཞིའི་མཁའ་ལ་ཤར་རོ། དེ་ལྟར་ཀུན་གཞི་དང་རིག་པ་གདོད་ནས་གནས་པའི་སྤྲིང་པོ་དེ།
ཞེས་པས། ཅི་ཏ་གསུམ་གྱི་དབྱས་ན་གནས་པའི་སྤྲིང་པོ་དེ། དེ་ལྟར་གཞི་ཅི་ཏའི་དབྱས་ན་གནས།
ལམ་རྒྱལ་བྱུང་ནས་སྒྲོ་ཚུའི་སྒྲོན་མ་ལ་ཤར་ཏེ། ཞེས་པས་མདོར་བཟུན་པའོ། གཉིས་པ་རྒྱས་པར་
བཤད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཚུའི་ཤར་ལུགས་བཟུན་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཤར་ལུགས་བཟུན་པའོ། །
དང་པོ་ནི། དུང་ཁང་ཁྲད་པའི་དགྲིལ་ནས། དབྱ་མ་ལ་ཙང་རི་ཤར་ལང་གི་རྩ་ཞེས་བྱ་བ། ཞེས་
པས། རྩ་དབྱ་མ་ལ་ཟེར། རྩ་བ་གཅིག་ལས་རྩ་མོ་གཉིས་སུ་གྲེས་ནས། རྩ་སྒྲོ་ཟེར་མའི་མེ་ཏྲོག་ལ་
བྱེ་བ་ལྟ་བུར་ཤར་ཏེ། རིག་པའི་མཐོང་སྒྲོ་དོད་དོ། ཞེས་པས། མིག་ལ་ཀུན་གཞི་རིག་པའི་སྒྲོ་
དོད་པའོ། མིག་ཚུའི་རང་བཞིན་དུ་བྱུང་བས། རྒྱུ་ཞགས་ཚུའི་སྒྲོན་མ་ཞེས་བྱའོ། གཉིས་པ་ཡེ་
ཤེས་ཀྱི་ཤར་ལུགས་ལ་གཉིས་ཏེ། གནས་ཡོངས་རྫོགས་སུ་བཟུན་པ་དང་། གཅེར་མཐོང་དུ་ཤར་
བ་བཟུན་པའོ། དང་པོ་ནི། མིག་གི་དབང་བོའི་སྒྲོ་མོ་ལ། ཀུན་གཞི་དང་རིག་པའི་གནས་ལུགས་
དང་། སྒྲོ་འོད་ཟེར་གསུམ་ཡེ་ནས་གནས་པ་བཞིན་དུ། ལྷག་མ་མེད་པར་ཡོངས་རྫོགས་སུ་ཤར་ཏེ།
རི་ལྟར་ཤར་ན། རྩ་དེ་ཡེ་སྤྱབས་ནས་འོད་ལྡེ་མ་བྱའི་མདོངས་ལྟར་ཤར་རོ། འོད་དེའི་མཐོང་སྒྲོ་
ལ། མ་ཀུན་གཞི་ནི་ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་བྱི་ནང་མེད་པར་ཡེ་ཤེས་སྤྱི་སྤྱགས་སུ་ཤར་རོ། རིག་པ་
ནི་མཐོང་སྒྲོ་ལ། ཉི་མའི་སྤྲིང་པོ་བཞིན་དུ་ཏྲོག་མེད་དུ་ཤར་རོ། སྒྲོ་ནི་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་བཞིན་
དུ་དྲན་རིག་སྒྲ་ཚོགས་ལྷལ་ལ་སྦྱོད་དོ། འོད་ནི་རིག་པའི་རང་འོད་དེ། མཁའ་ལ་གཞུང་འོད་ཀྱི་
ཚུལ་དུ་ཤར་རོ། ཟེར་ནི་རིག་པའི་རང་ཟེར་དེ། མཐོང་ནས་ཉི་ཟེར་དྲ་བའི་ཟེར་དུ་ཤར་རོ། །
གཉིས་པ་གཅེར་མཐོང་དུ་ཤར་བ་བཟུན་ཏེ། དེ་ལྟར་གདོད་ནས་གནས་པའི་སྤྲིང་པོ་དེ། ཞེས་

པས། ཀུན་གཞི་དང་རིག་པའི་གནས་ལུགས་ཤར་བར་བཟུན། བྱི་གང་མེད་པར་སྟོན་མའི་སྒོ་ལ།
སྟོ་ཡིས་བྱས་པ་མ་ཡིན་པར། མིག་གི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་དུ་གཅེར་རེ་ཤར་བས། རིག་པ་
གཅེར་མཐོང་གི་གནད་ཅེས་བྱའོ། །ཞེས་པས། འབྲས་བུ་སྐྱུ་གསུམ་གྱི་གནས་ལུགས་བྱི་གང་མེད་
པར་མིག་གི་སྟོ་མོ་ལ། སྟོ་ཡིས་བྱས་པ་མ་ཡིན་པར་མངོན་སུམ་དུ་གཅེར་རེར་ཤར་བས། རིག་པ་
གཅེར་མཐོང་གི་གནད་ཅེས་བྱའོ། །གསུམ་པ་མདོར་བསྐྱུད་དུས་གསལ། ས་མ་ལ། སྟོན་མ་བཞི་
བའི་འགྲེལ་བ་རྫོགས་སོ། །

(ཐ) ལྷ་བ་ཞིང་ཁམས་ངོ་སྟོང་གི་སྟོན་མ་ལ་ཡང་དོན་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཀུན་ཏུ་
བཟང་པོ་རང་རིག་མངོན་དུ་ཤར་ལ་ཕྱག་འཛུལ་ལོ། །ཞེས་པས། ཕྱག་འཛུལ་བ་བཟུན་ཏེ། ཀུན་
བཟང་གོང་དང་འདྲ། རང་རིག་མངོན་དུ་ཤར་བ་ནི། ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་ཕྱགས་རྗེས་ལམ་པ་
ནམས་ལ་སྐྱུ་གསུམ་གཅེར་བྱར་ཕྱང་ནས་མངོན་དུ་སྟོན་པའོ། །གཉིས་པ་གཞུང་བཀོལ་བ་ལ་
གཉིས་ཏེ། མདོར་བཟུན་རྒྱས་བཤད་དོ། །དང་པོ་ནི། རིགས་ཀྱི་བྱ་ཞིང་ཁམས་ངོ་སྟོང་གི་སྟོན་མ།
ལམ་ཇི་ལྟར་ཉམས་སུ་སྒྲང་བ་སྐྱུ་གསུམ་དམར་ཐག་གཅོད་པའི་གནད་ཅེས་པས། རང་ཤེས་རིག་
གི་རྒྱལ་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་ལ། སྐྱུ་གསུམ་སྟུན་གྲུབ་རང་ཤར་དུ་གནས་པར་བཟུན་པའོ། །གཉིས་
པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྐྱུ་གསུམ་ངོ་སྟོང་པ་དང་། དམར་ཐག་བཅད་པ་གཉིས་
སོ། །དང་པོ་ངོ་སྟོང་ནི། སྐྱུ་གསུམ་ལ་ངོ་སྟོང་དེ། གནས་བོན་ཉིད་ཀྱི་དབྱིངས་ན། བོན་སྐྱུ་རང་
ཤར་དུ་བཞུགས་ཏེ། ཇི་ལྟར་བཞུགས་ན། རིགས་ཀྱི་བྱ་གནས་ཀུན་གཞི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཉིད་
ཁྱབ་བདལ་ཆེན་པོ་ཕྱོགས་རིས་མེད་པ་འདི་ནི། བོན་ཉིད་ཀྱི་དབྱིངས་ཡིན་ལ། གནས་དེ་ན་རང་
རིག་ཀྱང་ཆེན་པོར་བཞུགས་པ་ནི། བོན་སྐྱུ་རང་ལ་ཤར་བ་ཡིན་པས། བོན་སྐྱུའི་ཞིང་ཁམས་
རང་ལ་བཞུགས་ཏེ། དུས་གསུམ་བཟུན་དུ་འགྲོགས་ཀྱང་ཞལ་མ་འཛོལ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་བྱས་ལ་ངོ་
སྟོང་དོ། །གནས་འོག་མིན་གྱི་ཞིང་ཁམས་ན། རྫོགས་སྐྱུ་རང་ཤར་དུ་བཞུགས་པ་ནི། རིགས་ཀྱི་བྱ་
གནས་མཆོང་གུར་སྐྱག་པོ་ཤེལ་གྱི་ཁ་པད་ཅན། ལྷང་གསལ་འོད་ཀྱི་གཞལ་ཡས་འདི་ནི། འོག་
མིན་འདྲའ་བ་མེད་པའི་ཞིང་ཁམས་ཡིན་ལ། གནས་དེ་ན་རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ། སྐྱེའོད་
ཟེར་གསུམ་སྟུན་གྱིས་གྲུབ་ནས། འཁོར་འདས་ཐམས་ཅད་སྟུན་གྲུབ་ཏུ་རྫོགས་པ་འདི་ནི། རྫོགས་
སྐྱུ་རང་ཤར་ཡིན་པས། རྫོགས་སྐྱུའི་ཞིང་ཁམས་རང་ལ་གནས་ཏེ། མ་རྟོགས་འཁྱུལ་བའི་ཞིང་

ཁམས་སུ་ཤར་རོ། ཞེས་པས། རྫོགས་སྐྱེ་ལ་ངོ་སྤྲད་དོ། གནས་ཡི་གེ་འཁོར་ལོ་རྫོགས་པའི་ཞིང་
 ཁམས་ན། སྤུལ་སྐྱེ་རང་ཤར་དུ་གནས་པ་ནི། རིགས་ཀྱི་བྱ་གནས་ཅ་གསུམ་འཁོར་ལོ་དུག་སྤྲོད་བོ་
 དང་ཡལ་ག་ ཡན་ལག་ཉིང་ལག་ཏུ་རྫོགས་པ་འདི་ནི། ཡི་གེ་འཁོར་ལོ་རྫོགས་པའི་ཞིང་ཁམས་
 ཡིན། གནས་དེ་ན་རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ། ཅུལ་ཚྲགས་དུག་ཡུལ་དུག་ཏུ་ཤར་ནས། ལུས་ངག་
 ཡིད་གསུམ་གྱི་བྱ་བ་སྒྲ་ཚྲགས་སུ་བྱེད་པ་འདི་ནི། སྤུལ་སྐྱེ་རང་ཤར་ཡིན་པས། སྤུལ་སྐྱེའི་ཞིང་
 ཁམས་རང་ལ་གནས་ཏེ། མ་རྟོགས་ན་རིས་དུག་གི་སྤྲང་བ་ཤར་རོ། ཞེས་པས། སྤུལ་སྐྱེ་ལ་ངོ་
 སྤྲད་དོ། དེ་ལྟར་གནས་གསུམ་ན་སྐྱེ་གསུམ་སྐྱེ་གྲུབ་ཏུ་བཞུགས་པ་དེ། གཞན་ན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
 ཏེ། རང་ལ་རང་ཤར་དུ་གནས་སོ། གཉིས་པ་སྐྱེ་གསུམ་ལ་དམར་ཐག་བཅད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ།
 ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་རིག་པ་ངོ་སྤྲད་ལ། བོན་སྐྱེ་ལ་དམར་ཐག་བཅད་པ་དང་། ལྷག་མཐོང་གི་རིག་པ་
 ངོ་སྤྲད་ལ། གཟུགས་སྐྱེ་ལ་དམར་ཐག་བཅད་པའོ། དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ངོ་སྤྲད་པ་དང་དམར་
 ཐག་བཅད་པ་གཉིས་སོ། དང་པོ་ངོ་སྤྲད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། གནས་པ་གཞིའི་སྒྲོན་མས་གཞི་ངོས་
 བཟུང་། མཚན་བྱེད་དཔེའི་སྒྲོན་མས་དཔེ་ཡིས་དོན་མཚན། ཡེ་ཤེས་རྟགས་ཀྱི་སྒྲོན་མས་རྟགས་
 ཐོག་ཏུ་ངོ་སྤྲད་དོ། དང་པོ་ནི། རིགས་ཀྱི་བྱ་གཞི་ངོས་བཟུང་པ་ནི། ཞེས་པས། གཞི་ངོས་བཟུང་
 སྟེ། ཇི་ལྟར་བཟུང་ན། (ད) སྒྲོན་མ་རང་སར་བཞག་ནས། ཞེས་པས། ལུས་མཉམ་བཞག་ཕྱག་
 རྒྱ་བཅའ། མིག་མི་བཙུམ་ཡུལ་ཏྲར་རེ་བཞག་ ཤེས་པ་ཡུལ་ལ་མ་བརྟག་རང་སར་བཞག་པའི་ཚོ།
 ཞེས་པས། སེམས་ཀྱི་བཞག་ཐབས་བརྟན། ཤེས་པས་ཡུལ་ལ་མ་དབྱེད། ཡུལ་གྱིས་ཤེས་པ་ལ་མ་
 གོས་པར་གནས་སོ། ཞེས་པས། དེ་ལྟར་བཞག་པས་གནས་ལུགས་གཉིས་མེད་དུ་གནས་སོ། འོ་
 ན་ཀུན་གཞི་ཇི་ལྟར་གསལ་ན། ཀུན་གཞི་སྟོང་གསལ་སྒྲིབ་གཡོགས་མེད་པར་ས་ལེར་གསལ་བ་ལ།
 ཡུལ་གྱི་སྤྲང་བ་རྣམས། མེ་ལོང་ལ་གཟུགས་བརྟན་ཤར་བ་བཞིན། ས་ལེར་གསལ་བ་དེའོ། ཞེས་
 པས། ཀུན་གཞི་མིག་གི་སྒྲོ་ལ་མཐོང་བ་མ་འགག་པར་ཟང་ངེ་ཐལ་ལེ་བ་འདི། ཡེ་ཤེས་བོན་ཉིད་
 སེམས་ཉིད་ཀྱི་དབྱིངས་ཞེས་བྱའོ། དེའི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་ཡུལ་གྱི་སྤྲང་བ་རྣམས་སྒྲིབ་མེད་དུ་གསལ་ཏེ།
 དཔེར་ན་མེ་ལོང་གི་གཟུགས་བརྟན་ལྟ་བུའོ། འོ་ན་རིག་པ་ཇི་ལྟར་གནས་ན། རིག་པ་ནི་དེའི་ཚོ་
 དན་མེད་དུ་ཏང་དེ་གཏང་མེད་དུ་ཕྱོད་དེ། འཛིན་མེད་དུ་ཕྱལ་ལེ་རྟོག་མེད་དུ་རྫོག་ནི་གནས་པ་
 ལ་ཡུལ་གྱི་སྤྲང་བ་རྣམས། ཤེས་སྟོང་ལ་གཟུགས་བརྟན་ཤར་བ་བཞིན། ཉིག་གེར་ཤར་བ་དེའོ། །

ཞེས་པས་སྟོན་ཏེ། འོ་ན་རྩི་ལྟར་ཤར་ན། སློ་ནི་དྲན་རིག་སྒྲ་ཆོགས་ཡུལ་ལ་སོ་སོར་འབྱེད་ཅིང་
 དཔྱད་པ་དེའོ། ཞེས་པས། ཀུན་གཞི་དང་རིག་པ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་རྩལ་ལས། སློ་དྲན་རིག་སྒྲ་
 ཆོགས་ཤར་ནས་ཡུལ་ལ་སོ་སོར་གཙོད་དེ། དེ་ལྟར་སྟོང་གསལ་སྐྱབ་གཡོགས་མེད་པའི་ཤེས་པ་
 ལ། ཕྱི་རོལ་ཡུལ་སྤང་མལ་ལེ་ཁྱུག་གེར་ཤར་བ་འདི། ཤེས་རིག་གི་རྒྱལ་བོ་ཀུན་གཞི་ཡིན་པས།
 རོ་བོ་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདི་ལ་ཐེ་ཆོམ་བསལ་བ་ནི། ཀུན་གཞི་ཕྱི་རོལ་དུ་ཡུལ་ལ་སྤང་མལ་ལེ་ཁྱུག་
 གེར་ཤར་བ་འདི། སློ་རྒྱུད་པ་འགས་འདི་ཀུན་གཞི་ལ་ཤར་བ་མ་ཡིན། རྒྱ་བྱར་གྱི་མིག་དང་
 དབང་རྟེན་ལ་ཤར་བ་ཡིན་སྟུང་ན། དབང་བོ་ལ་རྒྱ་བྱར་གྱི་མིག་ནི། ཀུན་གཞི་ཡུལ་ལ་
 ཤར་བའི་སློ་ཙམ་ཡིན་ནོ། །དཔེར་ན་ཡུལ་ལ་ནི་ཀུན་གཞི་ལ་སྐྱབ་པ་མེད་པར་འཆར་བ་ཡིན་ནོ། །
 འདི་ལ་རྒྱ་དང་རྒྱ་ཆུའི་དཔེ་དང་། མི་ལམ་གྱི་དཔེ་བར་དོའི་དཔེ་ཡིས་མཚན་ནས་ཐེ་ཆོམ་བསལ་
 བ་གསུམ་མཆིས་ཏེ་ཞལ་ལས་ཤེས་སོ། (ན) གཉིས་པ་མཚན་བྱེད་དཔེ་ཡི་སྟོན་མ་ནི་དཔེ་དུག་
 གིས་ཤེས་རིག་གི་རྒྱལ་བོ་གཅིག་མཚན་ཏེ། དཀྱུས་ན་གསལ་ལོ། །

(པ) གསུམ་པ་རྟགས་ཐོག་དུ་རྩི་སྤྲད་པ་ནི། དཔེར་ན་ཁང་པར་མེ་གཏང་ན། སྐར་ཁུང་
 དུ་འོད་འོང་བ་དང་འདྲ་སྟེ། འོ་སྟོལ་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཀུན་གཞི་རང་གསལ་དུ་ཤར་བའི་རྟགས་སུ། མིག་
 གི་སྟོ་མོ་ལ་ཤེས་པ་གསལ་ལ་རྟོག་པ་མེད་པར་ཤར་རོ། །དཔེར་ན་སྐར་ཁུང་ནས་མེ་འོད་དམར་
 ལམ་ལམ་བྱེད་པ་དེ། ཁང་བའི་ནང་ན་མེ་ཡོད་པའི་རྟགས་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་མིག་གི་སྟོ་མོ་ལ་
 ཤེས་པ་རྟོག་པ་མེད་པར་ཤར་བ་འདི། ཀུན་གཞི་རང་གསལ་དུ་ཤར་བའི་རྟགས་ཡིན། དེས་ན་
 མིག་གི་སྟོ་མོ་ལ་ཤེས་པ་གསལ་ལ་རྟོག་པ་མེད་པར་ཤར་བ་དེའི་སྟེང་དུ་ཀུན་གཞི་དང་རང་རིག་
 པའི་གནས་ལུགས་རྩི་སྤྲད་དོ། །རྩི་སྤྲད་ལུགས་ནི་མར་མེ་དང་འདྲ་སྟེ། སྤང་བ་ཡུལ་གྱི་སྐྱག་སྐྱབ་
 དང་བལ། རྩི་སྤྲད་སྟེ་སྐྱག་སྐྱབ་དང་བལ། སྐྱ་མ་ལུས་ཀྱི་སྐྱག་སྐྱབ་དང་བལ་ཏེ། ཡེ་ཤེས་རང་
 གསལ་ཏལ་ལེ། བད་མ་དང་འདྲ་སྟེ། དི་མ་གསུམ་གྱི་སྐྱབས་ནས་ཐོན་ཏེ། ཀ་དག་དུ་རྩི་ནི། ཉི་
 མ་དང་འདྲ་སྟེ། འོད་གསལ་ཆེན་པོར་ལྷག་གེར་མེ་འོད་དང་འདྲ་སྟེ། སྐྱབ་གཡོགས་གསུམ་དང་
 བལ་ནས། སྐྱབ་མེད་དུ་ས་ལེར་ཤེས་སྟོང་དང་འདྲ་སྟེ། ཡེ་ཤེས་ཟང་ཐལ་དུ་རྩི་ནི། རྩི་མ་ལུང་
 དང་འདྲ་སྟེ། ཕྱི་ནང་མེད་པར་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་ལུགས་སུ་ཤར་རོ། (ཕ) རིག་པའི་དོན་ལ་རྩི་སྤྲད་པ་
 ནི། ཀུན་གཞི་རྩི་སྤྲད་གནས་པ་བཞིན། རིག་པ་ཡང་དེ་ལྟར་གནས་སོ། ཞེས་པས། ཀུན་གཞི་

དང་རིག་པ་དེ་གཉིས་སྟོང་ཆ་ནས་ཀུན་གཞི། གསལ་ཆ་ནས་རིག་པ་ཞེས་བྱའོ། །དོན་ལ་ཐ་དང་
མེད། ཐེག་ལེ་ཉག་གཅིག་ཏུ་གནས་སོ། །གཉིས་པ་དམར་ཐག་བཅད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དམར་
ཐག་བཅད་པ་དངོས་སུ་བཞུན་པ་དང་། དམར་ཐག་བཅད་པའི་འབྲས་བུ་བཞུན་པའོ། །དང་པོ་
ལ་གཉིས་ཏེ། སྒྲིམ་པས་དམར་ཐག་བཅད་པ་དང་། ལྷ་བས་དམར་ཐག་བཅད་པའོ། །དང་པོ་ནི།
དེའི་དོན་ལ་དམར་ཐག་བཅད་པ་ནི། རྣམ་རྟོག་གཡང་ལྷགས་མ་སྒྲོན་ཡེ་ཤེས་གཅེར་བུར་ཞོག །
ཞེ་འདྲོད་སྒྲོ་ཡིས་མ་བསྐྱད་རིག་པ་རྗེས་པར་ཞོག །སེམས་ལ་བཅས་བཅོས་མ་བྱེད་མ་བཅོས་སོ་མར་
ཞོག །དཔྱད་རྟོག་རྗེས་མེད་ཡིན་གྱི་རྗེས་འཛིན་མེད་པར་ཞོག །སེམས་ལ་གྲུ་གྲུ་མ་མང་མཉམ་པ་
ཆེན་པོར་ཞོག །རིག་པའི་ཆུ་རྒྱུན་མ་བཅད་གཉུག་མའི་ངང་ཐག་སྲིངས། །ཞེས་པས། བྱང་ཆུབ་
སེམས་སྟོང་དུ་མ་གྱུར་བར་དུ་སེམས་མཉམ་པ་ཆེན་པོར་བཞག་ལ། ངང་ལ་ངང་གིས་རྒྱུན་མི་
བཅད་པར་ཉམས་སུ་སྒང་ངོ། །གཉིས་པ་ལྷ་བས་དམར་ཐག་བཅད་པ་ནི། བྱི་ནང་སྟོང་བཅུད་
འཁོར་དང་ལྷུང་འདས་རྣམས། །ཐམས་ཅད་རྒྱུན་ཡིན་རྒྱུན་ལྷགས་སེམས་ལ་ཐུག །ཅེས་པས། བྱི་
ནང་སྟོང་བཅུད་འཁོར་འདས་ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་སེམས་ལས་བྱུང་། །སེམས་སུ་གནས་སེམས་
གྱི་ཆོ་འཕྲུལ་ཐམས་ཅད་རྒྱུན་པས། སྒྲུ་མ་ལྷ་བུར་ཤར་ཞིང་། ཐམས་ཅད་གྱི་རྒྱུན་ལྷགས་སེམས་ལ་
ཐུག་པའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་སུ་མ་ལྷས་དམར་ཐག་བཅད། །ཅེས་པས། ཅི་སྟངས་ཐམས་ཅད་བྱང་
ཆུབ་གྱི་སེམས་ཡིན་པར། དམར་ཐག་བཅད་དོ། །གཉིས་པ་དམར་ཐག་བཅད་པའི་འབྲས་བུ་ནི།
དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་གྱི་གནས་ལྷགས་ངོ་ཤེས་ཡིད་ཆེས། ཐག་ཆོད་གདེང་དང་ཐུན་ན། འཕྲུལ་
བས་མི་བསྐྱེད་ལྷ་མཛོན་སངས་རྒྱས། །ཞེས་པས། འཁོར་བའི་གནས་སུ་འཕྲུལ་མི་སྲིད། བྱང་པོ་
མ་བོར་བར་སངས་རྒྱས་གྱི་དགོངས་པ་མཛོན་དུ་གྱུར་ཏེ། སྒྲུ་མའི་ལྷས་ལ་སངས་རྒྱས་གྱི་དགོངས་
པ་ཅན་ཞེས་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལྷག་མཐོང་གི་རིག་པ་ངོ་སྤྱད་ནས། (བ) གཟུགས་སྐྱུ་ལ་དམར་
ཐག་བཅད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ལྷང་བ་ཆེན་པོ་གསུམ་ལ་ངོ་སྤྱད་པ་དང་། གཟུགས་སྐྱུ་ལ་དམར་
ཐག་བཅད་པ་དང་། གསང་བའི་མན་ངག་བཞུན་པའོ། །དང་པོ་གཉིས་ཏེ། ལྷས་གྱི་གནད་
བཞུན་པ་དང་། ངོ་སྤྱོད་དངོས་སུ་བཞུན་པའོ། །དང་པོ་ནི་དཔེར་ན། སེམས་ཅན་གྱི་ལྷས་ལ་ཁྲག་
གིས་བྱུབ་པར་ཡོད་ཀྱང་། མཚོན་མ་རྒྱབ་གྱི་བར་དུ་བྱི་ཅུ་མི་འབྱུང་། མཚོན་རྒྱབ་ན་བྱི་རོལ་དུ་
ལྷག་གིས་འབྱུང་ངོ། །དེ་བཞིན་དུ་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་སྐྱུ་གསུམ་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱུན་གྲུབ་དུ་

གནས་ཀྱང་། ལུས་གནད་དུ་མ་གཟེར་གྱི་བར་དུ་ཕྱི་རོལ་དུ་མི་འཆར། ལུས་གནད་དུ་གཟེར་ན་
 ཕྱི་རོལ་དུ་སྟག་གིས་འཆར་རོ། །དེ་ལ་ལུས་ཀྱི་གནད་ནི། རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་གྲེན་དུ་བསྐྱོད། །ལྷགས་
 རི་ལུན་པའི་སྒོང་དུ་གཏད། །ཅིས་པས། རྒྱ་མཚོ་མིག་ཡིན། གྲེན་དུ་བསྐྱོད་པ་ནས་མཁའ་ལྷ།
 ལྷགས་རི་ནི་སྟོན་མཚམས་ཡིན། དེར་གཏད་ལ་བལྟའོ། །དེ་ཡང་ལུས་མཉམ་པའི་ཕྱག་རྒྱ་བཅས་
 ནས། མ་ཡོ་མ་འཆུས་པར་བྱས་ཏེ་བལྟའོ། །མིག་མ་གོམས་ཀྱི་བར་དུ་ཐུན་ཆུང་ལ་གྲངས་མང་
 པར་བྱས་ཏེ་ཆོད་བཟུང་ངོ་། །མིག་གོམས་ནས་ཉེན་མཚན་མེད་པར་བལྟའོ། །གཉིས་པ་ངོ་སྤྱོད་
 དངོས་སུ་བལྟན་པ་ནི། སྤང་བ་འོད་ལྡན་མཐོང་ཅུམ་དུ། སྒྱུ་འཕུལ་ཟེར་གྱི་དྲ་བ་མཐོང་། ཕྱི་རོལ་
 ནས་མཁའི་མཐོངས་སུ་ཟེར་མཐོང་སྟེ། བ་ག་རའི་ཐག་པ་གཟིངས་པའམ། དུལ་དཀར་གྱི་སྤྱང་
 པའམ། ཤེལ་དཀར་གྱི་ཉག་ཐག་ཉ་བུ་ལ། ཐིག་ལེ་སྤྱ་ཏིག་ཐེང་བ་ཉ་བུ་ཡོད་པ་མཐོང་ངོ་། །
 གཞན་ཡང་ཤིང་ལོ་ཉ་བུ། པ་ཏ་ཉ་བུ། དྲ་བ་ཉ་བུ། དར་སྤར་མ་ཉ་བུ་ལས་སོགས། གཟུགས་
 བརྟན་སྤྲོ་ཚོགས་མཐོང་ངོ་། །ལུན་པ་ཟེར་ལྡན་སྟག་ཅུམ་དུ། །སྤང་གསལ་འོད་ཀྱི་གཞལ་ཡས་
 མཐོང་། །ཞེས་པས། སྟོན་མའི་ནང་དུ་འོད་མཐོང་སྟེ། དེ་ལ་ཡུན་རིང་དུ་ཉ་ཞིང་གོམས་ན། འོད་
 དཀར་དམར་ལྗང་སྟོ་མཐོང་ཁ་སེར་པོ་ལས་སོགས་སྤྲོ་ཚོགས་འཆར་རོ། །དུང་མཚོ་འབྱུལ་པའི་ཉེ་
 བ་ལ། །སྟོང་བ་སྟོང་གི་སྒྲ་སྟོ་ཤར། །ཁླ་གམ་སྒྲ་ཡི་གསང་སྤྱབས་ནས། །རང་འབྱུང་སྒྲ་ཡི་ང་རོ་
 གྲག་རྒྱན་ཆད་མེད་པར་ལུར་ཅུ་ཅུ། །ཞེས་པས། སྒྲ་ལ་ངོ་སྤྱོད་པ་སྟེ། དུང་མཚོ་ནི་སྤྱང་པ་ཡིན།
 སྤྱང་པའི་དཀྱིལ་ནས་བོན་ཉིད་སྟོང་བའི་སྒྲ་སྟོ་ཤར་ཏེ། ཅུ་བ་གཅིག་ལ་ཅེ་མོ་གཉིས་སུ་གྲུས་ནས།
 རྒྱ་བའི་དབང་བོའི་སྟོ་དོད་དོ། །ཁླ་གམ་ནི་རྒྱ་བ་སྟེ། རྒྱ་བའི་གསང་སྤྱབས་མཛུབ་གྲུ་འམ། ལག་
 འཐེལ་གྱིས་གཏེམས་ན། སྤྱང་པའི་དཀྱིལ་ན། བོན་ཉིད་སྟོང་བའི་རང་སྒྲ་འབྱུག་སྤྱི་ཚུལ་དུ་
 རྒྱན་ཆད་མེད་པར་གྲག་གོ། །སྤང་བ་དེ་གསུམ་ལ་ལྷག་མཐོང་གི་རིག་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། གཟུགས་སྒྲ་
 རྒྱུ་གཉིས་དེ་ལ་ཤར་བའོ། །གཉིས་བ་གཟུགས་སྒྲ་ལ་དམར་ཐག་བཅད་པ་གཉིས་ཏེ། དམར་
 ཐག་བཅད་ལྷགས་སྤྱིར་བལྟན་པ་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་བལྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྤང་བ་
 གསུམ་སེམས་སུ་གོམས་པར་བྱ་བའི་ཚུལ་དང་། སེམས་ལ་སྒྲ་གསུམ་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཤར་ཚུལ་
 བལྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། འབྲུ་བའི་ཡིད་སྒྲ་ལ་བརྟུལ། དུན་པའི་སེམས་ནི་འོད་ལ་བཟུང་། རིག་
 པའི་ཚུལ་གསུམ་ཟེར་ལ་སྤྱང་། །ཞེས་པས། ལམ་པའི་གང་ཟག་གིས་ཏྲག་ཏུ་སྤང་བ་གསུམ་ལ་

གོམས་པར་བྱས་ཏེ། སྐྱ་སེམས་ཀྱི་རང་སྒྲུ། འོད་སེམས་ཀྱི་རང་འོད། ཟེར་སེམས་ཀྱི་རང་ཟེར་དུ་
 གོམས་པར་བྱའོ། གཉིས་པ་སྐྱ་གསུམ་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་ཤར་ཚུལ་ནི། རྩལ་གསུམ་ཟེར་ལ་སྤྱང་བ་
 ཡིས། སྐྱ་གསུམ་དགྱིལ་འཁོར་རང་ལ་འཆར། ཁེས་པས། སྐྱ་འོད་ཟེར་གསུམ་ལ་རྩལ་སྤྱང་བས།
 སྐྱ་གསུམ་དགྱིལ་འཁོར་རང་ལ་རང་འཆར་རོ། སེམས་ཉིད་སྤྱང་ཁིང་བདག་མེད་ལས། སྤྱང་
 བའི་ཆོ་འཕུལ་སྤྱང་བ་འཆར་ཁེས་པས། སེམས་ཉིད་སྤྱང་བ་ལ་དབྱིབས་དང་ཁ་དྲོག་མ་གྲུབ་ཀྱང་།
 སྤྱང་བའི་ཆོ་འཕུལ་མ་འགག་སྟེ། འོད་ལྗེ་སྤྱང་བ་འཆར་རོ། རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་གཟུགས་
 མེད་དེ། ལྷག་མཐོང་གཟུགས་སྐྱ་རིག་པའི་རྩལ། ཁེས་པས། རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་གཟུགས་སྐྱ་
 གྲུབ་ཀྱང་། མ་འགག་པའི་རྩལ་དུ་ལྷག་མཐོང་གི་གཟུགས་སུ་སྒྲ་ཚོགས་འཆར་རོ། ཇི་ལྟར་འཆར་
 ན། མཁའ་ལ་གཞུང་ཚོན་ཤར་བ་འདྲ། ཁེས་པས། འོད་ལྗེ་ནི་ནམ་མཁའ་ལ་གཞུང་ཚོན་ཤར་
 བ་བཞིན་འོ། ཟེར་འོག་སྐྱ་ལ་ཁ་བྱེས་འདྲ། ཁེས་པས། ཟེར་ནི་ཟེར་འོག་སྐྱ་ལ་ཁ་བྱེས་བ་ལྟར་སྐྱ་
 ཚོགས་ཅིར་ཡང་འཆར་རོ། མེ་ལོང་གཟུགས་བརྟན་ཤར་བ་འདྲ། ཁེས་པས། སྐྱ་ནི་མེ་ལོང་ལ་
 གཟུགས་བརྟན་ཤར་བ་ལྟར་སྐྱ་ཚོགས་དུ་མ་འཆར་རོ། གཉིས་པ་དམར་ཐག་བཅད་ལྷགས་བྱེ་
 ཐག་དུ་བརྟན་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྤྱང་བ་གསུམ་ལ་རྩལ་སྤྱང་བ་བརྟན་པ་དང་། གོམས་པའི་ཁྱད་
 པར་བརྟན་པ་དང་། དམར་ཐག་བཅད་པའི་འབྲས་བུ་བརྟན་པའོ། རྒྱ་པོ་རྩལ་གྱི་སྤྱང་ཐབས་
 བརྟན་པ་ནི། འཇུ་བ་གསེར་གྱི་ཉ་མོ་དེ། ལྷན་ཁང་འོད་གྱི་རྒྱ་ལ་བཟུང་། ཁེས་པས། ཟེར་ཀུན་
 དུ་འཇུ་སྟེ། མིག་གཏད་མི་ཚུགས་པ་སྟེ། སྤོམ་མའི་ནང་དུ་གཏད་པས་མི་འཇུར་བར་གནས་
 སོ། ། ཀུན་གསལ་རིག་པའི་མེ་ལོང་དེ། སྤྱང་གསལ་ནམ་མཁའི་མཐོངས་སུ་བརྟན། ཁེས་པས།
 མིག་གི་རྒྱ་མཚོ་ནམ་མཁའི་མཐོངས་སུ་བརྟན་པས། སྤྱང་བ་བྱེ་རྩལ་དུ་འཆར་རོ། རྒྱ་རིག་
 སེམས་ཀྱི་མདུང་མོ་དེ། སྤྱང་བ་འོད་གྱི་ཕུབ་ལ་གཏད། ཁེས་པས། མིག་གང་དུ་གཏད་པ་དེ་ལ་
 རིག་པ་མདུང་ཚུགས་སུ་གཏད་དོ། གཉིས་པ་གོམས་པའི་ཁྱད་པར་ནི། དེ་ཆོ་གཟུགས་སྐྱའི་ས་
 བོན་མཐོང་། ཁེས་པས། དེ་ལྟར་སྤྱང་བ་ཚད་དུ་མ་བྱིན་བར་དུ། རྒྱ་བོད་རྒྱན་བཞིན་ཡེངས་
 མེད་དུ་ཉམས་སུ་སྤངས་པས། གཟུགས་སྐྱའི་འཆར་གཞི་ཐིག་ལེ་མཐོང་སྟེ། མཁའ་ལ་སྐར་ཚོགས་
 ཤར་བ་འདྲ། ཁེས་པས། ཤེལ་གྱི་མདྲོག་ལྷ་བྱ་གངས་མེད་པ། ནམ་མཁའ་ལ་སྐར་ཚོགས་ཤར་བ་
 བཞིན་མཐོང་ངོ། ཐིག་ལེ་རེ་རེ་ལ་ཡང་ལྷ་ལྷ་བརྟེན་པའི་རྩལ་དུ་སྤྱང་ངོ། རྒྱ་ནས་ཉི་མའི་

ཟེར་ལ་གཞུར་བཞུས་པས། འོད་ལྗེ་ཐིག་ལེ་གངས་མེད་པ་མཐོང་ངོ། ། དེ་ལ་གོམས་ཤིང་འདྲིས་
 པ་ཡིས། གོམས་པའི་ཁྱད་པར་ནམ་ལྔ་འབྱུང་། ཞེས་པས། དེ་ལ་རྟོག་ཏུ་གོམས་ཤིང་འདྲིས་པར་
 བྱས་པས། གོམས་པའི་ཁྱད་པར་ལྔ་བྱུང་སྟེ། འདྲ་བོ་སྤང་བ་འཕེལ་བར་འགྱུར། ཞེས་པས།
 ཐིག་ལེ་དེ་ནམས་དདུལ་ཆུ་འཐོར་འདྲིལ་བཞིན་དུ། གཉིས་འབྲེལ་དང་སྤྱུལ་འབྲེལ་ལས་སོགས་
 མཐོང་ངོ། ། དེ་ནས་སྤང་བ་མཆེད་པར་འགྱུར། ཞེས་པས། ཐིག་ལེ་དེ་ནམས་ཆུ་ཆེ་བ་ནི་ནམ་
 མཁའ་ལ་ཉི་མ་སྟག་ཤར་ལྟར་རོ། ། རིག་པ་འོད་ཀྱི་འཁོར་ལོ་མཐོང་། ཞེས་པས། མ་བྱའི་
 མདོངས་ལྟ་བུ་མཐོང་ངོ། ། ཐིག་ལེ་འོད་ཀྱི་གྱུར་ཁང་མཐོང་། ཞེས་པས། མིག་གི་སྒྲོ་མོ་ལ་འོད་
 ཀྱི་ཕྱབ་བརྟེན་པ་ལྟ་བུ་མཐོང་ངོ། ། དེ་ནས་སྤང་བ་རྒྱས་པར་འགྱུར། རིགས་ལྔ་རྫོགས་སྤྱི་
 དཀྱིལ་འཁོར་མཐོང་། ཞེས་པས། ཐིག་ལེ་གངས་མེད་པ་དེ་ལ་རེ་རེ་ལ་ཡང་ལྔ་ལྔ་གྲུས་ཏེ། ལྷན་
 བྱ་དང་གལ་ཐབས་ཀྱི་ལྷན་དུ་སྤང་ངོ། ། དེ་ནས་སྤང་བ་རྫོགས་པར་འགྱུར། ཞེས་པས། ཐིག་ལེ་
 དེ་ནམས་ལ་ཡང་ལྔ་ལྔ་གྲུས་ཏེ་དཀྱིལ་ན་སྤྱུ་ལྔ་ལྔ་འཆར་རོ། ། རིག་པའི་སྤྱིང་བོ་ཐུགས་རྗེའི་ཉག་
 ཐག་ལས། ཐིག་ལེ་ཐུ་ཏིག་གི་འབྲེང་བ་ལྟར་གནས་པ། དེ་ནམས་ཀྱི་ནང་ན་ཡང་སྤྱུ་རེ་རེར་
 འཆར་རོ། ། ལྷན་གྱུབ་ཕྱག་རྒྱའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཞེས་བྱའོ། ། སྤང་བ་འོད་ཀྱི་ཞིང་ཁམས་མཐོང་། །
 ཞེས་པས། འོད་ལྗེ་སྤང་བ་ཉིན་མཆན་མེད་པར་མཐོང་ངོ། ། ཆོ་འཕྱུལ་གཡོ་འགྲུལ་མེད་པར་
 མཐོང་། ཞེས་པས། རིག་པའི་སྤྱིང་བོ་ཐུགས་རྗེའི་ཉག་ཐག་དེ། འགྲུལ་བ་དང་འཁྲིག་པ་མེད་
 པར་ཅོན་ཞེར་གནས་སོ། ། དེ་ནས་མཐར་ཐུག་སྤང་བ་འཆར། ཞེས་པས། དེ་ནས་མཐར་ཐུག་གི་
 སྤང་བ་འཆར་ཏེ། ཇི་ལྟར་འཆར་ན། འོད་ནི་རིག་པའི་རང་འོད་དེ། རྟོང་བའི་སྤང་བ་གཞུང་
 འོད་ལྟུ། སྤྱི་ནི་རིག་པའི་རང་སྤྱི་སྟེ། རྟོང་བའི་སྤྱི་བརྟན་བྲག་ཆའི་ལྟུ། ཟེར་ནི་རིག་པའི་
 རང་ཟེར་ཏེ། རྟོང་བའི་ཆོ་འཕྱུལ་གཞུགས་བརྟན་ལྟུ། སྤྱི་ནི་རིག་པའི་རང་གཞུགས་ཏེ། རྟོང་
 བའི་གཞུགས་བརྟན་ཆུ་ཆའི་ལྟུ། སྤང་བའི་རྟུན་ཕྱགས་སེམས་སུ་བྱད། གཞུགས་སྤྱི་དམར་
 ཐག་སེམས་སུ་བཅད། ཞེས་པས། སྤྱི་འོད་ཟེར་གསུམ་སྤྱི་དང་གཞུགས་བརྟན་ལས་སོགས་པ།
 སྤང་བ་དེ་ནམས་ཀྱི་རྟུན་ཕྱགས་སེམས་སུ་བྱད་པས། ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སུ་དམར་
 ཐག་ཆོད་པའོ། ། གསུམ་པ་དམར་ཐག་ཆོད་པའི་འབྲས་བུ་བརྟན་པ་ནི། འཁྲུལ་བའི་ཕྱགས་ཆོད་
 འཁྲུལ་མེ་སྟོང་། སྤྱི་གསུམ་ད་ལྟ་མདོན་དུ་གྱུར། ཞེས་པས། འཁྲུལ་སྤྱི་སྤྱི་འོད་ཟེར་གསུམ་ཡིན་

ཏེ། དེ་གསུམ་སེམས་སུ་དམར་ཐག་ཚད་པས། (ད) འཁོར་བའི་གནས་སུ་འབྱུང་མི་སྲིད་དེ།
 དཔེར་ན་སྒྱུ་མ་ལ་སྒྱུ་མར་ཤེས་ན། སྒྱུ་མས་བསྐྱུ་མི་སྲིད་པའམ། གཞའ་ཚོན་ལ་རང་བཞིན་མེད་
 པར་ཤེས་ན། གཞའ་ཚོན་གྱི་རྗེས་མི་འདེད་པ་འམ། རང་གཟུགས་ལ་རང་གཟུགས་སུ་ཤེས་ཤེས་
 ན། གཞན་གཟུགས་སུ་མི་འཛིན་པ་བཞིན་ནོ། དེ་ལྟར་ཐག་ཚད་པས། སྤང་བོ་མ་བོར་བར་སྐྱུ་
 གསུམ་ད་ལྟ་ནས་མངོན་དུ་གྱུར་བའོ། གསུམ་པ་གསང་བའི་མན་ངག་བསྟན་པ་ནི། རྒྱ་འབྲས་
 ལས་དབང་རྒྱ་པོ་ཆེ། འདི་ནི་སངས་རྒྱས་བཙན་ཐབས་ཡིན། ཞེས་པས། གོང་དུ་བསྟན་པའི་
 གདམས་པ་དེ་ནམས། རྟོགས་ན་ལས་རྒྱ་འབྲས་ཐམས་ཅད་ཕྱག་མས་བཏབ་ནས། རྒྱ་ཅིག་
 གཅིག་གིས་རྟོགས་སངས་རྒྱས་པའོ། མཐར་ཐུག་དོན་གྱི་གདམས་པ་འདི། རྒྱུངས་པ་ཅན་གྱི་
 སྤོང་ཡིན་ཏེ། རྫོངས་པ་འགའི་དུག་ཏུ་འགྱུར། ཞེས་པས། གདམས་པ་འདི་སྐལ་བ་ཅན་གྱི་ཅི་
 ཡིན་ཏེ། སྐལ་མེད་ཀྱི་དུག་ཏུ་འགྱུར་རོ། གུན་ལ་མི་བསྟན་གསང་ཞིང་སྤྲ། ཁེང་གོ་དཀར་མའི་
 འོ་མ་འདི། ལས་སྐལ་ཅན་གྱི་སྤོང་དུ་སྒྱུག ཞེས་པས། དེའི་ཕྱིར་གདམས་པ་འདི། དབང་བོ་
 ཡང་རབ་མ་ཡིན་པ། སལ་གྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་སེང་གའི་འོ་མ་དང་འབྲས་ཀྱི་སྤོང་
 སལ་གྱིས་མི་ཐུབ་པོ། རྫོང་དང་མི་ཐུན་སྐལ་མེད་ལ། རྒྱ་སྤོང་གི་བའི་འོར་བུ་ལྟར། བསྐལ་བ་
 རྫོང་དུ་མ་ཤོར་ཅིག ཞེས་གདམས་སོ། ཞེས་ཤིན་ཏུ་གསང་བའི་གདམས་པའོ། གསུམ་པ་མདོ་
 བསྐྱུང་དུས་གསལ། ས་མ་ཡ། སྤོང་མ་ཐུང་བའི་འགྲེལ་བ་སྤྲིཾ།

དུག་པ་བར་དོ་དུས་ཀྱི་སྤོང་མ་ལ་ཡང་དོན་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། གུན་ཏུ་བཟང་པོ་
 རང་རིག་མངོན་སངས་རྒྱས་ལ་ཕྱག་འཚལ་སོ། ཞེས་པས། ཕྱག་འཚལ་བ་བསྟན་ཏེ། གུན་ཏུ་
 བཟང་པོ་རང་རིག་མངོན་སངས་རྒྱས་ནི། རང་ཤེས་རིག་གི་རྒྱལ་པོ་ངོ་ཤེས། ཡིད་ཆེས་ཐག་ཚད་
 གདེང་དང་ཐན་ན། བར་དོ་མེད་པར་མངོན་དུ་སངས་རྒྱས་པར་བསྟན་པའོ། གཉིས་པ་གཞུང་
 དཀྲོལ་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད། མདོ་བསྐྱུ་བའོ། དང་པོ་ནི། རིགས་ཀྱི་བྱ་
 བར་དོ་དུས་ཀྱི་སྤོང་མ་འབྱུང་རྟོགས་ཀྱི་སོ་མཚམས་གང་ལ་ཐུག་པ། འཁོར་འདས་གྲུས་ཚུལ་གྱི་
 གནད་ཅེས་བྱ་བ་ནི། སྤང་བོ་ལུས་སེམས་འབྲལ་ཚུལ་དང་། རྟོགས་ནས་གྲོལ་ཚུལ་བསྟན་པ་དང་།
 མ་རྟོགས་འབྲལ་ཚུལ་བསྟན་ཞེས་པས། མདོར་བསྟན་པའོ། གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་
 དོན་གསུམ་སྟེ། སྤང་བོ་ལུས་སེམས་འབྲལ་ཚུལ་དང་། རྟོགས་ནས་གྲོལ་ཚུལ་བསྟན་པ་དང་། མ་

རྟོགས་འབྱུང་ཚུལ་བསྟན་པ་ལོ། (མ) །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། འབྱུང་བ་འཇིག་ཚུལ་དང་། སྤང་
ཚུལ། བྱུང་པར་གནད་ཀྱི་གདམས་པ་བཏབ་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། འབྱུང་བ་འཇིག་ཚུལ་བསྟན་པ་
འདི་ལྟ་སྟེ། །ཞེས་པས། སྐྱེ་མའི་ཕུང་བོ་འདི་དང་པོ་ཆགས་པའི་དུས་ན་ནམ་མཁའ་ནས་ཡར་
ཆགས་ཏེ། རྣམ་མཁའ་ལས་རྒྱུད་། རྒྱུད་ལས་མེ། མེ་ལས་སྒྲིལ་ཆགས་སོ། །འཇིག་པའི་
དུས་ས་ནས་ཡར་འཇིག་སྟེ། དང་པོ་ས་འཇིག་ དེ་ནས་རྒྱ་འཇིག་ དེ་ནས་མེ་འཇིག་ དེ་ནས་རྒྱུད་
འཇིག་ དེ་ནས་རྣམ་མཁའ་འཇིག་གོ། །ཡང་འབྱུང་བ་ལྟ་ཞིག་པའི་རྟགས་སྟེ། དོན་སྟོང་ལྟ་ཉམས་
པས། དབང་བོ་ལྟ་ལ་ཡུལ་ལྟ་མི་གསལ། ཡན་ལག་ལྟ་ཉམས་པས། ལུས་ཀྱི་སྟོབས་ཤོར། སྟོང་ལྟ་
ཉམས་པས། ཟག་པ་ལྟ་རང་ལུགས་སྟེ། འབྱུང་ངོ་། །གཉིས་པ་འབྱུང་བའི་སྤང་ཚུལ་ནི། ས་རྒྱ་ལ་
ཐིམ་པས་ལུས་ཀྱི་སྟོབས་ཤོར། གསེར་རྟོག་མནན་ནས་ས་ལ་བྱིང་བ་འདྲ། རང་རྟགས་སྟེ། སྟོག་རྒྱ་
ལྟ་བུའི་སྤང་བ་འཆར་ཏེ། སྤང་བ་འདི་རང་ས་མ་བཟོན་པས། གྲུ་གྲུ་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་འབྱུང་། རྒྱ་མེ་
ལ་ཐིམ་པས། ལུས་ཀྱི་བཀྲལ་ཤོར་ལ་སྐྱ་སྐྱ་ཞིང་སྐྱོམ་དད་ཆེ་བ་ཡོད། རང་རྟགས་སྟེ། རྒྱ་རེངས་
ཤར་བ་ལྟ་བུའི་སྤང་བ་འཆར་ཏེ། སྤང་བ་འདི་བན་མ་བཟོན་མར་མཐོང་། མེ་རྒྱུད་ལ་ཐིམ་པས་
ལུས་ཀྱི་བྱོད་ཤོར། རང་རྟགས་སྟེ། སྟོན་བུ་མེ་ཁྱེར་ལྟ་བུའི་སྤང་བ་འཆར་ཏེ། རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་
བདེ་ཅིམ་ཅིམ་པ་ཡུད་ཅིམ་རེ་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ནས་ཉོག་ཉོག་བུམ་བུམ་བོར་འགྲོ་ལོ། །རྒྱུད་རྣམ་
པར་ཤེས་པ་ལ་ཐིམ་པས། དབུགས་ནང་དུ་སྤྲད་མི་ཤེས། མིག་གྲུབ་དུ་སྒྲིག་ རང་རྟགས་སྟེ། མར་
མེ་རྒྱུད་གིས་མ་བསྟོད་པ་བཞིན། རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་བདེ་ལྟ་ཞེས་འཆར་རོ། །རྣམ་པར་ཤེས་
པ་ཀུན་གཞིའི་དབྱིངས་སྟེ། ཐིམ་སྟེ། དབུགས་དཀྲོག་གིས་ཆད་དོ། །རང་རྟགས་སྟེ། བྱེད་བུགས་
ཆད་ནས། རང་དབུགས་མ་ཆད་པའི་བར་འདིར། ཤེས་པ་དར་ཅིག་རྟོན་ལ་སྟོང་པས། རྣམ་
མཁའ་སྟོན་དང་བལ་བ་ལྟ་བུའི་སྤང་བ་འཆར་ཏེ། རྣམ་རྟོག་རྒྱུན་ཆད་ནས། རྟོག་མེད་ཀྱི་ཡེ་
ཤེས་སྟོང་གསལ་སྒྲིབ་གཡོགས་མེད་པར་འཆར་རོ། །འདི་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བར་དོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དབང་
བོ་རབ་ནི་སྐབས་དེར་ངོ་ཤེས་ནས་སངས་རྒྱས་པ་ཡིན་ནོ། །ཐ་མལ་པའི་གང་ཟག་ནི་བོན་ཉིད་ས་
ལེར་གསལ་ཡང་ངོ་ཤེས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་བྱུང་པར་གནད་ཀྱི་གདམས་པ་གདབས་པ་
ནི། འཆི་ཁའི་དུས་འདི་བདེ་སྤྱད་སོ་མཚམས་ཡིན། བསམ་པ་བཟང་ངན་འཕེན་པའི་སྟོབས་ཆེ་
བས། །ཞེས་པས། འཆི་ཁའི་དུས་འདིར་ཡར་ཐར་བ་ཐོབ་པ་དང་། མར་འཁོར་བར་འབྱུངས་

པའི་སྐྱེ་མཚན་ཡིན་པས། བསམ་པ་བཟང་ངན་ཤིན་ཏུ་སྟོབས་ཆེ་སྟེ། དགེ་བ་སྤྱད་པའི་གང་
 ཟག་ཅིག་འཆི་ཁར་བསམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ལྟག་ན། དགེ་བས་མི་སྤྱོད་ངན་འགྲོའི་གནས་སུ་
 འཕེན། སྤྱིག་པ་སྤྱད་པའི་གང་ཟག་ཅིག་འཆི་ཁར་བསམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་བཟང་ན། སྤྱིག་པས་
 མི་སྤྱོད་བདེ་འགྲོའི་གནས་སུ་འཕེན་ནོ། །དབང་བོའི་སྤྱོད་དང་སྦྱོར་ལ་མ་ཞོར་གདམས་པ་གདབ། །
 ཅས་པས་དེ་ན་འཆི་ཁའི་དུས་འདིར། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ངོ་སྤྱོད་སྦྱུ་མ་ལྟ་བུའི་མན་ངག་དང་། མ་
 ཆགས་ཞེན་མེད་ཀྱི་གདམས་ངག་དང་ཆད་མེད་སྟོང་རྗེའི་སེམས་བསྐྱེད་དང་། དད་པ་མོས་གུས་
 ཀྱི་སྦྱབས་འགྲོ་དང་། སངས་རྒྱུ་བཙན་ཐབས་ཀྱི་འཕོ་བ་དང་། རེ་དོགས་མེད་པའི་སྦྱོན་ལས་
 དང་། གདམས་ངག་དེ་ནམས་གང་ཟག་དེའི་སྒོའི་གོ་ཚད་དང་སྦྱར་ལ་གདབ་པོ། (ཅ) གཉིས་
 པ་རྟོགས་ནས་གོལ་ཚུལ་བཟུང་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། རིགས་ཀྱི་བྱ་རྟོགས་ནས་གོལ་ཚུལ་རབ་འབྱིང་ཐ་
 མ་གསུམ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་པས། དབང་བོ་རབ་ཀྱི་གོལ་ཚུལ་དང་། འབྱིང་གི་གོལ་ཚུལ་དང་། ཐ་
 མའི་གོལ་ཚུལ་སྟེ། དབང་བོ་རབ་ནི་ཁྱེད་ཕྱག་ལེན་གཏོང་བའི་བྱ་བཞིན་དུ། རྩལ་གསུམ་ད་ལྟ་རྟོགས་
 པས་ལུས་སེམས་བྲལ་མ་ཐག་འབྱུང་བ་དང་སྟོགས་ཕྱིད་དེ། ཞེས་པས། སྟོགས་མའི་འབྱུང་བ་
 ཐམས་ཅད་དང་སྟོང་མ་སྦྱུ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངང་དུ་ཐིམ་པའོ། །འཁོར་བ་དོང་ནས་སྤྱགས། འཁྱུ་
 བ་རང་སར་སངས། ཞེས་པས། སྤང་བོ་འདིའི་འོག་ཏུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྩལ་རྟོགས་པས། འཁོར་བའི་
 མིང་ཡང་མེད་དེ། སྦྱ་གསུམ་མངོན་དུ་སྤྱར་ནས་སངས་རྒྱུ་ཏེ། ཇི་ལྟར་རྒྱུ་ན་ཀྱན་གཞི་ནམ་
 མཁའ་ལྟ་བུ་ཕྱོགས་རིས་མེད་པའི་དབྱིངས་སུ། རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉི་མ་ལྟ་བུ་ཁྱབ་བདལ་དུ་ཤར་
 བས། སྦྱ་གསུམ་གྱི་ཆོ་འཕུལ་ཉི་ཟེར་ལྟ་བུ་ཟད་པ་མེད་པར་ཤར་བས། འགོ་དོན་རྒྱ་ལག་ཕྱད་
 པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་དབང་བོ་འབྱིང་ལ་གཉིས་ཏེ། འཆར་ཚུལ་དང་གོལ་ཚུལ་གཉིས་སོ། །
 དང་པོ་ནི། དེའི་ཆོ་ཕྱི་མེ་ཆུ་ས་རྒྱུད་གི་སྤྱང་བ་འགག་ནས། སྤྱོད་ཟེར་གསུམ་གྱི་སྤྱང་བ་འཆར།
 ཞེས་པས། འཇིག་རྟེན་འདིའི་སྤྱང་བ་འགག་ནས། སྤྱོད་ཟེར་གསུམ་གྱི་སྤྱང་བ་འཆར་རོ། །
 གདོས་པ་ཤ་ཁྲག་གི་ལུས་དང་བྲལ་ནས། རིག་པ་རྟེན་མེད་གཅེར་བྱར་གནས། ཞེས་པས། གདོས་
 པའི་ལུས་དང་བྲལ་ཏེ། རང་རིག་སྦྱིབ་མེད་དུ་གནས་པ། དཔེར་ན་ཤེལ་སྤོང་དང་སྤྱང་པ་ལྟ་བུའོ། །
 ལས་དང་ཉོན་མོངས་རྣམ་རྟོག་འཁྱུ་བའི་ཆོགས་རྣམས་འགག་ནས། ཀྱན་གཞི་སྦྱིབ་གཡོགས་
 དང་བྲལ་ཏེ། རང་རིག་སྦྱིབ་མེད་དུ་གནས། ཞེས་པས། དེའི་དུས་སུ་དཔེར་ན་རྟོག་ཐམས་ཅད་ཀྱན་

གཞིའི་སྐོར་དུ་ཐིམ་ནས། རང་རིག་རྟོག་མེད་དུ་གནས་སོ། དེའི་ཆོ་ངོ་བོ་དང་སྟག་མཐོང་ལ་ངོ་
སྐོར་པས། ཞེས་པས། སྤང་བོ་འདིའི་འོག་ཏུ། རོ་བོ་ཉིད་སྟག་མཐོང་ལ་སྤང་བའི་ཡོན་ཏན་གྱིས།
སྤྱོད་ཟེར་གསུམ་སྟག་གིས་ཤར་བའི་ཆོ། སྤར་འདྲིས་མི་དང་འཕྲད་པ་བཞིན། སེམས་ཀྱི་རང་
སྤང་ཡིན་པར་ངོ་ཤེས་སོ། མངོན་ཤེས་དུག་དང་རྗེས་དཔྱད་ཤར་ནས་སངས་རྒྱུས། ཞེས་པས།
སྤྱོད་ཟེར་གསུམ་གྱིས་རྒྱན་བྱས་ནས། ཤེས་རིག་གི་རྒྱལ་བོ་སྟག་གིས་ཤར་ཏེ། དེ་ཡང་མངོན་
ཤེས་དང་རྗེས་དཔྱད་གཉིས་དཀྱུས་ན་གསལ་ལོ། གཉིས་པ་གོལ་ཚུལ་ནི། རིག་པ་གཅེར་བྱར་རྗེ་
གྱིས་མཐོང་། ཞེས་པས། སྤང་གྲུང་བསྟན་པ་མེད་པར། རང་ངོ་རང་གིས་ཤེས། དཔེར་ན་མེ་ལོང་
ལ་བྱད་མཐོང་བ་འདྲ། ཀུན་གཞི་སྤྱི་བ་མེད་སལ་གྱིས་རྟོགས། ཞེས་པས་ཀུན་གཞི་སྟག་གིས་
རྟོགས་ཏེ། དཔེར་ན་བྱ་མའི་པང་དུ་ཕྱིན་པ་བཞིན། རྟོགས་ནས་རིག་པ་རང་ས་ཟིན། རིག་པ་
རང་ས་ཟིན་པས་སྤང་བའི་རྗེས་སུ་མི་འབྱེད། ཞེས་པས། ཀུན་གཞི་ནམ་མཁའ་འདྲ་བའི་དོན་
རྟོགས་པས། སྤང་བ་སྤྱོད་ཟེར་གསུམ་གྱི་རྗེས་སུ་མི་འབྱེད་ས་ཏེ། དཔེར་ན་རྒྱལ་བོ་དམངས་ཀྱི་
རྗེས་སུ་མི་འབྱེད་བ་དང་འདྲ། སྤང་བ་སྤྱོད་ཟེར་གསུམ་གྱི་རྗེས་སུ་མ་འབྱེད་ས་པས། སྤང་བ་
རང་སྤང་སྤྱོད་མར་གོལ། ཞེས་པས། སྤང་བ་ལ་བདེན་པར་མ་བཟུང་པས། རང་སྤང་དུ་གོལ་ཏེ།
དཔེར་ན་བྲག་ཆ་ཉ་བྱར་གོལ། སྤང་བ་རང་སྤང་དུ་གོལ་བས། འཁྲུལ་བ་རང་སངས་སུ་སངས།
ཞེས་པས། སྤང་བ་ཆེན་པོ་གསུམ་རང་སྤང་དུ་གོལ་བས། གཟུང་འཛིན་ནམ་རྟོག་འཁྲུལ་བའི་
ཆོགས་ནམས། ཀུན་གཞིའི་སྐོར་དུ་རང་སངས་ཏེ། དཔེར་ན་ཉི་མ་ལས་ཉི་ཟེར་འབྱུང་བ་འཕམ་
ཟུ་བ་ལས་ཆུ་ཟུ་ཤར་བ་བཞིན་ནོ། སྤྱོད་ཟེར་རང་ཤར་དུ་ཤར་བས། འགོ་དོན་རང་ཤུགས་ལ་
ལུས་པར་འགྱུར་རོ། ཞེས་པས། བོན་སྤྱོད་ལས་རྒྱལ་སྤྱོད་། རྒྱལ་སྤྱོད་ལས་སྤྱོད་ལ་བའི་སྤྱོད་བྱུང་
ནས། འགོ་དོན་རང་ཤུགས་ལ་མཛད་པར་འགྱུར་རོ། གསུམ་པ་དབང་པོ་ཐ་མ་ནི། གདམས་པ་
འདིའི་སྐོར་ཞུགས་ཀྱང་། གོ་རྟོགས་རྒྱུ་ཞེས་པས། ཆོ་འདིར་ལེ་ལོ་དང་བཏང་སྟོམས་ཀྱི་དབང་
གིས། གོམས་པ་ཞན་ཅིང་གོ་རྟོགས་རྒྱུ་བས། བོན་ཉིད་འོད་གསལ་བར་དོ་ལ་ངོ་མ་ཤེས་ཏེ།
མིད་པ་ལས་ཀྱི་བར་དོ་ལ་འཁྲུལ་ལོ། ཞེས་པས། འོད་གསལ་གྱི་བར་དོར་སྤང་བ་གསུམ་ཤར་
བའི་ཆོ། རང་སྤང་དངོས་མེད་དུ་མ་ཤེས། གཞན་སྤང་དངོས་པོ་ཅན་དུ་མཐོང་བས། དུངས་མ་
སྤྱོད་ཟེར་གསུམ་གྱི་སྤང་བ་འགྲིབ་ནས། སྟོགས་མ་ད་ཉར་གྱི་སྤང་བ་འདི་འཆར་རོ། གདམས་

དག་གི་དབང་གིས་བདེ་འགྲོའི་ལུས་ཐོབ་སྟེ། ལས་འཕྲོ་དག་པས་སྒྲོན་གྱི་བག་ཆགས་སང་ནས།
སྦྱོར་བ་གཅིག་གིས་ཐར་བ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པས། ལས་དག་པའི་སྒྲོབས་ཀྱིས་བག་
ཆགས་སང་དེ། གནས་བཟང་བརྒྱད་ནས་ཐར་རོ། །

(ཆ) གསུམ་པ་མ་རྟོགས་འབྲུལ་ཚུལ་བཟུན་པ་ནི། རིགས་ཀྱི་བྱ། མ་རྟོགས་འབྲུལ་ཚུལ་
བཟུན་པ་ནི། གདམས་པའི་སྒྲོ་རུ་མ་ཞུགས་གང་ཟག་ཐ་མལ་རྣམས། ལས་དབང་དན་པས་
གནས་ལུགས་ངོ་མི་ཤེས། ཞེས་པས། ལས་དན་པའི་སྒྲོབས་ཀྱིས། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བར་དོ་ལ་ངོ་མི་ཤེས་
ཏེ། བརྒྱལ་ཞིང་ར་རོ་བའི་ཚུལ་དུ་གནས་སོ། །དེ་ནས་འོད་གསལ་གྱི་བར་དོ་ལ། སྐྱེ་འོད་ཟེར་
གསུམ་གྱི་སྤང་བ་ཤར་བའི་ཆོ། སེམས་ཀྱི་རང་སྤང་ཡིན་པར་ངོ་མ་ཤེས་པ། བ་རོལ་ན་སྤང་
བ(རང་)རྒྱུད་པ་ཞིག་ཡོད་པར་མཐོང་སྟེ། སྐྱེ་འོད་ཟེར་གསུམ་ལ་དངོས་པོ་དང་མཚན་མར་བཟུང་
ངོ་། །སྐྱེ་འོད་ཟེར་གསུམ་གྱིས་རྒྱན་བྱས་ནས། མ་རིག་འཁོར་བའི་སྤང་བ་ཤར་ཏེ། འགྲུ་བའི་
རྒྱང་ལངས་རིག་པའི་མཚོ་མོ་བསྟོད། ཅེས་པས། སྤར་ལུས་སེམས་བྲལ་ནས། འོད་གསལ་གྱི་ངང་
ལ་གནས་པའི་ཆོ། ཀུན་གཞི་སྤྲིན་དང་བྲལ་བའི་ནམ་མཁའ་འཇམ། རྣབས་དང་བྲལ་བའི་རྒྱ་མཚོ་
ཉར་གཡོ་མེད་དུ་གནས་པ་ལ། རྒྱང་སྤར་མེད་གསར་དུ་ལངས་ནས། རྒྱ་མཚོ་གཡོ་ཞིང་བསྟོད་པ་
ཉར། མ་རིག་འབྲུལ་བའི་དབང་གིས་ཀུན་གཞིའི་རྫོང་ནས་ཡིད་འགྲུ་བའི་ཤེས་པ། སྤར་མེད་
གསར་དུ་བྱུང་ནས། ཡིད་འགྲུ་བྱེད་ཀྱི་ཤེས་པ་རྒྱང་དང་འབྲ་བ་དེས། ཀུན་གཞི་རྒྱ་མཚོ་དང་
འབྲ་བ་བསྟོད་དོ། །བག་ཆགས་ཚུ་གཉེར་རྣམ་རྟོག་ཅ་རྣབས་འབྲུགས། ཞེས་པས། ཀུན་གཞིའི་
རྒྱལ་ལས་བག་ཆགས་ཚུའི་གཉེར་མ་བཞིན་དུ་གཅིག་རྗེས་སུ་གཅིག་ཤར། དེ་ཤར་བས་རྣམ་རྟོག་
རྒྱ་མཚོའི་ཅ་རྣབས་བཞིན་འབྲུགས་སོ། །ཀུན་གཞི་ནམ་མཁའ་འབྲུལ་བའི་སྤྲིན་གྱིས་སྦྱིབ། ཅེས་
པས། ཀུན་གཞི་ནམ་མཁའ་འབྲ་བ་དེ་འབྲུལ་བ་སྤྲིན་དང་འབྲ་བས་སྦྱིབ། རིག་པའི་ཉི་མ་ཉོན་
མོངས་སྒྲག་གིས་གཡོགས། ཞེས་པས། རིག་པ་ཉི་མའི་སྒྲིང་བོ་དེ་ཉྩ་བ། ཉོན་མོངས་སྒྲག་དང་
འབྲ་བ་དེས་སྦྱིབ་སྟེ། བར་དོའི་སྤང་བ་ཤར་རོ། །སྐྱེ་འོད་ཟེར་གསུམ་གཞན་སྤང་བདེན་པར་
མཐོང་། ཞེས་པས། སྐྱེ་འོད་ཟེར་གསུམ་ལ་དངོས་པོར་བཟུང་པས། དེ་གསུམ་ལས་འབྲུལ་བའི་
སྤང་བ་སྒྲ་ཚོགས་ཤར་རོ། །དགེ་སྤྲིག་ལས་ཀྱི་མཐོང་སྤང་གཉིས་སུ་ཤར། ཞེས་པས། དགེ་བ་ཅན་
གྱི་གང་ཟག་ལ་ནམ་ལངས་པ་དང་ཉི་མ་ཤར་བ། འོད་གསལ་བོ་དང་། སྐྱ་ཉོན་པ། བྱེན་ལ་འགྲོ་

བ་དང་། མེ་རྟོག་སྤྱིང་ལ་ཕྱིན་པ་ལས་སོགས་དག་པའི་སྤང་བ་ཤར་ནས། མཐོ་རིས་སུ་སྒྲེལ། །
 ཐུག་པ་ཅན་ལ་ཐུན་ཅུབ་བ་དང་། ཐུག་འཐིབས་པ། འོད་མཐིང་ནག་དང་སྤྱི་མེ་སྟན་པ་དང་།
 ཁ་ཆར་བྱ་ཡུག་དང་། ཐོག་དང་སེར་བ་དང་། མཚོན་ཆའི་ཆར་བ་དང་། སོད་ཅིག་རྒྱུ་ཅིག་
 པའི་སྤྱི་སྤྱི་ཆོགས་དང་། ཐུང་ན་དུ་འབོད་ཐུར་ལ་འགོ་བའི་སྤང་བ་ལས་སོགས། མ་དག་པའི་
 སྤང་བ་ཤར་ནས། ངན་འགོའི་གནས་སུ་སྤྱུང་ངོ་། ཡིད་ཀྱི་ལུས་ཅན་ལྷ་མའི་གཟུགས་སུ་མཐོང་། །
 ཞེས་པས། དེ་ཡང་བར་དོའི་སེམས་ཅན་དེ། གདོས་པའི་ལུས་འདི་དང་བལ་ནས། རྣམ་རྟོག་
 ཡིད་ཀྱི་ལུས་ཅན་ཡིན་ཏེ། ཁོ་རང་གི་རྣམ་རྟོག་གིས། སུར་མ་ཤི་བའི་ལུས་དེ་ཡིན་པར་མཐོང་
 ངོ་། རྟོག་བཤེས་པོ་ཀུན་ཆང་ཐོགས་མེད་ཆུ། ཞེས་པས། ད་ལྟ་གདོས་པའི་དབང་བོ་ལྷ་བོ་འདི་བོར་
 རས་མེད་དེ། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་ཡུལ་ལྷ་དུས་གཅིག་ལ་ཤར་རོ། གཞན་ཡང་ཆོ་སྤྱི་
 ཕྱི་ལས་དགེ་ཐུག་གནས་མཐོ་དམའ་ཐམས་ཅད་འཆར་རོ། བར་དོའི་སེམས་ཅན་དེ་ཐོགས་མེད་
 ཡིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པས། སྤྱིང་གསུམ་ཡང་ཡུད་ཅིག་ལ་འཁོར་བར་བྱས། ཡིད་ལ་དུན་པའི་རྩ་
 འཕྱུལ་སྤྱི་ཆོགས་སྟོན་པར་བྱས། ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པར་ཟང་ཐལ་
 དུ་འགོ་བྱས་སོ། བརྟེན་པའི་གནས་མེད་སྟོབ་པའི་མགོན་ཡང་མེད། ཅེས་པས། བར་དོའི་
 སེམས་ཅན་དེ་ལ་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་ཆད་ནི། བརྟེན་པའི་གནས་མེད་པ། ཤ་མེད་རྒྱང་གིས་ཁྱེར་བ་
 དང་འདྲ། སྟོབ་པའི་མགོན་མེད་བྱ་སྤྱུག་མས་བོར་བ་དང་འདྲ། འཕྱུལ་བའི་སྤྱུག་འཐིབས་སྤྱུག་
 བསྐྱེད་མཚོ་མོ་བདོལ། ཞེས་པས། འཕྱུལ་བ་དང་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་མཚོ་མོ་བདོལ་བ་ཡང་། བཟོད་
 སྤྱུགས་མེད་པ་ཉ་བྱེ་ཆོན་ལ་བསྐྱུར་བ་དང་འདྲ། བག་ཆགས་རྒྱང་ལངས་རིགས་དུག་གོང་ཁ་
 འགྲིམས། ཞེས་པས། བག་ཆགས་རྒྱང་དང་འདྲ་བ་ལངས་པས། རིགས་དུག་གོང་ཁ་འགྲིམས་ཏེ།
 རོ་རྒྱའི་རྒྱུད་མ་འཇ། ཤིང་རྟའི་འཕང་ལོ་དང་འདྲ། སྟོབ་པའི་ཐབས་མེད་ཁམས་གསུམ་སྤྱིང་རེ་
 རྟོ། ཞེས་པས། ཀུན་གཞིའི་སྤྱིང་ན་ལས་དཀར་པོའི་བག་ཆགས་ཡུད་ཅོམ་ཡང་མེད་པས། སྤྱི་མ་
 བདེར་གཤེགས་ཀྱི་ཐུགས་རྟེན་ཀྱང་མི་བེན། ཐར་བའི་དུས་མེད་ཆོ་ཆད་འོ་རེ་བརྒྱལ། ཞེས་པས།
 ཐུ་མཐའ་མེད་པར་འཁོར་བར་འབྱམས་པས། ཐར་བའི་དུས་མེད་སྤྱུག་བསྐྱེད་བཟོད་སྤྱུགས་མེད་
 པ་ཉམས་སུ་སྤྱིང་པས་ཆོ་ཆད་ཅེས་བྱའོ། འཕྱུལ་བའི་ཉེས་དམིགས་སེམས་ལ་འཇིག་རྟེན་རྒྱུ་ཏུ་
 བསྐྱུར། ལམ་ལ་བཙོན་འགྲུས་སྤྱིང་ཅིག་སྐལ་ལྷན་རིགས་ཀྱི་བྱ། ཞེས་པས། འཕྱུལ་བ་སྤྱིང་པའི་

ཐབས་དང་། ལམ་ལ་ཡེངས་པ་མེད་པར་དམར་ཐག་ཚད་ཅིག་ ཅེས་བསྒྲུལ་མ་བཏབ་པའོ། །
གསུམ་པ་མདོ་བསྟུ་བ་ནི། དེ་ལྟར་རྟོགས་ནས་སངས་རྒྱས་པ་དང་། །མ་རྟོགས་འཁོར་བར་
འབྱམས་པ་གཉིས། །སོ་མཚམས་བར་དོ་ལ་ཐུག་པས། །འཁོར་འདས་གྲེས་ཚུལ་གྱི་གནད་དོ། །
གསུམ་པ་མདོ་བསྟུ་དཀྲུས་ལ། སྟོན་མ་དུག་པའི་འབྲེལ་བ་རྫོགས་སོ། །

གསུམ་པ་མདོ་ཡོངས་སུ་བསྟུ་བ་མཉུག་གི་དོན་ལ་གསུམ་སྟེ། གདམས་ངག་གི་ཆེ་བ་
བཟན་པ་དང་། གདམས་ངག་གི་གཉེར་བཟན་པ་དང་། གདམས་ངག་གི་བརྒྱུད་ཚུལ་བཟན་
པའོ། །དང་པོ་ནི། རིགས་ཀྱི་བྱ། བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་གནད་དུག་འདི་ནི། སེམས་མེད་པ་རྣམས་
ཀྱི་སྟོན་མ། ཞེས་པས། དཔེར་ན་སྟོན་མེ་བཏེགས་ནས། མེད་པ་མངོན་དུ་མཐོང་བ་ལྟར།
གདམས་ངག་འདིས་རང་འབྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་སྟོན་མེ་བཏེགས་པ་ལྟར། རྗེན་ཅེར་རེར་བཟན་པས།
སེམས་མེད་པ་དང་། ཆད་པ་དང་། རྟོང་བ་ལྟལ་བར་ཉ་བའི་མཚན་མ་ཐམས་ཅད་རང་སངས་
པའོ། །སེམས་མ་མཐོང་བ་རྣམས་ཀྱི་མེ་ལོང་། ཞེས་པས། དཔེ་རང་བྱད་མ་མཐོང་ན། མེ་ལོང་ལ་
བཟན་ནས་ས་ལེར་མཐོང་བ་བཞིན་ནོ། །གདམས་ངག་འདིས་ཀྱན་གཞི་རིག་པའི་གནས་ལུགས།
ས་ལེ་རྟིག་གེར་མངོན་སུམ་དུ་བཟན་པས། ཞེས། སེམས་ལྟར་མ་མཐོང་བ་གསར་དུ་མཐོང་བར་
འགྱུར་རོ། །སེམས་བློས་པ་རྣམས་ཀྱི་ལྷགས་ཀྱ། ཞེས་པས། སེམས་མི་གནས་ལུལ་ལ་འགྱུས་པ་ལ་
བློས་ཞེས་བྱ་སྟེ། གདམས་ངག་འདིས་རང་འབྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་མངོན་དུ་ཅེར་རེ་བཟན་པས།
སེམས་རང་བློན་དུ་བློན་པར་འགྱུར་རོ། །སེམས་སྟོར་བ་རྣམས་ཀྱི་གཟེར་བྱ། ཞེས་པས། སེམས་
གསལ་འགྲིབ་དང་འདུ་འབྲལ་བྱུང་བ་རྣམས་ལ་སྟོར་ཞེས་བྱ་སྟེ། གདམས་ངག་འདིས་ལྟན་སྟེས་
ཀྱི་ཡེ་ཤེས་རང་ལ་རང་ཤར་ཏེ། དུས་གསུམ་དུ་འདུ་འབྲལ་མེད་པའི་དོན་བཟན་པས། སེམས་མི་
འབྲལ་གཟེར་དུ་ཐེབས་པར་འགྱུར་རོ། །སེམས་སྐྱགས་པ་རྣམས་ཀྱི་གསལ་འདེབས། ཞེས་པས།
སེམས་མི་གསལ་བ་ལ་སྐྱགས་ཞེས་བྱ་སྟེ། གདམས་ངག་འདིས་རང་འབྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་ཉི་མ་ཤར་
བ་བཞིན། ས་ལེ་རྟིག་གེར་བཟན་པས། བྱང་ཆུགས་ཀྱི་མཚན་མ་ཐམས་ཅད་རང་སངས་པར་
འགྱུར་རོ། །སེམས་སྟོང་བ་རྣམས་ཀྱི་བོགས་འདོན། ཞེས་པས། སེམས་ངོ་མ་ཤེས་ཤིང་བོགས་མེད་
པ་ལ་སྟོང་ཞེས་བྱ་སྟེ། གདམས་ངག་འདིས་རང་ལ་ཡོད་པའི་སྟོང་པོ། ཤེལ་སྟོང་ལག་མཐེལ་དུ་
བཞག་པ་ལྟར་རྗེན་ཅེར་རེ་ངོ་སྟོན་པས། སེམས་མ་བྱ་འཕྲད་པས་ཉམས་དང་རྟོགས་པ་འཆར་

བར་འགྱུར་རོ། སེམས་རིངས་པ་རྣམས་ཀྱི་གཉའ་ཤིང་། ཞེས་པས། ཏྲ་ཤོད་བཞིན་དུ་ལས་སུ་མི་
རུང་བ་ལ་རིངས་ཞེས་བྱ་སྟེ། གདམས་ངག་འདིས་རང་འབྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་མངོན་དུ་བསྟན་ཏེ།
སེམས་ཤོད་པ་མྱོང་དུ་ཕེབས་པར་འགྱུར་རོ། སེམས་བཅིངས་པ་རྣམས་ཀྱི་ལྷེ་མིག་ ཅེས་པས།
སེམས་སྟག་ཅིར་དུ་ཤོར་བ་རྣམས་ལ་བཅིངས་ཞེས་བྱ་སྟེ། གདམས་ངག་འདིས་རང་འབྱུང་གི་ཡེ་
ཤེས་མངོན་དུ་ཅེར་རེ་བསྟན་ནས། ཤར་ཆད་ཐམས་ཅད་སེམས་ཀྱི་རྩལ་དུ་བསྟན་པས། སེམས་
སྟག་ཅིར་ཀྱང་མཆོམ་ཐམས་ཅད་རང་སར་གྲོལ་བར་འགྱུར་རོ། གཉེས་པ་གདམས་ངག་གཉེར་
དུ་གཏང་པ་ནི། རིགས་ཀྱི་བྱ། མ་འོངས་པའི་དུས་ན་གཏང་བཞག་གི་ཆོད་བཟུང་ལ། སྐལ་ལྷན་
ཀྱི་གང་ཟག་མ་ནོར་ལམ་ལ་ཁྲིད་ཅིག་ ཅེས་གསུངས་ནས། (ཇ) སྐལ་བའི་སྐྱ་དེ་ནི། རྣམ་མཁའ་
ལ་གཞུང་ཡལ་བ་བཞིན། མི་སྣང་བར་གྱུར་ཏེ་ཞེས་པས་བསྟན་ནོ། གསུམ་པ་གདམས་ངག་
གི་བརྒྱུད་རྩལ་བསྟན་པ་ནི། གུ་རུབ་སྣང་བཞེར་ལོད་པོ་ཡང་། རིག་པ་དམར་ཐག་ཆོད་ནས།
མཆོག་ཐུན་མོང་གི་རྩུ་འཕྱུལ་དུ་མ་བསྟེམས་བར་གྱུར་དོ། ཞེས་པ་ཡན་བཅད་ཀྱིས་བསྟན་ནོ། །
དེ་ལྟར་བྱང་རྩལ་སེམས་ཀྱི་གནད་དུག་པོ་འདི། ཀུན་དུ་བཟང་པོས་རི་ལྟར་གསུངས་པ། གྲུབ་
ཐོབ་སྒྲ་མའི་ཞལ་ཀྱི་གདམས་པ་རྣམས། རུང་ཟད་གསལ་བར་བྱས་ཏེ། ལྷ་རི་བདག་གིས་བཀོད་
པ་རྫོགས་སོ། །

རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་ཞང་ཁྱུང་སྟན་རྒྱུད་ལས་བྱང་ཚུབ་སེམས་ཀྱི་
གནད་དུག་གི་ལག་ལེན་བཞུགས།

༼མ༽

ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་རང་རིག་གསལ་བར་སྟོན་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །སྟན་བརྒྱུད་སེམས་ཀྱི་མེ་
ལོང་། མཐར་ཐུག་དོན་གྱི་སྟོན་མེ། མན་ངག་གནད་ཀྱི་བྱང་བྱ་འདི་ལ་དོན་དུག་སྟེ། གནས་པ་
གཞིའི་སྟོན་མ་ངོ་བོ་ཅི་ལྟར་གནས་པ་ཀུན་གཞི་དོན་འཛིན་གྱི་གནད། ཅི་ཏུ་ཤེས་སྟོན་མ་གཞི་
གང་ན་གནས་པ་རང་རིག་ཁོང་ཤར་གྱི་གནད། དཀར་འཇམ་རྩའི་སྟོན་མ་ལམ་གང་ལ་འབྱུང་བ་
ཡེ་ཤེས་ཟང་ཐལ་གྱི་གནད། རྒྱུང་ཞགས་རྩའི་སྟོན་མ་སྟོ་གང་ལ་ཤར་བ་རིག་པ་གཅེར་མཐོང་གི་
གནད། ཞིང་ཁམས་ངོ་སྟོང་གྱི་སྟོན་མ་ལམ་ཅི་ལྟར་ཉམས་སུ་ལྷང་བ་སྐྱུ་གསུམ་དམར་ཐག་བཅད་
པའི་གནད། བར་དོ་དུས་ཀྱི་སྟོན་མ་འཁྱུལ་རྟོགས་ཀྱི་སོ་མཆམས་གང་ལ་ཐུག་པ། འཁོར་འདས་
ཀྱིས་ཚུལ་གྱི་གནད་དང་དུག་གོ། །དེ་ལ་མདོར་བསྡུས་ཀྱི་མན་ངག་གསུམ། འཆར་ཚུལ་གྱི་སྟོན་མ་
བཞི། དེ་ལ་མན་ངག་རྣམ་གསུམ་ནི། མ་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་སྟེ་མེད་སྟོང་སངས་ནམ་མཁའ་ཉ་བྱ་
དང་། བྱ་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་སྟེ་མེད་རང་གསལ་ཉི་མའི་སྟེང་བོ་ཉ་བྱ་གཉིས། མ་བྱ་དབྱེར་མེད་
གསལ་སྟོང་གཉིས་མེད་ནམ་མཁའ་ལ་ཉི་མ་ཤར་བ་ཉ་བྱ་ལྟར་གནས་པ་ནི། གཞི་ངོ་བོའི་གནས་
ལྷགས་ཡིན་ལ། དེའི་རྩལ་ལས་སྐྱེ་འདྲ་ཟེར་གསུམ་རང་སྣང་སྐྱེ་མ་ཉ་བྱ་ལྟར་ཤར་ཞིང་། དེའི་གནས་
ལྷགས་ཅི་ཉ་བ་བཞིན་རྟོགས་པས། ཟུང་ན་ལས་འདས་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཤར་ལ། དེ་ཅི་
བཞིན་དུ་མ་རྟོགས་པས། འཁོར་བའི་སྟོན་ཐམས་ཅད་རང་ལ་ཤར་བའོ། །དེ་དག་ནི་འགག་མེད་
ཀྱི་འཆར་ཚུལ་ཡིན་ཏེ་སྟོན་ཡོན་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བའི་གཞིར་གྱུར་བས། གཞི་ཞེས་བྱ་སྟེ་གཞིའི་
མན་ངག་གོ། །ལམ་གྱི་མན་ངག་ནི། གཞི་གསལ་སྟོང་གཉིས་མེད་དེ། རང་ལ་རང་ཆས་སུ་ཡེ་ནས་
གནས་པ་དེ། མན་ངག་ཟབ་མོས་ངོ་སྟོང་པས་ངོ་ཤེས་པ་ནི་ཉ་བ་མ་ལོར་བ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལ་

དུན་པས་མ་ཡངས་པར་གསལ་འདེབས་པ་ནི་སྒྲོམ་པ་ཡིན་ནོ། །ལྷ་སྒྲོམ་དེས་སྐྱེ་འོད་ཟེར་གསུམ་
འོད་གསལ་གྱི་སྤང་བ་ལ་རྩལ་སྤངས་ཤིང་ཉམས་སུ་སྒྲང་སྟེ། ལྷ་སྤངས་དང་ཐབས་ལམ་ཟབ་མོས་
སྐྱེ་དང་འོད་གསལ་གྱི་སྤང་བ་འཕུལ་དུ་འཆར་བར་ལུས་པས། དེ་གོམས་ཤིང་རྩལ་སྤངས་བས་
ལམ་ཉགས་མ་ནོར་བ། འོད་གསལ་གྱི་འཆར་རྩལ་དུ་མ་དང་། སྐྱེ་དང་གཞལ་ཡས་དང་ཁིང་
ཁམས་གྱི་སྤང་བ་དུ་མ་འཆར་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཡང་སྐྱེ་རིག་པའི་རང་སྐྱེ་བྱུང་ཆ་ལྟ་བུ་དང་།
འོད་རིག་པའི་རང་འོད་འཇའ་ཆོན་ལྟ་བུ་དང་། ཟེར་རིག་པའི་རང་ཟེར་གཟུགས་བརྟན་ལྟ་བུ་
དང་། སྐྱེ་རིག་པའི་རང་གཟུགས་ཆ་ལྟ་བུ་ཤེས་པས། འབྲུལ་བའི་ཕུ་ཐག་ཆོད། སྤང་བའི་
རྩལ་ཕྱགས་སྟོངས། འཁོར་འདས་གྱི་གཞི་རྩ་ཆོད། ཀུན་གཞི་སྤྱི་བ་གཡོགས་མེད། རིག་པ་གཅེར་
བྱར་ཤར་བ་ནི་ལམ་གྱི་མན་ངག་གོ། །འབྲས་བུའི་མན་ངག་ནི། ཀུན་གཞི་དང་རིག་པ་གསལ་
སྟོང་གཉིས་མེད་ཀ་དག་ཆེན་པོ་བོན་སྐྱེའི་རང་བཞིན་དུ་གནས་ལ། དེ་ལ་སྐྱེ་འོད་ཟེར་གསུམ་ཡེ་
ཤེས་ལྗེའི་རང་བཞིན་དུ་རྩལ་གྱིས་གྲུབ་པ་ནི་ལོངས་སྤྱོད་རྩོགས་པའི་སྐྱེ་ཡིན་ཁིང་། དེ་དག་
རྩོགས་མ་རྩོགས་གྱི་ཁྱད་པར་ལས། རྩོགས་དུག་གི་ཡུལ་དུ་འཁོར་འདས་སྤང་གྲགས་དུ་མར་ཤར་
བ་ནི། སྤུལ་བའི་སྐྱེ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་སྐྱེ་གསུམ་རང་ལ་རང་ཆས་སུ་གྲུབ་པ་དེ། ལམ་གྱིས་ཉམས་སུ་སྒྲངས་ཁིང་གོམས་
པར་བྱས་པས། འཁོར་བ་དོང་ནས་སྐྱུགས། འབྲུལ་བ་རང་སར་སངས་ཏེ། ཀུན་གཞི་ནམ་མཁའ་
ལྟ་བུ་ཕྱོགས་རིས་མེད་པའི་དབྱིངས་སུ། རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉི་མ་ལྟ་བུ་བྱུང་བདལ་དུ་ཤར་ཏེ། སྐྱེ་
གསུམ་གྱི་ཆོ་འཕུལ་ཉི་ཟེར་ལྟ་བུ་ཟད་པ་མེད་པར་ཤར་ནས། འགོ་དོན་རྒྱ་ལག་ཕྱད་པར་འགྱུར་
རོ། །དེའང་དབང་བོའི་སྟོབས་གྱིས་གོམ་བའི་དུས་གསུམ་སྟེ། དབང་བོ་རབ་བྱེད་བྱགས་ཆད་
ནས་ནང་དབྱགས་མ་ཆད་པའི་དུས་དེར་གོམ་ལ། དབང་བོ་འབྲིང་ནི་བོན་ཉིད་འོད་གསལ་གྱི་བར་
དོ་ལ་སྐྱེ་འོད་ཟེར་གསུམ་གྱི་སྤང་བ་ཤར་བའི་ཆོ་གོམ་ཁིང་། དབང་བོ་ཐ་མ་ནི་གནས་བཟང་
རྒྱུད་ནས་སྐྱེ་བ་གཅིག་གིས་གོམ་བར་འགྱུར་རོ། །གཞི་ལམ་འབྲས་བུའི་མན་ངག་རྩོགས་སོ། །
འཆར་རྩལ་གྱི་སྒྲོན་མ་བཞི་ནི། གཞི་གསལ་སྟོང་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྩལ་དུ། སྐྱེ་འོད་ཟེར་གསུམ་གྱི་
སྤང་བ་འགག་མེད་དུ་འཆར་ཁིང་། དེ་རྩོགས་པའི་ཉམས་ལ་ཡང་འཆར་བས་དེ་ལ་བཞི་སྟེ།
གཞི་ལ་རྩལ་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྐྱེ་འོད་ཟེར་གསུམ། འཕུལ་དུ་རྩལ་གྱིས་འཆར་བའི་སྐྱེ་འོད་ཟེར་

གསུམ། ལམ་རྟགས་ཉམས་ལ་འཆར་བའི་སྐྱོད་ཟེར་གསུམ། བར་དོར་དུས་ཀྱིས་འཆར་བའི་སྐྱོད་ཟེར་གསུམ་མོ། གཞི་ལ་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པ་ནི། གཞི་རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལས། སྐྱོད་ཟེར་གསུམ་ལྷན་གྲུབ་ཏུ་ཤར་ཏེ། དེ་ཡང་གསལ་བའི་མཁའ་ལ་འོད་དུ་གསལ། སྒྲོང་བའི་སྒྲོང་ནས་སྐྱུ་རུ་གྲག་གཉིས་མེད་ཀྱི་ངང་ནས་ཟེར་དུ་འཕྱོ་བའོ། གནས་ནི་ཙོ་ཏ་མཆོང་གུར་སྒྲུག་པོ་ཤེལ་གྱི་ཁ་པད་ཅན་ན་གནས། ལམ་དཀར་འཇམ་ཚའི་སྒྲོན་མ་ལ་ཤར། སྐྱོད་བང་བའི་སྐྱོད་ལ་དོང་བའོ། རྟེན་གཞི་ལ་སྤྱད་མ་བྱས་པར། སྐྱོད་ཟེར་གསུམ་རྩལ་དུ་ཤར་བས། རང་བཞིན་གྱི་འོད་གསལ་ཞེས་བྱ་སྟེ། གཞིའི་འཆར་རྩལ་དུ་རྟོགས་པར་བྱའོ། འབྲལ་དུ་སྦྱེན་གྱིས་འཆར་བ་ནི། མན་ངག་དང་ཐབས་ཀྱི་གནད་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱོད་ཟེར་གསུམ་གཞི་ལ་རང་བཞིན་དུ་གྲུབ་པ་དེ་མཛོན་དུ་འཆར་ཏེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འོད་རང་འོད། ཟེར་རང་ཟེར། སྐྱར་སྐྱར་ངོ་སྤྱད་པར་བྱའོ། ལམ་རྟགས་ཉམས་ལ་འཆར་བ་ནི། རིག་པ་དྲངས་སྟོགས་བྱེད་པའི་དུས་སྟེ། དྲངས་མའི་ཤེས་པ་ལ། སྐྱོད་ཟེར་གསུམ་གྱི་སྤང་བ་དུ་མ་ཉམས་རྟགས་སྤྱད་ཏེ། འབྱུང་བའི་རྒྱང་ལས་སྤྱད་ཞིང་ཟེན་པས། ས་རྟགས་སྤྱད་བ་ཉ་བྱ་དང་། མེ་རྟགས་སྤྱོག་གམ་མེན་བྱ་མེ་ཁྱེར་ཉར་བྱ་དང་། རྒྱང་རྟགས་སྤྱོག་རྒྱ་ཉ་བྱ་དང་། རྩ་རྟགས་སྤྱོག་ཐ་ཤར་བ་ཉ་བྱ་དང་། མཁའ་རྟགས་སྤྱོན་མེད་ཀྱི་ནམ་མཁའ་ཉ་བྱ་འབྱུང་ངོ་། གཞན་ཡང་གཞན་རིས་དང་། ཤིང་ལོ་དང་མེ་རྟོག་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་གཟུགས་མ་ངེས་པ་དུ་མ་དང་། ཐིག་ལེ་དང་འོད་ཀྱི་གུར་ཁང་དང་། བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྐྱུ་སྤྱལ་སྐྱུ་རབ་དུ་བྱུང་བའི་ཆ་ལྟགས་དང་། ལོངས་སྐྱུ་རིགས་ལཱའི་ཆ་ལྟགས་ལས་སོགས་བསམ་གྱིས་མེ་ཁྱེར་པའི་སྤང་བ་དང་། དཀྱིལ་འཁོར་དང་ཞིང་ཁམས་དུ་མ་མཐོང་བ་དང་། རུབ་མོ་ལྷན་པས་མེ་སྤྱིབ་པ་དང་། འོད་གསལ་གྱིས་འོད་གང་ཡང་ཟེལ་གྱིས་མོན་པ་དང་། ཉེན་མཚན་ཁྱད་མེད་པ་དང་། ཉེ་རིང་ཁྱད་མེད་པར་མཐོང་བ་དང་། ཕ་རོལ་གྱི་སེམས་ཤེས་པ་ལས་སོགས་དུ་མར་འབྱུང་སྟེ། མདོར་ན་འཁོར་འདས་ཐམས་ཅད་འོད་གསལ་དུ་འཆར་བར་འགྱུར་རོ། རྟེན་ཉར་འཆར་ཡང་དངོས་པོ་དང་མཚན་ཏུ་ཉ་བའི་གོལ་ས་བཅད་ལ། སེམས་ཀྱི་རྩལ་དུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། མཐར་ཐུག་གི་བར་དུ་གོམས་ཤིང་འདྲིས་པར་བྱའོ། བར་དོར་དུས་ཀྱིས་འབྱུང་བ་ནི། བཅ་རིག་གཉིས་པོ་བྲལ་བའི་ཆོ། བྱེ་མེ་རྩལ་རྒྱང་གི་སྤང་བ་འགགས་ནས། ནང་དུ་སྐྱོད་ཟེར་གསུམ་གྱི་སྤང་བ་འཆར་ཏེ། འབྲལ་སྤང་འགགས་

ནས་ཞག་ལྔའི་བར་དུ་འོད་ལྔའི་སྤང་བ་འཆར་རོ། །དེ་ཡང་ཅ་བའི་འོད་ལྔ་ཞེས་བྱ་བ། ལྟོང་ཉིང་
ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འོད་དཀར་པོ། མེ་ལོང་སེར་པོ། མཉམ་ཉིད་ལྡང་ལུ། སོ་སོ་དམར་པོ། བྱ་བ་སྟོན་པོ།
དོན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྟགས་འོད་ལྔར་གསལ་བའོ། །སྤྲིང་བའི་འོད་ལྔ་ཞེས་བྱ་བ། འོད་ལྔ་ལས་རིགས་
ལྔར་གསལ་ཏེ། དཀར་པོ་ལས་གཤེན་ལྷ། སེར་པོ་ལས་གསལ་རྩེ། ལྡང་ལུ་ལས་གར་གསལ།
དམར་པོ་ལས་གནམ་གསལ། སྟོན་པོ་ལས་སྟོན་གསལ། མཆེད་པའི་འོད་ལྔ་ཞེས་བྱ་བ། འོད་དེ་
རེ་རེ་ལའང་ལྔ་ལྔར་མཆེད་པའོ། །འབར་བའི་འོད་ལྔ་ཞེས་བྱ་བ། ཁ་དྲོག་དང་གཟུགས་ལ་ངས་
བ་མེད་པར་འཆར་བའོ། །འཕྲོ་བའི་འོད་ལྔ་ཞེས་བྱ་བ། ཁ་དྲོག་ལྔ་ལས་བྱས་པའི་གཟུགས་བརྟན་
སྟོམས་འབྱུང་བའོ། །དེ་ཡང་འོད་ལྔ་མཐའ་དབྱས་མེད་པར་འཆར་ཏེ། མཁའ་ལ་གཞུང་ཆོན་
ཤར་བ་བཞིན་ནོ། །ཟེར་ནི་ཆོ་འཕྱུལ་ངས་མེད་དུ་འཆར་ཏེ། ཟེར་ལྷ་སྟེང་ཁ་བྱེ་བ་བཞིན་
ནོ། །འབར་བ་དང་འཕྲོ་བའི་འོད་ལྔ་ཡང་ཟེར་གྱི་སྤང་བ་ཡིན་ནོ། །སྤྲི་ནི་དག་ཅིང་རྩལ་པ།
སྟན་ཞིང་ལྔར་བ། རང་འབྱུང་རྒྱན་ཆད་མེད་པ་འབྱུག་སྤྲི་ཚུལ་ལོ། །སྤྲི་འོད་ཟེར་གསལ་ལ་
གཞན་སྤང་བདེན་པར་བཟུང་སྟེ། འཇིགས་ཤིང་སྤྲིག་པ་འཇམ་ཆགས་ན་བར་དོར་མི་ཆོད་པས།
རང་སྤང་སྤྲི་མར་ཤེས་པར་བྱའོ། །འཆར་ཚུལ་གྱི་སྟོན་མ་རྩོགས་སོ། །ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་རང་རིག་
སྤྲིབ་པ་མེད་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །སྤྲི་ལྔ་ལྔ་མ་ཞོར་ལམ་ལ་འཁྲིད་པའི་ཕྱིར། ལག་ལེན་གྱི་གནད་
དུག་བརྟན་པར་བྱའོ། །

ཀུན་གཞི་ངོས་བཟུང་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། རིག་པའི་དྲངས་སྟོགས་ཕྱེ་ལ་གནས་ལྷགས་ལ་ངོ་
སྤྲིང་བ་དང་། འབྱུལ་རྒྱན་ངོས་བཟུང་ལ་འབྱུལ་བའི་ཕྱ་ཐག་བཅད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ།
རིག་པའི་དྲངས་སྟོགས་དབྱེ་བ་དང་། གནས་ལྷགས་ལ་ངོ་སྤྲིང་པའོ། །དང་པོ་ནི་སྤྲི་ཤིས་གཏིང་
ནས་འཇིགས་པ། འཇིག་རྟེན་བྱ་བ་བཏང་བ། གླ་མ་གཙུག་ཏུ་ཁུར་བ། སྤྲི་ལ་བ་དང་ལྔའི་
གང་ཟག་དག་གིས། དབེན་ཞིང་ཉམས་དགའ་བའི་རི་ཁྲོད་ཀྱི་དགོན་པར་ཉམས་སུ་སྤངས་ཏེ།
དེ་ཡང་སྟོན་དུ་འགྲོ་བའི་ཡན་ལག་སྤྲིབས་སུ་འགྲོ་བ་དང་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། མི་རྟག་པ་
བསྐྱེམས་པ་དང་། མཆོལ་གྱི་ཆོ་ག་ལས་སོགས་སྟོན་དུ་འགྲོ་བར་བྱའོ། །དེ་ནས་གནད་བདེ་བ་ལ་
འདུག་སྟེ། ལུས་ཀྱི་གནད་རང་བཞིན་ཆ་ལྷགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལྔ་དང་ལྔའི་པར་བྱ། དག་གི་གནད་
རྒྱང་གི་རྟ་བཟུང་སྟེ། འཇམ་རྒྱང་བཟུང་ལ། ཉིང་རྒྱང་གནན་འོག་རྒྱང་བཟུང་མོ། །ཉེ་སྤངས་ཀྱི་

གནད་སློན་མའི་སྐོར་སར་བཞག་སྟེ། མིག་འབྲས་མི་བསྐྱལ་བར་སྤང་ལ་ཉིག་གར་བཞག་གོ། །
 སེམས་ཀྱི་གནད་ནི་ཤེས་པ་ཕྱི་ཡུལ་ལ་མི་དབྱད། རང་རིག་པ་ལ་མི་བརྟག། སྤྱི་ཕྱིར་མི་འབྲང་སྟེ།
 འདས་པའི་རྗེས་མི་བཅད། མ་འོངས་པའི་སྤྱན་མི་བསྟ། དེ་ལྟ་བུ་གང་ལའང་འཛིན་པ་མེད་པར་
 རྣམ་མཁའི་ངང་ལ་བཞག་གོ། །དེ་ལྟར་བཞག་པས་ཞག་གངས་ཅི་རིགས་པ་ནས། དང་པོ་སེམས་
 ཟེན་པའི་རྟགས་དབང་བོ་ལ་འཆར། དེ་ནས་རིག་པ་དྲངས་སྟེགས་ཕྱེད་པའི་ཚད། སྟེགས་མ་
 གྲོང་དུ་ཐིམ་ནས་དྲངས་མ་འོད་དུ་གསལ། སྒྲིའི་གཡང་ལྷགས་བྱད་ནས་རིག་པ་གཅེར་བྱར་ཤར།
 རྟག་པའི་སྤྱན་ཚྭ་སངས་ནས་ཡེ་ཤེས་སྤྱི་བ་གཡོགས་མེད། ཅས་བཤད་པ་དང་སྤྱི་འོད་ཟེར་
 གསུམ་གྱི་སྤང་བ་ཡང་དུ་མར་འབྱུང་བར་འཇུར་རོ། །གཉིས་པ་ངོ་སྤྱད་པ་ལ། དེ་ལྟར་རིག་པ་
 དྲངས་སྟེགས་ཕྱེད་དེ། དྲངས་མའི་ཤེས་པ་གསལ་སྤོང་གཉིས་མེད་ནམ་མཁའ་ལ་ཉི་མ་ཤར་བ་ལྟ་
 ཅུ་དེ་ལ་ངོ་སྤྱད། གཞི་སྤོང་སངས་ནམ་མཁའ་དག་པ་ལྟ་བུ་དེ། མ་ཀྱན་གཞི་སྤྱི་མེད་ཀྱི་དབྱིངས་
 ལྷ་ངོ་སྤྱད། རིག་པ་སྤྱི་བ་མེད་རང་གསལ་ཉི་མའི་སྤྱི་བོ་ལྟ་བུ་དེ། ལུ་རིག་པ་འགག་མེད་རང་
 རིག་ཡེ་ཤེས་ལྷ་ངོ་སྤྱད། གསལ་བ་ཉིད་ལ་ངོ་བོ་སྤོང་། སྤོང་བ་ཉིད་སྤྱི་བ་མེད་དུ་གསལ་ཏེ། མ་ལུ་
 དབྱེར་མེད་ནམ་མཁའ་ལ་ཉི་མ་ཤར་བ་ལྟ་བུ་དེ། གསལ་སྤོང་གཉིས་མེད་བོན་སྤྱི་ངོ་སྤྱད། དེའི་
 ངང་ནས་འཁྱུལ་རྟག་ཉོན་མོངས་བསམ་བློ་སྤྱི་ཚྭ་ཤར་བ་ཐམས་ཅད། རྣམ་མཁའ་ལ་སྤྱི་ན་
 བྱུང་བ་ལྟར་གཞི་མེད་ཅ་བལ་རང་བྱུང་རང་ཞིར་ངོ་སྤྱད། གཞན་ཡང་གཞུང་དང་གཟེར་བུ་ལས་
 བཤད་པ་ལྟར། སྤྱི་གསུམ་དང་མཁའ་གྲོང་དབྱིངས་གསུམ་དང་། དཔེ་དོན་རྟགས་གསུམ་ལས་
 སྟགས་ཀྱི་ངོ་སྤྱོད་ཀྱང་བྱའོ། །

དེ་ལྟར་ངོ་སྤྱད་པས་རིག་པ་གསལ་སྤོང་ནམ་མཁའ་འདྲ་བའི་གདེངས་དང་ལྡན་ཏེ། དེ་ན་
 པ་ཡང་དང་ཡང་དུ་གསལ་བར་བྱས་ལ་ཉམས་སྒྲིལ་སྟེ། བཟླ་མས་པ་གསུམ་གྱིས་གཡེང་བའི་
 ལས་སྤང་། སྤོང་བ་གསུམ་གྱིས་སྤོ་ནལ་དུ་དབབ། བཞག་ཐབས་གསུམ་གྱིས་རིག་པའི་ས་བཟུང་།
 མི་འབྲངས་བ་གསུམ་གྱིས་བག་ཆགས་རྒྱན་ཆད། ཐག་པ་གསུམ་གྱིས་གོམས་པའི་ངང་བསྐང་།
 སྤྱི་ཐབས་གསུམ་གྱིས་དོན་མ་ཉམས་པར་བཅོལ། ཤར་བ་གསུམ་གྱིས་རིག་པའི་རྩལ་སྤྱངས། གོལ་
 བ་གསུམ་གྱིས་གཉིས་མེད་དུ་ལ་དོར། མི་སྤྱི་བ་པ་གསུམ་གྱིས་འབྲས་བུའི་ཚད་བཟུང་། ཞེས་
 བཤད་པ་བཞིན་ཉམས་སྒྲིལ་བར་བྱའོ། །གཉིས་པ་འཁྱུལ་སྤྱི་བ་ངོས་བཟུང་འཁྱུལ་བའི་སྤྱགས་

བཅད་པ་ལ་གཉིས། དང་པོ་འབྲུལ་རྒྱུ་དོན་བཟུང་བ་ནི། འབྲུལ་གཞི་ཀུན་གཞི་དང་རིག་པ།
 འབྲུལ་རྒྱུ་སྤྱོད་ཟེར་གསུམ། འབྲུལ་རྒྱ་དྲན་རིག་ཤེས་པའོ། །དེ་ཡང་སྤང་བའི་ཡུལ། སྤྱོད་
 ཟེར་གསུམ་དུ་ཤར་ཆོ། རིག་པའི་ཅལ་དུ་མ་ཤེས། ས་ལོ་ན་སྤང་བ་རང་རྒྱུད་པར་མཐོང་བས་
 འབྲུལ་ཏེ། དཔེར་ན་རང་གཟུགས་རྒྱ་ནང་དུ་ཤར་བ་ལ། རང་གཟུགས་སུ་མ་ཤེས་པས། གཞན་
 གཟུགས་སུ་ཤར་བ་བཞིན་ནོ། །གཞན་སྤང་བདེན་པར་མཐོང་བས་རིག་པ་གཅེར་བྱ་ལ་རྣམ་རྟོག་
 སློའི་གོས་སྟོན་ཏེ། དཔེར་ན་ཉི་མ་སྤྲིན་གྱིས་སྤྲིབ་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་དང་རིག་ཉི་མ་ལྟ་བུ་ངོ་
 མ་ཤེས་པས། མ་རིག་སྤྲིན་པའི་སྤྲིག་དང་འདྲ་བ་འཐིབས་པས། ཀུན་གཞི་ནམ་མཁའ་དང་འདྲ་
 བའི་དོན་ལ་སྤྲིབ་སྟེ། དཔེར་ན་ཉི་མ་རུབ་པས་ནམ་མཁའ་སྤྲིག་གིས་སྤྲིབ་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ནི་ལྟ་
 སྟེས་ཀྱི་མ་རིག་ཡིན་ལ། དེ་དང་ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་མ་རིག་པ་གཉིས་ལ། འབྲུལ་བའི་སྤང་བ་
 ཐམས་ཅད་འབྱུང་བའོ། །དེ་ལྟར་སྤྱོད་ཟེར་གསུམ་རང་སྤང་རྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་ལ། གཞན་སྤང་བདེན་
 པར་བཟུང་བས་འབྲུལ་བས་ན། འབྲུལ་རྒྱུ་ནོ། །གཉིས་པ་འབྲུལ་བའི་ཕྱགས་བཅད་པ་ནི།
 འབྲུལ་གཞི་ཀུན་གཞི་ལ་བཟུང་བས། རྟོང་སངས་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུར་གནས་ལ། རིག་པ་ལ་
 བཟུང་བས་གསལ་རྟོང་བར་སྤང་ལྟ་བུར་གནས་པས་འབྲུལ་བའི་གཞི་མ་གྲུབ་ལ། འབྲུལ་རྒྱུ་སྤྱོད་
 ཟེར་གསུམ་མན་ངག་གི་གནད་ལ་བརྟེན་ནས་ཤར་བ་ལ་བཟུང་བས། རང་སྤང་རྒྱུ་མར་
 མཐོང་བས་འབྲུལ་བའི་སྟོན་མ་གྲུབ་ཅིང་། འབྲུལ་རྒྱ་དྲན་རིག་གི་ཤེས་པ་ཡང་། གཞི་མེད་ཅ་
 བལ་འབྱུ་བ་རང་རྟོང་བར་སྤང་གི་བསེར་བྱ་ལྟར་གནས་པས། འབྲུལ་བའི་རྒྱུ་མ་གྲུབ་ལ། འབྲུལ་
 གཞི་རྒྱུ་རྒྱུ་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་མ་གྲུབ་སྟེ་ངོ་བོ་དང་བལ་ལོ། །དེ་ལྟར་མ་གྲུབ་པས་འབྲུལ་
 བ་ཡང་གདོད་ནས་མ་གྲུབ་སྟེ། མི་ལམ་གྱི་བྱ་ཤི་བ་ལྟར་གྱུར་བས་འབྲུལ་ཕྱགས་ཆོད་པའོ། །རང་
 རིག་ཁོང་ཤར་གྱི་ལག་ལེན་ནི། སྤྲིབ་མ་སྟོང་བའི་ཀུན་གཞི། འབྲུལ་མ་སྟོང་བའི་རིག་པ། གདོད་
 ནས་གནས་པའི་སྤྱིང་བོ་དེ། ད་ལྟ་གཞི་གང་ན་གནས་ན། མཁའ་གསལ་ནམ་མཁའི་མཐོང་རུམ།
 མཆོང་གུར་སྒྲུག་པོ་ཤེས་གྱི་ཁ་པད་ཅན། སྤང་གསལ་འོད་ཀྱི་གུར་ཁང་ན་བཞུགས་སོ། །ཤེ་ཐུན་
 རྩ་འཛིན་ཞེས་བྱ་བ། ཕྱི་རིན་ཆེན་ཟུར་བརྒྱད་ལ། རང་པད་མ་འདབ་བརྒྱད་དུ་གནས་སོ། །དེའི་
 དབུས་ན་འོད་ལྡ་འཇའ་ཆོན་གྱི་གུར་ཕུབ་པ་ལྟ་བུར་གནས་པའི་རྟོང་ན། ཀུན་གཞི་དང་རིག་པ་
 ནི་གང་དང་མ་འདྲེས་དྲི་མེད་ཀ་དག་ཆེན་པོར་གནས་སོ། །དེ་ནི་གསལ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཆོན་གང་

ཞེས་བྱ་སྟེ། བུ་མ་པའི་ནང་གི་མར་མེ་ལྟར་གནས་ལ། སྒྲ་འོད་ཟེར་གསུམ་མར་མེའི་འོད་ཟེར་ལྟར་
གནས་སོ། །དེ་ལྟར་རིག་པའི་རྒྱལ་བོ་ཁོང་ནས་ཤར་ཀལང་། དཔེར་ན་མཛོད་སྟོ་མེད་ན་མཛོད་
ལུགས་མི་མཐོང་བ་ལྟར། སེམས་ལ་ལྷ[བལྷ]མ་ཤེས་ན་རང་རིག་མི་གསལ་བས། སྟོན་མའི་སྟོ་
རང་སར་སྟོད་ལ། རིག་པའི་ངོ་བོ་གཅེར་གྱིས་བལྟས་པས། རིག་པ་རང་གསལ་འཛིན་མེད་དུ་
མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཡེ་ཤེས་ཟང་ཐལ་གྱི་ལག་ལེན་ནི། ཀུན་གཞི་དང་རིག་པ་
གདོད་ནས་གནས་པའི་སྟོང་བོ་དེ། གནས་ཅི་ཏའི་དགྱིལ་ན་གནས་ལ། ལམ་རྩའི་ལམ་ལ་རང་
འབྱུང་དུ་ཤར་བ་ཡིན་པས། རྩའི་ཁྱད་པར་དུ་མ་ལས། རིག་པའི་རྩལ་སྣང་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་ཤར་
རོ། །དེ་ཡང་རྩའི་གཙོ་བོ་གསུམ་འཁོར་ལོ་དུག་སྟོང་བོ་དང་ཡལ་ག་ལ། ཡན་ལག་སུམ་བརྒྱ་
དུག་ལྷ། ཉིང་ལག་ཉིས་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་། ལོ་འདབ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་དུ་གྲེས་ནས། ཤེས་པའི་རྩལ་
སྣ་ཆོགས་སུ་ཤར་རོ། །དེ་ལྟར་ཤར་བས། ཐ་མལ་བ་ལ་འཁྲལ་རྟོག་གི་རྩལ་དང་། ལམ་བ་ལ་
ཉམས་རྟོགས་གྱི་རྩལ་དང་། སངས་རྒྱས་ལ་ཡེ་ཤེས་གྱི་རྩལ་ཕྱོགས་མེད་དུ་འཆར་བའོ། །དེ་ལྟར་
རྩལ་མང་ཡང་རྩའི་སྟོན་མ་ནི་དབྱ་མ་ཡིན་ཏེ། རིག་པ་གསལ་སྟོང་གཉིས་མེད་སྟོན་བལ་གྱི་ནམ་
མཁའ་ལ་ཉི་མ་ཤར་བ་ལྟར། ཡེ་ཤེས་ཟང་ཐལ་ཆེན་པོར་ཤར་བའོ། །དེ་ཡང་དབྱ་མའི་ནང་དུ།
རྒྱང་སེམས་ཐིག་ལེ་ཟེན་ན། ཉམས་དང་རྟོགས་པའི་རྩལ་དུ་མ་དང་། འོད་གསལ་གྱི་སྣང་བ་དུ་
མ་འབྱུང་བས། ཉམས་སུ་སྒྲང་ཚུལ་ནི། ལུས་ཀྱིས་སྦྱིལ་གྲུང་བཅས་ལ། རྒྱ་མཚོ་རི་རབ་ལ་བཅར།
ལྷེ་ཡར་རྒྱལ་ལ་སྤྱར། མིག་གྲེན་ལ་སྟོག་ འཇམ་རྒྱང་རང་བབས་སུ་གནན་པས། རྩ་གཡས་གཡོན་
གཉིས་ནས། རྒྱང་རྒྱ་མ་ཕུས་བཏབ་བ་ལྟར་མར་སོང་བས། དབྱ་མའི་ལམ་དུ་རྩྭ་དེ། རྒྱང་
སེམས་ཐིག་ལེར་འདྲེས་པའི་ངོ་བོ་འོད་གྱི་ནམ་པ་གྲེན་ལ་སོང་སྟེ། ཚངས་བྱུག་ནས་ཐོན་ནས་
ནམ་མཁའ་ལ་ཐིམ་པར་བསམ་ལ། རིག་པ་ནམ་མཁའ་ལ་གཏད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཡང་བསྟོམས་
པས། རིག་པ་དྲངས་སྟོགས་ཕྱེད་དེ། རིག་པའི་རྒྱལ་བོ་གཅེར་བུར་ཤར། རྣམ་རྟོག་སྟོའི་གཡང་
ལུགས་བུད། རང་འབྱུང་ཡེ་ཤེས་བདག་ཞལ་མཐོང་། མ་རིག་འཁྲལ་བའི་ལྷན་པ་སངས། ལམས་
གསུམ་ས་དགྲ་དོང་ནས་སྤྱུགས། ལས་སོགས་བཤད་པའི་ཡོན་ཏན་དུ་མ་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །

རིག་པ་གཅེར་མཐོང་གི་ལག་ལེན་ལ་གཉིས་ཏེ། ངོ་བོ་གཅེར་མཐོང་དུ་ངོ་སྤྲད་པ་དང་།
འོད་གསལ་གཅེར་མཐོང་དུ་ངོ་སྤྲད་པའོ། །དང་པོ་ངོ་བོ་གཅེར་མཐོང་དུ་ངོ་སྤྲད་པ་ནི། རིག་པ་

ཀ་དག་འི་མེད་དང་། རྩལ་འོད་ཟེར་ཡེ་ཤེས་ལྡར་གནས་པ་གཉིས། གཞི་ཙོ་ཏའི་དབུས་ན་གནས།
 ལམ་རྩལ་ལྟར་ནས། སྟོ་ཆུའི་སྟོན་མ་ལ་ཤར་བས། རིག་པ་དྲངས་སྟོགས་བྱེད་པའི་དུས་སུ། ཤེས་
 པ་དང་སྟོན་མའི་སྟོ་རང་སར་སྟོད་ནས། རིག་པ་ལ་ལྟས་པས། ཀུན་གཞི་སྟོང་གསལ་ནས་མཁའ་
 བཞིན་དུ་བྱི་ནང་མེད་པར། ཡེ་ཤེས་བྱི་བྱུགས་སུ་གཙུག་གིས་མཐོང་ལ། རིག་པ་སྦྱོར་མེད་དུ་རང་
 གསལ་ཉི་མའི་སྟོང་བོ་བཞིན་དུ་སྟེ་མེད་དུ་གཙུག་གིས་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་འོད་
 གསལ་ལ་ངོ་སྤྲོད་པ་ནི། རྒྱང་རྒྱང་ཟད་ཅིག་བཟུང་སྟེ་མི་སྟོད་པ་གཉིས་ཀྱིས་འབྲི་གུ་ཏ་སྟོན་མའི་
 སྟོ་གནས་ལ། རྒྱང་འཛིན་དང་པོ་དག་དང་པོའི་དུས་སུ། འོད་དང་ཟེར་སྟོ་ཆོགས་འཆར་བས། རང་
 ཟེར་དུ་ངོ་སྤྲོད། དབུགས་ཐུང་གཞིལ་བའི་དུས་སུ་མི་སྟོད་པ་སྟོད་པས། འོད་ལྡན་གཞུང་ཆོན་དུ་
 འཆར་བས། རང་འོད་དུ་ངོ་སྤྲོད། ཐ་མ་རྒྱང་འཕངས་པའི་དུས་སུ། སྟོ་མི་དགག་པར་ལྡར་གྱི་ངང་
 ལ་ལྟས་པས། འོད་ཟེར་གྱི་མཆོན་མ་རང་སར་གྲོལ་བས། རིག་པའི་རང་རྩལ་དུ་ངོ་སྤྲོད་པར་བྱའོ། །

ལམ་ཅི་ལྟར་ཉམས་སུ་སྒངས་པ་སྟེ་གསུམ་དམར་ཐག་བཅད་པའི་ལག་ལེན་ལ་གཉིས། སྟེ་
 གསུམ་ངོ་སྤྲོད་པ་དང་དམར་ཐག་བཅད་པ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ངོ་སྤྲོད་པ་ནི། གནས་གསུམ་ན་
 སྟེ་གསུམ་རང་ལ་གདོད་ནས་རང་ཆས་སུ་ཡོད་པར་ངོ་སྤྲོད་དོ། །གཉིས་པ་དམར་ཐག་བཅད་པ་
 ལ་གཉིས། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་རིག་པ་ལ་ངོ་སྤྲོད་ལ་བོན་སྟེ་ལ་དམར་ཐག་བཅད་པ་དང་། ལྷག་མཐོང་
 གི་རིག་པ་ལ་ངོ་སྤྲོད་ལ་གཟུགས་སྟེ་ལ་དམར་ཐག་བཅད་པའོ། །དང་པོ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་རིག་པ་ལ་
 ངོ་སྤྲོད་པ་ནི། སྟོན་མ་གསུམ་གྱིས་ངོ་སྤྲོད་དེ། གནས་པ་གཞིའི་སྟོན་མས་གཞི་ངོས་བཟུང་།
 མཆོན་བྱེད་དཔའི་སྟོན་མས་དཔེས་དོན་མཆོན། ཡེ་ཤེས་རྟགས་ཀྱི་སྟོན་མས་རྟགས་ཐོག་དུ་ངོ་
 སྤྲོད་དོ། །གཉིས་པ་ལྷག་མཐོང་གི་རིག་པ་ལ་ངོ་སྤྲོད་ལ། གཟུགས་སྟེ་ལ་དམར་ཐག་བཅད་པ་
 ལ་གཉིས། ངོ་སྤྲོད་པ་དང་དམར་ཐག་བཅད་པ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ལ་འོད་གསལ་སྟེ་འོད་ཟེར་
 གསུམ་ལ་ངོ་སྤྲོད་པ་དང་། དེ་ཉམས་སུ་སྒངས་ཏེ་དྲངས་མ་ཟད་སར་བསྟུལ་བའོ། །དང་པོ་ལ་
 གཉིས། འོད་དང་ཟེར་ལ་ངོ་སྤྲོད་པ་དང་། སྟེ་ལ་ངོ་སྤྲོད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། བྱི་འབྲུང་
 བའི་དྲངས་མ་སིད་པའི་སྟོན་མ་ལ་བརྟེན་ཏེ་ངོ་སྤྲོད། བྱང་དབང་བའི་དྲངས་མ་འབྲི་གུ་ཏ་ཆུའི་
 སྟོན་མ་ལ་བརྟེན་ཏེ་ངོ་སྤྲོད། གསང་བ་སྟེ་ལུས་ཀྱི་དྲངས་མ་རྩ་རྒྱང་ཐོག་ལེ་གསུམ་ལ་བརྟེན་ཏེ་
 ངོ་སྤྲོད་དེ། ཞལ་ལས་ཤེས་སོ། །གཉིས་པ་སྟེ་འོད་སྤྲོད་ཀྱང་ཞལ་ལས་ཤེས་སོ། །གཉིས་པ་ཉམས་

སུ་སྒངས་བ་ལ་གསུམ་ལས། འགྲུ་བ་ནམ་ཉི་ག་གི་ཡིད་ནི་རང་འབྱུང་གི་སྒྲ་རྒྱ་ཆགས་སུ་གྲགས་
 བ་ལ་གཏད་ལ་ཡིད་བཏུལ། དཔལ་པ་ལྷ་མིལ་འཕྲོ་བའི་སེམས་ནི། འོད་སྒྲ་ཆོགས་སུ་སྒྲང་བ་ལ་ཅེ་
 གཅིག་མ་ཡིངས་པར་སེམས་བཟུང་། རིག་པ་སྒྲིབ་མེད་རང་གསལ་གྱི་རྩལ་ནི། སྒྲ་ཆོགས་ཅིར་
 ཡང་འཆར་བའི་ཟེར་ལ་སྒྲུངས་ཉི་གོམས་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་རྩལ་གྱི་སྒྲུང་ཐབས་བྱེ་བྲག་ཏུ་
 བསྟན་པ་ནི། ནམ་མཁའ་དང་སྒྲང་བ་འོད་གྱི་ཕུབ་ལ་རིག་པ་གཏད་པའམ། གཡེང་བ་མེད་པའི་
 གནས་སུ་བཅའ་བ་ལུས་གྱི་གནད། རྩ་སྒྲངས་དབང་བོའི་གནད། འཇུག་པ་རྒྱུད་གི་གནད།
 དམིགས་པ་སེམས་གྱི་གནད་དང་བཞིའི་ཉམས་སུ་སྒངས་པས། དང་པོ་འོད་གསལ་གྱི་ནང་དུ་
 གཟུགས་སྐྱེའི་ས་བོན་ཐིག་ལེ་འཆར་ཏེ། མཁའ་ལ་སྐར་ཆོགས་ཤར་བ་ལྟར་རོ། །དེ་ལ་གོམས་པར་
 བྱས་པས། གོམས་པའི་ཁྱད་པར་ལྷ་འབྱུང་སྟེ། དང་པོ་སྒྲང་བ་འཕེལ་བ། གཉིས་པ་མཆེད་པ།
 གསུམ་པ་སྒྲང་བ་རྒྱས་པ། བཞི་བ་སྒྲང་བ་རྒྱུགས་པ། ལྷ་བ་སྒྲང་བ་མཐར་ཐུག་པ་སྟེ། སྒྲང་བའི་
 གོམས་ཆད་མཐའ་རུ་བྱིན་པར་འགྱུར་རོ། །མཐར་བྱིན་པའི་ཆད་ནི། རབ་ཀྱིས་ཞག་བཏུན།
 འབྲིང་གིས་ཉི་ཤུ་རྩ་གཅིག་ ཐ་མས་རྒྱ་བ་གཅིག་དང་ཞག་བཅུས་མཐར་བྱིན་པར་འགྱུར་རོ། །
 འདི་དག་དང་སྒྲང་བའི་ཉམས་འཆར་བའི་རིམ་པ་ལྟར། བསྟན་ཞིང་ཉམས་སུ་སྒངས་སྟེ་མན་ངག་
 ལ་རག་ལུས་སོ། །དེ་ལྟར་སྒྲ་འོད་ཟེར་གསུམ་ཐིག་ལེ་ཉག་ཐག་ གཟུགས་སྐྱེ་གཞུག་ཡས། ཞིང་
 ཁམས་དཀྱིལ་འཁོར་ལས་སོགས་ཅི་ཤར་བ་ཐམས་ཅད། རིག་པའི་རྩལ་དང་འཆར་ཚུལ་དུ་ཤེས་
 པར་བྱ་སྟེ། རང་བཞིན་མེད་པར་སེམས་སུ་དམར་ཐག་བཅད་དོ། །འོད་ལྷ་མཛོན་སུམ་དུ་མཐོང་
 བར་བྱ་བ་ནི་ཡིག་རྒྱུད་ན་གསལ་ལོ། །བར་དོར་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ལག་ལེན་ནི། ཆོ་འདི་ལ་ངོ་
 འཕྲོད་ཅིང་སྒྲུང་སྟོབས་ཆེ་བ་དང་། དབང་བོ་རབ་ཏུ་གྱུར་བ་ལ། ཡེ་ཤེས་རང་ཤར་དུ་མ་རོ་
 གཅིག་གི་གདམས་པ་བསྟན་པས། ནང་དབྱགས་མ་ཆད། བྱི་དབྱགས་ཆད་པའི་དུས་དེར་སངས་
 རྒྱས་པར་འགྱུར་ཏེ། སྐབས་དེ་ཉིད་དུ་འང་གསལ་འདེབས་པ་གལ་ཆེའོ། །སྒྲུང་སྟོབས་དང་དབང་
 བོ་འབྲིང་ལ། སྒྲ་འོད་ཟེར་གསུམ་རང་སྒྲང་སྒྲུ་མ་ཉ་བྱ་དང་། ཆགས་མེད་ཞེན་མེད་གྱི་གདམས་
 པ་བསྟན་པས། འོད་གསལ་གྱི་བར་དོར་གྲོལ་བར་འགྱུར་རོ། །སྒྲུང་པ་ཞན་ཞིང་དབང་བོ་ཐ་མ་
 ལ། ཡི་དམ་གྱི་རྩ་དང་སྒྲ་མ་ལ་མོས་གྲས་བྱ་ཞིང་། དེ་དག་ལ་འཕོ་བའི་གདམས་པ་བསྟན་པས།
 མིད་པ་བར་དོའི་སྒྲང་བ་འཆར་ཡང་། དག་པའི་སྒྲང་བ་འཆར་ཏེ། བསྟན་པ་དར་བའི་གནས་

སམ། བེང་ཁམས་དག་པར་སྐྱེས་ནས། སྐྱེ་བ་གཅིག་གིས་ཐར་བ་འཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །བར་དོ་
གཅིག་ཆོད་ཀྱི་མན་ངག་ ལག་ལེན་གྱི་གནད་དྲུག་ཅེས་བྱ་བ་རྫོགས་སོ། །ཉམས་རྟོགས་དང་
འཆར་ཚུལ་རྫོགས་ཤིང་། སླ་མའི་རྒྱད་ཟེན་པ་གཅིག་ལ་བསྟན་ཞིང་། གཉིས་ལ་མི་སྤེལ་ལོ། །
གཅིག་བརྒྱད་ཡིན་པས། གཉིས་པན་ཆད་ལ་སྤེལ་ན། མཁའ་འགྲོའི་བཀའ་ཆད་ཡོད་དོ། །སླ་མ་
ཡ་ངལ་གོང་བཀྲ་བ་ཆེན་པོ་ནས་རིམ་གྱིས་རྒྱད་ནས་དར་བའོ། །སངས་མཆོག་ལྟེན་པ། །

ཐེག་ལེ་རྒྱག་པའི་མན་ངག་བཞུགས།

༼ཙ༽

ཀུན་ཏུ་བཟང་བོ་འགོ་ནམས་ཐུགས་རྒྱས་སྟོབ། །ཐམས་ཅད་འདྲན་པའི་དབལ་ལ་ཕྱག་
འཛལ་ལོ། །བོན་སྐྱབ་བདེ་བ་ཆེན་པོར་ངལ་ཡོད་པ་བཟུན་པའི་ཕྱིར། རོ་སྟོང་སྟན་བརྒྱུད་ཟབ་མོའི་
གདམས་པ་འདི། བོན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ། ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ཀ�ི་ཡང་སྟེ། གསང་ལྷགས་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་བརྒྱུད་ལྷུངས་པ། དབལ་མོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོང་ཁྲག་གདམས་པ་རྣམས་ཀྱི་
ནང་ནས་ཡང་ཁྱེད་ལྷུངས་པའི་གནད་འདི་ཡང་། རང་གི་རྒྱུད་ལ་གསལ་འདེབས་ཕྱིར་དུ་ཡི་
གཏི་རིས་སུ་བཀོད་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་གསང་བ་བྱའོ། །སྟོན་མ་རྒྱག་པའི་རོ་སྟོང་གནད་ཀྱི་གདམས་པ་
འདི་ལ། གདམས་ངག་གི་རྩ་བའི་ཐེག་ལེ་རྒྱག་གིས་སྟོན་པར་བྱེད་དེ། དེ་གང་ཞེ་ན། གནས་པ་
གཞིའི་སྟོན་མ་ཐེག་ལེ་ལ་རིག་པའི་བྱང་ཚུལ་དུ་ངོ་སྟོན། དེ་ལྟར་གཞི་ལ་ངོ་མ་སྟོན་ན། འཁྲུག་
གཞི་རྩ་ནས་མི་ཆོད། མང་ཐུན་གསང་བའི་ཅི་ཏྲ་ཤ་ཡི་སྟོན་མ་ཐེག་ལེ་རིག་པའི་གནས་སུ་ངོ་
སྟོན། དེ་ལྟར་ཉམས་སུ་མ་སྟངས་ན། སེམས་ཉིད་ཀྱི་གནས་ལྷགས་གཏན་ལ་མི་ཕབས། དཀར་
འཇམ་རྩ་ཡི་ཐེག་ལེ་སྟོན་མ་ལ། རིག་པའི་ལམ་དུ་ངོ་སྟོན། དེ་ལམ་དུ་ངོ་མ་ཤེས་ན། རིག་པའི་
དྲངས་སྟོགས་མི་བྱེད། རྒྱང་ཞགས་རྩ་ཡི་ཐེག་ལེ་སྟོན་མ་ལ་རིག་པའི་རྟགས་སུ་ངོ་སྟོན། གསལ་
བྱེད་མིག་གི་དབང་པོས་མ་མཆོན་ན། འོད་གསལ་གཏན་ལ་མི་ཕབས། སྟོང་པ་ལས་ཀྱི་ཐེག་ལེ་
སྟོན་མ་ལ། རིག་པའི་དཔེ་རྩ་ངོ་སྟོན། དེ་ལྟར་དཔེས་རྒྱུ་མ་མཆོན་ན། ཐེ་ཆོམ་ཀྱི་སྟོན་པ་མི་ཆོད།
བར་དོ་དུས་ཀྱི་ཐེག་ལེ་སྟོན་མ་ལ་རིག་པའི་ཐིམ་ས་དང་འཕྲོས་བཟུན། ཐ་མ་རིག་པའི་གཏན་སོ་
མེད་ན། བུན་ཁེར་ཡང་གཏའ་མ་ལུས་པ་དང་འདྲ། ཐེག་ལེ་རྒྱག་པའི་རྩ་ཆོག་གོ། །ས་མ་ཡ།
ཐོག་མར་གནས་པ་གཞིའི་ཐེག་ལེ་ལ་ངོ་སྟོན་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཡིན་ལྷགས་དང་། རོ་སྟོང་
པའོ། །དང་པོ་ནི་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་མན་ངག་འདི་ནི། གང་ཟག་སྟོ་རབ་ཀྱི་གདམས་པ་ཡིན་

ཏེ། དེ་ཡང་གནས་ལུགས་ནི། བོན་གྱི་སྐྱེ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོངས་ལ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་དུ། གཞི་མ་གཡོས་སྟོང་ཞིང་བདག་མེད་པ་དེ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ཀྱི་ངང་དེ་ལས་གཡོ་བ་མེད་པ་ལས། ཡིད་ཅམ་འགྱུ་མི་འགྱུ་ལས། ཡིད་ཅམ་འགྱུ་བ་རྩ་བྱུང་སྟེ། དང་པོ་སྟོང་བ་ལས་སྐྱེ་བྱུང་། གསལ་བ་ལས་འོད་བྱུང་། འོད་ལས་ཟེར་འཕྱོ། འབྱུང་བའི་དྲངས་མ་འོད་ལྗང་སྟེན་པ་ལས། གཏི་མུག་ཞེ་སྟང་འདྲོད་ཆགས་དང་འབྱུང་བའི་སྤྱབས་སུ་རྒྱུད་ནས། སེམས་ཀྱི་ལུས་བཙལ་བས། དཔེར་ན་ཉ་མོ་དོལ་ལ་རྒྱུད་པ་དང་འདྲ། དེ་ནི་གནས་ལུགས་ལ་མགོ་རྫོངས་ནས། བཅ་པོ་དང་རིག་པ་གཉིས་འདུས་ཤིང་འབྱུང་ཚུལ་ཡིན་ཀྱང་། གཞིའི་གནས་ལུགས་ནི་བོན་གྱི་རང་ཡིན་པའོ། ། དེས་གཞིའི་གནས་ལུགས་གཏན་ལ་པགས་པའོ། ། གཉིས་པ་ནི་དེ་ཉིད་མ་རྟོགས་པ་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ལ་ངོ་སྤྲོད་དགོས་པས། རིག་པ་ངོ་སྤྲོད་དགོས་པས་འདི་ལ་གསུམ་སྟེ། དཔེ་དང་དོན་དང་རྟོགས་དང་གསུམ་མོ། ། དང་པོ་དཔེ་ནི་གསལ་བའི་མེ་ལོང་གི་ཁ་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེ་ལོང་ཚོན་གང་བ་བཞག་ལ། གསལ་བ་སྟོང་བ་གཉིས་མེད་བོན་གྱི་སྐྱེ་ཡིན་པ་ལ། ཡེ་ཤེས་ལྗང་སྟེན་གྱིས་གྲུབ་པར་ངོ་སྤྲོད། གཉིས་པ་རྟོགས་ཀྱི་ངོ་སྤྲོད་ནི། ན་བ་མིག་གིས་མཚོན་ནས་ངོ་སྤྲོད་དོ། ། དེ་ཡང་གནས་པ་མཚོང་གྱུར་གྱི་ནང་ན་གནས། དཀར་འཇམ་རྩ་ཡི་ལམ་ལ་གསལ། མདངས་དང་རྩལ་ན་བ་དང་མིག་གི་དབང་བོ་ལ་ཤར། རྟོགས་སོ་སོའི་ལུས་ལ་སྦྱོད་པའོ། ། དེ་ལ་ངོ་སྤྲོད་པ་ནི། འབྱུང་བ་དྲངས་སྟེགས་བྱེད་པའི་དུས་སུ། ལུས་ཀྱི་གནད་བཅའ་སྟེ། རྒྱང་ཅུང་ཟད་བཟུང་ལ། ན་བ་ནང་དུ་བཞེབས་ལ་ལག་མཐེལ་གཉིས་ཀྱིས་སྟེམས། སྟེན་ལག་མ་བསྦྱོད་པ་གཉིས་ཀྱིས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྟོ་མནན་པས། ཟླ་གམ་གསང་སྤྱབས་ནས། བོན་ཉིད་ཀྱི་རང་སྐྱེ་འབྱུག་གསལ་བ་ལྟ་བུ་དེ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རང་སྐྱེར་ངོ་སྤྲོད། རྒྱང་འཛིན་དང་པོ་དགངས་པའི་དུས་སུ་ཟེར་སྟེ་ཚོགས་སུ་འཆར་ཏེ། སྐུལ་བའི་སྐྱེར་ངོ་སྤྲོད། དབུགས་ཐུང་གཞིལ་བའི་དུས་སུ། མི་བསྦྱོད་པ་སྟོང་པས། འོད་གཞའ་ཚོན་སྟེ་ལྗང་འཆར་ཏེ། དེ་ལོངས་སྐྱེར་ངོ་སྤྲོད། ཐ་མ་རྒྱང་འཕངས་པའི་དུས་སུ། གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྟོ་མི་བཀག་པར། བག་ཡངས་ཀྱི་ངང་ལ་བཞག་པས། གཞི་བོན་སྐྱེའི་རྩལ་གསལ་ལོ། ། དེ་ནི་སྐྱེ་འོད་ཟེར་གསུམ་ལ་ངོ་སྤྲོད་པའོ། ། གསུམ་པ་དོན་ཀྱི་ངོ་སྤྲོད་པ་ནི། གཞི་རྟོག་མེད་ཅིར་ཡང་མ་གྲུབ་པ་མ་ལྟ་བུ་ལ། མ་འགག་པ་གསལ་བའི་རྩལ་དུ་ཤར་བ་ནི་བྱ་ལྟོ། ། དེ་ངོ་སྤྲོད་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་བྱ་ན་པའི་ཤེས་པ་སོ་ཚུགས་ནས། གཉིས་མེད་དུ་གྲོལ་བ་ནི་བོན་སྐྱེ་རྟེན་ནི་ཅེར་རེ་

བའོ། །བོན་ཉིད་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ལ། །རིག་པ་ཉི་མ་འདྲ་བ་ཟེན། །ཁང་ངེ་ཡེར་རེ་ངོ་མཚར་
ཆེ། །ཞེས་བྱ་སྟེ། ཐིག་ལེ་དང་པོ་བསྟན་པ་རྫོགས་སོ། །ས་མ་ཡ།

གཉིས་པ་ཙཱ་ཤ་ཡི་ཐིག་ལེ་ཉམས་སྤྲུལ་ལེན་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཉེན་དང་། གནས་ལྷགས་
དང་། རོ་སྤྱོད་དོ། །དང་པོ་ཕྱི་ནང་འབྱུང་བའི་སྤྱོད་ཆགས་པ་བཞིན་དུ་ནང་གི་ཕུང་པོ་ཡང་
གནས་ཏེ། གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་འདི་ལྟ་ཁང་དང་འདྲ། མཆིན་ངོ་དར་དབྱང་མན་ཆད་བྱམས་
སྤང་འདྲ། དེ་ཡན་ཆད་བྱམས་སྤྱོད་ལ། སྒོ་བ་པསྒྲུ་འདབ་བརྒྱད་བསྐྱར་ཁང་། སྒོ་བ་པསྒྲུ་འདབ་
བརྒྱད་ཀྱི་དཀྱིལ་གསེབས་ན་སྤྱིང་ཙཱ་ཤ་ལེན་པོ་ཆེ་ན། ཕྱི་གྲུ་གསུམ་ལ་ནང་རིན་ཆེན་ཟུར་བཞི་
ལོགས་བརྒྱད་ཆངས་པ། སྤྱིང་ཆེལ་དཀར་དམར་ཉི་ཟླ་དཀར་དམར་གྱི་གདན་ལ། མང་ཐུན་
མཆོང་གུར་སྒྲུག་པོ་ཕུབ་པའི་འོག ཞ་མོ་ལི་ཀ་ཤེལ་དཀར་གྱི་སྒོ་དོད་པའི་འོག དེ་ཉིད་ན་
དབྱིངས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་ཆེན་པོ་གནས་པ་དེ་ལ། མང་ཐུན་ལ་རིག་པའི་གནས་བཅས་ཞེས་པ་དེ་
ལ་བྱའོ། །གཉིས་པ་ངོ་བོ་ཇི་ལྟར་གནས་ན། དེ་ལྟར་དུ་གནས་པ་དེ་ལ་དབྱིབས་དང་ཁ་དྲོག་
བརྟགས་པས། དངོས་པོར་གྲུབ་པ་མེད་དེ། ཉག་པར་མ་སོང་དངོས་པོ་མེད། ཆད་པར་མ་སོང་
རིག་ཅིང་གསལ། མཐའ་ལས་འདས་པས་དབྱས་མ་གྲུབ། རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་སྒོ་ཕྱག་མེད། གཏིང་
གསལ་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་ལྷ་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །ཞེས་བྱ་སྟེ། ཉག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་དང་བྲལ་ཏེ།
ཅིའི་ངོ་བོར་ཡང་མི་དམིགས། ཅིའི་ངོ་བོར་ཡང་མ་གྲུབ་པས་སྤྱོད་བ། དེའི་ངང་ལས་དྲན་པ་མ་
འགགས་ལ། སྤུལ་བ་སྤྱོད་ཆེན་པོ་འབྱུང་བ། འཆར་བའི་སྤྱོད་མ་ཐིག་ལེ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱའོ། །
གསལ་ལ་སྤྱོད་། སྤྱོད་ལ་གསལ། རང་བཞིན་འོད་དུ་གསལ་བས་ཀྱང་ཐིག་ལེ་ཞེས་པའོ། །གསུམ་
པ་དེ་ཉིད་ལ་ངོ་སྤྱད་ལྷགས་ལ་གཉིས་ཏེ། མཆོན་བཅས་ཡིག་འབྲུ་ལྟ་སྤྱིང་དེ་གསལ་སྤྱོད་དུ་
ངོ་སྤྱད་པ་དང་། མཆོན་མ་མེད་པ་ད་ལྟའི་ཤེས་པ་ས་ལེ་བ་ལ་དྲན་པ་ཉག་དུ་བསྐྱར་ནས་ཉམས་
སྤྲུལ་ལེན་པའོ། །དང་པོ་ཡིག་འབྲུ་ལ་བྲིད་དེ། ལུས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཐིག་གདབ་པ་དང་འདྲ་བས་ཕྱག་རྒྱ་
བྱ། ཤེས་པའི་གཏད་སོ་ཡིག་འབྲུ་ལ་གཏོད་པས་གཟེར་འདེབ་པ་དང་འདྲ་བས། ཅེ་ཀ་རྩ་འཛིན་
ཀྱི་ནང་། དབྱིངས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་ཆེན་པོས་དཀྱིལ་ན། འོད་ཀྱི་ཞ་དཀར་པོ་སྤྱོད་ཐིག་པ་ལྟ་བུ་ཉུངས་
འབྲུ་ཙམ། རང་བཞིན་འོད་དུ་གསལ་བ་ཞིག་ལ་རིག་པ་གཏད། ཡང་ན་རྩྱུ་ལ་ཡེ་ཤེས་ལྷ་ལྷན་
ནོ། །དེ་ཡང་ཡིག་འབྲུའི་ངོ་བོ་དེ་ཀ་ལྟའི་སྤྱོད་ ལྷ་སྤྱོད་ཀྱང་ཉོག་པའི་ཁ་བསྐྱར་ཙམ་སྟེ།

སེམས་དང་སེམས་ཉིད་བོན་ཉིད་དུ་དབྱེར་མེད་དེ། གསལ་སྒྲོང་ལ་ངོ་སྤྲུང་བའོ། འོད་གསལ་ངོ་
བོ་ཞེས་ཀྱང་དེ་ལ་བྱའོ། གཉིས་པ་མཚན་མེད་ལ་ངོ་སྤྲུང་བ་ནི། ད་ལྟའི་དུས་སུ་ཉེ་བར་མཚན་
པའི་སྒྲོང་གསལ་བ། ཤེས་པ་ནི་མ་འགགས་པའི་རྩལ་ལོ། ལས་ལེ་བ་ནི་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་སངས་
རྒྱས་སོ། འདྲན་པ་ནི་གདམས་ངག་གི་སྒྲོབས་ཀྱི་ཉམས་སུ་ལེན་པའོ། གསལ་ཆ་རོ་བལ་གྱི་
དགོངས་པ། ལྷང་བ་བོན་སྐྱར་ཁྲོལ་ལེར་བྱེར་བའོ། འདྲི་རྒྱུ་དང་སྤྲུང་ནས་གསལ་སྒྲོང་ཉམས་སུ་
ལེན་པའོ། འདྲི་གང་ཟག་གཅིག་གི་ཐོད་པ་ཐོན་རྟེན་གདམས་པའོ། ཐིག་ལེ་གཉིས་པའི་གདམས་
པ་བསྟན་པ་རྫོགས་སོ། ལས་མ་ཡ། །

གསུམ་པ་དཀར་འཇམ་རྩ་ཡི་ཐིག་ལེ་ལ། རིག་པའི་ལམ་དུ་ངོ་སྤྲུང་བ་ལ་བཞི་སྟེ། རྩ་དང་།
སྒྲོན་མ། ལམ་དང་། རོ་སྤྲུང་དོ། འདྲི་བོ་ནི་ཕྱི་བཞི་བསྐྱས་ཀྱི་ཕུང་བོ་རྩའི་དྲ་བ་ཡིན་ཀྱང་། རོན་
བྱེད་ནུས་པའི་རྩ་བཞི་ཡོད། དེའི་ནང་ན་བྱང་རྩལ་སེམས་མ་འགག་པའི་བྱང་རྩལ་སེམས་ཀྱི་རྩ་
གནས་པ་ནི། གཞན་དང་མ་འདྲེས་པའི་རྩ། ཅན་དན་གྱི་སྤྲོད་བོ་ལྟ་བུ། རྩ་བ་གཅིག་ལ་ལས་
གསུམ་དུ་གྱེས་པ། གསང་བའི་གནས་ནས་ཚངས་པའི་བྱ་གར་སྐྱབས་ཏེ། མང་ཐུན་ལ་ཀ་པའི་
རྩལ་དུ་ཡོད་དེ། དར་དཀར་གྱི་སྤྲུང་པའོ། འདྲི་རོ་བའི་རྩལ་དུ་གཤག་པ་ཅན་གྱི་ཆ་གཅིག་ཡོད་
དོ། གཉིས་པ་སྒྲོན་མ་ནི། ཡེ་ཤེས་ལྡེའི་མདངས་དང་སེམས་ཉིད་གསལ་བར་བྱེད་པ་གསང་
བའི་རྒྱང་གཉིས་གནས་ཏེ། རྩ་དེ་གཏན་ལ་ཐབ་ནས་རྒྱང་དེ་བཟུང་བས། ལྷང་སྤྲིད་ཕྱི་ནང་མེད་
པར་གསལ་ལོ། འདྲི་ཡང་སྐྱུ་རྩ་ར་ལག་མཐེལ་དུ་བཞག་པ་འདྲ་སྟེ། གཞན་གྱི་སེམས་ཤེས་པ་ལ་
སྐྱོགས་འབྱུང་བས་སྒྲོན་མའོ། གསུམ་པ་ལམ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ད་ལྟ་ཡང་རྒྱང་དང་རྩ་དེ་ལ་གནས།
ཉམས་སུ་སྒྲོང་བའི་དུས་ན་ཡེ་ཤེས་ཚན་གང་བའི་མདངས་དེ་ལས་འཆར། སེམས་རིག་འབྲལ་
བའི་དུས་ན་འང་སྐྱུ་གསུམ་གྱི་རྩལ་རྩལ་གྱིས་རྫོགས་ནས། སྤྲོད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱང་གིས་བསྐྱོད་དེ། ལ་སྐྱེ་
བ་མེད་པའི་རྩ་ལ་ཞོན་ནས། མེ་ལོང་ལ་རྩ་བཏབ་པ་བཞིན་དུ་བྱུང་དུས་རྩ་དེ་ལ་ལམ་བྱུང་ནས་
འགྲོ་སྟེ། དབྱུགས་རྩ་དང་འགྲོགས་ནས་ཁ་ནས་ཐོན་འགྲོ། དེ་རིག་པ་སྐྱེ་མེད་ཀྱི་རྩ་ལ་ཞོན་ནས་
མིག་ནས་ཐོན་འགྲོ་སྟེ། དེ་ཡང་ཕོའི་རིག་པ་མིག་གཡས། མོའི་རིག་པ་མིག་གཡོན་ནས་
འགྲོའོ། བཞི་བ་ངོ་སྤྲུང་བ་ནི། གསལ་བ་དང་སྒྲོང་བ་འོད་གསལ་གྱི་ངོ་བོར་ངོ་སྤྲུང་། འོད་ལྡེའི་
རང་བཞིན་གྱི་གསལ་བ་རྩལ་ལམ་མདངས་སུ་ངོ་སྤྲུང་། སྤྲུང་བའི་ཕྱི་རྩལ་བ་ནི་ཆོ་འཕྲུལ་དུ་ངོ་

སྤང། ད་ལྟ་ཡང་འོད་མེ་གསལ་སྟོང་དུ་འདུས་ས་ནི། མ་བུར་ངོ་སྤང་པ་ལོ། བར་དོའི་དུས་
སུ་པང་། གདམས་ངག་དང་ཉམས་ལེན་གྱི་དཔེ་ལོངས་ཏེ། འོད་ཟེར་ཕྱ་མོ་གསལ་སྟོང་དུ་ངོ་
སྤང་པས། མ་གཡོས་པ་བོན་གྱི་སྐྱེ་འཆི་མེད་སྐྱེས་ནས་བཅུན་དུ་གྱུར་བའོ། ཐིག་ལེ་གསུམ་པའི་
གདམས་པ་བཞུན་པ་རྫོགས་སོ། ཁ་མ་ཡ།

བཞི་བ་རྒྱུད་ཞགས་ཚུའི་ཐིག་ལེ་ལ་རིག་པའི་རྟགས་སུ་ངོ་སྤང་པ་ལ་བཞི་རྟེ། རྒྱུད་ཞགས།
སྟོན་མ། རྟགས་དང་། ངོ་སྤང་པ་ལོ། །དང་པོ་རྒྱུད་ཞགས་ཞེས་པ་ནི། མིག་གཡས་གཡོན་ལ་ཟེར་
ཏེ། འབྱུང་བའི་དྲངས་མ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འཆར་སྟོན་ཡིན་པས་མིག་ལ་མཚན་ཏེ། རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་
མིག་ནས་འཇུག་ཅིང་མིག་ནས་ཆགས་པས། དེ་ལ་མཚན་ཅིང་དེ་ལ་ཐོན་པས་ཀྱང་མིག་ལ་མཚན།
འབྱུང་བ་ཆ་སྟོན་ཚུ་དངས་པ་འདྲ་བས་ཀྱང་མིག་རྒྱུད་ཞགས་ཚུའི་ཐིག་ལེའོ། བཀྲིས་པ་སྟོན་
མ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཕྱི་ནང་མ་བསྐྱེད་པར་མིག་ནས་འཆར་བས་ཀྱང་སྟོན་མ་ཡིན་ལ། ཟང་ཐལ་ལ་
ཤེལ་སྟོང་། ཕྱིས་པ་འདྲ་བས་ཀྱང་སྟོན་མ་ཡིན་འོ། བཀྲིས་པ་རྟགས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། བཞི་བོན་
སྐར་མ་གཡོས་པ་ལ། བཟུགས་སྐྱེ་ནམ་པ་གཉིས་ཤར་བའི་རྟགས། འོད་དཀར་འཇམ་གྱི་རྩ་ལ་
གསལ། སྟོ་མིག་ལ་དོད། རྟགས་འོད་ལྗེ་མིག་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་གསལ་བའོ། བཞི་བ་ངོ་སྤང་པ་
ནི། རྒྱུད་ཅིག་མ་དང་པོ་ལ་ཟེར་དང་འོད་འཕྲ་མོ་མང་བོ་ཤར་བས་སྐུལ་སྐར་ངོ་སྤང། རྒྱུད་ཅིག་
མ་གཉིས་པ་ལ་འོད་ལྗེ་རང་བཞིན་གྱིས་གསལ་བ་རྫོགས་པའི་སྐར་ངོ་སྤང། རྒྱུད་ཅིག་མ་གསུམ་
པ་ལ་གཞིའི་གནས་ལུགས་གཏན་ལ་ཕབས་ཏེ། སྐྱེ་འོད་ཟེར་གསུམ་གྱི་མཚན་མ་རང་སར་གྲོལ་བ་
ནི་བོན་གྱི་སྐར་ངོ་སྤང། དེ་ལྟར་གདམས་ངག་གནད་གྱི་རིམ་པས་གཞི་ཐོག་དུ་བསྐྱལ་ཙམ་ན།
ངན་འགྲོའི་རྒྱ་ཟད་སྤྱད་བསྐྱལ་གྱི་རྟེན་བཞག་པ་བྱ་བ་ལགས་སོ། ཐིག་ལེ་བཞི་བའི་གདམས་པ་
རྫོགས་སོ། ཁ་མ་ཡ།

ལྷ་བ་སྤང་པ་ལས་གྱི་ཐིག་ལེ་ལ་རིག་པའི་དཔེ་རྩ་ངོ་སྤང་པ་ལ། སྤང་པ། ཐིག་ལེ། དཔེ་
དང་། རོས་བཟུང་བའོ། །དང་པོ་ནི་སྤང་པ་ནི་ཕྱི་ནང་གཉིས་ཏེ། ཕྱིའི་སྤང་པའི་དྲངས་མ་ཉི་ཟླ་
ནང་གི་སྤང་པའི་དྲངས་མ་ནི་ཉི་ཀྱུང་གཉིས་སོ། བཀྲིས་པ་ཐིག་ལེ་ནི། རང་བཞིན་གྱིས་འོད་
གསལ་བ་སྟེ། ཡེ་ཤེས་ལྡེའི་མདངས་མ་སྐྱེད་པར་གསལ་བའོ། བཀྲིས་པ་དཔེའི་རྟགས་ཐོག་དུ་ངོ་
སྤང་པ་ནི། དཔེ་ཉི་ཟླ་གསལ་བའི་སྟོན་མ་ལ། རྟགས་མིག་གི་དབང་པོ། འོད་གསལ་གྱི་སྐར་

བཤོ། བཞི་བ་དཔེའི་མཚན་ནས་འོད་གསལ་ངོས་བཟུང་བ་ལ་བཞི་སྟེ། རྣམ་ཆེད་དང་། དུས་ཚོད་
 དང་། ལུས་གནད་དང་། རྒྱུ་རྒྱུ་། འདྲ་བོ་རྣམ་ཆེན་ནི། རྟོན་སེར་ཁམས། དགུན་ལ་སྟགས་རྣམ་
 ཆེན་བཟང་བོ་བར་རོ། གཉིས་པ་དུས་ཚོད་ནི། སྤྱི་འཕྲད་དང་། རྣམ་མཁའ་གསལ་
 ཞིང་དུས་བཟང་གི་ཉི་མ་རྟགས་སོ། གསུམ་པ་དེའི་དུས་སྟུ་སྟུ་མ་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་ཅིང་མི་རྟག་
 པ་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པ་ལུས་གནད་བཅའ་བ་ལ་ལྟ་སྟེ། སེང་གེ། སྤང་བོ། དྲང་སྟངས་། དང་མོ། རྩ་
 སོའོ། འདྲ་བོ་ལུས་སེང་གེའི་ཚུགས་བྱའོ། གཉིས་པ་རྒྱུ་རྒྱུ་ནི། འོག་རྒྱུང་འཐེན། རྩ་མཚན་རི་རབ་
 ལ་གཙུག་། རྩ་གི་ཐིག་ལེ་གསལ་བར་བསྟོན། ཕྱིའི་ཐིག་ལེ་ལ་གཏད་པས། དེའི་དུས་སྟུ་ཡིད་
 ཆེས་པ་བྱ་གཅིག་པའི་མ་ལྟ་བུའི་ཉམས་འཆར། ཕྱི་གསལ་ནང་གསལ་བས་ཟང་ཐལ་ཞེས་བྱའོ། །
 དེ་ངོ་ཤེས་པ་དང་ཤེས་པ་སྟོད་ལ་བོར་ཏེ། ལུས་སེམས་སྟོད་ལ་བོར་བའི་ངང་ལས། གཉིས་པ་
 སྤང་བའི་རྒྱུ་ཐབས་བྱ། རྒྱུ་ཕར་གྱི་སྟེང་དུ་སྟེང་རྒྱུང་མཐེན། གཡས་གཡོན་མི་བསྟོད་པས་མ་
 རེ་རྟེན་ལ། ཐབས་ཤེས་གསལ་བའི་མཐོང་སྟོ་སྟོན་མ་ལ་གཏད། བཟུང་ཆ་གཉིས་པོ་སྟོད་ལ་བཞག་
 འགྱུར་ཉི་ཤུ་ཙམ་། འོད་གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་གསལ་ཏེ། ཕྱི་ནང་མེད་པར་གསལ་བའི་འོད་པོ་
 ཆེ་ཞེས་བྱ་བའི་དུས་ལ་སྟགས་སོ། དེ་ནས་ཡང་ལུང་སེམས་འཕོལ་ལེ་སྟོད་དེ་བའི་ངང་ལས།
 གསུམ་པ་ལུས་དྲང་སྟངས་གི་ཙོག་བྱ་ལྟ་བུ་བྱ་ལ། རྒྱུ་འཇམ་ལ་མཉེན་པ་ཞིག་བཟུང་ལ། ཐབས་
 ཤེས་གཉིས་ཀྱིས་ཕྱིའི་ཐིག་ལེ་ལ་གཏད་པས། འགྱུར་ཉི་ཤུ་ཙམ་གསུམ་ན། འོད་གསལ་གྱི་ནང་དུ་
 ལྟ་དང་སྟུལ་སྟུའི་སྤང་བ་དང་། གསལ་སྤང་བྱུང་པར་ཅན་སྟེ་བས། ཕྱི་རིག་པ་ནང་རིག་པ་རྒྱུན་
 མི་འཆད་པ་ཞེས་བྱ་བ་དུས་ཡིན་ཏེ། ཐག་ཚད་པ་ནི་རིན་པོ་ཆེ་ན་གསེར་སྤྱིང་དུ་ཕྱིན་པ་ལྟ་བུའི་
 ཉམས་འཆར། དེ་ནས་ལུས་སེམས་བག་ཡན་ལ་སྟོད་པའི་ངང་ནས། བཞི་བ་ལུས་ངང་མོ་ཟུར་
 འགོས་བྱ་སྟེ། གོང་གི་རྒྱུང་རྣམས་ཀྱི་སྟེང་དུ་སྟེང་རྒྱུང་བཅིལ། བར་རྒྱུང་དཀྱུགས་ཏེ། གཡོན་པ་
 མི་བསྟོད་པས་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོ་བཀག། གཡས་པས་ཐབས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་ལ་བཞག་པས། འགྱུར་ཉི་
 ཤུ་ཙམ་གཅིག་ན། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཐོང་སྟོ་གོང་བཞིན་ལ། དེ་བས་ཀྱང་འོད་གསལ་གྱི་གསེབ་དུ་ལྟ་
 སྟུའི་སྤང་བ་མང་པོ་འཆར་ཏེ། འཕོ་འགྱུར་མེད་པ་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་རྟེན་པ་ལྟ་བུའི་ཉམས་
 འཆར། དེའི་དུས་སྟུ་ལྟ་སྟུ་ལ་ངོ་སྟོད་ལ། ཐིག་ལེའི་ཐག་བཅད་དེ། དེ་ནི་ལ་བཟུང་སྟེ། ལྟ་བ་ཤེས་
 ཀྱི་རྩ་སོ་བྲག་ལ་འཛོག་པ་ལྟ་བུའི་ལུས་གནད་ཀྱིས་ཆུའི་གཟེངས་བསྟོད། གོང་གིས་རྒྱུང་བས་རྒྱུང་

ཟད་དཀ་པོར་བཟུང་ལ། ཡེ་ཤེས་གསལ་བའི་མཐོང་སྒོ་གཉིས་ཀྱི་ཕྱི་ནང་གི་ནམ་མཁའ་བསྟེ།
མདའ་ལྷར་འཕངས་པའི་གནད་ཀྱིས་ཚའི་སྒོ་ཕྱེ་བས། འགྱུར་ཉི་ཤུ་ཙུག་ཅིག་ན། ལྷང་ལ་རང་
བཞིན་མེད་པའི་དྲངས་སངས་ཆེན་པོར་འཆར་ཏེ། ཕྱི་སྒྲོང་ནང་སྒྲོང་རྒྱ་བོ་ཆེ་ཞེས་བྱ་བའི་དུས་
ལགས་ཏེ། ལྷ་སྐྱེ་འོད་གསལ་སེམས་ཉིད་གསུམ། །ནམ་མཁའི་དབྱིངས་སུ་ཡེ་སངས་རྒྱས། །གསལ་
བ་སྒྲོང་བ་བདེ་བ་གསུམ། །ཉམས་སུ་སྒྲུབ་ཞིང་སྒྲིངས་ནས་ཀྱང་། །སྒྲེམས་བྱེད་སྒོ་དང་བལ་ནས་
གསང་། །རྟོག་མེད་ཀྱི་དང་དུ་ཁོལ་གྱིས་ཐལ། །དོ་སྒྲོལ་གྱི་སྒྲོས་པ་དེ་ཀར་ཆོད། །རྟོགས་པ་ཆེན་
པོ་ནམས་ཀྱིས་ཀྱང་། །རྟོགས་སོ་སྐྱམ་པའི་རྟོག་འཛིན་དང་བལ་བས། །གསལ་ལ་རྟོག་པ་རྩལ་
ཅམ་ཡང་མེད་པའོ། །འདི་ལ་ལྷས་ཀྱི་གནད་བཅའ་ཐབས་ལ་སོགས་མན་ངག་དམར་ཁྲིད་སྒྲ་མའི་
ཞལ་ལས་ཤེས་སོ། །ཐིག་ལེ་ལྷ་བའི་གདམས་སྐྱོར་རྒྱ་གསལ་སོ། །ཡུ་མ་ཡ།

རྒྱལ་པ་བར་དོ་དུས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་ལ་བཞི་སྟེ། བར་དོ། དུས་དང་། སྒྲོན་མ་དང་། རིག་པའི་
གཏང་སོའོ། །དང་པོ་བར་དོ་ནི། དེས་པའི་དོན་ལ་མི་གནས་པར་རང་སར་མ་ཟེན་པའི་བར་ལ་
ཡོད་པ་དེའོ། །གཉིས་པ་དུས་ནི་བཅའ་རིག་འབྲལ་ཁ་མ་ལྷས་ཀྱི་སྲིད་པ་འཇིག་པའི་དུས་ཀྱི་བར་དོ་
ཐ་མ་སྟེ། དབུགས་ཁ་ནས་ཐོན་པས། རིག་པ་མིག་ནས་ཐོན་པའི་དུས་སོ། །གསུམ་པ་སྒྲོན་མ་ནི།
བཅའ་རིག་གཉིས་པ་བལ་ནས་དྲངས་སྒྲིགས་བྱེ་བའི་དུས་སུ། །ཤེས་པའི་ཡུལ་དུ་འོད་གསལ་ཤར་
བའོ། །དེ་ཅམ་གྱི་དུས་ན། གནས་པ་མ་འགག་པ་ཤར་བས། །འོད་གསལ་གྱི་ངོ་བོ་ལ་ཡང་གནས།
རྩལ་དང་སྒྲུལ་བ་ཡང་ཤར། །འཇིག་རྟེན་འདིའི་སྒྲུང་བ་འགག་ནས། བར་དོའི་འོད་གསལ་འཆར་
བའོ། །བཞི་བ་རིག་པ་ཐེམ་པ་འདི་ལ་གནད་གསུམ་སྟེ། དབང་པོ་རབ་འབྱིང་ཐ་མའི་གྲོལ་ཚུལ་
སོ། །དང་པོ་དབང་པོ་རབ་ནི། འོད་ཟེར་ཕྱ་མོ་འོད་གསལ་གྱི་ངོ་བོ་གསལ་སྒྲོང་ལ་འདུས་ཏེ།
སྐབས་དེ་ཅུ་ཤེས་པ་བརྟན་པ་དང་། དན་པ་དང་ཉམས་ལེན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་སྐྱག་སྒྲངས་མི་སྐྱེ་
བར་སེམས་མ་བཅོས་པ་ལ་ཅེན་ནེར་གནས་པས། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་དབྱིངས་གལ་འཛིན་པའོ། །
གཉིས་པ་དབང་པོ་འབྱིང་ལ་གསུམ་སྟེ། སུན་མ་གསུམ། མཚམས་སྒྱུར་གསུམ། འགྲོགས་རྟོགས་
གསུམ་དང་དགའོ། །སུན་མ་གསུམ་ནི། ཤེས་པའི་ཡུལ་དུ་སྐྱེ་འོད་ཟེར་གསུམ་དུ་འཆར་བའོ། །
མཚམས་སྒྱུར་གསུམ་ནི། རང་གི་ཉམས་སྒྲོང་རྟོགས་པས། ལྷ་ཕྱི་གཉིས་ཀྱི་མཚམས་སྒྱུར་བའོ། །
འགྲོགས་པ་གསུམ་ནི། སྒྲ་མ་ཡི་དམ་མཁའ་འགྲོ་གསུམ་མོ། །ཡོན་ཏན་ནི། སྒྲ་མ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་

ས་མཁན་ཡིན་པས་སྟོང་བོའི་དོན་སྟོན། ཡི་དམ་ཐུགས་རྗེའི་འབྱུང་གནས་ཡིན་པས་རིགས་དྲུག་གི་འཛིག་པ་ལ་སོགས་སྟོབ། མཁའ་འགྲོ་བཅེ་གདུང་གི་དམ་ཅན་ཡིན་པས། བརྟུང་ལུང་བཟན་ནས། སྐྱེས་བུ་དེས་སྐབས་དེ་ནས་ལམ་ངོ་ཤེས་སོ། །གསུམ་པ་དབང་བོ་ཐ་མ་ལ། སྐྱེལ་མ་གསུམ་སྟེ། རང་གི་ཉམས་སྦྱང་གི་སྐྱེལ་མ་དང་། གཞན་གྱི་གདམས་ངག་གི་སྐྱེལ་མ་དང་། ལྷ་མའི་ཐུགས་རྗེའི་སྐྱེལ་མའོ། །དེ་ལ་སྟོ་དམན་རྣམས་ལ་གདམས་ངག་འདི་ལྟར་དུ་བཟན་ཏེ། ཤི་ཁ་མའི་གང་ཟག་དེ་ཡི་མགོ་སྟོ། ལག་གཡོན་སྟེང་དུ་བྱས་ལ། སྟིང་གར་ཡི་དམ་བསྐྱེལ་དུ་གཞུག་ཤེས་པའི་ཡུལ་དུ་ལྷ་མ་བྱན་པ་དང་། མོས་གུས་ཚུད་པར་བྱས་ཏེ། མོས་གུས་ཀྱི་མཁན་པོ་ལ་གྲུབ་པ་མེད་པར་སྟོང་བ་དང་དབྱགས་ཆད་པར་དུས་མཉམ་དུ་བྱེར་རོ། །ཡང་ན་ཨའི་རྟ་ལ་སྟོན་ནས་འོད་གསལ་དང་བཅས་ཏེ་སྟེ་ཐུགས་ཀར་འཕང་ངོ་། །ཀྱན་གཞི་སྟོང་གསལ་ལ་འཕོ་རྒྱ་བཞེས་རྒྱ་མེད་ཀྱང་། སྐྱ་འོད་ཟེར་གསུམ་དང་ལྷ་སྐྱ་དབྱེར་མེད་དུ་བསྟེ་སྟེ། དོན་ལ་འོད་ཟེར་ཀྱན་གསལ་སྟོང་དབྱེར་མེད་དུ་ཤེས་པར་བྱས་ལ། སེམས་ཉིད་མ་བཅོས་པར་བོན་ཉིད་ཀྱི་ངང་དུ་བཞག་གོ། །དེ་ཡང་བསམ་བཞིན་དམིགས་པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བཅས་པར་ལ་བསྐྱེལ་བའོ། །ཐིག་ལེ་དྲུག་པའི་མན་ངག་བཟན་པ་རྫོགས་སོ། །ས་མ་ཡ། མན་ངག་གསལ་བའི་ཐིག་ལེ་དྲུག་པོ་འདི། སྟོན་དྲུག་གསལ་བྱེད་གནད་ཀྱི་འགྲེལ་ཆུང་ཡིན། །སྟན་བརྒྱུད་གསང་བའི་མན་ངག་ཟབ་དོན་ཏེ། ཀྱན་ལ་མ་སྟེལ་གསང་བའི་རྒྱ་ཡིས་ཐོབ། བཅས་གསུངས་སོ། །རྗེས་འབྲང་ཐར་བའི་ལམ་རྒྱུ། འཆུག་མེད་གསལ་བའི་མན་ངག་ འོད་གསལ་རིག་པའི་བཞེས་ལུགས། གཅིག་བརྒྱུད་ཀྱི་གདམས་པ་རྫོགས་སོ། །ས་མ་ཡ། རང་གི་རྟ་མེད་ཞིབ་པ་ཞིག་པོ་ལ། སྟག་སྟེ་ཡང་ལ་སྟོན་པས་ཞུས། རིམ་པར་སོ་སོར་བརྒྱུད་ནས་ཀྱང་། སྟན་བརྒྱུད་ལྷ་མ་བཅོ་ལྷ་ལ། འཁྱོམ་བསོད་རྒྱལ་བདག་གིས་ཞུས། །དེ་ནས་རིམ་པར་བརྒྱུད་ནས་སྒྲིང་བཅུན་བསོད་ནམས་གཙུག་ལུང་གིས། ཉག་རིང་སྟོ་གྲོས་རྒྱལ་མཚན་ལ་ཞུས་ནས། ད་ལྟ་བདག་ཡན་ཆད་དོ། །དགོའོ། དགོའོ། དགོའོ། །

རྩོགས་པ་ཆེན་པོ་ཁང་ཁྱུང་སྟན་རྒྱུད་ལས་ཀྱན་གཞིའི་
ཞལ་ཤེས་གསལ་བའི་སྟོན་མ་བཞུགས།

༼ཆ༽

ཀྱན་གཞིའི་གནས་ལུགས་ལ་ཐེ་ཆོམ་བསལ་བའི་ཞལ་ཤེས་ནི། རྣམ་མཁའ་ཕྱི་ནང་གི་
དཔེས་མཚན་པ་ནི། སྟོ་རྒྱུད་པ་འགས་བྱང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་ནི། རང་རིག་པའི་སྤྲེང་དུ་བྱལ་ལ། ཕྱི་
ཡུལ་གྱི་སྤྲང་བ་ལ་མ་བྱུང་བམ། སྟམ་ནས་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བ་ལ། དཔེར་ན་རྣམ་མཁའ་ནི་སྤྲང་སྤྲང་
ཡོངས་ལ་སྤྱི་སྒྲགས་སུ་བྱུང་བས། ཕྱི་ནང་གཉིས་སུ་མེད་ཀྱང་། གནས་ཁང་གི་དབང་གིས་ཕྱི་ནང་
གཉིས་ཉར་སྤྲང་ངོ་། །དེ་ཡང་གནས་ཁང་གྱུ་བཞི་གྱུ་གསུམ་ནས་མོ་སྒྲུམ་པོར་གནས་ན། རྣམ་
མཁའ་ཡང་དེ་དང་མཐུན་པར་གནས་སོ། །དེ་དང་འདྲ་བར་བྱང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་ནི། འཁོར་
འདས་ཡོངས་ལ་སྤྱི་སྒྲགས་སུ་བྱུང་བས། ཕྱི་ནང་གཉིས་སུ་མེད་ཀྱང་། གང་ཟག་སྟོའི་དབང་གིས་
ཕྱི་ནང་གཉིས་ཉར་སྤྲང་ངོ་། །དེ་ཡང་ནང་རྣམ་ཤེས་རིག་པ་འདིས། བྱང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་རྟོགས་
སུ་ཡོད། ཉམས་སུ་སྦྱང་དུ་ཡོད་པས། བྱང་རྒྱུ་སེམས་ཀྱི་བྱུང་བར་མཐོང་། ཕྱི་རོལ་ཡུལ་གྱི་སྤྲང་
བ་རྣམས། བཅ་པོ་ཡིན་པས་བྱང་རྒྱུ་སེམས་རྟོགས་སུ་འཆར་གཞི་མེད་པས་མ་བྱུང་བ་ཉར་
མཐོང་། དེ་ཉར་གནས་ཁང་དབང་གིས་རྣམ་མཁའ་ཕྱི་ནང་ཉར་སྤྲང་ཡང་། རྣམ་མཁའ་ལ་ཕྱི་
ནང་གཉིས་མེད་ཐ་དད་མེད་དོ། །ནང་དུ་ཇི་ཉར་བྱུང་བ་བཞིན། ཕྱི་ནང་དེ་ཉར་བྱུང་བའོ། །
དེ་དང་འདྲ་བར་སེམས་ཅན་སྟོ་ཡིས་བྱང་རྒྱུ་སེམས་ལ་ཕྱི་ནང་གཉིས་སུ་མཐོང་། ཕྱི་ནང་མེད་
ཅིང་ཐ་དད་མེད་དོ། །ནང་རྣམ་ཤེས་རིག་པའི་སྤྲེང་ན་ཇི་ཉར་བྱུང་བ་བཞིན། ཕྱི་ཡུལ་གྱི་སྤྲང་བ་
དང་། ཕྱི་སྟོང་གྱི་འཇིག་རྟེན་ལ་ཡང་དེ་ཉར་བྱུང་བས། ཕྱི་ནང་མཐའ་དབུས་མེད་པར་བྱུང་
བདལ་ཆེན་པོར་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །ཁྱུ་དང་ཁྱུ་སྟོའི་དཔེས་མཚན་པ་ནི། དཔེར་ན་རྣམ་མཁའ་ལ་
སྒྲ་བ་གཅིག་ཤར་ན། དེའི་འོད་ས་གཞི་ཡོངས་ལ་བྱུང་བར་ཤར་བ་ལ། ཁྱུ་པོ་ཁྱུ་མཚོ་ལྗང་ཀ་

ནམས་གསལ་ལ་དྲངས་པས། རྩ་མེད་འཆར་བའི་གཞི་ཡོད་པས། རྩ་བའི་གཟུགས་བརྟན་འཆར་
 རོ། །ས་ཤོ་རི་བྲག་ནམས་སྟོགས་མ་ཡིན་པས། རྩ་མེད་འཆར་བའི་གཞི་མེད་པས། རྩ་བའི་འོད་
 གྱིས་ཁྱབ་ཀྱང་གཟུགས་བརྟན་མི་འཆར་རོ། །དེ་དང་འདྲ་བར་བོན་ཉིད་ཀྱི་དབྱིངས་སམ། བྱང་
 རྩ་བའི་སེམས་ནི་རྩ་བའི་དགྲུ་ལ་འཁོར་ལྟ་བུ། འཁོར་འདས་ཡོངས་ལ་ཁྱབ་བདལ་དུ་གནས་ཀྱང་།
 རྩ་བའི་སེམས་ཤིག་པ་ལ་བོན་ཉིད་ཀྱི་འཆར་གཞི་ཡོད་པས་རྟོགས་སུ་ཡོད། ཉམས་སུ་སྦྱོང་དུ་
 ཡོད་པས་དཔེར་ན་ཆུ་དང་འདྲ། ཕྱི་ཡུལ་གྱི་སྤང་བ་དང་། ཕྱི་སྤོང་གྱི་འཇིག་རྟེན་ནམས། བཅ་
 བོ་རིག་མེད་ཡིན་པས། བོན་ཉིད་དང་སེམས་ཉིད་ཀྱིས་ཁྱབ་ཀྱང་འཆར་གཞི་མེད་པས། རྟོགས་
 ཤིང་ཉམས་སུ་སྦྱོང་དུ་མེད་པའོ། །རྩ་བའི་དགྲུ་ལ་འཁོར་ནི། ཆུ་དང་ས་ཤོ་གཉིས་ཀ་ལ་ཕྱི་ནང་
 མེད་པར་ཁྱབ་པ་ལྟར། བོན་ཉིད་དང་སེམས་ཉིད་ནི། རྩ་བའི་གཞི་པ་ལ་ཅི་ལྟར་ཁྱབ་པ་བཞིན། ཕྱི་
 ཡུལ་གྱི་སྤང་བ་དང་། སྤོང་གྱི་འཇིག་རྟེན་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་ཁྱབ་པའོ། །རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་གང་ཟག་
 གི་རྒྱུ་ལ་ཤར་ཚུལ་ལ། ཐེ་ཚོམ་བསལ་བའི་ཞལ་ཤེས་ནི། གང་ཟག་འགས་རང་རིག་པའི་ཡེ་
 ཤེས་འདི། ཐེག་ལེ་ཉག་གཅིག་ཡིན་ན། གང་ཟག་གི་རྒྱུ་ལ་སོ་སོར་ཤར་བ་མི་འཐད། སོ་སོར་
 ཤར་ན་ཐེག་ལེ་ཉག་གཅིག་ཡིན་པ་མི་འཐད་སྟམ་ནས་ཐེ་ཚོམ་བ་བ་ལ་ཆུ་དང་ཆུ་ཟླའི་དཔེ་ཡིས་
 མཚོན་ཏེ། མས་མཁའ་ལ་རྩ་བའི་དགྲུ་ལ་འཁོར་གཅིག་ལས་མེད་ཀྱང་། ཆུ་བོ་དང་ཐེང་ཀ་གྲངས་
 མེད་པ་དེའི་རྒྱུ་གྱིས། རྩ་བའི་དགྲུ་ལ་འཁོར་གྲངས་མེད་ཤར་རོ། །དེ་དང་འདྲ་བར་རང་ཤེས་
 རིག་གི་རྒྱལ་བོ་ཐེག་ལེ་ཉག་གཅིག་ཡིན་ཡང་། གང་ཟག་གི་ནམ་ཤེས་རིག་པའི་སེམས་རྒྱུ་སོ་
 སོར་ཤར་བས། རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་སོ་སོ་དུ་མ་ལྟར་ཤར་ཏེ། རྩ་བའི་དགྲུ་ལ་འཁོར་བ་དང་འདྲའོ།
 དེ་ལྟར་ཆུ་བོ་ཐེང་ཀའི་ནང་དུ་ཆུ་ཟླ་གྲངས་མེད་ཤར་ཡང་། རྩ་བའི་དགྲུ་ལ་འཁོར་གཅིག་ལ་
 རྫོགས་ཏེ་ཐ་དད་མེད་དོ། །དེ་དང་འདྲ་བར་གང་ཟག་གི་རྒྱུ་ལ་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ་སོར་གྲངས་
 མེད་ཤར་ཡང་། རང་ཤེས་རིག་གི་རྒྱལ་བོ་གཅིག་ལ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ཏེ་ཐ་དད་མེད་དོ། །རྒྱལ་
 མཁར་དང་སྒོ་མོའི་དཔེ་ནི། རྒྱལ་བོའི་སྐྱུ་མཁར་གཅིག་ལ་སྒོ་བརྒྱ་སྟོང་མང་བོ་ཡོད་ཀྱང་། སྐྱུ་
 མཁར་གཅིག་ལ་རྫོགས་པ་ལྟར། ཀུན་གཞི་རྒྱལ་བོའི་སྐྱུ་མཁར་དང་འདྲ་བ་ལ། རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་
 སྒོ་དང་འདྲ་སྟེ་སོ་སོར་ཤར་བའོ། །སོ་སོར་ཤར་ཡང་ཀུན་གཞི་བོན་ཉིད་སྐྱུ་མཁར་དང་འདྲ་
 བ་གཅིག་ལ་རྫོགས་པའོ། །མཁར་ལ་སྒོ་མང་བོ་ཡོད་ཀྱང་། སྒོ་དེ་ནམས་སྐྱུ་མཁར་དུ་འགོ་བའི་

སྒོའོ། སྒོ་དེ་ནམས་གང་ཕྱེད་པ་གཅིག་གི་ནང་དུ་ལྷགས་ན། མཁར་གྱི་ནང་དུ་ཕྱིན་པར་
 འགྱུར་རོ། སྒོ་གང་མ་ཕྱེད་པ་དེ་ནས་འཇུག་པའི་ཐབས་མེད་པས། མཁར་གྱི་ནང་དུ་ཕྱིན་པར་
 མི་འགྱུར་རོ། རྟེན་དང་འདྲ་བར་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་སོ་སོ་དུ་མར་ཤར་ཡང་།
 ཐམས་ཅད་བོན་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་མོའོ། རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་གང་རྟོགས་པ་དེས། མཁར་གྱི་སྒོ་ཕྱེད་
 པ་དང་འདྲ་སྟེ། རིག་པའི་སྒོ་མ་ཕྱེད་པས་ཀུན་གཞིའི་མཛོད་ལྷགས་མི་མཐོང་ཞིང་། བོན་ཉིད་
 མ་དང་མཇལ་བར་མི་འགྱུར་རོ། བག་ཆགས་གསོག་ཚུལ་ལ་ཐེ་ཚོམ་བསལ་བའི་ཞལ་ཤེས་ནི།
 གང་ཟག་འགས་ཀུན་གཞི་ཡེ་ནས་ཀ་དག་ཡིན་ན། བག་ཆགས་གསོག་གཞི་ཡིན་པར་མི་འཐད།
 བག་ཆགས་གསོག་གཞི་ཡིན་ན། ཀ་དག་ཡིན་པར་མི་འཐད་སྟམ་ནས་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ལ། ཀུན་
 གཞིའི་ངོ་བོ་ལ་དུས་གསུམ་དུ་བག་ཆགས་ཀྱིས་ངྷི་མས་གོས་མ་ཕྱོང་པས་ཀ་དག་ཡིན་ནོ། རྟོན་
 བག་ཆགས་ཀྱི་གསོག་གཞི་མ་ཡིན་སྟམ་ན། བག་ཆགས་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཚོགས་བརྒྱད་བྱུང་དུ་
 འབྲེལ་བའི་བག་ལ་གསོག་པ་ཡིན་ནོ། རྟེན་ཡང་ཀུན་གཞི་ནི་བག་ཆགས་གསོག་པའི་གཞི་ཙམ་
 ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་མཛོད་ཁང་དང་འདྲ། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་བག་ཆགས་སོག་མཁན་
 ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ཁྱོད་ཀ་དང་འདྲ། སྒོ་ལྷའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི། བག་ཆགས་གསོག་པའི་སྒོ་དང་
 ལམ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ཁང་པའི་སྒོ་འམ་མགོན་པོའི་ལམ་དང་འདྲའོ། ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་ལྷ་ནི།
 བག་ཆགས་གསོག་པར་བྱ་བའི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། དཔེ་ཡུལ་ཞིང་ཟས་རྟོར་དང་འདྲའོ། ཉེན་མོངས་པ་
 ཅན་གྱི་ཡིད་ནི། བག་ཆགས་མི་གཏོང་འཛིན་མཁན་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་བྱུང་མེད་དང་འདྲ། དེ་
 ཡང་ཀུན་གཞི་མེད་ན་བག་ཆགས་གསོག་པའི་གཞི་མེད་དེ། ཉེན་ས་ཡང་མེད་ན་བརྟེན་པའི་རི་
 མོ་བྲིས་ས་མེད་པ་བཞིན་ནོ། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མེད་ན་བག་ཆགས་གསོག་མཁན་མེད་དེ།
 རྟོན་གསོག་པའི་སྒྲིམ་བྱ་མེད་པ་བཞིན་ནོ། སྒོ་ལྷའི་རྣམ་ཤེས་མེད་ན། བག་ཆགས་གསོག་པའི་སྒོ་
 དང་ལམ་མེད་དེ། སྒོ་མེད་པའི་ཁང་བ་དང་འདྲ། ལམ་ཆད་པའི་མགོན་པོ་དང་འདྲ། ཕྱི་རོལ་གྱི་
 ཡུལ་ལྷ་མེད་ན། བག་ཆགས་གསོག་པའི་རྒྱ་མེད་དེ། དཔེར་ན་ཟས་རྟོར་མེད་པའི་མི་དང་འདྲ།
 ཁང་སྟོང་གི་རྒྱན་མོ་དང་འདྲ། ཉེན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཡིད་མེད་ན། བག་ཆགས་ལན་གཅིག་
 བསགས་ཀྱང་ཡལ་ནས་འགོ་བ་ཡིན་ཏེ། བདག་པོ་མེད་པའི་རྟོན་དང་འདྲ། དེ་ཡང་ཀུན་གཞིའི་
 སྟོང་ནས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐོག་མེད་དུ་ཤར་བ་ལ། མ་རིག་པའི་དབང་གིས་ཉེན་མོངས་

བ་ཅན་གྱི་ཡིད་བདག་དང་གཞན་དུ་འཛིན་པར་ཤར། ཉན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཡིད་བདག་མེད་
 འདྲ་བ་དེས། ཡིད་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྦྱེས་བྱ་དང་འདྲ་བ་དེ་བསྐྱུལ། ཡིད་གྱི་རྣམ་ཤེས་དེས།
 སློ་ལྡེ་རྣམ་ཤེས་ཁང་བའི་སློ་འཇ། ཚོང་བའི་ལམ་དང་འདྲ་བར་ཞུགས་ནས། བྱ་རོལ་གྱི་ཡུལ་
 གྲོ་ ཡུལ་ཁིང་ཟས་ནོར་དང་འདྲ་བ་དེ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་དེ། ཡུལ་ཡིད་དུ་འོང་བ་ལ་འདོད་ཆགས།
 ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་ལ་ཞེ་སྤང་། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་ལ་གཉི་མུག བདག་ལ་དམིགས་ཏེ་ང་རྒྱལ།
 གཞན་ལ་དམིགས་ཏེ་སྤྲུག་དོག དེ་ཉུར་ལས་དང་ཉན་མོངས་རང་ཁར་སྤྱད་པའི་བག་ཆགས་དེ།
 ཉན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཡིད་བདག་མེད་འདྲ་བ་དེས། ཀུན་གཞིའི་བག་ལ་མི་གཏོང་འཛིན་པར་བྱེད་
 དོ། །དཔེར་ན་བར་གྱིས་འཇོ། སྦྱེས་བྱས་གསོག་ བྱད་མེད་ལ་གཏོང། མཛོད་ཁང་དུ་གསོག་
 བ་དང་འདྲའོ། །འོ་ན་ཚོགས་བརྒྱད་བྱུང་དུ་འབྲེལ་བའི་བག་ལ་གསོག་ན། ཀུན་གཞི་ཀ་དག་
 ཡིན་པ་དེ་ལ་འགལ་ལོ་སྟམ་ན། མི་འགལ་ཏེ། རྣམ་མཁའི་སྟོང་དུ་སྤང་སྤྱོད་ཅིག་ཆགས་
 ཤིང་གནས་ཀྱང་། རྣམ་མཁའི་ངོ་བོ་ལ་སྤང་སྤྱོད་ཀྱི་དྲི་མས་རྩལ་ཙམ་ཡང་མ་གོས་པ་བཞིན་ནོ། །
 གཞི་ངོ་ཡིས་བབྱང་བ་ལ་ཐེ་ཚོམ་བསལ་བའི་ཞལ་ཤེས་ནི། ཀུན་གཞི་མི་ལོང་དང་འདྲ་བ་ལ། བྱ་
 རོལ་གྱི་ཡུལ་ལྷ་གཟུགས་བརྟན་བཞིན་དུ་སྤུལ་ལེ་ཤར་བ་ལ། སློ་རྒྱུང་འགས། འདི་ཀུན་གཞི་ལ་
 ཤར་བ་མ་ཡིན། རྒྱ་བྱར་གྱི་མིག་དང་དབང་རྟེན་ལྷ་ལ་ཤར་བ་ཡིན་སྟམ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། དབང་
 རྟེན་ལྷ་ནི། ཡུལ་ལྷ་འཆར་བའི་སློ་ཙམ་ཡིན་ནོ། །ཡུལ་ལྷ་ནི་ཤེས་རིག་གི་རྒྱལ་བོ་ཀུན་གཞི་ལ་
 ཤར་བའོ། །འདི་ལ་རྒྱ་དང་རྒྱ་རྒྱའི་དཔེ་ནི། མཁའ་ལ་རྒྱ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཤར་བ་དེ། ས་རྩོ་རི་
 བག་རྣམས་ལ་རྒྱ་རྒྱ་འཆར་བའི་གཞི་མེད་པས། རྒྱ་རྒྱ་འཆར་མི་སྤྱོད་དོ། །རྒྱ་ལ་རྒྱ་རྒྱ་འཆར་བའི་
 གཞི་ཡོད་པས། རྒྱ་བའི་གཟུགས་བརྟན་འཆར་བའོ། །དེ་དང་འདྲ་བའི་བྱ་རོལ་ཡུལ་ལྷ་ནི། ཤེས་
 རིག་གི་རྒྱལ་བོ་ལ་འཆར་གཞི་ཡོད་པས། རྒྱ་ལ་རྒྱ་རྒྱ་འཆར་བ་བཞིན། ཡུལ་ལྷ་སྦྱིབ་པ་མེད་པར་
 འཆར་ནོ། །དབང་རྟེན་ལྷ་ནི་བཅས་པོ་རིག་མེད་ཡིན་པས་ཡུལ་ལྷ་འཆར་བའི་གཞི་མེད་དོ། །ཀལ་
 ཏེ་བཅས་པོ་ཡིན་ཡང་ཡུལ་ལྷ་ཤར་ན། ཤི་བའི་རོ་ལ་ཡང་ཡུལ་ལྷ་འཆར་བར་འགྱུར་ཏེ། དབང་
 རྟེན་ལྷ་ཡོད་པའི་བྱར་ནོ། །དེ་འདོད་ན་ཤི་བའི་རོ་ལ་ཡུལ་ལྷ་མི་འཆར་བར་མངོན་སུམ་གྱིས་
 གྲུབ་པའོ། །ཁྱི་ལམ་གྱི་བག་ཆགས་སྤྱིའི་དཔེ་ནི། དཔེར་ན་གཉིད་ལོག་པའི་དུས་ན་དབང་རྟེན་
 དབང་བོ་འགགས་ནས་མེད་དེ། ཁྱི་ལམ་གྱི་ཤེས་པ་ལ་སྤྱི་དུ་ཉ་གསུམ་ཀའི་གཟུགས་བརྟན་

འཆར་ཏེ། རྩ་མར་ཡུལ་གང་དུ་བྱིན་པ་ལས་གང་སྤྱད་པ། སྤྱིད་སྤྱུག་གང་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་མི་
ལམ་གྱི་ཡུལ་ན། སྒྲིབ་པ་མེད་པར་འཆར་རོ། གཞན་ཡང་ཆོ་མཉམ་པའི་བཀ་ཆགས་ཀྱི་གཟུགས་
བརྟན་ཐམས་ཅད་ཡང་འཆར་བར་འགྱུར་རོ། ཁྲི་བ་བྱི་མ་དང་ལོ་བྱི་མ་ལ་ཡུལ་གང་དུ་བྱིན་པ་
དང་། ལས་གང་སྤྱོད་པ། རྒྱུན་བཟང་དན་ཅི་འོང་བ་ཐམས་ཅད་ནི། མི་ལམ་དུ་སྒྲིབ་པ་མེད་
པར་འཆར་བར་འགྱུར་རོ། གཞན་ཡང་ཆོ་བྱི་མཉམ་པའི་གཟུགས་བརྟན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འཆར་བར་
འགྱུར་རོ། ལྷན་ད་ལྟ་བུ་ནི། དེ་རིང་ལས་དང་སྤྱོད་པ་ཅི་བྱས་པ་ཐམས་ཅད། དོ་མོད་མི་ལམ་གྱི་
ཡུལ་ན་འཆར་རོ། རྟེན་མི་ལམ་གྱི་ཡུལ་ན་དུས་གསུམ་ཀ་འཆར་བ་དེ། ཀུན་གཞི་ལ་ཤར་བ་
ཡིན་ཞིང་། དབང་ཏེན་ལ་ཤར་བ་མ་ཡིན་པར་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པའོ། བར་དོའི་དཔེ་ནི་
བར་དོའི་སྤང་བ་ཤར་བའི་ཆོ། དབང་ཏེན་ལ་བོད་དང་བལ་ནས་མེད་དེ། ཡུལ་དུག་ཀའི་སྤང་བ་
དུས་གཅིག་ལ་འཆར་བར་བཤད་དོ། གཞན་ཡང་ཆོ་མཉམ་བྱི་ལས་རྒྱ་འབྲས་གནས་མཐོ་དམན་
ཐམས་ཅད་འཆར་བར་བཤད་དོ། རྟེན་ཤར་ཤར་བ་དེ། ཀུན་གཞི་ལ་འཆར་བ་ཡིན་ནོ། གཞན་
ཡང་རྟོགས་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་འགའ་ལ་ཡང་། ཆོ་མཉམ་བྱི་ལས་སོགས་སྒྲིབ་པ་མེད་པར་འཆར་བར་
བཤད་དོ། རྟེན་ཡང་ཀུན་གཞི་ལ་འཆར་བ་ཡིན་ནོ། རྟེན་ན་ཡུལ་ལྟ་ནི་ཀུན་གཞི་ལ་འཆར་བ་
ཡིན་པས། རྟོང་གསལ་སྒྲིབ་གཡོགས་མེད་པའི་ཤེས་པ་ལ། ཡུལ་ལྟ་ལྟ་ལེ་ཤར་བ་འདི། ཤེས་
རིག་གི་རྒྱལ་བོ་ཀུན་གཞི་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། ཤེས་ཆོས་བསལ་བའི་ཞལ་ཤེས་རྫོགས་སོ། །

རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་ཞང་ཁུང་སྟན་ཆུང་ལས་འཁོར་ལོ་
བཞི་སྟགས་བཞུགས།

བརྒྱུད་པའི་སྒྲ་མ་རྣམས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །སྟན་བརྒྱུད་སེམས་ཀྱི་མེ་ལོང་ལས། འཁོར་ལོ་
བཞི་སྟགས་ཀྱི་གདམས་པ་མ་ཤེས་ན། ཆུང་འཆད་པའི་སྟོན་པ་ནི། དབྱང་གཉེན་མེད་པའི་
མགོན་པོ་དང་འདྲ། ཞེས་པས། གནས་པ་གཞིའི་འཁོར་ལོ། རྫོགས་འཁྲུལ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་འཁོར་
ལོ། ལུས་གནད་རྩའི་འཁོར་ལོ། བར་དོ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དང་བཞིའོ། །དེ་ཡང་གནས་པ་གཞིའི་
འཁོར་ལོ་མ་ཤེས་ན། སྟུགས་སེམས་ལ་རྫོགས་ཚུལ་མེ་ཤེས། རྫོགས་འཁྲུལ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་
འཁོར་ལོ་མ་ཤེས་ན། འཁོར་འདས་གཉིས་ཀྱི་འབྲུང་ཁུངས་མེ་ཤེས། ལུས་གནད་རྩའི་འཁོར་ལོ་
མ་ཤེས་ན། སྤང་བོ་འདིའི་འོག་ཏུ་འཁྲུལ་བའི་གཞི་རྩ་མི་ཆོད། བར་དོ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་མ་ཤེས་
ན། སྟོལ་འཁྲུལ་གྱི་ཤན་མི་བྱེད། དེ་ལ་གནས་པ་གཞིའི་འཁོར་ལོ་ནི། ཉ་ལོ་ཟླ་དུས་གསུམ་ཐོག་
དང་ཐ་མ་མེད་པའི་དུས། འཁོར་འདས་གཉིས་གང་གིས་ཀྱང་མ་རེག་པའི་དུས་ན། ཀུན་གཞི་
གཤེས་ཀྱི་འདུག་ཚུལ་ནི། རྒྱ་ཆད་དང་ཕྱོགས་སྤྱང་མེད་པ་ན་མ་མཐའ་ལྟ་བུར་གནས་སོ། །དེ་ལ་
རིག་པ་ནི་ཀུན་གཞིའི་སྒྲོང་ནས་རང་ཤར་ཏེ། གསལ་ལ་རྫོགས་པ་མེད་པར་ཉི་མའི་སྒྲིང་བོ་ལྟ་བུར་
གནས་སོ། །དེ་དང་དེ་ཡེ་ནས་གཉིས་སུ་མེད་པ་དེ་ལ། དབྱིངས་དང་ཡེ་ཤེས་གཉིས་སུ་མེད་ཅེས་
བྱ་སྟེ། དེ་ནི་བོན་སྐུ་དབྱིངས་ཀྱི་དགྱིལ་འཁོར། ཀུན་གཞི་དང་རིག་པ་གཉིས་སུ་མེད་པ་དེ་ལ།
སྤང་བ་ཆེན་པོ་གསུམ་རྩོལ་བ་མེད་པར་སྟོན་གྱིས་གྲུབ་སྟེ། འོད་ཀྱི་ནི་འོད་གཞའ་ཁྱིམ་གྱི་ཚུལ་
དུ་གནས་སོ། །སྐྱེ་ནི་བོན་ཉིད་སྟོང་བའི་རང་སྐྱེ་སྟེ། ཀུན་གཞིའི་སྒྲོང་ན་རྒྱུན་མེ་ཆད་པར་གྲག་
གོ། །ཟེར་དང་ཐིག་ལེ་དང་། གཞལ་ཡས་གྱུར་ཁང་དང་། སྐུ་དང་གཟུགས་བརྟན་རྣམས་ནི། ཉི་
ཟེར་དྲུ་བའི་ཚུལ་དུ་གནས་སོ། །དེ་ལྟར་སྤང་བ་གསུམ་དང་། རང་ཤེས་རིག་གི་རྒྱལ་བོ་བྱང་དུ་

འབྲེལ་བས། འཁོར་འདས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་ཅུང་མ་འགག་པར་སྒྱུན་གྱིས་གྲུབ་པ་ནི། རྫོགས་སྒྲིལ་དཀྱིལ་འཁོར་རོ། །དབྱིངས་དང་ཡེ་ཤེས་གཉིས་སུ་མེད་པ་ལས། སྤང་བ་ཆེན་པོ་གསུམ་མ་འགག་པར་ཤར། དེ་ལ་རྟོགས་དང་མ་རྟོགས་ཀྱི་རྒྱུན་ལ་བརྟེན་ནས། འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོ་འཕུལ་ཅིར་ཡང་འཆར་བ་ནི། ཅིར་ཡང་སྤུལ་བའི་སྒྲིལ་འཁོར་རོ། །དེ་ལྟར་རང་ཤེས་རིག་གི་རྒྱལ་བོ་ལ། སྤུལ་གསུམ་ཡེ་ནས་རྫོགས་པ་ནི། གནས་པ་གཞིའི་འཁོར་ལོ་ཞེས་བྱའོ། །

(ཆ) གཉིས་པ་རྟོགས་འབྲུལ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་འཁོར་ལོ་ནི། རང་ཤེས་རིག་གི་རྒྱལ་བོ་ལ། འཁོར་འདས་འབྱུང་ཅུང་མ་འགག་པར་སྒྱུན་གྱིས་གྲུབ་པ་ལ། རྟོགས་པས་མུ་ངན་ལས་འདས་པར་ཤར། མ་རྟོགས་པས་འཁོར་བར་ཤར་རོ། །མུ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཤར་ཚུལ་ནི། སྤང་བའི་ཡུལ་གསུམ་མངོན་དུ་ཤར་བའི་ཆོ། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་རང་སྤང་དུ་ངོ་ལྟོག་གིས་ཤེས། སྤང་བ་དེ་གསུམ་གྱིས་རྒྱུན་བྱས་ནས་རིག་པའི་རྒྱལ་བོ་རང་ངོ་ཤེས། དེ་ཤེས་པས་སྤང་བའི་ཕྱོགས་སུ་མ་འབྲངས། སྤང་བའི་རྗེས་སུ་མ་འབྲངས་བས། རིག་པའི་རྒྱལ་བོས་སྤང་བ་ཟེལ་གྱིས་འོན་ཏེ། སྤང་བ་ལ་རང་དབང་ཐོབ་པའོ། །རང་དབང་ཐོབ་པས་མུ་ངན་ལས་འདས་པའི་རྣམ་སྤུལ་ཤུགས་ལ་ཤར་རོ། །དེ་ཡང་སྤང་བའི་འོད་ཟླ། འབྱུང་བའི་དབྱིངས་ཟླ། བླ་གའི་སྒྲོང་ཟླ། རྟེན་པའི་གཞི་ཟླ། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ཡན་ལག་ཟླ། ཀུན་འབྱུང་གི་མཛོད་ཟླ། ཟག་པ་མེད་པའི་དབང་པོ་ཟླ། སྦྱིབ་པ་མེད་པའི་དབང་ཤེས་ཟླ། རྣམ་པར་དག་པའི་ཡུལ་ཟླ། གྲུབ་པའི་ལྷ་ཟླ། གནས་པའི་སྒྱུ་ཟླ། ཤར་བའི་རིགས་ཟླ། ཉམ་ང་མེད་པའི་སྟོབས་ཟླ། གསལ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཟླ། ཟླ་ན་མེད་པའི་འབྲས་བུ་ཟླ། རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཟླ། མངོན་དུ་ཤར་བའི་ཁིང་ཁམས་ཟླ་ཤར་རོ། །སྤང་བའི་འོད་ཟླ་ནི་རང་ཤེས་རིག་གི་རྒྱལ་བོ་ངོ་བོ་སྟོང་བ་ལས་འོད་མཐེང་ཁ། རང་བཞིན་གསལ་བ་ལས་འོད་དཀར་པོ། སྤུགས་རྗེ་འགག་པ་མེད་པ་ལས་འོད་དམར་པོ། ཡོན་ཏན་འཇུག་པ་མེད་པ་ལས་འོད་སེར་པོ། ཕྱིན་ལས་ཐོག་པ་མེད་པ་ལས་འོད་ལྗང་ཁུ་ཤར་རོ། །འབྱུང་བའི་དབྱིངས་ཟླ་ནི། འོད་དཀར་པོ་ལས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འབྱུང་བ་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་སུ་ཤར། འོད་ལྗང་ཁུ་ལས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འབྱུང་བ་རྒྱུད་གི་དབྱིངས་སུ་ཤར། འོད་དམར་པོ་ལས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འབྱུང་བ་མེད་དབྱིངས་སུ་ཤར། འོད་སྟོན་པོ་ལས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འབྱུང་བ་ཆུའི་དབྱིངས་སུ་ཤར། འོད་སེར་པོ་ལས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འབྱུང་བ་སའི་དབྱིངས་སུ་ཤར་རོ། །བླ་གའི་སྒྲོང་ཟླ་ནི། འོད་དཀར་

འོད་ལྗང་ཁུ་ལས་དྲི་རྣམ་པར་དག་པ་ཤངས་ཀྱི་སྒྲིང་ཡུལ་ཤར། འོད་དམར་པོ་ལས་རོ་རྣམ་པར་
 དག་པ་ལྷགས་ཀྱི་སྒྲིང་ཡུལ་ཤར། འོད་ཐོན་པོ་ལས་སྒྲི་རྣམ་པར་དག་པ་སྒྲན་ཀྱི་སྒྲིང་ཡུལ་ཤར།
 འོད་སེར་པོ་ལས་རེག་བྱ་རྣམ་པར་དག་པ་སྒྲི་སྒྲིང་ཡུལ་ཤར་རོ། །བྲུབ་པའི་ལྷ་ལྷ་ནི། འོད་
 དཀར་པོ་ལས་དབུས་ཕྱོགས་གཤེན་ལྷའི་རིགས་སུ་ཤར། འོད་ལྗང་ཁུ་ལས་བྱང་ཕྱོགས་གར་གསལ་
 ཀྱི་རིགས་ཤར། འོད་དམར་པོ་ལས་རྩབ་ཕྱོགས་གནམ་གསལ་ཀྱི་རིགས་ཤར། འོད་ཐོན་པོ་ལས་
 ལྷོ་ཕྱོགས་ཚོད་གསལ་ཀྱི་རིགས་ཤར། འོད་སེར་པོ་ལས་ཤར་ཕྱོགས་གསལ་རྩེའི་རིགས་ཤར་རོ། །
 གནས་པའི་སྒྲི་ལྷ་ནི། འོད་དཀར་པོ་ལས་བོན་ཀྱི་སྒྲི་བྱ་ཤར། འོད་ལྗང་ཁུ་ལས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲི་
 བྱ་ཤར། འོད་དམར་པོ་ལས་ཅིར་ཡང་སྒྲི་བའི་སྒྲི་བྱ་ཤར། འོད་ཐོན་པོ་ལས་མངོན་པར་གྲུབ་
 པའི་སྒྲི་བྱ་ཤར། འོད་སེར་པོ་ལས་ལོངས་སྒྲིང་རྒྱུགས་པའི་སྒྲི་བྱ་ཤར་རོ། །ཤར་བའི་རིགས་ལྷ་ནི།
 འོད་དཀར་པོ་ལས་དབུས་ཕྱོགས་དེ་བཞིན་རིགས་སུ་ཤར། འོད་ལྗང་ཁུ་ལས་བྱང་ཕྱོགས་ལས་ཀྱི་
 རིགས་སུ་ཤར། འོད་དམར་པོ་ལས་རྩབ་ཕྱོགས་པད་མའི་རིགས་སུ་ཤར། འོད་ཐོན་པོ་ལས་ལྷོ་
 ཕྱོགས་རིན་ཆེན་རིགས་སུ་ཤར། འོད་སེར་པོ་ལས་ཤར་ཕྱོགས་གཡུང་རྒྱུང་རིགས་སུ་ཤར་རོ། །
 ཉམ་ང་མེད་པའི་སྒྲོབས་ལྷ་ནི། འོད་དཀར་པོ་ལས་བྱམས་པ་ཆེན་པོའི་སྒྲོབས་སུ་ཤར། འོད་ལྗང་
 ཁུ་ལས་ཁི་བ་ཆེན་པོའི་སྒྲོབས་སུ་ཤར། འོད་དམར་པོ་ལས་ཡངས་པ་ཆེན་པོའི་སྒྲོབས་སུ་ཤར།
 འོད་ཐོན་པོ་ལས་སྒྲིན་པ་ཆེན་པོའི་སྒྲོབས་སུ་ཤར། འོད་སེར་པོ་ལས་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོའི་སྒྲོབས་སུ་
 ཤར་རོ། །གསལ་བའི་ཡེ་ཤེས་ལྷ་ནི། འོད་དཀར་པོ་ལས་སྒྲོང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སུ་ཤར། འོད་
 ལྗང་ཁུ་ལས་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སུ་ཤར། འོད་དམར་པོ་ལས་སོ་སོར་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སུ་
 ཤར། འོད་ཐོན་པོ་ལས་བྱ་བ་ནན་ཏན་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སུ་ཤར། འོད་སེར་པོ་ལས་མེ་ལོང་ལྷ་བའི་ཡེ་
 ཤེས་སུ་ཤར་རོ། །ལྷ་ནི་མེད་པའི་འབྲས་བུ་ལྷ་ནི། འོད་དཀར་པོ་ལས་འཁྲུལ་བ་མེད་པའི་ཐུགས་
 སུ་ཤར། འོད་ལྗང་ཁུ་ལས་ལེགས་པར་འབྱུང་བའི་ཡོན་ཏན་དུ་ཤར། འོད་དམར་པོ་ལས་རང་
 བཞིན་འགག་པ་མེད་པའི་གསུང་དུ་ཤར། འོད་ཐོན་པོ་ལས་མ་བཙལ་སྒྲན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིན་
 ལས་སུ་ཤར། འོད་སེར་པོ་ལས་འགྱུར་བ་མེད་པའི་སྒྲི་བྱ་ཤར་རོ། །རྒྱུགས་པ་ཆེན་པོའི་དགྲེལ་
 འཁོར་ལྷ་ནི། འོད་དཀར་པོ་ལས་གསལ་བྱེད་ཀྱན་གསལ་ནམ་མཁའི་དགྲེལ་འཁོར་ཤར། འོད་
 ལྗང་ཁུ་ལས་འདེགས་བྱེད་དྲོད་འབེབས་རྒྱུད་གི་དགྲེལ་འཁོར་ཤར། འོད་དམར་པོ་ལས་གསལ་

བྱེད་མདངས་འབྱེན་མེད་དཀྱིལ་འཁོར་ཤར། འོད་ཕྱོན་པོ་ལས་གསོ་བྱེད་བྱམས་པ་ཆུད་དཀྱིལ་
འཁོར་ཤར། འོད་མེར་པོ་ལས་སྦྱེད་བྱེད་མི་འཇུར་སྤྱོད་སེལ་དཀྱིལ་འཁོར་ཤར་རོ། མངོན་
དུ་ཤར་བའི་ཁོང་ཁམས་ལྡན་ནི། འོད་དཀར་པོ་ལས་དབུས་ཕྱོགས་སྤུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཁོང་ཁམས་
སྤྱུ་ཤར། འོད་ལྗང་ཁུ་ལས་བྱང་ཕྱོགས་རྣམ་པར་དག་པའི་ཁོང་ཁམས་སྤྱུ་ཤར། འོད་དམར་པོ་
ལས་ལྷོ་ཕྱོགས་བདེ་བ་ཅན་གྱི་ཁོང་ཁམས་སྤྱུ་ཤར། འོད་ཕྱོན་པོ་ལས་སྤྱོད་ཕྱོགས་དབང་ལྡན་
བཀོད་པའི་ཁོང་ཁམས་སྤྱུ་ཤར། འོད་མེར་པོ་ལས་ཤར་ཕྱོགས་མངོན་པར་དགའ་བའི་ཁོང་
ཁམས་སྤྱུ་ཤར། དེ་ནི་ཀུན་དུ་བཟང་བོ་ཡི་སངས་རྒྱས་པའི་གཏན་ཆོག་སོ། །

(ཇ) མ་རྟོགས་འཁོར་བར་ཤར་ཚུལ་ནི། སྤང་བའི་ཡུལ་གསུམ་མངོན་དུ་ཤར་བའི་ཆོ། སྤྱོད་
འོད་ཟེར་གསུམ་སྤོང་ཡུལ་དུ་ཤར་བས། སྤོང་ན་རིག་ཤེས་པས་ཡུལ་ལ་སྤོངས་ཏེ། རང་སྤང་དུ་མ་
ཤེས་དངོས་པོ་མཚན་མར་བཟུང་། ཡུལ་དེ་གསུམ་གྱིས་རྒྱེན་བྱས་ནས། འཁྱུལ་བའི་སྤང་བ་ཤར་
ཏེ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་ལ་སྦྱིབ། དུན་རིག་སྤོང་ཡིས་རང་རིག་ངོ་མ་ཤེས། མ་རིག་དབང་གིས་ཤེས་པ་ཡུལ་
ལ་འཇུག། རང་ས་མ་ཟེན་སྤང་བའི་རྣམས་སྤྱུ་འབྲང་། སྤང་བའི་རྣམས་སྤྱུ་འབྲངས་པས་རང་དབང་
ཤོར། རང་དབང་ཤོར་བས་གཞན་སྤང་སྤྱོད་མས་བསྐྱུས། སྤྱོད་མས་བསྐྱུས་པས་འཁོར་བའི་རྟེན་འབྲེལ་
ཤར་རོ། །དེ་ཡང་སྤང་བའི་འོད་ལ། སྤོང་གི་འབྲུང་བ་རྒྱ་ལ། རང་གི་འབྲུང་བའི་བཅུད་ལ།
རྟེན་པའི་དོན་ལ། རྩལ་དུ་ཤར་བའི་ཡན་ལག་ལ། སོག་པའི་སྤོང་ལ། དབང་བོ་སྤོང་ལ། གཙོད་
པའི་ཤེས་པ་ལ། སྤོང་པའི་ཡུལ་ལ། རྒྱ་དུག་ལ། རྒྱེན་ལས་སྤོང་ལ། འབས་བྱ་ཕུང་བོ་ལ། འདུ་
བའི་ནད་ལ། སྤོང་བའི་སྤོང་ལ། རྒྱུད་བའི་ལམ་ལ། སྤོང་བའི་འབས་བྱ་ལ། མངོན་དུ་ཤར་བའི་ཁོང་
ཁམས་ལྡར་ཤར་རོ། །དེ་ཡང་འོད་ལྗང་དང་རིག་པ་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་རྩལ་ལས། སྤོང་གི་འབྲུང་
བ་ལྡན་ནི། འོད་དཀར་པོའི་རྩལ་ལས་ཕྱི་འབྲུང་བ་ནམ་མཁའ་ཤར། འོད་ལྗང་ཁུའི་རྩལ་ལས་
ཕྱི་འབྲུང་བ་རྒྱུད་དུ་ཤར། འོད་དམར་པོའི་རྩལ་ལས་ཕྱི་འབྲུང་བ་མེ་ཏུ་ཤར། འོད་ཕྱོན་པོའི་
རྩལ་ལས་ཕྱི་འབྲུང་བ་རྒྱ་ཏུ་ཤར། འོད་མེར་པོའི་རྩལ་ལས་ཕྱི་འབྲུང་བ་ས་ཏུ་ཤར་རོ། །བཅུད་གྱི་
འབྲུང་བ་འབས་བྱ་ལྡན་ནི། འོད་དཀར་པོའི་རྩལ་ལས་ནང་གི་འབྲུང་བ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་
སྤྱུ་ཤར། འོད་ལྗང་ཁུའི་རྩལ་ལས་ནང་གི་འབྲུང་བ་དབུགས་སྤྱུ་ཤར། འོད་དམར་པོའི་རྩལ་
ལས་ནང་གི་འབྲུང་བ་དྲོད་དུ་ཤར། འོད་ཕྱོན་པོའི་རྩལ་ལས་ནང་གི་འབྲུང་བ་རྒྱ་ཏུ་ཤར། འོད་

སེར་པོའི་རྩལ་ལས་ནང་གི་འབྱུང་བ་ས་ཅུ་ཤར་རོ། ཉེན་པའི་དོན་ལྡན་ནི། རྣམ་མཁའ་ཉེན་
 སྤྱིང་ལ་བཅས། རྒྱུང་གི་ཉེན་སྒོ་བ་ལ་བཅས། མེའི་ཉེན་མཆོན་བ་ལ་བཅས། རྒྱུང་གི་ཉེན་མཁའ་
 མ་ལ་བཅས། སའི་ཉེན་མཆོར་བ་ལ་བཅས་སོ། རྩལ་དུ་ཤར་བའི་ཡན་ལག་ལྡན་ནི། རྣམ་མཁའ་
 ཡན་ལག་མགོ་བོར་ཤར། རྒྱུང་གི་ཡན་ལག་རྒྱུང་བ་གཡས་པར་ཤར། མེའི་ཡན་ལག་ལག་པ་
 གཡས་པར་ཤར། རྒྱུང་གི་ཡན་ལག་རྒྱུང་བ་གཡོན་པར་ཤར། སའི་ཡན་ལག་ལག་པ་གཡོན་
 པར་ཤར་རོ། གསོག་པའི་སྒྲོང་ལྡན་ནི། རྣམ་མཁའ་བཅུད་གསོག་པའི་སྒྲོང་བསམ་བསེལ་ཤར།
 རྒྱུང་གི་བཅུད་གསོག་པའི་སྒྲོང་རྒྱ་ལོང་དུ་ཤར། མེའི་བཅུད་གསོག་པའི་སྒྲོང་མཐིས་པར་ཤར།
 རྒྱུང་གི་བཅུད་གསོག་པའི་སྒྲོང་སྒྲིང་བར་ཤར། སའི་བཅུད་གསོག་པའི་སྒྲོང་ཕོ་བར་ཤར་རོ། །
 དབང་བོའི་སྒོ་ལྡན་ནི། རྣམ་མཁའ་སྒོ་མོ་མིག་གི་དབང་བོར་ཤར། རྒྱུང་གི་སྒོ་མོ་སྤྱི་དབང་བོར་
 ཤར། མེའི་སྒོ་མོ་ལྷེའི་དབང་བོར་ཤར། རྒྱུང་གི་སྒོ་མོ་ན་བའི་དབང་བོར་ཤར། སའི་སྒོ་མོ་ལྷས་ཀྱི་
 དབང་བོར་ཤར། གཙོད་པའི་ཤེས་པ་ལྡན་ནི། རྣམ་མཁའ་རྩལ་ལས་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཤར།
 རྒྱུང་གི་རྩལ་ལས་སྤྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཤར། མེའི་རྩལ་ལས་སྤྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཤར། རྒྱུང་
 རྩལ་ལས་ན་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཤར། སའི་རྩལ་ལས་ལྷས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཤར་རོ། རྒྱུང་
 པའི་ཡུལ་ལྡན་ནི། རྣམ་མཁའ་ཡུལ་གཟུགས་ལ་སྒྱུད། རྒྱུང་གི་ཡུལ་ངེ་ལ་སྒྱུད། མེའི་ཡུལ་རོ་ལ་སྒྱུད།
 རྒྱུང་གི་ཡུལ་སྒྲིལ་སྒྱུད། སའི་ཡུལ་རེག་ལ་སྒྱུད་དོ། རྒྱུ་དུག་ལྡན་ནི། རྣམ་མཁའ་རྩལ་ལས་ཉོན་
 མོངས་པ་ཞེ་སྤང་ཤར། རྒྱུང་གི་རྩལ་ལས་ཉོན་མོངས་པ་ང་རྒྱལ་ཤར། མེའི་རྩལ་ལས་ཉོན་མོངས་
 པ་སྤྱག་དོག་ཤར། རྒྱུང་གི་རྩལ་ལས་ཉོན་མོངས་པ་འདོད་ཆགས་ཤར། སའི་རྩལ་ལས་ཉོན་མོངས་
 པ་གཏི་མུག་ཤར་རོ། རྒྱུན་ལས་སྒྱུད་ལྡན་ནི། ཞེ་སྤང་ལས་མངན་སེམས་གདུག་སེམས་ལོག་པར་ལྷ་
 པའི་ལས་སྒྲིལ་ཤར། ང་རྒྱལ་ལས་ངག་འཁྱུང་ཆོག་རྩལ་སྤྱོད་ཀྱི་ལས་སྒྲིལ་ཤར། སྤྱག་དོག་ལས་
 ཆེ་ཆུང་རྩ་དུང་གསོད་ཀྱི་ལས་སྒྲིལ་ཤར། འདོད་ཆགས་ལས་སེར་སྤྱི་འབྱུང་གེགས་འཛིན་ཆགས་
 ཀྱི་ལས་སྒྲིལ་ཤར། གཏི་མུག་ལས་སྤྱོད་གཙོད་རྒྱ་དང་འདོད་ལོག་ལས་སྒྲིལ་ཤར་རོ། འབྲས་བུའི་ཕུང་
 བོ་ལྡན་ནི། ཞེ་སྤང་ལས་དང་འབྲེལ་བས་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཕུང་བོར་ཤར། ང་རྒྱལ་ལས་དང་
 འབྲེལ་བས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་བོར་ཤར། སྤྱག་དོག་ལས་དང་འབྲེལ་བས་འདུ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་བོར་
 ཤར། འདོད་ཆགས་ལས་དང་འབྲེལ་བས་ཆོར་བའི་ཕུང་བོར་ཤར། གཏི་མུག་ལས་དང་འབྲེལ་

བས་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོར་ཤར་རྒྱུ། འདུ་བའི་ནད་ལྔ་ནི། རྣམ་མཁའི་རྩལ་ལས་ནད་འདུ་བ་རྣམ་
བཞི་ཤར་རྒྱུ། རྒྱུ་གི་རྩལ་ལས་ནད་འདུ་བ་རྒྱུ་ནད་དུ་ཤར། མའི་རྩལ་ལས་ནད་འདུ་བ་
མཁའི་ནད་དུ་ཤར། རྒྱུ་གི་རྩལ་ལས་ནད་འདུ་བ་བད་ཀན་གྱི་ནད་དུ་ཤར། སའི་རྩལ་ལས་ནད་
འདུས་པའི་ནད་དུ་ཤར་རྒྱུ། རྒྱུ་བའི་སྒོ་ལྔ་ནི། རྣམ་མཁའི་རྩལ་ལས་རྒྱུ་བ་རྣམ་བཞི་སྒོ་མོར་
ཤར། རྒྱུ་གི་རྩལ་ལས་རྩལ་ཏེ་རྒྱུ་བའི་སྒོ་མོར་ཤར། མའི་རྩལ་ལས་བྱོད་ལས་རྒྱུ་བའི་སྒོ་མོར་
ཤར། རྒྱུ་གི་རྩལ་ལས་སྒོ་ང་ལས་རྒྱུ་བའི་སྒོ་མོར་ཤར། སའི་རྩལ་ལས་མངལ་ནས་རྒྱུ་བའི་སྒོ་མོར་
ཤར་རྒྱུ། རྒྱུ་བའི་ལམ་ལྔ་ནི། རྣམ་མཁའི་རྩལ་ལས་དབྱུང་བར་འགོ་བའི་ལམ་དུ་ཤར། རྒྱུ་གི་
རྩལ་ལས་ལྷ་དང་ལྷ་མེན་དུ་འགོ་བའི་ལམ་དུ་ཤར། མའི་རྩལ་ལས་རྒྱུ་བ་མི་ཅུ་འགོ་བའི་ལམ་དུ་
ཤར། རྒྱུ་གི་རྩལ་ལས་ཡིད་བདགས་སུ་འགོ་བའི་ལམ་དུ་ཤར། སའི་རྩལ་ལས་བྱོལ་སོང་དུ་རྒྱུ་བའི་
ལམ་དུ་ཤར་རྒྱུ། རྒྱུ་བའི་རིགས་ལྔ་ནི། ཞེ་སྤང་གི་དབང་གིས་དབྱུང་བའི་རིགས་སུ་སྒྲིན། ང་
རྒྱལ་དབང་གིས་ལྷ་དང་ལྷ་མེན་རིགས་སུ་སྒྲིན། སྤག་དྲིག་དབང་གིས་མའི་རིགས་སུ་སྒྲིན།
འདྲོད་ཆགས་དབང་གིས་ཡིད་བདགས་རིགས་སུ་སྒྲིན། གཏི་ལྷག་དབང་གིས་བྱོལ་སོང་རིགས་སུ་
སྒྲིན། ཤར་བའི་ཞིང་ཁམས་ལྔ་ནི། ཞེ་སྤང་དབང་གིས་སྤྱག་བསྐྱེད་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པའི་ཞིང་
ཁམས་སུ་ཤར་རྒྱུ། ང་རྒྱལ་དབང་གིས་དགའ་ལྷན་དང་ཚོད་ལྷན་གྱི་ཞིང་ཁམས་སུ་ཤར་རྒྱུ། སྤག་དྲིག་
དབང་གིས་བསོད་ལྷན་མའི་ཞིང་ཁམས་སུ་ཤར་རྒྱུ། འདྲོད་ཆགས་དབང་གིས་བགྱུར་
ལྷན་གྱི་ཞིང་ཁམས་སུ་ཤར་རྒྱུ། གཏི་ལྷག་དབང་གིས་བྱོལ་ལྷན་གྱི་ཞིང་ཁམས་སུ་ཤར་རྒྱུ། རྒྱུ་
ཁམས་གསུམ་སེམས་ཅན་འཁོར་བར་འབྱུངས་པའི་གཏན་ཆོགས་སོ། རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་དང་མ་
རྒྱུ་གི་རྒྱུ་ལ་བརྟེན་ནས། འཁོར་འདས་གཉིས་སུ་ཤར་ཡང་། གཞི་ཤེས་རིག་གི་རྒྱལ་བོ་བྱང་
ཆུབ་སེམས་ལས་འབྱུང་བའོ། རིག་པའི་རྒྱལ་བོ་རང་ངོ་ཤེས་ན། འཁོར་འདས་གཉིས་ཀྱི་ཐ་སྟངས་
མིང་ཡང་མེད་པའོ། དེ་ནི་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་འབྱེད་ཀྱི་འཁོར་འཁོར།

(ན) ལུས་གནད་རྩལ་འཁོར་འཁོར་ནི། ལས་ཀྱི་དབང་གིས་ལུས་སེམས་འདུས་པའི་དུས།
ཕུང་བའི་ལུས་ནི་རི་རབ་སྒྱུན་བའི་ཚུལ། ཅི་ཏ་རིན་ཆེན་གཞལ་ཡས་གྲར་ཁང་ཚུལ། དོན་སྟོང་
བཞི་ནི་མེ་ཆུ་ས་རྒྱུ་ཚུལ། རྩ་གསུམ་སྟོན་ཤིང་དབག་བསམ་སྟོང་བའི་ཚུལ། འཁོར་འཁོར་བཞི་རི་
རབ་བང་རིམ་ཚུལ། རྩ་ལག་རྣམས་ནི་དབག་བསམ་ཡལ་གའི་ཚུལ། ཡན་ལག་ཉིང་ལག་སྒྲིང་

(མ) བར་དོ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། སྤང་བོ་འདིའི་ཐོག་ཏུ་དམར་ཐག་བཅད་

པས། དབང་བོ་རབ་ནི་བར་དོ་མེད་པར་ཐར་བ་ཐོབ། དབང་བོ་འབྲིང་ནི་འོད་གསལ་གྱི་བར་དོ་
ནས་ཐར་བ་འཐོབ་སྟེ། ཕྱི་མེ་ཆུ་ས་རྒྱུད་གི་སྤང་བ་འགགས་ནས། སྐྱོད་ཟེར་གསུམ་གྱི་སྤང་བ་
འཆར་དྲེ། གདོས་པའི་ལུས་དང་བྲལ་ནས་རིག་པ་རྟེན་མེད་དུ་གནས། དེའི་ཆོ་འདི་ལྟར་སྤང་བ་
ཐམས་ཅད། འོད་ལྡེའི་ཞིང་ཁམས་སུ་འཆར་རོ། །ཟེར་ནི་ཆོ་འབྲུལ་ངེས་མེད་ཟེ་འོག་གི་སྤུང་བྱ་ཁ་
ཕྱིས་པ་ལྟར་དུ་འཆར་རོ། །སྐྱོ་ནི་བོན་ཉིད་སྟོང་བའི་རང་སྐྱོ་འབྲུག་སྐྱའི་ཚུལ་དུ་རྒྱུན་མི་ཆད་པར་
གྲག་གོ། གོམས་ཤིང་འདྲིས་པའི་གང་ཟག་ལ། སྐྱོ་དང་དགྲིལ་འཁོར་རྫོགས་པར་འཆར་རོ། །རིག་
པ་འོད་གྱི་སྐྱོ་ཆོན་གང་གི་འཆར་གཞི་ལ། རང་ལུས་འོད་འདོམས་གང་མདུན་དང་རྒྱབ་མེད་པར་
སྤང་རོ། །དེའི་ཕྱོགས་བརྩའི་ནམ་མཁའ་ལ། ཐེག་ལེ་གྲུར་ཁང་གངས་མེད་པར་འཆར་རོ། །གྲུར་
ཁང་ལྷ་ལྡེའི་དགྲིལ་ན། སྐྱའི་དགྲིལ་འཁོར་ལྷ་ལྷ་འཆར་རོ། །དེ་ནམས་བདག་གི་ཅི་ཉེད་དབྱས་
གྱི་འོད་གྱི་སྐྱོ་ཆོན་གང་གི་འཆར་གཞི་ལས། ཕྱོགས་བརྩའི་ནམ་མཁའ་ལ་དེ་ལྟར་འཆར་བའོ། །
དེའི་ཆོ་མདོན་ཤེས་དུག་དང་རྗེས་དུག་ཤར་ནས་ཐར་བ་ཐོབ་སྟེ། མདོན་ཤེས་དུག་གིས་ཆོ་
ལྷ་ཕྱི་མདོན་པར་ཤེས། ལས་རྒྱ་འབྲས་མདོན་པར་ཤེས། དག་མ་དག་གི་ཞིང་ཁམས་མདོན་པར་
ཤེས། སྐྱོད་ཟེར་གསུམ་ཤར་བའི་ཆོ། བོན་ཉིད་འོད་གསལ་གྱི་བར་དོ་ཡིན་པར་ཤེས། ཆོ་
འདིར་སྐྱ་མས་ངོ་སྤྲད་པས་སྐྱོད་ཟེར་གསུམ་རང་སྤང་ཡིན་པར་ཤེས། རང་ཤེས་རིག་རྒྱལ་བའི་
གནས་ལུགས་མདོན་པར་ཤེས་སོ། །རྗེས་དུན་དུག་ནི། དེ་དང་དུས་མཉམ་པར་འབྲུང་སྟེ། ཐོག་
མར་ཆོ་འཕོས་པ་དུན། དེ་ནས་བར་དོ་ཡིན་པར་དུན། དེ་ནས་རིག་པ་རྟེན་མེད་དུ་གནས་པ་
དུན། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོ་འདིའི་སྤང་བ་དུན་དྲེ། སྐྱ་མ་རྗེས་སུ་དུན། སྐྱ་མས་བརྟེན་པའི་ཡི་
དམ་ལྷ་དང་གདམས་པ་རྗེས་སུ་དུན། གདམས་ངག་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱོད་ཟེར་གསུམ་རང་སྤང་
ཡིན་པར་རྗེས་སུ་དུན། རང་ཤེས་རིག་གི་རྒྱལ་བའི་གནས་ལུགས་རྗེས་སུ་དུན་ནོ། །སྤང་བ་གསུམ་
གྱིས་རྟེན་བྱས་ནས། རིག་པའི་རྒྱལ་བོ་བདག་ཞལ་བདག་གིས་མཐོང་། མ་རིག་འབྲུལ་བ་རང་
སར་སངས། རིག་པའི་རྒྱལ་བོ་རང་ས་ཟེན། རིག་པའི་རྒྱལ་བོས་སྤང་བ་ཟེལ་གྱིས་ནོན་དྲེ། སྤང་
བ་ལ་རང་དབང་ཐོབ་པས། དེ་ལས་སྐྱོ་གསུམ་རང་ཤར་དུ་ཤར་ནས། འགྲོ་བའི་དོན་མཛད་པར་
འབྱུར་རོ། །དབང་བོ་ཐ་མ་ནི། གོམས་པ་རྒྱུད་བའི་སྟོབས་ཀྱིས། བོན་ཉིད་འོད་གསལ་གྱི་བར་དོ་
ལ་ངོ་མི་ཤེས་དྲེ། སྤྲད་པའི་བར་དོ་འཆར་རོ། །ལས་དཀར་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས། སྐྱོད་ཟེར་གསུམ་

ལ་དག་པའི་སྒང་བ་ཤར་ནས། བདེ་འགྲོའི་ལུས་ཐོབ་སྟེ། ལས་ཀྱི་འཕྲོ་འཁྱུད་ནས་ཐར་པ་ཐོབ་
བོ། །གདམས་ངག་གི་སྒྲོར་འཇུག་མ་སྦྱང་བའི་ཐ་མལ་ནམས་ནི། སྤྲོད་ཟེར་གསུམ་རང་སྒང་
ཡིན་པར་མི་ཤེས་ཏེ། དངོས་བོ་དང་མཚན་མར་བརྩུང་ངོ། །དེ་ལ་ཆགས་སྤང་སྒྲོངས་གསུམ་
ཁྱལ་ནས། འཁྱུལ་བའི་སྒང་བ་སྤྲོ་ཚྭ་སྤྲོ་ཤར་ནས། འཁོར་བར་འཁྱུལ་སོ། །དེ་ལྟར་གྲོལ་
འཁྱུལ་གཉིས་ཀྱི་སོ་མཚམས་ནི་བར་དོ་ལ་ཐུག་པའོ། །འདི་ནི་བར་དོ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའོ། །དེ་
ལྟར་གནས་པ་བཞིའི་འཁོར་ལོས། སྐྱུ་གསུམ་སེམས་ལ་རྩྭ་གྱིས་གྲུབ་པར་ཤེས། ཉྱེན་ལྟུང་
ཉེན་འབྲེལ་གྱི་འཁོར་ལོས། འཁོར་འདས་སེམས་ལས་བྱུང་བར་དམར་ཐག་ཆོད། ལུས་གནད་
ཅའི་འཁོར་ལོས། འཁྱུལ་བའི་གཞི་རྩ་ཆོད། བར་དོ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོས། གྲོལ་འཁྱུལ་གྱི་ཤར་
ཕྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །རྩྭ་བརྩྭ་སེམས་ཀྱི་མེ་ལོང་ལས། འཁོར་ལོ་བཞི་སྤྲུགས་ཀྱི་གདམས་པ་
རྩྱེན་སོ། །

ལ་སྤང་དུ་མེད། རང་འབྱུང་ཡེ་ཤེས་ལ་རྟོགས་རྒྱ་མེད། རྟོགས་པའི་ངང་ལ་རྩིས་གདབ་མེད་པ་
ལ། ཁྱོད་སྟོན་གང་ལ་འགོལ། འགོལ་མཁན་རང་འཆལ་བར་འགོ་གསུང་། དེ་ལ་བྱེད་སྤངས་
གྱི་བསམ་པས། འདི་སྤྱལ་བའི་སྐྱེ་ཞིག་འདུག་པ་ལ། ངས་ངག་འཁྱུལ་སྤྱུས། ཨ་ཙ་མ་མནས་ཏེ།
བརྒྱལ་ཐབས་སུ་སོང་། བརྒྱལ་བ་སངས་ནས་བཞུགས་པས། སྤྱལ་བའི་སྐྱེ་དེ་འོད་དུ་ཁོར་རེ་
བཞུགས་གྱིན་འདུག་པ་གཟིགས། ལྷ་ཕྱག་ཕུལ། གསེར་ཕྱེ་ཕུལ་ནས་གདམས་ངག་ལྷ་འཆལ་བྱས་
པས། ཁོང་གི་ཞལ་ནས། ཏ་པི་ཉི་ཙ་ལ་གསེར་གྱི་དགོས་པ་མི་གདའ། འོ་ན་བྱེད་གཤོག་ཐོགས་
འདི་ལ་ཡང་གསེར་གྱི་དགོས་པ་ཡོད་དམ་གསུང་། དེ་ལས་དང་སྤྱལ་བར་ཐུན་པ་གཟིགས་ནས་
སྤྱལ་བ་བྱོན་པའོ། །

དེ་ནས་རྗེ་ཏ་པི་ཉི་ཙ་ལ། རྗེ་སྤང་བཞེར་ཡོད་པོས་གདམས་པ་ཁྱུས་པས། སྤྱལ་བའི་སྐྱེ་
དེས་བྱ་བལ་རྗེས་མེད་དུ་བཞུན་པ་ལགས་སོ། རྗེ་སྤྱལ་བའི་སྐྱེ་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། བྱ་བལ་རྗེས་
མེད་ལ། གནས་པ་གཞིའི་བྱ་བལ་དང་གཅིག་འབྲུག་པ་ལམ་གྱི་བྱ་བལ་དང་གཉིས། མཐར་ཕྱིན་
འབྲས་བུའི་བྱ་བལ་དང་གསུམ་མོ། གནས་པ་གཞིའི་བྱ་བལ་ལ། ཤེས་བྱའི་གཤིས་ལ་བྱ་བལ་མེད།
དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གྱི་འདུག་ཚུལ་ལ་བྱ་བལ་མེད། དངོས་པོ་དང་གནས་ལྷགས་ལ་བྱ་བལ་མེད། དེ་བཞིན་
ཉིད་གྱི་འདུག་ཚུལ་ལ་བྱ་བལ་མེད། འབྲུག་པ་ལམ་གྱི་བྱ་བལ་ལ། དད་པ་ལྷག་གིས་སྐྱེས་པའི་དུས་
ན། འཁོར་བ་ལ་ཞེན་པ་ཡོག་པ་ཡིན་པས། འཇིག་རྟེན་གྱི་བོན་བརྒྱད་ལ་བྱ་བལ་མེད། རྟོགས་པ་
ལྷག་གིས་ཤར་ཡང་། ལས་རྒྱ་འབྲས་བདེན་པས། མི་དགེ་བཅུ་ལ་བྱ་བལ་མེད། སངས་རྒྱས་རང་ལ་
རྟེན་ཀྱང་། གདམས་ངག་འབྱུང་ས་སྒྲ་མ་ཡིན་པས། སྒྲ་མའི་ཕྱགས་དང་འགལ་བ་བྱ་བལ་མེད།
བོན་ཐམས་ཅད་གྱི་རྩ་བ་དཀའ་ཕྱབ་ཡིན་པས། སྤྱིད་སྤྱུག་གི་གདམས་ཁ་བྱེ་བལ་མེད་གསུངས་སོ། །
མཐར་ཕྱིན་འབྲས་བུའི་བྱ་བལ་མེད་ལ། གདམས་པ་ཆོག་གཅིག་གིས་དོན་གྱི་གདེང་ཐོབ་པས། ཐ་
སྤྱིད་གྱི་སྒོ་སྤྱོད་ལ་བྱ་བལ་མེད། འདུག་ཚུལ་ལ་ཡིད་ཆེས་ནས། ས་ལམ་ལ་ཚོལ་སྤྱོད་བྱ་བལ་མེད།
བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་དངོས་པོ་སྟོང་ན། བག་ཆགས་ལ་གནས་པ་བྱ་བལ་མེད། རིག་པ་ཕྱོགས་མེད་
དུ་ཤར་ན། ཕྱོགས་དང་རིས་སུ་བྱ་བལ་མེད་གསུངས་སོ། གནས་པ་གཞིའི་བྱ་བལ་མེད་ལ་གདམས་པ་
བཞི། དམུ་ལྷགས་ཡིན་པས་བཟོ་མི་བྱེད་པའི་གདམས་པ་དང་གཅིག་འབྲུག་ཡིན་པས་མི་
གདམས་པ་དང་གཉིས། རང་ཆས་ཡིན་པས་མི་བཙོས་པ་དང་གསུམ། ཉག་གཅིག་ཡིན་པ་མི་

སྤེལ་བ་དང་བཞིའོ། །འཇུག་པ་ལམ་གྱི་གདམས་ངག་ལ། རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཟེར་གྱིན། ཐོ་ཙ་
 དང་ཏྲ་མ་ཆོལ་དུ་བྱེད་ན། རྣལ་འབྱོར་གྱི་གོལ་ས་ཡིན། བྱར་མེད་ཟེར་ནས་དགེ་བཅུ་ནན་གྱིས་
 འགག་ན། རྣལ་འབྱོར་གྱི་གོལ་ས་ཡིན། རྫོགས་སོ་ཟེར་ནས་རང་སེམས་ཐ་མལ་དུ་འཛིག་ན།
 རྣལ་འབྱོར་གྱི་གོལ་ས་ཡིན། ཆགས་ཐུང་ཁ་མ་བྱི་བར་ཅི་བྱས་པ་མི་སྟོ་བ་སྐད་ཟེར་ན། རྣལ་
 འབྱོར་གྱི་གོལ་ས་ཡིན། དགོན་པར་བཟུང་ནས་ཤེས་པ་ཁ་ཡན་དུ་གཏོང་ན། རྣལ་འབྱོར་གྱི་གོལ་
 ས་ཡིན། མཁས་པའི་གདམས་ངག་བོར་ནས། རང་འཐད་དང་ཤེས་ཚུལ་བྱེད་ན། རྣལ་འབྱོར་གྱི་
 གོལ་ས་ཡིན། གནས་ལུགས་གཏན་ལ་མ་ཐབ་པར། ཁ་ལ་སྟོང་བ་སྟོང་བ་ཟེར་ནས། རོ་ཉལ་མགོ་
 བཏུམས་སུ་ཐོང་ན། རྣལ་འབྱོར་གྱི་གོལ་ས་ཡིན། དེ་རྣམས་འཇུག་པ་ལམ་གྱི་གདམས་པ་ལགས་
 སོ། །མཐར་ཕྱིན་འབྲས་བུ་ཡི་གདམས་ངག་ལ། ཡིད་ལ་འདོད་པ་མེད་པས་སྦྱིན་པ་གཏང་བེན།
 ཙོག་གིས་བཞག་པས་ཡེ་ཤེས་ཤར་བེན། རེ་བ་མེད་པས་འབྲས་བུ་ཐོབ་བེན། ཅི་ཡང་མ་བྱས་པས་
 སྦྱིབ་པ་དག་བེན། དེ་མཐར་ཕྱིན་འབྲས་བུ་ཡི་གདམས་པ་ལགས་སོ། །དེ་སྐད་ཏ་པི་ཏི་ཙ་ཡིས་
 གསུངས་པས། གྱུར་སྤངས་སྤང་བཞེར་ལོད་པོས་གོ་ནས། སྤྲ་ཆོགས་ཀྱི་སྤང་བ་ཙ་བྱལ་དུ་རྫོགས་
 ཏེ། སྤྲ་མ་ཐུགས་རྩེ་རེ་ཆེ་མཐོ་བ་ཞིག་རྒྱུད་ལ་ཤར། འཁོར་གསུམ་ཡོངས་དག་ཉིད་ལ་འབུལ་
 ཟུང་པས། ཁོང་གི་ཞལ་ནས་ང་རྩོམ་གསུང་བྱ་འཕུར་བ་དང་འབྲུ་བ་ལ། འཁོར་གསུམ་ཡོངས་
 དག་གིས་དགོས་རྒྱུ་མི་གདའ་གསུངས། ཅིས་ཀྱང་གདམས་ངག་ཞུ་འཆོལ་བྱས་པས། གདམས་
 ངག་གི་སྟོང་དུ་བྱུང་བ་དང་། འདུལ་བའི་དུས་ལ་བབ་པ་ཡིན་གསུངས་ནས། གདམས་ངག་
 གནང་བ་ལགས་སོ། །ཁྱོདས་པ་རྣམས་སྟོམ་དང་བྲལ་ནས། སྟོར་བ་ཀྱི་གདམས་ངག་ཡིན་གྱི།
 ཤེས་པ་སྟོམས་ལ་ཉོན་ཅིག བྱ་བྲལ་རྩེས་མེད་འདི་ལ་བཤད་ལུགས་རྣམ་པ་གསུམ་ཡིན་ཏེ། ཡེ་རི་
 བཞིན་མར་བཤད་པ་དང་གཅིག གནས་ལུགས་དང་སྦྱར་ཏེ་བཤད་པ་དང་གཉིས། གང་ཟག་སྟོ་
 དང་སྦྱར་ཏེ་བཤད་པ་དང་གསུམ་མོ། ཡེ་རི་བཞིན་མར་བཤད་པ་ལ། ཡིན་པ་ལ་ཡིན་པར་ཤེས་
 པ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་མི་འབྲལ་བ་ཡིན། གནས་ལུགས་སུ་བཤད་པ་ལ། གཞི་རི་བཞིན་མ་
 བཙོས་པ་ཡིན། ལམ་རི་བཞིན་མ་སྤྲད་པ་ཡིན། འབྲས་བུ་རི་བཞིན་མ་བཙོས་པ་ཡིན། མ་བཙོས་
 པའི་སྟེང་དུ་མ་བསྐྱད་པར་བཞག མི་དམིགས་པའི་ངང་ལ་ཙོན་ནེས་ལེར་བཞག་པ་ཡིན།

གང་ཟག་གི་སྟོ་དང་སྦྱར་ཏེ་བཤད་པ་ལ། སྟོར་བ་འབྲིང་ཐ་མ་གསུམ། རབ་སེང་གེ་ཁ་

སྤྲོད་ཀྱི་དགོངས་པ། འབྲིང་ལྷན་སེམས་ཅུ་བཅུ་དུ་བཞག་པ། ཐ་མ་རྒྱུན་མེད་ཀྱི་ངང་དུ་རང་ས་
 ཅུ་བཞག་པའོ། རྒྱུད་ཅེས་བྱ་བ་ནི། ཐོག་མ་ནས་ཐ་མ་ཅུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སུ་ཆུ་རྒྱུན་མ་ཆད་
 པས་རྒྱུད་ཅེས་བྱའོ། རྒྱལ་བོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། གང་གིས་ཀྱང་འགྲན་དུ་མེད་པས་རྒྱལ་བོ་ཞེས་བྱའོ། །
 བྱ་བལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། སྒྲིའི་ཅིས་གདབ་དང་བལ་བས་བྱ་བལ་ཞེས་བྱའོ། རྗེས་མེད་ཅེས་བྱ་བ་ནི།
 གང་ནས་ཀྱང་འོང་བའི་ཁྱད་པས་རྗེས་མེད་ཅེས་བྱའོ། རྒྱགས་ལ་འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་
 རྒྱུད་ཅེས་བྱའོ། རྒྱགས་ལ་ཅིས་གདབ་མེད་པའི་ཕྱིར་རྒྱུད་ཅེས་བྱའོ། རྟེན་རྒྱུད་ཆེ་བའི་ཡོན་
 ཏན་ནོ། བྱ་བལ་གྱི་གཏན་ཆོག་ནི། རྒྱ་མ་མཆིས་པས་བྱ་བལ། རྒྱུན་མི་འདུག་པས་བྱ་བལ།
 ཅིས་གདབ་མེད་པས་བྱ་བལ། མིང་གང་དུ་ཡང་གདགས་སུ་མེད་པས་བྱ་བལ། རྗེས་མེད་ནི།
 དང་པོར་འོངས་མི་འདུག་པས་རྗེས་མེད། ད་ལྟ་འདུག་མི་འདུག་པས་རྗེས་མེད། ཐ་མར་འགོ་
 ས་མི་འདུག་པས་རྗེས་མེད། ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་མེད་པས་རྗེས་མེད། སྒྲིའི་པ་བསྒྲིའི་དུ་མེད་པས་རྗེས་མེད།
 སྤྲོད་པ་སྤྲོད་དུ་མེད་པས་རྗེས་མེད། འབས་བྱ་བསྐྱབ་དུ་མེད་པས་རྗེས་མེད། སྒྲོ་དང་དངོས་པོ་
 མེད་པས་རྗེས་མེད། འཆི་བྱ་སྦྱེས་མ་སྦྱོང་པས་རྗེས་མེད། དེས་ན་སེམས་མ་མཐོང་བས་ལྟ་བུ་མ་
 མཆིས་པ་ལགས་སོ། སེམས་ལ་ངོས་བཟུང་མ་མཆིས་པས། སྒྲིའི་པ་ཡང་མ་མཆིས་པ་ལགས་
 སོ། རྟེན་ཀྱང་བྱ་བུ་མ་མཆིས་པས། ཅུ་ལ་ཞིང་སྐྱབ་པ་བྱ་བུ་མ་མཆིས་པ་ལགས་སོ། རྟེན་སྒྲིའི་
 དང་མི་སྒྲིའི་གཉིས་ཅི་ཡང་བྱ་བུ་མ་མཆིས་པ་ལགས་སོ། སྦྱོང་མ་སྦྱོང་བས་འཆི་མི་སྤྲོད་པ་ལགས་
 སོ། རྟེན་ན་སངས་རྒྱས་ལ་རེ་མ་ཆེ། སེམས་ཅན་ལ་དོགས་མ་ཆ། སངས་རྒྱས་སྐམ་ལྟེ་མ་
 མཛད། སེམས་ཅན་སྦྱིན་ཏེ་མ་བཅོས། གཞི་དངོས་མེད་ལ་སངས་རྒྱས་སྐམ་ལྟེ་མཛད་དུ་མེད།
 དེས་ན་སེམས་ལ་སངས་རྒྱས་མི་རེ། སེམས་ནི་གང་ནས་ཀྱང་མ་འོངས་པ་ལགས་སོ། སེམས་ལ་
 སེམས་སུ་གདགས་སུ་མ་མཆིས་པ་ལགས་སོ། སེམས་ལ་དཔེ་གང་གིས་ཀྱང་མཆོན་དུ་མེད་པ་
 ལགས་སོ། སེམས་དེ་བཀའ་ཡང་མ་ཡིན། ལྷང་ཡང་མ་ཡིན། དཔེ་གང་གིས་ཀྱང་མཆོན་དུ་མ་
 མཆིས་པ་ལགས་སོ། རྟེན་བྱེད་ཀྱན་ན་རེ། མ་ཡེངས་པ་མི་སྤང་བ་ཟེར་གྱིན་འདུག་ན། སྤང་པས་
 ཅི་སྟོ། ཡེངས་སུ་ཡེངས་རྒྱུ་མི་འདུག་ སྤང་རྒྱུ་དངོས་པོ་འདུག་གས། དེས་ན་སེམས་མ་མཐོང་
 བས་ལྟ་ཤེས་སམ། སེམས་ངོས་བཟུང་མེད་པར་སྒྲིའི་པ་འོང་ངམ། སེམས་ལ་སྤྲོད་རྒྱུ་ཡོད་པ་ཤེས་
 སམ། སེམས་ལ་དངོས་པོ་མེད་པར་འབས་བྱ་རི་འདྲ་བ་ཞིག་བསྐྱབ། དེས་ན་ལྟ་སྒྲིའི་སྤྲོད་པ་

འབྲས་བུ་ཟེར་ཏེ། མིག་ཅེར་རེ་བ་ལ་རྩལ་ཡིན། སངས་རྒྱལ་སྤྱི་མེ་འདུག་པས། སེམས་ཅན་དུ་
 འགྲོ་བའི་དོན་མི་གང་ལ། ཅིའི་ཕྱིར་ན། ངོ་བོ་ལ་གྲུབ་རྒྱུ་མི་འདུག་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སེམས་ཅན་
 གྲུང་པར་མ་བཟ། རང་ལ་སྟོན་ལ་ཞེག རང་གི་རང་སོ་ཚུགས་ཤིག རང་སོ་མ་ཚུགས་ན་འཁོར་
 བར་འབྱམས། འཁོར་བ་དང་ཟུང་ན་ལས་འདས་པ་བྱ་བ་ནི། འཁོར་བ་ནི་མ་རྟོགས་པས་འཁོར་
 བ་ཡིན། ཟུང་ན་ལས་འདས་པ་ནི་རྟོགས་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན། རྟོགས་པ་དང་མ་རྟོགས་པའི་ངོ་
 བོ་གཅིག་ལས་མེད་དེ། མ་རྟོགས་པ་ན་མས་ཀྱིས་སེམས་དངོས་མེད་ལ་རྩོལ་སྤྱོད་བྱ་བར་མཐོང་།
 བྱ་བལ་གཅིག་ཆད་དུ་མ་རྟོགས་པས་ཉེས། འཁོར་བ་རྒྱུ་མེད་དུ་མ་རྟོགས་པས་ཉེས། སེམས་ལ་
 འཁོར་བའི་རྒྱ་དང་རྒྱུ་གང་ཡང་མེད། དངོས་མེད་ཡིན་པས། ལུས་ལ་འཁོར་བའི་རྒྱ་མ་མཆིས་
 སོ། ། གྲུན་བཏགས་བཅའ་བོ་རུ་འདུག་པས། དེས་ན་སེམས་སུ་ཡང་མིང་མ་བཏགས་ཤིག ལྷ་
 བར་ཡང་མིང་མ་བཏགས་ཤིག སྒྲིམ་པར་ཡང་མིང་མ་བཏགས་ཤིག་བཏགས་པས་ཆགས། ཆགས་
 པས་འཆིང་། བཅིངས་པས་གོལ། གོལ་བས་འབྱམས་པ་ཡིན་གསུང་། རྣལ་འབྱོར་བ་ཐམས་ཅད་
 སེམས་ལ་སངས་རྒྱལ་ཡིན་ཟེར་གྱིན་འདུག་སྟེ། སེམས་ལ་དངོས་པོ་མཚན་མ་ཅི་ཡང་མ་མཆིས་པ་
 ཅིག་ལགས། སངས་རྒྱལ་བྱ་བའི་རྒྱ་མ་མཆིས། སངས་རྒྱལ་ལ་རེ་བ་མེད་པས་སྒོ་ཐག་ཆོད།
 སེམས་ཉིད་ཐ་སྟངས་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པ་ཞིག་འདུག་པས། སེམས་ཅན་དུ་རེ་བའི་དོགས་པ་
 ཟད། དེས་ན་རེ་དོགས་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་དུས་ན། སེམས་མ་མཐོང་བའི་ལྷ་བ་བྱ་བའི་
 མིང་ཡང་མེད། དེས་ན་ཕྱོགས་རིས་བྱ་བའི་མིང་ཡང་མེད། སེམས་ལ་འོང་ས་མེད་པས་གནས་ས་
 མེད། འོང་ས་མེད་པས་གཞི་མ་མེད་ངོ་ཤེས། གནས་ས་མེད་པས་རྗེས་མེད་ངོ་ཤེས། འགྲོ་ས་མེད་
 པས་ངོས་བབྱུང་དང་བྲལ་ངོ་ཤེས། དེས་ན་གང་དུ་ཡང་མ་སྤྱང་བར། གང་དུ་ཡང་མི་སྤྱང་བ།
 གང་དུ་ཡང་མི་གཟིགས་གང་དུ་ཡང་མ་སྤྱངས། གང་དུ་ཡང་མ་ཆད་པ་ཡིན་པས། ལྷ་བ་དེ་ལམ་
 ཁའི་པ་འོང་དང་འདྲ་སྟེ། གང་ལ་ཡང་ཕྱོགས་རིས་འོང་ས་མི་གང་ལ། གང་དུ་ཡང་རྒྱ་མ་ཆད་པ་
 ཡིན་པས། ཕྱིས་གང་ལ་འོང་ས་མི་གང་ལ། ལྷེང་འོག་ཕྱོགས་རིས་མཐའ་དབུས་གང་ཡང་མེད་
 དེ། རྣམ་མཁའ་དང་འདྲ་སྟེ། རྣམ་མཁའ་ལ་མཐའ་དབུས་འོང་ས་མི་གང་ལ། མིང་གང་དུ་ཡང་
 གང་གས་སུ་མ་མཆིས་པས། ཕྱིས་གང་ལ་འོང་ས་མི་གང་ལ། དེས་ན་སེམས་བྱ་བ་ཅིའི་ཕྱིར་ན་
 འདོགས། སེམས་སུ་གང་གས་སུ་མེད་པ་ལ། སེམས་སུ་བཏགས། བཏགས་པས་གོལ། སེམས་བྱ་བ་

ནི། ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པ་ལགས་སོ། བྱ་བལ་སྒོ་འདས་རྗེས་མེད་བྱ་བའི་ལས་དང་།
ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པ་ལགས་སོ། དྲན་པ་ཐམས་ཅད་ཚ་བལ་དུ་འདོད། དྲན་པ་ལ་
ཚ་བ་མི་འདུག་པས། འོང་ས་འཇ། གནས་ས་འཇ་འགྲོ་ས་མི་འདུག་པས། དྲན་པ་ཚ་བལ་དུ་
འདོད་པ་ལགས་སོ། །

སྒོ་དང་དངོས་པོ་གཉིས་པོ་འདི། སྒོ་ལ་དངོས་པོ་འབྱུང་ངམ། དངོས་པོ་ལ་སྒོ་འབྱུང་། སྒོ་
ལ་དངོས་པོ་འོང་ས་མི་འདུག་ ཅིའི་ཕྱིར་བྱ་བ་མི་སྦྲེ་བ་དང་འདྲ་སྟེ། དངོས་པོ་ལ་སྒོ་འོང་བར་མི་
རིགས་ཏེ། དངོས་པོ་བྱ་བ་རང་ཡང་མེད་པ་བྱ། སྒོ་འོང་ས་མི་འདུག་ཅམ་ན། སྒོ་ལས་ཡེ་ནས་
འདས་ནས་འདུག་ སེམས་དང་སེམས་ཉིད་གཉིས་པོ་འདི། སེམས་ལས་སེམས་ཉིད་བར་ཡང་
མི་འདུག་པས། སེམས་སྒྲོང་བ་ཡིན་པར་ཡེ་ནས་གསལ། བདག་དང་གཞན་གཉིས་པོ་དེ། བདག་
གི་ངོ་བོ་མ་རྟེན་ཅམ་ན། གཞན་ལ་འོང་ས་མི་འདུག་པས། བདག་མེད་ཡིན་པར་ཡེ་ནས་གསལ།
གཅིག་དང་གཉིས་པོ་དེ། གཅིག་གི་ངོ་བོ་མ་རྟེན་ཅམ་ན། གཉིས་ལ་འོང་ས་མི་འདུག་པས།
གཉིས་མེད་ཡིན་པར་ཡེ་ནས་གསལ། ཡིན་དང་མིན་པ་གཉིས་པོ་དེ། ཡིན་པའི་ངོ་བོ་མ་རྟེན་
ཅམ་ན། མིན་པ་ལ་འོང་ས་མི་འདུག་པས། ཡིན་མིན་གྱི་ཆེས་གདབ་ཡེ་ནས་ཟད། དེས་ན་ལྟ་
བ་བཟླ་བ་མེད། སྒོ་མ་པ་བསྒོ་མ་དུ་མེད། བྱ་བའི་ལས་ཐམས་ཅད་དང་བལ་ནས་བྱ་བལ་ཡེ་ནས་ཡིན།
དེ་གང་ལ་ཡང་མི་བཟླ། གང་ལ་ཡང་མི་སྒོ་མ། གང་དུ་ཡང་མ་ངེས། གང་དུ་ཡང་མ་བྱུང། གང་དུ་
ཡང་རྒྱ་མ་ཆད་པས་ཐམས་ཅད་རང་གོ་ལ་དུ་སངས་པས། རྗེས་མེད་ཡེ་ནས་ཡིན། གང་ལྟར་
བཤད་ཀྱིན། ཇི་ལྟར་བྱས་ཀྱང་སྒྲོང་བ་དངོས་མེད་ཡིན། དེས་ན་ཕྱོགས་རིས་མཐའ་དབྱས་གང་
ཡང་མ་མཆིས་པས། ལྟ་བ་ལ། ལྟ་བ་དང་མི་ལྟ་བ་བྱ་བའི་སྒྲོ་མི་འབྱུང་། སྒོ་མ་པ་ལ། སྒོ་མ་པ་དང་
མི་སྒོ་མ་པ་བྱ་བའི་ཐ་སྙད་མི་འབྱུང་། སྤུལ་བའི་སྤུ་དེས་ན་རེ་བཀའ་ལྷང་བདེན་པ་འདྲ་ན་ཡང་།
བྱང་སེམས་གཤམ་པ་དགུ་བསྒྲོར་ན་མར་ལ། ཡབ་སྐུས་གཉིས་མཇལ་བའི་དགོངས་པའི་དུས་སྟེ།
ཐ་སྙད་མ་མཆིས་མ་བཙལ། རྩོལ་དང་བལ་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། འོན་ཏེ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་
དགོངས་པ་ཡིན་ངོ་ཤེས། ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་ཡང་མེས་པོ། རབས་ཆད་པོའི་དགོངས་པ་ཞེས་བྱ་
བ་འཁོར་བ་ལ་བྱེ་མིག་མི་ལྟ་བ་ཡིན། ཉམས་དགའ་མི་བྱེད་པ་ཡིན། འདི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
དགོངས་པ་ཡིན་ངོ་ཤེས་གསུངས་སོ། །ཁྱེད་སྤངས་ཆེན་པོ་དེ། ཞག་གཅིག་ལ་རྟོགས་པ་རྒྱུད་ལ་

སྟོན་པར་གྱུར། གྱེར་སྤངས་ཆེན་པོའི་ཞལ་ནས་རྗེ་སྤྱལ་བའི་སྐུ་ཉམས་ཅི་ཙམ་ཞིག་ཤར་ནས་བརྟན་
 པ་ཐོབ་ཟེན་པ་ཡིན་ཞུས་པས། སྤྱལ་བའི་སྐུའི་ཞལ་ནས། ཆོ་རབས་གོང་ནས་སྤངས་པ་ཞིག་གྱུང་
 འདུག། སྤྱི་མའི་ཉམས་དང་བརྟུང་པ་ནམས་ཀྱིས་གདམས་ངག་ཐུགས་སྤྲུང་པ་ཞིག་གྱུང་འདུག་
 པས། དེ་ལ་ཉམས་བརྟན་པ་ཐོབ་པ་དང་། ཉམས་ཐོད་བཀལ་དུ་ཤར་བ་གཉིས་ཡིན་གསུང་།
 ཉམས་བརྟན་པ་ཐོབ་པ་ནི། གཅིག་ཕུར་སྔོད་པ་དང་། གཅིག་ཕུར་འབྱམས་པ་གཉིས་ཡོད་དེ།
 གཅིག་ཕུར་སྔོད་ན། ལྷ་གདེང་། གནས་གདེང་། འཆོ་གདེང་གསུམ་ཡིན། ལྷ་གདེང་ལ་ཕྱོགས་
 རིས་བྲལ་བ་ཞིག་ཡིན། གནས་གདེང་ལ་འཇིག་པ་དང་། འདྲ་འཛོམས་ཅིང་ཆ་གང་སྟོམས་པ་
 ཞིག་ཡིན། འཆོ་གདེང་ལ་འཆོ་བ་གཞན་ལ་རག་མ་ལུས་པ་ཞིག་ཡིན། དེའི་དུས་སྤྱི་གདམས་ངག་
 ཆོག་ཏུ་མ་བཟུང་བ། ཆོག་དོན་ལ་བཞག་པ། དོན་ཉམས་སྤྲུང་བ། ཉམས་རྗེས་མེད་དུ་གྱུར་
 བ་དང་། ཉམས་གཏན་ལ་དབབ་པ་ཡིན། གཅིག་ཕུར་འབྱམས་ན། ལུས་ཀྱིས་ཆ་གང་ཐུབ་པ།
 ངག་གིས་བཀྲོས་སྒྲིམ་ཐུབ་པ། སེམས་ཀྱིས་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཐུབ་པ། འདྲིས་མེད་ཤེས་མེད་ཀྱི་ཡུལ་ལ་
 འབྱམས་གྱུང་། ཆགས་སེམས་ཀྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་མེད་པ། འཆོ་བ་བྱ་ཆོལ་དུ་བྱེད་པ་མན་ངག་
 གདངས་སྤྲུང་པ། དུར་ཁོད་དུ་སྟོན་པ་ལྟར་རྒྱག་པ། བགས་ཁོད་དུ་གཅན་གཟན་ལྟ་བུར་རྒྱག་
 པ། འདྲིས་ལ་ཞེན་པ་མེད་པ་ལམ་ཁའི་ཕ་བོང་དང་འདྲ་བ། འབྲུར་ལ་མ་རྟེན་པ་མེད་ཏེ་ག ལྷ་
 དུམ་འབར་བ་དང་འདྲ་བ། འཁོར་བའི་གསེབ་ཏུ་འདུག་གྱུང་འཁོར་བའི་སྟོན་གྱིས་མ་གོས་པ།
 དདུལ་ཆུ་ས་ལ་བོ་བ་འདྲ་བ་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་སྟོན་གྱིས་མ་གོས་པ། གསེར་བཙོ་མ་ལ་
 གཡལ་མེད་པ་འདྲ་བ། ཉམ་ང་མེད་པ་སེང་གའི་བྱ་དང་། དཔའ་རྩལ་དང་ཐུན་པ་སྟག་མོ་རྩལ་
 རྫོགས་པ། སྟོང་བོའི་སྟོབས་དང་ཐུན་པ་སྤང་བོ་ཆེ་དང་། རྟོག་པ་མེད་པ་མི་རོ་དང་འདྲ་བ།
 གཅིག་ཕུར་འབྱམས་དུས་ན། ཉམས་དེ་ཆོ་རང་ལ་ལྷག་ཤར་ན། ཉམས་བརྟན་པ་ཟེན་པ་ཡིན།
 ཅི་བྱེད་གྱུང་མི་སྟོ་དེ་ཁོ་ནའོ། །ད་ཉམས་ཐོད་ཀལ་དུ་ཤལ་པ་ལ། སྤང་ཞིང་སྤྱིད་པས་བསྐྱེད་པའི་
 བོན་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ཕྱི་ནང་སྔོད་བརྟུང་གིས་བསྐྱེད་པའི་བོན་འདི་དག་ཐམས་ཅད།
 འཁོར་བ་དང་ཐུང་ན་ལས་འདས་པས་བསྐྱེད་པའི་བོན་འདི་དག་ཐམས་ཅད། བཀའ་ལུང་
 བདེན་པས་བསྐྱེད་པའི་བོན་འདི་དག་ཐམས་ཅད། དེ་ནམས་ཐམས་ཅད་ཆོག་ཙམ། མིང་ཙམ་
 བརྒྱ་ཙམ། ཐ་སྟངས་ཅན་དུ་ཤེས་པས། ཐམས་ཅད་དབྱིངས་སུ་རུབ། སྟོ་གང་གི་རྗེས་སུ་མ་

འབྲངས་བ་ཡིན། འདྲ་ཤེས་ཚུར་རོལ་གྱི་བོན་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། ཟස་མ་ཉ་བུའམ། མིག་
ཟස་ཉ་བུའམ། གཞའ་ཚོན་ཉ་བུའམ། ན་བུན་ཉ་བུར་ཤེས་པས། གང་ལ་ཡང་བདེན་པར་མི་
འཇིན། གང་ལ་ཡང་ཡང་དག་པར་མི་ཉལ། །དྲན་རིག་གི་ངོ་བོ་ཐམས་ཅད་འདི་སྟོ་ཡིན་པས།
སྟོ་རྩུན་དུ་ཤེས་པས། གང་ལ་ཡང་མི་སྟོ་བ་པ་དང་། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཐ་མི་དད་པས། ཉེ་རིང་
དང་བཟང་ངན་དུ་མི་བྱེད་པ་དང་། དེ་ལྟར་ཤེས་ཅམ་ན། རང་འབྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་ངོས་ཟེན་པ་
ཡིན། བཟོད་ཉམས་ཐོད་བཀལ་དུ་ཤར་བ་ཡིན། བཟོད་བརྟན་པ་ཟེན་པ་ཡིན་གསུང་། གྱེར་
སྤངས་ཉིན་ཞག་ལྔ་ནས་གདངས་ཐོབ་པའོ། །ཡང་རྩེ་སྤུལ་བའི་སྤྱ་ཡིས་གྱེར་སྤངས་ལ་གདམས་པ།
རང་ཉམས་ཐྱོང་དང་ལྷན་ཡང་སྤྲ་མ་དམ་པ་བཞེན་ཅིག གདམས་དག་འབྱུང་ས་སྤྲ་མ་ཡིན་ནོ། །
རང་ལུས་མཚོད་ན་སྤུལ་བའི་སྤྱ་ཡིན་ནོ། །ཉམས་ཐྱོང་སྤྱོད་ཤིག་འཁོར་བ་ལ་ཞེན་པ་སྒྲིག་པ་
ཡིན་ནོ། །རང་སེམས་ལ་སྟོས་ཤིག སངས་རྒྱས་པ་ཡིན་ནོ། །དུག་ལྔ་ཚོམས་ཤིག ཡེ་ཤེས་ལྔར་
འབྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །གནས་ལུགས་གཏན་ལ་ཕོབས་ཤིག དེས་པའི་ཤེས་པ་ཁོང་ནས་འཆར་བ་
ཡིན་ནོ། །ཤེས་རབ་གྱི་མིག་གིས་སྟོས་ཤིག རང་བཞིན་གསལ་བར་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །མ་བཙས་
པའི་ངང་ལ་སྟོམས་ཤིག ཚུལ་མེད་གྱི་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེ་འདྲོད་ཤུགས་གྱིས་སྤངས་
ཤིག ཡོན་ཏན་རྒྱུད་ལས་སྤྱེ་བ་ཡིན་ནོ་གསུང་། ལྷན་བརྒྱུད་སེམས་གྱི་མེ་ལོང་ལས། རྩེ་སྤུལ་བའི་
སྤྱ་ཡིས། རྩེ་སྤང་བཞེར་ལོད་པོ་ལ་གདམས་པ་རྫོགས་སོ། །

རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་ཞང་ཁུང་སྟན་ཆུང་ལས་མན་ངག་
ལེའུ་བརྒྱད་པ་བཞུགས།

༼༩༽

ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་རང་རིག་ཁྱབ་བདལ་རྫོགས་པ་ཆེ་ལ་ཕྱག་འཛལ་ལོ། །ཁྱེད་སྤངས་ཆེན་
པོ་སྤང་བཞེར་ལོད་པོ་དེ། མཚོ་སྒྲིང་གི་དོ་ལ་དགོངས་པར་བཞུགས་ཡོད་ཅེས་ན། མདུན་གྱི་ནམ་
མཁའ་ལ་རྗེ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ། ཏ་པི་ཉི་ཅ་དེ་སྐྱེ་བྱེད་མ་མེད་པ་ཤེལ་དཀར་དྲངས་པ་ལྟ་བུ། རང་
འབྱུང་རིག་པའི་སྐྱེ་ལ་རྒྱན་མེད་པ་གཅེར་བྱས་བཞུགས་པ་མཐོང་སྟེ། དད་གུས་མོས་པ་དཔག་ཏུ་
མེད་པར་སྐྱེས་ནས། བསྐྱོར་བ་བྱས་ལྟ་བུ་ཕྱག་འཛལ། རྗེའི་ཞལ་ནས་འདི་སྐད་གསུངས། སྐལ་ལྷན་
རིགས་ཀྱི་བུ། ཆེ་རབས་གོང་ནས་སྤངས་པའི་ལས་འཕྲོ་ཅན། དེས་པའི་དོན་བསྟན་དབང་པོ་མ་
ཡིངས་བརྟན་པར་ཉོན། ཕྱི་རབས་སྐལ་ལྷན་མ་ཞོར་ལམ་ལ་འཁྲིད་པའི་ཕྱིར། ཟབ་མོའི་མན་
ངག་གདམས་པ་ཁྱོད་ལ་བསྟན། བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་བོན་གྱི་ཡང་བཅུད། མཐར་ཐུག་རྫོགས་པ་
ཆེན་པོ་བོན་གྱི་ཡང་ཅེ། བདེར་གཤེགས་དགོངས་ཆུང་དགྲའི་མན་ངག་ གང་ཟག་ཉི་ཤུ་ཅ་
བཞིའི་སྟན་བརྒྱད། རྒྱད་ཀྱི་ཅ་བ་ལུང་གི་སྟོང་པོར་བྱུང་། མིག་དང་འདྲ་བའི་མན་ངག་དམ་པ་
འདི། ཕྱི་རབས་སྐལ་ལྷན་བོན་སྐྱེའི་ས་ལ་བཀོད་ཕྱིར་བདག་གིས་བཤད། རིགས་ཀྱི་བྱ་དེའི་ཕྱིར་
ན། གདམས་པ་འདི་ནི་ཀུན་གཞི་ངོས་འཛིན་པའི་མེ་ལོང་། ཡེ་ཤེས་ལྷག་གིས་མཐོང་བའི་སྟོན་
མེ། རིག་པ་གཅེར་གྱིས་མཐོང་བའི་མན་ངག་ འབྲུལ་བ་རྩད་ནས་གཙོད་པའི་སྟ་རེ། གནས་
ལུགས་མཚུབ་ཚུགས་སུ་སྟོན་པའི་སྟོང་གཏམ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཉིད་གཤིས་ཀྱི་གནས་
ལུགས་གཞིའི་མན་ངག་དང་། རང་རྒྱུད་ལ་སངས་རྒྱས་མངོན་སུམ་དུ་གནས་པའི་མན་ངག་དང་།
བོན་སྐྱེའི་ངོ་བོ་རང་ལ་གནས་པའི་མན་ངག་དང་། སྐྱེ་མེད་བོན་སྐྱེའི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པའི་
མན་ངག་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཁམས་ངོ་སྟོན་གྱི་མན་ངག་དང་། སངས་རྒྱས་རང་བཞིན་

ལྷ་བའི་མན་ངག་དང་། ལ་བསྐྱེད་ཐེག་ཆེན་སྒྲོམ་དུ་མེད་པའི་མན་ངག་དང་། བར་དོའི་འཕྲང་ལ་
དབང་བོ་རབ་འབྱིང་ཐ་མའི་གོལ་ཚུལ་གྱི་མན་ངག་དང་། བརྒྱུད་ཀྱིས་འབྲུལ་བ་ཚད་ནས་གཙོད་
ཅིང་སངས་རྒྱས་མཛོན་དུ་གྱུར་བའི་གདམས་པ་བསྟན་པའོ། །ས་མ་ཡ།

ཀུན་ཏུ་བཟང་བོ་རང་རིག་ཡེ་སངས་རྒྱས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །སེམས་ཉིད་གཤེས་ཀྱི་གནས་
ལྷགས། གཞིའི་མན་ངག་བསྟན་པ་ནི། རི་རབ་ཀྱི་རྩེ་མོའི་གོང་ཁྱེར་གཉིས་ན། མི་རྒྱུད་ལྔ་
བཅུགས་ཞེས་པའི་མན་ངག་ནི། རི་རབ་བྱ་བ་ནི་རང་གི་ལུས་ཡིན་ལ། རྩེ་མོ་ཞེས་པ་རང་གི་མགོ་
ལ་ཟེར། གོང་ཁྱེར་གཉིས་ནི་མིག་གཉིས་ཡིན་ལ། མི་རྒྱུད་ལྔ་ནི་ཡེ་ཤེས་ལྔ་ཡིན། གནས་པ་སྟོང་
གི་དཀྱིལ་ན་གནས། ཡེ་ཤེས་མ་འགག་པར་མཐོང་བར་བཅུགས་པ་ཡིན། མན་ངག་བྱ་བ་ནི།
རང་གི་སྟོང་གི་དཀྱིལ་ན་གནས་པ་མ་འགག་པར་མཐོང་བ་འདྲི་ཀ་ཡེ་ཤེས་ཟངས་ལྔ་ཀྱི་དགོངས་
པ་ཡིན། དེ་ངོ་ཤེས་པས་ཆོག་པ་ཡིན་ནོ། རིགས་ཀྱི་བྱ་སྐྱེད་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་བསྟན་པ་ནི། བོན་
སྐྱེད་ཡུལ་བྱང་ཁོག་སྟོང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་མིག་གཉིས་ཡིན། ལོངས་སྐྱེད་ཡུལ་མགོ་ སྐྱེད་སྐྱེད་
ཡུལ་སྐྱེད་ཆོགས། ཡང་ན་ལུས་ཐམས་ཅད་ཡིན། རང་རིག་པའི་ཡུལ་དབྱིངས་ཡིན། སྟོན་མའི་
ཡུལ་ནམ་མཁའ་ཡིན། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་མེ་ལོང་ཡིན། འོད་ཀྱི་ཡུལ་རང་གི་རིག་པ་ཡིན། བོན་
སྐྱེད་ཡུལ་ཆོམ་བྱ་དང་བཅས་པ་ཡིན། ཐེག་པའི་ཡུལ་གང་ཟག་དབང་བོ་རབ་འབྱིང་ཐ་མར་
བཅས་པ་ཡིན། གསང་བའི་ཡུལ་བོན་ཉིད་དབྱིངས་སུ་རྟོགས་པ་ཡིན། མཚན་མར་སྤང་བ་ནམས་
བོན་ཅན་ཀྱི་ཡུལ་དུ་རྟོགས་པ་ཡིན། འོད་ལྔ་སངས་རྒྱས་རང་ལྷགས་ཡིན་པར་རྟོགས། རང་གི་
རིག་པ་རང་ལ་གསལ་ཞིང་གནས་པ་ནི། རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་སུ་རྟོགས་པ་ཡིན། རང་རིག་པའི་
ངོ་བོ་སྟོང་བར་འདུག་པ་ནི། བོན་གྱི་སྐྱེད་རྟོགས་ཏེ། བོན་གྱི་སྐྱེད་ཐེག་ལེ་ཉག་གཅིག་ཡིན་པར་
རྟོགས། རིགས་ཀྱི་བྱ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གནས་ལྔ་ནི། བོན་སྐྱེད་རང་གི་སྟོང་གི་དབྱུག་ན་བཅུགས། ཡེ་
ཤེས་ཟངས་ལྔ་ཀྱི་སྐྱེད་མིག་གཉིས་ན་བཅུགས། ལོངས་སྐྱེད་རྟོགས་པའི་སྐྱེད་ལྔ་པའི་དཀྱིལ་ན་
བཅུགས། ཕྱགས་རྩེ་སྐྱེད་པའི་སྐྱེད་སྐྱེད་ཆོགས་གཞུང་པའི་ནང་ན་བཅུགས། ཐེག་ལེ་རང་འབྱུང་གི་
སྐྱེད་རང་གི་རྩེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ན་བཅུགས། སངས་རྒྱས་སྐྱེད་ལྔ་རང་ལུས་ལ་གནས་པ་ཡིན། རིག་
པ་མ་འགག་པ་འདྲི་བོན་སྐྱེད་ཏེ་ཡེ་ནས་རང་ལ་གནས། རིག་པ་འོད་ཀྱི་ལུས་སུ་ཡེ་ནས་
གསལ། ཡུལ་དང་དབང་བོའི་སྤང་བ་ཡེ་ནས་གནས། རང་རིག་མ་འགག་པར་ཡེ་ནས་གསལ་བ་

འདི་སངས་རྒྱས་ཡིན། རང་གི་མིག་གཉིས་ཡེ་ཤེས་ཟང་ཐལ་དུ་ཡེ་ནས་གནས་པ་ལོ། སངས་རྒྱས་
 རང་ཆས་སུ་ཤེས་པའི་རྟོགས་ཚད་བོན་སྐྱེ་རྩ་ཤར་ཞིང་། མིག་གཉིས་ཡེ་ཤེས་ཟང་ཐལ་དུ་ཤེས་པས།
 ཡེ་ཤེས་འོད་དུ་གསལ། རིག་པ་ཟང་ཐལ་དུ་ཤེས་པས་ཐམས་ཅད་བོན་སྐྱེ་རྩ་ཤེས། མིག་གཉིས་ཡེ་
 ཤེས་ཟང་ཐལ་དུ་ཤེས། རིགས་ཀྱི་བྱ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་གི་སྒྲིང་གི་དབུས་ན།
 (སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་རང་གི་སྒྲིང་དབུས་ན། བོན་སྐྱེ་མི་འགྱུར་བ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲིང་བོར་འཆར་བ་ནི། ཡེ་ཤེས་
 རྣམ་པ་ལྡན་དེ་ལྟར་ཞེ་ལྟམ་མེར་བཞུགས་སོ། ཡེ་ཤེས་ལྡོད་ལྡོང་ཞིང་གསལ་བ་འོད་དུ་གསལ་སོ། དག་
 པའི་སྣང་བ་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྣང་བ་ཕྱོགས་མེད་དུ་ཤར་ནས། ལུབ་པ་མེད་པར་བཞུགས་སོ། བོན་སྐྱེ་མཚན་མའི་
 ཡུལ་མེད་པས། མཐའ་ལ་ཐུག་པ་མེད་པར་བཞུགས་སོ། རིག་པའི་ངོ་བོ་འགྱུར་བ་མེད་པར་
 བཞུགས་སོ། ཐུགས་རྗེ་ལ་སྐྱེ་འགག་མེད་པར་བཞུགས་སོ། བོན་སྐྱེ་ལ་ངི་མ་མེད་པས་རང་རིག་
 པ་ལ་འགག་པ་མེད་དོ། མ་འགག་པའི་སྣང་བ་ལ་ཐོགས་རྒྱགས་མེད་དོ། རིག་པའི་ངོ་བོ་མ་
 འགག་པར་འོད་གསལ་བས། འོད་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པའི་ཡུལ་ཅན་ཞེས་བྱའོ། རྒྱ་ཆད་དང་
 ཕྱོགས་སྣང་མེད་པར་སྣང་བ་ཡིན་ཅོ། བྱི་འབྱུང་ཡུལ་ཐམས་ཅད་དུས་མ་འགྱུར་བར་སྣང་བ་
 འགྱུར་ནས། དག་པའི་སྣང་བར་འཆར་རོ། ཀྱན་ཏུ་ཁྱབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡུལ་ཅན་བདག་ཏུ་སྣང་བ་
 ཅན་དུ་འཆར་ཡང་། ལམ་ལ་ཉེ་རིང་མེད་དོ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་སྣང་བའི་ཡུལ་དུ་འཆར་ཡང་།
 རབ་ཏུ་དགའ་བའི་ས་དང་བོ་ལ་འཛིན་པ་མེད་པ་ཅན་དུ་ཟད་དོ། རིགས་ཀྱི་བྱ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱེ་
 དེ། སྣང་བ་མ་འགག་པར་ཡུལ་དུ་སྣང་བ་དེ་ལ། སེམས་སྦྱོས་པ་མེད་པར་རྟོག་བསམ་ཆེན་པོར་
 བཞུགས་སོ། རང་གི་ཅི་ཏའི་དབུས་ན། བོན་སྐྱེའི་ངོ་བོ་སྒྲོང་བར་གསལ་ལ་འཆར་བར་བཞུགས་
 སོ། ཡེ་ཤེས་གསལ་བར་བཞུགས་སོ། ཁ་དྲོག་གསལ་བར་བཞུགས་སོ། འོད་ཟེར་དུ་མ་འཕྲོའོ་
 གསལ་ལ་འཆར་བར་བཞུགས་སོ། སྐྱེ་གཡོ་བ་མེད་པར་བཞུགས་སོ། བདེར་གཤེགས་རིགས་ལྡ་
 ཡབ་ཡུམ་ཚུ་ལྟ་ལྟར་དུ་ཡེ་ནས་ཕྱོགས་རིས་མེད་པར་བཞུགས་སོ། བདེར་གཤེགས་ཀྱི་སྐྱེ་
 བརྟེན་པ་བྱང་ཁོག་སྟོང་ལ་བརྟེན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་སྐྱེ་དང་ཡེ་ཤེས་འགག་པ་མེད། ད་ལྟ་
 བཞུགས་པ་ཅི་ཏའི་དབུས་ན་བཞུགས། གསལ་བ་ནམ་མཁའི་ངང་དུ་གསལ། ཡེ་ཤེས་ཟང་ཐལ་
 ཀྱི་སྐྱེ་ བརྟེན་པ་ཆུ་བར་ཀྱི་མིག་ལ་བརྟེན། བཞུགས་པ་མིག་འབྱས་ཀྱི་དཀྱིལ་ན་བཞུགས། གསལ་
 བ་མཐོང་བ་མ་འགག་པར་ཤར། མིག་གི་དཀྱིལ་ན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེ་གསལ་འགྲིབ་མེད་པར་བཞུགས་

སོ། །ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐྱུ་བརྟེན་པ་རང་གི་མགོ་ལ་བརྟེན། བཞུགས་པ་དུང་ཁང་དབུས་ན་བཞུགས། གསལ་ལ་དངས་པས་ཤེལ་སྒོང་ཕྱིས་པ་ལྟར་གསལ། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐྱུ་མེ་ལོང་གི་དགྲིལ་ལྟར་མངོན་སུམ་དུ་འཆར་རོ། །རང་གི་དུང་ཁང་གི་དབུས་ན་ཁོ་བོའི་སྐྱུ་ཕྱགས་རྩིས་ཐམས་ཅད་འཛིན་ཁྱེད་དང་བཅས་ནས་བཞུགས། སྐྱུ་ཉུངས་འབྲུ་ཙམ་སྐྱུ་གཅེར་གྲོལ་དུ་བཞུགས། དུང་ཁང་གཞུང་ཚོན་གྱི་འོད་ལྡན་གང་ནས་བཞུགས་སོ། །སྐྱུ་བའི་སྐྱུ་བརྟེན་པ་རང་གི་ལྷས་བརྟེན། བཞུགས་པ་བྱང་ཁོག་གི་དབུས་རྒྱུངས་པའི་ནང་ན་བཞུགས། གསལ་བ་འབྲུལ་གྱི་མེ་ལོང་སྒོ་ཕྱེ་བས་གསལ། སྐྱུ་བའི་སྐྱུ་ཕྱེ་བ་ཁག་ཁྲིག་དུང་ཕྱུར་དང་བཅས་པ། སྐྱུ་ཆ་ཕྲ་ལ་གསལ་ཞིང་མཛོལ་པ། རང་བཞིན་གྱིས་བཀྲ་ལ་ཉམས་དགའ་བ། འོད་ཟེར་དུ་མ་འཕྲོ་བ། མངོན་སུམ་དུ་བཞུགས་པར་གྱུར་རོ། །ཐིག་ལེ་རང་འབྱུང་གི་སྐྱུ་བརྟེན་པ་རང་གི་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་བོ་ལ་བརྟེན། བཞུགས་པ་རང་གི་རྩ་ཐམས་ཅད་ལ་བཞུགས། འབྱུང་བ་གསང་བའི་སྒོ་ལ་འབྱུང་། གསལ་བ་པད་མའི་ཟེའུ་འབྱུང་ནང་དུ་བཅུག་པས་གསལ། འཆར་བ་རང་གི་ལྷས་དག་ཡིད་གསུམ་ལ་གསལ་བར་འཆར་རོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསལ་བ་ལྟ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཁམས་འོད་ལྡན་རང་ལ་གསལ་ལོ། །འོད་ལྡན་རང་གི་རིག་པའི་གདངས་སུ་གསལ་ལོ། །རང་གི་རིག་པ་གསལ་ལ་མ་འགག་པ་འདྲི། སངས་རྒྱས་ཡིན་པར་གསལ། ཡེ་ཤེས་རང་གི་མིག་ལ་གསལ་ལོ། །དེ་ལྟར་སྐྱུ་དང་ཡེ་ཤེས་ཐམས་ཅད་རང་གི་སེམས་ཉིད་འདི་ལས་འབྱུང་ཞིང་། གསལ་བར་འཆར་བས། གནས་ལྷགས་ཀྱན་གཞིའི་མན་དག་ཅེས་བྱའོ། །གནས་པ་གཞིའི་མན་དག་བསྟན་པའི་ལེའུ་སྟེ་གཅིག་པའོ། །སྐུ་མ་ཡ།

༥ ཀྱན་དུ་བཟང་བོ་རང་གོལ་རྟོགས་པ་ཆེ་བ་ལ་ཕྱག་འཛུལ་ལོ། །རང་རྒྱུད་ལ་སངས་རྒྱས་ངོ་བོ་མངོན་སུམ་དུ་གནས་པའི་མན་དག་བསྟན་པ་ནི། རིགས་ཀྱི་བྱ་ཙེ་ཏ་ཟ་མ་རྟོག་གི་ནང་ན་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུའི་སངས་རྒྱས་བཞུགས་ཞེས་པའི་མན་དག་ནི། ཟ་མ་རྟོག་ནི་སྦྱང་ཡིན། ཡིད་བཞིན་ནོར་བུའི་སངས་རྒྱས་ནི། རང་གི་སེམས་ཉིད་ས་ལེར་མ་བཅོས་པ་འདི་ལས། ཡོན་ཏན་སྐྱུ་ཚོགས་འབྱུང་བ་འདི་ཡིན་ནོ། །བཞུགས་པའི་མན་དག་ནི། རང་གི་སྦྱང་ནང་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱུ་དང་ཡེ་ཤེས་རང་གི་རིག་པ་ལ་བཞུགས་པ་འདི་ཡིན། རིགས་ཀྱི་བྱ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལྟ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ངོ་བོ་བོན་སྐྱུ་ཡིན། བོན་སྐྱུའི་ངོ་བོ་རང་གི་རིག་པ་ཡིན། རིག་པའི་ངོ་བོ་མིག་ཡིན།

མིག་གི་ངོ་བོ་མཐོང་ལ་མ་འགག་པ་འདི་ཡིན། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལྷས་ཅན་འདི་ཡིན།
 རིགས་ཀྱི་བྱ། རང་གི་རིག་པའི་ངོ་བོ་མ་འགག་པར་གསལ་བ་འདི་ཡིན། རང་གི་མིག་དཀྱིལ་ནས་
 བར་ལ་མཐོང་བ་མ་འགག་པ་འདི་ཀ་སངས་རྒྱུས་ཡིན་ནོ། ཁོངས་སྤྱི་ངོ་བོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྐར་
 བུགས་པ་འདི་ཡིན། ཤེས་རབ་ཀྱི་སྤྱི་ངོ་བོ་དོན་ལ་སྦྱོང་པ་ཡིན། ཤེས་རབ་ཀྱི་ངོ་བོ་མ་འགག་
 པར་ཤེས་པ་འདི། ཁོངས་སྦྱོང་རྫོགས་པའི་སྐུ་སངས་རྒྱུས་ཁ་མིག་ན་བ་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །
 སྤྱལ་བའི་སྤྱི་ངོ་བོ་ནི། ཐམས་ཅད་འོད་ལྡན་འཆར་བ་ཡིན། འོད་ལྡན་རང་གི་རིག་པའི་ཆ་
 འཕྱུལ་ལས་སྤྱལ་བ་ཡིན། ཡང་ན་སྤྱལ་སྤྱི་ངོ་བོ་ཐུགས་རྗེ་མ་འགག་པར་ཤར་བ་འདི་ཡིན་ནོ། །
 རིགས་ཀྱི་བྱ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སྤྱང་བ་ལྟ་ནི། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུས་རང་གི་ལྷས་ལ་
 ཟང་ཐལ་དུ་སྤྱང་། ཅུ་ཟང་ཐལ་དུ་སྤྱང་། ལྷལ་ཟང་ཐལ་དུ་སྤྱང་། མིག་ཟང་ཐལ་དུ་སྤྱང་། རིག་
 པ་ཟང་ཐལ་དུ་སྤྱང་། ཤེས་པ་ཟང་ཐལ་དུ་སྤྱང་། སངས་རྒྱུས་རང་ལྷས་ལ་ཟང་ཐལ་དུ་སྤྱང་བ་
 འདི། སངས་རྒྱུས་ཅི་ཏའི་དབྱས་ན་བུགས་པ་དེ། ཤ་ཁག་གི་ལུང་པོས་དྲིལ་ཡང་མ་ཐུབ་པར།
 རང་གི་ཤེས་པ་ས་ལེར་གསལ་བ་འདི། སངས་རྒྱུས་རང་ལྷས་ལ་ཟང་ཐལ་དུ་སྤྱང་བ་ཡིན་ནོ། །
 རང་གི་ཤེས་པ་ཟང་ཐལ་དུ་སྤྱང་བ་འདི། ལྷས་ལྷགས་ཀྱི་ཁང་པ་དགུ་རིམ་དུ་བཅུག་ཀྱང་། རང་
 གི་རིག་པ་མ་ཐུབ་པར་གཞན་དུ་འཆར་བ་འདི། སངས་རྒྱུས་རང་གི་རིག་པ་ལ་ཟང་ཐལ་དུ་སྤྱང་
 བ་ཡིན། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ལྷལ་ཟང་ཐལ་དུ་སྤྱང་བ་ནི། བོན་སྐུ་བརྟེན་པ་བྱང་ཁོག་སྟོང་ལ་བརྟེན།
 བུགས་པ་ཅི་ཏ་ན་བུགས། གསལ་བ་རང་རིག་མཁའ་ལ་གསལ། ལྷལ་ཟང་ཐལ་དུ་སྤྱང་བ་
 ཡིན། རང་གི་རིག་པ་ཟང་ཐལ་དུ་སྤྱང་བ་ནི། སངས་རྒྱུས་ཅི་ཏའི་དབྱས་ན་བུགས་ཀྱང་། ཤ་
 ཁག་ལྷས་ཀྱིས་མ་ཐུབ་པར། རྒྱ་བྱར་མིག་ནས་ཐོན་ནས་ཟང་ཐལ་དུ་སྤྱང་བ་འདི། མིག་ཟང་ཐལ་
 དུ་གསལ་བ་ཡིན་ནོ། རིགས་ཀྱི་བྱ། སངས་རྒྱུས་ཡིན་ལྷགས་བསྟན་པ་ནི། རང་གི་ཤེས་རིག་གི་
 ངོ་བོ་འདི། གསལ་ལ་མ་འགག་པར་གནས་པ་འདི་བོན་ཉིད་ཡིན། རང་རིག་བོན་སྐུ་མ་འགག་
 པར་བུགས་པ་ཡིན། རང་གི་མིག་དཀྱིལ་ན་ཤེས་རིག་མ་འགག་པར་འཆར་བ་འདི་སངས་རྒྱུས་
 ཡིན་པར་ཤེས་ན། སངས་རྒྱུས་རང་ལ་རྟེན་པ་ཡིན། དབྱས་ཆད་པ་དང་སྤྱང་བ་ཐམས་ཅད་
 འོད་དུ་འཆར་བ་ཡིན་ནོ། རིག་པ་མིག་ནས་ཐོན་ནས་སྤྱང་བ་ཐམས་ཅད་བོན་སྐུར་འཆར་བ་
 ཡིན་ནོ། རིག་པ་རང་འོད་རང་ལ་འཆར་བ་ནི། བོན་ཉིད་མ་དང་ཐུང་བ་ཡིན་ནོ། འོད་དང་

སྐྱེ་ལྔ་བ་འཆར་བ་དེ་རང་རིག་པའི་རང་འོད་དུ་ཤེས་པས། རང་འོད་ཀྱི་སྒྲིབ་བ་དང་གཉིས་
སྒྲིབ་པར་ཐིམ་ནས་སངས་རྒྱས་པ་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ་སངས་རྒྱས་མངོན་གྱུར་དུ་བསྟན་པ་
ནི། མ་འོངས་པའི་སེམས་ཅན་ལ། ད་ལྟ་སངས་རྒྱས་མངོན་སྟུང་ན། རང་གི་ཆུ་བྱར་མིག་ནང་
ནས། མཐོང་བ་མ་འགག་ས་ལེར་གསལ་བ་འདི། སངས་རྒྱས་ཡིན་པར་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག རང་
རྒྱུད་ལ་སངས་རྒྱས་མངོན་སྟུང་དུ་བསྟན་པའི་ལེའུ་སྟེ་གཉིས་པའོ། ། ༥ ས་མ་ཡ།

༥ ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་རང་འབྱུང་རིག་པའི་རྩལ་ལ་ཕྱག་འཆམ་ལོ། །འོན་སྐྱེའི་ངོ་བོ་རང་ལ་
གནས་པའི་མན་ངག་ནི། རིགས་ཀྱི་བྱ་གསེར་གཡུའི་ཁང་བ་ན། རིན་པོ་ཆེ་སྒྲ་ལྗེའི་མཆོད་རྟེན་
རང་འབྱུང་དུ་བྱོན་ནས ལྷ་ཉིག་གིས་འཁོར་བར་བཞུགས་པའི་མན་ངག་ཅེས་བྱ་བ་ནི། གསེར་
ནི་བོན་ཉིད་རྣམ་དག་སྟོན་པའི་མཐའ་དང་བུལ་བ། དུས་གསུམ་དུ་མི་འགྱུར་བ་རང་གི་རིག་
པའི་ངོ་བོ་འདི་ཡིན། གཡུའི་ཁང་བ་ནི། རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་འདི་ཡིན། རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་
ངོ་བོ་འགག་མེད་དུ་གསལ་བ་འདི་ཡིན། ཁང་བ་ནི་ཅི་ཏའི་གྱུར་རོ། །འོན་སྐྱེ་ནི་རང་རིག་ས་
ལེར་གསལ་བ་འདི་ལ་ཟེར་རོ། །རིན་པོ་ཆེ་སྒྲ་ལྗེའི་མཆོད་རྟེན་ནི། སྐྱ་ལྗེ་ཡེ་ཤེས་ལྗེ་ལ་ཟེར་བ་
ཡིན། ལྷ་ཉིག་ནི་མིག་གཉིས་ཡིན། འཁོར་ནི་རང་གི་མིག་འབྲས་གཉིས་ལ་ཟེར་བ་ཡིན།
བཞུགས་པ་ནི་མིག་དགྱེལ་ན་སངས་རྒྱས་བཞུགས་པའོ། །རང་གི་མིག་སངས་རྒྱས་སྐྱེ་ཤེས་པའི་
མན་ངག་གོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ། སྐྱ་གསུམ་ངོས་འཛིན་པའི་མན་ངག་ནི། ཕུང་བོ་ལྷག་མེད་དུ་སངས་
རྒྱས་པར་འདོད་ན། རང་གི་མིག་གིས་མཐོང་བ་མ་འགག་པར། ས་ལེར་གསལ་བ་འདི། ཡེ་ཤེས་
ཟང་ཐལ་དུ་ངོ་ཤེས་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱ་ངོ་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ན་རང་གི་མིག་དགྱེལ་
ན། འོད་ལྗེའི་དགྱེལ་ན་རྒྱལ་བ་རིགས་ལྗེའི་སྐྱ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆུལ་དུ་འཁོར་དང་བཅས་པ་བཞུགས་
ཏེ། སྐྱ་ཉུངས་འབྲུ་ཅམ་ལ་སྦྱར་གཅེར་གྲོལ་དུ་བཞུགས་སོ། །སྐྱ་དེའི་ངོ་བོ་གསལ་བ་ཟང་ཐལ་ལ་
འཛིན་རྟོག་དང་བུལ་བར་བཞུགས་སོ། །ད་ལྟ་ཅི་ཏའི་དབྱས་ན་སྐྱ་ཉུངས་འབྲུ་ཅམ་དུ་གནས་
ཀྱང་། འཁྲལ་སྒྲིབ་འགག་པའི་དུས་ན། སྐྱ་ཆེ་བ་རི་རབ་དང་མཉམ་པའི་དུས་ན། ལོངས་སྟོང་
རྟོགས་པའི་སྐྱ་ཡིན། རང་འཆི་ཁར་བོན་ཉིད་ཀྱི་ནམ་མཁའ་ལ་ཡེ་ཤེས་སྐྱ་མའི་སྐྱ་མེ་རྟོག་ཚམ་བྱ་
ལྟར་རང་ལ་འཆར་རོ། །འཁྲལ་སྒྲིབ་འགག་ནས་སྒྲིབ་མེད་ཐམས་ཅད་འོད་དང་སྐྱར་འཆར་རོ། །
དེའི་དུས་སྐད་ཀྱི་པའི་སྒྲིབ་བ་འཆར་བས། རིག་པ་འོད་དང་འདུ་འབྲལ་མེད་པར་བཞུགས་སོ། །

རིག་པ་མིག་ནས་ཐོན་ནས། རྣང་སྲིད་ཐམས་ཅད་འོད་ཟེར་འཆར་བ་ཡིན་ནོ། །ཡེ་ཤེས་འོད་དུ་
 འབར་བའི་དུས་སུ་རང་གི་རྣང་བ་ལ་འཆར་བས། རང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངང་དུ་ཐིམ་ནས་སངས་རྒྱས་
 པ་ཡིན། རང་འོད་ཀྱི་རྣང་བ་ལ་ཐིམ་ནས། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐྱེ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །སྲིད་
 པའི་མེ་ལོང་ལ་རང་གི་མིག་གཙུག་ནས། རང་གིས་མཚན་མོ་ལྟ་བུའི་ཕྱོགས་ནས། ཉིན་མོ་རང་
 གི་མིག་གིས་རྟོགས་ནས་བལྟས་པས། རང་གི་ཙི་ཏྲའི་དབུས་ན། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཞལ་ཡས་ན།
 ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐྱེ་བཞུགས་པ་དེ། རང་ལ་འཆར་བ་ཡིན་ནོ། །བོན་གྱི་སྐྱབ་བརྟེན་པ་རང་
 གི་ལྷས་ལ་བརྟེན། གནས་པ་སྦྱང་གི་དགྱེལ་ན་གནས། གསལ་བ་མིག་ནས་པར་གསལ། རང་གི་
 རིག་པའི་ངོ་བོ་དེ། དངོས་པོ་དང་ཁ་དོག་ཅིར་ཡང་མ་གྲུབ། རྫོང་སང་ངེ་འདུག་པ་འདི་ཀ་བོན་
 ཉིད་ཡིན་ནོ། །རྫོང་བ་དེ་ཙམ་ན་རྫོང་བ་ཕྱལ་ཆད་དུ་མ་སོང་བར། རིག་པ་ས་ལེར་གསལ་བ་
 འདི་ཀ་ཡེ་ཤེས། རྫོང་བ་དང་གསལ་བ་གཉིས་སུ་མ་སོང་སྟེ། དངོས་པོ་དང་མཚན་མ་མ་གྲུབ་པ།
 ངོ་བོ་རྫོང་བ་རང་གི་ཤེས་རིག་མ་འགག་པར་གསལ་བ་འདི། གཞི་ཀ་དག་བོན་གྱི་སྐྱེ་ཞེས་བྱ་བ་
 ཡིན་ནོ། །རང་གི་རིག་པའི་ངོ་བོ་མ་འགག་པར་གསལ་བ་འདི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །
 རང་གི་རིག་པ་དངོས་པོར་གྲུབ་པ་མེད་པས། བོན་ཉིད་རྫོང་བ་ཡིན། ངོ་བོ་རྫོང་བའི་ཡེ་ཤེས་
 རིག་པ་མ་འགག་པར་ས་ལེར་གསལ་ཞིང་འདུག་པས། རྫོང་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྫོང་བོ་ཅན་ཞེས་
 བྱའོ། །ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འོད་ཁ་དོག་ཟེར་གསལ་བས། ཡེ་ཤེས་འོད་ཀྱི་རྫོང་བོ་ཅན་ཞེས་བྱའོ། །རྣང་བ་
 ཐམས་ཅད་འོད་དུ་འཆར་བས་འོད་མཐའ་དབུས་མེད་པའི་ཡུལ་ཅན་ཞེས་བྱའོ། །རང་གི་ཙི་ཏྲའི་
 དབུས་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཁམས་ཡེ་ཤེས་སུ་མ་བརྟེན་ཀྱི་རྣང་བ་བཞུགས་སོ། །ཡེ་ཤེས་སུ་མ་
 བརྟེན་ཀྱི་རྣང་བ་ནི། རང་བཞིན་དག་པའི་རྣང་བ་དང་། བོན་ཉིད་དག་པའི་རང་གཤངས་
 དང་། ཡེ་ཤེས་དག་པའི་རང་གཤངས་དང་གསུམ་སྟེ། རང་བཞིན་དག་པའི་རྣང་བ་ནི། རང་
 རིག་པའི་ངོ་བོ་རྫོང་བར་འདུག་པ་འདི་ལ་ཟེར་བ་ཡིན། བོན་ཉིད་དག་པའི་རང་གཤངས་ནི།
 རང་གི་ཤེས་རིག་ངོ་བོ་ཁ་དོག་མ་གྲུབ་པ། རྫོང་སང་ངེ་འདུག་པ་འདི་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་ནོ། །ཡེ་
 ཤེས་དག་པའི་འོད་གཤངས་ནི། འོད་ཟེར་གསལ་བ་འདི་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་རང་གི་ཙི་ཏྲའི་
 དབུས་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཁམས་གསུམ་བརྟེན་བཞུགས་པ་ནི། ཙི་ཏྲའི་དབུས་ན་རང་རིག་
 ཀྱན་ཏུ་བཟང་པོ་དང་བོན་སྐྱེ་ཀྱན་ཏུ་བཟང་པོ་དང་། རང་ཤེས་རིག་གི་ངོ་བོ་ཀྱན་ཏུ་བཟང་པོ་

དང་གསུམ་བཞུགས་ཏེ། རང་རིག་ཀུན་ཏུ་བཟང་བོ་ནི། སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་གསལ་སང་ངེ་བ་འདི།
ཡེ་ཤེས་ངོ་བོ་གསལ་བ་ཡིན། བོན་སྐྱེ་ནི་སྐྱེ་མདོག་མཐིང་ཁར་བཞུགས་སོ། རང་ཤེས་རིག་གི་ངོ་
བོ་ནི། ཡེ་ཤེས་འགག་མེད་སྒྲིབ་པ་མེད་པར་སྐྱེ་བས་མ་བཟོད་ལས་འདས་པར་བཞུགས་སོ། །
ཐུགས་རྗེ་འོད་གྱི་སྐྱེ་ལ་རྟོག་པ་མེད་པས། སྤང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པས་མེ་ལོང་གི་གཟུགས་
བརྟན་གྱི་ཚུལ་དུ་རང་འབྱུང་རང་ཤར་ནས་རང་གི་ཅེ་ཏུ་ན་བཞུགས་སོ། །བོན་ཉིད་ཀུན་ཏུ་
བཟང་བོ་སྦྱོར་བཤམ་སྟོང་བ་ཉིད། ལུས་དང་གྲིབ་མའི་ཚུལ་དུ་ཡབ་ཡུམ་འབྲེལ་བར་བཞུགས་སོ། །
དེ་ནི་སྤྲིད་པའི་མེ་ལོང་ནང་དུ་མིག་གཟུགས་པས་གསལ་ལོ། རང་རིག་པའི་ངོ་བོ་སྟོང་བ་ཅེར་
ཡང་མ་གྲུབ་པ། སང་ངེ་འདུག་པ་འདི་བོན་ཉིད་ཡིན། སྟོང་བ་ཕྱལ་ཆད་དུ་མ་སོང་བར། རང་
གི་རིག་པ་མ་འགག་པར་གསལ་བ་དེ་ཡེ་ཤེས་ཡིན། དེ་གཉིས་དབྱེར་མེད་པས་མིག་ལ་ཡེ་ཤེས་
ཟང་ཐལ་དུ་མཐོང་བ་མ་འགག་པར་བཞུགས་ཏེ། བོན་ཉིད་ཟང་ཐལ་ཐིག་ལེ་ཉག་གཅིག་ཅེས་
བྱའོ། །བོན་སྐྱེ་ངོ་བོ་རང་ལ་གནས་པར་བཟུན་པའི་ལེའུ་གསུམ་པའོ། །སྐུ་མ་ཡ།

༥ ཀུན་བཟང་ཏུ་བོ་རང་རིག་སྦྱོར་དང་བཤམ་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །བོན་སྐྱེའི་མཆོན་ཉིད་
བཟུན་པའི་མན་ངག་ནི། རིགས་ཀྱི་བྱ། གསེར་གྱི་སྤང་བཟང་ལ་གཡུའི་མེ་རྟོག་བགམ་པ་ནས།
ཉི་ཟླ་གཉིས་བཞུགས་པའི་མན་ངག་ནི། གསེར་གྱི་སྤང་བཟང་ནི། བོན་ཉིད་རྣམ་པར་དག་པའི་
སྟོང་། ཞིང་ཁམས་སྐྱེ་འགག་མེད་པ་དེ་ནི། རང་ཤེས་རིག་གི་ངོ་བོ་ཅེར་ཡང་མ་གྲུབ་པར་སྟོང་
སང་ངེ་བ་འདི་ཡིན་ནོ། །གཡུའི་མེ་རྟོག་བགམ་པ་ནི། རང་གི་ཤེས་རིག་སྒྲ་ཆོགས་སུ་འཆར་བ་
བགམ་ལ་གསལ་བ་འདི་ཡིན་ནོ། །ཉི་ཟླ་གཉིས་ནི་མིག་གཉིས་ཡིན་ནོ། །བཞུགས་པ་ནི་མིག་དཀྱིལ་
ན་བཞུགས་པས། སངས་རྒྱས་མཐོང་བ་མ་འགག་པར་གསལ་བ་ཞིག་ཡིན། རིགས་ཀྱི་བྱ། བོན་
སྐྱེའི་མཆོན་ཉིད་བཟུན་པ་ནི། བོན་སྐྱེ་ཐིག་ལེ་ཉག་གཅིག་མཆོན་ཉིད་ལྔ་ལྔ་དུ་བཞུགས་སོ། །
དེ་ཡང་རང་གི་ཅེ་ཏུ་དབྱས་ན། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེ་འོད་དང་འོད་ཁྱིམ་གྱི་ཚུལ་དུ་བཞུགས་སོ། །མེ་
ལོང་ཡེ་ཤེས་འོད་ཁ་དོག་དཀར་བོའི་དབྱས་ན་ཤར་ཕྱོགས་ན་བཞུགས་སོ། །མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་
འོད་ཁ་དོག་ལྗང་ཁྱའི་དབྱས་ན་བྱང་ཕྱོགས་ན་བཞུགས་སོ། །སོ་སོར་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་འོད་ཁ་
དོག་དམར་བོའི་དབྱས་ན་རུབ་ཕྱོགས་ན་བཞུགས་སོ། །བྱ་བ་ནན་ཏན་ཡེ་ཤེས་འོད་ཁ་དོག་སྟོན་
བོའི་དབྱས་ན་སྟོ་ཕྱོགས་ན་བཞུགས་སོ། །སྟོང་ཉིད་ཡེ་ཤེས་འོད་ཁ་དོག་མཐིང་ཁའི་དབྱས་ན་

དབུས་ཕྱོགས་ན་བཞུགས་སོ། རང་གི་ཙོ་ཏའི་དབུས་ན། བོན་སྐྱེ་ཐེག་ལེ་ཉག་གཅིག་ཡེ་ཤེས་ལྷ་
འོད་ལྷའི་མཚན་ཉིད་དུ་བཞུགས་སོ། ཡེ་ཤེས་ལྷ་འོད་ལྷའི་དབུས་ན་བཞུགས་སོ། འོད་ལྷ་རང་
གི་སྤྲིང་ལ་མེ་རེར་བཞུགས་སོ། རྟེ་ཡང་རང་གི་སྤྲིང་དགྲིལ་ནས། མིག་དགྲིལ་དུ་ཙོ་དར་གྱི་སྐྱེད་
པ་ཙམ་ཞིག་ བྱུག་དང་རྒྱ་སེར་མེད་པར་མཉམ་ལ་འབྲེལ་པར་ཡོད་དོ། རྟེ་འོད་ནང་ནས་ཡེ་ཤེས་
ཆུང་ནས་མིག་ན་པར་རང་གི་རིག་པ་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བ་མ་འགག་པར་བཞུགས་སོ། རྟེ་བོན་ཉིད་
རང་སྤྲང་བའི་བར་ན་ཡེ་ཤེས་བྱུང་བ་དལ་བྱ་བ་ཡིན། བོན་སྐྱེ་རང་གི་སྤྲིང་གི་དགྲིལ་ན། སངས་
རྒྱུ་རིགས་ལྷ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་བཞུགས་པ་ཡིན། སྤྲང་བ་ནི་ཕྱི་འེལ་སྤྲང་བ་འདི་ཡིན་
ནོ། རྟེ་བར་ན་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་བྱུང་བ་ནི། རང་གི་མིག་གི་དགྲིལ་ན་པར་མཐོང་བ་མ་འགག་པར་
ས་ལེར་གསལ་བ་འདི་ཡིན་ནོ། འདི་སངས་རྒྱུ་རྩེད་ཐལ་ཡིན་ནོ། རང་གི་རྣམ་ཤེས་མཐོང་བ་
མ་འགག་པར་གསལ་བ་འདི། རྣམ་མཁའི་གདངས་ལ་གདོད་ནས་བཞུགས་པས། ཡེ་ཤེས་སྐྱུག་
པར་འཆར་རོ། རང་གི་མིག་ནང་ནས་གཟུགས་གསལ་བ་དང་། རྣ་བས་སྐྱེ་ཤེས། སྤྲང་བྱི།
ལྷས་རོ། ལྷས་ཀྱིས་རིག་བྱ། ཡིད་ཀྱིས་བོན་ཤེས་པ་རྣམས། བོན་སྐྱེའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ནོ། རང་གི་
རིག་པ་མི་རྟོག་པ་འདི་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། བདག་
གི་སྤྲིང་ནང་ན་ཡོད་པའི་ཡེ་ཤེས་རིག་པ་འདི་ལ། ཡོན་ཏན་བསམ་གྱིས་བྱུང་བ་འབྱུང་བས།
རང་ལ་འཆར་བའི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱའོ། རྟོག་པ་དང་ཡེ་ཤེས་ཐ་མི་དད་པ་ཡིན་ནམ། རྣམ་པར་
རྟོག་པ་རང་འབྱུང་གི་བོན་སྐྱེ་ཡིན་ནམ། གཉིས་སྤྲུ་མེད་པ་བོན་སྐྱེ་ཡིན་ནམ་སྐྱེ་ན། རྣམ་པར་
རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་རང་གི་རིག་པ་ལས་བྱུང་། ཞི་བ་ཡང་རང་གི་རིག་པའི་དང་དུ་ཞི། རྣམ་པར་
རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་རང་གི་རིག་པ་ལ་འཆར་ཞིང་། རང་གི་རིག་པ་ལ་སྤྲང་བས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་
ཞེས་བྱའོ། རྟོག་པ་སྤྲུ་ཆོགས་སྤྲུ་སྤྲང་བ་དེ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྲང་བ་ཡིན་པས། རྟོག་པ་བྱུང་ཆུབ་ཀྱི་
སེམས་སྤྲུ་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག རྟོག་པ་དང་ཡེ་ཤེས་ཐ་མི་དད་དམ་སྐྱེ་ན། རྟོག་པ་རང་ཡེ་ཤེས་
ཡིན་ནམ་སྐྱེ་ན། བོན་ཉིད་ལ་སྤོ་བཞག་པས་རྟོག་པ་སྤོང་བར་ཤེས། སྤོང་བ་བོན་ཉིད་དུ་ཤེས།
རྟོག་པ་བོན་ཉིད་དུ་ཤེས་ན། གཉིས་སྤྲུ་མེད་པར་སངས་རྒྱུ་པའོ། བྱི་དབུགས་ཆད་ནས་ནང་
དབུགས་མ་ཆད་པའི་དུས་སྤ། བོན་ཉིད་རང་སྤྲང་གི་རྣམ་མཁའ་ལ། ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་མ་ལྟ་བུ་དེ་
འཆར་ངེས་པས། དེ་ངོ་ཤེས་པས་སངས་མི་རྒྱ་མི་སྤིད་པའོ། བོན་སྐྱེའི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པའི་

ལེའུ་སྟེ་བཞི་བའོ། །སྐུ་མ་ཡ།

༥ ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་སྐུ་གསུམ་འདྲ་འབྲེལ་མེད་ལ་ཕྱག་འཆེལ་ལོ། །སངས་རྒྱས་ཞིང་ཁམས་
ངོ་སྟོང་གི་གདམས་ངག་བསྟན་པ་ནི། ཉི་ཟླའི་ཁང་བ་ན་རིན་པོ་ཆེ་སྤྲུལ་འོད་འབར་བར་
བཞུགས་ཞེས་པའི་མན་ངག་ནི། རིགས་ཀྱི་བྱ། ཉི་ཟླ་ནི་རང་གི་སྟོང་ཡིན་ཏེ། ཉི་མ་ནི་རྩ་བ་ན་
ཐག་ཡོད་པ་དེའོ། །ཟླ་བ་ནི་ཅེ་མོན་ཆོལ་ཡོད་པ་དེ་ལ་ཟེར་རོ། །འོད་ལྡན་འབར་བ་ནི་སྟོང་གི་
དགྲིལ་ན། རྒྱལ་བའི་སྐུ་ལྡན་ཡེ་ཤེས་ལྡན་བཞུགས་པ་ལ་ཟེར་རོ། །རང་གི་ཅི་ཏྲ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གྲུ་
ཁང་ཡིན། རིན་པོ་ཆེ་ནི་བོན་སྐུ་ལ་ཟེར་རོ། །བོན་སྐུ་ནི་རང་རིག་གི་འོད་ཁ་དྲག་ལྡན་གསལ་བ་དེ་
ཡིན་ནོ། །འབར་བ་ལྡན་ནི། རང་གི་སྟོང་ནང་ན་སངས་རྒྱས་སྐུ་ལྡན་ཡེ་ཤེས་ལྡན་བཞུགས་པ་དེ་ཡིན་
ནོ། །རང་གི་མིག་འབྲས་གཉིས་ཀྱི་དགྲིལ་ན་སངས་རྒྱས་སྐུ་ལྡན་ཡེ་ཤེས་ལྡན་མཐོང་བ་མ་འགག་
པར་གསལ་བ་དེ་ཡིན་ནོ། །རང་གི་མིག་དགྲིལ་ནས་གསལ་ཏེ་ལེར་འདུག་པ་དེ་སངས་རྒྱས་ཡིན་
ནོ། །དེ་ངོ་ཤེས་པས་ཆོག་གོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཞུགས་ཚུལ་ནི། རང་གི་ཅི་ཏྲའི་
དབུས་ན། བོན་སྐུ་ལྡན་ཡེ་ཤེས་ལྡན་མཆན་ཉིད་དུ་བཞུགས་པ་དེ། ཡེ་ཤེས་ལྡན་རང་གདངས་འོད་ལྡན་
ཤར་ནས། སངས་རྒྱས་འོད་ཀྱི་ཕུང་པོར་བཞུགས། འོད་ལྡན་ལས་ལོངས་སྟོང་རྫོགས་པའི་སྐུ་རང་
འབྱུང་དུ་ཤར་ནས། རང་གི་སྟོང་གི་དགྲིལ་ན། བོན་ཉིད་དབྱིངས་ཀྱི་འོད་གདངས་ལས། དབུས་
ན་ཀུན་སྤངས་ཁྱབ་པ་རང་བཞིན་སྟོང་བར་གསལ་བ། འཛིན་མེད་འོད་ལྡན་ཞགས་པས་བསྐྱར་བ།
ཕྱག་ན་འོད་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དང་། མི་རྒྱུ་བའི་རྒྱལ་མཆན་བསྐྱམས་པ། འོད་ཀྱི་སྐུ་རང་བཞིན་
མེད་པ། རྩལ་ཆེན་སངས་ཞེས་པའི་ཕྱེད་ལ་བཞུགས་པ། ཡུམ་ནམ་མཁའི་རྩ་མོ་དང་གཉིས་སུ་མེད་པར་
འོད་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྡན་དུ་བཞུགས་སོ། །རང་གི་སྟོང་དགྲིལ་གྱི་ཤར་ཕྱོགས་ན། མེ་ལོང་རྩ་བའི་ཡེ་
ཤེས་ལས། གསལ་བ་རང་འབྱུང་སྐུ་མདྲོག་སེར་པོ། འོད་ལྡན་བསྐྱར་བ། ཡེ་ཤེས་རྟོག་མེད་ཀྱི་
ཁང་བ་ན། ཕྱག་མཆན་གསེར་གྱི་ཆག་ཤིང་མི་འཇུག་པའི་གཡུང་དྲུང་གིས་བརྒྱན་པ་བསྐྱམས་པ།
སྟོབས་ལྡན་སྤངས་བོད་གདན་སྟེང་ན། ཡུམ་སའི་རྩ་མོ་དང་གཉིས་སུ་མེད་པར་བཞུགས་སོ། །བྱང་
ཕྱོགས་ན་མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ལས། རྩ་བའི་རྩ་གར་ཕྱག་སྐུ་མདྲོག་ལྡང་ཁྲ། ངོ་བོ་གསལ་སྟོང་
འཛིན་མེད་འོད་ལྡན་སྐུ་ཁྲུང་གིས་བསྐྱར་བ། ཕྱག་ན་གཡུང་ཆག་ཤིང་ལ། ཡིད་བཞིན་ནོར་བུས་
བརྒྱན་པ་བསྐྱམས་པ། གཡུ་འབྲུག་ཐོན་པའི་ཁྲི་སྟེང་ན། ཡུམ་རྒྱུང་གི་རྩ་མོ་དང་གཉིས་སུ་མེད་པ།

འོད་ཀྱི་ཕུང་བོ་ཁ་དྲག་ཕྱ་ཕྱན་དུ་བཞུགས་སོ། །རྩལ་ཕྱོགས་ན་སོ་སོར་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ། ལྷ་
 ཆེན་བྱེ་བྲག་དངོས་མེད་སྐྱེ་མདོག་དམར་བོ། ངོ་བོ་མཆོན་པའི་ཡེ་ཤེས་འགག་པ་མེད་པ། འོད་
 ལའི་ལུ་ཁྱུང་གིས་བསྐྱོར་བ། ཕྱག་མཆོན་ཟངས་ཀྱི་ཆག་ཤིང་ལ། བད་མས་མཆོན་པ་བསྐྱམས་པ།
 མ་བྱ་བསྐྱེལ་བའི་ཁྲི་སྤྱོད་ན། ཡུམ་མེད་ལྷ་མོ་དང་གཉིས་སུ་མེད་པར་བཞུགས་སོ། །སྟོན་ཕྱ་བ་
 གྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ལས། ལྷ་དགའ་བ་དོན་གྲུབ་སྐྱེ་མདོག་མཐེང་ཁ། རང་གི་ངོ་བོ་ཕྱིན་ལས་ལ་
 ཐོགས་པ་མེད་པ། ཕྱག་ན་ལྷགས་ཀྱི་ཆག་ཤིང་ལ། འཁོར་ལོས་མཆོན་པ་བསྐྱམས་པ། ཅང་ཤེས་
 ཏའི་ཁྲི་སྤྱོད་ན། ཡུམ་ཆུང་ལྷ་མོ་དང་གཉིས་སུ་མེད་པར་བཞུགས། གསལ་སྟོང་འོད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་
 འོད་ལའི་ཞགས་པས་བསྐྱོར་ནས་བཞུགས་སོ། །དེ་ནམས་ཀྱང་སྐྱེ་ཉུངས་འབྱུ་ཅམ་ལ་སྐྱུན་གཅེར་
 གོལ་དུ་བཞུགས་སོ། །འོད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་རང་གི་ཅི་ཏའི་དབྱུས་ན་བཞུགས་སོ། །དེ་ཡང་ཤེལ་དཀར་
 དྲངས་པ་ལ་སྐོ་བྱེ་བས་རང་ལ་འཆར་རོ། །དེ་ནས་ཁྲད་པ་དུང་ཁང་གི་ནང་ན། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁྲོ་བོ་
 སུམ་རྩུས་དབྱུ་མཛད་པའི་ཁྲོ་བོ་ནམས་ཐུགས་རྗེ་ལྷགས་ཀྱི་དང་བཅས་པ་ཁྲད་པ་དུང་ཁང་གི་
 ནང་ན་འོད་ལྷས་བསྐྱོར་ནས་བཞུགས་སོ། །དེ་ཡང་ཤར་ཕྱོགས་སུ་མ་ལྷུང་རིས་སུ་མ་ཆད་པའོ། །
 ངོ་བོ་ངེ་མེད་ཀ་དག་ཀྱང་ཞེས་པས་གང་གི་ཡང་མཐས་མ་རེག་ཅིང་དག་པ་ཟང་ཐལ་གཅེར་བུར་
 རྗེན་ནེ་བ་རང་གསལ་ངེ་མེད་དུ་གནས་པའོ། །འཁོར་འདས་སྐྱོན་ཡོན་གཉིས་ཀའི་གཞི་སྟེ། མ་
 རྟོགས་ན་འཁོར་བའི་ཉེས་སྐྱོན་དང་། རྟོགས་ན་མུང་འདས་ཡོན་ཏན་གྱི་གཞིའོ། །འོད་དང་རིག་
 པ་འབྲེལ་པ་ལས། སྐྱེ་དང་ལུས་ཀྱི་གཞི་ཅུ་གྲུར་ཏེ། རྟོགས་ན་སངས་རྒྱས་སྐྱའི་རྣམ་སྤྱུལ་ཐམས་
 ཅད་དང་། མ་རྟོགས་ན་སེམས་ཅན་གྱི་ལུས་ཀྱི་ཕུང་བོ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བའོ། །སྐྱེ་དང་རིག་པ་
 འབྲེལ་བ་ལས། གསུང་དང་དག་གི་གཞི་ཅུ་གྲུར་ཅེས་པས། དེའི་རྩལ་ལས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་
 གི་རྣམ་སྤྱུལ་སེམས་ཅན་གྱི་དག་གི་སྐྱེ་སྐྱེ་འབྱུང་བ་དང་། ཟེར་དང་རིག་པ་འབྲེལ་བ་ལས།
 ཐུགས་དང་ཡིད་ཀྱི་གཞི་ཅུ་གྲུར། དེའི་རྩལ་ལས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཆོན་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་སེམས་
 ཅན་གྱི་བྱན་རྟོག་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བའོ། །ས་མ་ཡ་ནི་ཟབ་ཅིང་གསང་བའོ། །གསུམ་པ་སྟོ་
 བསྟན་པ་ལ་གཉིས། བཞི་བ་སྟོའི་འཆར་ཚུལ་དང་། ཤར་བ་སྟོ་ཡི་རྣམ་གྲངས་སོ། །དང་བོ་སྟོའི་
 འཆར་ཚུལ་ནི། སྟོའི་སེམས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཞེས་པས། ངོ་བོ་ལ་འཛིན་པ་རྩལ་ཅམ་ཡང་མེད་ཀྱང་།
 བསམ་པའི་སྟོ་ཞེས་བྱའོ། །ཤེས་རིག་རྒྱལ་བོ་རྟོག་མེད་ཀྱང་། བསམ་བྱན་སྟོ་ཆོགས་འཆར་བའི་

གཞི་ཞེས་པས། ངོ་བོ་ལ་ནུམ་རྟོག་རྩལ་ཙམ་མེད་ཀྱང་། ཚེ་འཕུལ་དང་རྩལ་དུ་བསམ་པའི་སྒོ་
 དང་། དྲན་པའི་སེམས་སྒྲ་ཚྭ་གས་འཆར་བའི་གཞིར་གྱུར་བའོ། ཉི་མའི་རྩལ་ལས་འོད་ཟེར་
 བཞིན། རིག་པའི་རྩལ་ལས་སྒོ་རུ་ཤར་ཞེས་པས། ཉི་མའི་རྩལ་ལས་འོད་ཟེར་བཞིན། རིག་པའི་
 ཡེ་ཤེས་ལས་སྒོའི་བསམ་དྲན་སྒྲ་ཚྭ་གས་ཤར་བའོ། དྲན་རིག་སྒྲ་ཚྭ་གས་ཡུལ་ལ་རང་འབྱུང་གི་སྐར་
 འཆར་རོ། སྐུ་མདོག་དང་ཕྱག་མཚན་ཡང་དབང་ཆེན་སྤྱི་གཞུང་དང་མཐུན་པར་འཆར་རོ། །
 རིགས་དྲུག་གི་རྒྱ་ཉེན་མོངས་པ་སོ་སོར་འདུལ་བའི་ཡེ་ཤེས་དང་སྐར་ནས། འོད་ལྗེའི་ལུས་ཅན་
 དུ་བཞུགས་སོ། རྟེན་ཡང་འཕུལ་གྱི་བང་མཛོད་སྒོ་ཕྱེ་བས། སངས་རྒྱས་ཕྱེ་བ་ཐག་ཁྲིག་གི་སྐུ་
 གསལ་བར་འབྱུར་རོ། རང་གི་རིག་པ་གསལ་བ་མ་འགག་པ་འདི་ཀ་སངས་རྒྱས་ཡིན་ནོ། རང་
 གི་མིག་གིས་མཐོང་བ་མ་འགག་པར་མཁའ་ལ་གསལ་བ་དང་། རིག་པ་རང་གི་ངོ་བོ་མ་འགག་
 པར་གསལ་བ་གཉིས། གཉིས་སུ་མེད་དེ། རང་བཞིན་གསལ་བ་རྫོགས་པའི་སྐུ་ཡིན་ནོ། རང་གི་
 ཤེས་རིག་མ་འགག་པར་ཕྱོགས་མེད་སྒྲ་ཚྭ་གས་སུ་འཆར་བ་དེ་སྐུལ་བའི་སྐུ་ཡིན་ནོ། སངས་རྒྱས་
 ཞིང་ཁམས་ངོ་སྤྲོད་གྱི་ལུ་ལྷ་ཡོད། ། ། ས་མ་ཡ།

༥ ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་རང་རིག་མཛོན་དུ་གྲོལ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། ཀུན་སུ་གསུངས་རྟོགས་པའི་
 ལྷ་བ་བཟན་པ་ནི། རིགས་ཀྱི་བྱ། རི་རབ་ཀྱི་ཆེ་ལ་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་འབར་བ་བཞུགས་བྱ་བའི་
 མན་ངག་ནི། རི་རབ་ནི་ལྷས་ཡིན། ཆེ་ནི་མགོ་ཡིན། ནོར་བུ་ནི་ཅི་ཏའི་དབྱུང་ན་བོན་སྐུ་
 བཞུགས་པ་ཡིན། དུང་ཁང་གི་དབྱུང་ན་ཁོ་བོའི་སྐུ་བཞུགས་པ་ཡིན། རྒྱུངས་པའི་ནང་ན་སྐུལ་
 བའི་སྐུ་བཞུགས་པ་ཡིན། མིག་གཉིས་ན་ཡེ་ཤེས་ཟངས་ལྷ་གྱི་སྐུ་བཞུགས་སོ། ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་
 ཅི་ཏའི་དབྱུང་ན་བཞུགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་ཟེར་བ་ཡིན། སངས་རྒྱས་ནི་རང་གི་རིག་པ་མ་འགག་
 པ་འདི་ཡིན། འོད་འབར་བ་ནི་ཅི་ཏའི་དབྱུང་ན་སངས་རྒྱས་རང་གི་རིག་པ་འོད་དུ་འབར་བ་ལ་
 ཟེར་བ་ཡིན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལུས་མཐོང་འདྲིན་ན། གཞུང་ཚོན་སྒྲ་ལ་སྒྲོས་ཤིག་སངས་རྒྱས་
 ཡེ་ཤེས་ཟངས་ལྷ་གྱི་སྐུ། བརྟེན་པ་རང་གི་ལུས་ལ་བརྟེན། བཞུགས་པ་མིག་གི་དཀྱིལ་ན་བཞུགས།
 གསལ་བ་མ་འགག་པར་གསལ་ལོ། རང་གི་མིག་གིས་མཐོང་བ་མ་འགག་པར་གསལ་བ་འདི་ངོ་
 ཤེས་ན། སངས་རྒྱས་པ་ཡིན་ནོ། རིགས་ཀྱི་བྱ། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལྷ་བ་ནི་
 གསུམ་ཡིན་ནོ། བོན་ཅན་གྱི་ལྷ་བ་དང་། བོན་ཉིད་ཀྱི་ལྷ་བ་དང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ལྷ་བ་

དང་གསུམ་ཡིན་ནོ། བོན་ཅན་ལྟ་བུའི་མཚན་ཉིད་མཚན་མར་འཛིན་པ་འདི་ནམས་རིག་པའི་ཚེ་
འཕྲུལ་ཡིན། བོན་ཉིད་ཀྱི་རིག་པ་རང་གི་འོད་དུ་བཞུགས་པ་ཡིན། བོན་ཉིད་རང་གི་རིག་པ་མ་
འགག་པར་གསལ་བ་འདི་ཡིན། རང་རིག་པའི་ངོ་བོ་མ་འགག་པར་གསལ་བ་འདི་སངས་རྒྱས་སུ་
ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག བོན་ཅན་མཚན་མར་སྤང་བ་ཐམས་ཅད། རང་རིག་གི་ཚེ་འཕྲུལ་དུ་ངོ་ཤེས་
པར་གྱིས་ཤིག བོན་ཉིད་རང་གི་རིག་པ་འོད་ཀྱི་ཕུང་བོར་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག རང་བཞིན་གྱི་ལྟ་
བཞི། རང་གི་རིག་པ་ཡེ་ནས་འོད་དུ་གསལ་བས། རང་བཞིན་ལྟ་བར་ངོ་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག
སངས་རྒྱས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་། བོན་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡང་། རང་གི་སེམས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྒྲུ་
འོད་ཀྱི་ཕུང་བོར་བཞུགས་སོ། །བདེར་གཤེགས་འོད་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་བཞུགས་པར་ཤེས་པར་
གྱིས་ཤིག གནས་ལྷགས་དོན་གྱི་ལྟ་བུ་བསྟན་པའི་ལེའུ་ཉེ་དུག་པའོ། ། ༥ ས་མ་ཡ།

༥ ཀུན་ཏུ་བཟང་བོ་དམིགས་མེད་ཆེན་པོའི་སྒྲུ་ལ་ཕྱག་འཚལ་སོ། །ལ་བཟུ་ཐེག་ཆེན་སྟོན་
དུ་མེད་པའི་གདམས་པ་ལ། རིགས་ཀྱི་བྲ། རང་འབྱུང་གི་བྲག་ཕྱག་གཉིས་ན། ཡང་མེས་ངོ་བོ་
ཉིད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་བཞུགས་ཤེས་པའི་མན་ངག་ནི། བྲག་ཕྱག་གཉིས་ནི་མིག་གཉིས་ཡིན་ལ། ངོ་
བོ་ཉིད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ནི། མིག་གི་དཀྱིལ་ནས་མཐོང་བ་མ་འགག་པ་འདི་ཡིན་ནོ། །མངོན་དུ་
མཐོང་བ་ནི། རང་གི་རིག་པ་གསལ་བ་འདིའོ། །མན་ངག་ནི་རང་གི་མིག་ནང་ནས་གསལ་བ་
མཐོང་ལ་མ་འགག་པ་འདི་ཡིན་ནོ། །དེ་ངོ་ཤེས་ན་སངས་རྒྱས་རང་ལ་རང་ཆས་སུ་ཡོད། དེ་ངོ་
ཤེས་ན་སངས་རྒྱས་ཡིན། སངས་རྒྱས་རང་ལ་རང་ཆས་སུ་ཡོད་པ་དེ་ངོ་ཤེས་ན། སངས་རྒྱས་ནི་
བརྟེན་པ་རང་ལུས་ལ་བརྟེན། གནས་པ་ཙེ་ཏ་ལ་གནས། ཤར་བ་སྒྲུ་བྱ་ཤར། འདུག་པ་འོད་དུ་
འདུག སྒྲིན་པ་རང་གི་ལུས་ལ་སྒྲིན། བརྟེན་པ་མིག་ལ་བརྟེན་ནས་བཞུགས་སོ། །གནས་པ་མིག་
གི་འབྲས་བུ་ལ་གནས། འཆར་བ་གསལ་བར་འཆར། འདུག་པ་ཟང་ཐལ་དུ་འདུག་གོ །རང་གི་
མིག་གི་འབྲས་བུ་ཤེས་རིག་གི་སྒྲུར་བཞུགས་སོ། །སངས་རྒྱས་རང་ལ་འཆར་བ་དེ་ངོ་ཤེས་ན།
ཐེག་པོ་ཆེ་ཡང་བཅན་ཐབས་སུ་སངས་རྒྱས་པའོ། །བཅ་རིག་བྲལ་བའི་དུས་སྟེ། ཕྱི་དབྱགས་ནི་
ཆད། ནང་དབྱགས་ནི་མ་ཆད་པའི་དུས་ན། རང་གི་མདུན་གྱི་ནམ་མཁའ་ལ། འོད་ལྡན་གཞུང་
ཆོན་ལྟར་འཆར་རོ། །འོད་ལྡན་བྲག་ལམ་མེ་བའི་དཀྱིལ་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྒྲུ་ཆོམ་བུ་ལྡན་གྱིས་
ཁངས་བར་འཆར་རོ། །རང་རིག་པའི་ངོ་བོ་ཆོམ་བུའི་རང་བཞིན་དུ་སྤང་བ་ཤེས་པས། རང་ཆོམ་

བྱ་ལྡེ་ལྷང་བ་ལ་ཐེམ་ནས། གཉིས་སུ་མེད་པར་སངས་རྒྱས་པའོ། །དོན་དེ་ལྷ་བྱ་རྟོགས་པས་ཆོག
བསྐྱེད་དུ་མེད་དོ། །རང་གི་རིག་པ་ངོ་ཤེས་པས་ཆོག སྐྱེ་མེད་ཀྱི་དོན་དེ། སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་ལ་ནང་དབྱུགས་མ་ཆད་པ་ལ་འཆར་བས། དེ་ངོ་ཤེས་པས་ཆོག་གོ། །འདི་ནི་ཕྱི་ནང་གསང་
བའི་དབང་རྣམས་རྫོགས་པ་ལ་བསྟན་ནོ། །སྐྱེ་མེད་ཀྱི་དོན་བསྟན་པའི་ལུ་སྟེ་བདུན་པའོ། །
ས་མ་ཡ།

༥ ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་རང་གྲོལ་རིག་པའི་རྩལ་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །བར་དོའི་འཕྲང་ལ་
དབང་བོ་རབ་འབྱེད་ཐ་མའི་གྲོལ་རྩལ་བསྟན་པའི་མན་ངག་ནི། རིགས་ཀྱི་བྱ་ རྒྱ་མཚོའི་གཏིང་
དུ་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་སྤྲས་པ་རི་རབ་ཀྱི་ཆེ་ལ་ཐོན་ནས། འོད་ཟེར་ནམ་མཁའ་ལ་འཕྱོས་པའི་མན་
ངག་ནི། རྒྱ་མཚོ་རང་གི་ཅི་ཏའོ། །གཏིང་ནི་ཅི་ཏའི་ནང་ཡིན། ནོར་བུ་ནི་སངས་རྒྱས་ཡིན། སྤྲས་
པ་ནི་ཅི་ཏའི་དབྱུགས་ན་སྤྲས་པའོ། །རི་རབ་ནི་ལྷས་ཡིན། ཆེ་མོ་ནི་མགོ་ཡིན། ཐོན་པ་ནི་སངས་
རྒྱས་ཅི་ཏར་བཞུགས་ཀྱང་། མིག་ནས་སངས་རྒྱས་སྐྱེ་གསུམ་མངོན་དུ་མཐོང་བ་ཡིན། འོད་ཟེར་
ནམ་མཁའ་འཕྱོས་པ་ནི། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནམ་མཁའ་ལ་ས་ལེར་གསལ་བ་དེ་ཡིན། དེ་ནས་རང་
གི་རིག་པའི་ངོ་བོ་ས་ལེར་བ་འདི་སངས་རྒྱས་ཡིན་ནོ། །རང་རིག་པ་ལ་སྐྱེ་ཤི་མེད་དོ། །དུས་
གསུམ་དུ་རང་གི་སྟིང་ནང་ན། དུས་གསུམ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རང་གི་རིག་པའི་ངོ་བོ་མ་འགག་
པར་ས་ལེ་གསལ་བ་འདི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱེ་ལ་མདུན་རྒྱབ་
མེད་པས་ཡེ་ཤེས་ཟང་ཐལ་ཡིན་ནོ། །རང་གི་སྟིང་ནང་ན་རིག་པའི་ངོ་བོ་མ་འགག་པར་ཟང་ཐལ་
དུ་བཞུགས་པ་ནི་ངོ་ཤེས་ན། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གདངས་ལ་ཕྱི་ནང་མེད་པར་བཞུགས་པའོ། །ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
སྤང་བ་ལ་གསལ་འགྲིབ་མེད་པར། རང་གི་ཤེས་རིག་གི་ངོ་བོ་མ་འགག་པར་གསལ་བ་འདི་ལ་
འགྱུར་བ་མེད་པར་བཞུགས་སོ། །ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གདངས་ལ་འགྱུར་བ་མེད་པས། རིག་པ་འོད་ལྡེ་
རང་བཞིན་དུ་བཞུགས་པ་ཡིན་ནོ། །རིག་པ་རང་གི་མིག་ལ་ཐོན་ནས། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་གདངས་
ཡུལ་ལ་ཤར་ནས། སྤང་སྟིང་ཐམས་ཅད་འོད་དང་སྐྱར་འཆར་བ་ཡིན་ནོ། །རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་
རང་འོད་ཡུལ་ལ་འཆར་བས། འཁོར་བ་ལས་བསྐྱོད་ནས། འབྲུལ་སྤང་ཡེ་ཤེས་སུ་འཆར་བ་ཡིན་
ནོ། །རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཕྱོགས་མེད་དུ་འཆར་བས། སྤང་བ་རིག་པའི་དབང་དུ་ཐེམ་ནས། སྤང་
བ་རིག་པའི་དབང་དུ་འདུས། རིག་པ་ཀ་དག་གི་ས་ལ་མཐར་ཕྱིན་པ་ཡིན་པས། ལས་བཟང་ངན་

གྱི་བག་ཆགས་ཀྱིས་གོས་པ་མེད་པའོ། །དེ་ལྟར་རྟོགས་པའི་ནལ་འབྱོར་ནི། རབ་ཕུང་བོ་སྟག་མེད་
དུ་སངས་རྒྱུས། འབྲིང་བེམ་རིག་བལ་མ་ཐག་ཏུ་སངས་རྒྱུས། ཐ་མ་སྐད་ཅིག་མ་ལྷ་ལ་བར་དོར་
སངས་རྒྱུས་པར་འགྱུར་རོ། །དབང་བོ་རབ་འབྲིང་ཐ་མའི་གོལ་ཚུལ་བསྟན་པའི་ལེའུ་ཉེ་བརྒྱད་
པའོ། །ས་མ་ཡ།

༥ དེ་སྐད་གསུངས་ནས་སྤྱལ་བའི་སྐུ་དེ། རྣམ་མཁའ་ལ་གཞུང་ཡལ་བ་ལྟར་མི་སྤང་བར་
གྱུར་ཏོ། །ཀྱུ་ཅུབ་སྤང་བཞེར་ལོད་པོ་ནི། རིག་པ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སྐུར་ངོ་ཤེས་ནས། རྟོགས་གོལ་
དུས་མཉམ་དུ་ཕུང་བོ་སྟག་མེད་དུ་སྐྱེ་དང་འོད་ཀྱིས་བསྐྱོར་ནས། བོན་ཉིད་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་
གཤེགས་སོ། །སྟན་བརྒྱད་ཟབ་མོ་འདི་ནི། རིམ་པར་བརྒྱད་ནས་དར་བའོ། །མཐ་མཆླ་ལྟ།

རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་ཞང་ཁུང་སྟན་རྒྱུད་ལས་གཟེར་བྱ་
ཉི་ཤུ་ཙུག་ཅིག་གི་གཞུང་བཞུགས།

༼ ༣ ༽

ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ཁྱབ་བདེ་ལ་ཐུགས་རྩེ་ཆེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །སྐལ་ལྷན་ཤེས་རྒྱུད་གཞི་ལ་
བསྐྱལ་བའི་ཕྱིར། །ཡང་གསང་སྤྲོད་སྟན་བརྒྱུད་ཟབ་མོའི་བཅུད། །གནས་ལུགས་གཞི་ཙུ་
གཙུག་པའི་གདམས་པ་འདི། །བོན་སྒྲིའི་མཐར་ཐུག་ཐེག་པའི་ཡང་ཙེར་བསྟན། །རྒྱུད་ཀྱི་ཙུ་ཏ་
ལུང་གི་སྟེང་པོར་ཕྱུང་། །མིག་དང་འདྲ་བའི་མན་ངག་དམ་པར་གདམས། །དགོངས་པས་ཐུགས་
རྒྱུད་ཆོག་གིས་སྟན་དུ་བརྒྱུད། །དུང་ཤོག་དཀར་ལ་གཡུ་རིས་སྟོན་པོར་བཏབ། །སྤུལ་བའི་སྐྱེས་
བུས་ལས་ཅན་གཤེན་ལ་བསྟན། །ཕྱི་རབས་གང་ཟག་རྣམས་ལ་རིམ་པར་རྒྱུད། །ཉི་ཤུ་ཙུག་ཅིག་
གནད་ཀྱི་གཟེར་བྱ་འདི། །སྐལ་ལྷན་སྒྲིའི་འབེན་ལ་ཕྱག་པར་ཤོག ས་མ་ཡ། (ག) ཀུན་ཏུ་བཟང་
པོ་རང་རིག་མངོན་དུ་སྟོན་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །སྐྱེ་ཤིས་གཏིང་ནས་འཛིགས་པའི་གང་ཟག་གིས། །
དབེན་ལ་ཉམས་དགའི་རི་ཁོད་དགོན་པ་ན། །ཀུན་གཞི་ངོས་བཟུང་རིག་པ་དམར་ཐག་བཅད། །
སྟན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་རིག་པའི་རྒྱལ་བོ་ནི། །ཟབ་ཅིང་ཆ་སྤྱོད་རྟོགས་དཀའ་རིག་པ་དགོན། །དེ་ཕྱིར་
ཁྱུང་པར་ངོ་ཡི་བཟུང་ཐབས་བསྟན། །སེམས་དང་སེམས་ཉིད་དབྱེ་བའི་ཐབས་ལམ་ནི། །ལུས་ཀྱི་
གནད་བསྐྱེད་རྒྱུད་གི་ཏ་བཟུང་། །སྟོན་མའི་སྒོ་རང་སོར་བཞག །སེམས་དང་སེམས་ཉིད་དབྱེ་བའི་
མན་ངག་ནི། །ཕྱི་རྩ་མི་དཔྱད། །ནང་དུ་མི་བརྟག །ཐུ་ཕྱིར་མི་འབྲེང་། །སེམས་དང་སེམས་ཉིད་
ཕྱེད་པའི་ཚད་བསྟན་པ། །སྟེགས་མ་སྟོང་དུ་ཐིམ་ནས་དྲངས་མ་འོད་དུ་གསལ། །སྒྲིའི་གཡང་
ལུགས་བུད་ནས་རིག་པ་གཅེར་བུར་ཤར། །རྟོག་པའི་སྟོན་ཆོགས་སངས་ནས་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་གཡོགས་
མེད། །སེམས་དང་སེམས་ཉིད་ངོ་ཡི་བཟུང་བ་ནི། །རྟོག་པ་མེད་པ། ཀུན་གྱི་གཞིར་གྱུར་པ། །ལུང་
དུ་མ་བསྟན་པ། །འབྱུང་རུང་མ་འགག་པ་དང་བཞི་ནི། ཀུན་གཞི་སྟེ་སེམས་ཉིད་དོ། །དཔྱད་ཞིང་

རིག་པ། ཅིར་ཡང་འཆར་བ། སྒོད་ན་གྲོལ་བ། བཞག་ན་འདྲེས་པ་དང་བཞི་ནི་སྒོ་སྟེ་སེམས་སོ། །སེམས་དང་སེམས་ཉིད་དམར་ཐག་བཅད་པ་ནི། བཟུམ་པ་ནམ་པ་གསུམ་གྱིས་གཡེང་པའི་ལས་སྤང་། སྒོད་པ་གསུམ་གྱིས་སྒོ་ནལ་དུ་དབབ། བཞག་ཐབས་གསུམ་གྱིས་རིག་པའི་ས་བཟུང་། མི་འབྲེང་བ་གསུམ་གྱིས་བག་ཆགས་རྒྱན་བཅད། ཐག་པ་གསུམ་གྱིས་གོམས་པའི་དང་བསྐང་། སྤྲ་ཐབས་གསུམ་གྱིས་དོན་མ་ཉམས་པར་བཅོལ། ཤར་བ་གསུམ་གྱིས་རིག་པའི་རྩལ་སྤྱངས། གྲོལ་བ་གསུམ་གྱིས་གཉིས་མེད་དུ་ལ་དོར། མི་སྒྲིབ་པ་གསུམ་གྱིས་འབྲས་བུའི་ཚད་བཟུང་། ཀྲན་གཞི་དོས་འཛིན་གྱི་གཟེར་བུ་རྒྱུགས་སོ། །ས་མ་ཡ། (ལ) ཀྲན་ཏུ་བཟང་པོ་འབྱུལ་བ་ཀ་ནས་དག་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །འཛིག་ཉེན་བྱ་བ་བཏང་བའི་སྐལ་ལྷན་གྱིས། །འདུ་འཛི་གཡེང་བ་མེད་པའི་གནས་མཆོག་ཏུ། །འབྱུལ་རྒྱུན་དོས་བཟུང་འབྱུལ་བའི་ཕུ་ཐག་བཅད། །སྤྲ་ལ་ཡིད་བཏུལ། །འོད་ལ་སེམས་བཟུང་ཞིང་། །ཟེར་ལ་རྩལ་སྤྱང་། །དབྱིངས་ལ་ཕུ་ཐག་བཅད། །རྩེ་འཕར་གངས་བར་མའི་ཚད་བཟུང་བ། །མི་རིང་མི་ཐུང་བར་མ་ཆད་པའི་གངས། །བརྒྱ་ལ་གཅིག་རྩིས་ཁྲི་ཕྱག་བཅོ་བརྒྱད་གྱིས། །སྤང་བའི་གོམས་ཚད་མཐའ་ཅུ་ཕྱིན་པར་འགྱུར། །རིག་པའི་ཟེར་དང་ཐུགས་རྗེའི་ཉག་ཐག་ནི། །དང་པོ་རི་གཟར་ཁ་ནས་ཆུ་འབབ་འདྲ། །གཉིས་པ་ཆུ་བོ་སྤྱང་དུ་ཕེབས་པ་འདྲ། །གསུམ་པ་བྱ་ཁྲ་གཟན་ཆོལ་ཉྩ་བར་འགྱུར། །བཞི་པ་རུས་སྤལ་མཁར་གཞོང་ཚུད་པ་འདྲ། །ལྔ་པ་འབྱུང་གཞི་ཟད་པའི་ནམ་མཁའ་འདྲ། །འབྱུལ་བ་རྩད་གཅོད་གྱི་གཟེར་བུ་རྒྱུགས་སོ། །ས་མ་ཡ། (ག) ཀྲན་ཏུ་བཟང་པོ་ཁྱབ་བདལ་ཕྱོགས་རིས་མེད་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །ཁྱབ་བདལ་ཆེན་པོ་སྤྱི་ལ་ཤར་བའི་ཀྲན་གཞི་ནི། །བོན་ཉིད་གྱི་དབྱིངས་ཞེས་བྱ་སྟེ། །དབྱིངས་གྱི་མཆོན་ཉིད་དགྲ་ཤར་ནས། །ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་མ་ཕྱེ་མཉམ་པ་ཆེན་པོར་ཡོངས་ལ་བདལ་བའོ། །བོན་ཉིད་དབྱིངས་གྱི་གཟེར་བུ་རྒྱུགས་སོ། །ས་མ་ཡ། (ང) ཀྲན་ཏུ་བཟང་པོ་རང་རིག་སྒྲིབ་གཡོགས་མེད་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །ལྷན་སྒྲིབ་རང་ལ་ཤར་བའི་ཀྲན་གཞི་ནི། །སེམས་ཉིད་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱ་སྟེ། །ཡེ་ཤེས་གྱི་མཆོན་ཉིད་ལྔ་ཤར་ནས། །ཉི་མ་བཞིན་དུ་མ་འདྲེས་སོ་སོར་ཤར་ལ་མཉམ་པར་གནས་པའོ། །སེམས་ཉིད་ཡེ་ཤེས་གྱི་གཟེར་བུ་རྒྱུགས་སོ། །ས་མ་ཡ།

(ཅ) ཀྲན་ཏུ་བཟང་པོ་རང་རིག་ཀ་ནས་དག་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །གསལ་བ་རང་འབྱུང་རིག་པའི་རྒྱལ་བོ་ནི། །རང་འབྱུང་ཡེ་ཤེས་ཀྲན་གྱི་གཞི་རྩར་གནས། །གཟུགས་མེད་ཡེ་ཤེས་ཁ་དོག་

དབྱིབས་གཟུགས་བྲལ། བརྗོད་མེད་ཡེ་ཤེས་མེད་ཚོག་ཡི་གེ་བྲལ། རྟོག་མེད་ཡེ་ཤེས་རྟོག་དབྱེད་
 རྟོ་དང་བྲལ། ཡེ་ཤེས་ཚོན་གང་སྤང་མེད་བོན་གྱི་སྐྱུ། གཤེན་ལྷ་དཀར་པོ་གདགས་མེད་ཀུན་གྱི་
 གཞི། རྡོ་བོ་ཉིད་གྱི་རིག་པ་ཞེས་སུ་གྲགས། གསལ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་ཚོན་གང་ལས། སྤང་
 བའི་འོད་ཆེན་ཚོན་གང་རང་བཞིན་ཤར། མ་འདུས་མི་འབྲལ་ཉིད་ལ་ཉིད་ཤར་འོད། གསལ་
 ལ་དངོས་མེད་སྤང་ལ་རང་བཞིན་མེད། གཟུགས་དང་ཁ་དྲག་རིས་སུ་ཆད་པ་མེད། ཆེ་ཆུང་
 ཆགས་ཚད་གཞལ་བའི་ཚད་ལས་འདས། སྤང་བ་ཆེན་པོ་བོན་གྱི་སྐྱུ་ཞེས་བྱ། གཤེན་ལྷ་དཀར་
 པོ་གདགས་ཡོད་ཅ་བའི་སྐྱུ། ལྷག་མཐོང་སྤང་བའི་རིག་པ་ཞེས་སུ་གྲགས། ཚོན་གང་སྐྱུ་ལ་ཡེ་
 ཤེས་སྐྱུ་ཤར་ན། རྟོགས་བརྩ་ཡོངས་གཟིགས་མདུན་རྒྱབ་མེད་པའི་སྐྱུ། མ་ལྷས་ཀུན་མཐོང་
 སྐབ་གཡོགས་མེད་པའི་སྐྱུ་ན། རྟི་དང་ནང་མེད་ཟང་ཐལ་ཆེན་པོར་ཤར། མཐའ་དང་དབྱས་
 མེད་བྱབ་བདལ་ཆེན་པོར་གནས། ཀུན་གྱི་འཆར་གཞི་གང་གིས་ངི་མ་མེད། ཡེ་གནས་རྒྱལ་བོ་
 རིག་པའི་ཕྱ་རོལ་དུ། འཁོར་དང་མུང་འདས་བསྐལ་མིང་འབྱུང་བ་མེད། ཀུན་གྱི་ཐོག་མར་རིག་
 པའི་རྒྱལ་བོ་བྱུང་། ཁངས་རྒྱས་མ་གྲུབ་བཀའ་ལས་ཤར་བ་མེད། སེམས་ཅན་མ་གྲུབ་ལས་ལ་
 བྱུང་བ་མེད། གང་ཟག་མ་གྲུབ་ཚུལ་བས་སྐྱབ་པ་མེད། རྒྱ་དང་རྒྱུན་མེད་རང་བཞིན་འདུས་མ་
 བྱས། སྤྱ་རབ་རྩལ་ལས་སྟོད་དུ་ཆགས་པ་མེད། འབྱུང་བའི་རྒྱ་ལས་ལྷས་སུ་གྲུབ་པ་མེད། རྩ་
 ལས་མ་ཆད་མངལ་ལས་འཁྱུངས་པ་མེད། རྟོགས་འཁྱུ་རྒྱ་ལས་འདས་དང་འཁོར་བ་མེད། འ
 རང་འབྱུང་ཡེ་ཤེས་ཀུན་གྱི་གཞིར་རྩར་གནས། གདོད་ནས་རང་ཤར་འོད་དུ་གསལ་བ་ལ། འ
 གསད་གསོ་པན་གཞོད་འཕེལ་འགྲིབ་བཅས་བསྐྱེད་མེད། སྐྱེ་ཤི་དར་རྒྱུད་བདེ་སྐྱེ་གཉེན་པོ་
 མེད། ཐོག་མཐའ་མེད་ནས་འོད་དུ་ཤར་ཞེས་བྱ། ཚོན་གང་བོན་སྐྱེའི་གཟེར་བྱ་རྟོགས་སོ། ཁ་
 མ་ཡ། ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་རང་རིག་རྟོགས་པའི་སྐྱུ་ལ་ཕྱག་འཆོལ་ལོ། རྟོང་གསལ་བདག་མེད་ཀུན་
 གཞིའི་གློང་ཡངས་ནས། རང་གསལ་རྟོགས་མེད་ཡེ་ཤེས་ཚོན་གང་ཤར། དབྱིངས་དང་ཡེ་ཤེས་
 གཉིས་མེད་མཉམ་པ་ལ། སྤང་བ་རྣམ་གསུམ་རང་བཞིན་རྩལ་དུ་ཤར། ཡུལ་དང་རིག་པ་མི་
 བྱེད་འདྲས་པ་མེད། སྤང་གྲགས་སྟོ་ཡི་བྱེ་བྲག་མ་ལུས་རྟོགས། དབྱིངས་ཤེས་བྱང་འབྲེལ་རྟོགས་
 པ་ཆེན་པོའི་མཛོད། མཐའ་གློང་བྱང་འབྲེལ་རྟོགས་པ་ཆེན་པོའི་མཛོད། ཐབས་ཤེས་བྱང་
 འབྲེལ་རྟོགས་པ་ཆེན་པོའི་མཛོད། ཡུལ་ཤེས་བྱང་འབྲེལ་རྟོགས་པ་ཆེན་པོའི་མཛོད། རྒྱ་འབྲས་

བྱང་འབྲེལ་རྒྱལ་པ་ཆེན་པོའི་མཛོད། །ལུས་སེམས་བྱང་འབྲེལ་རྒྱལ་པ་ཆེན་པོའི་མཛོད། །སྒོ་ད་
བཅུད་བྱང་འབྲེལ་རྒྱལ་པ་ཆེན་པོའི་མཛོད། །ཡབ་ཡུམ་བྱང་འབྲེལ་རྒྱལ་པ་ཆེན་པོའི་མཛོད། །
སྐྱེ་དང་ཡེ་ཤེས་བྱང་འབྲེལ་རྒྱལ་པ་ཆེན་པོའི་མཛོད། །སྐྱེ་དང་གཞུང་ལས་བྱང་འབྲེལ་རྒྱལ་པ་
ཆེན་པོའི་མཛོད། །བྱང་འབྲེལ་རྒྱལ་པ་སྐྱེའི་གཟེར་བྱ་རྒྱལ་སོ། །ས་མ་ཡ། ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་རང་
རིག་སྤྱུལ་བའི་སྐྱེ་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །སྤང་བའི་ཡུལ་དང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས། །མ་ཕྱེ་མ་
འདྲེས་བྱང་དུ་འབྲེལ་བའི་རྩལ། །སྤང་གཤམ་སྒོ་ཡི་བྱེ་བྱག་མ་ལུས་ཤར། །ཆོགས་དྲུག་ཡུལ་དྲུག་
འབྲེལ་བའི་དབང་པོ་དྲུག་ །འཁོར་དང་མུང་འདས་སྤྱོད་ཆོགས་ཕྱོགས་མེད་སྤྱུལ། །བྱེད་པ་མེད་
པར་རང་འབྱུང་རྩལ་དུ་ཤར། །སྤང་བའི་དབྱིངས་ལ་ཟད་ཅིང་བྱི་བ་མེད། །རིག་པའི་མཁའ་ལ་
གསལ་དང་འགྲིབ་པ་མེད། །རང་འབྱུང་རང་གྲོལ་ཐིག་ལེ་གཅིག་ལ་རྒྱལ། །ཕྱོགས་མེད་སྤྱུལ་
སྐྱེའི་གཟེར་བྱ་རྒྱལ་སོ། །ས་མ་ཡ། (ཆ) ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ཐེ་ཚོམ་ལྷན་པ་སེམས་ལ་ཕྱག་འཆའ་
ལོ། །ཡུལ་དང་རིག་པ་བྱང་འབྲེལ་མཆོན་པའི་དཔེ། །རྒྱ་ཤེལ་ཉི་མ་མར་མེ་འོད་ཀྱི་རྒྱལ། །གནས་
དང་འདྲུ་འབྲེལ་འབྲུལ་དང་དུས་བཞི་ལ། །སྒྲིབ་མེད་སྒྲིབ་བཅས་གསལ་དང་འགྲིབ་པའི་རྒྱལ། །
ཉིད་ལ་ཉིད་མཐོང་སངས་རྒྱས་འདི་ཡིས་གྲོལ། །སྤང་བ་དབང་ཐོབ་རང་དབང་འཁོར་ལོ་བསྐྱར། །
རང་ལ་གཞན་མཐོང་སེམས་ཅན་འདི་ཡིས་འབྲུལ། །སྤང་བའི་རྗེས་འབྲངས་གཞན་དབང་སྐྱེ་
མས་བསྐྱུས། །ལས་ཀྱི་རྒྱ་མེད་རང་བཞིན་ཤུགས་ལས་བྱུང་། །དུས་ཀྱི་ཆད་མེད་ཐོག་མཐའ་མེད་
ནས་ཤར། །འབྲུལ་མེད་སྒྲིང་བོ་ཐག་བཅད་འབྲུལ་མི་བྲིད། །སྤང་བའི་ཕྱགས་བཅད་སྤང་བས་
བསྐྱེ་མི་འགྱུར། །མཆོན་བྱེད་དཔེ་ཡི་གཟེར་བྱ་རྒྱལ་སོ། །ས་མ་ཡ། (ཇ) ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་རང་
རིག་འདྲུ་འབྲེལ་མེད་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །རང་རིག་ཡེ་ཤེས་གཤམ་ཅིང་སྤྱུས། །གནས་པ་གཞི་ཡི་ཙི་
ཏ་ནི། །ནམ་མཁའི་དབྱིངས་དང་རྒྱ་མཚོ་འདྲ། །སྤང་བ་འོད་ཀྱི་ཙི་ཏ་ནི། །གཞུང་ཆོན་སྤྱེ་ལྷའི་
གུར་ཕུབ་འདྲ། །གཞོན་པ་ཤ་ཡི་ཙི་ཏ་ནི། །འཕྲ་མེན་རིན་ཆེན་བུམ་པ་འདྲ། །གསལ་བའི་ཡེ་ཤེས་
ཆོན་གང་ནི། །བུམ་པའི་ནང་གི་མར་མེ་འདྲ། །སྤྱོད་ཟེར་དང་གསུམ་པོ་ནི། །མར་མེ་འོད་ཟེར་
རྩལ་དང་འདྲ། །རིག་པའི་རྒྱལ་བོ་ཁོང་ནས་ཤར། །ཀུན་གཞི་སྒོང་བའི་སྒོང་ནས་ཤར། །སྤང་བ་
འོད་ཀྱི་སྤྱབས་ནས་ཤར། །སྤྱེ་མ་ལུས་ཀྱི་དབུས་ནས་ཤར། །ཀུན་འབྱུང་ནམ་དག་ནམ་མཁའ་
མཛོད། །རིམ་པ་དུ་མས་སྤགས་ཏེ་སྒྲིབ། །སྒོ་མོ་མེད་ན་མཐོང་མི་འགྱུར། །མཛོད་སྒོ་བྱེ་ལ་མཛོད་

ལུགས་བསྟན། རང་རིག་ཁོང་ཤར་གྱི་གཟེར་བུ་རྫོགས་སོ། ཁ་མ་ཡ། (ཉ) ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་
 རང་རིག་ཡོ་གལ་མེད་ལ་ཕྱག་འཛལ་ལོ། རང་རིག་ཡེ་ཤེས་ཚོན་གང་ལས། ལྷང་བའི་འོད་
 གདངས་ནམ་ལྷར་ཤར། ཇི་ལས་དྲངས་མ་ནམ་ལྷར་ཤར། ཇི་ལས་སྒྲིགས་མ་ནམ་ལྷར་ཤར། ཉི་
 ཤུ་ཅུ་ལྷས་ལྷས་སེམས་བསྐྱེད། རྩའི་ལམ་ལས་རིག་པ་ཤར། ཡར་ལ་ཤར་བ་མུང་འདས་ལས། ཁ་
 མར་ལ་ཤར་བ་འཁོར་བའི་ལས། གཤམས་ནས་ཤར་བ་སྦྱོན་གྱི་ལས། གཤམས་ནས་ཤར་བ་ཡོན་
 ཏན་ལས། སྒོ་གསུམ་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བའི་ལས། སྒོ་བཞིར་ཤར་བུ་སྒྱེ་བཞིའི་ལས། སྒོ་ལྷར་
 ཤར་བ་རྒྱུད་ལྷའི་ལས། སྒོ་དགུར་ཤར་བ་ས་དགུའི་ལས། དབུ་མ་འཁོར་འདས་གཉིས་མེད་
 ལས། རིག་པའི་རྒྱལ་བོ་ལམ་ལས་ཤར། ཀུན་གཞི་སྟོང་བའི་དབྱིངས་ལས་ཤར། ལྷང་བ་འོད་གྱི་
 སྤྱབས་ལས་ཤར། དབུ་མ་བྱང་ཆུབ་རྒྱུད་ལས་ཤར། མ་བསྐྱེད་རིག་པ་གཞུག་མའི་ལས། ཡེ་ཤེས་
 ཆེན་པོ་གསལ་བའི་ལས། ཡོ་གལ་མེད་པ་ཐིག་ལེའི་ལས། འཁོར་བའི་ལས་སྒོ་འདི་ལ་མེད། རིག་
 པ་སེམས་གྱི་མི་བོ་དེ། དྲན་པ་ཡིད་གྱི་ཏྲ་ལ་ཞོན། ཐོགས་མེད་རྒྱུད་གི་གཤོག་པས་བསྐྱེད། དབུ་
 མ་བྱང་ཆུབ་ལམ་ལས་གཤེགས། སྤྱི་གཙུག་བདེ་བའི་གསང་སྒྲོལ་བྱོན། རིག་པའི་རྒྱལ་བོ་
 གཙེར་བུར་ཤར། རྣམ་རྟོག་སྒྲོལ་གཡང་ལུགས་བུད། རང་འབྱུང་ཡེ་ཤེས་བདག་ཞལ་མཐོང་། མ་
 རིག་འབྱུང་བའི་ཕུན་པ་སངས། ཁམས་གསུམ་ས་དགུ་དོང་ནས་སྤྱགས། ཉོན་མོངས་དུག་
 ལྷའི་ལམ་རྒྱུད་ཆད། རིས་དུག་འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོ་སྐམས། སྒྱེ་བཞི་འཁོར་བའི་སྒོ་མོ་སྟོངས། སྒྱེ་
 གསུམ་རང་ཤར་རྒྱ་ལག་ཕྱད། ཁོ་ལ་མེད་ལམ་གྱི་གཟེར་བུ་རྫོགས་སོ། ཁ་མ་ཡ། (ཉ) ཀུན་ཏུ་
 བཟང་པོ་མ་རིག་ཕུན་པ་སེམས་ལ་ཕྱག་འཛལ་ལོ། རང་རིག་ཡེ་ཤེས་སྒོ་ལྷར་ཤར། ཡུལ་ལྷ་གསལ་
 ལ་རྟོག་པ་མེད། ཡུལ་ལ་རྟོག་པ་ནམ་ཤེས་སྒོ། རིག་པའི་མཐོང་ལམ་སྒྲོན་མའི་སྒོ། རྒྱང་ཞགས་
 རྒྱ་ཡི་སྒྲོན་མ་ཡིས། འཇིག་རྟེན་སྤྱག་གི་ཕུན་པ་སེམས། ལྷག་མཐོང་ལྷང་བའི་སྒྲོན་མ་ཡིས། རྟོང་
 ཟད་སྒོ་ཡི་ཕུན་པ་སེམས། རང་རིག་ཡེ་ཤེས་སྒྲོན་མ་ཡིས། མ་རིག་སྒོ་ཡི་ཕུན་པ་སེམས། ཀུན་གཞི་
 དབྱིངས་གྱི་སྒྲོན་མ་ཡིས། རྩོགས་འཛིན་སྒོ་ཡི་ཕུན་པ་སེམས། རིག་པའི་རྒྱལ་བོ་མཐོང་ལ་ཤར། ཀུན་
 གཞི་སྟོང་བའི་མཁའ་ལ་ཤར། ལྷང་བ་འོད་གྱི་སྤྱབས་ལ་ཤར། ཀུན་གསལ་སྒྲོན་མའི་སྒོ་ལ་
 ཤར། བད་མ་འདམ་ནས་ཐོན་པ་བཞིན། རིག་པའི་རྒྱལ་བོ་སྤྱབས་ནས་འཐོན། ཉི་མ་སྤྱག་དང་
 བལ་བ་བཞིན། རིག་པའི་རྒྱལ་བོ་སྤྱག་སྒྱིབ་བལ། ལྷག་མཐོང་ཕུན་དུག་དཔལ་བར་ཤར།

གཅེར་མཐོང་དགོངས་པ་ཡོངས་རྫོགས་ཡིན། ལྷན་སེལ་སྟོན་མའི་གཟེར་བྱ་རྫོགས་སོ། ལས་མ་ཡ།
(ཐ) ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་སྐྱ་གསུམ་འདུ་འབྲལ་མེད་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། རང་རིག་ཡེ་ཤེས་ཀ་དག་
བོན་གྱི་སྐྱ། ལྷས་སེམས་འབྲེལ་བ་ཡོངས་སྟོང་རྫོགས་པའི་སྐྱ། བྱ་བ་བྱེད་པ་སྣ་ཆོགས་སྐྱལ་བའི་
སྐྱ། རིག་གཞི་ཁོང་ནས་ཤར་བས་སྟོང་བོ་འདུ་འབྲལ་མེད། རིག་ལམ་རྩ་ལ་སྐྱངས་བས་ལམ་ལ་
གོལ་ས་མེད། འབྲས་བུ་སྟོ་ལ་ཤར་བས་སྐྱ་གསུམ་སྐྱབ་གཡོགས་མེད། ཅི་ཏའི་སྟོང་ནས་རང་
རིག་བོན་གྱི་སྐྱ། རྩའི་ལམ་ལ་རང་བཞིན་རྫོགས་པའི་སྐྱ། སྟོན་མའི་སྟོ་ལ་རང་ཤར་སྐྱལ་བའི་
སྐྱ། རྟོང་ནས་རང་ཤར་ཡེ་སངས་རྒྱས་པར་གནས། སྐྱབས་ནས་སྐྱབ་གྲུབ་རྫོགས་སངས་རྒྱས་
པར་ཤར། མཐོངས་ལ་སྐྱབ་མེད་མངོན་སངས་རྒྱས་པར་མཐོང་། ཀུན་གཞི་ངོ་ཡིས་བབྱང་བས་
གནས་ལྷགས་མ་དང་མཇལ། ཡེ་ཤེས་གབ་སྐྱངས་བཏོན་པས་སྐྱབ་གཡོགས་ཐུན་པ་སངས། །
རིག་པ་གཅེར་བྱར་ཕྱང་བས་སྐྱ་གསུམ་མངོན་ཏུ་ཤར། འབྲལ་རྒྱུན་ངོ་ཡིས་བབྱང་བས་འབྲལ་
བའི་ཕུ་ཐག་ཆོད། གནས་ལྷགས་མཛུབ་རྒྱགས་བྱས་པས་ཐེ་ཆོམ་ཡིད་གཉིས་ཟད། རིག་པའི་
མཛོད་སྟོ་ཕྱེ་བས་ཀུན་གཞིའི་མཛོད་ཕྱགས་བཏོལ། གནད་གསུམ་ངོས་སྟོང་གྱི་གཟེར་བྱ་རྫོགས་
སོ། ལས་མ་ཡ། (ད) ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་རང་རིག་རྩ་བའི་སྟོ་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། ལྷན་གྲུབ་ཕྱག་
རྒྱའི་དགྲིལ་འཁོར་བསྟན་པ་ནི། རྟོང་གསལ་ཀུན་གཞི་མཁའ་སྟོང་བོན་ཉིད་དབྱིངས། ཡེ་ཤེས་
ཆོན་གང་རང་འབྱུང་བོན་གྱི་སྐྱ། སྐྱ་འོད་ཟེར་གསུམ་ཡོངས་སྟོང་རྫོགས་པའི་སྐྱ། ཆོ་འཕྲུལ་ནམ་
གསུམ་ཅིར་ཡང་སྐྱལ་བའི་སྐྱ། སྐྱང་བའི་འོད་ལྷ་ཁོང་ཁམས་དགྲིལ་འཁོར་གཞི། ཐིག་ལེ་གུར་
ཁང་རིགས་ལྷའི་གཞུང་ཡས་ཁང་། ལྷག་མཐོང་སྐྱ་ལ་སྣ་ཆོགས་གཟུགས་སྐྱར་ཤར། བྱང་འབྲེལ་
ནམ་གསུམ་སྐྱ་གསུམ་ནམ་སྐྱལ་གཞི། ལྷ་ལྷ་སྐྱ་ལྷ་རིགས་ལྷ་ཡེ་ཤེས་ལྷ། ཡལ་ཡལ་གཙོ་འཁོར་
སྐྱལ་བ་བསམ་མི་བྱལ། རྩལ་བས་མ་སྐྱབ་རང་བཞིན་དགྲིལ་འཁོར་ཆེ། བྱང་རྒྱབ་སེམས་ལ་སྐྱ་
གསུམ་དགྲིལ་འཁོར་རྫོགས། དགྲིལ་འཁོར་རང་ལ་ཤར་བས་རྩལ་ཅིང་སྐྱབ་ཏུ་མེད། སྐྱང་ལ་
རང་བཞིན་མེད་པས་ཞེན་ཅིང་ཆགས་སུ་མེད། དགྲིལ་འཁོར་ངོ་སྟོང་གྱི་གཟེར་བྱ་རྫོགས་སོ། ལས་
མ་ཡ། (ན) ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་རང་འབྱུང་ཉག་གཅིག་སྐྱ་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། སེམས་ཉིད་སེམས་
གྱི་ངོ་བོ། རྣམ་མཁའ་སེམས་གྱི་རང་གདངས། བོན་ཉིད་སེམས་གྱི་མཐར་ཐུག་ བྱི་ནང་མེད་
པར་བྱལ་བདལ། སྐྱང་ཆད་སྐྱ་ཡི་རོལ་བ། བྱག་ཆད་གསུང་གི་རོལ་བ། འདྲན་ཆད་ཐུགས་གྱི་

རོལ་བ། རྒྱུང་ཚད་ཡོན་ཏན་གྱི་རོལ་བ། རྒྱས་ཚད་ཐིན་ལས་གྱི་རོལ་བ། ཐིག་ལེ་གཅིག་ལ་ཀུན་
རྫོགས། ཉག་གཅིག་ངོ་སྤྲོད་གྱི་གཟེར་བྱ་རྫོགས་སོ། །ས་མ་ཡ།

(པ) ཀུན་རྒྱུ་བཟང་པོ་བག་ཆགས་སྦྱིབ་པ་མེད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། ཀུན་གཞིའི་བག་
ཆགས་གདར་ཐག་བཅད་པའི་ཕྱིར། ཞེན་པའི་མདུད་བཀྲོལ་འཛིན་པའི་ཐག་པ་བཅད། ས་བོན་
རྩད་བཅད་ཕྱིར་མི་ཚྭ་པར་བསྟན། རྫོང་གསལ་ནམ་མཁའ་གཞི། འབྱུང་བ་སྤང་བྱིང་རྩལ།
རྩེས་སུ་འབྲངས་བ་འཁྲུལ་ལྷགས། སྦྱོན་དུ་ཉ་བ་གོལ་ས། རང་སར་སྤོང་བ་ཐབས། སྤོང་དུ་གོལ་
བ་ལམ། གཉིས་སུ་མེད་པ་རྟོགས་པ། མངོན་དུ་གྱུར་བ་འབྲས་བྱ། བྱར་མེད་ཡེ་ཤེས་གཞི། བྱ་བ་
སྤྲོ་ཆོགས་རྩལ། རྩེས་སུ་འབྲངས་བ་འཁྲུལ་ལྷགས། སྦྱོན་དུ་ཉ་བ་གོལ་ས། རང་སར་སྤོང་བ་ཐབས།
སྤོང་དུ་གོལ་བ་ལམ། གཉིས་སུ་མེད་པ་རྟོགས་པ། མངོན་དུ་གྱུར་བ་འབྲས་བྱ། བཅོང་མེད་ཡེ་
ཤེས་གཞི། བཅོང་བ་སྤྲོ་ཆོགས་རྩལ། རྩེས་སུ་འབྲངས་བ་འཁྲུལ་ལྷགས། སྦྱོན་དུ་ཉ་བ་གོལ་ས།
རང་སར་སྤོང་བ་ཐབས། སྤོང་དུ་གོལ་བ་ལམ། གཉིས་སུ་མེད་པ་རྟོགས་པ། མངོན་དུ་གྱུར་བ་
འབྲས་བྱ། རྟོག་མེད་ཡེ་ཤེས་གཞི། དཔྱད་རྟོག་སྤྲོ་ཆོགས་རྩལ། རྩེས་སུ་འབྲངས་བ་འཁྲུལ་ལྷགས།
སྦྱོན་དུ་ཉ་བ་གོལ་ས། རང་སར་སྤོང་བ་ཐབས། སྤོང་དུ་གོལ་བ་ལམ། གཉིས་སུ་མེད་པ་རྟོགས་
པ། མངོན་དུ་གྱུར་བ་འབྲས་བྱ། རང་འབྱུང་ཡེ་ཤེས་གཞི། ཉན་མངས་དུག་ལྷ་རྩལ། རྩེས་སུ་
འབྲངས་བ་འཁྲུལ་ལྷགས། སྦྱོན་དུ་ཉ་བ་གོལ་ས། རང་སར་སྤོང་བ་ཐབས། སྤོང་དུ་གོལ་བ་ལམ།
གཉིས་སུ་མེད་པ་རྟོགས་པ། མངོན་དུ་གྱུར་བ་འབྲས་བྱ། རང་རིག་ཡེ་ཤེས་གཞི། སྤྲོ་འོད་ཟེར་
གསུམ་རྩལ། དངོས་པོར་འཛིན་པ་འཁྲུལ་ལྷགས། མཆོག་དུ་ཉ་བ་གོལ་ས། དམར་ཐག་བཅད་པ་
ཐབས། རང་སྤང་དུ་གོལ་བ་ལམ། རང་བཞིན་མེད་པ་རྟོགས་པ། རྩལ་དུ་ཤར་བ་འབྲས་བྱ། མ་
བྱ་དམར་ཐག་བཅད་པའི་གཟེར་བྱ་རྫོགས་སོ། །ས་མ་ཡ།

(ཕ) ཀུན་རྒྱུ་བཟང་པོ་མི་གནས་པ་རོལ་ཕྱིན་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། ཀུན་གཞིའི་དབྱིངས་ལ་
རྒྱ་ཆད་ཕྱོགས་སྤུང་མེད། རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་སྤྲད་མེད་བཅོང་དུ་མེད། དཔྱད་པའི་སྒོ་ལ་གཞི་མེད་
འགག་པ་མེད། སྤྲོ་འོད་ཟེར་གསུམ་ཆགས་མེད་ལྷང་དུ་མེད། ཟག་བཅས་ཟག་མེད་དམན་དང་
མཆོག་མི་བཟུང་། དྲུངས་དང་སྟེགས་མ་ཡོན་ཏན་སྦྱོན་མི་བཟ། འཁོར་དང་ཐུང་འདས་དབྱེར་
མེད་བཅད་དུ་མེད། སངས་རྒྱུས་སེམས་ཅན་གཉིས་མེད་ཐ་དད་མེད། རིག་པའི་ལམ་ལ་འཇུག་

མེད་བཤོད་དུ་མེད། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ལ་གྲུབ་མཐའ་ཐེག་པ་མེད། །མཉམ་པའི་གནས་ལ་བཟང་
ངན་མཐོང་མཉམ་མེད། །ལ་ཟླ་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་གཟེར་བྱ་རྩོགས་སོ། །ས་མ་ཡ།

(བ) ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་མཐར་ཐུག་རྒྱལ་བོའི་སྐུ་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །ནམ་མཁའི་དབྱིངས་
སྤྱ་འབྱུང་བཞི་ལྷང་སྤིང་བཟང་། །བོན་ཉིད་དབྱིངས་སྤྱ་བོན་སྟོ་ཐེག་རྒྱུད་བཟང་། །སེམས་ཉིད་
དབྱིངས་སྤྱ་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་བཟང་། །བྱར་མེད་དབྱིངས་སྤྱ་བྱ་བྱེད་སྟོ་ཆོགས་བཟང་། །བརྗོད་
མེད་དབྱིངས་སྤྱ་བརྗོད་པ་སྟོ་ཆོགས་བཟང་། །རྟོག་མེད་དབྱིངས་སྤྱ་བསམ་དྲན་རྟོག་ཆོགས་བཟང་། །
སྟོ་འདས་དབྱིངས་སྤྱ་སྟོ་བྱས་ལམ་སྟོ་བཟང་། །ཕྱོགས་མེད་དབྱིངས་སྤྱ་ཕྱོགས་འཛིན་གྲུབ་མཐའ་
བཟང་། །རིག་པའི་དབྱིངས་སྤྱ་སྟོ་འོད་ཟེར་གསུམ་བཟང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་སྤྱ་འཁོར་འདས་མ་ལུས་
བཟང་། །སྤང་བ་བཟང་ཆད་འགག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །འབྱུང་བའི་ཕྱགས་དང་གྲོལ་མཐའ་འདི་ལ་
ཐུག །བཟང་མེད་འགག་མེད་དུས་གསུམ་རྒྱུན་ཆད་མེད། །བཟང་པ་མཐར་ཐུག་གི་གཟེར་བྱ་རྩོགས་
སོ། །ས་མ་ཡ།

(མ) ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ཕྱགས་རྗེས་འགོ་བ་སྟོབ་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །ལུས་སེམས་བྲལ་བ་
ཐ་མའི་དུས། །བདེ་སྤྱག་གཉིས་ཀྱི་སོ་མཚམས་སྤྱ། །དབང་པོ་རབ་ཀྱི་གང་ཟག་ལ། །ཡེ་ཤེས་
རང་ཤར་མན་ངག་བསྟན། །སྟོ་ཆོགས་མཉམ་ཉིད་གདམས་པ་གདབ། །བདག་ཞལ་མཐོང་བར་
ཐེ་ཆོམ་མེད། །དབང་པོ་འབྲིང་གི་གང་ཟག་ལ། །རང་སྤང་སྤྱ་མའི་མན་ངག་བསྟན། །མ་ཆགས་
ཞེན་མེད་གདམས་པ་གདབ། །སྟོ་སྟོ་ཆོད་པར་ཐེ་ཆོམ་མེད། །དབང་པོ་ཐ་མའི་གང་ཟག་
ལ། །ཡི་དམ་སྟོ་མའི་མན་ངག་བསྟན། །མོས་གྲུས་འདུན་པའི་གདམས་པ་གདབ། །བདེ་གནས་
ཐོབ་པར་ཐེ་ཆོམ་མེད། །འཆི་ཁ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་གཟེར་བྱ་རྩོགས་སོ། །ས་མ་ཡ།

(ཅ) ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་རང་གྲོལ་རྩོགས་སངས་རྒྱས་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །གྲོལ་དང་འབྲུལ་
བའི་དུས་བསྟན་པ། །ཕྱི་ཡི་འབྱུང་བ་རང་སར་ཞིག །ནང་གི་འབྱུང་བ་བག་ལ་ཞ། །གཟུང་
འཛིན་ནམ་རྟོག་སྟོང་དུ་ཐིམ། །དེ་ཆེ་རིག་པ་གཅེར་བུར་གནས། །རང་འབྱུང་ཡེ་ཤེས་སྐྱིབ་
གཡོགས་མེད། །དམར་ཐག་ཆོད་པའི་སྐལ་ལྷན་འགའ། །རྒྱ་གསུམ་རལ་ནས་རྩལ་གསུམ་
རྩོགས། །གལ་ཏེ་དེ་ལས་མ་གྲོལ་ན། །དེ་ནས་བར་དོ་དང་པོ་འཆར། །འོད་ནི་ཞིང་ཁམས་
མཐའ་དབུས་མེད། །མཁའ་ལ་གཞུང་ཆོན་ཤར་བ་འདྲ། །སྟོ་ནི་དངོས་མེད་སྟོང་ན་ཕྱིར། །རང་

འབྲུང་རྒྱུ་མེད་འབྲུག་སྒྲུབ་ཚུལ། །ཟེར་ནི་ཚོ་འཕྲུལ་ངེས་མེད་སྟོན། །ཟེར་ལོག་སྒྲུལ་བྱ་ལ་ཕྱེ་
འདྲ། །ཞོམས་ཤིང་འདྲིས་པའི་གང་ཟག་ལ། །སྐྱེ་དང་དགྲིལ་འཁོར་རྫོགས་པར་འཆར། །དེ་ཚོ་
མངོན་ཤེས་རྗེས་དྲན་གྱིས། །སྤང་བ་ནམ་གསུམ་སྤྲན་མར་འཆར། །རང་གིས་གོམས་པས་སྐྱེལ་
མ་བྱས། །རིག་པའི་སེམས་རྒྱུད་གཞི་ལ་བསྐྱལ། །སྤང་བ་བདག་ཞལ་བདག་གིས་མཐོང་། །མེ་
མོང་ངོས་ལ་བྱད་མཐོང་འདྲ། །རང་རིག་བདག་དང་བདག་ཏུ་མཇུག། །རྒྱལ་བུས་རང་ངོ་ཤེས་
པ་འདྲ། །མ་རིག་འབྲུལ་བ་རང་སར་སངས། །མུན་པའི་སྤྲིང་ལ་ཉི་ཤར་འདྲ། །རིག་པའི་རྒྱལ་བོ་
རང་ས་ཟེན། །རྒྱལ་བུས་རྒྱལ་ས་ཟེན་པ་འདྲ། །སྐྱེ་འོད་ཟེར་གསུམ་སེམས་སྤྲདག་ཉི་ཟེར་མ་ལ་
འདུས་པ་འདྲ། །སྒྲིགས་མ་དྲངས་མའི་སྟོང་དུ་གྲོལ། །དར་ཞིག་མཚོ་ལ་ཐིམ་པ་འདྲ། །ཟག་བཅས་
ཟག་མེད་ངང་དུ་ཞི། །ལན་ཚུ་ལ་ཐིམ་པ་འདྲ། །ལས་དང་ཉོན་མོངས་གཞི་ལ་གྲོལ། །སྤྲིན་
ཚོགས་ནམ་མཁའ་དྲངས་པ་འདྲ། །ཁམས་གསུམ་འཁོར་བ་དོང་ནས་སྤྲུགས། །རྒྱ་རྒྱ་འགོ་ནས་
ཆད་པ་འདྲ། །འཁོར་འདས་གཉིས་མེད་གཞི་ལ་དག། །གཞུང་རིས་ནམ་མཁའ་ཡལ་བ་འདྲ། །
སྐྱེ་གསུམ་དགྲིལ་འཁོར་ཤུགས་ལ་འཆར། །ཉི་མའི་ཟེར་དང་རྒྱ་ཆེ་འདྲ། །ཞོམས་པ་རྒྱུང་བའི་
གང་ཟག་རྣམས། །རིག་པའི་རྒྱལ་བོ་བག་ལ་ཞ། །གཅིག་ནས་གསུམ་གྱི་བར་དུ་གནས། །བདུན་
དུ་དྲངས་མ་རིམ་གྱིས་འཆར། །ཞིང་ཁམས་རྫོགས་པར་འཆར་བ་མེད། །རྒྱུན་གྱིས་བར་དོར་གྲོལ་
བ་ཡོད། །མ་གྲོལ་སྒྲིགས་མའི་སྤང་བ་འཆར། །སྤྲིང་པའི་བར་དོར་དག་སྤང་མཐོང་། །གནས་
བཟང་རྒྱུད་ནས་མུར་དུ་ཐར། །གདམས་པའི་སྟོ་མེད་གང་ཟག་རྣམས། །གནས་ལྷགས་གསལ་
ཡང་ངོ་མེ་ཤེས། །སྤང་བ་གཞན་སྤང་བདེན་པར་མཐོང་། །འབྲུལ་བའི་རྒྱར་རྒྱུད་འཁོར་བར་
འབྱུངས། །དེ་ཕྱིར་སྐལ་ལྷན་དམར་ཐག་བཅད། །བར་དོ་དུས་ཀྱི་གཟེར་བྱ་རྫོགས་སོ། །ས་མ་ཡ།

(ཆ) ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ལོག་རྟོག་སྤྲན་པ་སེལ་ལ་བྱུག་འཇལ་ལོ། །མཐར་ཐུག་གནད་ཀྱི་
གདམས་པ་འདི། །སྐལ་ལྷན་ལས་ཅན་མ་ཡིན་པ། །སྟོང་མེད་རྣམས་ལ་བསྟན་གྱུར་ན། །འགའ་
ཞིག་འདི་ལ་བདག་ཏུ་འཛིན། །རྟག་འཛིན་ཐུ་སྒྲིགས་གནས་སུ་གོལ། །འགའ་ཞིག་སྤང་བ་མེད་
ཅས་སྤྲ། །སྟོང་ཟད་ཆད་པའི་གནས་སུ་གོལ། །འགའ་ཞིག་འདི་ལ་མཚན་ཏུ་འཛིན། །ཚོ་རིང་ཐེར་
ཟུག་གནས་སུ་གོལ། །འགའ་ཞིག་འདི་ལ་སྦྱོམ་པར་སེམས། །རར་འཛིན་ཤེས་བྱའི་སྟོག་ཏུ་རྒྱུད། །
འགའ་ཞིག་འདི་ལ་དངོས་པོར་འཛིན། །དངོས་འཛིན་ཞེན་པས་འཁོར་བར་འཆིང་། །འགའ་

ཞིག་འདི་ལ་ཐུངས་ཤིང་སྐྱག ཁྱོད་ཆུང་ཐེག་པ་འོག་མར་གོལ། འགའ་ཞིག་འདི་ལ་གཤེ་བསྐྱར་
འདེབས། བསྐྱལ་པར་མི་འཕྲད་དོན་དང་འབྱུང་། འགའ་ཞིག་གདམས་དག་འཆོལ་བར་སྦྱོད། །
དམ་ཆོག་ཉམས་པས་དན་འགྲོར་རྩུང་། དེས་ན་འདི་ལ་གཡང་ས་ཆེ། དེ་ཕྱིར་མན་དག་དམ་པ་
འདི། ཀུན་གཞི་སེམས་ཀྱི་གཏེར་དུ་སྦྱོས། མ་སྤེལ་གསང་བའི་རྒྱ་ཡིས་ཐོབ། འོག་རྟོག་མཐའ་
སེལ་གྱི་གཟེར་བུ་རྫོགས་སོ། ཁ་མ་ཡ།

(ཇ) ཀུན་དུ་བཟང་པོ་སྐྱེ་གསུམ་མངོན་དུ་གྱུར་ལ་ཕྱག་འཆོལ་ལོ། མཐར་ཐུག་དོན་ལ་
དམར་ཐག་བཅད་པའི། ཐེ་ཆོམ་མེད་པ་འབྲས་བུ་འདི་རྣམས་འབྱུང་། ཀུན་གཞི་དམར་ཐག་
བཅད་པས་འཁོར་འདས་ཕྱག་མས་འདེབས། རིག་པ་དམར་ཐག་བཅད་པས་འབྲུལ་སྒྲིབ་ཀ་ནས་
དག ཁྱོད་ལ་དམར་ཐག་བཅད་པས་ཡེ་ཤེས་རྩལ་དུ་ཤར། འབྲུལ་གཞི་དམར་ཐག་བཅད་པས་
རིག་པ་ཕྱིར་མི་ཐོག ཉོན་མོངས་ཟད་སར་བསྐྱལ་བས་འཁོར་བའི་རྒྱ་རྒྱན་བཅད། ལམ་རྣམས་
ཟད་སར་བསྐྱལ་བས་བདེ་ཆེན་གནས་སུ་ཕྱིན། བྲུབ་མཐའ་ཟད་སར་བསྐྱལ་བས་བདག་གཞན་
ཕྱོགས་རིས་མེད། འབྱུང་བ་ཟད་སར་བསྐྱལ་བས་མཁའ་ལ་རྩལ་པ་མེད། མཚན་མ་ཟད་སར་
བསྐྱལ་བས་དབྱིངས་ལ་འཕོ་འགྱུར་མེད། སེམས་ཅན་ཟད་སར་བསྐྱལ་བས་སེམས་ལ་སྦྱེ་ཤི་མེད། །
སྒྲོ་གསུམ་ཟད་སར་བསྐྱལ་བས་རྩལ་གསུམ་ལུས་ལ་རྫོགས། རྣང་གསུམ་ཟད་སར་བསྐྱལ་བས་
དཀྱིལ་འཁོར་རྣམ་གསུམ་ཤར། དབྱིངས་གཉིས་རང་ལ་ཤར་བས་བོན་ཉིད་གནས་ན་བདེ། །
འོད་གཉིས་རང་ལ་ཤར་བས་རྩལ་མཐའ་མེད་པར་བདེ། གཡུང་དུང་སྐྱེ་ལ་ཤར་བས་མི་བདེ་
དག་དང་བལ། སྦྱན་དུག་རང་ལ་ཤར་བས་གང་གིས་སྒྲིབ་དུ་མེད། སྐྱེ་གསུམ་རང་ལ་ཤར་བས་
འབྲས་བུ་རེ་དོགས་མེད། སེམས་ཀྱི་གཏེར་སྒྲོ་ཕྱིད་པས་དགོས་དགུ་རང་ལ་རྫོགས། མངོན་
འགྱུར་འབྲས་བུའི་གཟེར་བུ་རྫོགས་སོ། ཁ་མ་ཡ། རྒྱུད་ལྔ་མན་དག་ཀུན་གྱི་ཡང་བརྟུང་། ལམ་
རྣམས་ཀུན་གྱི་མཐར་ཐུག ཐེག་པ་ཀུན་གྱི་ཡང་ཅེ། བྲུབ་ཐོབ་རྣམས་ཀྱི་སྟན་བརྟུང་། སྐལ་ལྷན་
རྣམས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ། ཉི་ཤུ་ཅུ་གཅིག་གནད་ཀྱི་གཟེར་བུ་རྫོགས་སོ། བྲུབ་ཆེན་གོང་མ་རྣམས་
ལ་རིམ་པར་རྒྱུད་ནས་དར་བའོ། །

རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་ཞང་ཁྱུང་སྟན་རྒྱུད་ལས་གཟེར་བྱ་
ཉེར་གཅིག་གི་འགྲེལ་བ་བཞུགས།

༼འ༽

ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་བདེ་བའི་ངང་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །འདིར་བརྒྱུད་ཁྱི་བཞི་སྟོང་བོན་གྱི་
མཐར་ཐུག་ བདེར་གཤེགས་དགོངས་བརྒྱུད་དགྲའི་མན་ངག་ གང་ཟག་ཉི་ཤུ་ཙུ་བཞིའི་སྟན་
བརྒྱུད། རྣལ་འབྱོར་གྲུབ་ཐོབ་རྣམས་ཀྱི་ཉམས་བརྒྱུད། རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་གནད་ཀྱི་གདམས་པ་
འདི་ལ། བཤད་ལྷགས་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། ཕྱི་སྟོན་བ་སྟེ་གཙོ་བོ་བཤད་པ་དང་། རང་མན་ངག་
དམར་ཁྲིད་དུ་བཤད་པ་དང་། གསང་བ་རིག་པ་གཅེར་མཐོང་དུ་བཤད་པ་དང་། ཡང་གསང་
གནས་ལྷགས་ལྷགས་གཙོ་བོ་བཤད་པ་དང་བཞི་ལས། འདི་ནི་ཡང་གསང་གནས་ལྷགས་ལྷགས་
གཙོ་བོ་བཤད་པ་གཟེར་བྱ་ཉི་ཤུ་ཙུ་གཅིག་ཏུ་བསྟན་པ་ལས། གྲུང་གཞུང་མདོར་བསྟུ་རྣམ་
པ་གསུམ་ལས། ཐོག་མར་གྲུང་གི་དོན་ལ། ཕྱག་འཆལ་བ་བསྟན་པ་དང་། གདམས་པའི་ཆེ་བ་
བསྟན་པ་དང་། མན་ངག་གི་རྒྱུད་པ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་བྱུང་བདལ་
ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞེས་པ་ནི། དཔེའི་དུས་ན་ཀུན་ནི་འབྱུང་བ་སྣང་མིན་ཡིན་ལ། བཟང་ནི་ནམ་
མཁའ་སྟོང་གསལ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཏེ། ཚུལ་ནི་བཟང་ངན་ཆེ་ཆུང་མཐོ་དམན་གྱི་གང་ཉི་ལྟེ་མེད་
པར་ཀུན་ལ་སྟོམས་པའོ། །བྱུང་བདལ་ནི་སྟོང་འོག་ཕྱོགས་མཚམས་མཐའ་དབུས་ཁ་གཏིང་མེད་
པར་ཡོངས་ལ་བདལ་པའོ། །ཐུགས་རྗེ་ཆེ་བ་ནི་ཆོད་དཔག་ཏུ་མེད་པའོ། །དོན་གྱི་དུས་ན། ཀུན་
ནི་བོན་ཅན་མཚན་མར་སྣང་བ་ཡིན་ལ། བཟང་ནི་བོན་ཉིད་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཏེ། བཟང་ཚུལ་
ནི་བོན་ཅན་ཡོངས་ལ་ཉི་ལྟེ་མེད་པར་སྟོམས་པའོ། །བྱུང་བདལ་ནི་མཐའ་དབུས་ཕྱོགས་མཚམས་
མེད་པར་གནས་པའོ། །ཐུགས་རྗེ་ཆེ་བའི་ཆོད་དཔག་ཏུ་མེད་པའོ། །རྟགས་ཀྱི་དུས་ན། ཀུན་ནི་
སྟེ་འགྲོ་སྟོན་དང་དབུགས་ཀྱིས་བསྟུས་པ་ཡིན་ལ། བཟང་ནི་སེམས་ཉིད་རང་འབྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་

ཡིན་ཏེ། བཟང་ཚུལ་ནི་ཉེ་རིང་མེད་པར་སྐྱེ་འགོ་ཡོངས་ལ་སྟོམས་པའོ། །བྱབ་བདལ་ནི་ཕྱོགས་
མཚམས་མེད་པར་ཁམས་གསུམ་ཡོངས་ལ་ཤར་བའོ། །ཐུགས་རྗེ་ཆེ་བའི་ཆོད་ནི་དཔག་ཏུ་མེད་
པའོ། །ཐུག་འཆལ་ལོ་ནི་སྤྱི་དང་མཐུན། གཉིས་པ་གདམས་པའི་ཆེ་བ་བསྟན་པ་ནི། སྐལ་ལྷན་
ཤེས་ཆུང་གཞི་ལ་བསྐྱལ་བའི་བྱིར། ཁྱེས་པས། གདམས་པ་འདིས་སྐལ་ལྷན་གྱི་གང་ཟག་རྣམས།
ལམ་ལས་ལ་བསྐྱུར་ཏེ་གནས་ལུགས་གཞི་ཐོག་ཏུ་སྐྱེལ་བར་བྱེད་པའོ། །ཡང་གསང་སྤྱོད་སྟན་
བརྒྱད་ཟབ་མོའི་བརྩུད། ཁྱེས་པས་བཤད་ལུགས་རྣམ་པ་བཞི་ལས། ཡང་གསང་དུ་བཤད་པ་
གནས་ལུགས་ལུགས་ཐག་བཅད་ནས་སྟོན་པའི་གདམས་པའོ། །གནས་ལུགས་གཞི་རྩ་གཙོད་པའི་
གདམས་པ་འདི། ཁྱེས་པས། གདམས་པ་འདིས་གནས་ལུགས་གཞི་ཐོག་ཏུ་ཕེབས་ནས། རྩ་བ་
ཆོད་པར་བསྟན་པའོ། །བོན་སྟོའི་མཐར་ཐུག་ཐེག་པའི་ཡང་རྩེ་བསྟན། ཁྱེས་པས། བོན་སྟོ་ནི་
བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་། མཐར་ཐུག་ནི་འདིའི་པ་རོལ་ན་བོན་སྟོ་གཞན་མེད་པའོ། །ཐེག་པ་ནི་རིམ་
པ་དགུ་དང་བྱི་ནང་གསང་གསུམ་མོ། ཡང་རྩེ་ནི་འདིའི་གོང་ན་གཞན་མེད་པའོ། །རྒྱུད་ཀྱི་ཙཱ་བ་
ལུང་གི་སྟོང་པོར་བྱུང་། ཁྱེས་པས། རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ནི་ལུས་དང་འདྲ་ལ། གདམས་པ་འདི་ནི་
སྟོང་དང་འདྲའོ། །ལུང་ཐམས་ཅད་ནི་འོ་མ་དང་འདྲ་ལ། གདམས་པ་འདི་ནི་འོ་མའི་སྟོང་པོ་
མར་དང་འདྲའོ། །མིག་དང་འདྲ་བའི་མན་ངག་དམ་པར་གདམས། ཁྱེས་པས། བོན་སྟོ་དང་
ཐེག་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ནི། དབང་པོ་གཞན་དང་འདྲ་ལ། གདམས་པ་འདི་ནི་དབང་པོའི་ནང་
ནས་དྲངས་མ་མིག་དང་འདྲ་བར་གདམས་པའོ། །གསུམ་པ་མན་ངག་གི་རྒྱུད་པ་བསྟན་པ་ནི།
དགོངས་པས་ཐུགས་བརྒྱད་ཆོག་གིས་སྟན་ཏུ་བརྒྱུད། ཁྱེས་པས། བདེར་གཤེགས་དགོངས་བརྒྱུད་
དགུའི་བར་དུ་ཆོག་ཏུ་མ་གསུང་། དགོངས་པ་ནས་དགོངས་པར་བརྒྱུད། གང་ཟག་ཉི་ཤུ་རྩ་
བཞིའི་བར་དུ་ཡི་གེར་མ་བཏབ་པས། ཆོག་གིས་སྟན་ནས་སྟན་ཏུ་བརྒྱུད། དུང་ཤོག་དཀར་ལ་
གཡུ་རིས་ཐོན་པོར་བཏབ། ཁྱེས་པས། རྗེ་ཏཱ་ལི་ཏི་ཙས་དུང་གི་ཤོག་གུ་ལ་གཡུའི་ཡི་གེར་བཏབ་
པའོ། །སྤྱུལ་བའི་སྐྱེས་བྱས་ལས་ཅན་གཤེན་ལ་བསྟན། ཁྱེས་པས། ཏཱ་ལི་ཏི་ཙས་གུ་རུབ་སྤང་
བཞེར་ལོད་པོ་ལ་གདམས་པའོ། །བྱི་རབས་གང་ཟག་རྣམས་ལ་རིམ་པས་བརྒྱུད། ཁྱེས་པས། ས་
བ་རྒྱལ་གཤེགས་གསས་རྒྱུད་ཕྱིན་ཆད་རིམ་པར་བརྒྱུད་པའོ། །ཉི་ཤུ་རྩ་གཅིག་གནད་ཀྱི་གཟེར་བུ་
འདི། ཁྱེས་པས། གདམས་པའི་གྲངས་བསྟན་པའོ། །སྐལ་ལྷན་སྟོའི་འབེན་ལ་ཐོག་པར་ཤོག །

ཅས་པ་ནི། གོ་ཞིང་རྟོགས་པར་ཤོག་ཅས་པའོ། ལ་མ་ཡ། གསོངས་ཤིག་པའི་བཀའ་རྒྱ་དང་
བཅས་ནས་གདམས་པའོ། གྲུང་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་རྫོགས་སོ། །

(ཀ) གཉིས་པ་གཞུང་གི་དོན་ལ་གཟེར་བུ་ཉི་ཤུ་ཙམ་གཅིག་མཆིས་པ་ལས། ཐོག་མར་ཀུན་
གཞི་ངོས་འཛིན་གྱི་གཟེར་བུ་ལ་ཡང་། དོན་གསུམ་ལས། ཕྱག་འཆལ་བ་དང་། གཞུང་དགོལ་བ་
དང་། མདོར་བསྟུ་བའོ། གྲུང་པོ་ནི་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་རང་རིག་མདོན་དུ་སྟོན་ལ་ཕྱག་འཆལ་
སོ། ། ཞེས་པས་ནི། ཀུན་ནི་གདུལ་བྱའི་བྱེ་བྲག་མ་ལུས་པ། བཟང་པོ་ནི་ཕྱགས་རྗེ་བཀོལ་མེད་
པར་ཡོངས་ལ་སྟོམས་པའོ། རང་རིག་མདོན་དུ་སྟོན་པ་ནི། གདམས་པ་འདིས་རིག་པའི་གནས་
ལྷགས་གཅེར་བུར་ཕྱུང་ནས་སྟོན་པའོ། ཕྱག་བཅལ་བ་ནི་སྤྱི་དང་མཐུན། གཉིས་པ་གཞུང་
བགོལ་བ་ལ་བཞི་སྟེ། ཉམས་སུ་ལེན་པའི་གང་ཟག་བསྟན་པ་དང་། ཉམས་སུ་ལེན་པའི་གནས་
བསྟན་པ་དང་། རྟོགས་པར་དཀའ་བའི་དོན་བསྟན་པ་དང་། སེམས་དང་སེམས་ཉིད་དབྱེ་བའི་
མན་ངག་བསྟན་པའོ། གྲུང་པོ་ནི། སྤྱི་ཤིས་གཏིང་ནས་འཇིགས་པའི་གང་ཟག་གིས། ཞེས་པས་
བསྟན་ཏེ། ལམ་པའི་གང་ཟག་འཁོར་བ་ལ་ཡིད་ཕྱུང་། སྤྱི་ཤིས་གཏིང་ནས་འཇིགས་ཤིང་བྱང་
ཆུབ་དོན་དུ་གཉེར་བ། དད་པ་སྦྱོངས་མེད་ཅིང་སྤྱི་མ་གཅིག་ཏུ་ཁུར་བ། ཆོ་འདི་སྒྲིལ་བྱང་
ཞིང་ཕྱི་མ་དོན་དུ་གཉེར་བ། དེ་ཡིས་ཉམས་སུ་སྤང་བར་བྱའོ། གཉིས་པ་གནས་བསྟན་པ་ནི།
དབེན་ལ་ཉམས་དགའི་རི་ཁྲོད་དགོན་པ་རྩ། ཞེས་པས། འདུ་འཇི་དང་གཡེང་བ་མེད་པས་
དབེན་པ། ཡིད་དུ་འོང་ཞིང་ཉམས་དགའ་བའི་མཆོ་སྤྱིང་དང་ནགས་ཕྱག་ཏུ་ཉམས་སུ་སྤང་ངོ་། །
ཀུན་གཞི་ངོས་བཟུང་རིག་པ་དམར་ཐག་བཅད། ཅེས་པས། ངོ་ཤིས་ཐག་ཆོད་གདེང་དང་ཐུན་
པར་བྱ། གསུམ་པ་རྟོགས་པ་དཀའ་བར་བསྟན་པ་ནི། ལྷན་ཅིག་སྦྱོས་པའི་རིག་པའི་རྒྱལ་པོ་
ནི། ཟབ་ཅིང་ཆ་སྤྱི་རྟོགས་དཀའ་རིག་པ་དགོན། ཞེས་པས་ནི། ལྷན་ཅིག་སྦྱོས་པའི་ཀུན་གཞི་
ནི། ཟབ་པའི་ཆོད་ནི་རྒྱ་མཚོའི་གཏིང་ངམ། རྣམ་མཁའི་གྲོང་དང་འདྲ། ཆ་སྤྱི་བ་ནི་སྤྱི་རབ་ཀྱི་
རྩལ་དང་འདྲ། དེ་ཕྱིར་གདམས་པ་འདིས་སེམས་དང་སེམས་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ངོས་བཟུང་བ་
བསྟན་པའོ། བཞི་བ་སེམས་དང་སེམས་ཉིད་དབྱེ་བའི་མན་ངག་བསྟན་པ་ལ་ཕྱ་སྟེ། སེམས་དང་
སེམས་ཉིད་དབྱེ་བའི་ཐབས་ལམ་དང་། མན་ངག་དང་། ཕྱེད་པའི་ཆོད་བསྟན་པ་དང་། སེམས་
དང་སེམས་ཉིད་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དམར་ཐག་བཅད་པའོ། གྲུང་པོ་ནི་ཐབས་ཀྱི་ལམ་ལ་

གསུམ་སྟེ། ལུས་ཀྱི་གནད་བཟུམ་པ་ནི། རང་བཞིན་ཆ་ལྷགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བཅས་ལ། ལུས་ཀྱི་རྩ་ཆ་
 ལ་འབེབས། རྩ་ཡིས་རྒྱུ་ཆ་ལ་འབེབས། རྒྱུ་གིས་སེམས་ཆ་ལ་འབེབས། དེས་ནི་ཀུན་གཞིའི་ངོ་
 བོ་རང་བཞིན་གྱིས་གསལ་བའོ། རྒྱུ་གི་རྟ་བུ་འཛིན་པས། རྒྱུ་གི་རྟ་ལ་ཡིད་ཀྱི་མི་ཞོན་ནས།
 རྩ་གསལ་བྱུག་གི་ལྷལ་ལ་འགྱུས་པས། ཀུན་གཞི་མ་དང་འདྲ་བ་སྤྲོད། དེ་ལ་རྒྱུ་གི་རྟ་བུ་འཛིན་པར་
 བྱ་སྟེ། རྒྱུ་གི་རྟ་བུ་འཛིན་པས་ཡིད་ཀྱི་མི་ཟེན། དེ་ཟེན་པས་མ་ཀུན་གཞིའི་ངོ་བོ་གསལ་ལོ། སྤྱོད་
 མའི་སྒོ་རང་སར་བཞག་ཅེས་པས། མིག་མི་བཙུམ་པར་ལྷལ་ལ་ཉལ་དེ་བཞག་པས། རིག་པའི་
 མཐོང་སྒོ་ཡིན་པས། ཀུན་གཞི་རྟོག་མེད་ངོས་ཟེན་པའོ། གཉིས་པ་སེམས་དང་སེམས་ཉིད་དབྱེ་
 བའི་མན་ངག་གསུམ་ནི། བྱི་རྩ་མ་དབྱུད་པས་ལྷལ་གྱི་བུའི་འཛིན་དག རྟ་དུ་མ་བརྟག་པས་
 སེམས་ཀྱི་རྟོག་པ་ཞི། རྩ་བྱིར་མ་འབྲེང་པས་ཡིད་ཀྱི་འབྲེལ་ཐག་བཅད་པའོ། གསུམ་པ་སེམས་
 དང་སེམས་ཉིད་པའི་ཚད་གསུམ་ནི། གོང་གི་ཐབས་ལམ་གསུམ་དང་མན་ངག་གསུམ། གནད་
 ཏུ་བསྐྱུན་པས། སྟིགས་མ་དྲན་རིག་སྒོའི་རྩ་མཐུག་ཀུན་གཞིའི་སྒོར་དུ་ཐིམ་ནས། དུངས་མ་
 རང་འབྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་འོད་དུ་གསལ་རྟེ། དཔེར་ན་མ་སྟོགས་པའི་ཆུ་དང་འདྲ། གཟུང་འཛིན་
 གཡང་ལྷགས་ཀྱི་གོས་དང་འདྲ་བ་བྲལ་ནས། རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་གཅེར་བྱར་འཆར་རྟེ། དཔེར་ན་
 སྦྱིས་བྱ་གོས་དང་བྲལ་བ་འདྲ། རྟོག་པ་སྤྲོད་དང་འདྲ་བ་སངས་ནས་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སྤྲོད་
 གཡོགས་མེད་པར་འཆར་རྟེ། དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་སྤྲོད་རྩ་མཐུག་སངས་པ་དང་འདྲའོ། བཞི་བ་
 སེམས་དང་སེམས་ཉིད་ངོས་བཟུང་བ་ལ་གཉིས་རྟེ། སེམས་ཉིད་ངོས་བཟུང་བ་དང་། སེམས་ངོས་
 བཟུང་བའོ། འདྲ་བོ་ནི་སེམས་ཉིད་ཀུན་གཞིའི་ངོ་བོ་ནི། རྟོག་པ་མེད་པ། དྲན་རིག་ཀུན་གྱི་
 འཆར་གཞིར་གྱུར་བ། གང་དུ་ཡང་ལུང་དུ་མ་བསྐྱུན་པས། རྒྱ་མ་ཆད་པ། འབྱུང་རུང་མ་འགག་
 པས་ཅིར་ཡང་འཆར་དུ་རུང་བ། དེ་བཞིན་ནི་ཀུན་གཞིའི་ངོ་བོ་སྟེ། སེམས་ཉིད་ཡིན་པར་ངོས་
 བཟུང་ངོ། གཉིས་པ་སེམས་ངོས་བཟུང་བ་ནི། ངོ་བོ་དྲན་ཞིང་རིག་པ། བསམ་ན་དྲན་རྟོག་ཅིར་
 ཡང་འཆར་བ། མ་བསམ་རང་སར་སྒོད་ན་ཀུན་གཞིའི་ངང་དུ་རང་གྲོལ་བ། མ་བཅོས་ངང་ལ་
 བཞག་ན་སེམས་མ་བྱ་དབྱེར་མེད་དུ་འདྲེས་པ། དེ་བཞིན་ནི་སྒོ་ཞེས་ཀྱང་བྱ། ཡིད་ཅེས་ཀྱང་བྱ།
 སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ངོས་བཟུང་བའོ། རྩ་བ་སེམས་དང་སེམས་ཉིད་དམར་ཐག་བཅད་པ་ལ། མན་
 ངག་གི་གནད་གསུམ་གསུམ་དགུ་རྩ་བསྐྱུན་པ་ལ། བསྐྱུན་པ་རྩ་བ་གསུམ་གྱིས་གཡོང་བའི་ལས་

སྤང་། ཞེས་པས། ལུས་བྱ་བ་བཟུམ། ངག་སྤྲོ་བ་བཟུམ། སེམས་བསམ་མཐོ་བཟུམ། དེ་གསུམ་
གྱིས་གཡེང་བ་སྤང་བའོ། ཁྲོད་པ་ནམ་པ་གསུམ་གྱིས་སྒོ་ནལ་དུ་དབབ་ཅེས་པས། ལུས་བྱར་མེད་
དུ་སྒོད། ངག་སྤྲོ་མེད་དུ་སྒོད། སེམས་བསམ་མེད་དུ་སྒོད། དེ་གསུམ་གྱིས་སྒོ་ནལ་དུ་ཕབ་པའོ། །
བཞག་ཐབས་གསུམ་གྱིས་རིག་པའི་ས་བབྱང་། ཞེས་པས། སེམས་ལ་བཟོ་མི་བྱ་སོ་མར་བཞག་
རང་ལུགས་ཆེན་པོ་གཉུག་མར་བཞག་ བཅོས་སྤང་མེད་པར་ནལ་མར་བཞག་ དེ་གསུམ་གྱིས་
རིག་པ་རང་ས་ཟེན་པའོ། མི་འབྲེང་བ་གསུམ་གྱིས་བག་ཆགས་རྒྱན་བཅད། ཅེས་པས། ལུས་བྱ་
བའི་རྗེས་སུ་མི་འབྲངས་བ། ངག་སྤྲོ་བཅོད་ཀྱི་རྗེས་སུ་མི་འབྲངས་བ། སེམས་འདྲོད་ཡོན་གྱི་རྗེས་
སུ་མི་འབྲངས་བ། དེ་གསུམ་གྱིས་རྗེས་འབྲངས་ཀྱི་བག་ཆགས་རྒྱན་བཅད་པའོ། །ཐག་པ་ནམ་
གསུམ་གྱིས་གོམས་པའི་ངང་བསྐང་ཞེས་པས། མི་ཡེངས་པའི་དྲན་ཐག་བསྐང་། མ་བཅོས་པའི་
ངང་ཐག་བསྐང་། མི་སྒྲོ་བའི་གཉུག་ཐག་བསྐང་། དེ་གསུམ་གྱིས་ཀུན་གཞི་སྒོང་དུ་མ་གྱུར་གྱི་
བར་དུ་ངང་ཐག་བསྐང་། སྤྲོ་ཐབས་གསུམ་གྱིས་དོན་མ་ཉམས་པར་བཅའ། ཞེས་པས། རི་དྲགས་
མས་མ་བཞིན་དུ་ལུས་དགོན་པར་སྤྲ། ལུས་པའི་ནང་གི་མར་མེ་བཞིན་དུ། ངག་རྩལ་ཙམ་ཡང་
མི་བཅོད། གཞན་ལ་གསང་སྤྱི་རང་གསང་ཆེན་པོར་སྤྲ། རྒྱ་མཚོའི་ནང་གི་རུས་སྤལ་བཞིན་དུ།
སེམས་ཆོགས་དུག་གི་རྗེས་སུ་མི་འབྲེང་ཀུན་གཞིའི་སྒོང་དུ་སྤྲ། དེ་གསུམ་གྱིས་ཀུན་གཞི་སྒོང་དུ་
མ་གྱུར་གྱི་བར་དུ། དོན་ཉམས་པ་མེད་པར་བཅའ་བའོ། །ཤར་བ་གསུམ་གྱིས་རིག་པའི་རྩལ་
སྤངས་ཞེས་པས། ལུས་བྱ་བ་སྤྲོ་ཆོགས་བྱར་མེད་ཀྱི་རྩལ་དུ་ཤར། ངག་བཅོད་པ་སྤྲོ་ཆོགས་བཅོད་
མེད་ཀྱི་རྩལ་དུ་ཤར། སེམས་དྲན་པ་སྤྲོ་ཆོགས་རྟོག་མེད་ཀྱི་རྩལ་དུ་ཤར། དེ་གསུམ་གྱིས་སྤྲོ་
ཆོགས་སྒྲོན་དུ་མི་བཟ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྩལ་དུ་སྤངས། གྲོལ་བ་གསུམ་གྱིས་གཉིས་མེད་དུ་ལ་དོར། །
ཞེས་པས། བྱས་ཆད་བྱར་མེད་ཀྱི་སྒོང་དུ་གྲོལ། བཅོད་ཆད་བཅོད་མེད་ཀྱི་སྒོང་དུ་གྲོལ། བསམ་
ཆད་བསམ་མེད་ཀྱི་སྒོང་དུ་གྲོལ། དེ་གསུམ་གྱིས་སེམས་དང་སེམས་ཉིད་གཉིས་སུ་མེད་པར་ལ་
དོར། མི་སྒྲིབ་པ་གསུམ་གྱིས་འབྲས་བུའི་ཆད་བབྱང་ཞེས་པས། ལུས་བྱ་བ་སྤྲོ་ཆོགས་གྱིས་བྱར་
མེད་ཀྱི་དོན་ལ་མི་སྒྲིབ། ངག་བཅོད་པ་སྤྲོ་ཆོགས་གྱིས་བཅོད་མེད་ཀྱི་དོན་ལ་མི་སྒྲིབ། སེམས་
བསམ་པ་སྤྲོ་ཆོགས་གྱིས་བསམ་འདས་ཀྱི་དོན་ལ་མི་སྒྲིབ། དེ་གསུམ་ཆད་དུ་ཕྱིན་ནས་འབྲས་བུ་
མངོན་དུ་གྱུར་བའོ། །གསུམ་པ་མདོར་བསྡུ་བ་ནི། ཀུན་གཞི་དོས་འཛིན་གྱི་གཟེར་བུ་རྫོགས་སོ། །

ཞེས་པས། མདོར་བསྟུ་བའོ། ཀུན་གྱི་དང་པོའི་འགྲེལ་བ་རྒྱལ་སོ། །

(ལ) ཀུན་གྱིས་བ་འཁྲུལ་བ་ཅད་གཙོད་ཀྱི་ཀུན་གྱི་ལ་ཡང་། དོན་གསུམ་ལས། དུག་འཛུལ་བ་། ཀུན་གྱི་ལ་ཡང་། མདོར་བསྟུ་བ་གསུམ་མོ། དང་པོ་ནི་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་འཁྲུལ་བ་ཀ་ནས་དག་ལ་དུག་འཛུལ་ལོ། ཞེས་པས། ཀུན་ནི་འཁོར་འདས་མ་ལུས་པ། བཟང་པོ་ནི་རང་ཤེས་རིག་གི་རྒྱལ་པོས་ཉེ་རིང་མེད་པར་ཡོངས་ལ་ཁྱབ་པའོ། འཁྲུལ་བ་ཀ་ནས་དག་ནི། ཉེ་མའི་སྤྱིང་པོ་ལ་ཐུན་པ་མི་གནས་པ་བཞིན་དུ། ཤེས་རིག་གི་རྒྱལ་པོ་ལ་འཁྲུལ་བ་ཡེ་ནས་མི་གནས་པར་ཀ་ནས་དག་པའོ། ཀུན་མས་བ་འདིས་འཁྲུལ་གཞི་ཅད་ནས་བཅད་ནས། འཁྲུལ་མི་སྤྱིང་པར་སྟོན་པའོ། ཀུན་གྱིས་བ་ཀུན་གྱི་ལ་ཡང་། འཇིག་རྟེན་བྱ་བ་བཏང་བའི་སྐལ་ལྷན་གྱིས། ཅེས་པ་འདིས། ཉམས་སྤྱུ་ལེན་པའི་གང་ཟག་བཞུན། འདྲུ་འཇིག་ཡེང་བ་མེད་པའི་གནས་མཆོག་ཏུ། ཞེས་པ་འདིས། ཉམས་སྤྱུ་ལེན་པའི་གནས་བཞུན། འཁྲུལ་རྒྱུན་དོས་བཟུང་འཁྲུལ་བ་ཕུ་ཐག་བཅད་ཅེས་པས། འདིས་འཁྲུལ་གཞི་ཅད་གཙོད་ཀྱི་མདོར་རྩ་བ་ཞུན་ཏེ། གང་ལས་འཁྲུལ་ན། ཀུན་གཞིའི་གནས་ལུགས་མ་རྟོགས་པས་འཁྲུལ། རྒྱུན་གང་གིས་བྱས་ན། སྤྱོད་ཟེར་གསུམ་གྱིས་རྒྱུན་བྱས་ནས་འཁྲུལ། ཚུལ་ཇི་ལྟར་འཁྲུལ་ན། དེ་གསུམ་རང་སྤྱང་དུ་མ་ཤེས་གཞན་སྤྱང་དུ་མཐོང་ནས་འཁྲུལ། དཔེ་ཅི་དང་འདྲ་བར་འཁྲུལ་ན། ཚུལ་ཆེན་སེང་གེ་རང་གཟུགས་རྒྱུན་དུ་ཤར་བ་ལ། རང་གཟུགས་སྤྱུ་མ་རྟོགས་གཞན་གཟུགས་སྤྱུ་མཐོང་བ་ལྟར་འཁྲུལ། འཁྲུལ་བ་ཅད་གཙོད་ཇི་ལྟར་གཙོད་ན། སྤྱོད་ཟེར་གསུམ་རང་སྤྱང་དུ་དོས་བཟུང་པས། འཁྲུལ་བ་ཕུ་ཐག་ཆོད་ནས་འཁྲུལ་མི་སྤྱིང་དོ། དཔེར་ན་རང་གཟུགས་ལ་རང་གཟུགས་སྤྱུ་ཤེས་པའམ། ལྷན་འདྲིས་ཀྱི་མི་དང་འཕྲད་པ་བཞིན་ནོ། དོས་ཅི་ལྟར་བཟུང་ན་སྤྱུ་ལ་ཡིད་བཏུལ། འོད་ལ་སེམས་བཟུང་། ཟེར་ལ་རྩལ་སྤྱངས། དེ་གསུམ་གྱི་ཕུ་ཐག་ཀུན་གཞིའི་དབྱིངས་སྤྱུ་བཅད། རྩོད་ལུགས་ནི་མན་ངག་ལས་ཤེས་སོ། རྩའི་འཕར་གངས་བར་མའི་ཆོད་བཟུང་བ། མི་རིང་མི་ཐུང་བར་མ་ཆད་པའི་གངས། བརྒྱལ་གཅིག་ཅིས་ཁྲི་ཕྱག་བཙོ་བརྒྱད་ཀྱིས། ལྷང་བའི་གོམས་ཆོད་མཐའ་ཅུ་ཕྱིན་པར་འགྱུར། ཞེས་པའི་ཆོག་བཞི་བོ་འདིས། ཉམས་ལེན་ཀྱི་གངས་ཆོད་བཞུན་པ་ཡིན་ཏེ་དཀྱུས་གསལ། རིག་པའི་ཟེར་དང་ཐུགས་རྗེའི་ཉག་ཐག་ནི། དང་པོ་རི་གཟར་ཁ་ནས་རྩ་འབབ་འདྲ། ཞེས་པས། དང་པོ་སྤྱང་བ་འཕེལ་བའི་དུས། དར་ཅམ་ཡང་མི་ཆགས་པར་འགྱུར་པའོ། ཀུན་གྱིས་

པ་ཚུ་བོ་མྲོང་དུ་ཕེབས་པ་འདྲ། ཞེས་པས། ལྷང་བ་མཆེད་པའི་དུས་སུ། ལྷ་མ་ལས་དལ་ལ་གཡུང་
བར་ལྷང་སྟེ། ཟེར་དང་ཉག་ཐག་གཉིས་རྒྱ་རྒྱུ་གི་ཚུལ་དུ་འགྲོགས་བྱལ་དུ་ལྷང་བའོ། །གསུམ་པ་
བྱ་བྲ་གཟན་ཚེལ་ཉ་བྱར་འགྱུར། ཞེས་པས། ལྷང་བ་རྒྱས་པའི་དུས་སུ། རིག་པའི་སྒྲིང་པོ་ལྷགས་
རྒྱའི་ཉག་ཐག་དེ། རེས་འགའ་གཡོ་འགྱལ་མེད་པར་གནས་ཤིང་། རེས་འགའ་འགྲིམ་པའོ། །
བཞི་བ་བྱས་སྤལ་མཁར་གཞོང་རྒྱུད་པ་འདྲ་ཞེས་པས། ལྷང་བ་རྫོགས་པའི་དུས་སུ། ལྷགས་རྒྱའི་
ཉག་ཐག་དེ་གཡོ་འགྱལ་མེད་པར་གནས་པའོ། །ལྷ་བ་འབྱུང་བཞི་ཟད་པའི་ནམ་མཁའ་འདྲ།
ཞེས་པས། མཐར་ལྷག་གི་ལྷང་བ་ཤར་བའི་དུས་སུ། ལྷ་འོད་ཟེར་གསུམ་བྱང་རྒྱབ་སེམས་སུ་
དམར་ཐག་ཆོད་པའོ། །གསུམ་པ་མདོར་བསྟུང་དཀྱུས་གསལ། གཟེར་བྱ་གཉིས་པའི་འགྲེལ་བ་
རྫོགས་སོ། །

(ག) གསུམ་པ་བོན་ཉིད་དབྱིངས་ཀྱི་གཟེར་བྱ་ལ་ཡང་། འོན་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི།
ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་བྱབ་བདལ་སྟོགས་རིས་མེད་ལ་བྱུག་འཛལ་སོ། །ཞེས་པས། ལྷག་འཛལ་བ་
བསྟན་ཏེ། ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་གོང་དང་འདྲ། ལྷབ་བདལ་སྟོགས་རིས་མེད་པ་ནི། བྱང་རྒྱབ་ཀྱི་
སེམས་མཐའ་དབྱས་སྟོགས་མཛམས་སྟེ་ནང་ཁ་གཏིང་མེད་པར་གནས་པའོ། །གཉིས་པ་གཞུང་
བཀོལ་བ་ལ། ལྷབ་བདལ་ཆེན་པོ་སྟེ་ལ་ཤར་བའི་ཀུན་གཞི། ཞེས་པས། སངས་རྒྱས་སེམས་ཅན་
འཁོར་བ་མུང་འདས་ལས་སོགས་ཀུན་གྱི་སྟེ་གཞི་བྱང་རྒྱབ་ཀྱི་སེམས་ལ་ཟེར་ཏེ། དེ་ལ་བོན་ཉིད་
ཀྱི་དབྱིངས་ཞེས་བྱ་བར་མིང་དུ་བཏགས་ཏེ། ཅིའི་ཕྱིར་བཏགས་ན། དབྱིངས་ཀྱི་མཛན་ཉིད་དགྲུ་
ཤར་ནས་ཞེས་པས། བྱང་རྒྱབ་ཀྱི་སེམས་དེ་སྟེ་མེད་པར་ཤར། འབྱམས་ཡས་པར་ཤར། ཡོངས་སུ་
རྒྱ་མ་ཆད་པར་ཤར། ཁ་གཏིང་མེད་པར་ཤར། དཔག་ཏུ་མེད་པར་ཤར། འོག་པ་མེད་པར་ཤར།
བདལ་པ་ཆེན་པོར་ཤར། ཟད་པ་མེད་པར་ཤར། འགྱུར་བ་མེད་པར་ཤར། དེའི་ཕྱིར་ན་དབྱིངས་
ཞེས་བྱའོ། །དཔེ་ཅི་དང་འདྲ་ན། ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་མ་སྟེ་མཉམ་པ་ཆེན་པོར་ཡོངས་ལ་བདལ།
ཞེས་པས། དབྱིངས་དེ་སངས་རྒྱས་སེམས་ཅན་ཡོངས་ལ་བཟང་ངན་ཆེ་རྒྱུ་མཐོ་དམན་གྱི་གང་
ཉེ་རིང་མེད་པར་གནས་པའོ། །གསུམ་པ་མདོར་བསྟུང་དཀྱུས་གསལ། གཟེར་བྱ་གསུམ་པའི་
འགྲེལ་བ་རྫོགས་སོ། །

(ང) བཞི་བ་སེམས་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཟེར་བྱ་ལ་ཡང་འོན་གསུམ་སྟེ། ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་

རང་རིག་སྒྲིབ་གཡོགས་མེད་ལ་ཕྱག་འཛམ་ལོ། ཞེས་པས། ཕྱག་འཛམ་བ་བསྟན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་
 གྱི་སེམས་ཡེ་ཤེས་རང་ཤར་དུ་གནས་པའི་དོན་བསྟན་པའོ། གཤེས་པ་གཞུང་བཀོལ་བ་ལ། ལྷན་
 སྐྱེས་རང་ལ་ཤར་བའི་ཀུན་གཞི་ནི། ཞེས་པས། སངས་རྒྱལ་སེམས་ཅན་སོ་སོའི་རང་རང་གི་རྒྱུད་
 ལ་གནས་པའི་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་ཟེར་ཏེ། དེ་ལ་སེམས་ཉིད་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་བྱ་བ་མིང་དུ་
 བཏགས། ཅིའི་ཕྱིར་བཏགས་ན། ཡེ་ཤེས་གྱི་མཚན་ཉིད་ལྟ་ཤིང་། ཞེས་པས། རྟོང་ཁིང་བདག་
 མེད་པས་རྟོང་ཉིད་གྱི་ཡེ་ཤེས་སུ་ཤར། གསལ་ལ་རྟོག་བ་མེད་པས་མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་སུ་ཤར། མ་
 འདྲེས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པས་སོ་སོར་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སུ་ཤར། མ་ཕྱེ་མཉམ་པར་གནས་པས་
 མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་སུ་ཤར། མ་རྩལ་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པས་བྱ་གྲུབ་ཡེ་ཤེས་སུ་ཤར། དེའི་ཕྱིར་ན་ཡེ་
 ཤེས་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཅི་དང་འདྲ་བར་གནས་ན། ཉི་མ་བཞིན་དུ་མ་འདྲེས་སོ་སོར་ཤར་ལ་
 མཉམ་པར་གནས། ཞེས་པས། གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་མཚན་ཉིད་སོ་སོར་ཤར་ལ། གནས་ལུགས་
 བཟང་ངན་ཆེ་ཆུང་མེད་པར་མཉམ་པར་གནས་སོ། །གསུམ་པ་མདོར་བསྡུས་དཀྱུས་གསལ།
 གཟེར་བྱ་བཞི་བའི་འགྲེལ་བ་རྫོགས་སོ། །

(ཅ) ལྟ་བུ་ཆོན་གང་བོན་སྐྱའི་གཟེར་བྱ་ལ་ཡང་། དོན་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཀུན་ཏུ་
 བཟང་པོ་རང་རིག་ཀ་ནས་དག་ལ་ཕྱག་འཛམ་ལོ། ཞེས་པས། ཕྱག་འཛམ་བ་བསྟན་ཏེ། ཤེས་
 རིག་རྒྱལ་བོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་ལ་གང་གི་ཡང་མཐས་མ་རིག་པའི་དོན་བསྟན་པའོ། གཤེས་པ་
 གཞུང་བཀོལ་བ་ལ་བཞི་སྟེ། ཡེ་ཤེས་ཆོན་གང་གི་ངོ་བོ་བསྟན་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཆོན་གང་གི་
 གནས་ལུགས་བསྟན་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཆོན་གང་གི་ཆེ་བ་བསྟན་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཆོན་གང་གི་
 གཏུན་ཆོགས་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཤེས་ཏེ། ཡེ་ཤེས་ཆོན་གང་དང་འོད་ཆོན་གང་བསྟན་
 པའོ། །དང་པོ་ནི་གསལ་བ་རང་འབྱུང་རིག་པའི་རྒྱལ་བོ་ནི། ཞེས་པས། གསལ་བ་ནི་སྒྲིབ་
 གཡོགས་མེད་པ། རང་འབྱུང་ནི་རྒྱ་རྒྱེན་དང་བྱེད་པ་པོ་མེད་པའོ། །རིག་པ་ནི་དྲན་རིག་ཐམས་
 ཅད་གྱི་འཆར་གཞིར་གྱུར་བའོ། །རྒྱལ་བོ་ནི་གོང་ན་མེད་ཅིང་། ཤེས་རིག་ཐམས་ཅད་གྱི་མཐར་
 ཐུག་བར་གནས་པའོ། །དེའི་ལྷ་རྩལ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། འབྲུལ་བའི་མ་རིག་པ་མ་གྲུབ་
 པས་ཡེ་ཤེས་ཆོན་གང་། དེ་འཁོར་བ་དང་ལྷང་འདས་སུ་ཤར་ཡང་མ་ཆུང་། འོ་ན་ཇི་ལྟར་གནས་
 ཤིང་། རང་འབྱུང་ཡེ་ཤེས་ཀུན་གྱི་གཞི་རྩར་གནས། ཞེས་པས། རྒྱ་རྒྱེན་དེ་ནམས་གང་གིས་ཀྱང་

མ་བྱས་པར་རང་འབྱུང་དུ་ཡེ་ནས་གནས་པའོ། །གཟུགས་མེད་ཡེ་ཤེས་ཁ་དོག་དབྱིབས་གཟུགས་
བྲལ། །བརྗོད་མེད་ཡེ་ཤེས་མིང་ཚིག་ཡི་གེ་བྲལ། །རྟོག་མེད་ཡེ་ཤེས་རྟོག་དཔྱད་སྒྲོ་དང་བྲལ། །
ཞེས་པའི་ཚིག་གསུམ་ནི། རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གནས་ལྷགས་དེ། གཟུགས་མེད་པས་དབྱིབས་
དང་ཁ་དོག་མ་གྲུབ། བརྗོད་དུ་མེད་པས་མིང་ཚིག་ཡི་གེའི་སྟོང་ཡུལ་ལས་འདས། རྟོག་མེད་ཡེ་
ཤེས་སྒྲོ་ལས་འདས་པས། རྟོག་དཔྱད་སྒྲོའི་ཡུལ་ལས་འདས་པའོ། །དེ་ལ་ཡེ་ཤེས་ཚཱ་གང་སྤང་
མེད་བོན་གྱི་སྐྱེ་བར་ཡང་མིང་དུ་གདགས། གཤེན་རྩ་འོད་དཀར་པོ་གདགས་མེད་ཀུན་གྱི་གཞི།
ཞེས་ཀྱང་བྱ། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་རིག་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ། །གཉིས་པ་འོད་ཚཱ་གང་གི་ངོ་བོ་བསྟན་པ་ནི།
གསལ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་ཚཱ་གང་ལས། སྤང་བའི་འོད་ཆེན་ཚཱ་གང་རང་བཞིན་ཤར། ཞེས་
པས། གང་གི་ཡེ་ཤེས་ཚཱ་གང་གི་འཆར་གཞི་ལས། སྤང་བའི་འོད་ཆེན་ཚཱ་གང་ཡེ་ནས་རང་
ཤར་དུ་གནས་ཏེ། དཔེར་ན་ཉི་མའི་སྤྲིང་བོ་ལས། འོད་རང་ཤར་དུ་ཤར་བ་རྩ་བའོ། །མ་འདུས་
མི་འབྲལ་ཉིད་ལ་ཤར་བའི་འོད། ཅེས་པས། ཡེ་ཤེས་ཚཱ་གང་དང་འོད་ཚཱ་གང་གཉིས་སོ་སོར་
གནས་པ་གཅིག་ཏུ་འདུས་པ་མ་ཡིན། གཅིག་ཏུ་གནས་པ་སོ་སོར་བྲལ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་ལ་
རང་ཤར་དུ་ཡེ་ནས་གནས་པའོ། །གསལ་ལ་དངོས་མེད་སྤང་ལ་རང་བཞིན་མེད། ཅེས་པས་འོད་
ཚཱ་གང་དེ་འོད་དུ་གསལ་ཡང་དངོས་པོ་དང་མཚན་མར་མ་གྲུབ་པར་བསྟན་པའོ། །གཟུགས་
དང་ཁ་དོག་རིས་སྤྱུ་ཆད་པ་མེད། ཅེས་པས། འོད་ཚཱ་གང་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱེ་དང་སེམས་
ཅན་གྱི་ལྷས་ལས་སོགས། གཟུགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཆར་གཞི་ཡིན་ལ། དེ་རྩར་ཡིན་ཡང་ངོ་བོ་
གཟུགས་གང་དུ་འང་རིས་སྤྱུ་མ་ཆད་པའོ། །དཀར་སྤང་དམར་སྤྲིང་འོད་ལས་སོགས་ཏེ། ཁ་དོག་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཆར་གཞི་ཡིན་ལ། དེ་རྩར་ཡིན་ཡང་ངོ་བོ་ཁ་དོག་ཏུ་ཡང་རིས་སྤྱུ་མ་ཆད་པའོ། །
ཆེ་ཆུང་ཆགས་ཆད་གཞལ་བའི་ཆད་ལས་འདས། ཞེས་པས། འོད་ཚཱ་གང་དེ་ཆེ་བའི་ཆད་
བཟུང་དུ་མེད་དེ། རྣམ་མཁའི་རང་བཞིན་དུ་མཐའ་དབྱས་མེད་པར་གནས་སོ། །ཆུང་བའི་ཆད་
གཞལ་དུ་མེད་དེ། འཇག་མིག་གི་སྤྲིང་བའི་ལྷས་ལ་འཇུག་ཏུ་རུང་བའོ། །འོད་ཚཱ་གང་བ་དེ་ལ་
སྤང་བ་ཆེན་པོ་བོན་གྱི་སྐྱེ་ཞེས་ཀྱང་བྱ། གཤེན་རྩ་དཀར་པོ་གདགས་ཡོད་རྩ་བའི་རྩ་ཞེས་ཀྱང་བྱ།
རྩག་མཐོང་གི་རིག་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ། །གཉིས་པ་ཡེ་ཤེས་ཚཱ་གང་གི་གནས་ལྷགས་ནི། ཚཱ་
གང་སྐྱེ་ལ་རང་རིག་སྐྱེན་ཤར་བས། ཞེས་པས། འོད་ཚཱ་གང་ལ་འགྱུར་བ་མེད་པས་སྐྱེ་ཞེས་བྱ།

ཡེ་ཤེས་ཚཱ་གང་ལ་སློབ་གཤམས་མེད་པས་སྦྱན་ཤར་ཞེས་བྱ། དེ་གཉིས་དབྱེ་ཅ་མེད་པས་སྦྱ་
 དང་ཡེ་ཤེས་གཉིས་མེད་ཅེས་བྱ། རྩོགས་བཅུ་ཡོངས་གཟུགས་མདུན་རྒྱབ་མེད་པའི་སྦྱ། ཞེས་
 པས། སྦྱ་དང་ཡེ་ཤེས་ཚཱ་གང་དེ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཞལ་ལ་མདུན་རྒྱབ་མེད་དེ། ཤེལ་སྒོང་བཞིན་དུ་
 རྩོགས་བཅུར་གསལ་བའོ། ཁ་ལྷས་ཀྱན་མཐོང་སློབ་གཤམས་མེད་པའི་སྦྱན། ཞེས་པས། རིག་
 པའི་སྦྱན་ལ་སློབ་པ་མེད་པས། མེ་ལོང་གཡའ་དག་བཞིན་དུ་བལྟས་པ་མེད་པར་གསལ་བའོ། བྱི་
 དང་ནང་མེད་ཟང་ཐལ་ཆེན་པོར་ཤར། ཞེས་པས། ཡེ་ཤེས་ཚཱ་གང་དེ་བྱི་ན་གནས་ལ་ནང་ན་
 མི་གནས་པའམ། ནང་ན་གནས་ལ་བྱི་ན་མི་གནས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱི་ནང་མེད་པར་བྱི་ལྷགས་སུ་
 གནས་པའོ། ཁམའ་དང་དབྱས་མེད་ཁྱབ་བདལ་ཆེན་པོར་གནས། ཞེས་པས། ཡེ་ཤེས་ཚཱ་གང་
 དེ། རྒྱ་ཆད་རྩོགས་རིས་ཅན་མ་ཡིན་ཏེ། ཁམའ་དབྱས་རྩོགས་མཚམས་རྒྱ་མ་ཆད་པར་གནས་
 པའོ། ཀྱན་གྱི་འཆར་གཞི་གང་གི་དྲི་མ་མེད། ཅེས་པས། ཡེ་ཤེས་ཚཱ་གང་དེ་འཁོར་བ་དང་
 རྒྱང་འདས། སངས་རྒྱས་དང་སེམས་ཅན་ཉོན་མོངས་དང་ཐུགས་རྗེ། རྣམ་རྟོག་དང་ཡེ་ཤེས།
 དགེ་བ་དང་ཐིག་ལ། བདེ་བ་དང་ཐུག་བསྐྱེད། བྱི་སྒོད་དང་ནང་བཅུད། ལུས་དང་སེམས། ལུ་
 དང་ཤེས་པ། རྒྱ་དང་འབྲས་བུ། མཐོ་རིས་དང་དན་སོང་ཀྱན་གྱི་འཆར་གཞི་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་
 ཡིན་ཡང་དེ་རྣམས་གང་གི་ཡང་མཐས་མ་རིག་པར་གནས་པའོ། གསུམ་པ་ཡེ་ཤེས་ཚཱ་གང་གི་
 ཆེ་བ་བལྟན་པ་ནི། ཡེ་གནས་རྒྱལ་བོ་རིག་པའི་ལྷ་རྩེ་ལ་དུ། འཁོར་དང་རྒྱང་འདས་བསྐལ་སྤྱོད་
 འབྱུང་བ་མེད། ཅེས་པས། རིག་པའི་རྒྱལ་བོ་ཡེ་ཤེས་ཚཱ་གང་དེ། ཡེ་ནས་རང་ཤར་དུ་གནས་
 ལ། དེའི་ལྷ་རྩེ་ལ་དུ་འཁོར་བའི་བོན་དང་རྒྱ་དན་ལས་འདས་པའི་བོན་དང་བསྐལ་བ་དགྲ་དང་།
 སྤྱོད་པ་གསུམ་དང་། འབྱུང་བ་ལྷ་ལས་སོགས་གང་ཡང་གྲུབ་པ་མེད་པའོ། ཀྱན་གྱི་ཐོག་མར་
 རིག་པའི་རྒྱལ་བོ་བྱུང་། ཞེས་པས། དེ་རྣམས་གང་ཡང་མ་བྱུང་བའི་གོང་ནས། རིག་པའི་རྒྱལ་
 བོ་ཡེ་ནས་གནས་པའོ། སངས་རྒྱས་བྱ་བ་མ་གྲུབ་པས་ཡེ་ཤེས་ཚཱ་གང་དེ་གཤེན་རབ་
 ཀྱི་བཀའ་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན། དེའི་ལྷ་རྩེ་ལ་དུ་སེམས་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་མ་གྲུབ་པས། ཡེ་ཤེས་ཚཱ་
 གང་དེ་སེམས་ཅན་གྱི་ལས་ལ་གྲུབ་པ་ཡང་མ་ཡིན། དེའི་ལྷ་རྩེ་ལ་དུ་བྱེད་པ་པོའི་གང་ཟག་མ་
 གྲུབ་པས་སྦྱོར་བའི་ཚོལ་བས་སྦྱབ་པ་ཡང་མ་ཡིན། དེའི་ལྷ་རྩེ་ལ་དུ་ཉེ་བར་ལེན་པའི་རྒྱ་དང་།

ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་རྒྱུ་ཞེས་བྱ་བ་ཀླུ་མ་མཐུང་པས། ཡེ་ཤེས་ཚཱ་གང་དེ་རྒྱ་རྒྱུ་འདུས་ནས་
བྱས་པའི་འདུས་བྱས་ཀྱང་མ་ཡིན། དེའི་མ་རྩལ་དུ་བྱི་སྤྲོད་ཀྱི་རྒྱ། སྤ་རབ་ཀྱི་རྩལ་ཞེས་བྱ་བར་
ཀླུ་མ་མཐུང་བས། ཡེ་ཤེས་ཚཱ་གང་དེ་བྱི་སྤྲོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ཏུ་ཆགས་མ་མཐུང་། དེའི་མ་རྩལ་དུ་
རྒྱ་འབྱུང་བ་ལྷ་ཞེས་བྱ་བ་མ་ཀླུ་མ་པས། ཡེ་ཤེས་ཚཱ་གང་དེ་འབྱུང་བའི་ལྷས་སུ་ཀླུ་མ་མཐུང་།
དེའི་མ་རྩལ་དུ་ཡབ་ཀྱི་རྩ་དང་ཡུམ་གྱི་མངལ་ཞེས་བྱ་བར་ཀླུ་མ་མཐུང་བས། ཡེ་ཤེས་ཚཱ་གང་
དེ་དཀར་དམར་གྱི་རྒྱ་ལས་སྐྱེ་མ་མཐུང་། དེའི་མ་རྩལ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་འབྲལ་བའི་མ་
རིག་པ་མ་ཀླུ་མ་པས། ཡེ་ཤེས་ཚཱ་གང་དེ་འཁོར་བ་དང་མུང་འདས་སུས་ཀྱང་མ་མཐུང་། འོ་ན་རི་
ལྷར་གནས་ཤིང་། རང་འབྱུང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཞི་རྩར་གནས་ཞེས་པས། རྒྱ་རྒྱུ་དེ་རྣམས་གང་
གིས་ཀྱང་མ་བྱས་པར། རང་འབྱུང་རང་ཤར་དུ་ཡེ་ནས་གནས་ལ། འཁོར་བ་དང་མུང་འདས་
བསྐལ་བ་དང་གིད་པ་ལས་སོགས་ཏེ། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱ་དང་བའི་གཞི་དང་ཤར་བའི་
རྩ་བར་གནས་པའོ། །བཞི་བ་ཡེ་ཤེས་ཚཱ་གང་གི་གཏན་ཚིགས་བསྟན་པ་ནི། རང་རིག་པའི་ཡེ་
ཤེས་ལ་ཚཱ་གང་ཞེས་ཅིའི་བྱིར་གདགས་ཤིང་། གདོད་ནས་རང་ཤར་འོད་དུ་གསལ་བ་ལ།
གསལ་གསོ་པན་གཞོད་འཕེལ་འགྲེལ་བཅས་བསྟན་མེད། སྐྱེ་ཤི་དར་རྒྱུད་བདེ་སྤྱད་གཉེན་པོ་
མེད། །ཅེས་པས། ཡེ་ཤེས་ཚཱ་གང་དེ་གདོད་ནས་རང་ཤར་འོད་དུ་གསལ་བ་ལ། འདྲེ་ཡིས་
བསད་དུ་མེད་པས་ཚཱ་གང་། ལྷ་ཡིས་གསོ་བ་མེད་པས་ཚཱ་གང་། མཐུན་རྒྱུན་གྱིས་པན་
གདགས་སུ་མེད་པས་ཚཱ་གང་། འགལ་རྒྱུན་གྱིས་གཞོད་དུ་མེད་པས་ཚཱ་གང་། མང་པོར་
འཕེལ་དུ་མེད་པས་ཚཱ་གང་། ཉུང་དུ་འགྲེལ་དུ་མེད་པས་ཚཱ་གང་། སྒྲོས་བཅས་སུ་མེད་པས་
ཚཱ་གང་། རྩལ་བས་སྟོང་དུ་མེད་པས་ཚཱ་གང་། རྒྱ་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པས་ཚཱ་གང་། རྒྱུན་གྱིས་
འཆི་བ་མེད་པས་ཚཱ་གང་། གཞོན་པས་དར་དུ་མེད་པས་ཚཱ་གང་། སྐྱེས་པས་རྒྱུད་དུ་མེད་
པས་ཚཱ་གང་། བྱུང་ཚར་གྱིས་བདེ་སྤྱད་མེད་པས་ཚཱ་གང་། གཉེན་པོས་བཤེག་ཅིང་གཞོན་དུ་
མེད་པས་ཚཱ་གང་། དེས་ན་ཐོག་མཐའ་མེད་པར་འོད་དུ་ཤར་ཞེས་བྱའོ། །གསུམ་པ་མདོར་བསྡུ་
དཀྲུས་གསལ། གཟེར་བྱ་ལྷ་བའི་འགྲེལ་བ་རྣམས་སོ། །

དུག་པ་རྩུང་འབྲེལ་རྣམས་སྐྱེའི་གཟེར་བྱ་ལ་ཡང་དོན་གསུམ་ལས། ཀྱན་ཏུ་བཟང་པོ་རང་
རིག་རྣམས་པའི་སྐུ་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ་ཞེས་པས། ཕྱག་འཆལ་བ་སྟོན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་

འཁོར་འདས་མ་ལུས་རྫོགས་པའི་དོན་བསྟན་པའོ། གཉིས་པ་གཞུང་བཀོལ་བ་ལ་གཉིས་ཏེ།
 མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྫོགས་གཞི་དང་། རྫོགས་
 ལུགས་བསྟན་པའོ། དང་པོ་ནི་གང་ལ་རྫོགས་ན། རྫོང་གསལ་བདག་མེད་ཀུན་གཞིའི་ཁྲོད་
 ཡངས་ནས། ཞེས་པས། ཀུན་གཞིའི་དབྱིངས་བསྟན། རང་གསལ་རྟོགས་མེད་ཡེ་ཤེས་ཚུན་གང་
 ཤར། ཞེས་པས། རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་བསྟན། དབྱིངས་དང་ཡེ་ཤེས་གཉིས་མེད་མཉམ་པར་གནས།
 ཞེས་པས། ཀུན་གཞི་དང་རིག་པ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་དོན་བསྟན། གང་ལ་རྫོགས་ན། ཀུན་གཞི་
 དང་རིག་པ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་གཞི་དེ་ལ་རྫོགས་པའོ། གཉིས་པ་རྫོགས་ལུགས་ནི། གང་རྫོགས་
 ན། འཁོར་འདས་མ་ལུས་རྫོགས་ཏེ། དེ་ཡང་སྤང་བ་ནམ་གསུམ་རང་བཞིན་རྩལ་དུ་ཤར། ཞེས་
 པས། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་འཁོར་འདས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་སྦྱང་དང་འོད་དང་ཟེར་དང་སྤང་
 བ་ཆེན་པོ་གསུམ། ལུས་ཀྱང་མ་བྱས་རང་ཤར་དུ་སྦྱར་གྱིས་བྱུང་བ་རྫོགས་པའོ། དུལ་དང་རིག་
 པ་མི་བྱེད་འདྲེས་པ་མེད། ཞེས་པས། སྦྱང་འོད་ཟེར་གསུམ་ལ་སྤང་བའི་དུལ་ཞེས་བྱ། རིག་པའི་ཡེ་
 ཤེས་ལ་དུལ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ། དུལ་དང་རིག་པ་དེ་གཉིས་དབྱེ་ཡིས་མི་བྱེད་འདྲེས་པ་མེད་
 པ་བྱང་འཇུག་ཏུ་གནས། བསེས་པས་མི་འདྲེས་མཚན་ཉིད་སོ་སོར་གསལ། སྤང་གཤམས་སྒྲིའི་བྱེ་
 བྲག་མ་ལུས་རྫོགས། ཞེས་པས། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་སྤང་བའི་འོད་ལྗང་རང་ཆས་སུ་རྫོགས་ཏེ།
 དེ་རྫོགས་པས་སྤང་བའི་རྒྱ་འབྱུང་བ་ལྗང་རྫོགས། དེ་རྫོགས་པས་འཁོར་བ་དང་མུང་འདས་ཀྱི་སྤང་
 བ་མ་ལུས་རྫོགས་ཏེ། དེ་ཡང་མུང་འདས་ཀྱི་སྤང་བ་གཞལ་ཡས་དང་ཞིང་ཁམས་རྒྱན་དང་དཀྱིལ་
 འཁོར། སྦྱ་མདོག་ཕྱག་མཚན་མཚན་དང་དཔེ་བྱད། གཙོ་འཁོར་དང་སྦྱལ་བ། སྦྱ་ལྗང་སྦྱ་ལས་
 སོགས་ཏེ། དག་པའི་སྤང་བ་ཐམས་ཅད་རྩལ་མེད་སྦྱར་བྱུང་དུ་རྫོགས་སོ། འཁོར་བའི་སྤང་བ།
 བྱི་ནང་སྟོད་བཅུད་བསྐལ་བ་དང་སྲིད་པ། རིས་དྲུག་གི་གྲོང་ཁྲམས་གསུམ་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར།
 འབྱུང་བ་ལ། བྱང་པོ་ལ། དུག་ལ། དོན་ལ། སྟོད་ལ། ཡན་ལག་ལ། དབང་པོ་ལ། དབང་རྟེན་ལ།
 དུལ་ལས་སོགས་ཏེ། མ་དག་པའི་སྤང་བ་ཐམས་ཅད་རྩལ་མེད་སྦྱར་བྱུང་དུ་རྫོགས། བྱང་ཆུབ་
 ཀྱི་སེམས་ལ། གཤམས་པའི་རྩ་བ་སྦྱང་རང་ཆས་སུ་རྫོགས་ཏེ། དེ་རྫོགས་པས། བྱི་འབྱུང་བའི་སྦྱང་དང་།
 རང་རིག་པའི་སྦྱང་དང་། སངས་རྒྱས་གསུང་གི་ནམ་སྦྱལ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དག་གི་བད་སྐད་
 ལས་སོགས། ཇི་སྟེད་གཤམས་པའི་སྒྲིའི་བྱེ་བྲག་མ་ལུས་རྩལ་མེད་སྦྱར་དུ་རྫོགས། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་

སེམས་ལ་སྒོའི་རྩ་བ་ཟེར་རང་ཆས་སུ་རྒྱུ་ལྡན་གྱི་དེ་རྒྱུ་ལྡན་པའི་སངས་རྒྱུ་མཁུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
 དང་འབྲུམ་འཁྱར་དང་། སེམས་ཅན་སྒོའི་བྱེ་བྲག་བརྒྱུད་ཀྱི་བཞི་སྟོང་ལས་སོགས་ཏེ། ཇི་སྟེང་
 དུ་ལ་ཅན་ཤེས་པའི་ཡུལ་བྱེ་བྲག་མ་ལུས་རྩ་ལ་མེད་ལྷན་གྲུབ་ཏུ་རྒྱུ་ལྡན་པའོ། རྒྱུ་ལྡན་པ་རྒྱུ་ལྡན་པ་
 བཤད་པ་ལ། རྒྱུ་ལྡན་པ་བཅུ་དྲུག་པ་ལས། དབྱིངས་དང་ཡེ་ཤེས་རྒྱུ་ལྡན་པ་
 ཆེན་པོའི་མཛོད། ཆེན་པོས། ལྷ་ལ་ཆེན་པོ་གསུམ་ལ་དབྱིངས་ཞེས་བྱ། རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་
 བྱ། དེ་གཉིས་དབྱེ་ཡིས་མི་བྱེད་པས་རྒྱུ་ལྡན་པ་ཞེས་བྱ། རྒྱུ་ལྡན་པ་དེ་ལ་འཁོར་འདས་མ་ལུས་
 རྒྱུ་ལྡན་པས། རྒྱུ་ལྡན་པ་ཞེས་བྱ། ཆེན་པོས་འདས་པས་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ། འཁོར་འདས་མ་ལུས་
 འབྱུང་བས་མཛོད་ཅེས་བྱའོ། མཁའ་ལྷོང་རྒྱུ་ལྡན་པ་ཆེན་པོའི་མཛོད། ཆེན་པོས།
 ལྷ་ལ་གསུམ་ལ་ལྷོང་ཞེས་བྱ། རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་མཁའ་ཞེས་བྱ། དེ་གཉིས་དབྱེ་ཡིས་མི་བྱེད་
 པས་མཁའ་ལྷོང་རྒྱུ་ལྡན་པ་ཞེས་བྱ། རྒྱུ་ལྡན་པ་ཆེན་པོ་དང་མཛོད་ནི་གོང་བཞིན་ནོ། རྒྱུ་ལྡན་
 ཤེས་རྒྱུ་ལྡན་པ་ཆེན་པོའི་མཛོད་ཅེས་པས། ལྷ་ལ་གསུམ་ལ་ཤེས་རབ་ཆེན་པོའི་
 དབྱིངས་ཞེས་བྱ། རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་ཐབས་ཆེན་པོའི་མཁའ་ཞེས་བྱ། རྒྱུ་ལྡན་པ་ལས་སོགས་
 གོང་དང་འདྲ། ཡུལ་ཤེས་རྒྱུ་ལྡན་པ་ཆེན་པོའི་མཛོད་ཅེས་པས། ལྷ་ལ་གསུམ་ལ་
 ཤེས་བྱའི་ཡུལ་ཞེས་བྱ། བྱེ་ཡུལ་གྱི་ལྷ་ལ་ཐམས་ཅད་དེ་ལས་ཤར་བའོ། རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་
 ཡུལ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རྒྱུ་ལྡན་པ་ཅན་གྱི་ཤེས་པའི་བྱེ་བྲག་ཐམས་ཅད་དེ་ལས་ཤར་བའོ། །
 རྒྱུ་ལྡན་པ་ལས་སོགས་རྒྱུ་ལྡན་པ་ཆེན་པོ་གོང་དང་འདྲ། རྒྱུ་ལྡན་པ་རྒྱུ་ལྡན་པ་ཆེན་
 པོའི་མཛོད། ཆེན་པོས། ལྷ་ལ་གསུམ་ལ་རྒྱུ་ཞེས་བྱ། རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་འབྲས་བྱ་ཞེས་བྱ། རྒྱུ་
 དང་འབྲས་བྱས་བསྐྱུས་པའི་བོན་ཐམས་ཅད་དེ་ལས་ཤར་བའོ། ལུས་སེམས་རྒྱུ་ལྡན་པ་
 བ་ཆེན་པོའི་མཛོད། ཆེན་པོས། ལྷ་ལ་གསུམ་ལ་ལུས་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཅི་སྟེང་ལུས་ཀྱི་རྣམ་སྤྱུལ་
 ཐམས་ཅད་དེ་ལས་ཤར་བའོ། རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་སེམས་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཅི་སྟེང་སེམས་ཀྱི་རྣམ་
 སྤྱུལ་ཐམས་ཅད་དེ་ལས་ཤར་བའོ། རྒྱུ་ལྡན་པ་གོང་བཞིན་ནོ། རྒྱུ་ལྡན་པ་རྒྱུ་ལྡན་པ་
 བ་ཆེན་པོའི་མཛོད། ཆེན་པོས། ལྷ་ལ་གསུམ་ལ་སྟོང་ཅེས་བྱ་སྟེ། བྱེ་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་དེ་
 ལས་ཤར་བའོ། རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་བརྒྱུད་ཅེས་བྱ་སྟེ། རྒྱུ་ལྡན་པ་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དེ་
 ལས་ཤར་བའོ། རྒྱུ་ལྡན་པ་གོང་བཞིན་ནོ། ཡུལ་ཡུམ་རྒྱུ་ལྡན་པ་ཆེན་པོའི་མཛོད། །

ཅེས་པས། རྣང་བ་གསུམ་ལ་ཡུམ་བོན་གྱི་རྒྱལ་མོ་དབྱིངས་ནས་སྐྱོས་གྱི་ཉི་མ་གཞུང་ཙམ་ཞེས་བྲ།
 རིག་པ་ལ་ཡབ་ཐབས་གྱི་རྒྱལ་བོ་མཁའ་ལ་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྲ། དེ་གཉིས་དབྱེ་ཡིས་མི་བྱེད་
 པ་ཡབ་ཡུམ་རྩང་འབྲེལ་ཞེས་བྲ། རྩང་འབྲེལ་གོང་བཞིན་ནོ། །སྐྱེ་དང་ཡེ་ཤེས་རྩང་འབྲེལ་རྫོགས་
 པ་ཆེན་པོའི་མཛོད། ཅེས་པས། རྣང་བ་གསུམ་ལ་སྐྱེ་ཞེས་བྲ། ཇི་སྟེད་སྐྱའི་རྣམ་སྤྱུལ་ཐམས་
 ཅད་དེ་ལས་ཤར་བའོ། རིག་པ་ལ་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྲ། མཁུན་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་རྣམ་སྤྱུལ་ཐམས་
 ཅད་དེ་ལས་ཤར་བའོ། རྩང་འབྲེལ་གོང་བཞིན་ནོ། །སྐྱེ་དང་གཞུང་ཡས་རྩང་འབྲེལ་རྫོགས་པ་
 ཆེན་པོའི་མཛོད། ཅེས་པས། རྣང་བ་གསུམ་ལ་གཞུང་ཡས་ཞེས་བྲ། བྱི་ནང་གསང་བའི་
 དཀྱིལ་འཁོར་ཐམས་ཅད་དེ་ལས་ཤར་བའོ། རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ། གཤེན་ལྷ་དཀར་པོ་ཙམ་བའི་
 ལྷ་ཞེས་བྲ། བྱི་ནང་གསང་བའི་ལྷ་ཆོགས་དང་། ཐིན་ལས་རྣམ་བཞིའི་ལྷ་ཆོགས་ཐམས་ཅད་དེ་
 ལས་ཤར་བའོ། རྟེན་གཉིས་དབྱེ་ཡིས་མི་བྱེད་པས་རྩང་འབྲེལ། མ་ལུས་རྫོགས་པས་རྫོགས་པ།
 ཆད་ལས་འདས་པས་ཆེན་པོ། ཀུན་འབྱུང་བས་མཛོད། གསུམ་པ་མདོར་བསྟུང་ཀུས་གསལ།
 གཟེར་བྱ་དྲུག་པའི་འབྲེལ་པ་རྫོགས་སོ། །

བདུན་པ་ཕྱོགས་མེད་སྤྱུལ་སྐྱའི་གཟེར་བྱ་ལ་ཡང་། འོན་གསུམ་ལས། ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་
 རང་རིག་སྤྱུལ་བའི་སྐྱེ་ལ་ཕྱག་འཛུལ་ལོ། ཞེས་པས། ཕྱག་འཛུལ་བ་བཞུན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་
 གྱི་ཆོ་འཕྲུལ་ཅིར་ཡང་འཆར་ཞིང་། ཀུན་གྱི་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པའི་དོན་བཞུན་པའོ། རྟེན་པ་
 གཞུང་བཀོལ་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། མདོར་བཞུན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། རང་པོ་ནི་རྣང་
 བའི་ཡུལ་དང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས། མ་བྱེ་མ་འདྲེས་རྩང་དུ་འབྲེལ་བའི་རྩལ་ཞེས་པས། ཡུལ་
 སྐྱོའོད་ཟེར་གསུམ་དང་། ཡུལ་ཅན་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས། དབྱེར་མེད་རྩང་དུ་འབྲེལ་བའི་
 རྩལ་ལས། འཁོར་འདས་གྱི་ཆོ་འཕྲུལ་མ་ལུས་པ་ཤར་ཏེ། གང་ཤར་ན། རྣང་གསུམ་སྟོའི་བྱེ་བྲག་
 མ་ལུས་ཤར། ཞེས་པས། གོང་དུ་རྫོགས་སྐྱའི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། རྟོད་དང་རིག་པའི་
 རྩལ་ལས། འཁོར་བ་དང་མྱང་འདས་གྱི་རྣང་བ་རྣམས་ཤར། སྐྱེ་དང་རིག་པའི་རྩལ་ལས།
 སངས་རྒྱས་གྱི་གསུང་དང་སེམས་ཅན་ངག་གི་བྱེ་བྲག་མ་ལུས་ཤར། ཟེར་དང་རིག་པའི་རྩལ་ལས།
 སངས་རྒྱས་མཁུན་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། སེམས་ཅན་སྟོའི་བྱེ་བྲག་མ་ལུས་ཤར། རྟེན་པ་རྒྱས་པར་
 བཤད་པ་ནི། རྫོགས་དྲུག་ཡུལ་དྲུག་འབྲེལ་བའི་དབང་པོ་དྲུག་ཅེས་པས། བྱང་ཆུབ་སེམས་གྱི་ཆོ་

འཕུལ་ལས། མིག་གི་ནམ་ཤེས་ན་བའི་ནམ་ཤེས་ལས་སོགས། རང་ནམ་ཤེས་ཚོགས་དྲུག་གི་སྒྲ་
 བ་ཤར། གཟུགས་སྒྲ་དྲི་རོ་རིག་ལས་སོགས་ཏེ། བྱི་ཡུལ་དྲུག་གི་སྒྲ་བ་ཤར། མིག་གི་དབང་བོ་ན་
 བའི་དབང་བོ་ལས་སོགས་ཏེ། བར་ལུས་སེམས་འབྲེལ་བའི་དབང་བོ་དྲུག་ཏུ་ཤར། འཁོར་དང་
 ཟུང་འདས་སྒྲ་ཚོགས་ཕྱོགས་མེད་སྤྱུལ་ཞེས་པས། དེ་ལྟར་ཚོགས་དྲུག་ཡུལ་དྲུག་དབང་བོ་དྲུག་གི་
 རྩལ་ལས། མ་རྟོགས་པའི་དུས་ན། འཁོར་བའི་ཆོ་འཕུལ་སྒྲ་ཚོགས་ཕྱོགས་མེད་དུ་སྤྱུལ། རྟོགས་
 པའི་དུས་ན། ཟུང་ན་ལས་འདས་པའི་ཆོ་འཕུལ་སྒྲ་ཚོགས་ཕྱོགས་མེད་དུ་སྤྱུལ་ལོ། བྱེད་པ་མེད་
 པར་རང་འབྱུང་རྩལ་དུ་ཤར། ཅེས་པས། དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་ལས་འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོ་
 འཕུལ་ཤར་བ་དེ་ཆེད་དུ་བྱས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་འབྱུང་རང་ཤར་དུ་ཤར་བའོ། །སྒྲ་བའི་
 དབྱིངས་ལ་ཟད་ཅིང་བྲི་བ་མེད། རིག་པའི་མཁའ་ལ་གསལ་དང་འགྲིབ་པ་མེད། ཅེས་པས་བྱང་
 ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོ་འཕུལ་ཇི་སྟེད་ཅིག་ཤར་ཡང་། སྒྲ་བ་ཆེན་པོ་གསུམ་ལ་
 རྩལ་ཙམ་ཡང་ཟད་ཅིང་བྲི་བ་མེད་ལ། རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་སྒྲ་ཙམ་ཡང་གསལ་དང་འགྲིབ་པ་
 མེད་དོ། །རང་འབྱུང་རང་གྲོལ་ཐིག་ལེ་གཅིག་ལ་རྫོགས། ཞེས་པས། འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོ་
 འཕུལ་ཇི་སྟེད་ཅིག་ཤར་ཡང་། གཞན་ནས་འབྱུང་ཞིང་གཞན་དུ་འགྲོ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱང་ཡང་
 སེམས་ཀྱི་ཁྲོང་ནས་བྱུང་ལ། གྲོལ་ཡང་སེམས་ཀྱི་ཁྲོང་ན་རང་གྲོལ་ཏེ། སེམས་ཐིག་ལེ་ཉག་གཅིག་
 ལ་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པའོ། །གསུམ་པ་མདོར་བསྡུས་དཀྲུས་གསལ། གཟེར་བྱ་བདུན་པའི་འབྲེལ་
 བ་རྫོགས་སོ། །

(ཆ) བརྟུང་པ་མཚན་བྱེད་དཔེའི་གཟེར་བྱ་ལ་ཡང་། དོན་གསུམ་ལས་དང་པོ་ནི། ཀུན་ཏུ་
 བཟང་བོ་ཐེ་ཚོམ་སྤྱད་པ་སེལ་ལ་བྱུག་འཆལ་ལོ། ཞེས་པས་བྱུག་འཆལ་བ་བཟུན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་
 ཀྱི་སེམས་ངོ་ཤེས་ཐག་ཆོད་གདེང་དང་ལྡན་ན། ཐེ་ཚོམ་གྱི་སྤྱད་པ་རང་སངས་པའི་དོན་བཟུན་
 པའོ། །གཉིས་པ་གཞུང་གི་དོན་ལ་ལྷ་སྟེ། སྒྲ་བའི་ཡུལ་དང་། རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་བྱང་དུ་འབྲེལ་
 བའི་དཔེ་བཟུན་པ་དང་། དུས་བཞི་ལ་གསལ་དང་འགྲིབ་ཚུལ་བཟུན་པ་དང་། གྲོལ་འཁྲུལ་གྱི་
 ཚུལ་བཟུན་པ་དང་། རྒྱ་དང་དུས་ཀྱི་ཆད་བཟུན་པ་དང་། འཁྲུལ་བ་སྒྲོག་པའི་ཐབས་བཟུན་
 པའོ། །དང་པོ་ནི་ཡུལ་དང་རིག་པ་བྱང་འབྲེལ་མཚན་པའི་དཔེ། རྒྱ་ཤེས་ཉི་མ་མར་མེ་འོད་ཀྱི་
 ཚུལ། ཞེས་པས། རིག་པ་ནི་རྒྱ་དང་འདྲ་ལ། སྒྲ་འོད་ཟེར་གསུམ་གྱི་སྒྲ་བ་གསུམ་ནི། རྒྱ་འོད་

གྱི་ཚུལ་ལོ། རིག་པ་ནི་ཤེལ་དང་འདྲ་ལ། སྤང་བ་གསུམ་ནི་ཤེལ་གྱི་འོད་ལྟ་བུའོ། རིག་པ་ནི་ཉི་
མ་དང་འདྲ་ལ། སྤང་བ་གསུམ་ནི་ཉི་འོད་དང་འདྲའོ། རིག་པ་ནི་མར་མེ་དང་འདྲ་ལ། སྤང་བ་
གསུམ་ནི་མར་མེའི་འོད་གྱི་ཚུལ་ལོ། གཉིས་པ་དུས་བཞི་ལ་གསལ་དང་འགྲིབ་ཚུལ་བསྟན་པ་ནི།
གནས་དང་འདུ་འབྲལ་འཁྲལ་དང་བཞི་ཞེས་པས། གནས་པ་ནི་གཞི་ཡེ་ནས་གནས་པའི་དུས་སོ། །
འདུ་བ་ནི་ད་ལྟ་ལྟས་སེམས་འབྲེལ་བའི་དུས་སོ། །འབྲེལ་བ་ནི་ལྟས་སེམས་སོ་སོར་བྲལ་ནས་བོན་
ཉིད་འོད་གསལ་གྱི་བར་དོ་ཤར་བའི་དུས་སོ། །འཁྲལ་བ་ནི་མིད་པའི་བར་དོ་ལ་འཁྲལ་པའི་
དུས་སོ། །སྒྲིབ་མེད་སྒྲིབ་བཅས་གསལ་དང་འགྲིབ་ཚུལ་ཅེས་པས། གཞི་ཡེ་ནས་གནས་པའི་དུས་
ན། སྒྲིབ་མེད་མཁའ་ལ་ཉི་ཤར་བཞིན། སྤྱི་འོད་ཟེར་གསུམ་སྒྲིབ་མེད་དུ་གནས། ད་ལྟ་ལྟས་
སེམས་འབྲེལ་བའི་དུས་ནི། བྱམ་པའི་ནང་གི་མར་མེ་བཞིན། ལྟས་ཀྱིས་བསྒྲིབ་ནས་སྒྲིབ་བཅས་
སྤྱི་གནས། ལྟས་སེམས་བྲལ་ནས་འོད་གསལ་གྱི་བར་དོ་ཤར་བའི་དུས་སྤྱི་སྒྲིབ་བྲལ་གྱི་ཉི་མ་
བཞིན། བར་དེར་ལན་ཅིག་གསལ་བར་ཤར། མིད་པའི་བར་དོ་ལ་འཁྲལ་བའི་དུས་སྤྱི་ཉི་མ་
སྒྲིབ་གྱིས་གཡོགས་པ་བཞིན། འཁྲལ་བའི་སྤང་བས་འགྲིབ་པར་འགྱུར་རོ། གསུམ་པ་གྲོལ་འཁྲལ་
གྱི་ཚུལ་བསྟན་པ་ནི། ཉིད་ལ་ཉིད་མཐོང་སངས་རྒྱས་འདི་ཡིས་གྲོལ། ཞེས་པ། ཀུན་ཏུ་བཟང་
པོས་སྤྱི་འོད་ཟེར་གསུམ་སྤང་ལ་རང་སྤང་དུ་ཤེས་པས། སྤྱི་བ་པའི་སྤྱི་བ་དཔོན་མེད་པར་ཡེ་ནས་
སངས་རྒྱས། སྤང་བ་དབང་ཐོབ་རང་དབང་འཁོར་ལོ་བསྐྱར། ཞེས་པས་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོས་སྤང་
བ་རང་སྤང་དུ་ཤེས་པས། སྤང་བའི་རྩིས་སྤྱི་མ་འབྲངས། རྩིས་སྤྱི་མ་འབྲངས་བས་སྤང་བ་ལ་རང་
དབང་ཐོབ། རང་དབང་ཐོབ་པས་སྤང་བ་རྩིས་སྤྱི་མ་འབྲངས་ཀྱང་བསྐྱར་ཏུ་བཏུབ་སྟེ། དཔེར་ན་རྒྱལ་
བོས་མངས་ལ་དབང་བསྐྱར་བ་དང་འདྲ། རང་ལ་གཞན་མཐོང་སེམས་ཅན་འདི་ཡིས་འཁྲལ། །
ཞེས་པས། ཁམས་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་གྱིས་སྤྱི་འོད་ཟེར་གསུམ་རང་སྤང་དུ་མ་ཤེས། ས་རོལ་ན་
སྤང་བ་རང་རྒྱུད་པ་ཞིག་ཡོད་པར་མཐོང་བས། ལོག་པར་འབྲིད་མཁན་མེད་ཀྱང་འཁོར་བར་
འཁྲལ་པའོ། །སྤང་བའི་རྩིས་འབྲངས་གཞན་སྤང་སྤྱི་མས་བསྐྱར། ཞེས་པས། ཁམས་གསུམ་
སེམས་ཅན་གྱིས་སྤང་བ་གཞན་སྤང་དུ་མཐོང་བས་སྤང་བའི་རྩིས་སྤྱི་མ་འབྲངས། སྤང་བའི་རྩིས་སྤྱི་
འབྲངས་བས་རིག་པ་རང་དབང་ཤོར། རང་དབང་ཤོར་བས་སྤང་བ་གཞན་སྤང་དུ་གྱུར་ཏེ། དཔེར་
ན་རྒྱལ་བོ་དམངས་སྤྱི་འཁྲལ་པའོ། །ཕྱིས་པས་གཞན་ཚོན་དེད་པ་དང་འདྲ། བཞི་བ་རྒྱུད་དང་

དུས་ཀྱི་ཚད་བཟུན་པ་ནི། ལས་ཀྱི་རྒྱ་མེད་རང་བཞིན་ཤུགས་ལས་བྱུང་། ཞེས་པས། ཀུན་ཏུ་
བཟང་པོ་སློབ་དཔོན་མེད་པར་སངས་རྒྱས་པ་དང་། ཁམས་གསུམ་སེམས་ཅན་ལོག་པར་འབྲིང་
མཁན་མེད་པར་འཁོར་བར་འབྱམས་པ་གཉིས། དགོ་ཕྱིག་རྒྱ་འབྲས་རི་ལྟ་བུ་ཞིག་སྟོན་དུ་སོང་བ་
ཡིན་ཞེ་ན། དགོ་ཕྱིག་གི་རྒྱ་འབྲས་སོང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། གནས་ལུགས་རང་ཤུགས་ཀྱི་རྩ་ལས་
བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་མེ་མེ་གྲེན་ལ་འགོ་བ་དང་། རྩ་མེ་ཐུར་དུ་འགོ་བ་ལ་སྦྱོར་བྱས་བྱེད་པ་
མེད་པ་བཞིན་ནོ། །དུས་ཀྱི་ཚད་མེད་ཐོག་མཐའ་མེད་ནས་ཤར་ཅེས་པས། ཀུན་ཏུ་བཟང་པོས་
རྟོགས་པ་དང་། ཁམས་གསུམ་སེམས་ཅན་འབྲུལ་བ་གཉིས། དུས་ཅི་ཙམ་ན་ཡིན་ཞེ་ན། དུས་ཀྱི་
ཚད་མེད་དེ། དུས་གསུམ་ཐོག་དང་ཐ་མ་མེད་ནས་ཤར་ཞེས་བྱའོ། །ཁྲ་བ་འབྲུལ་བ་སྒྲིག་པའི་
ཐབས་བཟུན་པ་ནི། འབྲུལ་མེད་སྒྲིང་བོ་ཐག་བཅད་འབྲུལ་མི་སྲིད། ཁྲེས་པས། ཀ་དག་རིག་
པའི་གནས་ལུགས་ངོ་ཤེས་ཤིང་ཐག་ཚད་པར་བྱས་ན། འབྲུལ་མི་སྲིད་དེ། དཔེར་ན་རྒྱལ་བྱས་
རྒྱལ་ས་ཟེན་པ་དང་འདྲའོ། །སྤང་བའི་ཕུགས་བཅད་སྤང་བས་སྦྱ་མི་འབྱུར། ཞེས་པས། འབྲུལ་
ཀྱིན་སྦྱ་འོད་ཟེར་གསུམ་གྱི་སྤང་བ་ཕུགས་བཅད་ནས་རང་སྤང་དུ་ངོ་ཤེས་པས་བྱས་ན། སྤང་བ་
དེ་གསུམ་གྱིས་བསྐྱེད་པར་མི་འབྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་སྦྱ་མ་ལ་སྦྱ་མར་ཤེས་ན། སྦྱ་མས་མི་བསྐྱེད་བའམ།
གཞའ་ཚོན་ལ་རང་བཞིན་མེད་པར་ཤེས་ན། གཞའ་ཚོན་གྱི་རྗེས་མི་འདེད་པ་དང་འདྲའོ། །
གསུམ་པ་མདོར་བསྐྱེད་དུས་གསལ། གཟེར་བྱ་བརྒྱུད་པའི་འགེལ་བ་རྣམས་སོ། །

(ཇ) དགྲ་བ་རང་རིག་ཁོང་ཤར་གྱི་གཟེར་བྱ་ལ་ཡང་དོན་གསུམ་ལས། ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་
རང་རིག་འདུ་འབྲས་མེད་ལ་ཕྱག་འཛལ་ལོ། ཞེས་པས་ཕྱག་འཛལ་བ་བཟུན་ཏེ། བྱང་རྒྱལ་གྱི་
སེམས་གང་ནས་མ་འོངས་པས་འདུས་པ་མེད། གང་དུ་མི་འགོ་བས་འབྲས་བ་མེད། དུས་གསུམ་
ལྟན་ཅིག་སྦྱོར་པའི་དོན་བཟུན་པའོ། །གཉིས་པ་གཞུང་གི་དོན་ལ། རང་རིག་ཡེ་ཤེས་གཤམ་ཅིང་
སྤྲུལ། ཞེས་པས། རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་རྟོགས་པར་དཀའ་བས་གཤམ། སྦྱོབ་པས་བསྦྱོབས་པས་
སྤྲུལ། ཞེས་བྱའོ། །གང་དུ་གཤམ་ན། གནས་པ་གཞིའི་ཙོ་ཏ་ནི། རྣམ་མཁའི་དབྱིངས་དང་རྒྱ་མཚོ་
འདྲ། ཞེས་པས་ཀུན་གཞིའི་དབྱིངས་ལ་ཟེར་ཏེ། རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཀུན་གཞི་ནམ་མཁའ་དང་
འདྲ་བའི་དབྱིངས་སྟུ། རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉིན་མོའི་སྐར་མ་དང་འདྲ་བར་གཤམ། ཀུན་གཞི་རྒྱ་མཚོ་
དང་འདྲ་བའི་དབྱིངས་སྟུ། རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་རུས་སྤུལ་བསྐྱེད་པ་དང་འདྲ་བར་གཤམ་གོ། །སྤང་བ་

འོད་གྱི་ཅི་ཏ་ནི། གཞུང་ཆོན་སྒྲ་ལྷའི་གུར་ཕུབ་འདྲ། བེས་པས། འོད་ལྷའི་གུར་ཁང་ལ་ཟེར་ཏེ།
 རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་འོད་ལྷའི་སྤྱབས་སྟ། རང་འོད་ཀྱིས་རང་སྤྱིབ་སྟེ་སྤྱས། གདོས་པ་ཤའི་ཅི་ཏ་ནི།
 འཕྲ་མེན་རིན་ཆེན་བྱམ་པ་འདྲ། བེས་པས། སྤྱིང་མཆོང་གུར་སྤྱག་པོ་ལ་ཟེར་ཏེ། རིག་པའི་ཡེ་
 ཤེས་དེ་སྤྱིང་མཆོང་གུར་གྱི་དབྱས་ན་བྱམ་པའི་ནང་གི་མར་མེ་བཞིན་དུ་སྤྱས་པའོ། གསལ་བའི་
 ཡེ་ཤེས་ཆོན་གང་ནི། བྱམ་པའི་ནང་གི་མར་མེ་འདྲ། བེས་པས། རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཁོང་
 རས་ཤར་བའི་དཔེ་བཟུན་པའོ། སྤྱི་འོད་ཟེར་དང་གསུམ་པོ་ནི། མར་མེའི་འོད་ཟེར་རྩལ་དང་
 འདྲ། བེས་པས་ནི། སྤྱང་བ་ཆེན་པོ་གསུམ་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་རང་དབང་ཤར་བའི་དཔེ་བཟུན་
 པའོ། རིག་པའི་རྒྱལ་བོ་ཁོང་ནས་ཤར། བེས་པས། རང་རིག་ཁོང་ནས་ཤར་བའི་དོན་བཟུན་
 པའོ། གང་གི་ཁོང་ནས་ཤར་ན། གུན་གཞིར་སྤོང་བའི་སྤོང་ནས་ཤར། སྤྱང་བ་འོད་གྱི་སྤྱབས་
 རས་ཤར། སྤྱི་མ་ལུས་གྱི་དབྱས་ནས་ཤར། བེས་པས། ཕྱི་ལྷར་ཅི་ཏ་འི་དབྱས་ནས་རང་
 ཤར། བེས་པས། རང་ལྷར་འོད་ལྷའི་སྤྱབས་ནས་རང་ཤར། གསང་བ་ལྷར་གཞིའི་སྤོང་ནས་
 རང་ཤར་བའོ། གུན་འབྱུང་ནས་དག་ནས་མཁའི་མཛོད། བེས་པས། གུན་གཞི་དང་རིག་པའི་
 ཡོན་ཏན་བཟུན་ཏེ། གུན་འབྱུང་བ་ནི་འཁོར་འདས་གྱི་བོན་མ་ལུས་འབྱུང་བའོ། རྣམ་དག་ནི་
 གང་གི་འང་དྲི་མ་མེད་པའོ། རྣམ་མཁའི་མཛོད་ནི་རི་སྟོང་འབྱུང་ཡང་ཟད་པ་མེད་པའོ། རིམ་
 པ་དུ་མས་སྤྱགས་ཏེ་སྤྱིབ་བེས་པས། གུན་གཞི་དང་རིག་པ་དོས་མི་ཟེན་པའི་སྤྱོན་བཟུན་ཏེ། ཅིའི་
 ཕྱིར་དོས་མི་ཟེན་ན། ཕྱི་ལྷར་ལུས་གྱིས་སྤྱིབ་ནས་དོས་མི་ཟེན་ཏེ། བྱམ་པའི་ནང་གི་མར་མེ་དང་
 འདྲ། རང་ལྷར་ལུས་དུག་གི་སྤྱང་བས་སྤྱིབ་ནས་དོས་མི་ཟེན་ཏེ། ཉེན་མའི་སྐར་མ་དང་འདྲ།
 གསང་བ་ལྷར་སྤོང་བཀ་ཆགས་གྱིས་སྤྱིབ་ནས། དོས་མི་ཟེན་ཏེ་ཉེ་མ་སྤྱིན་གྱིས་སྤྱིབ་པ་དང་འདྲའོ། །
 སྤོ་མོ་མེད་ན་མཐོང་མི་འགྱུར། བེས་པས། དེ་ལྷར་གུན་གཞི་དང་རིག་པ་དེ་སྤྱིབ་པའི་རིམ་པ་དེ་
 རྣམས་གྱི་སྤྱགས་ཏེ་བསྤྱིབས་པ་ལ། ཕྱི་ལྷར་གདམས་དག་གི་སྤོ་མེད་ན། བོན་ཉིད་གྱི་སྤྱགས་མི་
 མཐོང་། རང་ལྷར་སྤོན་མའི་སྤོ་མེད་ན། སྤྱི་འོད་ཟེར་གསུམ་གྱི་སྤྱགས་མི་མཐོང་། གསང་བ་ལྷར་
 རིག་པའི་སྤོ་མེད་ན། གུན་གཞིའི་སྤྱགས་མི་མཐོང་། མཛོད་སྤོ་ཕྱེ་ལ་མཛོད་སྤྱགས་བཟུན། བེས་
 པས། གུན་གཞི་དང་རིག་པ་དོས་མི་ཟེན་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ། ཕྱི་ལྷར་གདམས་དག་མཛོད་སྤོ་ཕྱེ་ལ།
 བོན་ཉིད་གྱི་མཛོད་སྤྱགས་བཟུན། རང་ལྷར་སྤོན་མའི་མཛོད་སྤོ་ཕྱེ་ལ། སྤྱི་འོད་ཟེར་གསུམ་གྱི་

མཛོད་ལུགས་བསྟན། གསང་བ་ལྟར་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཛོད་སྒོ་ལ་བྱེ། ཀུན་གཞི་དབྱིངས་ཀྱི་
མཛོད་ལུགས་བསྟན་ནོ། །གསུམ་པ་མདོར་བསྟུང་ཀུན་གསལ། གཟེར་བྱ་དགུ་བའི་འགྲེལ་བ་
རྩོགས་སོ། །

(ཉ) བརྩ་བ་གོལ་མེད་ལམ་གྱི་གཟེར་བྱ་ལ་ཡང་དོན་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཀུན་ཏུ་
བཟང་པོ་རང་རིག་ཡོགས་མེད་ལ་བྱག་འཛལ་སོ། །ཞེས་པས་བྱག་འཛལ་བ་སྟོན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་
ཀྱི་སེམས་གཏུག་མ་བཅས་བསྟན་མེད་པའི་དོན་རྟོགས་ན། ལམ་ལ་གོལ་བ་མེད་པའི་དོན་བསྟན་
པའོ། །གཉིས་པ་གཞུང་ལ་གསུམ་སྟེ། འོད་ལྡན་དང་འབྱུང་བ་ལྡན་ཡིས་ལུས་སེམས་བསྐྱེད་ཚུལ་
བསྟན་པ་དང་། རིག་པ་རྩེའི་ལམ་ལ་ཤར་ཚུལ་བསྟན་པ་དང་། དབུ་མའི་ལམ་ལ་འཕོ་ཚུལ་
བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཚོན་གང་ལས། ལྷང་བའི་འོད་མདངས་རྣམ་
ལྟར་ཤར་ཏེ། དེ་ལས་དྲངས་མ་རྣམས་ལྟར་ཤར། དེ་ལས་སྟོགས་མ་རྣམས་ལྟར་ཤར། ཉི་ཤུ་ཙམ་
ལུས་སེམས་བསྐྱེད། ཁྱེད་པ། འདིས་བསྟན་ཏེ་དེ་ཡང་ཡེ་ཤེས་ཚོན་གང་ལ་འོད་ལྡན་ཤར། འོད་
ལྡན་ལས་དྲངས་མའི་འབྱུང་བ་ལྟར་ཤར། དྲངས་མ་ལྡན་ལས་སྟོགས་མའི་འབྱུང་བ་ལྟར་ཤར། དྲངས་
སྟོགས་ཀྱི་འབྱུང་བ་ཉི་ཤུ་ཙམ་ལུས་བསྐྱེད་དེ། དེ་ཡང་མཁའ་འོད་རླང་འོད་མེ་འོད་ཆུ་འོད་ས་
འོད་ལྡན་ལུས་སེམས་ཀྱི་གོ་བྱེས། མཁའ་རྩལ་རླང་རྩལ་མེ་རྩལ་ཆུ་རྩལ་ས་རྩལ་རྣམས་པ་ལྡན་ལུས་
སེམས་ཀྱི་རྟེན་བྱས་ཤིང་ཡོངས་སུ་བསྐྱེད་པར་བྱས། མཁའི་བརྒྱན། རླང་གི་བརྒྱན། མེའི་བརྒྱན།
ཆུའི་བརྒྱན། སའི་བརྒྱན་དང་རྣམས་པ་ལྡན་ལུས་སེམས་གཅིག་ཏུ་བསྟུས་ནས་གསོས་ཀྱང་བཏབ།
ནམ་མཁའི་དོད། རླང་གི་དོད། མེའི་དོད། ཆུའི་དོད། སའི་དོད། དོད་རྣམས་པ་ལྡན་ལུས་
སེམས་ཡོངས་སུ་སྟོན་པར་བྱས། མཁའི་རླང་། རླང་གི་རླང་། མེ་རླང་ཆུ་རླང་ས་རླང་དང་། རྣམ་
པ་ལྡན་ལུས་སེམས་དྲངས་སྟོགས་འབྱེད་ཅིང་རྩ་སྟབས་སེལ་བར་བྱེད། དེ་ལྟར་འབྱུང་བ་རྣམ་
པ་ལྡན་ལུས་སེམས་ཤར་ཚུལ་ནི། རྩལ་པར་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་གནད་དྲུག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱ།
གཉིས་པ་རིག་པ་རྩེའི་ལམ་ལ་ཤར་ཚུལ་བསྟན་པ་ལ་ཡང་གཉིས་ཏེ། སྟོན་དང་ཡོན་ཏན་གྱི་ལམ་
བསྟན་པ་དང་། སྟོན་ཡོན་གཉིས་མེད་ཀྱི་ལམ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི་རྩེའི་ལམ་ལ་རིག་པ་ཤར་
ཞེས་པ་ནི། རྩ་རིག་པའི་ལམ་སྟོར་བསྟན་པའོ། །ཡར་ལ་ཤར་བ་མུང་འདས་ལམ། ཞེས་པས། ཙོ་
ཏའི་དབུས་ནས་ཀྱེན་རྩེའི་རླང་གིས་རྩ་དབུ་མའི་སྟབས་ཡར་བྱེས་པས། མུང་ན་ལས་འདས་པའི་

ལམ་སྟོར་ཤར། རྩ་དེ་ལས་རིག་པ་འཕྱོང་ན། ཟུང་ན་ལས་འདས་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ། མར་ལ་
 ཤར་བ་འཁོར་བའི་ལམ། ཁྱེས་པས། སྤར་སེལ་གྱི་རྒྱུ་གིས་དབྱ་མའི་རྩ་སྤྱབས་མར་བྱེས་པས།
 འཁོར་བའི་ལམ་ཤར། རྩ་དེ་ལས་རིག་པ་འཕྱོང་ན། འཁོར་བའི་གནས་སུ་འབྱུངས། གཡས་ནས་
 ཤར་བ་སྟོན་གྱི་ལམ། ཁྱེས་པས། གཡས་དཀར་གྱི་རྩ་དང་། དེ་ལས་བྱེས་པའི་གཡས་རྩ་ཐམས་
 ཅད་ལ། རིག་པ་སྟོན་གྱི་རྩ་དང་ཆས་ནས་རྩ་བས། གཡས་གྱི་རྩ་གང་ལ་འཕྱོང་གྲང་སྟོན་ཤས་
 ཆེ་བར་སྟེ། གཡོན་ནས་ཤར་བ་ཡོན་ཏན་ལམ་ཁྱེས་པས། གཡོན་དམར་གྱི་རྩ་དང་། དེ་ལས་བྱེས་
 པའི་གཡོན་རྩ་ཐམས་ཅད་ལ། རིག་པ་ཡོན་ཏན་གྱི་རྩ་དང་ཆས་ནས་རྩ་བས། གཡོན་གྱི་རྩ་སྟོ་
 གང་ལས་འཕྱོང་གྲང་ཡོན་ཏན་ཤས་ཆེ་བར་སྟེ། སྟོ་གསུམ་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བའི་ལམ་ཁྱེས་པས།
 ལུས་དག་ཡིད་གསུམ་སྟེ། དེ་གསུམ་གང་ལས་འཕྱོང་གྲང་ཁམས་གསུམ་དུ་སྟེ། སྟོ་བཞིར་ཤར་བ་
 སྟེ་བཞིའི་ལམ། ཁྱེས་པས་ཡན་ལག་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། དེ་བཞི་གང་ལས་འཕྱོང་གྲང་། སྟེ་བ་རྣམ་
 བཞིར་འཁོར་རོ། སྟོ་ལྔ་ཤར་བ་རྒྱུད་ལྔའི་ལམ། ཁྱེས་པས། དབང་བོ་སྟོ་ལྔ་སྟེ། དེ་ལྔ་གང་ལས་
 རིག་པ་འཕྱོང་གྲང་། ལམ་རྒྱུད་ལྔར་སྟེ། སྟོ་དགུར་ཤར་བ་ས་དགུའི་ལམ། ཁྱེས་པས། ལུ་ག་སྟོ་
 དགུ་སྟེ། དེ་དགུ་གང་ལས་རིག་པ་འཕྱོང་གྲང་ས་དགུར་སྟེ། གཉིས་པ་སྟོན་ཡོན་གཉིས་མེད་གྱི་
 ལམ་བསྟན་པ་ནི། དབྱ་མ་འཁོར་འདས་གཉིས་མེད་ལམ་ཁྱེས་པས། རྩ་དབྱ་མ་ལ་སྟོན་ཡོན་གྱི་
 རྩ་མ་གང་ཡང་མེད་པས། རིག་པ་ཀ་དག་ཆེན་པོར་ཤར་བའོ། རིག་པའི་རྩ་བོ་ལམ་ལས་ཤར་
 ཁྱེས་པས། རང་རིག་ཡོ་གལ་མེད་པའི་དོན་བསྟན་པའོ། ལམ་གང་ལས་ཤར་ཞེ་ན། ཀུན་གཞི་
 སྟོང་བའི་དབྱིངས་ལས་ཤར། སྤང་བ་འོད་གྱི་སྤྱབས་ལས་ཤར། འདུ་མ་བྱང་ཆུབ་རྒྱུད་ལས་
 ཤར། ཁྱེས་པས། ཕྱི་ལྟར་རྩ་དབྱ་མའི་ལམ་ལས་ཤར། རང་ལྟར་འོད་ལྔའི་སྤྱབས་ལས་ཤར།
 གསང་བ་ལྟར་ཀུན་གཞིའི་དབྱིངས་ལ་ཡོ་གལ་མེད་པར་ཤར་བའོ། རིག་པ་ལམ་ལ་ཇི་ལྟར་ཤར་
 ཞེ་ན། མ་སྤང་རིག་པ་གཞུག་མའི་ལམ་ཁྱེས་པས། གོང་གི་ལམ་དེ་གསུམ་ལས། རིག་པ་མ་བཙས་
 པར་རང་ལུགས་སུ་ཤར་བའོ། ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་གསལ་བའི་ལམ་ཁྱེས་པས། རིག་པ་སྤྱི་བ་གཡོགས་
 མེད་པར་ཤར་བའོ། ཡོ་གལ་མེད་པ་ཐེག་ལའི་ལམ་ཁྱེས་པས། རིག་པ་ལ་གོལ་བ་མེད་པར་ཤར་
 བའོ། གསུམ་པ་དབྱ་མའི་ལམ་ལ་འཕོ་རྒྱལ་བསྟན་པ་ལ་ཡང་གཉིས་ཏེ། འཕོ་རྒྱལ་དངོས་སུ་
 བསྟན་པ་དང་། འཕྱོང་བའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པའོ། འདྲ་བོ་ནི། འཁོར་བའི་ལམ་སྟོ་འདི་ལ་

མེད། ཁྱེད་པས། ཅ་དབུ་མ་ལ་འཁོར་བའི་ལམ་སྒོ་གཏན་ནས་མེད་པས། ལམ་འདི་ལས་འཕོས་
ན་འཁོར་བར་སྐྱེ་མི་མིན་པས། རྣལ་འབྱོར་གྱི་རིག་པ་འདི་ལ་འཕོ་བར་བྱའོ། ཅི་ལྟར་འཕོ་ཞེ་ན།
རིག་པ་སེམས་ཀྱི་མི་ཕོ་དེ། དེ་ན་པ་ཡིད་ཀྱི་རྟ་ལ་ཞོན། རྟོགས་མེད་རྒྱུ་གི་གཤོག་པས་བསྐྱོད། །
དབུ་མ་བྱང་ཚུབ་ལམ་ལས་གཤེགས། སྤྱི་གཙུག་བདེ་བའི་གསང་སྒྲོལ་བྱོན། ཁྱེད་པས། རིག་པ་
མི་ཡིན། ཡིད་རྟ་ཡིན། རྒྱུ་གཤོག་པའམ་ལྷག་ཡིན། དབུ་མ་ལམ་ཡིན། སྤྱི་གཙུག་སྒྲོལ་ཡིན་པས།
དེས་ན་སེམས་ཀྱི་མི་ཕོ་དེ། ཡིད་ཀྱི་རྟ་ལ་ཞོན། རྒྱུ་གི་ལྷག་གིས་སྐྱོད། དབུ་མའི་ལམ་ལ་
གཤེགས་ཆངས་པའི་བྱ་གར་འཕོ་བའོ། གཉིས་པ་འཕོས་པའི་ཡོན་ཏན་ནི། རིག་པའི་རྒྱལ་བ་
གཅེར་བུར་ཤར། ཁྱེད་པས། ཅ་དབུ་མའི་ལམ་ལ་ཉོན་མོངས་དང་རྣམ་རྟོག་རྒྱ་བའི་གོ་སྐབས་
མེད་པས། སྒྲོ་དེ་ལས་འཕོས་ན། རིག་པ་སྐྱིབ་གཡོགས་མེད་པར་རྗེན་གཅེར་གྱིས་འཆར་བའོ། །
རྣམ་རྟོག་སྒྲོའི་གཡང་ལྷགས་བྱད། ཁྱེད་པས། ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་རྟོག་སྤང་བ་མེད་པར་
རང་དག་སྟེ། དཔེར་ན་སྐྱེས་བུ་གོས་དང་བལ་བ་དང་འདྲ། རང་འབྱུང་ཡེ་ཤེས་བདག་ལས་
མཐོང་ཞེས་པས། སྐྱབ་དཔོན་གྱིས་བསྟན་མི་དགོས་པར། རིག་པ་རང་གིས་ཤེས་པའོ། ཁ་རིག་
འཁྱུལ་བའི་ཐུན་པ་སངས། ཁྱེད་པས། རིག་པ་རང་ཤར་བས་ཐུན་པ་རང་སངས་པའོ། ལམས་
གསུམ་ས་དགུ་དོང་ནས་སྐྱགས། ཁྱེད་པས། ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་སྒྲོ་བཀག་པས། ལམས་
གསུམ་དོང་ནས་སྐྱགས། ལུ་ག་སྒྲོ་དགུ་བཀག་པས། ས་དགུ་དོང་ནས་སྐྱགས། ཉོན་མོངས་དུག་
ལའི་ལམ་རྒྱུ་ཆད། ཁྱེད་པས། དབང་བོ་སྒྲོ་ལྷ་བཀག་པས་དུག་ལྷ་རྒྱུ་ཆད། རིས་དུག་འཁོར་
བའི་རྒྱ་མཆོ་སྐྱམས། ཁྱེད་པས། རྒྱ་དུག་ལྷ་རྒྱུ་ཆད་པས། འབས་བུ་རིས་དུག་གི་རྒྱ་མཆོ་སྐྱམས།
སྐྱེ་བའི་འཁོར་བའི་སྒྲོ་མོ་སྟོངས། ཁྱེད་པས། ཡན་ལག་བཞིའི་སྒྲོ་བཀག་པས། སྐྱེ་བ་བཞིའི་སྒྲོ་
ཆོད་པའོ། སྐྱ་གསུམ་རང་ཤར་རྒྱ་ལག་བྱད། ཁྱེད་པས། སྐྱ་གསུམ་རང་ཤར་དུ་ཤར་ནས། འགོ་
དོན་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། གསུམ་པ་མདོར་བསྐྱེད་ཀྱིས་གསལ། གཟེར་བུ་བཅུ་བའི་འགྲེལ་བ་
རྗོགས་སོ། །

(༡) བཅུ་གཅིག་པ་ཐུན་སེལ་སྒྲོན་མའི་གཟེར་བུ་ལ་ཡང་དོན་གསུམ་ལས། གུར་ཏུ་
བཟང་པོ་མ་རིག་ཐུན་པ་སེལ་ལ་བྱག་འཛལ་ལོ། ཁྱེད་པས་བྱག་འཛལ་བསྟན་ཏེ། བྱང་ཚུབ་གྱི་
སེམས་ལ་ཐུན་པའི་སྐྱིབ་གཡོགས་མེད་པའི་དོན་བསྟན་པའོ། གཉིས་པ་གཞུང་གི་དོན་ལ་གསུམ་

སྟེ། དབང་བོ་སྟོ་ལྔ་རིག་པའི་མཐོང་ལམ་དུ་བསྟན་པ་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་མིག་རིག་པའི་མཐོང་
ལམ་དུ་བསྟན་པ་དང་། མིག་གི་སྟོ་ལ་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡོངས་རྫོགས་སུ་ཤར་བར་བསྟན་པའོ། །
དང་བོ་ནི་རང་རིག་ཡེ་ཤེས་སྟོ་ལྔར་ཤར་ཞེས་པས། རང་ཤེས་རིག་གི་རྒྱལ་བོ་ངོ་བོ་ཐིག་ལེ་ཉག་
གཅིག་ལ། འོད་ལྔ་དང་འབྱུང་བ་ལྔའི་རྩལ་ལས། དབང་བོའི་སྟོ་ལྔ་ཤར། དུལ་ལྔ་གསལ་ལ་རྟོག་
པ་མེད། །ཅེས་པས། དབང་བོའི་སྟོ་ལྔ་ལ་རིག་པའི་རྒྱལ་བོ་མེ་ལོང་གཡའ་དག་པ་བཞིན་རྟོག་
མེད་དུ་ཤར། དེའི་བྱེ་རོལ་དུལ་ལྔ་མེ་ལོང་ལ་གཟུགས་བརྟན་ཤར་བ་བཞིན་ཤར། དེ་ལྟར་ཤར་
ཡང་རིག་པའི་རྒྱལ་བོ་དུལ་ལ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་རྟུལ་ཅམ་ཡང་མེད་པའོ། །འོ་ན་དུལ་ལ་གང་
གིས་རྟོག་ཅེ་ན། དུལ་ལ་རྟོག་པ་རྩམ་ཤེས་སྟོ། །ཞེས་པས། སེམས་ཀྱི་ཆོ་འཕྲུལ་ཡིད་ཀྱི་རྩམ་པར་
ཤེས་པས་རྟོག་གོ། །གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་མིག་རིག་པའི་མཐོང་ལམ་དུ་བསྟན་པ་ནི། རིག་པའི་
མཐོང་ལམ་སྟོན་མའི་སྟོ་ཞེས་པས། མིག་གི་སྟོ་མོ་རིག་པ་རང་ཤར་གྱི་སྟོར་བཞེན་པའོ། །སྟོ་དེ་
ལས་སྟོན་མ་བཞི་ཤར་བས། སྟན་པ་བཞི་སེམས་བར་བྱེད་དེ། རྒྱང་ལགས་རྒྱ་ཡི་སྟོན་མ་ཡིས། །
འཇིག་རྟེན་སྟག་གི་སྟན་པ་སེམས། །ཞེས་པས། མིག་རྒྱའི་སྟོན་མ་མེད་ན། འཇིག་རྟེན་འདི་ཅ་སྟན་
པས་འཐེབས། མིག་རྒྱའི་སྟོན་མ་ཤར་བས། འཇིག་རྟེན་འདིའི་སྟན་པ་དང་བྲལ། ལྷག་མཐོང་
སྤང་བའི་སྟོན་མ་ཡིས། །སྟོང་བྲད་སྟོའི་སྟན་པ་སེམས། །ཞེས་པས། ལྷག་མཐོང་སྤང་བའི་གསུམ་
ཀྱི་སྤང་བ་མ་མཐོང་ན། སེམས་སྟོང་བྲད་ཆད་པའི་སྟན་པས་འཐེབས། ལྷག་མཐོང་སྤང་བའི་
གསུམ་ཀྱི་སྤང་བ་ཤར་བས། སྟོང་བྲད་ཆད་པར་ཉ་བའི་སྟན་པ་དང་བྲལ། རང་རིག་ཡེ་ཤེས་སྟོན་
མ་ཡིས། །མ་རིག་སྟོ་ཡི་སྟན་པ་སེམས། །ཞེས་པས། ལྷན་སྟེས་རིག་པའི་སྟོན་མ་མེད་ན། མ་རིག་
སྟོའི་སྟན་པས་འཐེབས། ལྷན་སྟེས་ཀྱི་རིག་པ་ངོ་ཤེས་ན། མ་རིག་པའི་སྟན་པ་རང་སངས། ཀུན་
གཞི་དབྱིངས་ཀྱི་སྟོན་མ་ཡིས། །ཕྱོགས་འཛིན་སྟོ་ཡི་སྟན་པ་སེམས། །ཞེས་པས། ཀུན་གཞི་རྒྱ་ཆད་
མེད་པའི་དབྱིངས་མ་རྟོགས་ན། གྲུབ་མཐའ་ཕྱོགས་དང་རིས་སུ་འཛིན་པའི་སྟན་པས་འཐེབས།
ཀུན་གཞི་རྒྱ་གར་ཡང་མ་ཆད་པ་ལ་ཕྱོགས་གང་དུ་ཡང་མ་སྤང་བའི་དོན་རྟོགས་ན། ཕྱོགས་འཛིན་
གྲུབ་མཐའི་སྟན་པ་ཐམས་ཅད་རང་གོ་ལ་བའོ། །དེ་ལྟར་སྟོན་མ་བཞི་བོ་དེ་མིག་གི་དབང་བོའི་སྟོ་
མོ་ལ་རང་ཤར་དུ་ཤར་བའོ། །དེའི་དོན་རྟོགས་ན་སྟོབ་བྱེད་ཀྱི་སྟན་པའི་མིང་ཡང་མེད་པའོ། །
གསུམ་པ་མིག་གི་སྟོ་མོ་ལ་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡོངས་རྫོགས་སུ་ཤར་བར་བསྟན་པ་ནི། རིག་པའི་

ཀྱུ་ལ་བོ་མཐོང་ལ་ཤར། ཁྱེས་པས་ནི། ཡེ་ཤེས་རང་ཤར་གྱི་དོན་བཟུན། གང་གི་མཐོང་ལ་ཤར་
ཞེ་ན། ཀྱུ་གཞི་སྟོང་བའི་མཁའ་ལ་ཤར། སྤང་བ་འོད་གྱི་སྤྱབས་ལ་ཤར། ཀྱུ་གསལ་སྟོན་
མའི་སྟོ་ལ་ཤར། ཁྱེས་པས་ནི། ཕྱི་ལྟར་སྟོན་མ་མེད་གི་སྟོ་ལ་ཤར། རང་ལྟར་འོད་ལའི་མཐོང་ལ་
ཤར། གསང་བ་ལྟར་ཀྱུ་གཞིའི་མཐོང་ལ་ཤར་བའོ། རྩི་ལྟར་ཤར་ཞེ་ན། བད་མ་འདམ་ལས་
ཐོན་པ་བཞིན། རིག་པའི་ཀྱུ་ལ་བོ་སྤྱབས་ནས་ཐོན། ཁྱེས་པས། དཔེར་ན་བད་མ་འདམ་གྱི་ནང་
ནས་སྤྱེས་ཀྱང་། འདམ་གྱི་དྲི་མ་མེད་པར་རྩིན་ནེར་གནས་པ་བཞིན། རིག་པའི་ཀྱུ་ལ་བོ་མེད་གི་
སྟོ་མོ་ལ། སྤྱི་མ་ལུས་གྱི་སྤྱབས་ནས་ཐོན། སྤང་བ་ཡུལ་གྱི་སྤྱབས་ནས་ཐོན། རྩི་ལྟར་སྟོན་སྤྱབས་
ནས་ཐོན་ཏེ། གང་གི་འང་དྲི་མ་མེད་པར་རྩིན་གཅེར་རེར་ཤར་བའོ། ཉི་མ་སྤྱད་དང་བལ་བ་
བཞིན། རིག་པའི་ཀྱུ་ལ་བོ་སྤྱད་སྤྱི་བ་བལ། ཁྱེས་པས། སྤྱད་དང་བལ་བའི་ཉི་མ་ལ། གང་གིས་ཀྱང་
སྤྱི་བ་ཏུ་མེད་པ་བཞིན་དུ། རིག་པའི་ཀྱུ་ལ་བོ་དེ་མེད་གི་སྟོ་མོ་ལ། ལུས་གྱི་སྤྱད་སྤྱི་བ་དང་བལ་ཏེ་
རྩིན་ནེར་ཤར། ཡུལ་གྱི་སྤྱད་སྤྱི་བ་དང་བལ། སྟོན་སྤྱད་སྤྱི་བ་དང་བལ་ཏེ། སྤྱི་བ་གཡོགས་མེད་པར་
ས་ལེར་གསལ་བར་ཤར་རོ། ལྟག་མཐོང་སྤྱད་དུག་དཔལ་དུ་ཤར། ཁྱེས་པས། མེད་གི་སྟོ་མོ་ལ་
སྤྱད་དུག་རང་ཤར་དུ་ཤར་ཏེ། དེ་ཡང་རིག་པ་མ་སྤྱི་བར་ཤར་བའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་སྤྱད། མ་ཚདས་
པར་ཤར་བས་རིག་པའི་སྤྱད། མ་འགག་པར་ཤར་བས་སྤྱད་སྤྱི་བ་རྩིན་ཏེ། མེ་དམགས་པར་ཤར་
བས་ཤེས་རབ་གྱི་སྤྱད། མ་འདྲེས་པར་ཤར་བས་སྤྱད་བའི་སྤྱད། མ་བཅོས་པར་ཤར་བས་སེམས་
ཉིད་གྱི་སྤྱད་འོ། གཅེར་མཐོང་དགོངས་པ་ཡོངས་རྫོགས་ཡིན། ཁྱེས་པས། དེ་ལྟར་དུ་མེད་གི་སྟོ་
མོ་ལ་སྤྱད་དུག་རང་ཤར་དུ་ཤར་བ་དེ་རྩིན་གཅེར་རེ་རྫོགས་ན། གནས་ལུགས་གྱི་དོན་དང་།
སངས་རྒྱུས་གྱི་དགོངས་པ་ལྟག་མ་མེད་པར་རྫོགས་པའོ། གསུམ་མདོར་བསྟུ་དཀྱུས་གསལ།
གཟེར་བྱ་བཅུ་གཅིག་པའི་འགྲེལ་བ་རྫོགས་སོ། །

(ཐ) བཅུ་གཉིས་པ་གནད་གསུམ་ངོ་སྟོང་གྱི་གཟེར་བྱ་ལ་ཡང་དོན་གསུམ་ལས། དང་པོ་
ནི་ཀྱུ་ཏུ་བཟང་པོ་སྤྱི་གསུམ་འདུ་འབྲལ་མེད་ལ་བྱུག་འཆལ་ལོ། ཁྱེས་པས། བྱུག་འཆལ་བ་
བཟུན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་ལ་སྤྱི་གསུམ་རང་ལ་ཤར་བའི་དོན་བཟུན་པའོ། གཉིས་པ་གཞུང་གི་
དོན་ལ་ཁྲ་སྟེ། སྤྱི་གསུམ་རང་ལ་གནས་པར་ངོ་སྟོང་པ་དང་། གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་རང་ལ་
གནས་པར་ངོ་སྟོང་པ་དང་། གཞི་གསུམ་ལ་སྤྱི་གསུམ་རང་ཤར་དུ་ངོ་སྟོང་པ་དང་། གཞི་གསུམ་

སངས་རྒྱུ་ལྷ་འོ་སྤྲུང་པ་དང་། གདམས་ངག་གི་ཆེ་བ་བཟུན་པའོ། །དང་པོ་ནི། རང་རིག་ཡེ་
ཤེས་ཀྱི་དག་བོན་གྱི་སྐྱེ། །ཞེས་པས། རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་གང་གི་མཐས་མ་རིག་པ་འདི། བོན་གྱི་སྐྱེ་
རང་ཤར་ཡིན་པས། བོན་སྐྱེ་རང་ལ་གནས་སོ། །ལུས་སེམས་འབྲེལ་བ་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་
སྐྱེ། །ཞེས་པས། ལུས་དང་སེམས་བྱང་འཇུག་ཏུ་འབྲེལ་བ་འདི་ལ། འབྱུང་ལྡན་ལྡན་ལྡན་པོ་ལྡན་
ལས་སོགས་འཁོར་བའི་བོན་དང་། སྐྱེ་ལྡན་རིགས་ལྡན་ཡེ་ཤེས་ལས་སོགས་ཐུང་ན་ལས་འདས་
པའི་བོན་ནུས། འོ་སྐྱེ་གྱིས་རྟོགས་ཅུང་མ་རྟོགས་ཅུང་། ལྷག་མ་མེད་པར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་
པས། རྫོགས་སྐྱེ་རང་ལ་གནས་པའོ། །བྱ་བ་བྱེད་པ་སྣ་ཆོགས་སྤུལ་བའི་སྐྱེ། །ཞེས་པས། ལུས་
སེམས་བྱང་དུ་འབྲེལ་བའི་རྩལ་ལས། སྐྱོ་གསུམ་གྱི་བྱ་བ་སྣ་ཆོགས་སུ་ཤར་བ་འདི། རྟོགས་ཅུང་མ་
རྟོགས་ཅུང་སེམས་ཀྱི་ཆོ་འཕྲུལ་རང་ཤར་ཡིན་པས། སྤུལ་སྐྱེ་རང་ལ་གནས། གཉིས་པ་གཞི་ལམ་
འབྲས་གསུམ་རང་ལ་གནས་པར་བཟུན་པ་ནི། རིག་གཞི་ཁོང་ནས་ཤར་བས་སྤྱིང་བོ་འདྲུ་འབྲལ་
མེད། །ཅེས་པས། རིག་པའི་གཞི་སྤྱིང་ཡིན་པར་བཟུན་ཏེ། དེའི་དོན་རྟོགས་ན་གནས་ལུགས་ཀྱི་
དོན་དང་འབྲལ་བ་མེད་པའོ། །རིག་ལམ་རྩ་ལ་སྤྱང་པས་ལམ་ལ་གོ་ལ་ས་མེད། །ཅེས་པས། རིག་
པའི་ལམ་རྩ་ཡིན་པར་བཟུན་ཏེ། རྩ་དབྱེ་མ་ལ་ལམ་སྤྱང་ན་ལམ་གོ་ལ་མེད་དུ་སངས་རྒྱུ་པར་
བཟུན་པའོ། །འབྲས་བྱ་སྐྱོ་ལ་ཤར་བས་སྐྱེ་གསུམ་སྐྱིབ་གཡོགས་མེད། །ཅེས་པས། སྐྱེ་གསུམ་གྱི་
འབྲས་བྱ་མིག་གི་སྐྱོ་ལ་རང་ཤར་དུ་བཟུན་ཏེ། དེའི་དོན་རྟོགས་ན། སྐྱེ་གསུམ་སྐྱིབ་གཡོགས་མེད་
པར་མངོན་དུ་གྱུར་བའོ། །གསུམ་པ་གཞི་གསུམ་ལ་སྐྱེ་གསུམ་རང་ཤར་དུ་འོ་སྤྲུང་པ་ནི། ཅི་ཏེ་
སྤྱོང་ནས་རང་རིག་བོན་གྱི་སྐྱེ། །ཞེས་པས། སྤྱིང་ལ་རང་རིག་ཁོང་ཤར་དུ་གནས་པས། བོན་སྐྱེ་
རང་ཤར་དུ་བཟུན། ཅའི་ལམ་ལ་རང་བཞིན་རྫོགས་པའི་སྐྱེ། །ཞེས་པས། རིག་པའི་རྩལ་རྩའི་
ལམ་ལ་མ་ལུས་རྫོགས་པས། རྫོགས་པའི་སྐྱེ་རང་ཤར་དུ་བཟུན། སྐྱོན་མའི་སྐྱོ་ལ་རང་ཤར་སྤུལ་
བའི་སྐྱེ། །ཞེས་པས། མིག་གི་སྐྱོ་མོ་ལ་སེམས་ཀྱི་ཆོ་འཕྲུལ་མ་ལུས་པར་ཤར་བས། སྤུལ་སྐྱེ་རང་
ཤར་དུ་བཟུན་ནོ། །བཞི་བ་གཞི་གསུམ་སངས་རྒྱུ་འོ་སྤྲུང་པ་ནི། ཁོང་ནས་རང་འབྱུང་ཡེ་
སངས་རྒྱུ་པར་གནས། །ཞེས་པས། ཅི་ཏེ་སྤྱོང་ནས་ཡེ་སངས་རྒྱུ་པའི་སངས་རྒྱུ་སུ་གནས་
པར་བཟུན། སྤུལ་ནས་སྤུལ་གྱུ་བ་རྫོགས་སངས་རྒྱུ་པར་གནས། །ཞེས་པས། ཅའི་སྤུལ་ལ་
སེམས་རྫོགས་སངས་རྒྱུ་པའི་སངས་རྒྱུ་སུ་བཟུན། མཐོང་ལ་སྐྱིབ་མེད་མངོན་སངས་རྒྱུ་པར་

མཛོད་། ཁེས་པས། མིག་གི་སྒྲོལ་སེམས་ཅན་མངོན་སངས་རྒྱས་པའི་སངས་རྒྱས་སུ་ཤར་བར་
བཞུགས་པའོ། །ཕྱ་བ་གདམས་ངག་གི་ཆེ་བ་བཞུགས་པ་ནི། ཀུན་གཞི་ངོས་བཟུང་པས་གནས་ལུགས་
མ་དང་མཇལ་ཞེས་པས། ཀུན་གཞིའི་ཕ་རོལ་ན་གནས་ལུགས་གཞན་མེད་པས། གདམས་པ་དེས་
ངོས་བཟུང་པས། སེམས་ཉིད་མ་བྱ་མཇལ་བའོ། །ཡེ་ཤེས་གབ་སྐྱངས་བརྟོན་པས་སྒྲིབ་གཡོགས་
ཐུན་པ་སངས་ཞེས་པས། གདམས་ངག་འདིས་མིག་གི་སྒྲོལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གབ་སྐྱངས་བརྟོན་ནས།
སྒྲིབ་གཡོགས་མེད་པར་བཞུགས་པས། ཐུན་པ་གང་གིས་ཀྱང་སྒྲིབ་ཏུ་མེད་པའོ། །རིག་པ་གཅེར་
བྱར་ཕྱང་བས་སྐྱ་གསུམ་མངོན་ཏུ་ཤར། ཁེས་པས། མིག་གི་སྒྲོལ་རིག་པ་གཅེར་མཛོད་ཏུ་ངོ་
སྤྲད་པས། སྐྱ་གསུམ་མངོན་ཏུ་གྱུར་བའོ། །འབྲུལ་རྒྱུན་ངོས་བཟུང་འབྲུལ་བ་ཕུ་ཐག་ཆོད། ཁེས་
པས། འབྲུལ་རྒྱུན་སྐྱ་འོད་ཟེར་གསུམ་ངོས་བཟུང་བས། འབྲུལ་བ་ཕུ་ཐག་ཆོད་པས་འབྲུལ་མི་
སྤིང་པའོ། །གནས་ལུགས་མཚུབ་ཚུགས་བྱས་པས་ཐེ་ཚོམ་ཡིད་གཉིས་ཟད། ཁེས་པས། གདམས་
ངག་འདིས་གནས་ལུགས་ཀྱི་ཐོག་ཏུ་ཕབ་ནས། མཚུབ་ཚུགས་སུ་བཞུགས་པས། སྒྲོལ་ཐེ་ཚོམ་མེད་
པར་བཞུགས་པའོ། །རིག་པའི་མཛོད་སྒྲོལ་བས་ཀུན་གཞིའི་མཛོད་ལུགས་བརྟོན་ཅེས་པས། བྱི་
ལྟར་གདམས་ངག་གི་མཛོད་སྒྲོལ་བས། བོན་ཉིད་ཀྱི་མཛོད་ལུགས་བརྟོན། རང་ལྟར་མིག་གི་
མཛོད་སྒྲོལ་བས། སྐྱ་འོད་ཟེར་གསུམ་ཀྱི་མཛོད་ལུགས་བརྟོན། གསང་བ་རིག་པའི་མཛོད་སྒྲོལ་
བས། ཀུན་གཞིའི་མཛོད་ལུགས་བརྟོན་པའོ། །གསུམ་པ་མདོར་བསྐྱུད་ཀྱུས་གསལ། གཟེར་བུ་
བཙུ་གཉིས་པའི་འགྲེལ་བ་རྒྱུགས་སོ། །

(ད) བཙུ་གསུམ་པ་དཀྱིལ་འཁོར་ངོ་སྤྲོད་ཀྱི་གཟེར་བུ་ལ་ཡང་། དོན་གསུམ་ལས་དང་པོ་
ནི། ཀུན་ཏུ་བཟུང་པོ་རང་རིག་རྩ་བའི་སྣ་ལ་ཕྱག་འཛལ་ལོ། ཁེས་པས། ཕྱག་འཛལ་བ་བཞུགས་ཏེ།
བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བྱི་ནང་གསང་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་། ཞེ་རྒྱས་དབང་དྲག་གི་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་
འཆར་གཞིར་བཞུགས་པའོ། །གཉིས་པ་གཞུང་གི་དོན་ལ། ལྷན་གྲུབ་ཕྱག་རྒྱའི་དཀྱིལ་འཁོར་བཞུགས་
པ་ནི། ཁེས་པས། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྤྲིད་དཀྱིལ་འཁོར་སྐྱབ་མི་དགོས་པར།
རང་ཆས་སུ་རྒྱུགས་པར་བཞུགས་པའོ། །རྗེ་ལྟར་རྒྱུགས་ཤིང་། ལྷོང་གསལ་ཀུན་གཞི་མཁའ་སྒོང་
བོན་ཉིད་དབྱིངས། ཁེས་པས། ཀུན་གཞིའི་དབྱིངས་ལ་བོན་སྐྱའི་གནས་དང་ཞིང་ཁམས་བཞུགས་
པའོ། །ཡེ་ཤེས་ཚོན་གང་རང་འབྱུང་བོན་གྱི་སྐྱ། ཁེས་པས། རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་བོན་སྐྱའི་ངོ་བོར་

བཟུན་པའོ། །སྤྱོད་ཟེར་གསུམ་ལོངས་སྟོང་རྫོགས་པའི་སྤྱོད་ཁེས་པས། ལྷང་བ་ཆེན་པོ་གསུམ་
 རྫོགས་སྤྱི་ལོ་བོར་བཟུན་པའོ། །ཆོ་འཕུལ་རྣམ་གསུམ་ཅིར་ཡང་སྤུལ་བའི་སྤྱོད་ཁེས་པས། ལྷང་
 བ་ཆེན་པོ་གསུམ་དང་རིག་པ་འབྲེལ་བའི་རྩལ་ལས། ལྷན་དག་ཡིད་གསུམ་དང་སྤྱོད་གསུང་ལྷགས་
 གྱི་ཆོ་འཕུལ་ཤར་བ་ནི། སྤུལ་སྤྱི་ལོ་བོར་བཟུན་པའོ། །ལྷང་བའི་འོད་ཟེམ་ཁོང་ཁམས་དཀྱིལ་
 འཁོར་གཞི། ཁེས་པས། འོད་རྣམ་པ་ལྟ་ནི། རྫོགས་སྤྱོད་སྤུལ་བའི་སྤྱི་ལོ་ཁོང་ཁམས་དང་
 འཆར་གཞིར་བཟུན་པའོ། །ཐིག་ལེ་གྲུ་ཁང་རིགས་ལྟེ་གཞུང་ལས་ཁང་། ཁེས་པས། འོད་
 ལྟེ་གྲུ་ཁང་གི་ཐིག་ལེ་དང་། ཤེལ་མདོག་རིག་པའི་ཐིག་ལེ་རྣམས་ནི། རིགས་ལྟེ་གཞུང་ལས་
 གྱི་འཆར་གཞིར་བཟུན་པའོ། །ལྷག་མཐོང་སྤྱོད་ལས་སྤྱོད་ཆོགས་གཟུགས་སྤྱོད་ཤར། ཁེས་པས། ལྷག་
 མཐོང་གི་སྤྱི་ལོ་གཟུགས་བཟུན་རྣམས་ནི། རྫོགས་སྤྱོད་སྤུལ་སྤྱོད་ཆོགས་འཆར་བའི་གཞིར་
 བཟུན་པའོ། །བྱང་འབྲེལ་རྣམ་གསུམ་སྤྱོད་གསུམ་རྣམ་སྤུལ་གཞི། ཁེས་པས། འོད་དང་རིག་པ་
 འབྲེལ་བ་ནི། སྤྱི་རྣམ་སྤུལ་གྱི་གཞི། སྤྱོད་དང་རིག་པ་འབྲེལ་བ་ནི། གསུང་གི་རྣམ་སྤུལ་གྱི་གཞི་
 ཟེར་དང་རིག་པ་འབྲེལ་བ་ནི། ལྷགས་གྱི་རྣམ་སྤུལ་གྱི་གཞི། ལྷ་ལྟེ་སྤྱོད་ལྟེ་རིགས་ལྟེ་ཤེས་ལྟེ།
 ཡབ་ཡུམ་གཙོ་འཁོར་སྤུལ་བ་བསམ་མི་བྱུང་། ཁེས་པས། ལྷང་བ་གསུམ་དང་རིག་པ་བྱང་དུ་
 འབྲེལ་བ་ནི། སྤུལ་བ་དང་ཡང་སྤུལ་བསམ་མེད་འཆར་བའི་གཞིའོ། །ཚོལ་བས་མ་བསྐྱབ་རང་
 བཞིན་དཀྱིལ་འཁོར་ཆེ། ཁེས་པས། དེ་ལྟར་སེམས་ལ་ལྷག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལྟེ་དཀྱིལ་འཁོར་རྫོགས་
 པ་དེ། ཐིག་པའི་འོག་མ་ལྟར་ཚོལ་བས་སྐྱབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་བཞིན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་
 པོར་རྒྱན་གྱིས་གྲུབ་པའོ། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་ལ་སྤྱོད་གསུམ་དཀྱིལ་འཁོར་རྫོགས། ཁེས་པས། ཡེ་ནས་
 རང་ཤར་དུ་གསལ་བའོ། །དཀྱིལ་འཁོར་རང་ལ་ཤར་བས་བཙལ་ཞིང་སྐྱབ་དུ་མེད། ཁེས་པས།
 རང་སེམས་ལ་སྤྱོད་གསུམ་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡེ་ནས་ཤར་བས། ཐིག་པ་འོག་མ་ལྟར་སྐྱབ་ཅིང་བཙལ་
 མི་དགོས་པའོ། །ལྷང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པས་ཞེན་ཞིང་ཆགས་སུ་མེད། ཁེས་པས། དེ་ལྟར་
 སེམས་ལ་སྤྱོད་གསུམ་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱན་གྲུབ་དུ་ལྷང་ཡང་། སྤྱོད་མའི་དབེ་བརྒྱུད་དང་འདྲ་བར་རང་
 བཞིན་མེད་པས་གང་ལ་ཡང་ཆགས་པ་མེད་པར་ལ་བརྟེན། གསུམ་པ་མདོ་བསྐྱུད་དཀྱིལ་གསལ།
 གཟེར་བྱ་བཅུ་གསུམ་པའི་འབྲེལ་བ་རྫོགས་སོ། །

(ན) བཅུ་བཞི་བ་ཉག་གཅིག་ལོ་སྟོང་གི་གཟེར་བྱ་ལ་ཡང་དོན་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི་

ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་རང་འབྱུང་ཉག་གཅིག་སྐྱེ་ལ་ཕྱག་འཛུལ་ལོ། །ཞེས་པས་ཕྱག་འཛུལ་བ་བསྟན་
 ཏེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཐིག་ལེ་ཉག་གཅིག་དབྱེ་རྩ་མེད་པའི་དོན་བསྟན་པའོ། །གཉིས་པ་གཞུང་
 གི་དོན་གཉིས་ཏེ། སེམས་ཉིད་ཐིག་ལེ་ཉག་གཅིག་གི་དོན་བསྟན་པ་དང་། ཕྱི་ནང་མེད་པར་
 སྣང་བ་ཐམས་ཅད་དེའི་རྩལ་དང་། རོལ་བ་ཡིན་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི་སེམས་ཉིད་སེམས་
 ཀྱི་ངོ་བོ། རྣམ་མཁའ་སེམས་ཀྱི་རང་གདངས། བོན་ཉིད་སེམས་ཀྱི་མཐར་ཐུག་ཅེས་པས། བྱང་
 ཆུབ་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་རང་རིག་རང་གསལ་དུ་ཤར་བ་ལ། སེམས་ཉིད་ཅེས་མིང་དུ་བཏགས། བྱང་
 ཆུབ་སེམས་ཀྱི་རང་གདངས། སྣང་སྤྲོད་ཡོངས་ལ་ཁྱབ་བདལ་དུ་ཤར་བ་ལ། རྣམ་མཁའ་ཞེས་
 མིང་དུ་བཏགས། སེམས་ཀྱི་མཐར་ཐུག་གི་གནས་ལྷགས་སྒྲིབ་བསམ་བཞུགས་དུ་མེད་པར་གནས་པ་
 ལ། བོན་ཉིད་ཅེས་མིང་དུ་བཏགས། ཕྱི་ནང་མེད་པར་ཁྱབ་བདལ་ཞེས་པས། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
 སེམས་འབྱུང་བ་ཕྱི་ལ་ཁྱབ་པའི་དུས་ན། རྣམ་མཁའ་ཞེས་བྱ། དབང་བོའི་ནང་ལ་ཁྱབ་པའི་དུས་
 ན་སེམས་ཉིད་ཅེས་བྱ། ཕྱི་ནང་མེད་པར་ཁྱབ་བདལ་དུ་གནས་པའི་དུས་ན། བོན་ཉིད་ཅེས་བྱ།
 དེ་ལྟར་ཐིག་ལེ་གཅིག་ལ་དཔེ་དོན་རྟགས་གསུམ་བཏགས་ཀྱང་། དོན་ལ་དེ་གསུམ་དབྱེར་མེད་
 པར་གནས་པའོ། །གཉིས་པ་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་དེའི་རྩལ་དང་རོལ་བར་བསྟན་པ་ནི། སྣང་ཆད་
 སྐྱེའི་རོལ་བ། གྲག་ཆད་གསུང་གི་རོལ་བ། དུན་ཆད་ཐུགས་ཀྱི་རོལ་བ། བྱང་ཆད་ཡོན་ཏན་གྱི་
 རོལ་བ། བྱས་ཆད་ཕྱིན་ལས་ཀྱི་རོལ་བ། ཞེས་པས། འདི་ལྟར་སྣང་ཆད་གྲགས་ཆད་ཤར་ཆད་
 བྱས་ཆད་ཐམས་ཅད་བྱང་ཡང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལས་བྱུང་། གནས་ཡང་དེར་གནས། གྲོལ་
 ཡང་དེར་གྲོལ། སེམས་མ་ཡིན་པའི་ཤེས་བྱ། རྩལ་ཙམ་ཡང་མེད་པས། ཐམས་ཅད་སེམས་ཀྱི་
 རོལ་བ་རང་ཤར་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཐིག་ལེ་གཅིག་ལ་ཀུན་རྫོགས་ཞེས་པས། སེམས་ཉིད་ཐིག་ལེ་
 གཅིག་ལ། འཁོར་འདས་ཀྱི་བོན་ཐམས་ཅད་མ་རྫོགས་པ་མེད་པས། ཐམས་ཅད་སེམས་སུ་རོ་
 མཉམ་པར་རྫོགས་པའོ། །གསུམ་པ་མདོར་བསྟུང་ཀྱང་གསལ། གཟེར་བྱ་བཅུ་བཞི་བའི་འགྲེལ་བ་
 རྫོགས་སོ། །

(པ) བཙོ་ལྷ་བ་མ་བྱ་དམར་ཐག་བཅད་པའི་གཟེར་བྱ་ལ་དོན་ཡང་གསུམ་ལས། དང་པོ་
 རི། ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་བག་ཆགས་སྒྲིབ་པ་མེད་ལ་ཕྱག་འཛུལ་ལོ་ཞེས་པས། ཕྱག་འཛུལ་བ་བསྟན་
 ཏེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མ་ཆགས་རྣམ་པར་དག་པའི་དོན་བསྟན་པའོ། །གཉིས་པ་གཞུང་གི་དོན་

ལ་གཉིས་ཏེ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། དང་པོ་ནི། ཀུན་གཞིའི་བག་
 ཆགས་གདར་ཐག་བཅད་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་པས། གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཐོག་ན། བག་ཆགས་ཀྱིས་བོན་
 དང་ཉོན་མོངས་པ་མངོན་གྱུར་གཉིས་སུ་མཆིས། ལམ་ཉམས་སུ་སྒྲངས་པས་ཉོན་མོངས་པ་མངོན་
 གྱུར་དུ་གྲོལ་ཡང་། རྒྱ་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་བོན་གདར་ཐག་མ་བཅད་ན། བག་ཆགས་ཀྱི་རྒྱ་ལས་
 ཉོན་མོངས་པ་ད་རུང་སྟེ་བས། དེས་ན་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་བོན་གདར་ཐག་བཅད་དགོས་པར་བསྟན་
 པའོ། །རི་ལྷར་བཅད་ཅེ་ན། ཞེན་པའི་མདུད་བཀྲོལ་འཛིན་པའི་ཐག་པ་བཅད། །ཅེས་པས།
 ཀུན་གཞིའི་སྟེང་དུ་བག་ཆགས་གསོག་པར་བྱེད་པ་འཛིན་པ་ཡིན། མི་གཏོང་བར་བྱེད་པ་ཞེན་པ་
 ཡིན། འཛིན་པའི་ཐག་པས་བཏགས། ཞེན་པའི་མདུད་པས་བསྐྱམས་ནས། བག་ཆགས་མི་གཏོང་
 བར་བྱེད་དེ། དཔེར་ན་ཞེན་པ་ཅན་གྱིས་ནོར་བསགས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལ་ལམ་པའི་གང་ཟག་
 གིས། གང་ལ་ཡང་ཞེན་པ་དང་འཛིན་པ་མེད་པར་ཉམས་སུ་སྒྲངས་པས། བག་ཆགས་རང་བྟག་
 ཏུ་དག་སྟེ། དཔེར་ན་བདག་པོ་མེད་པའི་ནོར་དང་འདྲ། །ས་བོན་རྩད་བཅད་ཕྱིར་མི་ཚྭ་པར་
 བསྟན། །ཞེས་པས། དཔེར་ན་རྒྱ་ཐབ་ཁུང་གི་མེ་བསད་ན། འབྲས་བུ་རྩྭ་ཁུང་གི་དུད་པ་ཆད་པ་
 བཞིན། རྒྱ་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་བོན་གདར་ཐག་བཅད་པས། ཕྱིས་འབྲས་བུ་ཉོན་མོངས་སྟེ་མི་སྲིད་
 པས། འཁོར་བའི་གནས་སུ་ཕྱིར་མི་ཚྭ་པར་བསྟན་པའོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ།
 ལམ་ཉམས་སུ་སྒྲངས་ཐབས་དུག་ཏུ་བསྟན་པ་ལ། རེ་རེ་ལ་ཡང་དོན་བརྒྱད་བརྒྱད་དེ། གཞི་དུག་
 རྩལ་དུག་འཁྲལ་ལུགས་དུག་ གོལ་ས་དུག་ ཐབས་དུག་ ལམ་དུག་ རྟོགས་པ་དུག་ འབྲས་བུ་དུག་
 གོ་ །དེ་ལ་གཞི་དུག་ནི། བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་སྟོང་གསལ་ཁུབ་བདལ་དུ་གནས་པ་ནི། འབྱུང་བ་
 སྣང་སྲིད་འཆར་བའི་གཞི་བྱར་མེད་དུ་གནས་པ་ནི། བྱ་བ་སྣ་ཆོགས་འཆར་བའི་གཞི། བརྗོད་
 མེད་དུ་གནས་པ་ནི། བརྗོད་པ་སྣ་ཆོགས་འཆར་བའི་གཞི། རྟོག་མེད་དུ་གནས་པ་ནི། དན་རྟོག་
 སྣ་ཆོགས་འཆར་བའི་གཞི། རང་འབྱུང་ཡེ་ཤེས་སུ་གནས་པ་ནི། ཉོན་མོངས་དུག་ལྔ་འཆར་བའི་
 གཞི། རང་རིག་ཡེ་ཤེས་སུ་གནས་པ་ནི། སྤྲོད་ཟེར་གསུམ་འཆར་བའི་གཞིའོ། །དེ་ལྟར་གཞི་
 དུག་བཤད་ཀྱང་། བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་ལ་འཁྲལ་བོ། །གཉིས་པ་རྩལ་དུག་ནི། འབྱུང་བ་སྣང་
 སྲིད་ནི་ནམ་མཁའི་རྩལ། བྱ་བ་སྣ་ཆོགས་ནི་བྱར་མེད་གྱི་རྩལ། བརྗོད་པ་སྣ་ཆོགས་ནི་བརྗོད་མེད་
 གྱི་རྩལ། དན་རྟོག་སྣ་ཆོགས་ནི་དྲན་མེད་གྱི་རྩལ། ཉོན་མོངས་དུག་ལྔ་ནི་རང་འབྱུང་ཡེ་ཤེས་

ཚལ། སྤྱོད་ཟེར་གསུམ་ནི་རིག་པའི་ཚལ། དེ་ལྟར་ཚལ་དུག་ཏུ་བཤད་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་
རང་ཚལ་ལོ། གསུམ་པ་འབྲུལ་ལྷགས་དུག་ནི། ཚལ་དུག་གི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པས་འཁོར་བར་
འབྲུམས་པའོ། བཞི་བ་གོལ་ས་དུག་ནི། ཚལ་དུག་ལ་སྒྱུན་དུ་ལྷས་ནས་སྤང་བའོ། མཚོག་ཏུ་
བལྟས་ནས་དམ་པར་བཟུང་བས་གོལ་བའོ། ཁྲ་བ་ཐབས་དུག་ནི། ཚལ་དུག་ལ་སྒྱུན་དུ་འང་མི་
བལྟ། མཚོག་ཏུ་ཡང་མི་བཟུང་། རྗེས་སུ་ཡང་མི་འབྲངས་པར་རང་སར་སྒྲོད་པས། འཁོར་བ་
རང་གྲོལ་དུ་གྲོལ་བའོ། དུག་པ་ལམ་དུག་ནི། དེ་ལྟར་ཚལ་དུག་རང་སར་སྒྲོད་ནས། ལྷམས་སུ་
སྤང་བས་གཞི་དུག་གི་སྒྲོང་དུ་རང་སར་གྲོལ་ཏེ། དཔེར་ན་ནམ་མཁའི་སྤྱོད་ནམ་མ་རྩྭ་གས་པའི་
ཆུ་བཞིན་ནོ། བདུན་པ་རྟོགས་པ་དུག་ནི། གཞི་དུག་གི་སྒྲོང་དུ་ཚལ་དུག་རང་དག་ནས།
སེམས་མ་བྱ་དབྱེར་མེད་དུ་རྟོགས་པའོ། བརྒྱད་པ་འབྲས་བུ་དུག་ནི། ཚལ་དུག་གི་བག་ཆགས་
རང་སར་དག་ནས། གཞི་དུག་གི་གནས་ལྷགས་མངོན་དུ་ཤར་ཏེ། མཉམ་བཞག་དང་རྗེས་ཐོབ་
གཉིས་སུ་མེད་པར་མངོན་དུ་གྱུར་བའོ། དེ་ལྟར་རྩད་ཚད་བག་ཆགས་རྩད་ཚད་ནས། འཁོར་
བའི་གནས་སུ་སྒྲེ་མི་སྤིང་བའོ། གསུམ་པ་མདོར་བསྟུ་དཀྲུས་གསལ། གཟེར་བུ་བཙུ་ལའི་
འགྲེལ་བ་རྟོགས་སོ། །

(པ) བཅུ་དུག་པ་ལ་བསྐྱེད་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་གཟེར་བུ་ལ་ཡང་དོན་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི།
ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་མི་གནས་པ་རོལ་བྱིན་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། ཁེས་པས། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་འཁོར་
བ་དང་ཐུང་འདས་ལས་སོགས་གང་གི་འང་མཐའ་ལ་མི་གནས་པས། ཀུན་གྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་ཏེ་
ཐུང་ན་འདས་པར་བལྟན་པའོ། གཉིས་པ་གཞུང་གི་དོན་ལ། ཀུན་གཞིའི་དབྱིངས་ལ་རྒྱ་ཆད་
ཕྱོགས་སྤུང་མེད། ཁེས་པས། ཀུན་གཞིའི་གནས་ལྷགས་ནི། རྒྱ་གར་ཡང་མ་ཆད་ཕྱོགས་གང་དུ་
ཡང་མ་སྤུང་པར་ལ་བསྐྱེད། རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་སྤྱད་མེད་བཟོད་དུ་མེད། ཁེས་པས། རིག་པའི་
གནས་ལྷགས་ནི། སྒྲོས་དབྱེད་དུ་མེད་ཆོག་གིས་བཟོད་དུ་མེད་པར་ལ་བསྐྱེད། དྲན་པའི་སྒྲོ་ལ་
གཞི་མེད་འགག་པ་མེད། ཁེས་པས། སྒྲོའི་གནས་ལྷགས་ནི། གཞི་རྩ་མེད་པས་རྟག་པ་མ་ཡིན།
འགག་པ་མེད་པས་ཆད་པ་མ་ཡིན། སྒྲེ་འགག་མེད་པར་ལ་བསྐྱེད། སྤྱོད་ཟེར་གསུམ་ཆགས་
མེད་སྤང་དུ་མེད་ཅེས་པས། སྤང་བ་ཆེན་པོ་གསུམ་སེམས་ཀྱི་རང་སྤང་ཡིན་པས། ཆགས་སུ་ཡང་
མེད་སྤང་དུ་ཡང་མེད་དེ། ཞེན་ཆགས་མེད་པར་ལ་བསྐྱེད། རྟག་བཅས་ཟག་མེད་དམན་དང་

མཆོག་མི་བཟུང་། །ཞེས་པས། ཟག་བཅས་ཐ་མལ་གྱི་ཡུང་བོ་འདི་དང་། ཟག་མེད་འོད་དང་ཐེག་
ལེ་སྐྱེ་དང་གཞལ་ཡས་ན་མས་ཀྱང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་སུ་རྩ་མཉམ་པས། ཟག་བཅས་ལ་དམན་
པར་མི་བཟུང་། ཟག་མེད་ལ་མཆོག་ཏུ་མི་བཟུང་སྟེ། གཉིས་སུ་མེད་པར་ལ་བསྐྱེད་ཏེ། དྲངས་དང་
སྟིགས་མ་ཡོན་ཏན་སྟོན་མི་བཟུང་། །ཞེས་པས། དྲངས་མའི་འབྱུང་བ་འོད་ལྗང་དང་། སྟིགས་མའི་
འབྱུང་བ་མེ་ཆུ་ས་རྒྱུང་གི་ཁྲག་དྲོད་དབྱགས་ན་མས། བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་སུ་རྩ་མཉམ་པས།
དྲངས་མའི་འབྱུང་བ་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་མི་བཟུང་། སྟིགས་མའི་འབྱུང་བ་ལ་སྟོན་དུ་མི་བཟུང་སྟེ། མཉམ་
པ་ཉིད་དུ་ལ་བསྐྱེད་ཏེ། །འཁོར་དང་ལྷུང་འདས་དབྱེར་མེད་བཅད་དུ་མེད། །ཅེས་པས། འཁོར་
བའི་བོན་དང་ལྷུང་ལས་འདས་པའི་བོན་གཉིས་ཀྱང་། རྫོང་འཛིན་སྒྲངས་ལྟར་མ་ཡོན་པས།
སེམས་གྱི་ཆོ་འཕྲུལ་དུ་རྩ་མཉམ་པས་གཉིས་སུ་དབྱེ་བྱ་མེད། སོ་སོར་བཅད་དུ་མེད་པར་ལ་བསྐྱེད་ཏེ།
སངས་རྒྱས་སེམས་ཅན་གཉིས་མེད་ཐ་དད་མེད། །ཅེས་པས། སངས་རྒྱས་དང་སེམས་ཅན་གཉིས་
ཀྱང་རྟོགས་མ་རྟོགས་གྱི་ཁྱད་པར་མ་ཡོན་པ། རོ་བོ་ལ་བཟང་ངན་མེད་པས། སེམས་གྱི་ངང་ལ་
ཐ་དད་མེད་པར་ལ་བསྐྱེད་ཏེ། །རིག་པའི་ལམ་ལ་འཇུག་མེད་བསྐྱོད་དུ་མེད་ཅེས་པས། བྱང་ཆུབ་
སེམས་གྱི་ལམ་ནི། བཤོད་པ་མེད་པ་བོན་ཉིད་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་ཡེ་ནས་ཕྱིན་ཟེན་ཡོན་པས། རྫོང་
འཇུག་ཅིང་ཚོལ་བས་བཤོད་དུ་མེད་དེ། བཤོད་མེད་གནས་སུ་ཕྱིན་པར་ལ་བསྐྱེད་ཏེ། བྱང་ཆུབ་
སེམས་ལ་གྲུབ་མཐའ་ཐེག་པ་མེད། །ཅེས་པས། གྲུབ་མཐའ་དང་ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་གང་ཟག་གི་
རྫོང་ཕྱོགས་སུ་བཟུང་བ་ཡོན་པས། བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་ལ་ཡེ་ནས་གྲུབ་མཐའ་དང་། ཐེག་པའི་བྱེ་
བྱག་མེད་པ་ཡོན་ཏེ། ཕྱོགས་དང་རིས་མེད་པར་ལ་བསྐྱེད་ཏེ། །མཉམ་པའི་གནས་ལ་བཟང་ངན་
མཐོ་དམན་མེད། །ཅེས་པ། འཇིག་རྟེན་སྐྱེ་མའི་གནས་ལ་བཟང་ངན་མཐོ་དམན་ཡོད་ཀྱང་།
བོན་ཉིད་དབྱིངས་ཀྱི་གནས་ལ་བཟང་ངན་དང་མཐོ་དམན་མེད་དེ། ཡུལ་ཁམས་ས་དབྱ་བོན་
ཉིད་དབྱིངས་སུ་ལ་བསྐྱེད་ཏེ། །གསུམ་པ་མདོར་བསྐྱེད་དུས་གསལ། གཟེར་བྱ་བཅུ་དྲུག་པའི་
འགྲེལ་བ་རྫོགས་སོ། །

(བ) བཅུ་བདུན་པ་ཟད་པ་མཐར་ཐུག་གི་གཟེར་བྱ་ལ་ཡང་དོན་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི།
ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་མཐར་ཐུག་རྒྱལ་བོའི་སྐུ་ལ་ཕྱག་འཚལ་སོ། །ཞེས་པས། ཕྱག་འཚལ་བ་བཞུན་ཏེ།
བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་ཀུན་གྱི་མཐར་ཐུག་པས། གོང་ན་གཞན་མེད་པར་བཞུན་པའོ། །གཉིས་པ་

གཞུང་གི་དོན་ལ། རྣམ་མཁའ་དེ་དབྱིངས་སུ་འབྱུང་གཞི་སྣང་སྤྱི་ཟད། ཅེས་པས། ཇི་སྟེང་འབྱུང་
 བ་དང་སྣང་སྤྱི་ཟད་ཐམས་ཅད་ནི། རྣམ་མཁའ་སྟོང་གསལ་ཆེན་པོ་ལ་མཐར་ཐུག་པའོ། བོན་ཉིང་
 དབྱིངས་སུ་བོན་སྟོང་ཐེག་རྒྱུད་ཟད། ཅེས་པས། ཇི་སྟེང་བོན་སྟོང་ཐེག་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ནི།
 བོན་ཉིང་གི་དབྱིངས་སུ་མཐར་ཐུག་པའོ། སེམས་ཉིང་གི་དབྱིངས་སུ་སེམས་དང་སེམས་འབྱུང་
 ཟད། ཅེས་པས། ཇི་སྟེང་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་དུ་གྱུར་བ་ཐམས་ཅད་ནི། སེམས་ཉིང་རང་
 འབྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་ལ་མཐར་ཐུག་པའོ། བྱར་མེད་དབྱིངས་སུ་བྱ་བྱེད་སྣ་ཚོགས་ཟད། ཅེས་པས།
 ཇི་སྟེང་ལྷས་གྱི་བྱ་ཆ་སྣ་ཚོགས་ནི། སེམས་བྱར་མེད་ཆེན་པོའི་དབྱིངས་སུ་མཐར་ཐུག་པའོ། །
 བརྗོད་མེད་དབྱིངས་སུ་བརྗོད་པ་སྣ་ཚོགས་ཟད། ཅེས་པས། ཇི་སྟེང་དག་ཏུ་བརྗོད་པ་ཐམས་
 ཅད་ནི། སེམས་བརྗོད་མེད་ཆེན་པོའི་དབྱིངས་སུ་མཐར་ཐུག་པའོ། རྟོག་མེད་དབྱིངས་སུ་བསམ་
 དུན་རྟོག་ཚོགས་ཟད། ཅེས་པས། ཇི་སྟེང་དུན་རྟོག་གི་ཚོགས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ནི། སེམས་རྟོག་
 མེད་ཆེན་པོའི་དབྱིངས་སུ་མཐར་ཐུག་པའོ། སྟོང་འདས་དབྱིངས་སུ་སྟོང་བྱས་ལམ་སྣ་ཟད། ཅེས་
 པས། ལྟ་བུ་དང་སྟོང་པ་ལས་སོགས་ཉི་སྟོང་བྱས་གྱི་ལམ་ཐམས་ཅད་ནི། སེམས་སྟོང་འདས་ཆེན་
 པོའི་རང་དུ་མཐར་ཐུག་པའོ། རྟོགས་མེད་དབྱིངས་སུ་རྟོགས་འཛིན་གྲུབ་མཐའ་ཟད། ཅེས་པས།
 ཇི་སྟེང་གྲུབ་མཐར་གྱུར་བ་ཐམས་ཅད་ནི། སེམས་རྟོགས་རིས་མེད་པའི་དབྱིངས་ལ་མཐར་ཐུག་
 པའོ། རིག་པའི་དབྱིངས་སུ་སྦྲ་འོད་ཟེར་གསུམ་ཟད། ཅེས་པས། སྦྲ་འོད་ཟེར་གསུམ་གྱི་སྣང་བ་
 ཐམས་ཅད་ནི། རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་མཐར་ཐུག་པའོ། བྱང་ཆུབ་སེམས་སུ་འཁོར་འདས་མ་
 ལུས་ཟད། ཅེས་པས། འཁོར་འདས་གྱི་བོན་ཐམས་ཅད་ནི། བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་ལ་མཐར་ཐུག་
 པའོ། སྣང་བ་ཟད་ཆད་འགག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་པས། བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་སུ་འཁོར་འདས་མ་
 ལུས་ཟད་པ་དེ། ཟད་ནས་མི་འབྱུང་བའམ། ཆད་ནས་མེད་པའམ། འགག་ནས་རྒྱུན་ཆད་པ་མ་
 ཡིན་ཏེ། འོ་ན་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། འབྱུང་བའི་ཕྱགས་དང་གོལ་མཐའ་འདི་ལ་ཐུག། ཅེས་པས།
 འཁོར་འདས་གྱི་བོན་ཐམས་ཅད་དང་། དང་བོ་བྱུང་བའི་ཕྱགས་དང་། ཐ་མ་གོལ་བའི་མཐའ་
 བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་ལ་ཐུག་པས་ཟད། ཅེས་བཤད། ཟད་མེད་འགག་མེད་དུས་གསུམ་རྒྱུན་ཆད་
 མེད། ཅེས་པས། བྱང་ཆུབ་སེམས་གྱི་ཚོ་འཕྲུལ་ནི། ཟད་པ་མེད་པས་ཀྱན་འབྱུང་། འགག་པ་མེད་
 པས་ཅིར་ཡང་འཆར། དུས་གསུམ་དུ་རྒྱུན་ཆད་མེད་ཅེས་བཤད། གསུམ་པ་མདོར་བསྟུང་དུས་

གསལ། གཟེར་བྱ་བཅུ་བདུན་པའི་འགྲེལ་རྫོགས་སོ། །

(མ) བཅོ་བཆུད་པ་འཆིལ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་གཟེར་བྱ་ལ་ཡང་དོན་གསུམ་ལས། དང་པོ་
ནི། ཀུན་ཏུ་བཟང་བོ་ཐུགས་རྗེས་འགོ་བ་སྒྲིབ་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །ཞེས་པས། ཕྱག་འཆའ་བ་
བཞུན་ཏེ། འཁོར་བའི་འཇིགས་པ་ལས་སྒྲིབ་པར་བཞུན་པའོ། །གཉིས་པ་གཞུང་གི་དོན་ལ། ལུས་
སེམས་འབྲལ་བ་ཐ་མའི་དུས་ཞེས་པས། མི་ཉག་འཆི་བའི་དུས་སོ། །བདེ་ལྷག་གཉིས་ཀྱི་སོ་
མཚམས་སུ། ཞེས་པས། ཡར་བདེ་གནས་ཐོབ་པ་དང་། མར་ངན་འགྱུར་ལྷང་པའི་ས་མཚམས་
སོ། །རྒྱལ་བ་འདིར་བསམ་པ་བཟང་ངན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་འཕེན་པ་བྱུང་ཆེ་བས། གདམས་པ་
གདབ་པ་གལ་ཆེད། དབང་བོ་རབ་ཀྱི་གང་ཟག་ལ་ཡེ་ཤེས་རང་ཤར་མན་ངག་བཞུན། ཞེས་པས།
དབང་བོ་རབ་ལ་རིག་པའི་རྒྱལ་བོ་ཡེ་ཤེས་རང་ཤར་སྒྲིབ་གཡོགས་མེད་པར་ངོ་སྤྲད་དོ། །ལྷ་
ཆོགས་མཉམ་ཉིད་གདམས་པ་གདབ། ཅེས་པས། ལྷ་ཆོད་ཤར་ཆོད་སེམས་སུ་རོག་ཅིག་པར་
བཞུན་ནོ། །གདམས་པ་དེས་རིག་པའི་རྒྱལ་བོ་བདག་ཞལ་མཐོང་བར་ཐེ་ཆོམ་མེད་དེ། དབང་བོ་
འབྲིང་གི་གང་ཟག་ལ། རང་ལྷང་སྒྲུ་མའི་མན་ངག་བཞུན། ཞེས་པས། དབང་བོ་འབྲིང་ལ་ལྷང་
ཆོད་ཤར་ཆོད་སེམས་ཡིན་པར་བཞུན་ཞིང་། ལྷང་བ་ཐམས་ཅད་སྒྲུ་མ་ཡིན་པར་ངོ་སྤྲད་དོ། །མ་
ཆགས་ཞེན་མེད་གདམས་པ་གདབ། ཅེས་པས། གང་ལ་ཡང་མ་ཆགས་མ་ཞེན་ཅིག་ཅེས་བཞུན་
ནོ། །སྒྲིམ་སྒྲིམ་ཆོད་པར་ཐེ་ཆོམ་མེད། ཅེས་པས། གདམས་ངག་དེས་འཁོར་བའི་སྒྲིམ་སྒྲིམ་ཆོད་པར་
ཐེ་ཆོམ་མེད་དོ། །དབང་བོ་ཐ་མའི་གང་ཟག་ལ། ཡི་དམ་སྒྲུ་མའི་གདམས་ངག་བཞུན། ཞེས་
པས། དབང་བོ་ཐ་མལ་ཡི་དམ་གྱི་ལྷ་དང་། གང་མོས་པའི་སྒྲུ་མ་སྒྲིམ་དུ་གཞུག་གོ། མོས་གུས་
འདུན་པའི་གདམས་པ་གདབ། ཅེས་པས། སྒྲུ་མ་ཡི་དམ་ལ་མོས་གུས་ཀྱི་གསོལ་བ་འདེབས་སུ་
གཞུག གདམས་ངག་དེས་བདེ་འགྲོའི་གནས་ཐོབ་པར་ཐེ་ཆོམ་མེད་དོ། །གསུམ་པ་མདོར་བསྟུ་
དཀྲུག་གསལ། གཟེར་བྱ་བཅོ་བཆུད་པའི་འགྲེལ་བ་རྫོགས་སོ། །

(ཙ) བཅུ་དགུ་བ་བར་དོ་དུས་ཀྱི་གཟེར་བྱ་ལ་ཡང་དོན་གསུམ་ལས། ཀུན་ཏུ་བཟང་བོ་
རང་གྲོལ་རྫོགས་སངས་རྒྱས་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །ཞེས་པས། ཕྱག་འཆའ་བ་བཞུན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་
ཀྱི་སེམས་རྟོགས་ན་བར་དོ་མེད་པར་སངས་རྒྱས་པར་བཞུན་པའོ། །གཉིས་པ་གཞུང་གི་དོན་ལ་
གཉིས་ཏེ། གྲོལ་འབྱུལ་མདོར་བཞུན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གྲོལ་དང་

འབྲུལ་བའི་དུས་བསྟན་པ། ཞེས་པས། རྟོགས་ན་གྲོལ་བ་དང་མ་རྟོགས་འབྲུལ་བའི་དུས་བསྟན་
 པའོ། །དུས་ནམ་གྱི་ཆོ་ཡིན་ཞེ་ན། ཕྱི་འབྲུང་བ་རང་སར་ཞིག རང་གི་འབྲུང་བ་བག་ལ་
 ཞོ། །ཞེས་པས། འབྲུང་བ་ཞིག་ཚུལ་དང་བསྐྱུ་ཚུལ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་གནད་དུག་ན་གསལ་
 ལོ། །དེ་ལྟར་འཛིན་ནམ་རྟོག་སྟོང་དུ་ཐིམ། ཞེས་པས། ལུས་སེམས་བྲལ་བའི་དུས་སྟེ། གཟུང་
 འཛིན་ནམ་རྟོག་ཐམས་ཅད་ཀུན་གཞིའི་སྟོང་དུ་ཐིམ་པའོ། །དེ་ཆོ་རིག་པ་གཅེར་བྱར་གནས། །
 རང་འབྲུང་ཡེ་ཤེས་སྐྱིབ་གཡོགས་མེད། ཞེས་པས། ལུས་སེམས་བྲལ་བའི་ཆོ། ལས་དག་ཅུང་མ་
 དག་ཅུང་། ལན་ཅིག་སྒྱུ་མའི་ལུས་དང་ནམ་རྟོག་གི་སྟོང་དང་། སྤང་བ་ཡུལ་གྱི་སྐྱིབ་གཡོགས་
 ཐམས་ཅད་བྲལ་ནས། ཀུན་གཞི་དང་རིག་པ་ཉི་མ་སྒྲག་དང་བྲལ་བའོ། །ནམ་མཁའི་སྤྱོད་དང་
 བྲལ་བ་བཞིན། ལན་ཅིག་སྐྱིབ་གཡོགས་མེད་པར་གནས་སོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་
 གཉིས་ཏེ། གྲོལ་ཚུལ་དང་འབྲུལ་ཚུལ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། དབང་བོ་རབ་འབྱིང་
 ཐ་མ་གསུམ་གྲོལ་ཚུལ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། དམར་ཐག་ཆོད་པའི་སྐལ་ལྷན་འགའ། རྒྱ་
 གསུམ་རལ་ནས་རྩལ་གསུམ་རྫོགས། ཞེས་པས། གདེང་དང་ལྷན་པའི་གང་ཟག་ནམས་ནི། ལུང་
 བོ་བོར་མ་ཐག ལུས་དག་ཡིད་གསུམ་གྱི་རྒྱ་གསུམ་རལ་ནས། རྒྱ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྩལ་གསུམ་
 རྫོགས་ཏེ། འགོ་དོན་རྒྱ་ལག་ཕུད་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་དབང་བོ་འབྱིང་གི་གྲོལ་ཚུལ་ནི།
 གལ་ཏེ་དེ་ལས་མ་གྲོལ་ན། དེ་ནས་བར་དོ་དང་པོ་འཆར་ཞེས་པས། ལུས་སེམས་བྲལ་མ་ཐག
 གནས་ལུགས་ཀྱི་དང་ལ་གནས་པའི་ཆོ་མ་གྲོལ་ན། དེ་ནས་བོན་ཉིད་འོད་གསལ་གྱི་བར་དོ་
 འཆར་རོ། །ཅི་ལྟར་འཆར་ཞེ་ན། ད་ལྟའི་མེ་རྒྱ་ས་རྒྱུང་དང་། ཕྱི་ནང་སྟོང་བསྟུང་གྱི་སྤང་བ་འདི་
 འགགས་ནས། སྤང་འོད་ཟེར་གསུམ་གྱི་སྤང་བ་འཆར་ཏེ། འདི་ལ་འཆར་ཚུལ་དང་གྲོལ་ཚུལ་
 གཉིས་སོ། །དང་པོ་འཆར་ཚུལ་ནི། འོད་ནི་ཞིང་ཁམས་མཐའ་དབུས་མེད། ཞེས་པས། འོད་
 ལྷའི་སྤང་བ་སྤྱོད་དང་འོག་མེད། ཕྱོགས་དང་མཚམས་མེད། མཐའ་དང་དབུས་མེད་པར་འཆར་
 རོ། །དེ་ལེ་ཅི་དང་འདྲ་ན། མཁའ་ལ་གཞུང་ཆོན་ཤར་བ་འདྲ། ཞེས་པས། རམ་མཁའ་ལ་
 གཞུང་ཆོན་ཤར་བ་བཞིན་འཆར་རོ། །སྤྱི་ནི་དངོས་མེད་སྟོང་ན་ལྷིང་། ཞེས་པས། བོན་ཉིད་སྟོང་
 བའི་རང་སྟེ། སེམས་ཀྱི་སྟོང་ན་རང་འབྲུང་དུ་གྲགས་སོ། །དཔེ་ཅི་དང་འདྲ་ན། རང་འབྲུང་རྒྱན་
 མེད་འབྲུག་སྤྱི་ཚུལ། ཞེས་པས། འབྲུག་སྤྱི་ཚུལ་དུ་རྒྱན་མི་ཆད་པར་གྲགས་སོ། །ཟེར་ནི་ཆོ་

འཕྲུལ་ངེས་མེད་སྟོན། །ཞེས་པས། རིག་པའི་ཆོ་འཕྲུལ་ཟེར་གྱི་སྤྱང་བ་འདི་འཆར་བྱ་བ་དང་།
 འདི་མི་འཆར་བྱ་བ་མེད་དེ། དཔེ་ཅི་དང་འདྲ་ན། ཟ་འོག་སྤྲུམ་བུ་ཁ་བྱེ་འདྲ། །ཞེས་པས། ཟ་
 འོག་གི་སྤྲུམ་བུ་ཁ་བྱེ་བ་དང་འདྲ་སྟེ། ཅིར་ཡང་འཆར་བའོ། །གོམས་ཤིང་འདྲིས་པའི་གང་ཟག་
 ལ། །སྤྱི་དང་དགྱེལ་འཁོར་རྒྱལ་པར་འཆར། །ཞེས་པས། གང་མས་པ་འདི་ལ་གོམས་ཤིང་
 འདྲིས་པ་རྣམས་ནི། དེ་ཆོ་རིག་པའི་རྒྱལ་བོ་ཆོན་གང་ལས། རང་ལུས་འོད་ལུས་འདོམས་གང་དུ་
 སྤྱང་ངོ། །དེ་ཡང་ད་ལྟའི་སྤྱི་ལུས་འདི་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་ཏེ། འོད་གྱི་སྤྱི་ལ་མདུན་དང་རྒྱབ་མེད།
 རྩྱགས་དང་མཚམས་མེད་པར་སྤྱང་ངོ། །དེའི་རྩྱགས་བཅུའི་ནམ་མཁའ་ལ། ཐེག་ལེ་གྲུར་ཁང་
 གངས་མེད་པར་འཆར་རོ། །དེའི་ཐེག་ལེ་རེ་རེ་ལ་ཡང་གྲུར་ཁང་ལྗང་ལྗང་འཆར་ཏེ། གྲུར་ཁང་ལྗང་
 དབུས་ན། སྤྱི་ལྗང་འཆར་རོ། །དེ་རྣམས་དང་ཆོས་བྱ་དང་གྲུལ་ཐབས་གྱི་ཚུལ་དུ་སྤྱང་ངོ། །སྤྱི་
 དང་གྲུར་ཁང་དེ་རྣམས་ཀྱང་། གཞན་ནས་ཤར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། བདག་ཉིད་གྱི་རིག་པ་ལ་ཤར་
 བའོ། །དེ་ཡང་བདག་གི་ཅི་ཏའི་དབུས་གྱི་འོད་གྱི་སྤྱི་ཆོན་གང་གི་འཆར་གཞི་ལས། རྩྱགས་
 བཅུའི་ནམ་མཁའ་ལ་དེ་ལྟར་འཆར་རོ། །དེ་ཡང་གདོས་པ་ཤིང་ཅི་ཏ་ནི་མ་ཡིན། སྤྱང་བ་འོད་གྱི་
 ཅི་ཏ་ལས་ཤར་བའོ། །གཉིས་པ་གྲོལ་ཚུལ་ནི། དེ་ཆོ་མངོན་ཤེས་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། །ཞེས་པས།
 མངོན་ཤེས་དུག་དང་རྒྱུ་དང་ཤར་བུ་ཤར་ནས་གྲོལ་ཏེ། མངོན་ཤེས་དང་རྒྱུ་དང་ནི། བྱང་ཆུབ་
 སེམས་གྱི་གནད་དུག་ན་གསལ་ལོ། །སྤྱང་བ་རྣམ་གསུམ་སྤྱི་མར་འཆར། །ཞེས་པས། སྤྱི་འོད་
 ཟེར་གསུམ་ནི་རིག་པའི་སྤྱི་མར་འཆར་ཏེ། དཔེར་ན་སྤྱི་མར་འདྲིས་གྱི་མི་དང་འཕྲད་པ་བཞིན་ནོ། །
 རང་གིས་གོམས་པས་སྤྱི་མ་བྱས། །ཞེས་པས། སྤྱི་དུ་གང་བསྤྱིལ་ན། རང་གི་གོམས་པའི་
 སྟོབས་ཀྱིས། རིག་པ་གནས་ལུགས་གྱི་དོན་ལ་སྤྱིལ་བར་བྱེད་དོ། །སྤྱང་བ་བདག་ཞལ་བདག་གིས་
 མཐོང་། །ཞེས་པས། དེའི་ཆོ་སྤྱི་འོད་ཟེར་གསུམ་གྱི་སྤྱང་བ་དང་། སྤྱི་དང་ཐེག་ལེའི་སྤྱང་བ་དེ་
 རྣམས། བདག་གི་རིག་པའི་རང་ཞལ་རང་ཤར་ཡིན་ལ། དེ་རང་ཉིད་ཀྱིས་རང་མཐོང་
 བའོ། །དཔེ་ཅི་དང་འདྲ་ན། མེ་ལོང་གི་དོས་ལ་བྱད་མཐོང་བ་དང་འདྲའོ། །རང་རིག་བདག་
 དང་བདག་ཏུ་མཇལ། །ཞེས་པས། དེའི་ཆོ་སྤྱང་བ་གསུམ་གྱིས་རྒྱུན་བྱས་ནས། རིག་པའི་རྒྱལ་བོ་
 བདག་དང་བདག་ཏུ་མཇལ་ཏེ། དཔེར་ན་རྒྱལ་བུ་ཆངས་སུ་འབྱུངས་པའི་ཆོ། རྒྱལ་བུ་ཡིན་པར་
 ངོ་ཤེས་པ་དང་འདྲ། མ་རིག་འབྱུལ་བ་རང་སར་སངས་ཞེས་པས། རིག་པའི་རྒྱལ་བོ་རང་ངོ་ཤེས་

པས། མ་རིག་པའི་མུན་པ་རང་སར་སངས་སུ་སངས་ཏེ། དཔེར་ན་མུན་པའི་སྤྲིང་ལ་ཉི་མ་ཤར་
བ་དང་འདྲ། རིག་པའི་རྒྱལ་བོ་རང་ས་ཟེན། །ཞེས་པས། དེའི་ཆེ་རིག་པ་རང་ས་ཟེན་པས། ལྷང་
བའི་རྗེས་སུ་མི་འབྲངས་ཏེ། དཔེར་ན་རྒྱལ་བུས་རྒྱལ་ས་ཟེན་པ་དང་འདྲ། སྤྱོད་ཟེར་གསུམ་
སེམས་སུ་དག །ཅེས་པས། དེའི་ཆེ་སྤྱོད་ཟེར་གསུམ་ཀུན་གཞིའི་སྤྲིང་དུ་འབྱུང་བ་ནས་འགྲོ་བ་
ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ཉི་མེ་མ་ལ་འདུས་པ་དང་འདྲ། རྟེན་མ་དང་ས་མའི་སྤྲིང་དུ་གྲོལ། །ཞེས་
པས། རྟེན་མ་མེ་ཆུ་ས་རྒྱང་གི་སྤྲིང་བ་ནམས། དངས་མ་འོད་ལའི་སྤྲིང་དུ་རང་གྲོལ་ནས་འགྲོ་
སྟེ། དཔེར་ན་དར་ཞིག་མཆོ་ལ་ཐེམ་པ་འདྲ། །ཟག་བཅས་ཟག་མེད་དང་དུ་ཞི། །ཞེས་པས། ཟག་
བཅས་སྐྱུ་མའི་ཕྱང་བོ། ཟག་མེད་སྐྱུ་དང་ཡེ་ཤེས་དང་དུ་རང་ཞི་ནས་འགྲོ་སྟེ། དཔེར་ན་ལན་ཆ་
ཆུ་ལ་ཐེམ་པ་འདྲ། །ལས་དང་ཉོན་མོངས་གཞི་ལ་གྲོལ། །ཞེས་པས། འཁོར་བའི་རྒྱུ་ལས་དང་
ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་གནས་ལུགས་གཞི་ཐོག་དུ་རང་གྲོལ་ནས་འགྲོ་སྟེ། དཔེར་ན་སྤྲིན་ཆོགས་
ནམ་མཁར་དངས་པ་འདྲ། །ཁམས་གསུམ་འཁོར་བ་དོང་ནས་སྤྲིགས། །ཞེས་པས། རྒྱུ་ལས་དང་
ཉོན་མོངས་པ་རང་གྲོལ་བས། འབྲས་བུ་འཁོར་བའི་སྤྲིག་བཟུལ་དོང་ནས་སྤྲིགས་ནས་འགྲོ་སྟེ།
དཔེར་ན་རྒྱ་མགོ་ནས་བསྐྱམས་ན་གཞུག་དུ་འབབ་རྒྱ་མེད་པ་དང་འདྲ། འཁོར་འདས་གཉིས་
མེད་གཞི་ལ་དག །ཅེས་པས། འཁོར་འདས་གཉིས་འཛིན་གྱི་མཚན་མ་ཐམས་ཅད། གནས་
ལུགས་གཞི་ཐོག་རང་དག་ནས་འགྲོ་སྟེ། དཔེར་ན་གཞུག་ཆོན་གྱི་རི་མོ་ནམ་མཁའ་ལ་ཡལ་ནས་
འགྲོ་བ་དང་འདྲ། སྤྱོད་གསུམ་དཀྱིལ་འཁོར་ཤུགས་ལས་ཤར། །ཞེས་པས་དེའི་ཆེ་བོན་སྤྲིང་རྩལ་
ལས་རྗེས་སྤྱོད་ཤར། རྗེས་སྤྲིང་རྩལ་ལས་སྤྱོད་སྤྱོད་ཤར་ཤར་ནས། འགྲོ་བའི་དོན་མཛད་
པར་གྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་ཉི་མ་ལས་ཟེར་བྱང་བའམ། ཟླ་བ་ལས་ཆུ་ཟླ་ཤར་བ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་
པ་དབང་བོ་ཐ་མའི་གྲོལ་ཚུལ་ནི། གོམས་པ་རྒྱང་བའི་གང་ཟག་ནམས། །རིག་པའི་རྒྱལ་བོ་བག་
ལ་ཞ། །ཞེས་པས། གང་མས་དག་འདི་བསྟན་ཡང་གོམས་པ་རྒྱང་བ་དང་། ཟླ་རྒྱང་བ་ནམས་ནི།
རིག་པའི་རྒྱལ་བོ་ཀུན་གཞིའི་བག་ལ་ཞ་སྟེ། གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་ལ་གནས་ཀྱང་མི་ཤེས་ཏེ།
བརྒྱལ་བའི་རྒྱལ་དུ་གནས་པའོ། །གཅིག་ནས་གསུམ་གྱི་བར་དུ་གནས། །ཞེས་པས། རིག་པ་ཀུན་
གཞིའི་བག་ལ་གནས་ཏེ། ཞག་གཅིག་དུ་གནས་པ་དང་། གཉིས་སུ་གནས་པ་དང་། གསུམ་དུ་
གནས་པ་དང་། དར་ཅམ་ཡུད་ཅམ་ལ་གནས་པ་ཡང་ཡོད་དོ། །འདུན་དུ་དངས་མ་རིམ་གྱིས་

འཆར། ཞེས་པས། ཞག་གཅིག་ནས་བདུན་གྱི་བར་དུ་ཞག་རེ་རེ་བཞིན་དུ་འོད་དཀར་པོ་དང་
ལྗང་ཁུ་དང་དམར་པོ་དང་ཕྱོག་པོ་དང་སེར་པོ་ནམས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་འཆར་རོ། ཞིང་ཁམས་
རྫོགས་པར་འཆར་བ་མེད། ཅིས་པས། གོམས་པ་རྒྱུད་བའི་སྟོབས་ཀྱིས། སྐྱེ་དང་དཀྱིལ་འཁོར་
རྫོགས་པར་ནི་མི་འཆར། སྐྱེ་འོད་ཟེར་གསུམ་ཙམ་ཞིག་ནི་འཆར་རོ། རྒྱུན་གྱིས་བར་དོར་གྲོལ་བ་
ཡོད། ཅིས་པས། བྱི་ནས་དགེ་བ་བྱས་བ་དང་། སྐྱེ་མས་གདམས་ངག་བསྟན་པ་དང་། ཡི་དམ་
གྱིས་ལུང་བསྟན་ནས་འོད་གསལ་གྱི་བར་དོར་གྲོལ་བ་ཡང་ཡོད་དོ། ཁ་གྲོལ་སྟེགས་མའི་སྒྲུང་བ་
འཆར། ཞེས་པས། དེ་ལས་མ་གྲོལ་ན་དྲུངས་མའི་འོད་ལྗང་ལ་ཞན་སྟེ། སྟེགས་མ་མེ་ཆུ་
རྒྱུད་གི་སྒྲུང་བ་འདི་འཆར་རོ། སྤྱིད་པའི་བར་དོར་དག་སྒྲུང་མཐོང་། ཞེས་པས། དེ་ལས་སྤྱིད་
པའི་བར་དོར་ཤར་ནས། ལས་དཀར་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས། སྐྱེ་འོད་ཟེར་གསུམ་ལས་དག་པའི་སྒྲུང་བ་
འབའ་ཞིག་ཏུ་མཐོང་ངོ། གནས་བཟང་རྒྱུད་ནས་ཐུར་དུ་ཐར། ཞེས་པས། དེ་ལ་དག་པའི་
གནས་ནས་གནས་སུ་བརྒྱུད་དེ། ལས་ཀྱི་འཕྲོ་འཕྱུད་ནས་ཐུར་དུ་ཐར་རོ། གཉིས་པ་འབྲུལ་ཚུལ་
བསྟན་པ་ནི། གདམས་པའི་སྟོ་མེད་གང་ཟག་ནམས། གནས་ལྷགས་གསལ་ཡང་ངོ་མི་ཤེས། །
ཞེས་པས། གདམས་ངག་གི་སྟོ་ཕ་གཏན་ནས་མ་ཞུགས་པ་ནམས་ནི། ལུས་སེམས་བྲལ་ནས་འོད་
གསལ་གྱི་ངང་ལ་གནས་པའི་ཆོ། གནས་ལྷགས་སྤྱིབ་གཡོགས་མེད་པར་གསལ་ཡང་ངོ་མི་ཤེས་པའོ། །
སྒྲུང་བ་གཞན་སྒྲུང་བ་དེན་པར་མཐོང་། ཞེས་པས། འོད་གསལ་གྱི་བར་དོ་ལ་སྐྱེ་འོད་ཟེར་གསུམ་
ཤར་ཡང་རང་སྒྲུང་དུ་མ་ཤེས་ཏེ། ས་རོལ་ན་སྒྲུང་བ་རང་རྒྱུད་པ་ཞིག་ཡོད་པར་མཐོང་ངོ། །
འབྲུལ་བའི་རྒྱུར་ཚུད་འཁོར་བར་འབྱུངས། ཞེས་པས་སྤྱིད་པའི་བར་དོ་ལ། སྐྱེ་འོད་ཟེར་གསུམ་
ལ་འབྲུལ་བའི་སྒྲུང་བ་འབའ་ཞིག་ཏུ་ཤར་ནས། དེས་འབྲུལ་བའི་རྒྱ་བྱས་ནས་འཁོར་བར་
འབྱུངས་པའོ། ཏེ་ཕྱིར་སྐལ་ལྷན་དམར་ཐག་བཅད། ཅིས་པས། གྲོལ་བ་དང་འབྲུལ་བ་གཉིས་
ཁྱད་པར་ཆེ་བའི་ཕྱིར། སྐལ་ལྷན་གྱི་གང་ཟག་གིས་དུས་ད་ལྟ་ནས་དམར་ཐག་ཆོད་པར་བྱའོ། །
གསུམ་པ་མདོར་བསྐྱེད་དཀྱིས་གསལ། གཟེར་བྱ་བཅུ་དགུ་བའི་འབྲེལ་བ་རྫོགས་སོ། །

(ཆ) ཉི་ཤུ་བ་ལོག་རྟོག་མཐའ་སེལ་གྱི་གཟེར་བྱ་ལ་དོན་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཀུན་ཏུ་
བཟང་པོ་ལོག་རྟོག་ཐུན་པ་སེལ་ལ་བྱུག་འཛལ་ལོ། ཞེས་པས་བྱུག་འཛལ་བ་བསྟན་ཏེ། གདམས་
པ་འདིས་གཏན་ལ་ཕབ་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་དོན་རྟོགས་ནས། ལོག་རྟོག་གི་ཐུན་པ་རང་

སངས་པའི་དོན་བསྟན་པའོ། །གཉིས་པ་གཞུང་གི་དོན་ལ་མཐར་ཐུག་གནད་ཀྱི་གདམས་པ་འདི།
 སྐལ་ལྷན་ལས་ཅན་མ་ཡིན་པ། རྫོང་མེད་རྣམས་ལ་བསྟན་གྱུར་ན། ཞེས་པས། རིག་པ་གནད་ལ་
 འབེབས་པའི་གདམས་པ་འདྲ་། ལས་དང་སྐལ་བར་ལྷན་པ་འགའ་ཞིག་མ་ཡིན་པ། རྫོང་མེད་
 རྣམས་ལ་བསྟན་ན། གནས་ལུགས་མི་རྟོགས་པ་རོལ་དུ། ལོག་པའི་ལམ་ལ་ཕྱིར་གོལ་བར་འགྱུར་
 བས། དེས་ན་ཀུན་གྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་ཞེ་ན། འགའ་ཞིག་འདི་
 ལ་བདག་ཏུ་འཛིན། །རྟག་འཛིན་མུ་སྟེགས་གནས་སུ་གོལ། ཞེས་པས། སློ་རྒྱུད་བ་འགའ་ལ་སློ་
 འོད་ཟེར་གསུམ་གྱི་སྤང་བ་འདི་བསྟན་ན། བདག་རྟག་པ་རང་རྒྱུད་ཏུ་འཛིན་ནོ། །དེའི་སློན་གྱིས་
 མུ་སྟེགས་རྟག་འཛིན་ཏུ་གོལ་ལོ། །འགའ་ཞིག་སྤང་བ་མེད་ཅེས་སྟེ། སྤྱོད་ཟེར་ཆད་པའི་གནས་
 སུ་གོལ། ཞེས་པས། སློ་རྒྱུད་འགའ་ཞིག་གིས། སེམས་ལ་དངོས་པོ་མེད་པ་ལ། སློ་འོད་ཟེར་
 གསུམ་ཡོད་ཟེར་བ་མི་བདེན་ཞེས་སྟེ་བཤོ། །དེས་སློན་གྱིས་སྤྱོད་ཟེར་ཟེར་པའི་མཐར་གོལ་ལོ། །
 འགའ་ཞིག་འདི་ལ་མཚན་ཏུ་བསྟེ། ཆེ་རིང་ཐེར་ཐུག་གནས་སུ་གོལ། ཞེས་པས། སློ་རྒྱུད་འགའ་
 ཞིག་སྤང་བ་གསུམ་ལ་ཞེན་པ་ཨ་འཐས་སུ་འཛིན། དེའི་སློན་གྱིས་ལྟ་ཆེ་རིང་པོར་གོལ། འགའ་
 ཞིག་འདི་ལ་སློམ་པར་སེམས། །རར་འཛིན་ཤེས་བྱའི་སློག་ཏུ་རྒྱུད། ཅེས་པས། སློ་རྒྱུད་འགའ་ཞིག་
 སྤང་བ་གསུམ་མཐོང་བས། སློམ་སེམས་ཀྱི་ང་རྒྱལ་དང་ཆས་ཏེ། དེའི་སློན་གྱིས་ཤེས་བྱའི་སློབ་
 པས་བཅིངས། འགའ་ཞིག་འདི་ལ་དངོས་པོར་འཛིན། །དངོས་འཛིན་ཞེན་པས་འཁོར་བར་
 བཅིངས། ཞེས་པས། སློ་རྒྱུད་འགའ་ཞིག་སྤང་བ་གསུམ་ལ་དངོས་པོ་དང་མཚན་མར་བཟུང་
 བས། དེའི་སློན་གྱིས་འཁོར་བའི་གནས་སུ་ཕྱིར་ཐོག་པའོ། །འགའ་ཞིག་འདི་ལ་སྤངས་ཤིང་
 སྟག་སློ་རྒྱུད་ཐེག་པ་འོག་མར་གོལ། ཞེས་པས། གདམས་ངག་འདི་སློ་རྒྱུད་འགའི་སློ་ངོར་མི་
 ཤོང་སྟེ་སྟག་གོ། དེའི་སློན་གྱིས་ཐེག་པ་འོག་མ་ཉན་ཐོས་སུ་གོལ་ལོ། །འགའ་ཞིག་འདི་ལ་གཤེ་
 སྐར་འདེབས། །བསྐལ་པར་མི་འཕྲད་དོན་དང་འགྱུར། ཞེས་པས། གང་ཟག་འགས་གདམས་
 ངག་འདི་མི་བདེན་ཟེར་ནས་གཤེ་བར་བྱེད་དེ། དེའི་སློན་གྱིས་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་དང་བསྐལ་
 བར་མི་འཕྲད་དོ། །འགའ་ཞིག་གདམས་ངག་འཛོལ་བུར་སྦྱོད། །དམ་ཚིག་ཉམས་པས་ངན་
 འགྲོར་རྒྱུད། ཞེས་པས། གང་ཟག་འགས་གདམས་ངག་འདི་རྫོང་མེད་པ་རྣམས་ལ་འཛོལ་བར་
 སྦྱོན་ནོ། །དེའི་སློན་གྱིས་གསང་སྟགས་ཀྱི་དམ་ཚིག་ཉམས་པས་ངན་འགྲོར་རྒྱུད་ངོ། །དེས་ན་འདི་

ལ་གཡང་ས་ཆེ། རྟེན་མཉམ་དག་དམ་པ་འདི། གུན་གཞི་སེམས་ཀྱི་གཏེར་དུ་སྟོང་། མ་སྟེལ་གསང་བའི་རྒྱ་ཡིས་ཐོབ། ཅེས་པས། སྟོང་མེད་ལ་བསྟན་ན་གོལ་ས་མང་བའི་ཕྱིར། གསང་བའི་བཀའ་རྒྱ་བཏབ་པའོ། གསུམ་པ་མདོར་བསྟུང་ཡུལ་གསལ། གཟེར་བྱ་ཉི་ཤུ་བའི་འགྲེལ་བ་རྫོགས་སོ། །

(ཇ) ཉི་ཤུ་རྩ་གཅིག་པ་མདོན་གྱུར་འབྲས་བུའི་གཟེར་བྱའི་ལ་ཡང་དོན་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། གུན་ཏུ་བཟང་པོ་སྟུགས་མདོན་དུ་གྱུར་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། ཞེས་པས་ཕྱག་འཆལ་བ་བསྟན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་འབྲས་བུ་མདོན་དུ་གྱུར་བའི་དོན་བསྟན་པའོ། གཉིས་པ་གཞུང་གི་དོན་ལ་གཉིས་ཏེ། འབྲས་བུ་མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། དང་པོ་ནི་མཐར་ཐུག་དོན་ལ་དམར་ཐག་བཅད་པའི། ཐེ་ཆོམ་མེད་པར་འབྲས་བུ་འདི་རྣམས་འབྱུང་། གདམས་ངག་འདི་ཉམས་སུ་སྒྲང་ནས་དོན་ལ་དམར་ཐག་བཅད་ན། འོག་ནས་སྟོན་པའི་འབྲས་བུ་འདི་རྣམས་རེ་དྲོགས་མེད་པར་ཐོབ་པོ། གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི། གུན་གཞི་དམར་ཐག་བཅད་པས་འཁོར་འདས་ཕྱག་མས་བཏབ། ཅེས་པས། གདམས་ངག་འདི་གུན་གྱི་ཡང་ཕྱགས་ཡིན་པས། འདིས་གུན་གཞིའི་གནས་ལྷགས་ཐག་ཆོད་པར་བྱས་པས། འཁོར་འདས་གཉིས་འཛིན་གྱི་མཆོན་མ་ཐམས་ཅད་རང་གོལ་ནས་འགོ་བའོ། རིག་པ་དམར་ཐག་བཅད་པས་འཁྲུལ་སྒྲིབ་ཀ་ནས་དག ཅེས་པས། རིག་པའི་གནས་ལྷགས་ཐག་ཆོད་པར་བྱས་པས། འཁྲུལ་སྒྲིབ་གྱི་ལྷན་པ་སྟོང་བ་མེད་པར་རང་སར་སངས་ནས་འགོ་བའོ། རྟོ་ལ་དམར་ཐག་བཅད་པས་ཡེ་ཤེས་རྩལ་དུ་ཤར། ཞེས་པས། སྟོའི་གནས་ལྷགས་ཐག་ཆོད་པར་བྱས་པས། དུན་རྟོག་ཐམས་ཅད་རང་འབྱུང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྩལ་དུ་འཆར་བའོ། འཁྲུལ་གཞི་དམར་ཐག་བཅད་པས་རིག་པ་ཕྱིར་མི་ལྟོག ། ཅེས་པས། འཁྲུལ་གཞི་སྒྲོའོད་ཟེར་གསུམ་གྱི་སྒྲུང་བ་གནས་སུ་ཐག་ཆོད་པར་བྱས་པས། རིག་པ་འཁོར་བའི་གནས་ལྷགས་སུ་འཁྲུལ་མི་སྲིད་པའོ། ཉེན་མོངས་ཟད་སར་བསྐྱལ་བས་འཁོར་བའི་རྒྱ་རྒྱན་ཆད། ཅེས་པས། རྒྱ་ཉེན་མོངས་པ་གནས་ལྷགས་གཞི་ཐོག་ཏུ་ཟད་པར་བྱས་པས། འབྲས་བུ་འཁོར་བའི་རྒྱ་རྒྱན་རང་སྐྱམ་པའོ། ལམ་རྣམས་ཟད་སར་བསྐྱལ་བས་བདེ་ཆེན་གནས་སུ་ཕྱིན། ཞེས་པས། ལམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕྱགས་གནས་ལྷགས་གཞི་ཐོག་ཏུ་གཏུགས་པས། བཤོད་པ་མེད་པར་བོན་ཉིད་ཀྱི་གནས་སུ་ཕྱིན་པའོ། གྲུབ་མཐའ་ཟད་སར་བསྐྱལ་བས་བདག་གཞན་

ཕྱགས་རིས་མེད། །ཅེས་པས། གྲུབ་མཐའ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕྱགས་གནས་ལྷགས་གཞི་ཐོག་ཏུ་
 གཏུགས་པས། གྲུབ་མཐའ་ཕྱགས་འཛིན་གྱི་མཚན་མ་ཐམས་ཅད་རང་གོལ་བའོ། །འབྱུང་བ་ཟད་
 སར་བསྐྱལ་བས་མཁའ་ལ་རྩབ་པ་མེད། །ཅེས་པས། འབྱུང་བ་ལྗེ་ཕྱགས་གནས་ལྷགས་གཞི་
 ཐོག་ཏུ་གཏུགས་པས། འབྱུང་བ་ལྗེ་ལ་རྩབ་པ་ཡོད་ཀྱང་། སེམས་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཁའ་ལ་རྩབ་
 པ་མེད་དོ། །མཚན་མ་ཟད་སར་བསྐྱལ་བས་དབྱིངས་ལ་འཕོ་འགྱུར་མེད། །ཅེས་པས། བོན་ཅན་
 མཚན་མར་སྒྲུབ་བའི་ཕྱགས་ཐམས་ཅད་གནས་ལྷགས་གཞི་ཐོག་ཏུ་གཏུགས་པས། མཚན་མ་ལ་
 འཕོ་འགྱུར་ཡོད་ཀྱང་། སེམས་ཉིད་ལ་འཕོ་འགྱུར་མེད་དོ། །སེམས་ཅན་ཟད་སར་བསྐྱལ་བས་
 སེམས་ལ་སྐྱེ་ཤི་མེད། །ཅེས་པས། སེམས་ཅན་ཀྱི་ཕྱགས་གནས་ལྷགས་གཞི་ཐོག་ཏུ་གཏུགས་པས།
 ལྷས་ལ་སྐྱེ་ཤི་ཡོད་ཀྱང་། རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་སྐྱེ་ཤི་མེད་དོ། །སྒོ་གསུམ་ཟད་སར་བསྐྱལ་བས་རྩལ་
 གསུམ་ལྷས་ལ་རྒྱུགས། །ཞེས་པས། ལྷས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་ཕྱགས་གནས་ལྷགས་གཞི་ཐོག་ཏུ་
 གཏུགས་པས། སྐྱུ་གསུང་ལྷགས་ཀྱི་རྩལ་གསུམ་རང་ཤར་དུ་འཆར་བའོ། །སྒྲུང་གསུམ་ཟད་སར་
 བསྐྱལ་བས་དཀྱིལ་འཁོར་རྣམ་གསུམ་འཆར། །ཞེས་པས། སྐྱེ་འོད་ཟེར་གསུམ་གྱི་ཕྱགས་གནས་
 ལྷགས་གཞི་ཐོག་ཏུ་གཏུགས་པས། འོད་ལ་སྒྲུབ་བ་སྐྱེའི་དཀྱིལ་འཁོར་འཆར། སྐྱེ་ལ་གྲག་པ་
 གསུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་འཆར། ཟེར་ལ་མཁྱེན་པ་ལྷགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་འཆར་རོ། །དབྱིངས་
 གཉིས་རང་ལ་ཤར་བས་བོན་ཉིད་གནས་ན་བདེ། །ཞེས་པས། ཀུན་གཞིའི་དབྱིངས་དང་སྒྲུང་
 བའི་དབྱིངས་གཉིས་རང་སེམས་ལ་ཤར་བས། དབྱིངས་གཞན་ནས་བཙལ་མི་དགོས་ཏེ། རང་
 གནས་སུ་བདེ་བའོ། །འོད་གཉིས་རང་ལ་ཤར་བས་རྩབ་མཐའ་མེད་པར་བདེ། །ཞེས་པས། ཡེ་
 ཤེས་ཀྱི་འོད་དང་སྒྲུང་བའི་འོད་གཉིས་རང་སེམས་ལ་ཤར་བས། རང་སེམས་ཀྱི་འོད་ལ་དུས་
 གསུམ་དུ་རྩབ་པའི་དོགས་པ་མེད་པའོ། །གཡུང་དྲུང་སྐྱེ་ལ་ཤར་བས་མི་བདེ་དག་དང་བྲལ། །
 །ཞེས་པས། མི་འགྱུར་བའི་གཡུང་དྲུང་སེམས་རང་ལ་ཤར་བས། འགལ་ཁྱེན་གང་གིས་ཀྱང་བསྐྱད་
 དུ་མེད་པའོ། །སྐྱུན་དུག་རང་ལ་ཤར་བས་གང་གིས་སྐྱིབ་ཏུ་མེད། །ཅེས་པས། སྐྱུན་དུག་རང་
 སེམས་ལ་ཤར་བས་ཕྱི་ནང་གི་སྐྱུན་པས་སྐྱིབ་ཏུ་དོགས་པ་མེད་པའོ། །སྐྱུ་གསུམ་རང་ལ་ཤར་བས་
 འབྲས་བུ་རེ་དོགས་མེད། །ཅེས་པས། འབྲས་བུ་སྐྱུ་གསུམ་རང་སེམས་ལ་ཤར་བས་གཞན་ནས་
 ཐོབ་ཏུ་རེ་བ་དང་། མ་ཐོབ་ཀྱིས་དོགས་པ་མེད་དོ། །སེམས་ཀྱི་གཏེར་སྒོ་ཕྱིད་པས་དགོས་དགུ་

རང་ལ་རྫོགས། །ཞེས་པས། རིག་པའི་མཛོད་སྟོ་ཕྱིས་པས་ཀུན་གཞིའི་མཛོད་ཕྱགས་བརྟོལ།
དགོས་དགུའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་རང་སེམས་ལ་འབྱུང་བའོ། །གསུམ་པ་མདོར་བསྟུང་པ་
གསལ། གཟེར་བྱ་ཉེར་གཅིག་པའི་འགྲེལ་བ་རྫོགས་སོ། །གསུམ་པ་མདོར་བསྟུང་བ་ལ། རྒྱུད་ལྷང་
མན་ངག་གི་ཡང་བརྟུང་། ལམ་ནམས་ཀུན་གྱི་མཐར་ཐུག་ ཐེག་པ་ཀུན་གྱི་ཡང་ཆེ། གྲུབ་ཐོབ་
ནམས་གྱི་སྟན་བརྟུང་། ལས་ལྷན་ནམས་གྱི་དངོས་གྲུབ། ཉི་ཤུ་ཙུ་གཅིག་གནད་གྱི་གཟེར་བྱ་
རྫོགས་སོ། །ཞེས་མདོར་བསྟུང་བའོ། །ཞེས་ཡང་གསང་གནས་ལྷགས་ཕྱགས་གཙོད་དུ་བཤད་པ་
གཟེར་བྱ་ཉི་ཤུ་ཙུ་གཅིག་པའི་འགྲེལ་བ་གྱེར་སྤངས་སྤང་བཞེར་ལོད་པོས་མཛད་པ་རྫོགས་སོ། །

རྩོགས་པ་ཆེན་པོ་ཞང་ཁུང་སྟན་རྒྱུད་ལས་འོད་གསལ་
སེམས་ཀྱི་མེ་ལོང་བཞུགས།

༼ཡ༽

ཨེ་མ་རྟོ། ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་མཁའ་ལྷ་ཁྱབ་བདལ་མཉམ་ཉིད་ཕྱགས་རིས་མེད་ལ་ཕྱག་
འཛལ་ལོ། རྩོགས་པ་ཆེན་པོས་སྤང་བཞེར་ལོད་པོ་ལ། སྟན་བརྒྱུད་ལེའུ་ཀ་དྲུག་ཅུ་གསུང་བའི་
རྩོགས་ལ། རིག་པའི་རྩལ་དབང་དང་། འོད་གསལ་སེམས་ཀྱི་མེ་ལོང་འདི་གཉིས་གསུངས་པས།
སྟན་བརྒྱུད་དྲུག་ཅུའི་བརྒྱུད་བསྐྱུས་པ་ཞིག་ཡོད་གསུངས། ཡེ་གནས་ཀྱི་ཀུན་བཟང་ལ། གྲོལ་
འཁྲལ་གྱི་ཐ་སྟངས་ཀྱིས་མ་གོས་པའོ། །སྟན་བྱུང་གྱི་ཀུན་བཟང་དེ། རང་སྤང་ཤེས་པས་རང་ས་
ཟེན་པ་ཡིན། ཁམས་གསུམ་སེམས་ཅན་གྱིས་རང་སྤང་མ་ཤེས་པས། རི་བོ་ལ་མེ་ཤོར་བ་དང་འདྲ་
གསུངས། སྤང་བཞེར་གྱིས་ཁྱུས་པས། སངས་རྒྱས་དང་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱ་གད་ནས་བྱང་ཁྱུས་པས།
འདི་གསུངས་སངས་རྒྱས་དང་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱ་དེ་སྟོང་བ་ལས་བྱང་། སྟོང་བའི་གདངས་ལས་
རིག་པ་བྱང་། རིག་པའི་གདངས་ལས་འོད་ཟེ་བྱང་། དེ་ཡང་རྒྱ་རྒྱུ་ཅི་ལས་བྱང་ན། ཁྱབ་པ་ནི་
རྒྱང་གིས་སྟོང་བ་ལ་ཁྱབ། དེ་ལ་གཡོ་བའི་རྒྱང་གིས་གཡོས། གཡོ་བ་དེ་ལ་ལས་རྒྱང་གིས་བྱས་
ནས། རིག་པ་བྱང་བ་ཡིན། རིག་པ་བྱས་ཀྱང་འོད་གསལ། འོད་གསལ་བྱས་ཀྱང་རིག་པ། རིག་པ་
བྱས་ཀྱང་སེམས། སེམས་བྱས་ཀྱང་འགྲུ་བ། འགྲུ་བ་བྱས་ཀྱང་ཀུན་གཞི་འདི་ཡིན། འདི་ནི་དཀར་
པོ་ཡང་མིན། སེར་པོ་མིན། དམར་པོ་མིན། ལྗང་ཁུ་མིན། ལེ་བཟན་ལས་སོགས་གང་ཡང་མིན།
འདི་ནི་མེན་ཤེས་ལས། རྒྱ་ཤེས་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན། དེའི་རང་མདངས་དང་རང་འོད་ལས། འོད་
ཤར་བ་དེ་དང་གཉིས་ལ་ཁ་དོག་དབྱེ་བ་མེད་པ་ཡིན། དེ་ཤར་མ་ཐོག་ལ་ངོ་ཤེས་ནས། ཤེས་མ་
ཐོག་ལ་གྲོལ། གྲོལ་བ་དང་རང་ས་ཟེན་པ་མཉམ། དེ་ལ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་བྱས་ཀྱང་ཉན། སངས་
རྒྱས་བྱས་ཀྱང་ཉན། གཡོ་བའི་རྒྱང་དང་ལས་རྒྱང་གཉིས་ཕྱོགས་སུ་ཤར་བས། རང་ས་ཟེན་པས་

སངས་རྒྱུ་གྱི་གྲོལ་གཞི་དེ་ལ་ཟེར་བ་ཡིན། སེམས་ཅན་གྱི་འབྲུལ་ལྷགས་ལ། འོད་དེ་རང་འོད་
 དུ་མ་ཤེས་པའི་ངང་ལ་དྲན་བ་སྦྱེས། དེ་ལ་གཙོ་བོ་འདྲི་བ་ལྟེན་བཅད་ནས། ཟེར་བྱ་བྱ་བ་
 ཅིག་བྱུང་། དེ་ཅི་ཡིན་བསམ་པའི་ཞེ་སྦྱང་སྦྱེས། ཞེ་སྦྱང་དེའི་གདངས་ལ་འོད་དཀར་པོ་ཞིག་ཤར།
 དེ་ལ་ཆགས་བ་སྦྱེས་པས། ཆགས་པའི་གདངས་ལ་འོད་དཀར་པོ་ཞིག་ཤར། འོད་དེ་གཉིས་མ་
 རིག་པས། མ་རིག་པ་དེའི་གདངས་ལ། འོད་མཐིང་ཁ་ཞིག་ཤར། དེ་གསུམ་མ་རིག་དུག་གསུམ་
 ཉིད་། དུག་གསུམ་ལ་ང་རྒྱལ་བས། ང་རྒྱལ་གདངས་ལས་འོད་ལྗང་ཁྱེད་ཞིག་ཤར། དེ་བཞིའི་རྒྱུ་
 གྱིས་ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱག་དྲོག་པས། ཕྱག་དྲོག་གདངས་ལ་འོད་སེར་པོ་ཞིག་ཤར། དེ་ལྟ་ཤར་བའི་
 ཉིང་ལ་བཅད་པའི་རྒྱང་དང་། བུག་པའི་རྒྱང་གཉིས། གཅིག་གིས་བཅད། གཅིག་གིས་
 བུག་གས་པས། དེ་གཉིས་ཀྱི་སྦྱ་ལས་འོད་ཆེན་པོ་ཞིག་གྲགས། དེ་ལ་སྦྱག་པ་ཞིག་སྦྱེས་ནས། དེ་
 རང་སྦྱ་རང་འོད་རང་ཟེར་དུ་མ་ཤེས་པས། དུག་ལྟ་ལྟ་ཆེ་ཆེ་རགས་ལ་སོང་ནས། འོད་ལྟའི་
 སྦྱིགས་མ་ལས། སྦྱང་ཡོར་དང་གཟུགས་སྤྱ་བྱུབ། འོད་སེར་པོ་ལས་ཤ་བྱུབ། འོད་དཀར་པོ་ལས་
 འོད་བྱུབ། འོད་ལྗང་ཁྱེད་ལས་དབྱགས་བྱུབ། འོད་སྟོན་པོ་ལས་ཁྲག་བྱུབ། འོད་དཀར་པོ་ལས་རུས་
 པ་བྱུབ། འོད་དེ་ལྟ་གནས་ལ། སྟོ་ལ། ལམ་ལ། ལོ་མ་ལ། ཡན་ལག་ལ། སྦྱིགས་མ་ལ། དེ་ལ་
 གནས་ལྟ་ནི། འོད་དཀར་པོའི་གནས་ནི་སྟོང་ཡིན། འོད་ལྗང་ཁྱེད་གནས་ནི་སྟོ་བ་ཡིན། འོད་
 དཀར་པོའི་གནས་ནི་མཆོན་པ་ཡིན། འོད་སྟོན་པོའི་གནས་ནི་མཁའ་མ་ཡིན། འོད་སེར་པོའི་
 གནས་ནི་མཆོར་བ་ཡིན། སྟོ་ལྟ་ནི་འོད་དཀར་པོའི་སྟོ་མིག་ལ་དོད། འོད་ལྗང་ཁྱེད་སྟོ་ལ་དོད།
 འོད་དཀར་པོའི་སྟོ་ལ་དོད། འོད་སྟོན་པོའི་སྟོ་ན་བ་ལ་དོད། འོད་སེར་པོའི་སྟོ་མཆུ་ལ་དོད།
 ད་ལམ་ལྟ་ནི་སྟོང་གི་རྩ་མིག་ལ་ཤར། སྟོ་བའི་རྩ་སྟོ་ལ་ཤར། མཆོན་པའི་རྩ་སྟོ་ལ་ཤར། མཁའ་
 མའི་རྩ་ན་བ་ལ་ཤར། མཆོར་བའི་རྩ་མཆུ་ལ་ཤར། ཡེ་ཤེས་ལྟའི་གནས་ལས་སྟོ་ལྟ་སྟོ་གསུམ་སྟེ།
 དུག་ལྟའི་གནས་ལས་དེ་སྟོ་ལྟ་སྟོ་གསུམ་ཡིན། ད་ལོ་མ་ལྟ་ནི། འོད་དཀར་པོ་ཞེ་སྦྱང་གི་ལོ་མ་
 སྟོན་མ་ཡིན། འོད་ལྗང་ཁྱེད་རྒྱལ་གྱིས་ལོ་མ་ཨོག་ཆོམ་ཡིན། འོད་སེར་པོ་ཕྱག་དྲོག་གི་ལོ་མ་
 སྟོང་ཆེད་ཡིན། འོད་སྟོན་པོ་གཏི་མུག་གི་ལོ་མ་སྦྱ་ཡིན། འོད་དཀར་པོ་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ལོ་མ་
 གསང་སྦྱ་ཡིན། ཡན་ལག་ལྟ་ནི། ཞེ་སྦྱང་འོད་དཀར་པོའི་ཡན་ལག་ལག་གཡས་པ་ཡིན། ང་རྒྱལ་
 འོད་ལྗང་ཁྱེད་ཡན་ལག་ལག་གཡོན་པ་ཡིན། ཕྱག་དྲོག་འོད་སེར་པོའི་ཡན་ལག་རྒྱང་བ་གཡས།

[illegible]

ལས་མེ་གྲུབ། འོད་ཕྱོན་པོ་ཁྲག་ལས་ཐུག་གྲུབ། འོད་ལྗང་ཁུ་རྒྱུང་ལས་དབྱགས་གྲུབ། འོད་དཀར་
 པོ་སེམས་ལས་ནམ་མཁའ་གྲུབ། འོད་ལྗང་པོ་རེ་རེ་ལ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རེ་རེ་བརྟེན་ནས་ཡོད།
 འོད་དཀར་པོ་ལས་རྩལ་སྦྱོར་གྲུབ། འོད་ལྗང་ཁུ་ལས་སྒྲོང་སྦྱོར་གྲུབ། འོད་ཕྱོན་པོ་ལས་བཟན་སྦྱོར་
 གྲུབ། འོད་དམར་པོ་ལས་བྱོད་སྦྱོར་གྲུབ། འོད་སེར་པོ་ལས་མངལ་སྦྱོར་གྲུབ། འོད་རེ་རེ་ལས་
 འབྱུང་བ་ལྗེ་འོད་ཟེར་ཡོད་པ་ཡིན། རང་ལུས་ལ་ཡང་འདི་ལྟ་ཆང་བ་ཡིན། འགོ་དྲུག་ཡང་རང་
 སྣང་འོད་ལྗང་གྲུབ་པ་ཡིན། འོད་དཀར་པོ་ཞེ་སྒྲུང་ལ་དབྱུང་བ། འོད་དམར་པོ་འདྲོད་ཆགས་
 ལ་ཡིད་བཏགས། འོད་ཕྱོན་པོ་གཏི་མུག་ལ་བྱོལ་སོང་། འོད་སེར་པོ་ཕྲག་དྲག་ལ་མི། འོད་ལྗང་
 ཁུ་རྒྱུང་ལས་སྟུང་མ་ཡིན། འོད་ལྗང་རང་མདངས་མ་ཤེས་ན། དེ་ལྟར་བྱིན་པ་ལྟུང་གི་གཟུགས་སུ་
 གྲུབ་ཆང་། རང་གཞི་བཅས་ཀྱི་ལུས་སྒྲངས་ཆང་། རྩོགས་དྲུག་གི་སྟོན་པ་ཤར་ཆང་ཐམས་ཅད།
 རང་སྣང་འོད་ལྗང་ལས་བྱུང་བ་ཡིན། འོད་ལྗང་རང་མདངས་ཡིན་པས། དེ་མ་ཤེས་མ་རིག་མ་
 རྟོགས་པས་འཁོར་བ་བྱ་བ་ཡིན། ཅི་ལ་འཁོར་ན་དེ་རྣམས་རང་སྣང་ཡིན་པར་མ་ཤེས་ཏེ་ག་
 པར་འཛིན། དེ་ལ་ཞེན་ཅིང་ཆགས་ནས། རང་ས་མ་ཟེན་པའི་རྟེན་གྱིས་འཁོར་བ་ཡིན། དེ་ལ་
 ཁམས་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་ལ་ཡིད་བཞིན་གྱི་འོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་ཡོད་པ། འོད་ལྗང་ལ་ཟེར་བ་
 ཡིན། དཀོས་འདྲོད་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བའི་འོར་བུ་དེ། སྣང་བཅས་ཀྱི་གཟུགས་འབྲེང་བའི་
 བདག་པོ་དེ་ཐོབ་པའི་དུས་སུ། འཁོར་འདས་གང་བྱེད་དེར་སྦྱབ་པའི་ཐབས་ཡོད་པ་ཡིན།
 གཞན་སྣང་གི་གཟུགས་ཐོབ་ཀྱང་ལས་ཀྱི་དབང་མེད་པ་ཡིན། ཡིད་བཞིན་གྱི་འོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་
 ཐོབ་པའི་དུས་འདིར། ཉམས་སྦྱང་རྟོགས་པ་དང་ལྡན་པ། སྒྲ་མ་གོང་མའི་ལག་ལེན་ལ་མཁས་པ་
 ཞིག་གིས། སྟན་བརྒྱུད་འདི། འོར་འདྲོད་དང་ཐོག་ཆོང་དུ་མ་བྱས་ལྟར་ལྟར་བསྟན་ན། ར་སོ་ལ་
 གན་གཞོན་མེད། དབང་པོ་ལ་རྩ་བརྟུང་མེད། བསོད་ནམས་ལ་ཆེ་ཆུང་མེད། ལས་ལ་དགེ་ཕྱིག་
 མེད། སོ་མོ་ལ་ཁྱད་པར་མེད། གང་ཐོས་དེ་གོ་ཞིང་ཡིད་ཆེས་པ་ཞིག་འོང་བ་ཡིན། རྩོགས་ཆེན་
 འདི་ཐང་གཅིག་ཐོབ་ནས་ཉམས་སུ་མ་ལོན་ཡང་། ངན་སོང་གསུམ་ལ་མི་རྒྱུང་བ་ངས་བྱེད་
 གསུངས། དེ་མ་ཡིན་པའི་སྒྲ་མ་མིང་དུ་ཐོག་པ། དོན་ལ་མི་ཉེ་ཁ་ལ་ཁྱེར་བ། འོར་དང་ཟས་ལ་
 ཞེན་པ། ཉམས་སྦྱང་མེད་ཅིང་ཁ་ལྟ་རྒྱུང་ལ་བསྟོན་པའི་སྒྲ་མ་ལ་ཁྱུས་ཀྱང་། བྱིན་སྒྲབས་མི་
 འཇུག་བར་ཆོད་ཀྱ། ངས་ཤེས་མི་སྦྱོ་ཅིང་མའི་ཚུལ། ངན་སྒྲུས་བྱས་པས་ངན་སོང་གསུམ་དུ་སྦྱོ་

ཞིང་། ཕྱི་མར་ཡང་བོན་སྤྱི་མི་ཐོས་པར་སྤང་གསུངས། དེའི་དོན་ལ་སྤྱི་མ་གཤམ་ཆེ། སྤྱི་མས་ཀྱང་
 ཕྱི་རྒྱུ་གྱི་དོ་སྤྱད། རང་སྤང་ཤར་གྱི་དོ་སྤྱད་དོ། གསང་བ་ཉམས་ཐོང་གི་དོ་སྤྱད་དང་གསུམ་ལ་
 བཟན་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་ཤེས་པའི་སྤྱི་མ་ཞིག་གིས། གོང་ནས་བྱུང་བ་བཞིན། མེན་ཤེལ་ཚུ་ཤེལ་
 སྤྱད་ལ། ཕྱི་དཔེའི་དོ་སྤྱད། རང་ལུན་སྤང་སྟོང་བ་ལ་དོ་སྤྱད། འོད་གང་ཤར་བ་ལ་དོ་སྤྱད།
 གསང་བ་དྲན་སེམས་གཉིས་དོ་སྤྱད་ལ། ཐམས་ཅད་སེམས་ལས་བྱུང་། ཐམས་ཅད་སེམས་ལ་
 ཤར། ཐམས་ཅད་སེམས་ཀྱིས་བྱས། ཐམས་ཅད་སེམས་ཀྱིས་རྟོགས། སེམས་ལས་མ་བྱུང་གཅིག་
 ཀྱང་མེད། དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་མན་ཆད་དང་། སྤོང་བྱ་བ་ཤི་ཁ་ཡན་ཆད་སེམས་ཀྱིས་བྱས་ལ།
 རི་བོ་མཚོ་ག་རབ་མན་ཆད་དང་། རྩོམ་གདན་ཡན་ཆད་གྱི་སྤང་ཆད། འགྲོ་དྲག་སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་གྱི་སྤྱང་ཆད་ཅི་ཤར་ཀྱན། སེམས་མེན་པ་སྤྱི་ཤར། སྤྱི་བྱས། སྤྱི་བཟོས། སྤྱི་ལ་
 བྱུང་། འོ་སེམས་ལས་བྱུང་། སེམས་ལ་ཤར། སེམས་ཀྱིས་བྱས། སེམས་ཀྱིས་སྤྱབ། སེམས་ཀྱིས་
 བཟོས། ཐམས་ཅད་རང་སེམས་ལ་བྱུང་པར་དོ་སྤྱད། དོ་སྤྱད་པའི་དང་པོ་སེམས་ཀྱི་བྱུང་ཁུངས་
 མན་ཆད་ད་ལྟ་ཡན་ཆད་དུ། ཉམས་ཐོང་ཐོག་ནས་དོ་སྤྱད། གསང་བ་དེ་གསུམ་གཉིས་མེད་དུ་
 སྤང་ལ་དོ་སྤྱད། དེ་ཡང་ཕྱིའི་དོ་སྤྱད་རེ་དང་། རང་ལུན་སྤང་ཤར་ཚུ་ལ་རེ་འཕྲོད་དགོས། དེ་
 གཉིས་འཕྲོད་ནས་ཉིན་མོ་མཚན་མའི་ནལ་འབྱོར་བྱེད། སྤྱི་མ་དོ་སྤྱད་ལ་མཁས་པ་ཡིན།
 དེའི་དུས་སྤྱད་མ་དག་ཐམས་ཅད་དོ་སྤྱད། དེ་ཡང་དག་པ་ལྟའི་གཟིགས་ཚུ་ལ། མ་དག་པ་
 རིགས་དྲག་གི་མཐོང་ཚུ་ལ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འོད་ལྡན་ལས་ཀྱིས་པ་ཡིན། འོད་ལྡན་སེམས་ལ་བྱུང་བ་
 ཡིན། འོད་ལྡན་དོ་སེམས་ན་རང་མདངས་རང་འོད་ཡིན། དག་པའི་སྤྱི་འོད་ལྡན་ལས་བྱུང་། འོད་
 དཀར་པོ་ལས་ཀྱན་སྤང་ཁུབ་པ། འོད་ལྡན་ཁུ་ལ་དགེ་སྤྱི་གར་ཕྱག་ འོད་དམར་པོ་ལ་བྱེད་བྱག་
 དངོས་མེད། འོད་སྤོང་པོ་ལ་དགའ་བ་དོན་གྱུབ། འོད་སེར་པོ་ལ་གསལ་བ་རང་འབྱུང་བྱུང་བ་
 ཡིན། མ་དག་པའི་དུས་སྤྱད་བདུད་ལྡན་གྱི་སྤྱི་མ་གཟུགས་བརྟན་གྱི་བདུད་འོད་དཀར་པོ། ཕྱང་བོ་
 ལུས་ལེན་གྱི་བདུད་འོད་ལྡན་ཁུ། ཆགས་འཁོར་ཉིན་མོངས་གྱི་བདུད་འོད་དམར་པོ། འཆི་བདག་
 ལས་བཅན་གྱི་བདུད་འོད་སེར་པོ། མ་རིག་འབྲུལ་བའི་བདུད་འོད་སྤོང་པོ་ལས་བྱུང་། དེ་ལྟར་
 དག་མ་དག་སྤང་བ་ཅི་ཤར། ཅི་སྤང་ཐམས་ཅད་འོད་ལྡན་ལས་བྱུང་། འོད་ལྡན་གྱི་གཞི་བྱང་ཚུ་བ་
 སེམས་ལ་བྱུང་ལ། བྱང་ཚུ་བ་གྱི་སེམས་ཁུབ་བདལ་ཆེན་པོའི་ཁྲོད་ལས་བྱུང་། དག་མ་དག་གི་སྤང་

བ་ཡིན་པར་ཤེས་པས་མི་ཆོག ལམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་བ་རྣམས་ཀྱིས། ཉིན་མཆན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་
 ལ་གོམས་འདྲིས་ཐོབ་དགོས། དེ་མ་ཐོབ་ན་རང་སྤང་ཡིན་ཟེར་བས། དགོས་པའི་དུས་སུ་སྤར་གྱི་
 བག་ཆགས་ཤོག་དྲིལ་བཞིན་འགོ་བ་ཡིན། འཁོར་འདས་ཀྱི་ལམ་ཐམས་ཅད་ལ་གོམས་དགོས་
 པ་ཡིན། ཉམས་སུ་སྤངས་པ་འདི་ཉེར་རོ། །དང་པོའི་དུས་སུ་འོད་ལམ་ལམ་པ་དང་། གསལ་ཁྱུག་
 ཁྱུག་པ་དང་། དམར་ཅིག་ཅིག་པ་དང་། རང་རང་འབྱུང་བ་ཤས་གང་ཆེ་ལམ་ལམ་འོང་། དེ་ལྟས་
 གནད་དུ་ཕབ་པའི་རྟགས་ཡིན། དེ་ལ་འོད་འཁོར་ལྷ། འོད་འཁོར་ལྷ་ལ་པད་མ་འདབ་བཞི། འཁོར་
 ལོ་རྩེབས་བཞི། དེ་རྩ་གནས་སུ་ཕབ་པའི་རྟགས་ཡིན། དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་རིགས་རྟགས་ལྷ། ཡིག་
 འབྲུ་ལྷ། དེ་ཡང་ཆེ་བ་རི་རབ་ཅན། རྒྱུང་བ་ཉུང་འབྲུ་ཅན་འོང་། དེ་རྩ་བཅུ་ལ་ཕྱེ་བ་ཡིན། དེ་ནས་
 ལྷ་ལྷ་སྐྱེ་ལྷ་ཡེ་ཤེས་ལྷ་དག་པའི་ཞིང་ཁམས་མཐོང་། དེ་རྩ་ཆེན་ལ་ཕྱེ་བའི་རྟགས་ཡིན། དེ་ཡང་ཕྱི་
 རང་འདྲིས་ནས། དེའི་རྟགས་སུ་ཉིན་རུབ་གཉིད་པའི་སྤང་བ་དང་འདྲིས་དགོས་པ་ཡིན། དེའི་
 དུས་སུ་ཅིར་ཡང་སྤྲུལ་བའི་སྐྱེ་ཐོབ། དེ་ལ་རྟགས་དང་ཆད་དགོས། རྒྱུང་ལས་སུ་རུང་ནས་མི་
 འགོ་མི་ཚར་བར་ཕྱིན་པ་དང་། མེ་ལས་སུ་རུང་ནས་འབྱུག་སྤང་མེད་པ་དང་། རྒྱུང་ལས་སུ་རུང་
 རྣམ་ཚུས་མི་ཁྱེར་བ་དང་། ས་ལས་སུ་རུང་ནས་ཞབས་རྒྱུས་བཞག་པ་དང་། རྣམ་མཐའ་ལས་སུ་
 རུང་ནས་གཞན་སྤང་མཁྱེན་པའོ། །རྟགས་ལྷ་ཀ་འོང་པ་ནི་དཀའ་བའོ། །རེ་རེ་ནི་ཐོན་དགོས།
 དེས་ཀྱང་མི་ཆོག་ནི་རྒྱས་དབང་དྲག་གི་ལྷ་ཆོགས་གསལ་བར་ཤར་དགོས། འོད་དཀར་པོ་ལ་ནི་
 བའི་ལྷ་ཤར། འོད་མེར་པོ་ལ་རྒྱས་པའི་ལྷ་ཤར། འོད་དམར་པོ་ལ་དབང་གི་ལྷ་ཤར། འོད་ཐོན་
 པོ་ལ་དྲག་པོའི་ལྷ་ཤར། དེ་ཤེས་བྱའི་སྤྱིབ་པ་དག་ནས་རྩ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མདུད་པ་གོལ་བའི་
 རྟགས་ཡིན། དེས་ཀྱང་མི་ཆོག་ཕྱི་ནང་གསང་གསུམ་གྱི་ལྷ་ཤར་དགོས། འོད་དཀར་པོ་ལ་ཐོན་
 སྐྱར་ཤར། འོད་དམར་པོ་ལ་ལོངས་སྐྱར་ཤར། འོད་ཐོན་པོ་ལ་སྤྲུལ་སྐྱར་ཤར། དེ་རྩ་ཆེན་ལ་ཕྱེ་
 པའི་རྟགས་ཡིན། དེས་ཀྱང་མི་ཆོག་རྒྱུང་སེམས་ཕྱེད་དགོས། དེ་ཕྱེད་པའི་རྟགས་སུ་འབྱུང་བ་ལྷ་
 ལ་དབང་ཐོབ་དགོས། རྒྱུང་སེམས་ཕྱེད་པའི་མི་ཆོག་མེན་ཤེས་གྱི་སྒྲིང་བོ་བཞིན་སྤྱིབ་གཡོགས་
 མེད་པར་ཤར་དེ་རྟགས་ཆད་འཛུམས་དགོས། རྟགས་ནི་རི་རབ་ཅེ་ནས་དྲོར་རྩེ་གདན་ཡན་
 མངོན་སུམ་དུ་གསལ་དགོས། སྤྱི་རྣམ་སྤྲུལ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས། བཅེ་བའི་ཐུགས་རྩེ་མཛད་པའི་
 ཕྱིན་ལས་རྣམས་རང་ཤར་དུ་ཤར་ནས། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐྱེ་ཐོབ་པའི་རྫོགས་ཆེན་པལ་ཆེ་

ཞིག་གིས། འདི་ནས་མཐར་ཕྱིན་པ་ཡང་འདྲ་བར་ཡོད། ད་རུང་འོད་སྒྲིའི་ནམ་པ་ཡིན་པས།
 ལམ་དུ་ལུས་པ་ཡིན། ཕྱི་ལོ་སྤྲོད་རྒྱུ་པས་ཆོག་པ་ཡང་ཡོད། དེ་ནི་རི་བོ་གསེར་དུ་སྒྲོམ་པ་དང་
 འདྲ། བུ་གེ་ལོ་སྤྲོད་གཅིག་གིས་ཆོག་པར་འདྲ་བ་ཡང་ཡོད། དེ་ནི་དག་ཟེན་ལོ་མ་ཤེས་པ་
 དང་འདྲ། ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀ་འཛོམས་ནས། ཕྱི་ནང་སྤྲོད་བཅུད་འཛོམས་པ་འདྲའོ། །དོ་ཤེས་ནས་
 ཉམས་སུ་མ་སྒྲང་ན་གསེར་རྩི་ལ་ཁྱུ་བཏུལ་མ་བྱས་པ་དང་འདྲའོ། །ཉམས་སུ་སྒྲངས་ཟེར་ནས་
 ཏྲགས་དང་ཚད་མ་ཐོན་ན། མཚན་སོ་ལ་ངར་མེད་པ་དང་འདྲ། དེ་ཕྱིར་ཉམས་སུ་ལེན་པ་གཤམ་
 ཆེད། ཉམས་སུ་མ་སྒྲང་ན་འོད་གསལ་ཤར་བ་ལས་མེད། བོན་སྒྲིའི་ས་ཟིན་དགོས་པར་བྱེད་པ་
 ལ། སྒྲོམ་པ་མེད་པའི་སྒྲོམ་པ། ཉམས་སྤྲོད་མེད་པའི་ཉམས་སྤྲོད་ངང་ལས། ཐིན་ལས་ནམ་བཞིའི་
 སྒྲོ་ནས་འབད་རྩི་མེད་པའི་ཤུགས་འབྱུང་ལས། འགྲོ་དོན་དཔག་མེད་སྒྱུན་གྲུབ་བྱ། ཐིན་ལས་
 ནམ་བཞི་རྣམས་པ་དང་། སྒྲིའི་ནམ་སྒྲུལ་མཁུན་པའི་ཡེ་ཤེས་བཅེ་བའི་ཤུགས་རྩེ། མཛད་པའི་
 ཐིན་ལས་ཡོན་ཏན་གྱིས་རྩལ་ཐམས་ཅད་རྣམས་ཅམ་ན། ཡེ་ཤེས་གྱིས་རྒྱང་ལྔ་དག་རྒྱང་ལྔ་དག་
 ཅམ་ན། ལུ་མ་ལ་ཐེམ། མ་ལུ་དབྱེར་མེད་གཅིག་རྣམས་རེད་པ་ཡིན། དེ་ལ་རྣམས་ཆེན་བྱ་བ་
 ཡིན་གསུངས། རྒྱང་བཞེར་གྱིས་ཁྱུས་པ། ཀུན་ཁྱབ་ཆེན་པོ་ལགས། ཆགས་འཇིག་ཅི་ལྟར་
 ལགས་ཁྱུས་པས། དེ་ལ་འདི་གསུངས། སྒྱིར་ཆགས་འཇིག་བར་དོའི་ནང་ན་གསལ་ཡང་། རྒྱང་
 ཡོར་འབྱུང་ལྔའི་ཕུང་བོ་ལ། རྒྱང་མཁུས་བད་ཀན་འདི་གསུམ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན། བད་གསུམ་
 ཡང་ཟས་གྱིས་རྒྱུ་ལས་བྱུང་། ཟས་དན་པ་ལས་རྒྱང་། ཟས་དྲག་པ་ལས་བད་ཀན། ཟས་མ་ཁུ་བ་
 ལ་མཁུས་པ། དེ་ཡང་འོད་དམར་པོ་པོ་བའི་མེ་དྲོད་གྱིས་བཞུས། འོད་སྤོན་པོས་བཏུལ་ནས་
 དྲངས་སྒྲིགས་གསུམ་དུ་བྱས། དྲངས་མ་ཞག་ཆོལ་ལ་ཐེམ། དེ་ལུས་བཀྲག་མདངས་ཐོན། བར་
 པ་ཁུ་བ་ཁྲག་ལ་ཐེམ། དེས་ལུས་ཀྱི་ཤ་བསྐྱེད། སྒྲིགས་མ་ལོང་ཁར་ཁྱུ། དེ་ཡང་ཁུ་སྒྲིགས་དུ་བྱས།
 ཁུ་བ་མཁུལ་རྩ་ལ་འགྲིམས་པ་ལ། དྲི་རྒྱ་སྒྲིགས་མ་རྒྱ་མར་བརྒྱད། དྲི་ཆེན་བཞུ་བཏུལ་དེ་ལྟར་
 མ་རེད་པར་བད་གསུམ་བྱུང་། བད་བཞི་ལ་བད་རིགས་བཞི་བརྒྱ་རྩ་བཞི་གྱེས། ཟས་དེའི་རྒྱུ།
 རྩ་ལ་རྒྱང་མེད་པ་ལ་རྒྱང་། ཁྲག་མེད་པར་ཁྲག་རྒྱ་མེད་པར་རྒྱ་མེད། སྤྲོང་བ་གཞན་གྱིས་
 གང་བ། སྤྲོང་བ་དེ་ནམས་འབྱུང་བའི་གནད་གྱིས་ན་བ་ཡིན། དེ་ཡང་ལས་གྱིས་ན་བ་དང་།
 ལན་ཆགས་གྱིས་ན་བ་དང་། རྒྱུན་གྱིས་ན་བ་དང་། སྒྲོ་བུར་གྱིས་ན་བ་དང་། དུས་ཆེན་པོའི་ན་

བ་དང་ལྔའོ། །ལས་ཀྱིས་ན་བ་ནི་དུས་གསུམ་གྱི་ལན་ཆགས་ཡིན་པས། རྒྱ་ཡིས་མི་བྱང་ན་དུས་
 ཆེན་མ་བྱང་བར་དུ། འདི་ཕྱི་གཉིས་ཀ་ལ་སྦྱོང་དགོས་པ་ཡིན། ལན་ཆགས་ཀྱིས་ན་བ་ནི། ཆོ་
 སྟོན་གྱི་ལན་ཆགས་ཡིན་པས། འདིར་མཆོད་སྦྱོན་བྱས་པས། ལན་ཆགས་བཏང་སྟེ་ཁྱེ་ཁྱེས་པན་
 པ་ཡིན། རྒྱན་གྱིས་ན་བ་ནི། ལམ་དུ་འགྲོ་འདོད་སྟོན་བྱས་པ་དང་འདྲ་བས། དམིགས་པ་བྱིན་
 རྒྱབས་ཀྱིས་པན་པ་ཡིན། སྟོང་བྱིས་ན་བ་ནི། རྣམ་ཤེས་རྟེན་མེད་རྣམས་ལ། སྤར་གྱི་བག་
 ཆགས་ཀྱི་ཟས་ལོ་རྒྱུ་ལྟུང་གྱིས་སྤེད་པ་ཡོད་པས། ལས་ཉེན་ལ་བཅན་པོས་སྟོན་མེད་པར་བཅན་
 བཅུགས་པ་དང་འདྲ་བས། གཏོ་དགོས་པན་པ་ཡིན། དུས་ཀྱིས་ན་བ་ནི། གནམ་ལ་སྤྲེལ་ས་
 ལ་ཞག་ཐིམ། བར་ན་བ་མའི་ལ་ཐིམ་པ་ཡིན་པས། འབྱུང་བ་འཇིག་པའི་རྟགས་རྣམས་འོང་བ་
 ཡིན། དེ་ཡང་མི་ན་བའི་སྟོན་སྒྲ་བ་ལྟེ་གོང་ནས་རྟགས་ལྟོ་འོང་བ་མི་རིག་ འོད་འཁོར་ལུབ་པ།
 གཡུ་འབྲུག་གིས་སྤྲེལ་ཆག་པ། གནམ་གྱི་འབྲུ་ཐག་ཆད་པ། རི་རབ་གྱི་སྒྲངས་པ་ཡལ་བ། འབྱུང་བ་
 གོ་ལོག་པ། འདི་ལྟུང་ན་ཆོ་བཤད་པའི་རྟགས་ཡིན། དེ་ནས་འབྱུང་བ་འཇིག་པ་ནི། རྒྱང་འཇིག་
 པའི་རྟགས་ལ། ཕྱིའི་རྟགས་ལས་ཀྱིས་ཉལ་ས་མི་ལོན། བར་སྒྲུར་ཚུར་སྒྲུར་བྱེད་དུ་བཅུག་པ།
 རང་རྟགས་སྒྲ་འོག་ནས་གཉེར་མ་འོང་། མེ་འཇིག་པའི་རྟགས་ལ། ཕྱི་རྟགས་སྟོན་དང་ཆེ། རྒྱང་
 ན་མི་འཕྱང་། རང་རྟགས་སྟེ་ཕྱང་ཐག་སྟེ་འགྲོ། རྒྱང་འཇིག་པའི་རྟགས་ལ། ཇི་རྒྱུ་ཤུགས་ལ་འོང་
 བེད་མེ་ལ་འོང་། རང་རྟགས་སྒྲ་ཆེ་ལ་རྒྱ་རྟེན་བཞིན་དུ་འགྲོ། ས་འཇིག་པའི་རྟགས་ལ། ཕྱི་
 རྟགས་སྤུ་ལས་སྤྲེལ་སྟོན་ཆ་གཟེར། རང་རྟགས་མཚུ་ཕྱང་ཁོང་སྤུ་མི་ཤེས། རྣམ་མཁའ་འཇིག་
 པའི་རྟགས་ལ། ཕྱིའི་རྟགས་གསལ་བ་ན་འགྲོ་འདོད་ཟེར་བེད་གཟེར་ས། རང་རྟགས་མིག་གི་
 བཟག་ཤོར། འདི་རྣམས་འབྱུང་བ་འཇིག་པའི་རྟགས་ཡིན། ད་འབྱུང་བ་སྤུད་པའི་རྟགས་ལ།
 དོན་སྟོན་ལྟེ་ཆ་སྟོང་རང་ལ་བྱགས་པས། རྒྱང་སྤུད་པའི་རྟགས་སྤུ། ཕྱིའི་རྟགས་སྤུའི་དྲི་མི་ཆོར།
 རང་རྟགས་འོད་ལྡང་ཁུ་ཁུག་ཁུག་པ་འོང་། མེ་སྤུད་པའི་རྟགས་སྤུ། ཕྱི་རྟགས་སྤུའི་རོ་མི་མངར།
 རང་རྟགས་འོད་དམར་པོ་ཤར་ཤར་འོང་། རྒྱང་སྤུད་པའི་རྟགས་སྤུ། ཕྱི་རྟགས་ན་བས་སྤུ་མི་ཐོས།
 རང་རྟགས་འོད་སྟོན་པོ་ཐིབ་ཐིབ་འོང་། ས་སྤུད་པའི་རྟགས་སྤུ། ཕྱིའི་རྟགས་ལས་ཀྱི་དྲོད་མེད།
 འོད་སེར་པོ་ཚུབ་ཚུབ་པ་འོང་། སེམས་སྤུད་པའི་རྟགས་སྤུ། ཕྱིའི་རྟགས་ཨ་འབས་བསྟོག་ རང་
 འོད་དཀར་པོ་ནང་ནས་ཚུབ་ཚུབ་པ་འོང་། འབྱུང་བ་འཇིགས་པའི་དུས་སྤུ། དོན་སྟོན་གྱི་ཁྱག་

སྒྲིང་གི་ཚ་སྒོ་ནས་ཕྱིན་པ་ཡིན། དེ་ནས་འོད་ལྗང་ཟེར་ཚུབ་ལོང་འདྲེས་ནས། སྒྲིང་གསུམ་གང་
 འདུག་གང་བསམ་པའི་འཛིགས་པ་ཡོང་། དེ་ནས་ཁྲག་ལྗང་སྒྲིང་ནང་ན་ཕྱིན་པ་ཡིན། དེའི་དུས་
 ལུ་སོ་སོར་འགོ་བ་ལ། རྩོགས་ཆེན་ལྟར་ཡིན་ན། རྩམ་མཁའ་མཐོང་ལ་བྱུང་བེར་ཏེ། ལུས་སྒྲིང་
 དུལ་སེམས་ལ་གྲུབ་པ་ཡིན་པས། སེམས་འབྱུང་བྱེད་ལས་གྲུབ་པ་ཡིན། བྲལ་བའི་སྐབས་དེར།
 བྱིས་པ་བརྒྱབས་ཐོག་པ་དང་འདྲ། འཁོར་འདས་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་འདིར་ཡིན། ཉམས་ཡོད་མེད་
 ཡང་འདིར་གསལ། དགེ་སྤྱི་སྒྲིང་མའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཆུང་ཡང་འདིར་འབྱེད་པ་ཡིན་ནོ། དེ་ཡང་
 སྒོམ་ཆེན་པ་རབ་ཅིག་གིས། ཤེ་བ་མི་ཤེས་པས། ཉེ་ཟླ་ལ་སྦྱོར་དང་འདྲའོ། རབ་ཅིག་ལ་འཛིག་
 པའི་དུས་ལྟ་སྒྲིང་སེམས་འདྲེས་ནས་ཡོད། སྤྱད་བའི་དུས་ལྟ་ཤར་ཆོད་གོགས་ལྟ་འཆར། དེ་ལ་
 བཅ་རིག་བྲལ་སྒྲིང་མི་འོང་། འདི་དང་མི་འདྲ་སེམས་རང་དབང་རང་ལ་ཆེ་བ་ཡིན། སྒོམ་ཆེན་
 པ་འབྲིང་ཞིག་དེ། འབྱུང་བ་འཛིག་པའི་དུས་ལྟ་དུན་ནི་དགོས་བསེ་ནི་མི་དགོས། སྤྱད་པའི་དུས་
 ལྟ་འབྱུང་འཛོམས་ལྟ་ཤར། བྲལ་བའི་དུས་ལྟ་པ་རོལ་སྒྲིང་བ་འཆར་མི་སྤྱིད་ཏེ། མ་པང་བྱ་རྒྱུ་
 གི་ཚུལ་དུ་འོང་། སྒོམ་ཆེན་ཐ་མ་ཞིག་དེ་འཛིག་པའི་དུས་ལྟ། གོང་གི་དེ་རྣམས་ངའི་བཅ་པོ་
 འཛིག་པ་རེད་བསམ་ནས། དེའི་དུས་ལྟ་གོལ་བ་ཐོབ། སྤྱད་པའི་དུས་ལྟ་སྒྲིང་བ་ཡིན་བསམ་པ་ནི་
 དུན་དགོས། དུན་མ་ཐག་ལ་གོལ་ནས་བར་དོའི་སྒྲིང་བ་མི་འཆར། བཅ་རིག་བྲལ་དུས་དུ་སེ་གོལ་
 བརྒྱབས་ཅན་ཞིག་འོང་། ཐ་མ་ལ་གྱི་ཐ་མ་ལ་ནི། འབྱུང་བ་འཛིག་པའི་དུས་ལྟ། དུན་པས་སྤེབ་
 ཀྱང་གོལ་མི་ཐུབ་པ་ཡིན་ནོ། སྤྱད་པའི་དུས་ལྟ་གསལ་འདེབས་པ་ཞིག་ཡོད་ན། སྒྲིང་བ་ཡིན་
 བསམ་ནས་ལན་གཅིག་གོལ་ཡང་། སྤྱིའི་བརྒྱབ་དུས་བརྗེད་ནས་འགོ། དེ་སངས་པ་དང་པ་རོལ་
 གྱི་འཛིགས་སྒྲིང་ཀུན་ཤར། སྐྱག་འཛིགས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གོལ་སྤྱོད་བསྒྲིང་པ། ཐུགས་བརྗོད་བ་ཞིག་
 དེས་རང་ངོ་མི་ཤེས་ནས། གོལ་བར་མི་འོང་། ཉེན་མོངས་པའི་སྤྱིབ་པ་དག་པས། སྤར་གྱི་ལས་
 འཕྲོ་ཡང་བོན་ལ་སྦྱོད་པའོ། འདུལ་བ་འཛིན་པ་རྣམས་ལྷང་ལྟར་སྤྱད་ན། ངན་སོང་གསུམ་དུ་
 མི་འགོ། དགེ་བ་སྤྱད་པ་དང་། སྤར་མའི་ཐུགས་རྗེས་མལ་ནས་མི་ལུས་ཐོབ་པ་ཡང་ཡོད། རབ་
 འདི་གསུམ་ལ་འབྱུང་བ་སྤྱད་པ་འཛིག་པ། པ་རོལ་སྒྲིང་བ་འཆར་མི་སྤྱིད་དོ། རང་ངོ་མ་ཤེས་
 བར་དུ་ཅི་ལྟར་བསྐྱབས་ཀྱང་རང་ས་མི་ཟེན། དེ་འདྲ་མ་ཡིན་པའི་རིགས་ཤིག་ཐ་མ་དེ། འབྱུང་
 བ་འཛིགས་པའི་དུས་ལྟ། བརྒྱལ་བར་སོང་ཆོ་བར་དོ་ཡིན་པས། སྤྱོད་ཟེར་གསུམ་གང་པ་ཙམ་

འོངས་ཤིང་། སོད་རྒྱུ་བས་ས་འདར་བ་འདྲ་བའི་སྤྱ་གཤམ། འཇིགས་པའི་གཟུགས་ནི་བར་སྤང་
ལ་བྱ་ཡུག་འཛུབ་བ་བཞིན་མཐོང་ནས། རྣམ་ཡང་འགོ་ས་གཅིག་ལས་མེད་གསུངས། ཡར་གྱི་
ཟང་ཐལ་ཅི་ལྟར་ལགས་ཞུས་པས། སྐས་ཐེམ་བཞིན་དུ་རིམ་པས་བཤོད་ནས། ཐེག་དགུ་ཟང་
པའི་སར་ཕྱིན་ཅ་ན། སྤར་གྱི་རང་ས་ཟེན་པས་གསེར་ལ་གསེར་ཅི་བསྟོན་པ་དང་འདྲ་གསུང་།
མར་གྱི་ཟང་ཐལ་གང་ལགས་ཞུས་པས། ལྷགས་ས་ཞབས་སུ་བརྟུག་པ་དང་འདྲ། ཐེག་པ་གཅིག་
བསོག་གཉིས་བསོག་དང་ཉལ་གྱིས་གང་བ་ལྟར་རོ། སོལ་བ་ལ་དུང་མི་འབྱུང་བ་ཡིན། དུམ་
ཁམས་བཙུ་བ་བརྒྱད་རྒྱུད་མི་དགོས་པར། སྟན་པ་ལ་མདའ་འཕང་བ་བཞིན་རོ། །དུས་གསུམ་
བདེར་གཤེགས་ཀྱིས་མི་གཟེགས་པའོ་གསུངས། སྤང་ཟེར་སྤང་བ་སེམས་ལ་རྫོགས། སེམས་འོད་
གསལ་ལ་རྫོགས། འོད་གསལ་བོན་སྐྱུ་ལ་རྫོགས། བོན་སྐྱུ་ཀ་དག་ཆེན་པོ་ལ་རྫོགས། རྫོགས་ཆེན་
ཟེར་ན་དེ་ལྟར་ཡིན་གསུངས་ནས་སྤྲུགས་ཁར་ཐིམ་ནས་ཐལ། བོན་འདི་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་
སྤྲུགས་བརྟུང་། རིག་འཛིན་རྣམས་ཀྱི་སྟན་བརྒྱུད། གྲུབ་ཐོབ་རྣམས་ཀྱི་ཉམས་མྱོང་། མཁའ་འགོ་
རྣམས་ཀྱི་སྤྱིང་ཁྲག་ འགོ་དྲུག་རྣམས་ཀྱི་བདུད་ཅི་ཡིན་པས། སྟན་ནས་སྟན་དུ་བརྒྱུད་པ་མ་
གཏོགས་པ། ཡི་གེ་རིས་སུ་གདབ་མི་བྱ། འདིའི་བཀའ་རྒྱུད་ཡུམ་སྐས་ལ། རྒྱལ་བོ་དང་སྟན་གྱི་
ཀྱིས། རྒྱ་རྒྱ་རྒྱ་རྒྱ། ས་མ་ཡ། སྤ་ལྟག་སྤར་རོ། །

རྩོགས་པ་ཆེན་པོ་ཞང་ཁུང་སྐྱོན་རྒྱུད་ལས་རྟགས་ཆད་
གསལ་སྒྲོན་བཞུགས།

༼ར༽

སྐྱེ་མ་དམ་པ་རྣམས་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །ཉམས་སྲུ་ལེན་པའི་སྐལ་ལྷན་རྣམས་ཀྱིས་འདི་
ལྟར་རིག་པར་བྱའོ། །འབྲུལ་བ་རང་གིས་རང་གཟིངས་པར་འབྱུར་བའི་རྟགས་དང་། གནད་
ཐོག་ཏུ་མ་ཕབ་པས་ངེས་པ་མེད་པའི་རྟགས་དང་། རིག་པ་མངོན་སུམ་དུ་མ་བེན་པས་བདུད་ཀྱི་
བར་ཆད་ཀྱི་རྟགས་དང་། མངོན་སུམ་རང་ཐོག་ཏུ་ཕབ་པས། མི་འབྱུར་བའི་རྟགས་དང་བཞིའོ། །
འབྱུར་བའི་རྟགས་ནི། ཉམས་སྲུ་མ་སྐྱབ་པའི་སྐྱེས་བྱ་རྣམས་དང་། བྱ་དང་རི་དྲུགས་དུད་འགོ་
རྣམས་ལ་འང་འབྱུང་བ་ཡོད་དེ། རྒྱུའི་རྟགས་ཞེས་བྱ་སྟེ་དོན་མི་འབྱུང་ངོ་། །ངེས་པ་མེད་པའི་
རྟགས་ནི། ངེས་མེད་རྣམས་ཏེ། དེ་ནི་ལམ་གྱི་རྟགས་ཏེ་འབྱུར་མི་འབྱུར་ཆ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །
བར་ཆད་ཀྱི་རྟགས་ནི། ལུས་སྣ་ཆོགས་སྲུ་སྒྲུལ་རྩས་པ་ལས་སོགས་དང་། ལུས་ལ་འོད་ཡོད་པ་
དང་། སྐྱ་དང་གཞན་ལ་རྩས་པ་འཇུག་པ་ལས་སོགས་པ། འཇིག་རྟེན་པའི་ཡིད་དང་མཐུན་པ་
རྣམས་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་རྟགས་གསུམ་པོ་དེ་གང་བྱུང་ཡང་། གནད་འདི་ལྟར་བྱའོ། །འབྱུར་བའི་
རྟགས་བྱུང་ན། སྐབས་སྲུ་རྒྱུའི་ནང་དུ་བསྐྱེད་ཅིང་འཇིང་པ་གཡས་གཡོན་གཉིས། ཤིང་གི་བྱང་
བྱ་སོར་བཅུ་དྲུག་པའི་ནང་དུ་གཏེམས་ཏེ། ལུས་ལ་ཙན་དན་གྱི་མར་རྟག་ཏུ་བྱུག་ཅིང་། ཕྱི་ནང་
ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་རགས་པར་བསྒྲོམ་མོ། །ངེས་པ་མེད་པར་འབྱུང་བ་རྣམས་ནི། ལུས་ལ་
བསིལ་བའི་གོས་གོན་ཞིང་། ཁ་ཟས་ཀྱང་བསིལ་བར་བཟུང་། ངག་ཏུ་ཨའི་རྣམ་པ་བསྒྲུ་ཞིང་།
སེམས་ཀྱིས་ནམ་མཁའ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱེ་མང་པོར་བསྒྲོམས་པས། ཕལ་ཆེར་ངེས་པ་ཅན་གྱི་
རྟགས་སྲུ་འགོ་བ་ཡིན། བར་ཆད་ཀྱི་རྟགས་ནི་བདུད་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པ་ཡིན་པས། ལྷ་
གྲུལ་ནག་པོ་དང་། རྣམ་མཁའི་རྒྱས་ལུས་མགོ་འཇུག་ཁྱབ་པར་བྱུག་ཅིང་། ཡན་ལག་ལྔ་ལ་ལྷེར་

ཤིག་མི་སྤྱི་བ་དང་། རབ་ཏུ་མགྱོགས་ཤིང་ལྷན་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཕྱག་མཚན་གྱི་རྟགས་ཡོད་པ་
 དང་། རྣམ་མཁའ་ལ་འཕྱར་ཞིང་ཚུ་ལ་བྱིང་བ་མེད་པ་དང་། རི་བྲག་རྣམས་ལ་ཟང་ཐལ་དུ་
 འབྱུང་ཞིང་། འབྱུང་བས་མི་ཚུགས་པ་རྣམས་སོ། །རང་གིས་མཐོང་བ་ནི། ལྷན་ཤིང་བལ་གྱི་
 འདབ་བས་ཡང་བ་དང་། དེ་ནས་ཞག་ལྔ་ནི། དབྱུགས་རྒྱ་བ་མི་ཚོར་བ་དང་། དེ་ནས་ཞག་བཅུ་
 གཅིག་ན། དངོས་པོ་གང་ལ་བལྟས་པ་ཐམས་ཅད་འཇུ་བར་རུས་པ་དང་། དེ་ནས་ཉི་ཤུ་ཙུ་
 གཅིག་ན། རང་གི་ལྷན་ཟང་ཐལ་དུ་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ། །རང་གཞན་གཉིས་ཀས་མཐོང་བ་ནི།
 ཡིད་ལ་ཇི་ལྟར་འགྱུས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱིས། ས་རོལ་གྱི་ནད་ལ་ཕན་རུས་པ་དང་། ལྷན་ལ་ཤ་
 མཚན་ངོ་མཚར་ཅན་འབྱུང་བ་དང་། ཚུ་ལ་བྱིང་བ་མེད་པ་རྣམས་ཡིན། ཕྱི་རྟགས་འདི་རྣམས་
 རི་བཤད་པ་མང་ཡང་། སལ་ཆེར་ངེས་པ་མེད་པ་ཡིན་ལོ། །གཞན་གྱིས་མཐོང་བའི་ངག་གི་
 རྟགས་ནི། ཆོག་ཅི་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་གཞན་ལ་ཕན་པ་དང་། འབྲེལ་བའི་ཆོག་མི་འབྱུང་བ་དང་།
 དེ་ནས་ཡུན་འགའ་ན་སྤྱོད་པ་ལྟ་བུར་འགྱུར་བ་དང་། དེ་ནས་ཡུན་འགའ་ན་ལྟ་སྟོན་དང་རྒྱུད་
 ལུང་གི་ཆོག་རྣམས་རང་བཟོ་ལ་དུ་འབྱུང་ངོ་། །རང་གིས་ཚོར་བ་ནི། གདམས་རྒྱུད་ལྟ་ཆོགས་ཤེས་
 པ་དང་། དེ་ནས་ཞག་དགུ་ནས། སྤྱི་མི་མཐུན་པ་སྤྱི་ཆོགས་སྤྱོད་ཤེས་པ་དང་། དེ་ནས་ཟླ་བ་བྱེད་
 ནས། གྲུབ་མཐའི་ཆོག་སྤྱི་ཆོགས་ཤེས་པ་དང་། དེ་ནས་ཞག་བཅུ་གཅིག་ནས་ལྟ་སྟོན་གྱི་ཆོག་
 རྣམས་ཤེས་པ་དང་། དེ་ནས་ཉི་ཤུ་ཙུ་གཅིག་ན། ལྟ་སྟོན་སོགས་པའི་རིགས་དྲུག་གི་སྤྱོད་ཤེས་པ་
 དང་། དེ་ནས་ཟླ་བ་བྱེད་ནས། བཅ་པོའི་སྤྱོད་རྣམས་ཤེས་པ་དང་། དེ་ནས་ཞག་བདུན་ན། སངས་
 རྒྱས་དང་སེམས་དཔའི་གསུང་རྣམས་རིམ་བར་ཤེས་པ་ནི། ངག་གི་གྲུབ་རྟགས་སོ། །རང་གཞན་
 གཉིས་ཀས་མཐོང་བའི་སེམས་ཀྱི་རྟགས་ནི། ཚུ་ལ་བྱིང་བ་མེད་པ་དང་། རྣམ་མཁའ་ལ་བྱ་
 བཞིན་འཕྱར་བ་ནི། སེམས་རྟགས་ལྷན་ལ་ཤར་བ་ཡིན་ལོ། །རང་གིས་ཚོར་བ་ནི། སྤྱིང་རྩེ་ཆེན་པོ་
 རྒྱུད་དུ་སྤྱི་བ་དང་། དེ་ནས་ཟླ་བ་གཅིག་ནས། གང་དུ་བསམ་པའི་ཡུལ་དུ་བྱིན་པ་དང་། དེ་ནས་
 ཟླ་བ་དྲུག་ནས་མངོན་ཤེས་དྲུག་འཆར་བ་ནི། སེམས་རྟགས་ལྷན་ལ་ཤར་བ་ཡིན་ལོ། །དེ་ནི་ཕྱི་
 རྟགས་ཡིན་ཏེ་རྒྱུན་དུ་གནས་པ་མ་ཡིན། གཅིག་རུབ་ཅིང་གཅིག་འཆར་བ་ཡིན་ལོ། །གཞན་ཡང་
 གོས་དང་ཟས་མི་དགོས་པ་དང་། མཉམ་བཞག་ལ་ཞག་དང་ཟླ་བའི་བར་དུ་གནས་པ་དང་། རྒྱུད་
 གར་འདོད་སར་འདྲོངས་པ་དང་། དེ་རྣམས་ནི་དོན་གྱི་ཐ་མ་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་པ་ལ་རུལ་

ཅམ་ཡང་ཕན་པ་མེད་དོ། །

ཡང་དག་པའི་རྟགས་མཚན་ཏུ་གྱུར་བ་ནི། ཉམས་སྤྱོད་སྤངས་པའི་དངོས་གཞི་ཡི། རྟགས་
རང་གིས་མཐོང་ཞིང་གཞན་གྱིས་མི་མཐོང་བ་ནི། འདི་དག་སྟེ། དེ་ཡང་ལུས་ཀྱི་གནད་མ་གཟུར་
ན། རྒྱ་གསུམ་གྱི་སྤང་བ་ལམ་དུ་མི་འཆར་བས། ལུས་ཀྱི་གནད་རབ་ཏུ་གཅིས། དེ་ཡང་མིག་གི་
གཟིགས་སྤངས་མ་གཟུར་ན། སྤང་བ་གོང་དུ་མི་འཕེལ་བས། མིག་གི་རྟ་སྤངས་གལ་ཆེད། དེ་
ལྟར་བྱས་པའི་སྟེན་བྱ་ལ། འདི་དག་ནམས་ལམ་དུ་སྤང་བ་ཡིན་ཏེ། ཉམས་སྤྱོད་སྤངས་པའི་དངོས་
གཞི་ལ་ཞུགས་ནས། དབང་པོ་རབ་ལྷ་བ་ཕྱེད། འབྲིང་ལྷ་བ་གསུམ། ཐ་མ་ལྷ་བ་བཅུ་ན། ཐེག་ལ་
སྟོང་པའི་སྟོན་མ་ཉིད། སྟེན་བྱའི་མཐེབ་མཚུབ་ཀྱི་རྩ་བ་བས་མ་བྱས་པར་རང་སྤང་བ་ཡིན་ནོ། །
དེ་ཡང་རེས་སྤང་རེས་མི་སྤང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་རྩ་བ་སྤྱོད་དང་བལ་བའི་ཆད་
ཡིན་ཏེ། འདིའི་དུས་ལ་བར་ཆད་ནས་ཆེད་དུས་བྱས་ཀྱང་། སྟེ་བ་གཉིས་བརྒྱུད་པའི་ཐ་མ་ལ།
འདི་དང་འཕྲད་ནས་སངས་རྒྱས་པ་ལ་ཐེ་ཆོམ་མེད་དོ། །དེ་ནས་ལྷ་བ་བཅུ་དང་དགུ་དང་བཅུ་
གཅིག་ན། དབྱིངས་ནམ་པར་དག་པའི་སྟོན་མ་བྱ་བ། རང་གི་སྟོན་མཚན་ནས་བལ་ནས་སྤང་
བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་ནམ་མཐའ་དྲངས་པ་ལ་ཉི་མའི་ཕྱོགས་ཅམ་ལ་གཏད་དེ་ཉམས་སྤྱོད་སྤངས་པས།
ཐོག་མར་དཀར་པོ་ལང་ལིང་ལས། འོད་ལྷ་སྤང་བ་དུམ་བྱར་འཆར་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་འཁོར་འདས་
རྒྱབ་གྱུས་པའི་ཆད་ཡིན་ཏེ། འདིའི་དུས་ན་བར་ཆད་ཀྱང་། མངལ་གྱི་གོང་ཁྲེ་དུ་འཇུག་མི་
སྲིད་དེ། རང་བཞིན་སྤྱུལ་བ་སྤྱིའི་ཁོང་ཁམས་སྤྱུས་ནས་སྟེ་སྟེ། ལོ་ལྷ་བརྒྱ་ནས་སངས་རྒྱུད། དེ་
ནས་དབང་པོའི་ཁྲེ་དུ་བར་གྱིས། ཞག་གསུམ་མམ་ལུང་ལ་བཅུ་ན། འོད་ལྷའི་སྤང་བ་གྱེན་ལ་
འབྲེང་བ་དང་། རྩལ་ལ་ཤར་བ་དང་། མདུང་ཅེད་ནམ་པ་ལྷ་བྱ་དང་། རེ་ལྷའི་སྤང་བ་ཅམ་དུ་
སྤང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་དབྱིངས་ལ་རིག་པ་འདུས་པའི་ཆད་ཡིན་ཏེ། འདི་ལ་བར་ཆད་ཀྱང་བར་
དོ་ལ་སངས་རྒྱུད། དེ་ནས་ཞག་དགུ་དང་ལྷ་བ་ཕྱེད་དང་ཉི་ཤུ་ཅ་གཅིག་ན། དབྱིངས་དེ་ཉིད་
ཀྱང་ཁ་དོག་སྤྱོད་སྤངས་སྤང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་སྤང་བ་སྤྱོད་སྤངས་སྤང་སྟེ། འདི་ཉིད་བར་
དོ་གསུམ་པ་སྤྱོད་གྱུབ་ཀྱི་སྤང་བ་སངས་རྒྱུད། དབྱིངས་ཀྱི་སྤང་བ་དེ་ལ། རིན་པོ་ཆེད་དུ་བ་དང་།
དུ་བ་དུ་ཕྱེད་དང་། མིག་མང་རིས་དང་། ཡིག་ཚགས་ཀྱི་ནམ་པ་ལྷ་བྱ་དང་། མཚན་ཉིན་དང་།
ལྷགས་ཀྱི་དང་མདུང་ཅེ་དང་། ཉ་མིག་ལྷ་བྱ་ཤར་བའི་དུས་ན། དབྱིངས་ཀྱི་རྒྱན་རྫོགས་པའི་

ཚད་ཡིན་ཏེ། སྤང་པའི་བར་དོ་ལ་རང་ལོག་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། འདི་ལ་བར་ཆད་ཀྱང་། དེ་མ་ཐག་ཏུ་
 བར་དོ་མེད་པར་སངས་རྒྱལོ། །དེ་ནས་ཟླ་བ་དགུ་དང་བཅུ་དང་བཅོ་ལ། བཅོ་བརྒྱད་ན།
 དབྱིངས་ཀྱི་སྤང་བ་མཐོང་མ་ཐག་ཏུ། དཀར་པོ་ཡང་ཡིང་དང་། བན་བྱན་དང་ལས་སྐྱེས་ཡུལ་
 གྲུ་ཙམ་དུ་སྤང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་བརྟག་པས་ཁ་དོག་གསལ་བའི་འོད་ལྡན། རང་གནས་པའི་
 ལུང་བ་དེ་ཉིད། རང་མི་སྤང་བ་ཙམ་དུ་ཤར་བའི་དུས་ན། སེམས་བཅ་པོའི་འབྲུལ་བ་རྣམས་དང་
 བལ་བའི་ཚད་ཡིན་ཏེ། འདི་ལ་བར་དོ་མེད་པར་སངས་རྒྱལོ། །དེ་ནས་ཞག་བཅོ་བརྒྱད་དང་།
 ཉི་ཤུ་ཙམ་གཅིག་དང་། སྤུམ་ཙམ་ཙམ་གཉིས་ན། དབྱིངས་དང་རིག་པ་ལ་ཉིན་མོ་དང་མཚན་མོ་མེད་
 པར། དུས་ཐམས་ཅད་དུ་སྤང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་ནི་དབྱིངས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་འཕེལ་བ་ཡིན་ནོ། །
 དབྱིངས་དང་རིག་པ་ལ་ཉིན་མཚན་མེད་པ་ནི། འཁོར་འདས་གཉིས་སུ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་
 ཡང་མཚན་མོ་འཁོར་བའི་ཆ། ཉིན་མོ་མུང་འདས་ཀྱི་ཆ་ཡིན་པས། མཚན་མོའི་སྤང་བ་རྒྱུ་པའི་
 ཚད་ཀྱིས། བར་ཆད་ཀྱང་བར་དོ་མི་འབྱུང་ཞིང་། བར་མ་ཆད་ན་ལོ་ལྷན་ལུང་བོ་ལྷག་མ་མེད་
 པར་སངས་རྒྱལོ། །དེ་ནས་ཟླ་བ་གསུམ་དང་དྲུག་དང་བཅུ་གཉིས་ན། སྤང་བ་ཐམས་ཅད་ཐིག་ལེ་
 སྤང་བ། སྤིང་བོ་བཅུད་དུ་འདྲིལ་བ་ཡིན་ཏེ། ཉུངས་འབྲུ་ཙམ་མཐུ། སྤུམ་མའི་རྟོག་པོ་ཙམ་དུ་
 སྤང་བ་སྟེ། འགོ་འོང་དུ་སྤང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཆོ་ན་ཕྱིའི་ལྷས་དག་ཀྱང་འདི་ལྟ་བུའི་
 ཏྲགས་དང་ལྡན་ནོ། །བྱ་བ་གཞན་ལ་འཇུག་སྤིང་མི་འདོད་པ་དང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྤིང་
 རྩེ་རང་བཞིན་གྱིས་འཆར་རོ། །དེ་ནི་དབྱིངས་ཀྱི་ར་བར་རིག་པ་རྒྱད་ཅེས་བྱ་སྟེ། སྤིང་བོ་བཅུད་
 དུ་འདྲིལ་བའི་ཏྲགས་ཡིན་པས། འདི་མན་ཆད་ཀྱི་ཏྲགས་མ་རྟོགས་པར། ཉམས་ལེན་ལ་བར་
 ཆད་ཀྱང་འབྲུལ་བ་མི་འབྱུང་། ཕྱིའི་ཏྲགས་རྣམས་ཐོན་ནས་སངས་རྒྱུས་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་མེད་དོ། །
 དེ་ནས་ཡང་དབང་བོའི་ཁྱད་པར་གྱིས། ཟླ་བ་བདུན་དང་དགུ་དང་བཅུ་གཅིག་ན། རང་གི་
 མདུན་ནམ་ཐོ་ཕྱི་རྣམས་སུ། ཐིག་ལེ་མེ་ལོང་གི་རྣམ་པ་ལྟ་བུ་འཆར་ཞིང་། འོད་ཟེར་ནི་རྩེབས་
 དཀྲུས་སུ་འཆར་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་ནི་རིག་པ་ཟིན་པའི་ཏྲགས་ཡིན། དེའི་ཆོ་ཕྱིའི་ལྷས་ལའང་
 ཏྲགས་འདི་ལྟ་བུ་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །ལྷས་ཡང་ཞིང་ལྷས་ལ་སྟོག་ཆགས་མི་འབྱུང་བ་དང་། ལས་
 དགེ་སྤྲིན་གི་རྣམ་པ་གང་ལ་ཡང་འཇུག་སྤིང་མི་འདོད་པ་དང་། ལྷས་རང་བཞིན་གྱིས་གཞོན་
 ཤས་ཆེ་ཞིང་སྤུམ་བག་དང་ལྡན་པར་འོང་། དེ་ནི་ཐིག་ལེ་ཉག་གཅིག་སྟེན་པ་སྟེ། འོད་དང་འོད་

བྱིས་སྤྱོད་པའི་ཚད་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་ལྷ་བ་གསུམ་དང་ཕྱ་དང་དགུ་ན། ཐེག་ལེ་དེ་དག་དབང་བོ་
 ཐ་མ་ལ་འཁར་པོར་ཅམ། འབྲིང་ལ་མཁར་གཞོང་ཅམ། རབ་ལ་བེས་ཕུབ་ཅམ་དུ་སྤང་ངོ། །
 དེའི་ཆེ་ཕྱི་རྟགས་ནི། ལྷས་ལ་གཉེར་མ་མེད་ཅིང་ཟས་སྒྲིམ་ཡང་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་དང་། རང་གི་
 སྤང་བ་དེ་ལ་འབྲལ་མི་ཤོད་པ་དང་། བར་སྤང་ལ་འགོ་བ་སྤམ་བྱེད་ཅིང་མི་དང་འཕྲད་མི་
 འདོད་པ་དང་། འབྲལ་བའི་གཏམ་མི་འོང་ཁོང་། རྟག་ཏུ་སྤྱགས་པ་ལྟར་འགོའོ། །དེ་ནི་རིག་པ་
 རྒྱང་དང་འབྲལ་དུ་ཉེ་བ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། ཐེག་ལེ་ཚད་དུ་བྱིན་པ་ཡིན་པས། འདི་ལས་ཆེར་འགོ་
 བའི་ངས་པ་མེད་དོ། །དེ་ནས་ཡང་ལྷ་བ་གསུམ་ཕྱ་བདུན་ན། ཐེག་ལེ་དེ་དག་ཆེ་ཆུང་གོང་བྱ་
 ཅམ་ལས། མང་བ་ཡུལ་ཁམས་ཅམ་དུ་གང་བར་འཆར་ཏེ། དེ་རེ་རེ་ལ་འོད་ཕྲེལ་སྤྱུང་རྒྱུ་
 བོར་སྤང་བ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱི་རྟགས་ཀྱང་རང་དགོད་བོ་བ་དང་། སྤར་མི་ཤེས་པའི་བོན་མང་བོ་
 རྒྱུད་ལ་འཆར་བ་དང་། ཅི་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་བོན་དུ་འབྱུང་བ་དང་། རང་གི་སྤྱོད་མ་ལ་མཚལ་ཏུ་
 གཏུང་བ་སྟེ་བ་དང་། དག་གཉེན་གྱི་འབྲལ་བ་འབྱུང་མི་མིན་དོ། །དེ་ནི་སྤྱོད་ཉིད་བཅུད་དུ་སྤྱོད་
 པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ནས་ལྷ་བ་གཅིག་གསུམ་ཕྱ་ན། ཐེག་ལེ་དེ་དག་རེ་རེའི་ནང་དུ་ཡང་། སེམས་
 དཔའི་སྤྱུ་རྒྱུང་བ་རེ་རེ་སྤང་བ་ཡིན་ནོ། །དེའི་དུས་སུ་ཕྱིའི་སྤང་བ་ནམས་རང་འགག་པའི་རྟགས་
 སུ། འབྱུང་བ་ཕྲེལ་གཞོད་པ་དང་བྲལ་བ་ལས་སོགས་ཏེ། རྟགས་དགུ་འོང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཉིད་
 གྱི་དུས་ན་རིག་པ་ཡང་འགྲུལ་བ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་བཅུད་ཉིད་སྤྱོད་བོར་འདྲིལ་བ་ཞེས་བྱ་
 རྟེན་རིག་པ་ཉིད་དབྱིངས་ཀྱིས་གཟེར་ཐེབས་པས་ན། ལམ་སྤྱོད་པའི་ཚད་དོ། །སྤྱུ་གསུམ་ལམ་དུ་
 བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་ལྷ་བ་གསུམ་ཕྱ་དགུ་ན། ཐེག་ལེ་རེ་རེའི་ནང་དུ་སྤྱུ་ཕྱ་ཕྱ་སྤང་བ་ཡིན་
 ནོ། །དེའི་དུས་ན་སྤང་བ་འགྲུལ་མི་མིན་དོ། །འདི་ཡི་དུས་སུ་འབྱུང་བ་ཕུང་བོའི་སྤང་བ་རང་
 འགག་སྟེ། གདོས་བཅས་སུ་སྤང་བ་ཡང་མེད་དེ། སྤྱོད་སུ་རང་གི་ལག་པའི་སོར་མོ་ནམས་འོད་
 དུ་སྤང་བ་ཡིན་ནོ། །འདི་དག་ནམས་རྒྱལ་ན། སྤྱོད་ཉིད་ཀྱི་ལྷ་ལས་འདས་པ་ཡིན་ཏེ།
 འདི་ལས་གཞན་དུ་རྟགས་ཟད་པ་ཡིན། དེ་ནི་སྤྱུ་གསུམ་གྱི་ཞེན་པ་རང་ཚད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྤྱུ་
 གསུམ་ལམ་དུ་རྒྱལ་པའི་ཚད་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་སྤྱོད་བྱ་གཅིག་ལ་རྟགས་དེ་ནམས་རྒྱལ་ན།
 སངས་རྒྱས་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་མེད་དོ། །འབྱུང་བ་ནམས་ནི་འདི་ཉིད་ལ་དག་ནས། ཕུང་བོ་སྤྱག་མ་
 མེད་པར་སངས་རྒྱས་པ་ཡིན་ནོ། །འདིའི་དུས་སུ་སྤྱོད་པ་ལ་རང་དབང་ཐོབ་པ་དང་། འཇུག་པ་ལ་

རང་དབང་ཐོབ་པར་འདོད་ན། རང་གི་ལག་པའི་སོར་མོ་ལ་གཏད་ཅིང་བཟུང་པས། སྤང་བ་དེ་
 ཀུན་རང་ལས་དག་སྟེ། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པས། སེམས་ཅན་སྤྲུལ་སྤྲོང་ལ་རང་གི་རིག་པ་
 བཅུག་པས། དེ་ཀུན་ཡང་འབྱུང་བ་དག་ནས། འདི་ཉིད་ལས་སངས་རྒྱལ་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་མེད་དོ།
 དེའི་དུས་ན་རིག་པ་ཉིད་བཅུ་པོ་རྣམས་ལ་བཅུག་ཀྱང་། དེ་ཉིད་འགྲུལ་བ་དང་། དེས་སྐད་
 འབྲིན་རྣམས་པ་འབྱུང་ངོ། །དེ་ཉིད་གྲོལ་བ་ཡང་སེམས་ཉིད་དང་རིག་པ་ཉིད་གཅིག་པའི་ཕྱིར་རོ།
 འདིས་འཕོ་བའི་དུས་སུ་རིག་པ་ཉིད་བཅུག་ན། མཚམས་མེད་པ་ལྗེའི་ལས་བྱས་པ་ཡང་། རང་
 དང་མཉམ་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ནི་ལས་ལ་བཟང་ངན་མེད་པའི་གནད་ཀྱིས་སོ། །འདི་ནི་རང་
 བཞིན་རྣམས་པར་དག་པའི་རྟགས་ཡིན་པས་འགྱུར་བ་མེད་དོ། །སྦྱོར་བྱ་མཚོག་ཏུ་གྱུར་བ་རྣམས་
 བློ་རྟགས་འདི་ཐམས་ཅད་མ་རྒྱུགས་པར་བོན་ཉིད་དུ་གྲོལ་བ་ཡང་ཡོད་དོ། །འདིར་སྒྲ་བའི་བྱེ་
 བྱེ་གྱུ་འབྱེད་ན། ལོ་བདུན་དང་སྟེ་བ་བཅུ་གཅིག་པོ་འདི་དག་ནི། ཐ་མའི་གང་ཟག་རྣམས་
 ཀྱང་། འདི་ལས་མི་གྲོལ་མི་སྤྱིད་དོ། །དབང་པོ་འབྲིང་རྣམས་ནི། ལོ་བཞི་དང་སྟེ་བ་ལྔ་དང་ཞག་
 དུག་ འབྱུང་བ་རྣམས་རང་སར་ཡལ་ནས། གྲོལ་བར་ཐེ་ཚོམ་མེད་དོ། །དབང་པོ་རབ་ལོ་གསུམ་
 དང་སྟེ་བ་གཅིག་ནས་གྲོལ་བ་ཡིན་ལོ། །དེས་མ་གྲོལ་ན། ཀུན་ལྡན་ནས་སྒྲོམ་ན་གྲོལ་བར་འགྱུར་
 རོ། །དེའི་ཕྱིར་ན་ལུས་ཀྱི་འདུག་སྤངས་མ་གཟེར་ན། སྐྱུ་གསུམ་གྱི་ཞེན་པ་ལམ་དུ་མི་ཆོད་
 པས། བོན་ཉིད་ཟད་པ་ངོ་མི་ཤེས། དེ་ནས་རྟག་ཏུ་དག་མ་བཅད་ན། བརྗོད་པ་མེད་པའི་དོན་
 མི་མཐོང་བས། ཐེག་ལེ་ཉག་གཅིག་མངོན་དུ་མི་འཆར་རོ། །མིག་གི་ལྟ་སྤངས་ཀྱིས་རིག་པ་མ་
 གཅུན་ན། རིག་པ་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མི་སྤྲང་བས། སེམས་དང་ཡེ་ཤེས་མི་བྱེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་
 ན་འབྱུང་བ་དྲུངས་སྟེགས་བྱེད་པའི་ཆད། ཕྱིའི་འབྱུང་བ་འགགས་ཏེ། འོད་དུ་སྤྲང་བའི་དུས་ན་
 ཡིན་ལོ། །བོན་ཅན་དང་བོན་ཉིད་བྱེད་པའི་ཆད། དབྱིངས་སྒྲིན་མཚམས་དང་བལ་བའི་དུས་ན་
 ཡིན་ལོ། །སེམས་དང་ཡེ་ཤེས་བྱེད་པའི་ཆད། རིག་པ་ལ་ཉིན་མཚན་མེད་པའི་དུས་ན་ཡིན་ལོ། །
 ཀུན་གཞི་དང་བོན་སྐྱུ་བྱེད་པའི་ཆད། རང་གི་གདོས་བཅས་མི་སྤྲང་བའི་དུས་ན་ཡིན་ལོ། །ཡིད་
 དང་ཤེས་རབ་བྱེད་པའི་ཆད། སྤང་བ་སྤྲོལ་སྤྲུལ་ཤར་བའི་དུས་ན་ཡིན་ལོ། །དེ་ཡང་འདི་ཉིད་
 ལ་སྐྱུ་གསུམ་ལམ་དུ་བྱེད་པ་ནི། ལུས་དག་གི་གནད་བསྟན་ནས་གཟེར་བ་ནི། སྤྲུལ་སྤྲོད་སྒྲོ་
 འདོགས་ལམ་དུ་ཆོད་པའོ། །དེ་ནས་ཐེག་ལེ་སྤྲོད་པའི་སྒྲོན་མ་ཤར་ནས། ཐེག་ལེ་སྐྱུ་ལྔ་ལྔ་ཤར་

བ་པན་ཚད་ནི། རྟོངས་སྤྱི་སྤྱོད་འདྲེགས་ལམ་དུ་ཚད་པའོ། །རང་གི་ལུས་མི་སྤང་བར་འདྲ་གྱི་
སོར་མོར་སྤང་བའི་དུས་ན། བོན་སྤྱི་སྤྱོད་འདྲེགས་ལམ་དུ་ཚད་པའོ། །དེ་ཡང་བོན་ཉིད་ཚད་ནི་
མཉམ་བར་གནས་ན་ཡིན། ཤེས་རབ་ཚད་ནི་ཉམས་སུ་སྤྱོད་ན་ཡིན། ཡེ་ཤེས་ཚད་ནི་རང་གསལ་
ཁ་དོག་ལ། དབྱིངས་ཀྱི་ཚད་ནི་གོང་ལྷོ་སྤང་ན་ཡིན། རིག་པའི་ཚད་ནི་འཕེལ་འགྲིབ་མེད་ན་
ཡིན། འདྲ་གྱི་ཚད་ནི་ཕྱི་ནང་མེད་ན་ཡིན། ཐེག་ལེའི་ཚད་ནི་སྤྱི་ལྷ་རང་གསལ་ཡིན། གཞིའི་
ཚད་ནི་འཕེལ་འགྲིབ་དང་བྲལ་ན་ཡིན། ལམ་གྱི་ཚད་ནི་གདོས་བཅས་རྒྱབ་ན་ཡིན། འབས་བྱའི་
ཚད་ནི་ཟད་སར་སྤྱོད་ན་ཡིན། སྤྱིའི་ཚད་ནི་རང་རྒྱའི་སེམས་དཔའ་ཡིན། འདི་དག་ནམས་ནི་
སྤྱིང་བོ་ངེས་པའི་ཚད། ཕྱི་ནང་ཚད་ནི་འདི་ཡིན། རིགས་ཀྱི་བྱ། འདྲ་གྱི་ཚད་ནི་འདྲ་དུ་སྤང་ན་
ཡིན། ཐེག་ལེའི་ཚད་ནི་གདུང་ནི་ཡང་དག་ཡིན། རྒྱང་གི་ཚད་ནི་ཕྱི་ནང་དེ་བཞིན་སྤྱི། དབྱིངས་
ཀྱི་ཚད་ནི་ས་ནམས་གཡོ་བ་ཡིན། སྤྱིའི་ཚད་ནི་ཕྱི་ནང་དེ་བཞིན་སྤྱི། འདི་དག་ནམས་ཀྱང་རིག་
པའི་ཡོན་ཏན་ཡིན། ཚད་ལ་མ་ཐེབས་དོན་ཉིད་ཤེས་པ་མེད། ཚད་དང་ལྡན་པས་ཉམས་ལེན་ཆུང་
མི་ཟ། དེས་ན་རྟགས་ཚད་འདི་ཉིད་རབ་ཏུ་གཅེས། ཞེས་སྤྱལ་བའི་སྤྱིས་གསུངས་པ་རྫོགས་སོ། །

རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་ཞང་ཁུང་སྟན་རྒྱུད་ལས་རྟགས་ཚད་
གསལ་སྟོན་རྒྱུད་བ་བཞུགས།

༼ལ༽

ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་རང་བཞིན་གྱི་བྲག་ཕྱེད་ལ་འཆལ་ལོ། སྟན་བརྒྱུད་རྟགས་ཚད་མན་ངག་
བཟན་པ་ནི། གཉིས་ཏེ། ལྷག་པའི་རྟགས་དང་ཡང་དག་རྟགས་སོ། ལྷག་པའི་རྟགས་ནི། རྫོགས་
ཆེན་ཉམས་སུ་མ་སྒངས་པར། བྱིན་ཆབས་རྩུ་འཕུལ་ཆེ་བ་དང་། ལྷས་ལ་ཤ་མཚན་ངན་པ་
འབྱུང་། ཡང་དག་དོན་ལ་གཤེ་བ་དང་། སྤྲིག་ལ་རྩམ་ཞིང་ལྷག་ལྟ་ཆེ། དེ་ནི་བདུད་གྱི་སྒྲེ་བ་
སྟེ། རྩོད་སྤྲུང་བཟན་པའི་གནས་མ་ཡིན། རྩོད་མ་བཟན་པའི་མི་ལ་ཡང་། དང་པོ་ནས་སྐྱ་
དང་ཞིང་ཁམས་མཐོང་བ་དང་། མངོན་ཤེས་ཕྱ་མོ་བྱེད་པ་དང་། རྟག་པོ་ཁ་འབྱམས་སུ་སྒྲོ་བ་
དང་། ཐམས་ཅད་སྟོང་བ་དག་མེད་སྤྲིག་མེད་ཟེར། ལྷག་པའི་ཕྱོགས་སུ་ཤེས་པར་བྱ། དེ་དག་
རྫོགས་ཆེན་སྟོང་མ་ཡིན། ས་མ་ཡ། གཉིས་པ་ཡང་དག་རྟགས་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། དང་མོས་གུས་པ་
ཆེ་བ་དང་། འཁོར་བ་ལ་ཞེན་ཆགས་རྒྱུད་བ་དང་། སེར་སྒྲ་རྒྱུད་ཞིང་གཏོང་པོད་ཆེ། རྫོགས་ཆེན་
མཐོང་ན་གཡོ་སྐྱ་བསྐྱར། དེ་ནི་རྫོགས་ཆེན་སྟོང་དུ་བཤད། རྩོད་བཟན་པའི་མི་ལ་ཡང་། ཇི་
ཉར་བཟན་པ་བཞིན་དུ་རིམ་གྱིས་འཆར། ལྷས་ཀྱང་ཡང་ཞིང་ཤེས་པ་གསལ་སོ་དང་སེན་མོ་རྩེ་
བ་དང་། སྐྱ་དཀར་གཉེར་མ་མེད་པ་དང་། སྐུལ་ཉར་ཤུན་པ་བརྩེ་བ་དང་། ལྷས་ལ་སྤྲོག་ཆགས་
མེད་པ་དང་། ཕྱོགས་གྱི་རིས་རྟགས་བརྩོལ་བ་དང་། དེ་ནམས་ལྷས་གྱི་གྲུབ་རྟགས་སོ། དེ་ནས་
ངག་གི་གྲུབ་རྟགས་བཟན་པ་ནི། ཅི་སྤྲོས་གཞན་ལ་པན་པ་དང་། འཁྱུལ་བའི་ཆོག་ནི་སྟོང་བ་
དང་། སྐྱགས་པ་ཉར་དུ་ཐུར་བ་དང་། མ་བསྐྱབ་གདམས་ངག་ཤེས་པ་དང་། གཏམ་རྒྱུད་སྒྲ་
ཆོགས་ཤེས་པ་དང་། སྐྱ་འབྱར་སྒྲ་ཆོགས་ཤེས་པ་དང་། གྲུབ་མཐའི་མཚན་ཉིད་ཤེས་པ་དང་།
རིགས་དྲུག་སྐད་ནམས་ཤེས་པ་དང་། དེ་ནམས་ངག་གི་གྲུབ་རྟགས་སོ། ཡིད་གྱི་གྲུབ་རྟགས་

བསྟན་པ་ནི། སྤྱིང་རྩེ་ཆེན་པོ་སྤྱི་བ་དང་། དང་པ་རྒྱན་ཆད་མེད་པ་དང་། སྤང་བ་སྦྱ་མར་རྟོགས་
 པ་དང་། འབྲུལ་བ་སེམས་སྤྱོད་རྟོགས་པ་དང་། སྦྱོས་པ་མེད་པར་གནས་པ་དང་། འཛིག་རྟེན་
 ཁམས་ནམས་མཐོང་བ་དང་། རང་ལུས་བྱི་ནང་མཐོང་བ་དང་། ལུན་ཁྱུང་ནམ་ལངས་རྩས་
 རྣམས་མཐོང་བ་དང་། གར་ལྷས་འོད་དུ་མཐོང་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཞིང་ཁམས་འཆར་བ་དང་།
 སྤྲུལ་མཁའ་འགྲོས་ལུང་བསྟན་བྱེད་པ་དང་། ཐིག་ལེའི་ནང་དུ་སྦྱ་མཐོང་བ་དང་། རང་གཞན་
 བསམ་པ་ཤེས་པ་དང་། མཁྱེན་པ་ཐོགས་རྟགས་མེད་པ་ནི་ཡིད་ཀྱི་གྲུབ་རྟགས་ཡིན་པར་བཤད།
 དེ་ནས་སྤང་བའི་རྟགས་ཆད་ནི། དང་པོ་སྤང་བ་འཆར་བའི་དུས། རེས་སྤང་རེས་མི་སྤང་བར་
 འགྱུར། རང་སྤང་ཡིན་པར་ཐག་བཅད་དེ། འཁོར་བའི་སྤྱུག་བསྐལ་གྲོལ་བའི་རྟགས། མངལ་
 དུ་སྤྱི་བའི་རྒྱན་ལམ་ཆད། ཡིད་སེམས་མི་རྟག་བྱུང་མ་བྱུང་། རྟེན་ཐོག་ལུས་སེམས་བྲལ་གྱུར་ཡང་། །
 ཅིར་ཡང་སྦྱལ་སྦྱུས་འགོ་དོན་བྱེད། རྟག་བའི་བཤེས་གཉེན་སྤྲུལ་སྤྱི་སྤྱི་བ་དེ་རེས་སྤང་བ་
 ཡིས། ལས་འཕྲོ་འཐུང་ནས་རྫོགས་སངས་རྒྱས། རྟེན་སྤང་བ་འཕེལ་བའི་དུས། ཞིང་ཁམས་
 ཐིག་ལེ་བ་ཏ་དང་། རྟེན་སྤྱུག་འཁོར་ལོད་སྤྱོད་ཆོགས་འབྱུང་། རྟེན་སྤང་བ་དང་རིག་པ་འདྲེས་པའི་
 རྟགས། སྤང་བ་སེམས་སྤྱོད་རྟོགས་པའི་ཆད། སེམས་ལ་ངེས་ཤེས་སྤྱི་བ་འབྱུང་། རྟེན་སྤང་ལུས་
 སེམས་བྲལ་གྱུར་ཀྱང་། བར་དོ་ཤར་དུས་དོ་ཤེས་ནས། སྤྱི་བ་དེ་རྩེས་འགོ་དོན་ལ། སྦྱལ་སྤྱི་བ་
 ཞིང་ཁམས་སྤྱི་བར་འགྱུར། རྟེན་སྤང་བ་མཆེད་པའི་དུས། རྟེན་སྤང་བ་རྟོགས་རྣམས་རྫོགས་
 པའི་རྟགས། སྤང་བ་དང་རང་སེམས་གཉིས་སྤྱོད་མེད་པའི་ཆད། རྟེན་སྤང་ལུས་སེམས་བྲལ་གྱུར་
 ཀྱང་། ལ་རོལ་སྤྱི་བའི་བར་དོ་ན། ཞག་གསུམ་བར་དུ་གཉིད་པ་འདྲ། རྟེན་སྤང་ཞག་ལྷ་འོད་
 ལྷ་འཆར། ཞག་བརྒྱད་ནང་དུ་རྫོགས་སངས་རྒྱས་པར་འགྱུར། རྟེན་སྤང་བ་རྒྱས་པའི་དུས། །
 སྤྱིང་ཉིད་བརྒྱད་དུ་སྦྱིན་པ་སྟེ། བཅའ་པོའི་འབྲུལ་བ་བྲལ་བའི་རྟགས། རྟེན་སྤང་ལུས་ལ་གྲོལ་
 ཉེ་སྦྱིན་པའི་ཆད། རྟེན་སྤང་ལུས་སེམས་བྲལ་ན་ཡང་། བར་དོར་རྟོགས་ནས་རྫོགས་སངས་རྒྱས། །
 དེ་ནས་སྤང་བ་རྫོགས་པའི་དུས། རིག་པ་བོན་སྦྱར་རྟོགས་ནས་ནི། འོད་ལྷ་སྦྱར་ལྷ་སྦྱིན་པའི་
 རྟགས། ལམ་རྣམས་འབྲས་བུའི་བརྒྱུད་དུ་སྦྱིན་པ་ནི། སྦྱོགས་སྤྱུལ་ལམ་དུ་རྫོགས་པའི་ཆད། རྟེན་
 ལུས་འབྲུལ་བའི་སྤང་བ་ཡོད་མེསྤྱི་བ་དོ། རྟེན་སྤྱི་བ་རྟོགས་ཆད་ལྷན་པ་དེ། སྤྱི་མེད་ཀྱན་ཏུ་བཟང་
 པོར་འགྱུར། རྟེན་སྤང་ལྷ་སྦྱིན་པ་ཡོད་མེསྤྱི་བ་དོ། རྟེན་སྤྱི་བ་དང་བོ་ཡང་རབ་རྣམས། བར་དོ་

མེད་པར་རྫོགས་སངས་རྒྱས། །དེ་བཞིན་དབང་བོ་འབྲིང་ནམས་ནི། །བར་དོར་ངོ་ཤེས་སངས་
རྒྱས་འགྱུར། །དེ་བཞིན་དབང་བོ་ཐ་མ་ནམས། །ངོ་སྤྲོད་ཐོབ་པའི་འབྲེལ་བ་ཡིས། །སྦྲེ་གནས་
བཟང་བོ་ཅུ་སྦྲེས་ཏེ། །ཕྱི་མར་ལྷ་མ་དམ་པ་དང་མཇལ་ནས། །གདམས་ངག་གི་གནད་འདི་དང་
ཐུང་དེ། །སྦྲེ་བ་རེས་ལ་རྫོགས་སངས་རྒྱས་ནས། །འགོ་དོན་སྦྱོར་གྲུབ་མཐར་ཕྱིན་པར་འགྱུར་རོ། །
ཞེས་ཏྲགས་ཚད་ཀྱི་མན་ངག་བསྟན་པའོ། །ས་མ་ཡ། །སྟན་བརྒྱུད་ཏྲགས་ཚད་གདམས་པ་འདི། །
ཤིན་ཏུ་གསང་བའི་མན་ངག་སྟེ། །གཅིག་བརྒྱུད་ཡིན་པས་བཀའ་རྒྱ་སྤོམས། །གཏང་བཞག་ཚད་
ལ་མཁས་པར་མཛོད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །ས་མ་ཡ།

འཆལ་དགྲིལ་འཁོར་དུ་བཞོད་དོ། དེ་ནས་གཙང་དག་བྱས་ལ་ཕྱི་མཚམས་ནས་རྒྱན་བཞོད་ཡན་ཆད་མེ་རི་བཀའ་མ་
ལྟར་རམ། སྤྱི་སྤྱངས་ལྟར་བྱ་ཆོག་པར་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ལྟ་བུའི་མཚམས་བཅད་པ་ནི། ཡུལ་ཡེ་དག་དབྱིངས་ཀྱི་ངང་ཉིད་ལས། འཇུག་ལྡ་ཡེ་ཤེས་
ལྡ་བྱ་གསལ། ཡེ་དག་འགྱུར་མེད་གསལ་མཁར་ཆེ། ཡེ་ཤེས་རང་གསལ་མེ་འོད་འཕྲོས། འཇུག་
ལྡ་རང་གོལ་ཡེ་ཤེས་སྒྲ། འཇུག་ལྡ་ལས་གྱུར་དག་དང་བཞུགས། ཡེ་ཤེས་ལྡ་ཡི་ངང་དུ་གོལ། རང་
གོལ་བདེ་བའི་གཞལ་ཡས་ལ། ཡེ་ཤེས་ཉི་འོད་ཕྱགས་བཅུར་འབར། བར་ཆོད་བཞུགས་ཞེས་
མིང་ཡང་མེད། མ་རིག་ཉོན་མོངས་རང་སར་དེངས། ཡུལ་ལྡ་རྩྱ་པུལ་ཡེ་ཤེས་རང་གོལ་ངང་དུ་
གསལ་བར་བསྐྱོམ་སོ། ལྟ་བུའི་ངང་གིས་མཚམས་བཅད་དོ། །

གསུམ་པ་མངོན་རྟོགས་བསྐྱོམ་པ་ལ་བདག་བསྐྱེད་ནི། ཉིང་འཛིན་ནམ་གསུམ་རིམ་བཞིན་བསྐྱོམ་སྟེ། ཡུལ་
བོན་ཐམས་ཅད་སྒྲོས་བྲལ་ངང་དུ་བཞག དེ་ལྟར་མ་རྟོགས་འཁྲུལ་བའི་སེམས་ཅན་ནམས་ལ་
སྤྱིང་རྩེ་ཆོད་མེད་བསྐྱེད། དེའི་ངང་ནས་བདག་གི་ཐུགས་ཀར་ཡུལ་ལྡ་གཉིས་གསལ་བར་གྱུར།
ཡུལ་ལྡ་དཀར་ས་ལེ་འོད། ཅེས་བརྗོད་པས། ཡུལ་ལྡ་གཉིས་ལས་འོད་ཟེར་པར་འཕྲོས། སྒྲོད་བཅུད་ལ་
པོག་པས་གདོས་པ་སྤྱངས་ནས་ཕྱི་སྒྲོད་ལྟའི་གཞལ་ཡས་སྟ། རང་བཅུད་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
ལྟ་དང་ལྟ་མའི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར། ཡ་ཡང་སྒྲོ་འདུ། འོད་ཟེར་ཚུར་འདུས་བདག་ལ་ཐིམ་པས་
ཉོན་མོངས་དུག་ལྡ་བཅོམས་ནས་ཡིག་འབྲུག་གཉིས་ལ་ཐིམ་སྟེ། ཡུལ་དཀར་པོ་འོད་དུ་ཁུ་བ་ལས་
བདག་ཉིད་ཀྱན་ཏུ་བཟང་པོ་སྒྲུ་མདོག་དཀར་པོ་ཞི་རྒྱན་བཅུ་གསུམ་གྱིས་བརྒྱན་པ། ཆོངས་པའི་
ཚུལ་དགྲ་དང་ལྡན་པ། ཡུལ་ལྡ་མ་འོད་དུ་ཁུ་བ་ལས། ཀྱན་གཞིའི་སྒྲོང་ཆ་ལ་ཡུམ་ཀྱན་ཏུ་
བཟང་མོ་སྒྲུ་མདོག་དམར་མོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་ཀྱི་གཡས་ཡབ་ལ་འཁྲུད་པ། གཡོན་བདུད་
ཅི་བྱམ་པ་བསྐྱམས་པ། མཁྱེན་བཅའི་འོད་ཟེར་ཕྱགས་བཅུར་འཕྲོ་བ། ཆོད་མེད་ཐུགས་རྩེས་
གདུལ་བྱ་སྒྲོབ་ཅིང་ཉི་ཟླ་པ་སྤྱིའི་གདན་ལ་བཞུགས་པར་གྱུར། ཡུལ་ལྡ་རྩྱ་རྩྱ་རྩྱ་རྩྱ་རྩྱ་རྩྱ་རྩྱ་རྩྱ་
དོན་སྤྱིང་ལྡ་ལ་ཡིག་འབྲུག་ལྡར་གསལ་ཏེ། སྤྱིང་རྩེ་ལ་ཡུལ་ལྡ་མཐོང་རྩྱ་མཚོར་རྩྱ་ལ་རྩྱ་ལྡོང་
འུལ་ལོ་མོ། སྒྲོ་རྩེ་ལ་རྩྱ་ལྡོང་ཡི་ལྡང་གྲ། མཚོན་རྩེ་ལ་རྩྱ་ལྡོང་མཚོན་མོ། མཁའ་རྩེ་ལ་རྩྱ་ལྡོང་
མི་སྒྲོན་མོ་ནམས་གསལ་བར་གྱུར། ཡུལ་ལྡ་རྩྱ་རྩྱ་རྩྱ་རྩྱ་རྩྱ་རྩྱ་རྩྱ་རྩྱ་ཞེས་ཞེས་བརྗོད་པས།
ཡིག་འབྲུག་ནམས་ལས་འོད་ཟེར་ཡར་འཕྲོས། བདེ་གཤེགས་ཀྱི་ཐུགས་རྒྱད་བསྐྱུལ། པར་འཕྲོས་

སེམས་ཅན་གྱི་སྤྱི་བ་པ་སྤྲངས། རྩེ་འདུས་ཡིག་འབྲུ་ནམས་ལ་ཐེམ་ནས་འོད་དུ་ཁྱེ་བ་ལས། རྟིང་
 རྩེ་ལ་ཀུན་སྤངས་ཁྱེ་བ་པའི་ཡབ་ཡུམ་སྐྱུ་མདོག་མཐེང་ཁ། རྩུག་ན་འོད་གྱི་འཁོར་ལོ་དང་རྩུག་
 མཆོན་བསྐྱམས་པ། ཡུམ་ནམ་མཁའི་ལྷ་མོ་དང་གཉིས་མེད་དུ་རྩེ་ཆེན་སེང་གེའི་ཁྱི་ལ་བཞུགས་
 པ། མཆོར་རྩེ་ལ་གསལ་བ་རང་བྱུང་ཡབ་ཡུམ་སྐྱུ་མདོག་སེར་པོ། རྩུག་ན་གསེར་གྱི་ཆག་ཤིང་ལ་
 གཡུང་དུང་བརྟན་པ་བསྐྱམས་པ། ཡུམ་ས་ཡི་ལྷ་མོ་དང་གཉིས་མེད་དུ་སྟོབས་ལྡན་སྤངས་པའི་ཁྱི་
 ལ་བཞུགས་པ། སྐྱོ་རྩེ་ལ་དགེ་ལྷ་གར་ཕྱག་ཡབ་ཡུམ་སྐྱུ་མདོག་ལྗང་གྲ། རྩུག་ན་གཡུ་ཡི་ཆག་ཤིང་
 ལ་འཁོར་ལོས་བརྟན་པ་བསྐྱམས་པ། ཡུམ་རྒྱུད་གི་ལྷ་མོ་དང་གཉིས་མེད་དུ་ཅང་ཤེས་རྟའི་ཁྱི་ལ་
 བཞུགས་པ། མཆོན་རྩེ་ལ་བྱེ་བྲག་དངོས་མེད་ཡབ་ཡུམ་སྐྱུ་མདོག་དམར་པོ། རྩུག་ན་ཟངས་གྱི་
 ཆག་ཤིང་ལ་བསྐྱམས་བརྟན་པ་བསྐྱམས་པ། ཡུམ་མེ་ཡི་ལྷ་མོ་དང་གཉིས་མེད་དུ་གཡུ་འབྲུག་བསྐྱོལ་
 བའི་ཁྱི་ལ་བཞུགས་པ། མཁལ་རྩེ་ལ་དགའ་བ་དོན་གྲུབ་ཡབ་ཡུམ་སྐྱུ་མདོག་སྟོན་པོ། རྩུག་ན་
 ལྷགས་གྱི་ཆག་ཤིང་ལ་རིན་ཆེན་བརྟན་པ་བསྐྱམས་པ། ཡུམ་རྩེ་ཡི་ལྷ་མོ་དང་གཉིས་མེད་དུ་ཁྱེ་
 ཆེན་བསྐྱོལ་བའི་ཁྱི་ལ་བཞུགས་པ། ཡུམ་ནམས་གྱི་ཕྱག་གཡས་ཡབ་ལ་འབྱུང་ཅིང་གཡོན་ཐམས་
 ཅད་བདུད་རྩི་བུམ་པ་བསྐྱམས་པ། ཡབ་ཡུམ་ཐམས་ཅད་ཞི་རྒྱན་བཅུ་གསུམ་གྱིས་བརྟན་པ།
 གཞན་ཡང་རྩེ་གནས་ནམས་དང་བ་སྤྱེད་བྱ་ག་ཐམས་ཅད་ན་ཞི་ཁྱེད་ལྷ་ཆོགས་བསམ་གྱིས་མེ་ཁྱེ་
 པར་བསྐྱེད་ལ། དེ་ནས་མདུན་བསྐྱེད་ལ། འབྱུང་བ་རིམ་བཞུགས་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་བཅའ་ལ། དག་ཏུ། ཨུམ་པོ་རྩི་
 ལྷོ་བྱོལ་བས། ཨུམ་ལས་ནམ་མཁའ། ཡི་ལས་རྒྱུད་། རྩི་ལས་མེ། མི་ལས་རྒྱ། ལྷོ་ས་ཡི་དཀྱིལ་
 འཁོར་རིམ་པར་བཞུགས་པ། དེའི་སྤྱིང་དུ་རྩི་འོད་དུ་ཁྱེ་བ་ལས། ལྷོ་གཞུལ་ཡས་ཁང་རིན་པོ་
 ལྷ་ལྷ་ལས་གྲུབ་པ། དབྱིབས་གྲུ་བཞི་དང་ལྡན་པ། དངོས་མེད་གྱི་ཆེག་པ་ལ། རང་གསལ་གྱི་སྟོ་
 བཞིར་དོད་པ། ཡེ་ཤེས་རིགས་བཞིའི་ག་པ་ལ། ཆད་མེད་བཞིའི་ཀ་གདན་སྤྱད་པ། སྐྱེ་ལྷོ་
 གཡུང་མ་ལ་རིགས་ལྷོ་ཕྱུ་གཤོངས་གསལ་བ། འདོད་ཡོན་དམར་པོ་ལ་མཆོད་པའི་ལྷ་མོས་
 བསྐྱོར་བ། མཐེང་གུར་གྱི་ཡ་གད་ལ་ལྷ་ཉིག་གི་ཟར་ཆོགས་སྤྲས་པ། གཞའ་ཆོན་གྱི་དར་བྱ་ཁང་
 ལ་རིན་ཆེན་ལྷ་ཆོགས་དྲུ་བ་བྱང་བ། རིན་པོ་ཆེའི་ཅོག་རྟ་བབ་རིམ་པ་བང་རིམ་དང་ལྡན་པའི་
 རྟེང་དུ། སྤྱོད་བྲལ་གྱི་བུམ་པ་ལ་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་མགུལ་རྩུས་བསྐྱོར་བ། ཆད་མེད་གྱི་བྲེ་ལ་
 རིགས་པའི་སྟོག་ཤིང་རྩུས་པ། ཐེག་པའི་སྟོབས་འཁོར་ལ་ཕྱགས་རྩེ་གདུགས་ཁེབ་བྱས་པ། ཐབས་

གྱི་བྱ་ཅ་ལ་བདེ་སྟོང་གི་དྲོག་ཆེན་གསལ་བ། ཡེ་ཤེས་གྱི་བྱ་གི་ལ་སྤྱལ་བའི་འོད་ཟེར་འཕྲོ་བ།
 ཟངས་ལྷགས་གྱི་ར་བ་ལ་མེ་ཆུའི་ཚ་ཟེར་དང་སྤྲོ་ཆུའི་འཁྲུགས་ལ། གཞལ་ཡས་ནང་དུ་ཕྱོགས་
 བཞི་དབུས་དང་ཕྱ་ལ་རིགས་རྟགས་ལྡེ་ཁྲི་ཁམས་གསལ་བ། ཕྱི་ནང་སྒྲིབ་མེད་ཡེ་ཤེས་ལྡེ་
 རང་བཞིན་དུ་ཐུར། ཨུམྟ་རྩྱུ་རྩྱུ་རྩྱུ་ཨ་མ་ལྷ་ཡེ་ཨ་དཀར་ཨ་ནི་ཨུམྟ་ ཞེས་བཟོད་པས། བདག་གི་སྤྱགས་
 ལས་ཡིག་འབྲུ་རྣམས་པར་འཕྲོས་བ། ཕྱོགས་བཞི་དབུས་ལྡེ་ཉི་ཟླ་བསྐྱེད་གདན་ལ་བབ་སྟེ།
 དབུས་གྱི་ཉེ་བར་སེང་ཆེན་བསྟོལ་བའི་ཁྲི་ལ་ཨུམྟ་དཀར་དམར་ལས་ཀྱུན་བཟང་ཡབ་ཡུམ། ཤར་
 དུ་སྒྲང་ཆེན་བསྟོལ་བའི་ཁྲི་ལ་ཨུམྟ་དང་ཁྲི་སེར་པོ་ལས། གསལ་བ་རང་བྱུང་ཡབ་ཡུམ། བྱང་དུ་ཉི་
 མཚོག་བསྟོལ་བའི་ཁྲི་ལ་ཨུམྟ་དང་ཡང་ཨུམྟ་གྲུ་ལས། དག་ལྷ་གར་ཕྱག་ཡབ་ཡུམ། ལུབ་ཏུ་གཡུ་
 འབྲུག་བསྟོལ་བའི་ཁྲི་ལ་རྩྱ་དམར་པོ་གཉིས་ལས། བྱེ་བྲག་དངོས་མེད་ཡབ་ཡུམ། མྱོ་ཅུ་ཁྲུང་ཆེན་
 བསྟོལ་བའི་ཁྲི་ལ་ཨུམྟ་དང་མི་ཕྱོགས་པོ་ལས། དགའ་བ་དོན་གྲུབ་ཡབ་ཡུམ་རྣམས་གོང་ཉར་རྒྱན་
 དང་ཆ་ལྷགས་རྒྱགས་པར་བསྐྱེད། དེའི་ཕྱི་རིམ་ཡི་དམ་ཞི་ཁྲོ་སྒྲ་མ་རིག་འཛིན་བརྒྱད་པ་དང་
 བཅས་པ་བསམ་གྱིས་མེ་ཁྲུབ་པས་བསྐྱར་བ། དེའི་ཕྱི་རིམ་བསྟན་སྲུང་དམ་ཅན་རྒྱ་མཚོའི་ལྷ་
 ཚོགས་དང་། ལྷགས་རིའི་ནང་དུ་མགོན་ཕྱི་མ་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་དོ། །བསྐྱེད་པ་དེ་རྣམས་ལས་
 འོད་ཟེར་ཡར་འཕྲོས། དབྱིངས་ནས་ཡེ་ཤེས་པ་སྤྱུན་དངས་ནས་བསྐྱེད་པ་རྣམས་ལ་ཐིམ། གཉིས་
 མེད་ལས་གྱི་སེམས་དབའ་འགོ་དོན་རྒྱ་ལག་ཕྱུད་པར་བསམ་མོ། །དེ་ནས་མཚོད་རྩལ་བྱིན་གྱིས་སྒྲུབ་
 ཏེ། བདག་གི་སྤྱགས་ལས་རྩྱུ་ལྷ་མོ་གསུམ་འཕྲོས་པ་མེ་ཆུ་རྒྱུད་གསུམ་དུ་ཐུར་ནས་མཚོད་རྩལ་གྱི་
 མེ་གཙང་བ་ཐམས་ཅད་སྟེག་གཏོར་བཀྲུས་ནས་དག་ཅིང་དྲི་མ་མེད་པར་ཡིད་དུ་འོང་བར་ཐུར།
 ཨུམྟ་རྩྱུ་གསུམ་དུ་འཕྲོས་པས་ཨ་སྟོད་ལ་ཕོག་པས་སྟོད་ཡངས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་བ་ནམ་མཁའ་དང་
 མཉམ་པར་ཐུར། སྟོ་བརྒྱད་ལ་ཕོག་པས་མཚོད་རྩལ་རྣམས་ཡེ་ཤེས་ལྡེ་རང་བཞིན་འདོད་པའི་
 ཡོན་ཏན་ལྡེ་སྤྱོད་སྤྲུངས་འཕྲོ་བ། རྩྱུ་ལས་དྲངས་སྟོགས་ཅིགས་མ་གསུམ་དུ་བྱེས་ནས། དྲངས་
 མ་ལས་མཚོད་འབྲལ་ལྷ་མོ་བརྒྱ་སྟོང་ཁྲི་འབྲལ་དུ་ཐུར་ནས་སྤྱི་ཁྲུའི་མགོན་ལ་མཚོད་པ་འབྲལ།
 ཁུ་བ་བདུད་ཅིའི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོར་ཐུར་ནས་བཀའ་སྟོང་དམ་ཅན་སྲུང་མའི་སྤྱགས་དམ་བསྐྱེད།
 ཅིགས་མ་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་སྤྲོ་ཚོགས་སུ་ཐུར་ནས། མགོན་ཕྱི་མ་ཐམས་ཅད་ལ་འབྲལ་གྱིས་
 སྤྱོད་པས་འདོད་པ་ཆེན་ནས་གདུག་སེམས་ཞི་ཞིང་བྱམས་པའི་སེམས་དང་ཕྲན་པར་བསམ་མོ། །

བཞི་བ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལྷ་ཚྭ་སྟན་བྱངས་པ་ལ། རོལ་མོའི་སྒྲ་དང་བཅས་ཏེ་འདི་སྐད་དོ། ཨེ་མ་ཏྲོ། རང་
བྱང་ཨ་དཀར་སྒྲེ་བ་མེད། སྦྲོས་བྲལ་གསལ་བའི་ཡེ་ཤེས་ལས། ཀྱུན་ཏུ་བཟང་པོའི་སྒྲ་ཅ་
གསལ། བདེ་གཤེགས་རིགས་ལྷ་ཅ་བའི་ལྷ། ཀའ་ལྷ་བྱ་འདུལ་ཕྱིར་སྦྲུལ་བ་བཅས། བཞེངས་
བཞུགས་བསྐྱོད་པ་མི་མངའ་ཡང་། འཕྱོ་བའི་དོན་དུ་སྟན་བྱངས་ན། ཐུགས་རྗེའི་སྟོབས་ཀྱིས་
སྐྱར་བཞེངས་ཏེ། བློགས་པ་མེད་པར་གཤེགས་སུ་གསོལ། ཨེ་ཏྲ་ཏེ་ཏྲོ། ཞེས་བདེ་གཤེགས་ཅ་བའི་ལྷ་
ཚྭ་སྟན་ཆེན་མས་ཀའ་ལྷ་བྱ་འདུལ་བའི་ཕྱིར་དུ། ཞི་ཁོ་སྦྲུལ་བ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་དང་བཅས་ཏེ་བྱོན་ནས། རྒྱ་མཚོ་ལ་
གཟའ་སྐར་བཀྲ་བ་རྩྭ་གཞལ་ཡས་སུ་བཞུགས་པར་བསམ་མོ། །

ལྷ་བ་ཕྱག་འཆལ་བ་ནི། ཨེ་མ་ཏྲོ། ཡེ་དག་དབྱིངས་ལས་རང་བྱང་སྒྲ། ཀྱུན་བཟང་ཅ་བའི་ལྷ་
ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། འཁོར་འདས་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་སྟོན། མཉམ་ཉིད་རིག་པའི་ལྷ་ལ་ཕྱག་འཆལ་
ལོ། ཤེས་པ་འཛིན་རྟོག་པ་སྒོར་དུ་སྒྱུད། ཡེ་ཤེས་རང་གསལ་ལྷ་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། ཉོན་མོངས་
རང་སངས་ཡེ་ཤེས་སྒྲ། སྒྲུ་ལྷ་མཚོག་ཏུ་ཁྱུར་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། སྤང་སྟོང་དབྱེར་མེད་ངང་ཉིད་
གསལ། རྩྭ་བ་ཀྱུན་ཏུ་བཟང་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། སྤྱི་མེད་རང་གསལ་དབྱིངས་ན་གནས། སྒྲོམ་པ་
ཀྱུན་ཏུ་བཟང་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། སྤང་སྟོང་མེད་པར་རང་སར་གྲོལ། སྦྱོད་པ་ཀྱུན་ཏུ་བཟང་ལ་
ཕྱག་འཆལ་ལོ། སྦྱོང་འགག་མེད་པ་བོན་གྱི་སྒྲ། འབྲས་བུ་ཀྱུན་ཏུ་བཟང་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །
གཏུལ་བྱའི་ཉོན་མོངས་འཛོམ་པར་མཛད། སྦྲུལ་བའི་ཞི་ཁོའི་ལྷ་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། སྐབས་འདིར་
གསོལ་འདེབས་ཁ་བསྐྱར་བྱ་ལ་བརྟུང་ཕྱག་བྱའོ། །

དུག་པ་བཤགས་པ་ནི། ཨེ་མ་ཏྲོ། སྦྱོང་འགགས་གཉིས་མེད་གཞལ་ཡས་ནས། སྐྱེ་གསུམ་བདེ་
གཤེགས་དགོངས་སུ་གསོལ། བདག་ནི་མ་རིག་འཁྲུལ་བའི་སྒྲོ། སྦྱོང་ཤི་མེད་པའི་དོན་མ་རྟོགས། །
ཟག་བཅས་སྤང་པོའི་ལྷས་སྤངས་ནས། མ་རིག་འཁྲུལ་བའི་སྦྱིག་པ་སྒྱུད། ཡེ་ཤེས་ལྷ་ལ་མཐོལ་
བཤགས་ཕུལ། རྩྭ་བ་སྒོར་ཁྱུར་དངོས་གྲུབ་བསྟོན། བདག་གི་དུག་ལྷའི་དབང་ཁྱུར་བས། །
མཚམས་མེད་ལྷ་དང་མི་དགེ་བཅུ། རང་བྱང་ཡེ་ཤེས་ངང་དུ་བཤགས། སྤྱི་མེད་འབྲས་བུ་དུས་
འདིར་སྟོན། བདག་ནི་ཐེག་ཆེན་བོན་སྟོར་ཞུགས། སྒྲུ་མ་བདེ་གཤེགས་དཔང་བཅུག་ནས། ལྷ་
ཡའི་དམ་ཚིག་འབུམ་སྡེ་དང་། རྩྭ་བ་ཡན་ལག་སྐྱེ་གསུང་ཕུགས། དམ་ཚིག་བསྐྱང་བ་ཁས་
སྤངས་པ། ཞེ་ལོ་འཁྲུལ་བའི་དབང་ཁྱུར་བས། ཉམས་པ་གང་བྱང་མཐོལ་ལོ་བཤགས། ཀའ་ལྷ་

གསུམ་ཡེ་ཤེས་དངོས་གྲུབ་སྒྲུབ། བདག་གི་སྒྲོ་གསུམ་ཐ་མལ་ཤོར། གཟུང་འཛིན་འབྲུལ་བའི་
ལས་ལ་སྤྱད། སྐྱེ་གསུམ་སྒྲོང་དུ་མཐོལ་བཤམས་ཤུལ། སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་ཀྱིས་དངོས་གྲུབ་སྒྲུབ། །
བོན་རྣམས་རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་ལ། མ་རིག་འབྲུལ་བའི་གཉིས་འཛིན་བྱས། བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་
སྒྲོང་དུ་བཤམས། །དབྱེར་མེད་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོའི་དངོས་གྲུབ་སྒྲུབ། །ཉམ་སྒྲོམ་སྤྱོད་པ་འབྲས་བུ་
རྣམས། །དམིགས་མེད་མ་ཤེས་དམིགས་བཅས་བཟུང་། །བོན་ཉིད་གཡོ་མེད་སྒྲོང་དུ་བཤམས། །
ཡང་ཅེ་ཉམ་དགོངས་མཐའ་བཤམ་དངོས་གྲུབ་སྒྲུབ། །ཨ་ཨློ་རྩྱེ།

བདུན་པ་མཆོད་པ་དབུལ་བ་ལ་རྣམ་བརྒྱད་དབུལ་བ་ནི། ཨེ་མ་རྟོ། ཡེ་ཤེས་དབྱིངས་ལས་གྲུབ་པ་
ཡི། །སྐྱེ་གསུམ་བདེ་གཤེགས་འདུས་པའི་སྤྱ། །རང་གོལ་ཀྱན་བཟང་དགྱིལ་འཁོར་ལྷ། །ཕྱི་ནང་
གསང་གསུམ་མཆོད་པའི་གཏེར། །དངོས་འབྱོར་ཡིད་ལས་བཤམས་སྤུལ་ནས། །འཛིན་ཆགས་
མེད་པའི་མཆོད་པ་འབུལ། །གཟུགས་སྐྱ་དྲི་རོ་རིག་རྒྱན་བོན། །རིན་ཆེན་གཏེར་གྱི་མཆོད་པའི་
ཆོགས། །ཆོགས་བརྒྱད་འབྲུལ་བ་གནས་དག་པའི། །ཀྱན་བཟང་ལྷ་ཡི་ངང་ལ་འབུལ། །བདག་
ཅག་རྣམ་ཤེས་ཆོགས་བརྒྱད་ཀྱི། །འབྲུལ་བ་རང་དག་དངོས་གྲུབ་སྒྲུབ། །ཨ་ཨློ་རྩྱེ། ཨ་དཀར་ས་
ལེ་འོད་ཨ་ཡང་ཨློ་འདུལ་ཐུ་ཡེ་ཏ་ར་ཐུ་ཐུ་ཡེ་སྤྱུ་ དེ་ནས་སྤུ་མཆོད་དབུལ་ཏེ། །བསྟོ་ཨློ་བླ་མ་
དེ་ན་གཡུ་འབྲང་བདུད་ཅི་པསྤྱུ་ལ་རྩྱེ། ཨ་ཨློ་རྩྱེ། མཆོན་ཐུང་པོར་སྒྲོད་ནང་དུ། །གཡུ་
འབྲང་བདུད་ཅི་འོད་ཟེར་སྤུ། །དུག་ཐུའི་བདུད་བཅོམས་ཡེ་ཤེས་ཅི། །རྩ་བ་ཡན་ལག་འདུས་
པའི་བཅུད། །སྐྱབ་གཤེན་ཕྱག་རྒྱས་སྤངས་ནས་ཀྱང་། །དུས་གསུམ་བདེ་གཤེགས་རྩ་བའི་ལྷ། །
ཀྱན་བཟང་གཤེན་ལྷ་འོད་དཀར་ལ། །གཡུ་འབྲང་བདུད་ཅིའི་མཆོད་པ་འབུལ། །བདུད་ཅི་སྤུ་
གྱི་མཆོད་པ་འདི། །བོན་ཉིད་དབྱིངས་ལས་རང་ཤར་ལྷ། །བདེ་གཤེགས་རིགས་ཐུའི་ལྷ་ཆོགས་
དང་། །སྤུ་བའི་ཁི་ཁྲིའི་ལྷ་ལ་འབུལ། །བདུད་ཅི་སྤུ་གྱི་མཆོད་པ་འདི་ལ། །བསྟན་སྤྱང་དམ་ཅན་
པོ་མོ་དང་། །འཛིན་ཏེན་དཔལ་མགོན་རྣམས་ལ་འབུལ། །བསྟོ་ཨློ་བླ་མ་དེ་ན་གཡུ་འབྲང་བདུད་
ཅི་པསྤྱུ་ལ་རྩྱེ། དེ་ནས་དངོས་གྲུབ་སྤངས་ཤི། ཨེ་མ་རྟོ། དགྱིལ་འཁོར་ལྷ་ཆོགས་ཐུགས་ཀ་ནས། །འོད་
གྱི་ཐིག་ལེ་གསུམ་འཕྲོས་པ། །སྐྱབ་གཤེན་བདག་གི་གནས་གསུམ་ཐིམ། །སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་
དངོས་གྲུབ་སྒྲུབ། །ཨ་ཨློ་རྩྱེ་འདུ། དེ་ནས་གཏོར་མ་འབུལ་ཏེ། ཨློ་ ཀྱན་གཞི་སྤྱོད་མེད་གཏོར་གཞི་
དུ། །རང་སེམས་རྣམ་དག་གཏོར་མས་བཀའ་། །ཀྱན་བཟང་རྩ་བའི་ལྷ་ལ་འབུལ། །འབྲུང་

འདུས་ཕུང་བོའི་གཏོར་གཞིང་དུ། བྱུང་ཕྱ་རང་དག་གཏོར་མས་བཀའ་། བདེ་གཤེགས་རིགས་
ཕྱའི་ལྷ་ལ་ཕུལ་[འབུལ།]། མཚན་ལུན་བཀའ་ཤིས་གཏོར་གཞིང་དུ། འདུག་ཕྱ་རང་དག་གཏོར་མས་
བཀའ་། བདེ་གཤེགས་ཞི་ཁྲོའི་ལྷ་ལ་འབུལ། མཛེས་ལུན་རིན་ཆེན་གཏོར་གཞིང་དུ། འདོད་
ཡོན་ལོངས་སྟོང་གཏོར་མ་བཀའ་། འདོན་གསལ་རིག་འཛིན་རྣམས་ལ་འབུལ། གཅན་ཟན་
གཏུག་པའི་ཐོད་ཐོར་དུ། ཤེས་ཀྱི་དམ་ཚུས་གཏོར་མས་བཀའ་། འདུལ་མོ་མ་སྤང་རྣམས་ལ་
འབུལ། མཚན་དང་ཐུན་མོངས་དངོས་གྲུབ་སྟོལ། ཡུལ་སྤྱོད་ལྷོ་ལྷོ་ཡེ་ཉ་ར་སང་དོ་ཟུར་ནམ་བང་
ངེ་རི་རང་ཟད་མེན་ཁ་རྒྱུ། དམ་ཚུས་བདུད་ཅི་ཤེས་ལ་ཁ་རྒྱུ།

བཟུང་བ་འཛབ་མཚན་ནི། བདག་ཉིད་ཀུན་བཟང་ཡབ་ཡུམ་དུ་གསལ་བའི་ཐུགས་ཀར། ཉི་
ཟླའི་གདན་ལ་ཡུལ་ཕྱགས་སྤང་བསྟོར་བ་ལས་འོད་ཟེར་ཡར་འཕྱོས། བདེ་གཤེགས་ཀྱི་ཐུགས་
ཆུང་བསྟུལ། སར་འཕྱོས་པས་འགྲོ་དུག་གི་སྤྱིབ་བ་སྟོང་། རྩེ་འདུས་པས་བདག་གི་ཉོན་མོངས་
སྟོང་། ཕྱི་ནང་སྟོང་བཅུད་ཐམས་ཅད་སྤོའི་གཞལ་ཡས་སུ་གྱུར་རྟེ། དུག་ཕྱ་ཡེ་ཤེས་སུ་གྲོལ། བོན་
ཉིད་ཐུགས་བ་མ་བཅོས་པའི་ངང་ནས་བསྟོར། ཡུལ་སྤྱོད་ལྷོ་ལྷོ། ཡུལ་དཀར་ས་ལེ་འོད་ཡུལ་ལྷོ་
འདུལ་འཛབ་བསྟོང་ནི། ཡུལ་ཐུགས་རྗེའི་བདག་ཉིད་ཀུན་བཟང་ལ། ཡུལ་དཀར་གསལ་བའི་འཛབ་
མཚན་འབུལ། ཡུལ་རིང་སྟེ་མེད་བོན་གྱི་སྟུ། ཡུལ་ཕུང་རང་བཞིན་འགག་པ་མེད། འདུག་ནི་བག་
ཆགས་དྲི་མ་དག ས་ལེ་རང་རིག་ཡེ་ཤེས་གསལ། འོད་ནི་འོད་ཟེར་ཕྱོགས་བཅུར་འཕྱོས། ཡུལ་ནི་
ཀུན་གཞི་བྱང་ཆུབ་སེམས། ཡུལ་ནི་ཐུགས་རྗེ་འདེགས་པའི་རྒྱུང་། ཡུལ་ནི་རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་
གསལ། འདུ་ནི་ཐིག་ལེ་ཉག་གཅིག་སྟུ། གསལ་བ་དགུ་འཛབ་འཛབ་བསྟོང་ཕུལ། རྟེན་འགག་
གཉིས་མེད་རང་རིག་སེམས། འདོད་མེད་རང་གསལ་དངོས་གྲུབ་སྟོལ། དུག་ཕྱ་རང་གོལ་ཡེ་ཤེས་
རྩལ། འདུ་ཤར་རང་གོལ་དངོས་གྲུབ་སྟོལ། །

དགུ་བ་ཚྭ་མཚན་དབུལ་བ་ལ། ཞོང་ཉར་སྤངས་སྤེལ་བྱ། དེ་ནས་སྤུན་འདྲེན་ནི། ཨེ་མ་རྟོ། ཡེ་དག་
སྤུན་གྲུབ་ཆེན་པོ་ཡི། འཇུར་མེད་དབྱིངས་ཀྱི་གཞལ་ཡས་ཁང་། གཡུང་དུང་ཐིག་ལེ་འོད་ཀྱི་
གསལ་མཁར་ནས། དུས་གསུམ་བདེ་གཤེགས་འདུས་པའི་གཙོ། ཀུན་བཟང་གཤེན་ལྷ་རིགས་
ཕྱའི་ལྷ། ཞི་ཁྲོ་བོན་སྟོང་སྤང་མ་བཅས། འབྲུ་བདལ་ཕྱོགས་མེད་ཐུགས་རྗེའི་བདག ཞལ་ཟས་
ཚྭ་མཚན་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལ། ཐུགས་རྗེས་དགོངས་ཏེ་གཤེགས་སུ་གསོལ། དེ་ནས་སྤྱོད་སྟོལ་ནི། ཨེ་མ་རྟོ།

དབྱིངས་དང་ཡེ་ཤེས་གཉིས་མེད་སྤྱད། དངོས་མེད་གསལ་བའི་ཚོགས་མཛོད་འབྲུལ། མཁའ་
དང་ཁྲོད་ཉིད་གཉིས་མེད་སྤྱད། ཡངས་དོགས་མེད་པའི་ཚོགས་མཛོད་འབྲུལ། ཐབས་དང་ཤེས་
རབ་གཉིས་མེད་སྤྱད། འདུ་འབྲུལ་མེད་པའི་ཚོགས་མཛོད་འབྲུལ། ལྷ་དང་སྤྱོད་འགྲོ་གཉིས་མེད་
སྤྱད། གཉིས་མེད་མཉམ་པའི་ཚོགས་མཛོད་འབྲུལ། ཡུལ་དང་ཤེས་པ་གཉིས་མེད་སྤྱད། བྱི་
ནང་མེད་པའི་ཚོགས་མཛོད་འབྲུལ། བདག་འཛིན་འཁྲུལ་བའི་རྣམ་རྟོག་རྣམས། འཛིན་མེད་
རང་གྲོལ་ཚོགས་མཛོད་འབྲུལ། དགོངས་པའི་ཁྲོད་དུ་བཞེས་སུ་གསོལ། །

དེ་ནས་མཛོད་འབྲུལ་ནི། ཨེ་མ་རྟོ། ཡེ་རྫོགས་དགྲིལ་འཁོར་ལྷ་ཚོགས་ལ། སྤྱིབས་སྤྱེམས་རྟོག་
པ་མི་མངའ་ཡང་། བདག་ཅག་ཚོགས་གཉིས་རྫོགས་པའི་བྱིར། ཀྲུན་བཟང་སྤྱེལ་ཚོགས་མཛོད་
འབྲུལ། བཟའ་དང་བཅའ་དང་བཏུང་དང་བཞོ། སྤྱོད་བྱངས་གར་སྤྱབས་ཚུ་ཚུ་དང་། །
མཛོད་པའི་བྱེ་བྲག་ལྷ་ཚོགས་འདིས། སྤང་སྤྱིད་གང་བར་དམིགས་ནས་ནི། བདེར་གཤེགས་ཅ་
བའི་ལྷ་ལ་འབྲུལ། ཐུགས་རྫོང་དགོངས་ལ་བཞེས་སུ་གསོལ། ཨེ་ཨྲྀ་རྟོ། ཨྲྀ་ཨྲྀ་དཀར་ས་ལེ་འོད་
ཨྲྀ་ཡང་ཨྲྀ་འདུལ། དེ་ནས་བསྐྱབས་པ་ནི། ར་མོ་ཐོག་མ་མེད་ནས་ད་ལྟ་ཡན་ཆད་དུ། མ་རིག་རྒྱ་ལས་
བསྐྱེད་པའི་དུག་ལཱ་ལས། ཡིད་དང་ཉོན་མོངས་སྤྱོད་ཡི་རྣམ་རྟོག་གི། ལས་ངན་བག་ཆགས་རི་
རབ་རྒྱ་མཚོ་འདྲ། གཞོད་འགྱོད་སེམས་ཀྱིས་ཡེ་ཤེས་ལྷ་ལ་མཐོལ། དམ་ཅན་ཐ་ཚིག་ཅན་ལ་
ཚོགས་ཀྱིས་བཤགས། ཆངས་པ་ཚོགས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་སྤྱེལ་དུ་གསོལ། ཨྲྀ་དུབ་དུབ་གཤམ་ཡ་ནི་
སྤྱོད་དེ་ནས་བསྐྱབས་པ་ནི། ཨེ་མ་རྟོ། ཡེ་དག་བོན་ཉིད་གཞུང་ཡས་ཁང་། གཡུང་དུང་ཐིག་ལེ་འོད་
ཀྱི་གསས་མཁར་ནས། བདེ་གཤེགས་འདུས་པ་ཅ་བའི་ལྷ། ཀྲུན་བཟང་ཐུགས་རྫོང་བདག་ཉིད་
ཅན། བདག་གི་ཕུང་ཁམས་ཚོགས་སུ་སྤྱོད། དམིགས་མེད་དང་དུ་བཞེས་སུ་གསོལ། བདག་གི་
ཕུང་བོ་ལྷ་བོ་དང་། ཉོན་མོངས་དུག་ལྷ་བཅས་པ་འདི། བདེར་གཤེགས་རིགས་ལཱ་ལྷ་ལ་
འབྲུལ། ཡེ་ཤེས་ལྷ་ཡི་དབྱིངས་སུ་སྤྱོད། འབྲུང་དུག་ཕུང་ཁམས་གནས་དག་ནས། དག་ལྷ་རང་
སར་གྲོལ་བའི་དངོས་གྲུབ་སྤྱོད། བདག་གི་ཚོགས་བརྒྱད་འཁྲུལ་རྟོག་འདི། ཁྱི་ཁྱི་སྤྱེལ་བའི་ལྷ་ལ་
འབྲུལ། ཡུལ་ཤེས་དབྱེར་མེད་དང་དུ་སྤྱོད། ཚོགས་བརྒྱད་རང་སར་གྲོལ་བའི་དངོས་གྲུབ་སྤྱོད། །
ཨྲྀ་ཨྲྀ་དཀར་ས་ལེ་འོད་ཨྲྀ་ཡང་ཨྲྀ་འདུ། དེ་ནས་བསྐྱབས་པ་ནི། ཨེ་མ་རྟོ། གཤེན་ལྷ་ཡབ་ཡུམ་ཞལ་
བྱས་ཤིག ཉོན་མོངས་གཟུང་འཛིན་འཁྲུལ་རྟོག་བསྐྱབ། བདེ་གཤེགས་རིགས་ལཱ་ལྷ་ལྱས་

ཤིག་ཉེན་མོངས་དུག་ལྡེ་རྟེན་བཅས་བསྟུབ། བདེ་གཤེགས་སྟོང་གི་ཞལ་བྱས་ཤིག་ཉེན་མོངས་
བརྒྱུད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་བསྟུབ། རྟོགས་བརྩེ་སངས་རྒྱས་ཞལ་བྱས་ཤིག་ལོག་རྩ་ཐེག་བརྩ་ཞལ་དུ་
བསྟུབ། ཡེ་གཤེན་ཡབ་ཡུབ་ཞལ་བྱས་ཤིག་གཟུང་འཛིན་བག་ཆགས་ཞལ་དུ་བསྟུབ། འདུལ་
གཤེན་དུག་གི་ཞལ་བྱས་ཤིག་རྒྱ་དུག་འཁོར་བ་ཞལ་དུ་བསྟུབ། སྒོ་བ་ཡབ་ཡུམ་ཞལ་བྱས་ཤིག་།
ཉེན་མོངས་བདུད་བཞི་ཞལ་དུ་བསྟུབ། ཨ་ཨློ་རྩྱ། ཉིང་ཤོ་མང་ཐུན་ཏང་ར་འབྱུལ་ཨུ།

བརྩ་བ་སྐྱབས་སྟོང་ནི། ཨེ་མ་རྟོ། གཞལ་ཡས་རྩ་ཡི་ཕོ་བྲང་གི་ཁེང་ཁྲི་ཉི་ལྔ་བསྟུང་ཉིང་། རང་
བྱུང་ཐུགས་རྗེའི་ཀུན་ཏུ་བཟང་། ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་རྫོགས་པའི་སྐྱ། སྐྱ་མདོག་ཤེལ་དཀར་
དྲངས་པའི་མདོག་རྒྱན་དང་ཆ་ལྷགས་མཚན་དཔེ་ལྡན། དབུ་རྒྱན་དབུ་རྒྱན་སེ་མོ་དོ། ཕྱག་
གདུབ་ཞབས་གདུབ་ཐུན་པོ་རིས། སྐྱ་སྟོང་རྒྱ་དར་ན་བཟའ་ལ། མི་འཇུག་གཡུང་དུང་འོད་དུ་
གསལ། སྐྱ་སྒྲིབ་པ་ཉིའི་ཤམ་ཐབས་ལ། མཛེས་སྒྲུག་ནོར་བུ་བསྟུང་བརྒྱན། ཕྱག་གཉིས་མི་གཡོ་
མཉམ་པར་བཞག་ཐུགས་ཀར་ཤེལ་དཀར་གཡུང་དུང་འཁོར། འོད་ཟེར་འབུམ་ཐུག་དུ་མ་
འཕྲོ། སྐྱོ་བ་ཐུས་ཟེར་གྱིས་སྟོང་ཁམས་གང་། རྟོགས་བརྩེ་སངས་རྒྱས་དཔག་མེད་སྤྱལ། འཁོར་
བ་དོང་སྤྱུགས་ཐར་ལམ་བཀོད། འཁོར་དུ་རིགས་ལྡེ་ཡབ་ཡུམ་དང་། ཡེ་གཤེན་ཡེ་ལྷམ་སྒོ་བ་
བཅས། འདུལ་དུག་ཞི་ཁྲོ་དུ་མས་བསྐྱོར། བདེ་གཤེགས་ཅ་བའི་རྩ་ལ་ཕྱག་འཆལ་བསྟོད། དེ་
དང་གཉིས་མེད་ཤེས་རབ་ཡུམ། ཡུམ་ཆེན་ནམ་མཁའི་རྩ་མོ་ནི། སྐྱ་མདོག་དམར་གསལ་བྱི་
ཅུའི་མདོག་དབུ་སྐྱ་མཐིང་ལྡང་གཡས་སུ་འབྱུལ། སྐྱ་སྟོང་ཤེལ་དཀར་ན་བཟའ་ལ། མི་རྟོག་ཏེ་
ལོ་ག་ཤ་རིས། སྐྱ་སྒྲིབ་དར་དཀར་ཤམ་ཐབས་ལ། མི་རྟོག་བསྟུང་ཐོང་བས་བརྒྱན། གཡས་པས་
བདུད་ཅི་བུམ་པ་བསྐྱམས། གཡོན་པས་དབུལ་དཀར་མེ་ལོང་ཕྱར། ཐབས་ཤེས་གཉིས་མེད་
མཉམ་པར་སྦྱོར། བདེ་གཤེགས་འདུས་པའི་རྩ་ལ་ཕྱག་འཆལ་བསྟོད། ཞུམ་ཞུམ་དཀར་ས་ལེ་འོད་
ཨ་ཡང་ཨློ་འདུ། ཨེ་མ་རྟོ། མཁའ་དབྱིངས་ནམ་དག་བདེ་བའི་གཞལ་ཡས་ནས། ཁེང་གི་ཉི་ལྔ་
བསྟུང་གདན་ཉིང་ན། ཀུན་རྣལ་ཏུབ་པ་བདེ་གཤེགས་ཐུགས་ཀྱི་རྩ། ཤེལ་མདོག་དྲི་མེད་ལོངས་
སྟོང་རྫོགས་པའི་སྐྱ། དུས་གསུམ་མི་རྩལ་ཕྱག་ན་རྒྱལ་མཚན་བསྐྱམས། ནམ་མཁའི་རྩ་མོ་ཡུམ་
དང་གཉིས་མེད་ཐབས་དང་ལྡན། འཆི་མེད་བདུད་ཅི་བུམ་པ་ཡབ་ལ་བསྟུབས། འབྲུལ་མེད་དེ་
བཞིན་རིགས་ཀྱི་འཁོར་གྱིས་བསྐྱོར། བདེ་གཤེགས་ཐུགས་ཀྱི་རྩ་ལ་ཕྱག་འཆལ་བསྟོད། སྐྱོད་

བཅུ་གཅིག་པ་དངོས་གྲུབ་ཐང་བ་ནི། ཡུལ་ལྗོངས་ཀྱི། ཡུལ་དཀར་ས་ལེ་འོད་ཨ་ཡང་ལྗོངས་འདུ། བཅུ་ཙམ་
བཅུད་བཟང་ལ། ལྗོངས་ ཀུན་བཟང་བདེ་གཤེགས་སྤྱུགས་ཀྱི་འཛུལ། རང་བྱུང་འཛུལ་གྱི་མཆོད་པ་
འདི། རྟོག་པ་མེད་པའི་གྲོང་དུ་འབྱུང། ཁམས་དབྱིངས་དག་པའི་གྲོང་དུ་མཆོད་པར་བཞེས། །
དགོངས་པ་ཤུགས་ལས་འཆར་བའི་དངོས་གྲུབ་སྟོང་། ཀུན་བཟང་སྤྱུགས་སྤྱུགས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་
སྟོང་། འབྲུལ་སྤངས་ཅད་ནས་ཆོད་པའི་དངོས་གྲུབ་སྟོང་། སྤངས་བ་ཞིང་ཁམས་རྫོགས་པའི་དངོས་
གྲུབ་སྟོང་། ཁེམས་ལ་རང་དབང་ཐོབ་པའི་དངོས་གྲུབ་སྟོང་། བདུད་མ་དབྱིངས་སུ་གྲོལ་བའི་
དངོས་གྲུབ་སྟོང་། རྣམ་གཞི་ན་བར་ཆོད་ཞི་བའི་དངོས་གྲུབ་སྟོང་། ཆོ་བསྙེད་དབང་ཐང་རྒྱས་
པའི་དངོས་གྲུབ་སྟོང་། འགོ་བ་དབང་དུ་འདུས་པའི་དངོས་གྲུབ་སྟོང་། སྤངས་ཐིང་ཐིང་གིས་
གཞོན་པའི་དངོས་གྲུབ་སྟོང་། དགོས་འདོད་སྤྱོད་གིས་གྲུབ་པའི་དངོས་གྲུབ་སྟོང་། ཡུལ་ལྗོངས་རྩ་
རྩ་རྩ་སྤྱི་འདུ།

བཅུ་གཅིག་པ་བཀའ་སྤྱད་བསྐྱེད་ཞིང་གཏོར་མ་དབྱུང་བ་ལ། དང་པོ་རྒྱལ་སྟོན་གཉིས་བསྐྱེད་ཏེ་འདི་རྒྱུ་དོ།
ཀྱི། སྟན་བཅུད་བཀའ་སྤྱད་བྱེད་པར་དམ་བཅའ་པའི། བདེ་གཤེགས་རྣམས་ཀྱི་བཀའ་ཉན་
མཐུ་ཅལ་ཅན། བཅུན་རྗེ་རྒྱལ་བོ་མེར་རྩི་པང་སང། བྱེད་ནི་ལྷ་སྟོན་ཐེ་བཅུད་ཀུན་གྱི་རྒྱལ་
བོ་སྟེ། སྐྱུ་ཡི་ཆ་ལྷགས་རྩུ་འཕྲུལ་སྤྱོད་ཆོགས་སྟོན། འཛིག་རྟེན་ཁམས་ལ་མངའ་མཛད་རྩུ་འཕྲུལ་
ཐུན། རྒྱལ་བོ་ཆེན་པོ་ཐེ་ཐེ་སྟེ། ཉི་པང་སང་དང་ཐེ་པང་སང། གཞུང་པང་སང་དང་སྐར་པང་
སང། རྣམ་མཁའ་རྒྱལ་བོ་ཡ་ཙེ་རྒྱལ་བོ་དང་། རྒྱལ་བོ་ཆེན་པོ་གཙུག་ཤུང་ཅན། རྒྱལ་བོ་ཉི་
པང་འཁོར་བཅས་ལ། བདེ་གཤེགས་སྤྱོད་མའི་བྱིན་རྒྱུས་དང་། སྐྱེད་གཤེན་བདག་གི་ཏིང་
འཛིན་དང་། བདེན་པའི་སྟོབས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱུས་ཀྱིས། བཀའ་ཡི་གཏོར་མ་འདི་བཞེས་ལ། །
གཡུང་དྲུང་བོན་གྱི་བཟུན་པ་སྤངས། སྐྱེད་གཤེན་བདག་གི་སྤོང་གོགས་ཀྱིས། འདྲ་ལྷུང་སྟོང་
རྒྱུང་མཐུ་ཆེན་དང་། སྤྱོད་ཆེན་པ་ཡབ་སྐུ་དང་། ལྷ་རྩལ་སྤངས་བཞེར་ལོད་བོ་དང་། སྤྱོད་མ་
རིག་འཛིན་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་ཐུང་། རྩི་ལྷུང་ཁས་སྤངས་དམ་བཅའ་བཞེན། སྟན་བཅུད་བོན་གྱི་
བཀའ་སྤྱད་མཛོད། སྐྱེད་གཤེན་བདག་གི་བཟུན་པ་སྤངས། བར་ཆད་གདུག་རྩལ་མ་བྱེད་
ཅིང་། བཀའ་དང་དམ་ལ་མ་འདའ་ཅིག འདོད་ཡོན་གཏོར་མ་འདི་བཞེས་ལ། བྱེད་ཀྱི་སྤྱུགས་
དམ་བསྐྱེད་ནས་ཀྱང་། བྱེད་པའི་སེམས་དང་ཐུན་པར་མཛོད། སྟོན་གྱི་དམ་བཅས་ཚུལ་

བཞིན་དུ། བཟུན་པ་སྤང་བའི་ལས་མཛད་ཅིག། ཨ་ཨློ་རྩྱུ་ མེར་རྩ་ར་ཅ་སང་དོ་ཟད་མེན་ཏ་གྱ་
ལིང་ཏ་ཁ་ཁ་ཁྲི། ཟད་མེན་སྤངས་སོ་ཐེམ་ཐེམ་ཡེ་སྒ་དུ། གྲུ། གནམ་སྤན་གནམ་ཕྱི་གྲང་རྒྱལ་
ཡུམ། འཁོར་ནི་གངས་སྤན་གཡའ་སྤན་དང་། བྲག་སྤན་དང་ནི་སྤང་སྤན་དང་། མཚོ་སྤན་
རྒྱལ་མོ་ཁྱ་སྤན་རྒྱལ་མོ་དང་། རྟགས་སྤན་དང་ནི་མཚོ་སྤང་དོ་མ་སྤན་བཅུན་དང་། སྤྲ་སྤྲི་
རྒྱལ་མོ་གནམ་སྤན་ཡུམ། ཞང་ཞུང་བོན་གྱི་བཟུན་པ་སྤང་མཛད་མ། སྤན་བརྒྱད་བོན་གྱི་བཀའ་
སྤང་སྤན་གྱི་ཐེ་ཚོགས་ལ། བཤོས་བྱ་ཞལ་ཟས་ཞི་མར་དང་། འཁྲུ་གསུམ་མངར་གསུམ་ཕུད་
ཀྲིས་མཛད། མཁན་ཤུག་བ་ལུ་སྤོས་ཀྲིས་བསང་། བྱེད་ཀྱི་འདོད་བ་བསྐངས་ནས་ཀྱང་། རྩོན་
གྱི་དམ་བཅའ་ཚུལ་བཞིན་དུ། ཀལུང་དུང་བོན་གྱི་བཟུན་པ་སྤངས། སྤྲུབ་གཤེན་བདག་གི་སྤང་
གོགས་མཛད། འམ་ལ་མ་འདའ་བཅོལ་བའི་ཐིན་ལས་མཛད། བསྟོ་མ་མ་སང་སང་སིང་སིང་གྱ་
ལིང་ཏ་ཁ་ཁ་ཁྲི། དེ་ནས་གཏོར་མ་འབུལ། ཨློ། ཀུན་གཞི་སྤྱེ་མེད་གཏོར་གཞིང་དུ། ཞེས་བ་སོགས་ཀྲིས་
འབུལ་ལོ། །

བརྒྱ་གསུམ་སྤོན་ལམ་གདབ་ཅིང་རྒྱུགས་རིམ་ལ། དང་པོ་སྤོན་ལམ་གདབ་བ་ནི། ཨེ་མ་རྟོ། ཡེ་དག་
དབྱིངས་ཀྱི་གསལ་མཁར་ནས། བདེ་གཤེགས་ཀུན་བཟང་ཡབ་ཡུམ་དགོངས་སུ་གསོལ། བོན་
ཉིད་ངང་ལ་རོལ་བ་ཡི། སྤྲུ་གསུམ་ལྷ་ཚོགས་དགོངས་སུ་གསོལ། བདག་ཅག་གཤེན་རབ་མཆེད་
ལྷམ་ནམས། ཡེ་དག་ངི་མེད་བོན་ཉིད་དོན་རྟོགས་ནས། རྩ་བ་འདི་དང་མི་འབྲལ་འགྲོགས་
པར་ཤོག། བོན་ཉིད་སྤྱོད་བ་རང་གསལ་དོན་རྟོགས་ནས། སྒོ་མ་པ་འདི་དང་མི་འབྲལ་འགྲོགས་
པར་ཤོག། བོན་ཉིད་མ་བཅོས་རང་གོལ་དོན་རྟོགས་ནས། སྦྱོད་བ་འདི་དང་མི་འབྲལ་འགྲོགས་
པར་ཤོག། བོན་ཉིད་འཇུར་མེད་ངང་གནས་དོན་རྟོགས་ནས། འབྲས་བུ་འདི་དང་མི་འབྲལ་
འགྲོགས་པར་ཤོག། འམ་ཚོག་ཡེ་སྤང་ཆེན་པོའི་དོན་རྟོགས་ནས། འམ་ཚོག་འདི་དང་མི་འབྲལ་
འགྲོགས་པར་ཤོག། བརྗོད་མེད་བདེ་གསལ་མི་རྟོག་དོན་རྟོགས་ནས། ཉམས་སྦྱང་འདི་དང་མི་
འབྲལ་འགྲོགས་པར་ཤོག། བོན་ཉིད་རང་ཤར་བཅོལ་མེད་དོན་རྟོགས་ནས། ཀའ་དངས་ཆད་འདི་
དང་མི་འབྲལ་འགྲོགས་པར་ཤོག། རྩོལ་བྲལ་ཉག་གཅིག་ཐེག་ལེའི་དོན་རྟོགས་ནས། འཁོར་པ་
འདི་དང་མི་འབྲལ་འགྲོགས་པར་ཤོག། ཀའ་ཡང་སྤང་སྤང་མེད་པའི་དོན་རྟོགས་ནས། རྟོགས་
ཆད་འདི་དང་མི་འབྲལ་འགྲོགས་པར་ཤོག། བྱ་བརྒྱལ་མེད་པའི་རྒྱལ་བའི་དབྱིངས། ཀུན་བཟང་

སྒྲིང་དུ་མཉམ་གྱུར་ཅིག། ཁྲོ་ནས་རྒྱལ་མེ་ནི། གཞལ་ཡས་སྒྲ་ཆོགས་འོད་དུ་བྱུ་ནས་དཔའ་བོ་
 འབྲུ་ཐར་གྱུར། དེ་འོད་དུ་བྱུ་ནས་ཨུལ་ཐིམ། ཨུལ་དག་གི་ཐུགས་ཀར་ཐིམ་ནས་གསལ་སྒྲོང་
 དབྱེར་མེད་ངང་དུ་བཞག། ཨུལ་བཟ་ཤིས་སོགས་སྤྱི་ལྟར་བརྗོད་དོ། ཅེས་པ་འདི་ཉིད་ཉག་ཡུལ་དུ་སྤྱུལ་སྒྲ་ཆོ་
 དབང་འགྱུར་མེད་ཀྱིས་སྒྲན་བརྒྱད་སྟོར་པར་བཀོད་པའི་དུས་ན། ལྷ་བ་དོན་གྱི་ཐིན་ལས་ཆེན་མོ་ལས་བཟུས་ཞེས་
 པའི་ཞང་ཁུང་སྒྲན་བརྒྱད་ཀྱི་ཀུན་བཟང་དོན་གྱི་ཐིན་ལས་བསྐྱས་པ་དང་ཤེས་ནས་བྱ་རྒྱལ་བ་ལ་བརྒྱད་ཅེས་པ་ཞིག་
 འདུག་པ་དེ་རྒྱས་པར་བྱས་པ་ཡིན་ནམ་སྒྲམ་པ་ཞིག་འདུག་ཀྱང་ཉོག་པས། དེ་ལས་ཨ་མདོ་རྩ་ཡུལ་གྱི་མཆོག་སྤུལ་
 རྒྱལ་ཁྲིམས་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཆོན་སོགས་སྟོབ་མ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱུལ་ནས་ཅུང་ཟད་བསྐྱས་ཏེ་ཤར་རྒྱའི་བྱ་བྲལ་བཟ་
 ཤིས་རྒྱལ་མཆོན་གྱིས་ཆོག་ཁྲིགས་སུ་བསྐྱེད་པས་ཉེས་འགལ་མཆིས་ན་བརྒྱད་པའི་སྒྲ་མ་རྣམས་ལ་མཐོལ་ལོ་བཤགས།
 དགེ་མཆིས་གཡུང་དྲུང་བོན་བསྟན་ཕྱོགས་བཅུར་རྒྱས་ཤིང་སྤིང་མཐའི་བར་དུ་གནས་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་འགྲོ་དོན་
 རྒྱ་ཆེན་པོར་འགྲུབ་པའི་རྒྱར་གྱུར་ཅིག། དང་པོའི་ཡི་གེ་བ་ནི་བརྟན་པ་བཟོད་པའི་མིང་གིས་བགྲིས་པས་སེམས་ཅན་
 གྱི་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་འགྲུབ་པའི་རྒྱར་གྱུར་ཅིག། དགེའོ། ། བཟ་ཤིས་སོ། །

རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་ལྷ་ཁྱུང་གི་ཡེ་དབང་ཆེན་མོའི་
དབང་ཁྲིད་རིག་པ་སྤྱི་སྤྱུགས་བཞུགས།

དགོངས་རྒྱུད་ནམ་དགུ་ལྷགས་རྗེའི་ཡང་སྤུལ་བདག་ ཉི་ཤུ་ཅ་བཞི་འོད་གསལ་རྫོགས་པའི་གཤེན། བརྒྱུད་
པ་ནམ་ལྷའི་མདོ་འཛིན་གྱུར་སྤྲངས་ཆེ། དབྱེར་མེད་ཅ་བའི་སྒྲ་མ་ལ་ཕྱག་འཛམ། རྫོར་བཞི་ལ་སོགས་ལྷ་ཁྱུང་
སྤྱན་བརྒྱུད་གྱི། བོན་སྒོ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བཞུགས་པ་ཡི། འཇུག་སྒོའི་ཐོག་མར་ཡེ་དབང་ཆེན་པོ་ཡི། བསྐྱར་
ཐབས་དབང་ཁྲིད་རིག་པ་སྤྱི་སྤྱུགས་བཞུགས། དེ་ལ་གཉིས། དབང་བསྐྱར་བའི་ཆོག་ལ་འཇུག་པའི་གང་ཟག་གི་
མཚན་ཉིད། དབང་བསྐྱར་བའི་ཆོག་དངོས་སོ། དང་པོ་ལ་གཉིས། སྤྱན་བྱེད་སྒྲ་མའི་མཚན་ཉིད། བསྐྱར་བྱ་སྒོ་བ་
བྱའི་མཚན་ཉིད་དོ། དང་པོ་ནི། སྤྱི་ལྷ་ཁྱུང་སྤྱན་བརྒྱུད་གྱི་གྲུབ་ཐོབ་ནམས་ལྷ་བྱ་བ་བཅུ་དྲུག་དང་ལྷན་པ་
སྟེ། དེའང་སྟག་གཅིད་གྱི་གཤེད་མ་དང་འཕྲད་ཀྱང་མི་འཇིགས་པ། མཛེས་ཀྱའི་བྱ་མོ་བརྒྱ་དང་འཕྲད་ཀྱང་བསྐྱེའི་
བུའུ་པ། ཞེས་ཀྱའི་ཟས་དང་འཕྲད་ཀྱང་མི་ཆགས་པ། ས་བསད་པའི་དག་དང་འཕྲད་ཀྱང་ཞེ་མི་སྤང་བ། གཉེན་
པ་མ་བྱ་ཆ་དང་འཕྲད་ཀྱང་ཆགས་མི་སྤྱེ་བ། རྒྱ་ཐོར་སྤེད་ཏུ་སྤྱུག་པ་དང་འཕྲད་ཀྱང་འདྲོད་པ་མི་སྤྱེ་བ་དང་དྲུག་
དགོས་སོ། ར་ནའང་དག་གཉེན་ལ་ཆགས་སྤང་མེད་ཅིང་ཟས་ཐོར་ལ་ཞེན་པ་མེད་པ། གཏམ་སྤྱན་གྲགས་ལ་མི་
ཆགས་པ། ལྷ་དགོངས་ཉམས་སྤྱོད་དང་ལྷན་པ་དགོས་སོ། འདྲིའི་དབང་བསྐྱར་ཐབས་ལས། སྤོབ་དཔོན་མན་དག་
ཐབས་ལ་མཁས་པ། རིག་པ་ལ་རང་དབང་ཐོབ་པས་བསྐྱར། ཞེས་གསུངས་སོ། གཉིས་པ་སྤོབ་བྱའི་མཚན་ཉིད་ནི།
སྤྱན་མ་ལས། སྤྱི་ཤིར་གཏིང་ནས་འཇིགས་ཤིང་བྱང་ཆུབ་དོན་ཏུ་གཉེས། དང་པ་སྤྱོད་ལ་མེད་ཅིང་སྒྲ་མ་གཙུག་ཏུ་
བསྐྱར་བཞུགས། འཇིག་རྟེན་བྱ་བ་སྤངས་ནས་ཟབ་མོའི་དོན་ལ་འཇུག། གཏམ་དག་སྤོད་ཏུ་
བཟང་གིས་དེ་ལ་བསྐྱར་པར་བྱ། ཞེས་གསུངས། ཐ་ནའང་སྤོབ་བྱ་དེ་དག་པའི་ལས་སྤྱོད་གང་ལ་འཇུག་
ཀྱང་བཙོན་འགྲུས་དང་ལྷན་པ་དགོས་སོ། བསྐྱར་ཐབས་ཡིག་རྒྱས་ལས། སྤོབ་དཔོན་དབང་དང་ལྷན་པར་ལྷགས་རྗེ་
འཛེམ་པའོ། སྤོབ་མ་བཙོན་འགྲུས་ལྷན་པར་དང་པ་འཛེམ་པའོ། ཞེས་གསུངས་སོ། གཉིས་པ་དབང་བསྐྱར་བའི་

ཆོག་དངོས་ལ། མེ་རི་འབྲེལ་བའི་རྒྱུད་ལས། དབང་བསྐྱར་བའི་ཡོན་ཏན་ནི། ཕྱི་ནང་གསང་གསུམ་ཁོང་དུ་རྒྱུད་
 པའོ། ཁ་བསྐྱར་བའི་སྟོན་ནི་བོན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོ་འགག་པའོ། བསྐྱར་དུ་ཡོད་པ་ནི་གསེར་ལ་ནག་ཚུར་བསྐྱས་པ་
 དང་འདྲའོ། དབང་གི་རྒྱ་ནི་རང་གི་རིག་པའོ། དབང་གི་གཏན་ཆོག་ནི་མཚན་པའི་བཅའོ། ཅིའི་ཕྱིར་དབང་
 ཞེན། ཐམས་ཅད་ལ་དབང་བས་དབང་། གང་ལ་དབང་ན། ཕྱི་སྟོན་བཅུད། ནང་བོན་སྟོ། གསང་བ་རང་བྱུང་ཡེ་
 ཤེས་ལ་དབང་བས་དབང་། དབང་གི་ལས་ནི་དེ་ཁོ་ཉིད་དང་མི་འབྲལ་བའོ། རྒྱུན་ནི་བདག་གཞན་གཉིས་སོ། གཤེ་
 ནི་ཁྱེད་ཆེན་གཤོག་པ་བརྒྱུད་བའོ། རྟོན་ནི་གང་ལ་འང་ཐེ་ཆོམ་མི་ཟ་བའོ། ཞེས་དང་། དབང་གི་ཡིག་རྒྱུད་ལས།
 དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི་དབང་གི་གཞི། ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་དབང་གི་ལུས། སེམས་དཔའ་སུམ་བསྐྱེལ་དབང་གི་ལས། ཉིང་
 འཛིན་ནམ་གསུམ་དབང་གི་ལས། རྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་དབང་གི་རྟོགས། གང་གི་མཐའ་ལ་མ་རྒྱུད་ན་དབང་གི་
 ཅལ་ཐོན། ཀུན་ལ་ཐོགས་རྒྱགས་མེད་ན་དབང་གི་ཤེད་རྟོགས། ཐམས་ཅད་ལ་མཐའ་ན་དབང་གི་རྒྱ་རྟེད། འགྲོ་
 རོན་ཕྱིས་ན་དབང་གི་རོན་གྲུབ་པའོ། ཞེས་དང་། དབང་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་ནི། བསྐྱར་ཐབས་ལས། ཆགས་པའི་
 མདུད་པ་བཀྲོལ། བོན་དང་བོན་ཉིད་ཀྱི་གདར་ཤ་ཆོད། ཡིད་ཆེས་པའི་རོན་རྟེད། སྟོན་ཡོན་ཤན་འབྱེད། སེམས་ལ་
 བདེ་བ་འཆར། ཞེས་གསུངས་སོ། ག་ནི་དབང་བསྐྱར་བའི་རྒྱུ་ནི། སྟོན་ལ་དཔོན་སྟོབ་གཉིས་ཀས་མེ་རི་འབྲེལ་བའམ།
 མེ་རི་ཀྱུད་ཕྱར་མ། སྤྱི་སྤངས་ཞི་ཁོའི་དབང་ཐོབ་ཟེན་པ་ཞིག་དགོས་པ་འདྲིའི་དབང་ཆོག་ལས་གསུངས་སོ། གེ་ནས་
 འདྲིའི་དབང་བསྐྱར་བའི་ཐབས་ལ་གསུམ་སྟེ། སྟོན་འགྲོ་སྟོན་ཐོན། དངོས་གཞི་ཕྱིན་ལས། རྩིས་བྱ་དབང་བསྐྱར་བ་དངོས་
 སོ། རྟོན་ཐོན་ནི། འདྲིའི་དབང་གཞུང་ལས། སྟོན་འགྲོ་ལ་རོན་དགྲ་སྟེ། ལུས་བྱ་ལ་སྟོར་འཇུག་པ་དང་། མཚམས་
 བཅད་ཅིང་གསོལ་བ་གདབ་པ་དང་། ལུག་འཆལ་ཞིང་བཤགས་པ་དབུལ་བ་དང་། སྟོན་དབྱེ་ཞིང་སྤྱབས་སེམས་
 བཤགས་པ་དང་། དབང་ཡོན་ཕུལ་ཞིང་ལྷ་རོན་གསོལ་བ་དང་། དམ་ཆོག་བཤད་ཅིང་སྟོན་པ་དཔོག་འབོག་པ་
 དང་། དམ་རྒྱུད་ཅིང་ཕྱིར་མི་སྟོན་པ་དམ་འཆའ་བ་དང་། མེ་རྟོག་འཕང་ཞིང་ལས་འཕྲོ་བརྟག་པ་དང་། ལྷ་རོ་
 སྤྱད་ཅིང་སྟོང་པོ་སྟོན་པ་དང་དགྲའོ། ཞེས་གསུངས་སོ་སོ་བཀྲོལ་ན་དགྲ་གཉིས་བཅོ་བརྒྱད་ཡོད་པས། དེ་དག་བོན་
 སྟོན་གཞན་དང་གོ་རིམ་བསྐྱར་ནས་འབྲུགས་པ་བསྐྱེད་ན་འཇུག་པ་བདེ་ཕྱིར་མི་འགལ་ལམ་སྟམ་སྟེ། འདི་ལྟར་དང་པོ་
 སྟོར་འཇུག་པ་ལ་སྟོན་པ་དང་སྟོན་བྱའི་བར་ཡོལ་བས་བཅད་ལ། སྟོན་མས་ཡོལ་བའི་ཕྱི་ནས་ལྷ་བ་ཕུལ་བ་ནི། བོན་
 ཉིད་ལུང་སྟོན་དཔོན་གསས་སྟོན་མ་ལགས། བོན་ཉིད་ཡེ་དག་རོན་གྱི་དགོངས་པའི་དབང་ལྷུང་
 ཕྱིར། རང་བཞིན་དཀྱིལ་འཁོར་སྟོན་འདྲིའི་འཇུག་པར་བཅུ། སྟོན་མའི་ཕྱགས་རྩིས་བཟུང་དུ་གསོལ།
 ཞེས་ལུས་ལ་ཕྱག་འཆལ། སྟོན་མས་ལན་འདི་རྒྱུད་བརྟེན། ཨེ་མ་ཏྲོ། ལས་དང་སྐལ་བ་ཕྲན་པ་ཁྱེད། །

གསལ་མཁར་ཕྱི་ནང་ཞི་ཁྲོའི་དབང་ཐོབ་ནས། ཡེ་དག་དོན་གྱི་དགོངས་པའི་དབང་བཞི་ལུ་བ་
ན། །བྱ་ཁྲོད་ཐུགས་རྗེས་བཟུང་བར་བྱའོ། ལས་འཕྲོ་མེད་ན་ཕྱིར་དེངས་ཤིག ལས་འཕྲོ་ཡོད་
ན་དངོས་གྲུབ་སྦྱིན། ཞེས་བཅོད། ཡང་ལུ་བ་ནི། བོན་ཉིད་དགོངས་པ་སྟོན་མཛད་དཔོན་གསལ་སྒྲ་
མ་ལགས། །བདག་ཅག་ཆེ་རབས་གོང་ནས་སྐྱངས་པའི་ལས་འཕྲོ་སང། །བོན་ཉིད་གསལ་མཁར་
ཕྱི་ནང་དབང་དང་གནང་བ་ཐོབ། །དུས་འདིར་སྟོན་ལམ་འཕྲོད་ཡོད་ཅིང་། །ཁྱོད་ཀྱི་རྗེས་སུ་
འབྱུག་ལགས་པས། །སྒྲ་མའི་ཐུགས་རྗེས་བཟུང་དུ་གསོལ། ལན་ནི་སྒྲ་མས། ཨེ་མ་ཏྲོ། བྱ་ཁྲོད་དེ་
ལྟར་ལས་སང་འཕྲོ་ཡོད་ཅིང་། །གསལ་མཁར་ཕྱི་ནང་དབང་ཐོབ་ནས། །དཔོན་གསལ་སྒྲ་མའི་རྗེས་
སུ་འབྱུག་པ་ན། ཡེ་རྗེས་བོན་ཉིད་རིག་པའི་དབང་འདི་སྦྱིན་པར་བྱའོ། །ཞེས་བཅོད་དོ། །གཉིས་
པ་ཁྱེད་བཞི་སྒྲ་མས། རྣམ་རྟོག་རང་གོལ་ཀུན་ཏུ་བཟང་། །བདེ་གཤེགས་ཞི་ཁྲོའི་སྙེ་ཚོགས་ཀྱི། །
ཐུགས་རྗེའི་བྱིན་རྒྱལ་ཆུ་རྒྱན་འབེབས། །སྐལ་ལྷན་བུ་ལ་ཁྱེད་གསོལ་བས། །མ་རིག་དུག་ལཱི་
ཐིག་སྦྱིབ་དག་གྱུར་ཅིག །བཅོད་ཅིང་ལས་བུམ་ནས་ཁྱེད་བྱའོ། །

གསུམ་པ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་ལ། །སྒྲ་མས། འོ་བྱ་ཁྲོད་ལམ་ལ་འབྱུག་སྟོའི་ཐོག་མ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་
ཡིན་པས། ཕྱི་མདོ་ལུགས་ཀྱི་སྐྱབས་ལུ་སྒྲ་མ་སངས་རྒྱས་བོན་དང་གཤེན་རབ་བཞི། རང་
གསང་ཐུགས་ཀྱི་ལུགས་ཀྱི་སྒྲ་མ་ཡི་དམ་མཁའ་འགོ་གསུམ། གསང་བ་ཡེ་གཤེན་པའི་ལུགས་ཀྱི་
རྩ་དང་རྒྱུད་དང་ཐིག་ལེ་གསུམ་ལ་གཙོ་བོར་བྱེད་ནས་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་ཡིན་ལ། འདི་ཡང་གསང་
རྗེས་པ་ཆེན་པོའི་ལུགས་ལ་དེ་དག་ལའང་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་ཡིན་ཏེ། གཙོ་བོ་ལྷན་སྦྱས་དྲི་མེད་
བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་དགོས་པ་ན། མདུན་གྱི་ནམ་མཁའ་སངས་སྐྱེད་ཏེ་འབྱུག་ཁྱེད་
གི་ཁྲིར་ཉི་ཟླ་པད་མའི་གདན་ལ་རྩ་བའི་སྒྲ་མ་ལ་སྐྱབས་གནས་གཡུང་དྲུང་གནས་བཞིའི་སྙེ་ཚོགས་
ཀྱིས་བསྐྱོར་བར་གསལ་གདབ་ལ། གསོལ་འདེབས་ལྟར། གཤེན་རབ་སྒྲ་མ་མཆོད་དོ། །གཞན་ཡང་
སྐྱབས་འགོའི་བསྐྱབ་བྱ་རྒྱས་པ་འཆད་དེ། བཞི་བ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི། འདིའི་དབང་གི་བསྐྱར་ཐབས་ལས་
ཀྱང་། བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ལ། ཚད་མེད་བཞི་སྟོན་དུ་གཞུག་པས། སྤང་རྗེས་ལུ་ཉམ་
ཐག་པ་མཐོང་བས། དེ་ལ་བྱམས་པས་ཕན་འདོགས་པར་འདོད་ཅིང་། དེས་དེ་སྦྱུག་བཟུལ་དང་
བུལ་ནས་དགའ་བ་ཚད་མེད་པ་དང་ལྡན། བཏང་སྟོམས་རྒྱུད་ལ་སྦྱིས་པས་བདག་གཞན་མཉམ་
པ་འོང་། དེས་འགོ་བ་སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་ཕན་བཏགས་པས། ཁམས་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་ལ་མ་

ཕྱག་མཆན་སྒྲོན་གསལ་ལྟེ་མིག་གིས། གཞུང་ལས་ཕྱོགས་བཞིའི་སྒྲོ་བྱས་ལ། ཡི་དམ་ལྷ་ལས་སྒྲོན་
 དུ་གསོལ། ཨ་རྩེ་རྩེ་ལྷ་དེ་སྒྲོ་བྱ། ཞེས་བཅོད་དོ། ཡང་ལྷ་མས། མ་རིག་ལིང་ཐོག་སྒྲོན་པ་ཡིས། །
 རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་མི་གསལ་བས། བོན་ཉིད་ཡེ་རྩོགས་གསལ་མཁར་དོན་མ་མཐོང་། ཡེ་ཤེས་
 གསལ་བའི་སྒྲོན་མ་ཡིས། མ་རིག་ལིང་ཐོག་བསལ་ནས་ཀྱང་། རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་སྒྲོ་བྱས་ནས། །
 བོན་ཉིད་རང་གོལ་གསལ་མཁར་བསྒྲན་པར་བྱ། ཡེ་གནས་རྩོགས་ཆེན་དཀྱིལ་འཁོར་འདི་ལ་སྒྲོས། །
 ཨ་ས་ལེ་སང་དེ་ཤག་སལ། ཞེས་བཅོད་ལ་གཙགས་བུས་མིག་དར་བྱེད། བཅུ་གཅིག་པ་བྱེད་དོན་གསོལ་བ་ནི།
 སྒྲོ་བྱས། མན་དག་དགོངས་པའི་ལུང་སྒྲོན་དཔོན་གསལ་སྒྲོ་མ་ལགས། ཉིད་ཀྱིས་རི་ལྷ་ར་
 གསུངས་བཞིན་དུ། དེ་བཞིན་དམ་ཆོག་བདག་གིས་སྒྲོ་བ་པར་བསྐྱུང་། བོན་ཉིད་རང་བཞིན་
 གསལ་མཁར་ཆེན་པོ་ཡི། དཀྱིལ་འཁོར་དག་ཏུ་བདག་ནི་འབྱུག་ཏུ་གསོལ། ཞེས་ཀྱེད། ལྷ་མས་
 ལན་ནི། བྱེད་ལས་དང་སྒྲོན་ལས་འཕྲོ་ཡོད་ཅིང་། དམ་ཆོག་རྩོགས་སྒྲོ་བ་པར་བྱ། བོན་ཉིད་ཡེ་
 རྩོགས་རང་བཞིན་སྒྲོན་གྲུབ་ཀྱིས། གསལ་མཁར་སྒྲོ་འདི་དབྱེ་བར་བྱ། གཡུང་རྒྱུང་ཐར་ལམ་འདི་
 ལ་ཞུགས་ལ་ཤོག ཨ་ཤག་ས་ལེ་ལྷ་དེ་སྒྲོ་བྱ། བཅུ་གཅིག་པ་དམ་ཆོག་བཤད་པ་ནི། ལྷ་མས། འོ་བྱེད་
 ཡེ་རྩོགས་བོན་ཉིད་དམ་ཆོག་སྒྲོ་བ་པར་བསྐྱུངས། ལྷ་མ་ཡི་དམ་མ་བཅེད་ཏྱག་ཏུ་བསྒྲོས། མཆེད་
 གོགས་དམ་ཆོག་ཅན་ལ་བརྟམས་མི་བྱ། འཕྲོ་བ་ཀྱན་ལ་བྱམས་དང་སྒྲིང་རྩེ་བསྐྱེད། འཁོར་འདས་
 མི་བྱེད་བོན་ཉིད་ལྷ་བའི་རྒྱ་ཡིས་ཐོབ། ལྷ་མ་ཏྱག་བོན་ཉིད་རིག་པའི་དང་དུ་བསྐྱུང་བར་གྱིས། ཏུ་
 མ་རོ་གཅིག་དོན་ལ་ཉམས་སྒྲོ་ལོངས། ཐིག་ལེ་ཉམས་གཅིག་དང་དུ་ཞོག ལྷ་དང་བའི་ཡུལ་གསུམ་
 ཤེས་པར་གྱིས། དེ་ནི་ཡེ་རྩོགས་བོན་ཉིད་ལྷ་བའི་དམ་ཆོག་ཡིན། ཞེས་བཅོད་དོ། །

བཅུ་གསུམ་དམ་ཆུ་ལྷུང་བ་ནི། ཨ་ཨྲྀ་རྒྱུ། ར་ས་ཡ་ན་བདུད་ཅིའི་མཆོག་ འའི་ནི་དམ་ཆོག་
 དབང་གི་ཆུ། དམ་ལ་གནས་ཕྱིར་བཏུང་བར་གྱིས། དམ་ཆོག་བསྐྱུང་ན་དངོས་གྲུབ་ཐོབ། དམ་
 ལས་འདས་ན་དངོས་གྲུབ་ཡལ་ནས་དཔྱལ་བར་ལྷུང་། དེ་ཕྱིར་དམ་ཆོག་སྒྲོ་བ་པར་བསྐྱུངས། ལྷ་
 མ་ཡ་ཨ་ལྷན། ཞེས་སྒྲོ་བ་ལ་བདུད་ཅི་ལྷུང་དོ། བཅུ་བཞི་བ་སྒྲོ་བ་དཔོག་པ་ནི། སྒྲོ་བ་ཕྱི་ནང་གསང་
 གསུམ་གྱི་དམ་ཆོག་ལས་མི་འདའ་བ་བསྐྱུང་བའི་དམ་བཅའ་དབུལ་ལོ། བཅོ་ལྷ་བ་མི་སྒྲོག་པའི་དམ་བཅའ་ནི།
 རྩོགས་ཆེན་གྱི་དོན་འདི་དུས་རྒྱན་དུ་བསྒྲོ་བའི་དམ་བཅའ་དབུལ་ལ་སྒྲོ་བ་བྱས། རར་ཀན་[ཏན]བཅོད་དུ་བཅུག་
 གོ། བཅུ་དྲུག་མེ་ཏྱག་དབུལ་བ་ནི། སྒྲོ་བ་བྱས། དཔོན་གསལ་སྒྲོ་མ་དགོངས་སྒྲོ་གསོལ། བདག་གི་རིག་

པའི་མེ་ཏྲག་སྤེང་བ་འདི། །ཀུན་བཟང་བདེ་གཤེགས་རྣམས་ལ་ཕྱལ་བ་ཡིས། །ཀུན་བཟང་བདེ་
གཤེགས་སྤྲུལ་མའི་དགོངས་པ་ཡིས། །བོན་ཉིད་ཡེ་དག་དོན་དང་འཕྲད་པར་སྒྲོན། །རང་བྱུང་རིག་
པའི་ཡེ་ཤེས་གསལ་གྱུར་ཅིག། བཅོམ་བཟོད་ལ། དགྲུལ་འཁོར་ནང་དུ་མེ་ཏྲག་དོར་[གཏོར]ལ་ལས་འཕྲོ་བརྟག་
སྟེ། དགྲུལ་འཁོར་གྱི་ཕྱོགས་བཞི་དབུས་དང་ལྔ་ལ། གང་བབ་བརྟགས་པས། ཤར་ནས་རིམ་པ་ལྟར་རིགས་ལྔའི་ཁོང་
དུ་ལྷ་ལྔ་འཐོབ་ཅིང་ལས་ལྔ་ལ་དབང་བཤོ། །བརྟུ་བདུན་པ་ལྷ་ངོ་སྤྲད་པ་ནི། མར་མེ་དང་མེ་ལོང་ཤེལ་དཀར་བརྟན་
ལ། དགྲུལ་འཁོར་ལྟར་གནས་སྤྲོད་སྤྲད་དེ། འོ་གསལ་མཁར་འདི་ནི་བོན་ཉིད་འདུས་པ་ཡེ་རྫོགས་རང་
གནས་དོན་གྱི་གསལ་མཁར་ཞེས་བྱ་བ། འཕྲོ་འགྱུར་དང་འཇིག་བྲལ་མེད་པའི་གསལ་མཁར་ཡིན།
ཡེ་གནས་རང་བྱུང་བའི་དགྲུལ་འཁོར་ཞེས་གྲང་བྱ། དགྲུལ་འཁོར་འདི་ནི་ཡེ་ནས་རང་ལ་རང་
བྱུང་དུ་གནས་པའོ། །གསལ་མཁར་ཆེན་པོའི་དགྲུལ་འཁོར་འདིའི་ནང་ན། སྐྱ་གསུམ་རྣམ་དག་
ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་ཏེ། ཕྱི་ལྷར་ཕྱང་བོ་ལྔ། རྣམ་རྟོག་རང་གྲོལ་གསལ་ཆེན་
རིགས་ལྔ། རྣང་ལྷར་དུག་ལྔ་རང་སངས། བདེ་གཤེགས་རྒྱལ་བ་རིགས་ལྔ་སྐྱ་ལྔ་ཡེ་ཤེས་ལྔའི་རང་
བཞིན་ཡིན་ལོ། །གསང་བ་ལྟར་ན། སེམས་ཉིད་རང་ཤར་ཀུན་གཞི་ཡེ་བྱུང་ཆེན་པོ། རིག་པ་
གསལ་ལ་མ་འགགས་པའོ། །ཡང་གསང་ལྟར་ན། ཉོན་མོངས་འབྲུལ་བ་རང་གྲོལ་ཡེ་ཤེས་རྒྱས་པ།
གཙོ་མཚན་ཁྲོ་རྒྱལ་མཁར་འགྱིང་ཡུལ་ཡུམ། ཁྲོ་ཆེན་རིགས་ལྔ་ཡུལ་ཡུམ་བརྟུའོ། །གསལ་མཁར་
གྱི་ལྷ་ཐམས་ཅད་གྲང་དེའི་ངང་དུ་འདུས་པ་ཡིན་ལོ། །མེ་རི་གྲང་ཕྱར་ལ་སོགས་ལོག་ལྷ་འདུས་
བའི་ལྷ་ཆོགས་རྣམས་གྲང་། དེའི་ངང་ལས་གྲུས་པ་ཡིན། དེ་རྣམས་དཔོན་གསལ་སྤྲུལ་མ་ལ་འདུས་
པ་ཡིན་ལོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཁྲོད་རང་གི་བྱུགས་ཀྱི་དགྲུལ་དང་། རྩ་ཡི་གནས་འཁོར་དང་། གྲང་པ་
དུང་ཁྲུང་ནང་ན་དེ་ལྟར་བཞུགས་པ་ཡིན་པས་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག། འཇིག་བྲལ་མེད་པའི་ནང་དུ་
སེམས་མ་བཅོས་པར་ཞོག་ལ་སྟོས་ཤིག། ཅས་སྤྲོད་སྤྲད་དོ། །

བཙོ་བརྟུང་བ་གསང་མཚན་གདག་པ་ནི། འདིའི་སྐབས་སུ་ཐེག་པ་འོག་མ་བ་དང་། གསལ་
མཁར་ཞི་ཁྲོའི་གསང་མཚན་བཏགས་པ་དང་། མཚན་བཅས་ཀྱི་ལྷ་ངོ་བཟུན་པ་མི་སྟོན་ཏེ། རྩོན་
དུ་སོང་བས་ཆོག་འདིའི་དོན་ནི་འདི་ལྟར་ཏེ། གསལ་མཁར་གསང་མཚན་ནི། བོན་ཉིད་ཡེ་རྫོགས་
ཆེན་པོའི་གསལ་མཁར། ཞེས་བྱའོ། །འཇིག་བྲལ་མེད་པ་ཞིག་ཡིན། ཡེ་ནས་སྐྱེན་འབྱུང་རང་
གནས་ཀྱི་དགྲུལ་འཁོར་རང་ལ་ཤར་ཞེས་གྲང་བྱ། དེའི་ནང་ན་བཞུགས་པའི་ལྷ་ནི། འདས་མ་

འོང་ད་ལྷ་གསུམ་གྱི་བདེར་གཤེགས་འདུས་པ། ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་སྐྱེ་འགག་མེད་པའི་ངོ་བོར་
བཞུགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་གསང་མཚན་ནི། ཡེ་ནས་ཡེ་གནས་རང་བྱུང་ཆུལ། ཞེས་བྱའོ། །འདི་རང་
ལ་བཞུགས་པ་ངོ་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག དེ་ལ་ལྷོས་ཤིག དེ་ཉིད་བསྐྱེད་ཞིག དེའི་སྤྲོད་བོ་ནི། རང་
བྱུང་རང་སྐྱེ་རང་གྲོལ་རང་བསྐྱུགས་སུ་སྒྲོས་ཤིག ཡུལ་ལྷོ་རྒྱ། ཡུལ་དཀར་ས་ལེ་འོད་ཨ་ཡང་ལྷོ་
འདུལ་ དེའི་གསང་མཚན་ནི། ཡེ་རྩོགས་བོན་ཉིད་དོན་ལ་གནས་བྱའི་ཕྱིར། གསང་མཚན་དོན་ལྡན་
གདགས་པར་བྱའོ། །སྒྲ་མའི་ཕྱགས་རྗེས་བཟུང་ནས་ཀྱང་། རང་རིག་ཡེ་ཤེས་དོན་རྟོགས་ཤིང་། །
ཀུན་བཟང་སྐྱེ་དང་མི་འབྲལ་ཤོག །བརྗོད་ལ་གསང་མཚན་འབོད་དོ། །རང་བྱུང་ཡེ་ནས་སྐྱེ་གསུམ་
དོན་ལྡན་ཆུལ། ཞེས་གདགས་སོ། གཉིས་པ་དངོས་གཞི་ཕྱིན་ལས་ནི། ཀུན་བཟང་དོན་གྱི་ཕྱིན་ལས་ཆོག་ཞིགས་
ངེས་པའི་ཐིག་ལེ་ལྷར་མཚོད་ཆོགས་རྒྱས་པར་དབུལ་ལོ། །དེའང་ཆོ་རྒྱལ་གྱི་དོན་ཕྱིན་དང་བྱུང་ཕྱིར་གཉིས་སྤྲུང་ལ་
མཚོད་ཆོགས་དབུལ་སྒྲན་བརྒྱད་སྒྲ་མ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱག་ལེན་ཡིན་གསུངས་སོ། །འོན་ཀྱང་དབང་གི་ཡིག་རྒྱུང་ལས། ཞི་
ཁྲོ་རིག་འཛིན་གྱི་ཕྱིན་ལས་གང་མོས་གཅིག་ལ། དབང་གི་གཞི་བྱས་ལ་དབང་བསྐྱར། ཞེས་གསུངས་པས་གང་མོས་
མཛད། །

གསུམ་པ་རྗེས་བྱ་དབང་བསྐྱར་བ་དངོས་ལ་གསུམ། རྩོན་དུ་འགོ་བ་དང་། དངོས་གཞི་དབང་བསྐྱར་བ།
རྗེས་གྱི་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། མཚན་མས་བཅད་པ་དང་། ལུས་བྱ་བ་དང་། ལམ་སྒོ་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་མཚན་མས་
བཅད་པ་ནི། བདག་ཉིད་ཡི་དམ་དུ་གསལ་བའི་ཕྱགས་ལས་འོད་ཟེར་གནས་ལྷགས་ལྷན་མ་མགར་
གྱི་ཆ་ཆ་ལྷ་བྱ་གངས་མེད་པ་འཕྲོས་པས། ཕྱི་ནང་གསང་བའི་བར་ཚོད་ཐམས་ཅད་བྱ་སྒྲོ་མེ་
ཡི་བཅོམ་པ་བཞིན་དུ་བསྐྱུག་པར་བསམ་ལ། བསྐྱོད་ཅི་ཡེ་གཤེན་གསང་བ་སྟེ། སྐྱེས་བརྗོད་དོ།
གཉིས་པ་ལུས་བྱ་བ་ནི། ལུས་པའི་ནང་ན་ཀུན་བཟང་དང་རིགས་ལྷའི་ཕྱགས་ཀ་ནས། ཡེ་ཤེས་གྱི་ཆ་
བོ་དཀར་ལ་དྲུངས་པ་བྱུང་ནས། སྒྲོ་བ་བྱའི་ཆངས་བྱག་ཏུ་ཐིམ་པས། བག་སྐྱིབ་ཐམས་ཅད་དག་
སྟེ་ཤེལ་དཀར་ཕྱིས་པ་ལྷར་བསམ་ལ། རྣམ་རྟོག་རང་གྲོལ་ཀུན་ཏུ་བཟང་། སྐྱེས་གོང་ལྷར་ལོ། །
གསུམ་པ་ལམ་སྒོ་དབྱེ་བ་ནི། སྐྱབས་འགོ། སེམས་བསྐྱེད། བཤགས་པ། མཚུལ་རྣམས་གོང་ལྷར་རྒྱས་བསྐྱུས་གང་
ཚོགས་བྱའོ། གཉིས་པ་ལ་བཞི། སྒོ་དབྱེ་བ་དང་། ཕྱིན་དབབ་པ་དང་། དངོས་གྲུབ་ལྷ་བ་དང་། དབང་བསྐྱར་བ་
དངོས་སོ། །དང་པོ་སྒོ་དབྱེ་བ་ནི། གཞུལ་ཡས་སྒྲོགས་བཞི་ནས་སྒོ་མ་བཞིས་སྒོ་བྱས་པས། ཡེ་ཤེས་གྱི་ལྷ་
ཆོགས་འོད་སྐྱེ་གསལ་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་མཁྱེན་བརྗོད་ལྷུས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་དུ་སྐྱིན་དབུང་

གཏིབ་པ་ལྟར་བཀྲགས་པའི་ཞལ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བར་བསམ་ལ། གཞལ་ཡས་ཕྱགས་བཞི་
 སྒོ་འབྱེད་མ། སྐུ་མཁའ་ལྟར་བཞུགས་དོ། གཉིས་པ་ཕྱིན་དབབ་པ་ནི། ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་མན་ཆད་ནས་ཅ་
 བའི་ཐ་མ་ཡན་ཆད་སྐྱེས་བཟུང་གི་ཐ་མ་ནུས་སུ་ཏིག་དར་སྐྱེད་ལ་བཟུས་པ་བཞིན་དུ། འོད་གྱི་
 སྐུ་ཅ་སྤྱིན་སྤངས་[དཔུང་]གཏིབ་པ་བཞིན་དུ་བྱོན་པར་བསམ། སྐུ་གསུང་ཐུགས་ལས་འོད་ཟེར་
 འཕྱོས་ནས། དཔོན་སྒོ་བ་གཉིས་ཀ་ལ་ཐེམ་པས། མཆོག་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པར་བསམ་
 ལ། ཨ་ཨློ་རྒྱུ། ཨློ་ཨ་དཀར་ས་ལེ་འོད་ཨ་ཡི་ཨློ་འདུ། ཆོག་བཤད་ནི། ཨེ་མ་ཏྲ། མི་གཡོ་བདེ་བ་
 ཆེན་པོའི་ཞིང་ཁམས་སུ། སྤྲུལ་གསུམ་མི་ཐུབ་ཐུགས་རྗེའི་བདག་ཉིད་ཅན། གསོལ་འདེབས་ལྟར།
 བཟུང་སྤྲུལ་ལ་བཟུར་བྱ་སྟེ། སྤྲུལ་བ་དགོངས་ཆུང་དགུ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། ཏ་བྱ་ཏི་ཅའི་གསོལ་འདེབས་
 མཐའ་ནས། བདག་སོགས་འགྲོ་ལ་དབང་བསྐྱར་བྱིན་གྱིས་རྒྱུ་བས། བྱི་ནང་གསང་བའི་བར་གཅོད་
 ཞི་བ་དང་། མ་རིག་འཁྲུལ་བའི་བདག་འཛིན་གྲོལ་ནས་ཀྱང་། རང་རིག་མངོན་གྱུར་ལྟ་སྟོང་
 མཐར་བྱིན་ནས། ཡེ་སྟོང་ཅ་བལ་སྒོ་འདས་ཆེན་པོའི་དོན། ཏ་ལྟ་ཉིད་དུ་བདག་ལ་སྦྱལ་ཏུ་
 གསོལ། ཡན་ཆད་ཀུན་ལ་རིགས་འགྲེམས་པར་བྱའོ། འགྲོ་འདུལ་གཤེན་པོ་ལྷ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །
 བདག་སོགས་འགྲོ་ལ་དབང་བསྐྱར་བྱིན་གྱིས་རྒྱུ་བས། མཉམ་མེད་སེམས་དཔའ་དུག་ལ་གསོལ་བ་
 འདེབས། བདག་སོགས་དབང་བསྐྱར་བྱིན་གྱིས་རྒྱུ་བས། ཐུབ་ཐོབ་རིག་འཛིན་དགུ་ལ་གསོལ་བ་
 འདེབས། བདག་སོགས་འགྲོ་ལ་དབང་བསྐྱར་བྱིན་གྱིས་རྒྱུ་བས། ལོ་བཅ་གྲུབ་ཆེན་བཞི་ལ་གསོལ་
 བ་འདེབས། བདག་སོགས་འགྲོ་ལ་དབང་བསྐྱར་བྱིན་གྱིས་རྒྱུ་བས། སྤྲུལ་སྐུ་དྲིན་ཆེན་གཉིས་ལ་
 གསོལ་བ་འདེབས། བདག་སོགས་འགྲོ་ལ་དབང་བསྐྱར་བྱིན་གྱིས་རྒྱུ་བས། ལས་ཅན་དམ་པ་དུག་
 ལ་གསོལ་བ་འདེབས། བདག་སོགས་འགྲོ་ལ་དབང་བསྐྱར་བྱིན་གྱིས་རྒྱུ་བས། རྟོགས་ལྡན་འཁྲུལ་
 ཞིག་དུག་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། བདག་སོགས་འགྲོ་ལ་དབང་བསྐྱར་བྱིན་གྱིས་རྒྱུ་བས། རྣམ་སྤྲུལ་
 གྲུབ་ཆེན་ལྷ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། བདག་སོགས་འགྲོ་ལ་དབང་བསྐྱར་བྱིན་གྱིས་རྒྱུ་བས། བཀའ་
 ཆུང་རིག་འཛིན་བདུན་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། བདག་སོགས་འགྲོ་ལ་དབང་བསྐྱར་བྱིན་གྱིས་རྒྱུ་བས། །
 འགྲོ་བའི་མགོན་པོ་གཉིས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། བདག་སོགས་འགྲོ་ལ་དབང་བསྐྱར་བྱིན་གྱིས་
 རྒྱུ་བས། བཟུང་ལྡན་ཐ་མ་གསུམ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། བདག་སོགས་འགྲོ་ལ་དབང་བསྐྱར་བྱིན་
 གྱིས་རྒྱུ་བས། མཚུངས་མེད་བཟླ་བ་སྤྲུལ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། བདག་སོགས་འགྲོ་ལ་

དབང་བསྐྱར་བྱིན་གྱིས་སྒྲོལ། །བསྐྱབ་གསུམ་དབང་ཕྱག་བདུན་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །བདག་
སོགས་འགོ་ལ་དབང་བསྐྱར་བྱིན་གྱིས་སྒྲོལ། །མཉམ་མེད་གདིང་[གདིང་]ལྡན་བརྒྱད་ལ་གསོལ་
བ་འདེབས། །བདག་སོགས་འགོ་ལ་དབང་བསྐྱར་བྱིན་གྱིས་སྒྲོལ། །འགོ་འདྲན་སྒྲ་མ་གསུམ་ལ་
གསོལ་བ་འདེབས། །བདག་སོགས་འགོ་ལ་དབང་བསྐྱར་བྱིན་གྱིས་སྒྲོལ། །ཆེ་ཆུལ་གྱི་དབང་ཁྱིད་དུ་
བརྒྱད་པ་རྒྱ་ཐོན་གྱི་བྱིན་འབེབས་གསུངས་པ་འདུག་ཟླ་མང་བས། དབང་གི་ཡིག་ཆུང་ལས་བྱིན་འབེབས་བརྒྱད་
སྒྲ་ལ་སྐྱར་མཛད་པར་སྒྲུང་བས། འདིར་གསོལ་འདེབས་དང་སྐྱར་ནས་དེ་ལྟར་བྱས་པའོ། །གསུམ་པ་དངོས་གྲུབ་ལྟ་བུ་ནི།
ཨེ་མ་རྟོ། རྒྱལ་བ་ཀུན་འདུས་ཀུན་དུ་བཟང་པོའི་སྐྱུ། །སོགས་དང་། དོན་ཐིན་ཆོག་ཁྲིགས་ལྟར་བྱ་བའོ། །

གཉིས་པ་དངོས་གཞི་བསྐྱར་བ་ལ་གཉིས། དབང་བསྐྱར་བ་དངོས་དང་། གཏན་ཆོགས་སོ། །དང་པོ་ནི། ཡེ་
དབང་གི་ས་བཅད་དུ་དབང་བསྐྱར་བ་དངོས་ལ་རབ་རྣམ་པ་དགུས་བསྟན་ཀྱང་། འདིར་དབང་གི་ཡིག་ཆུང་དུ་བྱི་
དབང་། རང་དབང་། གསང་དབང་། ཡང་གསང་གི་དབང་དང་བཞིར་བསྐྱར་བ་ལྟར་བསྐྱར་བའོ། །དེ་ལས། དང་
པོ་བྱི་དབང་བསྐྱར་བ་ལ་གསུམ། བརྒྱད་པའི་སྒྲ་མའི་དབང་བསྐྱར་བ། དཀྱིལ་འཁོར་བུམ་པའི་དབང་བསྐྱར་བ།
བརྒྱད་པའི་གཏོར་དབང་བསྐྱར་བའོ། །དང་པོ་ནི། གོང་གི་དབང་ཉིང་འཛིན་ལྟར། ཀུན་དུ་བཟང་པོ་མན་ཆད།
དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པར་བསམ་ལ། ཡན་གྱིས་ཉིང་འཛིན་སྒྲོལ་དུ་གཞུག་ལ། སྒྲ་མ་རེ་རེ་ལའང་བདེ་གཤེགས་ཞི་
ཁྱོད་དཔག་དུ་མེད་པ་འདུས་པ་ཡིན་པས་མོས་གུས་བསྐྱེད་ཅིག་བྱོས་ལ། གསོལ་འདེབས་ལྟར། ཨེ་མ་རྟོ། སྐྱ་གསུམ་
མཛོད་དུ་གྱུར་བའི་སྒྲ་མ་ནི། ཀུན་དུ་བཟང་པོ་བོན་སྐྱ་བདེ་བའི་དང་། །སོགས་ནས། རྒྱལ་བ་
དགོངས་རྒྱུད་དགུ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །མ་རྟོགས་འཁོར་བའི་གཟུང་འཛིན་གྲོལ་ནས་ཀྱང་། །
རང་རིག་ཡེ་ཤེས་འཆར་བའི་དབང་ཐོབ་ཤོག །ཨ་པཌཿ ཨྲི་པཌཿ ཧྲི་པཌཿ གནས་ལུགས་ལ་
ཆེན་བསྐྱེད་པའི་སྒྲ་མ་ནི། །ཞེས་པ་ནས། ཆ་བའི་སྒྲ་མའི་བར་དུ་འགྲེ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་ཡི་གེ་ཨ་དཀར་
མགོ་བཞག་ལ། དེས་ཤེས་རྒྱུད་ལ་འཆར་བའི་སྒྲ་མ་ནི། འགྲེའོ། །རྒྱལ་ཡིག་ལྷ་རབས་པས་བརྒྱད་ཕྱག་ལ་
བསྐྱར་མཛད་པ་སྒྲུང་ལ། ཆེ་ཆུལ་གྱི་ཚ་སྒྲིའི་རྒྱལ་ཡིག་གསུངས་པ་འདུག་ཟླ་མང་བས་མ་རྟོངས་ལ། རྒྱལ་གྱིས་
གསོལ་འདེབས་ཁ་བསྐྱར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པས་འདི་དེ་ལྟར་བྱས་པའོ། །གཉིས་པ་བུམ་པའི་དབང་བསྐྱར་བ་ནི།
དཔོན་གསུམ་སྐྱ་གསུམ་རྩུན་གྲུབ་བྱགས་ཀ་ནས། རི་ཡི་མི་གི་འོད་འཕྲོས་པས། སྒྲོབ་བུའི་ཐྱིག་
སྒྲིབ་བཞེགས་སྒྲོངས་ཏེ། འོད་ཀྱི་སྐྱ་ཕ་གྱུར་བར་བསམ་ལ། བུམ་པ་དཔོན་གསུམ་སྒྲ་མའི་སྐྱ་ཕ་
བསྐྱོམ་ཟླ། སྒྲ་མ་རེ་རེ་ལའང་ཀུན་བཟང་ཞི་ཁྱོད་དཔག་དུ་མེད་པ་བཞུགས་པ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་

མོས་པ་མཛོད་ཅིག ཨ་ཨློ་རྩྱ། བུམ་པ་བོན་ཉིད་ཡེ་དག་གཞལ་ཡས་ཁང་། བཅུད་ནི་དཔོན་གསལ་སྒྲ་མའི་སྐྱ་གསུང་ཕྱགས། བྱགས་ཉིད་སྐྱ་གསུམ་སྐྱ་ལྔ་འདུས་པའི་མཆོག རྣམ་རྟོག་རང་གོལ་བདེར་གཤེགས་ཞི་ཁྲོའི་སྐྱ། བྱགས་རྩིན་ཆུབས་ཆུ་རྒྱན་འབེབས། སྐལ་ལྔ་བྱ་ལ་དབང་བསྐྱར་བས། མ་རིག་དྲུག་ལྔའི་ཐྱིག་སྒྲིབ་དག་གྱུར་ཅིག རང་གོལ་དྲི་མེད་ཡེ་ཤེས་ལྷ་ཡི་སྐྱ། གཤེགས་སུ་མེད་པའི་དབང་མཆོག་ཐོབ་ནས་ཀྱང་། རང་བྱུང་ཡང་དག་དགོངས་པའི་དོན་རྟོགས་ཤོག ཨ་ཨློ་རྩྱ། ཨླ་ཨླ་དཀར་ས་ལེ་འོད་ཨ་ཡང་ཨློ་འདུ། ཨློ་ཨློ་རྩྱ། རི་རྩ་བེད་ང་ཉི་རི་རྩ་ར་དང་། བོན་སྐྱ་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་དབྱིངས། བཅུད་ནི་ལོངས་སྟོང་རྒྱུད་རྒྱུ་ལྔའི་སྐྱ། རྒྱ་ནི་ཕྱགས་རྩེའི་སྐྱལ་བའི་སྐྱ། ཡོན་ཏན་ཆུ་བོས་དབང་བསྐྱར་བས། བྲིན་ལས་སློབ་བྱའི་བག་ཆགས་དག་གྱུར་ཅིག རྟེན་ལྗང་བྱམ་པ་གཞལ་ཡས་ཀྱིས་དབང་བསྐྱར་བས། བོན་ཉིད་ཡེ་རྒྱལ་གསལ་མཁར་གྱི་དོན་དང་ལུན་པར་གྱུར་ཅིག ཅེས་བསྐྱར་རོ། །

གསུམ་པ་བཅུད་པའི་གཏོར་དབང་བསྐྱར་བ་ནི། གཏོར་མ་སྒྲ་མའི་ཅན་གཟུག་ལ་སློབ་བྱའི་མགོ་ཐོག་ཏུ་བཞག་ལ། སློབ་བྱའི་ཐྱི་གཙུག་ཏུ་རྩ་བའི་སྒྲ་མ་བསྐྱོམ་ཞིང་། དེའི་སྟེང་ནས་ཡར་བཅུད་པའི་སྒྲ་མ་ནམས། ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་བར་དུ་མཐོ་བཞེགས་སུ་བསམ། དེ་ནམས་ཀྱི་མཛོད་སྟུང་དང་། མགྱིན་པ་དང་། ཕྱགས་ཀ་གསུམ་ནས་འོད་ཟེར་དཀར་དམར་མཐིང་གསུམ་འཕྲོས་ནས། སློབ་བྱའི་གནས་གསུམ་དུ་ཐིམ་བས། ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་སྒྲིབ་པ་དག་ནས། སྐྱ་གསུང་ཕྱགས་ཀྱི་དབང་ཐོབ་པར་བསམ་ལ། ཨེ་མ་རྟོ། མི་གཡོ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཞིང་ཁམས་སུ། དུས་གསུམ་མི་རུབ་ཕྱགས་རྩེའི་བདག་ཉིད་ཅན། རྒྱལ་བ་དགོངས་བཅུད་དགུ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། བྱགས་རྩེའི་གཟིགས་ལ་དབང་བསྐྱར་བྱིན་གྱིས་རྒྱལ་ས། སྐྱ་འོད་ཟེར་གསུམ་སྐྱ་མར་ཤེས་པ་དང་། རང་རིག་ཡེ་ཤེས་འཆར་པའི་དབང་ཐོབ་ཤོག འཕྲོ་འདུལ་གཤེན་པོ་ལྔ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། བྱགས་རྩེའི་གཟིགས་ལ་དབང་བསྐྱར་བྱིན་གྱིས་རྒྱལ་ས། མན་ཆད་ཀུན་ལ་འགྲེལ། མཉམ་མེད་སེམས་དཔའ་དྲུག་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། བྱགས་རྩེའི་གྲུབ་ཐོབ་རིག་འཛིན་དགུ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། བྱགས་རྩེའི་ལོ་བཤུགས་ཆེན་བཞི་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། བྱགས་རྩེའི་གཟིགས་ལ་དབང་བསྐྱར་བྱིན་གྱིས་རྒྱལ་ས། སྐྱལ་སྐྱ་དྲིན་ཆེན་གཉིས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། བྱགས་རྩེའི་ལས་ཅན་དམ་པ་དྲུག་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། བྱགས་རྩེའི་གཟིགས་ལ་དབང་བསྐྱར་བྱིན་གྱིས་རྒྱལ་ས། རྟོགས་

ཐུན་འཁྱུལ་ཞིག་དྲུག་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། རྒྱགས་རྗེའི་མུ་སྐུལ་གྲུབ་ཆེན་ལ་གསོལ་བ་
འདེབས། རྒྱགས་རྗེའི་བཀའ་བརྒྱུད་རིག་འཛིན་བདུན་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། རྒྱགས་རྗེའི་
གཟིགས་ལ་དབང་བསྐྱར་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབས། འཕྲོ་བའི་མགོན་པོ་གཉིས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། རྒྱགས་
རྗེའི་བརྒྱུད་ཐུན་རིག་འཛིན་གསུམ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། རྒྱགས་རྗེའི་གཟིགས་ལ་
དབང་བསྐྱར་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབས། མཚུངས་མེད་བཞུན་སྟོན་བརྒྱུད་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། རྒྱགས་
རྗེའི་བསྐྱབ་གསུམ་དབང་ཕྱག་བདུན་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། རྒྱགས་རྗེའི་གཟིགས་ལ་དབང་
བསྐྱར་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབས། མཉམ་མེད་གདོང་[གདོང་]ཐུན་བརྒྱུད་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། རྒྱགས་
རྗེའི་འཕྲོ་འདྲན་སྐྱ་མ་གསུམ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། རྒྱགས་རྗེས་གཟིགས་ལ་དབང་བསྐྱར་བྱིན་
གྱིས་སྒྲོབས། མཐའ་ལ། འཕྱར་བ་མེད་པ་སྐྱའི་དབང་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག འགག་པ་མེད་པ་གསུང་
གི་དབང་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག འཁྱུལ་བ་མེད་པ་ཕྱགས་ཀྱི་དབང་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག ལེགས་པར་
འབྱུང་བ་ཡོན་ཏན་གྱི་དབང་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག མ་བརྩལ་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཐིན་ལས་ཀྱི་དབང་
ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག ཅ་བརྒྱུད་སྐྱ་མ་རྣམས་དང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་དབང་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག
བརྗོད་ལ། སྐྱ་མ་རྣམས་རིམ་གྱིས་འོད་དུ་ཁྱེན། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འོད་ཟེར་དང་ཆུ་བོར་གྱུར་ནས། སྒྲོབ་མའི་
ཆངས་བྱག་ཏུ་ཐིམ་པས། ལུས་ཁེངས་ནས་སྐྱ་མའི་ཕྱགས་རྗེ་བྱིན་སྐྱབས་ཉམས་རྟོགས་ཡོན་ཏན་
ཐོབ་ནས་སྐྱ་མ་དང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་དབང་ཐོབ་པར་བསམ་མོ། སྐྱ་མ་བརྒྱུད་པའི་གཏོར་དབང་
འདི་ཉིད་དབང་གི་ཡིག་རྒྱུད་ལས་གསུངས་པ་བཞིན་ཏུ་བྲིས་པའོ།

དེ་ནས་ཡང་བུམ་པའི་དབང་བསྐྱར་ཏེ། བུམ་པ་རིགས་ལྗེའི་ཞེ་ཁྲོ་ཡབ་ཡུམ་དུ་བསྐྱོམ་ལ། ཨུམ་
རྩི་རྩེ་བ། བུམ་པ་གཞི་གནས་སྟེ་ཡི་གཞུལ་ཡས་ཁང་། བརྒྱུད་ནི་རང་སྤང་རིགས་ལྗེ་ཞེ་ཁྲོ་ཡབ་
ཡུམ་སྟེ། སྒྲོད་ཐུན་བུ་ལ་དབང་བསྐྱར་བས། སྤང་བོ་རིགས་ལྗེའི་གཞུལ་ཡས་ལ། རིག་པ་ཡེ་
དག་སྟེ་ཡི་སྐྱ་རྩ་གསལ། འབྱུང་ཕྱ་སྤང་བོ་ཕྱ་དང་དུག་ཕྱ་ནི། རིགས་ལྗེ་ཞེ་ཁྲོ་ཡབ་ཡུམ་སྐྱ་རྩ་
གྲོལ་བར་ཤོག འོ་ཁྱོད་རང་གི་སྤང་བོ་ཕྱ་ཡབ་ལ། འབྱུང་བ་ཕྱ་ཡུམ་ལ། དུག་ཕྱ་ཡེ་ཤེས་ལ། སྟེ་
ཕྱ་འོད་ལྗང་འོ་ཤེས་པར་གྱིས་ཤོག ཅས་ང་སྤང་དོ། རྒྱལ་ཐེབས་སྤྱི་སྤྱགས་ཀྱི་དབང་བསྐྱར་ཏེ། དེ་ལའང་
གསང་བའི་དབང་དང་། ཡང་གསང་གི་དབང་གཉིས་ཏེ། གསང་བའི་དབང་ནི་རང་ལུས་ལ་རྫོགས་ཏེ།
ཁྱོད་རང་གི་ལུས་རིན་པོ་ཆེའི་བུམ་པ། དབུ་སྐྱ་ཁ་རྒྱན། དབང་བོ་ཕྱ་བུམ་སྟེ། ལག་གི་འདུ་བྱེད་

མགུལ་ཆེངས། འོན་ཏེ་རྣམ་ཕྱིན་པོ། ཐེག་ལེ་དཀར་དམར་བཅུད། འག་དང་ཆུ་མེར་བུམ་ཆུ།
 སྒོད་ཕྱི་ནོམ་ལ། རུས་པ་ནི་རིན་པོ་ཆེ་ལ། དེ་ཉིད་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་དགྲིལ་འཁོར་དུ་
 ཤེས་པ་གསང་བའི་བུམ་པའོ། ཡང་ཀུན་གཞི་སྒོང་བའི་སྒོང་དགྲིལ་ན། འོད་ཕྱི་དགྲིལ་འཁོར་
 ལྷན་བྱུང་གསལ། རྣམ་དག་རིག་པའི་བུམ་པ་ཅུ། ཡེ་ཤེས་ཕྱི་སྐྱེས་ཕྱི་འོ། སྐྱེས་ཕྱི་སྐྱེས་པོ་ལ།
 འོད་ཕྱི་རིན་ཆེན་ལ། ཟེར་ཕྱི་སྐྱེས་ལ། བཅུད་ཕྱི་བདེ་གཤེགས་རིགས་ཕྱི་ཞི་ཁོའོ། །
 ཐུགས་རྗེ་ཁ་རྒྱན་འོད་དབུང་འབར་བའི་གདངས། གཟུངས་ཐག་ཐུགས་རྗེའི་འོད་ཟེར་འཕྲོ་བ་
 འོ། །མགུལ་ཆེངས་གཞུང་ཆེན་འོད་དབུང་འབྱེལ། དཔོན་གསལ་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀུན་ཏུ་
 བཟང་། ཀུན་གཞི་ཀུན་ཏུ་བཟང་མོ་ཡུམ། ལྷས་པོ་ནི་རང་བྱུང་ཤེས་རབ་ཁྱེད་ཆུང་ངོ། ཇེ་ཉེར་
 ཤེས་པ་ཡང་གསང་ཡུམ་དབང་ངོ། ཇེ་བདེ་གཤེགས་ཆུང་ལས། གཉིས་པ་ནང་གི་དབང་ནི། ཡི་དམ་ལྷའི་
 དབང་བསྐྱར་བ་སྟེ། འདི་ལ་གསུམ། ལྷ་དབང་ལུས་ལ་བསྐྱར། ཐུགས་དབང་དག་ལ་བསྐྱར། ཡ་དབང་སེམས་ལ་
 བསྐྱར་བའོ། ཇེ་པོ། སྐྱོབ་བྱ་དེ་ལྷ་དཀར་པོ་འོད་ཟེར་འཕྲོ་བ་ཞིག་ཏུ་བསྐྱེད། ལྷ་ཡ་དཀར་ས་ལེ་
 འོད་ཡ་ཡི་ལྷ་འདུ། ཞེས་བརྗོད་པས། ལྷ་ལས་འོད་ཟེར་ཡར་འཕྲོས་སེམས་ཅན་གྱི་སྐྱོབ་པ་སྤངས།
 ཡར་འཕྲོས་བདེ་གཤེགས་ཀྱི་ཐུགས་ཆུང་བསྐྱེད། ཡ་ཡི་ལྷ་འདུ། ཞེས་པས། འོད་ཟེར་ཆུར་འདུས་
 སྐྱོབ་བྱའི་སྐྱོབ་པ་སྤངས་ཏེ། ལྷ་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ལས། ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་རང་བཞིན་ཆ་ལུགས་ལྷ་
 དང་ཐུན་པ། ཞི་རྒྱན་བཅུ་གསུམ་གྱིས་བརྒྱན་པ། འོད་ཀྱི་སྐྱེས་མཁའ་བཅེད་དང་ཐུན་པར་བསྐྱེད།
 ལྷ་ཡ་དཀར་ས་ལེ་འོད། ཐུགས་ཀའི་ལྷ་ལས་འོད་ཟེར་ཡར་འཕྲོས། དབྱིངས་ན་བཞུགས་པའི་
 ཀུན་བཟང་སྤྱན་དྲངས། བསྐྱེད་པའི་དམ་ཆོག་སེམས་དཔའ་ལ་ཐེམ། གཉིས་མེད་ལས་ཀྱི་སེམས་
 དཔའ་གྱུར་ནས། ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་དང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་དབང་ཐོབ་པར་བསྐྱོད། དེ་ནས་སྐྱོབ་
 བྱའི་གནས་ལྷ་བུམ་པ་བཞག་ལ། ལྷ་ལྷོ་རྒྱུ་རྩེ་ལ། ཞེས་པས། སྤྱི་གཙུག་ལྷ་བའི་དགྲིལ་འཁོར་སྒོང་དུ་
 ལྷ་དབུལ་བར་གཡུང་དུང་རྒྱ་གམ་སྒོང་དུ་ལྷོ། རྣ་ལྷག་གཡོན་དུ་འཁོར་ལོ་ཚེབས་བརྒྱད་ཀྱི་
 སྒོང་དུ་ཇོ། ལྷག་པར་བསྐྱེད་འདུག་བརྒྱད་ཀྱི་དབུས་སུ་རྩོ། རྣ་ལྷག་གཡས་སུ་རིན་ཆེན་འབར་
 བའི་དབུས་སུ་རྩོ། བསྐྱོད། བུམ་པ་སྤྱི་བར་བཞག་ལ། ཡ་མ་ཉ་ར་སང་དོ་བྱ་ཉ་ར་ལྷོ། ཅེས་བརྗོད་པས།
 ལྷ་ལས་འོད་ཟེར་ཡར་འཕྲོས་ཏེ། དབུས་ཕྱོགས་དེ་བཞིན་རིགས་ཀྱི་བདེ་བར་གཤེགས་པ་སྤྱན་
 དྲངས། སྤྱི་གཙུག་གི་ཐད་དུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆུ་བོར་གྱུར་ཏེ། ཆངས་བུག་ཏུ་བབ་ནས། ལུས་ཡེ་ཤེས་

གྲི་ཚུ་བོས་ཁེངས་པས། བདེ་བར་གཤེགས་པའི་ཐུགས་མི་ཟད་རྒྱན་གྱི་འཁོར་ལོའི་དབང་ཐོབ་
 བས། ཚུ་ཡར་ལུང་པས། ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དབྱུང་གྱི་ལྷོ་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ལས། དེ་བཞིན་
 རིགས་གྱི་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོས་དབྱར་བརྒྱན་པར་བསམ། ཀུན་འགྲེལ། ཡང་བུམ་པ་དཔལ་བར་བཞག་ལ།
 བྱང་མུ་ཉ་ར་སང་དོ་བྱ་ཉ་ར་རྣམས་ཞེས་བཙུང་པས། རྣམས་འོད་ཟེར་ཡར་འཕྱོས། གཡུང་བྱང་
 རིགས་གྱི་བདེ་བར་གཤེགས་པ་སྤྱན་དྲངས། ཚུ་བོར་གྱུར་ནས་ལུས་ཁེངས་ཏེ། སྐྱ་མི་ཟད་རྒྱན་གྱི་
 འཁོར་ལོའི་དབང་ཐོབ་པས། ཚུ་ཡར་ལུང་དེ་ལྷོ་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ལས། གཡུང་བྱང་རིགས་གྱི་
 ཀུན་ཏུ་བཟང་པོས་དབྱར་བརྒྱན་པར་བསམ། ཡང་བུམ་པ་གཡོན་དུ་བཞག་ལ། མེར་ཞི་ཉ་ར་བྱ་ཉ་ར་
 རྣམས་ཞེས་བཙུང་པས། རྣམས་འོད་ཟེར་ཡར་འཕྱོས། འཁོར་ལོའི་རིགས་གྱི་བདེ་བར་གཤེགས་པ་
 སྤྱན་དྲངས། ཚུ་བོར་གྱུར་ནས་ལུས་ཁེངས་ཏེ། ཡོན་ཏན་མི་ཟད་རྒྱན་གྱི་འཁོར་ལོའི་དབང་ཐོབ་
 བས། ཚུ་ཡར་ལུང་དེ་ལྷོ་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ལས། འཁོར་ལོ་རིགས་གྱི་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོས་དབྱར་
 བརྒྱན་པར་བསམ། ཡང་བུམ་པ་ལྷག་པར་བཞག་ལ། རྩ་ཅི་ཉ་ར་སང་དོ་བྱ་ཉ་ར་རྣམས་ཞེས་བཙུང་
 རིགས་གྱི་བདེ་བར་གཤེགས་པ་སྤྱན་དྲངས་པས། ཚུ་བོར་གྱུར་ནས་ལུས་ཁེངས་ཏེ། གསུང་མི་
 ཟད་རྒྱན་གྱི་འཁོར་ལོའི་དབང་ཐོབ་པས། ཚུ་ཡར་ལུང་དེ་ལྷོ་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ལས། བསྐྱ་རིགས་
 གྱི་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོས་དབྱར་བརྒྱན་པར་བསམ། ཡང་བུམ་པ་གཡལས་སུ་བཞག་ རྩ་ཅི་ཉ་ར་སང་
 དོ་བྱ་ཉ་ར་རྣམས་ཞེས་བཙུང་པས། རིན་ཆེན་རིགས་གྱི་བདེ་བར་གཤེགས་པ་སྤྱན་དྲངས་པས། ཚུ་བོར་
 གྱུར་ནས་ལུས་ཁེངས་ཏེ། ཐིན་ལས་མི་ཟད་རྒྱན་གྱི་འཁོར་ལོའི་དབང་ཐོབ་པས། ཚུ་ཡར་ལུང་དེ་
 ལྷོ་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ལས། རིན་ཆེན་རིགས་གྱི་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོས་དབྱར་བརྒྱན་པར་བསམ། དེ་
 རྣམས་སྐབས་སུ་བུམ་ཚུ་རེ་རྒྱུད་ཅིང་དམིགས་པ་དེ་བཞིན་བསྐྱོན་དུ་གཞུག་གོ།

གཉིས་པ་ཐུགས་དབང་ནི། ས་ལེ་འོད་གྱི་ཚ་སྐྱེ་མགོ་ལ་བཞག་ལ། ལྷ་ཨ་དཀར་ས་ལ་ལེ་འོད་ཨ་ཡང་
 རྣམས་འདྲ། ལྷ་རིང་སྤྱོད་མེད་བོན་གྱི་སྤྱོད་ ཨ་མུང་རང་བཞིན་འགག་པ་མེད། སྤྱོད་འགག་མེད་པའི་
 དབང་ཐོབ་ཤོག །དཀར་ནི་བག་ཆགས་དྲི་མ་མེད། ས་ལེ་རང་རིག་ལེ་ཤེས་གསལ། དྲི་མེད་
 རང་རིག་རང་གསལ་དབང་ཐོབ་ཤོག །འདི་ནི་འོད་ཟེར་འགྲོ་ལ་འཕྱོས། །འགྲོ་དོན་ལྷན་གྱིས་
 གྲུབ་པའི་དབང་ཐོབ་ཤོག །ཨ་ནི་ཀུན་གཞི་བྱང་ཆུབ་སེམས། །ཡི་ནི་ཐེག་ལེ་འདེགས་པའི་
 རྒྱུད་། ཐེག་ལེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཉིད་རྟོགས་པའི་དབང་ཐོབ་ཤོག །རྣམས་ལེ་ཤེས་དབྱིངས་ན་

ཤར། །དུག་ཕྱ་ཡེ་ཤེས་ཕྱ་ཅ་རྟོགས་པའི་དབང་ཐོབ་ཤོག །འདུ་ནི་ཐིག་ལེ་ཉག་གཅིག་བོན་གྱི་
སྒྱ། །ཐིག་ལེ་ཉག་གཅིག་རྟོགས་པའི་དབང་ཐོབ་ཤོག །ཡུ་ཨ་དཀར་ས་ལེ་འོད་ཡུ་ཡང་སྒྲི་འདུ།
ཞེས་བསྐྱར་རོ། །

གསུམ་པ་ཨ་དབང་ནི། ཨུ་དཀར་མགོ་ལ་བཞག་ལ། ལྷོ་སྒྲི་གསུམ་རྩུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྒྲོང་ཡངས་
ན། །ཁ་སྒྲེས་མི་སྒྲེ་རང་བཞིན་སྒྲེ་མེད་ཨ། །ཁ་འགག་མི་འགག་ཡེ་ཤེས་རང་ཤར་ཨ། །ཁ་
འོངས་མི་འགོ་གཉིས་མེད་མཐའ་བྲལ་ཨ། །དྲི་མེད་འོད་གསལ་སྒྲིབ་པ་མེད་པའི་ཨ། །འདེགས་
སྒྲུང་སྒྲི་ཕྱ་ཐིག་ལེ་འདུས་པའི་ཨ། །ཀུན་བཟང་ཐུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཨ་དཀར་འདིས། །སྐལ་ལྷན་ཁྱོད་
ལ་དབང་བསྐྱར་བས། །རང་རིག་ཁོང་ནས་ཤར་བའི་དབང་ཐོབ་ཤོག །ཡུ་ཨ་དཀར་ཞེས་བསྐྱར་
རོ། །གསུམ་པ་གསང་དབང་ནི། འོ་ཁྱོད་རང་གིས་ལུས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ། རྩ་གཡས་དཀར་གཡོན་
དམར་དབུས་མཐིང་གསུམ་མར་སྒྲེ་གསང་གནས། ཡར་སྒྲེ་ཆངས་བྲག་ཏུ་བྱག་པ། དེ་ལ་སྒྲི་བོ་
བདེ་ཆེན་གྱི་འཁོར་ལོ་སོགས་འཁོར་ལོ་དུག་དང་། དབུ་མའི་ཁར་ཀུན་བཟང་ཡབ་ལུས་ཐབས་
ཤེས་རོལ་བའི། ཐིག་ལེ་དཀར་དམར་མཐིང་གསུམ་ཁྱོད་རང་གི་ཆངས་བྲག་ཏུ་རྩུན་ཆད་མེད་པ་
བབས་པས། སྒྲི་གཙུག་བདེ་ཆེན་གྱི་རྩ་འདབ་དང་བཅས་པར་ཁེངས། དེ་བཞིན་དུ་མགོན་པ་
ལོངས་སྒྱུད་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རྩ་འདབ་དང་བཅས་པར་ཁེངས། དེ་ནས་ཐུགས་ཀ་བོན་ཉིད་ཀྱི་
འཁོར་ལོའི་རྩ་འདབ་དང་བཅས་པར་ཁེངས། དེ་ནས་ལྷོ་བ་སྒྲུལ་བའི་འཁོར་ལོའི་རྩ་འདབ་དང་
བཅས་པར་ཁེངས། དེ་ནས་གསང་གནས་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རྩ་འདབ་དང་བཅས་པར་
ཁེངས། དེ་ནས་རྒྱང་མཐིལ་རྒྱང་གི་འཁོར་ལོའི་རྩ་འདབ་དང་བཅས་པར་ཁེངས་ནས། བདེ་སྟོང་གི་
རྟོགས་པ་རྒྱུད་ལ་སྒྲིས་པར་བསམ་མོ། །ཨུ། ཀུན་བཟང་ཡམ་ལུས་ཐབས་ཤེས་རོལ་བ་ལས། །འོད་
ཟེར་བྱང་སེམས་བདུད་ཅིའི་རྩུན་བབས་པས། །ལུས་གནས་འཁོར་ལོ་དུག་པོའི་ནང་ཁེངས་ནས། །
བདེ་གཤེགས་དགོངས་པ་རྒྱུད་ལ་འཆར་གྱུར་ཅིག །བུམ་པའི་རྩུམ་བདུད་ཅི་རྒྱུད་དོ། །

བཞི་བ་ཡང་གསང་གི་དབང་བསྐྱར་བ་ལ་གསུམ། རིག་པ་ཐོག་བབ་ཏུ་ངོ་སྤྲད་པའི་དབང་དང་། དཔེ་ལ་
བརྟེན་ནས་རིག་པའི་མཚན་ཉིད་ངོ་སྤྲད་པའི་དབང་བསྐྱར་བ་དང་། བྱིན་ཆབས་བདེ་དབང་བསྐྱར་བའོ། །དང་པོ་
ནི། སྒོ་བ་བྱ་རང་བཞིན་ཆ་ལྷགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཕྱ་བཅའ་ཅ་གཞུག་ལ། སྒྲ་མས། འོ་ཁྱོད་རང་གི་སེམས་འདས་
པའི་རྗེས་མི་བཅད། མ་འོངས་པའི་སྒྲུན་མི་བསྟ། ད་ལྟའི་ཤེས་པ་ཕྱིའི་ཡུལ་ལ་མི་སྟོ། རང་དུ་

ཤེས་པ་ལ་རྟོག་དཔྱད་མི་བྱ། གསལ་ལ་འཛིན་པ་དང་བཤམ་བའི་ངང་ལ་ཞོག་ཅིག །དེ་ལྟར་
བཞག་པས་རིག་པའི་ངོ་བོ་ལ་དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་དངོས་པོ་ཅི་ལྟར་ཡང་མ་གྲུབ་པ་དེ་ནི། མ་
ཀུན་གཞི་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུར་ངོ་སྤྲད་པས་ངོ་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག །དེའི་ངང་ལ་རིག་པ་གང་གིས་
ཀྱང་མ་སྦྱིབ་པ་ས་ལེ་རང་བྱུང་རང་ཤར་བ་དེ་ནི། ལུ་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉི་མ་ཤར་བ་ལྟ་བུ་ངོ་
སྤྲད་པས་ངོ་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག དེ་ལྟར་གསལ་བའི་ངོ་བོ་སྟོང་། སྟོང་བའི་རང་བཞིན་གསལ་ཏེ།
གསལ་སྟོང་གཉིས་མེད་ནམ་མཁའ་ལ་ཉི་མ་ཤར་བ་ལྟ་བུ་དེ་ནི་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་བོན་སྤྱིའི་
དགོངས་པ་ཐེག་ལེ་ཉག་གཅིག་ཅེས་པ་དེ་ཡིན་པས། དེའི་སྟོང་ནས་མ་བཅོས་པར་མཉམ་པར་
ཞོག་ཅིག དེ་ནས་གསང་དབང་ལྷུ་འེད་དབང་བསྐྱར་ཏེ། དཀྱིལ་འཁོར་སྟོང་གི་མེ་ལོང་ལ་མཚལ་གྱིས་ལྷུ་ཐྱིས་པ་
སྒང་ལ་ཆང་དང་སྐྱར། ཡང་ན་ལྷ་ལ་མེ་ལོང་བསྐྱར་ལ་ཁྱུས་བྱས་པ་ཁོང་དུ་སྒྱུད་ལ། ལྷུ་ ཀ་དག་སྟོང་བ་བོན་
གྱི་སྒྱ། །ལྷན་གྲུབ་འོད་ལྗང་རྒྱ་གསལ་བའི་སྒྱ། །གཉིས་མེད་རྩལ་སྤྲང་སྤྲལ་བའི་སྒྱ། །སྒྱ་གསལ་ཡེ་
རྒྱ་གསལ་དབང་ཐོབ་ཤོག །ཨ་དཀར་མགོ་ལ་བཞག་གོ །གཉིས་པ་དཔེ་ལ་བརྟེན་ནས་རིག་པའི་མཚན་ཉིད་ངོ་
སྤྲད་པ་ལ་བཞི། དང་པོ་ལྷ་ལ་བརྟེན་ནས་རིག་པ་སྟེ་ཤི་མེད་པར་ངོ་སྤྲད་པ་ནི། གཏོར་མ་ལ་ལྷ་གཞུང་གྱར་ཅན་
གསུམ་གཟུགས་ལ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ངོ་སྤྲད་དེ། འོ་རིག་པ་དང་པོ་རྒྱ་ལས་མ་བྱུང་སྟེ། ངོ་བོ་ལ་སྟེ་བ་
མེད། བར་དུ་རྒྱུན་གྱིས་བཤིག་ཏུ་མེད་དེ། ད་ལྟ་གར་ཡང་མི་གནས། རང་རིག་རང་བྱུང་རང་
གསལ་ཉིད། ཐ་མ་འགག་པ་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། སྟེ་འགག་གནས་གསུམ་དང་བཤམ་བ། ཐོག་མ་
དང་མཐའ་མ་མེད་པར་ཡེ་ནས་གནས་པའོ། །ཞེས་ངོ་སྤྲད་ལ། གཏོར་མ་མགོ་ལ་བཞག་ལ། ལྷ། རང་
བྱུང་རང་གོལ་རང་གསལ་ཨ་དཀར་གསུམ། སྟེ་ཤི་མེད་པ་རིག་པའི་སྟོང་བོ་ཡིན། །ཡེ་ནས་གཞི་
ལ་རང་བཞིན་རང་གྲུབ་པའི། །འོད་ལྗང་གཞུང་གྱར་རང་འོད་རང་ཤར་བ། །རིག་པ་སྟེ་ཤི་མེད་
པའི་དབང་བསྐྱར་བས། །རང་རིག་རང་བྱུང་རང་གསལ་དོན་རྟོགས་ནས། །རང་གོལ་ཡང་དག་
གསང་བའི་དབང་ཐོབ་ཤོག །འོ་གཞི་གནས་རིག་པ་ལྷ་གསུམ་སྟེ་ཤི་མེད་པའི་དབང་བསྐྱར་བས།
རང་རིག་སྒྱ་གསུམ་ཡེ་ཤེས་ལྗང་རང་འོད། །སེམས་ཉིད་སྟེ་ཤི་མེད་པའི་དོན་རྟོགས་པའི་དབང་
ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག །གཉིས་པ་མེ་ལོང་ལ་བརྟེན་ནས་རིག་པ་ཅིར་ཡང་འཆར་བ་ངོ་སྤྲད་པ་ནི། སྦྱོར་བུ་ལ་ཨ་
བཟུང་བཅོལ། སྒྲ་མས་མེ་ལོང་བསྐྱར་ལ། འོ། །དཔེར་ན་མེ་ལོང་འདི་རང་གསལ་བའི་ནང་དུ་གཟུགས་
བརྟན་ཅིར་ཡང་འཆར་བ་ལ། གང་ཤར་ཡང་དེ་ལ་དངོས་པོ་དང་ཁ་དོག་གྲུབ་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་

མེད་པ། མེ་ལོང་རང་ལ་རང་འོད་རང་གསལ་ཡིན་པ་ལྟར། མེམས་ཉིད་སྟོང་བ་རང་གསལ་ལ་ལ་
 དོག་དང་དངོས་པོའི་རྣམ་པ་ཅིར་ཡང་འཆར་བ་ལ། གང་ཤར་དེ་ལ་དེ་བཞིན་དུ་ངོ་བོ་དང་
 དངོས་པོ་ཅི་ཡང་མ་གྲུབ་པ། རིག་པའི་རང་འོད་རང་གསལ་བ་ཞིག་ཡིན། འདི་ལ་བརྟགས་པས་
 ཀྱང་རིག་པ་སྐྱེ་ཤི་མེད་པ་ལ། ཅིར་ཡང་འཆར་ཞིང་ཅི་ཡང་མ་གྲུབ་པ་ཞིག་ཡིན། དེ་བས་ན་རིག་
 པ་དེའི་ངང་ལ་མ་ཐངས་པར་ཞོག་ཅིག མེ་རྟག་གཏང་ལ། ཨ། རིག་པའི་སྟོང་བོ་སྐྱེ་ཤི་མེད་པ་
 ལ། ། བོན་རྣམས་ཨ་ཡི་འོད་ཤར་གཟུགས་བརྟན་བཞིན། །ཡེ་ནས་གནས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་
 ཉིད། །འཇུར་བ་མེད་པ་སྔ་བརྟན་གཡུང་བྱང་སྟ། །སྐྱེ་ཤི་ལས་འདས་འཆི་མེད་སྐྱེས་ནས་བཅར།
 །ཨ་ཨློ་རྒྱུ་ཨ་དཀར་སལ་ལེ་འོད་ཨ་ཡི་ཨློ་འདུ། །འོ་གཞི་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ལ། །བོན་རྣམས་ཡེ་ཤེས་ལྗེ་
 འོད་གསལ་བ། །རང་ཤར་རང་གྲོལ་ཞིག་ཡིན་པར་ཤེས་པར་གྱིས། །གསུམ་པ་ཤེས་ལ་བརྟེན་ནས་རིག་པ་
 ལ་འོད་ལྗང་རང་ཆས་སུ་ཡོད་པ་ངོ་སྤྲད་པ་ནི། །འོ་རིག་པ་གསལ་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ། །གང་ངས་འོད་
 ལྗང་དང་ལྗན་པ་སྟེ། །དཔེར་ན་ཤེས་འདི་ལ་འོད་ལྗང་རང་ཆས་སུ་ཡོད་པས། །ཉི་མ་ལ་ཕྱར
 [འཆར]བའི་ཆོ་ན་འོད་ལྗང་སྐྱེ་རྩོལ་ན་ཤར་བ་འདི་དང་འདྲའོ། །འོད་ལྗང་རིག་པས་རང་འོད་དུ་
 ཤེས་ན་གྲོལ། །མ་ཤེས་ན་འཁྲུལ་བའོ། །དེ་ལྟར་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་མཆོན་པའི་ཤེས་དཀར་འདིས་
 དབང་བསྐྱར་བས། །འོད་ལྗང་རིག་པས་རང་གངས་སུ་ཤེས་པའི་དབང་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག །ཨ་ཨློ་
 རྒྱུ། །ཨ་ཨ་དཀར་སལ་ལེ་འོད་ཨ་ཡི་ཨློ་འདུཅུག་

བཞི་བ་བདུད་ཅི་ལ་བརྟེན་ནས་རིག་པ་སྐྱེ་བས་མ་བཟོད་མེད་དུ་ངོ་སྤྲད་ཅིང་། །ཨ་མ་དཀར་དམར་གྱི་བརྒྱ་
 དབང་བསྐྱར་བ་ནི། །ཨ་མ་གཉིས་ཐིས་ལ་བུམ་པའི་ལ་ལ་བཞག་ལ་དེས་དབང་བསྐྱར་རྟེ། །ཨ་མ་རྟོ། །རང་བྱུང་རྒྱ་
 རྒྱུན་བལ་བའི་ཨ་ཨློ་དང་མ། །སྟོང་ཞིང་གངགས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སྟ། །དབྱིངས་དང་ཡེ་ཤེས་
 གཉིས་སུ་མེད། །མཁའ་སྟོང་གཉིས་མེད་རྣམ་པར་དག །ཐབས་ཤེས་ཨ་མས་དབང་བསྐྱར་
 བས། །རིག་པ་སྐྱེ་བྱུགས་སྟོང་བའི་དབང་། །ཨ་དང་མ་ཡིས་དབང་ཐོབ་ཤོག །ཨ་ཨློ་རྒྱུ། །ཨ་ཨ་
 དཀར་འོད་ལྗང་སྐྱེ་འགོ་གཉིས་མེད་མཉམ་ཞིང་ཡུལ་ཤེས་སྐྱེ་འགག་མེད་པའི་དབང་ཐོབ་པར་
 གྱུར་ཅིག །ཨ་མ་རྟ་ར་རྒྱན་རྒྱན། །བདུད་ཅི་ལ་སྐྱེ་བྱུག་དང་བུ་རམ་སྐྱང་སྐྱར་ནས་མེ་ལོང་བརྟན་དེ། །ཨ་མ་
 ལ་ཁུས་བྱ་སྟེ། །ཀུན་བཟང་ཡལ་ཡུམ་ཐབས་ཤེས་རྩོལ་བ་ལས། །གོང་ལྟར་བཟོད་ལ། །བདུད་ཅི་སྟོབ་བུ་ལ་
 རྒྱད་དེ་ནང་དུ་མ་མེད་བྱི་བ་པོ་བྱོས་ལ། །གོང་གི་གསལ་མཁར་དང་ལྟ་དང་སྟོང་བོའི་གསང་མཆོན་ནས་བཟུང་ལ་

འབོད་དོ། །དེའི་དུས་སུ་ཨ་ཞེས་པའི་བསམ་པ་རང་བྱུང་དུ་ཡོད་དེ། ཁ་ན་བདུད་ཅི་ཡོད་པའི་དབང་གིས། སྤྲུལ་པ་བུའ་པ་དང་། དེ་ལ་ངོ་སྤྲུང་དེ། འོ་སེམས་ཉིད་སྟོང་གསལ་བོན་གྱི་སྐྱེ་འདི། སྐྱེ་གསུམ་ཡེ་ཤེས་ལྡེའི་རང་བཞིན་དུ་ཡེ་ནས་སྤྲུལ་གྱིས་གྲུབ་པའོ། །དེ་དང་པོ་རྒྱ་ལས་མ་བྱུང་། ཐ་མ་རྒྱེན་གྱིས་མི་འཇིག་ངང་ངམ་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ། ཨ་ཉྩ་བྱ་ཞིག་ཡིན། འདི་ཀ་ལ་སྟོང་ཞིང་བདག་མེད་ཡེ་ཤེས་གྱི་སྐྱེ་ཞེས་བྱ་ལ། གསལ་ལ་ངོས་བཟུང་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་ནོ། །དེའི་ངང་རང་སར་གསལ་ལ་འཛིན་མེད་དུ་བཞག་གོ། །དཔེར་ན་ཨ་ཟེར་བ་རང་བྱུང་དུ་ཤེས་ཏེ། ཁ་ན་བདུད་ཅི་ཡོད་པའི་དབང་གིས་ཨ་ཟེར་མ་བུའ་བྱེ། སྤྲུལ་བསམ་བཞིན་མེད་དུ་གནས་པ་དཔེ། དེ་ནི་བོན་གྱི་སྐྱེ་འོ། །གངས་འོད་ལྡན་འོད་ཟེར་གསུམ་དུ་གསལ་ཞིང་འཆར། དེ་ནི་ལོངས་སྟོང་རྩོགས་པའི་སྐྱེ་འོ། །སྐྱེ་སྐྱེ་མ་ཚོངས་པར་བསྐྱར་བ་སྤྲུལ་བའི་སྐྱེ་འོ། །ཨ་མ་ཞེས་པ་བྱ་ཚ་རྒྱུད་ཅུན་ནས་མ་བསྐྱབ་པར་རང་བྱུང་དུ་ཨ་མའི་སྐྱེ་འདྲེན་ཤེས་པ་ནི། གཞི་ལ་སྤྲུལ་གྲུབ་ཏུ་ཁྱེད་པར་ཀྱན་ལ་གནས་པའོ། །རྟགས་རང་སྐྱེ་རང་སྐྱེ་འདོན་པའོ། །རིག་པ་ཡེ་ཤེས་གསལ་ལ་མ་འགགས་པ་ཤར་བ་དེ། ཡལ་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་སྟོང་ཞིང་བདག་མེད་པ་སྟོང་ལ་རྒྱ་མ་ཆད་པ་དེ། ཡུམ་ཤེས་རབ་མའི་རང་བཞིན་མ་འགག་པའོ། །དེ་ཉྩར་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་ཡལ་ཡུམ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་གཞི་སྤྲུལ་གྲུབ་ལས། གངས་འོད་ལྡན་ལྡན་ལྡན་ལྡན་ལྡན་ཏེ། དེ་དེ་ཉྩར་གར་གནས་ན་སྤྱི་སྤྱགས་ལྷན་ཀྱན་ལ་གནས་ཀྱང་། སྒོས་ཅི་ཏའི་དབུས་ན་གནས་པའོ། །གངས་དུང་ཁང་ནང་ནས་ཤར་བའོ། །ཟེར་ཤེས་པ་ཡེ་ཤེས་གྱི་སྐྱེ་ལ་འཕྲོ་བའོ། །དེ་ཡེ་ནས་གནས་པས་ཡེ་ཤེས་ལྡོ། །དེ་ཉྩར་དུ་ཤེས་ན་ནི་ཡང་གསང་གི་དབང་ངོ། །འོན་ཏེ་དེ་ཡེ་དབང་རྒྱལ་ཐེབས་སྤྱི་སྤྱགས་གྱི་དབང་བསྐྱར་བའི་དོན་ཡིན་ནོ། །སྐབས་འདིར་ཉིལ་ལ་བརྟེན་ནས་རིག་པ་རང་གི་སྒོས་ནོར་ཡིན་པར་ངོ་སྤྲུང་བའང་སྒོས་པས་ཆོག་སྟེ། དེའང་ཉིལ་ཐམས་ཅད་ལ་མར་ཁྱས་ཁྱབ་ཀྱང་། དེ་བསྐྱོ་ཞིང་བཅོར་བའི་ལས་བྱས་པ་ལས་མར་ཁྱ་བྱུང་ཞིང་། གཞན་ལ་མི་འབྱུང་བ་ཉྩར། རིག་པས་ཀྱང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་ཀྱང་། དེ་ངོ་སྤྲུང་ནས་བསྐྱོམས་པས་གང་ཟག་ལ་སངས་རྒྱས་འབྱུང་གི་ངོ་མ་སྤྲུང་ཅིང་མ་བསྐྱོམ་པ་ལ་སངས་རྒྱས་མི་འབྱུང་བས་ན། དེ་ངོ་ཤེས་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་པོའི་གང་ཟག་རང་གི་སྒོས་ནོར་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ཕྱིན་ཆེབས་བདེ་དབང་བསྐྱར་བ་ལ་གསུམ། གནས་ལུགས་བདེ་ཐབས་གྱི་དབང་བསྐྱར་བ། ཕྱིན་

ཆེན་མོ་ཐུག་གི་དབང་བསྐྱར་བ། སྟོན་ལམ་གདབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྒྲ་མ་རང་གི་མདུན་ན། སྟོབ་བྱ་ཤེལ་
 དཀར་གྱི་བུ་མ་པ་ཕྱི་ནང་སྒྲིབ་མེད་དུ་ཁ་དང་ངེ་ཡོད་པར་བསམ། དེའི་སྤྱིང་ནས་ཡར་བརྒྱད་
 པའི་སྒྲ་མ་ནམས་ཡེ་ཉིད་སྟོན་པ་ལ་ཐུག་གི་བར་དུ། སྤྱ་ཏིག་དར་སྐྱད་ལ་བརྒྱས་པ་ཉར་འོད་གྱི་
 སྐྱོ། མཁུན་བཅའི་བདག་ཉིད་དུ་བཞུགས་པ། དེ་དག་སྐྱའི་གནས་གསུམ་ནས་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་
 གྱི་སྤྱིང་བོ་ཨུཾ་ཧྱཱི་འོད་ཟེར་དང་བཅས་པ་བུམ་པའི་ནང་དུ་སེབ་སེབ་ཐིམ། དེའི་རྒྱུ་སྒྲ་སྒྲ་མ་
 རྒྱུ་མས་ཡས་ནས་མར། གཅིག་ལ་གཅིག་ཐིམ་གྱི་ཚུལ་དུ་འོད་དུ་ཐིམས་གྱིས་ལྷ་ནས་བུམ་པའི་
 རྒྱང་དུ་ཐིམ་ནས་ཡེ་ཤེས་བདུད་རྩིས་བུམ་པ་ཁེངས་པར་བསམ་ལ། སྟོབ་བྱའི་མགོ་ཐོག་ཏུ་ལག་པ་
 བཞག་སྟེ། པཌུཾ་ཨ། པཌུཾ་ཧྱཱི། པཌུཾ་ཧྱཱི། འདི་ནི་རྩེ་ཀུན་འདུལ་གྱིས། ཡང་སྟོན་འབུམ་རྩེ་འོད་ལ་
 དབང་བསྐྱར་ལུགས་ཡིན་གསུངས། དེའི་རྒྱུ་སྒྲ་སྒྲ་མ་རྒྱུ་མས་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ། སྟོབ་མ་
 ལས་གྱི་སེམས་དཔའ། གཉིས་སྒྲ་མེད་པ་དམ་ཆོག་སེམས་དཔའ་སྟེ། སེམས་དཔའ་སྒྲ་བསྒྲིལ་དུ་
 བྱས་གདབ་བོ། །འདི་ཆེ་རྒྱལ་ལག་ལེན་དུ་དབང་བཞི་ཀ་ལ་འགྲོ། ཞེས་གྲང་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་བཅད་དབང་ནི།
 སྒྲ་མས་སྒྲིལ་གྲང་བཅའ་ལ། བུས་མོ་གཡོན་པའི་སྤྱིང་དུ་གཡོན་པའི་ལག་མཐེལ་ཕྱི་ལ་བཞུར།
 སོར་མོ་གྱེན་ལ་གདེངས། གཡས་པའི་སོར་མོ་སྤྱིང་ཀར་གྱེན་ལ་གདེངས། ལག་མཐེལ་ཕྱི་ལ་
 བཞུར། མིག་ལྷ་སྤངས་གྱི་ངང་ནས། པཌུཾ་ ཅེས་བརྗོད། དེའི་རིག་པ་བར་སྤྱང་ལ་གཏད་ཅིང་ནམ་
 མཁའ་སྤྱོད་བ་དང་བསྟེ། ལག་པ་གཡས་པ་ནམ་མཁའ་ལ་ཤེད་གྱིས་བརྒྱུད་ནས་གཡས་ཕྱོགས་སྒྲ་
 ཕྱར། གཡོན་སྤྱིང་ཀའི་ཐད་ཀར་ནམ་མཁའ་ལ་ཕྱར། སྤྱན་ནམ་མཁའི་མཐོངས་སྒྲ་གཏད་མེད་དུ་
 ཁྲོལ་ལེར་བཞག དེ་ལྟར་སྤྱིང་འོག་ཕྱོགས་བཞིར་བྱའོ། །དེ་ནི་སྤྱིང་མེད་བོན་སྐྱའི་བཅད་དབང་ཞེས་གསུངས་
 སོ། །གསུམ་པ་སྟོན་ལམ་གདབ་པ་ནི། དཔོན་སྟོབ་ཀུན་གྱིས་མེ་ཏྲ་འཐོར་ལ། ཨུཾ་ཧྱཱི་ཧྱཱི། སྐྱ་གསུམ་སངས་
 བྱས་བདེ་གཤེགས་དགོངས་སྒྲ་གསོལ། །བདག་ཅག་དཔོན་སྟོབ་གཤེན་གྱོགས་མཆེད་ལྷམ་རྒྱུ་མས། །
 སྐྱ་གསུམ་ཡེ་ཤེས་དབང་དང་ལྷན་གྱུར་ཅིག །རིག་པ་ཨ་ཡི་དབང་དང་ལྷན་གྱུར་ཅིག །རིག་པ་
 རྩལ་གྱི་དབང་དང་ལྷན་གྱུར་ཅིག །ཨ་གསུམ་དོན་གྱི་དབང་དང་ལྷན་གྱུར་ཅིག །བོན་ཉིད་ཡེ་
 དབང་ངང་ལ་གནས་གྱུར་ཅིག །རང་རིག་ཡེ་ཤེས་སྒྲིབ་མེད་འཆར་གྱུར་ཅིག །བྱ་བརྩལ་མེད་
 པའི་བོན་ཉིད་དོན་རྟོགས་ནས། ཐིག་ལེ་ཉག་གཅིག་ངང་ལ་གནས་གྱུར་ཅིག །ཡེ་དབང་རང་ལ་
 གནས་པའི་དོན་རྟོགས་ནས། སྐྱ་གསུམ་ཡེ་ཤེས་སྤྱན་གྱིས་གྲུབ་གྱུར་ཅིག །སྤྱི་འགག་མེད་པའི་

སེམས་ཉིད་དོན་རྟོགས་ནས། བདག་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ངང་ལ་གནས་ཀྱང་ཅིག ཀླན་གཞི་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་ལ་དབང་ཐོབ་ནས། འབྲུལ་རྟོག་རྒྱུ་དཔེ་དབང་དུ་མ་གྱུར་ཤོག ས་དང་ལམ་ལ་རང་
 དབང་ཐོབ་ནས་སྟ། ཁམས་གསུམ་ས་དགྲ་བོན་ཉིད་ཞིང་གྱུར་ཤོག འབྲས་བུ་སྦྱ་གསུམ་རང་
 དབང་ཐོབ་ནས་སྟ། སྲིད་གསུམ་ཁམས་གསུམ་ཁ་ལོ་བསྐྱར་བར་ཤོག བོན་ཉིད་ངང་ལས་རྟག་
 ཏུ་མི་གཡོ་ཞིང་། གཟུང་འཛིན་རྣམས་རྟོག་རིག་པའི་རྩལ་ཤེས་ནས། འཛིན་མེད་རང་གྲོལ་རང་
 རིག་མཛོད་གྱུར་ཤོག སྟག་ཕྱ་རང་དག་ཡེ་ཤེས་ཕྱ་རྟོགས་ནས། འོད་ཕྱ་སྦྱ་ཕྱ་ལྷ་ལྷའི་དབྱིངས་
 གྲོལ་ཤོག སྟག་གསུམ་འགྲོ་དོན་རྒྱ་ལག་བྱད་གྱུར་ཅིག ཞི་རྒྱས་དབང་དྲག་གང་ལ་གང་འདུལ་
 གྱིས། ཁམས་གསུམ་སེམས་ཅན་གདུལ་བྱའི་ཞིང་གྱུར་ཅིག ཅེས་སྒྲོན་ལམ་བཟབ་པོ། །

དོན་གཉིས་པ་གཏན་ཆོགས་ནི། དཔེར་ན་རྒྱལ་བོའི་བྱ་རྒྱལ་བོ་ཡིན་ཀྱང་། རྒྱལ་སར་མ་ཕྱུང་
 བར་ལ་རྒྱལ་བོའི་རྒྱ། རྒྱལ་སར་ཕྱུང་ནས་རྒྱལ་བོའི་དབང་བྲིམས་མངའ་སྟེ་རྒྱལ་བོའོ། ཇི་བཞིན་
 དུ་རང་ལུས་བདེ་གཤེགས་གཞུང་ཡས་ཁང་། རང་སེམས་ཡེ་ནས་བོན་སྦྱ། རྟོགས་སྦྱ་འོད་
 གདངས་དང་། སྦྱལ་སྦྱའི་འོད་ཟེར་འཕྲོ་ཡང་རྟོགས་པ་མཆོག་ལྡན་གྱི་སྒྲ་མས་དཔེ་དོན་རྟོགས་
 གསུམ་དང་སྦྱར་རྟེ། རོ་མ་སྦྱད་བར་ལ་རོ་མི་ཤེས། རོ་སྦྱད་ནས་རང་ལུས་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་
 ཞིང་ཁམས་རང་སེམས་སྦྱ་གསུམ་དུ་བཞུགས་པར་ཤེས་པ་ནི། སེམས་ཅན་ལུས་ལ་སངས་རྒྱས་
 ཐུགས་ཡིན་རྟེ། དཔེར་ན་རྒྱལ་བྱ་རྒྱལ་སར་ཕྱུང་བ་ལྟ་བུའོ། ཇི་ལྟར་བཤད་ཅིང་ངེས་ཤེས་བསྐྱེད་དོ། །
 ཇི་ནས་དབང་གི་ཅོད་པན་དང་། དབང་རྟགས་མེ་རྟག་གི་ཕྱིང་བ་གདགས་སོ། གསུམ་པ་རྗེས་ཀྱི་བྱ་བ་ནི། ཕྱད་
 སྦྱོང་ནས་བཀྲ་ཤིས་བསྐྱེད་ཅིང་ཡན་ཆད་ཡིན་རྟེ། མེ་རི་བཀའ་མའམ་སྦྱི་སྦྱངས་སོགས་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་རོ། བཀའ་
 བརྒྱད་བོན་ལྷེ་རིན་ཆེན་སྤྱིང་འདྲ་ལས། ཡེ་དབང་ཆེན་མོའི་མན་ངག་གསེར་ཁྱུན་ལྟར། བྲུབ་ཆེན་གོང་མའི་སྦྱར་
 བརྒྱད་ཟབ་མོའི་བོན། ཇི་དབང་ལྱང་བརྒྱད་བའི་ཕྱིང་བ་མ་ཆད་པ། བཀའ་རྒྱུད་སྒྲ་མས་ཕྱག་ལེན་གཙོར་བཟུང་
 བས། རང་གཞན་དོན་དུ་དབང་བྲིད་འཇུག་བདེར་བྲིས། ཉེས་འགལ་གྱུར་ན་སྒྲ་མ་བརྒྱད་པར་འཆག ཇི་གེ་མཆོས་
 སྤྱིང་འགྲོ་ཐར་བའི་རྒྱ་བུ་བསྟོ། །

ཞེས་པ་འདི་ཉིད་ཨ་མདོ་རྩ་ཡུལ་གྱི་མཆོག་སྦྱལ་ཚུལ་བྲིམས་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་ནས་སྟན་བརྒྱད་ཡེ་
 དབང་ཆེན་མོ་འདི་དབང་བསྐྱར་བ་ལ་ལག་ལེན་དཀའ་བར་སྦྱང་བས་དབང་བྲིད་འཇུག་བདེ་ཞིག་ཕྲིས་ཤིག་གསུངས་
 ཀྱང་། དེ་ལྟར་ཡན་ཆད་ཀྱི་སྦྱར་བརྒྱད་སྒྲ་མ་རྣམས་ལ་འདིས་ཆོག་འདུག་པས་མི་དགོས་སྟེ་ནས་མ་བྲིས། ཕྱིས་

ཉག་ཡུལ་དུ་བྱ་སྤྱུལ་ཆོ་དབང་འགྱུར་མེད་ནས་སྟན་བརྒྱུད་པར་བཀོད་སྤྲེལ་ཡེ་དབང་ཆེན་མོའི་དཔེ་བསྐྱར་ཞིག་
གསུངས་པ་ལ། མཁས་གྲུབ་གཉིས་འཛིན་གྱི་དང་སྔོང་སང་གོ་ཉི་མ་ནས་ཀྱང་འདི་ཉིད་པར་འགོད་ཆོག་པའི་དབང་
ཁྲིད་ཅིག་ཕྱིས་དང་བསྟན་པའི་ཞབས་ཏྲོག་ཏུ་འགྱུར་བས་ལེགས་གསུངས་པ་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཤར་རྒྱའི་བྱ་བལ་
བཟླ་ཤིས་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་ཡེ་དབང་ཆེན་མོའི་དབང་ཡིག་དང་དབང་གི་ཡིག་ཆུང་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་སླ་མ་གོང་
མ་རྣམས་ཀྱི་བྱུག་ལེན་དང་མི་འགལ་བར་བྲིས་པའི་ཡི་གེ་བ་ནི་བཙུན་པ་ངག་ཕྱིན་གྱིས་བཀྲིས་པས་བསྟན་འགྲོའི་
དོན་དུ་འགྱུར་བར་གྱུར་ཅིག་དགེའོ། །

འདུ་ལྷན་སྤྱད་གྱི་བོན་སྐྱོར་བཀའ་བྱུང་སྐྱོར་བཞིའི་
དཔེ་རྩིས་ཟུ་ཉིག་སྤྲེང་བ་བཞུགས།

ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་མཁའ་ཁྱབ་འགྲོ་བ་འདྲེན་པ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། སྤྱིར་འདུ་ལྷན་
བྱུང་གྱི་བོན་སྐྱོར་ལ་ཐུགས་སེམས་གཉིས་ཡོད། ཐུགས་ཕྱོགས་གཞན་དུ་ཤེས། སེམས་ཕྱོགས་
རྩོགས་ཆེན་སྐྱོར་ལའང་བཀའ་བྱུང་དང་ཉམས་བྱུང་གྱི་བོན་སྐྱོར་གཉིས་ཡོད། ཉམས་བྱུང་
ལའང་རྒྱས་པ། འབྲིང་པ། བསྐྱས་པའི་བོན་སྐྱོར་གསུམ་ཡོད། རྒྱས་འབྲིང་བསྐྱས་གསུམ་དཔེ་
རྩིས་གཞན་དུ་ཤེས། འདི་བཀའ་བྱུང་གྱི་བོན་སྐྱོར་ལའང་སྐྱོར་བཞི་ཡོད་དེ། གང་ཞེ་ན། ཕྱི་ལྷ་
བ་སྤྱི་གཙོད། རྣང་མན་ངག་དམར་ཁྲིད། གསང་བ་རིག་པ་གཅེར་མཐོང་། ཡང་གསང་གནས་
ལུགས་ལུགས་ཚད་གྱི་སྐྱོར་རོ། །

དེ་ལ་དང་པོ་ཕྱི་ལྷ་བ་སྤྱི་གཙོད་གྱི་སྐྱོར་ལ། ཉེ་ལ་ལ་སྤྱོད་པའི་རྣམ་ཐར། ཉེ་
ལ་ལ་རྩོགས་པ་ཆེན་པོ་འདུ་ལྷན་བྱུང་གྱི་ཐོན་འགྲོ་གསལ་འདེབས། ཉེ་ལ་ལ་རིགས་དུག་
རང་སྦྱོང་། ཉེ་ལ་ལ་ཐོས་འཁྲུལ་དང་དབང་པོའི་བྱུང་པར་གྱི་གནས་ངེས་པར་སྟོན་པ་མན་
ངག་ལེའུ་བཙུ་གཉིས་པ། ཉེ་ལ་ལ་ལྷ་སྐྱོར་སྦྱོང་པའི་ཁོག་དབུབ་པར་སྟོན་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་
གྱི་གནད་བྱང་རྒྱད་བཙུ་བྱང་བཙུ་གཉིས་ཞེས་པ་ལེའུ་བཙུ་གཉིས། ཉེ་ལ་ལ་རྒྱད་བྱང་བཙུ་
གཉིས་གྱི་དོན་ངེས་པར་བྱེད་པ་བྱང་བཙུ་གཉིས་གྱི་དོན་བསྟན་པ་ཞེས་པ་དོན་བཙུ་གཉིས་པ།
ཉེ་ལ་ལ་ལྷ་སྐྱོར་སྦྱོང་པའི་ཁོག་བཀོལ་བར་སྟོན་པ་འཁྲུལ་འཁོར་ལྗེ་མིག་ ཉེ་ལ་ལ་འཁྲུལ་
འཁོར་ལྗེ་མིག་གི་དོན་གསལ་བར་སྟོན་པ་མདོར་འགྲེལ་གསལ་བའི་སྟོན་མ། ཉེ་ལ་ལ་མཉམ་
བཞག་སྐྱོར་པའི་གནད་སྟོན་པ། ཉེ་ལ་ལ་དགོངས་བྱུང་དགྲའི་བཤད་བྱང་། ཉེ་ལ་ལ་ཡཔ་
སྐས་མཇལ་ཚུལ་རྣམས་སོ། །

གཉིས་པ་ནང་མན་ངག་དམར་ཁྲིད་གྱི་སྐྱོར་ལ། ཉེ་ལ་ལ་བྱུང་པར་གྱི་ལམ་ལ་འཇུག་
པའི་སྐྱོར་སྟོན་པ་སྤྱོད་བྲལ་རིག་པའི་རྩལ་དབང་། ཉེ་ལ་ལ་དངོས་གཞིའི་གནད་ཟབ་མའི་

གནས་ངེས་པར་སྟོན་པ་སྟོན་མ་དུག་ཅེས་པའི་ལེའུ་དུག གྲུ་ བ་ལ་སྟོན་མ་དུག་གི་འབྲེལ་པ་བྱ་
བྱུང་བས་མཛད་པ། གྲུ་ བ་ལ་མན་ངག་གསུམ་སྟོན་མ་བཞི། གྲུ་ བ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་
གནད་དུག གྲུ་ བ་ལ་ཐིག་ལེ་དུག་པའི་མན་ངག གྲུ་ བ་ལ་ཞལ་ཤེས་གསུམ། གྲུ་ བ་ལ་
འཁོར་ལོ་བཞི་སྟེན་གྲུ་ བ་ལ་གདམས་པ་བྱ་བལ་རྩེས་མེད་ནམས་སོ། །

གསུམ་པ་གསང་བ་རིག་པ་གཅེར་མཐོང་ལ། གྲུ་ བ་ལ་ལམ་དང་སྟོའི་གནད་ལ་བརྟེན་
ནས་རིག་པ་དང་འོད་གསལ་གྱི་སྣང་བ་མངོན་སུམ་པར་སྟོན་པ་མན་ངག་ལེའུ་བརྒྱད་པ་སོགས་སོ། །

བཞི་བ་ཡང་གསང་གནས་ལུགས་ལུགས་ཆོད་ཀྱི་སྐོར་ལ། གྲུ་ བ་ལ་གཞི་ལམ་འབྲས་
གསུམ་གྱི་དོན་ངེས་པ་མཐར་ཐུག་པར་སྟོན་པ་གཟེར་བྱ་ཉེར་གཅིག་པ། གྲུ་ བ་ལ་གཟེར་བྱ་ཉེར་
གཅིག་པའི་འབྲེལ་བ་ཀྱེར་སྤངས་སྣང་བཞེར་ལོད་པོས་མཛད་པ། གྲུ་ བ་ལ་གྲོལ་འབྲུལ་གྱི་
གནས་ལམ་གནད་ལས་ལམ་སྣང་དུ་སྐྱུ་གསུམ་ལམ་དུ་ཆོད་པར་སྟོན་པ་འོད་གསལ་སེམས་ཀྱི་མེ་
ལོང་། གྲུ་ བ་ལ་རྟགས་མ་ངེས་པ་དང་ངེས་པའི་ངེས་པར་བཟུང་བ་དང་ཁྱད་པར་གྱི་རྟགས་
སྣང་བཞིའི་གནས་གསལ་བར་སྟོན་པ་རྟགས་ཆོད་སྟོན་མ་ཆེ་བ། གྲུ་ བ་ལ་རྟགས་ཆོད་སྟོན་མ་
ཆུང་བ། གྲུ་ བ་ལ་སྟན་བརྒྱད་ཡེ་དབང་ཆེན་མོ་སྐོར་ནམས་སོ། །

བོན་སྐོར་ཐེག་བྱུང་ཀུན་གྱི་ཡང་སྤྱང་མཚན། སྤྱིང་གི་ཁྲག་ལྷར་གཅེས་ཤིང་ཟབ་པའི་བོན། ལྷན་བརྒྱད་བཀའ་
བརྒྱད་སྐོར་བཞིའི་གདམས་ངག་ནམས། བོན་ཕུང་རི་རབ་ཙམ་ལས་འདི་ཉིད་གཅེས། ཁྱེས་པ་འདིའང་ཉག་རོང་
བྱ་བཏང་མཚན་སྟུལ་ཆོད་དབང་འབྱུར་མེད་ནས་སྟན་བརྒྱད་བཀའ་བརྒྱད་སྐོར་བཞིའི་པར་བཀོད་པའི་དུས་ན་དཔེ་
ཅིས་བཀོད་དགོས་ཀྱི་གསུང་གིས་བསྟུལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐོར་བཞིའི་བོན་ནམས་ལ་ཞིབ་དག་དང་ཆབས་གཅིག་ཏུ་
ཤར་རྩེའི་བྱ་བལ་བཀྲ་ཤིས་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་བྱུར་བ་དགོདོ། །

པར་བྱང་སྒྲོན་ཆོག

སྐྱེ་གསུམ་སྐྱེ་བྱུང་སྐྱེ་བ་རྒྱལ་ཆེན་སངས་ཀྱས། །
ཆོད་གསུམ་ལུང་རྒྱལ་ཆེན་འཕྲུལ་ངག་གཡུང་བྱུང་བོན། །
ས་གསུམ་སྤང་རྒྱལ་ཆེན་གཤེན་རབ་སེམས་དཔའི་ཕྱེ། །
མཆོག་གསུམ་རིན་ཆེན་སྤང་བ་གཏན་གྱི་སྐྱབས། །
ཐེག་མཆོག་གངས་རིར་གཡུ་རལ་ཤིགས་སེ་འབྱིང་། །
ལུང་རིགས་སང་གའི་ངར་སྐད་ཐེངས་གཅིག་གིས། །
པས་རྒྱལ་སྤང་ཆེན་སྤྱོད་གི་ཁེངས་འཕྲོག་པའི། །
ཀུན་མཁྱེན་མཉམ་མེད་སྤྲོ་མས་དགེ་ལེགས་སྒྲུལ། །
བསྐལ་བཟང་འདྲེན་པ་མཁའ་ཐིང་དབང་བོ་ཡི། །
མདོ་ཐུགས་གཤོག་བྱུང་དཀར་བོའི་འཕུར་ཤུགས་གྱིས། །
སྐྱེ་བྱུང་སྐྱེ་བའི་མཛད་འཕྲིན་དུ་མའི་ཆ། །
ལེགས་བཤད་སྒྲོན་པའི་ཆལ་ན་ནམ་པར་ངོམས། །
རིམ་པ་དང་བོའི་བཀའ་འཁོར་ལས་འཕྲོས་པའི། །
རིག་པའི་གནས་ལྷ་ཐེག་དགའི་ཉ་སྤྱོད་སོགས། །
པན་ཚུན་མ་འདྲེས་བརྒྱ་བྱིན་རི་མོ་བཞིན། །
དོན་གཉིས་རྒྱལ་ཆེན་པའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་ལས་འདས། །
ཁང་བོད་མཁས་བཞིའི་ཐུགས་བརྩད་ཆུ་ལྷུང་བརྒྱ། །
ཟབ་དོན་ལུང་རིགས་སྤྲུལ་སྤང་གཡོ་བཞིན་དུ། །
རིང་དུ་བསྐལ་བའི་བཤད་སྐྱབ་ཀྱི་མཆོ་ཆར། །
གཞོལ་ཞིང་འབབ་པའི་རྟེན་འབྲེལ་དཔག་པར་དཀའ། །
སྐྱེ་དགའི་སྒོ་ལ་ཉར་བའི་བག་ཆགས་ལུན། །

ཅིག་ཅར་སེལ་བའི་སྒྲུང་གསལ་སྟོན་མའི་མཚན།
མེ་སྟོན་བཀའ་བརྟེན་སྡེ་ལྷ་ཞེས་གྲགས་བའི།
གཞུང་ལྷགས་གསེར་གྱི་ཉི་མས་སྤྱིང་བཞི་གསལ།
གཡས་རུའི་གཙང་ན་སྟན་བའི་གྲགས་ཆེ་བ།
བོན་གྱི་སྟུན་ལྷན་འགྲོ་མགོན་སྟོ་གོས་གྱི།
མཁུན་རབ་ཡེ་ཤེས་རྩལ་ཆེན་རྫོགས་བ་ཡིས།
གབ་མཛོད་ས་གསུམ་མི་རུབ་ཏོག་ཏུ་བཀོད།
མཁས་བ་མེད་ཡི་སྤྱོད་སེང་བཅུ་གསུམ་གྱི།
ཟབ་དོན་མདོ་ལྷགས་ལུང་རིག་དབྱར་རྩེ་སྒྲ།
དལ་གྱིས་བརྟུང་བའི་མཁས་མཚན་དགའ་སྟོན་གྱིས།
ལེགས་བཤད་སྤྱིན་གྱི་མེ་ཏོག་ཀུན་ཏུ་འཐོར།
རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་མཁུན་དཔྱོད་ནམ་མཁའ་ལས།
འཕྱལ་སྟོན་ནམ་ལུང་ཉི་འོད་འབར་བའི་གཟིས།
སྐལ་ལྷན་ཏིང་འཛིན་ལས་བསྐྱངས་བཤད་སྟུབ་གྱི།
ཐོས་བསམ་ནོར་བུའི་སྟོ་འཕར་ཡངས་པོར་བྱས།
མཁས་པའི་བྱ་མཚན་ཉི་མ་བཟུན་འཛིན་སོགས།
མཁན་རབས་གསེར་ཤེང་ལྷགས་བཅུད་ལས་འབྱུངས་པའི།
མཚན་ཉིད་སྡེ་ལྷན་ཆུ་གཏེར་ལྷགས་ཤེང་ཆེར།
རིག་འཕྱལ་ནོར་བུའི་མཚོད་སྤྱིན་ཟད་མེད་སྟོ།
རྒྱལ་བ་སྤྱི་བཅས་གསང་བའི་མན་ངག་མཚན།
རྫོགས་ཆེན་སྡེ་གསུམ་སྟན་རྒྱུད་སྟོར་བཞི་ཞེས།
སྟོམ་རིམ་ཉམས་རྟོགས་བོགས་འདོན་གེགས་སེལ་བཅས།
རང་ཞལ་རྩེན་སྟོན་གདམས་པའི་རྒྱལ་བོར་ངས།
རིག་པའི་སེང་ཆེན་མཁའ་ལ་གཞུང་ཚོན་གྱི།
འོད་དེངས་འཇའ་ལུས་ཉེར་བཞིའི་ལྷགས་དགོངས་བཅུད།

ཁྲེགས་ཆོད་ཐོད་ཀལ་ལམ་གྱི་སྒྲིག་བཟུང་བའི། །
མན་ངག་བདུད་ཅིའི་སྤྲིང་པོ་གསེར་ལས་བྲིན། །
ལྷ་བའི་ཡང་ཅེ་ཞིག་ཆེན་བཙུང་བྱ། །
གྲགས་པའི་གཡུང་རྒྱུ་ལྷ་བའི་ཉིང་འཛིན་གྱིས། །
བོན་བཟུན་རབ་འཕེལ་རྒྱས་པའི་ཕྱིན་ལས་ཅན། །
སྤྲིང་འདིའི་མཆན་སྐྱེ་བྱུང་བ་གསུམ་ལས་བཀལ། །
གངས་དཀར་ཉི་མེ་སྐྱེ་བ་འཛམ་སྤྲིང་གི། །
རྒྱན་དུ་ངོམ་པའི་བོན་གཞུང་དལ་འབབ་རྒྱན། །
ཐུ་རིག་མཛོད་དུ་འབྱུང་བའི་དཔལ་ཡོན་གྱིས། །
ཕན་བདེ་རྒྱབས་སྤྲིང་ཟེགས་མ་མཁའ་ལ་འཛོམ། །
ལེགས་ལེགས་མཁས་མང་གྲོས་དང་བཟུན་པ་ཡིས། །
གང་གང་བདམས་པའི་སྤྲེགས་བམ་ཉེར་ལྷའི་གངས། །
རྒྱར་རྒྱར་མཛོད་འཕྲིན་འབྲས་བྱ་ཐོགས་མེད་དུ། །
མང་མང་དཔེ་ཆོགས་ཅེ་ཞིག་དགོན་དུ་སྤེལ། །
སྤྲིང་བོ་ནི་མཁས་པ་མ་ཡིན་ཀྱང་། །
སྤྲིང་སྤྲིང་བཟུན་དོན་རྒྱབས་ཆེན་འཕྲིན་ལས་ལ། །
སྤོན་པའི་སྐྱེ་ཆོག་མཆན་མའི་ངལ་བསོས་སྐབས། །
ལྷ་མཆོག་སྤྲིང་བའི་སང་གའི་དྲན་གསོ་ཡིན། །
ཚུལ་འདིར་འབད་པའི་དགེ་འབྲས་གང་མཆིས་པ། །
བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་ཆོགས་ཀྱི་རྒྱར་གྱུར་ཏེ། །
བཟུན་འགྲོའི་འཕྲིན་ལས་རྒྱབས་ཆེན་སྤྱོད་པ་ཡིས། །
ནམ་མཁའ་སྤྲིང་བའི་གོ་འཕང་རྒྱར་ཐོབ་ཤོག །

ཅེས་པ་འདི་ནི་མདོ་སྤྲིང་རྩ་ཡུལ་སྤྲིང་ཞིག་དགོན་གྱི་སྤོབ་བྱར་གྱི་མིང་ཅན་འཛིན་པ་ནམ་མཁའ་ཚུལ་ཁྲིམས་
གྱིས་བྲིས་པ་དགེ་བར་གྱུར་ཅིག

བསྐྱེད་པ་རྒྱུ་གཏུག་པ།

ལྷག་བསམ་གྱི་རང་མདངས་དཀར་པོ་བསྐྱེད་མེ་བུན་གྱིས་ཀྱང་ཁྱེ་བར་མ་རྒྱས་པའི་མེད་
བ་ས་ཆགས་གྱི་ཉེ་བ་སྟེ། འཛམ་གླིང་གངས་རྒྱལ་ཏི་མེ་ནི་ཞང་བོད་ནང་བསྟན་གཞུང་དུང་བོན་
གྱི་ཆོད་མཐོང་དགོངས་སྤྱོད་མཚན་པའི་རང་བྱུང་གི་རྟགས་མཚན་ལོ་རྒྱུས་དང་ལྡན་པར་མངོན་
ལ། རྒྱ་བོ་ནམ་བཞིའི་བཞུར་རྒྱུན་ལས་འཛུམ་པའི་ཤེས་རིག་གི་ཟེགས་མ་རེ་རེ། དུས་རབས་གྱི་
ཆབས་མཉམ་དང་བསྐྱེད་པ་ཏི་མེ་ལ་ཉི་ཤེས་པའི་མཐའ་རྒྱ་བསྐྱེད་པ་དེ་ཡིས། མེད་རིགས་གྱི་ཤེས་
རིག་དང་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་འགོ་ཁྲུང་ནི་སྤྱོད་འདི་ནས་བརྒྱུས་ཤིང་གནས་འདི་ནས་ཕྱོགས་སུ་མཆོད་
པར་དོན་མཐུན་གཏུག་ཆོགས་མང་དུ་འདྲན་རྒྱུ་ཡོད། རི་བོ་གངས་ཅན་པའི་ས་སྐྱེས་རྩོམ་སྐྱེས་གྱི་
ཤེས་རིག་འོད་དུ་འཛོམས་པ་འདི་ཉིད་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་རྒྱུན་རིང་ལ་ནང་དོན་ཏེ་ཅང་ལུ་སྤྱོད་ཆོགས་པས།
གཞན་ལ་ངོམ་ན་ལ་རྒྱུ་སྤྱོད་པ་རྒྱས་ལ། འཛམ་གླིང་ཤེས་རིག་དང་བོད་རིག་པའི་ཞིབ་འཇུག་
གི་མཐའ་དབྱིངས་སུ། གཟི་བརྗེད་འབར་བའི་རིན་ཐང་གཞུང་དུ་མེད་པ་ཤེས་ལྡན་ལ་མིག་
མཐོང་ལག་ཟེན་དུ་གྱུར་ཡོད།

དེ་ཡང་སྤྱི་ལོ་ཐོན་གྱི་ལོ་ངོ་ཆེན་ཁྲི་བཞི་སྟོང་ལྷག་གི་ལོ་རྒྱུ་ལྟེ། སྤྱོད་རྒྱུ་ཆོན་པོ་གཞན་
དབང་གི་སྤྱོད་པས་ལས། རྒྱུ་མཁུན་སྤྱོད་པ་གཤེན་རབ་འཁོར་མཚན་ལྡན་གྱི་ཁྱེ་བཞི་དང་བཅས་
པ་ཞང་བོད་ཀྱི་ཡུལ་འདིར་ཞབས་གྱིས་བཅགས་ཤིང་བྱིན་གྱིས་བསྐྱེད་པ་ཏི་གཏུག་གྱི་ཆོགས་རྒྱུས་
སུ་བཟུང་ཞིང་། དེ་དང་ལྷན་དུ་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་བཞུར་རྒྱུན་རིང་མའི་ཁྲོད། རང་ཅག་གི་མེས་པོ་དག་
གིས་བྱངས་ཁྲག་དང་རྩལ་རྒྱུ་ལས་བསྐྱེད་པའི་འོད་སྟོང་འབར་བའི་ཤེས་རིག་ལྡན་ཆོགས་ཤིག་ལུ་
རབས་ཆ་རྒྱུད་ཆོར་བཞག་ཡོད་ལ། དེང་འདིར་ང་ཆོས་ཤེས་རིག་དེ་རྒྱུན་འཛིན་དང་དར་སྤེལ་
གང་ལེགས་བྱེད་རྒྱ་ནི། རང་མི་རིགས་ས་སྤྱོད་ཆོན་པོ་འདིའི་སྟོང་ཡུན་རིང་དུ་འཛོམས་ཐང་
ཀར་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་དོན་དག་གལ་ཆེན་ནང་གི་གཅིག་ཆེན་ཞིག་ཡིན་པ་མ་ཟད། འཛམ་

སྤྱིང་ཤེས་རིག་བང་མཛོད་ལ་མཚན་ནའང་སྤྱི་ན་མེད་པའི་ལེགས་སྦྱོར་ཤིག་རེད།

ཉེ་ཆར་ཀྱང་དབྱང་མི་རིགས་སློབ་གྲྭ་ཆེན་མོའི་སློབ་དཔོན་ཆེན་མོ་སྤྱིང་སྐོར་ཆེ་རིང་ཐར་ལགས་དང་། ཁོ་བོ་ཅག་གི་སྐྱབས་རྒྱུ་དམ་པ་ཅེ་ཞིག་ཚང་པ་ཤིས་རབ་བསྟན་པའི་སྤྱི་བ་མཚན་གཉིས་ཀྱིས་ལྷག་བསམ་དང་ཕྱགས་འདུན་གྱི་དར་དཀར་རིང་མོ་མཁའ་ཐུབ་ཆུངས་ཏེ། ཉེ་ཆར་གྲུང་རིག་མཛོད་དེ་དཔེ་ཚན་ཆེན་མོ་ལེགས་སྦྱོར་དང་པར་སྐྱེན་བྱ་བྱའི་ལས་འགོ་བསྟུན་ཤིང་། ལས་དོན་གྱི་འགན་གཙོ་བོ་ཅེ་ཞིག་གཡུང་དྲུང་བོན་བསྟན་འཕེལ་རྒྱས་སྤྱིང་གི་གྲྭ་བཙུན་ནམས་ལ་བསྟོན། ལས་དོན་འདི་ཅེ་ཞིག་དགོན་པར་མཚན་ནའང་རང་གི་འཁོས་ཀ་དང་བསྟན་ཏེ་ཤེས་ཐོན་མི་སྤྱི་བསྐྱེད་བསྐྱེད་དང་། རང་མི་རིགས་ཀྱི་རིག་གནས་དར་སྤེལ་དང་རྒྱ་འཛིན་གྱི་ཐད་ལ་དགོ་ཅ་སྤྱི་མེད་སྐྱབ་པའི་ལས་དོན་གལ་འགངས་ཆེ་བ་ཞིག་ཡིན་པར་བརྟེན། ཉིང་སྦྱོབས་དང་སྦྱོབས་པ་ཆེ་ཐུབ་སྐྱེད་དེ་བྱ་བ་ལེགས་ལམ་དང་མཐའ་ཡོངས་སུ་འཁྱོལ་བར་མཐུན་འཇུག་བྱས་ཐོག སྤྱི་ལོ་༢༠༠༧ལྟ་འཛམ་ཉེན་མདོ་དབུས་ཁམས་གསུམ་ནས་བོན་གྱི་སྦྱོར་ཆེན་སུམ་ཅུ་ལྷག་ཅེ་ཞིག་དགོན་དུ་གདན་དྲངས་ཏེ། དཔེ་ཚན་ཆེན་སྦྱོར་དང་ནང་དོན་གཏན་འབེབས་ཐད་ལ་ཞིབ་འཇུག་དང་གོས་བསྟར་ཞིབ་མོ་མཛད་ཐོག རྗེས་སོར་ཉེ་ཆར་ཉེ་ཆར་གྲུང་རིག་མཛོད་དེ་གྱི་དཔེ་ཚན་ཆེན་མོའི་ཉིང་བོན་གྱི་བཤད་སྐྱབ་སྤྱི་ཡི་གཅིག་གྱུར་གྱི་ཚད་ཐོན་སློབ་དེབ་བྱ་བྱའི་ཐད་ལ་འང་ཕྱོགས་སོ་སོ་ནས་ཕེབས་པའི་མཁས་པ་དག་གིས་རེ་འདུན་དང་གདེང་འཇོག་གང་མང་བྱས་ཁར། ཉེ་ཆར་ཉེ་ཆར་གྲུང་རིག་མཛོད་དེ་གྱི་དཔེ་ཚན་ཆེན་མོ་སྐྱེན་བྱ་བྱའི་རང་མི་རིགས་ཀྱི་ཤེས་རིག་ནལ་མ་སྤྱོད་འདོན་དང་ལྷན་སྦྱོར། རྒྱ་འཛིན། དར་སྤེལ་སོགས་ལ་ངེས་པར་མཁོ་བའི་བགོ་སྐྱེལ་བཟང་བོར་སྤྱིན་འདུག་ཅེས་ཡི་རང་དང་བསྟན་བཅོས་བཟོས་ཏེ་མེ་ཏོག་མང་དུ་གཏོར།

ལས་དོན་འདི་མཇུག་རྒྱལ་ཆེན་མོ་ཉེ་བའི་དུས་འདིར། ང་ཚོས་འདས་ཟིན་པར་བྱེད་མིག་དང་འབྱུང་འབྱུར་ལ་རྒྱང་ལྷ་ལེགས་པོ་ཞིག་བྱས་ཆོ། ཅེ་ཞིག་དགོན་གྱིས་གཙོ་འགན་གཉེར་བའི་ཉེ་ཆར་ཉེ་ཆར་གྲུང་རིག་མཛོད་དེ་དཔེ་ཚན་ཆེན་མོ་ལེགས་སྦྱོར་དང་པར་སྐྱེན་བྱ་བྱའི་བཞག་ལ། ཕྱོགས་སོ་སོའི་མཁས་པ་མང་བོས་མཐུབ་སྟོན་དང་དགོན་སྡེ་དུ་མས་རྒྱབ་སྐྱོར། ཁ་ཞེ་གཉིས་མེད་ཀྱི་གོགས་པོ་ཤ་ཞེན་ཅན་དག་གིས་བཙོན་པའི་རྩལ་ཆུ་མང་དུ་བསགས་ཡོད་པ་སྟེ། མདོ་

སྤང་རེབ་གོང་བོན་བརྒྱ་དགོན་དང་ཁྲི་ཀ་ཁྲུང་མོ་དགོན། ཁྲི་ཀ་སེ་བརྒྱ་བོན་མང་། མཚོ་ཕྱོན་
པོའི་དུང་དཀར་དགོན། ཐེ་བོའི་གཙུག་ལྷན་དགོན། མཛོད་དགེ་སྤྱང་ཚང་དགོན། མདའ་ཆེན་
དཀར་མོ་རི་ཁྲོད། ཟིང་ཆུ་སྤྱང་ཚང་དགོན་བཅས་ནས་རྒྱ་བརྒྱར་མཛད་པ་དང་། མི་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་
ནས་གཉའ་སྒོ་གོས་རྒྱལ་མཚན། སེ་བརྒྱ་བོན་མང་དུང་ཡིག་པ་བསོད་ནམས། ས་ཁའི་སྒོ་ལྷན།
རྟོགས་ལྷན་ཀུན་གྲོལ་རྒྱ་མཚོ། ཐེ་བོ་ལེགས་བཤད་རྒྱ་མཚོ། དགེ་བཤེས་འཇམ་དབྱངས་བཙོན་
འགྲུས། དགེ་བཤེས་ཁྲི་གཙུག་རྣམ་རྒྱལ། གདོང་བཙུན་རྒྱ་ཐར། དགེ་བཤེས་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཚོ།
རིན་མཛུངས་ཚུལ་བཟླ། གདོང་བསོད་བཟླ། སྤྱིང་རྒྱའི་དོན་གྲུབ་རྒྱལ། དཔོན་ཚང་འབུམ་བུམས་
རྒྱལ། བོན་བརྒྱའི་ཆེ་སྤྱོད་རྒྱལ་སོགས་དཔེ་ཆོགས་ཀྱི་ལས་ཀར་ཞུགས་ཕྱིད་ལ། བོན་སྒོ་གཙུག་
པ་དགེ་བཤེས་ཆོས་འཁོར་ཚང་ཉི་མ་འོད་ཟེར་ལགས་དང་ཁྲི་གཡུང་དུང་གཉིས་ནས་ཀྱང་ལྷག་
བསམ་བོལ་མེད་ཀྱིས་དོལ་བོ་རྣམ་རྒྱལ་དགོན་པའི་གསུང་རབ་ཉམས་གསོ་ཁང་གི་མ་ཕྱི་དཀོན་
པོའི་རིགས་རྣམས་མཁོ་འདོན་དང་བརྒྱུད་བསྐྱར་གྱི་རྒྱ་བརྒྱ་ཅི་རིགས་གནང་། ལྷ་བཙུན་ཤར་
སྤྱང་བསམ་གཏན་རྒྱ་མཚོ་དང་བྱེ་གཞུང་བཙོན་པ་གཉིས་ཀྱིས་དཔེ་ཆོགས་ཀྱི་སྤྱོད་རྣམས་གཟབ་
ནན་གྱིས་བྲིས་གནང་མཛད་ཅིང་། དེ་མེན་ཆན་དག་དབང་རྒྱ་མཚོ་དང་གཡུང་དུང་སྤྱོད་ཀྱིས་
སྒོག་ཁྲུང་ལག་ཅུལ་གྱི་ཐད་ནས་རམ་འདེགས་དང་བདག་རྒྱུན་གང་ལེགས་གནང་ཡོད།

ཁྲུང་པར་དུ་ལས་དོན་འདིའི་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་ལ་ཁོ་བོ་ཅག་དང་ལྷན་དུ་དབྱང་བ་
མཉམ་གཤིབ་ཀྱིས་འགན་འཁུར་ཕྱི་ཕྱོད་ལྷན་ཁྲུང་བཞེས་པའི་མཁན་བོ་ཚུལ་ཁྲིམས་བཟླན་པ་འབྲུག་གཤམ་
དང་། དུང་ཆེ་བསོད་ནམས་གཡུང་དུང་། ཁྲི་བསོད་བཟླན་བཅས་ཀྱི་བཀའ་དྲིན་ང་ཚོའི་སེམས་
ཁོང་ན་ཉི་འོད་ལྷར་བྱོད་ཀྱིས་བརྟན་ཡོད་ལ། ཁོ་ཚོས་གཡུང་དུང་བོན་ལ་བཅངས་པའི་བཟླན་
པའི་སྤྱོད་ཀྱི་དང་རང་མི་རིགས་ཀྱི་རིག་གནས་དར་སྤེལ་ལ་བཟུང་བའི་ཤ་ཞེན་གྱི་ལྷག་བསམ་དཀར་
པོ། གངས་ཉི་ཤེ་བོན་གཞུང་རིག་མཛོད་དེ་དཔེ་ཆོགས་ཆེན་མོ་ལེགས་སྤྱོད་གི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་རྒྱ་
ཕྱོངས་སུ་ཕྱི་ཉིག་ལྷར་འོད་དུ་འཛོར་བཞིན་འདུག

རང་དགོན་ཅེ་ཞིག་གཡུང་དུང་བོན་བཟླན་འཕེལ་རྒྱས་སྤྱིང་གི་ལས་ལྷན་རྒྱས་རྒྱས་ཀྱིས་དཀའ་
སྤྱད་སྤྱོད་ཀྱིས་དང་ལྷག་བསམ་དྲངས་མའི་ཕྱགས་འཁུར་འོག ལོ་ངོ་གསུམ་ལ་ཉེ་བའི་རིང་དུ་ལྷ་
བཙུན་སྤྱོད་བཟུང་རྒྱ་མཚོས་གངས་ཉི་ཤེ་བོན་གཞུང་རིག་མཛོད་དེ་གཞུང་སྤྱོད་ཁང་གི་འགན་གཙོ་

དང་དུ་སྒྲངས་ཤིང་། བཟུང་འཛིན་གཡུང་དུང་གིས་ཡིག་དངོས་མཐོ་འདོན་གྱི་བྱ་བཞག་ལེགས་
པར་བསྐྱབས་པ། ཤེས་རབ་དཔལ་ཆེན་གྱིས་སློག་ཁྲུང་དོ་དམ་དང་བསྐྱར་དཔར་ལས་འགན་གཉེར་
བ། ཚུལ་ཁྲིམས་སློ་གྲོས་ནས་དདུལ་འཛིན་ལས་འགན་ཁུར་བ། སློ་གྲོས་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་ཅིས་
གཉེར་བའི་འགན་དང་དུ་སྒྲངས་པ། གཞན་དགེ་ལེགས་རྒྱ་མཚོ་དང་སྐལ་བཟང་ཤེས་རབ། རིན་
ཆེན་སློ་གྲོས། ཚུལ་ཁྲིམས་བཟུང་འཛིན། བཟུང་འཛིན་རྒྱ་མཚོ། བཟུང་འཛིན་གྲགས་པ་སོགས་
ལོ་ན་རྒྱུད་ཡང་སྤྲོད་སྟོབས་དང་ཅུས་ཞེན་གྱི་མེ་དཔུང་ཆེ་ཅུ་ཤར་ཏེ། བཟུང་པའི་དོན་ལ་སྟག་
བསམ་དྲོན་མོ་ཞིག་དང་སེམས་འགྲུལ་ཟབ་མོ་ཞིག་དང་གིས་བསྒྲངས་ཁར། ཁོ་ཚོའི་གཞུང་དང་
ལ་སློ་དཀར་བའི་མི་གཤེས་གཙང་མ་དེས་ཉག་དང་ཉི་མོ་གཞུང་རིག་མཛད་དེ་དཔེ་ཚོགས་ཆེན་
མོ་ལེགས་སྒྲིག་གི་བྱ་བཞག་ལ། ནམ་ཡང་སྤྲོད་རིན་ཡོད་པའི་ལ་རྒྱ་དང་གཟེ་བེད་ཀྱིས་བརྟུན་
པའི་བྱས་རྒྱུ་ཡིད་དུ་འོང་བ་ཞིག་བཞག་ཡོད།

གཞན་མི་རིགས་དཔེ་སྟུན་ཁང་གི་བོད་ཡིག་པར་སྐྱུན་སྡེ་ཁག་གི་འགོ་གཙོ་སྤྱོད་ལས་ཆོ་རིང་
རྒྱལ་ལགས་དང་། ལས་གྲོགས་སྐར་རྒྱུས་ནས་ལས་དོན་འདིར་ཐུགས་བརྩེ་བའི་རྒྱུ་བྱུང་སྟེ་
རྒྱལ་སྐྱོར་ཆེད་མེད་གནང་བ་དང་། དེ་དང་ཆབས་ཅིག་ཤེས་ལྡན་པ་གང་མང་ཞིག་གིས་ལས་
དོན་འདིར་གདེང་འཛིན་དང་སྐལ་སློང་གི་གཏམ་སྒྲ་ཚོགས་དྲ་ཚོགས་དང་ཡིག་ཟམ་བརྒྱུད་ནས་
ཐུལ་བ་དེས། ང་ཚོས་འགན་འཁུན་གཙང་མ་དེ་དང་བདེན་དོན་ནལ་མ་དེའི་ཆེད་དུ་མི་ཆོ་ཐུགས་
བསམ་གྱི་སྟོབས་པ་དང་སེམས་ཤུགས། སློ་བ་སོགས་ལྷུ་ལས་ཆེ་ཆེར་རྒྱས་སུ་བཅུག

འོན་ཀྱང་བཟུང་པ་འཕེལ་འགྲིབ་གྱི་རྒྱུན་གྱིས་དཔེ་རྒྱུན་ཁ་ཤས་ཉུང་ལ་དཀོན་པོར་གྱུར་བ་
མ་ཟད། མ་ཡིག་པལ་ཆེ་བ་དབུ་མེད་ལག་བྲིས་ཁོ་ན་ལས་མེད་ཁར་བྲིས་བསུབ་དང་བཅས་སྟངས་
མང་དུ་འདུག་པ་དང་། གཞན་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་དག་སྒྲིག་ཉམས་སྤྱོད་ཞན་པ་སོགས་རྒྱུ་ཅི་རིགས་
གྱི་དབང་གིས། དཔེ་ཚོགས་སྒྲིག་སྒྲངས་དང་དག་བཅས་སོགས་གྱི་ཐད་ལ་མི་འདད་ས་དང་ནོར་
འཕྱུག་མི་ཉུང་བ་ཞིག་ཡོད་ཤིང་པས། ཤེས་ལྡན་སློག་པ་བོ་ཡོངས་ལ་སྤྲོད་ཐག་པ་ནས་དགོངས་
འགལ་མེད་པར་བྱ་བ་དང་ཆབས་ཅིག་རྒྱུ་མོར་རྒྱས་པ་ཡོད་ཆོ་ཐུ་མཐུད་ནས་དག་བཅས་དང་
ཡོ་བསྐང་གང་ལེགས་བྱེད་ངེས་ཡིན་ཞེས་ཁྱེད།

སྐལ་མ་འདི་དང་བཟུང་ཏེ་སྒྲིགས་བམ་སོ་སོའི་ནང་དོན་མདོར་བསྐྱུས་དང་བྱུང་ཁུངས་ལོ་རྒྱུས་

སོགས་མཚམས་སྒྲིབ་ཕྱི་ལོ་ཁྱད་ཀྱི་ ཡིག་ཚགས་མང་པར་དོགས་ནས་ཀྱངས་ཉི་ཤེ་བོན་
གཞུང་རིག་མཛད་དེ་དཔེ་ཚགས་ཆེན་མོ་ལེགས་བྲུབ་ཀྱི་དཔེ་ཆེན་ཟེན་ཐོ་ཞེས་པའི་ཆོན་ལྷན་དེབ་
གཅིག་ཟུར་དུ་བཀོད་དེ། དཔེ་ཚགས་ཀྱི་སྒྲིགས་བཅས་སོ་སོའི་ནང་དོན་གནད་བསྡུས་དང་ལས་
རིགས་འདྲ་མིན་སྟངས་ཀྱི་སྒྲིབ་གསོ་བ་མང་པོས་གནང་བའི་ཤིས་ཚིག་དང་གདེང་འཛིག་གཏམ་
ལུང་། ལས་ཀའི་བརྒྱུད་རིམ་ཞིབ་ཕྱི་ལོ་སོགས་སྤྱད་ཟུར་གཡོ་བའི་དགའ་སྟོན་དུ་སྤེལ་ཡོད།

ཀྱངས་ཉི་ཤེ་བོན་གཞུང་རིག་མཛད་དེ་དཔེ་ཆེན་དང་པོའི་པར་ཆ་སྒྲིག་པ་དང་དག་
བཅས་བྱེད་པ། པར་སྒྲིབ་འགྲེམ་སྤེལ་བཅས་ཀྱི་མ་ཆར་སྤྱིན་བདག་ཆེན་མོ་ལེ་ཉིན་ཐེབས་དཔུང་
ཆོགས་པས་ལྷག་བསམ་ཟོལ་མེད་ཀྱིས་བོན་སྤྱིན་བདུད་ཅིའི་དངོས་གྲུབ་ཆར་དུ་བསྒྲིལ་ཏེ། འཛམ་
གླིང་རིམ་པའི་དཔེ་མཛད་ཁང་དུ་མ་དང་བོད་ཀྱི་རིག་གནས་ཞིབ་འཇུག་སྡེ་ཁག་ནང་བཞུག་
མཐུན་ཆོགས། སྒྲིབ་ཆེན་ལག་དང་། ནང་བཞུག་སྒྲིབ་གླིང་། བོན་གྱི་དགོན་སྡེ་སོ་སོར་འགྲེམ་
སྤེལ་བྱ་འཆར་ཡོད་པའི་ཀྱངས་ཉི་ཤེ་བོན་གཞུང་རིག་མཛད་དེ་དཔེ་ཚགས་འདི་ཉིད། བོན་གྱི་ལོ་
རྒྱུས་ཟེན་ཐོའི་ནང་གི་དཔེ་ཚགས་གལ་ཆེན་པོར་འདུག་པས། ཆེ་ཞིག་དགོན་པས་བོན་གྱི་སྒྲིབ་
གཉེར་བ་མང་པོའི་ཆབ་བྱས་ཏེ། གང་དེས་མི་རིགས་མཐུན་སྒྲིལ་དང་ཤེས་རིག་དར་སྤེལ་གྱི་བྱ་
བར་རོགས་སྒྲོར་མཛད་པར་སྟོང་ཐག་པ་ནས་བཀའ་དྲིན་ཆེ་ལུ་བ་དང་། དེ་མཚུངས་ཆེ་རིང་ནད་
མེད་བསམ་དོན་སྤྱོད་གྲུབ་འབྱུང་བའི་སྒྲིབ་ལམ་དྲི་མ་མེད་པའི་མཚམས་སྒྲིབ་བཅས།

མདོ་སྨད་ཆེ་ཞིག་གཡུང་དུང་བོན་བཞུག་འཕེལ་རྒྱས་གླིང་དང་

ཀྱངས་ཉི་ཤེ་བོན་གཞུང་རིག་མཛད་དེ་དཔེ་སྒྲིག་ཆེན་ཆུང་ནས།

སྤྱི་ལོ་༢༠༠༧/ཟླ་ཚས་༡༣/ལོ་བར།

༼གངས་ཉི་ཤེན་གཞུང་རིག་མཛོད༽དབེ་ཆོགས་སྤྱིའི་དཀར་ཆག།

༼དབ་དང་པོ༽ རྟན་པའི་མཛད་ནམ་དང་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་སྐོར།༽

༡༽ མདོ་འདུས་པ་རིན་པོ་ཆའི་རྒྱུད་བཀའ་ཆད་ལ།.....ནམ་མཁའ་རྟན་པ་གཤེན་རབ་ཀྱི་བཀའ།
༢༽ བསྐྱགས་པ་རིན་ཆེན་སྤྱིའི་གཞུང་།.....སྤྱི་ཆེན་དཔལ་པ་ནམ་མཁའ།
༣༽ བཟུན་འབྱུང་དར་རྒྱས་གསལ་སྟོན།.....སྤྱི་རྟན་བཟུན་རྒྱལ་བཟང་པོ།
༤༽ སྤྱིའི་གཞི་བཟུན་པའི་འབྱུང་ཁུངས།.....ཁུང་པོ་སྤྱི་གོས་རྒྱལ་མཛན།
༥༽ བཟུན་འབྱུང་རིག་པའི་ཤན་འབྱུང།.....མཁས་གྲུབ་ལུང་རྟོགས་རྒྱ་མཚོ།

༼དབ་གཉེས་པ། བད་དག་སྤྱོད་ཀྱི་སྐོར།༽

༡༽ བད་སྤོང་ཉི་ཤུ་བདུན་པའི་གཞུང་།.....གཤེན་མཁས་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱལ་མཛན།
༢༽ བད་སྤོང་ཉི་ཤུ་བདུན་པའི་རང་འགྲེལ།.....གཤེན་མཁས་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱལ་མཛན།
༣༽ དག་ཡིག་རིན་ཆེན་གཉིས་ཁྲིམ།.....སྤྱི་སར་ཀྱུན་བཟང་རྒྱལ་མཛན།
༤༽ བད་དག་འབེལ་གཏམ་ཉི་འོད་གཞོན་ནུ།.....མཁན་ཆེན་ཉི་མ་བཟུན་འཛིན།
༥༽ འབེལ་གཏམ་ཉི་འོད་གཞོན་ནུའི་འགྲེལ་བ།.....དཔོན་སྤོབ་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱལ་མཛན།
༦༽ ཁང་བོད་ཀྱི་སྤྱོད་བཟུངས་ཁུང་བསྟུས།.....ཁྱེལ་ཉི་མ་གཞུགས་པ།

༼དབ་གསུམ་པ། རྟན་དག་མདོན་བཛོད་ཀྱི་སྐོར།༽

༡༽ རྟན་དག་རྒྱུན་གསུམ་གསལ་བའི་མེ་ལོང་།.....གཙང་གཤེན་རྟན་དག་མཁན་པོ།
༢༽ རྟན་དག་རྒྱུན་གསུམ་གསལ་བའི་མེ་ལོང་གི་འགྲེལ་བ།.....ཀྱུན་གྲོལ་འཇའ་ཆོན་སྤྱིའི་པོ།
༣༽ རྟན་དག་རིན་ཆེན་ལྷེ་མིག་།.....དཔོན་སྤོབ་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱལ་མཛན།
༤༽ རྟན་དག་གཙང་གཤེན་དགོངས་རྒྱུ།.....ཚུལ་ཁྲིམས་བཟུན་པའི་རྒྱལ་མཛན།
༥༽ མདོན་བཛོད་ཀྱི་བཟུན་བཅོས་ལེགས་པར་བཤད་པ།.....གཤེན་མཁས་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱལ་མཛན།

༼དབ་བཞི་བ། བཟོ་རིག་དང་ཚེས་ཀྱི་སྐོར།༽

༡༽ བདེར་གཤེགས་སྐྱ་གདུང་སྐྱ་གཟུགས་གཉིས་ཀྱི་ཐེག་མ།.....མཉམ་མེད་ཤེས་རབ་རྒྱལ་མཚན།
༢༽ མཚན་མ་རྩལ་ཚེན་གསལ་བྱེད་འབྲུལ་གྱི་མེ་ལོང་།.....མཉམ་མེད་ཤེས་རབ་རྒྱལ་མཚན།
༣༽ བཟོ་རིག་གསལ་བའི་རྒྱན།.....དཔོན་སློབ་བཟན་འཛིན་རྣམ་དག
༤༽ བདེར་གཤེགས་ཐུགས་རྟེན་ཕྱག་མཚན་གྱི་དོས་འཛིན།.....དཔོན་སློབ་བཟན་འཛིན་རྣམ་དག
༥༽ བདེར་གཤེགས་མཚན་རྟེན་ཆ་བརྒྱད་ཀྱི་ཐེག་མ།.....དཔོན་སློབ་ཀྱན་བཟང་སྟོ་གྲོས།
༦༽ བཟོ་རིག་རབ་གསལ་ཉི་མ།.....སྐྱུང་སྐུལ་དྲི་མེད་འོད་ཟེར།
༧༽ རིས་མེད་བཟན་ཚེས་ཡིད་ཀྱི་ཐུན་སེལ།.....བོན་བརྒྱ་དགེ་ལགས་རྒྱ་མཚོ།
༨༽ སྐར་ཚེས་ངོ་མཚར་འོད་ཟེར་འབྲུམ་ལྷན།.....མཁན་ཆེན་ཉི་མ་བཟན་འཛིན།
༩༽ སྐར་མེད་གསལ་བའི་མེ་ལོང་དང་འབྲུམ་ཚེས།.....མཁན་གྲུབ་ལུང་རྟོགས་རྒྱ་མཚོ།

༼དབ་ལྔ་བ། གསོ་རིག་འབྲུམ་བཞི།༽

༡༽ གསོ་རིག་འབྲུམ་བཞི།.....རྣམ་མཁྱེན་སྟོན་པ་གཤེན་རབ་ཀྱི་བཀའ།
དཔལ་བྱ་ཁྲི་ཤེས་ཀྱིས་བསྐྱུས།

༼དབ་དྲུག་བ། བསྐྱུས་ཚད་སྟོ་རྟགས་ཀྱི་སྐོར།༽

༡༽ ཐུན་མོང་བསྐྱུས་གྲུའི་རྣམ་བཞག་.....མཁན་ཆེན་ཉི་མ་བཟན་འཛིན།
༢༽ ཚད་མའི་སྒྲིང་བོ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱན་ལས་བཏུས་བ།.....འགྲོ་མགོན་སྟོ་གྲོས་རྒྱལ་མཚན།
༣༽ ཚད་མ་རྣམ་འབྱེད་འབྲུལ་གྱི་སྟོན་མ།.....མཉམ་མེད་ཤེས་རབ་རྒྱལ་མཚན།
༤༽ ཚད་མ་རྣམ་འབྱེད་འབྲུལ་གྱི་སྟོན་མའི་འགྲེལ་བ།.....མཉམ་མེད་ཤེས་རབ་རྒྱལ་མཚན།
༥༽ ཚད་བསྐྱུས་ཤེས་བྱ་ཀྱན་གསལ།.....མཉམ་མེད་ཤེས་རབ་རྒྱལ་མཚན།
༦༽ ཚད་མའི་ཐལ་ཐེང་།.....དཔོན་སློབ་རྣམ་དག་འོད་ཟེར།
༧༽ གཏན་ཆོགས་རྟགས་རིག་གི་རྣམ་བཤད།.....དཔོན་སློབ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ།

༼དབ་བདུན་བ། བྱང་རྒྱལ་ལམ་རིམ་སྟོ་སྐྱོང་གི་སྐོར།༽

༡༽ དང་དོན་ཐུན་སེལ་སྟོན་མ།.....སླ་ཆེན་དན་པ་ནམ་མཁའ།
༢༽ བྱང་རྒྱལ་སྐྱབ་ཐབས་ཀྱི་བོན་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་ཐུག་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་བ།.....མེ་སྟོན་ཤེས་རབ་འོད་ཟེར།

ཕྱི་ལམ་རིམ་སྤྱོད་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་བའི་ནམ་བཤད།.....གཤེན་སྟོན་ནམ་མཁའ་རྒྱལ་མཚན།
ཡེ་ལེགས་བཤད་ལམ་རིམ་རིན་ཆེན་སྐས་ལམ།.....སྤང་སྟོན་བསྟན་པའི་ཉི་མ།
ཡེ་ལེགས་བཤད་ལམ་རིམ་རིན་ཆེན་ཐེམ་སྐས་ཀྱི་འགྲེལ་བ།.....ཡོངས་འཛིན་བསྟན་འཛིན་ཡེ་ཤེས།

༼དེབ་བརྒྱད་བ། ཐེག་རིམ་དང་དབྱུ་མའི་སྐོར༽

༡༥ ཐེག་པའི་རིམ་པ་མངོན་དུ་བཤད་པའི་མདོ་རྒྱུ།.....ཀུན་བཟང་གཤེན་མ་འོད་དཀར།
༡༦ ཐེག་རིམ་མངོན་དུ་བཤད་པའི་མདོ་རྒྱུ་ཀྱི་འགྲེལ་བ།.....ནམ་མཁའ་སྟོན་པ་གཤེན་རབ་ཀྱི་བཀའ།

བན་རྟེ་མི་གསུམ་གྱི་གཏེར་མ།

ཕྱི་ལུ་སྟེགས་ཚར་གཙོད་གཏེན་ཚོགས་ཐེག་མདོའི་འགྲེལ་བ།.....སྤྲ་སྟོན་ཤེས་རབ་འོད་ཟེར།
ཡེ་ཇི་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་སྒྲེ་མཆོད་ལ་ཚུད་སྤོང་སྤྱོད་པའི་སེང་གེ་.....ནམ་མཁའ་སྟོན་པ་གཤེན་རབ་ཀྱི་བཀའ།
ཡེ་མཆན་འགྲེལ་ལུང་དོན་རབ་གསལ་སྟོན་མེ།.....དཔོན་སྟོབ་བསྟན་འཛིན་ནམ་དག
༡༧ ཐེག་རིམ་ནམ་བཤད་མདོ་རྒྱུ་ཀྱི་འགྲེལ་བ།.....མཉམ་མེད་ཤེས་རབ་རྒྱལ་མཚན།
༡༨ ཐེགས་རྩེ་སེམས་དཔའི་ལྷགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་ནམ་བཞག་.....དཔོན་སྟོབ་སངས་རྒྱས་བསྟན་འཛིན།
༡༩ དབྱུ་མ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་གཞུང་།.....མེ་སྟོན་ཤེས་རབ་འོད་ཟེར།
༢༠ དབྱུ་མ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་འགྲེལ་བ།.....མཉམ་མེད་ཤེས་རབ་རྒྱལ་མཚན།
༢༡ ཟུང་མ་སྟོང་བ་ཉིད་གསལ་བྱེད་ནམ་བཤད།.....མཁས་གྲུབ་རྒྱལ་མཚན་མཚོག་ལེགས།
༢༢ དབྱུ་མའི་ཟེན་བྲིས།.....དཔོན་སྟོབ་སངས་རྒྱས་བསྟན་འཛིན།
༢༣ ཡང་དག་ཉེ་བའི་ཚྭ་ཕྱོགས་མ་རིག་དོས་འཛིན་ཟེན་བྲིས།.....དཔོན་སྟོབ་བསྟན་འཛིན་ནམ་དག

༼དེབ་དགུ་བ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ས་ལམ་གྱི་སྐོར༽

༡ བྱམས་མ་འབྱུང་ལ།.....ནམ་མཁའ་སྟོན་པ་གཤེན་རབ་ཀྱི་བཀའ།
ཁོ་ཚང་འབྲུག་མའི་གཏེར་མ།

༢ བྱམས་མ་འབྱུང་ལའི་བཀའ་འགྲེལ།.....རོང་སྟོན་ཤེས་བྱ་ཀུན་རིག
༣ ཐེག་ཆེན་ས་ལམ་གྱི་རིམ་པ་འབྲུལ་གྱི་ལྷ་མིག་.....འགྲོ་མགོན་སྟོ་གོས་རྒྱལ་མཚན།
༤ གཞི་ལམ་ནམ་འབྱེད་ཀྱི་རང་འགྲེལ།.....སྤྲ་སྟོན་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱལ་མཚན།
༥ ས་ལམ་འབྲུལ་གྱི་སྟོན་མའི་གཞུང་།.....མཉམ་མེད་ཤེས་རབ་རྒྱལ་མཚན།

གངས་ཉི་མེ་བོན་གཞུང་རིག་མཛད།

༡༥ ས་ལམ་འཕུལ་གྱི་སྒྲོན་མའི་འགྲེལ་བ།.....མཉམ་མེད་ཤེས་རབ་རྒྱལ་མཚན།
༡༦ ཐར་ལམ་གསལ་སྒྲོན་ཉི་མའི་འོད་ཟེར།.....མཉམ་མེད་ཤེས་རབ་རྒྱལ་མཚན།
༡༧ བསམ་གཟུགས་བརྒྱད་གྱི་རྣམ་བཤད་རིན་ཆེན་ཕྱེད་བ།.....སྒོ་བ་བྱུར་ནམ་མཁའ་ཚུལ་ཁྲིམས།
༡༨ རྟུགས་འབྲས་བརྒྱད་གྱི་རྣམ་བཤད་ལྷ་ཉིག་རིན་ཆེན་ཕྱེད་བ།.....སྒོ་བ་བྱུར་ནམ་མཁའ་ཚུལ་ཁྲིམས།

༼དབ་བརྩ་བ། ཤེར་ཕྱིན་ཕྱི་དུམ་གྱི་སྐོར།༽

༡༩ ལྷ་ལྷ་བ་ཆོགས་སུ་བཅད་བ།.....རྣམ་མཁྱེན་སྒྲོན་པ་གཤེན་རབ་གྱི་བཀའ།
སྤྱལ་སྤྱུ་གཉན་འཐིང་གི་གཏེར་མ།
༢༠ ལྷ་ལྷ་འགྲེལ་གསལ་སྒྲོན།.....མཉམ་མེད་ཤེས་རབ་རྒྱལ་མཚན།
༢༡ ཤེར་ཕྱིན་མངོན་རྟོགས་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ།.....མེད་མཁའ་ཚུལ་ཁྲིམས་དཔལ་ཆེན།
༢༢ ལམ་ཆེན་པོ་བརྒྱད་དང་མཚན་བྱེད་ཞེ་ལྟེ་རྣམ་བཤད།.....དཔོན་སྒོ་བ་བསྟན་འཛིན་རྣམ་དག

༼དབ་བརྩ་གཅིག་བ། ཤེར་ཕྱིན་ཕྱི་དུམ་གྱི་སྐོར།༽

༢༣ ཤེར་ཕྱིན་མངོན་རྟོགས་ལམ་གྱི་སྐབས་དང་པོ།.....མཁའ་ཆེན་ཉི་མ་བསྟན་འཛིན།
༢༤ ཤེར་ཕྱིན་མངོན་རྟོགས་ལམ་གྱི་སྐབས་གཉིས་བ།.....དཔོན་སྒོ་བ་རྣམ་དག་འོད་ཟེར།
༢༥ ཤེར་ཕྱིན་མངོན་རྟོགས་ལམ་གྱི་སྐབས་གསུམ་བ།.....དཔོན་སྒོ་བ་རྣམ་དག་འོད་ཟེར།
༢༦ ཤེར་ཕྱིན་མངོན་རྟོགས་ལམ་གྱི་སྐབས་བཞི་བ།.....དཔོན་སྒོ་བ་རྣམ་དག་འོད་ཟེར།
༢༧ ཤེར་ཕྱིན་མངོན་རྟོགས་ལམ་གྱི་སྐབས་ལྔ་བ།.....དཔོན་སྒོ་བ་རྣམ་དག་འོད་ཟེར།
༢༨ ཤེར་ཕྱིན་མངོན་རྟོགས་ལམ་གྱི་སྐབས་དྲུག་བ།.....དཔོན་སྒོ་བ་རྣམ་དག་འོད་ཟེར།
༢༩ ཤེར་ཕྱིན་མངོན་རྟོགས་ལམ་གྱི་སྐབས་བརྒྱད་བ།.....དཔོན་སྒོ་བ་རྣམ་དག་འོད་ཟེར།

༼དབ་བརྩ་གཉིས་བ། ལྷ་ལྷ་མཛད་ལྷགས་གྱི་སྐོར།༽

༣༠ ལྷ་ལྷ་པའི་མཛད་ལྷགས་གྱི་གཞུང་།.....རྣམ་མཁྱེན་སྒྲོན་པ་གཤེན་རབ་གྱི་བཀའ།
༣༡ ལྷ་ལྷ་མཚན་ཉིད་མཛད་ལྷ་པའི་མཛད་ལྷགས་གྱི་འགྲེལ་བ།.....འགྲོ་མགོན་སྒོ་གོས་རྒྱལ་མཚན།
༣༢ ལྷ་ལྷ་མཛད་ལྷགས་གྱི་འགྲེལ་བ་འཕུལ་གྱི་སྒྲོན་མ།.....མཉམ་མེད་ཤེས་རབ་རྒྱལ་མཚན།
༣༣ ལྷ་ལྷ་ལས་བདུས་པ་མཛད་ལྷ་པའི་མཛད་ལྷགས་གྱི་གཞུང་།.....སྐྱ་སྒྲོན་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱལ་མཚན།

ཡེ་མིང་པའི་མཛོད་ལུགས་ཀྱི་རྩ་བཟོམས་རྒྱལ་བསྟན་གསལ་བའི་རྒྱན།.....དཔོན་སྟོབ་བསྟན་འཛིན་རྣམ་དག

༼དབ་བརྩ་གསུམ་པ། འདུལ་བ་རྒྱས་བསྐྱས་ཀྱི་སྐར།༽

ཀྱེ་བླ་ག་ཡངས་མ་ཀུན་འབྱུང་དབྱེངས་དག་རྒྱན།.....རྣམ་མཁྱེན་སྟོན་པ་གཤེན་རབ་ཀྱི་བཀའ།

ཉེ་འདུལ་བ་མདོར་བསྐྱས་ཀྱི་གཞུང་།.....མེ་སྟོན་ཤེས་རབ་འོད་ཟེར།

ཉེ་འདུལ་བ་མདོར་བསྐྱས་ཀྱི་འགྲེལ་བ།.....མཉམ་མེད་ཤེས་རབ་རྒྱལ་མཚན།

ལེ་འདུལ་བ་ཀུན་ལས་བརྒྱས་པའི་གཞུང་།.....མེ་སྟོན་ཤེས་རབ་འོད་ཟེར།

ཡེ་འདུལ་བའི་བསྐྱབ་བྱ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་འགྲེལ་བ།.....མཉམ་མེད་ཤེས་རབ་རྒྱལ་མཚན།

ལྷེ་འདུལ་བའི་ལས་ཆོག་རིན་ཆེན་ཐེམ་སྐྱས།.....མཉམ་མེད་ཤེས་རབ་རྒྱལ་མཚན།

ལྷེ་རྣམ་དག་འདུལ་བའི་རྣམ་བཤད་ནོར་བུའི་ཐོང་བ།.....མཁན་ཆེན་ཉི་མ་བསྟན་འཛིན།

ཉེ་སོ་སོར་ཐར་བའི་རྩ་བཟོམས་རྒྱལ་བསྟན་གསལ་བའི་རྒྱན།.....དཔོན་སྟོབ་བསྟན་འཛིན་རྣམ་དག

༼དབ་བརྩ་བཞི་བ། ཐེ་སྟོང་མཛོད་རྩ་འགྲེལ།༽

ཀྱེ་ཐེ་སྟོང་རིན་པོ་ཆེ་མཛོད་ཡིད་བཞིན་འབྱུང་བའི་གཏེར།.....ཤར་རྩ་བཟླ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན།

ཉེ་ཐེ་སྟོང་རིན་པོ་ཆེ་མཛོད་ཀྱི་འགྲེལ་བ་ཉི་ཟླའི་ཐུན་ཀྱི་གུར་ཁང་།.....ཤར་རྩ་བཟླ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན།

༼དབ་བརྩ་ལྔ་བ། སྤྱི་སྤྱདས་བསེན་སྤུབ་ཀྱི་སྐར།༽

ཀྱེ་གསལ་མཁར་སྤྱི་སྤྱདས་གསང་བ་བསེན་སྤུབ་ཀྱི་རྒྱན།.....སྟོན་པ་འཆི་མེད་གཙུག་ལྷན།

ཉེ་རྩ་རྒྱད་གསང་བ་བསེན་སྤུབ་ཀྱི་འགྲེལ་བ།.....འགྲོ་མགོན་སྟོན་ཤེས་རྒྱལ་མཚན།

༼དབ་བརྩ་དྲུག་པ། གསང་ཐུགས་རྒྱད་དྲུག་གི་སྐར།༽

ཀྱེ་སྟོ་གཏེར་ཁོ་བོ་རྒྱད་དྲུག་.....སྟོན་པ་འཆི་མེད་གཙུག་ལྷན།

མགར་ནག་རྩ་སྤྱི་གཏེར་མ།

ཉེ་གསང་དོན་རྣམ་འབྱེད་འཕུལ་ཀྱི་སྟོན་མ།.....མཉམ་མེད་ཤེས་རབ་རྒྱལ་མཚན།

ཉེ་གསང་དོན་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་འགྲེལ་བ།.....ཁྱུང་སྟོབ་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱལ་མཚན།

ལེ་གསང་བའི་དམ་ཆོག་གི་རྣམ་དབྱེ་གསལ་བ་འོད་ཀྱི་རྒྱན།.....མཉམ་མེད་ཤེས་རབ་རྒྱལ་མཚན།

༼དབ་བརྩ་བདུན་པ། གསང་ཐུགས་བཀའ་འགྲེལ་ཀྱི་སྐར།༽

ཀྱེ་གསང་ཐུགས་ཀྱི་རྣམ་པར་བཤད་པའི་བཀའ་འགྲེལ།.....དཔོན་སྟོབ་བསྟན་འཛིན་རྣམ་དག

༥༥ མཚན་སྒྲིབ་གཏོར་མའི་རྣམ་བཤད།.....ཀུན་གྲོལ་འཇའ་ཚོན་སྒྲིབ་པོ།

༥༦ གཙོད་ཀྱི་དམིགས་ཁྲིད་རིག་འཛིན་ཞལ་ལུང་།.....ཅེ་ཞིག་རྒྱལ་བ་ཚུལ་ཁྲིམས།

༡༠༠ རྒྱལ་བ་ཚོ་བརྒྱད་པ། གསང་ཐུགས་མ་རྒྱུད་ཀྱི་སྐོར།

༡༠༡ མ་རྒྱུད་ཐུགས་རྗེ་ཉི་མ་གཞི་ཡེ་སངས་རྒྱས་པའི་རྒྱུད།.....རྣམ་མཁྱེན་སྟོན་པ་གཤེན་རབ་ཀྱི་བཀའ།

གཏོར་སྟོན་གྱ་ཅུ་རྣམ་ཅེའི་གཏོར་མ།

༡༠༢ མ་རྒྱུད་ཐུགས་རྗེ་ཉི་མ་ལམ་མངོན་སངས་རྒྱས་པའི་རྒྱུད།.....རྣམ་མཁྱེན་སྟོན་པ་གཤེན་རབ་ཀྱི་བཀའ།

གཏོར་སྟོན་གྱ་ཅུ་རྣམ་ཅེའི་གཏོར་མ།

༡༠༣ མ་རྒྱུད་ཐུགས་རྗེ་ཉི་མ་འབྲས་བུ་རྫོགས་སངས་རྒྱས་པའི་རྒྱུད།.....རྣམ་མཁྱེན་སྟོན་པ་གཤེན་རབ་ཀྱི་བཀའ།

གཏོར་སྟོན་གྱ་ཅུ་རྣམ་ཅེའི་གཏོར་མ།

༡༠༤ འགེལ་གྱི་དབུ་འཆད།.....དམུལ་སྟོན་བཅུན་པ་གཞོན་ནུ།

༡༠༥ གཞི་ཡེ་སངས་རྒྱས་པའི་རྒྱུད་འགེལ།.....རྒྱལ་གཤེན་མི་ལུས་བསམ་ལེགས།

༡༠༦ ལམ་མངོན་སངས་རྒྱས་པའི་རྒྱུད་འགེལ།.....རྒྱལ་གཤེན་མི་ལུས་བསམ་ལེགས།

༡༠༧ འབྲས་བུ་རྫོགས་སངས་རྒྱས་པའི་རྒྱུད་འགེལ།.....ཤར་རྩ་བཟུ་ཤིས་རྒྱལ་མཚན།

༡༠༨ མ་རྒྱུད་ཡེ་ཤེས་ཐིག་ལའི་མཆན་འགེལ།.....དཔོན་སློབ་བཟླ་འཛིན་རྣམ་དག

༡༠༩ བར་དོའི་རྣམ་བཤད་གསལ་བཤད་སྟོན་མ།.....དཔོན་སློབ་བཟླ་འཛིན་རྣམ་དག

༡༠༠ རྒྱལ་བ་ཅུ་དགུ་པ། རྫོགས་ཆེན་ཆད་མའི་སྐོར།

༡༡༠ མན་དག་ལུང་གི་ཆད་མ་རྩ་འགེལ་གཉིས།.....འཇམ་གླིང་མཁས་པ་མི་བཞི།

༡༡༡ རྣམ་ཚུངས་སྤྱོད་པའི་སངས་པོ་.....རྣམ་མཁྱེན་སྟོན་པ་གཤེན་རབ་ཀྱི་བཀའ།

༡༡༢ རྣམ་ཚུངས་སྤྱོད་པའི་སངས་པོའི་མཆན་འགེལ།.....དཔོན་སློབ་བཟླ་འཛིན་རྣམ་དག

༡༡༣ བོན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡང་མཛོད་རྣམ་འབྱེད་འཕུལ་གྱི་ལྷ་མོ།.....སྤྲེལ་ཆེན་དཔ་པ་རྣམ་མཁའ།

༡༡༤ བོན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡང་སྤྲེལ་གཏན་ཆོགས་ངེས་པའི་གལ་མདོ།.....སྤྲེལ་ཤར་ཤར་དཔ་ཆེན།

༡༡༥ གཏན་ཆོགས་གལ་མདོ་རིག་པའི་ཆད་མ།.....པཎ་ཆེན་ལི་ཤུ་སྟག་རིང་།

༡༡༦ ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གོང་འོག་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་གལ་མདོ།.....འགྲོ་མགོན་སྟོན་གྲོས་རྒྱལ་མཚན།

༡༡༧ ཤར་པའི་གལ་མདོའི་རྣམ་བཤད།.....དཔོན་སློབ་བཟླ་འཛིན་རྣམ་དག

༧༩ དྲི་གསལ་སེལ་འགའ་ཞིག་སྤོང་བའི་ལེན།.....དཔོན་སྒོ་བ་སྟན་འཛིན་རྣམ་དག
༨༠ དེས་དོན་ནམ་མཁའ་འཕྲུལ་མཛད།.....སྤྱི་ཆེན་དྲན་པ་ནམ་མཁའ།

༩ དེབ་ཉེ་ཤུ་བ། རྫོགས་ཆེན་མན་ངག་བཀའ་བརྟེན་གྱི་སྐོར།

༧༩ ཨ་ཁྱིད་ཐུན་མཚམས་བརྒྱད་དམ་བཅུ་བ་བྱུར་བཀོད།.....སྤྱི་ཆེན་གཡོར་པོ་མེད་པལ།
༨༠ ཨ་ཁྱིད་ཐུན་མཚམས་བཙུག་པ་མ་བྱུར་བཅས་བཞུགས།.....སྤྱི་ཆེན་རྒྱལ་བ་གཡུང་དྲུང་།
༨༡ གཤམས་སེལ་སྟན་སེལ་སྒྲོན་མེ།.....འགྲོ་མགོན་སྒོ་གོས་རྒྱལ་མཚན།
༨༢ ཉམས་ཆུང་རྒྱལ་བའི་ཕྱག་ཁྲི།.....སྤྱི་ཆེན་རྒྱལ་བ་གཡུང་དྲུང་།

༩ དེབ་ཉེར་གཅིག་བ། རྫོགས་ཆེན་སྐུ་གསུམ་རང་ཤར།

༧༩ རྫོགས་ཆེན་སྐུ་གསུམ་རང་ཤར།.....ཤར་རྒྱ་ཤིས་རྒྱལ་མཚན།

༩ དེབ་ཉེར་གཉིས་བ། བྱང་སེམས་གཤམ་པའི་རྩ་འགྲེལ།

༧༩ བྱང་སེམས་གཤམ་པ་དགྲ་སྐོར།.....རྣམ་མཁྱེན་སྟོན་པ་གཤེན་རབ་ཀྱི་བཀའ།
གཤེན་ཆེན་སྤྱད་གཤེན་གཏེར་མ།

༨༠ བྱང་སེམས་གཤམ་འགྲེལ་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ།.....འཛམ་གླིང་མཁས་པ་མི་བཞི།
༨༡ བྱང་སེམས་གཤམ་འགྲེལ་རིག་པའི་རྒྱ་མཚོ།.....སྤྱི་ཆེན་དྲན་པ་ནམ་མཁའ།
༨༢ བྱང་སེམས་གཤམ་པའི་ས་བཅད།.....མཉམ་མེད་ཤེས་རབ་རྒྱལ་མཚན།
༨༣ བྱང་སེམས་གཤམ་འགྲེལ་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར།.....མཉམ་མེད་ཤེས་རབ་རྒྱལ་མཚན།

༩ དེབ་ཉེར་གསུམ་བ། རྫོགས་ཆེན་ཡང་ཅེ་སྒྲོང་ཆེན།

༧༩ རྫོགས་ཆེན་ཡང་ཅེ་སྒྲོང་ཆེན།.....བཀ་ཆེན་ལི་ཤུ་སྟག་རིང་།

༩ དེབ་ཉེར་བཞི་བ། རྫོགས་ཆེན་སྟན་ཆུང་བཀའ་ཆུང་སྐོར་བཞི།

༧༩ སྟན་ཆུང་བཀའ་ཆུང་སྐོར་བཞི།.....རྣམ་མཁྱེན་སྟོན་པ་གཤེན་རབ་ཀྱི་བཀའ།

༩ དེབ་ཉེར་ལྔ་བ། རྫོགས་ཆེན་ཡེ་ཁྱི་མཐའ་སེལ།

༧༩ རྫོགས་ཆེན་ཡེ་ཁྱི་མཐའ་སེལ།.....རྣམ་མཁྱེན་སྟོན་པ་གཤེན་རབ་ཀྱི་བཀའ།